

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ.

HOMERI ILIAS.

CUM BREVI ANNOTATIONE

CURANTE

C. G. HEYNE.

ACCEDUNT

SCHOLIA MINORA

PASSIM EMENDATA.

VOL. I.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXIV.

PRÆFATIO.

CUM Iliadem octo voluminibus dispositam in lucem emitterem, non me fugiebat, paucos tantum aut otii aut studii meæ in eam impensæ operæ esse largituros, ut ex ipsa lectione, rebus consideratis et exploratis, judicium integrum et candidum ferrent. Non itaque fuit, quod res magnopere me commoveret, cum viderem evenire ea, quæ prævideram; et æquo ferebam animo juniorum variis affectibus æstuantium impetus; usu præteritorum edoctus, his procellis tardari meæ cymbæ cursum posse, non fluctibus mergi, neque meæ operæ in Homero collocatæ quicquam veræ laudis, si quid deberetur, detrahi, sin nihil inesset, ulla suffragatione parasitica posse addi. Consecraveram operam severis virorum doctorum studiis, inprimis juniorum, qui in poeta principe recte interpretando, et idonea critica emendando, carminisque indole certo judicio constituenda, si non in præsens tempus, tamen futuris annis essent versaturi; docebunt tempora, an hi pronuntiaturi sint, se nihil omnino bonæ frugis in meis commentariis reperisse, ne ad meliora quidem excogitanda; mihi satis erit consilii factique conscientia.

Quo cum essem animo, non deterritus sum a consilio jam ante capto, ut minorem Iliadis editionem curarem, quæ complurium, qui criticas lectionis subtilitates haud respiciunt, usibus ac desideriis esset accommodata; quam cum nunc in lucem emiserim, cumque consilii mei ratio præfatione brevi sit exponenda: id certe fieri non posse sensi, nisi totius meæ in Iliade recensenda operæ consilium, rationem et finem, denuo proponerem; quod tanto magis mihi faciendum esse intellexi, quoniam virorum doctorum, quos censuram operis instituisse audio, ad alia, quæ ipsis cordi erant, properantium, festinatione accidit, ut ne eorum quidem, quæ in præfatione majoris editionis de consilio, fine et lege operæ meæ, exposita sunt, rationem haberent aut mentionem facerent.

Propositum itaque erat in majore editione, Iliadem curatius, quam adhuc factum videram, crisi et interpretatione idonea instruere; ita quidem ut dictionem Homericam, antiquioremque sermonem, diligentius enuclearem, antiquorum hominum inde ab heroicis temporibus sensus, judicia, morem loquendi et usum, uberius declararem; quæ si perfecissem, non male me de litteris meriturum esse statuebam. Longo enim rerum usu et meis in ipsa Homeri interpretatione, aliquoties in commilitonum cœtu peracta, experimentis probe didiceram, aliud esse Homerum legere et vertere et ariolando sententias qualicunque modo elicere, crisin quoque singulorum verborum aut locorum exigere; aliud esse totum carmen interpretari, intelligere verba et sensus ex rationibus grammaticis explorate, more loquendi Homerico accurate excusso, sensibusque priscorum hominum perspectis. Conjuncta cum his erat cura altera, ut lectionis vulgatæ fontem, antiquitatem et caussas, anquirerem, nec modo intra grammaticorum Alexandrinorum ætatem subsisterem et in eorum commentis acqui-

escerem; verum ut eas lectiones rimarer, quas ipsi in antiquioribus libris reperissent; utque ab his porro ad rhapsodorum molitiones, conatusque varios variandi et locupletandi carmen, studium meum assurgeret, quantum liceret, usque ad remotissima tempora; eoque experirer saltem, vano ne conatu id tentetur ac nullo, an saltem aliquo. Quæ quidem ut recte fierent, subsidia non modo ea, quæ ad manum erant, arripui, verum et alia, quorum potiundi spes erat, conquisivi, inprimis Scholia antiquiora, majore copia, quam adhuc a quopiam erant parata. Neque in his quæ recte me facere existimabam, aut laudem aliquam positam esse putavi, aut aliorum seu criticam in Homero exercentium, seu in alium sermonem transferentium, seu quocunque modo de poeta bene merentium, studia opera hac mea exclusi, aut cuipiam seu obfui seu obtrectavi laudisve quicquam subduxi, quin lætarer potius, plures viros doctos hunc eundem cursum esse ingressos; satis enim materiæ laudum pluribus aliis superesse credebam et nunc et in posterum: ita ut me prorsus componerem ad exemplum Ulyssis, qui ad mendicum Irum, *o bone*, inquit, *nihil invideo; limen hoc ambo nos capiet.* Subsidiis autem paratis ita utendum mihi esse statueram, ut nihil, quod equidem cuperem ac vellem, animo præoccupatum admitterem; verum ut primo loco quærerem, quid de singulis admittendum esset; tum demum ex iis, quæ sigillatim notata, excussa, in utramque partem dispecta, sæpius animadversa et comparata fuerant, colligerem, tanquam in summam et solidum, aliquid quod probabile videretur: quandoquidem certa et explorata tenemus paucissima; suspenso itaque pede, tentando, dubitando, ambigendo, procedebam; tantum abfuit, ut temere aut arroganter aliquid, aut ex tripode, pronuntiarem. Nunc cum multa in Homericis, in quibus hærebam, ad loca sublestæ fidei redire viderem, quandoquidem nec cum summa carminis Homerici, nec cum usu Homerico conveniunt, partim ab antiquis grammaticis jam notata, partim lectori sagaciori, inprimis si semel monitus fuerit, facile fraudem prodentia, subtiliorem in his operam adhibendam esse intellexi; sexcenta talia loca, pleraque antea nec animadversa, notavi, quid de singulis in utramque partem censeri possit, apposui; ea cum mente, si plura ejusdem generis loca animadversa inter se licuisset comparare, fore, ut ad certum forte de interpolationibus judicium perveniri posset, quo ad lectionem constituendam utendum esset; compertumque inde habui, ea loca diversissimorum esse generum et temporum; nec posse de iis una lege ac formula, ut vulgo fit, pronuntiari; expeditum esse judicium in iis, quæ sunt serioris notæ; at difficillimum esse in vetustioribus corruptelis et interpolationibus, quarum multo major est copia; rhapsodorum seu labante et fallente memoria, seu sententias explendi studio, seu novandi et sua immiscendi arrogantia; quandoquidem, quo tempore exempla prima fuerunt scripto exarata, non cum ea critices industria et subtilitate, quam nos requirimus, lectio fuit constituta. Quid? quod in aperto est, multa loca esse consilio certo inserta,

ut epicæ narrationis, inprimisque interventus deorum, aptior esset nexus. Suspicandi itaque, dubitandi, et annotandi materia in his est amplissima; enimvero critica est eritque lubrica, cum nulla certa ac tuta regula ac norma suppetat, quæ in rejiciendis et admittendis locis et lectionibus, et in versibus interpolatis, repetitis, variatis, diversa ætate et a diversorum hominum ingenio et opera profectis, regere nos ac continere possit, ne speciosa pro certis, suspiciones et opiniones pro exploratis amplectamur.

Ex his, quæ dixi, intelligitur, institutum meum esse hominis, qui explorando ambigua et obscura, indagando latentia, ad veriora eruenda tendat; nihil, quod vulgo aut creditur aut pronuntiatur, pro Apollineo dicto habeat, antequam excusserit ac dispexerit, satisne firma fides ac ratio assertis insit; qui nec ipse, nisi secundum rerum caussas et argumenta, quæ perspecta habeat, pronuntiet, modo dubitando aut conjectando, modo statuendo, in paucis asseverando, omni ambitione ac vanitate procul habita.

Nec itaque novam Iliadis recensionem in fronte libri promittere volui, quoniam nihil facere soleo jactanter; hujus enim nominis dignitatem non sustinet editio, in qua nihil aliud egeris, quam ut lectionem vulgatam erroribus librariorum et operarum vulgaribus sublatis emaculares. Longe alia, eaque graviora et difficiliora, prosequenda sunt, antequam de nova Homeri recensione cogitari possit. Ut enim illud tuto facere liceret, necesse esset, ut omnia ea, quæ supra dixi, haberemus jam effecta et expedita, ita ut de lectione carminis, habitu ac facie antiquiore, ante grammaticorum Alexandrinorum tempora penitus constaret, inprimis de iis locis ac partibus, quæ per diversa tempora, et rhapsodorum eorumque, qui, antiquiora exemplaria curarunt, studia, compagi carminis accesserunt; hæc autem sunt illa, quæ adhuc quærimus. Neque satis esset, unum et alterum locum forte ex grammaticis constituere; de omni, ut dixi, habitu carminis quæritur, cum ipsa dictio et grammatica ratio a grammaticis Alexandrinis sit mutata, id quod nonnullis grammaticorum observatis ad cognoscendum in promtu est; vetustiora autem si uno in loco restituere volueris, sexcentis aliis, quæ paria ac similia sunt et easdem mutandi vices flagitant, omissis aut pressis, quomodo te boni critici vicibus fungi contenderis? Magnum antiquiorum lectionum numerum docui restitui posse digammo restituto, cujus ignoratione grammatici Alexandrini vetustiora immutarunt: possunt ea, quæ sparsim posui, facile ad certam aliquam rationem ac doctrinam revocari: quod etiam aliqua ex parte factum esse a viro docto vidi: enimvero quibus clamoribus exciperer, si in ipsum carmen inferre inventa vellem! et recte, non tam ea de caussa, quod sic tam multa loca mutanda essent; absonum enim esset, clamare, multa ita esse mutanda, quando multa sunt corrupta; quam multo magis propterea, quod idem digamma nondum locis medetur omnibus, in nonnullis novas creat molestias; quodque vel hoc facto supersunt tot alia ad antiquiorem carminis habitum attemperanda: quibus regendis nondum certa ac vera norma reperta est.

Secundum hæc, si recte ea se habent, donec ad ista, quæ nondum tenemus, perventum fuerit, acquiescendum esse duxi in ea Homeri lectione, quæ grammaticorum Alexandrinorum studiis concinnata ad usus nostros propagata est; exacta quidem ad rationes certas criticas; atque hoc illud est, quod equidem sequutus sum, saltem sequi volui; nihil temere novando quod non possem in similibus locis aliis tenere, nec nullo cum fructu semel recepta mutando aut convellendo. Jamdudum enim vanitatem illam juvenilis ætatis animo excussi, qua ex novandæ lectionis conatu clarescere vellem. Neque etiam auctoritatem Aristarcheam unice sequi professus sum, quippe in multis male firmatam, sæpe levem et vanam, melioribusque aliorum grammaticorum judiciis rejectam.

Quæ in his sequutus sim, candide exposui, probanda vel damnanda aliis reliqui; quid enim æquius esse potest, quam ut suo quisque fruatur judicio; utque, si aliter statuerit, parem judicii sui edendi libertatem sibi vindicet; ut vero id faciat modeste et sine aliorum contumeliosa insectatione, id facile ab ingenue nato et liberaliter instructo, multo magis ab eo, qui Musarum sacris imbutus sit, expectes. Si tamen essent, quibus in his displicerem: non tamen dubitabam esse in opera mea alia, quæ viris doctis, etiam a me dissentientibus, facile essem probaturus. Fortuna aliqua propitia obtigerant auxilia operæ meæ et subsidia, a me primo in usus publicos vulgata; inspexeram et contuleram codices aliis nec visos nec cognitos; lectionum ac Scholiorum copias haud contemnendas, cumque his opes grammaticas, criticas et litterarias amplissimas in medium protuleram; lectionis vulgatæ tanquam annalem historiam contexueram, cujus nulla antea erat notitia; de Scholiis, Lexicis et Glossariis exposueram ea, quæ inter copias litterarias nondum habebantur; hæc saltem popularibus meis grata et jucunda fore arbitrabar. Iis enim, qui post me in Homero curas criticas erunt posituri, copias apposui egregias et lautas, quibus utantur alii, etiam nomine meo haud memorato, aut more multorum, cum contemtu ejus, e quo ipsi profecerint. Professus eram, me de antiquiore carminis Homerici habitu in ipsis Scholiis antiquioribus pauciora, quam speraveram, reperisse; contra multa parum utilia a grammaticis esse allata: hoc utique valere non poterat ad omnem operam in iis positam sugillandam, et ipsam lectionis varietatem, ex codicibus nondum inspectis et editionibus sine consilio antea adhibitis enotatam elevandam; quam quis non desiderare debuit in Homero! quis allatam non gratulari! Quæ enim superiorum temporum Homeri est editio simili apparatu aut critico aut interpretationis copia instructa!

Atque hæc quidem erant ea, quæ a me, sive interpretationem spectares, sive criticen, jure poterant postulari et exspectari. Quæ præterea accesserunt, poterant saltem excusari. Actum enim est a me, fateor, paullo liberalius, excursibus varii generis adjectis. Rejeceram in eos varia observata, de quibus curatius quærendum esse monui, alia quæ subtilius cognosci, altius ab

aliis investigari, volebam: ut de digammo Homerico, de dialecto Homeri Ionica, de rudioris sermonis et imperfectæ grammaticæ vestigiis, de usu particularum non qualicunque, sed Homerico, et de multis aliis quæstionibus nostri generis hominum studio haud indignis: hoc enim egi per totam vitam, ut, cum viderem innumera in litteris nostris superesse, quæ doctam operam ac studium desiderent, nec tamen ab uno absolvi possint, ut, inquam, monerem alios ac designarem ea in quæ ingenium et doctrinam intendere maxime expediret; idque tanto magis mihi faciendum esse putavi, quoniam cum meæ vitæ professione id conveniebat, et ipse aliis curis et vitæ officiis districtus non eo otio utebar, quo alii, ut uni tantum studiorum generi vacare liceret. Multa itaque a me per partes, et subseciva opera, inchoata relicta sunt aliis perficienda; neque quenquam liberaliter institutum id in mei contumeliam versurum esse putavi; vidi quoque haud paucos iis, quæ a me pro fundo essent posita, superstruxisse sua studio haud contemnendo et laude haud vulgari.

Quid vero? an ne in hoc quidem bene merui, quod ea, sine quibus nulla certa, vivida et ἐναργὴς, rerum a poeta expositarum species animo concipi, neque adeo satis jucunda lectio esse potest, adhibita opera aliqua præcipua in conspicuo ponere allaboravi? quod loca ad Trojam, in quibus pugnatum est, quod castrametationem, quod aciem, quod castrorum oppugnationem, quod prælia eorumque diversam rationem, quod rerum gestarum tempora, subtilius sum persequutus! eaque opera viam aperui ad cognoscendas texturæ totius carminis partes, modo bene aptas modo hiantes; et ad animadvertenda multarum interpolationum vestigia, antea occulta vel obscura; ita ut in eam suspicionem deveniendum sit, antiqua carmina plura, recitari seorsum solita, aliquando opera aliqua ingeniosa succedente, in unum epos coaluisse. Catalogus navium tanto apparatu a me instructus, tot capita vitæ heroum et antiquitatis Hellenicæ illustrata, tot animadversa in postremis potissimum Iliados libris, ne memoratione quidem ulla digna haberi possunt?

Quod si in immensis his copiis erat, quod ædilitia severitas forte posset reprobare, si erat, quod disertius enarrari, curatius constitui debuisset, sperare poteram, hoc viros doctos monituros esse liberaliter, et ingenue, et amanter, inprimis familiares et alumnos olim disciplinæ meæ, quos ipse benevole et officiose, paterna quoque caritate, demerueram; accepturus hæc eram animo hilari et gratabundo, condonaturus quoque ea, quæ recocta et dudum diluta mihi denuo ingererentur. Sin omnia frustrarentur, hoc saltem me consequuturum esse sperabam, ut tot novis copiis in medium allatis studium Homericum insigniore modo exardesceret, diligentiusque exploraretur antiqui sermonis natura et indoles, vetustiorumque hominum mores et judicia curatius pensitarentur; unde non exigui ad omne humanitatis studium fructus essent proventuri; fore enim, ut cum verborum et linguæ studio conjungantur perspectiores rerum notitiæ. Hæc quidem et

alia similia spe satis probabili animo præceperam: quæ si aliter evenerint, ferendum est animo æquo etiam hoc, ut alia humana.

Restat, ut, quod editionis hujus minoris consilium sit, quæ ratio, paucis moneam. Adornata ea est, omissis curis criticis, et selectis solis notis, quæ ad interpretationem fructuosæ esse possunt, in eorum gratiam, qui lectione, qualem habemus, probabiliter constituta, contenti non quærunt nisi accuratam et rite institutam interpretationem e sermone prisco et antiquorum hominum sensibus moribusque declaratam. Revocavi itaque ex Observationibus ea, quæ ad consilium illud spectare videbantur; nec mihi satis fuit, de verbis laborare, verum et de sententiis; illustrare formas verborum Homericas structurasque et juncturas ab elegantia seriorum et politiorum diversas, simulque modos loquendi, formulas, mores, opiniones sensusque priscorum hominum. Verba Homerica plerumque interpretatus sum verbis aliis Græcis usu aliorum scriptorum frequentatis: quo quidem hoc quoque me consequuturum esse putavi, ut his legendis juniores copiam sibi sermonis et usum, proprietatis verborum sensum, facillime pararent. Pleraque notavi verbo; interposui sæpe ea, quibus erroneæ aliorum interpretationi tacite occurrerem, aut legentis judicium acuerem, ut eodem modo de aliis similibus cognosceret. Narrationem in notis contexui perpetuam, ut rerum narratarum seriem legentes animo retinerent, ordinemque et nexum carminis ante oculos haberent positum: qua abs re omne de carminis summa, partibus partiumque nexu idoneo, varietate ac copia inventionis, de arte poetæ et ingenio, judicium pendet; nec minus, secundum hæc ipsa, omnis crisis de locis veris, ingenuis et inculcatis interpolatisque. Antiquitatis morem, mythorum antiquiorum vestigia, rudiorum ætatum judicia curatius notavi. Me, relegendo ea, quæ retinui aut ex observationibus transscripsi, correxisse nonnulla ac mutasse, nemo mirabitur, qui reputaverit, mihi ea, quæ prelo excusa essent, antequam vulgata erant, inspicere haud licuisse. Cum itaque folia e prelo madida, antequam excuderentur, ne hunc quidem inspicere licuerit, id quod molestissimum est, cavere nequii, quo minus, loco uno et altero inspecto, occurrerent nonnulla, quæ iterum sunt corrigenda. Spero tamen, iis condonatis, fore alia, quæ emendatius a me apposita esse lector, nec monitus, animadvertat.

MONITUM.

HUIC novæ editioni, præter brevem digammi notitiam ex majore opere excerptam, accesserunt Scholia minora, quæ Didymi nomine aliquando perperam appellantur, ad fidem editionis Romanæ ab interpolationibus liberata, necnon Heraclidis Allegoriæ Homericæ, codicis Vaticani 871 *ope a Bastio plurimis locis castigatæ et sub finem insigniter locupletatæ. Heynianí Excursus integri alio volumine seorsim prodeunt.*—Oxon. d. 21. Octob. 1821.

Nihil in hac repetita editione mutavimus, nisi paucula quædam in Heraclidis Allegoriis, codicis MS. Coll. Nov. auctoritatem secuti.—Oxon. d. 30. Octob. 1834.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Α.

ARGUMENTUM.

INVOCATIO Musæ cum argumento carminis 1—7. Inde narratio incipit. Primo loco dissidii inter Achillem et Agamemnonem caussa exponitur. Cum haud multo ante, Thebe direpta, Chrysis, qui sacerdos Apollinis erat, filia fuisset abducta et Agamemnoni pro munere ex præda eximio data (v. inf. 366.), Chryses eum adit redimendæ filiæ caussa; —24. at Agamemnon ira excandescens asperis verbis eum increpat—37. ille discedens Apollinem invocat, ut ulciscatur injuriam sacerdoti factam —43. Tum ille pestem immittit Achivis—54. Cum de placando deo aut expiando facinore Agamemnon (suæ culpæ conscius) nullo modo cogitaret: tandem die decimo Achilles concionem indicit, ut pestis coercendæ consilia ineantur. Cum ab Apolline immissam eam esse satis constaret, quid ejus iram commoverit, inquiritur—69. Calchas, fide ab Achille accepta, impune fore, rem aperit, et ab injuria sacerdoti illata caussam pestis repetit; nec esse remedium nisi filia Chrysi reddita et deo per sacra placato—100. Graviter irascitur Agamemnon, reddere tamen puellam constituit, dummodo pro puella reddita aliud munus eximium sibi præstetur—120. Promittit Achilles illud ex præda urbis captæ—129. At illud sibi præsens præstari jubet Agamemnon; quod nisi fiat, se alteri suum ereptum iturum esse. Indignatus cupiditatem regis, Achilles graviter eum increpat: duriora reponit Agamemnon, tandemque minatur, se ipsi Achilli abducturum esse Briseidem, quam ille e præda eximiam partem (γέρας) acceperat—187. A verbis res processura erat ad manus: cum Achilles, resipiscens, a Minerva monitus, se revocat; conviciis tamen regem exagitat, et se a ceteris Achivis discidium cum copiis suis facturum ostendit, unde maturam injuriæ pœnitentiam Agamemnonem esse subituram ominatur—246. Studet Nestor dictis placare animos exasperatos, sed frustra—304.

Post hæc Chryseis ad patrem deducitur cum sacris, deusque placatur —317. et 430—488.

Interea Agamemnon Briseidem ab Achille vi abducit, 318—347. Achilles matri Thetidi supplicat, ut injuriæ acceptæ ultionem quocunque tandem modo procuret.—412. Jove cum diis ad Æthiopes profecto, nec nisi die duodecimo redituro—427, interponit poeta narrationem de deducta Briseide et sacris Apollini factis 430—488. Reducem in Olympum Jovem adit supplex Thetis: cujus precibus concedit ille et promittit effecturum se esse, ut injuriæ Achilli factæ pœniteat Agamemnonem et Achivos—535. Juno, quæ Achivorum rebus studebat, suspicata id quod res erat, in perniciem Achivorum consilia Jovis esse versura,

Jovis animum explorat—559. Succedit altercatio Jovis et Junonis—569, quæ Vulcani monitis componitur—600. epulantibus diis nox supervenit: ad f.

Cum poeta, ut admiratione animos teneret, ea, quæ narrat, deorum maxime interventu ac ministerio majora quam pro viribus humanis effecerit: non quasi hoc omnem carminis epici naturam constituat, sed quia Homericum epos ex eo pendet; agedum in quovis libro hanc narrationis partem et ipsi sigillatim exsequamur. Jam ab initio statim, cum luis, seu pestis, calamitas iræ inter Agamemnonem et Achillem opportunitatem fecisset, omnis argumenti caussa ab *Apolline* repetitur, qui ad ulciscendam injuriam sacerdoti suo Chrysi illatam, pestem immisisse narratur. Neque adeo mirum, Apollinem per totam Iliadem a partibus Trojanorum stare. Cum autem ad Apollinem placandum ab Agamemnone, culpæ conscio, nihil moveretur, Achilles ipse ejus rei cura suscepta, et Calchante in concionem protracto, ut caussas irarum Apollinis ederet, Agamemnonem in se exasperat; unde jurgia, et Achillis ab Achivorum consiliis discessio 8—171. Conviciis Agamemnonis inflammatus Achilles cum in eum ferro irruere vellet, a *Minerva* retrahitur, quæ *Junonis* monitu de Olympo descenderat, ut Achillem meliora edoceret; quo facto illa ad Olympum redit 172—222. Per hæc statim in carminis aditu edocti sumus, quorum deorum opera rebus gerendis sit interventura.—Postea, Briseide abducta, Achilles ad maris littus progressus matrem, *Thetidem*, invocat, expositaque injuria rogat, ut Jovem illa exoret, quo, injuriæ istius ulciscendæ caussa, cum Agamemnon Achivos ad pugnam educturus sit, Trojanos pugna superiores discedere jubeat; ita enim absente Achille, re infeliciter gesta, Agamemnonem intellecturum esse, quam male sibi suisque ille consuluerit, Achillis iram injuriis provocando; 348—412. Recipit dea hæc in diem duodecimum exsequenda—428, idque exsequitur tam felici successu, ut Jupiter precibus annuat 493—530. Quæ sequuntur, etsi per se otiosa, saltem eam vim habent, ut diversa deorum consilia aperiantur: Juno, a Trojanis aversa, suspicata quæ consilia, Thetidis rogatu, Jupiter susceperit, Jovis iram provocat 531—568, ad quam placandam, Vulcanus deos largioribus poculis invitat; dies hilariter exigitur. 569 ad f.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Α. ʽΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

ΧΡΥΣΗΣ ἱερεὺς Ἀπόλλωνος παραγίνεται ἐπὶ τὸν ναύσταθμον τῶν Ἑλλήνων, βουλόμενος λυτρώσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Χρυσηΐδα· οὐκ ἀπολαβὼν δὲ, ἀλλὰ καὶ μεθ' ὕβρεως ἀποδιωχθεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ τῶν Ἑλλήνων· λοιμοῦ δὲ γενομένου, καὶ πολλῶν, ὡς εἰκὸς, διαφθειρομένων, ἐκκλησίαν Ἀχιλλεὺς συνήγαγε. Κάλχαντος δὲ διασαφήσαντος τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ κελεύσαντος Ἀχιλλέως ἐξιλάσκεσθαι τὸν θεὸν, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς διηνέχθη πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ αὐτοῦ τὸ γέρας ἀπέσπασε, τὴν Βρισηΐδα. Ὁ δὲ ὀργίζεται τοῖς Ἕλλησι. Θέτις δὲ, τοῦ υἱοῦ δεηθέντος, εἰς Ὄλυμπον ἀνελθοῦσα, ᾐτήσατο παρὰ τοῦ Διὸς, ὅπως τοὺς Τρῶας ἐπικρατεστέρους τῶν Ἑλλήνων ποιήσῃ. Ἥρα δὲ γνοῦσα τοῦτο, διηνέχθη πρὸς τὸν Δία, ἕως αὐτοὺς διέλυσεν Ἥφαιστος, οἰνοχοήσας ἐν ἐκπώματι χρυσῷ· οἱ δὲ, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εὐωχηθέντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

Λοιμὸς καὶ Μῆνις.

Ἄλφα, λιτὰς Χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων.

ΜΗΝΙΝ ἄειδε, Θεὰ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος

1. ΠηληϜιάδεω.

1—8. Expositionem argumenti carminis hujus Iliaci, Ἰλιάδος ποιήσεως, s. Ἰλιακῆς, poeta cum invocatione Musæ conjunxit. Ut res narrandæ sibi a Musa prodantur, petit, tanquam a dea, quæ rerum gestarum, quarum poeta tantum famam acceperat, (v. B. 485. 486.) memoriam habere, eorum autem, quæ deorum interventu evenerant, unice gnara esse poterat. Ad Musas aliquoties iterum se convertit poeta, quoties rem priscæ fidei commemorandam aggreditur: ut Il. B. 484. 761. Λ. 218. Ξ. 508. Π. 112. Itaque inde a v. 9. poetam ab ea accepta repetere cogitandum est: quo ipso τὸ ἔπος, rerum mirabilium narrationem complexum, fidem ac probabilitatem habet.

Revocat autem poeta omne argumentum ad *Achillem iratum*, eoque ab Achivis discidium faciente, ad *clades Achivis a Trojanis illatas*. Quatenus argumentum facit *iratus Achilles:* ita ut potius Ἀχιλληΐς, scilicet ποίησις, appellanda esset, quam latiore nomine, *Iliacum carmen:* non bene aiunt poetam, ceteris rebus Trojanis omissis, statim in medias res rapere auditorem; et facere hoc idem in Odyssea; quod verum non est; non bellum ille Trojanum promittit, sed iram Achillis, ejusque effecta et placationem, exponit. Quo ipso carminis epici naturam constituit, quod in una actione ac facto subsistit: cum alii, ut Cyclici, seriem rerum gestarum et eventorum contexendo, carmina historica scriberent. Laudat consilium Aristoteles Poet. 23. cf. 8. etsi non tam ab arte profectum esse videri potest, quam a rhapsodorum more, singulas magni alicujus eventi partes recitatione persequendi, ut ex ipsa Iliade Δολώνειαν, Τειχομαχίαν, et sic porro, recitabant. Facit itaque poeta exordium ab ipsa re. Sane sic magno cum commodo narrantis evenit, ut ex ceteris rebus ad Trojam gestis interponere posset multa; id quod postea in artem versum est; etsi, an id, quod ipsa res suppeditabat, ad studium, ingeniosum inventum, et artem poetæ, referendum sit, dubitari potest.

Altera dubitatio multo minus expediri potest: hocne exordium (προέκθεσις) profectum sit a primo aliquo auctore, qui totum carmen, antequam ad illud condendum accederet, animo conceperat, tanquam ἰδέαν τοῦ ὄντος, eamque per partes exsequutus est; an fuerit, qui rhapsodias singulas sigillatim recitari solitas, in epos, quod nunc habemus, congereret ac distribueret; quæ quidem omnis quæstio de Iliadis et Odysseæ condendæ modis et caussis, variis quidem suspicionibus opportunitatem præbet,

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ ΤΩΝ ΠΑΝΥ ΔΟΚΙΜΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ὉΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ.

1. Μῆνιν.] Ὀργὴν, χόλον ἐπίμονον. ἐζήτηται δὲ εὐθὺς, διὰ τί ἀπὸ τῶν τελευταίων ἤρξατο τοῦ πολέμου ὁ Ποιητής. καὶ φαμὲν, ὅτι ἅπας μὲν χρόνος ὁ πρὸ τοῦ δεκάτου ἔτους, οὐκ ἔσχεν οὕτω συνεχεῖς τὰς μάχας, διὰ τὸ τοὺς Τρῶας φόβῳ τοῦ Ἀχιλλέως ἐντὸς κατακεκλεῖσθαι τοῦ τείχους. τὸ δὲ δέκατον ἔτος, πλείονας ἔσχε τὰς πράξεις, καὶ τοὺς πολέμους ἰσοπαλεῖς, τοῦ Ἀχιλλέως ὀργιζομένου. ὁ δὲ Ποιητὴς, οἰκονομικῶς κἂν τούτῳ ἤρξατο μὲν ἀπὸ τῶν τελευταίων. διὰ δὲ τῶν σποράδην αὐτῷ λεχθέντων, περιέλαβε καὶ τὰ πρὸ τούτων πραχθέντα. αὕτη γὰρ ἀρετὴ ποιήσεως, τὸ, ἀπὸ τῶν μέσων ἄρξασθαι, προϊόντα δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν διηγεῖσθαι κατὰ μέρος. Ἄειδε.] ᾆδε, λέγε. Θεά.] Κοινῷ μὲν ὀνόματι προσαγορεύει τὴν Μοῦσαν. τῇ δὲ ἰδιότητι τῆς πράξεως, προεδήλωσεν ὡς οὐχ ἑτέραν λέγει θεάν. μόναι γὰρ ᾄδουσιν αἱ Μοῦσαι. οὐ προσέθηκε δὲ, οὐδὲ ὄνομα Μούσης, πάσας διὰ τῆς μιᾶς καλῶν. Θεά.] Μοῦσα. λέγει δὲ τὴν Καλλιόπην. Πηληϊάδεω.] Τοῦ Πηλέως παιδός. Ἀχιλῆος.] Ἀναγνωστέον δι' ἑνὸς λ, διὰ τὸ μέτρον. λέγεται δὲ Ἀχιλλεὺς, παρὰ τὸ ἄχος, τουτέστι λύπην ἐπενεγκεῖν τοῖς Ἰλιεῦσιν. οἱ δὲ, παρὰ τὸ μὴ θιγεῖν

οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε,
πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν

2. Ionicum fuit ἄλγεα θῆκε. 3. ῎ΑϜιδι.

quarum etiam alia aliis esse potest probabilior: ad expediendum tamen et demonstrandum id, quod verum sit nec dubitationem et controversiam admittat, nec materiam nec fundum satis idoneum suppeditat. Quod ergo in rebus, quæ ultra opinationem procedere nequeunt, fieri par est, amplectamur agedum et hic, ut relinquatur unicuique libera sentiendi et opinandi potestas.

Constituit itaque, ut dixi, argumentum poeseos, *Achilles iratus*, et ira permotus, *discidium ab Achivis faciens*, quo ipso clades Achivis iteratæ a Trojanis inferuntur. Jam si argumentum cum ipso carmine compares: hoc uberius esse promissis hoc loco editis apparet. Cladibus enim Achivorum ex dissidiis inter Achillem et Agamemnonem natis adjicitur id, quod facile expectari poterat, cladium acceptarum ultio: ad quam dolor Achillis Patroclo cæso ducebat. Ita saltem ad Hectorem cæsum Ilias produci poterat. Quæ præterea adjecta sunt, de ludis Patrocli funebribus et de Hectoris corpore redemto: satis testantur, non tam subtilem, quam contendunt, epici carminis notionem informatam fuisse ejus animo, qui carmen seu composuit seu coagmentavit.

Proœmium paucis versibus circumscriptum; *eoque proœmiorum legem non dico servavit* Homerus, *sed constituit;* ait Quinctil. X. 1, 48. *Nam et benevolum auditorem invocatione dearum, quas præsidere vatibus creditum est, et intentum, proposita rerum magnitudine, et docilem, summa celeriter comprehensa, facit.* Add. iv. 1. 64. Nec tamen hoc ab arte repetere malim, quam ab ipsa re, quæ sane postulabat, ut exordium esset simplex, tenue ac lene. Antiqui enim illi poetæ vere sibi videbantur priscarum rerum memoriam repetere et enarrare; nec pro formula erat, profiteri, se furore poetico correptos ad carmen condendum rapi.

2. οὐλομένην. τὴν ὀλέσασαν, ἢ τὴν ὀλεθρίαν ἢ ὀλοήν. poeta ipse interpretatur ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε, h. e. πολλὰ κακὰ εἰργάσατο, εἰσέφερεν. multæ autem Achivorum strages factæ sunt, imminuto per Myrmidonum discessum exercitu, et quod Achilles πρόμαχος haud aderat.

3. πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς, h. e. πολλοὺς ἰφθίμους ἄνδρας, Ἄϊδι προΐαψεν, aut ut sit προέπεμψεν in Orcum, εἰς Ἅδου; aut προδιέφθειρεν in Orci gratiam. Difficultatem facit duplex usus et significatus τοῦ ἰάπτειν, quod est βλάπτειν, διαφθείρειν. ut de Penelope Od. Β. 376. ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ. Idem ἴπτειν, ἴψασθαι. inf. 454. Β. 193. Ita est Ἄϊδι, in cujus gratiam hoc fit; quod parum placere potest. tum vero ἰάπτειν etiam est βάλλειν, πέμπειν. cujus quidem usus nullum apud Homerum exemplum occurrit, apud Æschylum tamen aliquoties ἰάπτειν pro βάλλειν ut VII. ad Theb. 301. 546. fort. et 527. In iisdem ipsum Homericum quod inf. Ε. 190. occurret, habetur. Porro VII. ad Theb. 323. 324. οἰκτρὸν γὰρ, πόλιν τήνδ' ὠγυγίαν Ἄϊδι προϊάψαι, δορὸς ἄγραν, *miserandum est*, (homines, Achivos,) *perdere hanc urbem*, etsi interpretationem hoc non magis expedit; videtur tamen firmari altera interpretatio τοῦ ἰάπτειν pro πέμπειν eo, quod hoc ipsum εἰς Ἄϊδαο προπέμπειν occurrit Θ. 367. etsi paullo aliter de Hercule ad inferos profecto. Etiam Virgilius nostro sensu acceperat verba, nam reddit *demittere Orco* Æn. II. 398. IX. 527. *demisere neci insontem* Æn. II. 85. Restat, quod πρὸ accessit, προϊάψαι, in quo grammatici vim agnoscunt, et ad mortem præma-

χείλεσι θηλῆς. ὅλως γὰρ οὐ μετέσχε γάλακτος. 2. Οὐλομένην.] Ὀλεθρίαν. Ἥ.] Ἥτις ὀργή. Μυρία.] Ἀορίστως, ἀντὶ τοῦ πολλά. Ἀχαιοῖς.] Τοῖς Ἕλλησιν. Ξοῦθος ὁ Αἰόλου παῖς, ἀγόμενος Κρέουσαν τὴν Ἐρεχθέως θυγατέρα, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς δύο παῖδας, Ἴωνα καὶ Ἀχαιόν. ὧν ὁ μὲν Ἴων ᾤκησεν Ἀθήνας. ὁ δὲ Ἀχαιὸς, φόνον ἐμφύλιον δράσας, παρεγένετο εἰς Θεσσαλίαν· καὶ κυριεύσας τῆς χώρας, τοὺς ὑποτεταγμένους ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν Ἀχαιούς. Ἕλληνες δὲ κοινῶς πάντες οἱ τῆς Ἑλλάδος ἐκλήθησαν, ἀπὸ Ἕλληνος τοῦ Διός. πρῶτοί τε οὕτως ἐλέγοντο οἱ ἐν Θεσσαλίᾳ ἄνθρωποι. οὐ μὴν ἅπαντες, ἀλλὰ μόνοι οἱ ἐν Ἑλλάδι τῇ πόλει. ἔπειτα μεγάλα δυνηθέντος τοῦ Ἕλληνος, καὶ τῶν τούτου παίδων, ἀπ' αὐτοῦ πάντες ἐκλήθησαν Ἕλληνες. Ἄλγεα.] Κακὰ, ἢ λύπας. Ἔθηκεν.] Ἐποίησεν, εἰργάσατο. 3. Πολλάς.] Παμπόλλους. Ἰφθίμους.] Ἰσχυρὰς, γενναίας. Ἄϊδι.] Τῷ ᾅδῃ. ἀπὸ εὐθείας τῆς ἄϊς, ὡς Πάρις. Προΐαψε.] Πρὸ τῆς εἱμαρμένης ἔπεμψεν.

ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν
οἰωνοῖσί τε πᾶσι· Διὸς δὲ τελείετο βουλή·

4. αὐτοὺς δὲ Fελώρια. 5. vulg. Διὸς δ' ἐτελείετο.

turam referunt; malo πϱοϊάψαι, ut προϊέναι, πϱοπέμπειν, *mittere ante se*, eodem sensu, quo πέμψαι simpliciter, dictum putare. Sic inf. 442. ὦ Χϱύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδϱῶν Ἀγαμέμνων, est ἔπεμψεν. et 208. πϱὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥϱη. Utitur eadem formula iterum poeta Z. 487. Λ. 55. et, quod jam vidimus, variavit E. 190. καί μιν ἐγὼ ἐφάμην Ἀϊδωνῆϊ πϱοϊάψειν, ejusque exemplo Æschylus. Multi autem viri fortissimi in istis Achivorum cladibus erant cæsi. Hoc poeta ab indignissimo calamitatis genere declarat, quod nec sepulturæ honos iis obtigit; et hoc ipsum per gravissima adjuncta declarat, quod præda facta sunt cadavera canum et alitum.

4. ἡϱώων. ut semel moneamus, Homero dicti sunt omnino viri fortes. Notavit quoque Apollon. Lex. h. v. et v. Toll.—αὐτοὺς esse τὰ σώματα, res nunc notissima, cum ψυχαὶ antecesserint, vi oppositi: Clarke, Ernesti, et jam Eustath. Quam autem notionem τῶν ψυχῶν animo insidentem habuerit poeta, quærendum est ad Odyss. Λ. Eventum vero habuere hæc, ut corpora insepulta jacerent, post pugnam alteram, cum Trojani ea nocte castra obsedissent. Θ. 489. sq. et post tertiam pugnam, iisdem sub dio pernoctantibus, Σ. 289. sq. Nam post pugnam primam induciis factis corpora fuerant sepulta: H. 394. sq. 421. sq.—ἑλώϱια. τὸ ἕλωϱ et ἑλώϱιον, τὸ ἕλκυσμα. quod κύϱμα alibi. Virgilio *præda*. Quod vs. 5. οἰωνοῖσι δὲ adjectum est πᾶσι, quod ab aliis locis abest, Θ. 379. N. 831. X. 354. non valde se probat; etiamsi accipias aut, promiscue omnibus, aut παντοίοις, omnis generis.

5. (Διὸς δὲ τελείετο βουλὴ) Scilicet, ut, Achille arma non consociante, Achivi essent pugna inferiores, cladibusque acceptis luerent injuriam Achilli factam, ejusque desiderium excitaretur, ita ut ei placando studeret Agamemnon: unde nova Achilli dignitas et honor accederet; ex promisso Thetidi dato inf. 523. 509. sq. Ω. 110. 111. Hæc erat illa Διὸς βουλὴ, quæ inf. Θ. 477. ὣς γὰϱ θέσφατόν ἐστι. et O. 593. Διὸς δ' ἐτέλειον ἐφετμάς. De ipsis belli Trojani initiis idem dictum Odyss. Θ. 81, 82. τότε γάϱ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀϱχὴ Τϱωσί τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς. Jovis autem voluntatem et Fatum sæpe in idem convenire passim videbimus.

Observasse juvabit, jam ab initio, per quos tanquam gradus consilium Jovis in exsequendo eo, quod Thetidi promiserat, patefecerit poeta. Primo Junonem sciscitan-

4. Ἡρώων.] Τῶν ἡμιθέων ἀνδρῶν. ἥρωας δέ φασι κληθῆναι, ἀπὸ τῆς ἀρετῆς· ἢ ἀπὸ τοῦ ἀέρος, ὥς φησιν Ἡσίοδος ἐν τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς ἡμέραις· Ἠέρα ἑσσάμενοι πάντη φοιτῶσιν ἐπ' αἶαν. ἢ ἀπὸ τῆς ἐράσεως, τουτέστι μίξεως τῶν θεῶν. οἱ γὰρ θεοὶ, θνηταῖς γυναιξὶ συνερχόμενοι, ἐποίουν τὸ τῶν Ἡρώων γένος. ἢ ἀπὸ τῆς ἔρας. ἔρα δὲ ἡ γῆ, κατὰ διάλεκτον. ἐκ δὲ τῆς γῆς ἐπλάσθη τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. Αὐτοὺς δέ.] Ἀντὶ τοῦ, τὰ δὲ σώματα αὐτῶν. Ἑλώρια.] Ἑλκύσματα, σπαράγματα. Τεῦχε.] Ἐποίει. Κύνεσσι.] Κυσίν. Αἰολὶς ἡ διάλεκτος. 5. Οἰωνοῖσι.] Τοῖς σαρκοφάγοις ὄρνισι. λέγει δὲ γυψὶ καὶ κόραξι. Πᾶσιν.] Ἅπασι. Διὸς δέ.] Ἡ δὲ τοῦ Διός. Ἐτελείετο.] Ἐτελειοῦτο, ἐπληροῦτο. Βουλή.] Γνώμη. Διὸς δὲ τελείετο βουλή.] Διὸς βουλὴν, οἱ μὲν τὴν εἱμαρμένην ἀπέδοσαν. ἄλλοι δὲ ἐξεδέξαντο, δρῦν ἱερὰν μαντικὴν τοῦ Διὸς ἐν Δωδωναίῳ ὄρει τῆς Θεσπρωτίας, ὡς αὐτὸς Ὅμηρος λέγει ἐν Ὀδυσσείᾳ· Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο, Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ. ἄλλοι δὲ ἀπὸ ἱστορίας τινὸς εἶπον εἰρηκέναι τὸν Ὅμηρον. φασὶ γὰρ τὴν γῆν βαρουμένην ὑπὸ ἀνθρώπων πολυπληθείας, μηδεμιᾶς ἀνθρώπων οὔσης εὐσεβείας, αἰτῆσαι τὸν Δία κουφισθῆναι τοῦ ἄχθους. τὸν δὲ Δία, πρῶτον μὲν εὐθὺς ποιῆσαι τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον, δι' οὗ πολλοὺς πάνυ ἀπώλεσεν. ὕστερον δὲ πάλιν συμβούλῳ τῷ Μώμῳ ἐχρήσατο. ἣν Διὸς βουλὴν Ὅμηρός φησιν. ἐπειδὴ οἷός τε ἦν κεραυνοῖς ἢ κατακλυσμοῖς πάντας διαφθεῖραι, τοῦτο τοῦ Μώμου κωλύσαντος, ὑποθεμένου δὲ αὐτῷ γνώμας δύο, τὴν Θέτιδος θνητογαμίαν, καὶ θυγατρὸς καλὴν γένναν, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων πόλεμος Ἕλλησί τε καὶ Βαρβάροις

ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρείδης τε, ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
τίς τ' ἄρ σφῶε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;

7. Ἀτρείδης τε Ϝάναξ.

tem de eo graviter increpat inf. 545. sq. Principio libri B. versat animo, ὡς Ἀχιλῆα τιμήσῃ (scilicet Agamemnone ad pœnitentiam iræ et superbiæ injuriæque Achilli factæ adacto) ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν, mittitque Somnium. Dissimulat tamen vel sic consilia sua Jupiter et multa permittit fieri, quæ iis adversari videri poterant. Pugna enim jam commissa, et acie in procinctu stante, ecce pugna inter Paridem et Menelaum initur, qua tamen turbata bellum recrudescit; Il. Δ. diis, ut pugnæ se interponant, permittit; mox tamen, diis pugna abstinere jussis consilium suum diserte exponit Il. Θ. 473. sq. Hectoris scilicet virtute eo res adducendas esse, ut Achilles iterum in pugnam prodeat. Tum poeta ipse Jovis consilium manifestat Il. N. 347. sq. et O. 593. sqq. et jam antea Junoni sententiam et mentem aperuerat O. 63. sq.

6. ἐξ οὗ δὴ—jungenda cum προΐαψεν et τεῦχε. ἐξ οὗ τὰ πρῶτα. ut ὅτε πρῶτον. ἐπειδὴ τὰ πρῶτα, quæ passim occurrunt.

8. τίς τ' ἄρ σφῶε. τίς θεῶν συνῆκεν ἔριδι αὐτὼ, (ὥστε) μάχεσθαι. Sic ξυνιέναι ἔριδι Υ. 66. et al. ξυνελάσαι ἔριδι Υ. 134. et sæpe. At non dixit Homerus μάχεσθαι μάχῃ sed μάχεσθαι μάχην. Jungendi hæc modus est duplex: aut ut nova hinc sententia procedat, disjungaturque versus ab antecedentibus: subjecta responsione: Λητοῦς καὶ Δ. Ita erit formula generalis efferendi sententiam per interrogationem: qua formula utuntur oratores; sed et poetæ, ut Apollon. v. c. II. 851. τίς γὰρ δὴ θάνεν ἄλλος; add. 1091. aut ut adhæreat antecedentibus: quod præferendum esse videtur propter copulam τε in τίς τ' ἄρ—Ita Musam interrogat poeta; et, tanquam acceptum ab ea responsum, exponere pergit ea, quæ sequuntur. Fatendum tamen sic valde remota esse μῆνιν ἄειδε, τίς τε ξυνέηκε.

ἐγένετο, οὕτω συμβῆναι κουφισθῆναι τὴν γῆν, πολλῶν ἀναιρεθέντων. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Στασίνῳ τῷ τὰ Κύπρια πεποιηκότι, εἰπόντι οὕτως· Ἦν ὅτε μυρία φῦλα κατὰ χθόνα πλαζόμενα Βαθυστέρνου πλάτος αἴης. Ζεὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε, καὶ ἐν πυκιναῖς πραπίδεσσι Σύνθετο κουφίσαι, ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν, Ῥιπίσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιάκοιο· Ὄφρα κενώσειεν θανάτῳ βάρος· οἱ δ' ἐνὶ Τροίῃ Ἥρωες κτείνοντο. Διὸς δὲ τελείετο βουλή. καὶ τὰ μὲν παρὰ τοῖς νεωτέροις ἱστορούμενα περὶ τῆς τοῦ Διὸς βουλῆς, ἐστὶ τάδε. ἡμεῖς δέ φαμεν κατὰ τὴν Ἀριστάρχου καὶ Ἀριστοφάνους δόξαν, τῆς Θέτιδος εἶναι βουλὴν, ἣν ἐν τοῖς ἑξῆς φησι λιτανεύουσαν τὸν Δία ἐκδικῆσαι τὴν τοῦ παιδὸς ἀτιμίαν. καθάπερ καὶ τὰ κεφάλαια ἐν τῷ προοιμίῳ κεῖται τῆς ποιήσεως. 6. Ἐξ οὗ δή.] Ἀφ' οὗ δὴ χρόνου. Τὰ πρῶτα.] Τὸ πρῶτον, καὶ τὴν ἀρχήν. Διαστήτην.] Διεχωρίσθησαν. Ἐρίσαντε.] Φιλονεικήσαντες. 7. Ἀτρείδης.] Ὁ Ἀτρέως παῖς. Ἀγαμέμνων δὲ, κατὰ μὲν Ὅμηρον, Ἀτρέως τοῦ Πέλοπος, μητρὸς δὲ Ἀερόπης. κατὰ δὲ Ἡσίοδον, Πλεισθένους, τὸ γένος, Μυκηναῖος. ὃς ἤγαγε ναῦς εἰς Ἴλιον. ἐκπορθήσας δὲ τὴν Ἴλιον, καὶ ὑποστρέψας οἴκαδε, ἀναιρεῖται ὑπὸ Αἰγίσθου τοῦ Θυέστου δόλῳ ἐνωχίας ἔπι. οὗτος γὰρ παρὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀποδημίας ἐμοίχευε τὴν Ἀγαμέμνονος γυναῖκα Κλυταιμνήστραν. κατὰ δὲ τοὺς τραγικοὺς, αὐτὴ ἡ Κλυταιμνήστρα ἀνεῖλεν αὐτὸν χιτῶνι μὴ ἔχοντι ἔνδυσιν τραχήλου. ἐξ αὐτῆς δὲ ἔσχεν υἱὸν τὸν Ὀρέστην, καὶ θυγατέρας τέσσαρας· Λαοδίκην, Χρυσόθεμιν, Ἰφιγένειαν, καὶ Ἠλέκτραν. Ἄναξ.] Βασιλεύς. Δῖος.] Θεῖος, εὐγενὴς, ἢ ἀπὸ Διὸς ἔχων τὸ γένος, ἔντιμος· ἀπὸ γὰρ Αἰγίνης τῆς Ἀσωποῦ τοῦ ποταμοῦ Θηβῶν, Αἰακός· Αἰακοῦ δὲ, Τελαμὼν καὶ Πηλεύς· Πηλέως δὲ, Ἀχιλλεύς. 8. Τίς τ' ἄρ σφῶε.] Τίς δὴ αὐτοὺς τοὺς δύο, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα. πάλιν δὲ, τοῦτο ὁ Ποιητὴς ἐρωτᾷ τὴν Μοῦσαν. Ἔριδι.] Φιλονεικίᾳ.

Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός· ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν, ὀλέκοντο δὲ λαοί,

Scilicet pedestris scriptor hæc ita elocutus esset: Ut autem ab initio rem repetam, jurgium inter Achillem et Agamemnonem erat exortum, quod originem duxit a peste Achivis immissa ex Apollinis ira propter religiones violatas, injuria sacerdoti facta, erepta filia, nec ejus precibus reddita. Hactenus itaque Apollo Achillem et Agamemnonem commisisse, et irarum auctor fuisse dictus est, quod peste ab eo immissa, et ad eam avertendam, concione ab Achille habita, occasio exasperandi Agamemnonem subnata est, cum Achilles Chryseidem reddi jussisset. Quandoquidem autem a deo rerum caussæ repetuntur: majore, quam humana, vi et consilio omnia gesta esse, facile opineris; quo ipso via paratur ad interventus deorum memorandos.

Quod si hunc in modum hæc constitueris: vides omnia procedere a religione læsa; a gravi injuria erga ἱκέτην, eumque Apollinis sacerdotem, ad redimendam filiam captam profectum, et inhumaniter ab Agamemnone acceptum; apparet quoque, etsi a Chryseide non reddita et a Briseide rapta narratio procedat, non tamen feminas, earumque amores, harum irarum esse caussam; quod forte ex ipso poeta elicere possis inf. Α. 366. sq. 429, 430. et disertissime Σ. 444—456; verum læsam Achillis dignitatem et injuriam factam, erepta captiva, quam pro eximio virtutis præmio ex præda, Thebe urbe capta, assignatam acceperat; Agamemnonem autem et ipsum habuisse, quo offensum se sentiret, cum præmio e præda assignato privatum ire se videret Achivos, Achillis suasu et auctoritate. Ab honoris itaque læsi sensu Ilias procedit, non a feminis ereptis.

Manet tamen vel sic illud, omnes, quæ excepere Achivos, calamitates a regum cupiditatibus et iris esse profectas, et verum esse illud, quod Horatius primarium esse ait, quod Ilias doceat: *Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi;* id quod cardinem malorum plerorumque constituit, quæ generi humano per tot sæcula omnem vitæ fructum eripuerunt. Unde vs. 42. sacerdos precatur: τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι.

9. Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. Poeta tanquam exauditus, et a Musa edoctus, narrare incipit: quomodo pestis invaserit Achivos ira Apollinis ex injuria sacerdoti facta.

Ξυνέηκε.] Συνέβαλε, συνέμιξε. 9. Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός.] Ὁ τῆς Λητοῦς καὶ Διὸς παῖς Ἀπόλλων. πάλιν δὲ τοῦτο ὡς ἀπὸ τῆς Μούσης. Ζεὺς δὲ ἐρασθεὶς Λητοῦς τῆς Κοίου θυγατρὸς ἑνὸς τῶν Τιτάνων, καὶ Φοίβης, ἔγκυον αὐτὴν ἐποίησεν. ἥτις, δεκαμηνιαίου χρόνου διαγενομένου, ἠπείγετο διὰ θαλάσσης πρὸς Ἀστερίαν τὴν νῆσον, μίαν οὖσαν τῶν Κυκλάδων. ἐκεῖσε δὲ ἐλθοῦσα, δρεψαμένη δύο φυτῶν, ἐλαίας καὶ φοίνικος, διδύμους ἀπεκύησε παῖδας, Ἄρτεμιν καὶ Ἀπόλλωνα· καὶ τὴν νῆσον ἐκάλεσε Δῆλον, ὅτι ἐξ ἀδήλου βάσεως ἐῤῥιζώθη. Ὁ γάρ.] Οὗτος γάρ. Βασιλῆϊ.] Τῷ βασιλεῖ. Χολωθείς.] Ὀργισθείς. 10. Νοῦσον.] Νόσον λοιμικήν. Ἀνὰ στρατόν.] Κατὰ τὸ στρατόπεδον. Ὦρσε.] Διήγειρεν, ἐνέβαλε. Κακήν.] Κακωτικήν. Ὀλέκοντο.] Ἀπώλλοντο. Λαοί.] Ὄχλοι. λάες κατὰ διάλεκτον οἱ λίθοι λέγονται. Προμηθέως παῖς Δευκαλίων γίγνεται. οὗτος βασιλεύων τῶν περὶ τὴν Φθίαν τόπων, γαμεῖ Πύῤῥαν τὴν Ἐπιμηθέως καὶ Πανδώρης, ἣν ἔπλασαν οἱ θεοὶ πρώτην γυναῖκα. καὶ ἐπειδὴ Ζεὺς ἠθέλησε τὸ χαλκοῦν γένος ἀπολέσαι, ὑποθεμένου Προμηθέως, Δευκαλίων τεκτηνάμενος λάρνακα, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνθέμενος, εἰς ταύτην μετὰ Πύῤῥας ἀνέβη. Ζεὺς δὲ πολὺν ὑετὸν ἀπ' οὐρανοῦ χέας, τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ἑλλάδος κατέκλυσεν, ὥστε διαφθαρῆναι πάντας ἀνθρώπους, ὀλίγων χωρίς· οἵτινες συνέφυγον εἰς τὰ πλησίον ὑψηλὰ ὄρη. τότε δὲ καὶ τὰ κατὰ Θεσσαλίαν στενώματα καὶ τέμπη διέστη, καὶ τὰ ἐκτὸς Ἰσθμοῦ καὶ Πελοποννήσου συνεχύθη πάντα. Δευκαλίων δὲ ἐν τῇ λάρνακι διὰ τῆς θαλάσσης φερόμενος ἐφ' ἡμέρας ἐννέα καὶ νύκτας ἴσας, τῷ Παρνασῷ περιΐσχει· κἀκεῖ τῶν ὄμβρων παῦλαν λαβόντων, ἐκβὰς, ἔθυσε Διῒ Φυξίῳ· Ζεὺς δὲ πέμψας Ἑρμῆν πρὸς αὐτὸν, ἐπέτρεψεν αἰτῆσαι ὅ, τι βούλεται. ὁ δὲ αἰτεῖται, ἀνθρώπους αὐτῷ γενέσθαι. καὶ Διὸς εἰπόντος, ὑπὲρ κεφαλὴν ἔβαλλεν αἴρων λάας, τουτέστι λίθους· καὶ οὓς μὲν

οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
'Ατρείδης. ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν,
λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου 'Απόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας 'Αχαιούς,

14. vulg. στέμματ' ἔχων. χερσὶ Fεκηβόλου. 15. vulg. ἐλίσσετο.

13. *λυσόμενός τε θύγατρα.* Non, ut historicus, rem omnem poeta ordine exponit, verum, ut simul expectationem reliquorum injiciat, alia differt et in præsens tempus omittit. Hoc est illud quod in dispositione ex Homero discere jubet Quinctil. VII. 10, 11. *ubi ab initiis incipiendum, ubi more Homerico a mediis vel ultimis.* Apponam ea, quæ antecesserant: quæ nisi tenueris, fieri non potest, ut rerum narratarum nexum et ordinem recte perspicias.

Cum viderent Achivi, Ilium situ locorum et munimentis murorum tutum esse eique subveniri posse copiis ex urbibus ejus ditioni subjectis: constituerunt illi ante omnia urbes has occupare; itaque Achilles jussus est arma circumferre et evertere urbes Troadis, Priami ditione habitas. Is XII navium classe littus circumvectus factis escensionibus XI oppida vastavit, prædasque abegit: cf. Il. Z. 328. Fuere in his Lyrnessus, Pedasus, Thebe, et ipsa Lesbus. v. Strabo XIII. p. 875.

Jam Thebe capta venit in Achivorum potestatem *Chryseis*. Erat *Chryses* Apollinis Sminthei antistes in urbe Chrysa Troadis; quo etiam filia redemta abducitur inf. 430. 1. Filia a poeta Χρυσηΐς appellatur, aliis poetis Astynome. Urbe Theba ab Achille direpta, (v. inf. 365. B. 691. Strabo XIII. p. 875. D.) prædæ pars illa facta, data est munus ἐξαίρετον, γέρας, Agamemnoni, etsi partum illud Achillis virtute. Omittit poeta narrare, qua de caussa puella Chrysæ habitans in urbe Theba capta fuerit: (incuriose alii in urbe Chrysa eam captam aiunt, v. c. Schol. ad A. 366.) suppleverant id Cyclici et Tragici. Narrarunt enim eam a patre Theben adductam esse, ut Eetioni regi nuberet; alii, venisse ea mad Iphinoen, Eetionis sororem, Actoris filiam sacra Dianæ facientem: v. Schol. Il. A. 19. 366. cf. Wassenberg. Not. p. 139. Satis erat monere, Theben fuisse urbem munitam, cum Chryse, vicus cum templo, incursibus hostilibus pateret.

14. *στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν—ἀνὰ σκήπτρῳ.* Paullo post 28 est σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο. Fuit adeo *infula* innexa scipioni seu baculo, hastæ, supplicis habitus; alias ipsæ manus sunt vittis religatæ vel obvolutæ. Est porro στέμμα 'Απόλλωνος, *infula Apollinis*, h. e. quam ille tanquam Apollinis sacerdos gestare solebat; nunc autem scipioni alligatam præ se fert, ut supplicem se venire doceret.

ἔβαλλεν ὁ Δευκαλίων, ἄνδρες ἐγένοντο· οὓς δὲ ἡ Πύῤῥα, γυναῖκες. ἡ ἱστορία παρὰ 'Απολλοδώρῳ. 11. Οὕνεκα τὸν Χρύσην.] Ἕνεκα. ἐπειδὴ τὸν Χρύσην. 'Ητίμησεν.] 'Ατίμως ὕβρισεν. 'Αρητῆρα.] Ἱερέα. παρὰ τὸ ἀρᾶσθαι, ὅ ἐστιν εὔχεσθαι. 12. Ὁ γάρ.] Οὗτος γάρ. Ἦλθε.] Παρεγένετο. Θοάς.] Ταχείας. σημαίνει δὲ καὶ ὀξείας. ὡς ἐν ἐκείνοις· Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπὶ προέηκε θοῇσιν. 'Επὶ νῆας.] 'Επὶ τὰς ναῦς, ὅ ἐστι τὰ πλοῖα. 13. Λυσόμενος.] Λυτρωσόμενος. Θύγατρα.] Τὴν θυγατέρα. Φέρων.] Κομίζων, ἄγων. 'Απερείσια.] Ἄπειρα τῷ πλήθει, πολλά. Ἄποινα.] Δῶρα, λύτρα, ἄφοινα τινὰ ὄντα, τὰ ἕνεκεν φόνου διδόμενα. 14. Στέμματα.] Στεφανώματα. Λάδωνος τοῦ ἐν 'Αρκαδίᾳ ποταμοῦ, Δάφνη ὑπῆρχε θυγάτηρ εὐπρεπεστάτη. ἐρασθεὶς δὲ αὐτῆς 'Απόλλων, καὶ βουλόμενος συγγενέσθαι, ἐδίωκε· καταλαμβανομένης δὲ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ θεοῦ, φασὶν εὔξασθαι τῇ μητρὶ Γῇ, χάσματι αὐτὴν δεχθῆναι· γενομένου δὲ τούτου, καὶ τῆς γῆς ἀναδούσης ὁμώνυμον φυτὸν, 'Απόλλων θεασάμενος, ἐξεπλάγη, καὶ τὸ μὲν δένδρον, ἀπὸ τῆς παρθένου Δάφνην προσηγόρευσεν ὁμωνύμως. λαβὼν δὲ κλάδον αὐτῆς, ἐστέψατο. Ἔχων.] Κατέχων, κρατῶν. 'Εν χερσίν.] 'Εν ταῖς χερσίν. Ἑκηβόλου.] Ἕκαθεν, ὅ ἐστι πόῤῥωθεν βάλλοντος, εὐστόχου τοξότου. 15. Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ.] Περὶ τῷ κεχρυσωμέ-

Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν·
  Ἀτρεΐδαι τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι·
παῖδα δ' ἐμοὶ λῦσαί τε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι,
ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν, ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.
  Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,

19. εὖ δ' Ϝοἴκαδ' ἱκέσθαι sunt vitiosa. Forte εὖ δ' Ἄργος ἱκέσθαι.
21. Esse debuit υἷα Ϝεκηβόλον. 24. Ἀγαμέμνονι Ϝήνδανε.

18. ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν. Ut semel de hoc, quod ab Homero mutuati sunt alii usu vulgari, moneam: sollennis est mos in precibus concinnandis, ut id, per quod alios obtestamur, h. e. quod ad animos flectendos vim habere debeat, pro præmio beneficii, quod petimus, memoremus, aut in votis habeamus et apprecemur. Alias per εἰ, ut Latinis per *si*, preces fiunt. Sunt ergo verba: Reddite mihi filiam; ita dii vobis dent secundos consiliorum eventus.—Locum a vss. 18—43. Plato de Rep. p. 393. D. apponit in διήγησιν ἁπλῆν versum, unde pateat discrimen inter eam et διήγησιν τὴν διὰ μιμήσεως γιγνομένην h. e. quam nos *dramaticam* appellamus, quando aliquis non narrat, quæ facta sint, sed agentes et loquentes ante oculos ponit et tanquam in scena exhibet, μιμητικῶς: ut Aristot. de poetica passim. Atque hoc parit ἐνάργειαν.

20. παῖδα δ' ἐμοὶ λῦσαί τε (μέμνησθε, κελεύετε, aut simile quid.) Nota nunc res est, vel ex Clarkii nota: λύει is, qui reddit captivam, λύεται is, qui petit, agit id, ut alter reddat, eoque redimit. Non perspexerat hæc Eustathius.

22. Ἔνθ' ἄλλοι μὲν—Ceteri Achivi acclamarunt, jubentes revereri sacerdotem.—24.

νῳ σκήπτρῳ, ὅ ἐστι τῇ χρυσῇ ῥάβδῳ τῇ βασιλικῇ. Ἐλίσσετο.] Ἐλιτάνευε, παρεκάλει. Πάντας Ἀχαιούς.] Πάντας τοὺς Ἕλληνας. 16. Ἀτρείδα δὲ μάλιστα.] Μάλιστα δὲ τοὺς Ἀτρέως παῖδας, Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον. Μάλιστα.] Ἐξαιρέτως. Δύω.] Δισσούς. Κοσμήτορε.] Διατάκτορας, ἡγεμόνας. Λαῶν.] Τῶν ὄχλων. 17. Ἀτρεῖδαί τε.] Ὦ Ἀτρέως παῖδες, Ἀγάμεμνον, καὶ Μενέλαε. Ἄλλοι.] Οἱ λοιποί. 18. Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν.] Ὑμῖν μὲν οἱ θεοὶ παράσχοιεν. Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.] Οἱ τὸν Ὄλυμπον κατοικοῦντες. Ὄλυμπος δὲ, κατὰ μὲν Ὅμηρον, ὄρος τῆς Μακεδονίας μέγιστον, ἱερὸν τῶν θεῶν. κατὰ δὲ ἀλληγορίαν, ὄλυμπός ἐστιν ὁ οὐρανός· παρὰ τὸ, ὁλολαμπὴς εἶναι. 19. Ἐκπέρσαι.] Ἐκπορθῆσαι, καταστρέψαι. Πριάμοιο πόλιν.] Τὴν Ἴλιον. περιφραστικῶς. Εὖ δ'.] Καλῶς δέ. διατί δὲ ὁ Χρύσης κατὰ τῶν οἰκείων ηὔχετο; λέγομεν, ὅτι πρῶτον μὲν ἔδει κολακεύειν τὸν τύραννον, καὶ ταῦτα λέγειν, ἅπερ ἐπεθύμει δρᾶσαι. δεύτερον δὲ, ὅτι διὰ τοὺς Τρῶας ἀπωλωλέκει τὴν θυγατέρα· ὅθεν εὐλόγως κέχρηται ταῖς ἀραῖς κατ' αὐτῶν. Οἴκαδε.] Εἰς τὰ οἰκεῖα. Ἱκέσθαι.] Παραγενέσθαι. 20. Παῖδα δέ μοι.] Τὴν θυγατέρα μου. Λύσατε.] Λύτρα λαβόντες, ἀπόδοτε. Φίλην.] Προσφιλεστάτην. Τὰ δ' ἄποινα.] Τάδε τὰ δῶρα. Δέχεσθε.] Λαμβάνετε. 21. Ἁζόμενοι.] Ἐντρεπόμενοι, σεβόμενοι. Διὸς υἱόν.] Τὸν Διὸς παῖδα Ἀπόλλωνα. 22. Ἔνθα.] Τότε· χρονικὸν ἐπίῤῥημα. ἐνταῦθα δὲ, τοπικόν. Ἐπευφήμησαν.] Μετ' εὐφημίας ἐβόησαν. 23. Αἰδεῖσθαι.] Ἐντρέπεσθαι. Ἱερῆα.] Τὸν ἱερέα. Ἀγλαά.] Καλά. Δέχθαι.] Δέχεσθαι, λαμβάνειν. 24. Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ.] Ἀλλ' οὐ τῷ Ἀτρέως παιδὶ Ἀγαμέμνονι. Ἥνδανε.] Ἤρεσκε. Θυμῷ.] Διὰ τὴν ὀρ-

ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω,
ἢ νῦν, δηθύνοντ', ἢ ὕστερον, αὖτις ἰόντα.
μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο.
τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρης,
ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.

30. ἐνὶ Ϝοίκῳ.

25. At recusavit id facere Agamemnon; contra vero aspere, duriter, eum dimisit, abire jussit, additis simul minis. κρατερὸν, τὸν μετὰ ἀπειλῆς, τὸν ἀπηνῆ, σκληρὸν, λόγον ἐπέτελλεν, ἐπέλεγε. 26. φυλάσσου, μή σε. 28. de χραισμεῖν v. inf. ad 242.

29. τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισι, pro ἐπελεύσεται. *Hanc ego non pretio redemtam reddam. Potius illa consenescet apud me in servili conditione.* Ergo non jungam: τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω (πρὶν,) πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν. eam non dimittam nisi vetulam. sed: πρὶν absolute: *antequam id fiat*, h. e. *potius* illam retinebo mecum; in domo mea consenescet, tanquam captiva et serva. ἐν Ἄργεϊ. v. inf. Β. 108.

31. Sunt hic plura ex vita antiqua declaranda, ἱστὸν ἐποιχομένην. Si Virgilianum: *arguto tenues percurrens pectine telas* Æn. VII. 14. comparas, videtur esse debere: *percurrere stamen telæ pectine:* quæcunque tandem pectinis forma olim fuerit: nostro enim pectini similem haud fuisse satis constat: v. ad Virgil Æn. l. c. At hoc esset argutari e Virgilio. Grammatici vim vocis constituunt ex eo, quod stantes olim ad telam texebant. Erit ergo ἐποίχεσθαι, ἐπιστῆναι. Usus tamen vocabuli Homericus satis docet ἐποίχεσθαι ἔργον, esse *aggredi opus, operi vacare:* Inf. Ζ. 490—3. ἔργα κόμιζε, ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε ἔργον ἐποίχεσθαι, *opus facere* inter feminas. cf. Od. Α. 358. et al. Similiter ἐποίχεσθαι δόρπον Od. Ν. 34.

Sequitur: καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν. Varie exponunt. Sollenne est ἀντιᾷν τινος, *occurrere, excipere, consequi.* Ita potest reddi, ut veteres faciunt, ἀντιᾷν ἑκατόμβης, ἀπολαύειν. Porro *adesse, adstare, præsto esse, ad ministerium* aut *ad usum.* Itaque ἀντιᾷν adesse, præsto esse, de ministerio, (ἐπὶ τὸ) λέχος non potest dictum esse nisi *de serva et pellice*, sive ut proprie ad curam lecti (πρὸς τὸ ἐπιμελεῖσθαι) referatur, usu translatum ad declarandum puellæ usum, sive, quod probabilius, ut λέχος, εὐνὴ,

γήν. 25. Ἀλλὰ κακῶς.] Ἀλλὰ μεθ' ὕβρεως. Ἀφίει.] Ἀπέπεμπε. Κρατερόν.] Ἰσχυρὸν, ἀπειλητικόν. Μῦθον.] Λόγον. Ἔτελλεν.] Ἐπέτελλεν, ἔλεγε. 26. Μή σε, γέρον.] Μή σε, ὦ πρεσβῦτα. Κοίλῃσι.] Κοίλαις, βαθείαις. Παρὰ νηυσί.] Παρὰ ταῖς ναυσί. Κιχείω.] Καταλάβω. 27. Ἢ νῦν.] Ἢ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ. Δηθύνοντα.] Ἐγχρονίζοντα. Ἢ ὕστερον.] Ἢ ἐκ δευτέρου. Αὖτις.] Πάλιν. Ἰόντα.] Παραγενόμενον. 28. Μὴ νύ τοι.] Μὴ οὐκ ἄν σοι. Οὐ χραίσμῃ.] Οὐ βοηθήσῃ. Σκῆπτρον.] Ἡ βασιλικὴ ῥάβδος. Στέμμα.] Στεφάνωμα. Θεοῖο.] Τοῦ θεοῦ. 29. Τὴν δέ.] Ταύτην δέ. Οὐ λύσω.] Οὐκ ἀπολύσω. Πρίν μιν.] Πρὸ τοῦ αὐτήν. Γῆρας ἔπεισι.] Τὸ γῆρας καταλάβῃ. 30. Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ.] Ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ. Ἐν Ἄργει.] Ἐν τῷ Ἄργει. ὅ ἐστι, τῇ Πελοποννήσῳ νῦν καλουμένῃ. ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, βασιλεὺς ἦν Μυκήνης πόλεως Ἀργολικῆς. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἡ Πελοπόννησος τὸ ἀρχαῖον Αἰγιάλεια ἐκαλεῖτο, ἀπὸ Αἰγιαλέως τοῦ υἱοῦ Ἰνάχου, τοῦ ἐν Ἄργει ποταμοῦ, καὶ Μελίας, τῆς Ὠκεανοῦ. ὕστερον δὲ πάλιν, Ἀπία ἐκλήθη, ἀπὸ Ἀπίδος τοῦ Φορωνέως παιδός. εἶθ' οὕτως Ἄργος, ἀπὸ Ἄργου τοῦ Πανόπτου. τελευταῖον δὲ πάντων, Πελοπόννησος, ἀπὸ τοῦ κρατῆσαι τῆς χώρας τὸν Ταντάλου υἱὸν Πέλοπα. Τηλόθι πάτρης.] Πόῤῥω τῆς πατρίδος. 31. Ἱστὸν ἐποιχομένην.] Ἱστουργοῦσαν, καὶ ὑφαίνουσαν. διατί ἐπάγει τῇ γαμετῇ καὶ τοῖς τέκνοις τὴν αἰχμάλωτον; ῥητέον οὖν, ὅτι οὐ δι' ἐπιθυμίαν αὐτὴν τοσοῦτον ἐπάγει, ἀλλὰ πρὸς στρα-

ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι.
  Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ·
βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ·
  Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,

33. forte fuit: ἔδδεισεν δὲ γέρων. 36. Ἀπόλλωνι Fάνακτι.
38. τε Fῖφι Fανάσσεις.

statim de ipso amplexu accepta sint: *præsto esse ad consuetudinem et usum corporis.* Priore acceptione comparari potest cum altero: πορσύνειν τὸ λέχος ut Od. Γ. 403. h. e. εὐτρεπίζειν. De hoc cf. Il. Γ. 411. cf. Wassenb. ad Paraphr. p. 22. λέκτροις πλασθεῖσα Eurip. Troad. 203. Mox 32. σαώτερος pro σόος. ut incolumis hinc discedas.

33. Dignitati senis et sacerdotis bene consuluit poeta. Mox 37—42. precatur, ut deus injuriam sibi factam ulciscatur.

37. 38. ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας pro ἀμφιβαίνεις. *qui tueris.* ἀμφιβαίνειν et περιβαίνειν, pro ὑπερμαχεῖν, ὑπερμάχεσθαι, vocabulum ἐναργὲς, defendentis alterum, dum jacentem vel inermem, antestans, protegit corpore suo objecto vel clipeo. Il. Ρ. 4. Menelaus Patrocli corpus tuens ἀμφὶ δ' αὐτῷ βαῖν', ὥς τις περὶ πόρτακι μήτηρ πρωτοτόκος, κινυρὴ —ὣς περὶ Πατρόκλῳ βαῖνε ξανθὸς Μενέλαος. Inde sæpe περιβῆναι· Ρ. 80. 313 et al. *Chrysa* in agro Thebano sita, ad mare: de qua v. inf. ad 430. In iisdem locis *Cilla* Apollini et ipsa sacra, ut ex h. l. apparet; *Phœbo sacra:* Sen. Troad. 227. hoc est, habens templum et sacrum Apollinis, in cujus tutela adeo urbs habebatur. Inter urbes Æolidis memoratur adhuc ab Herodoto lib. I. 149. Plura de ea non tenemus. cf. Strabo XIII. p. 910. sq. et inde Eustath. p. 33. f. Cum eæ urbes, ab Achille vastatæ, tantum e poetis notæ essent: seriores in earum situ sæpe turbarunt; v. Quintum XIV. 410. sq.

Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις. Idem, deus, qui cultu præcipuo habetur, *tuetur* urbem; idemque *regnare* dicitur, quia urbi *præest.* Apollinem autem templum antiquum in Tenedo insula habuisse, vel ex h. l. constat. ἶφι, potenter.

τιωτικὴν ὕβριν· ἵνα ἅπερ Μενέλαος ἐπεπόνθει, ταῦτα καὶ αὐτὸς δράσῃ. ὡς καὶ ὁ Νέστωρ φησί· Τῷ μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἴκονδε νέεσθαι. Πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι. Καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.] Καὶ τῆς ἐμῆς κοίτης ἀντιλαμβανομένην, καὶ μετέχουσαν. 32. Ἀλλ' ἴθι.] Ἀλλ' ἄπιθι. Μή μ' ἐρέθιζε.] Μή με παρόξυνε. Σαώτερος.] Σῶος, ὑγιής. Ὥς κε.] Ὅπως ἄν. Νέηαι.] Πορευθῇς, ἐπανέλθῃς. 33. Ὣς ἔφατο.] Οὕτως εἶπεν. Ἔδδεισεν.] Ἐφοβήθη, εὐλαβήθη. Ὁ γέρων.] Ὁ πρεσβύτης. Καὶ ἐπείθετο.] Καὶ ἐπείσθη. Μύθῳ.] τῷ λόγῳ. 34. Βῆ δέ.] Ἐπορεύθη δέ. τὸ σχῆμα ἀφαίρεσις. Ἀκέων.] Ἡσυχάζων, σιωπῶν. Παρὰ θῖνα.] Παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης. ὃς οὕτω κέκληται ἀπὸ τοῦ θείνεσθαι, ὅ ἐστι τύπτεσθαι τῇ προσρήξει τῶν κυμάτων. Πολυφλοίσβοιο.] Πολυήχου, πολυταράχου. 35. Πολλά.] Πλεῖστα. Ἔπειτα.] Μεταταῦτα. Ἀπάνευθεν.] Ἄπωθεν, χωρίς. Κιών.] Παραγενόμενος, πορευθείς. Ἠρᾶτο.] Ηὔχετο. Ὁ γεραιός.] Ὁ πρεσβύτης. 36. Ἄνακτι.] Τῷ βασιλεῖ. νῦν δὲ θεῷ τῷ Ἀπόλλωνι. Τόν.] Ὅντινα. Ἠΰκομος.] Εὔκομος. ἀπὸ μέρους, καλή. Τέκεν.] Ἔτεκεν, ἐγέννησεν. Λητώ.] Λητὼ Κοίου καὶ Φοίβης θυγάτηρ. 37. Κλῦθί μευ.] Ἐπάκουσόν μου. Ἀργυρότοξε.] Λαμπρότοξε, καλλίτοξε. Ὃς Χρύσην.] Ὅστις τὴν Χρύσαν. Χρύσα δὲ πόλις Τρωϊκή. Ἀμφιβέβηκας.] Περιβέβηκας, ὑπερμαχεῖς. 38. Κίλλαν τε.] Καὶ τὴν Κίλλαν. ἔστι δὲ πολίχνιον τῆς Τρωάδος. Ζαθέην.] Ἄγαν θείαν, ὅ ἐστι πάνυ. Πέλοψ ὁ Ταντάλου κατὰ μισθὸν παιδικῆς ὥρας, λαβὼν παρὰ Ποσειδῶνος ἵππους ἀδαμά-

Σμινθεῦ· εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,

39. Σμινθεῦ. *Sminthius* Apollo ab urbe Sminthe, vel Smintho, Troadis, ubi ejus præcipua fuit religio; ad alia inde loca traducta, etiam in insula Tenedo; gradiens Apollo, cum attributo muris, σμίνθου, quod ad vaticinandi artem spectasse creditur, ut σαῦρος, γαλεώτης, δράκων.

εἴ ποτέ τοι. Certatim hoc ab Homero petierunt poetæ, ut, qui preces faciunt, pietatis suæ tanquam præmium postulent votorum suorum ac precum effectum: *per pietatem meam, per id quod corollis templum tuum ornavi, et victimas mactavi, obtestor te.* Ductum et hoc ab rudiorum hominum sensu, cum numen sibi suisque sensibus et judiciis assimularent. Quia non modo verba et sensus, sed etiam notiones Homericas illustrare et animis infigere volumus: notantur hæc, sed semel et primo loco, quo occurrunt. εἰ ἐπέρεψά σοι ναόν. pro εἰ ἔστεψα. ἐπερέφειν, pro στέφειν, Romanorum *velare*, de corollis et vittis. ut Æn. II. 248. *nos delubra deum—festa velamus fronde per urbem.* Eurip. Bacch. 323. κισσῷ τ' ἐρεψόμεσθα. Apollon. II.

στους σὺν τῷ ὀχήματι, ἔσπευσεν εἰς Πίσαν τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τὸν Ἱπποδαμείας γάμον, τὸν μνηστηροκτόνον αὐτῆς πατέρα Οἰνόμαον καταγωνίσασθαι ἐπιθυμῶν. γενομένῳ δὲ αὐτῷ περὶ Λέσβον, Κίλλος ὁ ἡνίοχος τελευτᾷ τὸν βίον. ὃς καὶ καθ' ὕπνον ἐπιστὰς τῷ Πέλοπι σφόδρα ὀδυνηρῶς ἐπ' αὐτῷ ἔχοντι, ἀπωδύρετό τε τὴν αὐτοῦ ἀπώλειαν, καὶ περὶ κηδείας ἠξίου. διόπερ ἀναστὰς, ἐξερυπάρου τὸ εἴδωλον διὰ πυρός. εἶθ' οὕτως ἔθαψε τὴν τέφραν, ἐπιφανῶς τοῦ Κίλλου ἠρίον ἐπ' αὐτῷ ἐγείρας, καὶ πρὸς τῷ ἠρίῳ αὐτοῦ ἐδείματο ἱερὸν, Κιλλαίου Ἀπόλλωνος προσαγορεύσας, διὰ τὸ, αἰφνιδίως τὸν Κίλλον ἀποθανεῖν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πόλιν κτίσας, Κίλλαν κέκληκεν. ὁ μέν τοι Κίλλος καὶ μετὰ θάνατον τῷ Πέλοπι δοκεῖ συλλαβέσθαι, ὅπως περιγένηται τοῦ Οἰνομάου ἐν τῷ ἀγῶνι. ἡ ἱστορία παρὰ Θεοπόμπῳ. Τενέδοιό τε.] Καὶ τῆς Τενέδου. ἡ δὲ Τένεδος, νῆσός ἐστι πρὸ τῆς Τροίας κειμένη, οὔπω δὲ πρότερον τοῦτο εἶχε τὸ ὄνομα. Κύκνου γὰρ τοῦ Ποσειδῶνος Τέννης ἦν καὶ Λευκοθέα παῖδες, καὶ ἡ μὲν μήτηρ αὐτῶν οὐκ ἔτι ἦν. ἐπέγημε δὲ ὁ Κύκνος Φυλονόμην, ἢ, ὥς ἔνιοι, Πολύβοιαν. ἡ Φυλονόμη δὲ (καὶ γὰρ εἰς ἄνδρας ἐτέλει ἤδη ὁ Τέννης) ἐρασθεῖσα αὐτοῦ, λόγους περὶ συνουσίας ἠνέγκατο πρὸς αὐτόν. τοῦ δὲ τὰ πρὸς τὴν φύσιν δίκαια τηρήσαντος, κατηγορήσατο πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι τεθελήκοι αὐτὴν βιάσασθαι. ὁ δὲ πιστεύσας τῇ κατηγορίᾳ, συλλαβὼν τὸν παῖδα, ἐνέβαλεν εἰς λάρνακα, καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν ὑποκειμένην θάλασσαν. ὃν διὰ σωφροσύνην, καὶ διὰ τὸ εἶναι υἱωνὸν, ἔσωσεν ὁ Ποσειδῶν. τὴν γὰρ λάρνακα προσενεχθῆναι τῇ Λευκόφρυϊ νήσῳ ἐποίησεν. ἣν οἱ ἐπιχώριοι θεασάμενοι, καὶ ἀφελόντες τὸ ἐπίθεμα, μαθόντες τὸ γεγονὸς, οὐ μόνον ἑαυτῶν βασιλέα τὸν Τέννην κατεστήσαντο, ἀλλὰ καὶ ἀπ' αὐτοῦ Τένεδον τὴν νῆσον προσηγόρευσαν. Ἶφι.] Ἰσχυρῶς, γενναίως. Ἀνάσσεις.] Βασιλεύεις. 39. Σμινθεῦ.] Ὦ Σμίνθιε. ἔστι δὲ ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος. Σμίνθος γὰρ τόπος τῆς Τρωάδος, ἐν ᾧ ἱερὸν Ἀπόλλωνος Σμινθίου, ἀπὸ αἰτίας τοιᾶσδε· ἐν Χρύσῃ πόλει τῆς Μυσίας Κρίνις τις ἱερεὺς ἦν τοῦ κεῖθι Ἀπόλλωνος. τούτῳ ὀργισθεὶς ὁ θεὸς, ἔπεμψεν αὐτοῦ τοῖς ἀγροῖς μύας, οἵτινες τοὺς καρποὺς ἐλυμαίνοντο. βουληθεὶς δέ ποτε ὁ θεὸς αὐτῷ καταλλαγῆναι, πρὸς Ὄρδην τὸν ἀρχιβουκόλον αὐτοῦ παρεγένετο. παρ' ᾧ ξενισθεὶς ὁ θεὸς, ὑπέσχετο κακῶν ἀπαλλάξαι. καὶ δὴ παραχρῆμα τοξεύσας τοὺς μῦς, διέφθειρεν. ἀπαλλασσόμενος οὖν, ἐνετείλατο τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ δηλῶσαι τῷ Κρίνιδι. οὗ γενομένου, Κρίνις ἱερὸν ἱδρύσατο τῷ θεῷ, Σμινθέως ἱερὸν αὐτὸ καλέσας. ἐπειδήπερ, κατὰ τὴν ἐγχώριον αὐτῶν διάλεκτον, οἱ μύες, σμίνθοι ἐκαλοῦντο. ἡ ἱστορία παρὰ Πολέμωνι. ἄλλοι δὲ οὕτως εἶπον, ὅτι Κρῆτες ἀποικίαν στέλλοντες, χρησμὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπου αὐτοῖς ἐναντιωθῶσι γηγενεῖς, ἐκεῖ κτίσαι τὴν πόλιν. οἱ δὲ ἀπέστειλαν τοὺς ἀποίκους. ἐλθόντων δὲ εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης, μύες ἔκοψαν

ἦ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί᾽ ἔκηα
ταύρων ἠδ᾽ αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.
Ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος· τοῦ δ᾽ ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·

159. *ξανθὰ δ᾽ ἐρεψάμενοι δάφνῃ καθύπερθε μέτωπα.* notissimo religioso ritu coronabantur fores, aræ, vasa, victimæ, sacra facientes; ipsa templa et parietes. At veteres, ipse Plato de Rep. III. p. 276. accepere *ἐρέφειν ναὸν*, tegere templum, struere, *οἰκοδομεῖν.* quod non est sacerdotale munus.

42. *τίσειαν Δαναοὶ*—delirat rex, plectuntur Achivi. sensum injuriæ a rege illatæ ad totum exercitum transfert eumque exsecratur Chryses. sacerdotales vero preces! *Danai* proprie antiqui Argivi, Pelasgicæ stirpis, a Danao advena conditore arcis Argorum, *τοῦ Ἄργους*, appellati: Strabo VIII. p. 570. B. C. Mansit hinc nomen in Homero aliisque, etiam de Achæis Argos tenentibus: porro cum Homerus omnes Achæos per nomen Argivorum, *Ἀργεῖοι*, declararet, etiam *Δαναοὶ* generali usu dicti sunt.

43—53. Locus splendidissimus de peste ab Apolline Achivis immissa; habens

αὐτῶν τοὺς τελαμῶνας τῶν ὅπλων. πρωῒ δὲ ἀναστάντες, καὶ θεασάμενοι τοῦτο, σοφισάμενοί τε καθ᾽ ἑαυτοὺς, ἔκτισαν ἐκεῖ πόλιν, ἥντινα καὶ ἐκάλουν Σμινθίαν. οἱ γὰρ Κρῆτες τοὺς μύας, σμίνθους καλοῦσιν. ἐκ τούτου καὶ Ἀπόλλων Σμίνθιος ἐκλήθη, διὰ τὸ ὑπερασπίζειν αὐτῆς. Εἴ *ποτέ τοι.*] Ἐάν *ποτέ σοι.* Χαρίεντα.] Εὔ*χαριν, καλόν.* Νηόν.] Ναόν. Ἔρε*ψα.*] Ἐπέρεψα, *ὠρόφωσα, ἐστεφάνωσα.* 40. Ἦ *εἰ δή ποτέ τοι.*] Ἦ *εἴπω ποτέ σοι.* Πίονα.] Πιμελῆ, *λιπαρά.* Μηρία.] Τὰ *μηριαῖα ὀστᾶ.* Ἔκηα.] Ἐπὶ *τῷ βωμῷ ἔκαυσα, τουτέστιν ἐκάρπωσα.* 41. Ταύρων *ἠδ᾽ αἰγῶν.*] Ἤτοι, *ταύρων καὶ αἰγῶν.*] Τόδε *μοι.*] Τοῦτό *μοι.* Κρήηνον.] Ἐπιτέλεσον. Ἐέλδωρ.] Ἐπιθύ*μημα.* 42. Τίσειαν.] Τιμωρίαν *δοῖεν, ὅ ἐστι, παράσχοιεν.* Δαναοί.] Οἱ Ἕλ*ληνες· ἀπὸ* Δαναοῦ *τοῦ* Βήλου. Βῆλος *δὲ* Ἀγήνορος *μὲν ἦν ἀδελφὸς, υἱὸς δὲ* Ποσειδῶνος *καὶ* Λιβύης, *ἀφ᾽ ἧς ἡ χώρα ὠνομάσθη* Λιβύη. *βασιλεύων δὲ* Αἰγυπτίων, *γαμεῖ* Ἀγχινόην *τὴν* Νείλου *θυγατέρα. καὶ γίγνονται παῖδες αὐτῷ δίδυμοι,* Αἴ*γυπτος, καὶ* Δαναός. Δαναὸν *μὲν οὖν ὁ* Βῆλος *ἐν* Λιβύῃ *κατοικίζει,* Αἴγυπτον *δὲ ἐν* Ἀῤῥαβίᾳ. *ὃς καταστρεψάμενος τὴν* Μελαμπόδων *χώραν, ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ὠνόμασεν* Αἴγυπτον. *γίγνονται δὲ ἐκ πολλῶν γυναικῶν,* Αἰγύπτῳ *μὲν πεντήκοντα παῖδες,* Δαναῷ *δὲ θυγατέρες πεντήκοντα. στασιασάντων δὲ πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς ἀρχῆς, ὕστερον* Δαναὸς *τοὺς τοῦ* Αἰγύ*πτου παῖδας, πλὴν ἑνὸς ἢ δυεῖν, διὰ τῶν θυγατέρων ἀνεῖλε· δεδοικὼς, καθότι καὶ ἐκ χρησμοῦ ἠκηκόει, ὅτι φονευθήσεται ὑπὸ ἑνὸς αὐτῶν. καὶ ὑποθεμένης* Ἀθηνᾶς *αὐτῷ, ναῦν πρῶτος κατεσκεύασε τὴν κληθεῖσαν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ,* Πεντηκόντορον, *ἐν ᾗ τὰς κόρας ἐνθέμενος ἔφυγε. προσχὼν δὲ* Ῥόδῳ, *τὸ τῆς* Λινδίας Ἀθηνᾶς *ἄγαλμα ἱδρύσατο. ἐντεῦθεν δὲ ἧκεν εἰς* Ἄργος, *καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῷ παραδίδωσιν* Ἐλά*νωρ ὁ τότε βασιλεύων. αὐτὸς δὲ κρατήσας τῆς χώρας, ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τοὺς ἐνοικοῦντας,* Δαναοὺς *ὠνόμασεν. ἱστορεῖ* Ἀ*πολλόδωρος ἐν δευτέρῳ.* Ἐμὰ *δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.*] Ἀντὶ *τοῦ, τῶν ἐμῶν δακρύων.* Διατί *δὲ ὁ* Χρήσης, *οὐ κατὰ* Ἀ*γαμέμνονος ηὔχετο τοῦ ὑβρίσαντος αὐτὸν, ἀλλὰ κατὰ πάντων τῶν* Ἑλλήνων; *φαμὲν δὴ, ὅτι* Ἀγαμέμνονος *ἀποθανόντος ὁ στρατὸς ἐλύετο, καὶ* Χρυσηῒς *εἰς* Ἑλ*λάδα ἀπήγετο. ἀναιρουμένων δὲ τῶν ὄχλων, ζήτησις ἦν τοῦ πάθους, ἀπόδοσις δὲ τῆς κόρης. καὶ ἀποθανὼν μὲν* Ἀγαμέ*μνων, ἄλυπος ἦν· ζῶν δὲ, βασανίζεται, βλέπων ἅτε βασιλεὺς ἀπολλυμένους τοὺς ὄχλους. ἢ, ὅτι πᾶσιν ἠράσατο, ἀνθ᾽ ὧν πάντες ὁμοῦ γενόμενοι, οὐκ ἐπέσχον τὴν τοῦ βασιλέως ὕβριν. δικαίως οὖν αὐτοὶ ἔπαθον. καὶ γὰρ* Ἡσίοδος *φησί·* Πολ*λάκι καὶ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα.* 43. Ὣς *ἔφατο.*] Οὕτως *εἶ-*

βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
τόξ' ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην·
ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
αὐτοῦ κινηθέντος. ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς.
ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε·

47. νυκτὶ ϜεϜοικώς.

ἐνάργειαν. nam cernimus tanquam oculis Apollinem gradientem, μακρὰ βιβῶντα.—44. Οὐλύμποιο καρήνων. Servata nunc notio montis. v. inf. ad 499.—45. τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην· Solet deus habere pharetram suspensam ex humero; et quidem dextro, more sagittantium, ut manu elevata et resupinata confestim sagitta arripi posset; arcum Apollo gestare solet manu. Sic in signis nobilissimis. Sic quoque poetæ: Apollon. II. 680. 1. de Apolline incedente: λαιῇ δ' ἀργύρεον νώμα βιόν· ἀμφὶ δὲ νώτοις Ἰοδόκη τετάνυστο κατωμαδόν. In nostro tamen loco videri potest, arcum quoque ex humero suspensum habere. Ita quidem inf. Κ. 333. Dolon: αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα. add. Od. Κ. 262. Venus Nymphæ se assimulans apud Virgil. Æn. I. 318. *humeris de more habilem suspenderat arcum venatrix.* et de Camilla XI. 575. *Spiculaque ex humero parvæ suspendit et arcum:* pharetram et arcum. Et Nymphæ ap. Callim. in Dian. 212. αἱ πρῶται θοὰ τόξα καὶ ἀμφ' ὤμοισι φαρέτρας ἰοδόκους ἐφόρησαν. Prior tamen ratio, dixeris, et Apollini et loco accommodatior esset, ut expedito arcu ille incederet, quippe statim sagittas nervo impositas emissurus; Fateor: ita tamen durior esset oratio; nam in altero membro esset ἔχων τόξα, sine ὤμοισιν, generali notione pro ἔχων χερσὶ, accipiendum. Esset quoque alia ratio, ut jungas τόξα et φαρέτρην, utque de una pharetra accipias. Nam τόξα dicuntur latius de pharetra et de telis: ut inf. Φ. 490. ἀπ' ὤμων αἴνυτο τόξα Juno Dianæ; sequitur ταχέες δ' ἔκπιπτον ὀϊστοί. Præstat inter hæc accipere Apollinem arcu ex humero suspenso incedentem; tum v. 48. sedet, arcum expedit, tractat, intendit; sed hæc omittit poeta: tanto majore cum celeritatis notatione unum subjicit, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε. ἀμφηρεφὴς pharetra, operculo bene occlusa circumcirca oram.

46. 47. Quod incessum dei irati concitatum sagittæ *sonantes* præclare testantur, dum effectus caussam designat: bene observatum cum ab aliis tum a Clarkio; qui ea in re inferiorem censet esse Virgilium Æn. IV. 149. IX. 660. XI. 652. Verum et ibi, non minus quam hic, de concitato corporis motu agitur. De Hercule adversus cetos incedente Valer. Fl. II. 511. *pulsentque graves ut terga pharetræ.*

47. ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς. incessit similiter ac nox, seu nubes atra, per cælum incedit aut cælo demittitur; seu nube atra tectus, quæ terrorem faceret intuentibus, quæ species mihi videtur esse augustior ac sublimior; seu similis atræ nocti per adspectum terribilem: quo ducunt loca Od. Λ. 605. Hercules in inferis cum arcu intento minitabundus incedit ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικὼς—δεινὸν παπταίνων, adspectu truci ac terribili et Il. Μ. 463. Hector pugnat νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια, terribilis obtutu. Hactenus oculorum obtutus et conjectus cum nocte ac tenebris, ut hilaritas cum sereno cælo, comparatur: et, pro vultu, nocti simili, ipse deus dicitur νυκτὶ ἐοικώς.

48. Pestis exorta in castris Achivorum. Cujus caussæ cum esse possent aliæ, et

πεν. Τοῦ δ' ἔκλυε.] Τούτου δὲ ὑπήκουσε. Φοῖβος.] Καθαρὸς, ἀμίαντος, ἢ μαντικός. Φοῖβον γὰρ τὸν καθαρόν. Ἡσίοδος δὲ, μετωνυμικῶς Φοῖβον αὐτὸν καλεῖ, ἀπὸ Φοίβης. 44. Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο.] Κατέβη δὲ ἀπὸ τῶν τοῦ ὀλύμπου ἐξοχῶν, ὅ ἐστιν ἀκρωτηρίων. Χωόμενος.] Λυπούμενος, ὀργιζόμενος. Κῆρ.] Περισπωμένως μὲν, ἡ ψυχή. Ὀξυτόνως δὲ, ἡ θανατηφόρος μοῖρα. 45. Τόξ' ὤμοισιν ἔχων.] Ἀντὶ τοῦ, τὸ τόξον ἐπὶ τοῖς ὤμοις ἔχων. Ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην.] Τὴν ἑκατέρωθεν ἐσκεπασμένην φαρέτραν, ἤγουν βελοθήκην. 46. Ἔκλαγξαν.] Ποιὸν ἦχον ἀπετέλεσαν. Ὀϊστοί.] Τὰ βέλη. Ἐπ' ὤμων.] Ἐπὶ τῶν ὤμων. Χωομένοιο.] Ὀργιζομένου. 47. Αὐτοῦ κινηθέντος.] Κινηθέντος αὐτοῦ ἐπὶ τόπον. Ὁ δέ.] Οὗτος δέ. Ἤϊε.] Παρεγένετο. Νυκτὶ ἐοικώς.] Σκότει παραπλήσιος, φοβερὸς καὶ ἀόρατος. 48. Ἕζετο.]

δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ᾽ ἀργυρέοιο βιοῖο.
οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο καὶ κύνας ἀργούς·
αὐτὰρ ἔπειτ᾽ αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς
βάλλ᾽, αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.

omnium maxime probabilis, aer ex aquis stagnantibus et paludosis sub ostia Simoentis ex imbribus exundantis, mox per æstatem ad alveum recollecti, (ut docent ea, quæ de Troade nuper scripta sunt) nunc a religione ducta caussa affertur, Apolline ulturo injuriam Sacerdoti suo ab Agamemnone factam. Tela Apollinis et Dianæ luem infligere, alibi febres acutas et mortes, res nota est, nunc quoque in libellis hist. litterar. medic. exposita. v. Il. Ω. 758. 9. Od. Λ. 171. 2. Strabo XIV. p. 942. A.—καὶ τὰ λοιμικὰ δὲ πάθη καὶ τοὺς αὐτομάτους θανάτους τούτοις ἀνάπτουσι τοῖς θεοῖς. Est autem locus, qui sequitur, præclarus ἐναργείᾳ narrationis et brevitate ac δεινότητι. Declaratur calamitatis magnitudo per effecta.—μετὰ sc. νῆας, ἀφῆκε μετὰ τὰς νῆας, εἰς. ἐφῆκε νηυσί.

50. Lues, ut sæpe, a jumentis et animantibus domesticis exordium habuit; ita nunc ἡμιόνους primo loco memorat ex jumentis, utpote in exercitu.—ἐπῴχετο scil. ὁ θεὸς βέλεσι. tum vs. 53. ᾤχετο κῆλα θεοῖο. et inf. 383. ἐπῴχετο τὰ κῆλα ἀνὰ στρατόν.—51. αὐτοῖσι nunc vi oppositi sunt homines, Achivi. Pro ἔβαλεν αὐτοὺς, ἐφιεὶς—dixit ἐφιεὶς αὐτοῖς βέλος ἔβαλλε.—βέλος ἐχεπευκὲς, pro πικρὸν, proprie ἔχον πικρίαν τῆς πεύκης, piceæ. Simplicius hæc extulit poeta v. 382. 3. οἱ δέ νυ λαοὶ θνῆσκον ἐπασσύτεροι. Mox 52. præclare et hic ab effectu sæviens lues declaratur.

Ἐκαθέζετο. Ἔπειτα.] Μεταταῦτα. Ἀπάνευθεν.] Ἄπωθεν, χωρίς. Νεῶν.] Τῶν νηῶν, τῶν πλοίων. Μετὰ δέ.] Μεταταῦτα δέ. Ἰόν.] Βέλος. Ἧκεν.] Ἀφῆκεν, ἔπεμψε. 49. Δεινὴ δὲ κλαγγή.] Φοβερὸς δὲ ἦχος. Γένετο.] Ἐγένετο. Ἀργυρέοιο. Ἀργυροῦ, καλοῦ. Βιοῖο.] Τῆς τοῦ τόξου νευρᾶς. 50. Οὐρῆας.] Ὀρεῖς, ὑποζύγια. Ἐπῴχετο.] Ἐπήει, ἐπήρχετο. Ἀργούς.] Ταχεῖς, ἢ λευκούς. Διατί δὲ ἀπὸ τῶν κυνῶν, καὶ τῶν ἡμιόνων, ὁ λοιμὸς ἤρξατο, οὐκ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων δὲ, οὐδὲ ἀπ᾽ ἄλλου τινὸς ζώου; καὶ οἱ μὲν ῥητορικοὶ λύοντες, φασίν· ὅτι φιλάνθρωπον ὂν τὸ θεῖον, ἐβούλετο παιδεῦσαι τοὺς Ἕλληνας, καὶ μὴ παντάπασιν ἀπολέσαι. καὶ διὰ τοῦτο πρότερον ἀπὸ τῶν τοιούτων ζώων ἤρξατο, μετάνοιαν τοῖς ἁμαρτάνουσι διδούς. οἱ δὲ ἀληθέστερον καὶ φιλοσοφώτερον λύοντες, φασὶν, ὅτι ἅπας μὲν λοιμὸς ἀπὸ ἐκφλογώσεως γίγνεται, γῆθεν ἀναφερόμενος ἐξ ἀναθυμιάσεως. διὸ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα φασὶν αἴτιον, ἐπεὶ ὁ αὐτὸς εἶναι λέγεται τῷ ἡλίῳ τῷ καταφλέγοντι τὴν γῆν. ἐκ γῆς δὲ γιγνομένης τῆς νόσου, ἀναγκαῖον τοὺς κύνας πρῶτον ᾐσθῆσθαι τῆς βλάβης, ὅτι τε καὶ αἰσθητικώτερά εἰσι τὰ ἄλογα ζῶα φύσει τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅτι κάτω νεύουσι πρὸς τὴν γῆν, καὶ ἀνιχνεύουσι. τοὺς δὲ ἡμιόνους οὐ διὰ τὸ κάτω νεύειν, ἀλλὰ τῷ ἐκ διαφόρων σωμάτων εἰλεχέναι τὴν γένεσιν. πᾶν γὰρ εὐδιάφθαρτον τὸ τοιοῦτον. δεκάτῃ δὲ ἡμέρᾳ φανερὸν γενέσθαι τὸ νοσῶδες, κατ᾽ αὐτὸν τὸν Ποιητὴν τὸ θεώρημα εὔλογον, τοῦ ἀέρος ἐν ταύτῃ πάντως καθισταμένου. ἡ Ἥρα, φησὶν, ἐπὶ φρεσὶ θῆκε τῷ Ἀχιλλεῖ. Ἀχιλλεὺς γὰρ Χείρωνος ὢν μαθητὴς, καὶ τὴν ἰατρικὴν τέχνην σαφῶς ἐπιστάμενος, ἐκ τῆς τοῦ ἀέρος καταστάσεως ἐπέγνω γινόμενον τὸ κακόν. τὸ γὰρ τῆς Ἥρας ὄνομα παρὰ τὸν ἀέρα πεποίηται. ἐπεὶ, τίνος ἕνεκεν Νέστωρ, ἢ Ὀδυσσεὺς, ἢ Μενέλαος, οὐδενὸς ἔλαττον τῶν Ἑλλήνων φροντίζοντες, οὐ ζητοῦσι τὸ αἴτιον τῆς νόσου; 51. Αὐτὰρ ἔπειτα.] Μεταταῦτα δέ. Αὐτοῖσιν.] Αὐτοῖς, δηλονότι τοῖς Ἕλλησιν. Ἐχεπευχές.] Ἔχον πικρίαν. ἀπὸ τῆς πεύκης ἡ μεταφορά. καὶ γὰρ ἡ πεύκη κοπεῖσα, οὐκ ἀνίησι βλαστόν. καὶ τὸ δάκρυον αὐτῆς ἐστι πικρὸν, ἡ πίσσα. Ἐφιείς.] Ἐπιπέμπων. 52. Βάλλεν.] Ἔβαλλεν, ἐκ βολῆς ἀνήρει, ἐτίτρωσκεν. Αἰεὶ δέ.] Διαπαντός δέ. Πυραί.] Πυρκαιαί. τὸ γὰρ παλαιὸν, τὰ

ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο,
τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τε γένοντο,
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

55. λευκώλενος Ϝήρη. Vix bene. v. Excurs. II. ad A.
57. vulgo ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο.

53. Novem dierum numerum pro incerto ponere videtur poeta, sic et Z. 174. I. 466. Sic et alii poetæ.—55. Agamemnon, bene suspicatus caussam pestis ab Apolline immissæ, suique reatus conscius, nolebat ad Achivos quicquam referre. Itaque Achilles, loco et dignitate ab Agamemnone proximus, curam rerum in se recepit et concionem indixit. Quod Achilles a Chirone medicinam fuit edoctus, huc referendum non erat. Et tenebatur hoc vulgo, morbos violentos et febres acutas divinitus immitti et in tali peste non a medicis sed a diis auxilium esse petendum: medicorum cura ad chirurgiam spectabat. Poterat autem concionem vocare qui vellet. Sic Il. T. 40. sqq.—56. κήδετο γὰρ sc. Juno s. Achilles. illud potius.

57. Occurrit nunc primo loco quod locis multis Homeri memoria tenendum, δὲ in apodosi: οἱ δ' ἐπεὶ—(μετὰ, ἐν) τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη. *tum vero.* τότε δή.

σώματα τῶν θνησκόντων πρότερον ἐκαίετο, διὰ τὸ ἀπέριττα γίγνεσθαι. εἶθ' οὕτως ἐθάπτετο ὑπὸ γῆν. ἡ δὲ αἰτία τοῦ καίεσθαι τὰ σώματα παρὰ τοῖς Ἕλλησιν αὕτη. πρῶτος, φασὶν, οὕτως ἐτάφη Ἀργεῖος ὁ Λικυμνίου δι' ἀνάγκην ὑπὸ Ἡρακλέους. συναγαγὼν γὰρ στρατείαν ἐπὶ Ἴλιον Ἡρακλῆς, διὰ τὸ τὸν Λαομέδοντα παρὰ σύνταξιν ποιῆσαι αὐτῷ σώσαντι τοῦ κήτους τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἡσιόνην, καὶ μὴ δοῦναι τοὺς ἵππους οὓς ὑποσχόμενος ἦν αὐτῷ, ὑπὲρ τῆς τοσαύτης εὐεργεσίας, ἐζήτει καὶ τὸν Ἀργεῖον ὡσανεὶ οἰκεῖον. Λικυμνίου δέ φασι τοῦ πατρὸς Ἀργείου φοβουμένου, ὅτι καὶ τὸν πρότερον αὐτοῦ υἱὸν ὀνόματι Οἰωνὸν ἀποστείλας εἰς Λακεδαίμονα μεθ' Ἡρακλέους ἀπέβαλεν, καὶ μὴ διδόντος, Ἡρακλῆς ὤμοσεν ἀπάξειν πάλιν αὐτόν. τότε δ' οὖν συμπεσούσης Ἀργείῳ τῆς τοῦ βίου τελευτῆς, διαπορηθεὶς ὁ Ἡρακλῆς πῶς ἂν διατηρήσοι τὸν ὅρκον, ἔκαυσεν αὐτόν. καὶ πρῶτόν φασι τοῦτον τοιαύτης ἐπιμελείας τυχεῖν. ἡ ἱστορία παρὰ Ἄνδρωνι. Νεκύων.] Τῶν νεκρῶν. Καίοντο.] Ἐκαίοντο. Θαμειαί.] Πυκναὶ, συνεχεῖς. πῶς, φασὶν, ὁ Ποιητὴς ἐναντία ἑαυτῷ λέγει; πρῶτον γὰρ εἰπὼν, αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσι· νῦν ἐπάγει, αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο. ἐροῦμεν, ὅτι ὁ λοιμὸς ηὖξε τὴν μῆνιν· ἡ μῆνις δὲ τὰς μεταταῦτα μάχας· καὶ οἱ ἐν ταύταις πίπτοντες, ἑλώρια κυνῶν ἐγίγνοντο. οἱ δὲ, ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ φθειρόμενοι ἐκαίοντο. 53. Ἐννῆμαρ.] Ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας. Ἀνὰ στρατόν.] Κατὰ τὸ στρατόπεδον. Ὤιχετο.] Ἐπῄει, ἐπήρχετο. Κῆλα.] Βέλη. ὅτε δὲ σημεῖα. 54. Τῇ δεκάτῃ δέ.] Προσυπακουστέον, ἡμέρᾳ. Ἀγορήν.] Ἐκκλησίαν, συνέδριον. Καλέσσατο.] Συνεκαλέσατο, συνήγαγε. 55. Τῷ γάρ.] Τούτῳ γάρ. Ἐπὶ φρεσὶ θῆκε.] Κατὰ νοῦν ἐποίησε. Λευκώλενος.] Λευκοβραχίων, ἀπὸ μέρους, καλή. ὁ δὲ τρόπος, σωματοποιΐα· ὠλέναι γὰρ αἱ χεῖρες. 56. Ἥρη κήδετο.] Ἐφρόντιζεν ἡ Ἥρα. εὐλόγως δὲ φροντίζει τῶν Ἑλλήνων ἡ Ἥρα, ὅτι τὸ Ἄργος ὅλον ἱερὸν αὐτῆς. ἄλλως τε, καὶ ἣν ὑβρισθεῖσα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ὡς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ἐν τῇ τοῦ μήλου κρίσει. ἤθελεν οὖν σώζεσθαι τοὺς Ἕλληνας, ἵνα γένηται τοῖς Τρωσὶν ὄλεθρος. Ὅτι ῥά.] Ὅτι δή. Θνήσκοντας.] Ἀποθνήσκοντας. Ὁρᾶτο.] Ἑώρα, ἔβλεπεν. 57. Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν.] Ἐπειδὴ δὲ οὗτοι. Ἤγερθεν.] Συνηθροίσθησαν, Ὁμηγερέες.] Ὁμοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ἐγένοντο. 58. Τοῖσι δέ.] Ἐν αὐτοῖς δέ. Ἀνιστά-

Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας οἴω
ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
ἢ καὶ ὀνειροπόλον· καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν·
ὅς κ' εἴποι, ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
εἴ τ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴ θ' ἑκατόμβης·
αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων

64. Esse debuit ὅς Fείποι.

59—67. Multi sunt in artificio orationis hujus Achillis prædicando rhetores. Laudem habere puto ex proprietate ac simplicitate, quod commemorantur ea, quæ res et tempus offerunt: nunc, inquit, cum belli et pestis malis vexentur Achivi, omnino verendum est, ne nobis domum revertendum sit re infecta; nisi forte deus placari possit, cujus placandi modos, age, comperiamus e vate aliquo.—59. παλιμπλαγχθέντας, aut melius πάλιν, ἄψ, πλαζομένους. Σ. 280. ἂψ πάλιν εἶσ' ἐπὶ νῆας.—62. τινὰ μάντιν—ἱερῆα—ὀνειροπόλον. videtur μάντις esse is, qui alibi οἰωνοπόλος augur. ἱερεὺς extispex: Iterum Ω. 221.—65. ἐπιμέμφεται nunc est pro ὀργίζεται εὐχωλῆς ἕνεκα (quod 93. 94. additur) voto vel sacro *non reddito.* ἑκατόμβης. etsi a numero centum victimarum vulgo nomen deducitur: manifestum tamen fit, mature, jam in Homericis, ad numerum incertum ejus usum spectasse, et pro quovis sacrificio sollenni illud esse usurpatum, quod pluribus victimis cæsis fieret: cf. 315. 316. 447. 448. Z. 115. ἑκατόμβη est duodecim boum ex vs. 93, et Ψ. 146. 147. Spercheo promittitur hecatombe L ovium.

66. αἴ κέν πως—βούλεται. pro eo, quod ex grammatica ratione legitima est εἰ βούληται ἄν, et ex usu ἐὰν βούληται. vel εἰ βουλήσεται. Verum, ut universe moneam, Homeri ætate nondum fuit illa grammatices subtilitas et ἀκρίβεια. Itaque offendimus ad usum particularum secundum severiorem grammaticam forte haud probandum, eumque variis modis constitutum; ita εἴ κεν, αἴ κεν cum subjunctivo, cum optativo, cum futuro indicativi, juncta occurrunt, eadem vi et eodem loco habita; nisi quod subjunctivus videatur magis frequentari, quam optativus. Sic quoque εἴπερ ἄν. εἴπερ

μενος.] Ἀναστάς. τὸ γὰρ παλαιὸν, κἂν βασιλεὺς ἦν, κἂν ἄλλης οἵας δή ποτε τύχης, ἐδημηγόρει ὀρθὸς ἱστάμενος. Μετέφη.] Ἐν αὐτοῖς εἶπεν, ἐδημηγόρησε. Πόδας ὠκύς.] Ὁ ταχὺς τοῖς ποσί. διὰ δὲ τούτου δηλοῖ ἡμῖν τὸ εὐκίνητον τοῦ Ἥρωος. 59. Νῦν.] Ἄρτι. χρονικὸν ἐπίῤῥημα. Ἄμμε.] Ἡμᾶς, Αἰολικῶς. Παλιμπλαγχθέντας.] Εἰς τοὐπίσω πλανηθέντας. Οἴω.] Οἶμαι, ὑπολαμβάνω. 60. Ἂψ.] Πάλιν, εἰς τοὐπίσω. Ἀπονοστήσειν.] Ἐπανελθεῖν, ὑποστρέψειν. νόστος γὰρ ἡ εἰς οἶκον ὑποστροφὴ, διὰ τὸ τῆς πατρίδος ἡδύ. Εἴ κεν.] Ἐὰν τὸν θάνατον ὅλως διαφύγωμεν. 61. Εἰ δὴ ὁμοῦ.] Ἐπειδὴ ὁμοῦ καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ καιρόν. Δαμᾷ. Δαμάζει, καταπονεῖ. 62. Μάντιν ἐρείομεν.] Ἀλλὰ δεῦρο μάντιν τινὰ ἐρωτήσωμεν. ἔστι γὰρ γένος τὶ μαντικῆς, διαιρούμενον εἰς εἴδη τρία. εἰς οἰωνοσκοπίαν, ἀεροσκοπίαν, καὶ τὴν διὰ τῶν ὀνειράτων μαντείαν. Ἐρείομεν.] Ἐρωτήσωμεν. Ἱερῆα.] Θύτην. 63. Ὀνειροπόλον.] Τὸν δι' ὀνείρων μαντευόμενον. Ὄναρ.] Ὁ ὄνειρος, καὶ ἡ δι' ὀνείρου ἀποκάλυψις. Ἐκ Διός.] Ἀπὸ τοῦ Διός. 64. Ὅς κ' εἴποι.] Ὅστις ἂν ἡμῖν εἴποι. Ὅ τι τόσσον.] Ὅ τι τοσοῦτον. Ἐχώσατο.] Ὠργίσθη. 65. Εἴ τ' ἄρ'.] Εἴ τε δή. Ὅγε.] Οὗτος. Εὐχωλῆς.] Εὐχῆς, δεήσεως. Ἐπιμέμφεται.] Ἐπαιτιᾶται, ἐπιζητεῖ. Ἑκατόμβης.] Τελείας θυσίας, ἤτοι τῆς ἀπὸ τῶν ἑκατὸν βοῶν, ἢ τῆς ἀπὸ ἑκατὸν βάσεων. ὅ ἐστιν, ἐξ εἰκοσιπέντε ζώων. 66. Αἴ κέν πως.] Ἐάν πως. Κνίσσης.] Ἐπίπλου, λίπους.

βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
  Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα,
καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω
ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·

68. ὣς ϝειπών. 70. ὃς ϝῄδη. 71. ϝίλιον. 72. ϝὴν—τήν ϝοι.
73. μετέϝειπε.

κε. εἴπερ τε. tandem et cum indicativi præsente vel futuro. Sic et ἢν pro ἐάν. ut H. 39. X. 419. Contra vero εἰ cum subjunctivo occurrit, nisi lectionem mutemus, E. 258. O. 571. Simili modo tot aliæ particulæ, quas politior sermo cum subjunctivo, aut cum optativo, jungere constanter adsuevit, promiscue adhibitæ occurrunt cum subjunctivo, optativo et indicativo: ἵνα. ἵνα μή. μή. μήπως. Similiter ὡς. ὡς ἄν. ὥς κεν. ὡσεί. ὡσείτε. ὡς ὅτε. ὥς περ. Potest interdum caussa aliqua exquisitior vel obscurior reperiri, cur alterum alteri prælatum sit, in aliis usum promiscuum inficiari nequeas. Igitur nisi omnia me fallunt, Atticis videtur deberi castigatior particularum adhibendarum usus.

κνίσσης ἀντιάσας. μεταλαβών.

68—73. Calchas vates nunc inducitur responsurus, præmissa aliqua ejus notitia. τοῖσιν ἀνέστη. pro ἐν τοῖσιν, ἐν αὐτοῖς δὲ, ut sexcenties.

70. Cum locus in hanc rem classicus sit, moneamus verbo, constitui hinc veram notionem vaticinantium antiquæ ætatis: qui rerum usu et experientia ac prudentia instructi consilia dabant ac monitus: itaque ὃς ᾔδη primo loco τὰ ὄντα, ut perspiciat, quæ rerum et eventorum vera sit ratio et indoles; comparat cum ea τὰ πρὸ ἐόντα, h. e. τὰ προγεγενημένα, et ex his colligit τὰ ἐσόμενα, et prævidet adeo futuros rerum eventus. Inprimis in rebus dubiis, incertis aut obscuris consulti respondebant, ut h. l. Calchas *de caussa irarum* Apollinis; nam ab Apolline pestem esse immissam, non videtur dubitatum esse: v. 62. 64. Mature prudentia hæc repeti cœpit ab afflatu divino, ideoque vates ἔνθεοι futura prædicere crediti, tum et ipsi præ se tulerunt, se a deo afflatos futura prædicere.—Ἴλιον εἴσω. εἰς τὴν Ἴλιον, h. ἐπί. sollenni per totum Homerum usu: ut semel moneam.—71. Ejus peritia vaticinandi, eoque ejus consiliis, usi erant Achivi in profectione ad Trojam: v. B. 300. sq. Hoc dixit: ἡγήσατο ille, quoniam auctor illis fuerat et firmaverat animum eorum interpretatione ostentorum, ut navigarent, uti ad Thebas Achivi profecti erant πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ Δ. 407. In Argonaut. Orphic. 85. Orpheus dicitur δεῖξαι θαλάσσης ἀτραπούς.

ἀφ' οὗ θυσίας. Αἰγῶν τε.] Καὶ αἰγῶν. Τελείων.] Ἤτοι τὴν ἡλικίαν ὁλοκλήρων· λελωβημένον γὰρ, οὐ θύεται. ἀλλ' ὑγιὴς ἡ τῶν τελουμένων θυσία. 69. Ἀντιάσας.] Ἀπαντήσας, μετασχών. Ἡμῖν ἀπό.] Ἀπὸ καὶ χωρὶς ἡμῶν ποιῆσαι τὸν λοιμόν. Λοιγόν.] Ὄλεθρον. Ἀμῦναι.] Ἀποστρέψαι, ἀπεῖρξαι. 68. Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπών.] Οὗτος μὲν οὕτως εἰπών. Κατ' ἄρ' ἕζετο.] Ἐκαθέσθη. Τοῖσι δέ.] Ἐν αὐτοῖς δέ. Ἀνέστη. Ὀρθὸς ἔστη. 69. Θεστορίδης.] Ὁ Θέστορος παῖς Κάλχας. ὁ δὲ τύπος, πατρωνιμικός. Οἰωνοπόλων.] Ὀρνεοσκόπων, μάντεων. Ὄχ' ἄριστος.] Ἐξόχως ἄριστος. 70. Ὃς ᾔδη.] Ὅστις ἠπίστατο. Τά τ' ἐόντα.] Καὶ τὰ ἐνεστῶτα. Τά τ' ἐσσόμενα.] Καὶ τὰ γενησόμενα. Πρό τ' ἐόντα.] Καὶ τὰ προγεγονότα. ἔστι γὰρ τελείου μάντεως, τὸ ἐπίστασθαι τοὺς τρεῖς χρόνους ἀκριβῶς. 71. Καὶ νήεσσι.] Καὶ ταῖς ναυσίν. Ἡγήσατο.] Ἡγεμὼν ἐγένετο. Ἴλιον εἴσω.] Εἰς τὴν Ἴλιον. 72. Ἣν διὰ μαντοσύνην.] Διὰ τὴν ἰδίαν μαντείαν. Τήν οἱ.] Ἥντινα αὐτῷ. Πόρε.] Παρέσχεν, ἐδωρήσατο. 73. Ὅς σφιν.] Ὃς ἐν αὐτοῖς. Ἐΰφρο-

Ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, Διῒ φίλε, μυθήσασθαι
μῆνιν Ἀπόλλωνος, ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον,
ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσι καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ.
εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ,
ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.

75. Ϝεκατηβελέταο Ϝάνακτος. 77. Ϝέπεσι. 79. καί Ϝοι.
83. ἐν στήθεσσι ϜεϜοῖσι aut potius Ϝοῖσι v. Exc. ad A. 393.

74—83. Prudentia vatis Calchantis spectatur etiam in iis, quæ in seqq. profatur, quod sibi prospicit ab ira et odiis Agamemnonis.

74. *μυθήσασθαι μῆνιν* sunt jungenda, pro, caussam iræ Apollinis interpretari, aperire.—76. *σύνθεο.* Multis modis exponunt grammatici; atqui aliis in locis est *adverte animum*, ut Z. 334. et aliquoties in Odyssea; quidni et h. l.? Optimum ideo: *σύνθεο, νόησον.*—77. *ἦ μὲν*, quod serius est *ἦ μήν.*—78. *ἄνδρα χολωσέμεν* male vertunt: *iratum fore.* hoc est *χολοῦσθαι·* sed *χολοῦν* est *ad iram provocare.* Od. Σ. 20. *μή με χολώσῃς.* Est ergo vereor, *ὀΐομαι (ἐγὼ) χολώσειν ἄνδρα.* Recte Sch. *εἰς ὀργὴν ἐμβαλεῖν.* —79. *καί οἱ πείθονται.* ex prisco loquendi genere parum adhuc composito, pro, *καὶ ᾧ πείθονται Ἀχαιοί.* Argivi sunt, qui ejus regno subsunt; Achivi totus exercitus, cui tanquam summus dux imperat. cf. ad B. 684.

80. *κρείσσων* sc. ad ultionem sumendam potentior, opibus instructior: unde 82. *ὄφρα τελέσσῃ* sc. ultionem ex *κότον* vel *χόλον.*—81. *χόλον καταπέψῃ*, *molliat, domet.* recte Apollon. h. v. *ἐν ἑαυτῷ παρακατάσχῃ.* sic *χόλον θυμαλγέα πέσσειν* Δ. 513. I. 561. Nam *qui concoquuntur* ventriculo, cibi *domantur.* Alias hinc ductas notiones, v. ad B. 237. —83. *σὺ δὲ φράσαι, εἴ.* pro, *σκέψαι, ἵνα*, dispice, ut viam reperias, qua me incolumem præstes. Nam *εἰ. ὡς. ὅπως.* sæpe in Homero pro *ut, ἵνα.* et *φράζεσθαι*, animo cogitare, deliberare, observare. Inf. P. 144. *φράζεο νῦν, ὅππως κε πόλιν καὶ ἄστυ σαώσῃς.*

νέων.] Καλῶς *νοῶν.* Ἀγορήσατο *καὶ μετέειπεν.*] Ἐδημηγόρησε *καὶ εἶπε.* 74. Κέλεαί *με.*] Κελεύεις *με.* Διῒ *φίλε.*] Τῷ Διῒ *προσφιλέστατε.* Μυθήσασθαι.] Εἰπεῖν, *ἀπαγγεῖλαι.* 75. Μῆνιν Ἀπόλλωνος.] Τὴν *ὀργὴν τοῦ* Ἀπόλλωνος. Ἑκατηβελέταο.] Πόῤῥωθεν *βάλλοντος, εὐστόχου τοξότου.* Ἄνακτος.] Βασιλέως. *νῦν δὲ θεοῦ.* 76. Τοὶ *γὰρ ἐγὼ ἐρέω.*] Ἐγὼ *μὲν οὖν εἴπω.* Σὺ *δὲ σύνθεο.*] Σὺ *δὲ σύνθου, καὶ κατάνευσον. κατὰ διάλυσιν.* Καί *μοι ὄμοσσον.*] Καὶ *ὄμοσόν μοι.* 77. Ἦ *μέν μοι.*] Ὄντως *δή μοι.* Ἔπεσι *καὶ χερσί.*] Λόγοις, *καὶ ἔργοις.* Ἀρήξειν.] Βοηθήσειν. 78. Ἦ *γὰρ ὀΐομαι.*] Ἀληθῶς *ὑπολαμβάνω.* Χολωσέμεν.] Εἰς *ὀργὴν ἐμβαλεῖν.* Ὃς *μέγα.* Ὅστις *μεγάλως.* 79. Ἀργείων.] Τῶν Ἑλλήνων. Κρατέει.] Βασιλεύει. Καί *οἱ πείθονται* Ἀχαιοί.] Καὶ *αὐτῷ ὑπακούουσιν οἱ* Ἕλληνες. 80. Κρείσσων.] Ἐπικρατέστερος. Ὅτε *χώσεται.*] Ὅταν *ὀργισθῇ.* Ἀνδρὶ *χέρηϊ.*] Ἀνδρὶ *χείρονι, ἐλάττονι.* 81. Εἴπερ *γάρ τε.*] Ἐάνπερ *γὰρ, ἢ ἵνα.* Χόλον.] Τὴν *ὀργήν.* Αὐτῆμαρ.] Αὐθημερὸν, *ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ.* Καταπέψῃ.] Κατάσχῃ, *καταδαπανήσῃ. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν γαστρὶ πλείονι χρόνῳ κατεχομένων σιτίων, διὰ τὴν πέψιν τὴν ἐν αὐτῇ γιγνομένην.* 82. Μετόπισθεν.] Μεταταῦτα, *ἐκ δευτέρου.* Ἔχει.] Κατέχει, *φυλάττει.* Κότον.] Ὀργήν. Ὄφρα *τελέσσῃ.*] Ὅπως *πληρώσῃ.* 83. Ἑοῖσιν.] Ἰδίοις. Φράσαι.]

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
θαρσήσας μάλα εἰπὲ θεοπρόπιον, ὅ τι οἶσθα.
οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧτε σὺ, Κάλχαν,
εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
οὔτις, ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
συμπάντων Δαναῶν· οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων·
οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὔθ' ἑκατόμβης,
ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
τοὔνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν Ἑκηβόλος, ἠδ' ἔτι δώσει,

85. μάλα Ϝειπὲ ὅ τι Ϝοῖσθα. 90. Ἀγαμέμνονα Ϝείπῃς.
91. vulg. ἄριστος ἐνὶ στρατῷ.
96. ἔδωκε Ϝεκηβόλος debuit quoque esse ἄλγεα δῶκε.

At φράζειν, est *dicere;* nec tamen in Homero occurrit, nisi ut sit monstrare Od. Λ. 22. et πέφραδα eodem sensu.

84—91. Firmat nunc Calchantis animum Achilles fide sua interposita.

88. ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο, *me vidente et vivente;* quod hinc poetæ frequentarunt, inprimis tragici, ut exemplis opus haud sit: δέρκεσθαι, βλέπειν. Sic Ξ. 140. Achilles φόνον καὶ φύζαν Ἀχαιῶν δερκόμενος est.—91. εὔχεται, male *gloriatur*, καυχᾶται, reddi, jam Ernesti notavit. Homericum est εὔχεται εἶναι, *profitetur se esse*, vulgari usu, *habetur, est.*

92—100. Veram nunc iræ Apollinis caussam aperit Calchas, injuriam Chrysæ ab Agamemnone sacerdoti illatam.

Λόγισαι, σκέψαι. Εἴ με σαώσεις.] Ὅπως με σώσῃς. 84. Τὸν δέ.] Τοῦτον δέ. Ἀπαμειβόμενος.] Ἐς ἀμοιβῆς ἀποκρινόμενος. Προσέφη.] Προσεῖπεν. Πόδας ὠκύς.] Ταχὺς ἐν τῷ τρέχειν. 85. Θαρσήσας.] Εὐθαρσὴς καὶ ἄφοβος γενόμενος. Μάλα.] Λίαν, πάνυ. Θεοπρόπιον.] Τὸ ἐκ θεῶν μάντευμα, ἢ τὸ τοῖς θεοῖς ἀρέσκον. οὗτοι γὰρ τὰ τοῖς θεοῖς ἀρέσκοντα λέγουσιν. Ὅ, τι οἶσθα.] Ὅπερ ἐπίστασαι. 86. Οὐ μὰ γάρ.] Ὄμνυμι γάρ σοι· ἢ οὐκ ἀπωμοτικῶς. πεπλεόνακε γὰρ τὸ οὐ, κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν. Διῒ φίλον.] Τὸν τῷ Διῒ προσφιλέστατον. Ὧτε σύ.] Ὧτινι σὺ ὦ Κάλχαν. 87. Θεοπροπίας.] Τὰς ἐκ θεῶν μαντείας. Ἀναφαίνεις.] Φανερὰς ποιεῖς, προσημαίνεις. 88. Οὔτις.] Οὐδείς. Ἐμεῦ.] Ἐμοῦ. Ἐπὶ χθονί.] Ἐπὶ τῆς γῆς. Δερκομένοιο.] Ὁρῶντος, ἢ ὁρωμένου. 89. Σοὶ κοίλης.] Κοίλαις, βαθείαις. Βαρείας χεῖρας.] Ὑβριστικὰς, φονικάς. Ἐποίσει.] Ἐπιβαλεῖ, ἐπενέγξοι. 90. Συμπάντων Δαναῶν.] Ὁμοῦ πάντων τῶν Ἑλλήνων. Οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς.] Οὐδ' ἂν αὐτὸν τὸν Ἀγαμέμνονα ὀνομάσῃς. ὁ δὲ τρόπος ἐξοχή. 91. Νῦν.] Ἐν τῷ παρόντι καιρῷ. Πολλόν.] Καταπολύ. Ἄριστος.] Ἐξοχώτατος. Ἐνὶ στρατῷ.] Ἐν τῷ στρατοπέδῳ. Εὔχεται.] Καυχᾶται. 92. Θάρσησε.] Ἐθάρσησεν, ἀνεζωπυρήθη. Καὶ ηὔδα.] Καὶ εἶπεν. Ἀμύμων.] Ἄμωμος, ἀγαθὸς καὶ ἄψογος. 93. Οὔτ' ἄρ'.] Οὔτε δή. Ὅγε. Οὗτος ὁ Ἀπόλλων. Εὐχωλῆς.] Εὐχῆς, δεήσεως. 94. Ἀρητῆρος.] Τοῦ ἱερέως. 95. Οὐδ' ἀπέλυσεν.] Οὐκ ἀπε-

οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην
ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ἐς Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἀχνύμενος. μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφὶ μέλαιναι
πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.

98. Ϝελικώπιδα. 101. ὣς Ϝειπών. 103. Vulg. ἀμφιμέλαιναι.
104. δέ Ϝοι—λαμπετόωντι ϜεϜίκτην.

97. λοιμοῖο χεῖρας ἀφέξει, quod per medium efferri solet, ἀφέξεται, *non abstinebit se a peste* immittenda. Alias est λοιγὸν ἀμῦναι. ἀλάλκειν. παύειν.

98. ἑλικώπιδα κούρην. ad pulcritudinem epitheton spectare, obvium est; sed verum vocis sensum jam veteres ignorarunt. *Nigros* oculos multi interpretantur, ut ipse Callimachus in Fragm. CCXC. ubi vide. Si ἑλίκωπας Ἀχαιοὺς conferas (Α. 389.) non magis res expedita est. Verbo, potest esse puella nigris oculis, mobilibus, etiam magnis, si cum ἑλικοβλέφαρος convenit, quod circumductas in orbem et magnas palpebras, eoque ipsos oculos, declarat. Præferam vigorem oculorum per mobilitatem declaratum. Ineptus essem si quicquam præcise affirmare vellem.

100. τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν. Structura duplici modo institui potest: πεπίθοιμέν κέν μιν, πείσοιμεν ἂν αὐτὸν, ἱλασσάμενοι. *flectemus eum placando.* ut Ψ. 40. εἰ πεπίθοιεν Πηλείδην. vel hoc modo: πεπίθοιμεν, *confidamus, nos eum placaturos esse,* ἱλασσάμενοι μιν, pro ἱλάσσασθαι. Græco usu participii.

101—120. Agamemnon, exasperatus Calchantis verbis, primum asperrime in eum invehitur, tum se puellam non redditurum esse minatur, nisi alio munere honorario pro eo assignato.

103. φρένες veteribus sunt diaphragma, septum transversum: cujus consensus cum cerebro manifestus est in animi motibus, maxime in ira, hoc loco venis sanguine tumentibus, unde μέλαιναι. Eæ ἀμφὶ—ἐπίμπλαντο μένεος. Est μένος h. l. de sanguine ex ira concitato et impedito; præcedit sensus injuriæ, dolor; unde ἀχνύμενος.—105. κάκ' ὀσσόμενος. seu κακῶς ὀσσόμενος, seu, quod melius, mala præsagiens, significans ipso adspectu, vultu, voce. Nam ὄσσα, ὄσσομαι usu Homerico ad vim præsagiendi spectat.

λυτρώσατο. Οὐκ ἀπεδέξατο.] Οὐκ ἐδέξατο. 96. Τοὔνεκα.] Τούτου ἕνεκα, τούτου χάριν. Ἄρ'.] Δή. Ἠδ' ἔτι.] Καὶ ἔτι. Δώσει.] Παράσχῃ. 97. Οὐδ' ὅγε.] Οὐδὲ οὗτος. Πρίν.] Πρότερον. Λοιμοῖο.] Τοῦ λοιμοῦ. Βαρείας.] Βλαβερὰς, κακωτικάς. Ἀφέξει.] Ἐπίσχοι, παύσει. 98. Πρίν γ' ἀπό.] Ὑπερβατόν. Φίλῳ.] Προσφιλεῖ. Δόμεναι.] Δοῦναι. Ἑλικώπιδα.] Μελανόφθαλμον. ἀφ' οὗ, εὐπρεπῆ. ἑλικὸν γὰρ κατὰ διάλεκτον καλεῖται τὸ μέλαν. Κούρην.] Κόρην, θυγατέρα. 99. Ἀπριάτην, ἀνάποινον.] Ἄνευ πράσεως καὶ δώρων. ἐπιῤῥηματικῶς. Ἄγειν θ'.] Καὶ ἀπάγειν. παράλειψις ὁ τρόπος. Ἱερήν.] Εἰς τὴν ἱερὰν Χρύσαν. Ἑκατόμβην.] Τελείαν θυσίαν. 100. Τότε κέν μιν.] Τότε ἂν αὐτόν. Ἱλασσάμενοι.] Ἐξιλεωσάμενοι, ἐξευμενίσαντες. Πεπίθοιμεν.] Πείσοιμεν. 101. Κατ' ἄρ' ἕζετο.] Ἐκαθέσθη. 102. Εὐρυκρείων.] Μεγάλως κρατῶν καὶ βασιλεύων. 103. Ἀχνύμενος.] Λυπούμενος, ὀργιζόμενος. Μένεος.] Ὀργῆς, θυμοῦ. Φρένες ἀμφιμέλαιναι.] Αἱ ἐν βάθει κείμεναι καὶ συνεταὶ διάνοιαι αὐτοῦ. ἢ τεταραγμέναι, διὰ τὴν ὀργήν. 104. Πίμπλαντο.] Ἐπληροῦντο. Ὄσσε.] Ὄμματα. ὀφθαλμοί. Οἱ.] Αὐτῷ. Πυρὶ λαμπετόωντι.] Πυρὶ λάμποντι. Ἐΐκτην.]

Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπε·
Μάντι κακῶν, οὔπω ποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας.
αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
ἐσθλὸν δ' οὐδέ τί πω εἶπας ἔπος, οὐδ' ἐτέλεσσας.
καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν Ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά' ἄποινα
οὐκ ἔθελον δέξασθαι· ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
οἴκοι ἔχειν. καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα,
κουριδίης ἀλόχου· ἐπεὶ οὔ ἑθεν ἐστὶ χερείων

105. προσέϝειπε. 106. Esse debuit τὰ κρήγυα ϝεῖπας.
108. ϝεῖπας ϝέπος. Forte quoque οὐδὲ τέλεσσας. 110. σφι ϝεκηβόλος.
113. ϝοίκοι. 114. οὗ ϝεθεν.

106. Nunquam mihi vaticinari soles id quod gratum sit; τὸ κρήγυον mox 108. τὸ ἐσθλόν. Sed tibi φίλον ἐστὶν ἐν φρεσὶν, αἰεὶ μαντεύεσθαι τὰ κακά. Erat autem Calchas is, qui caussam, cur classis Aulide teneretur, ab Agamemnonis sacrilegio Dianæque in eum ira repetierat, quique decem annos Trojam oppugnatum iri prædixerat.

108. ἐσθλὸν ἔπος nunc, *vaticinium*. οὐδ' ἐτέλεσσας. nec ad eventum adduxisti; quandoquidem id, quod eventurum esse prædixit vates, ei tribuitur, tanquam ab eo effectum. Sic et in libris sacris. Unde ea stultitia profecta, qua Achas irascitur vati Michæ, minus fausta vaticinanti, et, ut meliora prodat, postulat; eodem modo ut h. l. Calchanti Agamemnon irascitur.—112. ἐπεὶ πολὺ βούλομαι. possit esse dictum pro πολλὰ, multum, valde cupio. Potest tamen eodem modo esse dictum ut mox vs. 117. omisso, ut sæpe fit, μᾶλλον. πολὺ μᾶλλον βούλομαι. Sic inf. P. 331. ἡμῖν δὲ Ζεὺς μὲν πολὺ (μᾶλλον) βούλεται ἢ Δαναοῖσι νίκην. Sic Γ. 41. Λ. 357. 488. Ψ. 594.—113. καὶ γάρ ῥα. nec mirum hoc; nam illam uxori præfero.

114. 115. κουριδίης ἀλόχου. quam virginem duxi. Opponitur aperte τῇ παλλακῇ.

Ὡμοίωντο. 105. Πρώτιστα.] Πρὸ πάντων. Κάκ' ὀσσόμενος.] Δεινὸν καὶ ὀργίλον ὑποβλεπόμενος. Προσέειπε.] Προσεῖπεν αὐτῷ. 106. Μάντι κακῶν.] Ὦ κακῶν μάντι. συντείνει δὲ τοῦτο εἰς τὸ δέκα ἔτη μαντεύσασθαι αὐτὸν ἐν Αὐλίδι τὸν πόλεμον, ὅσον ἀπὸ τοῦ συμβόλου τῶν στρουθῶν. Οὐ πώποτέ μοι.] Οὐδέ ποτέ μοι. Τὸ κρήγυον.] Τὸ ἀληθές. νῦν δὲ τὸ ἀγαθόν. Εἶπες.] Εἶπας, ἔλεξας. 107. Αἰεί τοι.] Ἀεί σοι, διὰ παντός. Τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα.] Τὰ κακά ἐστι προσφιλῆ. Φρεσί.] Ταῖς διανοίαις. 108. Ἐσθλὸν δέ.] Ἀγαθὸν δέ. Οὐδέ τι πω.] Οὐδέ ποτε. Ἔπος.] Λόγον. Οὐδ' ἐτέλεσσας.] Οὐδ' εἶπες, οὐδὲ ἐπλήρωσας. 109. Νῦν.] Ἐν τῷ παρόντι καιρῷ. Ἐν Δαναοῖσιν.] Ἐν τοῖς Ἕλλησιν. Θεοπροπέων.] Μαντευόμενος. Ἀγορεύεις.] Δημηγορεῖς, λέγεις. 110. Ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκα.] Ὡς ὅτι τούτου χάριν. Σφίν.] Αὐτοῖς τοῖς Ἕλλησιν. Τεύχει.] Παρέχει, ποιεῖ. 111. Οὕνεκα.] Οὗ ἕνεκα, διότι. 112. Οὐκ ἔθελον.] Οὐκ ἐβουλόμην. Δέξασθαι.] Λαβεῖν. 113. Οἴκοι ἔχειν.] Ἐν τῷ οἴκῳ κατέχειν. Καὶ γάρ ῥα.] Καὶ γὰρ δή. Κλυταιμνήστρης.] Τῆς Κλυταιμνήστρας, γυναικός μου. ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα Ἀγαμέμνονος γυνὴ, Τυνδάρεω δὲ καὶ Λήδας τῆς Θεστίου θυγάτηρ, Ἑλένης δὲ ἀδελφή. Προβέβουλα.] Προκέκρικα, προτιμῶ. 114. Κουριδίης ἀλόχου.] Παρθενικῆς γυναικός. Διατί δὲ ὁ Ἀγαμέμνων τὴν αἰχμάλωτον τῆς γαμετῆς προκρίνει; λέγει γὰρ Κλυταιμνήστρης προβέβουλα. καὶ οἱ μέν φασιν, ὅτι ἕνεκεν τοῦ μὴ δοκεῖν τοῖς Ἕλλησιν ἐφ' ὕβρει κατέχεσθαι τὴν κό-

οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτε τι ἔργα.
ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον.
βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
'Αργείων ἀγέραστος ἔω. ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε.
λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος 'Αχιλλεύς·

115. οὔτε τι Ϝέργα. 119. οὐδὲ ϜέϜοικε.

hinc perpetuo usu est ἡ γαμετή. οὔ ἔθεν. ἕο. οὐκ αὐτῆς. ut ἕο sæpe. Mox φυὴν nihil aliud esse video quam corporis habitum (*wuchs*), speciem, adspectum. Etiam Hesych. ἡ τοῦ σώματος ὑπόστασις. φυὴν de oris habitu dictum nondum reperi, nec quod Thomas M. habet: φυὴ, οὐ μόνον ἡ ἡλικία, ἀλλὰ καὶ ἡ φυσικὴ χάρις addito versu. —116. 117. Ait vel sic se redditurum esse puellam, ad servandas copias (lue scilicet placato Apolline extincta) hac tamen conditione, ut aliud sibi munus paretur. βούλομαι sc. μᾶλλον, ut modo dictum. Quod vulgari oratione effertur: volo copias salvas esse, effertur in prisco sermone, contrario simul sublato: volo copias salvas esse, non interire. Nunc hoc redditum per βούλομαι μᾶλλον ἤ. quod nos diceremus: volo copias salvas esse; tantum abest, ut eas deperire velim.

120. λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ. Vel τόγε γέρας ὅ jungitur, vel ὅ, καθ' ὅ, ὅτι. videtis omnes hoc, quod mihi præmium meum eripitur. ἔρχεται ἄλλῃ, abducitur a me.

121—129. Achilles primum Agamemnonis postulata argumentis retundit. κύδιστε,

ρην. οἱ δὲ, ὅτι ἐπαινεῖ τὴν Χρυσηΐδα, ἵνα μὴ τὰ τυχόντα τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ τὰ μέγιστα δοκῇ χαρίζεσθαι. ἔνιοι δὲ ὅτι ψευδόμενον ἀποδείκνυσι τὸν Κάλχαντα. πῶς γὰρ ὀργίζοιτο ἂν ὁ θεὸς, τῆς αἰχμαλώτου μηδὲν ἐφύβριστον πασχούσης; 'Επεὶ οὐ ἕθεν.] 'Επεὶ κατ' οὐδὲν αὐτῆς. Χερείων.] Χείρων. ἐλάσσων. 115. Οὐ δέμας.] Κατὰ τὸ σῶμα. δέμας δὲ ὁ Ποιητὴς τὸ ἔμψυχον εἴωθε λέγειν. παρὰ τὸ, δεδέσθαι καὶ συνεστηκέναι. οἷον, οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν. καὶ πάλιν, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικὶ καλῇ τε μεγάλῃ τε. καὶ ἀλλαχοῦ, οὐδὲ ἔοικε θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας. σῶμα δὲ καλεῖ, τὸ ἄψυχον. ἐπεὶ σῆμά τι ἐστὶ τοῦ ποτε ζῶντος. οἷον· σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμόν· καὶ ἐπὶ τοῦ 'Ελπήνορος πάλιν· σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης κατελείπομεν. καὶ ἔτι· σώματ' ἀκηδέα κεῖται. Εὐριπίδης μέν τοι ἐνηλλαγμένως λέγων· ἕκτον δὲ δὴ τόδ' ἦμαρ, ἐξότου σφαγαῖς, Θανοῦσα μήτηρ πυρὶ καθήγνισται δέμας. Δεῖξαι γὰρ 'Αργείοισι σῶμ' αἰσχύνομαι. Οὐδὲ φυήν.] Οὐδὲ τὴν τοῦ σώματος εὐφυΐαν καὶ ἀρετήν.

Οὔτ' ἄρ' φρένας.] Οὔτε κατὰ τὰς φρένας. Οὔτε τι ἔργα.] Οὔτε κατὰ τὰ ἔργα. 116. 'Αλλὰ καὶ ὥς.] 'Αλλὰ καὶ ὅμως. 'Εθέλω.] Θέλω, βούλομαι. Δόμεναι.] Δοῦναι. Πάλιν.] Εἰς τοὐπίσω. Εἰ τόγ' ἄμεινον.] Εἰ τοῦτο βέλτιον. 117. Λαόν.] Ὄχλον, πλῆθος. Σόον ἔμμεναι.] Σῶον εἶναι, καὶ σώζεσθαι. ὁ δὲ λόγος, θέλω γάρ φησιν ἐγὼ τὸν ὄχλον μᾶλλον σώζεσθαι, καὶ αὐτὸς ἀπολέσθαι. ὁ γὰρ ἢ σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ καὶ, παρείληπται τῷ Ποιητῇ. Ἢ ἀπολέσθαι.] Ἢ ἀπολέσθαι ἐμέ. 118. Αὐτὰρ ἐμοί.] 'Εμοὶ δέ. Γέρας.] Τιμήν. Αὐτίκα.] Παραχρῆμα, εὐθέως. 'Ετοιμάσατ'.] 'Ετοιμάσατε, ἑτοίμην ποιήσατε. Ὄφρα μὴ οἶος.] Ὅπως μὴ μόνος. 119. 'Αργείων.] Τῶν 'Ελλήνων. 'Αγέραστος.] Ἄνευ γερῶν, ἄνευ τιμῆς. Ἔω.] 'Υπάρχω. 'Επεὶ οὐδὲ ἔοικεν.] Οὐδὲ γὰρ πρέπει. 120. Λεύσσετε.] 'Ορᾶτε, βλέπετε. Τόγε.] Τοῦτο. Ὅ μοι.] Ὅτι μοι. Ἔρχεται.] 'Απέρχεται. Ἄλλῃ.] 'Αλλαχοῦ. 121. 'Ημείβετο.] 'Εξ ἀμοιβῆς ἀπεκρίνατο. Ἔπειτα.] Μεταταῦτα.

Ἀτρείδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων.
πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
οὐδέ τί πω ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά·
ἀλλὰ, τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται,
λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
δῷσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
μηδ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐὼν, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,

124. Ϝίδμεν. 126. ἐπέϜοικε vel οὐδὲ ϜέϜοικε Bentl. οὐχὶ Ϝέοικε.
131. θεοϜείκελ'.

qui eminet inter ceteros dignitate, quatenus ille κῦδος, regiam seu imperatoriam summam potestatem habet. cf. inf. ad 279.

124. 5. οὐδέ τί πω ἴδμεν. nequaquam novi asservari copias et opes communes: πολλὰ, pro πλῆθος κοινῶν. quippe præda statim post expeditiones singulas fuit divisa. ἀλλὰ τὰ μὲν pro ἃ μὲν—τὰ, ταῦτα δέδασται. mox 127. θεῷ πρόες accipe dativo cui: in Apollinis gratiam. et 128. ἀποτίειν pro reparare, restituere, seu compensare.—129. Τροΐην veteres scribebant.

131—147. Agamemnon superbius evectus minatur, nisi munus idoneum sibi datum fuerit, aliis se aliud pro eo vi abducturum esse. Interea (vs. 140.) Chryseidem se dimittere velle ostendit. μήδ' οὕτως—κλέπτε νόῳ. noli fallere. ἀγαθός περ ἐὼν, καί περ ὢν ἀγαθὸς, puta κατὰ νοῦν, pro φρόνιμος. παρελθεῖν, proprie cursu, adeoque νικᾷν, at nunc prudentia vel astutia, adeoque fallere incautum. Junxit quoque Hesiod. Θ.

Ποδάρκης.] Ἤτοι ὁ τοῖς ποσὶ ταχὺς, ἢ ὁ ἐπαρκεῖν τοῖς ποσὶ δυνάμενος, ἰσχυρός. Δῖος.] Θεῖος, εὐγενής. 122. Κύδιστε.] Ἐνδοξότατε. Φιλοκτεανώτατε.] Φιλοχρηματώτατε. 123. Πῶς γάρ τοι.] Πῶς γάρ σοι. Μεγάθυμοι.] Μεγαλόψυχοι, γενναῖοι. Ἀχαιοί.] Οἱ Ἕλληνες. Ἀχαιοὺς δὲ, καὶ Δαναοὺς, καὶ Ἀργείους, ὁ Ποιητὴς καλεῖ τοὺς Ἕλληνας. Δαναοὺς μὲν, ἀπὸ Δαναοῦ τοῦ Βήλου τοῦ Ποσειδῶνος. Ἀχαιοὺς δὲ, ἀπὸ Ἀχαιοῦ τοῦ Ξούθου, καὶ Κρεούσης τῆς Ἐρεχθέως. Ἀργείους δὲ, ἀπὸ Ἄργου Ἀπίδος καὶ Νιόβης τῆς Φορωνέως. Ἕλληνας δὲ, ψιλῶς, καλεῖ τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀχιλλεῖ, λέγων· Μυρμιδόνες δὲ καλοῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί. 124. Οὐδέ τι πω ἴδμεν.] Οὐδὲ ἐπιστάμεθα.] Ξυνήϊα.] Κοινὰ χρήματα. Κείμενα.] Ἀποκείμενα. 125. Τά.] Ἅτινα. Πολίων.] Πόλεων. Ἐξεπράθομεν.] Ἐξεπορθήσαμεν. Τὰ δέδασται.] Ταῦτα μεμέρισται. 126. Λαοὺς δ'.] Τοὺς ὄχλους δέ. Οὐκ ἐπέοικε.] Οὐ προσῆκόν ἐστι. Παλίλλογα.] Παλισύλλεκτα. ἀντὶ τοῦ, οὐ δικαιόν ἐστιν εἰς τὸ αὐτὸ πάλιν συναγαγεῖν τοὺς Ἕλληνας τὰ ἅπαξ φθάσαντα αὐτοῖς διαμερισθῆναι χρήματα. Ἐπαγείρειν.] Ἐπισυναθροΐζειν. 127. Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν.] Ἀλλὰ σὺ ἐπὶ τοῦ παρόντος ὦ Ἀγάμεμνον. Πρόες.] Πρόπεμψον. Θεῷ.] Τῷ Ἀπόλλωνι. Αὐτὰρ Ἀχαιοί.] Οἱ δὲ Ἕλληνες. 128. Τριπλῇ τετραπλῇ τ'.] Τριπλασίονα καὶ τετραπλασίονα. Αἴ κέ ποθι Ζεύς.] Ἐάν ποτε ὁ Ζεύς. 129. Δῷσι.] Παράσχῃ. τὸ, σι, ἐπέκτασις. Πόλιν Τροίην.] Τρωϊκὴν πόλιν. λέγει δὲ τὴν Ἴλιον. Εὐτείχεον.] Καλῶς τετειχισμένην. διὰ τὸ, ὑπὸ θεῶν τετειχίσθαι καθ' Ὅμηρον Ποσειδῶνος καὶ Ἀπόλλωνος. Ἐξαλαπάξαι.] Ἐκπορθῆσαι. 130. Κρείων.] Βασιλεὺς, ἄναξ. 131. Μηδ' οὕτως.] Μηδὲ οὕτως. Ἀγαθός περ ἐών.] Καίτοι γενναῖος ὑπάρχων. Θεοείκελ'.] Θεοῖς τὸ

κλέπτε νόῳ· ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσεις.
ἦ ἐθέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως
ἦσθαι δευόμενον; κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ,
ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται·—
εἰ δέ κε μὴ δώωσιν· ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
ἢ τεὸν, ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
ἄξω ἑλών. ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις·
νῦν δ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,

141. μέλαιναν Ϝερύσομεν v. Obss.

613. ὡς οὐκ ἔστι Διὸς κλέψαι νόον, οὔτε παρελθεῖν. prius, quatenus occulte fit, hoc, quatenus astute et callide. ἦσθαι αὔτως, quod mimicum est, *sedere sic*, inanem, vacuis manibus. Sic Γ. 220. τινὰ ἄφρονα αὔτως. αὐτὰρ, ex αὖτ' ἄρα vicissim utique ὄφρα ἔχῃς. ita ut tu interea habeas tuum munus, me munere meo privato? ἦ ἐθέλεις, αὐτὸς μὲν ἔχειν, αὖτε ἄρα ἐμὲ ἦσθαι ἀγέραστον;

135. Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι—deest apodosis, ἀποδώσω αὐτήν. res multis observata, et a Clarke monita. Scilicet hæc, ἠθικῶς dicta, cum gestu pronuntiata puta: a quo omnino in Homericis quæ ad rhapsodicam declamationem condita fuerunt, non ad lectionem, multorum locorum vis et sensus repetendus est.

Tum 136. ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ἀρεστὸν, θυμῆρες ποιήσαντες.—137. ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι. iterum δὲ in apodosi. et ἕλωμαι ἂν pro optativo: ἑλοίμην ἄν. vel futuro ἑλοῦμαι. idque, ut Sch. A. Sic Φ. 127. ὅς κε φάγῃσι, pro futuro indicativi: unde mox permutari potuit: ἢ Ὀδυσῆος ἄξω ἑλών. sin renuerint mihi dare munus, equidem ipse auferam.—138. Observant veteres, Ajacis γέρας fuisse Tecmessam, Ulyssis Laodicen, Cycni filiam. Mox 139. (ἐφ' ὅν) ὅν κεν ἵκωμαι, est cum vi positum, etsi Apollon. Lex. reddit per παραγένωμαι. Ceterum versus 139. ἀθετεῖται, tanquam otiosus et invenustus.

141. Reddi tamen Chryseidem vult Agamemnon et deum sacris placari. νῆα μέ-

εἶδος ὅμοιε. ὅ ἐστι τὸ κάλλος. εὐειδὴς γὰρ παρὰ πάντας τοὺς ἥρωας Ἀχιλλεὺς, καὶ γυναικοπρόσωπος. ὡς καὶ ἐν τῷ Λυκομήδους παρθενῶνι ἀγνοηθῆναι ὅτι εἴη ἀνήρ. 132. Κλέπτε νόῳ.] Παραλογίζου τῇ διανοίᾳ. Ἐπεί.] Ἐπειδή. Αὖ παρελεύσεαι.] Οὐ παρέλθῃς, οὐ νικήσεις με. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ δρόμου, ἐν ᾧ παρελθὼν νικᾷ. 133. Ἢε θέλεις.] Ἢ βούλει. Ὄφρ' αὐτός.] Ὅπως αὐτός. Γέρας.] Τιμήν. Αὐτὰρ ἐμ' αὔτως.] Ἐμὲ δὲ ματαίως. 134. Ἧσθαι.] Καθέζεσθαι. Δευόμενον.] Ἐνδεόμενον, χρήζοντα. Κέλεαι δέ με.] Κελεύεις δέ με. 135. Ἀλλ' εἰ μέν.] Ἀλλ' ἐὰν μέν. Δώσουσι.] Παράσχωσιν. Μεγάθυμοι.] Μεγαλόψυχοι, γενναῖοι. 136. Ἄρσαντες κατὰ θυμόν.] Ἁρμόσαντες κατὰ τὴν ψυχήν. τουτέστιν, ἀρεστὸν καὶ θυμῆρες ποιήσαντες. Ἀντάξιον.] Ἶσον τῇ τιμῇ, ἄξιον, ἰσότιμον. Ἔσται.] Γένηται. 137. Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν.] Εἰ δὲ μὴ παράσχωσιν. Ἐγὼ δέ κεν.] Ἐγὼ δ' ἄν. Αὐτὸς ἕλωμαι.] Αὐτὸς ἀφέλωμαι. 138. Ἢ τεόν.] Ἢ τὸ σὸν, ὅ ἐστι τὴν Βρισηΐδα. Ἢ Αἴαντος—γέρας.] Τέκμησσαν λέγει τὴν Τελεύταντος θυγατέρα. Ἰών.] Παραγενόμενος. Ἢ Ὀδυσῆος.] Λαοδίκην λέγει τὴν Κύκνου θυγατέρα. ταῦτα δὲ αἰνιγματωδῶς φησι. τὸ δὲ ὅλον ἀποτείνεται πρὸς Ἀχιλλέα. 139. Ἄξω.] Ἀπάξω. Ἑλών.] Λαβών. Ὁ δέ κεν.] Οὗτος δὲ ἄν. Κεχολώσεται.] Ὀργισθήσεται. Ὅν κεν ἵκωμαι.] Ἐφ' ὃν ἂν παραγένωμαι, ἐφ' ὃν ἔλθω. 140. Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα.] Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων. Μεταφρασόμεσθα.] Καὶ ἐν ὑστέρῳ βουλευσόμεθα. Καὶ αὖτις.] Καὶ

ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
βήσομεν, εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεὺς, ἢ δῖος Ὀδυσσεὺς,
ἠὲ σὺ, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
ὄφρ' ἡμῖν Ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
ὤ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσι πείθηται Ἀχαιῶν,
ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;

147. ϝεκάϝεργον. 148. ὑπόδρα ϝιδών. 149. ἐπιϝειμένε.
150. ϝέπεσις. 151. ἀνδράσι ϝῖφι.

λαιναν, puta aere et aqua. et ἅλα δῖαν, *magnum mare*. Nam omnia magna sunt divina, δῖα.—Tum 142. κατὰ τὸ ἐπιτηδὲς, πρεπόντως, convenienter, satis. βουληφόρον ἄνδρα vs. 144. esse *unum e principibus*, quippe qui soli in consilium adhibentur, in Homero tenendum est. Et vs. 146. ἐκπαγλότατε quem omnium maxime verentur, qui auctoritate omnibus præit, eaque ἐκπλήττει, reverentiam injicit.

148—171. Nunc vero Achilles ira exardescens gravissimis verbis increpat Agamemnonem, incusatque primo ejus iniquitatem et ingratum in bene de se meritos animum; tum vs. 161. avaritiam et injustitiam erga se in munere sibi auferendo; tandem 169. minatur discessum ab exercitu.

148. ὑπόδρα ἰδὼν, torve intuitus.—149. ἀναιδείην ἐπιειμένε, pro ἀναιδής. Sic ἀλκὴν H. 164. et al. δύεσθαι ἀλκὴν I. 231. Dicitur aliquis indutus, h. e. instructus esse iis, quæ ipsi propria sunt ac sollennia.—κερδαλεόφρον, πλεονέκτης, puto. Supra 122. φιλοκτέανος. sui commodi semper studiosus, avidus. Nunc inverecundus est Agamemnon in postulando munere illico afferendo, πλεονεξίας arguitur in auferendo eo, quod alter habet. —150. πῶς. scil. si tu tui unius commodis studes, et omnia ad te refers: qua re permotus imperata a te aliquis προφρόνως, προθύμως, exsequatur? scilicet in exercitu e sociis collecto: qualis erat Achivorum.—151. εἰς ὁδὸν ἐλθέμεναι. quod per se latius

πάλιν. 141. Νῦν δ' ἄγε.] Νῦν δὲ ἄγε δή. Νῆα.] Ναῦν. Μέλαιναν.] Βαθεῖαν, ἢ πίσσῃ κεχρισμένην, Ἐρύσσομεν.] Καθελκύσωμεν, ἐμβάλωμεν. Εἰς ἅλα.] Εἰς τὴν θάλασσαν. Δῖαν.] Θείαν, ἢ θαυμαστήν. 142. Ἐς δ' ἐρέτας.] Εἰς αὐτὴν δὲ κωπηλάτας. Ἐπιτηδές.] Ἐπιτηδείους. Ἀγείρομεν.] Συναθροίσωμεν. 143. Ἀν' δ' αὐτήν.] Καὶ αὐτὴν δέ. Καλλιπάρῃον.] Καλὰς παρειὰς ἔχουσαν, ἀπὸ μέρους καλήν. 144. Βήσομεν.] Ἀναβιβάσωμεν, ἐμβάλωμεν. Ἀρχός.] Ἀρχηγὸς, ἡγεμών, νῦν δὲ, ναύαρχος. Βουληφόρος.] Βουλευτής. Ἔστω.] Γενέσθω. 146. Ἠὲ σύ.] Ἢ σύ. Πηλείδη.] Πηλέως παῖ Ἀχιλλεῦ. Ἐκπαγλότατε.] Ἐκπληκτικώτατε, φοβερὲ, ἢ ἐξοχώτατε. 147. Ὄφρ' ἡμῖν.] Ὅπως ἡμῖν. Ἑκάεργον.] Πόῤῥωθεν εἴργοντα, ἢ πόῤῥωθεν ἐργαζόμενον, τοξότην. Ἱλάσσεαι.] Ἐξιλεώσῃς, λιτανεύσῃς. Ἱερά.] Ἱερεῖα, θυσίας. Ῥέξας.] Ἱερουργήσας, θύσας. 148. Τόν δ' ἄρ'.] Τοῦτον δὲ δή. Ὑπόδρα ἰδών.] Δεινὸν ὑποβλεψάμενος. Προσέφη.] Προσεῖπε, προσεφθέγξατο. 149. Ὢ μοι.] Φεῦ μοι. ἔστι δὲ ἀναφώνημα, καὶ ἐπίῤῥημα λύπης δηλωτικόν. Ἀναιδείην.] Ἀναισχυντίαν. Ἐπιειμένε.] Ἠμφιεσμένε, περιβεβλημένε. Κερδαλεόφρον.] Πανοῦργε τὸ φρόνημα, ἢ περικερδῆ τὸν νοῦν ἔχων, τουτέστι κερδαίνειν φρονῶν. 150. Πῶς τίς τοι.] Πῶς τίς σοι. Πρόφρων.] Προθύμως. Ἔπεσι.] Λόγοις. Πείθηται.] Πεισθείη. 151. Ἢ ὁδόν.] Ἢ εἰς ὁδὸν παραγενέσθαι. ὅ ἐστιν εἰς ἐνέδραν κα-

οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,
οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα·
ἀλλά σοι, ὦ μέγ' ἀναιδὲς, ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς,
τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε, κυνῶπα,
πρὸς Τρώων, τῶν οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις·

157. θάλασσά τε Ϝηχήεσσα.

patet, et de omni expeditione, quæ ab imperatore mandatur, accipi potest, veteres de insidiis, λόχῳ, accepere: adducti vs. 226. 7. οὐδὲ λόχονδ' ἰέναι. nec male. ut sit ἔρχεσθαι εἰς ὁδὸν, ad insidendam viam et ad excipiendos transeuntes. Erat autem hæc inter præcipuas belli instruendi vias et rationes ista ætate; nam nec loca opportuna capere ac munire, nec loca munita expugnare norant. Si prædæ agendæ caussa exibant, non magnum discrimen adiri poterat; unicum igitur genus audacioris incepti erat, in insidiis sedere: quod per totam Iliadem est tenendum: cf. inf. 227. N. 276. sq. Od. Ξ. 217. sq. Λ. 525. sq.—153. ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσι. obnoxii injuriæ illatæ. nulla me injuria affecerunt, quam ultum irem.

157. Quæras ubi sint montes inter Troadem et Phthiam Thessaliæ? Saltem in littoribus Thessaliæ fuisse dixeris.—159. τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, non potest verti *gloriam, honorem;* nam πρὸς Τρώων adjicitur; est pro τίμημα, πρόστιμον, *compensatio*, ποινὴ, qua satisfit propter injuriam illatam, accipiendum, ut inf. Γ. 286, ubi certaminis lex, τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν, ἥν τ' ἐπέοικεν. Tum ἄρνυμαι, proprie peto, λαμβάνω. h. l. de conatu: *eo consilio, ut illatæ a Trojanis tibi et Menelao injuriæ pœnas exigam.* Hactenus bene Sch. B. εἰσπραττόμενος παρὰ Τρώων. cf. E. 552. 553. Paullo ante ὄφρα σὺ χαίρῃς est idem ac εἰς τὴν σὴν χάριν.—160. τῶν οὔτι μετατρέπῃ. μετατρέπεσθαι Homerico usu est ἐπιστρέφεσθαι, ἐπιστροφὴν ποιεῖσθαί τινος, φροντίζειν. vide I. 626. M. 238. ἐντρέπεσθαι est Od. A. 60.

τελθεῖν. Ἶφι.] Ἰσχυρῶς, γενναίως. Μάχεσθαι.] Πολεμῆσαι. 152. Οὐ γὰρ ἐγώ.] Οὐδαμῶς γὰρ ἐγώ. Τρώων ἕνεκεν.] Ἕνεκα τῶν Τρώων. Ἤλυθον.] Παρεγενόμην. Αἰχμητάων.] Πολεμικῶν. 153. Δεῦρο.] Ἐνταῦθα. Μαχησόμενος.] Μαχούμενος, πολεμήσων. Ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.] Ἐπειδὴ οὐδαμῶς, καὶ κατ' οὐδέν μοι αἴτιοι ὑπάρχουσιν. 154. Οὐ γὰρ πώποτε.] Οὐδέ ποτε γάρ. Ἐμὰς βοῦς ἤλασαν.] Τὰς ἐμὰς ἤλασαν βοῦς. 155. Οὐδέ ποτε.] Οὐδαμῶς, οὐδέποτε. Ἐν Φθίῃ.] Φθία πόλις Θεσσαλίας παραθαλασσία, πατρὶς Ἀχιλλέως. Ἐριβώλακι.] Μεγαλοβώλῳ, εὐγείῳ. Βωτιανείρῃ.] Ἄνδρας βοσκούσῃ, ἢ τρεφούσῃ. 156. Ἐδηλήσαντο.] Ἔβλαψαν. Ἐπειὴ μάλα.] Ἐπειδὴ πάνυ. Μεταξύ.] Ἀναμέσον. 157. Οὔρεά τε.] Καὶ ὄρη. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. Σκιόεντα.] Σύσκια, σκιὰν ἀποτελοῦντα. Ἠχήεσσα.] Ἠχητικὴ, ἀπὸ τῆς τῶν κυμάτων κινήσεως. ὁ δὲ λόγος, οὐδέποτε ἠδίκησάν με οἱ Τρῶες, ἐπειδὴ μεταξὺ Φθίας καὶ Ἰλίου, πολλά ἐστι μέγιστα ὄρη, καὶ πολλὴ θάλασσα, ὡς μὴ εἶναί με αὐτῶν ἀστυγείτονα. 158. Ὦ μέγ' ἀναιδές.] Ὦ μεγάλως ἀναιδέστατε. Ἅμ' ἑσπόμεθα.] Ὁμοῦ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἠκολουθήσαμεν. Ὄφρα σὺ χαίρῃς.] Ὅπως σὺ εὐφραίνῃ. 159. Τιμήν.] Τιμωρίαν τῶν Τρώων ὑπὲρ Μενελάου. Ἀρνύμενοι.] Ἀντικαταλλασσόμενοι, λαμβάνοντες. Σοί τε κυνῶπα.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ σοῦ ὦ ἀναιδέστατε. 160. Πρὸς Τρώων.] Παρὰ τῶν Τρώων. Τῶν οὔτι.] Ὧν, εὐεργεσιῶν δηλαδὴ, οὐδέν. Μετατρέπῃ.] Ἐπιστροφὴν ποιῇ, ἢ φροντίζεις. Οὐδ' ἀλεγίζεις.] Οὐδὲ λόγον

καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
ᾧ ἔπι πολλὰ μόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
οὐ μέν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὖ ναιόμενον πτολίεθρον·
ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο
χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'· ἀτὰρ, ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.
νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ' ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' ὀΐω,

162. *πολλ' ἐμόγησα* vulg. 163. *ποτε Fῖσον.* 170. *Fοίκαδ'.*

163. *οὐ μέν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας.* pro ἕξω, et 168. *ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας* pro ἐλεύσομαι. Sic 184. *ἄγω* pro *ἄξω*, et frequentissime. Sic in Homero et aliis, etiam grammatica magis exculta utentibus. Nec aliter accipi potest, propter id quod sequitur: quando Ilium ceperint Achivi; Ilio aliquando direpto; nam *Τρώων πτολίεθρον*, pro *πόλις*, est ipsum Ilium. alibi ut Il. B. 133. *Ἰλίου πτολίεθρον* et Od. A. 2. *Τροίης πτολίεθρον.* Respondent hæc iis, quæ dicta erant sup. 128. 9. ubi Achilles dicebat restitutum iri par munus Agamemnoni, *αἴ κέ ποθι Ζεὺς δῷσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.*—165. *πολυάϊξ πόλεμος*, pro *μάχη*, pugna, in qua pugnantes sunt *πολυάϊκες*, *ἀΐσσουσι πολλά. cum impetu* multum, valde, *ruunt*, movent se.—167. *ὀλίγον τε φίλον τε. quod tamen gratum sit, in quo acquiescam.* Sic seriores *ἀγαπητὸν* usurpant. *δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε γίγνεται ἡμετέρη.* Od. Z. 208. Ξ. 58.—170. *νῆες κορωνίδες* ab inflexa extrema puppis et proræ parte, quæ *κορώνη* est, ut *κορῶναι* sunt arcus cornua; sic *κορωνὶς* in ædificiis, voluminibus. Eod. v. 170. *οὐδέ σ' ὀΐω, ἐνθάδ' ἄτιμος ἐών, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.* Si *οὐδέ σ'* est *οὐδέ σε*, ad Agamemnonem, necesse est, *ἄτιμος ἐὼν* esse pro *ἐμοῦ ὄντος ἀτίμου*; h. e. *ἀγεράστου*, *præmio virtutis orbatus cum sim.* Videtur tamen præstare, ut legatur *οὐδέ σοι οἴω*, ut sit sensus: *οὐδὲ ὀΐω, ἀφύξειν σοι ἄφενος. non ea sum sententia et voluntate, ut paraturus sim opes tibi, injuria ipse a te affectus*, ut inf. 296. *οὐ γάρ ἔγωγ' ἔτι σοι πείσεσθαι ὀΐω. ἄτιμος* est Achilles, præmio orbatus, quod est *τιμὴ*, *γέρας*, *injuria affectus*, per totum carmen. Unde *τιμᾶν* est inpoiῇ τινά.

161. Ἀφαιρήσεσθαι.] Ἀφελέσθαι. Ἀπειλεῖς.] Ὑπισχνῇ, λέγεις. 162. Ὦ ἔπι.] Ἐφ' ᾧ. ἀναστροφὴ ὁ τρόπος. ἀναστροφὴ δέ ἐστι δύο λέξεων τάξις ἐνηλλαγμένη. οἷον· λέων ὥς, ὡς λέων. ὄρνιθες ὥς, ὡς ὄρνιθες· ᾧ ἔπι, ἐφ' ᾧ. Ἐμόγησα.] Ἐκοπίασα, ἐκακοπάθησα. Δόσαν δέ μοι.] Παρέσχον δέ μοι αὐτό. Υἷες Ἀχαιῶν.] Περιφραστικῶς, οἱ Ἕλληνες. 163. Οὐ μὲν σοί ποτε.] Οὐδέποτε μέν σοι. Ἶσον.] Ἐξίσου, ὅμοιον. Ὁππότ' Ἀχαιοί.] Ὁπόταν οἱ Ἕλληνες. 164. Ἐκπέρσωσιν.] Ἐκπορθήσωσι, καταστρέψωσιν. Εὐναιόμενον.] Καλῶς οἰκούμενον. Πτολίεθρον.] Πόλισμα, πόλιν. 165. Πλεῖον.] Πλεῖστον. Πολυάϊκος.] Πολλὰς ὁρμὰς καὶ κινήσεις ἔχοντος, ἀστάτου. Πολέμοιο.] Τοῦ πολέμου. 166. Χεῖρες ἐμαὶ διέπουσιν.] Αἱ ἐμαὶ χεῖρες διοικοῦσιν. Δασμός.] Μερισμὸς, τῶν λαφύρων δηλονότι. Ἵκηται.] Παραγένηται. 167. Πολὺ μεῖζον.] Καταπολὺ μεῖζον. Ὀλίγον τε φίλον τε.] Ἐμοὶ ἐλάχιστόν τι ἔρχεται, καὶ τοῦτο προσφιλὲς ἡγοῦμαι. 168. Ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.] Καὶ ταῦτα, ἐπειδὰν κακοπαθήσω πολεμῶν. 169. Νῦν δ' εἶμι Φθίηνδε.] Νῦν οὖν πορεύομαι εἰς τὴν Φθίαν. Ἐπειή.] Ἐπειδή. Πολὺ φέρτερον.] Κατὰ πολὺ κρεῖσσον, βέλτιον. Ἐστίν.] Ὑπάρχει. 170. Οἴκαδ' ἴμεν.] Εἰς τὸν οἶκον παραγενέσθαι. Σὺν νηυσί.] Σὺν ταῖς ναυσί. Κορωνίσιν.] Ἐπικαμπεῖς τὰς ἄκρας ἐ-

ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ' ἔγωγε
λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν· πάρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
οἵ κέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ Διοτρεφέων βασιλήων·

172. ἔπειτα Ϝάναξ.

juriam reparare, satisfacere, placare; et, nisi id factum fuerit, ulcisci; ut inf. A. 505. τίμησόν μοι υἱόν. τιμὴ ultio. item multa, qua satisfit: ut modo vs. 159. ἀφύσσειν πλοῦτον nihil aliud esse potest quam *parare*. nam *haurire*, ἀντλεῖν, ἀρύειν est modus copiæ aquarum parandæ. Unde est *colligere* Od. H. 285. ἀμφὶ δὲ φύλλα ἠφυσάμην. Forte sic ὄλβον ἄρδειν est parare opes ap. Pindar. Ol. V. 55.

172—187. Agamemnon asperrima quæque regerit in Achillem: se non curare ejus discessum; minis iteratis, se Briseidem ei esse erepturum, ut intelligat, quanto ille se sit inferior.

173. εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὁρμᾶται ἐπὶ τοῦτο. si animo ad id consilium ferris. Etiam Od. K. 484. θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἤδη· animus fert.—175. οἵ κέ με τιμήσουσι· generalis notionis voce, pro, qui meo ductu res gerere, mecum militare volent, etsi tu discesseris ab exercitu. Sententiæ parum cohærent, utpote in oratione hominis iracundi.—176. διοτρεφεῖς et διογενεῖς βασιλεῖς, ut semel moneam, orto loquendi usu ex heroico ævo, quo heroes erant filii Jovis, postea antiquo sermone sunt omnino θεῖοι, modo cum nobilitatis notatione, modo simpliciter respectu dignitatis. Recte Schol. Pindari Pyth. IV. 313. ἐκ Διὸς εἶναι λέγουσι βασιλεῖς, οὐχ ὅτι γόνος εἰσὶ τοῦ Διὸς, ἀλλ' ὅτι τὸ βασιλεύειν ἐκ Διὸς ἔχουσι. eodem fere modo quo viri docti docuere in He-

χούσας. ὅ ἐστι τὰς πρύμνας. ἢ μελαίνας. κορὸν γὰρ, τὸ μέλαν. Οὐδέ σ' οἴω.] Οὐχ ὑπολαμβάνω δέ σε. 171. Ἐνθάδ' ἄτιμος ἐών.] Ἐνταῦθα ἀτιμαζόμενος. ἐνήλλακται δὲ ἡ πτῶσις. ἀντὶ γὰρ γενικῆς, κέχρηται ὀνομαστικῇ. ὅ ἐστι σχῆμα. Ἄφενος.] Πλοῦτον. κυρίως δὲ ἄφενος λέγεται, ἡ ἀφ' ἑνὸς ἐνιαυτοῦ περιουσία. πλοῦτος δὲ, ἡ ἀπὸ πολλῶν. Ἀφύξειν.] Ἀπαντλήσειν, περισωρεύσειν, τὸ δὲ ὅλον, οὐχ ὑπολαμβάνω δέ σε, φησὶν, ἐμοῦ ἀπόντος, καταστρέψαι τὴν Ἴλιον, καὶ πολὺν πλοῦτον λαβεῖν. 173. Μάλα.] Λίαν, πάνυ. Εἴ τοι θυμός.] Εἰ ἡ ψυχή σου. τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα παρὰ τῷ Ποιητῇ σημαίνει, πέντε. τὴν ὀργήν· ὡς τὸ, θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων. τὴν ψυχήν· ὡς ὅταν εἴπῃ, μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα· τὴν ἐπιθυμίαν· ὡς τὸ, ᾧ θυμῷ εἴξας μίγῃ φιλότητι καὶ εὐνῇ. τὸν ἐπιλογισμόν· ἕτερος δέ με θυμὸς ἀνῆκε. καὶ τὴν ὁμόνοιαν· ὡς ἐπὶ τοῦ, ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ. Ἐπέσσυται.] Ἐφορμᾶται, ἐπέρχεται, ἐπιθυμεῖ. Οὐδέ σ' ἔγωγε.] Οὐ γὰρ ἐγώ σε. 174. Λίσσομαι.] Λιτανεύω, παρακαλῶ. Εἵνεκ' ἐμεῖο.] Ἕνεκα ἐμοῦ. Παρ' ἐμοί γε.] Πάρεισι γάρ μοι. 175. Οἵ κέ με.] Οἵτινες ἂν ἐμέ. Τιμήσουσι.] Τιμῆς ἀξιώσουσι. Μάλιστα δέ.] Ἐξαιρέτως δέ. Μητίετα.] Ἀντὶ τοῦ μητιέτης, ὅ ἐστι βουλευτικός. Βοιωτῶν δὲ καὶ Αἰολέων, ὁ τοιοῦτος τῶν ὀνομάτων μετασχηματισμός. οἷον· αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστα. ἀντὶ τοῦ, ὁ Θυέστης. καὶ ἱππηλάτα, ἀντὶ τοῦ ἱππηλάτης. καὶ Νεφεληγερέτα, ἀντὶ τοῦ Νεφεληγερέτης. καὶ Κυανοχαίτα, ἀντὶ τοῦ Κυανοχαίτης. παρ' ἡμῖν δὲ οὐδὲν ἀρσενικὸν ὄνομα, ἐπὶ τῆς εὐθείας εἰς α, λήγει. 176. Ἔχθιστος.] Ἐχθρότατος. Ἐσσί.] Ὑπάρχεις. Διοτρεφέων.] Τῶν σὺν Διὸς τῇ γνώμῃ τεθραμμένων. ἐπεὶ τῆς αὐτῆς σειρᾶς εἰσίν. ὡς καὶ Ἡσίοδός φησιν· Ἐκ γάρ τοι Μουσάων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος Ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθονὶ, καὶ κιθαρισταὶ, Ἐκ δὲ Διὸς

αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν.
οἴκαδ' ἰὼν σὺν νηυσί τε σῇς καὶ σοῖς ἑτάροισι,
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος. ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε·
ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι
πέμψω· ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρηον
αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος

178. f. τόγε δῶκε. 179. Ϝοίκαδ'. 180. Μυρμιδόνεσσι Ϝάνασσε.
185. εὖ Ϝειδῇς.

braicis monumentis filios dei dici.—180. *Myrmidones* Pelasgi ex Ægina ducti. v. ad B. 684. cf. Obss. ad Apollodor. III. 12, 6. §. 7.

182. *ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται.* accipio: quandoquidem Apollo jubet me reddere Chryseidem: eam equidem dimittam; at abducam (ἄγω pro ἄξω) Briseidem. Durum esset: ὡς—ἐγὼ δὲ pro οὕτως ἐγώ.—186. *στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος*, vereatur. ex sollenni usu τοῦ φιλεῖν et μισεῖν. studere et recusare. præferre et posthabere; ut etiam in libris sacris.

βασιλῆες. Βασιλήων.] Βασιλέων. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. 177. Αἰεὶ γάρ τοι.] Διαπαντὸς γάρ σοι. Ἔρις τε.] Φιλονεικία. Φίλη.] Προσφιλής. Πόλεμοί τε.] Καὶ οἱ πόλεμοι. εἴρηται δὲ πόλεμος, οἱονεὶ πολύαιμός τις ὤν. Μάχαι τε.] Καὶ μάχαι. 178. Εἰ μάλα.] Ἐὰν πάνυ. Καρτερός.] Ἰσχυρὸς, γενναῖος. Θεός που σοί.] Θεὸς δή σοι. Τόγ' ἔδωκεν.] Τοῦτο παρέσχεν. 179. Οἴκαδ' ἰών.] Εἰς τὸν οἶκόν σου παραγενόμενος. Σὺν νηυσί τε σῇς.] Σὺν ταῖς σαῖς ναῦσι. Σοῖς ἑτάροισι.] Καὶ τοῖς σοῖς ἑταίροις τοῖς Μυρμιδόσι λέγει. 180. Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε.] Τῶν Μυρμιδόνων βασίλευε. Αἴγιναν τὴν τοῦ Ἀσωποῦ τοῦ ποταμοῦ Θηβῶν θυγατέρα ἁρπάσας ὁ Ζεὺς, κατῆλθεν εἰς Φλιοῦντα, καὶ φθείρας τὴν προειρημένην ἔγκυον ἐποίησεν. ἥτις Αἰακὸν ἐγέννησεν. Ἀσωπὸς δὲ τὴν θυγατέρα ζητῶν, ἔμαθε παρὰ Σισύφου καὶ τὸν ἁρπάσαντα, καὶ τὸν τόπον, εἰς ὃν κατεληλύθει· μὴ μελλήσας οὖν, ἔσπευσεν. μέλλων δὲ ὁ Ζεὺς ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαμβάνεσθαι, τὴν μὲν Αἴγιναν μετεμόρφωσεν εἰς ὁμώνυμον νῆσον, αὐτὸς δὲ μετεβλήθη εἰς λίθον. ἐλθὼν δὲ ὁ Ἀσωπὸς, καὶ μὴ δ' ὄντινα καταλαβὼν, ἔμπαλιν εἰς τὰς ἰδίας ὑπέστρεψε πηγάς. βουλόμενος δὲ ὁ Ζεὺς τιμωρῆσαι τὸν μηνύσαντα, ἠνάγκασεν αὐτὸν ἐν τοῖς ὑποχθονίοις τοσοῦτον μέγεθος πέτρον ἀνωθεῖν, εἰς ὅσον αὐτὸς μετεβλήθη. Αἰακοῦ δὲ ἐν τῇ νήσῳ μόνου ὄντος, ὁ Ζεὺς κατῳκτείρας, τοὺς αὐτόθι μύρμηκας μετέβαλεν εἰς ἀνθρώπους, ἀφ' ἧς αἰτίας Μυρμιδόνες ἐκλήθησαν. Σέθεν δ' ἐγώ.] Σοῦ δὲ ἐγώ. Οὐκ ἀλεγίζω.] Λόγον οὐ ποιοῦμαι, οὐ φροντίζω. 181. Οὐδ' ὄθομαι.] Οὐδὲ ἐπιστροφὴν ποιοῦμαι. Κοτέοντος.] Ὀργιζομένου. Ἀπειλήσω δέ τοι.] Ἀπειλήσω δέ σοι. Ὧδε.] Οὕτως. 182. Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται.] Ὥσπερ ἐμοῦ λαμβάνει. 183. Τὴν μὲν ἐγώ.] Ταύτην μὲν ἐγώ. Σὺν νηΐ τ' ἐμῇ.] Σὺν τῇ ἐμῇ νηΐ. 184. Πέμψω.] Ἀποπέμψω. Ἐγὼ δέ κ' ἄγω.] Ἐγὼ δὲ ἀπαγάγω. 185. Αὐτὸς ἰών.] Δι' ἐμαυτοῦ παραγενόμενος. Κλισίηνδε.] Εἰς τὴν σκηνήν. Τὸ σὸν γέρας.] Τὴν σὴν τιμήν. Ὄφρ' εὖ εἰδῇς.] Ὅπως σαφῶς μάθῃς. 186. Ὅσσον.] Ὁπόσον. Φέρτερος.] Κρείσσων. Εἰμί.]

ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
Ὣς φάτο· Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
στήθεσσι λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
ἢ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίζοι,
ἠὲ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος· ἦλθε δ' Ἀθήνη
οὐρανόθεν. πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,

187. Ϝῖσον. 188. ἐν δέ Ϝοι. 190. ὀξὺ Ϝερυσσάμενος.
191. vulg. ἐναρίξοι.

187. φάσθαι, ἑαυτὸν ἶσον εἶναι ἐμοί. convenit cum ὁμοιωθῆναι ἄντην. se æquiparare mihi palam. Sic et Od. Γ. 120. ἔνθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην ἤθελε.

188—222. Achilles justa ira incensus jam in eo erat, ut manum inferret Agamemnoni: cum, prudentioribus consiliis usus, iram reprimit. Athene a Junone missa cum eo agit, ut ultra probra et convicia in Agamemnonem ne procedat; ultionem injuriæ acceptæ, id quod facile prævideri poterat, in futurum tempus ipsi haud defore. Mirum est, argumenta et consilia, quæ vim haberent ad Achillis iram retundendam, haud memorari; nisi quod Juno utrique studeat: vs. 208. Rationes tamen esse debuere satis graves, inprimis, quod Achilli ipsi erat metuendum, ne cum potentiore congressus succumberet; præstabat enim Agamemnon loco, dignitate, copiis.

190. Plena oratio esset: εἰ, ἢ—ἀναστήσειε καὶ Ἀτρείδην ἐναρίζοι, ἠὲ χόλον παύσειε. Est adeo 190. ὅγε ex forma sollenni pro αὐτός. et 191. ὁ δὲ, ut sæpissime, pro καί. ἀναστῆσαι, quod varie exponitur, refero ad impetum ruentis in Agamemnonem *proturbatis* ac *summotis* Achivis, qui in medio stabant, ut ad illum perveniret: quod est ἀνάστατον ποιεῖν id quod ante nos est.

193. 4. Vide modo dicta ad 188. ἦλθε δ' Ἀθήνη. Iterum δὲ in apodosi: *Dum ille hæc animo versat:—venit Athene.* Nec male tamen pro apodosi haberi possunt jam illa: ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος. Quod nec vi sua careret. Mittitur autem Athene a Junone, non tanquam ejus jussu, ut Iris; sed communi consilio; utraque enim dea studet Achilli et Achivis per totam Iliadem.

Ὑπάρχω. Σέθεν.] Σοῦ. Στυγέῃ δέ.] Μισήσῃ, εὐλαβηθῇ. 187. Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι.] Ἰσηγορῆσαί μοι, τουτέστιν ἐξίσου πρὸς ἐμὲ λέγειν. Καὶ ὁμοιωθήμεναι.] Καὶ ἐξισωθῆναι. Ἄντην.] Ἐξεναντίας. 188. Ὣς φάτο.] Οὕτως εἶπεν. Πηλείωνι.] Τῷ Πηλέως παιδὶ Ἀχιλλεῖ. Ἄχος γένετο.] Λύπη ἐγένετο. Ἐν δέ οἱ ἦτορ.] Ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ. 189. Στήθεσσι λασίοισιν.] Ἐν τοῖς δασέσι καὶ συνετοῖς. νῦν δὲ περὶ τοῦ θυμοειδοῦς μέρους τῆς ψυχῆς φησι, ἀφ' οὗ λέγει στήθεσιν. ὑπὸ γὰρ τὰ στέρνα κεῖται ἡ καρδία, ἐν ᾗ τὸ πυρῶδες καὶ θερμὸν καὶ μανικὸν τῆς ψυχῆς. Διάνδιχα.] Διχῶς. Μερμήριξεν.] Ἐμερίμνησεν, ἐνεθυμήθη. 190. Ἢ ὅγε.] Ἤπερ οὗτος. Φάσγανον.] Ξίφος. Ἐρυσσάμενος.] Σπασάμενος, ἑλκύσας. 191. Τοὺς μέν.] Ἀντὶ τοῦ, τοὺς μὲν Ἕλληνας. Ἀναστήσειεν.] Ἀναστάτους, καὶ ἐν ταραχῇ ποιήσειε, τοῦτ' ἔστι φυγάδας καταστήσειεν. Ἐναρίξοι.] Φονεύσοι. 192. Ἠὲ χόλον παύσειεν.] Ἢ τὴν μανίαν παύσειεν. Ἐρητύσειέ τε θυμόν.] Καὶ ἐπίσχῃ τὴν ὀργήν. 193. Ἕως ὅ.] Ἕως οὗτος. Ὥρμαινε.] Ἐνεθυμεῖτο, διενοεῖτο. Κατὰ φρένα.] Κατὰ τὸν νοῦν. Καὶ κατὰ θυμόν.] Καὶ κατὰ τὴν διάνοιαν. 194. Ἕλκετο.] Εἷλκεν. Ἐκ κολεοῖο.] Ἐκ τῆς ξιφοθήκης. 195. Οὐρανόθεν.] Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φησι παρε-

ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα,
οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
θάμβησε δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δὲ τράπετ', αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην· δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Τίπτ' αὖτ', αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας;
ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι οἴω,

199. vulg. δ' ἐτράπετ'. 200. δέ Ϝοι. 201. Ϝέπεα.

197. Primum exemplum numinis in conspectum mortalium venientis, nec tamen nisi ab eo, cui vellet, conspecti: cf. ad Æn. I. Exc. XIII.—200. *δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν. ἐφάνησαν.* vel simpliciter: erant autem ejus oculi terribiles; vel quod oculis ejus terribilibus conspectis agnovit deam; quod Virgil. Æn. V. 647. *divini signa decoris Ardentesque notate oculos.* Accipio enim: *τὼ ὄσσε οἱ* (pro *αὐτῆς, τῆς Ἀθηνᾶς*) *δεινὼ ἐφάανθεν* (*ἐφάνησαν* pro *ἦσαν.*) Jungunt alii *τὼ ὄσσε ἐφάανθεν δεινὼ οἷ, αὐτῷ τῷ Ἀχιλλεῖ. visi sunt deæ oculi terribiles esse Achilli.* At Athene in verbis nihil prodit quo terrere velit. Sed sunt oculi ejus *γλαυκοὶ, δυσαντίβλεπτοι.* Agnoscit autem deam, quippe jam olim a se visam; v. ad Æn. I. Exc. XIII. p. 154.
202—5. Verba hominis ira excandescentis cum minis. *τίπτ' αὖτε* quid autem!

γένετο ἡ Ἀθηνᾶ· ὅ ἐστιν ἡ φρόνησις. δεῖ γὰρ οὕτως αὐτὴν καταβαίνειν. ὡς καὶ τῆς κόμης αὐτὸν κρατεῖ, καὶ οὐκ ἄλλου μέρους τοῦ σώματος, ἀλλ' ἔνθα ἵδρυται τὸ λογικὸν τῆς ψυχῆς μέρος. εὐλόγως δὲ καὶ οἱ μυθογράφοι φασὶν, ὅτι ἔγκυος οὖσα ἡ μῆτις τὴν Ἀθηνᾶν κατεπόθη ὑπὸ τοῦ Διός. καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τῷ ὡρισμένῳ τῆς ἀποκυήσεως χρόνῳ, ἐξέθορεν ἡ Θεὸς σὺν ὅπλοις. Ἀπολλόδωρος ἱστορεῖ. Πρὸ γὰρ ἧκε.] Προέπεμψε γὰρ αὐτήν. 196. Ἄμφω.] Ἀμφοτέρους. Ὁμῶς.] Ὁμοίως. Θυμῷ.] Τῇ ψυχῇ. Φιλέουσα.] Φιλοῦσα. Κηδομένη τε.] Καὶ φροντίζουσα. 197. Στῆ δέ.] Ἔστη δέ. Ξανθῆς δέ.] Καλῆς, πυῤῥᾶς. καὶ διὰ τούτου δέ φασιν αἰνίττεται τὸ θερμὸν καὶ ὀργίλον τοῦ ἥρωος. οἱ γὰρ ξανθότριχοι τοιοῦτοι. Κόμης.] Τῆς τριχώσεως. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ κόσμον εἶναι τοῦ σώματος. Ἕλε.] Ἔλαβεν. 198. Οἴῳ φαινομένη.] Μόνῳ αὐτῷ φαινομένη, καὶ ὁρωμένη. μόνος γὰρ αὐτὸς τὸν οἰκεῖον δαίμονα, καὶ τὴν ἐν αὐτῷ φρόνησιν ἑώρα. Τῶν δ' ἄλλων.] Τῶν δὲ λοιπῶν. Οὔτις ὁρᾶτο.] Οὐδεὶς ἑώρα καὶ ἔβλεπε. 199. Θάμβησεν.] Ἐφοβήθη, ἐξεπλάγη. Μετὰ δ' ἐτράπετο.] Καὶ περιεστράφη. Αὐτίκα δ' ἔγνω.] Παραχρῆμα δὲ ἐπέγνω. 200. Παλλάδα.] Τὴν Ἀθηνᾶν ἐπιθετικῶς. ἤτοιγε ἀπὸ τοῦ πάλλειν, καὶ κραδαίνειν τὸ δόρυ· πολεμικὴ γὰρ ἡ Θεός· ἢ ὅτι Πάλλαντα ἕνα τῶν γιγάντων ἀπέκτεινεν. ἢ ἀπὸ τοῦ ἀναπαλθῆναι αὐτὴν ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ Διός· ἢ διὰ τὸ παλλομένην τὴν καρδίαν τοῦ Διονύσου προσκομίσαι τῷ Διΐ. Δεινὼ δέ οἱ.] Φοβερὼ δὲ αὐτῷ· δυϊκῶς. Ὄσσε.] Ὄμματα, ὀφθαλμοί. Φάανθεν.] Ἐφάνησαν. 201. Καί μιν.] Καὶ αὐτήν. Φωνήσας.] Προσειπὼν, καλέσας. Ἔπεα πτερόεντα.] Λόγους ταχεῖς. λόγου γὰρ οὐδὲν ταχύτερον. Προσηύδα.] Προσεῖπεν. 202. Τίπτ' αὖτ'.] Τί δή ποτε. συγκοπὴ ὁ τρόπος. Αἰγιόχοιο.] Αἰγίδα ἔχοντος. Αἰγὶς δέ ἐστιν ὅπλον Διὸς ἡφαιστότευκτον. Εἰλήλουθας.] Ἐλήλυθας, παρεγένου. ἡ δὲ διάλεκτος Ἰώνων. 203. Ἦ ἵνα.] Ἢ ὅπως. Ὕβριν.] Νῦν τὸν φόνον, ἢ μᾶλλον τὴν ἀλαζονείαν. 204. Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω.] Ἀλλ' ἐρῶ δή σοι.

ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος, αἴ κε πίθηαι.
οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί.
ἀλλ' ἤτοι ἔπεσι μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεταί περ.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα

203. ἢ ἵνα ὕβριν Fίδῃ laborat. v. Obss. Vulg. ἴδῃς.
204. vulg. τετελέσθαι. 205. Fῆς. 206. προσέFειπε.
211. Fέπεσι.

cur vero: quorsum tandem.—205. τάχ' ἄν ποτε θυμὸν (pro *vita* ut sæpe) ὀλέσσῃ pro ἀπολεῖται. ὀλεῖν θυμὸν, *perimere*, perimendam præbere, *vitam*: Homerica loquendi forma: perdere. Porro, ut semel moneam: perpetuum est Homero, futurum per aoristum secundum conjunctivi reddere, apposito plerumque ἂν vel κέν· sup. 137. ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι. interdum tamen et nude; v. c. A. 262. οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι, *nec videbo*. Itaque et junguntur v. c. K. 449. εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν ἠὲ μεθῶμεν.

206—214. Minerva a Junone se missam nuntiat, ut Achilles a manibus inferendis abstineat; rationes moventes non addit (v. sup. ad 188.) nisi hanc: paratam ipsi fore ultionem et satisfactionem pro injuria accepta.

211. Videtur parum dignum dea quod ad convicia facienda Achillem incitat; et multa comminiscuntur Grammatici. Iterum non reputant, se versari in poeta, qui hominum rudiorum mores reddidit, quos etiam diis affingebant. Est sane quod nos diceremus: *ne ensem vagina nudato, nec ultra verba iram procedere sinito.* Redditum hoc est pro sensu istorum hominum: ὀνειδίζειν, λοιδορεῖν, licet. Porphyrius: non *conviciari*, λοιδορεῖν, jubet, sed *verbis redarguere, exprobrando beneficia et merita pudorem ei suffundere*: hoc esse ὀνειδίζειν. At hoc est argutius quam verius. ὡς ἔσεταί περ, temere, ut verba se offerent.—213. Junge: παρέσσεταί σοί ποτε καὶ τρὶς τόσσα. reddetur tibi aliquando *vel* ter tantundem: quod Il. T. 140. sq. effectum habuit.

Τὸ δὲ καὶ τετελέσθαι οἴω.] Ὅπερ καὶ πληρωθήσεσθαι ὑπολαμβάνω. 205. Ἧς ὑπεροπλείῃσι.] Ταῖς ἰδίαις ὑπερηφανίαις. Τάχ' ἄν ποτε.] Ταχέως ἄν ποτε. Ὀλέσσῃ.] Ἀπολέσῃ. 206. Τὸν δ' αὖτε.] Τοῦτον δὲ πάλιν. Προσέειπε.] Προσεῖπεν. Γλαυκῶπις.] Ἡ γλαυκόφθαλμος, ἢ γλαυκοὺς καὶ καταπληκτικοὺς ὦπας ἔχουσα. 207. Ἦλθον.] Παρεγενόμην. Παύσουσα.] Καταπαύσουσα. Τεὸν μένος.] Τὴν σὴν ὀργήν. Αἴ κε πίθηαι.] Ἐὰν πεισθῇς ἐμοί. 208. Πρὸ δέ μ' ἧκε.] Προέπεμψε δέ με. 209. Ἄμφω ὁμῶς.] Ἀμφοτέρους ὁμοίως. Φιλέουσά τε.] Φιλοῦσα. Κηδομένη τε.] Καὶ φροντίζουσα. 210. Ἀλλ' ἄγε.] Ἀλλὰ φέρε. ἔστι δὲ ἐπίῤῥημα παρακελεύσεως, ἢ ἐπιῤῥηματικὸν μόριον. Λῆγε.] Παῦε. Ἔριδος.] Φιλονεικίας. Ἕλκετο.] Εἷλκεν. 211. Ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μέν.] Διὰ μὲν λόγων. Ὀνείδισον.] Ὕβρισον. Ὡς ἔσεταί περ.] Ὥσπερ καὶ γενήσεται. 212. Ὧδε γάρ.] Οὕτως γάρ. Ἐξερέω.] Ἐρῶ, λέξω. Τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.] Ὅπερ καὶ τελειωθήσεται. 213. Καί ποτέ τοι.] Καί σοι ποτέ. προαναφώνησις ὁ τρόπος. Τρὶς τόσσα.] Πολλάκις τοσαῦτα. οὐ γὰρ τριπλάσια αὐτῷ παρεσχέθη παρὰ Ἀγαμέμνονος, ἀλλὰ σὺν τῇ Βρισηΐδι πολλὰ ἄλλα, ὡς αὐτός φησιν ἐν τῇ ι'. Παρέσσεται.] Δοθήσεται. Ἀγλαά.] Καλά.

ὕβριος εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε, θεά, ἔπος εἰρύσασθαι,
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὣς γὰρ ἄμεινον.
ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν·
ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε
μύθῳ Ἀθηναίης. ἡ δ' Οὔλυμπόνδε βεβήκει
δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο·
Οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,

216. θεὰ Ϝέπος. 223. Ϝεπέεσσι. 224. προσέϜειπε.
225. Ϝοινοβαρές.

216—222. Placet inexpectata Achillis moderatio. ἔπος est *monitum, jussum.* ut et μῦθος vs. sequ. σφωΐτερον, vestrum ambarum. ἔκλυον, κλύουσι.

221. μύθῳ. Ut semel huic rei assuescat lector, monendus est, sexcenties generali vocabulo uti poetam, ubi conveniens sententiis notio certa aliqua est elicienda. Ita ἔπος, μῦθος, est pro *monito, consilio, jusso* et *mandato, minis, precibus*; h. l. *jussum deæ.*

225—246. Oratio gravissima, δεινότητος etiam rhetoricæ plena, actione quoque notabili projectæ humi hastæ seu sceptri, cum symbolica declaratione ejus, quod

214. Ὕβριος εἵνεκα τῆσδε.] Ὑπὲρ ταύτης τῆς ὕβρεως. ἡ διάλεκτος Ἰάς. Σύ δ' ἴσχεο.] Σὺ δὲ παύου. Πείθεο δ' ἡμῖν.] Καὶ πείθου ἡμῖν. 215. Πόδας ὠκύς.] Τοῖς ποσὶ ταχύς. 216. Χρή.] Προσῆκόν ἐστι, πρέπει. Σφωΐτερον.] Ὑμέτερον. Εἰρύσασθαι.] Φυλάξαι. 217. Καὶ μάλα.] Καὶ πάνυ. Κεχολωμένον.] Ὠργισμένον. Ὣς γὰρ ἄμεινον.] Οὕτω γὰρ βέλτιον. 218. Ὅς κεν.] Ὃς ἄν. Ἐπιπείθηται.] Πείθηται, ἀκούσῃ. Μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.] Λίαν ἐπακούουσιν αὐτοῦ. 219. Ἦ.] Ἔφη, εἶπεν. Ἀργυρέῃ.] Ἀργυρᾷ, καλῇ. Κώπῃ.] Τῇ λαβίδι τοῦ ξίφους. Σχέθε.] Ἐπέσχεν, ἐπέβαλεν. Βαρεῖαν.] Ἰσχυρὰν, μεγάλην. 220. Ἄψ.] Πάλιν, εἰς τοὐπίσω. Κουλεόν.] Τὴν ξιφοθήκην. Ὦσεν.] Ἀπεώσατο, ἐνέβαλεν. Οὐδ' ἀπίθησεν.] Οὐδ' ἠπείθησεν, ἀλλ' ἐπείσθη. 221. Μύθῳ.] Τῷ λόγῳ. Ἀθηναίης.] Τῆς Ἀθηνᾶς. Ἡ δέ.] Αὕτη δέ. Οὔλυμπόνδε.] Εἰς τὸν ὄλυμπον. Βεβήκει.] Ἀπεληλύθει, ἐπορεύθη. 222. Μετὰ δαίμονας.] Ἐπὶ τοὺς θεούς. Οὕτως δὲ δαίμονας καλεῖ τοὺς θεοὺς, ἤτοι δαήμονας· ἔμπειροι γὰρ καὶ ἴδριες πάντων αὐτοί εἰσιν, ἢ ὅτι διαιτηταί εἰσι καὶ διοικηταὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἀλκμὰν ὁ λυρικός φησιν, ὃς ἔθεν πάλοις ἔπαλλε, δαήμονάς τ' ἐδάσσατο, τοὺς μερισμοὺς τὰς διαιτήσεις αὐτῶν. Ἡσίοδος δὲ δαίμονάς φησι τοὺς ἐκ τοῦ ζῇν μεταστάντας· ὄντας δὲ ἐπὶ τῆς τοῦ Κρόνου βασιλείας τοῦ χρυσοῦ γένους, λέγων αὐτοὺς δαίμονας φύλακας θνητῶν ἀνθρώπων. 223. Ἐξαῦτις.] Ἐκ δευτέρου, εὐθέως, παραυτά. Ἀταρτηροῖς.] Ἀτηροῖς, χαλεποῖς. Ἐπέεσσιν.] Ἔπεσι, λόγοις. 224. Λῆγε.] Ἐπαύετο. Χόλοιο.] Τῆς ὀργῆς. 225. Οἰνοβαρές.] Οἴνῳ βεβαρημένε, μέθυσε. Κυνὸς ὄμματ' ἔχων.] Ἀντὶ τοῦ, ἀναιδέστατε ὡς κύων. Κραδίην δ' ἐλάφοιο.] Τὴν δὲ καρδίαν ἐλάφου. τοῦτ' ἔστι,

οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
τέτληκας θυμῷ· τόδε τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι, κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅστις σέθεν ἀντίον εἴπῃ.
δημοβόρος βασιλεὺς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι·
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους

228. Ϝείδεται. 230. ἀντίον Ϝείπῃ v. Obss. vulg. εἴποι.
231. οὐτιδανοῖσι Ϝανάσσεις.

nunquam futurum sit. Exprobrationes præcedunt ignaviæ et avaritiæ; increpationes Achivorum patienter injurias ferentium; tum a vs. 233. denuntiatio cladium a Trojanis accipiendarum, minis adjectis, se nullum auxilium esse laturum: quippe qui, cum copiis suis intra castra sua continere se, constitutum apud se habeat.

225. Ex antiquo sermone, et cum libertate linguæ priscorum heroum dicta sunt. *Vecordem, impudentem et imbellem* voluit dicere.—227. ἐς λόχον. quandoquidem constantia animi in iis, qui in insidiis, per longum tempus sæpe, latebant, vel maxime elucescebat; multo magis imminente novissimo discrimine, si hostis jam adesset, aut insidiis detectis. cf. sup. ad 151. Firmant hæc ea, quæ de Americæ barbaris populis narrantur, qui summam virtutis et fortitudinis laudem ex insidiarum tolerantia quærunt.

229. πολὺ λώϊον, ironice dictum accipe: *multo utilius*.—230. δῶρα. quod proprie γέρας. manubiæ, pars eximia prædæ honoris caussa assignata. Jungenda autem sunt: ἀφαιρεῖσθαι δῶρα ἐκεῖνον, ὅστις ἀντείπῃ σοι.—231. 232. Iræ impetu deflexa est oratio. ἐπεί. quod vulgo, εἰ μή. *nisi tu ignavis copiis imperares, jamdudum tuæ insolentiæ obviam itum esset.* Latet in δημοβόρος. *tu populum atteris, et is hoc tolerat: si quidem—alioqui* ἦ γὰρ ἄν.

234—244. Longum esset repetere disputationes super hac juris jurandi formula,

δειλὲ ὡς ἔλαφος. Κραδίην.] Καρδίαν. τὸ δὲ πάθος τῆς λέξεως, μετάθεσις. καὶ κραδίη δὲ ἐλελίχθη. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ κραδαίνεσθαι καὶ πάλλεσθαι ἀεὶ τὸ τῆς καρδίας σπλάγχνον. 226. Ἅμα λαῷ.] Ἅμα τῷ ὄχλῳ. Θωρηχθῆναι.] Καθοπλισθῆναι. 227. Λόχον.] Ἐνέδραν. Ἰέναι.] Παραγενέσθαι. Σὺν ἀριστήεσσι.] Σὺν τοῖς ἀρίστοις ἡγεμόσι. 228. Τέτληκας.] Κεκαρτέρηκας, ὑπομεμένηκας. Θυμῷ.] Τῇ ψυχῇ. Τὸ δέ τοι.] Δεικτικώτερον, καὶ ἀναφορικώτερον. Κήρ.] Θάνατος. τοῦτο γάρ φησι τὸ ἐν πολέμῳ ἢ λόχῳ εὑρεθῆναι, ὡς θάνατος μισητόν σοι φαίνεται. Εἴδεται.] Φαίνεται, δοκεῖ. 229. Ἦ πολὺ λώϊον.] Ἀλλ' ὄντως δή σοι τοῦτο καλὸν εἶναι νομίζεται. Κατὰ στρατόν.] Κατὰ τὸ στρατόπεδον. Εὐρύν.] Πλατὺν καὶ μέγιστον. 230. Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι.] Τὰ παρ' ἄλλῳ τινὶ διδόμενα δῶρα ἀφαιρεῖσθαι. Ὅστις σέθεν.] Ὅστις σοῦ. Ἀντίον.] Ἐξ ἐναντίας. 231. Δημοβόρος.] Ὁ τὰ δημόσια κατεσθίων. Οὐτιδανοῖσιν.] Οὐδενὸς λόγου ἀξίοις, ἀσθενέσιν. Ἀνάσσεις.] Βασιλεύεις. 232. Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρείδη.] Ὄντως γὰρ δὴ υἱὲ τοῦ Ἀτρέως Ἀγάμεμνον. Ὕστατα λωβήσαιο.] Ὑστάτην ἂν ταύτην τὴν ὕβριν εἰργάσω, φονευθεὶς ἐν αὐτῇ ὑπὸ πάντων, βλαβεὶς, ὑβρισθείς. 233. Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω.] Ἀλλ' ἐρῶ δή σοι. Ὀμοῦμαι.] Ὀμόσω. ἐπόμνυσθαί ἐστι, τὸ, ὑπισχνούμενον ὀμόσαι. ἀπομνύναι δὲ, τὸ ἀποφάσκειν. 234. Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον.] Ναὶ μὰ τοῦτο τὸ σκῆπτρον. πε-

φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε
φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμιστας

236. γάρ ῥά Fε.

quidnam illud sit, cui trunci ab arbore recisi et pro scipione adhibiti memoratio respondeat. Potest sane videri omnino nulla subesse ratio alia, quam ut sint interposita ornamenta sententiæ, otiosa quidem, delectantia tamen; ita ad Achillis mentem non referenda sunt, nisi hæc: *Juro per hoc sceptrum:* ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται (sc. tanquam per rem augustam, θεῖόν τι καὶ τίμιον, dignitatis regiæ insigne,) *incesset utique aliquando desiderium mei Achivos, tu autem ipsis nullam opem ferre poteris.* Ad alterum hoc spectat μὰ, quod ἀρνητικὸν ἢ ἀποφαντικὸν esse constat. Cum hoc convenit fere Sch. Ven. A. Fatendum tamen sic, valde aliena esse ornamenta illa interposita; videri contra in iis ipsis interjectis quærendum esse aliquid, quod comparatum et comparans constituat: quo et Virgilianus locus Æn. XII. 206. sq. ducere videri potest; Itaque equidem hoc præferam: *Juro non futurum—non magis quam ut hic scipio revirescat—ut, cum Achivos Achillis desiderium invaserit, tu illud expleas,* et ejus vices in pugna sustineas, *tua virtute;* tu iis non poteris opitulari et cladem avertere vel sistere: quantumvis pœnitentia hodiernæ injuriæ contactus. Ita putandum est orationem ira esse turbatam. Videamus nunc de singulis.

234. Jurat *per sceptrum*, quia id tum forte tenebat; ut solent irati. Ita alibi per hastam, per ensem. Ἴστω σίδηρος, ὅρκιόν τέ μοι ξίφος (Eurip. Phœn. 1671.) ap. Eustath. Argutantur alii de sanctitate sceptri.—ναὶ μὰ—ἦ ποτε. Proxime juncta sunt illa: ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον—τοῖς οὐ δυνήσεαι χραισμεῖν. Debebat sequi: ἦ, ἐάν ποτε—ἔλθῃ, σὺ τοῖς (τούτοις) οὔ τι δυνήσεαι χραισμεῖν.—κἂν σὺ ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξῃς. Pro hoc v. 243. nova sententia: σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις.—Turbata autem oratio propter iræ affectum.—235. ἐπειδὴ πρῶτα quod nos dicimus: *cum semel.* inf. Τ. 9. hunc sinamus mortuum—ἐπειδὴ πρῶτα δαμάσθη, quando semel mortuus est. Recte Schol. inter cetera ἐπειδὴ ἅπαξ.—τομὴν, τὸν κορμὸν, pro trunco, unde rescissum, τμηθὲν, fuit. mox ad 236.—237. νῦν αὖτέ μιν. αὐτὸ, τὸ σκῆπτρον. Achilles tantum de suo scipione exorsus erat dicere; nunc omnino de sceptro dignitatis signo loquitur. —238. οἵ τε θέμιστας πρὸς Διὸς εἰρύαται. Interpretantur τὰ δίκαια φυλάσσουσι πρὸς Διός. Etiam Apollon. Lex. εἰρύαται, φυλάσσουσι. Quod parum satisfacit. Puto esse, voluntate, auspiciis Jovis *regnant,* θέμιστες *jura, leges, judicia,* declarant tandem simpliciter *imperium:* quandoquidem regiorum munium præcipuum olim erat *jus dicere.* Β. 206. σκῆπτρον τ' ἠδὲ θέμιστας, et sic, quandoquidem iste versus suspectus est, Ι. 99. πολλῶν λαῶν ἐσσὶ ἄναξ, καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα

πλεόνακε τὸ μὰ ἀρνητικὸν, ἤγουν ἀπομοτικὸν μόριον κατὰ Ἀττικὸν ἔθος. ἤρκει γὰρ εἰπεῖν, νὴ τοῦτο τὸ σκῆπτρον. ἰστέον δὲ, ὅτι διὰ τοῦ σκήπτρου ὄμνυσιν αὐτὸν τὸν ἔφορον τῆς βασιλείας θεόν. Τὸ μὲν οὔ ποτε.] Ὅπερ οὐδέ ποτε αὖ. παραβολὴ ὁ τρόπος. Ὄζους.] Κλάδους. 235. Φύσει.] Ἀναβλαστήσει. Διατί ὁ Ἀχιλλεὺς σκῆπτρον ἔχει; καὶ λέγομεν, ὅτι εἰ καὶ μὴ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐβασίλευε, τῶν μέν τοι Μυρμιδόνων ἦρχεν. Ἐπειδὴ πρῶτα.] Ἐπειδὴ ἅπαξ τὸ πρῶτον καὶ τὴν ἀρχήν. Τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπε.] Τὴν τμῆσιν. ὅ ἐστι, τὴν ῥίζαν αὐτοῦ τμηθὲν ἐν τῷ ὄρει κατέλειψε. 236. Οὐδ' ἀναθηλήσει.] Οὐδ' ἀναβλαστήσει. Περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε.] Περιελέπισε γὰρ αὐτὸ ὁ σίδηρος, ὅ ἐστιν, ἔγλυψε. 237. Φύλλα τε καὶ φλοιόν.] Τά τε φύλλα καὶ τὸν φλοιόν. φλοιὸς δέ ἐστι τὸ καλούμενον λέπος. Νῦν αὖτέ μιν.] Νῦν αὐτὸ πάλιν. Υἷες Ἀχαιῶν.] Περιφραστικῶς οἱ Ἕλληνες. 238. Ἐν παλάμῃς.] Ἐν ταῖς χερσί. Φορέουσι.] Φοροῦσι, βαστάζουσι. Δικασπόλοι.] Οἱ περὶ τὰς δίκας ἀναστρε-

πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος·
ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
σύμπαντας· τοῖς δ' οὔ τι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ
χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
Ὣς φάτο Πηλείδης, προτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἕζετο δ' αὐτός.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,

248. Ϝηδυϝεπής.

σφίσι βουλεύησθα. εἰρύαται, εἴρυνται, pro simplici ἔχουσι. tenent.—241. τοῖς δ' οὔτι δυνήσεαι—jungenda, ut dixi, cum ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον.

244. οὐδὲν ἔτισας, οὐκ ἔτισας, pro ἠτίμησας, ὕβρισας.—246. Pari modo Telemachus hastam s. scipionem projicit in terram Od. Β. 80. 81. χρυσέοισι ἥλοισι. genus ornamentorum frequens hac ætate: clavos esse puta vel bullas (*Buckeln*). Sic in poculo Il. Λ. 632. in capulo ensis Agamemnonis Λ. 29. cf. Athen. XI. p. 488, B. C.

247—284. (ἐν) τοῖσι δὲ Νέστωρ—Surgit Nestor et verba facit ad placandos Agamemnonis et Achillis animos. Oratio commendatissima inter veteres suavitate et dulcedine. Parat sibi auctoritatem a senili ætate, exemplo et rerum usu.

φόμενοι βασιλεῖς καὶ νόμους. Θέμιστας.] Δικαιοσύνας. νόμους. 239. Πρὸς Διός.] Παρὰ τοῦ Διός. Εἰρύαται.] Ῥύονται, φυλάσσουσι. τὸ δὲ ὅλον, οἵτινες τὰς δίκας, καὶ τοὺς νόμους παραλαβόντες φυλάττουσιν. Ὁ δέ τοι.] Οὗτος δέ σοι. Ἔσσεται.] Γενήσεται. 240. Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος.] Ὄντως δή ποτε ἐμοῦ τοῦ Ἀχιλλέως. Ποθή.] Πόθησις, ἐπιζήτησις. Ἵξεται.] Παραγενήσεται. 241. Ξύμπαντας.] Ὁμοῦ πάντας. Τοῖς δ' οὔτι.] Τούτοις δὲ οὐδέν. Δυνήσεαι.] Δυνήσῃ. Ἀχνύμενός περ.] Καίπερ λυπούμενος. 242. Χραισμεῖν.] Βοηθεῖν. Εὖτ' ἄν.] Ὁπότ' ἄν. Πολλοί.] Πλεῖστοι. Ὑφ' Ἕκτορος.] Ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος. Ἀνδροφόνοιο.] Ἀνδροφόνου, πολεμικοῦ. Διατί τὸν Ἕκτορα ἀνδροφόνον προσηγόρευσε, καὶ οὐ χαλκοκορυστὴν, ἢ ἱππόδαμον; ῥητέον, ὅτι ἀνδροφόνον αὐτὸν εἴρηκε, πρὸς κατάπληξιν τῶν ἀκουόντων. εἴωθε δὲ τηρεῖν τὰ ἐπίθετα εὐστόχως. καὶ ἄλλως ῥητέον ὅτι ἐν ᾧ τις ἐστὶ μέγας ἀεὶ καὶ εὐδοκιμῶν, ἐκ τούτου καὶ ἄλλους ἐπαινεῖ. καὶ γὰρ ὁ Ἀχιλλεὺς ἥδετο μὲν Διογενὴς καλούμενος. οὐχ ἧττον δὲ ἐπέχαιρε καὶ τῇ ἀνδροφονίᾳ. κἀκ τούτου λέγει τὸν Ἕκτορα ἀνδροφόνον. 243. Θνήσκοντες.] Ἀποθνήσκοντες, πίπτοντες, νεκροί. Σὺ δ' ἔνδοθι.] Σὺ δὲ ἔσωθεν. Θυμόν.] Τὴν ψυχήν. Ἀμύξεις.] Σπαράξεις, πληγήσῃ. 244. Χωόμενος.] Λυπούμενος, ὀργιζόμενος. Οὐδὲν ἔτισας.] Κατ' οὐδὲν ἐτίμησας. 245. Ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ.] Προσέβαλε δὲ καὶ προσέῤῥιψε τῇ γῇ τὸ σκῆπτρον διὰ τὴν ὀργήν. ἡ διάλεκτος Δωριέων. 246. Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον.] Χρυσοῦς ἥλους ἔχον, καὶ διαπεπερονημένων αὐτῶν ἠσφαλισμένον. Ἕζετο.] Ἐκαθέζετο. 247. Ἑτέρωθεν.] Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους, ἐξεναντίας. Ἐμήνιε.] Ὠργίζετο. 248. Ἡδυεπής.] Ὁ ἡδὺς ἐν τῷ λέγειν. Ἀνόρουσεν.] Ἀνώρμησεν, ἀνέστη. πῶς οὖν τὸ ἀνόρουσεν ἐπὶ τῷ Νέστορι ὁ Ποιητὴς τῷ ἐξώρῳ ἤδη ἐχρήσατο; ἐπὶ νεῶν γὰρ εἰκὸς ἦν τοῦτο λέγεσθαι. καὶ ῥητέον, ὅτι τὸ προνοητικὸν τῶν ὁμοφύλων, νεανικὴν αὐτῷ περιτίθησι κίνησιν. οὐδὲ γὰρ γέροντα

τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδὲ γένοντο
ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν.
ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
  Ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,

251. οἵ Ϝοι. Vulg. ἠδ' ἐγένοντο. 252. τριτάτοισι Ϝάνασσε.
253. μετέϜειπε.

250. τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ—ἐφθίατο. ἔφθιντο. παρῆλθον. duæ elapsæ erant ætates, h. homines, quibuscum ille vixerat, jam e medio sublati erant, ita ut tertiam ætatem ageret. Jam ea quæ infra 262. sq. memorantur, de rebus inter Lapithas et Centauros gestis, inciderant in Thesei et Pirithoi ætatem, quippe qui ei pugnæ interfuisse narrantur; ii autem unam vel alteram ætatem bellum Trojanum antecesserant. Si attenderis, facile hæc e poetæ verbis elicias.

254. Nestoris oratio probatur: principio a movendis affectibus miserationis et indignationis reip. caussa petito; tum auctoritate loquentis; tandem æquitate et

κυβερνήτην μέμψοιτο ἄν τις, κινδυνεύοντος σκάφους ὑπὲρ τὸ δέον κινούμενον. καὶ ἄλλως ῥητέον, ὅτι εἴωθεν ἀεὶ ἡ τῆς τιμῆς προσθήκη μὴ μόνον τοὺς νέους, ἀλλὰ καὶ τοὺς γέροντας μεταπείθειν πρὸς τὸ καὶ παρὰ δύναμιν ἐγχειρεῖν τι ποιεῖν, μᾶλλον δὲ τὸν Νέστορα ἐν τῷ δημηγορεῖν διαφέροντα τῶν λοιπῶν, καὶ εἰδότα μὴ ἀπαρεσκομένους τοὺς Ἕλληνας πρὸς τὰ λεγόμενα. Λιγύς.] Ἡδὺς, ἐν τῷ λέγειν ὀξύς. Πυλίων.] Τῶν τὴν Πύλον κατοικούντων. ἔστι δὲ ὄνομα ἔθνους. Ἀγορητής.] Δημηγόρος. 249. Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης.] Οὗτινος καὶ ἀπὸ τῆς γλώσσης. ἡ γλῶσσα σημαίνει γ'. αὐτό γε τὸ σῶμα, καὶ τὴν διάλεκτον, καὶ τὸ ἀπεξενωμένον τῆς λέξεως. Γλυκίων.] Ἡδίων, γλυκεῖα. Ῥέεν.] Ἔῤῥει, ἐφέρετο. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν, ῥέεν, ἐμφαίνει τὸ ῥητορικὸν τοῦ Νέστορος. Αὐδή.] Φωνή. 250. Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων.] Ἡρακλέους ἐς Πύλον στρατεύσαντος ἔτι νέου ὄντος τοῦ Νέστορος καὶ ἀποκτείναντος τοὺς πρεσβυτέρους μίαν ὄντας γενεάν. καὶ τοὺς τῆς μέσης ἡλικίας, ἄλλην ὄντας γενεὰν, ἧς καὶ ὁ Νέστωρ μόνος περισωθεὶς τῆς τρίτης γενεᾶς ἐβασίλευε, τῆς περὶ τοὺς παῖδας. ἰστέον ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰς γενεὰς ἐψήφιζον ἕως ἐτῶν τριάκοντα. Μερόπων.] Μεμερισμένην τὴν φωνὴν ἐχόντων. ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν ἄλλων ζώων. ὅ ἐστι, μεριζομένην εἰς συλλαβὰς, καὶ ἔναρθρον ἐχόντων τὴν ὄπα. τοῦτ' ἔστι, τὴν φωνήν. 251. Ἐφθίατο.] Ἐφθαρμέναι ἦσαν. Οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο.] Τουτέστιν, οἱ πρὸ τούτου γενόμενοι, καὶ οἱ ἅμα αὐτῷ τραφέντες. Ἠδ' ἐγένοντο. Καὶ ἐγένοντο. 252. Ἠγαθέῃ.] Πάνυ θείᾳ. 253. Ὅς σφιν.] Ὃς ἐν αὐτοῖς. Εὖ φρονέων.] Καλῶς φρονῶν. Ἀγορήσατο.] Ἐδημηγόρησε. Καὶ μετέειπε.] Καὶ εἶπεν. 254. Ὦ πόποι.] Φεῦ παπαί. ἔστι δὲ σχετλιαστικὸν ἐπίῤῥημα. ὅ ἐστι λύπης δηλωτικόν. Ἦ μέγα πένθος.] Ὄντως μεγάλη λύπη. Ἀχαιΐδα γαῖαν.] Τὴν Ἑλληνικὴν γῆν, τοὺς Ἕλληνας. ἔστι δὲ μετωνυμία ὁ τρόπος. 255. Ἦ κεν γηθήσαι.] Ὄντως ἂν χαρείη. Πριάμοιο τε παῖδες.] Καὶ οἱ τοῦ Πριάμου παῖδες, ἅμα τοῖς λοιποῖς Τρωσί. 256. Μέγα

εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιϊν,
οἳ περὶ μὲν βουλὴν Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν, ἠέπερ ὑμῖν,
ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον.
οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον;
Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.

258. βουλὴν, olim βουλῇ. 262. τοίους Ϝίδον—οὐδὲ Ϝίδωμαι.
265. ἐπιϜείκελον.

prudentia consiliorum.—258. οἳ περίεστε Δαναῶν (κατὰ) βουλὴν καὶ κατὰ μάχην.—264. Sunt Lapithæ, qui cum Centauris pugnarunt, montem Thessaliæ, Pelion, in-

κεν.] Μεγάλως ἄν. Κεχαροίατο.] Χαρεῖεν. 257. Εἰ σφῶϊν.] Εἰ ὑμῶν. Τάδε πάντα.] Ταῦτα πάντα. Πυθοίατο.] Μάθοιεν. Μαρναμένοιϊν.] Μαχομένοιν. 258. Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν.] Ἀντὶ τοῦ· οἵτινες διαφέρετε τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐν τῷ βουλεύεσθαι. Περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.] Περισσῶς δὲ καὶ ὑπερβαλόντως ἐστὲ καὶ ὑπερέχετε ἐν τῷ πολεμεῖν. 259. Ἀλλὰ πίθεσθε.] Ἀλλὰ πείσθητε. Ἄμφω δέ.] Ἀμφότεροι δέ. Νεωτέρω.] Νεώτεροι, δυϊκῶς. Ἐστόν.] Ἐστὲ, ὑπάρχετε. Ἐμοῖο.] Ἐμοῦ. 260. Ἀρείοσι.] Βελτίοσι, κρείττοσιν. Ἠέπερ ὑμῖν.] Ἢ ὑμῖν. 261. Ὡμίλησα.] Συνανεστράφην. Καὶ οὔ ποτέ μοι.] Καὶ οὐδέ ποτέ μοι. Ἀθέριζον.] Ἠπείθουν, ἀπεδοκίμαζον. 262. Οὐ γάρ πω.] Οὐδέποτε γάρ. Τοίους.] Τοιούτους. Ἴδον.] Ἐθεασάμην. Ἀνέρας.] Ἄνδρας. Οὐδὲ ἴδωμαι.] Οὐδὲ ἰδεῖν δυνήσομαι. 263. Οἷον.] Ὁποῖον. Πειρίθοον.] Πειρίθουν. ὄνομα κύριον. Πειρίθους ὁ Ἰξίονος, γένει μὲν ἦν Ἀθηναῖος, ᾠκείωτο δὲ τοῖς Κενταύροις. πρὸς γάμον δὲ ἀγόμενος Ἱπποδάμειαν τὴν Βουτάδα, τοὺς Κενταύρους συνεκάλεσεν εἰς εὐωχίαν. οἵτινες οἰνωθέντες, ἐπεχείρουν ὑβρίζειν ὅσαι τῶν Ἑλληνίδων παρῆσαν γυναικῶν. ὅθεν οἱ Λαπίθαι συστάδην μαχεσάμενοι, διώκουσιν αὐτοὺς εἰς Μάλεον ὄρος τῆς Πελοποννήσου. ὁ δὲ Πειρίθους ὠνομάσθη οὕτως ἀπὸ τοῦ περιθεῖν ἵππῳ ὁμοιωθέντα τὸν Δία ἐν τῷ μίγνυσθαι τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Δρύαντά τε.] Καὶ τὸν Δρύαντα. Ποιμένα λαῶν.] Βασιλέα ὄχλων. 264. Καινέα τε.] Καὶ τὸν Καινέα. ὁ δὲ Καινεὺς Ἐλάτου μὲν παῖς, Λαπίθων δὲ βασιλεὺς, πρότερον ἦν παρθένος εὐπρεπής. μιγέντος δὲ αὐτῇ Ποσειδῶνος, αἰτησαμένη μεταβαλεῖν εἰς ἄνδρα ἡ νεᾶνις, ἄτρωτος γίγνεται, γενναιότατος τῶν καθ' αὐτὸν ὑπάρξας· καὶ δή ποτε πήξας ἀκόντιον ἐν τῷ μεσαιτάτῳ τῆς ἀγορᾶς, θεοῖς τοῦτο προσέταξεν ἀριθμεῖν. δι' ἣν αἰτίαν ἀγανακτήσας ὁ Ζεὺς, τιμωρίαν τῆς ἀσεβείας παρ' αὐτοῦ εἰσεπράξατο. μαχόμενον γὰρ αὐτὸν τοῖς Κενταύροις καὶ ἄτρωτον ὄντα ὑποχείριον ἐποίησε. βάλλοντες γὰρ αὐτὸν οἱ προειρημένοι δρυσί τε καὶ ἐλάταις, ἤρεισαν εἰς γῆν. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Ἀπολλώνιος ἐν τοῖς Ἀργοναυτικοῖς λέγων οὕτως· Καινέα γὰρ τὸν πρόσθεν ἐπικλείουσιν ἀοιδοὶ Κενταύροισιν ὀλέσθαι, ὅτε σφέας οἶος ἀπ' ἄλλων Ἤλασ' ἀριστήων· οἱ δ' ἔμπαλιν ὁρμηθέντες, Οὔτε μιν ἀγκλῖναι προτέρω σθένον, οὔτε δαΐξαι· Ἀλλ' ἄῤῥηκτος, ἄκαμπτος ἐδύσσατο νειόθι γαίης, Θεινόμενος στιβαρῇσι καταΐγδην ἐλάτῃσιν.

κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν.
κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο
Φηρσὶν ὀρεσκῴοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθὼν
τηλόθεν ἐξ Ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί·
καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ. κείνοισι δ' ἂν οὔτις

270. al. ἀπίης. v. Obss.

colentibus: cujus pugnæ vetus fuit fama carminibus celebrata.—268. Φῆρες, pro θῆρες, de Centauris, obvium; homines feros antiquo more declarans nomen.—ὀρεσκῷοι, quia in montibus, h. e. silvis, aut in cavernis et specubus habitabant Centauri; hactenusque erant Troglodytæ, ut alii barbari, Horitæ, Arabes, Æthiopes, κέω, κῶ, κείω, κόω, κοίω. *cubo, habito.*—καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν sc. αὐτοὺς, stragem inter eos ediderunt Lapithæ horrendo more, horrendam. Quo etiam effectum est, ut Pelio relicto ad occidentalis Thessaliæ fines se reciperent Centauri: infra Β. 743. sqq.

vs. 269. καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθ' ὁμίλεον. ὁμίλεον μετ' αὐτοῖς. inter magnos illos viros, Pirithoum et reliquos, in eorum commilitio, ego pugnavi cum Centauris; Nam ὁμιλεῖν pro μάχεσθαι sollenne nostro poetæ. Inf. Λ. 502. Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλει, μέρμερα ῥέζων.

270. ἐξ Ἀπίης de Peloponneso, nomine ab Api Phoronei filio ducto, secundum alios ab Api Ægialei f. Convenit hic locus, propter ἐκ Πύλου, et Γ. 49. de Helena abducta Lacedæmone. alii volunt esse ἀπίην γῆν, longinquam: ita Schol. Ven. A. et Apollon. Lex. respicientes loca Od. Η. 25. Π. 18. nomen antiquum poeticum esse constat; geographicum nomen nunquam fuit.—271. καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν, Schol. κατ' ἐμαυτοῦ δύναμιν, pro virili. quod esset κατ' ἐμὲ, non κατ' ἐμαυτόν. Præstat dicere: esse, non in turba pugnare, sed seorsum pro se, pro sua parte. Firmatur hoc ex Β. 366. κατὰ σφέας γὰρ μαχέσονται. non in turba; sed *pro se quisque*, quæ jam Clarke ex Virgilio Æn. V. 500. laudavit. Ad monomachiam verba trahi non possunt; nam sic αὐτὸς esset, h. e. μόνος, non καθ' αὐτόν.—κείνοισι δ' ἂν οὔτις—μαχέοιτο. De κείνοισι dubitari potest, spectetne ad Centauros, de quorum corporibus vastis, utpote hominum ferorum, fama erat a majoribus accepta; an ad heroes, inter quos Nestor pugnaverat; atque hoc præfero; nam illi sup. 266. κάρτιστοι δὴ κεῖνοι. nunc autem μαχέοιτο est de contentione, qua quis alteri par esse vult, se æquiparat; ἐξισωθείη τὰ εἰς μάχην, ut bene Eustath.

Ἐξάδιόν τε.] Καὶ τὸν Ἐξάδιον. Ἀντίθεον.] Ἰσόθεον. 266. Κάρτιστοι.] Ἰσχυρότατοι, γενναῖοι. Κεῖνοι.] Ἐκεῖνοι. Ἐπιχθονίων.] Ἐπιγείων. Τράφεν.] Ἐτράφησαν. 267. Ἔσαν.] Ἦσαν, ὑπῆρχον. 268. Φηρσί.] Θηρσὶ, θηρίοις. λέγει δὲ τοῖς Κενταύροις. Ἰξίων ὁ Φλεγύου παῖς, Δίαν τὴν Δηϊονέως γήμας, ἐλθόντα τὸν κηδεστὴν ἐπὶ τὰ ἕδνα, δόλῳ καταπρήσας, μανεὶς, καὶ ὑπὸ θεῶν καθαρθεὶς τὸν φόνον Ἥρας ὕστερον ἠράσθη. Ζεὺς δὲ βουλόμενος αὐτὸν δοκιμάσαι ἐν τῷ ὄντι, τολμᾷ τοιοῦτόν τι, νεφέλην ἀπεικάσας Ἥρᾳ, παρέκλινεν αὐτῷ. ὁ δὲ μιγεὶς τῇ νεφέλῃ ὡσαννεὶ τῇ Ἥρᾳ, ἔσχε παῖδα Κένταυρον. ἀφ' οὗ τὸ τῶν Κενταύρων γένος. μετὰ δὲ θάνατον ἔλαβε δίκας παρ' αὐτοῦ ὁ Ζεὺς, ποιήσας αὐτὸν ἐν τοῖς καταχθονίοις στρέφεσθαι μετὰ πολλῆς βίας ἐπὶ τροχοῦ σιδηροῦ. Ὀρεσκῴοισι.] Τοῖς ἐν ὄρεσι διαιτωμένοις. Ἐκπάγλως.] Ἐκπληκτικῶς. ὅ ἐστι, κατὰ κράτος αὐτοὺς ἐξαπώλεσαν. 269. Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγώ.] Καὶ τούτοις μὲν ἐγὼ τοῖς περὶ τὸν Πειρίθουν. Μεθομίλεον.] Συνανεστρεφόμην, συνεμαχόμην. 270. Τηλόθεν.] Πόῤῥωθεν, μακρόθεν ὢν ἀπὸ τῆς Πύλου. Ἐξ Ἀπίης γαίης.] Ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, καὶ μακρὰν ἀπεχούσης γῆς. 271. Καὶ μαχόμην.] Καὶ ἐπολέμουν. Κατ' ἐμαυτόν.] Κατὰ τὴν ἐμαυτοῦ δύναμιν. Κείνοισι δ' ἂν οὔτις.]

τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο.
καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιεν, πείθοντό τε μύθῳ.
ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
μήτε σὺ τόνδ᾽, ἀγαθός περ ἐὼν, ἀποαίρεο κούρην,
ἀλλ᾽ ἔα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·
μήτε σὺ, Πηλείδη, ᾽θελ᾽ ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
ἀντιβίην· ἐπεὶ οὔποθ᾽ ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
σκηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
εἰ δὲ σὺ καρτερὸς ἐσσὶ, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,

273. olim ξύνιον. 276. ὥς Ϝοι.

274. ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες. debebat esse: *Igitur et vos monitis meis obtemperate*; proficuum hoc vobis erit.

276. ἀλλ᾽ ἔα scil. αὐτὸν ἔχειν τὸ γέρας, ὡς.—278. 9. quandoquidem Agamemnon rex est summæ dignitatis ac potentiæ; nullus adhuc alius rex tantum habuit imperium, tot copiis et ductoribus regibus præfuit. ὁμοίης sc. τῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος τιμῇ. Deterret itaque Achillem a consilio vim vi depellendi, quia Agamemnon potentia et opibus prævalet. ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν jungenda sunt tanquam amplificatio vocis βασιλεὺς, nullus alius rex, cui honos regiæ dignitatis obtigit. Sic κῦδος inf. 405: assedit Jovi Briareus κύδεϊ γαίων, hoc honoris gradu elatus, gaudens. cf. Od. Τ. 161. 2. Sic jungitur κῦδος et τιμή. Alias est victoria, aut gloria per eam parta, inde et aliæ res, e quibus quis laudem et splendorem habet. Quod tandem Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν dicitur, vetusto more fit, quod reges ἐκ Διὸς, h. e. διὰ Διὸς, singulari aliquo favore, studio, beneficio Jovis, delecti inter ceteros omnes esse dicuntur, et propter hoc ipsum Διῒ φίλοι. uti Διοτρεφεῖς, Διογενεῖς, a generis nobilitate, si ex regio sanguine prognati sunt. Proprio aliquo modo iis nominibus heroes antiqui dicti erant. Errabant scilicet hominum sensus inter notiones plures obscuras, splendore regum præstringente eorum oculos. cf. Callimach. in Jov. 79. sq. Itaque Agamemnon Jovi inprimis carus visus, quod multis imperabat. Diserte sic Od. Ω. 24—27.

278. οὔποθ᾽ ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς. ἔμορε a μόρω. μορέω. ἔλαχεν. ἔτυχεν.

280. εἰ δὲ σὺ—ἀλλ᾽—*quod si vero tu—tamen ille* potentior est; opibus te ante-

Πρὸς ἐκείνους δὲ οὐδεὶς ἴσχυε τῶν νῦν ὄντων ἀνθρώπων. 272. Τῶν.] Τούτων. Οἷοι.] Ὁποῖοι. Βροτοί.] Ἄνθρωποι φθαρτοί. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐδεσμάτων. Ἐπιχθόνιοι.] Ἐπίγειοι. χθὼν γὰρ ἡ γῆ. Μαχέοιτο.] Μάχοιτο. 273. Καὶ μέν μευ.] Καὶ μὴν ἐμοῦ. Βουλέων.] Συμβουλιῶν. Ξύνιον.] Ἤκουον, ἐπείθοντο. 274. Καὶ ὔμμες.] Καὶ ὑμεῖς. Αἰολὶς ἡ διάλεκτος. 275. Ἀγαθός περ ἐών.] Καίτοι βασιλεὺς ὑπάρχων. ἢ ἀγαθὸς τὴν γνώμην. ἀμείνων, κρείττων. Ἀποαίρεο.] Ἀφαιροῦ. Κούρην.] Κόρην. ἡ διάλεκτος Ἰώνων. 276. Ἔα.] Συγχώρει. Ὥς οἱ πρῶτα.] Ὡς αὐτῷ ἐξ ἀρχῆς. Δόσαν.] Παρέσχον. 277. Θέλε.] Βούλου. Ἐριζέμεναι.] Ἐρίζειν, φιλονεικεῖν, ἐξισοῦσθαι. 278. Ἀντιβίην.] Ἐξ ἐναντίας. Ὁμοίης.] Ἴσης καὶ τῆς αὐτῆς. Ἔμμορε.] Ἔλαχεν, ἔτυχεν. 279. Σκηπτοῦχος.] Σκηπτροφόρος. Πῶς τοῦτο ὁ Νέστωρ εἴρηκεν; ἆρα δύναταί τις βασιλεῦσαι χωρὶς τῆς τοῦ Θεοῦ βουλῆς; καὶ ῥητέον, ὅτι καλῶς τοῦτο εἴρηκεν· οὐ γὰρ ἅπαντες παρὰ τοῦ Διὸς ἔχουσι τὸ σκῆπτρον, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην. ἀλλὰ μόνοι οἱ ἀγαθοί. εὐλόγως οὖν εἶπεν ὅτι τὸ μὲν ἄρχειν ἀπὸ Θεοῦ ἐστιν. οὐ μέντοι καὶ πᾶς ἄρχων καταθύμιος Θεῷ, οὐδὲ ὁ βιαζόμενος τὴν ἀρχὴν θελητὸς τῷ Θεῷ, ὡς παραχρώμενος τῇ ἰδίᾳ ἐπιθυμίᾳ ἀπρεπῶς, τοῦ Θείου παραχωροῦντος αὐτῷ, καὶ ἀφροντιστοῦντος τοῦ τοιούτου. Ὧιτε Ζεύς.] Καὶ ᾧτινι ὁ Ζεύς. Κῦδος.] Δόξαν. Ἔδωκε.] Παρέσχε. 280. Καρτερός.] Ἰσχυρός. Ἐσσί.] Ὑπάρχεις.

ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
λίσσομ', Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
ἕρκος Ἀχαιοῖσι πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἅτιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω.
εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;
Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·

281. πλεόνεσσι Fανάσσει. 286. ἔFειπες.
288. πάντεσσι δ' Fανάσσειν at v. Obss. 291. τοὔνεκά Foι.

cellit. Inf. 491. ἀλλὰ φθινύθεσκε—ποθέεσκε δέ.—282. αὐτὰρ ἔγωγε, pro ἐγὼ δέ. λίσσομαι, ὥστε σε μεθέμεν χόλον Ἀχιλλῆϊ. tu vero, ad Agamemnonem conversus ait, depone iram, egomet ipse te oro, ut remittas iram in Achillem. τὸ χολοῦσθαι τῷ Ἀχιλλεῖ.

285—291. Agamemnon respondet cum reverentia Nestoris et cum nova excandescentia in Achillem, iterum commemorando id quo maxime superbia regis erat retusa: quod Achilles imperium sibi arrogaret: idque trinis modis repetit: περιεῖναι ἄλλων πάντων, &c.—289. ἅτιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω. pro καθ' ἅ, *non ego eo sum animo, ut ei in illis* (omnibus) *obtemperem.* non vult πείθεσθαι αὐτῷ.

291. τοὔνεκά οἱ προθέουσιν. προτιθεῖσι, permittunt. ab antiquo θέω. unde θῆμι, τίθημι. Color orationis similis Il. N. 727. 8.

292—303. Achilles concedit de suo jure hactenus, ut puellam, tanquam munus ab Achivis acceptum reddere se velle significet; ceterum renuntiat Agamemnoni omne obsequium, minasque, si quid aliud ex suis bonis abductum esse senserit, adjicit.

Θεὰ δέ σε.] Καὶ Θεά σε. ὅτι τῆς Θέτιδος ἦν υἱὸς τῆς Νηρέως θυγατρός. αὐτὴ δὲ ἀθάνατος. 281. Ἀλλ' ὅγε.] Ἀλλ' οὗτος. Φέρτερος.] Κρείσσων. Πλεόνεσσι.] Πλείοσιν, ὅτι πλείονες. 282. Τεὸν μένος.] Τὴν σὴν ὀργήν. Αὐτὰρ ἔγωγε.] Ἐγὼ δέ. 283. Λίσσομαι.] Λιτανεύω, παρακαλῶ. Μεθέμεν.] Μεθεῖναι, συγχωρῆσαι. Χόλον.] Ὀργήν. Ὃς μέγα.] Ὅστις μέγα. 284. Ἕρκος.] Περίφραγμα, τεῖχος. Πέλεται.] Γίγνεται, ἐστί. Πολέμοιο κακοῖο.] Τοῦ κακωτικοῦ πολέμου. 285. Κρείων.] Μεγάλως κρατῶν. 286. Κατὰ μοῖραν.] Κατὰ τὸ προσῆκον, κατὰ τὸ πρέπον. Ἔειπες.] Εἶπας, ἔλεξας. 287. Ἀλλ' ὅγε.] Ἀλλ' οὗτος. Ἐθέλει.] Βούλεται. Περὶ πάντων.] Ὑπὲρ πάντας. Ἔμμεναι.] Εἶναι. τουτέστι, πάντων θέλει ὑπερέχειν. 288. Κρατέειν.] Κρατεῖν, βασιλεύειν. Πάντεσσι.] Πᾶσι. 289. Σημαίνειν.] Προστάσσειν. Ἅτιν' οὐ πείσεσθαι.] Πρὸς ἃ οὐ πεισθήσεσθαι. Ὀΐω.] Οἶμαι, ὑπολαμβάνω. 290. Εἰ δέ μιν.] Εἰ δὲ αὐτόν. Αἰχμητήν.] Πολεμικόν. Ἔθεσαν.] Ἐποίησαν. Αἰὲν ἐόντες.] Διαπαντὸς ὄντες, ἀθάνατοι. 291. Τοὔνεκά οἱ.] Τούτου χάριν αὐτῷ. Προθέουσι.] Προτρέχουσι, συνιᾶσιν. Ὀνείδεα.] Ὀνείδη, ὕβρεις. Μυθήσασθαι.] Εἰπεῖν. ὁ δὲ λόγος, εἰ πολεμιστής ἐστιν Ἀχιλλεὺς γνώμῃ τῶν Θεῶν, διὰ τοῦτο προπετής ἐστιν ἐπὶ τὸ ὀνειδίζειν, καὶ κακῶς λέγειν ἡμᾶς τοὺς βασιλεῖς; 292. Τὸν δ' ἄρ'.] Τοῦτον δὲ δή. Ὑποβλήδην.] Ὑποβαλὼν τὸν ἴδιον λόγον Ἀ-

ἦ γάρ κε δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
εἰ δή σοι πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ ττι κεν εἴπῃς.
ἄλλοισι δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
σήμαιν'. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι οἴω.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
χερσὶ μὲν οὔτοι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης
οὔτε σοὶ, οὔτέ τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες.
τῶν δ' ἄλλων ἅ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἂν ἑλὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
εἰ δ' ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε·

294. πᾶν Ϝέργον. ὅτι κε Ϝείπῃς v. Obss. 298. οὔτοι, vulg. οὔτι.
301. ἀϜέκοντος. ἂν ἑλὼν, edd. ἀνελών.

292. ὑποβλήδην, simpl. eum excipiens verbis. ὑποβάλλων λόγον.—294. ὅ ττι κεν εἴπῃς quodcunque *imperaveris;* si omni in re obtemperare et morem gerere vellem, quam tu injunxeris. ὑπείξομαι, pro ὑπειξοίμην ἂν κατὰ πάντα.—295. ταῦτα non est *hæc*, sed κατὰ ταῦτα, οὕτως. mox 296. οἴω est, *constitutum habeo apud me.*

298. Mitiora Achillem statuere putabimus permotum Nestoris hortatu et consilio 277. sq. qui docuerat Achillem, majores esse opes Agamemnonis communibus suffragiis in summi ducis locum evecti. Ne tamen prorsus parere videretur, impotens ira excipit alia, quæ si sibi eripiantur, minas facit; etsi de his nec quærebatur, nec erat quod metueret. Vides sensus hominis superbi et irati; non autem sensus generosos, quos nostra tempora subjicerent, nec prudentiam aut decori curam.

300. τῶν δ' ἄλλων, ἅ μοι ἐστὶ—de reliqua *præda* est accipiendum, belli jure parta; non pro munere eximio data. Disertius exposita v. inf. I. 365—9. —303. αἷμα ἐρωήσει *erumpet.* graviter promanabit, ῥεύσεται.

χιλλεὺς, καὶ μεσολαβήσας τὸν Ἀγαμέμνονος, πρὶν ἢ σιωπήσει αὐτὸς εἰπών. Ἠμείβετο.] Ἐξ ἀμοιβῆς ἀπεκρίνατο. 293. Ἦ γάρ κεν.] Ὄντως γὰρ ἄν. Δειλός.] Ἀσθενής. Οὐτδιανός.] Οὐδενὸς λόγου ἄξιος. Καλεοίμην.] Κληθείην. 294. Εἰ δή σοι.] Ἐὰν δή σοι. Πᾶν ἔργον.] Εἰς πᾶν πρᾶγμα. Ὑπείξομαι.] Ὑποχωρήσω. Ὅ ττι κεν.] Ὅπερ ἄν. 295. Ἐπιτέλλεο.] Ἐπιτέλλου, πρόστασσε. Μὴ γὰρ ἔμοιγε.] Ἐμοὶ γὰρ μή. 296. Σήμαινε.] Πρόστασσε. ἐγὼ γὰρ οὐ νομίζω πεισθῆναί σοι. 297. Ἄλλο δέ τοι.] Ἄλλο δέ σοι. Ἐρέω.] Ἐρῶ, λέξω. Βάλλεο.] Ἐμβάλλου, ἔνθου. Σῇσι.] Σαῖς. 298. Μαχήσομαι.] Μαχοῦμαι. 299. Οὔτέ τῳ.] Οὔτέ τινι ἄλλῳ. τὸ τῷ σημαίνει πέντε· ὄνομα, ἄρθρον, ἀντωνυμίαν, σύνδεσμον αἰτιολογικὸν, ῥῆμα. ὄνομα μὲν οὕτως· οὔτε σοὶ, οὔτέ τῳ ἄλλῳ. ἔστι γὰρ, τινί. ῥῆμα δὲ, Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον· ἔστι γὰρ τὸ τῆ, ἀντὶ τοῦ, λάβε. ἄρθρον δὲ οὕτως· ἤτοι μὲν τάγ' ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικε, τῷ Ἀσκληπιάδῃ. ἀντωνυμίαν δὲ, ὡς ἐν τῷ, τῷ μιν ἐεισάμενος. σύνδεσμον αἰτιολογικὸν οὕτως, τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι. ἔστι γὰρ, διό. ὅταν μέντοι ἄρθρον σημαίνει ἑνικὸν, μόνης δοτικῆς ἐστι πτώσεως, καὶ περισπᾶται. δυϊκὸν δὲ, εὐθείας καὶ αἰτιατικῆς· καὶ βαρύνεται. τὼ Αἴαντε. Ἐπεί μ' ἀφέλεσθε.] Ἐπειδὴ δεδωκότες μοι αὐτὴν ἀφείλεσθε, καὶ ὑβρίσατε ἑαυτούς γε, οὐκ ἐμέ. 300. Τῶν δ' ἄλλων.] Τῶν δὲ λοιπῶν. Ἅ μοι ἐστί.] Ἅτινά μοι ὑπάρχει. Θοῇ νηΐ.] Παρὰ τῇ ταχυτάτῃ νηΐ. Μελαίνῃ.] Βαθείᾳ, ἢ τῇ πίσσῃ κεχρισμένῃ. 301. Τῶν.] Τούτων. Οὐκ ἄν τι.] Οὐδαμῶς ἄν τι. Φέροις.] Κομίσοις, λάβοις. Ἑλών.] Λαβὼν, ἢ ἀφελόμενος. Ἀέκοντος.] Ἄκοντος, καὶ μὴ βουλομένου. Ἐμεῖο.] Ἐμοῦ. 302. Εἰ δ' ἄγε μήν.] Εἴ γε μὴν βούλει. Πείρησαι.] Πειρά-

αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.
  Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχησαμένω ἐπέεσσιν
ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας εἴσας
ἤϊε σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν·
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
βῆσε θεῷ· ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
εἷσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.
λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον·
ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τελήεσσας ἑκατόμβας

304. Ϝεπέεσσι al. μαχεσσαμένω. 307. καὶ Ϝοῖς.
308. προϜέρυσσε. 309. ἔκρινε ϜεϜείκοσι.

304—317. Soluta concione Agamemnon mittit Chryseidem cum victimis Apollini mactandis, copias autem lustrat, ut a lue liberentur.

310. ἀνὰ δὲ, et inter ea, vel ἀνάγων εἷσε. ut Sch.—313. ἀπολυμαίνεσθαι. ἀποκαθαίρεσθαι, *lustrare se*, ut τὸ ἄγος, propter quod pestis immissa fuerat, a se averterent; a reatu et culpa, qua contacti erant, forte etiam a peste et cadaverum contactu, se lustrarent. Sunt τὰ λύματα, καθάρματα, ipsæ sordes, purgamenta, ut Ξ. 171, amovenda, et in amnem vel mare abjicienda; februa.—315. τελήεσσας ἑκατόμβας. τελείας. nullo vitio laborantes et 316. ἅλς ἀτρύγετος, ἄκαρπος, mare sterile: in quo nulla τρύγη, proventus sit; contra γῆ τραφερά.

θητι. Ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε.] Ὅπως ἂν μάθωσι καὶ οὗτοι. 303. Αἶψά τοι.] Ταχέως σοι. Κελαινόν.] Μέλαν. Ἐρωήσει περὶ δουρί.] Περιῤῥυήσεται τῷ δόρατι. 304. Ὣς τώγε.] Οὕτως οὗτοι. Ἀντιβίοις.] Ἐναντίοις. ὅ ἐστι στασιαστικοῖς λόγοις. Μαχεσσαμένω.] Μαχεσάμενοι. δυϊκῶς. Ἐπέεσσι.] Λόγοις. 305. Ἀνστήτην.] Ἀνέστησαν. Λῦσαν δέ.] Ἔλυσαν δέ. Ἀγορήν.] Ἐκκλησίαν, συνέδριον. 306. Ἐπὶ κλισίας.] Ἐπὶ τὰς σκηνάς. Εἴσας.] Ἰσοτοίχους. 307. Ἤϊε.] Παρεγένετο, ἐπορεύετο. Σύν τε Μενοιτιάδῃ.] Σὺν τῷ Μενοιτίου υἱῷ Πατρόκλῳ, καὶ τοῖς Μυρμιδόσι. κεχώρικε τῶν λοιπῶν ἑταίρων τὸν Πάτροκλον, κατ' ἐξοχήν. Ἑτάροισι.] Τοῖς φίλοις. 308. Ἄρα.] Δή. Νῆα.] Ναῦν, πλοῖον. Ἅλαδε.] Εἰς τὴν θάλασσαν. Προέρυσε.] Καθείλκυσεν. 309. Ἐς δ' ἐρέτας.] Εἰς αὐτὴν δὲ καὶ κωπηλάτας. Ἔκρινεν.] Κατηρίθμησεν, ἐπελέξατο. Ἐείκοσιν.] Εἴκοσι. 310. Βῆσεν.] Ἐνεβίβασε, ἐνέθηκεν. Ἐν δέ.] Εἰς αὐτὴν δέ. Ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον.] Ἀναγαγὼν δὲ καὶ τὴν καλοπρόσωπον Χρυσηΐδα εἰς τὴν ναῦν. 311. Εἷσεν ἄγων.] Ἐκάθισεν ἄγων τῷ πατρί. Ἐν δ' ἔβη.] Ἀνέβη δέ. Ἀρχός.] Ἡγεμὼν, ναύαρχος. Πολύμητις.] Πολύβουλος, συνετός. 312. Οἱ μέν.] Οὗτοι μέν. Ἀναβάντες.] Ἀνελθόντες, ἐπιβάντες. Ἐπέπλεον.] Ἔπλεον. Ὑγρὰ κέλευθα.] Τὴν διὰ θαλάσσης ὁδόν. 313. Ἀπολυμαίνεσθαι.] Ἀποκαθαίρεσθαι. Ἄνωγεν.] Ἐκέλευσε, προσέταξεν. 314. Οἱ δέ.] Αὗτοι δέ. Ἀπελυμαίνοντο.] Ἀπεκαθαίροντο. Καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον.] Καὶ εἰς τὴν θάλασσαν τὰ καθάρσια ἔβαλλον. φύσει δὲ τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης καθαρτικόν ἐστιν. 315. Ἔρδον]. Ἐπετέλουν, ἔθυον. Τελήεσσας.]

ταύρων ἠδ᾽ αἰγῶν παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
κνίσση δ᾽ οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν. οὐδ᾽ Ἀγαμέμνων
λῆγ᾽ ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ᾽ Ἀχιλῆϊ.
ἀλλ᾽ ὅγε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,
τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε·
Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
χειρὸς ἑλόντ᾽ ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρῃον·
εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι,
ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.
Ὣς εἰπών, προΐει, κρατερὸν δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
τὼ δ᾽ ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν᾽ ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
Μυρμιδόνων δ᾽ ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.

317. ἷκε Ϝελισσομένη. 320. προσέϜειπε. 321. τώ Ϝοι.
325. τό Ϝοι. 326. ὣς Ϝειπών. 327. ἀϜέκοντε.

318—326. Mittit Agamemnon ministros publicos ad abducendam Briseidem. 318. Οὐ δ᾽ Ἀ. *nec vero Agamemnon destitit ab exsequendo eo, quod per iram minatus erat.* Verba tamen impedita sunt. οὐ λῆγε ἔριδος, καθ᾽ ἣν πρότερον ἐπηπείλησε.

324. ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι, pro ἕλωμαι ἄν, quod futuri locum obtinet, pro ἀφαιρήσομαι. qui usus jam notatus est. tum δὲ et h. l. in apodosi.—326. κρατερὸν δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλε. h. minas. ut sup. 25. et 379. *misit eos minaci jusso dato.*

327—348. Missi exsequuntur, etsi inviti, mandata. Briseidem Achilles minis adjectis duci jubet. Ejus discessus.

Τελείας. 316. Παρὰ θῖνα.] Παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης. Ἀτρυγέτοιο.] Ἀκαταπονήτου, πολλῆς, ἢ ὥς ἔνιοί φασι, τῆς ἀκάρπου. 317. Κνίσση δέ.] Ἡ δὲ κνίσσα, ὅ ἐστιν ἡ ἀναθυμίασις. ἡ δὲ λέξις τέσσαρα σημαίνει, ὡς τῷ Πορφυρίῳ δοκεῖ, αὐτό τε τὸ λίπος, καὶ τὸν ἐπίπλουν, καὶ τὸ κρέας, καὶ τὴν ἀναθυμίασιν. Ἧκεν.] Παρεγένετο. Ἑλισσομένη.] Παρειλουμένη τῷ καπνῷ. 318. Ὣς οἱ μέν.] Οὕτως μὲν οὗτοι. Τά.] Ταῦτα. Πένοντο.] Ἐνήργουν, ἔπραττον. Κατὰ στρατόν.] Κατὰ τὸ στρατόπεδον. 319. Λῆγε.] Ἐπαύετο. Ἔριδος.] Φιλονεικίας. Τὴν πρῶτον.] Ἥντινα πρῶτον. λείπει ἡ κατά. Ἐπηπείλησ᾽ Ἀχιλῆϊ.] Τῷ Ἀχιλλεῖ ἠπείλησε. 320. Ταλθύβιον καὶ Εὐρυβάτην.] Ὀνόματα κύρια τῶν κυρύκων. 321. Τώ οἱ ἔσαν.] Οἵτινες αὐτῷ ἦσαν. Ὀτρηροί.] Σπουδαῖοι. παρὰ τὸ ὀτρύνω. Θεράποντε.] Ὑπηρέται. 322. Ἔρχεσθον.] Ἀπέρχεσθε. δυϊκῶς. Κλισίην.] Εἰς τὴν σκηνήν. 323. Ἑλόντε.] Λαβόντες. Ἀγέμεν.] Ἄγειν. 324. Εἰ δέ κεν.] Ἐὰν δέ. Μὴ δώῃσι.] Μὴ παράσχῃ. δεῖ λαμβάνειν δύο ἐπεκτάσεις. Ἕλωμαι.] Ἀφέλωμαι, λάβω. 325. Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι.] Τὸ δὲ σὺν πλεόνεσσιν, οὐ τῷ ἐλθὼν συντακτέον, ἀλλὰ τῷ ἕλωμαι. ἵν᾽ ᾖ, μετὰ πολλῶν καὶ ἄλλων κτημάτων αὐτὴν ἀφαιρήσομαι. Τό οἱ.] Ὅπερ αὐτῷ. Ῥίγιον.] Φρικωδέστερον, καὶ χαλεπώτερον. Ἔσται.] Γενήσεται. 326. Προΐει.] Προέπεμπε. Κρατερόν.] Ἰσχυρὸν, γενναῖον. Ἔτελλεν.] Ἐπέτελλεν, ἔλεγεν. 327. Τὼ δέ.] Οὗτοι δέ. δυϊκῶς. Ἀέκοντε.] Ἄκοντες, καὶ μὴ βουλόμενοι. Βάτην.] Ἔβησαν, ἐπορεύθησαν. 328. Ἱκέσθην.] Ἀφί-

τὸν δ᾽ εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
ἥμενον· οὐδ᾽ ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
τὼ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένω βασιλῆα
στήτην, οὐδέ τι μὶν προσεφώνεον, οὐδ᾽ ἐρέοντο.
αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·
Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
ἆσσον ἴτ᾽· οὔτι μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ᾽ Ἀγαμέμνων,
ὃς σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
ἀλλ᾽ ἄγε, Διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν· τὼ δ᾽ αὐτὼ μάρτυροι ἔστων

330. τώγε Ϝιδών. 333. Ϝῆσιν. ὁ ἔγνω forte ὅ γ᾽ ἔγνω.

334. *κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν*, quo sensu dicti? Clarke ait: *jure gentium sacrosancti* et *inviolati*. Quomodo tamen hoc ex verbis efficiat, non adjecit. Varia comminiscuntur grammatici in Schol. Eustath. Hesychii locus est corruptus. Scilicet *Διὸς ἄγγελος* debet esse aut a Jove mandata ferens, ut *Ὄνειρος* inf. B. 26. et *Ὄσσα, Διὸς ἄγγελος* B. 94. divinitus sæpe, et nullo auctore, sparsa fama; aut Jovis auctoritate constitutus, adeoque ab eo auctoritatem et dignitatem habens. Hoc sensu veteres dixisse arbitror præcones, auctoritate et sanctione Jovis hominumque ministerium præstantes; uti ipsi reges *ἐκ Διὸς* sunt; et ipsi præcones *διοτρεφεῖς, διογενεῖς, Διῒ φίλοι* cognatis notionibus, etsi ceteroqui diversis. Nam quicquid eminet, a diis et per deos hoc habet, quod eminet.—335. *ἐπαίτιοι* sc. injuriæ hujus, qua affectum me itis.

338—342. Duplex locum habet interpretatio, de qua jam Clarke egit. Verba sunt turbata, utpote irati hominis. Possunt jungi illa: *τὼ δ᾽ αὐτὼ μάρτυροι ἔστων— καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴποτε δ᾽ αὖτε* &c. *testes sunto—si quando me opus fuerit*—sc. me opem nullam laturum esse. Obstat hic *δὲ* in *εἴποτε δ᾽ αὖτε*. (quod mol-

κοντο, παρεγένοντο. 329. Εὗρον.] Κατέλαβον. Κλισίῃ.] Παρὰ τῇ σκηνῇ. 330. Ἥμενον.] Καθεζόμενον. Οὐδ᾽ ἄρα τώγε.] Οὐδὲ δὴ τούτους. Ἰδών.] Θεασάμενος. Γήθησεν.] Ἐχάρη. 331. Τὼ μέν.] Οὗτοι μέν. Ταρβήσαντε.] Φοβηθέντες, δυϊκῶς, διὰ τὴν ξιφουλκίαν. Αἰδομένω.] Αἰδεσθέντες. 332. Στήτην.] Ἔστησαν. Οὐδέ τι μίν.] Οὐδὲ αὐτόν τι. Προσεφώνεον.] Προσεφθέγγοντο. Οὐδ᾽ ἐρέοντο.] Οὐδὲ ἀνηρώτων. 333. Αὐτὰρ ὁ.] Οὗτος δέ. Ἔγνω.] Ἐστοχάσατο, ἐνόησεν. Ἧσιν ἐνὶ φρεσίν.] Ἐν ταῖς ἑαυτοῦ διανοίαις. Φώνησέν τε.] Ἐβόησε, καὶ εἶπεν. 334. Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν.] Ἀνθρώπων κήρυκες, ἄξιοι καὶ θεῶν. ἄσυλον γὰρ καὶ θεῖον τὸ γένος τῶν κηρύκων. Ἑρμῆς γὰρ μιγεὶς Πανδρόσῳ τῇ Κέκροπος θυγατρὶ, ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Κήρυκα, ἀφ᾽ οὗ τὸ τῶν κηρύκων γένος, ὡς ἱστορεῖ Πτολεμαῖος. ἢ ὅτι τὰς ἑορτὰς τῶν Θεῶν ἀγγέλλουσιν. ἢ ὅτι ἀπὸ Ἑρμοῦ εἰσιν ὄντος ἀγγέλου Διός. 335. Ἆσσον ἴτε.] Ἐγγὺς παραγένεσθε. Οὔτι μοι ὔμμες.] Κατ᾽ οὐδέν μοι ὑμεῖς. ψιλοῦται τὸ ὔμμες ὡς Αἰολικόν· αἴ κ᾽ ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων. Ἐπαίτιοι.] Αἴτιοι. πεπαιδευμένως δέ. οὐ γὰρ δεῖ τὰς αἰτίας ἐφ᾽ ἑτέρους μετάγειν, ὡς κύνα κατὰ τοῦ βεβλημένου λίθου. 336. Ὃς σφῶϊ.] Ὃς ὑμᾶς. Προΐει.] Ἔπεμπε. 337. Διογενές.] Εὐγενέστατε. Πατρόκλεις.] Ἀντὶ τοῦ Πάτροκλε. ἐσχημάτισται γὰρ τὸ ὄνομα οὐκ ἀπὸ τῆς Πάτροκλος εὐθείας, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς Πατροκλῆς· ὡς Ἡρακλῆς ὦ Ἡρακλες. Ἔξαγε.] Ἔξω τῆς σκηνῆς κόμιζε. 338. Καὶ σφῶϊν.] Καὶ αὐτοῖς. Ἄγειν.] Ἀπάγειν. Κούρην.] Τὴν Βρισηΐδα. Τὼ δ᾽ αὐτώ.] Οὗτοι δὲ αὐτοί.

πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων,
καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος. εἴποτε δ' αὖτε
χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
τοῖς ἄλλοις·—ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει,
οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ,
ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρῃον,
δῶκε δ' ἄγειν. τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.
ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
δακρύσας ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθεὶς

341. ἀϜεικέα. 342. ὀλοϜῇσι. 343. οὐδέ τι Ϝοῖδε.
344. Ϝοι. Fuit μαχεοίατ' Ἀχαιοί. 348. ἀϜέκουσ'.

lius foret εἰ δέ ποτ' αὖτε) nec placet sententia. Præstat itaque altera interpunctio: ἀπηνέος. εἴποτε δ' αὖτε χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι τοῖς ἄλλοις·—ut aposiopesis sit: *tum sentiet ille quam et cui injuriam hanc fecerit.* Priora autem: *sunto testes* præcones: at cujusnam rei: num, quod iis tradit puellam abducendam nulla vi resistens? fere ut Schol. se facere hæc lubentem, pro salute Achivorum. Immo vero: *testes injuriæ sibi factæ et ignominiæ eos esse vult.*

342. 3. 4. Sane ille furit mente perdita, insana; neque prudenter reputat, in quam perniciem adducturus sit Achivos scil. privatos agmine Achillis et virtute.

343. οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι, h. οὐ νοεῖ, non animo assequitur, non satis prudentiæ habet: hæc declaratur, prisca formula: *videre præterita et futura.* Non enim dubito τὰ πρόσω esse *futura*, et τὰ ὀπίσω, *præterita.*—344. ὅπως οἱ. ut incolumes sint Achivi. pro altero: in exitium eos adducere.

347. παρὰ νῆας Ἀχαιῶν. hic sunt Agamemnonis copiæ; adeoque a Myrmidonibus Achivi distincti; cum alias illi sub eodem Achivorum nomine comprehendantur.

348—430. Achilles dolore victus Thetidem matrem implorat;—356. rogatus ei exponit injuriam sibi illatam ejusque caussas;—392. tum rogat, ut a Jove ultionem illa expetat—412. illa promittit in duodecimum diem se supplicaturam esse Jovi—430.

349. δακρύσας. Fletum Achillis qualem esse dicemus? non ex amore aut desiderio puellæ ereptæ lacrimas ortas putabimus; sed ex indignatione et sensu in-

Μάρτυροι.] Μάρτυρες. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. Ἔστων.] Ἔστωσαν, ὑπαρχέτωσαν. 339. Πρός τε θεῶν.] Καὶ πρὸς τοὺς Θεούς. Μακάρων.] Μακαρισμοῦ ἀξίων, εὐδαιμόνων. 340. Ἀπηνέος.] Ἀπηνοῦς, χαλεποῦ, σκληροῦ. Εἴ ποτε δ' αὖτε.] Ἐάν ποτε πάλιν. 341. Χρειώ.] Χρεία. Ἐμοῖο.] Ἐμοῦ. Ἀεικέα.] Αἰκιστικὸν, χαλεπόν. Λοιγόν.] Ὄλεθρον. Ἀμῦναι.] Ἀποσοβῆσαι, ἀποστρέψαι. 342. Ἦ γὰρ ἄν.] Ὄντως γὰρ ἄν. Ὅγε.] Οὗτος. Ὀλοῇσιν.] Ὀλεθρίαις. Θύει.] Ἐνθουσιωδῶς ὁρμᾷ. ὅ ἐστι. μαίνεται. 343. Νοῆσαι.] Προλογίσασθαι, ἐνθυμηθῆναι. Πρόσσω καὶ ὀπίσσω.] Τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον. τουτέστιν, οὐκ οἶδε προσκοπῆσαι καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἀπόβασιν τοῦ πράγματος. 344. Ὅπως οἱ.] Ὅπως αὐτῷ. Σόοι.] Σῶοι, ὑγιεῖς. Μαχέοιντο.] Μαχοῦνται, πολεμήσωσιν. 345. Ἐπεπείθετο.] Ἐπείσθη. 346. Ἐκ δ' ἄγαγε.] Ἐξήγαγε δέ. 347. Τὼ δ' αὖτις.] Οὗτοι δὲ πάλιν. Ἴτην.] Παρεγένοντο. 348. Ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν.] Ἡ Βρισηῒς ἄκουσα καὶ μὴ βουλομένη ὁμοῦ τοῖς κήρυξιν ἐπορεύετο. 349. Ἄφαρ.] Εὐθέως, ταχέως. Ἑτάρων.] Ἑταίρων, φίλων. Νόσφι.] Χωρίς. Λι-

θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς, ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χεῖρας ὀρεγνύς·
Μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης. νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ὣς φάτο δακρυχέων. τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι.
καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ' ὀμίχλη,
καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;

350. ἐπὶ Ϝοίνοπα. 361. κατέρεξε Ϝέπος.

juriæ acceptæ ac dignitatis hac ipsa re per Agamemnonem imminutæ: 355. ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης ἠτίμησεν.

352. ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιον. pro, cum sim brevis ævi: ex fatali lege, de qua vide ad Σ. 8. sqq.—353. 354. debebat ille saltem providere Jupiter, ut vitam agerem gloriosam; nunc autem gloriæ et honori meo ne minimum quidem consuluit. οὐκ ἔτισεν, ἠτίμησεν permisit ut honore et gloria privarer.—356. ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας. pro, ὃ ἀπηύρεν. ἀπηύρα. ab ἀπαύρω, quod etiam ἀπαυρέω et ἀπαυράω.

359. ἠΰτ' ὀμίχλη. egregium phantasma: Visa est nebula e mari elevata versus

ασθείς.] Χωρισθείς. 350. Θῖν' ἐφ' ἁλός.] Ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης. Πολιῆς.] Λευκῆς, διὰ τὸν ἀφρόν. Ὁρόων.] Ὁρῶν, βλέπων. Ἐπὶ οἴνοπα.] Ἐπὶ τὸν μέλανα. Πόντον.] Τὴν θάλασσαν. 351. Ἠρήσατο.] Ηὔξατο. Ὀρεγνύς.] Ἐκτείνας. 352. Ἐπεί με.] Ἐπειδή με. Μινυνθάδιον.] Ὀλιγοχρόνιον. Ἐόντα.] Ὄντα, ὑπάρχοντα. 353. Τιμήν περ μοι.] Τὴν τιμὴν δή μοι. Ὄφελλεν.] Ὤφειλεν. Ὀλύμπιος.] Ὁ τὸν ὄλυμπον κατοικῶν Ζεύς. ὁ δὲ Ὄλυμπος ὄρος Μακεδονίας, ἱερὸν οἰκητήριον τῶν Θεῶν. ἀλληγορικῶς δὲ, ὁ οὐρανός. Ἐγγυαλίξαι.] Ἐγχειρίσαι, παρασχεῖν. 354. Ὑψιβρεμέτης.] Ὁ ἐν ὕψει ἠχῶν, ὅ ἐστι, βροντῶν. βρόμος δὲ κυρίως ὁ ἐκ τοῦ πυρὸς ἦχος. Οὐδέ με τιτθόν.] Οὐδὲ ὀλίγον με. Ἔτισεν.] Ἐτίμησεν. 355. Ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης.] Ὁ Ἀγαμέμνων γάρ με. 356. Ἑλὼν γάρ.] Ἀφελόμενος γὰρ τὴν τιμήν μου ἔχει. Ἀπούρας.] Ἀφορίσας, ἀφελόμενος. 357. Δακρυχέων.] Δάκρυα χέων, κλαίων. Πότνια.] Σεβασμία, ἔντιμος. 358. Ἡμένη.] Καθεζομένη. Ἐν βένθεσσιν.] Ἐν τοῖς βάθεσιν. Πατρὶ γέροντι.] Τῷ Νηρεῖ. τὸν δὲ Νηρέα οἱ ποιηταὶ παριστῶσιν ἡμῖν δαίμονα θαλάσσιον. ἀφ' οὗ, καὶ Δωρίδος τῆς Ὠκεανοῦ, αἱ Νηρηΐδες. 359. Καρπαλίμως.] Ταχέως. Ἀνέδυ.] Ἀνῆλθεν. Ἠΰτ' ὀμίχλη.] Καθάπερ, ὃν τρόπον ὀμίχλη. Ἔστι δὲ ὀμίχλη, ὁ παχὺς καὶ ὑγρότατος ἀήρ. 360. Καί ῥα.] Καὶ δή. Πάροιθεν.] Ἔμπροσθεν. Αὐτοῖο.] Αὐτοῦ. Καθέζετο.] Ἐκαθέζετο. Δακρυχέοντος.] Δάκρυα χέοντος. 361. Χειρί τέ μιν.] Καὶ τῇ χειρὶ αὐτόν. Κατέρεξε.] Κατέψηξε, καθωμάλισεν. Ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε.] Τόν τε λόγον εἶπε, καὶ τὰ μέρη αὐτοῦ διεξῆλθε. 362. Ἵκετο.] Κατέλαβεν. Πένθος.] Λύ-

ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
οἶσθα· τίη τοι ταῦτα ἰδυίῃ πάντ᾽ ἀγορεύω;
ᾠχόμεθ᾽ ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος,

363. ἵνα Fειδομεν.
365. Fοῖσθα—ταῦτα Fιδυίῃ vulgo ταῦτ᾽ εἰδυίῃ v. inf. ad 608.

continentem moveri.—363. ἵνα εἴδομεν ἄμφω. pro nostra formula; ut et ego illud resciscam. Sane non latere hæc poterant Thetidem tanquam deam; verum in persona mythica de eo non quæritur. Exprimit poeta morem adventantis amici, familiaris, quid molestiam faciat, rogantis; ut solemus gratum facere iratis et afflictis, si caussam doloris ex iis quærimus et opportunitatem præbemus, ut omnem rem narrare possint. Percommode autem a poeta interponitur nunc narratio plenior eorum, quæ supra vs. 11. et sq. desiderari poterant. Subjiciuntur reliqua inf. Β. 688. sq. Superest, ut de ἵνα εἴδομεν moneam, pro quo severior grammatica requirit ἵνα εἴδωμεν. Verum antiquiore ætate non tam morosum habebatur grammatices judicium, quin indicativum cum subjunctivo permutarent, si prosodia obstinatius repugnabat. Convenit hoc cum iis quæ de particularum junctura dixi ad vs. 66.

366. Ex hoc et altero loco Β. 688. sqq. tum Χ. 480. sq. et Ζ. 395. 415. sqq. omnino hæc colligere licet: Fuit *Thebe* ad austrum a Troade, versus Adramyttum sita, in regione Adramyttena serius dicta: cf. Strabon. XIII. p. 910. in vicinia erant Chrysa, Cilla, Lyrnessus. Ad eam erat *Campus Thebes.* Tenebant ea loca *Cilices,* qui deinde ex his locis expulsi Pamphyliam et, ut probabile fit Ciliciam, tenuerunt. Hinc *Thebæ Ciliciæ* dictæ, et *Cilicum Thebæ.* Subjacebat urbs monti *Placio:* v. Ζ. 397. Χ. 479. Strabo p. 912. C. p. 913. A. ubi Theben urbem desertam memorat, nec montem Placum, ibi esse nec silvam, adjicit: καίτοι πρὸς τῇ Ἴδῃ. Cum Adramytto confundunt Theben nonnulli in Schol. et Eustath. at v. Holsten. ad Stephan. Byz. h. v. Fuit Thebe cum ceteris ejus regionis capta et direpta ab Achille Β. 691. cæso *Eetione,* Andromaches patre Ζ. 395. add. Ovid. Met. XII. 110. et ibi Not. In eadem urbe capta est *Chryseis* ut h. l. narratum. v. ad 12. Ex præda inde acta erat quoque lyra Achillis Ι. 186. et equus Pedasus Π. 153. cum σόλῳ seu disco in ludis funebribus Patrocli proposito Ψ. 827. sq.

ἱερὴν πόλιν, simpl. præclaram, puto: ut θεῖος, δῖος, de quacunque præstantia. Sic ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο. De seqq. vide supra vs. 13. sqq. ubi iidem versus jam sunt lecti.

πη. 363. Ἐξαύδα.] Ἔξειπε, λέξον. Μὴ κεῦθε.] Μὴ κρύπτε. Νόῳ.] Τῇ διανοίᾳ. Εἴδομεν.] Ἀντὶ τοῦ, εἰδῶμεν, μάθωμεν. Ἄμφω.] Ἀμφότεροι, ἐγώ τε ἡ Θέτις, καὶ σὺ ὁ Ἀχιλλεύς. 364. Βαρυστενάχων.] Βαρέως στενάζων. 365. Οἶσθα.] Οἶδας, ἐπίστασαι. Τίη τοι.] Τί δή σοι. Ἀγορεύω.] Λέγω. 366. Ὠχόμεθ᾽ ἐς Θήβην.] Παρεγενόμεθα ἐν ταῖς Θήβαις. νῦν δὲ λέγει τὰς Ὑποπλακίους. ὧν ἐβασίλευεν Ἠετίων ὁ Ἀνδρομάχης πατήρ. Κίλικες ἔθνος βάρβαρον τῆς ὑπὸ τὸ Πλάκιον ὄρος Θήβης· τούτων ἦρχε τῶν Κιλίκων Ἠετίων, ἔχων υἱοὺς ἑπτὰ, θυγατέρα δὲ τὴν Ἀνδρομάχην τὴν γαμηθεῖσαν Ἕκτορι τῷ υἱῷ Πριάμου. κατὰ δὲ τοὺς Τρωϊκοὺς πολέμους, ἐπιστρατεύσας Ἀχιλλεὺς τῇ Θήβῃ, καὶ τὴν πόλιν πορθήσας, τόν τε Ἠετίωνα ἀνεῖλε σὺν τοῖς τέκνοις. μεθ᾽ οὓς Λυρνησὸν πορθήσας, καὶ τὴν πόλιν ἐξελὼν, αἰχμάλωτον ἦγεν, ἐκ Λυρνησοῦ μὲν, Βρισηΐδα, ἣν γέρας αὐτῷ ἐψηφίσαντο Ἕλληνες· ἀπὸ δὲ τῆς Χρύσης, Χρυσηΐδα τὴν Χρύσου τοῦ ἱερέως τοῦ Ἀπόλλωνος θυγατέρα· ἣν Ἀγαμέμνων κλήρῳ λαχὼν, τῷ πατρὶ δεομένῳ οὐκ ἀπέδωκεν. ἐξ οὗ ὀργισθεὶς ὁ Θεὸς, ἔπεμψε τοῖς Ἕλλησι λοιμὸν, ὅ ἐστι λοιμικὴν νόσον. ἔνιοι δέ φασιν, ὅτι ἡ Χρυσηῒς ἐκ Θηβῶν εἰλήφθη. τῆς γὰρ Χρύσης φασὶν οὔσης πολιχνίου ἀτειχίστου καὶ εὐτελοῦς, ὡς ἐν ἀσφαλεστάτῃ καὶ μείζονι τῇ Θήβῃ, οἱ ἀπ᾽ αὐτῆς προσεῤῥυηκότες ἦσαν διὰ τὸν πόλεμον. τρεῖς γάρ εἰσι Θῆβαι. αἱ Ὑποπλάκιοι, ὧν ἐνταῦθα μέμνηται καὶ ἐν

τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα.
καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρηον.
Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος
ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο. τοῖο δ' Ἀπόλλων
εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος. οἱ δέ νυ λαοὶ
θνῆσκον ἐπασσύτεροι. τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἑκάτοιο.
αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι·

370. Ϝεκατηβόλου. 373. ἐν χερσὶ Ϝεκηβόλου. 378. Ἀγαμέμνονι Ϝάνδανε.
380. f. χ. δὲ γέρων. 381. μάλα Ϝοι. 385. εὐϜειδὼς—Ϝεκάτοιο.

379. κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε *minas adjecit* quod paullo post 388. ἠπείλησε μῦθον. —383. ἐπῴχετο, ᾤχετο vs. 50. 53. ἐπεφέροντο.—384. 5. μάντις ἀγόρευε θεοπροπίας Ἑκάτοιο. non esse potest, *narravit vates vaticinia Apollinis;* nulla enim data fuerant: sed exposuit ille caussam pestis ex ira Apollinis, Apollinis afflatu perspectam. Est θεοπροπία Ἀπόλλωνος simpliciter effatum vatis de caussa occulta prodigii; adjectum Apollinis nomen tanquam auctoris cujusvis vaticinii; et ἀγορεύειν θεοπροπίας est simpliciter *vaticinari.* Sensus ergo est: nobis *vaticinatus est peritus vates, respondit,* et quidem hac in re, aperiendo caussas iræ dei ac pestis. Sic εἰπεῖν θεοπρόπιον vs. 85. —386. αὐτίκ' ἐγὼ, hoc implicite, non diserte, supra fuit narratum vs. 127. cum Aga-

τῇ ζ'. καὶ αἱ Καδμεῖαι, ὧν μέμνηται ἐν τῇ δ'. καὶ ἐν τῇ ε'. καὶ αἱ τῆς Αἰγύπτου, ὧν μέμνηται ἐν τῇ ι'. Θῆβαι δὲ αὗταί εἰσι τὸ νῦν Ἀτραμύτιον καλούμενον. Ἱερήν.] Ἱερὰν, μεγάλην, καὶ θαυμαστήν. 367. Διεπράθομεν.] Ἐξεπορθήσαμεν. Καὶ ἤγομεν.] Καὶ ἠγάγομεν. 368. Καὶ τὰ μέν.] Καὶ ταῦτα μέν. Εὖ δάσσαντο.] Καλῶς ἐμέρισαν. Μετὰ σφίσιν.] Ἐν αὐτοῖς. 369. Ἐκ δ' ἕλον.] Ὡς ἐξαίρετον ἔλαβον, καὶ ἔδωκαν. 380. Τοῖο.] Τούτου. 381. Ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.] Ἐπειδὴ πάνυ αὐτῷ προσφιλὴς ὑπῆρχεν. 382. Ἧκεν.] Ἐφῆκεν, ἔπεμψεν. Οἱ δέ νυ λαοί.] Οἱ δὲ δὴ ὄχλοι. 383. Θνῆσκον.] Ἀπέθνησκον. Ἐπασσύτεροι.] Ἐπάλληλοι, πυκνοί. 384. Πάντῃ.] Πανταχοῦ, εἰς ὅλον τὸ στράτευμα. Ἄμμι δέ.] Ἡμῖν δέ. 385. Εὖ εἰδώς.] Ἀκριβῶς ἐπιστάμενος. Ἑκάτοιο.] Ἀπόλλωνος, τοῦ μακρόθεν βάλλοντος, τοῦ τοξικοῦ. 386.

Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν. αἶψα δ' ἀναστὰς
ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.
τὴν μὲν γὰρ σὺν νηῒ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι·
τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
ἀλλὰ σὺ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος·
ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς, ἠὲ καὶ ἔργῳ.
πολλάκι γάρ σέο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,

389. ϝελίκωπες. 390. δῶρα ϝάνακτι. 393. f. ἀλλὰ σύγ', εἰ.
395. ἢ ϝέπει—deb. ἠέ τι ϝέργῳ. 398. ἀϝεικέα.

memnonem monebat ut sacerdoti filiam redderet.—388. ἠπείλησε μῦθον, ὁ δὴ τ. minas fecit, quæ nunc eventum habent. ἀπειλεῖν μῦθον pro ἀπειλεῖν ἀπειλήν. Mox ἑλίκωπες Ἀχαιοί. de epitheto v. ad vs. 98.

390. πέμπουσι, deducunt, ut patri reddant.

393. εἰ δύνασαί γε. quod vulgari oratione, ἐπεὶ δύνασαι. παιδὸς ἑῆος· epitheton ornans, filii fortis, præclari. ab ἐΰς et ἠΰς, ἀγαθός.

396. De mytho antiquo hoc nunc in narrationem facti verso, cum olim animi judicium aliquod declarasset, certum judicium nunc ferri nequit. Argumentum ejus est hoc: deos reliquos in Jovem conspirasse eumque vinxisse, seu vincire voluisse; tum Thetidem eum liberasse, advocato Briareo, ejusque robore deterritos esse deos

Κελόμην.] Ἐκέλευον. Ἱλάσκεσθαι.] Ἐξιλεοῦσθαι, ἐξευμενίζεσθαι. 387. Ἀτρείωνα.] Τὸν Ἀγαμέμνονα. Χόλος λάβεν.] Ὀργὴ κατέλαβεν. Αἶψα δέ.] Ταχέως δέ. 388. Ἠπείλησεν.] Ἐπηγγείλατο. 389. Ἑλίκωπες.] Μελανόφθαλμοι. ἑλικὸν γὰρ κατὰ διάλεκτον τὸ μέλαν. ἢ οἱ ἑλικοειδῶς τοὺς ὦπας κινοῦντες. τουτέστιν, οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς εὐειδεῖς. 390. Δῶρα.] Νῦν θυσίας. 391. Νέον.] Νεωστί. Κλισίηθεν.] Ἀπὸ τῆς σκηνῆς. Ἔβαν.] Ἔβησαν, ἐπορεύθησαν. Ἄγοντες.] Ἀποφέροντες. 392. Τήν μοι.] Ἥν τινά μοι. Κούρην Βρισῆος.] Τὴν Βρισέως θυγατέρα Βρισηΐδα. ἔοικε δὲ πατρωνυμικῶς τὰ ὀνόματα αὐτῶν σχηματίζειν ὁ Ποιητὴς, καὶ οὐ κυρίως. ὡς γὰρ οἱ ἄλλοι ἀρχαῖοι ἱστοροῦσιν, ἡ μὲν, Ἀστυνόμη ἐκαλεῖτο, ἡ δὲ, Ἱπποδάμεια. 393. Περίσχεο.] Περίσχου, φρόντισον. Ἑῆος.] Ἀντὶ τοῦ, τοῦ σοῦ. οἱ δὲ, ἀγαθοῦ, προσηνοῦς, ἢ ἰδίου. 394. Λίσαι.] Λιτάνευσον. 395. Ἢ ἔπει.] Ἢ λόγῳ. Ὤνησας.] Ὠφέλησας. Κραδίην Διός.] Τὸν Δία. περιφραστικῶς. Ἠὲ καὶ ἔργῳ.] Ἢ αὐτῷ τῷ ἔργῳ. 396. Πολλάκι γὰρ σέο.] Πολλάκις γάρ σου. Πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν.] Ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου Πηλέως οἴκοις. ἐν θαλάσσῃ γὰρ Πηλεὺς κατοικεῖν οὐκ ἠδύνατο. Ἄκουσα.] Ἤκουσα. 397. Εὐχομένης.] Καυχωμένης. Ὅτ' ἔφησθα.] Ὅτε ἔλεγες. Κελαινεφέϊ.] Τῷ τὰς νεφέλας μελαίνοντι, ὀμβροποιῷ. Κρονίωνι.] Τῷ τοῦ Κρόνου παιδί. 398. Οἴη.] Μόνη. Ἐν ἀθανάτοισιν.] Ἐν τοῖς Θεοῖς. Ἀεικέα.] Ἀπεοικότα, χαλεπόν. Λοιγόν.] Ὄλεθρον, φθοράν. Ἀμῦναι.] Ἀ-

ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεὰ, ὑπελύσαο δεσμῶν,
ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων'· ὁ γὰρ αὖτε βίη οὗ πατρὸς ἀμείνων·
ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοὶ, οὐδέ τ' ἔδησαν.

404. Ϝοῦ. 406. al. οὐδ' ἔτ'.

a consilio capto.—399. Secundum Homerum res intra conatum substitit; non vinxerunt, sed vincire voluerunt; ut patet et ex v. 406.—De v. 400. dubitavit ipsa antiquitas; fuit quoque pro Minerva ab aliis lectus Apollo: Ποσειδάων καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων. Nec bene post Ὀλύμπιοι ἄλλοι, deorum numerus revocatur ad tres.—402. centum brachia rudiorum hominum more ac sensu robur puta declarare; et 403. duplex nomen, alterum puta esse antiquius, alterum recentius et vulgarius; utrumque etymologico lusu ad vim et impetum spectans; a βριαρὸς et ab ἄϊξ, ἄϊκος, ἀΐσσειν, ὁρμὴ, ὁρμᾶν. quod et formam habuit αἰγὸς, unde αἶγες, τὰ κύματα.—404. οὗ πατρὸς, Urani et Terræ filius Briareus: v. Hesiod. Θ. 147. sq. et Apollodor. pr. tres illi Centimani erant nati ante Titanes. Male de Ægæone Neptuni filio acceperunt Sch. A. cum aliis.—405. κύδεϊ γαίων, pro κυδιῶν, σεμνυνόμενος, assidet gloriose, Jove liberato. Iterum versus legitur E. 906.

ποσοβῆσαι, ἀποστρέψαι. 399. Ὁππότε μιν.] Ὁπηνίκα αὐτόν. Ξυνδῆσαι.] Συνδῆσαι. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι.] Οἱ Τιτάνες. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησί· μάλα γάρ κε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι, Οἵπερ νέρτεροί εἰσι Θεοὶ, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες. 400. Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.] Γράφεται, καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων. Ζεὺς γὰρ παραλαβὼν τὴν ἐν οὐρανῷ διοίκησιν, περισσῶς τῇ παῤῥησίᾳ ἐχρῆτο, πολλὰ αὐθάδη διαπραττόμενος. Ποσειδῶν δὲ καὶ Ἥρα, καὶ Ἀπόλλων, καὶ Ἀθηνᾶ ἐβούλοντο αὐτὸν δήσαντες ὑποτάξαι. Θέτις δὲ ἀκούσασα παρὰ τοῦ πατρὸς Νηρέως, ἦν γὰρ μάντις, τὴν κατὰ Διὸς ἐπιβουλὴν, ἔσπευσε πρὸς αὐτὸν, ἐπαγομένη Αἰγαίωνα φόβητρον τῶν ἐπιβουλευόντων Θεῶν. ἦν δὲ θαλάσσιος δαίμων οὗτος, καὶ τὸν πατέρα Ποσειδῶνα κατεβράβευεν. ἀκούσας δὲ ὁ Ζεὺς Θέτιδος, τὴν μὲν Ἥραν ἐν τοῖς κατ' αὐτοῦ δεσμοῖς ἐκρέμασε. Ποσειδῶνι δὲ καὶ Ἀπόλλωνι, τὴν παρὰ Λαομέδοντι θητείαν ἐψηφίσατο. τῇ δὲ Θέτιδι τὴν Ἀχιλλέως τιμὴν εἰς τὰ μεταταῦτα ἐταμιεύσατο. ἱστορεῖ Δίδυμος. 401. Ὑπελύσαο.] Ἐξείλου, ἔλυσας. 402. Ὦκα.] Ταχέως, σπουδαίως. Ἑκατόγχειρον.] Ἑκατοντάχειρα. Αἰολικῶς. τοὺς ἑκατοντάχειρας δὲ, γράφει Ἡσίοδος, οὐρανοῦ καὶ γῆς γένος. Μακρόν.] Μέγαν. 403. Ὃν Βριάρεων καλέουσι Θεοὶ, Ἄνδρες δέ τε πάντες Αἰγαίων'.] Τὸ πλῆρες, Αἰγαίωνα. τῶν δὲ δυωνύμων τὸ μὲν πρότερον ὄνομα Ὅμηρος εἰς θεοὺς ἀναφέρει, τὸ δὲ δεύτερον εἰς ἀνθρώπους. ὡς καὶ τὸ, Χαλκίδα κικλήσκουσι Θεοὶ, ἄνδρες δὲ Κύμινδιν. καὶ περὶ τοῦ ποταμοῦ, ὃν Ξάνθον καλέουσι Θεοὶ, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον. 404. Ὁ γὰρ αὖτε.] Οὗτος γὰρ δή. Βίη.] Βίᾳ, δυνάμει. Οὗ πατρός.] Τοῦ ἰδίου πατρός. Ἀμείνων.] Ἰσχυρότερος, βελτίων. 405. Ὅς ῥα.] Ὅστις δή. Κρονίωνι.] Κρόνου παιδὶ, Διΐ. Κύδεϊ γαίων.] Τῇ αὐτοῦ δόξῃ γαυριῶν, καὶ σεμνυνόμενος. 406. Ὑπέδδεισαν.] Ἐφοβήθησαν. Οὐδ' ἔτ' ἔδησαν.] Τὸ πλῆρες, οὐκ ἔτι ἔδησαν.

τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο, καὶ λαβὲ γούνων,
αἴ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
ὤ μοι, τέκνον ἐμὸν, τί νύ σ' ἔτρεφον, αἰνὰ τεκοῦσα.
αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
ἧσθαι· ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.
νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων

409. ἀμφ' ἅλα Fέλσαι.

407. παρέζεο. Scilicet sedent prisco more supplices ad genua alterius in solio seu throno editiore sedentis; ita simul γουνάζονται, genua ejus amplectuntur: cf. 500. 512.—408. 9. αἴ κέν πως ἐθέλῃ (pro ἵνα ἐθέλῃ) τοὺς Ἀχαιοὺς ἀμφιέλσαι κατὰ πρύμνας καὶ κατὰ ἅλα. Jacta jam sunt fundamenta fugæ Achivorum in castra et τειχομαχίας.—410. ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος, *luant regis stultitiam*; uti solet ex regum culpa pœna civibus communis esse; secundum illud: πολλάκι καὶ σύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα. Nam ἐπαύρεσθαι, ἀπολαύειν, γεύεσθαι, etiam dicimur ea, quæ experimur, sentimus.

412. ἣν ἄτην stultitiam suam, qua occæcatus me contumelia affecit; non reputando, quæ inde mala ablaturus sit. De ἄτη v. ad T. 88.—οὐδὲν ἔτισε, ἠτίμησε. contumelia affecit: v. ad vs. 171.

414—428. Promittit Thetis se Jovem adituram esse duodecimo abhinc die.

414. τί νύ σ' ἔτρεφον, αἰνὰ τεκοῦσα, h. e. πρὸς τί αἰνῶς, δυστυχῶς ἔτεκόν σε. quod mox τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι. Alibi est δυστοκοῦσα, et Σ. 54. δυσαριστοτόκεια.

415. αἴθ' ὄφελες. ὡς ὄφελες. *quam debebas.* ex εἴτε pro ἦ. ἦτε, δή. quam vellem, tu esse potuisses intactus ab adversis casibus! cum tibi fatum sit, vivere breve tempus, μίνυνθα ζώειν, εἶναι, quod eliciendum ex ἧσθαι. paullo durius: ut Z. 131. οὐδὲ Λυκόοργος

407. Τῶν νῦν μιν.] Τούτων δὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος αὐτόν. Μνήσασα.] Ὑπομνήσασα. Παρέζεο.] Παρακαθέζου. Καὶ λαβὲ γούνων.] Τῶν γονάτων κράτησον. 408. Αἴ κέν πως.] Ἐάν πως. Ἐθέλησι.] Βουληθῇ, θελήσῃ. Ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι.] Ἐπιβοηθῆσαι τοῖς Τρωσί. 409. Τοὺς δέ.] Τοὺς Ἕλληνας. Κατὰ πρύμνας.] Τὰς ναῦς. ἀπὸ μέρους φησί. πρύμνα γὰρ μέρος τῆς νεὼς τὸ ἔσχατον. Καὶ ἀμφ' ἅλα.] Καὶ περὶ τὴν θάλασσαν. Ἔλσαι.] Συνελάσαι, συγκλεῖσαι. 410. Κτεινομένους.] Ἀναιρουμένους, φονευομένους. Ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος.] Ἵν' ἀπολαύσωσι πάντες τῆς ἀβουλίας τοῦ βασιλέως. τουτέστιν, ἵνα ἀπόλωνται δι' αὐτόν. 411. Γνῷ.] Γνωρίσῃ, μάθῃ. 412. Ἣν ἄτην.] Τὴν ἰδίαν ἀβουλίαν καὶ βλάβην. Ὅτ' ἄριστον.] Ὅτι τὸν ἄριστον. ἀντὶ τοῦ, ἐμὲ τὸν Ἀχιλλέα. Οὐδὲν ἔτισε.] Κατ' οὐδὲν ἐτίμησεν. 413. Ἠμείβετο.] Ἀπεκρίνατο. Δακρυχέουσα.] Δακρύουσα, κλαίουσα. 414. Τί νυ.] Διατί δή σε ἀνέτρεφον; Αἰνὰ τεκοῦσα.] Ἐπὶ κακῷ γεννήσασα. 414. Αἴθ' ὄφελες.] Εἴθε ὄφελες. ἔστιν ἐπίρρημα εὐκτικόν. Ἀδάκρυτος.] Ἄνευ δακρύων, ἄλυπος. Ἀπήμων.] Ἀβλαβής. 416. Ἐπεί νύ τοι.] Ἐπειδή σοι. Αἶσα.] Εἱμαρμένη, μοῖρα. Μίνυνθα.] Ἐπ' ὀλίγον χρόνον. 417. Ἅμα.] Ὁμοῦ. Ὠκύμορος.] Ταχυθάνατος. Ὀϊζυρός.] Ἐπίπονος, ταλαίπωρος, ἄθλιος. Περὶ πάντων.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ

ἔπλεο. τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι.
τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διῒ τερπικεραύνῳ
εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
μήνι' Ἀχαιοῖσι, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.
Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο.
δωδεκάτῃ δέ τοι αὖτις ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·

419. ἐρέουσα Fέπος. 423. Erat ἐπ' Ὠκεανόν. et μετὰ δαῖτα.

δὴν ἦν. et 139. οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦν. Cum vs. 417. cf. Σ. 59. 61. sq.—418. τῷ. exponunt δι' ὅ, præstat reddere, *sic*, οὕτως. ut Ε. 209. Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ—pro, οὕτως ἄρα. Ζ. 224. τῷ νῦν σοι μὲν ἐγὼ ξεῖνος. Et τῷ κε. Τ. 61. τῷ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας ubi etiam Eustath. οὕτω ἄν.

419. εἶμι ἐρέουσα τοῦτο ἔπος, h. l. preces Achillis, quas illa deferet ad Jovem, ibit nuntiatum Jovi. cf. 407. —423. Dies aliquot vacare debebat exercitus, ut a lue se reciperet et ad pugnam se pararet. Vacationem hanc a mytho aliquo repetiit, quod erat ποιητικώτερον. Thetis Jovi ut supplicaret a filio rogata, narrat Jovem abesse ab Olympo, profectum ad Oceanum μεθ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. De mytho ipso aut formula mythica, quæ iterum Od. Α. 23. occurrit, cf. Il. Ψ. 205, nihil satis tuto constitui potest; Conjecturæ de eo hic locum non habent. Satis est tenere, ἐς Ὠκεανὸν, Oceanum h. l. esse deum, pro ἐς Ὠκεανοῦ δῶμα, ei sedes est in fabuloso amne, qui terras ambit, locus autem palatii non in occidente, sed in meridie ut Γ. 5. vel oriente declaratur, ubi extremi terrarum Æthiopes prisco sermone habentur. Excipiuntur a deo dii Olympii per XII dies festis epulis. Hæc declarat ipse poeta. At fundus mythi jam veteres latuit.—Æthiopes ἀμύμονες. eximii, præclari. nihil amplius, ut sæpe ἀμύμων.—κατὰ δαῖτα, pro ἐπί. θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο ergo exclusa

πάντας ἀνθρώπους. 418. Ἔπλεο.] Ἐγένου. Λέγεται γὰρ τὴν Θέτιν παρὰ Διὸς μαθεῖν τὰ περὶ Ἀχιλλέως. Ὅτι εἰ μὲν μείνῃ ἐν τῇ Φθίᾳ, μὴ συμπλεύσας τοῖς Ἕλλησιν εἰς τὴν Ἴλιον, πολλὴ μὲν ἔσται αὐτῷ ζωὴ, ἄδοξος δέ· εἰ δὲ συνέλθοι αὐτοῖς, ἔσται ὀλιγοχρόνιος μὲν, ἀλλὰ ἀοίδιμος, καὶ εὐκλεής. ὅθεν ὡς προειδυῖα ἡ Θέτις τοῦτο, ἦν αὐτὸν παραθεμένη εἰς τὸν Λυκομήδους παρθενῶνα ὡς κόρην ἐν τῇ Σκύρῳ. ἡ δὲ Σκύρος μία ἐστὶ τῶν Κυκλάδων. Τῷ σε.] Διὸ δή σε. Κακῇ αἴσῃ.] Κακῇ μοίρᾳ. Τέκον.] Ἔτεκον, ἐγέννησα. Ἐν μεγάροισιν.] Ἐν τοῖς οἴκοις. 419. Ἐρέουσα.] Λέξουσα, ἀπαγγελοῦσα. Τερπικεραύνῳ.] Τερπομένῳ κεραυνοῖς, ἢ καταγωνιζομένῳ τοὺς ἐναντίους, καὶ τρέποντι κεραυνοῖς. 420. Εἶμι.] Ἄπειμι, πορεύομαι. Προπερισπωμένως δὲ ἀναγνωστέον· εἰ δὲ ὀξυτόνως, δηλοῖ τὸ ὑπάρχω ἡ λέξις. Ἀγάννιφον.] Τὸν λίαν νιφόμενον τὰ ὑπὸ τοῖς νέφεσι μέρη. τὰ γὰρ ἄκρα τοῦ Ὀλύμπου, ὡς ὑπερφερῆ, καὶ ὑπερνεφῆ, οὔτε νίφεται, οὔτε κατομβρεῖται, κατ' αὐτὸν τὸν ποιητὴν λέγοντα· Οὔλυμπόν θ', ὅν φασι Θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ Ἔμμεναι· οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτέ ποτ' ὄμβρῳ Δεύεται, οὔτε χιὼν ἐπιπίλναται· ἀλλὰ μάλ' αἴθρη Πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη. ἀγάννιφον οὖν ἤτοι τὸν πάνυ κατανιφόμενον, ἢ οὐθ' ὅλως. Αἴκε πίθηται.] Ἐὰν πεισθῇ. 421. Ὠκυπόροισι.] Ταχέως πλεούσαις. 422. Μήνιε.] Ὀργίζου. Πάμπαν.] Παντελῶς, πάνυ. 423. Ἐς Ὠκεανόν.] Παρὰ τὸν Ὠκεανόν. ὁ δὲ Ὠκεανὸς, ποταμός ἐστι, καθ' Ὅμηρον. Ἀμύμονας.] Ἀμωμήτους, ἀγαυοὺς, ἢ ἀψόγους. Αἰθιοπῆας.] Αἰθίοπας. 424. Χθιζός.] Χθές. Μετὰ δαῖτα.] Ἐπὶ εὐωχίαν. Ἕποντο.] Ἠκολούθησαν. 425. Ἐλεύσεται.] Παραγενήσεται, ἔλθῃ. Οὔλυμπόνδε.] Εἰς τὸν

καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς προτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀΐω.
  Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικὸς,
τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἐς Χρύσην ἵκανεν, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηῒ μελαίνῃ·

430. ἀϜέκοντος.

Thetide? Scilicet ipsa habitabat *in mari:* ierant dii Olympii.—426. Διὸς προτὶ χαλκοβατὲς δῶ. χαλκοῦν δῶμα. Ut de Olympo semel moneatur: est ille in Homericis carminibus modo mons adumbratus qui erat in finibus Pierum, Thraciæ, postea Macedoniæ; inter Pieres igitur probabile fit primum notionem de hac sede deorum ortum habuisse; uti apud Trojanos sedes Jovi data Ida, et sic aliis diis inter alios populos. Nunc itaque Olympus habet juga, cacumina, recessus, anfractus, est πολύπτυχος, πολυδειρὰς, habet ῥίον, promontorium, nubibus obtegitur. Tum vero Olympus declarat Regiam Jovis, tanquam in hoc monte constitutam; hæc adornata est iis, quæ in heroum vita domos principum regumque ornare solebant: sunt in ea plures ædiculæ, θάλαμοι, deorum; est magnum δῶμα, œcus, atrium, quo dii conveniunt et epulantur. In ornatu est, quod parietes, solum, fores, ære obductæ sunt: qui luxus erat heroicæ ætatis; v. Odyss. Η. 86. sq. et Δ. 71. sq. Inde nunc χαλκοβατὲς δῶμα.

430—487. Redditur patri Chrysi filia Chryseis, fit sacrum Apollini et redeunt legati Achivorum.

430. Artificium narrationis seu potius felicitas et laus, nam artem in poetam ex nostrorum hominum disputationibus transferre nolim, spectatur in rebus exilibus et tenuibus ad oculorum adspectum exhibendis non splendido ornatu, quo Virgilius sæpe usus est, sed simplici enarratione, cum sagacitate tamen mira in dilectu potiorum rerum, quæ sensus feriunt: cujus generis plura se offerebant in antiqua vita, quam in vita nostra quæ exquisitioris artis instrumenta offert simplicem adumbrationem haud admittentia; vulgaria autem ac simplicia in fastidio et contemtu habet. Simili modo censendum est de similibus.—431. *Chrysa,* ut ex h. l. patet, urbs fuit maritima, in qua Chryses sacerdos templo Apollinis Sminthei (v. ad vs. 39.) præfuit; diversa illa ab alia recentiore, inter Trojam et Lectum promontorium sita. Subfuit urbs ditioni Eetionis, regis Thebes cf. ad vs. 366.—433. ἱστία μὲν στείλαντο,

Ὄλυμπον. 426. Διὸς ποτί.] Πρὸς τὸ τοῦ Διός. Χαλκοβατές.] Ἰσχυρῶς βεβηκὸς, στερεόν. Δῶ.] Δῶμα, οἰκίαν. τὸ δὲ πάθος, ἀποκοπή. 427. Γουνάσομαι.] Γονυπετήσω, λιτανεύσω. Πείσεσθαι.] Πεισθῆναι. ὡς ἀμφίβολον δὲ αὐτό φησι, διότι ᾔδει τὸ αὐτοπαθὲς τῆς Ἥρας. 428. Ὣς ἄρα.] Οὕτως δή. Φωνήσασα.] Εἰποῦσα. Ἀπεβήσατο.] Ἀπέβη, ἀπῆλθεν. Ἔλιπε.] Κατέλιπεν. Αὐτοῦ.] Ἀντὶ τοῦ, αὐτόθι, ἐπὶ τὸν τόπον. 429. Χωόμενον.] Λυπούμενον, ὀργιζόμενον. Ἐϋζώνοιο.] Εὐζώστου, καλῆς καὶ εὐστόλου. ἀφ' οὗ εὐειδοῦς, ἀπὸ μέρους. 430. Τήν ῥα.] Ἥντινα δή. Βίῃ.] Βίᾳ, δυνάμει, μετὰ βίας. Ἀέκοντος.] Ἄκοντος, μὴ βουλομένου. Ἀπηύρων.] Ἀφείλοντο. Αὐτὰρ Ὀδυσσεύς.] Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἐν τοσούτῳ. 431. Ἐς Χρύσην.] Εἰς Χρύσαν. Ἵκανε.] Παρεγένετο, ἔφθασεν. Ἱερήν.] Ἱερὰν, μεγάλην. 432. Οἱ δ' ὅτε.] Οὗτοι δὲ ὁπότε. Λιμένος.] Τοῦ αἰγιαλοῦ. Πολυβενθέος.] Πολὺ βάθος ἔχοντος. βαθυτάτου. 433. Ἱστία.] Τῆς νηὸς ἡ ὀθόνη. ὅ ἐστι τὸ ἄρμενον, ἱστίον λέγεται· ἱστὸς δὲ, τὸ μέγα ξύλον τὸ καtάρτιον λεγόμενον ὑπὸ τῶν ναυτικῶν.

ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες
καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς.
ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.
ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν·
Ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασόμεσθα ἄνακτα,
ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.

435. προϝέρυσσαν. 438. βῆσαν ϝεκηβόλῳ v. Obss. 441. προσέϝειπε. 442. προέπεμψε ϝάναξ. 444. ἱλασόμεσθα ϝάνακτα. v. Obss. al. ἱλασσώμεθ'.

συνέστειλαν, καθεῖλον.—434. προτόνοισιν ὑφέντες, ὑφέντες τὸν ἱστὸν προτόνοις, διὰ τῶν προτόνων (κάλων, ἱμάντων) funibus laxatis.—436. ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον. εὐναίας, saxa, quæ pro ancoris erant.—440. ἐπὶ βωμὸν ἄγων. non quasi sacerdos ad aram habitaret; sed jam tum indicto et parato sacro.

Στείλαντο.] Συνέστειλαν, καθεῖλον. Θέσαν.] Ἔθηκαν. 434. Ἱστοδόκῃ.] Τῇ ὑποδεχομένῃ τὸν ἱστὸν ἱστοθήκῃ. λέγει δὲ τῷ κατὰ τὴν πρύμναν ἀνέχοντι ξύλῳ, καθ' οὗ κλίνεται ὁ ἱστός. Πέλασαν.] Προσεπέλασαν, προσήγαγον. μετωνυμία. τουτέστι, πελασθῆναι ἐποίησαν. Προτόνοισι.] Τοῖς προτεταμένοις κάλοις, οἵτινες τὸν ἱστὸν περιτείνουσιν, ἵνα ᾖ ὀρθός. Ὑφέντες.] Ἐνδόσαντες, χαλάσαντες. 435. Καρπαλίμως.] Ταχέως. Εἰς ὅρμον.] Εἰς τὸν λιμένα. ἀπὸ τοῦ ὁρμεῖν καὶ ἵστασθαι ἐν αὐτῷ τὰς ναῦς. Προέρυσσαν.] Προσείλκυσαν, προσήγαγον. Ἐρετμοῖς.] Εἰρεσίαις, κωπηλασίαις. 436. Ἐκ δ' εὐνάς.] Τὰς ἀγκύρας. νῦν λέγει τὰς σιδηρᾶς. παρὰ τὸ εὐνάζειν τὴν ναῦν χαλωμένας εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ποιεῖν ἵστασθαι. τρία δὲ σημαίνει ἡ λέξις παρὰ τῷ ποιητῇ. τὴν κοίτην, ὡς ὅταν λέγῃ, εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ· τὴν ἄγκυραν, ὡς νῦν, ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον. τὴν διατριβὴν, ὡς τὸ, ὅθι φασὶ Τυφωέως ἔμμεναι εὐνάς. Ἔβαλον.] Ἐξέβαλον, καὶ καθῆκαν. Πρυμνήσια.] Τὰ ἀπόγεια σχοινία, οἷς ἐκ τῆς πρύμνης προσδεσμεῖται ἡ ναῦς πρὸς τῇ γῇ. 437. Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον.] Ἐξέβαινον δὲ καὶ αὐτοί. Ἐπὶ ῥηγμῖνι.] Ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ. οὕτως δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ παραῤῥήσσεσθαι αὐτῷ τὰ κύματα. 439. Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ.] Ἐξέβη δὲ καὶ ἡ Χρυσηῒς τῆς νηός. Ποντοπόροιο.] Τῆς τὸν πόντον περώσης, θαλασσοπλόου. 440. Πολύμητις.] Πολύβουλος, συνετός. 441. Ἐν χερσὶ τίθει.] Ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ πατρὸς ἐδίδου. Καί μιν.] Καὶ αὐτόν. 442. Πρό μ' ἔπεμψε.] Προέπεμψέ με. Ἄναξ ἀνδρῶν.] Ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνθρώπων. 443. Παῖδά τε σοί.] Καὶ τὴν θυγατέρα σοι. Ἀγέμεν.] Ἄγειν. Φοίβῳ θ'.] Καὶ τῷ Ἀπόλλωνι. 444. Ῥέξαι.] Ἐπιτελέσαι, θῦσαι, ἱερουργῆσαι. Ὄφρ' ἱλασσώμεθα.] Ὅπως ἐξιλεωσώμεθα. Ἄνακτα.] Τὸν Ἀπόλλωνα νῦν. 445. Πολύστονα.] Πολλῶν στεναγμῶν αἴτια. Κήδεα.] Κακά. Ἐφῆκεν.] Ἐπέπεμψε.

Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δὲ δέξατο χαίρων
παῖδα φίλην. τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην
ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν.
χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.
ἤδη μέν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο·
τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ,
ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,

446. ὣς Ϝειπὼν. vulg. ὁ δ' ἐδέξατο. 452. τε Ϝῖφι Ϝανάσσεις.
456. ἀϜεικέα. 459. αὖ Ϝέρυσαν.

449. *οὐλοχύτας ἀνέλοντο.* molam salsam elevarunt manu supra caput victimæ; (*Weheopfer*) tum factæ preces; iisque finitis mola inspersa capiti victimæ, (*προβάλλεται*) eoque ipso victima consecrata numini. Sunt autem *οὐλοχύται* scil. *κριθαὶ*, non molitæ, sed integræ, saltem granis non nisi tusis ac fractis. Omnino locus notandus de ritu antiquo sacrorum. cf. Dionys. Halicarn. VII, 72.

450. *μεγάλα εὔχετο. μεγάλως.* nunc *magna, alta, voce:* ex contexto, et ex usu multorum locorum. At e Schol. nil proficias. Inf. 481. 2. *κῦμα μεγάλ' ἴαχε.*—451. 2. iteratus ex sup. vs. 37. 38.—453. Variavit sollennem formam: *εἴποτε πάρος μου ἔκλυες—κλῦε ἐμοῦ καὶ νῦν.* Hoc volunt Schol. B. et L. *εἰ προήκουσάς μου, δίκαιος εἶ καὶ νῦν ἀκοῦσαι.* Mox *ἴψαο, ἔβλαψας*, ex *ἰάπτειν, ἴπτειν*, idem quod *βλάπτειν.*—455. *ἠδὲ* copulat simpliciter pro *καί.*

459. *αὖ ἐρύειν.* resupinata cervice mactare, ut ad cælum conversum esset victimæ os, quippe in sacris, quæ diis superis fierent: *τοῖς οὐρανίοις ἄνω ἀναστρέφοντες τὸν τρά-*

447. Παῖδα φίλην.] Τὴν προσφιλῆ θυγατέρα. Ὦκα.] Ταχέως. Κλειτήν.] Ἔνδοξον. 448. Ἑξείης.] Ἐφεξῆς. Ἐΰδμητον.] Περὶ τὸν καλῶς ᾠκοδομημένον βωμόν. 449. Χερνίψαντο.] Τὰς χεῖρας ἐνίψαντο. Οὐλοχύτας.] Οὐλάς. εἰσὶ δὲ κριθαὶ μετὰ ἁλῶν μεμιγμέναι, ἃς ἐπέχεον τοῖς ἱερουργουμένοις ζώοις πρὸ τοῦ θύεσθαι, ἤτοι πολυπληθείας χάριν, ἢ μνήμην ποιούμενοι τῆς ἀρχαίας βρώσεως. ὡς γάρ φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ εὑρημάτων, πρὶν ἢ μάθωσιν οἱ ἄνθρωποι ἀλεῖν τὸν Δημητριακὸν καρπὸν, οὕτω σώας αὐτὰς ἤσθιον. ὅθεν οὐλὰς αὐτάς φησιν ὁ Ποιητής. 450. Μεγάλ' εὔχετο.] Μεγάλως ηὔχετο. Ἀνασχών.] Ἀνατείνας. 453. Πάρος.] Ἔμπροσθεν. ἢ πρότερον. Ἐμεῦ.] Ἐμοῦ. Ἔκλυες.] Ἐπήκουες ἐμοῦ εὐχομένου. 454. Τίμησας.] Τιμῆς ἠξίωσας, ἐτίμησας. Μέγα δ' ἴψαο.] Μεγάλως ἔβλαψας. 455. Ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι.] Καὶ νῦν δή μοι. Ἐπικρήηνον] Ἐπιτέλεσον. Ἐέλδωρ.] Ἐπιθύμημα. 456. Ἀεικέα λοιγόν.] Αἰκιστικὸν, ἀπρεπῆ, καὶ χαλεπὸν ὄλεθρον. Ἄμυνον.] Ἀπόστρεψον, κατάπαυσον. 458. Αὐτὰρ ἐπεί ῥ'.] Ἐπειδὴ δέ. Οὐλοχύτας.] Νῦν τὰ κανᾶ. Προβάλοντο.] Προήνεγκαν, ἐβάστασαν. 459. Αὖ ἔρυσαν.] Εἰς

μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
αὐτὰρ, ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.

462. αἴθοπα ϝοῖνον. 464. vulg. μῆρ' et σπλάγχν' ἐπάσαντο.
466. ϝερύσαντο.

χηλον, ut est ap. Schol. Apollon. I, 587. Ritus hi in libris antiquitatum græcarum nunc sunt expositi.

460. 1. Excisa femora, tanquam pinguiores victimæ partes, involverunt omento bis circumducto (δίπτυχα ποιήσαντες), tum exsicias alias pinguiorum carnium imponunt: ὠμοθετεῖν, ὠμὰ πάντοθεν ἀκρωτηριάζειν: ad quas, cum eæ ignis vi colliquescerent, ebulliente adipe, adstabant pueri, νέοι, ministri, *furcas*, non ut vertunt, *verua*, manibus tenentes ad continendas in strue et in locum reponendas carnes inter cremandum, motu ex igni facto dissilientes: fuisset enim infausti ominis, si carnes in humum provolutæ fuissent. cf. Soph. Antig. 1023. sq. Quint. XII, 496.

464. Quæritur, unde apodosis procedat: num ab καὶ σπλάγχνα πάσαντο: Nam ut δὲ in apodosi præcedit, sic et καί. v. c. inf. 478. an a verbis μίστυλλόν τ' ἄρα. Si ordinem rerum hic et aliis locis, ut Β. 426. sq. compares: totus sacri ordo hic esse debuit: Victima cæsa femora excisa cum frustis imponuntur lignis et cremantur; interea exta verubus infixa friguntur et fricta comeduntur. πάσαντο, ἐγεύσαντο. Tum crematis jam femoribus et extis comesis, reliquæ partes victimæ in frusta concisæ (quod est μιστύλλεσθαι) verubus infiguntur, assantur et epulis apponuntur. Secundum hunc sacri et epularum ordinem fit manifestum, aut a μίστυλλόν τε initium esse faciendum apodoseos, aut eam non procedere nisi a 468. δαίνυντο. Si prius feceris, tollendum est τ' post μίστυλλον et reponendum δ' in apodosi, sin posterius, tollendus est versus 467. tanquam aliis ex locis huc insertus; aut dicendum est, post enumerata plura nunc paucis comprehendi sententiam: *postquam, inquam, apparaverant epulas.* De extis gustarunt in vita prisca; serius exta inservierunt aruspicinæ.— 466. assatis, non coctis carnibus usos heroes, nunc nota res: ὠπτὰ, οὐχ ἑφθὰ, κρέα

τοὐπίσω ἀνέκλασαν τὸν τράχηλον τοῦ θυομένου ἱερείου, ὡς προσέχειν εἰς οὐρανὸν τοῖς Θεοῖς, οἷς καὶ ἐθύοντο, ὡς καὶ αὐτῶν ὄντων ἐν οὐρανῷ. πάλιν δὲ τοῖς ἥρωσιν ὡς κατοιχομένοις ἔντομα ἔθυον, ἀποβλέποντα κάτω εἰς γῆν. Ἔδειραν.] Ἐξέδειραν. 460. Μηρούς.] Τὰ μηριαῖα ὀστᾶ. Ἐξέταμον.] Ἐξέταμον, ἐξέκοψαν. Κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν.] Καὶ ἐκάλυψαν τὰ μηρία τῷ λίπει. 461. Δίπτυχα ποιήσαντες.] Διπλώσαντες τὴν κνίσαν. νῦν δὲ λέγει τὸν ἐπίπλουν. Ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.] Ἀπ' αὐτῶν δὲ ὠμῶν τῶν ἱερείων ἀπαρξάμενοι, ἔκοψαν μικρὸν ἀπὸ παντὸς μέρους, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ μηρία, ὡς δοκεῖν ὅλα τὰ μέλη τοῦ ἱερείου καρποῦσθαι. 462. Καῖε δ'.] Ἔκαιε δέ. Ἐπὶ σχίζῃς.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ σχιζῶν. Αἴθοπα.] Μέλανα, ἢ θερμόν. 463. Λεῖβεν.] Ἐπέσπενδε. Νέοι.] Νεανίσκοι. Ἔχον.] Κατεῖχον, ἐκράτουν. Πεμπώβολα.] Πέντε ὀβολοὺς ἔχοντα ἐκ μιᾶς λαβῆς κρατουμένης τριαινοειδῶς. 464. Κατὰ μῆρ' ἐκάη.] Κατεκάη τὰ μηριαῖα ὀστᾶ. Σπλάγχνα.] Ἧπατα. Ἐπάσαντο.] Ἐγεύσαντο. 465. Μίστυλλον.] Εἰς μικρὰ διέκοψαν. Τ' ἄρα τἄλλα.] Καὶ τὰ ἄλλα. Ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.] Καὶ τοῖς ὀβελίσκοις περιέπειραν. 466. Περιφραδέως.] Πάνυ ἐμπείρως, καὶ ἐντέχνως. Ἐρύσαντο.] Εἰς

αὐτὰρ, ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
καλὸν ἀείδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
μέλποντες Ἑκάεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,

468. forte ἐϝίσης. v. Obss. 474. ϝεκάϝεργον.

apud Homerum. Athenæus. Eustath. cf. Clark.—468. et affatim appositis cibis satiarunt se. δαιτὸς ἐΐσης de epulis bonis, lautis. antiqua vox ἔϊσος, nec satis expedienda: sive ut sit idem quod ἴσος, vel ut sit idem quod ἐΰς, ἐΰ, ἐσθλὸς, ἀγαθός. Prius tamen defenditur Od. Υ. 281—283.—469. ἐξ ἔρον ἕντο. ἐξέντο ἔρον, πόθον, eoque ἐξεπλήρωσαν ἵμερον. ἐξίημι, antiquius ἐξέω, ab ἕω, emitto, eximo, ejicio: fame expulsa fit satietas; nunc est satiare, etiam absolute: Τ. 402. ἐπεί χ' ἕωμεν πολέμοιο pro ἐξῶμεν ἔρον πολέμου, ubi levaverimus ardorem pugnandi. Cibo et *potu satiatis vinum* nunc demum *distributum* mireris forte. Scilicet ex more vitæ priscæ epulis jam factis distribuitur poculum vini ad libationem faciendam et ad ebibendum.—470. κρατῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο ut Θ, 232. κρατῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο, repleto usque ad oram summam. Usum coronarum heroes Homerici ignorant.—471. ἐπαρξάμενοι, distribuitur vinum ex cratere haustum poculis deinceps omnibus convivis, *initio facto* a dextra, unde ἐνδέξια inf. 597. vel ἐπιδέξια.—473. παιήων nunc est omnino pro hymno dictus ut inf. Χ. 391. etsi per versum sequentem hymnus ad Apollinem revocatur.

τοὐπίσω εἵλκυσαν τοῦ πυρός. 467. Πόνου.] Τῆς περὶ τὴν εὐωχίαν ἀσχολίας. Τετύκοντο.] Κατεσκεύαζον, ηὐτρέπιζον. Δαῖτα.] Εὐωχίαν. 468. Δαίνυντο.] Εὐωχοῦντο. Ἐδεύετο.] Ἐνδεὴς ἦν. Δαιτός.] Εὐωχίας. Ἐΐσης.] Ἴσης, πᾶσιν ὁμοίας, ἢ ἰσομοίρου καὶ μεριστῆς. 469. Πόσιος.] Ποτοῦ. Ἐδητύος.] Εὐωχίας, βρώσεως. Ἐξ ἔρον ἕντο.] Ἐξέβαλον τὸν τῆς τροφῆς ἔρωτα. ὅ ἐστιν ἐκορέσθησαν. ἔρον δὲ τὸν ἔρωτα Αἰολικῶς λέγει. 470. Κοῦροι.] Οἱ νέοι. Κρητῆρας.] Τοὺς κρατῆρας. Ἐπεστέψαντο.] Ἄχρι τῆς στεφάνης ἐπλήρωσαν. ὅ ἐστι μέχρι τέλους. Ποτοῖο.] Ποτοῦ. 471. Νώμησαν.] Διεμέρισαν, διέδωκαν. Ἐπαρξάμενοι.] Ἤτοι τοῦ πίνειν ἀρχὴν ποιήσαντες, καὶ ἀπαρξάμενοι, καὶ σπείσαντες τοῖς Θεοῖς. Δεπάεσσι.] Ποτηρίοις, ἐκπώμασι. 472. Πανημέριοι.] Δι' ὅλης ἡμέρας. Μολπῇ.] Ὕμνῳ, ᾠδῇ. Θεόν.] Τὸν Ἀπόλλωνα. Ἱλάσκοντο.] Ἐξευμενίζοντο, ἐξιλεοῦντο. 473. Καλὸν ἀείδοντες.] Ἤτοι καλὸν ᾄδοντες, ἢ καλῶς τὸν παιᾶνα. παιὰν δέ ἐστι ὕμνος εἰς Ἀπόλλωνα ἐπὶ ἀφέσει λοιμοῦ ᾀδόμενος. Παιήονα.] Παιὰν, ᾠδῆς εἶδος. Κοῦροι.] Νέοι. 474. Μέλποντες.] Ὑμνοῦντες. ἀπὸ δὲ τοῦ εἰπεῖν τὸν ποιητὴν τὸ, ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων, διδασκόμεθα, ὅτι πλέον τῶν θυσιῶν τέρπονται οἱ Θεοὶ τοῖς οἰκείοις ἕκαστος ὕμνοις. Ἑκάεργον.] Τὸν Ἀπόλλωνα, ἐπιθετικῶς. 475. Ἦμος,] Ἡνίκα, ὅτε. Ἠέλιος.] Ὁ ἥλιος. Καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.] Καὶ τὸ σκότος ἐγένετο. ὅ ἐστι νύξ. 476. Δὴ τότε.] Τότε δή. Κοιμήσαντο.] Ἐκοιμήθησαν. Παρὰ πρυμνήσια.] Παρὰ τὰ ἀπόγεια σχοινία. 477. Ἠριγένεια.] Ἤτοι ἡ τὸν ὄρθρον γεννῶσα ἡμέ-

καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ', ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν,
ἐν δ' ἄνεμος πρῆσε μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
ἡ δ' ἔθεε κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν.
αὐτοὶ δὲ σκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
Αὐτὰρ ὁ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι

479. ϝεκάϝεργος. 482. Leg. μέγα ϝίϝαχε. 483. vulg. κέλευθα. 485. ἐπ' ἠπείροιο ϝέρυσσαν. 487. vulg. αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο.

479. ἴκμενον οὖρον *ventum secundum* esse satis constat. Dubitatur de etymo. Probabile fit fuisse ἴκμι. ἴκμαι, pro ἵκω. ἱκόμενος, ut Virgilio Æn. III. 687. *Ecce autem Boreas angusta ab sede Pelori missus adest.* Sicque: *venti venientes.*—481. ἐμπρήθει ventus, ἐμφυσᾷ, vela. Reliqua ex usu priscorum hominum multisque aliis locis nota sunt.—486. ὑπετάνυσαν pro *subjecerunt*, ὑπέβαλον. ὑφῆκαν, ἕρματα, ἐρείσματα, ad navem in statu retinendam, ne forte fluctibus alluentibus soluta humo labefacta rueret retro in mare.

ρα, ἢ ἡ ὑπὸ τοῦ ὄρθρου γεννωμένη. Φάνη.] Ἐφάνη. Ῥοδοδάκτυλος.] Ῥοδόχρους, διαυγής. πυῤῥώδης γὰρ ὁ ἀὴρ ὄρθρου γίγνεται ἐν τῇ ἀνατολῇ, ἀπὸ δὲ τοῦ σχήματος τῶν τῆς χειρὸς δακτύλων, παρίστησι τὸ τῶν ἀκτίνων σχῆμα. Ἠώς.] Ἡμέρα. 478. Ἀνάγοντο.] Ἀνήγοντο, ἐπέπλεον. Μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.] Ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων. 479. Ἴκμενον.] Ἤτοι πορευτικὸν, παρὰ τὸ ἱκνεῖσθαι. ἢ ὑγρὸν, ἀπὸ τῆς ἰκμάδος. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησὶν, ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων. Ἵει.] Ἐφίει, ἐπέπεμπεν. 480. Ἱστόν.] Τὸ κατάρτιον. ἱστία δὲ πληθυντικῶς τὴν ὀθόνην. Στήσαν.] Ἔστησαν. Ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασαν.] Ἀνελκύσαντες δὲ καὶ τὰ τῆς νεὼς ὀθόνια ἥπλωσαν. 481. Πρῆσεν.] Ἐνέπρησεν, ἐφύσησε. Μέσον ἱστίον.] Μέσην τὴν ὀθόνην. Ἀμφὶ δὲ κῦμα.] Περὶ δὲ τὸ κῦμα. 482. Στείρῃ.] Τῇ τρόπιδι τῆς νεὼς, ἐπεὶ στερεωτέρα τῶν σανίδων ὑπάρχει. ἐπὶ γὰρ τῷ ξύλῳ τούτῳ ὥσπερ ἐπὶ θεμελίῳ τινὶ ἐποικοδομεῖται τὰ ἄλλα ξύλα τῆς νεώς. Πορφύρεον.] Μέλαν. Μεγάλ' ἴαχε.] Μεγάλως ἤχει. Νηὸς ἰούσης.] Τῆς νεὼς πορευομένης. ὅ ἐστι πλεούσης. 483. Ἔθεεν.] Ἔπλει, νῦν δὲ ἔτρεχε. Κατὰ κῦμα.] Κατὰ τὴν θάλασσαν. Διαπρήσσουσα.] Διαπερῶσα, διερχομένη. Κέλευθον.] Πλοῦν. ἄλλοτε δὲ τὴν διὰ τῆς γῆς ὁδόν. 484. Αὐτὰρ ἐπεί.] Ἐπειδὴ δέ. Ἵκοντο.] Παρεγένοντο. Εὐρύν.] Πλατὺν, μέγαν. 485. Οἵ.] Οὗτοι. Ἐπ' ἠπείροιο.] Ἐπὶ τῆς γῆς. Ἔρυσσαν.] Ἀνείλκυσαν. 486. Ὑψοῦ.] Ἐφ' ὕψους. Ἐπὶ ψαμάθου.] Ἐπὶ τῆς ψάμμου. Ὑπὸ δέ.] Ὑποκάτω δέ. Ἕρματα.] Ἐρείσματα, στηρίγματα. δασύνεται. τὰ γὰρ βραχέα προ τοῦ ρ ἐπαγομένου τοῦ μ δασύνεται, πλὴν τοῦ ἄρμενον. Μακρά.] Μεγάλα. Τάνυσσαν.] Κατὰ μῆκος ὑπέθηκαν. 487. Ἐσκίδναντο.] Ἐσκεδάννυντο, ἐσκορπίζοντο. Κλισίας.] Σκηνάς. Νέας.] Τὰς ναῦς. 488. Αὐτὰρ ὁ.] Οὗτος δέ. Μήνιε.] Ὠργίζετο. Παρήμενος.] Παρακαθήμενος. Ὠκυπόροι-

Διογενὴς Πηλέος υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
οὔτέ ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
οὔτέ ποτ' ἐς πόλεμον· ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,
αὖθι μένων, ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε πτόλεμόν τε.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' Ἠὼς,
καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες
πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε. Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ' ἥγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης,
ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὔλυμπόν τε.
εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων

496. παιδὸς Fοῦ.

490. ἀγορὴν κυδιάνειραν, ἐνδόξους ἄνδρας ποιοῦσαν. cœtus et concio, in qua qui verba faciunt eloquentia et prudentia nomen et auctoritatem consequuntur. inf. I. 441. ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι. Mox ποθέεσκε δὲ pro γάρ. et φθινύθεσκε κῆρ transitive. ἔφθειρε. Sic θυμοφθόρον ἄχος. κατέδειν θυμόν.—493. ἐκ τοῖο. ἐκ τούτου. respicit vss. 424. 5. inde a die, quo altercatio inter Achillem et Agamemnonem inciderat, et Thetis Achilli nuntiaverat, Jovem ab Olympo abesse. Tum mox καὶ in apodosi vacans 494. καὶ τότε.

493—533. Thetis mandati ab Achille memor die duodecimo mane (ἠερίη, ἑωθινὴ, ὀρθρινὴ ut Sch. br.) Olympum adit, cum Jove seorsum a ceteris diis agit, tandemque obtinet, ut ille annuat, se effecturum esse, ut Achilli pro injuria accepta satisfiat, re Trojanorum superiore facta per Achillis discessum ab armis: τόφρα δ' ἐπιτίθει Τρώεσσι κράτος, νίκην, vs. 509. 510.

498. 499. Olympus nunc mons est, intra nubes assurgens, varia juga et cacumina habens; in summo cacumine sedet Jupiter. v. paullo ante ad vs. 426.—εὐρύοπα Κρονίδην, late tonantem: ab ὄψ, φωνή. Alii late prospiciens ab ὄπτομαι.—500. παρέζετο, utpote supplex facta: v. sup. ad 407. Tum ἔλαβεν αὐτὸν κατὰ γούνων et εἷλεν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἀνθερεῶνος, τοῦ γενείου. ut inf. Θ. 371. Est γενείου ἅψασθαι Κ. 454. Od. Τ. 473.

σι.] Ταχείαις. 489. Διογενής.] Εὐγενέστατος. 490. Πωλέσκετο.] Ἀνεστρέφετο, παρεγένετο. Κυδιάνειραν.] Ἐνδόξους ἄνδρας ἔχουσαν, ἢ ἐνδόξους τοὺς ἄνδρας ποιοῦσαν. 491. Φθινύθεσκε.] Διέφθειρεν. 492. Αὖθι.] Αὐτόθι, ἐπὶ τόπου. Ποθέεσκεν.] Ἐπεπόθει, ἐπεζήτει. Ἀϋτήν.] Βοήν. ἀπὸ δὲ τοῦ παρακολουθοῦντος φησὶ τὴν μάχην. 493. Ἐκ τοῖο.] Ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου. Δυωδεκάτη.] Δωδεκάτη. Γένετο.] Ἐγένετο. τὸ πάθος ἀφαίρεσις. 494. Ἴσαν.] Ἐπορεύοντο. Αἰὲν ἐόντες.] Οἱ διὰ παντὸς ὄντες, ἀθάνατοι. 495. Ἅμα.] Ὁμοῦ, καὶ κατὰ τὸ αὐτό. Ἦρχεν.] Ἡγεῖτο. Οὐ λήθετο.] Οὐκ ἐπελάθετο. Ἐφετμέων.] Ἐντολῶν. 496. Παιδὸς ἑοῦ.] Τοῦ ἑαυτῆς υἱοῦ. Ἀλλ' ἥγε.] Ἀλλ' αὕτη. Ἀνεδύσατο.] Ἀνέδυ, ἀνῆλθεν. ἀπὸ τοῦ δύω ἐνεστῶτος. 497. Ἠερίη.] Ἑωθινὴ, ὀρθρινή. 498. Εὗρεν.] Κατέλαβεν. Εὐρύοπα.] Ἤτοι μεγαλόφθαλμον, παρὰ τοὺς ὦπας. ἢ μεγαλόφωνον, παρὰ τὴν ὄπα, ὅ ἐστι τὴν φωνήν. Κρονίδην.] Κρόνου παῖδα, Δία. Ἄτερ.] Χωρὶς τῶν ἄλλων. Ἥμενον.] Καθήμενον. 499. Ἀκροτάτῃ κορυφῇ.] Ἐπὶ τῆς ἀκρωρείας, ἐπὶ τῆς ὀξύτητος. Πολυδειράδος.] Πολλὰς ἐξοχὰς ἔχοντος, πολυαυχένου. Οὐλύμποιο.] Ὀλύμπου. 500. Καί ῥα.] Καὶ δή. Πάροιθεν.] Ἔμπροσθεν. Αὐτοῖο.] Αὐτοῦ. Λάβεν.]

σκαιῇ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,
λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·
Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα
ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
τίμησόν μοι υἱὸν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε, μητιέτα Ζεῦ.
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσί τέ ἑ τιμῇ.
Ὣς φάτο· τὴν δ' οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
ἀλλ' ἀκέων δὴν ἧστο. Θέτις δ', ὡς ἥψατο γούνων,
ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὖτις·
Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
ἢ ἀπόειπ'· ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος· ὄφρ' εὖ εἰδῶ,

502. προσέϝειπε Δία Κρονίωνα ϝάνακτα. 504. ἢ ϝέπει, ἢ ϝέργῳ. 506. νῦν γε ϝάναξ. 510. τέ ϝε. 513. vulg. ἤρετο. 515. ἀπόϝειπ'. ϝειδῶ.

505. *τίμησόν μοι υἱὸν*—generali voce usus pro: vindica ejus dignitatem, ulciscendo injuriam ei factam. v. ad vs. 171. Hoc idem vs. 508. *τῖσον.* et 510. *ὀφέλλειν τιμῇ.* *αὔξειν* pro amplificare, illustrare. Lat. *mactare.* sic *ἀέξειν* Od. N. 360. Ξ. 65.

514. *νημερτὲς*, vere, nunc est aperte, sine hæsitatione vel simulatione.—515. *ἢ ἀπόειπ'. ἢ ἀπάρνησαι καὶ ἄπειπον* Sch. br.

Ἐλάβετο, ἐκράτησε. 501. Σκαιῇ.] Ἀριστερᾷ. Δεξιτερῇ.] Δεξιῇ. Ἀνθερεῶνος.] Τοῦ ὑπὸ τὸ γένειον τόπου. παρὰ τὴν ἐξάνθησιν τῶν τριχῶν. Ἑλοῦσα.] Λαβομένη, κατέχουσα. 502. Λισσομένη.] Παρακαλοῦσα. 503. Εἴ ποτε δή σε.] Ἐάν ποτέ σε. Μετ' ἀθανάτοισιν.] Ἐν τοῖς Θεοῖς. Ὄνησα.] Ὠφέλησα. 504. Ἢ ἔπει.] Ἢ λόγῳ. 505. Ὠκυμορώτατος.] Ταχυθάνατος. 506. Ἔπλετο.] Ἐγένετο. Ἀτάρ μιν νῦν γε.] Νῦν δὲ δὴ αὐτόν. 507. Ἑλὼν γάρ.] Λαβὼν γὰρ ἔχει παρ' ἑαυτῷ. Ἀπούρας.] Ἀφελόμενος. 508. Τῖσον.] Τιμῆς ἀξίωσον, δόξασον. Μητιέτα.] Βουλευτικώτατε. 509. Τόφρα.] Ἐπιτοσοῦτον. Τίθει.] Πάρεχε. τὸ ἑξῆς, ἕως τοῦτου πάρεχε τοῖς Τρωσὶ δύναμιν. Ὄφρ' ἂν Ἀχαιοί.] Ἕως ἂν οἱ Ἕλληνες. 510. Τίσωσι.] Τιμήσωσιν. Ὀφέλλωσιν.] Αὐξήσωσιν. Ἕ.] Αὐτόν. 511. Οὔτι.] Οὐδέν. Νεφεληγερέτα.] Νεφῶν ἀθροιστικός. 512. Ἀκέων.] Ἡσυχάζων. Δήν.] Ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἧστο.] Ἐκαθέζετο. 513. Ὥς.] Οὕτως. Ἔχετο.] Εἴχετο, ἐκράτει. τῷ παθητικῷ ἐχρήσατο ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. Ἐμπεφυυῖα.] Ἐμπλέξασα τὰς χεῖρας. ἰσχυρῶς κρατήσασα. Ἤρετο.] Ἀνηρώτα. Δεύτερον αὖτις.] Ἐκ δευτέρου πάλιν. 514. Νημερτές.] Ἀληθές. Ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον.] Δὶς τὸ αὐτὸ πέφρακεν, ἐπιτάσεως χάριν. ἀντὶ τοῦ, ὑπόσχου μοι. 515. Ἢ ἀπόειπε.] Ἢ ἀπάρνησαι, καὶ ἄπειπον. Ἐπεὶ οὔ τοι.] Ἐπεὶ οὐδαμῶς σοι. Ἔπι.] Ἔπεστι. Δέος.] Φόβος. τουτέστιν ἐπειδὴ οὐ φοβῇ τῶν Θεῶν τινά. Ὄφρ' εὖ εἰδῷ.] Ὅπως καλῶς μάθῳ.

ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
ἦ δὴ λοίγια ἔργ', ὅτε μ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ, ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν·
ἡ δὲ καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
νεικεῖ, καί τέ με φησὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖτις ἀπόστιχε, μή τι νοήσῃ
Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσσω.
εἰ δ', ἄγε, τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,

518. λοίγια Ϝέργ'. Vulg. ὅτ' ἐμ' ἐχθ. 519. Ϝεπέεσσι.
522. Vulg. μή σε νοήσῃ.

517. *μέγ' ὀχθήσας.* Vox antiqua. Varie redditur: *ἀχθεσθεὶς, δεινοπαθῶν, ὑπερλυπηθεὶς, στενάξας.* Sic inf. 570. Præstare videtur: *animo commotus.*—518. *ἦ δὴ λοίγιον χρῆμα τοῦτο ἔσται. ὅτε ἐφήσεις ἐμὲ, ὥστε.* in eum locum adduces, coges me, *ἀναγκάσεις*, exercere odia cum Junone, si resciverit, me tuis precibus obtemperasse et partes Trojanorum, qui ipsi tam invisi sunt, superiores facere velle. *ἐχθοδοπὸς* apud tragicos est et is qui odia exercet in alios et is qui ipsis odio est, invisus. *ἐχθοδοπεῖν. ἀπέχθεσθαι. διεχθρεῦσαι.*

523. *ὄφρα τελέσσω* unde sup. 5. dictum erat, *Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.* Mox *κατανεύσομαί τοι σοι.*—526. *μέγιστον τέκμωρ*, fides data promissi. name *τέκμωρ* proprie finis, meta, scopus, tandem quoque eventus; inde etiam eventi et effecti signum, argu-

516. Ὅσσον ἐγώ.] Ὁπόσον ἐγώ. Μετὰ πᾶσιν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις. Ἀτιμοτάτη.] Ἄτιμος ὑπάρχω. 517. Μέγ' ὀχθήσας.] Μέγα στενάξας, καὶ δεινοπαθήσας. Νεφεληγερέτα.] Νεφεληγερέτης. ὅ ἐστι νεφῶν ἀθροιστικός. 518. Ἦ δὴ λοίγια.] Ὄντως δὴ ὀλέθρια. Ἐχθοδοπῆσαι.] Ἐχθρὸν καταστῆσαι. Ἐφήσεις.] Ἐποτρυνεῖς, ἐφορμήσεις, ὅ ἐστιν, ἀναγκάσεις. 519. Ἐρέθῃσιν.] Ἐρεθίζει. ἐρεθίζειν δὲ, τὸ παροξύνειν. Ὀνειδείοις.] Ὀνειδιστικοῖς, ὑβριστικοῖς. τὸ δὲ ὅλον, ὁπότ' ἄν με ἡ Ἥρα, ὑπονοήσασά σοι παρέχειν χάριν, παροξύνῃ, χρωμένη λόγοις ἐρεθιστικοῖς. Ἥρῃ ὅταν μ' ἐρέθῃσι.] Ζεὺς ἐρασθεὶς Θέτιδος τῆς τοῦ Νηρέως, ἐδίωκεν αὐτὴν, βουλόμενος βιάσασθαι. γενόμενος δὲ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον ὄρος, ἐκωλύθη ὑπὸ Προμηθέως, φήσαντος, τὸν ἐκ Θέτιδος γενόμενον ἀμείνονα ἔσεσθαι τοῦ ἰδίου πατρός. δείσας οὖν ὁ Ζεὺς περὶ τῆς ἐν οὐρανῷ ἐπικρατείας, αὐτὸς μὲν ἀπέσχετο τῆς προειρημένης. εἰς τιμὴν δὲ τοῦ παιδὸς Αἰακοῦ, ἔδωκεν αὐτὴν πρὸς γάμον Πηλεῖ. ἐξ ἧς ἐγένετο ὁ Ἀχιλλεύς. ὃς οὐ μόνον ὑπερέβαλλε τῇ ἀνδρείᾳ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, ἀλλὰ καὶ τοὺς κατ' ἐκεῖνον γενομένους πάντας ἥρωας. 520. Αὔτως.] Εἰκαίως, ματαίως. Αἰεί.] Διαπαντός. 521. Νεικεῖ.] Κακολογεῖ, λοιδορεῖ. Καί τέ με φησί.] Καὶ ἐμὲ λέγει. Ἀρήγειν.] Βοηθεῖν. 522. Ἀπόστιχε.] Ἀπαλλάσσου, ἀναχώρει. Μή σε νοήσῃ.] Μή σε θεάσηται. 523. Μελήσεται.] Δι' ἐπιμελείας γενήσεται. Τελέσσω.] Τελειώσω, πληρώσω. 524. Εἰ δ' ἄγε τοι.] Ἰδοὺ δή σοι. Κατανεύσομαι.] Ἐπινεύσω. Ὄφρα πεποίθῃς.] Ὅπως ἀκριβῶς πιστεύσῃς μοι. 525. Ἐξ ἐμέθεν.] Ἐξ ἐμοῦ. 526. Τέκμωρ.] Τέλος, τεκμήριον. Παλινάγρετον.] Παλισύλλεκτον, εἰς τοὐπίσω ληπτόν. ἐξ οὗ, ψευδὲς, ἢ μεταμελητόν. Οὐδ' ἀπατη-

οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅ τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος
κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,

529. ἐπεῤῥώσαντο Ϝάνακτος. 532. forte εἰς ἅλαδ' ἆλτο.

mentum, pignus, fides, qua res firmatur.—οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον. Apud Eustath. ἔπος suppletur; est τὸ ἐμὸν, τὸ παρ' ἐμοῦ, pro vulgari: ὅ τι κεν ἐγὼ κεφαλῇ κατανεύσω, τοῦτο οὐ παλινάγρετον.

528. κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε. ἐπένευσε. quod ante erat κεφαλῇ κατανεύσομαι. nam et oculis, et superciliis, et toto capite annuere debuit, quia Olympus, etsi levi capitis, cum eoque corporis, motu contremiscit. Factum hoc puta inter ipsa dicta vs. 524. non quasi prius dixerit, tum annuerit. Magnitudo est præterea in hoc, quod solus nutus est pro summa fide promissi data, et pro caussa maximorum effectorum, quæ expectantur.—529. ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται sunt divinæ: ut sæpe πέπλοι. κάπαι Θ. 434. πέδιλα Mercurii Ω. 341. In Jove enim, et hoc tempore, ambrosia seu unguentis delibutos capillos vix expectes, aliter se res haberet in Venere, Apolline vel Baccho, aut ut in Medea, Apollon. III. 834. ἀμβροσίῳ δ' ἐφύπερθε καρήατι βάλλε καλύπτρην.

—ἐπεῤῥώσαντο. ἐκινοῦντο. ἐσείσθησαν. ῥώεσθαι proprie de motu vehementi, tum simpliciter se movere. Sic de jubis succussis equi Ψ. 367. de Apollinis crinibus Apollon. II. 679. Cogitandum autem est de cincinnis in fronte Jovis dispositis: quos capite moto agitatos in frontem defluere desuper, κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, necesse erat. Ita, quod notatu dignum est, notio hæc comæ in Jovis fronte in cincinnos dispositæ Phidia antiquior esse debuit, aut Phidias ipsum illud, quod Jovi proprium est, ex hoc versu elicuit. Quod autem ille omnino ex h. l. divinum Jovis signum adumbrasse narratur, intelligendum est de magna aliqua specie, visione et phantasmate, quod per hos vss. in ejus animo excitatum fuit; alia enim ad artem hinc petere vix potuit.

530. μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον. ἔσεισε. Hoc sublime, quod capite leniter moto, solo nutu, non modo thronus, sed totus Olympus fuit concussus: quantum igitur deum, quantam ejus vim esse putabimus, si robur suum exserat! Uti his majestas inest; ita indignum et poeta et numine phantasma est inf. Θ. 199. de Junone indignabunda: σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον, melius altero loco Θ. 443. Jupiter consedit, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.

531. usque ad fin. libri. Juno, pro sagacitate sua muliebri, suspicata, quod erat, in Achillis gratiam Jovem annuisse Thetidi, ut inferior esset res Achivorum, (v. 558. 9.) altercatione mota iram mariti provocat.—569. Vulcanus, ut jurgia dissolvat, deos ad hilaritatem, matrem ad obsequium erga maritum, hortatur.—600. Ita die hilariter exacto dormitum discedunt. De œconomia hujus loci, ne prorsus alienum et otiosum esse videatur episodium, ita statues: aperiri in his jurgiis Junonis et Jovis consilia de summa rerum; poterat poeta hic subsistere v. 569. sed progressus est eo, ut, quemadmodum illa jurgia composita fuerint, subjiceret.—ὡς διετμάγησαν, a se invicem discesserunt.

λόν.] Οὐδ' ἀπατητικὸν καὶ ψευδές. 527. Οὐδ' ἀτελεύτητον.] Οὐδ' ἀτελείωτον, ἀπλήρωτον. Ὅ τι κεν.] Ὅπερ ἄν. 528. Ἦ.] Ἔφη, εἶπε. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ὄντως, ὡς τὸ, ἦ μυρί' Ἀχαιοῖς. καὶ τὸ ἀληθῶς, ὡς ἐπὶ τοῦ, ἦ δὴ λοίγια ἔργα. τὸ γὰρ ὄντως ἐπὶ τοῦ ἀληθῶς λαμβάνεται. Κυανέῃσι.] Κυαναῖς, μελαίναις. Ἐπ' ὀφρύσι.] Ταῖς ὀφρύσι. Νεῦσεν.] Ἐπένευσεν. 529. Ἀμβρόσιαι.] Θεῖαι. Χαῖται.] Τρίχες. Ἐπεῤῥώσαντο.] Ἐπεσείσθησαν. 530. Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο.] Ἀπὸ τῆς ἀθανάτου κεφαλῆς. Ἐλέλιξεν.] Ἐκίνησεν, ἔσεισε. 531. Τώ γ' ὥς.] Οὗτοι μὲν δὴ οὕτως. Βουλεύσαντε.] Βουλευσάμενοι. δυϊκῶς. Διέτμαγον.] Διεχωρίσθησαν. 532. Εἰς ἅλα ἆλτο.] Εἰς τὴν θά-

Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
ἐξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου. οὐ δέ μιν Ἥρη
ἠγνοίησεν ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα·
Τίς δ' αὖ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
αἰεί τοι φίλον ἐστὶν, ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,
κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τι πώ μοι
πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος, ὅ ττι νοήσῃς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους

533. Ζεὺς δὲ ϝεϝόν. 537. ἠγνοίησε ϝιδοῦσ' ὅτι ϝοι.
543. ϝειπεῖν ϝέπος. vulg. νοήσεις. 545. ἐπιϝέλπεο.

533. Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. Tacite poeta ab Olympo monte narrationem ad regiam Jovis transfert: cf. sup. 499. Est autem τὸ δῶμα magnum illud atrium, pars ædium primaria, in qua consessus et epulæ celebrantur, ad vitæ heroum morem: erat χαλκοβατὲς sup. 426. Dii jam convenerant; Jupiter redux consedit in throno; celebrantur epulæ, ut ex vs. 602. apparet, quibus vita deorum exigitur; etiam hoc ex vita heroum adumbratum. Inter epulas cantus Musarum, accinente Apolline lyra, vs. 603. 4. Inde deorum unusquisque ad suum cubiculum (δῶμα, θάλαμον, οἶκον, ædes) se confert.—534. οὐδέ τις ἔτλη μεῖναι (sedendo πρὸς τὸν) ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀνέστησαν.—538. λευκόπους Thetis. (πέζα pro ποὺς) Nerei filia.

539. κερτομίοισι. non conviciis, sed verbis provocantibus ad iram, ἐρεθιστικοῖς, ut Schol. cf. ad 518. Id quod Jupiter veritus erat ne accideret, vs. 522. 523, vere evenire videmus.—542. κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν. dictum pro κρύφα βουλεύεσθαι· paullo ante συμφράζεσθαι βουλάς. ex hoc enim proficiscitur τὸ statuere de re, quod δικάζειν dicit, διεγνωκέναι. δικαιοῦν. Unde mox 543. ἔπος et 545. μῦθοι sunt consilia, et 549. νοεῖν μῦθον agitare consilia animo et capere.

λασσαν καθήλατο, ἅτε δὴ οὖσα ἐνάλιος δαίμων. Αἰγλήεντος.] Λαμπροῦ, παρὰ τὴν αἴγλην. 533. Ἑόν.] Πρὸς τὸ ἴδιον. Δῶμα.] Οἴκημα. 534. Ἐξ ἑδέων.] Ἐκ τῶν καθεδρῶν. Σφοῦ.] Ἰδίου. Ἐναντίον.] Ἐξεναντίας. Ἔτλη.] Ὑπέμεινεν. 535. Ἐπερχόμενον.] Ἐρχόμενον, ἥκοντα. Ἀντίοι.] Ἐξεναντίας. 536. Ὣς ὁ μέν.] Οὕτως μὲν δὴ οὗτος. Θρόνου.] Καθέδρας. 537. Ἠγνοίησεν.] Ἠγνόησεν. Ὅτι οἱ.] Ὅτι αὐτῷ. Συμφράσσατο.] Συνεβουλεύσατο. 538. Ἀργυρόπεζα.] Λαμπρόπους, ἀπὸ μέρους ὅλη καλή. πέζα γὰρ, ὁ πούς. Ἁλίοιο γέροντος.] Τοῦ θαλασσίου Νηρέως. 539. Αὐτίκα.] Παραχρῆμα, εὐθέως. Κερτομίοισιν.] Ἐρεθιστικοῖς, χλευαστικοῖς. νῦν δὲ, τοῖς τὸ κέαρ, ὅ ἐστι τὴν ψυχὴν, τέμνουσι καὶ λυποῦσι λόγοις. 540. Τίς δ' αὖ τοι.] Τίς δή σοι. Δολομῆτα.] Δόλια βουλευόμενε. 541. Αἰεί τοι φίλον.] Διαπαντός σοι προσφιλές. Ἐμεῦ.] Ἐμοῦ. Νόσφι.] Χωρίς. Ἐόντα.] Ὄντα, ὑπάρχοντα. 542. Κρυπτάδια.] Κρυφαῖα, λαθρίδια. Φρονέοντα.] Διανοούμενον, φρονοῦντα. Δικαζέμεν.] Δικάζειν. Οὐδέ τι πώ μοι.] Οὐδέ ποτέ μοι. 543. Πρόφρων.] Προθύμως. Τέτληκας.] Ὑπομεμένηκας, κεκαρτέρηκας. Ὅ ττι νοήσῃς.] Ὅπερ ἂν ἐνθυμηθῇς. 544. Πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε.] Ὁ Ζεύς. 545. Ἐπιέλπεο.] Ἔλπιζε. Μύ-

εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ' ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
οὔτε θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ·
ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλησθα.
νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ
ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
ἠερίη γάρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων.
τῇ σ' οἴω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·

546. Fειδήσειν. 547. ἐπιFεικές. 548. τὸν Fείσεται v. Obss.
549. vulg. ὃν δ' ἂν ἐγών. 550. ταῦτα Fέκαστα.
551. f. πότνια Fήρη. 552. ἔFειπες. vulg. ἔειπας.

546. χαλεποί τοι ἔσοντ'—pro χαλεπὸν ἔσται σοι εἰδέναι αὐτούς. consilia mea resciscere. —549. ὄν δέ κ' ἐγὼν—ταῦτα ἕκαστα, pro, εἴ τινα—ταῦτα. Consilia sua disertius exponit Jupiter O. 74. sq. ipsi Junoni. cf. sup. ad vs. 5.

553. καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι. omnino nec antea ex te quærebam aliquid. καὶ μάλα, tum πάρος, πρὶν, cum præsenti; etsi de præterita: ex usu.—555. μή σε παρείπῃ ne ad consilium diversum ab eo, quod adhuc amplexus es, Thetis te abducat: μὴ παραπείθῃ. ex 558. 9.—557. λάβε γούνων, pro ἔλαβε σε κατὰ τῶν γούνων, cf. sup. 407.—558. τῇ σ' οἴω. suspicatur illa callide quod probabile erat, cum ex Achillis verbis 204. sqq. tum ex eo, quod ille se et copias a communibus congressibus et rebus gerendis continebat: vs. 490. οἴω, οἴομαι, ὑποπτεύω. vs. 561. ὦ δαιμονίη. o bona

θους.] Λόγους. 546. Εἰδήσειν.] Μαθήσεσθαι, γνῶναι. Χαλεποί τοι ἔσονται.] Βλαβεροί σοι γενήσονται. Ἀλόχῳ.] Γυναικί. Ἐούσῃ.] Ὑπαρχούσῃ. 547. Ἀλλ' ὃν μέν.] Ἀλλ' ὅντινα μὲν λόγον προσήκει σὲ ἀκοῦσαι παρ' ἐμοῦ, τοῦτον οὐδεὶς πρὸ σοῦ μάθῃ οὔτε Θεῶν οὔτε ἀνθρώπων. Ἐπιεικές.] Πρέπον. 548. Εἴσεται.] Γνώσεται, μάθῃ. 549. Ὃν δέ κ' ἐγών.] Ὅντινα δ' ἂν ἐγώ. Ἀπάνευθεν.] Ἄποθεν, χωρὶς, ἰδίως. Ἐθέλοιμι.] Ἐθέλω. Νοῆσαι.] Ἐνθυμηθῆναι. 550. Μή τι σύ.] Μηδαμῶς σὺ ταῦτα. Διείρεο.] Ἀνερώτα. Μετάλλα.] Πολυπραγμόνει. 551. Βοῶπις.] Εὐόφθαλμος, καλή. Πότνια.] Σεβασμία, ἔντιμος. 552. Αἰνότατε.] Δεινότατε, ἐπίφοβε. Μῦθον.] Λόγον. Ἔειπας.] Εἶπας, ἔλεξας. 553. Καὶ λίην σε.] Καὶ πάνυ σε. Πάρος.] Ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. Οὔτ' εἴρομαι.] Οὔτε ἀνηρώτησα. Μεταλλῶ.] Ἐπιζητῶ. 554. Εὔκηλος.] Ἥσυχος. ἡ ευ πρὸ ἀφώνου ψιλοῦται, πλὴν τοῦ εὕδω. Φράζεαι.] Διενοοῦ, ἐβουλεύου. Ἅσσα.] Ἅτινα. Ἐθέλησθα.] Ἤθελες. 555. Αἰνῶς.] Δεινῶς, χαλεπῶς. Δείδοικα.] Δέδοικα, εὐλαβοῦμαι. 557. Ἠερίη.] Ὀρθρινή. 558. Τῇ σ' οἴω.] Ταύτῃ σε ὑπονοῶ. Κατανεῦσαι.] Ὑποσχέσθαι. ἀντὶ τοῦ κατανενευκέναι καὶ ὑποσχέσθαι. Ἐτήτυμον.] Ἀληθές. 559. Ὀ-

δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω·
πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι· τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστὶν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
῝Ως ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη.
καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ οὐρανίωνες.
τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ·

568. πότνια Ϝήρη. 572. f. ἐπίϜηρα.

—ἀπὸ θυμοῦ ἔσεαι. ἀποθύμιος.—564. εἰ δ' οὕτω—Fac vero hoc ita se habere, ut tu suspicaris: scito hoc mihi ita placere.—566. 7. χραισμεῖν. ὠφελεῖν, tum βοηθεῖν, ἐπαρκεῖν. τινὶ πρός τι. Difficultatem in ἆσσον ἰόνθ' plerique ita expediunt, ut dualis pro plurali sit ἰόντε pro ἰόντες θεοί. Equidem sic accipiebam: μὴ οὐ χραίσμωσί σοι (πρὸς ἐμὲ contra me) ἆσσον ἰόντα (σοί.) ne tibi auxilio esse, te defendere, queant, quando manus tibi injiciam. Nam ἆσσον ἰέναι, h. e. ἐπιέναι dicitur is, qui infesto animo et manu aliquem aggreditur, non qui βοηθεῖν volunt. vid. O. 105. 164.—ἄαπτος, invictus, fortis, est is, οὗ ἅπτεσθαι οὐδεὶς τολμᾷ.

569. ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ. κάμψασα. domans se, iram comprimens, ὑποχαλασθεῖσα τοῦ ἀτενοῦς ἤθους apud Eustath. Alibi de flectendis animis ut B. 14. ἐπέγναμψε γὰρ ἅπαντας Ἥρη λισσομένη I. 510.

572. μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων, ex amore in matrem. ad verbum: officium et bene-

λέσσῃς.] Ἀπολέσῃς. Πολέας.] Πολλούς. 561. Δαιμονίη.] Νῦν, κακὴ κεφαλή. ὁτὲ δὲ εὐδαίμων, μακαρία. Αἰεὶ μὲν ὀΐεαι.] Διαπαντὸς μέν με ὑπονοεῖς, ἅπαντα ὀργῇ πράσσουσα, καὶ οὐ λογιζομένη. Λήθω.] Λανθάνω. 562. Πρῆξαι.] Πρᾶξαι δὲ οὐδὲν δύνασαι. Ἔμπης.] Ὅμως. Οὔτι δυνήσεαι.] Οὐδὲν δυνηθήσῃ. Ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι.] Ἀλλ' ἀποθύμιός μοι πλέον καὶ ἐχθρὰ γενήσῃ. 563. Ῥίγιον.] Φρικτὸν, φοβερόν. 564. Εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἔστι.] Καὶ τὰ ἑξῆς. εἰ δὲ τοῦθ' οὕτως ἔχον ἐστὶν, ἔοικε κἀμοὶ προσφιλὲς εἶναι. λέγει δὲ, προϋπεσχῆσθαι Θέτιδι τὴν Ἀχιλλέως τιμήν. Μέλλει.] Ἔοικεν. 565. Ἀκέουσα.] Ἡσυχάζουσα, σιωπῶσα. Κάθησο.] Καθέζου. Ἐπιπείθεο.] Πείθου. 566. Οὐ χραίσμωσιν.] Οὐκ ἐπιβοηθήσωσιν. Εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.] Ὑπάρχουσι. τὸ πλῆρες εἰσίν. 567. Ἆσσον ἰόντε.] Ἐγγὺς παραγενόμενοι. Ὅτε κέν τοι.] Ὅτε ἄν σοι. Ἀάπτους.] Ἀπροσίτους, ἀπροσπελάστους, διὰ μέγεθος. ἀπτοήτους, πρὸς δὲ καὶ ἀέπτους. ἵν' ᾖ, ἀῤῥήτους ἢ αἷς οὐ δύναταί τις ἕπεσθαι. Ἐφείω.] Ἐπιβάλω, ἐπενέγκω. 568. Βοῶπις.] Εὐόφθαλμος, καλή. 569. Καί ῥα.] Καὶ δή. Καθῆστο.] Ἐκαθέζετο. Ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.] Ἐπικάμψασα τὴν αὐτῆς ψυχήν. ὅ ἐστι πραΰνασα. 570. Ὤχθησαν.] Ἀνεστέναξαν, ἐδεινοπάθησαν διὰ τὴν Ἥραν. Ἀνὰ δῶμα.] Κατὰ τὴν οἰκίαν. τὸ ω μέγα διὰ τὸ μέτρον. Οὐρανίωνες.] Οἱ ἐν οὐρανῷ κατοικοῦντες. 571. Τοῖσι δ' Ἥφαιστος.] Ἐν τούτοις δὲ ὁ Ἥφαιστος. Κλυτοτέχνης.] Ὁ περὶ τὴν χαλκευτικὴν ἔνδοξος. Ἦρχ' ἀγορεύειν.] Ἤρξατο λέγειν. 572. Ἐπίηρα.] Τὴν μετ' ἐπι-

Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά,
εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς
ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διΐ, ὄφρα μὴ αὖτε
νεικείῃσι πατήρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
ἐξ ἑδέων στυφελίξαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.

573. λοίγια Fέργα. 574. σφώ. non σφῴ.
576. ἦδος. non ἦδος. forte fuit ἔσται Fῆδος. 578. ἐπίFηρα.

volentiam matri testatus. faciens hoc in matris gratiam. Ab ἦρ vel ἤρ, ἠρὸς, ἦρα, quod χάριν significavit, est τὸ ἐπίηρον, τὸ χαρίεν. ut dicitur χάριν φέρειν, gratificari, gratum facere, obsequi, sic φέρειν ἐπίηρα. Hæc statuebam in tantis grammaticorum dissidiis. Ceterum mirationem facit, quod Vulcanum, cetera in consessu deorum haud facile alibi memoratum, nunc ex omnibus aliis destinaverit ad jurgia finienda. Verum quod et antiquioris artis opera docent, Vulcani numen olim fuit potiore loco habitum nec modo ad opus fabrile sepositum; tum est filius Junonis, qui idem jam antea expertus erat effecta jurgiorum longius procedentium inter Jovem et Junonem, parentes.

573. ἦ δὴ λοίγιον πρᾶγμα τοῦτο ἔσται, οὐδὲ ἀνεκτὸν, εἰ.—575. καὶ εἰ ἐνελαύνετον θόρυβον θεοῖς movetis inter deos turbas.—576. ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ. ut ante λοίγια ἔργα, sic nunc τὰ χερείονα. cf. ad 518. Opponuntur τὰ ἀμείνονα. βελτίονα. Est adeo simpliciter τὸ κακόν. *si malum hoc*, (*rixæ et jurgii* ex 574. 575.) *obtinet, hilaritatem* illud *epularum omnem exiget*.—577. παράφημι nunc simpl. συμβουλεύω.—578. nunc ἐπίηρα φέρειν πατρὶ generali notione esse potest obsequi, cedere. μὴ αὖτε νεικείῃσι, ne rursum irascatur.

580. εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν—quod jam a veteribus monitum est, et a Clarkio iteratum, apodosis duplici modo potest constitui: aut: si voluerit Jupiter: de sedibus nos deturbare potest; ἐξ ἑδέων στυφελίξαι (ἄν); aut, quod præfero, ut continuetur prius membrum usque ad στυφελίξαι, si voluerit e sedibus nos deturbare; ut suppleatur apodosis: μέλλει, δύναται ποιεῖν τοῦτο. Quod genus aposiopeseos supra notatum 135. sq. et accommodatum est priscorum hominum sermoni, plura per gestus ac nutus significantium. Est autem στυφελίζειν proturbare de throno.

κουρίας χάριν. Λευκωλένῳ.] Λευκοβραχίονι, εὐπρεπεστάτῃ. 573. Ἦ δή.] Ἀληθῶς δὴ, ὄντως δή. Λοίγια.] Ὀλέθρια. Οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά.] Οὐ δὲ ἔτι ἀνασχετὰ, καὶ ὑπομονῆς ἄξια. Ἔσσεται.] Γενήσεται. 574. Εἰ δὴ σφώ.] Ἐὰν δὴ ὑμεῖς οἱ Θεοί. Ἕνεκα θνητῶν.] Χάριν τῶν φθαρτῶν ἀνθρώπων. Ἐριδαίνετον.] Ἐρίζετε, φιλονεικεῖτε, τοῖς Θεοῖς θόρυβον ἐμποιεῖτε. Ὧδε.] Οὕτως. 575. Κολῳόν.] Θόρυβον. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ κολοιοῦ, ὅ ἐστι θορυβῶδες καὶ κραυγαστικὸν ὄρνεον. κολῳὸς, παρὰ τὸ κολοιός. ὁ δὲ Φιλόξενος παρὰ τὸ κλῶ, τὸ κλάζω, κατὰ παραγωγήν. οὐδὲ προσγράφει τὸ ι. Ἐλαύνετον.] Διεγείρετε, ἐλαύνετε. Δαιτός.] Εὐωχίας. 576. Ἐσθλῆς.] Ἀγαθῆς. Ἦδος.] Ἡδονὴ, ὠφέλεια. Ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.] Ἐπειδὴ ὅλα τὰ χείρονα τῶν καλῶν πραγμάτων ἐπικρατέστερά ἐστι. 577. Παράφημι.] Παραινῶ, συμβουλεύω. Νοεούσῃ.] Ἐπισταμένῃ, φρονούσῃ. 578. Ὄφρα μὴ αὖτε.] Ὅπως μὴ πάλιν. 579. Νεικείῃσι.] Κακολογῇ, ὀνειδίζῃ. Σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.] Παὶ συνταράξῃ ἡμῶν τὴν εὐωχίαν. 580. Εἴπερ γὰρ καὶ ἐθέλῃσιν.] Ἐὰν γὰρ ὅλως βουληθῇ. Ἀστεροπητής.] Ἀστραπτικὸς, ἀστραπὰς ποιῶν. 581. Ἐξ

ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ ἀναΐξας δέπας ἀμφικύπελλον
μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει, καί μιν προσέειπε·
Τέτλαθι, μῆτερ ἐμὴ, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
μή σε, φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
θεινομένην· τότε δ' οὔ τι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ,
χραισμεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα,
ῥίψε, ποδὸς τεταγὼν, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο·

582. male τόν γ'. fuit τὸν Ϝεπέεσσι.
585. προσέϜειπε. vulg. ἐν χερσὶ τ. 587. ἐν ὀφθαλμοῖσι Ϝίδωμαι.

584. 5. Poculum matri præbet non tanquam pocillator, οἰνοχόος, quod vulgo narrant, verum propinans, ut solebant facere honoris caussa. Tum ille, ut et ceteris diis propinet, pocula replet iisque præbet ad eos exhilarandos. δέπας ἀμφικύπελλον, fundum in medio habens, ut utrinque cavum sit, quod vinum recipiat.

587. μή σε ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι θεινομένην, sive in conspectu, coram, male mulcatam, sive ut cernam σὺν ὀφθαλμοῖς, antiquo usu.—589. ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι, ut semel de hoc usu moneam, pro ἀργαλέον γὰρ, χαλεπόν, ἐστιν, ἀντιφέρεσθαι Διΐ.—591. ποδὸς τεταγὼν, λαβόμενός μου. me apprehensum pede. a τάω, capio, τάζω, τέταγα,

ἑδέων.] Ἐκ τῶν καθεδρῶν. Στυφελίξαι.] Ἀποκινῆσαι, ἀναστρέψαι. Πολὺ φέρτερος.] Καταπολὺ κρείττων, ἰσχυρότερος. 582. Καθάπτεσθαι.] Καταπραΰνειν, ἐπέχειν. Μαλακοῖσιν.] Μαλακευτικοῖς, πραέσι. 583. Αὐτίκα.] Παραχρῆμα, εὐθέως. Ἵλαος.] Ἵλεως, εὐμενής. 584. Ἀναΐξας.] Ἀνορμήσας, ἀναστάς. Δέπας.] Ἔκπωμα, ποτήριον. Ἀμφικύπελλον.] Ἀμφοτέρωθεν κοῖλον καὶ περιφερές. ἢ χύπελον, ἔνθα ὁ πηλὸς χεῖται. 585. Τίθει.] Ἐδίδου. Καί μιν.] Καὶ αὐτήν. 586. Τέτλαθι.] Καρτέρησον, ὑπόμεινον. Ἀνάσχεο.] Ἀνάσχου, ὑπόμεινον. Κηδομένη περ.] Καίπερ λυπουμένη. 587. Ἐοῦσαν.] Οὖσαν. Ἴδωμαι.] Θεάσωμαι. 588. Θεινομένην.] Πληττομένην, τυπτομένην. Τότε δ' οὔτι.] Τότε δὲ οὐδέν. Ἀχνύμενός περ.] Καίπερ λυπούμενος. 589. Χραισμεῖν.] Βοηθεῖν. Ἀργαλέος γάρ.] Χαλεπὸς γάρ ἐστιν ὁ Ζεὺς τῷ βουλομένῳ αὐτῷ ἀντιφέρεσθαι. ὅ ἐστιν, ἐναντιοῦσθαι καὶ φιλονεικεῖν. 590. Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα.] Εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Διὸς λέγει. Ἡρακλῆς ἀνακομιζόμενος μετὰ τὴν γενομένην ὑπ' αὐτοῦ πόρθησιν τῆς Ἰλίου ἐπὶ τῇ τοῦ Λαομέδοντος ἀπάτῃ, παρ' ὅσον αὐτῷ ἀντὶ τῶν ἀθανάτων ἵππων, οὓς ὑπέσχετο, ἀντέδωκε θνητοὺς ἀπατήσας, κατ' ἐκεῖνο καιροῦ προσέσχε τῇ Κῷ τῆς Μεροπίδος χειμῶνι κατεχόμενος, κατὰ χόλον Ἥρας μισούσης τὸν ἥρωα, καὶ διατοῦτο πρότερον κατακοιμισάσης τὸν Δία. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Κῶ θεασάμενοι αὐτὸν, καὶ ὡς ἄγριον θῆρα φοβηθέντες, ἐξήλασαν ἀπὸ τῆς πόλεως. ἐφ' ᾧ ἀγανακτήσας ὁ Ἡρακλῆς, ἐξεπόρθησε τὴν Κῶ. ἐπὶ δὲ τῇ τῆς Ἥρας κατακοιμίσει ὁ Ζεὺς ὀργισθεὶς, ἐν δεσμοῖς κατέσχε τὴν Ἥραν. ἣν ἐπειρᾶτο τηνικαῦτα ὁ Ἥφαιστος λύειν· καὶ φωραθεὶς, ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου ἐξεῤῥίφη, καὶ, εἰς Λῆμνον πρὸ τῆς Θρᾴκης νῆσον καταπεσὼν, χωλὸς ἐγένετο, ὥς φησιν ὁ Ποιητής. διὸ ἱερὰ τοῦ Θεοῦ ἡ Λῆμνος. Ἄλλοτε.] Καὶ ἐν ἄλλῳ χρόνῳ. Ἀλεξέμεναι.] Ἐπιβοηθεῖν. Μεμαῶτα.] Προθυμούμενον. 591. Ῥίψεν. Ἔῤῥιψε. Τεταγών.] Ἐκτεί-

πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
κάππεσον ἐν Λήμνῳ· ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
μειδήσασα δὲ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
οἰνοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.

598. Ϝοινοχόει. vulg. ᾠνοχόει.

πετάγω. Juno Herculi inimica, Jove sopito, tempestatem Herculi Troja reduci immiserat, qua ille cursu dejectus ad insulam Con est delatus. Tum Jupiter in eam vehementer exarserat, ita ut ex Olympo suspenderet, O. 17. sq. cumque Vulcanus interponere se vellet, expertus est eam fortunam, quam hic ipse enarrat. Somnus ægre se furenti Jovi subduxerat Ξ. 249. Adumbratur autem Jupiter pro indole et sensu rudiorum hominum et ætatum, in quibus viribus et manuum robore omnia geruntur, potentiorque est qui ceteris validior est, idemque Jupiter ira efferatus sævit, flagris cædit Junonem O. 16. verbera et flagra minatur inf. 587. deos raptat per atrium Olympi Ξ. 277. O. 23. Talem Jovem acceperat Homerus ab antiquioribus; nec ipse primus commentus est. Porro 594. *Sinties* antiquiores Lemni incolæ, barbari, ἀγριόφωνοι Odyss. Θ. 294. Pelasgicæ stirpis. Vulcanum statim recrearunt ex casu, ἐκομίσαντο; nam parum sensus vel vitæ ei inerat.

595. Risit dea, non tam casum filii recordata, sed subridet filio tam obsequiose poculum offerenti ut matrem exhilaret.—597. ἐνδέξια idem esse videtur quod ἐπιδέξια a dextra parte orsus: ut jam dictum ad vs. 471. Odyss. Φ. 141. ὄρνυσθ' ἑξείης ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι, ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει. Add. inf. H. 184.—599. ἄσβεστος γέλως simpliciter, multus, quandoquidem ministerium Vulcani non una propinatione absolvebatur; sed ab uno ad alterum deum procedebat cum poculo ex cratere hausto.—itaque vs. 600. διὰ δώματα ποιπνύοντα, διὰ τὸ δῶμα διακονοῦντα, per atrium discursitantem, ut vinum præbeat singulis. De claudicatione tanquam risus caussa nil in Homero habetur.

νας. Ἀπὸ βηλοῦ.] Ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. ἀπὸ γὰρ τοῦ οὐρανοῦ ἐῤῥίφη. γίγνεται δὲ ἀπὸ τοῦ βεβηκέναι τοὺς Θεοὺς ἐπ' αὐτῷ, καὶ τοὺς ἀστέρας κεῖθι βαίνειν εἴρηται. τῷ δὲ τόνῳ, καθάπερ οἱ Ἀρισταρχειοι, βηλὸν ὡς χωλὸν καὶ πηλὸν, ἀποδιδόντες τὸν τῶν Θεῶν βαθμόν. ἕτεροι δὲ βηλὸν εἶπον τὸν ἀνωτάτω πάγον, καὶ περιέχοντα τὸν πάντα ἀέρα. Ἄλλοι τὴν περίοδον τοῦ αἰθέρος καὶ τῶν ἄστρων· κοινῶς δὲ σημαίνει ὁ βηλὸς τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, ὃν καλοῦσι φλιάν. ὁ δὲ ποιητὴς ὑποτίθεται τὸν οὐρανὸν πύλας ἔχοντα. Εἴρηται δὲ βηλὸς, ἀπὸ τοῦ βαίνεσθαι· ὡς καὶ ὁδὸς ἀπὸ τοῦ διοδεύεσθαι. Θεσπεσίοιο.] Θείου, θαυμαστοῦ. 592. Πᾶν δ' ἦμαρ.] Δι' ὅλης δὲ τῆς ἡμέρας. Φερόμην.] Δι' ὅλης ἡμέρας ἐφερόμην, ἤτοι διὰ τοῦ οὐρανοῦ, ἢ διὰ τοῦ ἀέρος. Ἅμα δ' ἠελίῳ καταδῦντι.] Ἅμα δὲ τῷ δῦναι τὸν ἥλιον. 593. Κάππεσον.] Κατηνέχθην, κατέπεσον ἐν τῇ Λήμνῳ. ἡ δὲ Λῆμνος, νῆσός ἐστι Θρᾴκης ἱερὰ Ἡφαίστου, ἔχουσα δύο πόλεις, Ἡφαιστιάδα καὶ Μύριναν. Ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν.] Ἐνῆν, ἀντὶ τοῦ, ἐλειποψύχουν, βραχείας μοι τῆς ψυχῆς γενομένης. 594. Ἔνθα με.] Τότε με. Σίντιες.] Οἱ Λήμνιοι. ἀπὸ τοῦ σίνεσθαι καὶ βλάπτειν, ὄντες πειραταί. ἢ ὅτι δοκοῦσιν αὐτοὶ πρῶτοι ἐπινενοηκέναι τὰ πρὸς πόλεμον ὅπλα· ταῦτα γὰρ ὁμολογουμένως βλάπτει. Ἄφαρ.] Εὐθέως, ταχέως. Κομίσαντο.] Ἐπιμελείας ἠξίωσαν, καὶ ἀνείλοντο. 595. Μείδησεν.] Ἐμειδίασεν, ἐγέλασε. 596. Κύπελλον.] Ἔκπωμα, ποτήριον. παρὰ τὴν κοιλότητα. 597. Ἐνδέξια.] Ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ τῶν δεξιῶν μερῶν ἀρξάμενος. 598. Ὠινοχόει.] Ἀντὶ τοῦ, ἐνέχει τὸ νέκταρ,

ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
Μουσάων θ', αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
ἧχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι.
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤϊ' Ὀλύμπιος ἀστεροπητής,

600. Ϝίδον. 602. δαιτὸς ἐϜίσης. 606. Ϝοῖκόνδε Ϝέκαστος. 607. ἧχι Ϝεκάστῳ aut potius Ϝεκάστοι. 608. ποίησε Ϝιδυίῃσι. vulg. ποίησ' εἰδυίῃσι. 609. πρὸς Ϝὸν vitiose. v. Obss.

601—604. Vita deorum in Olympo, ad vitam heroum adumbrata. Adhibitus est epulis ἀοιδός. Musas canere credas *chorea ducta*, ad citharæ cantum.—604. ἀμειβόμεναι ὀπὶ, sive per vices inter se canentes, carmine amœbæo; sive excipiendo Apollinem, ut voce canerent quoties ille cithara canere desierat; sive, quod præstare puto, simpliciter accinentes.

606. Olympi regia adumbrata ad morem vitæ heroum. Est aula ac septum, αὐλὴ et ἕρκος, in quo magna ædes, δῶμα, præter hanc plures ædiculæ singulis diis habitandæ: οἶκοι. δώματα. Vulcani qui ἀμφιγυήεις, est simpliciter *pedibus captus, infir-*

ἐκίρνα. νέκταρ δέ ἐστι τὸ τῶν Θεῶν πόμα. Ἀπὸ κρητῆρος.] Ἀπὸ τοῦ κρατῆρος. Ἀφύσσων.] Ἀρυόμενος, ἀπαντλῶν. 599. Ἄσβεστος.] Ἀκατάπαυστος, πολύς. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ πυρός. Ἐνῶρτο.] Διηγείρετο. Μακάρεσσι.] Τοῖς μακαρισμοῦ ἀξίοις, ἀθανάτοις. 600. Διὰ δώματα.] Διὰ τῶν οἴκων. Ποιπνύοντα.] Ἐνεργοῦντα, διακονοῦντα. 601. Πρόπαν ἦμαρ.] Δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. Ἐς ἠέλιον καταδύντα.] Ἕως ἡλίου δυσμῶν. 602. Δαίνυντο.] Εὐωχοῦντο. 603. Φόρμιγγος.] Κιθάρας. Περικαλλέος.] Πάνυ καλῆς, ἐνδόξου. Ἔχεν.] Εἶχε. τέσσαρες γὰρ τέχναι ἀνατίθενται τῷ Ἀπόλλωνι, μουσικὴ, τοξικὴ, ἰατρικὴ, μαντική. 604. Μουσάων θ'.] Μουσῶν τε. ὁ δὲ λόγος, ὥσπερ τῆς εὐωχίας ἐνδεεῖς οὐκ ἦσαν οἱ θεοὶ, οὔτε τῆς τοῦ Ἀπόλλωνος μουσικῆς, ὁμοίως οὔτε τῆς τῶν μουσῶν ᾠδῆς, αἵτινες καὶ αὗται Ἀπόλλωνος κιθαρίζοντος ἐκ διαδοχῆς παραμέρος ᾖδον. Ἄειδον.] Αἵτινες ᾖδον. Ἀμειβόμεναι.] Ἐξαμοιβῆς καὶ διαδοχῆς ᾄδουσαι. Ὀπί.] Φωνῇ. 605. Φάος ἠελίοιο.] Περιφραστικῶς, τὸ τοῦ ἡλίου φῶς. 606. Κακκείοντες.] Κατακοιμηθησόμενοι. Ἔβαν.] Ἐπορεύθησαν. πρῶτος δὲ Ὅμηρος ἀφορμὴν ἔδωκε τοῖς ἀπὸ τῶν μαθημάτων εἰρηκόσιν, ἕκαστον θεὸν ἴδιον οἶκον ἔχειν. 607. Ἧχι.] Ἔνθα, ὅπου. Περικλυτός.] Ὁ πάνυ ἔνδοξος. Ἀμφιγυήεις.] Ὁ ἀμφοτέροις τοῖς γυίοις, ὅ ἐστι τοῖς ποσὶ, χωλός. κλίνεται δὲ ὁ ἀμφιγυήεις, τοῦ ἀμφιγυήεντος· ὅτι τὰ εἰς εις λήγοντα ἀρσενικὰ, διὰ τοῦ εντος κλίνονται, οἷον τολμήεις τολμήεντος, τελήεις τελήεντος, χαρίεις χαρίεντος. οὕτως οὖν καὶ ἀμφιγυήεις ἀμφιγυήεντος. 608. Εἰδυίῃσιν.] Ἐπιστήμοσιν, ἐμπείροις. Πραπίδεσσι.] Φρεσὶ, διανοίαις. 609. Πρὸς ὃν λέχος.] Ὁ δὲ Ζεὺς, φησὶν, εἰς τὴν ἰδίαν κοίτην παρεγένετο. Κρόνου καὶ Ῥέας ἐγένοντο υἱοὶ

ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι·
ἔνθα καθεῦδ' ἀναβάς· παρὰ δὲ, χρυσόθρονος Ἥρη.

mis et fluxis pedibus, opera has domos fuisse factas ex h. l. discimus; uti et illud: esse in Olympo noctium vices et deorum somnos.—610. *ὅτε ἐφικνεῖταί οἱ ὕπνος.*

ἄῤῥενες γ'· Ζεὺς, Ποσειδῶν, καὶ Ἅιδης· θυγατέρες τρεῖς· Ἑστία, Δημήτηρ, καὶ Ἥρα. (λείπει.) Τούτων φασὶν ἐπὶ τῆς Κρόνου δυναστείας ἠράσθησαν. τὸν δὲ Δία καὶ Ἥραν ἐπὶ ἐνιαυτοὺς τριακοσίους, ὥς φησι Καλλίμαχος ἐν β' αἰτιῶν· ὥστε Ζεὺς ἐράτιζε τριηκοσίους ἐνιαυτούς. λάθρα δὲ τῶν γονέων ἀλλήλοις συνερχόμενοι, ἔσχον υἱὸν Ἥφαιστον, οὐχ' ὁλόκληρον, ἑκατέρους δὲ τοὺς πόδας χωλὸν, ὥς φησιν αὐτὸν καὶ ἀμφιγυήεντα ὁ Ποιητής· ὅτι δὲ λάθρα τῶν γονέων συνήρχοντο ἀλλήλοις, μαρτυρεῖ καὶ ὁ Ποιητὴς, λέγων· εἰς εὐνὴν φοιτῶντε φίλους λήθοντο τοκῆας. μετὰ δὲ τὴν τῶν Τιτάνων ὑπὸ Διὸς καθαίρεσιν, καταταρταρωθέντος Κρόνου, Ζεὺς καὶ Ἥρα διαδεξάμενοι τὴν ἐν οὐρανῷ βασιλείαν, μέχρι τοῦ νῦν θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων βασιλεύουσιν, ἀλλήλοις ἡρμοσμένοι, τῆς Ἥρας τελείας καὶ συζύγου προσαγορευομένης, παρ' ὅσον ἀδελφὴ μόνη ἀνδρὸς ἔτυχεν τοιούτου. ἔσχε δὲ Ἥβην θυγατέρα, ἣν οἰνοχόον θεῶν παρίστησιν ὁ Ποιητής. 610. *Ἔνθα πάρος.] Ὅπου καὶ πρότερον. Κοιμᾶθ'.] Ἐκοιμᾶτο. Ὅτε μιν.] Ὅτε αὐτόν. Γλυκύς.] Ἡδύς. Ἱκάνοι.] Καταλάβοι.* 611. *Ἔνθα.] Ἐνταῦθα. τοπικὸν ἐπίῤῥημα. Κάθευδεν.] Ἐκοιμᾶτο. προπερισπαστέον δὲ, ὥστε μὴ προστακτικὸν εἶναι ἐνεργητικόν. Ἀναβάς.] Ἀνελθών. Παρὰ δέ.] Πάρ' αὐτὸν δέ. Χρυσόθρονος.] Χρυσοῦν θρόνον ἔχουσα, βασιλίς. μᾶλλον δὲ, ἐπειδὴ τὰ πρὸς τῷ αἰθέρι μέρη τοῦ ἀέρος γειτνιῶντα τῷ ἡλίῳ πυρώδη ἐστίν· ὁ γὰρ Ποιητὴς ἀλληγορῶν, τὸν χρυσὸν λαμβάνει ἀντὶ πυρός. Ἥρη.] Ἥρα. Ἰστέον, ὅτι ἡ ῥαψῳδία αὕτη μόνη παραβολὴν οὐκ ἔχει.*

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Β.

ARGUMENTUM.

QUOD in vulgari narratione ita se haberet: Agamemnonem in contemtum Achillis, ut se ejus virtute et copiis haud egere ostenderet, Achivos ad Trojam expugnandam eduxisse: hoc poeta ita ornavit, ut consilium a somnio repeteret, cujus religio et auctoritas inter illos homines erat magna. Hoc autem somnium ita instruxit, ut Jovem sollicitum de ratione ineunda, quomodo Thetidis precibus suisque promissis satis faceret, tandem in eo acquievisse diceret, ut somnio falso Agamemnonem in fraudem induceret;—35. qui, spe sibi facta, fore ut Trojam sine mora expugnaret, nihil sibi gloriosius fore arbitratus, quam si sine Achille Trojam caperet, rem statim ita est aggressus, ut de via et ratione dispiceret, quomodo Achivis consilium suum probaret. Concio erat convocanda; antequam id rite fieret, consessum principum indicit: in quo somnium exponit, et, ut animos Achivorum exploret, an parati ad pugnam ineundam sint sine Achille, se simulare velle significat consilium de reditu in patriam re infecta parando; scilicet fore arbitratus, ut concio magno clamore posceret signum pugnæ proponendum—83. Enimvero res aliter cecidit, quam expectaverat; concione enim facta Achivi mentionem de discessu faciendo læti audiunt et extemplo discessum parant—154. Jam conclamatum erat, cum rem restituit Ulyssis prudentia; monitu scilicet Minervæ Junonis hortatu cælo delapsæ—181. Iterum in concionem coguntur Achivi Ulyssis suasu et auctoritate—210. Episodium de Thersite, cujus convicia in Agamemnonem Ulysses compescit—278. Idem verba facit in concione, et in memoriam revocat Calchantis vaticinium ante novem annos in Aulide ostentum interpretantis, quo constare ait, non nisi decimo anno Trojam expugnatum iri—333. In eandem sententiam verba facit Nestor, simulque tactices genus aliquod in pugna adhibere suadet—368. Agamemnon, jam pœnitentia injuriæ in Achillem contactus,—375. jubet copias curare corpora,—401. ipse, victima cæsa, principes epulis excipit—431. Tum Nestoris suasu præcones signum pugnæ edunt, ipsi principes copias ordinant, omnesque in aciem procedunt—493.

Sequitur nunc recensus copiarum, et quidem secundum loca Græciæ e quibus advenerant, una cum ducum nominibus, et navium, quibus advenerant, numero. Facit autem poeta initium a Bœotis,—516. forte quod ex Aulide classis evecta fuerat. Inde Phocenses—526. Locri—535. Eubœenses—545. Athenienses et Salaminii—558. Argivi—568. Mycenæi—580. Lacedæmonii—590. Pylii—603. Arcades—614. Elidenses—624. Dulichienses—630. Cephallenes—637. Æ-

toli—644. Cretes—652. Rhodii—670. Symæi—675. Coi et alii ex insulis vicinis—680. Pergit ad Thessaliam: ex hac memorantur Myrmidones—694. Phylacenses—710. Pheræi—715. Methonæi—728. Œchalienses—733. Ormenii—737. Argissenses et Gyrtonii—747. Perrhæbi—755. Magnetes—759. In his præstantissimi equi erant bigæ Eumeli, Admeti f. et fortissimus erat Ajax, quandoquidem Achilles aberat—779. Copiæ ita instructæ versus Ilium procedunt. At Trojanis ante Priami ædes concionem habentibus per Politen affertur nuntius de Achivorum adventu; statim armis illi captis, Hectore duce, egressi ad tumulum Batieam dictum Achivis occurrunt—815. Inde fit brevis recensus Trojanorum et sociorum, una cum eorum ducibus; sunt autem primo loco ipsi Trojani, agmen numerosissimum duce Hectore—818. Eorum socii Dardanii—823. Troes ex Zelea —827. ex Adrastea, Apæso, Pityea et Terea—834. ex Percote, Practio, Sesto, Abydo, et Arisbe 839. Pelasgi Larissæi—843. Thraces—845. Cicones—847. Pæones inde ab Axio fl.—850. Paphlagones ex Henetis—855. Halizones—857. Mysi—861. Phryges ex Ascania—863. Mæones—866. Cares ex locis circa Miletum et Mæandrum—875. Lycii—877.

Deorum ministerio in hoc libro hæc peraguntur: primo, quod a Jove, id agente, ut, Achille absente, pugna cum Trojanis commissa, Agamemnon cladem accipiat, atque malo suo intelligat, Achillis virtutem male a se esse contemtui habitam, Somnium ad Agamemnonem mittitur, quod falsa persuasione ac spe ad pugnam committendam eum impellat: 1—35. Mox, cum, concione habita, Agamemnonis oratio simulata, non eo quo expectabatur modo, Achivorum animos impulisset, verum, ut reditum, bello infecto, alacriter et cupide pararent, eos incitasset, Minerva, Junonis hortatu, de Olympo delapsa, Ulyssem instigat, ut Achivorum impetum sistat ac retundat 155—182. Postea quoque illa operam præstat in turmis ad pugnam convocandis 445 —455. Contra Iris, a Jove missa, Politæ facie adscita, Trojanis prountes ad pugnam Achivos nuntiat: 786—807. Quæ omnia satis ardeguunt constitutum hoc habere poetam, ut, tanquam ex fide historica, seu fama antiqua accepta et a Musa sibi impertita, casus quoscunque et consilia humana ad deorum interventus et ministeria revocet: quo ipso Homericæ poesi certus narrationis character, et color, quem nullum aliud carmen habet, aut habere potest, est constitutus.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Β. ῾ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

ΖΕΥΣ ὄνειρον ἐπιπέμψας Ἀγαμέμνονι, παρακελεύεται τοὺς Ἕλληνας ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ, πρότερον μὲν συνέδριον τῶν ἀρίστων ἔπειτα δὲ ἐκκλησίαν ποιησάμενος, ἀποπειρᾶται αὐτῶν παρακελευσάμενος φεύγειν εἰς τὰς πατρίδας. Κατέχει δὲ αὐτοὺς Ὀδυσσεὺς Ἀθηνᾶς προνοίᾳ, καὶ Νέστωρ δημηγορήσας. εἶτα τροφὴν ἀνελόμενοι, ἐξοπλίζονται αὐτοί τε, καὶ οἱ ἡγεμόνες· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες, Ἴριδος αὐτοῖς ἀπαγγειλάσης.

ΑΛΛΩΣ.

ΖΕΥΣ (ἐμέμνητο γὰρ τῆς Θέτιδος ἱκεσίας,) τῶν ἄλλων Θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ὕπνῳ σχολαζόντων, πρὸ ὀφθαλμῶν ποιούμενος τιμῆσαι τὸν τοῦ Πηλέως, ὄνειρον Ἀγα-

μέμνονι πέμπει, κελεύων αὐτῷ ἐμβαλεῖν πάντας Ἕλληνας εἰς τὴν μάχην, συμβουλεύων αὐτῷ δηλαδὴ καὶ τὸν Ἀχιλλέα παρακαλέσαι. ὁ δὲ, οὐ συνιεὶς τὸ ὄναρ, τοῖς ἀριστεῦσιν αὐτὸ διηγεῖται· καὶ μετὰ τοῦτο εἰς ἐκκλησίαν ἀθροίσας πάντας Ἕλληνας, ὑπόπτως πρὸς αὐτοὺς διακείμενος, διὰ τὸ ἡγεῖσθαι τὸν Ἀχιλλέα, ἐπιτιθέμενον αὐτοῦ τῇ ἀρχῇ, προσοικειοῦσθαι τὸ πᾶν πλῆθος, πειράζων, φεύγειν αὐτοὺς εἰς τὰς πατρίδας κελεύει. οἱ δὲ οὐ συνιέντες, ἐπὶ τὸ καθέλκειν τὰς ναῦς, καὶ εἰς τὰς πατρίδας ἀπαλλάττεσθαι χωροῦσιν. Ὀδυσσεὺς δὲ, ὑποθεμένης αὐτῷ Ἀθηνᾶς, τοὺς μὲν ἀρίστους πειθοῖ κατέχει, τῶν δὲ στρατιωτῶν πικρῶς καθάπτεται. παύει δὲ καὶ Θερσίτην, ἀμούσως πρὸς τὸν βασιλέα στασιάζοντα· καὶ τοὺς Ἕλληνας μεῖναι, καὶ τὴν Ἴλιον ἑλεῖν προτρέπει. Συμβουλεύσαντος δὲ καὶ Νέστορος τὰ αὐτὰ, Ἀγαμέμνων θύσας τῷ Διῒ, τοὺς γέροντας ἑστιᾷ· καὶ προτρεψάμενος τοὺς Ἕλληνας, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξάγει πάντας. Ἑξῆς δέ ἐστιν ὁ κατάλογος τῶν νεῶν, ἐφ' ὧν ἦλθον οἱ Ἕλληνες, καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν, καὶ τῶν Τρώων καὶ τῶν ἐπικούρων.

Βῆτα δ' ὄνειρον ἔχει, ἀγορὴν, καὶ νῆας ἀριθμεῖ.

ἌΛΛΟΙ μέν ῥα, θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ,
εὗδον παννύχιοι, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος·
ἀλλ' ὅ γε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα
τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

3. κατὰ φρένα, ὡς. legendum κατὰ φρένας, ὡς.

1. Quod promiserat Jupiter Thetidi, velle se id agere, ut Achivis a Trojana acie victis Agamemnonem injuriæ Achilli factæ pœniteret: A. 508. sq. de eo exsequendo nunc ille deliberat; tandemque ad fraudem confugit, qua Agamemnonis vecordiam stimulet, ut ille, se Achilli parem esse eoque absente non minus bene geri res posse, arbitratus, pugnam ineat. Ad hanc rem Somnii ministerio Jupiter utitur. Præclarum hoc figmentum, a populari ad sensum accommodata opinione ductum de somniis divinitus immissis; etsi Agamemnonem ipsa animi arrogantia et Achillis obtrectatio eo adducere debuit, ut ad elevandam ejus virtutem et auctoritatem copias educeret; tum nec consultum erat, post Myrmidonum discessum Achivos sedere in castris otiosos.

ἱπποκορυσταὶ, qui armati de curribus pugnant, κορυσθέντες, μαχόμενοι, ἀπὸ τῶν ἵππων, ἁρμάτων. h. l. simpl. epitheton ornans.

3. ὡς Ἀχιλῆα τιμήσῃ. τιμᾶν, quo sensu sup. A. 171. expositum, ut, ulciscendo injuriam ei illatam, honorem imminutum redintegraret. Tum ὀλέσῃ δὲ, quomodo magnam cladem Achivis inferret, Achillis virtute destitutis. Jungenda aut ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν ex more dicta; aut πολέας Ἀχαιῶν. et mox ἐπιπέμψαι Ὄνειρον Ἀγαμέμνονι.—

1. Ἄλλοι μέν ῥα.] Οἱ μὲν δὴ λοιποί. Ἔστι δὲ σύνδεσμος παραπληρωματικός. Ἀνέρες.] Ἄνδρες. Ἱπποκορυσταί.] Ἐφ' ἵππων ὁπλιζόμενοι, ἢ ἵππους κορύσσοντες. τοῦτ' ἔστι, πολεμικοὶ, ἢ ἀφ' ἵππων μαχόμενοι. 2. Εὗδον.] Ἐκάθευδον, ἐκοιμῶντο. Παννύχιοι.] Δι' ὅλης τῆς νυκτός. Πῶς ἐν τῇ Α'. εἰπὼν τὸν Δία καθεύδειν, νῦν φησι, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος; Λέγομεν δὲ ἡμεῖς, ὅτι ἐκάθευδε μὲν, ἀλλ' ἐπ' ὀλίγον ἐκαθεύδησε, καὶ οὐ διὰ πάσης τῆς νυκτὸς, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι καθεύδουσι. Δία δ' οὐκ ἔχε.] Τὸν δὲ Δία οὐκ εἶχε. Νήδυμος.] Ἡδύς. 3. Ἀλλ' ὅγε.] Ἀλλ' οὗτος ὁ Ζεύς. Μερμήριζεν.] Ἐμερίμνα. Κατὰ φρένα.] Κατὰ τὴν διάνοιαν. Ὡς Ἀχιλῆα.] Ὅπως τὸν Ἀχιλλέα. 4. Ὀλέσῃ.]

ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι οὖλον Ὄνειρον·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Βάσκ' ἴθι, οὖλε Ὄνειρε, θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω.
θωρῆξαί ἑ κέλευε κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες

5. δέ Ϝοι. 6. Ϝοῦλον v. Obss. 7. Ϝέπεα. 8. ἴθι, Ϝοῦλε.
11. θωρῆξαί Ϝε. vulg. καρηκομόωντας una voce.

6. οὖλος Ὄνειρος. ὀλέθριος. ἐπ' ὀλέθρῳ πεμπόμενος, διὰ τὴν ἀπάτην. Scilicet sunt somnia alia vera, alia falsa: hæc in fraudem et perniciem homines inducunt.

8—35. Inest poetica vis primo in ipso commento somnii, tum in exponenda re tanquam per drama: Arcessitur Ὄνειρος, mandata accipit, exsequitur. Forte tamen hæc non tam ingenio poetæ, quam antiqui sermonis indoli deberi, dicendum, qua non facta narrantur, ut jam facta, sed facienda, uti facienda sunt et ut fiunt.

10. ἀτρεκέως—ὡς ἐπιτέλλω junge; *accurate, iisdem verbis. Falsum Somnium*, Jove haud indignum habitum nec a rudioribus hominibus, nec a poeta epico, cui Jupiter nunc nihil aliud est quam inventum epicum, ut auctorem facti habeat. cf. inf. ad vs. 114.—13. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς—φράζονται. Quod alias διχοφρονεῖν. διχογνωμονεῖν. *sententiis et consiliis inter se dissidere, diversa sentire.* Nunc igitur dii, ad quorum consilia, monita, studia, operam, interventum, omnia referuntur in Iliade,

Ἀπολέσῃ, ἀφανίσῃ. Πολέας.] Πολλούς. Ἐπὶ νηυσίν.] Ἐπὶ τοῖς πλοίοις. 5. Ἥδε δέ οἱ.] Αὕτη δὲ αὐτῷ. Κατὰ θυμόν.] Κατὰ τὴν ψυχήν. Ἀρίστη.] Καλλίστη. Φαίνετο.] Ἐφαίνετο, ἐδόκει. 6. Πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ.] Πέμψαι τῷ υἱῷ τοῦ Ἀτρέως τῷ Ἀγαμέμνονι. Οὖλον Ὄνειρον.] Νῦν τὸν ὀλέθριον. Δηλοῖ δὲ καὶ τὸν προσηνῆ, καὶ τὸν ὁλόκληρον, ὡς ἐν Ὀδυσσείᾳ φησίν· οὖλον ἄρτον ἑλών. Δηλοῖ δὲ καὶ τὴν τῶν τριχῶν διαστροφήν. Οὖλον δὲ Ὄνειρον, οὐκ αὐτὸν ὀλέθριον ὄντα, ἀλλὰ τὸν ἐπ' ὀλέθρῳ πεμπόμενον. Ἢ, οὖλον, τὸν ὑγιῆ. ὥσπερ λέγεται, οὐλὴ τραύματος. Σημαίνει δὲ ἡ λέξις καὶ τὸ ὑγιαίνειν. ὡς ἐν ἐκείνῳ, οὖλέ τε, καὶ μάλα χαῖρε, Θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν. 7. Καί μιν φωνήσας.] Καὶ αὐτὸν προσκαλεσάμενος. Ἔπεα πτερόεντα.] Λόγους ταχεῖς. οὐδὲν γὰρ λόγου ταχύτερον. Προσηύδα.] Προσεῖπε. 8. Βάσκ' ἴθι.] Πορεύου, καὶ ἄπιθι. ἔστι γὰρ ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό. Οὖλε.] Ὀλέθριε. Θοάς.] Ταχείας. 9. Ἐλθὼν ἐς κλισίην.] Παραγενόμενος ἐς τὴν σκηνήν. 10. Μάλα.] Λίαν, πάνυ. Ἀτρεκέως.] Ἀληθῶς. Ἀγορευέμεν.] Ἀγορεύειν, λέγειν. Ὡς ἐπιτέλλω.] Ὡς προστάσσω. 11. Θωρῆξαί ἑ.] Καθοπλίσαι αὐτόν. Κέλευε.] Παραίνει, πρόστασσε. Καρηκομόωντας.] Τοὺς τὰς κεφαλὰς κομῶντας, ἀνδρείας χάριν. Τῶν Ἑλλήνων τοπαλαιὸν, ἀρετῆς ἕνεκα καὶ ἀνδρείας κομώντων τὰς κεφαλὰς, λόγος, πρῶτον Θησέα, ἀποκειράμενον τὴν ἐμπροσθίαν κόμην, εἰς Δῆλον ἀναθεῖναι τῷ Ἀπόλλωνι. Ἀπὸ δὲ τοῦ κομῶντας, ἐν διαιρέσει, κομόωντας. 12. Πανσυδίῃ.] Πανστρατί. Νῦν γάρ κε.] Νῦν γὰρ ἄν. Ἕλοι.] Λάβοι, πορθήσοι. Εὐρυάγυιαν.] Πλατυάμφοδον, μεγάλην. ἀγυιαὶ γὰρ, τὰ ἄμφοδα. 13. Ἀμφὶς φράζονται.] Χωρὶς ἀλλήλων βουλεύονται. διχογνωμοῦσι περὶ τῆς Ἰλίου. τοῦτ' ἔστιν, οὐκ ἔτι γὰρ οἱ τὸν Ὄλυμπον κατοικοῦντες Θεοὶ διάφορα φρονοῦσιν, οἱ μὲν τὰ

ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψε γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο· βῆ δ' ἄρ' Ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε·
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
εὕδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, Νηληΐῳ υἷι ἐοικώς,
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ' Ἀγαμέμνων·
τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὄνειρος·
Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,

20. Ϝυῖι ϜεϜοικώς. 22. Fuit μιν Ϝεισάμενος vel μιν ἐϜεισάμενος.

in Trojæ excidium conspirant, Junonis precibus permoti.—15. Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται. *imminent.* ἅπτω, ἐφάπτω, περιάπτω. Bene Schol. br. ἐπήρτηται. ἐπικρέμαται. τοῦτ' ἐστιν, ἐπίκειται. Sic et Hesych. Etymol.

19. περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος. Sic et Ξ. 252. 3. Ψ. 62. 63. ἀμφιχυθείς. Nota poetica forma de ipso Somno, re a sensu ducta, quum ille nos opprimere, circumdare, amplecti videatur. Est autem de amplexu et alibi: Il. Ξ. 314. ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ. Od. Π. 214. et sic *circumfusa super* de Venere Martem amplexa ap. Lucret. ἀμβρόσιος autem seu θεῖος seu ἥδιστος. v. ad Α. 529.

20. ὑπὲρ κεφαλῆς adstitit Somnium: quod solenne est de somniis: sic de Patroclo per quietem viso Ψ. 68. et al.—21. τόν ῥα μάλιστα. in hoc latet ratio cur Somnium Nestoris potissimum persona indutum Agamemnoni obvenerit; ut tanto gravior ejus esset ad movendum eum vis et auctoritas.

24. Unum e principibus et regibus declarat per βουληφόρον ἄνδρα, quippe quorum auctoritas in consiliis spectatur capiendis et exsequendis. βουληφόροι ποτὲ μὲν βασιλεῖς hoc versu laudato ait Apollon. Lex. h. v.

ὑπὲρ Τρώων, οἱ δὲ τὰ ὑπὲρ Ἑλλήνων. 14. Ἐπέγναμψεν.] Ἐπέκαμψεν, ἔπεισεν. 15. Ἥρη.] Ἡ Ἥρα. Λισσομένη.] Λιτανεύουσα, ἱκετεύουσα. Τρώεσσι δέ.] Τοῖς δὲ Τρωσί. Κήδεα.] Κακά. Ἐφῆπται.] Ἐπήρτηται, ἐπικρέμαται. τοῦτ' ἐστιν, ἐπίκειται. 16. Ὣς φάτο.] Οὕτως εἶπε. Βῆ δ' ἄρ'.] Ἐπορεύθη δέ. Ἄκουσεν.] Ἤκουσε. 17. Καρπαλίμως.] Ταχέως. Ἵκανε.] Παρεγένετο. 18. Ἐκίχανε.] Κατέλαβεν. 19. Εὕδοντ' ἐν κλισίῃ.] Κοιμώμενον ἐν τῇ σκηνῇ. Περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.] Περιεκέχυτο αὐτῷ ὁ θεῖος ὕπνος. 20. Στῆ δ' ἄρ'.] Ἔστη δέ. τὸ ἡγεμονικὸν γάρ, τὰς αἰσθήσεις ἀνειμένον ἐστὶν αὐτόθι. Νηληΐῳ υἷι ἐοικώς.] Τῷ Νηλέως παιδὶ Νέστορι ὁμοιωθείς. ὁ δὲ τύπος πατρωνυμικός. 21. Τόν ῥα.] Ὅντινα δὴ Νέστορα. Γερόντων.] Ἐντίμων, πρεσβυτέρων. Τῖ'.] Ἐτίμα. 22. Τῷ.] Τούτῳ. Ἐεισάμενος προσεφώνεε.] Ὁμοιωθεὶς προσεφθέγγετο. Θεῖος.] Θαυμαστός. 23. Εὕδεις.] Καθεύδεις. Ἀτρέος υἱέ.] Ὦ τοῦ Ἀτρέως παῖ Ἀγάμεμνον. Δαΐφρονος.] Πολεμικὸν φρόνημα ἔχοντος. Ἱπποδάμοιο.] Ἵππους δαμάζοντος, πολεμικοῦ. 24. Οὐ χρή.] Οὐ προσῆκόν ἐστιν, οὐ δεῖ. Παννύχιον.] Δι' ὅλης τῆς νυκτός. Βουληφόρον.] Βουλευτικόν. 25. Ὧι.] Ὧιτινι. Ἐπιτετράφαται.] Ἐπιτετραμμένοι καὶ ὑποτεταγμένοι εἰσί. Καὶ τόσσα.] Καὶ τοσαῦτα. Μέμηλε.] Διὰ φροντίδος ἐστίν. 26. Ἐμέθεν.] Ἐμοῦ.

ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται ἠδ' ἐλεαίρει·
θωρῆξαί σε κέλευσε κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσὶ, μηδέ σε λήθη
αἱρείτω, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσετο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλε.
φῆ γὰρ ὅγ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ,
νήπιος, οὐδὲ τὰ ᾔδη ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα.
θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε στοναχάς τε
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου· θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή·

35. vulg. ἀπεβήσατο. 38. τὰ Ϝῄδη—μήδετο Ϝέργα.

36. Hæc a poeta suaviter interposita sunt; ut in tragœdia interdum ii, qui spectant, nonnulla super fortuna eorum, qui in scenam inducti sunt, edocentur, quæ hi ipsi ignorant.

38—40. Non norat quæ Jupiter ulciscendæ injuriæ Achilli illatæ caussa parabat; ut, antequam Troja expugnaretur, multæ adhuc clades intervenirent. ἐπιθήσειν γὰρ ἔμελλεν ἄλγεα.

41. θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή. *resonabat adhuc in ejus auribus vox per somnum accepta:* quod Luciano et aliis ἔναυλος φωνή. Est autem proprium de voce, aut sono, ut *fluere*, ῥέειν, dicatur; itaque et ἀμφιχέεσθαι. Hæc et similia multis exemplis illustrare velle, vana esset opera; at ab interprete vel verbo in memoriam sunt revocanda; nam, nisi talia sensu et mente teneas, suavitas orationis periit. De expositione poetæ copiosa rerum tenuium v. ad A. 432.

41—84. Agamemnon, quæ noctu in mentem venerant, statim exsequitur, consi-

Ξύνες.] Σύνες, ἄκουσον. ἀντὶ τοῦ, τοῦτο τὸ παρ' ἐμοῦ λεγόμενόν σοι νόησον. Ὦκα.] Ταχέως. Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι.] Ἀπὸ γὰρ τοῦ Διός σοι ἥκω φέρων τὰς ἀγγελίας. 27. Ὅς σευ ἄνευθεν ἐών.] Ὅστις σοῦ ἄποθεν καὶ χωρὶς οἰκῶν. Μέγα.] Μεγάλως. Κήδεται.] Φροντίζει. Ἠδ' ἐλεαίρει.] Καὶ ἐλεεῖ. 33. Σῇσι.] Ταῖς σαῖς. Φρεσί.] Ταῖς διανοίαις. τουτέστι, τὸ λεχθέν σοι κατὰ νοῦν ἔχε, καὶ μέμνησο. 34. Αἱρείτω.] Καταλαμβανέτω. Εὖτ' ἄν σε.] Ὁπόταν σέ. Μελίφρων.] Ὁ ἡδύς. Ἀνήῃ.] Καταλίπῃ, ἐάσῃ. 35. Ὣς ἄρα φωνήσας.] Οὕτως δὴ εἰπών. Ἀπεβήσατο.] Ἀπέβη, ἀνεχώρησε. Τὸν δ' ἔλιπ'.] Τοῦτον δὲ κατέλιπεν. Αὐτοῦ] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον. 36. Τὰ φρονέοντα.] Ταῦτα λογιζόμενον. Θυμόν.] Ψυχήν. Ἅ ῥ'.] Ἅτινα δή. Οὐ τελέεσθαι.] Οὐ τελειωθήσεσθαι, οὐ πληρωθήσεσθαι. Ἔμελλεν.] Ἔμελλε, ἐῴκει. 37. Φῆ.] Ἔφη, εἶπεν, ἐλογίσατο. Αἱρήσειν.] Λαβεῖν, πορθήσειν. Ἤματι κείνῳ.] Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 38. Νήπιος.] Ἄφρων, ἀνόητος. Οὐδὲ τά.] Οὐδὲ ταῦτα. Ἤιδει] Ἠπίστατο. Μήδετο.] Ἐβουλεύετο. 39. Θήσειν.] Ποιήσειν. Ἐπ' ἄλγεα.] Ἐπ' αὐτοὺς κακά. Στοναχάς τε.] Καὶ στεναγμούς. 40. Κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.] Κατὰ τὰς ἰσχυρὰς μάχας. 41. Ἔγρετο.] Διηγέρθη, ἐγρηγόρησε. Θείη δέ μιν.] Θεία

ἕζετο δ' ὀρθωθείς· μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα,
καλὸν, νηγάτεον· περὶ δὲ μέγα βάλλετο φᾶρος·
ποσσί δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον·
εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεὶ,
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μέν ῥα θεὰ προσεβήσετο μακρὸν Ὄλυμπον,
Ζηνὶ φόως ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·

43. vulgo περὶ δ' αὖ. 48. vulg. προσεβήσατο.

lium seniorum cogit, visum exponit, et, Nestore quidem subdubitante, exercitum convocat.

44. ποσὶ λιπαροῖσι. epitheton ornans; simpliciter sunt candidi.—45. ἀμφὶ ὤμοισι βάλετο ξίφος, sollennis formula: *ensem* et *clipeum* ponere, cum *balteus*, ex quo suspensus erat, nominandus esset. Simili more dicuntur τόξα, ubi *sagitta* erat memoranda.—46. Cur πατρώϊον dixerit, declaratur inf. 101. ἄφθιτον αἰεὶ, *integrum servatum;* sc. et hereditate acceptum, et multo magis propter materiam. Sunt autem *solida, firma, durabilia* poetæ ἄφθιτα, ἀθάνατα ex prisco sermone. ut ægida dixit ἀγήραον ἀθανάτην τε. Sic E. 724. ἴτυς ἄφθιτος, curvatura rotæ non attrita. N. 22. Neptuni δώματα ἄφθιτα in mari, caverna in rupibus. ubi v. Not. et Σ. 370. Vulcani δῶμα ἄφθιτον, ex aere.—47. κατὰ νῆας. spatio inter mare et naves vacuo relicto.

48. 49. Somnium extrema nocte obvenerat; quod somniorum genus notabile habitum. Orto die Agamemnon concionem indixit. Homerus loquendi rationem: Ἠὼς μέν ῥα. *Eos conscendit Olympum* debuit habere ex antiquioribus carminibus poetarum, qui e monte Olympo solem orientem prospiciebant. Cum in eodem monte sedes deorum essent: *dies illis prior oriri videri* debuit quam mortalibus sub monte habitantibus. Inde poetica loquendi ratio facta. ἐρέουσα. ἀπαγγέλλουσα, simpl. ferens. Bene Apollon. Lex. φόως ἐρέουσα. τὴν ἀνατολὴν (ut recte em. Villois.) τοῦ ἡλίου προση-

δὲ αὐτὸν εἶχε κληδών. ὅ ἐστιν, ἀνεμνήσθη τὸ ὄναρ. Ἀμφέχυτο.] Περὶ ἐκέχυτο. Ὀμφή.] Θεία φήμη καὶ κληδὼν, ἡ τὸ ὂν φαίνουσα. Λέγει δὲ, ὅτι ἔναυλον εἶχε τὴν τοῦ ὀνείρου φωνήν. Ἐμφαντικὸν δὲ τὸ, ἀμφέχυτο, πρὸς τὸ μηδὲν αὐτῆς ἐπιλελῆσθαι. 42. Ἕζετο δ' ὀρθωθείς.] Ἐκάθισε δὲ ἀναστάς. Μαλακόν.] Ἁπαλόν. τρυφερόν. εἴρηται δὲ χιτὼν, τὸ ἱμάτιον, παρὰ τὸ οἱονεὶ περιχεῖσθαι αὐτὸ τῷ σώματι. ἰστέον δὲ, ὅτι ἐπὶ μὲν ἀνδρὸς χιτῶνα λέγει, ἐπὶ γυναικὸς σὲ πέπλον. Ἔνδυνε.] Ἐνεδύσατο. 43. Νηγάτεον.] Νεωστὶ κατεσκευασμένον, ἢ νενησμένον. Γίγνεται δὲ παρὰ τὸ γίγνω γατὸν, νεήγατον· ὑπερθέσει τοῦ ε, νηγάτεον, ἢ ἀγένητον, ἢ λεπτὸν, ἢ νεήγατον, νεωστὶ γεγονός. Δηλοῖ δὲ ὁ χιτὼν παρ' αὐτῷ καὶ τὸν σιδηροῦν. Περὶ δὲ βάλλετο.] Περιεβάλλετο δέ. Φᾶρος.] Ἱμάτιον. 44. Λιπαροῖσι.] Λευκοῖς, καὶ εὐτραφέσιν, ἢ προαλειφομένοις ἐν τῷ ὑποδεδέσθαι. Ἐδήσατο.] Ὑπερβατόν. ἵν' ᾖ, ὑπεδήσατο. Πέδιλα.] Ὑποδήματα. παρὰ τὸ περιειλεῖσθαι αὐτὰ τοῖς ποσὶν, ὅ ἐστι περιτίθεσθαι. 45. Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο.] Περιετίθετο δὲ τοῖς ὤμοις. Ξίφος.] Τὴν καλουμένην σπάθην. ἥτις εἴρηται παρὰ τὸ σπᾶσθαι αὐτὴν τῆς θήκης. Ἀργυρόηλον.] Ἀργυροῖς ἥλοις διαπεπαρμένον. 46. Εἵλετο δέ.] Ἔλαβε δέ. Σκῆπτρον.] Τὴν βασιλικὴν ῥάβδον. Πατρώϊον.] Προγονικόν. Ἄφθιτον.] Ἀδιάφθαρτον, αἰώνιον. ὅτι οὐκ ἐδόθη ἐκ τοῦ γένους ἑτέρῳ. 47. Σὺν τῷ ἔβη.] Σὺν τούτῳ ἐπορεύθη. Χαλκοχιτώνων.] Σιδηροθωράκων. 48. Ἠὼς μέν ῥα.] Ἡ ἡμέρα μὲν δή. Προσεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον.] Προσῆλθε τῷ μεγάλῳ Ὀλύμπῳ. τοῦτ' ἔστιν, ἀνέτειλεν. Μακρόν.] Μέγιστον. 49. Ζηνί.] Τῷ Διΐ. Φόως.] Φῶς. Ἐρέουσα.] Ἀπαγγελοῦσα, δείξου-

αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευε,
κηρύσσειν ἀγορήνδε κάρη κομόωντας Ἀχαιούς·
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ᾽ ἠγείροντο μάλ᾽ ὦκα.
βουλὴ δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων,
Νεστορέῃ παρὰ νηῒ Πυλοιγενέος βασιλῆος·
τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
  Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὄνειρος,
ἀμβροσίην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ
εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ᾽, ἄγχιστα ἐῴκει.
στῆ δ᾽ ἄρ᾽ ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·
εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ᾧ λαοί τ᾽ ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
νῦν δ᾽ ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται ἠδ᾽ ἐλεαίρει.
θωρῆξαί σε κέλευσε κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς

53. vulgo βουλὴν δὲ— 54. vulg. Πυληγενέος.
58. Ϝεῖδός—ἄγχιστα ϜεϜῴκει. 59. ἔϜειπε.

μαίνουσα. Est autem hic dies Iliadis XXII. vel XXIII; nam Chryse injuria affecto, per IX. dies lues sæviit; die X. concio ab Achille habita; inde XII. dies ad Jovis reditum in Olympum.

53. Senatum principum antea coegit Agamemnon quam concionem populi ingrederetur: quod institutum civitatum et populorum jam tum servatum videmus. Sintne γέροντες iidem, quos inf. 404. sqq. ad epulas vocat, haud dicam.—54. Νεστορέῃ παρὰ νηῒ Πυλοιγενέος βασιλῆος h. παρὰ νηῒ Νέστορος, forma non inusitata poetis v. c. E. 741. Γοργείη κεφαλὴ πελώρου pro Γοργόνος πελώρου. Ante Nestoris tentoria habitus Senatus, forte honoris caussa; et proxima ille a Menelao et Agamemnone loca tenebat. Ita etiam in νυκτεγερσίᾳ rhapsodia K. 73. uterque ad Nestorem primo loco accurrunt. Mox ἀρτύνεσθαι βουλὴν est comminisci, machinari, struere: ut aliquoties apud Homerum. De loco concionis populi habendæ v. H. 383.

56. ἐνύπνιον ἦλθεν Ὄνειρος. κατὰ τὸ ἐνύπνιον. ἐν ὕπνῳ. et 57. ἀμβροσίην διὰ νύκτα. θείαν.

σα. Ἀθανάτοισι.] Τοῖς θεοῖς. 50. Αὐτὰρ ὅ.] Οὗτος δὲ ὁ Ἀγαμέμνων. Κηρύκεσσι.] Τοῖς κήρυξι. Λιγυφθόγγοισιν.] Ἡδυφώνοις, ὀξυφώνοις. Κέλευε.] Ἐκέλευσε. 51. Κηρύσσειν.] Βοᾷν, συγκαλεῖν εἰς τὸν πόλεμον. νῦν δὲ, εἰς τὸ συνέδριον. 52. Ἠγείροντο.] Συνηθροίζοντο. Μάλ᾽ ὦκα.] Πάνυ σπουδαίως. 53. Βουλὴν δέ.] Ἐνταῦθα τὸ προβούλευμα. Μεγαθύμων.] Μεγαλοψύχων. γενναίων. Ἷζεν.] Ἐκάθισε, καθίδρυσε. Γερόντων.] Ἐντίμων, πρεσβυτέρων. 54. Νεστορέῃ παρὰ νηΐ.] Παρὰ τῇ τοῦ Νέστορος νηΐ. Πυλοιγενέος.] Τοῦ ἐν τῇ Πύλῳ γεγενημένου. 55. Πυκινήν.] Συνετὴν, σώφρονα. Ἠρτύνετο.] Παρεσκεύασεν, ἐποίησε. 56. Κλῦτε.] Ἀκούσατε. Θεῖος.] Ἤτοι θαυμαστὸς, ἢ θεόπεμπτος. Ἐνύπνιον.] Κατὰ τοὺς ὕπνους. 57. Ἀμβροσίην διὰ νύκτα.] Διὰ τῆς θείας νυκτός. Γίγνεται δὲ ἀπὸ τοῦ βροτὸς βροτίη. καὶ τροπῇ τοῦ τ εἰς σ, βροσίη. καὶ ἀμβροσίη, ἐν ᾗ βροτοὶ οὐ πορεύονται. Μάλιστα δέ.] Ὑπερβαλλόντως, ἐξαιρέτως. 58. Εἶδος.] Τὸν τῆς ὄψεως χαρακτῆρα. Μέγεθος.] Προσυπακουστέον τὸ, τοῦ σώματος.

πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
ἐκ Διός· ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν.—Ὣς ὁ μὲν εἰπὼν
ᾤχετ' ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν·
πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσι πειρήσομαι, ᾗ θέμις ἐστὶ,
καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
Ἦτοι ὅ γ' ὣς εἰπών, κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος,
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπε,
ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·

70. deb. esse: ὣς ὅγε Ϝειπών. 73. ἐγὼ Ϝέπεσι. 75. Ϝεπέεσσι. 76. Ϝειπών. 77. Πύλοιο Ϝάναξ. 78. μετέϜειπε.

—72. αἴ κέν πως. sc. σκοπήσομεν, εἴ. ut sexcenties ap. Hom. Et tum: *videamus an* est dictum pro, *curemus ut.* θωρήσσειν de educendis copiis, ut sæpe. Scilicet, Agamemnon verebatur, ne Achivi, ab Achille destituti, si ad pugnam eos educere vellet, imperium detrectarent. Hoc eum ad hanc rationem excogitandam adduxit, ut experiri vellet animos, contrario consilio re infecta reditus faciendi proposito. cf. libellum de Homerica poesi c. 20. Instruxerat autem rem Senatu ante habito sic, ut ei, quod ipse per simulationem suaserat, seniores contrarium suaderent: ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσι vs. 75. adeoque sua auctoritate permotum populum adducerent ad id, quod Agamemnone suadente fuissent recusaturi. Est autem hoc poeta dignum difficultates serere, et res ad eventus inopinatos adducere.

73. ᾗ θέμις ἐστί. jungenda sunt cum πρῶτα δ' ἐγώ, ita enim mos ferebat, ut, quæ agenda in concione essent, primo loco rex oratione proponeret.—74. φεύγειν est simpliciter, discedere, ut sæpe.—75. ἐρητύειν (μέμνησθε) h. e. κωλύειν, ut Apollon. Lex. h. l. non populum, sed dicentem me, impugnando et refellendo dicta. Et sic Schol.

81. καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον. scil. ἢ πυθοίμεθα. non, ut Sch. B. ad Ω. 222. ubi hoc

Φυήν.] Φύσιν, τρόπον. Ἄγχιστα.] Ἔγγιστα. Ἐῴκει.] Ὡμοίωτο. 70. Ὣς ὁ μέν.] Οὕτως μὲν δὴ οὗτος. 71. Ὤιχετο.] Ἀπήρχετο. Ἀποπτάμενος.] Ἀποπτὰς, ταχέως ἀπελθών. Γλυκύς.] Γνήσιος, ἡδύς. Ἀνῆκε.] Κατέλιπεν, ἀφῆκεν. 72. Αἴ κέν πως.] Ὅπως ἄν. Θωρήξομεν.] Ὁπλίσωμεν. Ἰώνων ἡ συστολή. 73. Πειρήσομαι.] Ἀπόπειραν λήψομαι. ἀπόπειραν δὲ τοῦ πλήθους λαμβάνει ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων, κατά τι παλαιὸν ἔθος βουλόμενος μαθεῖν, πότερον γνώμῃ οἰκείᾳ πολεμοῦσιν, ἢ ἀνάγκῃ. Ἧι θέμις ἐστίν.] Ὡς νενόμισται, ὡς προσῆκόν ἐστι. 74. Πολυκλήϊσι.] Πολυκαθέδροις. ἐξ οὗ πολυκώποις. κληῖδες γὰρ καλοῦνται αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι. 75. Ἄλλοθεν ἄλλος.] Ἄλλος ἀλλαχόθεν. Ἐρητύειν.] Κατέχειν, κωλύειν. 77. Ἦν.] Ὑπῆρχεν. Ἠμαθόεντος.] Ψαμμώδους, τραχείας. ἄμαθος γὰρ ἡ ψάμμος. 79. Ἡγήτορες.] Ἡγεμόνες. Ἠδὲ μέδοντες.] Καὶ πρόβουλοι. 80. Ἔνισπεν.] Εἶπεν, ἔλεξε. 81. Ψεῦδός κε.] Ψεῦδος ἄν.

νῦν δ' ἴδεν ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξ ἦρχε νέεσθαι.
οἱ δ' ἐπανέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν
σκηπτοῦχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.
Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων,
πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων,
βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν·
αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα·
ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο
ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν. μετὰ δέ σφισιν Ὄσσα δεδήει,

82. Deb. esse νῦν δὲ Ϝίδ' ὅς. 87. ἠΰτε Ϝέθνεα. 89. ἄνθεσι Ϝειαρινοῖσι.
90. ἔνθα Ϝάλις et leg. αἱ δέ τοι ἔνθα. 91. Ϝέθνεα.
92. E Bentleii mente ἐστιχόϜωντο.

hemistichium iterum legitur, μᾶλλον τοῦ ποιεῖν, ἐχωριζόμεθα καὶ τοῦ βαδίζειν ἐπὶ τὰς νῆας. antiqua forma μᾶλλον pro simplici μάλα. dicerem, inquit, esse hoc commentitium, et admodum alienus essem a credendo. Νῦν δ' ἴδεν. nunc autem nuntiat se vidisse hoc per somnum vir fide dignissimus.

84—86. Ex consilio principum in populi concilium procedit Agamemnon cum ceteris. Dum in concionem copiæ confluunt, multitudo copiarum declaratur. 87—99.

85. ποιμένι λαῶν. Agamemnoni: non Nestori; cui non parent reges.—87. ἔθνεα μελισσάων ex antiquo sermone: quæ, ut similia alia, postea in ornatum orationis abierunt. Sunt μέλισσαι ἀδιναὶ, confertæ, volantes ἀθρόως. Sic et vs. 90. ἅλις nunc ἀθρόως, et ἠϊὼν βαθεῖα pro μακρά.

93. Diditus est per castra rumor, concionem habitum iri. Magnifica hoc oratione declaratur. Rumor mutatur in vocem divinitus inter vulgus sparsam, et hæc vox

Φαῖμεν.] Λογιζοίμεθα, καὶ ὑπολάβοιμεν. Νοσφιζοίμεθα.] Χωριζοίμεθα. 82. Ἴδεν.] Ἐθεάσατο. Μέγ' ἄριστος.] Μεγάλως ἄριστος. Εὔχεται.] Αὐχεῖται, καυχᾶται. 84. Βουλῆς ἐξ ἦρχε.] Προηγεῖτο τῆς ἐκ τοῦ προβουλίου ἐξόδου. Νέεσθαι.] Πορεύεσθαι. 85. Ἐπανέστησαν.] Ὀρθοὶ ἔστησαν. Πείθοντό τε.] Καὶ ἐπείθοντο. Ποιμένι.] Βασιλεῖ. 86. Σκηπτοῦχοι βασιλῆες.] Σκηπτροφόροι βασιλεῖς. Ἐπεσσεύοντο.] Ἐπηκολούθουν. 87. Ἠΰτε.] Καθάπερ, ὃν τρόπον. Ἔθνεα.] Ἔθνη, πλήθη. Πρώτη δὲ αὕτη παραβολὴ τῷ Ποιητῇ. Εἶσιν.] Ἄπεισι, πορεύονται. Μελισσάων.] Μελισσῶν. Ἔστι δὲ τὸ σχῆμα ἐπέκτασις. ἴδιον δὲ Ἰώνων. Ἀδινάων.] Τῶν ἅδην καὶ ἀθρόως πετομένων. παρὰ τὸ ἅδην. διὸ καὶ δασύνεται. 88. Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς.] Ἐκ τῆς κοίλης πέτρας. Αἰεὶ νέον ἐρχομενάων.] Νέᾳ τῇ πτήσει χρωμένων, ὡς νομίζειν, νεωστὶ ἀρχὴν πεποιηκέναι. 89. Βοτρυδόν.] Συνεστραμμέναι καὶ συνηγμέναι ὡς ἐν βότρυος σχήματι. Ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν.] Ἐπὶ τοῖς ἄνθεσι τοῖς κατὰ τὸ ἔαρ γιγνομένοις. 90. Αἱ μέν τ' ἔνθα.] Καὶ αἱ μὲν τῶν μελισσῶν ἐνταῦθα πέτονται, αἱ δὲ ἐκεῖσε καὶ ἀθρόως. Ἅλις.] Δαψιλῶς, πολλαὶ, καὶ ἅμα. Πεποτήαται.] Πέτονται. 91. Νεῶν ἄπο.] Ἀπὸ τῶν νεῶν καὶ τῶν σκηνῶν. 92. Ἠϊόνος.] Αἰγιαλοῦ. Προπάροιθεν.] Ἔμπροσθεν. Ἐστιχόωντο.] Ἐν τάξει παρεγένοντο. 93. Ἰλαδόν.]

ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος· οἱ δ' ἀγέροντο.
τετρήχει δ' ἀγορὴ, ὑπὸ δὲ στεναχίζετο γαῖα
λαῶν ἱζόντων, ὅμαδος δ' ἦν. ἐννέα δέ σφεας
κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴποτ' ἀϋτῆς
σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ Διοτρεφέων βασιλήων.
σπουδῇ δ' ἕζετο λαὸς, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας,
παυσάμενοι κλαγγῆς. ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων

95. vulg. στοναχίζετο.

est Ὄσσα in deam mutata, ut Φήμη, Fama; et ut ipsa Ὄσσα iterum Od. Ω. 412. Illa putanda est magno cum studio ac discursu concitare et urgere Achivos, ut ad concionem habendam propere confluant. Ὄσσα δεδήει sane, et fama gliscens, potest dici *ardere, fervere*, h. e. concitari; at h. l. est dea, quæ ardet studio impellendi Achivos, ut in concionem coeant.—Eadem Ὄσσα est Διὸς ἄγγελος, quia rumor interdum divinitus allapsus esse putatur, cum caussa idonea alia nec auctor reperiatur. Hinc ὄσσα ἐκ Διὸς Od. A. 282. B. 216. 7. ut tot alia. Simili modo Pindaro subnata est Ἠχὼ, Ol. XIV, 29. Ἀγγελία Ol. VIII, 106. Sophocli Φάτις de oraculo Œdip. Tyr. 151.

95. τετρήχει δ' ἀγορὰ, tumultuabatur populus, qui convenerat, ἐτραχύνετο, ἐθορυβεῖτο. —96. λαῶν ἱζόντων, de conatu, hominibus ad sedendum ruentibus, ad sedendum se componentibus.—97. εἴποτ' (pro ἵνα. ὥστε) ἀϋτῆς σχοίατο, sc. λαοὶ, παύσοιντο.

100—109. de Agamemnonis sceptro hoc, de ejus regno ac successione, de ejus imperio et de Argis multa sunt notata, quæ tamen ad interpretationem loci per se haud spectant. Sufficit itaque tenere: genus Agamemnonis et Atrei alio modo ab Homero tradi, quam factum est a Tragicis et aliis. Nam Pelops ei est auctor stirpis et regni: quod ille relinquit Atreo, Atreus moriens Thyesti, et Thyestes Agamemnoni. Novum est, quod in Odyssea accedit Γ. 250. sqq. Δ. 512. sq. de Ægistho Thyestis filio etiamnum superstite, cum Agamemnon a Troja rediret: in quem patris mortem vindicavisse Orestem, etiam in Odyssea memoratum est A. 29. sq. 298. sq. Videtur itaque probabiliter narratio ita esse constituenda: Atreus, natu major, successit Pelopi, moriens liberos impuberes Agamemnonem et Menelaum reliquit, quorum tutelam Thyestes suscepit, regnumque tradidit, non filio Ægistho, sed Agamemnoni, nepoti ex fratre majori natu, regni heredi. Pelops autem regnum primus tenuit; unde acceperit, non additur; sed tenuit illud ἐκ Διὸς, numine seu voluntate divina: hoc poeta ornat, dum sceptrum ei ait oblatum divinitus a Mercurio, jussu Jovis; Vulcani arte factum illud esse, ex vulgari more dictum est, quo Ἡφαιστότευκτα sunt præstantiora artium opera. Ἄργεϊ παντὶ autem imperat Agamemnon, quod quam late pateat, discere licet inf. 569. sq. De tota Peloponneso accepere veteres; quod accurate dictum non esse, patebit ex iisdem vss. quid? quod Agamemnonis regnum ne ipsum quidem Argos, urbem, complexum est, quæ Diomedi tum parebat. Regni Argivi ditionem illa ætate constituerunt Mycenæ cum parte

Τουτέστι, κατὰ ἴλας καὶ συστροφάς. Μετὰ δέ σφισιν.] Ἐν αὐτοῖς δέ. Ὄσσα.] Θεία φήμη καὶ κληδών. Δεδήει.] Ἐξῆπτο, διεγήγερτο. 94. Ὀτρύνουσα.] Παρακελευομένη, παρορμῶσα. Ἰέναι.] Παραγενέσθαι. Ἀγέροντο.] Συνηθροίζοντο. 95. Τετρήχει.] Ἐτετράχυτο ὑπὸ θορύβου. θορυβώδης ἦν. Ὑπὸ δὲ στοναχίζετο γαῖα.] Ὑπέστενε δὲ ἡ γῆ, καὶ ἦχον ἀπετέλει. 96. Ἱζόντων.] Καθιζόντων. Ὅμαδος δ' ἦν.] Θόρυβος δὲ ἦν. Ἐννέα δέ σφεας.] Ἐννέα δὲ αὐτούς. 97. Βοόωντες.] Βοῶντες. Ἐρήτυον.] Κατεῖχον. Ἀϋτῆς.] Βοῆς. 98. Σχοίατο.] Ἀπόσχοιντο, παύσοιντο. Διοτρεφέων.] Τῶν Διὸς γνώμῃ τεθραμμένων. Βασιλήων.] Βασιλέων. 99. Σπουδῇ.] Μόλις, δυσχερῶς. Ἐρήτυθεν.] Κατεῖχον ἕκαστος τὰς ἑαυτοῦ καθέδρας. 100. Κλαγγῆς.] Βοῆς, κραυγῆς. Ἀνὰ δ' ἔστη.]

ἔστη, σκῆπτρον ἔχων, τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι·
αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ·
Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκε Πέλοπι πληξίππῳ·
αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ, ποιμένι λαῶν·

102. Κρονίωνι Fάνακτι. 104. δὲ Fάναξ.

terrarum, quæ serius ad Argolidem, Arcadiam et Achaiam spectarunt, una cum Sicyone et Corintho.

103. διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ· τῷ διάγοντι τὰ πράγματα, inprimis τὰς ἀγγελίας. ideoque simpl. διάκτωρ, ἄγγελος, κῆρυξ.

Ἀνέστη δέ. ἤ, ἀνέχων τὸ σκῆπτρον ἔστη. Κρείων.] Βασιλεύς. 101. Κάμε.] Ἔκαμε, κατεσκεύασε, καμὼν ἔτευξεν. ἀναστροφὴ δὲ ὁ τρόπος. 102. Κρονίωνι.] Κρόνου παιδὶ Διΐ. 103. Διακτόρῳ.] Διάγοντι τὰς ἀγγελίας τὰς τῶν θεῶν· ἤ, διατόρῳ, καὶ σαφεῖ κατὰ τὸ λέγειν· ἤ, τῷ διαγγέλλοντι τὰς ἐργασίας. Ἀργειφόντῃ.] Ἀργῷ καὶ καθαρῷ φόνου. εἰρηνικὸς γὰρ ὁ Θεός. Ἤ, ὥς τινες, κατ' ἐπώνυμον. Ὅ ἐστιν ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε· Ἰοῦς τῆς Ἰνάχου θυγατρὸς, τοῦ Ἀργείων βασιλέως, Ζεὺς ἐρασθεὶς, καὶ γνοὺς αὐτὴν, μετέβαλεν εἰς βοῦν, διὰ τὸν τῆς Ἥρας ζῆλον. Ἥρα δὲ αἰτησαμένη ὡς βοῦν, καὶ λαβοῦσα παρὰ τοῦ Διὸς, ἐπέστησεν αὐτῇ φύλακα Ἄργον τὸν πανόπτην καλούμενον, ὅτι κατὰ παντὸς τοῦ σώματος εἶχεν ὀφθαλμούς. Κελευσθεὶς δὲ ὁ Ἑρμῆς ὑπὸ τοῦ Διὸς κλέψαι τὴν βοῦν, ἐπειδὴ λαθεῖν οὐκ ἠδύνατο τὸν Ἄργον, λίθῳ βαλὼν ἀπέκτεινε. καὶ ἐντεῦθεν Ἀργειφόντης ἐκλήθη. Τῇ δὲ Ἰοῖ ἡ Ἥρα ὡσανεὶ βοῒ οἶστρον ἐμβάλλει. ἡ δὲ ἐκ τῆς ὀδύνης, πρῶτον ἦλθεν εἰς τὸν ἀπ' ἐκείνης Ἰόνιον κόλπον κληθέντα. ἔπειτα διὰ τοῦ καλουμένου πρότερον Θρᾳκίου πόρου, νῦν δὲ ἀπ' ἐκείνης Βοσπόρου, ἐλθοῦσα, καὶ ἄλλους δὲ διαφόρους τόπους πλανηθεῖσα, ἦλθεν εἰς Αἴγυπτον· ὅπου τὴν ἀρχαίαν μορφὴν ἀπολαβοῦσα, τίκτει παρὰ τῷ Νείλῳ ποταμῷ παῖδα Ἔπαφον. Ἡ δὲ ἱστορία πλατύτερον κεῖται παρὰ Ἀπολλοδώρῳ ἐν τῇ α'. 104. Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκε Πέλοπι πληξίππῳ.] Ἵππους πλήττοντι. πολεμικῷ. Ἱπποδάμεια ἡ Οἰνομάου θυγάτηρ ἐρασθεῖσα Πέλοπος, Μυρτίλον τὸν Ἑρμοῦ υἱὸν, ἡνίοχον δὲ τοῦ ἑαυτῆς πατρὸς, ἔπεισε τῇ κατὰ τοῦ πατρὸς νίκῃ συνεργῆσαι, καὶ τοὺς ἵππους τῆς εἰς τὸ τρέχειν ὁρμῆς κατασχεῖν, βουλομένη τὸν Πέλοπα καὶ τοὺς ἵππους λαβεῖν, καὶ τὸν ἑαυτῆς γάμον. ἔκειτο γὰρ τῷ νικήσαντι ἔπαθλον ὁ ταύτης γάμος, τῷ δὲ νικηθέντι θάνατος. Ἀγωνιζομένων δὲ αὐτῶν ὁ Οἰνόμαος ἐκπίπτει τοῦ ἅρματος. οὐ γὰρ αἱ χοινικίδες τοὺς ἐμβόλους κατέσχον, τοῦτο πανουργήσαντος τοῦ Μυρτίλου. καὶ οὕτω νενίκηται καὶ ἀνῄρηται ὁ Οἰνόμαος, τῷ Μυρτίλῳ ἐπαρασάμενος, ὅπως ἀπόληται ὑπὸ Πέλοπος. ὃ καὶ ἐγένετο. Διαβαινόντων γὰρ αὐτῶν διὰ τοῦ Αἰγαίου πόντου, καὶ διψησάσης τῆς Ἱπποδαμείας, καταβὰς ἐκ τοῦ ἅρματος ὁ Πέλοψ, ἐζήτει ὕδωρ κατὰ τῆς ἐρήμου. Κατ' ἐκεῖνο δὲ καιροῦ ἡ Ἱπποδάμεια, ἐρασθεῖσα Μυρτίλου, ἐδέετο μὴ ὑπεριδεῖν. ἀντειπόντος δὲ αὐτοῦ, καὶ τοῦ Πέλοπος παραγενομένου, φθάνει ἡ Ἱπποδάμεια, κατηγορήσασα τοῦ Μυρτίλου, ὡς βιάσασθαι βουληθέντος αὐτήν. καὶ Μυρτίλον Πέλοψ ἀπὸ τοῦ ἅρματος ὠθεῖ εἰς τὸ πέλαγος, αὐτὸς δὲ ἡνιοχεῖ. ὅθεν τὸ μὲν πέλαγος Μυρτῷον ἀπὸ τοῦ Μυρτίλου, ὁ Πέλοψ δὲ πλήξιππος ἔκτοτε ἐκλήθη, διὰ τὴν περὶ τοὺς ἵππους αὐτουργίαν. 105. Αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ.] Ὁ δὲ Πέλοψ πάλιν ἔδωκεν αὐτὸ τῷ Ἀτρεῖ. Πέλοψ ἐκ προτέρας γυναικὸς ἔχων παῖδα Χρύσιππον, ἔγημεν Ἱπποδάμειαν τὴν Οἰνομάου. ἐξ ἧς ἱκανῶς

Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπε πολύαρνι Θυέστῃ·
αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
πολλῇσι νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν.
τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,

108. παντὶ Ϝανάσσειν. 109. Ϝέπε' Ἀργ. vulg. ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

110—141. O Achivi, speraveram nos Ilio esse potituros; nunc tamen re infecta nobis esse discedendum video. Grave hoc; urget tamen necessitas. Prædicant orationis artificium rhetores, Dionys. Hal. in Arte c. 8. 9. Quinctil. X. 1, 47. *nonne —vel dictæ in secundo* (libro) *sententiæ, omnes consiliorum explicant artes?* potest saltem laudem habere, quod Agamemnonis consilio accommodatos sensus ea habet. θεράποντες Ἄρηος. quo sensu dicantur, quæri potest; nam et sacerdotes ita dicuntur et heroum θεράποντες, amici, sodales aurigæ, ut Idomenei Meriones, Diomedis

ἐπαιδοποίησεν. Ἀγαπωμένου δὲ ὑπ' αὐτοῦ σφόδρα τοῦ Χρυσίππου, ἐπιφθονήσαντες ἥ τε μητρυιὰ καὶ οἱ παῖδες, μήπως καὶ τὰ σκῆπτρα αὐτῷ καταλείψῃ, θάνατον ἐπεβούλευσαν Ἀτρεὺς καὶ Θυέστης οἱ πρεσβύτατοι τῶν παίδων αὐτῷ. Ἀναιρεθέντος οὖν τοῦ Χρυσίππου, Πέλοψ ἐπιγνοὺς, ἐφυγάδευσε τοὺς αὐτόχειρας τῆς σφαγῆς γενομένους παῖδας, ἐπαρασάμενος αὐτοῖς, καὶ τῷ γένει, δι' αὐτῶν ἀναιρεθῆναι. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἀλλαχῇ ἐκπίπτουσι τῆς Πίσης. τελευτήσαντος δὲ τοῦ Πέλοπος, Ἀτρεὺς κατὰ τὸν πρεσβύτερον σὺν στρατῷ πολλῷ ἐλθὼν, ἐκράτησε τῶν τόπων. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος. 106. Πολύαρνι.] Πολυθρέμμονι, πλουσίῳ. Ἀτρεὺς ὁ Πέλοπος, βασιλεύων τῆς Πελοποννήσου, ηὔξατό ποτε, ὅ, τι ἂν κάλλιστον ἐν τοῖς ποιμνίοις αὐτοῦ γεννηθῇ, τοῦτο Ἀρτέμιδι θῦσαι. Γεννηθείσης δὲ αὐτῷ χρυσῆς ἀρνὸς, τῆς εὐχῆς μετημέλησεν, καὶ καθείρξας αὐτὴν εἰς λάρνακα ἐφύλαττε. Μέγα δέ τι φρονῶν ἐπὶ τῷ κτήματι, κομπάζει κατὰ τὴν ἀγοράν. Ἀνιώμενον δὲ ἐπὶ τουτῷ Θυέστην, ὑπελθόντα ὡς ἐρῶντα, πεῖσαι Ἀερόπην, ἐκδοῦναι αὐτῷ τὸ κτῆμα· λαβόντα δὲ, ἀντειπεῖν τῷ ἀδελφῷ, ὡς οὐ δεόντως περὶ τοῦ τοιούτου κομπάζει. Αὐτὸς δὲ ἔλεγεν ἐν τῷ πλήθει, δεῖν καὶ τὴν βασιλείαν ἔχειν τὸν τὴν χρυσῆν ἄρνα ἔχοντα. Τοῦτο δὲ ὁμολογοῦντος καὶ Ἀτρέως, Ζεὺς Ἑρμῆν πέμπει πρὸς Ἀτρέα, συνθέσθαι λέγων περὶ τῆς βασιλείας, καὶ δηλοῦν τὰ περὶ τῆς ἀνατολῆς, διότι μέλλει ποιεῖσθαι τὴν ἐναντίαν ὁδὸν ὁ ἥλιος. Συνθεμένου δὲ περὶ τούτων, ὁ ἥλιος τὴν δύσιν εἰς ἀνατολὰς ἐποιήσατο. Ὅθεν ἐκμαρτυρήσαντος τοῦ δαιμονίου τὴν Θυέστου πλεονεξίαν, τὴν βασιλείαν Ἀτρεὺς παρέλαβε, καὶ Θυέστην ἐφυγάδευσεν. 107. Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ'.] Ἀντὶ τοῦ, Θυέστης δὲ κατέλιπε θνήσκων Ἀγαμέμνονι τὸ σκῆπτρον. Ἀτρεὺς, βασιλεύων τῆς Πελοποννήσου, ἔχων ἐκ Κρεούσης τῆς † , ἢ, ὥς τινες, Ἀερόπης τῆς Ἀτρέως, Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον. Μέλλων δὲ τελευτᾷν τὸν βίον, σπεισάμενος πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὴν ἔχθραν, παραδίδωσιν αὐτῷ τὴν βασιλείαν, ἵνα Ἀγαμέμνονι ἀνδρωθέντι ἀποδῷ. ὁ δὲ πιστῶς ποιήσας ἀποδίδωσι. Φορῆναι.] Φέρειν, βαστάζειν. 108. Πολλῇσι.] Πολλαῖς. Νήσοισι.] Νήσοις. νῆσος δέ ἐστι γῆ περιτοιχισμένη ὑπὸ θαλάσσης πανταχόθεν. ἴσως δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ ὀρνέου τῆς νήσσης, ἥτις καὶ αὐτὴ διαπαντὸς ἐπὶ τοῖς κύμασι τῶν ὑδάτων νήχεται. Ἄργεϊ παντί.] Παντὸς Ἄργους, ὅλης τῆς Πελοποννήσου. 109. Τῷ ὅγε.] Τούτῳ τῷ σκήπτρῳ οὗτος, τουτέστιν, ὁ Ἀγαμέμνων. Ἐρεισάμενος.] Ἐπερεισθείς. Ἔπεα.] Λόγους. Μετηύδα.] Ἐν αὐτοῖς εἶπεν. 110. Ὦ φίλοι.] Ὦ προσφιλέ-

Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι

113. Ϝίλιον.

Sthenelus. Ita Martis erunt comites et famuli, omnino viri bellicosi.—111. ἄτῃ ἐνέδησε, quatenus fato, malis fatalibus, aliquis *implicitus* et *irretitus* esse dicitur. ἐνέβαλεν ἐμὲ εἰς βλάβην μεγάλην. ἄτην per βλάβην etiam Apollon. Lex. h. v. interpretatur. De voce ἄτη v. T. 88. sqq.—112. σχέτλιος, omnino vox indignantis est, h. l. ad iniquitatem Jovis spectare videtur; ut et Koeppen sensit. Nec omnino hæ exclamantium voculæ tam certam ac definitam notionem habere possunt: ita est *durus*, *sævus*, *audax*, *miser*, *ærumnosus*. Ex etymo argutantur grammatici. πρὶν μὲν, in Aulide, ostento objecto, inf. 300. et Calchantis vaticiniis.—114. κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο. nunc decrevit, promissa non servare, adeoque ἀπατᾷν ἐμὲ κακῶς. Ex tota autem carminis œconomia, et sensu istorum hominum, quæcunque fiunt, recte an secus nil refert, fiunt consilio ac decreto Jovis: ut per totam Iliadem liquet; ideoque etiam consiliorum vanitas, spei frustratio, tanquam dolo ac fraude Jovis facta.—116. μέλλει, videtur. ἔοικε. sic sæpe.—117. κάρηνα πολίων. acropoles dici, ἄκρας, quod Scholia suppeditant, nemo dubitet. Sed poeta ex antiquo loquendi more pro urbibus simpliciter dixit, cum notione adjuncta altitudinis, quæ per caput declaratur.—119.

στατοι. Θεράποντες Ἄρηος.] Ὑπηρέται τοῦ Ἄρεος. πολεμικοί. 111. Μέγα.] Μεγάλως. Ἄτῃ.] Βλάβῃ. Ἐνέδησεν.] Ἐνέβαλεν. Βαρείῃ.] Μεγάλῃ, ἰσχυρᾷ. 112. Σχέτλιος.] Ὁ τοῦ σχετλιάζειν καὶ δυσφημεῖν τοῖς ἀνθρώποις αἴτιος. λύπας αὐτοῖς διδούς. ὁ γὰρ σχετλιασμὸς, ἐπίῤῥημα λύπης δηλωτικόν. Πρίν.] Πρότερον. ὅτε ἐν τῇ Αὐλίδι, ὡς ἑξῆς ἐρεῖ. 113. Ἐκπέρσαντα.] Ἐκπορθήσαντα. Εὐτείχεον.] Καλῶς τετειχισμένην ὑπὸ Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος. Ἀπονέεσθαι.] Ἀπαλλάττεσθαι, ὑποχωρεῖν. 114. Ἀπάτην.] Πλάνην. Βουλεύσατο.] Ἐβουλεύσατο, ἐσκέψατο. 115. Δυσκλέα.] Ἄδοξον εἰς Πελοπόννησον ἀπελθεῖν. Ἱκέσθαι.] Παραγενέσθαι. Ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.] Διότι ἐν τῷ πολέμῳ πολὺν ὄχλον ἀπώλεσα. 116. Οὕτω που.] Οὕτω δή. Μέλλει.] Ἀρέσκει, ἔοικε. Ὑπερμενέϊ.] Τῷ ὑπερέχοντι τῇ δυνάμει πάντων θεῶν καὶ ἀνθρώπων. Φίλον.] Προσφιλές. 117. Πολλάων.] Πολλῶν. Ἔστι δὲ ὁ τρόπος ἐπέκτασις, ἴδιος Ἰώνων. Πολίων.] Πόλεων. Κάρηνα.] Ἀκροπόλεις. ἐξ οὗ, βασίλεια. 118. Ἠδ' ἔτι.] Καὶ ἔτι. Κράτος.] Ἰσχὺς, δύναμις. 119. Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστίν.] Ἀειδὲς γὰρ τοῦτό ἐστιν. Ἐσσομένοισι.] Μεταγενεστέροις. Πυθέσθαι.] Ἀκοῦσαι, μαθεῖν. 120. Μάψ.] Μάτην. Τοιόνδε.] Τοιοῦτον τῇ ἀρετῇ. Τοσόνδε.] Καὶ τοσοῦτον πλήθει. 121. Ἄπρηκτον.] Ἄπρακτον, ἀτέλεστον.

ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' οὔπω τι πέφανται.
εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ἀριθμηθήμεναι ἄμφω,
Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν,
ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοὶ,
Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν·
πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.
τόσσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι
πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,

127. ἄνδρα Fέκαστον ἑλοίμεθα Fοινοχοεύειν. 128. δευοίατο Fοινοχόοιο.

αἰσχρὸν γὰρ, particula indignanti convenit. Alias *μὲν* expectabas, vel *δή*.—122. *τέλος δ' οὔπω τι πέφανται.* ex antiqui sermonis incuria. Post *πολεμίζειν* debebat sequi *τέλος δ' οὔπω τι φανῆναι.*

123. Notabilis modus, male a Jos. Scaligero reprehensus, antiquitati consentaneus, numeri declarandi a singulari aliquo facto, eoque memorabili, quo de numero constaret. Nos diceremus: *Nos enim si numeremur, superamus Trojanos decuplo.* Pro exemplo, quo constare hoc possit, memorat *epulas sacrorum*, *fœdere facto*, vix denis quibusque ex Achivis una discumbentibus suppeteret e Trojanis unus ad ministerium præbendi vini. Sunt autem nisi versus 130—133. tollas, nunc Trojani, qui Priami imperio parent, exclusis sociis; Trojani proprie dicti: ut inf. 816. Adversus hos itaque innuit bellum satis prudenter et cum spe boni successus esse susceptum: aliter vero rem cecidisse accitis a Priamo tot sociis et auxiliis.—124. Jungenda: *εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν* (*ἐάν περ γὰρ ἐθέλωμεν*) *ἀριθμηθήμεναι ἄμφω*, (*καὶ εἰ ἐθέλοιμεν*) *λέξασθαι Τρῶας*, (*in unum locum cogere Trojanos*) *ἡμεῖς δὲ διακοσμηθεῖμεν.* Variavit poeta structuram pro sollenni: *καὶ εἰ λεξαίμεθα Τρῶας, διακοσμηθείημεν δέ.*—*ὅρκια* victimas, scil. *τὰ ἱερεῖα ὅρκια* et *ταμόντες* pro *θύοντες.* *πιστὰ*, firmandi fœderis caussa, mactatæ victimæ.—125. *Si velimus Trojanos, exclusis sociis, seligere, sejungere, solos, sique nos describamur per decurias:* assessu s. *accubitu ad epulas facto, vix denis singulis suppetet unus Trojanus.* *ἐφέστιοι, ἔποικοι, οἱ οἰκοῦντες ἐν τῇ πόλει.* opp. socii,

Πολεμίζειν.] Πολεμεῖν. Τὸ δὲ τοιοῦτον σχῆμα παρονομασία καλεῖται. 122. Παυροτέροις.] Ὀλιγωτέροις. οἱ μὲν Τρῶες χωρὶς τῶν ἐπικούρων ἦσαν ἀριθμῷ μυριάδες ε'. Τῶν δὲ Ἑλλήνων τὸ πλῆθος, τινὲς μέν φασι, μυριάδες δώδεκα. ἄλλοι δὲ ιδ'. Πέφανται.] Ἐφάνη. 123. Εἴπερ γάρ κε.] Ἐάνπερ γάρ. Ἐθέλοιμεν.] Βουληθῶμεν. 124. Ὅρκια πιστά.] Πιστοὺς ὅρκους. Τάμοντες.] Δι' ἐντόμων ποιησάμενοι. Ἀριθμηθήμεναι.] Ἀριθμηθῆναι ἀμφότεροι· οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἕλληνες. 125. Λέξασθαι.] Ἐπιλέξασθαι, ἢ καταριθμήσασθαι. Ἐφέστιοι.] Ἔποικοι. ὅ ἐστιν, αὐτόχθονες, πολῖται. Ὅσσοι.] Ὁπόσοι. Ἔασιν.] Εἰσὶν, ὑπάρχουσι. 126. Διακοσμηθῆμεν.] Διαταχθείημεν. Δεκάδας.] Ἀνὰ δεκανίας. 127. Ἑλοίμεθα.] Λάβοιμεν, Οἰνοχοεύειν.] Οἰνοχοεῖν, κιρνᾷν. 128. Πολλαί κεν.] Πολλαὶ ἄν. Δευοίατο.] Ἐνδεεῖς γένοιντο. Οἰνοχόοιο.] Οἰνοχόου. 129. Τόσσον.] Τοσοῦτον. Φημί.] Ὑπολαμβάνω. Πλέας.] Πλείονας. Ἔμμεναι.] Εἶναι. 130. Οἳ ναίουσιν.] Οἵ τινες οἰκοῦσιν Ἴλιον. Ἐπίκουροι.] Οἱ ἀπὸ ξένης χώρας σύμμαχοι τῶν πολεμουμένων, καὶ βοηθοί. 131. Πολλέων ἐκ πολίων.] Ἐκ πολλῶν πόλεων. Ἐγχέσπαλοι.] Οἱ τὰ ἔγχη πάλλοντες, καὶ κινοῦντες τὰ δόρατα. πολεμικοί. Ἔσειον δὲ αὐτὰ πρὸ τῆς ἀφέσεως, μή ποτε ἄρα

οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοὶ,
καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται·
αἱ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα,
εἵατ' ἐνὶ μεγάροις ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ ἔργον
αὔτως ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε,
πᾶσι μετὰ πληθὺν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης

133. Ϝιλίου. 137. ἄμμι δὲ Ϝέργον. 139. ἐγὼ Ϝείπω.
144. Bentl. scribit Ϝώς.

σύμμαχοι, ἐπίκουροι. inf. v. 130. οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι, &c.—132. πλάζουσι pr. faciunt aberrare sc. a scopo, a consilio, ἀποσφάλλουσί με τῆς ὁρμῆς. Nunc simpl. ἀπείργουσι.

134. Hic locus classicus de numero annorum oppugnationis. adde inf. 328. Διὸς ἐνιαυτοὶ, antiqui sermonis: sic et Od. Ξ. 93. In seqq. 135—9. magna vis et dilectus: Inprimis in hoc: *sedent et expectant reditum nostrum uxores et liberi*. cf. E. 408. 9. σπάρτον est nomen commune plurium fruticis utilis generum.—αὔτως, dictum δεικτικῶς.—140. φεύγωμεν. discedamus. redeamus. gravior vox στείχωμεν, ut jam 74. At Dionys. Hal. l. c. Art. 8, 15. ab arte repetit dilectum vocis, ut Achivos, ne discedere vellent, hoc ipso absterrere voluerit: fugæ enim similiorem reditum visum iri. Tum v. 142. θυμὸν ὄρινε πᾶσι. commovit animos, ut discessum vere pararent.

144—154. Jam ex composito v. 75. ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν sc. μέμνησθε, partium erat Nestoris et Ulyssis, ut interpellarent regem, et a consilio perni-

εἶεν κλασθέντα. 132. Μέγα.] Μεγάλως. συγκοπὴ ὁ τρόπος. Πλάζουσι.] Πλανῶσι, καὶ ἀπείργουσι τῆς πολλῆς προθυμίας. Οὐκ εἰῶσιν.] Οὐ συγχωροῦσι βουλόμενον. ὅ ἐστι, δυνάμενον. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. 133. Εὖ ναιόμενον.] Καλῶς οἰκούμενον. Πτολίεθρον.] Πόλισμα, πόλιν.] 134. Βεβάασι.] Παραβεβήκασι, παρεληλύθασι. 135. Δοῦρα.] Δόρατα, ξύλα. Σέσηπε.] Διασέσηπται ἐκ τοῦ χρόνου. Σπάρτα.] Σπαρτία, σχοινία. Λέλυνται.] Διαλέλυνται, σαπέντα δηλαδή. 136. Ἄλοχοι.] Γυναῖκες. Νήπια.] Μικρά. 137. Εἵατ'.] Καθέζονται. Ἐνὶ μεγάροισιν.] Ἐν τοῖς οἴκοις. Ποτιδέγμεναι.] Προσδεχόμεναι. ὀρθῶς κατ' ἐπικράτησιν τοῦ θήλεος. Τὸ δὲ ποτὶ, Δωρικόν. Ἄμμι δέ.] Ἐν ἡμῖν δέ. Αἰολικῶς. Ἔργον.] Νῦν ὁ πόλεμος. 138. Αὔτως.] Ὡσαύτως, ὁμοίως, ἢ, ματαίως. Ἀκράαντον.] Ἀτελείωτον, ἀπλήρωτον. Οὗ εἵνεκα.] Οὗτινος χάριν. Δεῦρο.] Ἐνταῦθα. Ἱκόμεσθα.] Παρεγενόμεθα. 139. Ἀλλ' ἄγε.] Ἀλλὰ δεῦρο. Πειθώμεθα.] Ἀντὶ τοῦ, πεισθῶμεν. 141. Αἱρήσομεν.] Πορθήσωμεν, λάβωμεν. 142. Ὤρινε.] Διετάραξε. 143. Μετὰ πληθύν.] Ἐν τῷ πλήθει. Ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.] Ὅσοι τοῦ προβουλεύματος οὐκ ἤκουσαν τῶν ἡγεμόνων. 144. Κινήθη δ' ἀγορὴ ὡς κύματα μακρά.] Ἀντὶ τοῦ, μεγάλα. ἔστι δὲ παραβολὴ τὸ σχῆμα. παραβολὴ δέ ἐστιν, ὁμοιωματικὴ πράγματος τοῖς ὑπο-

πόντου Ἰκαρίοιο, τὰ μέν τ' Εὖρός τε Νότος τε
ὤρορ', ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.
ὡς δ' ὅτε κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον, ἐλθὼν
λάβρος, ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν·
ὣς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη· τοὶ δ' ἀλαλητῷ
νῆας ἔπ' ἐσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
ἵστατ' ἀειρομένη· τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον,
ἅπτεσθαι νηῶν ἠδ' ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν,
οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν

150. vulg. νῆας ἐπεσσεύοντο. 153. 154. ἷκε Ϝοίκαδε Ϝιεμένων.

cioso deterrerent; ecce vero multitudinis discurrentis clamor et strepitus consilia turbat. cf. 192. sq. Hoc voluere quoque grammatici ad hunc versum.

145. Certo ne consilio Icarium mare, Ægæi maris partem, tanquam tempestuosum inprimis, dixerit, an tantum ut poeta, non dicam. v. 147. Zephyrum *vehementem, procellosum*, nominat, ex cæli istius natura, teste *Wood.* ut sæpe, v. c. Δ. 276. Est autem duplex comparatio, cui apud animum supplendum ἢ ὡς ὅτε κινήσει. quemadmodum fluctus moventur in mari, et seges in agro: sic nunc concio turbatur.—147. κινήσει pro movere solet. ut sæpe in comparatione pro κινεῖ. aoristus alibi eadem acceptione.

148. ἐπαιγίζων. τὰς αἶγας, h. e. μεγάλα κύματα, κινῶν. ἐπί τ' ἠμύει. non ventus, sed τὸ λήϊον, *inclinat se* in spicis h. habet aristas nutantes. Nam ἠμύειν est κλίνεσθαι, et tum πίπτειν.

153. οὐρούς, fossas, per quas navis in mare deducitur: eas purgarunt, et fulcra, statumina, quibus, ut in sicco starent, naves erant fultæ, ἕρματα νηῶν, subduxere, quo delabi posset navis in mare.

κειμένοις παράθεσις, πρὸς δήλωσιν ἐναργεστέραν. Κινήθη.] Ἐκινήθη, ἐταράχθη. 145. Πόντου Ἰκαρίοιο.] Τοῦ Ἰκαρίου πελάγους. κεκλημένου οὕτως ἀπὸ Ἰκάρου τοῦ Δαιδάλου παιδὸς, πεσόντος εἰς αὐτὸ, καὶ ἀπολομένου οὕτως. Μετὰ τὴν Πασιφάης πρὸς τὸν ταῦρον μίξιν, Δαίδαλος, εὐλαβούμενος τὴν Μίνωος ὀργὴν, πτερωτὸς, σὺν Ἰκάρῳ τῷ υἱεῖ ἐκ Κρήτης ἐφέρετο. Καταπεσόντος δὲ τοῦ παιδὸς, τὸ ὑποκείμενον πέλαγος, Ἰκάριον μετωνομάσθη· ὁ μέντοι Δαίδαλος, διαπτὰς εἰς Κάμικον τῆς Σικελίας, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκδεχόμενος, ἔμενε παρὰ ταῖς Κωκάλου θυγατράσιν. ὑφ' ὧν ὁ Μίνως, ἥκων ἐπ' ἀναζήτησιν τοῦ Δαιδάλου, ἀποθνήσκει, καταχυθέντος αὐτοῦ ζεστοῦ ὕδατος. Ἱστορεῖ Φιλοστέφανος, καὶ Καλλίμαχος ἐν Αἰτίοις. Εὖρος.] Ὁ ἀπὸ ἀνατολῆς πνέων ἄνεμος, ὅστις καὶ ἀπηλιώτης καλεῖται. Νότος δὲ ὁ ἀπὸ μεσημβρίας. 146. Ὤρορε.] Διήγειρε, διετάραξε. Ἐπαΐξας.] Ἐφορμήσας. Νεφελάων.] Νεφελῶν. 147. Κινήσει.] Φυσήσει. Ζέφυρος.] Ὁ ἀπὸ δυσμῶν πνέων. ζόφος γὰρ καλεῖται ἡ δύσις. Βαθύ.] Μέγα, εὔφορον. Λήϊον.] Σιτοφόρον χωρίον. 148. Λάβρος ἐπαιγίζων.] Σφοδρὸς πνέων, μέγας. Ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσι.] Ἐπικατακλίνει τοὺς ἀστάχυας τοῖς στάχυσιν. 149. Ὣς τῶν.] Οὕτως τούτων. Ἀλαλητῷ.] Θορύβῳ. προσληπτέον τὴν, σὺν, ἵν' ᾖ, σὺν θορύβῳ. 150. Νῆας ἐπεσσεύοντο.] Ἐπήρχοντο, ἐπηκολούθουν. Ὑπένερθεν.] Ὑποκάτωθεν. Κονίη.] Κόνις. 151. Ἵστατο.] Ὑψοῦτο, ἠγείρετο. Ἀειρομένη.] Εἰς ὕψος ἐπαιρομένη. Ἀλλήλοισι κέλευον.] Ἀλλήλοις παρεκελεύοντο. τουτέστιν, εἰς ἕνα ἐπεσπούδαζον. 152. Ἅπτεσθαι.] Λαμβάνεσθαι. Ἠδ' ἑλκέμεν.] Καὶ καθέλκειν. Δῖαν.] Θείαν, φοβεράν. 153. Ἐξεκάθαιρον.] Ἐξέσκαπτον. Οὐρούς.] Ταφροειδῆ ὀρύγματα, δι' ὧν αἱ

οἴκαδε ἱεμένων· ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν.
ἔνθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,
εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,

156. ἔϜειπεν. 158. Ϝοῖκόν δε. 163. vulg. μετὰ λαὸν—. 164. Ϝεπέεσσι—φῶτα Ϝέκαστον.

155. Quod expectabas ab Ulyssis sagacitate, ut, aliorum mentibus inopinato casu percussis, ipse se interponeret, et Achivos a reditus consilio retraheret, hoc poeta a Minervæ interventu repetit, et a Junonis monitu.—ὑπέρμορα etsi fatale erat Trojam ab Achivis expugnari. Sic ὑπὲρ μοῖραν Il. Υ. 336. ὑπὲρ μόρον Od. Α. 34. ὑπὲρ αἶσαν Il. Ζ. 487.—157. ἀτρυτώνη. insolitæ formæ vox, si modo ab ἄτρυτος, ἀκοπίαστος, est ducenda.

158. In δὴ, οὕτω δὴ, vim observat Demetr. π. ἑρμηνείας 57.—160. κὰδ δέ κεν—λίποιεν, καταλίποιεν δὲ ἂν, (pro futuro, καταλιποῦσι, cum antecederet φεύξονται) Ἑλένην (quam repetere volebant) εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ, *tanquam rem de qua gloriari possint* Priamus et Trojani: καύχημα. h. e. ita ut de ea, nobis invitis apud se servata, glorientur.

νῆες καθέλκονται εἰς τὴν θάλασσαν. ἢ τὰς ἀντλίας. 154. Οἴκαδ' ἱεμένων.] Ὁρμωμένων, εἰς οἶκον ἀπιέναι προθυμουμένων. Ὑπὸ δ' ᾕρεον.] Ὑφῄρουν δέ. 155. Ἔνθα κεν.] Καὶ παρ' ὀλίγον τότε ἄν. Ὑπέρμορα.] Ὑπὲρ τὸ προσῆκον, ὑπὲρ τὸ εἱμαρμένον. Νόστος.] Ἡ εἰς οἶκον ἀνακομιδή. παρὰ τὸ ἡδὺ, καὶ γνήσιον τῆς πατρίδος. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐδεσμάτων. Ἐτύχθη.] Ἐγένετο. 156. Πρὸς μῦθον ἔειπε.] Προσεῖπε λόγον. 157. Ὢ πόποι.] Φεῦ. παπαί. Ἔστι δὲ ἐπίῤῥημα σχετλιαστικὸν, καὶ λύπης δηλωτικόν. Αἰγιόχοιο.] Τοῦ τὴν αἰγίδα ἔχοντος. Αἰγὶς δέ ἐστιν ὅπλον Διὸς ἡφαιστότευκτον. Ζεὺς, Κρόνου καὶ Ῥέας γενόμενος, ἐν Κρήτῃ ἐπεκλήθη Αἰγίοχος, διὰ τὸ αὐτόθι ὑπὸ αἰγὸς τραφῆναι. ἢ, ὥς τινές φασι, διὰ τὸ, αἶγα ἀνελόντα, τὴν μὲν δορὰν ἀμφιέσασθαι, τοῖς δὲ κέρασιν εἰς τόξον χρήσασθαι. ὅθεν καὶ Αἰγιδόκον τόπον τινὰ ἐν Κρήτῃ καλεῖσθαι. Ἱστορεῖ Εὐφορίων. Διὸς τέκος.] Διὸς τέκνον. Ἀτρυτώνη.] Ἄτρυτε, ἀκαταπόνητε. 159. Ἐπ' εὐρέα.] Ἐπὶ τὰ πλατέα καὶ μεγάλα. Νῶτα θαλάσσης.] Ἤτοι τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἢ τὰ μεγέθη. Ἰστέον δὲ, ὅτι οὐδετέρως τὸ νῶτον καὶ τὰ νῶτα λέγει ὁ ποιητὴς πανταχοῦ, καὶ Ἡσίοδος, καὶ οὐκ ἀῤῥενικῶς. 160. Καδδέ κεν λίποιεν.] Τὸ ἑξῆς, καταλίποιεν δ' ἂν καύχησιν οἱ Ἕλληνες τοῖς Τρωσὶ τὴν Ἑλένην ἐνταῦθα. Εὐχωλήν.] Εὐχὴν, καύχησιν. 161. Ἀργείην.] Τὴν Πελοποννησίαν. ἡ γὰρ Λακωνικὴ μέρος ἦν πέμπτον τῆς Πελοποννήσου. Ἧς εἵνεκα.] Ἧς ἕνεκα, ἧς χάριν. 162. Ἀπόλοντο.] Ἀπώλοντο, ἠφανίσθησαν. Φίλης ἄπο.] Πόῤῥωθεν τῆς προσφιλεστάτης πατρῴας αὐτῶν γῆς. 163. Ἀλλ' ἴθι.] Ἀλλ' ἄπιθι. Μετὰ λαόν.] Ἐπὶ τὸν τῶν Ἑλλήνων ὄχλον. 164. Ἀγανοῖς.] Προσηνέσι, πρᾴοις. Ἐρήτυε.] Κώλυε, κάτεχε. Φῶτα.] Ἄν-

μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
  Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον,
ἑσταότ'· οὐδ' ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
ἅπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
  Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
φεύξεσθ', ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες;
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει,
σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.

165. ἀμφιϝελίσσας et leg. μηδέ τ' ἔα. 174. ϝοῖκον.
179. vulg. μετὰ λαὸν—. 180. ϝεπέεσσι—φῶτα ϝέκαστον.
181. ἀμφιϝελίσσας et leg. μηδέ τ' ἔα.

169. Sapientia Ulyssis cernitur in hoc, quod, ceteris stupentibus, venit ipsi in mentem, *sine mora* rem exsequi, antequam naves in mare eductæ essent. Hærebant Clark. et Ern. quænam fuerit prædicata ista Ulyssis sapientia. Tantum aberat, ut ille navem attingeret, οὐδ' ὅγε ἥπτετο νηὸς, et moveret, ut potius, quid faciendum esset, apud se deliberaret.

175. Ita redibitis in patriam, præcipites, νηυσὶν ἐμπεσόντες, in naves irruentes; iteratur forma loquendi Λ. 823. I. 235.—176. 7. vide modo ad 160.

179. μηδέ τ' ἐρώει. μὴ ὑποχώρει Hesych. μή τις ἐρωείτω πολέμου. P. 422.

δρα. 165. Μηδὲ ἔα.] Μὴ δὲ συγχώρει. Ἅλα δ' ἑλκέμεν.] Εἰς τὴν θάλασσαν καθέλκειν. Ἀμφιελίσσας.] Ἀμφοτέρωθεν ταῖς κώπαις ἐλαυνομένας. ἢ εἰς ἑκάτερα τὰ πλευρὰ στρεφομένας. 166. Οὐδ' ἀπίθησε.] Οὐδὲ παρήκουσε. Γλαυκῶπις.] Γλαυκόφθαλμος, καλὴ, φοβερά. ἢ καταπληκτικὴ τὴν πρόσοψιν. 167. Ἀΐξασα.] Ὁρμήσασα. Καρήνων.] Ἀκρωτηρίων. 169. Εὗρεν.] Κατέλαβε. Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον.] Τῷ Διῒ τὴν εὐβουλίαν ἶσον. Ἔπειτα.] Μεταταῦτα. 170. Ἑσταότα.] Ἑστῶτα. Ἐϋσέλμοιο.] Εὐκαθέδρου. σέλματα γὰρ, αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι. 171. Ἅπτετο.] Ἥπτετο. Ἐπεί μιν.] Ἐπειδὴ αὐτόν. Ἄχος.] Λύπη. Ἵκανε.] Κατέλαβε. 172. Ἀγχοῦ.] Ἐγγὺς, πλησίον. Ἱσταμένη.] Στᾶσα. 173. Διογενές.] Ἀπὸ Διὸς ἔχων τὸ γένος. εὐγενέστατε. Λαερτιάδη.] Λαέρτου παῖ Ὀδυσσεῦ. Πολυμήχανε.] Πολύβουλε, συνετέ. 175. Ἐν νήεσσι.] Ἐν ταῖς ναυσί. Πολυκλήϊσι.] Πολυκαθέδροις. Πεσόντες.] Ἐμπεσόντες, εἰσελθόντες. 179. Μηδέ τ' ἐρώει.] Μὴ δὲ συγχώρει,

Ὣς φάθ᾽· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ᾽ ἐκόμισσε
κῆρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
αὐτὸς δ᾽ Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν,
δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί·
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
τὸν δ᾽ ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·
Δαιμόνι᾽, οὔ σε ἔοικε, κακὸν ὣς, δειδίσσεσθαι·
ἀλλ᾽ αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ᾽, οἷος νόος Ἀτρείωνος.

184. ὅς Ϝοι. 186. δέξατό Ϝοι. 189. Ϝεπέεσσι.
190. οὔ σε ϜέϜοικε. 192. σάφα Ϝοῖσθ᾽. vulg. Ἀτρείδαο.

182—206. Præclare hæc Ulyssis opera in retundendo Achivorum abiturientium impetu describitur. Bene jam ab Eustathio laudatur illud Sophocl. Aj. 16. ὦ φθέγμ᾽ Ἀθήνης, &c.

186. Sceptrum Agamemnonis adspectu suo docuit, Agamemnonis jussu Ulyssem populum iterum ad concionem cogere. Sic et Scholia. De ἄφθιτον αἰεὶ v. supra 46.

188—197. Ductores ordinum Ulysses docet, consilium Agamemnonis nondum satis diserte et perspicue esse expositum.—190. δειδίσσεσθαι, latius dictum accipiam, turbari, turbatis animis discessum parare. Nam metuendi nullus locus est. δαιμόνιε recte: o bone, exponitur.

192. οὐ γάρ πω. nam ad verba ab Agamemnone facta nondum ab aliis quicquam erat repositum, multo minus res ad suffragia fuerat deducta. Non satis liquido adeo de regis sententia et animo poterat constare; postulat itaque Ulysses, ut iterum

ἡσύχαζε, μένε. 182. Ξυνέηκε.] Συνῆκεν, ἤκουσεν. Ὄπα.] Φωνήν. Φωνησάσης.] Εἰπούσης. 183. Βῆ δὲ θέειν.] Ὥρμησε δὲ τρέχειν. Ἀπὸ δὲ χλαῖναν.] Ἀπεδύσατο δὲ τὴν χλανίδα, διὰ τὸ μὴ ἐμποδίζεσθαι αὐτὸν σπεύδοντα ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἱματίων. Ἐκόμισσεν.] Ἐκόμισεν, ἐβάστασεν. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἕτερος οὗτός ἐστιν Εὐρυβάτης, καὶ ἕτερος ὁ Ἀγαμέμνονος, οὗ ἐμνήσθη ἐν τῇ α. ἕκαστος γὰρ τῶν βασιλέων εἶχεν ἰδίους κήρυκας. 184. Ὀπήδει.] Ἠκολούθει. 185. Αὐτὸς δ᾽ Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθών.] Ὁ Ὀδυσσεύς, φησι, παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος λαμβάνει τὸ σκῆπτρον. οὐχ ἁπλῶς δὲ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ᾽ ἵνα δοκῇ, σὺν τῇ τοῦ βασιλέως γνώμῃ κρατεῖν αὐτούς. Ἀντίος.] Ἐξεναντίας. 186. Ἄφθιτον.] Ποιητικῶς τοῦτο πέπλασται. τὸ μὲν ἀθάνατον ἐπὶ ἐμψύχων οἱ φιλόσοφοι τάσσουσι· τὸ δὲ ἄφθιτον ἐπὶ ἀψύχων. 187. Σὺν τῷ.] Σὺν τούτῳ, τῷ σκήπτρῳ δηλονότι. 188. Ἔξοχον.] Ἐξέχοντα, βασιλέα. Κιχείη.] Καταλάβοι. 189. Ἀγανοῖς.] Προσηνέσι, πρᾴοις. Ἐρητύσασκε.] Κατεῖχεν, ἐκώλυε. 190. Δαιμόνι᾽.] Αὕτη ἡ λέξις τῶν μέσων ἐστί. Δηλοῖ δὲ ἀμφότερα. Ὁτὲ μὲν ἐπὶ ἐπαίνῳ λεγομένη· οἷον, θεῖε, μακάριε, μέγιστε, ἢ, ἀγαθὲ, καὶ ἄριστε. ὁτὲ δ᾽ ἐπὶ ψόγῳ· οἷον, ἄφρον, καὶ μάταιε, ἢ χείριστε, καὶ φαῦλε. Ὅτε μὲν οὖν φησι θεῷ προσφερῆ, ἥσσονα λέγει ἢ κατὰ θεόν· ὅτε δὲ ἀνθρώπῳ, ὑπερέχοντα ἄνθρωπον. ὡς δηλοῦσθαι, ἥττονα μὲν θεοῦ, ὑπερέχοντα δὲ ἀνθρώπου. Οὔ σε ἔοικεν.] Οὔ σε πρέπει, ὦ βέλτιστε. Κακὸν ὥς.] Ὡς κακὸν καὶ ἄνανδρον. Δειδίσσεσθαι.] Εὐλαβεῖσθαι, φοβεῖσθαι. 191. Αὐτός.] Σύ. Κάθησο.] Κάθου. Ἵδρυε.] Καθέζεσθαι κέλευε. 192. Σάφα.] Σαφῶς, ἀκρι-

νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπε.
μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.
θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ Διοτρεφέος βασιλῆος,
τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητιέτα Ζεύς.
Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
Δαιμόνι', ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί.
οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,

194. ἔϝειπε. 196. θυμὸς δὲ, non δή. 197. δέ ϝε.
198. ἄνδρα ϝίδοι. Bentl. βοόϝωντά.

considant et ulterius dicenda auscultent.—193. τάχα δ' ἴψεται, quod 195. est ῥέζειν κακόν. Esse ἴπτειν, ἰάπτειν, βλάπτειν, jam Strabo docuit, lib. VIII, p. 569. B. vide sup. ad A, 3.—194. οὐ πάντες ἀκούσαμεν, pro ἠκούσατε. Apparet, consilio senum non omnes reges interfuisse, scilicet γέροντας tantum vs. 53. Cum itaque vs. 188. βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα memoraverit, copiarum duces omnino designasse videri debet.—195. μή τι χ. supple δείδια μή τι aut simile quid. ὅρα. φύλασσε.—196. 7. Est autem, inquit, Agamemnon iracundi animi; solet admodum exasperari erga refragantes; quandoquidem summum imperium habet; quod ita extulit Ulysses: *Jovis auspiciis rex est creatus* (cf. vs. 205. 206. P, 251. ἐκ δὲ Διὸς τιμὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ) *et sub ejus est tutela* rex. *Nam amat reges Jupiter,* scil. quatenus eos potentes fecit et opulentos, ut inf. 668. τιμὴ est dignitas, h. l. imperium summum.

198—206. Gravius increpat Ulysses gregarios milites, eosque jubet quiescere et *expectare jussum imperatoris,* quod nondum acceperant.

201. 2. hæc, quæ videntur, contumeliose dicta, eo spectant, quod in pugna summa rerum ad προμάχους redibat; ad consilium autem principes soli admittebantur. —203. *non omnes imperabitis:* expectandum igitur est, ut ab imperatore signum discessus parandi proponatur. Actum quidem est de re; verum suffragiis communibus nihil adhuc est scitum ac decretum.—204. non consultum est, ut suo quisque ingenio obtemperet, antequam jussum sit ab imperatore, quid sit agendum. Ad hunc

βῶς. Οἷος.] Ὁποῖος. Νόος.] Νοῦς, διάνοια. Ἀντὶ τοῦ, ἔτι οὐκ οἴδαμεν, τί βούλεται, περὶ φυγῆς ἡμῖν λέγων. 193. Τάχα δ'.] Ταχέως δέ. Ἴψεται.] Βλάψει. 194. Ἀκούσαμεν.] Ἠκούσαμεν. 195. Ῥέξῃ.] Ποιήσῃ, πράξῃ. 196. Θυμός.] Νῦν ὀργή. Διοτρεφέων.] Τῶν σὺν Διὸς τῇ γνώμῃ τεθραμμένων. 197. Φιλεῖ δέ ἑ μητιέτα Ζεύς.] Φιλεῖ δὲ αὐτὸν ὁ βουλευτικώτατος Ζεύς. 198. Ὃν δ' αὖ.] Ὅντινα δὲ πάλιν. Δήμου.] Δημοτικὸν, τοῦ πλήθους. Βοόωντα.] Βοῶντα, κράζοντα. Ἐφεύροι.] Καταλάβοι. 199. Ἐλάσασκεν.] Ἔπληττεν. Ὁμοκλήσασκε.] Καὶ ἠπείλησε μεθ' ὕβρεως. 200. Δαιμόνι'.] Ἐνταῦθα ἐφ' ὕβρει, ἀντὶ τοῦ κακόδαιμον, φαυλότατε. Ἀτρέμας ἧσο.] Μεθ' ἡσυχίας καθέζου. 201. Οἳ σέο.] Οἵτινές σου. Φέρτεροι.] Κρείσσονες. Ἀπτόλεμος.] Ἄπειρος πολέμου, ἄθλιος. Ἄναλκις.] Ἀσθενὴς, ἀδύνατος. 202. Ἐναρίθμιος.] Οὐ καταριθμούμενος. Βουλῇ.] Τουτέστιν, ἐκκλησίᾳ. 203. Οὐ μέν πως.] Οὐ μὴν, οὐδαμῶς πως. Οὐκ ἀγαθόν.] Ἀντὶ τοῦ, οὐ καλόν. 204. Πολυκοιρανίη.] Πολυαρχία. Κοίρανος.] Βασιλεὺς, ἡγεμών. οὕτω γοῦν, ὅτι ἡ Περσῶν ἀρχὴ διὰ τῆς

εἷς βασιλεὺς, ᾧ δῶκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ.
Ὣς ὅγε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἱ δ' ἀγορήνδε
αὖτις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἠχῇ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
Ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας.
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,

205. vulg. ᾧ ἔδωκε. 209. Ϝηχῇ.
211. Esse debuit ἕζοντό τ' ἐρήτυθέν τε. 212. ἀμετροϜεπής.

fere modum si hæc constitueris, sententiæ sic satis sibi constant.—206. θέμιστας. pro potestate regia, imperio. v. ad Α, 238. σφίσι non habet, quo referas.

207—277. Iterum exercitus in concionem cogitur; sedent ceteri, solus Thersites turbas facit; ab Ulysse coercetur. δίεπε στρατόν. διέτασσε. διῴκει Sch. br. copias discurrentes regebat ut quiete agerent. κοιρανέων, βασιλικὰ διαπραττόμενος ἔργα. Sic iterum Δ, 250.

212. Prodit nunc Thersites; de quo et de toto episodio multa disputata sunt, quæ in Nota locum non habent. Probabile est, multos ægre tulisse, se a discessu revocari; multos Agamemnoni convicia fecisse; res a poeta ad unum aliquem revocatur,

μοναρχίας μεγάλη ἐστί. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δὲ, ὁπότε πλείονας παρεῖχον τῷ στρατεύματι ἡγεμόνας, ὡς ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς τοὺς ἐννέα, ἡττῶντο· ὁπότε δὲ δι' ἑνὸς ἐποιοῦντο τοὺς ἀγῶνας, ἐνίκων, ὥσπερ ἐν τῇ Κνίδῳ, ὁ Κόνων νικῶν τὸ τῶν Πελοποννησίων στρατόπεδον. Ὅπου γε καὶ τὰ σώματα ἡμῶν, εἰ ἦσαν ἐξ ἑνὸς στοιχείου, οὐδέ ποτε ἂν ἤλγουν. οὔτε γὰρ ἦν ὑφ' οὗ ἀλγήσειαν ἓν ὄντα, ὥς φησιν ὁ θεῖος Ἱπποκράτης. καὶ ἐν ἑτέρῳ δὲ πάλιν ὁ αὐτὸς ἀνὴρ, πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον. τὰ γὰρ πολλὰ ἀλλήλοις ἀνθιστάμενα, ὥσπερ πόλεμον ἐπιφέρει, ἀφ' οὗ φθορά. 205. Ἀγκυλομήτεω.] Ἀγκυλομήτης ὁ Κρόνος ἐκλήθη. ἤτοι ἀγκύλα καὶ σκολιὰ βουλευσάμενος κατὰ τοῦ πατρὸς, καὶ τῶν παίδων, ὥς φησιν Ἡσίοδος. τοῦ μὲν γὰρ τὰ αἰδοῖα τῇ ἅρπῃ ἀπέτεμε, τοὺς δὲ κατέπιεν. ἢ, ὁ τὰ ἀγκύλα καὶ δυσχερῆ πράγματα τῇ μήτι περιλαμβάνων, κορόνους τὶς ὢν καὶ τέλειος νοῦς, ὥς φησι καὶ ἡ Δημώ. Ἀγκυλομήτης, ὁ ἐν τοῖς σκολιοῖς πράγμασιν εὐμήχανος. Δηλοῖ δὲ τὸ ἀγκύλον παρὰ τῷ Ποιητῇ τρία. τὸ σκολιὸν κατὰ βούλευσιν· ὡς ὅταν λέγῃ ἀγκυλομήτην τὸν Κρόνον. καὶ τὸ περιφερὲς κατὰ σχῆμα· ὡς τὸ, ἀγκύλα κύκλα. καὶ τὸ ἰσχυρόν· ὡς τὸ, ἀγκύλον ἅρμα. 207. Ὣς ὅγε.] Οὕτως μὲν δὴ οὗτος. Κοιρανέων.] Διατάσσων, διερχόμενος, καὶ τὸ τοῦ κοιράνου ἔργον ἐπιτελῶν. Δίεπε.] Διέτασσε, διῴκει. 208. Ἐπεσσεύοντο.] Ἤρχοντο, ἐπηκολούθουν. Ἀλαλητῷ.] Σὺν θορύβῳ. Νεῶν ἄπο.] Ἀπὸ τῶν πλοίων. 209. Ἠχῇ.] Μετὰ ἤχου καὶ κραυγῆς. Ὡς ὅτε κῦμα.] Τοῦτο πρὸς τὴν κίνησιν. τὸν δὲ βρόμον, πρὸς τὴν ἀπήχησιν. 210. Βρέμεται.] Ἠχεῖ, κτυπεῖ. Σμαραγεῖ.] Ἠχεῖ. 212. Θερσίτης δέ τι μοῦνος.] Ὁ δὲ Θερσίτης μόνος. Οἰνεῖ, ἀμελήσαντι τῆς Ἀρτέμιδος, θυσιῶν ἕνεκα ἡ θεὸς ὀργισθεῖσα, ἔπεμψε τῇ πόλει σῦν ἄγριον. ἐφ' ὃν ἦλθε στρατιὰ τῶν ἀρίστων τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ ἐλυμαίνετο τὴν χώραν, ὥς φησιν αὐτὸς ὁ Ποιητὴς ἐν τῇ ί. Μεθ' ὧν ἦν καὶ ὁ Θερσίτης. Ὃς δειλωθεὶς κατέλειψε τὴν παραφυλακὴν ἐφ' ἧς ἦν, καὶ ἀπῆλθεν ἐπί τινα τόπον ὑψηλὸν, τὴν σωτηρίαν θηρώμενος. Ὀνειδιζόμενος δὲ ὑπὸ Μελεάγρου, ἐδιώκετο. καὶ κατὰ κρημνῶν πεσὼν, τοιοῦτος ἐγένετο, οἷον

ὅς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη,
μὰψ ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
ἀλλ', ὅ τι οἱ εἴσαιτο γελοίϊον Ἀργείοισιν
ἔμμεναι. αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε·
φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὤμω
κυρτώ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθε
φοξὸς ἔην κεφαλήν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ·

213. ὃς Fέπεα φρεσὶ Fῇσι—Fήδῃ. 215. ὅ τι Fοι Fείσαιτο.
216. ὑπὸ Fίλιον. 217. τὼ δέ Fοι.

hominem contentiosum, maledicum, principibus infestum.—213. Sunt plures modi jungendi sententias; aut: ἐκολῴα μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, (ὡς) ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν· ita ὅς ῥ' ἔπεα—ᾔδη paullo molestius interposita sunt; aut ὅς ῥ' ἔπεα—ᾔδη—ἐριζέμεναι βασιλεῦσι μὰψ ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον. Ita ᾔδη ἔπεα erit εἶπεν, ut εἰπεῖν ἠπίστατο dici potest.—οὐ κατὰ κόσμον. dicit aliquis ἀκόσμως, sine animi judicio firmo, temere, adeoque etiam indecore. οὐ κατὰ τὸ πρέπον. ut Schol. br. Suid.—ἐρίζειν nunc est pro ὀνειδίζειν.—216. quod nostro sermone αἴσχιστος ἦν πάντων, οἳ ἦλθον ὑπὸ Ἴλιον· quod alias εἰς Ἴλιον.—217. φολκὸς, διεστραμμένος τὰς ὄψεις, διάστροφος.—218. humeri gibbi et in pectus prominentes, συνοχωκότε, nova forma συνοχόω, idem quod συνέχω, συμπεπτωκότε. συνηγμένω. ita ut obstipo esset capite.—219. erat capite in acutum exeunte, capillis raris, ἐπενήνοθε. ἐπήνθει. ἐπῆν. λάχνη λεπτὴ ἐπεπόλαζεν.

Ὅμηρος αὐτὸν παρίστησιν. Ἱστορεῖ Εὐφορίων. Οἰνεὺς, καὶ Ἄγριος, ἀδελφοὶ, ὡς λέγει ὁ Ποιητὴς ἐν τῇ ξ. Ἀλλ' ὁ μὲν Οἰνεὺς ἦν πατὴρ Μελεάγρου, ὁ δὲ Ἄγριος Θερσίτου. Μήτηρ δὲ Θερσίτου Δία. Ἐζήτηται δὲ, διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ Θερσίτης ἐστράτευσεν εἰς Τροίαν, τοιοῦτος ὤν. Ῥητέον οὖν, ὅτι, ἤτοι στασιώδης ὢν, οὐκ ἀπελείφθη ἐπὶ τῆς πατρίδος. ἢ ὅτι κατ' ἐπεισόδιον παρῆκται πρὸς τὸ ἐκ σκωποῦ πρὸς ἱλαρότητα τὰς ψυχὰς ἀνακαλέσασθαι τῶν Ἑλλήνων. ὥσπερ εἴληπται καὶ Ἥφαιστος γέλωτος χάριν παρὰ τοῖς θεοῖς ἐν τῇ α'. Λαμβάνεται δὲ πᾶν ἐπεισόδιον τῷ Ποιητῇ, ἢ πιθανότητος ἕνεκεν, ἢ χρείας, ὥσπερ τοῦτο νῦν, ἢ κόσμου καὶ ὑψώσεος χάριν. Ἀμετροεπής.] Ἄμετρος ἐν τῷ λέγειν, φλύαρος. Ἐκολῴα.] Ἐθορύβει. 213. Ὅς.] Ὅστις. Ἧισι.] Ταῖς ἰδίαις, ταῖς ἑαυτοῦ. Ἤιδη.] Εἴδει, ἠπίστατο. 214. Μάψ.] Μάτην. Οὐ κατὰ κόσμον.] Οὐ κατὰ τὸ πρέπον, ἀτάκτως. τοῦτ' ἔστιν, οὐ δικαίως ἐφιλονείκει τοῖς βασιλεῦσιν. 215. Ἀλλ' ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίϊον Ἀργείοισιν Ἔμμεναι.] Ἀλλ' ὅπερ ἂν ἐνόμιζεν ὁ Θερσίτης ἀναγκαῖον εἶναι, τοῦτο γέλωτος πολλοῦ ἄξιον ἐφαίνετο τοῖς Ἕλλησιν. 216. Αἴσχιστος.] Αἰσχρότατος. Ὑπὸ Ἴλιον.] Εἰς τὴν Ἴλιον. 217. Φολκός.] Τὰς ὄψεις διάστροφος, στραβός. Ἔην.] Ἦν, ὑπῆρχε. Χωλὸς δ' ἕτερον πόδα.] Χωλὸς δὲ ἦν τῷ ἑνὶ τοῦ ποδῶν. Τὼ δέ οἱ ὤμω.] Οἱ δὲ ὦμοι αὐτοῦ. 218. Κυρτώ.] Κυρτοί. δυϊκῶς. Συνοχωκότε.] Συμπεπτωκότες, συνηγμένοι. Αὐτὰρ ὕπερθεν.] Ὑπεράνωθεν δέ. 219. Φοξός.] Ὀξυκέφαλος. Ψεδνή.] Ἀραιά, μαδαρά. Ἐπενήνοθεν.] Ἐπήνθει, ἐπέκειτο. Λάχνη.] Τρίχωσις. Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς αὐτὸν ἀναιρεῖ, ὡς ἱστορεῖ Κόϊντος ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς μεθ' Ὅμηρον. Φησὶ γὰρ, ὅτι, ἐν τῇ Ἀμαζονομαχίᾳ ἀνελὼν Ἀχιλλεὺς Πενθεσίλειαν τὴν τῶν Ἀμαζόνων βασιλείαν, εἶτα ἰδὼν τὸ σῶμα αὐτῆς εὐπρεπὲς πάνυ, εἰς ἔρωτα ἦλθε τῆς προειρημένης, βαρέως τε ἔφερεν ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτῆς. Ὁρῶν δὲ δυσφοροῦντα αὐτὸν Θερσίτης, συνήθως ἐλοιδόρει. ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ ἥρως, γρόνθῳ παίσας αὐτὸν ἀναιρεῖ, παραυτίκα τῶν ὀδόντων αὐτοῦ κατενεχθέντων χαμαί. 220. Ἐχθι-

τῷ γὰρ νεικείεσκε. τότ' αὖτ' Ἀγαμέμνονι δίῳ
ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα. τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
ἐκπάγλως κοτέοντο, νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ·
αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ·
Ἀτρείδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις;
πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου, υἷος ἄποινα,
ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
ἥν τ' αὐτὸς ἄπο νόσφι κατίσχεαι; οὐ μὲν ἔοικεν
ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.

221. vulg. τότ' αὖ Ἀ. 230. ἐκ Ϝιλίου.
233. Οὐ μὲν ϜέϜοικε v. Obss. legendum οὐ δὲ ἔοικε.

225—242. Hominis grandiloqui vanitatem in singulis sententiis videbis expressam. Indignatur autem copias a discessu revocatas et iterum in concionem coactas Agamemnonis jussu, ejusque rei caussas invidiose calumniatur: quasi propterea bellum rex continuari cupiat, ut nova ille e militari præda commoda capiat. Respicit simul verba Agamemnonis et Achillis A. 118. 149. sq.

227. ἐξαίρετοι. quod constituit notionem vocis γέρας.—228. εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν. quoties aliquam urbem ceperimus. cf. A. 163.—232. ἠὲ γυναῖκα νέην. cum respectu ad Briseidem dictum. adde v. 239. unde injuria Achilli facta magnam calamitatem Achivis inflixit, hinc κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν, ἐπιβιβάζειν, vs. 234.

στος.] Ἐχθρότατος. Ἠδέ.] Καί. σύνδεσμος συμπλεκτικός. Ἠδ' Ὀδυσῆϊ.] Καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ. 221. Τῷ γὰρ νεικείεσκε.] Τούτους γὰρ πρότερον ἐλοιδόρει κακολογῶν. εἶθ' οὕτως τὸν Ἀγαμέμνονα. 222. Ὀξέα.] Μεγάλα. Κεκληγώς.] Κεκραγὼς. ἐκβοῶν. Λέγε.] Ἔλεγεν. Ὀνείδεα.] Ὀνείδη, ὕβρεις. Τῷ δ' ἄρ'.] Τούτῳ δὲ δή. 223. Ἐκπάγλως.] Ἐπληκτικῶς, μεγάλως. Κοτέοντο.] Ὠργίζοντο. Νεμέσσηθεν.] Ἐμέμφοντο. 224. Μακρὰ βοῶν.] Ἀνατεταμένως καὶ μεγάλως κράζων. Νείκεε.] Ἐκακολόγει. 225. Τέο;] Τίνος; Ἐπιμέμφεαι.] Ἐπιμέμφῃ, ἐπιζητεῖς. Χατίζεις.] Χρήζεις. 226. Πλεῖαι.] Πλήρεις, γέμουσαι. Διατί δὲ ὑπὲρ τὴν ἄλλην ὕλην τοῦ χαλκοῦ ἐμνήσθη; Ὅτι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις σφόδρα τίμιος ἦν ὁ χαλκός. Κλισίαι.] Σκηναί. 227. Ἐξαίρετοι.] Εὐειδεῖς, ἐπίλεκτοι. αἱ κατὰ τιμὴν διδόμεναι ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων. 228. Πρωτίστῳ.] Πρώτῳ, ὡς βασιλεῖ. 229. Ἐπιδεύεαι.] Ἐνδεὴς εἶ, χρήζεις. Ὅν κέ τις οἴσει.] Ὅντινά σοι ἄν τις κομίσῃ τῶν Τρώων ἀπὸ τῆς Ἰλίου. 230. Υἷος ἄποινα.] Προσληπτέον τὴν, ὑπὲρ, πρόθεσιν, ἵν' ᾖ, ὑπὲρ υἱοῦ δῶρα. 231. Ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν.] Ἀπὸ κοινοῦ, τὸ, δήσας ἀγάγῃ. 232. Νέην.] Νεωτέραν. Μίσγεαι.] Μίσγῃ. Φιλότητι.] Συνουσίᾳ. 233. Ἥν τ' αὐτός.] Ἥντινα αὐτός. Ἄπο νόσφι.] Ἄποθεν καὶ χωρὶς, μόνος. Κατίσχεαι.] Κατίσχῃς. Οὐ μὲν ἔοικεν.] Οὐ μὲν οὖν πρέπει. 234. Ἀρχὸν ἐόντα.] Ἡγεμόνα ὄντα. Κακῶν ἐπιβα-

ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοὶ,
οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα· τόνδε δ' ἐῶμεν
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται,
ἤ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἦε καὶ οὐκί·
ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆά, ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσίν· ἀλλὰ μεθήμων·
ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ὣς φάτο, νεικείων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θερσίτης· τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς,
ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον

236. Ϝοίκαδέ. 237. ὄφρα Ϝίδηται. 238. τι Ϝοι.
239. Ἀχιλῆά, Ϝεο. 245. ὑπόδρα Ϝιδών.

235. κάκ' ἐλέγχεα. ἐλεγχεῖς. ἐλέγχιστοι.—327. γέρα πεσσέμεν. πέσσειν, coquere, mollire, fovere, frui his γέρασι, quæ e militia nostra ille captat, abstulit. Tum ὄφρα ἴδηται, (εἰ) ἢ—ἠέ.

243—278. Noli hæc putare ambitiose a poeta esse quæsita, nec in loco episodii magno studio et sagacitate extrinsecus arcessiti habere; sunt ea, ut paullo ante monitum est ad vs. 212. ex ipsa re nata; et sæpe hoc in concionibus debuit accidere, ut turbas faceret homo inutilis, qui coercendus esset a magistratu. Has partes nunc agit Ulysses, primum increpando, tum stultitiam arguendo, tandem minando graviora, adhibita etiam modica castigatione; quam ille tacitus perfert, ut ab homine ignavo expectandum erat.

σκέμεν.] Κακῶν ἐπιβαίνειν, κακοῖς ἐμβιβάζειν. 235. Ὦ πέπονες.] Ἔκλυτοι, καὶ ἀσθενεῖς. ὁτὲ δὲ ἥδιστοι. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀκμαίων πεπόνων, ἃ τῇ μὲν γεύσει ἐστὶν ἡδέα, τῇ δὲ θίξει καὶ τῇ ἁφῇ μαλακὰ καὶ εὐένδοτα. Κάκ' ἐλέγχεα.] Κακὰ ὀνείδη. Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοί.] Γυναῖκες, οὐκ ἔτι ἄνδρες. 236. Νεώμεθα.] Πορευώμεθα. Τόνδε δ' ἐῶμεν.] Τοῦτον δέ. ὅ ἐστι, τὸν Ἀγαμέμνονα καταλείψωμεν. 237. Γέρα πεσσέμεν.] Τὰ γέρα, ὅ ἐστι, τὰς τιμὰς, κατέχειν. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν γαστρὶ σιτίων. καὶ γὰρ αὐτὰ, ἂν μὴ κρατηθῇ τὸν ὡρισμένον χρόνον, ἀσθενούσης τῆς καθεκτικῆς δυνάμεως, οὐ πέπτεται. Ὄφρα ἴδηται.] Ὅπως μάθῃ. 238. Ἤ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς.] Ἢ ἄρα τὶ αὐτῷ καὶ ἡμεῖς. Προσαμύνομεν.] Προσβοηθοῦμεν. Ἠὲ καὶ οὐκί.] Ἢ καὶ οὐδαμῶς. 239. Ἕο.] Ἑαυτοῦ. Μέγ' ἀμείνονα.] Μεγάλως βελτίονα. Φῶτα.] Ἄνδρα. 241. Ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσίν.] Ἀλλὰ πάνυ ὁ Ἀχιλλεὺς ἄχολος καὶ ἀόργητος ὑπάρχει. Μεθήμων.] Ἀμελής. 243. Νεικείων.] Ὀνειδίζων. 245. Ἠνίπαπεν.] Ἐκακολόγησεν, ἐπέπληξεν. 246. Ἀκριτόμυθε.] Ἄκριτε περὶ τοὺς λόγους, καὶ ἄτακτε. Τοῦτο δέ φησι σαρκαστικῶς. Λιγύς περ ἐών.] Καίτοι ἡδὺς ὑπάρχων. Ἀγορητής.] Δημηγόρος. 247. Ἴσχεο.] Πέπαυσο. Μηδ' ἔθελε.] Μὴ δὲ βούλου. Οἶος.] Μόνος. Ἐριζέμεναι.] Ἐρίζειν, φιλονικεῖν. 248. Σέο.] Σοῦ. ἐπέκτασις ὁ τρόπος. Χερειότερον.] Χείρονα. Βροτόν.]

ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρείδῃσ' ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·
τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις,
καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.
* οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
ἢ εὖ, ἦε κακῶς, νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν. *
* τῷ, νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
ἥρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις. *
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ δ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, ὥς νύ περ ὧδε,
μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
μήδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,

249. ὑπὸ Ϝίλιον. 252. σάφα Ϝίδμεν—τῶδε Ϝέργα.
255. ὅτι Ϝοι. 258. vulg. εἴ κ' ἔτι. 261. φίλα Ϝείματα.

251. μὴ νόστον φυλάσσοις. sc. ὥστε προφέρειν σφιν ὀνείδεα. ne captes præsens momentum, cum de reditu agitur, tanquam opportunitatem maledicendi regibus.—253. ἢ εὖ ἠὲ κακῶς νοστήσομεν.—recte ne an secus acturi simus, utile ne an perniciosum futurum sit, si discessum paremus. Sententiæ horum versuum non bene inter se vinctæ, nec loco suo positæ esse videntur.—259. 260. nec ipse vivam, nec Telemachus meus superstes sit!—262. τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει est τὸ ζῶμα. nam, tanquam miles gre-

Φθαρτὸν ἄνθρωπον. Βρότος δὲ παροξυτόνως, τὸ μετὰ κόνεως μιγὲν τοῦ ἀνθρώπου αἷμα. Φημί.] Ὑπονοῶ. 249. Ἔμμεναι.] Εἶναι. Ὅσσοι.] Ὅσοι. Ἅμ' Ἀτρείδῃσιν.] Ἅμα τοῖς Ἀτρέως παισίν. Οὗτοι δὲ ἦσαν, κατὰ μὲν τὸ σύνηθες, Ἀερόπης καὶ Ἀτρέως παῖδες τοῦ Πέλοπος· τῇ δ' ἀληθείᾳ, Πλεισθένους, ὥς φασιν ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ Πορφύριος ἐν τοῖς ζητήμασιν. ἀλλ' ἐπειδὴ Πλεισθένης νέος τελευτᾷ, μηδὲν καταλείψας μνήμης ἄξιον, νέοι πάνυ ἀνατραφέντες ὑπὸ Ἀτρέως, αὐτοῦ παῖδες ἐκλήθησαν. 250. Τῷ] Διὸ δή. Ἀνὰ στόμ' ἔχων.] Διὰ στόματος ἔχων, λοιδορῶν. διὸ οὐκ ἐχρῆν ἀεί σε τοὺς βασιλεῖς ἐπὶ στόματος ἔχειν, καὶ λοιδορεῖν. Ἀγορεύοις.] Λέγοις. 251. Καί σφιν.] Καὶ αὐτοῖς. Προφέροις.] Ὀνειδίζοις. Νόστον τε φυλάσσοις.] Καὶ ἐπιτηροίης τὸν καιρὸν τοῦ ἀπόπλου. 252. Οὐ δέ τι πω.] Οὐδαμῶς δέ. Ἴδμεν.] Ἐπιστάμεθα. Ἔσται.] Γενήσεται. Τάδε ἔργα.] Τὰ παρόντα ἔργα. 253. Ἢ εὖ.] Ἢ καλῶς. Ἠὲ κακῶς.] Ἢ κακῶς. Νοστήσομεν.] Ἀναζεύξομεν, ὑποστρέψομεν. 255. Ἧσαι ὀνειδίζων.] Καθέζῃ ὑβρίζων. Ὅτι οἱ.] Ὅτι αὐτῷ. Μάλα πολλά.] Πάνυ πολλά. Διδοῦσι.] Διδόασι. 256. Κερτομέων.] Ἐρεθίζων, χλευάζων. 257. Ἐρέω.] Ἐρῶ, λέξω. Τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.] Ὅπερ καὶ γενήσεται. 258. Εἴ κ' ἔτι σε.] Ἐὰν ἔτι σε. Ἀφραίνοντα.] Ἄφρονα ὄντα, ἀνοηταίνοντα. Κιχήσομαι.] Καταλάβω. Ὥς νύ περ ὧδε.] Οὕτως ὡς νῦν. 259. Ὤμοισι.] Τοῖς ὤμοις. Κάρη.] Κεφαλή. Ἐπείη.] Ἐπῇ, ἐπιμένῃ. 260. Κεκλημένος εἴην.] Κληθείην τοῦ λοιποῦ. ἀντὶ τοῦ, τελευτήσαντος τοῦ Τηλεμάχου. τὴν γὰρ δευτέραν ἀρὰν κατ' αὐτοῦ τοῦ παιδὸς ἐποιήσατο. 261. Ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω.] Εἰ μὴ ἀποδύσω σε τὰ προσφιλῆ ἱμάτια. 262. Χλαῖνάν τ'

αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω,
πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῇσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω
πλῆξεν· ὁ δ' ἰδνώθη, θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη
σκήπτρου ὕπο χρυσέου· ὁ δ' ἄρ' ἕζετο, τάρβησέν τε·
ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπομόρξατο δάκρυ.
οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν,
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε,
βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων·

264. ἀϝεικέσσι. 266. δέ ϝοι.
269. ἀχρεῖον ϝιδών. v. Obss. f. ἀχρεῖον ὁρῶν. vulg. ἀπεμόρξατο.
270. ϝηδύ. 271. τις ϝείπεσκε ϝιδών.
272. ἐσθλὰ ϝέοργε vel potius ϝέϝοργε.

garius, ille thorace indutus non erat, sed subligaculum habebat inguini subter tunica circumdatum.

265—278. Neque in his aliquid est, quod extra rem aut aliunde petitum esse putabimus: cum de homine plebeio et ignavo agatur. Concidunt adeo subtilitates de captato risu et similibus.—266. ὁ δ' ἰδνώθη, συνεκάμφθη. et θαλερὸν δάκρυ, suborta lacrima, suaviter, tanquam ex oculis efflorescens.—269. ἀχρεῖον ἰδὼν, puto esse inepte, inficete, contorto vultu, utpote qui dolorem dissimulare vellet, inopinato verbere consternatus et pudore suffusus, (quod nostrum vulgus: *albern aussehend.*)

273. βουλάς τ' ἐξάρχων, pro τῶν βουλῶν. τοῦ βουλεύεσθαι. πόλεμόν τε κορύσσων. μάχην

ἠδὲ χιτῶνα.] Τήν τε χλανίδα, καὶ τὸν χιτῶνα. Τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει.] Ἅτινά σοι τὰ αἰδοῖα περικαλύπτει. 263. Αὐτὸν δέ.] Ἀντὶ τοῦ σὲ δέ. Ἀφήσω.] Ἀπολύσω, ἀποπέμψω. 264. Πεπληγώς.] Πλήξας. Διὰ ποίαν αἰτίαν εἰπὼν, εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, καὶ τὰ ἑξῆς, εὐθὺς λέγει, σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω πλῆξε; Λέγομεν δὲ ἡμεῖς, ὅτι εἴπετο τηνικαῦτα, ἀποδύειν, καὶ οὕτως τύπτειν γυμνόν· νῦν δὲ ἁπλῶς, ἔπληξεν. Ἀγορῆθεν.] Ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, ὅ ἐστι, τῆς ἐκκλησίας. Ἀεικέσσιν.] Αἰκιστικαῖς. Πληγῇσι.] Πληγαῖς. 265. Ὣς ἄρ' ἔφη.] Οὕτως δὴ εἶπε. Μετάφρενον.] Τὸν μεταξὺ τῶν ὤμων τόπον. Ἠδὲ καὶ ὤμω.] Καὶ τοὺς ὤμους, δυϊκῶς. 266. Ὁ δ' ἰδνώθη.] Οὗτος δὲ ἀπὸ τῆς ὀδύνης συνεκάμφθη. Θαλερόν.] Θερμὸν, ἀκμαῖον. Ἔκπεσεν.] Ἐξέπεσε. 267. Σμῶδιξ.] Ὁ ἐκ πληγῆς ὕφαιμος μώλωψ. Αἱματόεσσα.] Αἱματώδης. Ἐξυπανέστη.] Ἐξανέστη ἀπὸ τῆς πληγῆς τῆς χρυσῆς ῥάβδου. 268. Ὁ δ' ἄρ' ἕζετο.] Ὁ δὲ Θερσίτης, φησὶν, ἐκαθέσθη ἄκων. Τάρβησέν τε.] Καὶ ἐφοβήθη. 269. Ἀλγήσας.] Ὀδυνηθείς. Ἀχρεῖον ἰδών.] Ἀπρεπὲς καταστήσας τὸ πρόσωπον. Ἀπεμόρξατο.] Ἀπεμάξατο, ἀπεψήσατο. 270. Οἱ δὲ καὶ αὐτοί.] Οἱ δὲ Ἕλληνες.] Στικτέον δὲ μετὰ τὸ, ἀχνύμενοί περ. ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον, ἵν' ᾖ, οἱ δὲ Ἕλληνες, καίτοι λυπούμενοι διὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τὸν οἶκον ἀνακομιδῆς, ἡδέως ἐγέλασαν ἐπὶ τῇ ὄψει τοῦ Θερσίτου. 271. Ὧδε δέ.] Οὕτως δέ. Εἴπεσκεν.] Εἶπεν. Ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.] Ἄλλον τινὰ τὸν ἐγγὺς παρεστῶτα βλέψας. 272. Ἦ δή.] Ἀληθῶς δή. Μυρία.] Πάμπολλα ἀγαθά. Ἔοργεν.] Εἴργασται. 273. Βου-

νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
οὐ θήν μιν πάλιν αὖτις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
  Ὣς φάσαν ἡ πληθύς· ἀνὰ δὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾷν λαὸν ἀνώγει·
ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν·
ὅς σφιν ἐΰφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
  Ἀτρείδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ

274. vulg. τὸ δή. 275. λωβητῆρα Fεπεσβόλον. 277. Fεπέεσσι.
278. vulg. ἀνὰ δ' ὁ. 280. Fειδομένη. 283. μετέFειπεν.
284. δή σε, Fάναξ.

ἐγείρων.—275. ἐπεσβόλον. λοίδορον. τὸν ἔπεσι βάλλοντα alios. λωβητὴρ Homero est ὑβριστὴς, ut λωβᾶσθαι pro ὑβρίζειν, 242.—276. θυμὸς ἀγήνωρ nunc est αὐθάδης καὶ ὑβριστής ut Apollon. h. v.

279. παρὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη. Silentium facit præco: qui cum id faciat nunc mirabili cum effectu, Minervæ illud tribuitur, Ulyssem tuenti.

282. ἐπιφρασσαίατο βουλὴν aut intelligere, percipere, ut Od. Σ. 93. et ἐπιφράσσασθαι apud Hesych. aut expendere, ut Il. N. 741. præfero prius.

284—332. Ulysses pudorem injicit Achivis consilii de reditu adversus promissum parati; concedere quidem se, justum esse desiderium reditus in patriam; expectandum tamen esse eventum vaticinii Calchantis; cujus expositio narrationem præclaram in medium adducit.

284. ἐθέλουσι—θέμεναι. μέλλουσιν. ἐλέγχιστον, ἐπονείδιστον, ἐφύβριστον ποιεῖσθαι. Mox 287. Ἄργος generaliore notione de Græcia positum; e qua copiæ coierant. Et sic sæpe, etiam O. 372. Juraverant, σὲ ἀπονέεσθαι ἐκπέρσαντα Ἴλιον. Receperant enim ipso fœdere in se, fore ut Agamemnon non nisi victor rediret.

λάς.] Συμβουλίας, γνώμας. Κορύσσων.] Καθοπλίζων, παρασκευάζων. Αἰολικὸν ἀπὸ τοῦ κορύττω. 274. Ἔρεξεν.] Ἔπραξε. 275. Λωβητῆρα.] Ὑβριστήν. Ἐπεσβόλον.] Ἔπεσσιν, ὅ ἐστι, λόγοις, βάλλοντα. λοίδορον. Ἔσχεν.] Ἐπέσχεν, ἐκώλυσεν. Ἀγοράων.] Δημηγοριῶν, φλυαριῶν. 276. Οὐ θήν μιν.] Οὐκ ἂν δὴ ἐπιπολὺ αὐτόν. Πάλιν αὖτις.] Ἐκ δευτέρου πάλιν. Ἀνήσει.] Ἀναπείσει, παρορμήσει. Θυμός.] Ψυχή. νῦν δὲ, ἄλογος προθυμία, καὶ ὁρμή. Ἀγήνωρ.] Αὐθάδης, ὑβριστὴς, καὶ θρασύς. Ἔστι δὲ ὅτε δηλοῖ καὶ τὸν ἀνδρεῖον. 277. Νεικείειν.] Κακολογεῖν, ὑβρίζειν. Ὀνειδείοις.] Ὀνειδιστικοῖς, ὑβριστικοῖς. 278, Ὣς φάσαν.] Οὕτως εἶπον. Ἡ πληθύς.] Τὸ πλῆθος. Ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς ἔστη.] Τὸ ἑξῆς· ἀνέστη δὲ ὁ τὰς πόλεις πορθῶν, ὁ πολεμικῶς διακείμενος Ὀδυσσεύς. ἵν' ᾖ ὑπερβατὸν ὁ τρόπος. προκατεσκεύασε δὲ αὐτῷ ὁ Ποιητὴς τὴν τῆς Ἰλίου πόρθησιν, ὡς ὀψέ ποτε τοῦ Ὀδυσσέως ἐπινοήσαντος τὴν τοῦ δουρείου ἵππου κατασκευὴν, οὗ εἰσαχθέντος, ἐπορθήθη ἡ Ἴλιος. ὡς καὶ ἀλλαχόθι τῆς ποιήσεώς φησι· Σῇ δ' ἥλω βουλῇ ἄστυ Πριάμοιο ἄνακτος. 279. Παρὰ δὲ.] Παρ' αὐτὸν δέ. 280. Εἰδομένη.] Ὁμοιωθεῖσα. Ἀνώγει.] Ἐκέλευεν. 281. Ὡς.] Ὅπως. ἵνα. Ἅμα.] Ὁμοῦ, καὶ κατὰ τὸ αὐτό. 282. Ἐπιφρασαίατο.] Ἐπισκέψαιντο, ἐπινοήσωσιν. 284. Νῦν δή σε ἄναξ.]

πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν·
οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν
ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι.
ὥστε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες,
ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἴκονδε νέεσθαι.
ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.
καὶ γάρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο
ἀσχαλάᾳ σὺν νηῒ πολυζύγῳ, ὅνπερ ἄελλαι
χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα·
ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
ἐνθάδε μιμνόντεσσι. τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν. ἀλλὰ καὶ ἔμπης

288. Ϝίλιον. 290. Ϝοῖκόνδε. 292. ἀπὸ Ϝῆς.
293. vulg. παρὰ νηῒ—et ἥνπερ. 294. Ϝειλέωσι.

290. ἀλλήλοισιν ὀδύρονται. conquerendo suum desiderium declarant (ἐν) ἀλλήλοις. At 291. paullo obscurior est sententia. Sermonis ratio jubet accipere sic: *est sane talis belli protracti ærumna, ut aliquis tædio captus, optare possit reditum in patriam:* πόνος ἐστὶν, ὡς, alias: πόνος ἐστὶ τοῖος, ὡς. Ita sequentia respondent. Sicque Eustath. ἔστι τόσον ἐπίπονος ὁ τοσαέτης πόλεμος, ὥστε εὐλόγως ἂν τινα ἀνιαθέντα ἐφίεσθαι τοῦ νόστου.

293. μένων σὺν νηῒ, pro παρὰ νηῒ, *in navigatione.* ἀσχαλάα. Sic Ω. 403. ἀσχαλόωσι

Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὴ βούλονται, ὦ βασιλεῦ. 285. Ἐλέγχιστον.] Ἐπονείδιστον, ἐφύβριστον. Θέμεναι.] Ποιῆσαι. Μερόπεσσι βροτοῖσιν.] Ἀνθρώποις τοῖς μεμερισμένην καὶ ἔναρθρον ἔχουσι τὴν φωνὴν, ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν ἄλλων ζώων. 286. Οὐδέ τοι.] Οὐδαμῶς δέ σοι. Ἐκτελέουσιν.] Ἐκτελοῦσι, πληροῦσιν. Ὑπόσχεσιν.] Σύνταξιν. Ἥνπερ ὑπέσταν.] Ἥντινα ὑπέσχοντό σοι. 287. Ἐνθάδε.] Ἐνταῦθα. Στείχοντες.] Ἐν τάξει παραγενόμενοι. Ἱπποβότοιο.] Ἱπποτρόφου. Ἀπὸ δὲ Ἀγήνορος ἵππων ὠνομάσθη τὸ Ἄργος ἱππόβοτον. 288. Εὐτείχεον.] Καλῶς τετειχισμένην. 289. Νεαροί.] Μικροί. Χῆραί τε γυναῖκες.] Ἔρημοι καὶ ἀνδρῶν μονωθεῖσαι. 290. Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται.] Πρὸς ἀλλήλους θρηνοῦσιν. Οἶκόν δε νέεσθαι.] Εἰς τὸν οἶκον πορεύεσθαι. 291. Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστίν.] Ἔστι δὲ ὄντως καὶ πόνος. Ἀνιηθέντα.] Τῇ ψυχῇ ὀδυνηθέντα, λυπηθέντα. 292. Καὶ γάρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο.] Πόῤῥω, φησὶ, τῆς ἰδίας γυναικός. στικτέον δὲ, εἰς τὸ ἀσχαλάα· ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον. Ἧς.] Ἰδίας. Ἀλόχοιο.] Γαμετῆς. 293. Ἀσχαλάα.] Λυπεῖται, ἀσχάλλει. Πολυζύγῳ.] Πολυκαθέδρῳ. Ζυγὰ γὰρ, αἱ τῶν ἐρεσσόντων καθέδραι. Ἄελλαι.] Αἱ τῶν ἀνέμων συστροφαί. 294. Χειμέριαι.] Χειμεριναί. Εἰλέωσιν.] Συνειλῶσι, συγκλείωσιν. Ὀρινομένη.] Διεγειρομένη, ταρασσομένη. 295. Εἴνατος.] Ἔνατος. Περιτροπέων.] Περιτρεπόμενος, ὅ ἐστι περιερχόμενος, πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μέλλων τελειοῦσθαι. 296. Μιμνόντεσσι.] Μένουσιν. Τῷ] Διὸ δή. Οὐ νεμεσίζομαι.] Οὐ μέμφομαι, εἰ οὕτω ῥαθυμοῦσιν. 297. Ἔμπης.] Ὅμως.

αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.
τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν,
ἢ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἠὲ καὶ οὐκί.
εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν· ἐστὲ δὲ πάντες
μάρτυροι, οὓς μὴ Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
χθιζά τε καὶ πρωΐζ'· ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι,
ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς
ἔρδομεν ἀθανάτοισι τελήεσσας ἑκατόμβας,
καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ,

300. vulg. εἰ. 301. τόδε Fίδμεν. vulg. τό γε.

γὰρ οἴδε καθήμενοι.—298. κενεὸν sc. respectu prædæ: qui re infecta redit, manibus vacuis redit Il. Δ. 180. 181.

299. Ad narrationem hanc cf. Cic. de Div. II. 30. ubi hi versus latine versi: ad sensum satis commode; sed vi et ornatu modo neglecto, modo alieno addito; ut statim 300. Ἢ ἐτεὸν Κ. μαντεύεται, ἠὲ καὶ οὐχί. *auguris ut nostri Calchantis fata* (oracula) *queamus scire ratosne habeant an vanos pectoris orsus* h. dicta. At omissum mox. 303. χθιζά τε καὶ πρωΐζα. Et sic in seqq. Porro ὄφρα δαῶμεν, (εἰ) ἢ—ἠέ.

302. Si procedit narratio a verbis: χθιζά τε καὶ πρωΐζ', ὅτ' ἐς—importunum est, χθιζὰ et πρωΐζα, *nuper*, dictum accipere de intervallo novem annorum. Ergo melius junguntur οὓς μὴ Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι χθιζά τε καὶ πρωΐζα. χθὲς καὶ πρωΐ. *nuper*. nupera peste. Et procedit tota sententia hac junctura: εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν,—ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες ἠγερέθοντο φέρουσαι, ἡμεῖς δὲ ἔρδομεν—, ἔνθα ἐφάνη μέγα σῆμα. Κὴρ θανάτου, *fatum mortis, mors fatalis;* vulgari sermone; inde in personam mutatur Κὴρ et Κῆρες, eo fere sensu quo Μοῖραι, Parcæ. Jam deæ rapiunt, ut Harpyiæ, procellarum more, abducunt morientes, e conspectu tollunt. Sic inf. 834. Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο. Et sic alibi. cf. ductam hinc descriptionem Fatorum, seu Fatarum dixeris, (τῶν Κηρῶν) diram et horrendam ap. Hesiod. Sc. H. 249—257. ubi iisdem Parcæ tres adstant: tribus aliis versibus 261. 2. 3. ab interpolatore insertis. uti et altero loco Θ. 217. sq. alieni esse videntur vss. 220. 1. 2. ἔβαν φέρουσαι pro ἔφερον *abstulerunt, rapuerunt*. ut jam Ernesti.

305. sq. Fuit ergo fons subter platano scaturiens, ad quem ara erat exstructa. τελήεσσας ἑκατόμβας Cicero l. c. *Aurigeris tauris*. permutato epitheto, auratis cornibus.—307. Probabile fit fuisse isto in loco saxum serpentis speciem habens; quod narrationi de ostento aut originem dedit, aut ejus argumentum factum est. Similis est narratio de monte, ex navi in scopulum mutata ad littus Phæaciæ orto: Odyss.

298. Αἰσχρόν.] Ἐφύβριστον, ἀηδές. Δηρόν.] Ἐπὶ πολὺν χρόνον. Κενεόν.] Κενὸν, ἄπρακτον. 299. Τλῆτε.] Καρτερήσατε, καὶ ὑπομείνατε χρόνον ὀλίγον δή τινα. Δαῶμεν.] Μάθωμεν. 300. Εἰ ἐτεόν.] Εἰ ἀληθές. Ἠὲ καὶ οὐκί.] Ἢ καὶ οὐδαμῶς. 301. Ἴδμεν.] Ἴσμεν, οἴδαμεν. 302. Μάρτυροι.] Μάρτυρες. Οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι.] Ὅσους μὴ προκαθαρπάσας ὁ θάνατος ἀπῆλθε. κῆρες γὰρ αἱ θανατηφόροι μοῖραι. 303. Χθιζά τε καὶ πρωΐζα.] Χθὲς καὶ πρώην. Κατεσμίκρυνε δὲ τὸν ἐνναετῆ χρόνον, ἵνα μὴ διὰ τῆς ἀναμνήσεως πλέον ποιήσῃ ἀγωνιᾶσαι τοὺς Ἕλληνας. Αὐλίδα.] Αὐλὶς πόλις Βοιωτίας, κεκλημένη ἀπὸ τοῦ αὐτόθι αὐλισθῆναι, ὅ ἐστιν, ἀθροισθῆναι τὸν Ἑλληνικὸν στρατόν. 304. Ἠγερέθοντο.] Συνηθροίζοντο. 305. Ἀμφὶ δὲ κρήνην.] Περὶ τὴν κρήνην. 306. Ἔρδομεν.] Ἐπετελοῦμεν, ἐθύομεν. Τελήεσσας ἑκατόμβας.] Τελείας θυσίας. 307. Πλα-

ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς,
σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε,
βωμοῦ ὑπαΐξας πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσε
ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοὶ, νήπια τέκνα,
ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
ὀκτώ· ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·
τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτὴν,
τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκε θεὸς, ὅσπερ ἔφηνε·

316. τὴν δὲ ϝελιξάμενος et forte ἀνϝιϝαχυῖαν v. Obss.

N. 162. sqq. Ex h. l. ductum esse locum Platonis in Phædro To. III. p. 229. ad quem Cicero alludit Or. I. 7. monet Ernesti.

309. τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε. Declaratur ostenti notio. Vertit Cicero: vidimus—draconem, *Jovis ut pulsu* (impulsu) *penetrabat ab ara:* ut recte legit doctiss. Hottinger.—312. πετάλοις ὑποπεπτηῶτες. sub frondibus considentes, latitantes. Variis grammatici rationibus vocem constituunt; vera ratio esse videtur, antiquam formam fuisse πτέω. ὑποπτέω. quod vulgo πίπτω factum; unde πέπτα. πεπτὼς, πεπτεὼς et πεπτηώς. Iterum legitur Od N. 98. Sc. Herc. 295. Apollon. IV. 1263. Ergo h. l. ὑποπεσόντες. ὑποκείμενοι. Apud Ciceronem est: *Qui platani in ramo* foliorum tegmine septos *corripuit pullos.*—316. *implicans se ei* (κατὰ τῆς) πτέρυγος· Cicero l. c. satis libere: *cui ferus immani laniavit viscera morsu.*—318. ὅσπερ ἔφηνε. ut iterum 324. et 309. ἧκε φόωσδε. Cicero paullo aliter hæc extulit: *qui luci ediderat,* (ὅσπερ ἔφηνε), *genitor Saturnius, idem abdidit,* (contra quam ἀρίζηλον θῆκε) *et duro formavit tegmina saxo:* saxo inclusit.

τανίστῳ.] Ὑπὸ τῇ ἱερᾷ πλατάνῳ. Τῇ μέν τοι τάσει ἀναγνωστέον ὡς, κυπαρίσσῳ. Ῥέεν.] Ἔῤῥει, ἐφέρετο. Ἀγλαόν.] Καλόν. 308. Ἔνθ' ἐφάνη.] Ὅπου ἡμῖν ὤφθη ὁ δράκων. οὕτινος δράκοντος τὸ ὄνομα ὁ Πορφύριος ἐν τοῖς ζητήμασί φησι, λέγων αὐτὸν Σθένιον. οὕτως γὰρ ἱστόρηται Διονυσίῳ, ἐν τῇ ε'. τῶν ἀπόρων. Σῆμα.] Σημεῖον ὑμῖν ἐφάνη ὑπὸ Διὸς πεμφθέν. Νῶτα δαφοινός.] Πυῤῥὸς κατὰ τὰ νῶτα. ἢ ὁ ἄγαν φόνιος. 309. Σμερδαλέος.] Καταπληκτικὸς, φοβερός. Ὀλύμπιος.] Ὁ Ζεύς. Ἧκεν.] Ἀφῆκεν, ἔπεμψε. Φόωσδε.] Εἰς τὸ φῶς. 310. Βωμοῦ δ' ὑπαΐξας.] Τοῦ βωμοῦ ὑπεξελθών. Πρός ῥα πλατάνιστον.] Πρὸς τὴν πλάτανον δή. Ὄρουσεν.] Ἀνώρμησεν, ἀνῆλθεν. 311. Ἔσαν.] Ἦσαν, ὑπῆρχον. Στρουθοῖο.] Στρουθοῦ. Νεοσσοί.] Πῶλοι. Νήπια.] Μικρά. 312. Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ.] Ἐπὶ τῷ ὑψηλῷ ἀκροκλάδῳ. Πετάλοις.] Φύλλοις. Ὑποπεπτηῶτες.] Ὑποπεπτωκότες, ὑποκείμενοι. 314. Ἐλεεινά.] Ἐλεεινῶς, οἰκτρῶς. Κατήσθιε.] Κατηνήλισκε, κατέτρωγε. Τετριγῶτας.] Τρίζοντας, κράζοντας, ποῖάν τινα φωνὴν ἀποτελοῦντας. 315. Ἀμφεποτᾶτο.] Περὶ αὐτοὺς ἐπέτετο. 316. Πτέρυγος.] Παροξυτόνως. Καὶ ὁ μὲν κανὼν θέλει προπαροξυτόνως, ὡς ὄρτυγος. ἀλλ' ἐπειδὴ οὕτως δοκεῖ στίζειν τῷ Ἀριστάρχῳ, πειθόμεθα αὐτῷ, ὡς πάνυ ἀρίστῳ γραμματικῷ. Λάβεν.] Ἐκράτησεν. Ἀμφιαχυῖαν.] Περὶ τὰ τέκνα αὐτῆς θρηνοῦσαν. 317. Κατὰ τέκν' ἔφαγε.] Κατέφαγε τὰ τέκνα. Καὶ αὐτήν.] Τὴν στρουθὸν δηλονότι. 318. Τὸν μέν.] Τοῦτον μέν. Ἀρίζηλον.] Διάδηλον, φανερόν. Θῆκεν.] Ἔθηκε, ἐποίησε. Θεὸς, ὅσπερ ἔφηνε.] Ὅστις αὐτὸν φανῆναι

λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη.
ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας.
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε·
τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε, κάρη κομόωντες Ἀχαιοί;
ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητιέτα Ζεὺς,
ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
ὣς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι,
τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
κεῖνός θ' ὣς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ἀλλ' ἄγε, μίμνετε πάντες, ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, (ἀμφὶ δὲ νῆες
σμερδαλέον κονάβησαν, ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν,)

328. τοσσαῦτα Fέτεα pronuntiatum Fέτη. 332. εἰσόκε Fάστυ μέγα Πριάμοιο Fάλῳη. 333. μέγ' Fίαχον v. Obss. fuit forte Ἀργεῖοι δ' ἐπιFίFαχον.

321. πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας. pro τὸ πέλωρ εἰσῆλθε, *inter sacrificandum monstrum visum est, accidit inter.* Cicero: *monstrum vidimus in mediis divum versarier aris.* In hoc continebatur τὸ τέρας. hoc μέγα σῆμα in v. 308. Calchantem autem puta interpretationem ita instituere, ut adumbratum habeat annorum lapsum per *devoratos* passeres. Simili modo *Croni liberi devorati* a parente dicti sunt.

323. τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε. Cicero: *Quidnam torpentes subito obstupuistis, Achivi?*

324. 5. *Nobis hæc portenta deûm dedit ipse creator* (πατὴρ ἀθανάτων) *tarda et sera nimis, sed fama ac laude perenni.*

330. τελεῖται. *in eo sunt ut eventum habeant.* Bene Cicero: *quæ jam matura videtis,* h. instantia, jamjam eventura, seu propinqua, ut Hotting. reddit.

ἐποίησεν ὁ Ζεύς. 319. Λᾶαν.] Λίθον. 320. Ἑσταότες.] Ἑστηκότες. Θαυμάζομεν.] Ἐξεπληττόμεθα. Οἷον ἐτύχθη.] Οἷον ἐγένετο. 321. Ὡς οὖν δεινά.] Ὡς οὖν φοβερά. Πέλωρα.] Μέγιστα σημεῖα. 322. Θεοπροπέων.] Μαντευόμενος. 323. Τίπτε.] Τί δή ποτε. Ἄνεῳ.] Ἄφωνοι. κατὰ στέρησιν τῆς ἰωῆς, ὅ ἐστι, τῆς φωνῆς. 324. Ἡμῖν μέν.] Ἡμῖν μὲν οὖν. Τέρας.] Σημεῖον. 325. Ὄψιμον.] Βραδυχρόνιον. Ὀψιτέλεστον.] Ὀψὲ καὶ βραδέως τελεσθησόμενον. Ὅου κλέος.] Οὗτινος ἡ δόξα. Οὔποτε.] Οὐδέποτε, ἤ, οὐκ ἂν, ἡ δόξα ἀπολεῖται. 328. Ὡς ἡμεῖς.] Οὕτως ἡμεῖς. Πτολεμίξομεν.] Πολεμήσομεν. Αὖθι.] Αὐτόθι ἐν τῇ Ἰλίῳ. 329. Τῷ δεκάτῳ δέ.] Προσληπτέον, ἐνιαυτῷ. Αἱρήσομεν.] Πορθήσομεν. 330. Κεῖνος.] Ἐκεῖνος. Τὰ δὴ νῦν.] Ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος. Τελεῖται.] Τελειοῦται, πληροῦται. 331. Μίμνετε.] Μένετε. 332. Εἰσόκεν.] Ἕως ἄν. Ἄστυ.] Πόλιν. 333. Ὣς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Τὸ ἑξῆς οὕτως· Ὣς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο. Ἀμφὶ δὲ νῆες.] Ἀμφοτέρωθεν αἱ νῆες, ὅ ἐστι, πᾶσαι. 334. Σμερδαλέον.] Σμερδνὸν, καταπληκτικὸν, φοβερόν. Κονάβησαν.] Ἤχησαν. Ἀϋ-

μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν;
σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν;

336. μετέϝειπε. 337. παισὶ ϝεϝοικότες. 338. πολεμήϊα ϝέργα.

337—368. Succedit Nestor Ulyssi; cum e pacto manendum sit, donec Troja expugnata fuerit: non verbis esse agendum, sed manu, nullo habito respectu eorum, qui aut discidium ab exercitu fecerint aut pugnare recusent; ergo educendas esse copias. Simul certam rationem ordinandarum copiarum proponit Nestor.

337—341. Quod *pueris* comparantur Achivi, non spectat ad ἀγοϱᾶσθαι, quatenus in concione sedent, sed quia verbis contendunt inter se, ubi manu strenue erat agendum. Nempe ne quidem deliberandi locum ac tempus esse ait Nestor: sitne discedendum an manendum: ex fœdere enim ne quidem de discessu deliberari posse. βήσεται est pro ἀποβήσεται, ut et in Hesych. et ἐν πυϱὶ γίνεσθαι nota antiqua forma pro eo quod nos *deleri*, *extingui* dicimus: ἀφανίζεσθαι.

338. οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔϱγα, πϱάγματα, h. e. πόλεμος, ut semel moneam, *qui non student*, *qui imperiti sunt rei militaris*, *inertes*, ut de mulieribus H. 236.

341. Ut sententiarum ordo et nexus sibi constet, animadvertendum est γενοίατο,

σάντων.] Βοησάντων. 335. Ἐπαινήσαντες.] Ἐπαινέσαντες. Ὀδυσσῆος θείοιο.] Τοῦ θείου καὶ θαυμαστοῦ Ὀδυσσέως. 336. Γερήνιος.] Ἔντιμος, παρὰ τὸ γέρας. Ἢ, ὁ ἐν Γερήνῃ κώμῃ τραφείς. Ἱππότα.] Ἀντὶ τοῦ ἱππικός. νῦν δὲ, φυγάς. ὁ γὰρ Ποιητὴς νῦν, ἀντὶ τοῦ φυγάδος κέχρηται. Ἡρακλῆς ἐπιστρατεύσας τῇ Πύλῳ, διὰ τὸ μὴ καθαρθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Νηλέως τὸν Ἰφίτου φόνον, καὶ διὰ τὴν τῶν Νηλεϊδῶν ἀφροσύνην, πολὺς ἦν πορθῶν τὴν πόλιν. καὶ ἐφ' ὅσον μὲν Περικλύμενος ὁ Νηλέως ἔζη, δυσάλωτος ἦν ἡ πόλις. ἀμφίβιος γὰρ ἐγένετο ἐκεῖνος. καὶ δὴ γενόμενον αὐτὸν μέλισσαν, καὶ στάντα ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους ἅρματος, Ἀθηνᾶ εἰκάσασα Ἡρακλεῖ, ἐποίησεν ἀναιρεθῆναι. τότε Νέστωρ ἐν Γερήνοις τρεφόμενος, πορθηθείσης τῆς Πύλου, καὶ τῶν ἕνδεκα ἀδελφῶν αὐτοῦ ἀναιρεθέντων, μόνος περιελείφθη. διὸ καὶ Γερήνιος ὠνομάσθη. Ἱστορεῖ Ἡσίοδος ἐν καταλόγοις. 337. Ἐοικότες.] Ὡμοιωμένοι. Ἀγοράασθε.] Ἐκκλησιάζετε, δημηγορεῖτε. 338. Νηπιάχοις.] Νηπίοις ἶσα φρονεῖτε. Οἷς οὔτι.] Οἷς οὐδέν. Μέλει.] Διὰ φροντίδος ἐστί. Πολεμήϊα ἔργα.] Πολεμικὰ ἔργα. 339 Ποῦ δή.] Ἤτοι, Ποῦ δή. ἢ, Πῶς δή. Συνθεσίαι.] Αἱ συνθῆκαι. Ὅρκια.] Ὅρκοι. Βήσεται.] Ἀντὶ τοῦ, ἔβησαν, ἐπορεύθησαν. ἢ ἀντὶ τοῦ, πῶς ἐκπληρώσομεν τοὺς ὅρκους, οὓς ἐποιησάμεθα περὶ Ἑλένης. Ποῦ δὴ συνθεσίαι τε.] Ποῦ δὴ καὶ αἱ συνθῆκαι; Τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀρίστων ἐπὶ μνηστείαν τῆς Ἑλένης παρόντων διὰ γένος καὶ κάλλος, Τυνδάρεως ὁ πατὴρ αὐτῆς, ὥς τινες φασὶ, φυλασσόμενος, μή ποτε, ἕνα αὐτῶν προκρίνας, τοὺς ἄλλους ἐχθροὺς ποιήσηται, κοινὸν αὐτῶν ὅρκον ἔλαβεν, ἦ μὴν τῷ ληψομένῳ τὴν παῖδα, ἀδικουμένῳ περὶ αὐτὴν, σφόδρα ἐπαμυνεῖν. διόπερ Μενελάῳ αὐτὴν ἐκδίδωσι, καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον, ἁρπαχθείσης ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐκοινώνησαν τῆς στρατείας διὰ τοὺς γενομένους ὅρκους. Ἡ ἱστορία παρὰ Στησιχόρῳ. Βήσεται.] Ἀποβήσεται. 340. Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο μήδεά τ' ἀνδρῶν.] Ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀφανισθεῖεν αἵ τε γνῶμαι ὑμῶν, καὶ τὰ βουλεύματα. Μήδεα.] Βουλεύματα, σκέψεις. Γενοίατο.] Γένοιντο. 341. Σπονδαί τ' ἄκρητοι.] Καὶ αἱ δι' ἀκράτου οἴνου γενόμεναι θυσίαι. Δεξιαί.]

αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.
Ἀτρείδη, σὺ δ' ἔθ', ὡς πρὶν, ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν,
ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
τούσδε δ' ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
νόσφιν βουλεύωσ', ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν,
πρὶν Ἄργοσδ' ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
γνώμεναι εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἦε καὶ οὐκί.
φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον

342. γὰρ Ϝεπέεσσ'. 345. vulg. ἄρχευ Ἀργείοισι.

optativum, et h. l. pro futuro esse positum et continuari interrogationem: quo modo tandem eventum suum habebunt pacta et promissa? abibuntne in ventos irrita consilia etc.—γάρ ῥ' v. 342. est iterum pro δὴ ἄρα. *frustra sane verba facimus, et verbis rem expedire volumus. Quin tu o Atrida educ copias.*—σπονδαὶ ἄκρητοι pro σπονδαῖς οἴνου ἀκράτου. Cum autem Homerus ignoret pactum Tyndarei cum procis Helenæ, cui nec Thucyd. I. 9. aliquid tribuere videtur, videntur potius respici quæ pepigit Agamemnon cum singulis et in Aulide cum omnibus sacramento adactis.—342. μῆχος voluit subintelligi, expediendi belli rationem.—343. ἐνθάδ' ἐόντες. ad Ilium? an hic ἐν ἀγορᾷ.

346. Ut melius sententiarum junctura oculis se offerret, parenthesin non male apponas verbis: ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν· Scilicet jungenda sunt, οἵ βουλεύωσί κε νόσφιν (*seorsum a ceteris*), Ἄργοσδ' ἰέναι πρὶν, πρὶν (πρὶν ἢ) καὶ γνώμεναι. *Eorum, qui forte sic statuunt, esse Argos redeundum nec eventum augurii expectandum*, cum contemtu paucitatem elevat ἕνα καὶ δύο, neque eos propositum esse effecturos: καὶ οἵ τοῦτο οὐκ ἀνύσουσι· nec ad effectum perducent.—349. ὑπόσχεσις pro vaticinio, ex more prisci ævi.

350. φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι, *annuisse* scil. nos Trojam expugnaturos esse. Spectant autem hæc ad novum ostentum: quod, cum classis Aulide solvisset, a dextra fulguraverat. Diversum ab hoc est tertium ostentum: quo sacris factis ante profectionem Argis Jupiter annuerat. Similiter σὺ δ' ὑπέσχεο καὶ κατένευσας Il. O. 374.

Δεξιώσεις, συνθῆκαι. Ἧις ἐπέπιθμεν.] Αἷς ἐπεπιστεύκειμεν. 342. Αὔτως.] Εἰκῇ, μάτην. Ἐπέεσσι.] Λόγοις. Ἐριδαίνομεν.] Ἐρίζομεν, φιλονεικοῦμεν. Μῆχος.] Μηχάνημα, τέχνασμα. 343. Εὑρέμεναι.] Εὑρεῖν. Ἐόντες.] Ὄντες. ὑπάρχοντες. 344. Ὡς πρίν.] Ὡς καὶ πρότερον. Ἀστεμφέα.] Ἀσφαλῆ καὶ ἀμετακίνητον. 345. Ἄρχευ Ἀργείοισιν.] Ἡγοῦ τῶν Ἑλλήνων. Κρατεράς.] Ἰσχυράς. Ὑσμίνας.] Μάχας. 346. Τούσδε δ' ἔα.] Τούτους δὲ ἔα. Φθινύθειν.] Φθείρεσθαι. Ἕνα καὶ δύο.] Εὐφυέστερον αἰνίττεται Ἀχιλλέα καὶ Πάτροκλον. ἕτεροι δὲ, ἕνα καὶ δύο, ἀντὶ τοῦ, Θερσίτην καὶ ἕτερον τοιοῦτον. Οἵ κεν.] Οἵτινες ἄν. 347. Νόσφιν.] Ἰδίᾳ, χωρίς. Ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν.] Ἐντελὴς δὲ πρᾶξις οὐ γενήσεται αὐτῶν, ὥστε πρὸ τοῦ δέοντος χρόνου πορευθῆναι ἡμᾶς εἰς τὴν Πελοπόννησον τῇ Διὸς γνώμῃ. Οὐκ ἔσσεται.] Οὐ γενήσεται. 348. Πρίν.] Πρότερον. Ἰέναι.] Παραγενέσθαι. 349. Γνώμεναι.] Γνῶναι. Ψεῦδος ὑπόσχεσις.] Ψευδὴς ἡ ὑπόσχεσις. Ἠὲ καὶ οὐκί.] Ἢ καὶ οὐδαμῶς. 350. Φημὶ γὰρ οὖν.] Ὑπολαμβάνω οὖν δή. Κατανεῦσαι.] Ἐπινεῦσαι. Ὑπερμενέα.] Ὑπερέχοντα τῇ δυνάμει πάντων. Κρονίωνα.] Κρόνου παῖδα, Δία. εἰσὶ γὰρ καὶ ἕτεροι, ἄῤῥενες μὲν, Ποσειδῶν, Ἅιδης. θήλειαι δὲ, Ἑστία, Δημήτηρ, Ἥρα. 351. Ἤματι τῷ.] Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ὠκυπόροισι.] Ταχείαις. Ἔβαινον.] Ἐνέ-

Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
ἀστράπτων ἐπιδέξι᾽, ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
τῷ, μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόνδε νέεσθαι,
πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
τίσασθαι δ᾽ Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι,
ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης,
ὄφρα πρόσθ᾽ ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
ἀλλὰ, ἄναξ, αὐτός τ᾽ εὖ μήδεο, πείθεό τ᾽ ἄλλῳ·
οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅ ττι κεν εἴπω.

354. Ϝοἶκόνδε. 357. Ϝοἶκόνδε. 358. Ϝῆς. 360. ἀλλὰ Ϝάναξ.
361. Ϝέπος—ὅ ττι κε Ϝείπω.

—353. ἀστράπτων. cum antecessisset Κρονίωνα: anacoluthon, in omnibus scriptoribus, multo magis in antiquioribus, frequenter obvium. cf. Z. 510. et alibi. At solito more dixit inf. Θ. 175. Γιγνώσκω δ᾽ ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων. Ceteris respondet locus Il. I. 356. Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων ἀστράπτει.

354—6. h. e. antequam urbs capta sit: ita feminæ in servitutem abductæ corporis sui potestatem dominis facere debebant. Ad sensum rudiorum hominum præmia victoriæ commemorat: et quidem h. l. ulciscendæ injuriæ ex Helena rapta simili injuria.—πρίν τινα, debebat αὐτὸν, aut ἕκαστον.—356. Dura et ambigua versus sententia. Aut enim ipsius Helenæ sunt ὁρμήματα et στοναχαὶ, aut aliorum, propter illam. Tum ὅρμημα aut est animi impetus, motus, consilium, cogitatio, aut est profectio. Si ipsius Helenæ sunt ὁρμήματα et στοναχαὶ, (pro ὅρμημα καὶ στοναχὴ) necesse est Nestorem statuere, invitam fuisse raptam, et invitam a Trojanis retineri: quæ minus conveniunt cum iis quæ alibi de ea narrantur. Sin ad Achivos hæc referuntur: erit *profectio et ærumnæ ab Achivis exantlatæ* Ἑλένης χάριν, ἕνεκα, quas ulcisci volebant Achivi bello Trojanis illato. Alterum hoc forte præstat.

359. Alias mors ἐφέπεται, κιχάνει, τινὰ, *mors et imbellem consequitur virum.* At apud Homerum aliquis dicitur ἐπισπεῖν θάνατον καὶ πότμον, *consequi,* quod Latinum *oppetere mortem.* fere ut nos, *den Tod finden.* Sic inf. Z. 412. O. 495. T. 294. Υ. 337. Φ. 100. X. 39.

βαινον, εἰσίεσαν. 352. Φόνον καὶ κῆρα.] Θανατηφόρον εἱμαρμένην. 353. Ἀστράπτων.] Ἀστραπὰς ποιῶν. Ἐπιδέξια.] Ἐπιδεξίως, αἰσίως. Ἐναίσιμα.] Καθήκοντα, συμφέροντα, ἀγαθά. Σήματα.] Σημεῖα. Φαίνων.] Δεικνὺς, καὶ φανερὰ ποιῶν ἡμῖν. 354. Τῷ, μή τις.] Διὸ μηδείς. Ἐπειγέσθω.] Σπουδαζέτω, σπευδέτω. 355. Πρίν.] Πρὶν ἄν. Πὰρ Τρώων ἀλόχῳ.] Παρὰ Τρωϊκῇ γυναικί. Κατακοιμηθῆναι.] Συγκοιμηθῆναι. 356. Τίσασθαι δ᾽ Ἑλένης.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Πρὶν ἂν ἡμᾶς τιμωρίαν λαβεῖν, ἀντὶ τῶν γενομένων ἡμῖν δι᾽ Ἑλένην στεναγμῶν καὶ κακῶν. Τίσασθαι.] Τιμωρήσασθαι. Ὁρμήματα.] Ἐνθυμήματα. Στοναχάς τε.] Καὶ στεναγμούς. 358. Ἁπτέσθω.] Λαμβανέσθω. Ἧς νηός.] Τῆς ἰδίας νηός. Μελαίνης.] Βαθείας, σκοτεινῆς, ἢ πίσσῃ κεχρισμένης. 359. Πρόσθ᾽ ἄλλων.] Πρότερον τῶν λοιπῶν. ἢ, ἔμπροσθεν. Πότμον.] Μόρον. ὅ ἐστιν, ἵν᾽ εὐθὺς πρὸ πάντων ἐκεῖνος ἐπὶ θάνατον ἔλθῃ, καὶ ἀναπληρώσῃ τὴν εἱμαρμένην. Ἐπίσπῃ.] Ἐπιδιώξῃ, καταλάβῃ. 360. Ἀλλ᾽ ἄναξ.] Ἀλλ᾽, ὦ βασιλεῦ. Ἀποστρέφει δὲ τὸν λόγον ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα. καὶ καλεῖται τὸ σχῆμα ἀποστροφή. Εὖ μήδεο.] Σὺ δὲ καλῶς βουλεύου. Πείθεό τ᾽ ἄλλῳ.] Καὶ πείθου ἄλλῳ. λείπει δὲ, τῷ καλῶς σοι συμβουλεύοντι. 361. Ἀπόβλητον.] Ἀποβολῆς

κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.
εἰ δέ κεν ὣς ἔρξῃς, καί τοι πείθωνται Ἀχαιοὶ,
γνώσῃ ἔπειθ', ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,
ἠδ' ὅς κ' ἐσθλὸς ἔῃσι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται·
γνώσεαι δ', εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
ἢ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν·

364. εἰ δέ κε Ϝὼς Ϝέρξῃς. 366. vulg. μαχέσονται.

362. Ad hoc itaque tempus promiscue, nec per turmas et ordines descripti pugnaverant Achivi. Nunc prima aciei ordinandæ elementa occurrunt; saltem secundum φῦλα et φρήτρας· *secundum stirpes et familias* latiore sensu, puto. Nam per populos ac gentes dispositi pugnarunt haud dubie et antea; nunc autem in ipsis populis novum discrimen fit *secundum genera* seu stirpes ab eodem auctore deductas; et in his iterum sunt *familiæ*. Itaque h. l. φῦλα et φρῆτραι, non dicta sunt ut in civitatibus φυλαὶ et φρατρίαι; sed sunt τὰ γένη et οἶκοι. Bene Koeppen laudat Herod. I. 125. ubi minus commode φρῆτραι redduntur *sodalitia*. Illud autem mireris, quod Nestoris consilium, per se tam prudens, non nunc ad meliorem pugnandi rationem et pugnæ fortunam, verum ad facilitatem refertur discernendi ignavos et reditus in patriam cupidos ab aliis. Interpositum tamen est: ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ. unde illustratur illud: μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισι Γ. 9. Alter de tactica locus est Δ. 297. sqq. Etiam Ζ. 68. sq. ne spoliandis cæsis otio male abutantur.—366. κατὰ σφέας vel *pro suis quisque viribus*, ut Α. 271. κατ' ἔμ' αὐτόν. vel *pro se quisque*, non confusus cum aliis.—367. θεσπεσίῃ sc. μοίρᾳ, θείᾳ, γνώμῃ *numine*. (Sch. βουλῇ.) mox ἀφραδίῃ πολέμοιο non tam *imperitia*, quam *incuria*, *socordia*: quæ conjuncta esse potest cum *ignavia*, κακότητι. ut et alibi vox hæc ponitur: v. c. Od. Κ. 27. αὐτῶν ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσι.

370—393. Agamemnon laudat Nestoris prudentiam et eloquentiam; Achillis secessionem ex jurgio natam dolet, et, ut omnes se ad pugnam accingant, præcipit fore enim pugnam acerrimam.

370. ἦ μὰν αὖτε· iterum nunc, ut alias, oratione excellis adeoque semper. eloquen-

ἄξιον, ἀδόκιμον. Ἔσσεται.] Ἔσται, γενήσεται. Ὅ, ττι κεν εἴπω.] Ὅ, τι ἂν εἴπω. 362. Κρῖνε.] Διάκρινε, διαχώρησον. Κατὰ φῦλα.] Κατὰ ἔθνη. ὅ ἐστιν, ἴδια πλήθη. Κατὰ φρήτρας.] Κατὰ φρατρίας, ὅ ἐστι, συγγενείας. 363. Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ.] Ὅπως ἡ ἰδία φρατρία τῇ ἑαυτῆς φρατρίᾳ βοηθῇ. Φῦλα δὲ φύλοις.] Τὰ δὲ ἔθνη τοῖς ἔθνεσιν. 364. Ἔρξῃς.] Πράξῃς. 365. Γνώσῃ.] Μάθῃς. Ὅς τε.] Καὶ ὅστις. Κακός.] Δειλὸς, ἀσθενής. Νύ.] Δή. 366. Ἠδ' ὅσκε.] Καὶ ὅστις. Ἐσθλός.] Ἀγαθὸς, ἀνδρεῖος. Ἔῃσι.] Ὑπάρχοι. Κατὰ σφέας.] Καθ' ἑαυτούς. ὑπὲρ ἑαυτῶν. Κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται.] Οὕτω γὰρ ἂν προθύμως κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἕκαστος μαχέσεται. 367. Γνώσεαι εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις.] Ἐπιγνώσῃ, πότερον θεία γνώμη ἐστὶν ἡ ἐναντιουμένη σοι πρὸς τὸ ἑλεῖν τὴν Ἴλιον, ἢ ἡ τῶν ἀνδρῶν δειλία, καὶ ἀπόνοια τῶν πολεμικῶν ἔργων. Θεσπεσίῃ.] Θείᾳ γνώμῃ. Οὐκ ἀλαπάξεις.] Οὐκ ἐκπορθήσεις. 368. Κακότητι.] Κακίᾳ, δειλίᾳ. Ἀφραδίῃ.] Ἀπειρίᾳ. Ἐζήτηται δὲ, διατί ταύτην τὴν τάξιν πρὸ πολλοῦ μὴ ὑπετίθετο ὁ Νέστωρ. ἤτοι ὅτι πάλαι μὲν Ἀχιλλεὺς, φίλος ὢν τῶν Ἑλλήνων, ἤρκει πρὸς τὸ συνέχειν τοὺς βαρβάρους· καὶ καλῶς ἐκείνῳ θαῤῥῶν, οὐκ ἐποίει τοῦτο. νῦν δὲ αὐτοῦ μηνίοντος, εἰκότως ἀσφαλεστέραν διάταξιν εἰσάγει. 370. Ἦ μάν.] Ὄντως, ἀληθῶς δή.

αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχησάμεθ' εἵνεκα κούρης
ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων·
εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκ ἔτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠβαιόν.
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα.

373. Πριάμοιο ϝάνακτος. 374. ϝημετέρῃσι ϝαλοῦσα. 378. ϝεπέεσσι.

tissimus es. Etiam hujus orationis artificium laudat Dionys. in Arte c. 9. s. 6.—373. *ἠμύσειε πόλις.* quatenus urbes *concuti, labefactari, corruere* dicuntur; itaque et *ἠμύειν*, proprie, *demisso esse capite;* adeoque inclinare se, nictare; ut de flore fracto vel languente. cf. sup. ad B. 148.

375. Hic primo loco, et satis mature, pœnitentiam injuriæ Achilli factæ profitetur Agamemnon. Pro judicandi facultate istorum temporum, quibus homines ad deos auctores, ut alii ad fatalem necessitatem, culpam transferunt, Jovem auctorem mali caussam edit. Disertius hæc aliis locis exposita, inprimis T. 85. sqq.—376. *μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.* quod vulgare, *ἐμβάλλει εἰς.*—Mox 379. *εἰς μίαν* sc. *βουλήν.* et *ἀνάβλησις*, quæ vulgo *ἀναβολή.*

Ἀγορῇ.] Δημηγορίᾳ, συμβουλίᾳ. Νικᾷς.] Ὑπερβάλλεις. 371. Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον.] Εἴθε γάρ. ἔστι δὲ ἐπίῤῥημα εὐκτικόν. ἐντεῦθεν δέ τινες νομίζουσιν, Ἀθηναῖον γεγονέναι τὸν Ποιητήν. τὸ γὰρ Ἀθηναίη Ἀττικὸν, καὶ ἴδιον εἶναι τὸν ὅρκον Ἀθηναίοις. 372. Συμφράδμονες.] Σύμβουλοι. Ἦεν.] Ἦσαν, ὑπῆρχον. 373. Τῷ κεν.] Οὕτως γ' ἄν. Τάχα.] Ταχέως. Ἠμύσειε.] Κλιθείη, πέσοι. 374. Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν.] Ὑπὸ τῶν ἡμετέρων χειρῶν. Ἁλοῦσα.] Ληφθεῖσα. Περθομένη τε.] Πορθηθεῖσα. Ἐζήτηται καὶ τοῦτο, διατί, Ὀδυσσέως κατασχόντος διὰ λόγων τοὺς ὄχλους, καὶ τοιοῦτο πρᾶγμα συνετὸν καὶ σπουδαῖον ποιήσαντος, ὁ βασιλεὺς νῦν δύναμιν ἐν τῷ λέγειν τῷ Νέστορι προσμαρτυρεῖ; ἤτοι, ὡς δυναμικωτέρῳ. προκατειλημμένων γὰρ τῶν ἐπιχειρημάτων Ἀθηνᾷ, καὶ Ὀδυσσεῖ, ὅμως ηὐπόρησε λόγων. ἢ, ὅτι ὁ μὲν μόνον ὠνείδισε, Νέστωρ δὲ, σὺν τῇ διατάξει καὶ συμβουλίᾳ, καὶ τοὺς τρόπους εἶπε, νίκης φῶς βεβαιότερον. 376. Ἀπρήκτους.] Πρὸς ἀπράκτους, πρὸς ἃς οὐδέν ἐστι πρᾶξαι φιλονεικίας. Νείκεα.] Κακολογίας. Βάλλει.] Ἐμβάλλει. 377. Μαχεσσάμεθα.] Ἐφιλονεικήσαμεν. Εἵνεκα.] Ἕνεκα. 378. Ἀντιβίοις.] Ἐναντίοις. Ἦρχον.] Πρῶτος ἠρχόμην τῆς ὀργῆς. Χαλεπαίνων.] Ὀργιζόμενος. 379. Ἔς γε μίαν.] Εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν καὶ συμβουλίαν. 380. Ἀνάβλησις.] Ἀναβολὴ, ὑπέρθεσις τοῦ κακοῦ. Οὐδ' ἠβαιόν.] Οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον καὶ ὀλιγοχρόνιον. 381. Δεῖπνον.] Τὸ παρ' ἡμῖν νῦν ἄριστον λεγόμενον, τὸ πρωϊνὸν ἔμβρωμα. Δόρπον δὲ, τὸ ἐν τῇ ἑσπέρᾳ, ὃ ἡμεῖς δεῖπνον λέγομεν. Δεῖπνον τὸ πρωϊνὸν, μεθ' ὃ δεῖ πονεῖν, ὅ ἐστιν, ἐργάζεσθαι. δόρπον δὲ, ἡ ἑσπερινὴ τροφή· παρὰ τὸ οἱονεὶ παύεσθαι τὸ τηνικαῦτα λοιπὸν τοὺς πολεμοῦντας τοῦ δόρατος, ὅ ἐστι τοῦ πολέμου, καὶ ἡσυχάζειν. Ἄρηα.] Νῦν τὸν πόλεμον. Τετραχῶς γὰρ τούτῳ

εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
εὖ δέ τις ἵπποισι δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω·
ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' Ἄρηϊ.
οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, οὐδ' ἠβαιὸν,
εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσιν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
ἱδρώσει δέ τευ ἵππος, ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.

384. ἀμφὶ Ϝιδών.

382. εὖ μέν τις pro ἕκαστός τις. ut sæpe. εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω. εὖ θέσθαι. est instruere mundum et aptum reddere.

384. εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδών. Est adeo Homericum ἰδεῖν ἀμφὶς vel ἀμφί τινος pro περιϊδεῖν τι, circumcirca inspicere aliquid. Schol. br. περισκεψάμενος καὶ ἀκριβῶς καταμαθών. Simplicius est ἴδε πῶμα Od. Θ. 443. dictum.

385. κρινώμεθ' Ἄρηϊ. μάχῃ. Vulgare est, διακρίνειν, διακρίνεσθαι, *decernere.* Proprie dicuntur certantes vel litigantes κρίνειν. δικάζειν τὸ νεῖκος, vel ut Homerus, τὰς θέμιστας. tum *efficere ut judices dirimant*, adeoque *litigare.* Minus bene κρίνεσθαι Ἄρηϊ alio loco Eustath. p. 686, 12. κρίνονται ἄρῃ, ἤγουν συγχέονται, συγκέκρανται ἀναμεμιγμένοι, quasi κρίνεσθαι sit a cribro ductum, quo cernuntur farinæ. Mox: donec nox διακρινέει μένος ἀνδρῶν h. μάχην. Ut vero h. l. est, οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, ita Il. Τ. 201. dixit, ὁππότε τις μετὰ παυσωλὴ πολέμοιο γένηται.

389. Mutata structura: καὶ καμεῖται (τις κατὰ) χεῖρα περὶ ἔγχει. seu περικαμεῖται ἔγχει. h. ἔχων ἔγχος ἐν χειρὶ καμεῖται. Inf. Ν. 77. ἐμοὶ περὶ δούρατι χεῖρες ἄαπτοι μαι-

τῷ ὀνόματι κέχρηται ὁ Ποιητής. ἐπὶ μὲν τοῦ πολέμου. ὡς ἐνταῦθα· Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα. ἐπὶ δὲ τοῦ σιδήρου. ὡς ἐκεῖ· Αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν· καὶ, ἐνθάδ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄμβριμον Ἄρης. ἐπὶ δὲ αὐτοῦ τοῦ θεοῦ οὕτως· Καὶ δ' αὐτὴ κυνόμυια ἄγει βροτολοιγὸν Ἄρηα. καὶ πάλιν· ἐς δὲ Τρῶας Ἄρης κορυθαίολος. ἐπὶ δὲ τῆς πληγῆς· ἔνθα μάλιστα Γίγνετ' Ἄρης ἀλεγεινὸς ὀϊζυροῖσι βροτοῖσιν. 382. Εὖ μέν τις.] Καλῶς μέν τις. Δόρυ.] Ξίφος. Θηξάσθω.] Ἀκονησάτω. Εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω.] Καὶ εὐτρεπισάτω αὐτοῦ τὴν ἀσπίδα. 383. Εὖ δέ τις.] Καλῶς δέ τις. 384. Ἀμφὶς ἰδών.] Περισκεψάμενος, καὶ ἀκριβῶς καταμαθών. Μεδέσθω.] Ἐπιμέλειαν ποιείσθω. καλὸν γὰρ, δυσχερῆ ἐλπίζειν. ἢ γὰρ μὴ ἀποβάντων, ῥᾴδιον ἠχθέσθημεν. ἢ τελευτηθέντων, ὑπεράγαν ἐχάρημεν. Μεδέσθω.] Φροντιζέτω. 385. Ὥς κε.] Ὅπως ἄν. Πανημέριοι.] Δι' ὅλης ἡμέρας. Στυγερῷ.] Μισητῷ, φοβερῷ. Κρινώμεθα.] Διακρινώμεθα, ἐνεργῶμεν. Ἄρηϊ.] Πολέμῳ. 386. Παυσωλή.] Κατάπαυσις. Οὐδ' ἠβαιόν.] Οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον. Μετέσσεται.] Ἐν ἡμῖν γενήσεται. 387. Διακρινέει.] Διαχωρίσει. Μένος ἀνδρῶν.] Περιφραστικῶς, ἄνδρας, τὴν ἑκάστου δύναμιν καὶ προθυμίαν. 388. Ἱδρώσει.] Ὑγρανθήσεται ὑπὸ τοῦ ἱδρῶτος τοῦ πολεμοῦντος. Τευ.] Τινός. Τελαμών.] Ὁ ἀναφορεύς. νῦν τῆς ἀσπίδος. ὅ ἐστι, πλατὺς ἱμὰς, ἀφ' οὗ ἡ ἀσπὶς ἤρτηται. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος τελαμὼν τοῦ ξίφους. Ἀμφὶ στήθεσσι.] Περὶ τοῖς στήθεσιν. 389. Ἀμφιβρότης.] Τῆς πανταχόθεν τὸν βροτὸν, ὅ ἐστι, τὸν ἄνθρωπον, περιεχούσης καὶ σκεπούσης. ἀνδρομήκεσι γὰρ ἐχρῶντο ταῖς ἀσπίσιν οἱ παλαιοί. Περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται.] Κοπιάσει δὲ καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαστάζουσα τὸ δόρυ. 390. Ἐΰξοον.] Τὸ καλῶς κατεσκευ-

ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
ἀκτῇ ἔφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει Νότος ἐλθὼν,
προβλῆτι σκοπέλῳ, τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει,
παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
εὐχόμενος θάνατόν τε φυγεῖν καὶ μῶλον Ἄρηος.
αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
πίονα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·

392. οὔ Ϝοι. 394. μέγ' Ϝίαχον v. Obss. forte fuit Ἀργεῖοι δ' ἐπιϜίαχον. 401. vulg. θάνατόν γε. 402. ἱέρευσε Ϝάναξ. 403. πενταϜέτηρον.

μῶσι. Et 390. ἅρμα τιταίνων, quod vulgo τείνων, ἕλκων, ἰθύνων.—393. οὔ οἱ ἄρκιον ἐσσεῖται φυγεῖν, οὐδὲν τὸ ἐπαρκοῦν οἱ, ὥστε. nihil erit *quod prohibeat*, quo minus insepultus abjiciatur: non effugere hoc poterit.

394—431. Dimittitur concio. Ad curandum corpus et accingendum se ad pugnam discedunt Achivi. Instituit epulas cum sacro Agamemnon. ὡς ὅτε κῦμα sc. ἰάχει, βοᾷ, ἐπ' ἀκτῇ, προβλῆτι σκοπέλῳ. per appositum. Tum παντοίων ἀνέμων sc. ἕνεκα, ὅταν ἔνθ' ἢ ἔνθα γίνωνται. debuerat esse: παντοίων ἀνέμων γενομένων. *in quem scopulum fluctus perpetui irruunt ventis undique ingruentibus.* προβλὴς σκόπελος, ὁ προβεβλημένος φυσικῶς εἰς θάλασσαν est ap. Apollon. Lex. h. v.

400. ἄλλος δ' ἄλλῳ. Scilicet, *diis* quisque *patriis*. Convenerant autem e multis terris et populis. Rex Mycenarum Jovi. Videmus autem et h. l. epulas curari mactata pecude, et religionis caussa eam consecrari deo ac sacrum fieri; cum serius sacrum indiceretur, et ex eo pars victimæ epulis relinqueretur; ut ita sacrum præcederet epulas. At heroum ætate epulæ antecedunt sacrum vel cum sacro conjunctæ

ασμένον. Τιταίνων.] Τείνων, ἕλκων. 391. Ἀπάνευθεν.] Ἄποθεν, χωρίς. Ὃν δέ κ' ἐγών.] Ὃν δ' ἂν ἐγώ. Ἐθέλοντα.] Θέλοντα, βουλόμενον. Νοήσω.] Θεάσομαι, ἴδω. 392. Μιμνάζειν.] Μένειν. Κορωνίσι.] Καμπυλοπρύμναις. Οὔ οἱ ἔπειτα.] Οὐκ ἂν αὐτῷ εἰς τὸ μεταταῦτα. 393. Ἄρκιον.] Ἱκανόν. ὠφέλιμον. Ἐσσεῖται.] Ἔσται, γενήσεται. Φυγέειν.] Φυγεῖν. Ὁ δὲ λόγος· τῷ δὲ θέλοντι φεύγειν τὸν πόλεμον, οὐχ' ἱκανὸν οὐδὲ αὔταρκες γενήσεται πρὸς τὸ μὴ ὑπὸ κυνῶν καὶ σαρκοφάγων ὀρνέων διασπασθῆναι. 394. Ἴαχον.] Ἤχησαν, ἐβόησαν. 395. Ἀκτῇ.] Ὁ παραθαλάσσιος καὶ πετρώδης τόπος. ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτὸν ἄγεσθαι, ὅ ἐστι, ῥήσσεσθαι, καὶ περικλᾶσθαι, τὰ κύματα. 396. Προβλῆτι.] Προβεβλημένῳ, ἐκκειμένῳ. ὅ ἐστι, προέχοντι εἰς τὴν θάλασσαν. Σκοπέλῳ.] Ὑψηλῷ τόπῳ. ἀφ' οὗ περισκοπῆσαι καὶ ἀπιδεῖν ἐστι πάντα. Λείπει.] Ἀπολείπει, ἐᾷ. 397. Παντοίων.] Παντοδαπῶν. 398. Ἀνστάντες.] Ἀναστάντες. Ὀρέοντο.] Ὥρμων. Κεδασθέντες.] Διαμερισθέντες, σκορπισθέντες. 399. Κάπνισαν.] Πῦρ ἀνῆψαν, καὶ ὀψοποίησαν. Ἕλοντο.] Ἔλαβον. 400. Ἔρεζεν.] Ἐπετέλει, ἔθυεν. Αἰειγενετάων.] Διαπαντὸς ὄντων, ἀθανάτων. 401. Μῶλον.] Μολυσμὸν τὸν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ πόνον. 402. Ἱέρευσεν.] Ἔσφαξεν. 403. Πίονα.] Πιμελῆ, λιπαρόν. Πενταέτηρον.] Πεντα-

κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν,
Νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω, καὶ Τυδέος υἱόν·
ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον.
αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἐπονεῖτο·
βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
τοῖσιν δ' εὐχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων,
μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα·
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι
χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι

405. Ἰδομενῆα Fάνακτα. 408. δέ Fοι. 409. Fῄδεε.
411. vulg. τοῖσι δ' ἐπευχόμενος.

sunt.—404. Patet mox laudatis Diomede, Ajace, γέροντας Homero esse principes. —408. 9. αὐτόματος, ἄκλητος. βοὴν ἀγαθὸς, (κατὰ) τὴν μάχην. ᾔδεε-ὡς ἐπονεῖτο. pro αὐτὸν πονεῖσθαι, *epulas parare*. quo sensu obvium in nostro πόνος. πονεῖν. Eustath. ὅτι ἐνήργει περὶ θυσίαν.—410. ἀνέλοντο v. ad A. 449.

412—418. Preces ad priscum sermonem compositæ, quem vel ex h. l. senties quam augustus et accommodatus sit religiosis sensibus movendis pro simplici: Fac me Jupiter hodie victoria potiri. Finge apud animum Josuam similes preces fecisse votique compotem die æstivo ad seram noctem hostes fugientes cecidisse. δῦναι. δὸς, ἔα, κέλευε μὴ ἐπιδῦναι τὸν ἥλιον καὶ κνέφας ἐπελθεῖν πρὶν, πρίν. (πρὶν ἤ). Mox πυρὸς supple διὰ π.—416. δαΐξαι ῥωγαλέον, ῥῆξαι. In 417. mutavit structuram, debebat per-

έτη. 404. Κίκλησκεν.] Ἐκάλει. Γέροντας.] Ἐντίμους βασιλεῖς. Ἀριστῆας.] Τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ ἀρίστους. Παναχαιῶν.] Πάντων τῶν Ἑλλήνων. 405. Ἰδομενῆα.] Τὸν Ἰδομενέα, καὶ τοὺς δύο Αἴαντας. Τυδέως υἱὸν τὸν Διομήδην. 407. Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον.] Τῷ Διῒ κατὰ τὴν βουλὴν ἶσον. 408. Αὐτόματος.] Ἄνευ τοῦ κληθῆναι. Βοὴν ἀγαθός.] Ὁ ἐν τῷ πολέμῳ γενναῖος. Ἡ μὲν γὰρ δειλία θραύουσα τὸ πνεῦμα, βραχίστην ἀπεργάζεται τὴν φωνήν. 409. Ἤιδεε.] Ἤιδει, ἠπίστατο. Κατὰ θυμόν.] Κατὰ τὴν ψυχήν. Ἀδελφεόν.] Ἀδελφόν. Ἐπονεῖτο.] Ἐνήργει, ἔθυεν ὑπὲρ αὐτοῦ. 410. Βοῦν δὲ περιστήσαντο.] Περὶ δὲ τὸν βοῦν κύκλῳ ἔστησαν. Οὐλοχύτας.] Τὰς κρίθας. Ἀνέλοντο.] Ἐβάστασαν, ἀνέλαβον. 412. Κελαινεφές.] Μελανονεφὲς, μέλανα νέφη συνάγων πρὸς κατάπληξιν. Αἰθέρι ναίων.] Ὁ τὸν ὑπὲρ τὸν ἀέρα ὄντα αἰθέρα κατοικῶν. Ὁ γὰρ Ὅμηρος τοῦτο οἶδεν αἰθέρα. 413. Κνέφας ἐλθεῖν.] Καὶ σκότος ἐπιγενέσθαι. 414. Καταπρηνὲς βαλέειν.] Καταβαλεῖν, ὥστε καὶ εἰς τὸ ἔμπροσθεν πεσεῖν. Μέλαθρον.] Οἶκον. Ἀπὸ τοῦ ὑπὸ καπνοῦ μελαίνεσθαι. Ἀπὸ δὲ τούτου φησὶ τὸ βασίλειον. 415. Αἰθαλόεν.] Τὸ κατηθαλωμένον, καὶ κατακαυθῆναι δυνάμενον. Πρῆσαι.] Ἐμπρῆσαι, καῦσαι. Δήοιο.] Καυστικοῦ, φθαρτικοῦ. Θύρετρα.] Θύρας. 416. Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα.] Τὸν δὲ τοῦ Ἕκτορος χιτῶνα. Περὶ στήθεσσι.] Περὶ τὰ στήθη αὐτοῦ. Δαΐξαι.] Διακόψαι. 417.

πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
 Ὣς ἔφατ'· οὐ δ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων·
ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρὰ, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
δίπτυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
καὶ τὰ μὲν ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισι κατέκαιον·
σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες, ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδέ τι δηρὸν

419. πώ Ϝοι. 422. αὖ Ϝέρυσαν. 426. vulg. ἐμπείραντες.
429. Ϝερύσαντο. 434. κύδιστε Ϝάναξ.

gere καὶ πρὶν πολέας τε ἑταίρους ἀμφὶ τὸν Ἕκτορα πρηνέας λάζεσθαι γαῖαν. *mordere solum* ex antiquo sermone de vulneratis seu furore seu præ dolore et angore.

419. 420. ἐπεκραίαινε sc. ἃ ἐπευχόμενος ἔφη. Sacrum quidem Jupiter ἐπεδέξατο, ὥστε αὐτὸν καλλιερεῖν. πόνον δ' ὄφελλε pro ὀφέλλειν ἔμελλε. tum ὀφέλλειν usu Homerico, ut ἀέξειν, est δεινότερον pro simplici *dare*. Supra 39. erat ἐπιθήσειν ἔμελλε. ἀμέγαρτον simpl. *magnum*, ut ἄφθονον. in quo nulli rei pepercimus, quo minus illud sit absolutum: nam incensi odio et invidia subducunt et minuunt homines aliorum v. c. famam, bona, laudem.

421. Ad seqq. cf. sup. A. 457. sq. ubi iidem versus. 427. Apodosin facimus inde a καὶ σπλάγχνα πάσαντο, ut fecimus A. 464.

Χαλκῷ ῥωγαλέον.] Σιδήρῳ διακοφθησόμενον, ἢ διεσχισμένον. (Γέγονε δὲ παρὰ τὸ ῥήσσω.) Πολέες δέ.] Πολλοὶ δέ. Ἀμφ' αὐτόν.] Περὶ αὐτόν. 418. Πρηνέες.] Πρηνεῖς, ἐπὶ πρόσωπον. Ἐν κονίῃσιν.] Ἐν τῇ γῇ κείμενοι. Ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.] Τοῖς ὀδοῦσι τὴν γῆν δάκοιεν. Γίγνεται δὲ ἐκ τοῦ δάκω, δάξω, δάξ. Τοῦτο δὲ συμβαίνει αὐτοῖς ὀδυνωμένοις. Τὸ δὲ γαῖαν ἀντὶ τοῦ, γαίης. 419. Οὐδ' ἄρα πώ οἱ.] Οὐδέπω δὲ αὐτῷ. Ἐπεκραίαινεν.] Ἐπετέλει. 420. Δέκτο.] Ἐδέξατο. Ἱερά.] Ἱερεῖα, θυσίας. Πόνον δέ.] Κάματον δέ. Ἀμέγαρτον.] Ἄφθονον, πολύν. Ὄφελλεν.] Ηὔξανεν. 421. Προβάλοντο.] Ἐπεβάλοντο. 423. Κνίσσῃ.] Τῷ λίπει. 424. Δίπτυχα.] Διπλᾶ. Ὠμοθέτησαν.] Ὠμὰ τὰ κρέα τοῖς βωμοῖς ἀπὸ ἑκάστου μέρους λαβόντες ἐπέθηκαν. 425. Σχίζῃσι.] Σχίζαις. Ἀφύλλοισι.] Φύλλα μὴ ἐχούσαις. ξηραῖς. 426. Πείραντες.] Διαπείραντες. Ὑπείρεχον.] Ὑπεράνω εἶχον. Ἡφαίστοιο.] Τοῦ πυρός. 435. Δηθά.] Ἐπὶ πολὺν χρόνον. Αὖθι.] Ἐνταῦθα. Λεγώμεθα.] Διαλε-

ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει.
ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας·
ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε,
κηρύσσειν πόλεμόνδε κάρη κομόωντας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα Διοτρεφέες βασιλῆες
θῦνον κρίνοντες· μετὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήρων, ἀθανάτην τε·
τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθονται,
πάντες ἐϋπλεκέες, ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος.
σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,

436. ἀμβαλλώμεθα ϝέργον. vulg. ἐγγυαλίξει. 441. οὐδ' ἀπίθησε ϝάναξ. 447. vulg. ἀγήραον. 448. vulg. ἠερέθοντο. 449. δὲ ϝέκαστος.

445—454. Præclarum phantasma. Quod res tantum effectum habuit, tanquam caussa additur ducibus Athene.

446. θῦνον, ὥρμων, κρίνοντες (τοὺς ἄνδρας κατὰ φῦλα καὶ φρήτρας ut 362.)—447. Ægis videtur h. l. clypeus esse, non thorax. ἀγήρων ἀθανάτην τε, ut sceptrum ἄφθιτον sup. 46. propter materiam incorruptam.—448. θύσανοι, fimbriæ, aureæ, pensiles ac mobiles, ut fulgore suo ex motu terrorem incuterent intuentibus. Eas et clipeo et thoraci addere, antiquioris moris fuit. Etiam cingulum fimbriatum Junonis videbimus inf. Ξ. 181—449. ἑκατόμβοιος. pretia rerum veteres secundum pecudes, inprimis boves, æstimasse, quod nunc inter notas res habetur, ex h. l. sæpe laudato docuerunt viri docti.—450. σὺν τῇ παιφάσσουσα. ὁρμῶσα. proprie παιφάσσειν, celeri motu

γώμεθα ἢ συναθροιζώμεθα. Στρατηγικὴ διδασκαλία, χρόνου φείδεσθαι. οὔτε γὰρ παρελθόντα ἀνακαλεῖσθαι, οὔτε αἰτήσαντες λαβεῖν αὐτὸν δυνάμεθα. ἐρωτηθεὶς γὰρ Ἀλέξανδρος, Πῶς τῆς Ἑλλάδος περιεγένου; Μηδὲν ἀναβαλλόμενος, εἶπεν. 436. Ἀμβαλλώμεθα.] Ἀναβαλλώμεθα, ἀνατιθώμεθα. Ἔργον.] Νῦν τὸν πόλεμον. Ὃ δή.] Ὅπερ δή. Ἐγγυαλίξει.] Ἐγχειρίσει, δώσει. 438. Ἀγειρόντων.] Ἀθροιζόντων. 439. Ἀθρόοι.] Συνηθροισμένοι, ὁμοῦ. 440. Ἴομεν.] Ἀπίωμεν, ἀπερχώμεθα. Ὄφρα κε θᾶσσον.] Ὅπως ἂν τάχιον. Ὀξὺν Ἄρηα.] Διὰ τάχους πόλεμον. 442. Κηρύκεσσι.] Τοῖς κήρυξι. Λιγυφθόγγοισιν.] Ὀξυφώνοις, ἡδυφώνοις. 445. Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα.] Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀτρέως παῖδα Ἀγαμέμνονα. 446. Θῦνον.] Ὥρμων. Κρίνοντες.] Διαχωρίζοντες. Μετὰ δέ.] Ἐν αὐτοῖς δέ. 447. Ἐρίτιμον.] Ἔντιμον, μεγαλότιμον. Ἀγήραον.] Ἄφθαρτον. 448. Θύσανοι.] Κροσσοί. Παγχρύσεοι.] Ὁλόχρυσοι. Ἠερέθοντο.] Ἠιωροῦντο, ἐκρέμαντο. 449. Ἐϋπλοκέες.] Καλῶς πεπλεγμένοι. Ἑκατόμβιος.] Ἑκατὸν βοῶν τιμῆς ἄξιος, ἢ ἑκατὸν χρυσῶν νομισμάτων. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι, τιμῶντες τὸ ζῶον τὸν βοῦν, διὰ πολλὰ μὲν, καὶ ὅτι δὲ ἱερόν ἐστιν, ἐνεχάραττον, τῷ μὲν ἑνὶ μέρει τοῦ νομίσματος, βοῦν, τῷ δὲ ἑτέρῳ, τὸ τοῦ βασιλέως πρόσωπον. 450. Σὺν τῇ.] Σὺν ταύτῃ τῇ αἰγίδι. Παιφάσσουσα.]

ὀτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστῳ
καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην,
οὔρεος ἐν κορυφῇς, ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή·
ὣς τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκε.
Τῶν δ', ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,
χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύνων δουλιχοδείρων,
Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,

451. ὦρσε Ϝεκάστῳ. 455. ἀϜΐδηλον. 456. Ϝέκαθε.
458. παμφανόϜωσα Bentl. 459. Ϝέθνεα. 461. vulg. Ἀσίῳ.

micare.—453. τοῖσιν ἐγίνετο γλύκιον μάχεσθαι ἢ νέεσθαι.

455. Exitus nunc Achivorum ad pugnam, res sane memorabilis per se et comparatione digna, per quinque comparationes declaratur; quæri potest, an sensui subacto probari possit tam cumulata comparatio. Habet tamen illa vim ad sensus. Primo dum incedunt Achivi, prospectus e longinquo fulgor armorum comparatur cum igni per silvas sæviente; tum copiæ turmatim exeuntes cum turmis volucrum; et additur comparatio multitudinis cum floribus campi; porro nova multitudinis comparatio sed cum notione iræ et ardoris animorum, cum muscarum catervis in appetendo lacte pertinacissimis; aciei jam constituendæ ordines cum caprinis gregibus; incedens autem ante omnes Agamemnon cum tauro.—455. πῦρ ἀΐδηλον. ἀφανιστικὸν, quod visui rem eripit. Est autem junctura antiquioris negligentiæ pro ἠΰτε, ὡς, πυρὸς ἐπιφλέγοντος—, αὐγὴ φαίνεται ἕκαθεν. non enim comparatio ad prius spectat ὡς πῦρ ἐπιφλέγει.

461. Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι. Fuere Campi ubertate soli insignes numero plures in Asia, Campus Hermi, Mæandri, Caici et Caystri. Hic Caystri campus, ad Caystrum

Ἐνθουσιῶσα, ὁρμῶσα. Διέσσυτο.] Διῄει, διήρχετο. 451. Ὀτρύνουσα.] Παρορμῶσα ἐς τὸν πόλεμον. Σθένος.] Δύναμιν. 452. Ἄληκτον.] Ἀκατάπαυστον. 453. Τοῖσι δέ.] Τοῖς δὲ Ἕλλησιν. Ἄφαρ.] Εὐθέως, ταχέως. Γλυκίων.] Ἡδύτερος. Ἠὲ νέεσθαι.] Ἤπερ πορεύεσθαι εἰς τὰς πατρίδας. 454. Γλαφυρῇσι.] Κοίλαις, βαθείαις. 455. Ἀΐδηλον.] Ἀδηλοποιὸν, ἀφανιστικόν. Ἐπιφλέγει.] Καίει. Ἄσπετον.] Πολλήν. 456. Οὔρεος ἐν κορυφῇσι.] Ἐν ἀκρωρείαις. Ἕκαθεν.] Πόῤῥωθεν. Αὐγή.] Λαμπηδών. 457. Ὣς τῶν.] Οὕτως τούτων. Θεσπεσίοιο.] Θείου, θαυμαστοῦ. 458. Αἴγλη.] Λαμπρότης. Ἷκε.] Παρεγένετο. Δι' αἰθέρος.] Διὰ τοῦ ἀέρος. 459. Πετεεινῶν.] Πετεινῶν. Ἔθνεα.] Ἔθνη, πλήθη. 460. Δουλιχοδείρων.] Μακροτραχήλων. 461. Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι.] Ἐν τῷ τῆς Ἀσίας συμφύτῳ τόπῳ, ἢ ἐν τῷ ἰλυώδει τόπῳ. ἄσις γὰρ κατὰ διάλεκτον ἐστὶν ἡ ἰλύς. Ἄλλοι δὲ, Ἀσίω ὀνομαστικῶς, ἀπὸ Ἀσίου, τοῦ Λυδοῦ. Ἄλλοι παρὰ τὸ ἄσιν. Ἀλλὰ πιστότερον, τὸ κύριον αὐτῷ περιτιθέναι. Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀσίου, ὃς ἦρξε Λυδίας. Κατὰ δὲ τὰς προχοὰς, πηλώδη τὸν τόπον ὁ Κάϋστρος ἐργάζεται. οὗ δὲ ὕδωρ, καὶ βοτάνη, ἀφθονία ὀρνέων. Τὸ Ἀσίω ἐνταῦθα γενικῆς πτώσεώς ἐστιν. ὅθεν οὐκ ἔχει τὸ ι. Ἦν γάρ τις Ἀσίας ἥρως, οὗ ὁμώνυμος Ἀσίας λειμών. εἶτα Ἀσίεω, ὡς Ἀτρείδεω, καὶ Ἀσίω, κατὰ συγκοπήν. ὡς, ἐϋμελίας, ἐϋμελίω Πριάμοιο. καὶ, Αἰνείω ἑτάρῳ. καὶ, βορέω ὑπ' ἰωγῇ. Οὕτως Ὧρος ἐν τῇ Ὀρθογραφίᾳ. Καϋστρίου.] Καΰστρου πο-

ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσι,
κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·
ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
Ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλά,
αἵτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν
ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·

462. vulg. ἀγαλλόμεναι. 464. Ϝέθνεα. 469. Ϝέθνεα.
471. ὥρῃ Ϝειαρινῇ.

Lydiæ fluvium, proprio aliquo nomine Λειμὼν dictus seriore ævo, (v. Strab. XIV, p. 961. C.) nunc dictus est λειμὼν Ἀσίῳ, τοῦ Ἀσίου, ab *Asia* aliquo, prisco heroe.—462. ἀγαλλόμενα, lætantes, plaudentes, alites.—463. κλαγγηδὸν προκαθιζόντων scil. αὐτῶν· καθιζόντων αὐτῶν ἄλλων πρὸ ἄλλων. structura et interpunctio est paullo impeditior: τῶν ἔθνεα πολλὰ προχέοντο, ὥστε ὀρνίθων ἔθνεα πολλὰ προχέονται vel προχεῖται. in mediis structura est mutata et variata: ποτῶνται· προκαθιζόντων.—469. Comparationis enuntiatio iterum est variata. Debebat esse: τόσσοι Ἀχαιοὶ ἐν πεδίῳ ἵσταντο, ὅσα μυιάων ἔθνεα sc. πέτονται aut simile quid ex ἵστανται ἐν πεδίῳ. Pro hoc dictum: ἠΰτε, s. ὡς, μυιάων ἔθνεα πολλὰ (sc. ἵστανται, πέτονται, ἔρχονται)—οὕτως, ὡς, πολλοὶ Ἀχαιοὶ ἐν πεδίῳ ἵσταντο. Comparatio cum muscis a multis exagitata ac defensa continetur in verbis 473. διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες, spectatque ad solum ardorem et pervicaciam in aggrediendo et impugnando: cf. Π. 641. sqq. Et Menelao Minerva μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνῆκεν, ἥτε καὶ ἐργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο ἰσχανάᾳ δακέειν. P. 570. Bene itaque Schol. B. πρὸς τὸ ἐπιθυμητικὸν τοῦ αἵματος.—470. ἠλάσκουσιν, ἀλῶνται, πλανῶνται.—473. ἐπὶ Τρώεσσι ἵσταντο, ἐφίσταντο. alias esset ἐπὶ Τρῶας ut ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες pro ἐπιόντες, alias esset ἐπ' ἀλλήλους—διαῤῥαῖσαι sc. αὐτούς.

ταμοῦ Λυδίας. Ἀμφὶ ῥέεθρα.] Περὶ τὰ ῥεύματα. 462. Ἔνθα καὶ ἔνθα.] Ἐνταῦθα, κἀκεῖσε. Ποτῶνται.] Πέτονται. Ἀγαλλόμεναι.] Χαίρουσαι. Πτερύγεσσι.] Πτέρυξι. 463. Κλαγγηδόν.] Μετὰ βοῆς. Προκαθιζόντων.] Τὰ συναγελαστικὰ τῶν ὀρνέων, ὅτ' ἂν προλάβῃ τῇ πτήσει, ἀναμένειν εἴωθε τὰ ὑστεροῦντα. Σμαραγεῖ.] Ἠχεῖ. Λειμών.] Ὁ σύμφυτος καὶ ὑγρὸς τόπος. 465. Σκαμάνδριον.] Τὸ τῷ Σκαμάνδρῳ ποταμῷ παρακείμενον πεδίον. Ὁ δὲ Σκάμανδρος, καταφερόμενος ἀπὸ τῆς Ἴδης, καὶ μέσον τέμνων τὸ ὑπὸ τῇ Ἰλίῳ κείμενον πεδίον, καὶ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ ἐκδιδοὺς εἰς θάλασσαν. Καλεῖται δὲ Ξάνθος. Χθών.] Ἡ γῆ. 466. Σμερδαλέον.] Καταπληκτικόν. Κονάβιζεν.] Ἤχει. Ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος. 467. Ἔσταν.] Ἔστησαν. Ἀνθεμόεντι.] Ἄνθη ἔχοντι, ἢ, ἄνθη φέροντι. 468. Μυρίοι.] Πολλοί. 469. Μυιάων.] Μυιῶν. Βοιωτικὴ ἡ διάλεκτος. Ἠΰτε μυιάων.] Καὶ ἑξῆς. Ἐπὶ τῷ, δεύει, ὑποστίζομεν τῆς ἀνταποδιδομένης, ἠΰτε, λέξεως, ἀνακολούθως ἐχούσης. ὡς ἐν τῇ θ' τῆς Ἰλιάδος· ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην· εἶτα ἐπιφέρει, τόσσα μεσσηγὺ νεῶν. Ἀδινάων.] Ἀθρόως πετομένων. 470. Αἵτε.] Αἵτινες. Κατὰ σταθμόν.] Κατὰ τὴν ἔπαυλιν. Ποιμνήϊον.] Ποιμενικόν. Ἠλάσκουσι.] Περὶ τὸν αὐτὸν τόπον εἱλοῦνται. 471. Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ.] Ἐν ἔαρος ὥρᾳ. τοῦτό φησι κατ' ἐξοχὴν τῶν ἄλλων ὡρῶν. Ὅτε.] Ὁπότε. Γλάγος.]

τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ
ἐν πεδίῳ ἵσταντο, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ', ὥστ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
ῥεῖα διακρίνωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν·
ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα,
ὑσμίνηνδ' ἰέναι, μετὰ δὲ, κρείων Ἀγαμέμνων,
ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διῒ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσι·
τοῖον ἄρ' Ἀτρείδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ,
ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·

475. vulg. διακρινέωσιν. 478. Ϝίκελος.

478. 9. Majestatem oris apparet solitam censeri in Jove, latum pectus in Neptuno, in Marte ilia, lumbos, ac femora; et hæc, quod mireris, *jam ante artis perfectæ opera*, ante Phidiam, fuere constituta.—479. At ζώνην in Marte quid declarari putabimus? comparatione cum ceteris facta non esse potest, nisi corporis pars; adeoque ilia, quæ zona ambit, cum lumbis ac femoribus carnosis, musculis subturgidis, robur corporis arguentibus. Agamemnonis autem speciem corporis eximiam fuisse, notatum videbimus inf. Γ. 166—170.

484. Musas invocat in re, quam ipse de suo narrare non poterat: quæ copiæ, quæ naves, fuerint ad Trojam; in re tamen magna et mirabili, propter hominum multitudinem, locorum, unde venerant, diversitatem, et ducum claritatem. In aliis locis excitat se et auditorem hoc eodem versu ad rem novam et incredibilem accipi-

Γάλα. Ἄγγεα.] Τὰ γαλακτοδόχα ἀγγεῖα. Δεύει.] Βρέχει. 472. Τόσσοι.] Τοσοῦτοι. 473. Ἵσταντο.] Εἱστήκεισαν. Διαῤῥαῖσαι.] Διαφθεῖραι. Μεμαῶτες.] Προθυμούμενοι. 474. Αἰπόλια.] Αἰγονόμια. Αἰπόλιον γὰρ λέγεται τὸ τῶν αἰγῶν πλῆθος. ποίμνιον δὲ τῶν προβάτων. συβόσιον, τὸ τῶν χοίρων. βουκόλιον, τὸ τῶν βοῶν. ἱπποφόρβιον, τὸ τῶν ἵππων. Πλατέα.] Μεγάλα. ἢ ὅτι ἐν διαστήματι καὶ πλάτει πλείονι νέμονται αἱ αἶγες. Αἰπόλοι.] Αἰγοβόσκοι. 475. Ῥεῖα.] Ῥαδίως, εὐκόλως. Διακρινῶσιν.] Διαχωρίσωσιν. Ἐπεί κε.] Ἐπειδ' ἄν, ὁπότ' ἄν. Νομῷ.] Ἐν τῇ βοσκῇ. Μιγέωσιν.] Ἀναμιγῶσιν. 476. Ὣς τούς.] Οὕτως καὶ τοὺς Ἕλληνας. Διεκόσμεον.] Διέτασσον. 477. Ὑσμίνηνδε.] Εἰς τὴν μάχην. Μετὰ δέ.] Ἐν αὐτοῖς δέ. Κρείων.] Βασιλεύς. 478. Ἴκελος.] Ὅμοιος. Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ὅμοιος καὶ τὸ ἶσος, καὶ τὸ ἴκελος, δοτικῇ συντάσσονται μόνα τῶν πρός τι. 479. Ζώνην.] Τῷ Ἄρει. Ἤτοι τὸ κατὰ ζῶσμα μέρος, ἢ τὴν ὅπλισιν. ἀπὸ μέρους. Στέρνον.] Στῆθος. Ποσειδάωνι] Ποσειδῶνι. 480. Ἠΰτε.] Ὥσπερ, καθάπερ. Ἀγέληφι.] Ἐν τῇ ἀγέλῃ. ἐν τῷ πλήθει. Τὸ γένος προσθεὶς, τὸ εἶδος ἐπήνεγκε. γενικὸν μὲν γὰρ ὁ βοῦς ἐστιν, ἰδικὸν δὲ ὁ ταῦρος. Ἔπλετο.] Ἐγένετο. Μέγ' ἔξοχος.] Ἐξοχώτατος. 481. Βόεσσι.] Βουσί. Μεταπρέπει.] Διαπρέπει. Ἀγρομένῃσιν.] Ἠθροισμέναις. 482. Τοῖον.] Τοιοῦτον. Θῆκεν.] Ἐποίησεν. Ἤματι κείνῳ.] Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 483. Ἐκπρεπέα.] Ἐκπρεπῆ, διάδηλον. 484. Ἔσπετε.] Λέγετέ μοι, ὦ Μοῦσαι. Διὸ τὸ ε ψιλωτέον. Ὁ δὲ λόγος· Εἴπατε νῦν μοι, Μοῦσαι, οἵτινες ἡγεμόνες.

ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα,
ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν·
οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
πληθὺν δ᾽ οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ᾽ ὀνομήνω,
οὐδ᾽ εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ᾽ εἶεν,
φωνὴ δ᾽ ἄῤῥηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη·
εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο

485. τε Ϝίστε. 486. τι Ϝίδμεν.

endam, scilicet Λ. 218. Ξ. 508. Π. 112.—In 485. sunt Musæ αἱ ἱστοροῦσαι τὰ γιγνόμενα, ista quidem ætate proprie; cum omnis rerum gestarum memoria carmine conderetur; nondum historia proprie dicta haberetur, calamo perscripta.—486. κλέος οἶον. *solam famam;* quo manifestum fit, serioribus ætatibus poetam post res Trojanas vixisse; saltem eum, a quo hic locus insertus est. Usus hujus loci eximius est in disputatione de Homeri ætate.—488. μυθήσομαι pro μυθησαίμην ἄν. πληθὺς turba vulgarium, gregariorum, multitudo, copiæ. Ait igitur: universi exercitus capitum sigillatim recensum facere se non posse: nisi, quod vs. 491. adjicit, ipsæ Musæ numerum subjiciant memoriæ meæ. Hæc tamen vix probari possunt reputanti, a poeta numerum et recensum multitudinis haud requiri vel expectari. Interpolatio itaque aliqua huic loco inesse videtur. A poeta tantum hoc proficisci potuit: multitudo erat innumera et inenarrabilis.

Sequitur vs. 494. ipse *recensus copiarum,* navium ductorumque. Quæ in eo spectes, sunt varietas, suavitas, ornatus, ex epithetis, naturas locorum et hominum declarantibus; narrationibus interpositis. Quod ab usu historico et geographico commendatur recensus, ad poetices laudem haud spectat; at Græcis hac quoque de caussa miro modo placere potuit.

Ordinis, quem in recensu sequutus est poeta, caussæ repertæ non sunt: nisi quod a Bœotis initium facere videtur, quia Aulis, unde classis exierat, in Bœotia sita erat; procedit per loca proxima, inde ad Peloponnesum, v. 559. et tandem ad Thessaliam. De *locorum,* quæ laudantur, nominibus jam ab initio monendum est, non esse cogitandum de urbibus et oppidis muro et vallo munitis: sed πόλεις illa ætate fuere habitationes per aliquem tractum et pagum sparsæ, συνοικίαι, multæ in collibus et locis editioribus positæ. Totusne navium catalogus serius accesserit, an partes aliquæ interpolatæ sint, quæri potest, potest quoque dubitari; ad liquidum perduci nihil.

ἀρχοὺς γὰρ νηῶν ἐρέω. 485. Πάρεστέ τε.] Ἐν τοῖς πράγμασιν ἐστέ. Ἴστε τε.] Καὶ ἐπίστασθε. 486. Κλέος οἶον.] Ἤτοι, μόνην τὴν δόξαν τῶν ἀνδρῶν. ἢ, μόνον φήμην τινὰ ἀνδρῶν ἀκούομεν. Παρὰ τὸ κλύειν ῥῆμα, ὅ ἐστιν, ἀκούειν. Ἴδμεν.] Ἐπιστάμεθα, οἴδαμεν. 487. Ἡγεμόνες.] Βασιλεῖς. 488. Πληθὺν δ᾽ οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι.] Τουτέστιν, εἴπω. οὐδ᾽ εἰ δεκαπλασίων ἐμαυτοῦ γένωμαι. ὑμῶν γάρ ἐστι τὸ ἔργον. Πληθύν.] Τὸ πλῆθος. Μυθήσομαι.] Μυθησαίμην, εἴποιμι. 490. Φωνὴ δ᾽ ἄῤῥηκτος.] Καὶ διὰ τούτου δηλοῖ, ὅτι σῶμα, ἡ φωνή. Ζητοῦσι δέ τινες, διὰ ποίαν αἰτίαν, τῆς μὲν ὅλης πραγματείας ἀρχόμενος ὁ Ποιητής, μίαν ἐπεκαλέσατο τῶν Μουσῶν· ἐπὶ δὲ τοῦ καταλόγου, τὰς πάσας. Λέγουσι δέ τινες τῶν γραμματικῶν, ἐπὶ τοῦ, Μῆνιν ἄειδε, τὸν τρόπον εἶναι συνεκδοχὴν, ὡς ἀπὸ μιᾶς, τῆς κυριωτάτης, νοεῖσθαι πάσας. Καὶ γὰρ Ἡσίοδος τὴν Καλλιόπην κυριωτάτην φησὶν οὕτως· Καλλιόπη θ᾽ ἡ προφερεστάτη ἐστὶν ἁπασέων. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι, περὶ ἑνὸς προσώπου, καὶ τῆς ὀργῆς τούτου, τὸν λόγον ποιούμενος, δεόντως πρὸς μίαν τῶν Μουσῶν ἐποιήσατο τὸν λόγον. Μέλλων δὲ κατάλογον ἐρεῖν νεῶν καὶ βασιλέων, ἐθνῶν τε καὶ τόπων, πλήθους τε καὶ πραγμάτων, εὐλόγως πρὸς ἁπάσας τὰς Μούσας τὸν λόγον ἐπερείδεται. Ἄῤῥηκτος.] Ἀδιάῤῥηκτος, στερεά. Εἶεν.] Ὑπάρχοιεν. Χάλκεον.] Στερεόν. Ἦτορ.] Φωνὴ, ψυχή. Ἐνείη.] Ἐνῆν. 491. Εἰ μὴ

θυγατέρες, μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.
Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον, (1)

492. ὑπὸ Ϝίλιον.

494—516. *Bœotis* duces quinque præfuerunt; ductæ ab iis copiæ ex XXIX urbibus. *Thebæ* in iis haud memorantur, quia nuper fuerant eversæ ab Argivis in

Ὀλυμπιάδες.] Εἰ μὴ αἱ τὸν Ὄλυμπον κατοικοῦσαι Μοῦσαι. 492. Μνησαίατο.] Ὑπομνήσειαν. Ὑπὸ Ἴλιον.] Εἰς τὴν Ἴλιον. 493. Ἀρχοὺς αὖ.] Τοὺς ἄρχοντας. ὅ ἐστι, τοὺς ἡγεμόνας. Προπάσας.] Πάσας, ὅλας. Περισσὴ ἡ προ.

1. Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον.] Ἄρξασθαι δέ φασί τινες ἀπὸ Βοιωτῶν τὸν Ὅμηρον τοῦ καταλόγου, χαριζόμενον ταῖς Μούσαις ἃς ἐπεκαλέσατο. Αὐτόθι γὰρ ἐν Βοιωτίᾳ εἶναι τὸν Ἑλικῶνα τὸ ὄρος, ὅπου σύνηθες αὐταῖς διατρίβειν. Οἱ δὲ, τῆς Φωκιδος, λέγουσιν, εἶναι τὸν Ἑλικῶνα. μὴ οὖν ἀπὸ Βοιωτῶν τὴν ἀρχὴν διὰ τοῦτο γεγενῆσθαι. Τινὲς δὲ, ἀνθ' ὧν οὗτοι μόνοι πέντε εἶχον ἡγεμόνας. Ἄλλοι δέ φασιν, οὐ διὰ τοῦτο· ἀλλ' ἐπεὶ πολλὰς πόλεις εἶχεν ἡ Βοιωτία, διὰ τοῦτο ἐντεῦθεν ἄρξασθαι αὐτὸν τοῦ καταλόγου. Οὐκ ἔστι δὲ οὐδὲ τοῦτο ὑγιές. Οὐ γὰρ ἀπὸ πλήθους πόλεων ὁ κατάλογος παραμεμέτρηται. Ἤρξατο γὰρ ἂν μᾶλλον ἀπὸ Κρητῶν, ἐχόντων ἑκατὸν πόλεις. Βέλτιον δὲ, λέγειν, αὐτὸν ἀπὸ Βοιωτῶν ἦρχθαι, ἐπείπερ ἐν Αὐλίδι, πόλει τῆς Βοιωτίας, συνήχθη ἅπαν τὸ πλῆθος, τὸ ἐπὶ τὴν Ἴλιον μέλλον στρατεύειν. Ἔχει δὲ αὕτη ἡ πόλις λιμένας, τοὺς μὲν βλέποντας ἐπὶ τὴν Ἴλιον, τοὺς δὲ καταγωγεῖς ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πάσης. Δι' ἣν αἰτίαν συνηθροίσθησαν αὐτόθι, καὶ ἐντεῦθεν ἀπέπλευσαν. Ὁ δὲ Ἀρίσταρχός φησι, κατὰ ἐπιφορὰν αὐτὸν ἀπὸ Βοιωτῶν τὴν ἀρχὴν πεποιῆσθαι. Εἰ γὰρ καὶ ἀπ' ἄλλου ἔθνους ἤρξατο, ἐζητοῦμεν ἂν τὴν αἰτίαν τῆς ἀρχῆς. Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον.] Οὗτοι μὲν οἱ πέντε Βοιωτῶν στρατηγοί. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐτίθεσαν πλεῖστοι τῶν παλαιῶν προληπτικῶς τὰς ὀνομασίας τοῖς παισὶν, ἀφ' ὧν ἔμελλον οἱ παῖδες ἐπιτηδεύειν πραγμάτων. Σφόδρα δὲ αὐτοῖς ἔμελε τὰ τοῦ πολέμου. Διὸ Πηνέλεως μὲν ὠνομάσθη ἀπὸ τοῦ πένεσθαι περὶ τὸν λεὼν, ὅ ἐστι, πονεῖν καὶ ἐργάζεσθαι κατὰ τὸν ὄχλον. Λήϊτος δὲ ἀπὸ τοῦ λείαν ἄξειν. λεία δὲ, ἡ ἀπὸ πολέμου κτῆσις. Ἀρκεσίλαος δὲ ἀπὸ τοῦ ἐπαρκέσειν καὶ βοηθήσειν τοῖς λαοῖς, τουτέστι, τοῖς ὄχλοις. Προθοήνωρ δὲ, ὁ προθρέξων καὶ προδραμούμενος ἠνορέῃ, τουτέστιν, ἀνδρίᾳ. Κλονίος δὲ, ὁ γενναῖος καὶ μάχιμος γενησόμενος. Κλόνος γὰρ ἡ μάχη. Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως.] Ἡ Βοιωτία τὸ πρότερον Ἀονία ἐκαλεῖτο, ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ Ἀόνων. Μετωνομάσθη δὲ Βοιωτία κατὰ μέν τινας, ἀπὸ Βοιωτοῦ υἱοῦ Ἰτώνου, ἢ Ποσειδῶνος, καὶ Ἄρνης. Ἔτι δὲ Βοιωτοὶ τιμῶσι τὸν προπάτορα αὐτῶν, Βοιωτὸν, υἱὸν Ποσειδῶνος. Καθ' ἑτέρους δὲ, ἀπὸ τῆς ἐλαθείσης κατὰ πυθόχρηστον ὑπὸ Κάδμου βοός. Εὐρώπης γὰρ τῆς Φοίνικος θυγατρὸς ἐκ Σιδῶνος ὑπὸ Διὸς ἁρπαγείσης, Κάδμος ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς, κατὰ ζήτησιν πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὡς οὐχ' εὑρήκει αὐτὴν, ἧκεν εἰς Δελφοὺς πρὸς τὸν θεόν. Ὁ δὲ θεὸς εἶπεν αὐτῷ, περὶ μὲν Εὐρώπης μὴ πολυπραγμονεῖν, χρῆσθαι δὲ καθοδηγῷ βοΐ, καὶ πόλιν ἐκεῖ κτίζειν, ἔνθα ἂν αὐτὴ εἰς τὰ δεξιὰ πέσῃ καμοῦσα. Τοιοῦτον λαβὼν χρησμὸν, διὰ Φωκέων ἐπορεύετο. Εἶτα, βοΐ συντυχὼν παρὰ τοῖς Πελάγονος βουκολίοις, ταύτῃ πορευομένῃ κατόπιν εἵπετο. Ἡ δὲ διεξιοῦσα πᾶσαν Βοιωτίαν, ὀκνήσασα ἀνεκλίθη, ἔνθα νῦν ἡ πόλις εἰσὶ Θῆβαι. Βουλόμενος δὲ Ἀθηνᾷ τὴν βοῦν καταθῦσαι, πέμπει τινὰς τῶν μεθ' ἑαυτοῦ ληψομένους χέρνιβα ἀπὸ τῆς Ἀρητιάδος κρήνης. Ὁ δὲ φρουρῶν τὴν κρήνην δράκων, ὃν Ἄρεος ἔλεγον εἶναι, τοὺς πλείονας τῶν πεμφθέντων διέφθειρεν. Ἀγανα-

Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίος τε·
οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνὸν,
Θέσπειαν, Γραῖάν τε καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν·
οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθρὰς,
οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ' Ὕλην, καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην, Μεδεῶνά τ' εὖ κτίμενον πτολίεθρον,
Κώπας, Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην·

expeditione Epigonorum: de qua v. Apollodor. III. 7, 1. 2. sq.—497. *πολύκνημον. ὀρεινήν.* Inf. 821. *Ἴδης ἐν κνημοῖσι.*—502. *πολυτρήρωνά τε Θίσβην, πολλὰς περιστερὰς ἔχουσαν.*—506. *τὸ τέμενος Ποσειδῶνος.* v. Hymn. in Apoll. 230. sq.

κτήσας δὲ Κάδμος, κτείνει τὸν δράκοντα· καὶ, τῆς Ἀθηνᾶς αὐτῷ ὑποθεμένης, τοὺς τούτου ὀδόντας σπείρει. ἀφ' ὧν ἐγένοντο οἱ γηγενεῖς. Ὀργισθέντος δὲ Ἄρεος, καὶ μέλλοντος Κάδμον ἀναιρεῖν, ἐκώλυσεν ὁ Ζεύς. καὶ Ἁρμονίαν αὐτῷ συνῴκισε τὴν Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης. πρότερον δὲ ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀντὶ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ δράκοντος ἐνιαυτὸν θητεῦσαι. ἐν δὲ τῷ γάμῳ Μούσας ᾆσαι, καὶ τῶν θεῶν ἕκαστον Ἁρμονίᾳ δῶρον δοῦναι. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν Βοιωτιακοῖς, καὶ Ἀπολλόδωρος. Ἦρχον.] Ἐβασίλευον, ἡγοῦντο. 3. Οἵθ' Ὑρίην.] Τὸ πλῆρες, Οἵ τε Ὑρίαν. Ὑρία δὲ, χωρίον πλησίον τῆς Αὐλίδος, ὃ ἔκτισεν Ὑριεὺς ὁ Ποσειδῶνος καὶ Ἀλκυόνης. ἢ, ὥς τινες εἶπον, Βοιωτὸς ὁ Ὠρίονος πατήρ. Ἐνέμοντο.] Κατῴκουν. Αὐλίδα.] Αὐλὶς ὠνόμασται ἀπὸ Αὐλίδος τῆς εὐωνύμου τοῦ Κηφισσοῦ· ἢ ἀπὸ τοῦ αὐτόθι αὐλισθῆναι καὶ μεῖναι τοὺς Ἕλληνας. Πετρήεσσαν.] Πετρώδη, τραχεῖαν. 4. Σχοῖνον.] Πόλιν Βοιωτίας, ἀπὸ Σχοινέως τοῦ Ἀθάμαντος τοῦ Ἀταλάντης πατρός. Σκῶλόν τε.] Καὶ Σκῶλον. Ἔστι δὲ κώμη ἡ Σκῶλος ὑπὸ Κιθαιρῶνι ὄρει τῶν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ Θηβῶν. οὕτω δὲ κέκληται διὰ τὸ δυσοίκητον τοῦ τόπου. Πολύκνημον.] Πολλοὺς ἔχουσαν κνημούς. Κνημοὶ δὲ μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων κνημῶν. Λέγονται δὲ αἱ τῶν ὀρῶν προβάσεις. καὶ γὰρ αὗται ὅσον ἀπὸ κεφαλῆς πρὸ τῶν βάσεων εἰσὶν, ὅ ἐστι, πρὸ τῶν ποδῶν. Ἐτεωνόν.] Ὠνόμασται ἀπὸ Ἐτεωνοῦ, ὃς ἦν ἀπόγονος Βοιωτοῦ. Καλεῖται δὲ νῦν Σκάρφη. 5. Θέσπειαν.] Τὰς νῦν πληθυντικῶς Θεσπιὰς καλουμένας. Γραῖαν.] Τὴν νῦν Τάναγραν κολουμένην. Εὐρύχορον.] Πλατεῖαν, μεγάλην. Μυκαλησσόν.] Οὕτως κληθεῖσαν ἀπὸ Μυκάλης τῆς ἐν Καρίᾳ, Περσέως ἐν αὐτῇ ἱδρυσαμένου τὸ τοῦ Μυκαλέως Διὸς ἱερόν. 6. Οἵ τε.] Οἵτινες. Ἀμφ' Ἅρμα.] Περὶ τὸ Ἅρμα. Τὸ δὲ Ἅρμα, πόλις τῆς Βοιωτίας, ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τοῦ αὐτόθι καταποθῆναι σὺν τοῖς ἵπποις τὸ Ἀμφιαράου τοῦ μάντεως ἅρμα σὺν αὐτῷ. Καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ὕλην, καὶ Ἐλεῶν'.] Τὸ πλῆρες Ἐλεῶνα. Εἰσὶ δὲ αὗται πόλεις Βοιωτίας. Καὶ οὕτω καλοῦνται, ἐπειδὴ ὑλώδεις οἱ τόποι. Ἐρυθραί.] Βαρυτόνως μὲν, πόλις Βοιωτίας· ὀξυτόνως δὲ, πόλις Ἰωνίας. Ὠνομάσθησαν δὲ, ἤτοι ἀπὸ Ἐρυθροῦ τοῦ, Ποσειδῶνος, καὶ Ἀμφιμεδούσης τῆς Δαναοῦ· ἢ, ὡς ἕτεροι, ἀπὸ Ἐρυθρᾶς τῆς Πορφυρίωνος τοῦ Σερίφου. 7. Εἶχον.] Κατῴκουν. Ὕλην.] Τὸ υ ἐνταῦθα ἐπεκτεταμένως. ὡς τό· Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων. Πετεῶνα.] Ἀπὸ Πετεῶνος τοῦ Βοιωτοῦ. 8. Ὠκαλέην.] Ἀπὸ τοῦ παραῤῥέοντος ποταμοῦ. Καλεῖται δὲ νῦν Ὠκάλεια. Μεδεῶνά τ'.] Καὶ τὸν Μεδεῶνα. Μεδεῶνα.] Ἀπὸ Μεδεῶνος τοῦ Πυλάδου. Εὐκτίμενον.] Καλῶς κεκτισμένον. Πτολίεθρον.] Πόλιν. 9. Κώπας.] Πόλεις Βοιωτίας, ἀπὸ Κωπεῶνος τινὸς ἥρωος. παρ' ἣν καὶ ἡ λίμνη Κωπαΐς. Πολυτρήρωνα.] Πολλὰς περιστερὰς ἔχουσαν. Τρήρωνες δὲ καλοῦνται αἱ περιστεραὶ, ἀπὸ τοῦ τρεῖν, καὶ εὐλαβεῖσθαι. δειλὸν γὰρ τὸ ζῶον.

οἵ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον,
οἵ τε Πλάταιαν ἔχον, ἠδ' οἳ Γλίσαντ' ἐνέμοντο,
οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον, ἐῢ κτίμενον πτολίεθρον,
Ὄγχηστόν θ' ἱερὸν, Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος·
οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν,
Νίσαν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν.
τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον· ἐν δὲ ἑκάστῃ
κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.
Οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον,
τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἷες Ἄρηος,
οὓς τέκεν Ἀστυόχη, δόμῳ Ἄκτορος Ἀζείδαο,
παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,

504. Olim Γλίσσαντ'. 506. Olim Ὄγχηστόν θ' ἱερὸν Ποσιδήϊον. ἀ. interpungebatur. 508. Olim Νίσσαν. 509. ἐν δὲ Fεκάστῃ. 510. καὶ ἐFείκοσι.

511—516. *Orchomenus* a Bœotis sejungitur quia sub *Minyis* fuit; itaque suos sibi duces habuere Orchomenii: notat quoque Strabo IX, p. 616. A. et 635. 513—515.

Θίσβη.] Αἱ νῦν πληθυντικῶς λεγόμεναι Θίσβαι. 10. Κορώνειαν.] Ἀπὸ Κορώνου τοῦ Θερσάνδρου. Ποιήεντα.] Βοτανηφόρον, σύμφυτον. πόα γὰρ, ἡ βοτάνη. Διὰ τούτου δὲ τὸ εὔγειον παρίστησιν αὐτῆς. 11. Πλάταιαν.] Τὰς Πλαταίας. ἀπὸ Πλάτης τῆς Ὀγχηστοῦ. Ἔχον.] Εἶχον, ᾤκουν. Γλίσσαντα.] Προπαροξυτόνως ὡς γίγαντα. 12. Ὑποθήβας.] Θῆβαι ἀπὸ Θήβης, τῆς Ἀσωποῦ, τοῦ ἐντοπίου ποταμοῦ. Ὑποθήβας οὖν τὰς ἐλάττω Θήβας, ἠλαττωμένας ὕστερον ἐπὶ τῶν ἐπιγόνων. ἐπόρθησαν γὰρ αὐτὰς οἱ τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας στρατευσάντων παῖδες, ἐκδικοῦντες πατρώαν ὕβριν. Ἕτεροι δέ φασιν, Ὑποθήβας λέγειν τὸν Ποιητὴν τὰς ὑποκειμένας ταῖς ἑπταπύλοις Θήβαις κώμας. αὗται γὰρ αἱ Θῆβαι ἐκπεπολιώρκηντο. 13. Ὄγχηστον.] Τόπος τῆς Βοιωτίας, ἱερὸς Ποσειδῶνος. Εἴρηται δὲ ἀπὸ Ὀγχηστοῦ τοῦ Βοιωτοῦ. Ποσιδήϊον.] Ποσειδῶνος ἱερόν. Ἀγλαόν.] Καλόν. Ἄλσος.] Πᾶς τόπος σύνδενδρος, ὕδωρ ἔχων, καὶ θεοῖς ἀφιερωμένος, ἄλσος καλεῖται. 14. Πολυστάφυλον.] Πολυάμπελον. Ἄρνην.] Πόλιν Βοιωτίας, ἀπὸ Ἄρνης, ἧς καὶ Ποσειδῶνος Βοιωτός. Οἱ δὲ, ὅτι οὐχ εὑρίσκεται κατὰ τοὺς Τρωϊκοὺς χρόνους Ἄρνη πόλις Βοιωτίας, ὅθεν ἔνιοι πιθανῶς μεταγράφουσι, οἵ τε πολυστάφυλον Τάρνην ἔχον. 15. Νίσαν.] Βοιωτίας, οὐ Μεγαρίδος. Ἔστι δὲ ἐν αὐτῇ Διονύσου ἐπιφανὲς ἱερόν. Ζαθέην.] Ἄγαν θείαν. Ἀνθηδόνα.] Ἀνθηδὼν πόλις Βοιωτίας. Ἐκ ταύτης ἦν Γλαῦκος θαλάσσιος. Ἐσχατόωσαν.] Τὴν ἐν τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῆς Βοιωτίας κειμένην. 16. Τῶν μέν.] Τούτων μέν. Νέες.] Πλοῖα. 17. Βαῖνον.] Ἔβαινον. 18. Ἀσπληδόνα.] Ὠνόμασται ἀπὸ Ἀσπληδόνος τοῦ Πρέσβωνος. Ἔστι δὲ Βοιωτίας τῆς Ὀρχομενίων γῆς. Καλεῖται νῦν Εὐδείελος. Ναῖον.] Ὤικουν. Ὀρχομενὸν Μινύειον.] Τὸν ἐν τῇ Βοιωτίᾳ λέγει Ὀρχομενὸν, τὸν ὑπὸ Μινύου βασιλευθέντα, τὸν ὀνομασθέντα ἀπὸ Ὀρχομενοῦ τοῦ Διὸς υἱοῦ, καὶ Ἑρμίππης τῆς Βοιωτοῦ. Παραῤῥέει αὐτὸν ποταμὸς Μινύας, ἀφ' οὗ Μινύαι ἐκλήθησαν οἱ τὴν χώραν κατοικοῦντες. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερος Ὀρχομενὸς τῆς Ἀρκαδίας, ὃν πολύμηλον καλεῖ ὁ ποιητής. καὶ ἕτερος τῆς Θεσσαλίας. 19. Υἷες Ἄρηος.] Παῖδες Ἄρεος. 20. Δόμῳ.] Οἴκῳ. Ἀζείδαο.] Ἀζέως παιδός. 21. Παρθένος.] Ἡ ἔτι παρθένος νομιζομένη τοῖς γονεῦσιν. Αἰ-

Ἄρηϊ κρατερῷ· ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ·
τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο·
οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
Κρίσαν τε ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα,
οἵ τ' Ἀνεμώρειαν, καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,
οἵ τε Λίλαιαν ἔχον, πηγῇς ἔπι Κηφισοῖο·

515. ὁ δέ Ϝοι. 516. ἐστιχόϜωντο. Bentl. 518. υἱέες Ϝιφίτοφι.
522. 3 Olim Κηφισσὸν et Κηφισσοῖο. 523. πηγῆς. vulg. πηγῆς.

οὓς τέκεν—quos e Marte peperit Astyoche nondum viro nupta; adeoque in domo paterna adhuc nutrita, et a Marte oppressa. ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα sc. θάλαμον. παρθενῶνα. quo illa gravida ex Marte facta se recepit ibique vixit.

517—526. Bœotos in cornu sinistro extremo stantes cum Orchomeniis excipiunt *Phocenses*, stantes et ipsi in cornu sinistro, illis ad latus. Nam versus dextrum cornu a lævo procedit omnis recensus.

δοίη.] Αἰδοῦς ἀξία καὶ τιμῆς. Ὑπερῴϊον εἰσαναβᾶσα.] Εἰς τὸ δίστεγον ἐλθοῦσα τὸ καλούμενον γυναικωνίτης. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι ταῖς γυναιξὶν ὑπερῴους τοὺς θαλάμους κατεσκεύαζον, ὑπὲρ τοῦ δυσεντεύκτους αὐτὰς εἶναι. 22. Παρελέξατο.] Παρεκοιμήθη, παρεκαθεύδησε. Λάθρῃ.] Λαθραίως, κρυφίως. Ὁ δέ οἱ.] Οὗτος δὲ αὐτῇ. Ὁ δὲ, ἀντὶ τοῦ, γάρ. 23. Γλαφυραί.] Βαθεῖαι, κοῖλαι. Ἐστιχόωντο.] Ἐν τάξει παρεγένοντο. 24. Αὐτὰρ Φωκήων.] Τῶν δὲ Φωκέων. Διχῶς δὲ γράφεται, Φωκήων, καὶ Φωκείων. Τοὺς δὲ Φωκεῖς οἱ μὲν ἀπὸ Φώκου τοῦ Ψαμάθης καὶ Αἰακοῦ, οἱ δὲ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Προνόης τῆς Ἀσωποῦ. Ἦρχον.] Ἡγοῦντο. 25. Υἷες Ἰφίτου.] Σχέδιος, καὶ Ἐπίστροφος. Ναυβολίδαο.] Ναυβόλου, παιδὸς Ἰφίτου. 26. Κυπάρισσον.] Πόλιν Φωκίδος. Ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ Κυπαρίσσου τοῦ Ὀρχομενοῦ ἀδελφοῦ. ἢ ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων κυπαρίσσων. Πυθών.] Καὶ αὕτη πόλις Φωκίδος. Τὸ πρότερον δὲ ἐκαλεῖτο Παρνασία νάπη, ὡς ἀπὸ τοῦ παρακειμένου ὄρους. ἔπειτα Πυθών. ὕστερον δὲ Δελφοί. Καὶ Πυθὼν μὲν, ἐπεὶ κατεσάπει αὐτόθι ὁ δράκων, ὁ τὸ μαντεῖον πρότερον φυλάσσων, ὃν ἀπέκτεινε τοξεύσας ὁ Ἀπόλλων. πύθεσθαι γὰρ, τὸ σήπεσθαι. ὡς τό· σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα. ἢ, ὥς ἔνιοί φασι, διὰ τὸ παραγενομένους αὐτόθι πυθέσθαι τοὺς ἀνθρώπους περὶ ὧν ἐθέλουσι. 27. Κρίσσαν.] Πεδίον ἐν Λοκρίδι, ἢ, ὥς οἱ πλείονές φασιν, ἐν Δελφοῖς, ὠνόμασται ἀπὸ Κρίσσου τοῦ τυράννου, καὶ Ἀστεροδίας τῆς Δηϊονέως. Δαυλίδα.] Δαυλὶς, πόλις Φωκίδος, ἀπὸ Δαυλιέως ὀνομασθεῖσα τοῦ τυράννου, καὶ Κρηστώνης. ἢ διὰ τὸ σύμφυτον. δαυλὸν γὰρ τὸ δασὺ ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Πανοπῆα.] Πόλις Φωκίδος, ῥηθεῖσα ἀπὸ Πανοπέως τοῦ Φώκου. 28. Ἀνεμώριαν.] Αὕτη μεταξὺ κεῖται Φωκίδος καὶ Δελφῶν, ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου, ὅθεν οὕτως ὠνόμασται, παρὰ τὸ καταπνεῖσθαι αὐτὴν σφοδρῶς. Ὑάμπολιν.] Οἵτινες ᾤκουν τὴν ὑπὸ Ὑάντων ἔθνους βαρβάρων οἰκισθεῖσαν πόλιν. 29. Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσόν.] Οὗτοι Ἐπικηφίσιοι λέγονται, ὑπὸ δέ τινων παραποτάμιοι. Ὁ δὲ Κηφισσὸς ποταμός ἐστι τῆς Φωκίδος, ἔχων τὰς πηγὰς ἐκ Λιλαίας. ὥς φησιν Ἡσίοδος· Ὅς τε Λιλαίηθι προρέει καλίῤῥοον ὕδωρ. Δῖον.] Θαυμαστόν. Ἔναιον.] Ὤικουν. 30. Λίλαιαν.] Πόλις Φωκίδος, παρακειμένη ταῖς τοῦ Κηφισσοῦ πηγαῖς.

τοῖς δ᾽ ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες,
Βοιωτῶν δ᾽ ἔμπλην ἐπ᾽ ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ᾽ ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
μείων, οὔτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ,
ἐγχείῃ δ᾽ ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς·
οἳ Κῦνόν τ᾽ ἐνέμοντ᾽, Ὀπόεντά τε, Καλλίαρόν τε,
Βῆσσάν τε, Σκάρφην τε καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς,

525. ἵστασαν. vulg. ἔστασαν. 527. Ὀϝιλῆος.
528. deb. esse, τόσος γ᾽ ὅσσος aut οὔτι γε τόσσος, ὅσος.

527—535. *Locri Ajace Oilei f.* duce in aciem prodeunt. Λοκρῶν—οἳ Κῦνόν τε jungenda sunt.—530. ἐγχείῃ δ᾽ ἐκέκαστο (κατὰ) Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς. h. in omni exercitu, quem pluribus locis constituunt Hellenes a Thessalia et Achivi seu Argivi.

31. Ἕποντο.] Ἠκολούθουν. 32. Στίχες.] Τάξεις. Ἔστασαν.] Εἱστήκεισαν. Ἀμφιέποντες.] Περὶ αὐτὸν ἐνεργοῦντες, καὶ ἐπιμέλειαν ἔχοντες. 33. Ἐπ᾽ ἀριστερά.] Ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους. Ἔμπλην.] Πλησίον. Θωρήσσοντο.] Καθωπλίζοντο. 34. Λοκρῶν δ᾽ ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας.] Λοκρῶν δὲ μέμνηται, τῶν Ἐπικνημιδίων καλουμένων. οὗτοι γὰρ ἀντικρὺ τῆς Εὐβοίας τὴν οἴκησιν πεποίηνται, οἱ ὑπὸ τῷ Αἴαντι ὄντες. Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Λοκροὶ, ἐπικαλούμενοι Ὀζόλαι, περὶ τὴν Αἰτωλίαν, ἐπὶ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς, οἰκοῦντες κατὰ τὸ Κρισσαῖον πεδίον· κεκλημένοι οὕτως ἀπὸ τοῦ αὐτόθι ῥέοντος Ὄζοντος ποταμοῦ, ὃν ἐποίησαν οἱ ἰχῶρες δυσώδη τοῦ κενταύρου τοῦ ὑπὸ Ἡρακλέους τρωθέντος, ὁπηνίκα διάγων Δηϊάνειραν τὴν Οἰνέως κατὰ τὸν Εὔηνον ποταμὸν ἐπιχείρει βιάζεσθαι· ἢ, ὅτι εἰσὶν αἰγονόμοι, καὶ τὰς δορὰς τῶν βοσκημάτων δυσώδεις οὔσας καὶ ἀβυρσεύτους ἀμφιέννυνται. Τούτων δὲ ἄποικοί εἰσιν ἕτεροι Λοκροὶ, οἱ Ἐπιζεφύριοι καλούμενοι, διὰ τὸ ἐπὶ Ζεφυρίῳ ὄρει τῆς Ἰταλίας παροικεῖν. Ἡγεμόνευεν.] Ἡγεῖτο. 35. Μείων, οὔτι τόσος γε ὅσος Ταλαμώνιος Αἴας, Ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ, Ἐγχείῃ δ᾽ ἐκέκαστο πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς.] Ἀθετοῦνται οἱ τρεῖς οὗτοι στίχοι, ὡς μὴ γνήσιοι τοῦ ποιητοῦ. Πρῶτον μὲν, ὅτι οὐκ ἦν μικρότερος ὁ Ὀϊλέως Αἴας τοῦ Τελαμῶνος. Φησὶ γὰρ ἐν ἑτέροις τῆς ποιήσεως· Αἴας δ᾽ οὐκέτι πάμπαν Ὀϊλῆος ταχὺς υἱὸς Ἵστατ᾽ ἀπ᾽ Αἴαντος Τελαμωνίου οὐδ᾽ ἠβαιόν. Ἀλλ᾽ ὥστ᾽ ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον Ἶσον θυμὸν ἔχοντε τιταίνετον. Ἔπειθ᾽, ὅτι οὐκ οἶδεν λινοῖς θώρηξι χρωμένους τοὺς Ἕλληνας ὁ ποιητής. Ψεῦδος δὲ καὶ τὸ, Ἐγχείῃ δ᾽ ἐκέκαστο πανέλληνας. Μείων.] Μικρότερος, ἐλάττων. Οὔτι τόσος.] Οὐ τηλικοῦτος τῷ μεγέθει τοῦ σώματος καὶ τῇ δυνάμει. Ὅσος.] Ὁπόσος. 36. Ὀλίγος.] Μικρός. ποσότης ἀντὶ πηλικότητος. Λινοθώρηξ.] Λινοῦν θώρακα ἔχων. οἱ γὰρ τοξόται λινοὺς θώρακας φοροῦσιν. 37. Ἐγχείῃ.] Τῇ διὰ δόρατος μάχῃ. Ἐκέκαστο.] Ἐκεκόσμητο, ἐνίκα. Πανέλληνας.] Ἀντὶ τοῦ, πάντας τοὺς Ἕλληνας. 38. Κῦνον Ὀπόεντά τε.] Κῦνος, καὶ Ὀποῦς, πόλις τῆς Λοκρίδος. Εἴρηται δὲ ἀπὸ Κύνου τοῦ Λοκροῦ. Καλλίαρόν τε.] Ἀπὸ Καλλιάρου τοῦ Ὀποῦντος. 39. Βῆσαν.] Οὕτως ὠνόμασται, διὰ τὸ σύμφυτον εἶναι τὸ χωρίον. πάντες γὰρ οἱ σύνδενδροι τόποι, καὶ μάλιστα τῶν ὀρῶν, βῆσαι λέγονται. Σκάρφην.] Οὕτως ὠνόμασται ἀπὸ Σκάρφης τῆς Αἴσονος μητρός. Αὐγειάς.] Ἀπὸ Αὐγείας τινὸς, ἐγχωρίου νύμφης. οὐκέτι δὲ οἰκεῖται. Ἐρατεινάς.] Ἐπεράστους, καλὰς, καὶ

Τάρφην τε, Θρόνιόν τε, Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
Οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα τ', Εἰρέτριάν τε, πολυστάφυλόν θ' Ἱστίαιαν,
Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον,
οἵ τε Κάρυστον ἔχον, ἠδ' οἳ Στύρα ναιετάασκον·
τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο θοοὶ, ὄπιθεν κομόωντες,
αἰχμηταὶ, μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι
θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσι·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

—535. *οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.* Arguunt hæc poetam non in Græcia, sed in insulis Ægæi maris vel in ora maritima Asiæ degentem, cui trans Eubœam esset Locris.

536—545. Copiæ ex *Eubœa* sub *Elephenore* ad Trojam profectæ, *Abantum.*

543. 4. *μάχην σταδίαν, statariam,* declarant.

546—556. Agmen *Atheniensium* duce *Menestheo* incedit, qui a peritia tactices laudem habet.

ἐπιθυμίας ἀξίας. 40. Τάρφην.] Οὕτως ὠνόμασται, διὰ τὴν δασύτητα τῆς ὕλης. ταρφέα γὰρ, τὰ συνεχῆ. Θρόνιον.] Ἀπὸ Θρονίας νύμφης οὕτως ὠνόμασται. Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.] Περὶ τὰ τοῦ Βοαγρίου ῥεύματα. Ὁ δὲ Βοάγριος, ποταμὸς τῆς Λοκρίδος. 42. Πέρην.] Πέραν. Εὔβοια.] Νῆσος παρακειμένη τῇ Ἀττικῇ, καὶ Βοιωτίᾳ, καὶ Φωκίδι, καὶ Λοκρίδι. ἥτις καὶ Μάκρις ἐκαλεῖτο. ἤτοι διὰ τὸ εἰς μῆκος κεῖσθαι. ἢ ἀπὸ Μακρίδος νύμφης, τῆς τροφοῦ Ἥρας. Ὠνομάσθη δὲ Εὔβοια ἀπὸ Εὐβοίας τῆς Ἀσωποῦ. 43. Μένεα πνείοντες.] Θυμοῦ καὶ δυνάμεως πνείοντες, τουτέστι, γέμοντες. Θαρσαλέοι. Ἄβαντες δὲ, οἱ ἀπὸ Εὐβοίας, ἀπὸ Ἄβαντος, τοῦ, Ποσειδῶνος, βασιλέως αὐτῶν. 44. Χαλκίδα.] Χαλκὶς, πόλις Εὐβοίας. Εἰρέτριάν τε.] Καὶ τὴν Ἐρέτριαν. Εἴρηται δὲ ἀπὸ Ἐρετριέως τοῦ Φαέθοντος. Ἱστίαιαν.] Αὕτη πρότερον ἐκαλεῖτο Ταλαντία, ὕστερον δὲ οὕτω προσηγορεύθη ἀπὸ Ἱστιαίας, τῆς Ὑριέως. 45. Κήρινθος.] Πόλις Εὐβοίας ἐπιθαλάσσιος. Ἔφαλον.] Παραθαλάσσιον. Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον.] Τὸ ὑψηλὸν καὶ μέγιστον. Καλεῖται δὲ καὶ Δίων πληθυντικῶς. εἴρηται δὲ ἀπὸ Δίου τοῦ Πανδώρου. 46. Κάρυστον.] Πόλιν Εὐβοίας. Ναιετάασκον.] Ὤικουν. 47. Ὄζος Ἄρηος.] Ἀπόγονος Ἄρεος. πολεμικός. 48. Χαλκωδοντιάδης.] Χαλκώδοντος παῖς Ἐλεφήνωρ. Εἴρηται δὲ προληπτικῶς τὸ ὄνομα, ὡς ἔθος τοῖς παλαιοῖς τιθέναι τοῖς παισὶ, παρὰ τὸ ἐλεφαίρεσθαι αὐτὸν, καὶ βλάπτειν, τοὺς ἐναντίους. Μεγαθύμων.] Μεγαλοψύχων, γενναίων. Ἀρχός.] Ἄρχων, ἡγεμών. 49. Ὄπιθεν κομόωντες.] Τὰ ὀπίσω μέρη τῆς κεφαλῆς κομῶντες, ἀνδρίας χάριν. Ἴδιον δὲ τοῦτο τῆς τῶν Εὐβοέων κουρᾶς τὰς ὄπισθεν τρίχας βαθείας ἔχειν. 50. Αἰχμηταί.] Πολεμικοὶ, μαχηταί. Μεμαῶτες.] Προθυμούμενοι. Ὀρεκτῇσι μελίῃσι.] Τοῖς ἐκ χειρῶν δόρασιν, οἷς ὀρέγδην ἐχρῶντο, συνιστάμενοι, καὶ ἐκτείνοντες αὐτά. ἐξ οὗ, θαρσαλέοι. ὀρέξασθαι γάρ ἐστι, τὸ ἐκ χειρὸς πατάξαι. Μελίῃσι.] Δόρασιν, ἀπὸ μελίας ξύλου γενομένοις. 51. Ῥήξειν.] Διαρρήξειν. Δηΐων.] Πολεμίων. Ἀμφὶ στήθεσσι.] Περὶ τοῖς στήθεσιν

Οἱ δ᾽ ἄρ᾽ Ἀθήνας εἶχον, ἐϋ κτίμενον πτολίεθρον,
δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ᾽ Ἀθήνη
θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος Ἄρουρα,
κὰδ δ᾽ ἐν Ἀθήνησ᾽ εἶσεν ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ,
ἐνθάδε μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
κοῦροι Ἀθηναίων, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν·
τῶν αὖθ᾽ ἡγεμόνευ᾽ υἱὸς Πετεῶο, Μενεσθεύς.
τῷδ᾽ οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ᾽ ἀνὴρ,
κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
Νέστωρ οἶος ἔριζεν, ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν·
τῷ δ᾽ ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αἴας δ᾽ ἐκ Σαλαμῖνος ἄγε δυοκαίδεκα νῆας,

549. εἶσε Ϝεῷ Bentl. ad v. Exc. ad A. 393. sub. f. de ἑϜὸς pro ἑός.
550. Ϝαρνειοῖς v. ad Δ. 435. 553. οὔπως vulgg.

547. πτολίεθρον, δῆμον Ἐρεχθῆος, ut solet promiscue δῆμος poni pro *urbe*, et *urbs* pro *incolis*.—548. *Erechtheus* filius Telluris, Γῆς, h. e. Terra natus, αὐτόχθων, indigena, nutritus ab Athene. ζείδωρος Ἄρουρα. Plin. XVIII. 19. *Zea, propter quam Homerus* ζείδωρος ἄρουρα *dixit; non, ut aliqui arbitrantur, quoniam vitam donaret.*—549. quem pro heroe indigete, in æde Athenes, tanquam deæ συννάου, colunt Athenienses, sollenni festo annuo. Sic et alia templa fuere, in quæ receptus est mortalis, tanquam heros; ut Palæmon in templum Neptuni in Isthmo Corinthio.—554. κοσμῆσαι. παρατάξαι. διατάξαι ἵππους h. e. ἅρματα, currus cum iis qui iis insistunt, ἱππέας, καὶ ὁπλίτας.

557. 558. *Salaminii*, sub *Ajacis* ductu, proximi ab Atheniensibus stabant.

αὐτῶν. 53. Οἳ δ᾽ ἄρ᾽ Ἀθήνας εἶχον.] Ἀντὶ τοῦ, ᾤκουν. Ἀθήνας δὲ νῦν κέκληκε τὴν πόλιν. τοὺς δὲ δήμους παρέλιπε, διὰ τὸ πλῆθος, ἢ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πάντας εἰς μετροποιΐαν καταταγῆναι. 54. Δῆμον.] Ὄχλον. Ἐρεχθῆος.] Τοῦ βασιλέως τῶν Ἀθηναίων, τοῦ καὶ Ἐριχθονίου καλουμένου, γεννηθέντος ἐκ τοῦ Ἡφαίστου. Οὗτος γὰρ ἐδίωκε τὴν Ἀθηνᾶν, ἐρῶν αὐτῆς· ἡ δὲ ἔφευγεν. Ὡς δὲ ἐγγὺς αὐτῆς ἐγένετο, πολλῇ ἀνάγκῃ (ἦν γὰρ χωλὸς) ἐπειρᾶτο συνελθεῖν. Ἡ δὲ, ὡς σώφρων, καὶ παρθένος, ὡς οὐκ ἠνείχετο, ἀπεσπέρμηνεν εἰς τὸ σκέλος τῆς θεοῦ. Ἡ δὲ μυσαχθεῖσα, ἐρίῳ ἀπομάξασα τὸν γόνον, ἔῤῥιψεν εἰς γῆν. ὅθεν Ἐριχθόνιος, ὁ ἐκ τῆς γῆς ἀναδοθεὶς παῖς· κατά τινα ἐτυμολογίαν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐρίου, καὶ τῆς χθονός. Ἱστορεῖ Καλλίμαχος ἐν Ἑκάλῃ. Μεγαλήτορος.] Μεγαλοψύχου, γενναίου. Ἀθήνη.] Ἀθηνᾶ. 55. Ζείδωρος.] Ἡ τὰ πρὸς ζωὴν δωρουμένη γῆ. Ἄρουρα.] Ἡ γῆ. παρὰ τὸ ἀροτριᾶσθαι. 56. Κὰδ δ᾽ ἐν Ἀθήνησ᾽ εἶσε.] Καθίδρυσε δὲ αὐτὸν Ἀθήνησιν ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἱερῷ ἡ θεὸς, καὶ ἔδωκε φυλάττειν ταῖς Κέκροπος θυγατράσιν. Ἑῷ ἐνί.] Ἐν τῷ ἰδίῳ. Πίονι.] Ἀντὶ τοῦ, πλουσίῳ, καὶ εὐδαίμονι. Νηῷ.] Ναῷ. 57. Ἔνθα.] Ἐκεῖ, ἐν ταῖς Ἀθήναις. Μίν.] Αὐτὸν τὸν Ἐρεχθέα. Ἀρνειοῖς.] Ἀρνοῖς, κριοῖς. Ἱλάονται.] Ἐξευμενίζονται, ἐξιλεοῦνται. 58. Κοῦροι Ἀθηναίων.] Οἱ Ἀθηναῖοι. περιφραστικῶς. Περιτελλομένων.] Εἰς τὸ αὐτὸ κατὰ περίοδον περιερχομένων, καὶ τελειουμένων. 60. Ἐπιχθόνιος.] Ἐπίγειος. 61. Κοσμῆσαι.] Διατάξαι, καθοπλίσαι. Ἀσπιδιώτας.] Ἐνόπλους. 62. Οἶος.] Μόνος. Ἔριζεν.] Ἐφιλονείκει, ἐξισοῦτο. Προγενέστερος ἦεν.] Παλαιότερος ὑπῆρχεν. 64. Ἐκ Σαλαμῖνος.] Σαλαμὶς, νῆσος πρὸ τῆς Ἀττικῆς. ὅθεν ἦν Αἴας ὁ Τελαμώνιος. Ἄγεν.] Ἦ-

στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.
Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠϊόνας τε καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσητά τε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
καὶ Σθένελος, Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱὸς,
τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν, ἰσόθεος φὼς,
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον, ἐῢ κτίμενον πτολίεθρον,
ἀφνειόν τε Κόρινθον ἐϋκτιμένας τε Κλεωνὰς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινὴν,
καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν,

565. *κίε Ϝισόθεος.* 566. Ταλαϊονίδαο Ϝάνακτος.

559—568. *Argivi*, proprie dicti, sub trinis ducibus, *Diomede*, *Sthenelo* et *Euryalo*, in pugnam exierunt.

569—580. Copiæ, quas *Agamemnon* adduxerat, *Mycenarum* rex; ditio autem ejus latiores fines habuit; magnam septentrionalis Peloponnesi plagæ partem, non modo littoralem ad Sinum Argolicum, complexa; in ea Corinthum, illa ætate Ἐφύ-

γεν, ἔφερε. 65. Φάλαγγες.] Τάξεις. 66. Ἄργος.] Τὴν Πελοπόννησον. Τίρυνθα.] Πόλιν Ἄργους. Τειχιόεσσαν.] Τὴν καλῶς τετειχισμένην. ἐπεὶ δοκεῖ ὑπὸ Κυκλώπων τετειχίσθαι. 67. Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε.] Πόλεις τοῦ Ἄργους. Ἔστι δὲ ἡ Ἑρμιόνη ἱερὰ Περσεφόνης. Βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας.] Τὰς βαθὺν κατεχούσας κόλπον. Κόλπος δέ ἐστι θάλασσα ὑπὸ ἀκρωτηρίων περιεχομένη. 68. Τροιζῆνα.] Τροιζὴν, ἀπὸ Τροιζῆνος υἱοῦ Πέλοπος. Ἠϊόνας τε.] Οἱ παλαιοὶ ἑνικῶς. Ἀμπελόεντα.] Πολυάμπελον, οἰνοφόρον. Ἐπίδαυρον.] Πόλιν Ἄργους, ἐν τοῖς παραθαλασσίοις μέρεσι κειμένην. 69. Αἴγιναν.] Νῆσον πρὸ τῆς Ἀττικῆς. Ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Οἰνώνη. ὕστερον δὲ Αἴγινα, ἀπὸ Αἰγίνης, τῆς Ἀσωποῦ μὲν θυγατρὸς, Αἰακοῦ δὲ μητρός. 71. Ἀγακλειτοῦ.] Πάνυ ἐνδόξου. 72. Κίεν.] Ἐπορεύετο. Ἰσόθεος φώς.] Ἰσόθεος ἀνήρ. Τὸ δὲ φὼς, ὀξυτονούμενον, τὸν ἄνθρωπον δηλοῖ. ὡς τὸ, ἰσόθεος φώς. καὶ, φῶτ' Ἀσκληπιοῦ υἱόν. Περισπώμενον δὲ, τὸ φέγγος. καὶ, τροπικῶς, τὴν σωτηρίαν συνῃρημένον ἐκ τοῦ φάος. Εἰκότως οὖν περισπᾶται. Φάος δ' ἑτάροισιν ἔθηκε. Καὶ, Χρύσεον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλές. Ἐπεὶ τὸ, πῶς, καὶ τὸ, ποῦ, ἐπιῤῥήματά ἐστι πευστικά. οἷον, Πῶς ἔβαν Ἀτρείδης; ποῦ Μενέλαος ἔην; Ὀξυτονούμενα δὲ, καὶ ἐγκλιτικά ἐστιν. ὡς τὸ, Ἀλλ' οὔ πως ἅπαντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν. Ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι. 73. Μηκιστέως υἱός.] Εὐρύαλος. Ταλαϊονίδαο.] Ταλαοῦ παιδὸς, Ἀδράστου. 75. Ὀγδώκοντα.] Ὀγδοήκοντα. 76. Μυκήνας.] Πόλιν Ἄργους, ἧς ἐβασίλευεν Ἀγαμέμνων. ἀπὸ Μυκήνης, νύμφης Λακωνικῆς. 77. Ἀφνειόν.] Πλούσιον. Ἐϋκτιμένας.] Καλῶς ἐκτισμένας. 78. Ὀρνειάς.] Κώμην Ἀργείας. Ἀραιθυρέην.] Αὕτη ὕστερον Φλιοῦς προσηγορεύθη. ἀπὸ Φλιοῦντος τοῦ Διονύσου. Ἐρατεινήν.] Ἐπιθυμητὴν, καλήν. 79. Καὶ Σικυῶν'.]

οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν·
τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀτρείδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ ἕποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν,
κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν,
οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
Οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φάριν τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς,
οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἕλος τ', ἔφαλον πτολίεθρον,
οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο·
τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε, βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

582. Olim Φᾶριν. 586. τῶν Ϝοι.

ϱαν dictam, Sicyonem, oram sinus Corinthiaci, Achaiam dictam serius, tum Αἰγίαλον et Αἰγιάλειαν.—578. ἐν δ' αὐτὸς—pro vulgari: inter ipsos incedebat. κυδιόων, ὅτι. superbiens—pro, habens summum imperium. Ornate omnia.

581—590. Copiæ a *Menelao*, *Lacedæmonis* rege, adductæ. *Lacedæmon*, in poeta nostro ipsa est regio, in convalle, late patens, magna, κητώεσσα. ἀπὸ τοῦ, τὸ κῆτος, quod omnino magnitudinem declarasse videtur.

Τὸ πλῆρες Σικυῶνα. ἔστι δὲ αὕτη πόλις Ἄργους. Ὅθ' ἄρ'.] Ὅπου δή. 80. Αἰπεινήν.] Ὑψηλήν. Γονόεσσαν.] Γονοῦσαν. Ἔστι δὲ ἀκρωτήριον Πελλήνης. 81. Πελλήνην.] Διαφέρει Πελλήνη Παλλήνης. Παλλήνη μὲν γὰρ πόλις Θρᾴκης· Πελλήνη δὲ πολίχνιον τῆς Ἀχαΐας, ἥ ἐστι Πελοπόννησος. 82. Αἰγιαλόν.] Οὕτως ἐκαλεῖτο παραθαλασσία χώρα, ἤτοι πλευρὰ τῆς Πελοποννήσου, ἡ παρατείνουσα ἀπὸ Σικυῶνος μέχρις Ἤλιδος. Αἰγιαλοὶ δὲ, τόποι πλεῖστοι. ὧν καὶ ὁ κατὰ Παφλαγωνίαν. Ἀμφ' Ἑλίκην.] Περὶ τὴν Ἑλίκην. Εὐρεῖαν.] Πλατεῖαν. 83. Τῶν ἑκατὸν νηῶν.] Ἀντὶ τοῦ, πάντων τῶν προειρημένων. Καὶ γὰρ ἑκατὸν νηῶν ἡγεμὼν ἦν ὁ Ἀγαμέμνων. Κρείων.] Κρατῶν, ἄρχων. 85. Ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο.] Ἐνεδύσατο δὲ αὐτός. Νώροπα.] Λαμπρόν. ἀμαυροῦντα τοὺς ὦπας, ὅ ἐστι, τοὺς ὀφθαλμούς. 86. Κυδιόων.] Γαυριῶν τῇ ἑαυτοῦ δόξῃ. Μετέπρεπε.] Διέπρεπε, ἐκδηλότατος ἦν. 88. Κοίλην Λακεδαίμονα.] Τὴν ὑπὸ ὀρῶν περιεχομένην. διὰ τὸ περικεῖσθαι αὐτῇ κύκλῳ τὸ Τηΰγετον ὄρος. Διὸ καὶ ἀτείχιστον αὐτὴν ᾤκισαν. Λακεδαίμονα δὲ, τὴν χώραν λέγουσι· τὴν δὲ πόλιν, Σπάρτην. Ἕτεροι δὲ καὶ αὐτῆς τῆς πόλεως τὸ μέν τοι Λακεδαίμονα, τὸ δὲ Σπάρτην καλοῦσι. Κητώεσσαν.] Μεγάλην. παρὰ τὸ κῆτος. ὅπερ δοκεῖ πάντων μεῖζον εἶναι τῶν ἐνύδρων ζώων. Τινὲς δὲ γράφουσι, καιετάεσσαν, ἵν' ᾖ, τὴν καλαμινθώδη. κατὰ γὰρ αὐτοὺς ἡ καλαμίνθη ἐστὶ πολλὴ ἐν Σπάρτῃ. 89. Μέσσην.] Τὴν καλουμένην Μεσήνην. 90. Βρυσιαί.] Πόλεις τῆς Λακωνικῆς. 91. Ἕλος.] Πόλις τῆς Λακωνικῆς παραθαλάσσιος. ἧς οἱ πολῖται Εἵλωτες. 92. Λάαν.] Πόλιν Λακωνικῆς. ἣν οἱ Διόσκουροι πορθήσαντες, Λαπέρσαι ἐκλήθησαν. Διὰ δὲ τὸ μέτρον ἀναγνωστέον δισυλλάβως. χρὴ γὰρ λέγειν, μονοσυλλάβως, Λᾶν. Οἳ δ' Οἴτυλον.] Καὶ Οἴτυλον. Ἔστι δὲ καὶ αὕτη πό-

ἑξήκοντα νεῶν, ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθὼς,
ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰκτιτον Αἶπυ,
καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον· ἔνθα τε Μοῦσαι
ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος·
στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·

588. κίε ϝῆσι. 589. δὲ ϝίετο.

588. ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθὼς, usu Homerico pro πρόθυμος.—590. de hoc vs. v. sup. 356. ὁρμήματα et στοναχαὶ aut sunt ipsius Helenæ *raptus*, et *sensus* acceptæ inde *injuriæ*; aut Ἑλένης ἕνεκα, *consilia* et *ærumnæ* ab Achivis propter Helenæ raptum toleratæ.

591—602. Copias e *Pylo* ducit *Nestor*. Inter ceteras Pyli urbes erat *Dorion*, ad quam *Thamyris* a Musis fuit excæcatus. Veniebat ille Œchalia ab Euryto: cum alia Thessaliæ, alia Eubœæ, alia Messeniæ fuerit Œchalia, plures quoque Euryti memorentur: quæritur, quænam h. l. intelligenda sit.

597. στεῦτο γὰρ νικησέμεν. professus est, jactavit, se cantu superiorem fore vel si

λις Λακεδαιμονίας. 94. Ἀπάτερθεν.] Ἄποθεν, χωρίς. 95. Κίεν.] Παρεγένετο. Ἧισι προθυμίῃσι.] Ταῖς ἑαυτοῦ προθυμίαις. Πεποιθώς.] Πεπιστευκώς. 96. Ὀτρύνων.] Παρορμῶν. Ἵετο.] Προεθυμεῖτο. Θυμῷ.] Τῇ ψυχῇ. 97. Τίσασθαι.] Τιμωρήσασθαι. Ὁρμήματα.] Μεριμνήματα. Στοναχάς τε.] Καὶ στεναγμούς. 98. Πύλον.] Πύλος, ὁ ὑπὸ Νέστορι, τῆς Μεσηνίας, τὸ καὶ Κορυφάσιον· ὁ δὲ τῆς Ἀρκαδίας, ἡ τοῦ Νέστορος πατρίς· ὁ δὲ τῆς Ἠλείας, παρὰ τὴν Ὠλενίαν πέτραν. 99. Θρύον.] Πόλιν τῆς Ἤλιδος, ἣν ἑτέρως Θρυόεσσαν λέγουσιν. Ἀλφειοῖο πόρον.] Καθ' Ὅμηρον ποσὶ διαβατός ἐστιν ὁ Ἀλφειὸς ποταμός. πόρον γὰρ, τὸ διαβατὸν αὐτοῦ μέρος φησίν. Ἔστι δὲ ὁ Ἀλφειὸς τῆς Ἠλίας χώρας. Αἶπυ.] Βαρυτόνως λεκτέον. ὄνομα γὰρ ἐστὶ πόλεως. Τὸ δὲ ὀξυτονούμενον, ἐπίθετόν ἐστι, καὶ σημαίνει τὸ ὑψηλόν. Τῶν μέν τοι εἰς ῡ. ληγόντων οὐδετέρων τριγενῶν τὰ θηλυκὰ εἰς α λήγει, τῇ ει διφθόγγῳ παραληγόμενα. οἷον· αἰπὺ, αἰπεῖα Κολώνη· ὀξὺ, ὀξεῖα· ταχὺ, ταχεῖα. 101. Ἔνθα.] Ὅπου. ἐν τῷ Δωρίῳ. Ἔστι δὲ ὄνομα πόλεως. 102. Ἀντόμεναι.] Ἀπαντήσασαι. Θάμυριν.] Οὗτος παῖς ἦν Φιλάμμωνος, καὶ Ἀρσίου τῆς νύμφης, τὸ γένος Θρᾴξ. Ὃς ἔσχεν αἰσχρὸν ἔρωτα, πρώτος ἀρξάμενος ἐρᾷν ἀῤῥένων. Οὗτος, κάλλει πολλῷ διενεγκὼν, καὶ κιθαρῳδίᾳ, περὶ μουσικῆς ἐρίσας ταῖς Μούσαις, συνέθετο, ἂν μὲν κρείττων εὑρεθῇ, πλησιάσαι πάσαις· ἂν δὲ ἡττηθῇ, στερηθῆναι οὗ ἂν ἐκεῖναι θέλωσι. Καθυπέρτεραι δὲ αἱ Μοῦσαι γενόμεναι, τῶν ὀμμάτων αὐτὸν, καὶ τῆς κιθαρῳδίας, καὶ τοῦ νοῦ, ἐστέρησαν. Θρήϊκα.] Θρᾷκα. Παῦσαν.] Ἔπαυσαν, ἐπέσχον. Ἀοιδῆς.] Τῆς ᾠδῆς. 103. Ἰόντα.] Πορευόμενον. Οἰχαλίηθεν.] Ἀπὸ τῆς Οἰχαλίας, πολέως τῆς Θεσσαλίας, ἧς ἐβασίλευσεν Εὔρυτος. Οἰχαλιῆος.] Τοῦ ἀπὸ τῆς Οἰχαλίας. 104. Στεῦτο.] Διεβεβαιοῦτο. ἔλεγεν. Εὐχόμενος.] Μεγαλαυχῶν. Νικησέμεν.] Νικήσειν. Εἴπερ ἂν αὐταὶ Μοῦσαι ἀείδοιεν.] Εἰ αὐταὶ ᾄδοιεν αἱ Μοῦσαι. 105. Κοῦραι Διός.] Αἱ τοῦ Διὸς θυγατέρες. 106.

αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί·
οἳ Φένεόν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
Ῥίπην τε, Στρατίην τε καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παῤῥασίην ἐνέμοντο·
τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάϊς, κρείων Ἀγαπήνωρ,
ἑξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ
Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.
αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
νῆας ἐϋσσέλμους, περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,

610. νηῒ Ϝεκάστῃ.
611. πολεμίζειν. erat πολέμοιο.
612. δῶκε Ϝάναξ.
613. ἐπὶ Ϝοίνοπα.

Musæ secum cantu contenderent.—599. πηρὸν h. l. de excæcato. αὐτὰρ est pro καὶ, nam duo ponuntur pœnæ genera, *oculis* et *canendi facultate* Thamyrin privatum esse.

603—614. Ex *Arcadia* copiæ adductæ ab *Agapenore* navibus de Agamemnone suppeditatis.

603. 4. fuere homines, qui sparsis tuguriis aut vicatim habitabant.—614. ἐπεὶ οὔ

Χολωσάμεναι.] Ὀργισθεῖσαι. Πηρὸν θέσαν.] Ἤτοι, τῆς τέχνης ἔπαυσαν, καὶ ἔκφρονα αὐτὸν ἐποίησαν, ἢ περὶ τὴν φωνὴν ἔβλαψαν. Πηρὸς γὰρ καλεῖται, ὁ κατά τι μέρος τοῦ σώματος βεβλαμμένος. 107. Θεσπεσίην.] Θείαν, θαυμαστήν. Ἀφέλοντο.] Ἀφείλοντο. Καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.] Καὶ ἐπιλαθέσθαι ἐποίησαν τὴν κιθαρῳδίαν. Ὁ δὲ σχηματισμὸς τῆς λέξεως Αἰολικός. ὁμοίως δὲ τῷ κιθαριστὺν καὶ ὀρχηστύν. 108. Ἱππότα.] Ἱππικός. 109. Ἐστιχόωντο.] Κατὰ τάξιν ἐπορεύοντο. 110. Κυλλήνης.] Κυλλήνη, ὄρος ὑψηλὸν τῆς Ἀρκαδίας. καὶ πόλις οὖσα παρ' αὐτῷ ὁμώνυμος. Ἐν ᾧ ὄρει δοκεῖ Ἑρμῆς γεγενῆσθαι ἐκ Μαίας τῆς Ἄτλαντος θυγατρὸς, καὶ Διός. ὅθεν καὶ Κυλλήνιον τὸν θεόν φασιν. Αἰπύ.] Ὑψηλὸν, μέγα. 111. Αἰπύτιον παρὰ τύμβον.] Παρὰ τὸν τοῦ Αἴπυτου τάφον. Ὁ δὲ Αἴπυτος ἀρχαιότατος ἥρως, Ἀρκὰς τὸ γένος. Ἵνα.] Ὅπου. Ἀνέρες ἀγχιμαχηταί.] Οἱ ἐγγὺς καὶ συστάδην μαχόμενοι ἄνδρες. Προσληπτέον δὲ τὸ, εἰσί. 112. Πολύμηλον.] Πολλὰ θρέμματα ἔχοντα. 113. Ῥίπην τε, Στρατίην τε.] Πόλεις Ἀρκαδίας. Ἠνεμόεσσαν.] Ὑπὸ ἀνέμου καταπνεομένην, ὑψηλήν. 114. Καὶ Τεγέην.] Τέγεα, πόλις Ἀρκαδίας. Καὶ Μαντινέην.] Καὶ Μαντίνειαν. 115. Στύμφηλον.] Ἣν οἱ κατοικοῦντες Στυμφήλιοι λέγονται. Καὶ Παῤῥασίην.] Πόλιν Ἀρκαδίας. 116. Ἀγκαίοιο πάϊς.] Ἀγκαίου παῖς Ἀγαπήνωρ. Κρείων.] Καρτερὸς, ἰσχυρός. 118. Ἐπιστάμενοι.] Ἐπιστήμονες, εἰδότες. 119. Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.] Τοῖς Ἀρκάσι, φησὶν, αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων παρέσχε ναῦς, διὰ τὸ ἐν μεσογείῳ τῆς Πελοποννήσου αὐτοὺς οἰκοῦντας ἀπείρους εἶναι τῶν κατὰ θάλασσαν ἔργων. 120. Ἐϋσέλμους.] Εὐκαθέδρους. Περάαν.] Διαπερᾷν, διϊέναι. Ἐπὶ οἴνο-

Ἀτρείδης· ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.
Οἱ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
ὅσσον ἔφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατόωσα,
πέτρη τ' Ὠλενίη, καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει·
τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
νῆες ἕποντο θοαὶ, πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί.
τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,
υἷες, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δ' ἄρ' Εὐρύτου Ἀκτορίωνος·
τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης·
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινος θεοειδὴς,
υἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγηϊάδαο ἄνακτος.
Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Ἐχινάων θ' ἱεράων
νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς, Ἤλιδος ἄντα·
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης, ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Φυλείδης, ὃν τίκτε Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεὺς,
ὅς ποτε Δουλίχιόνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθείς.

614. θαλάσσια Ϝέργα. 617. ἐϜέργει. 618. ἀνδρὶ Ϝεκάστῳ. 623. θεοϜειδής. 624. Αὐγηϊάδαο Ϝάνακτος. 625. Debuit esse: Δουλιχίοιό τ' Ἐχινάων θ'.

σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει. πράγματα ναυτικά. *non tractabant maritima, rem nauticam.*

615—624. *Epeorum* ex *Elide* copiæ, qui in illo tractu Elidis habitabant, in quo *Hyrmine, Myrsinus, Olenia rupes* et *Alisium* sitæ erant: οἳ—ἔναιον ἐπὶ τόσον, ἐφ' ὅσον Ὑρμίνη—ἐντὸς ἐέργει. *Cteatus* et *Eurytus* Actoris filii e Molione, in Herculis rebus memorati, v. Apollod. II. 7, 2. et iterum inf. Λ. 749. et Ψ. 638. *Agasthenes* Augiæ f. Phylei frater, qui Dulichium discesserat vs. 628.

625—630. Copias e *Dulichio*, et *Echinadibus Meges* Phylei filius ducit.—626. ναίουσι, *sitæ sunt*, usu Homerico.—629. πατρὶ χολωθείς. v. caussas ap. Apollod. II. 5, 5.

πα.] Μέλανα. 121. Ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.] Ἐπεὶ ἄπειροι ἦσαν τῶν κατὰ θάλασσαν ἔργων, καὶ οὐδαμῶς ἔμελεν αὐτοῖς τούτων. 122. Βουπράσιον.] Πόλις τῆς Πελοποννήσου. Ἤλιδα.] Πόλις ἐν Ἀρκαδίᾳ, καὶ αὕτη Πελοποννήσου. Δῖαν.] Θαυμαστὴν, μεγάλην. Ἔναιον.] Ὤικουν. 123. Ὅσσον ἐφ' Ὑρμίνη.] Ἐφ' ὅσον ἥτε Ὑρμίνη, καὶ ὁ Μύρσινος, καὶ τὸ Ἀλείσιον, καὶ ἡ Ὠλενία πέτρα, ἐντὸς συνεῖχον, τοῦ παντὸς οἱ Ἠλεῖοι ἐβασίλευον. Μύρσινος.] Πόλις. 124. Πέτρη Ὠλενίη.] Ὄρος τῆς Ἠλίας. Ἐντὸς ἐέργει.] Ἐμπεριέχει, περιορίζει. 126. Ἐπειοί.] Οἱ Ἠλεῖοι. 127. Ἡγησάσθην.] Ἡγοῦντο. 128. Υἷες, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δ' Εὐρύτου Ἀκτορίωνος.] Ἄκτορος παῖδες Κτέατος, καὶ Εὔρυτος. Τετήρηκε δὲ τὴν σύνταξιν. Ἀμφίμαχος μὲν γὰρ ἦν Κτεάτου, Θάλπιος δὲ Εὐρύτου. 129. Ἀμαρυγκείδης.] Ἀμαρυγκέως παῖς Διώρης. 130. Θεοειδής.] Θεῷ τὸ εἶδος ὅμοιος. 131. Υἱὸς Ἀγασθένεος.] Πολύξεινος. Αὐγηϊάδαο.] Αὐγείου παιδὸς Ἀγασθένους. 132. Δουλιχίοιο.] Δουλιχίου. Ἔστι δὲ νῆσος πρὸ τῆς Κεφαλληνίας. Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίου, φησὶ, καὶ τῶν λοιπῶν ἱερῶν Ἐχινάδων νήσων. Αἱ δὲ Ἐχινάδες, νησοί εἰσι τῆς Ἀκαρνανίας παρὰ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Ἀχελῴου ποταμοῦ, ἐν αἷς οἱ κατοικοῦντες καλοῦνται Ἐπειοί. 133. Ἤλιδος ἄντα.] Ἐπὶ τὴν Ἤλιδα βλέπουσαι. 134. Ἀτάλαντος.] Ἀντὶ τοῦ, ἴσος τῷ Ἄρει. πολεμικός. 135. Φυλείδης.] Φυλέως παῖς Μέγης. 136. Ὅς ποτε Δουλίχιόνδ'

τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
οἵ τ' Ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο·
τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος·
τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.
Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας, Ἀνδραίμονος υἱὸς,
οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο, καὶ Ὤλενον, ἠδὲ Πυλήνην,
Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.
οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος.
τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσι·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
οἳ Κνωσσόν τ' εἶχον, Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,

643. ἐτέταλτο Ϝανασσέμεν.

631—637. *Ulysses Cephallenes* duxit ex insulis, *Ithaca*, et ceteris Acarnaniæ objectis, et ex plaga littorali continentis, Acarnania et Leucade.
638—644. Copiæ ex *Ætolia* adductæ duce *Thoante*.
645—652. *Cretenses Idomeneus* duxit.

ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθείς.] Ὃς εἰς τὸ Δουλίχιον ποτὲ ἀπῳκίσθη, διὰ τὸ καταμαρτυρῆσαι τοῦ πατρὸς Αὐγείου πρὸς Ἡρακλέα περὶ τοῦ μισθοῦ, ὃν ὑπέσχετο παρέξειν τῷ Ἡρακλεῖ ὁ Αὐγείας, εἰ καθάροι αὐτοῦ τὰς ἐπαύλεις, μεστὰς οὔσας τῆς κόπρου τῶν βοῶν. Ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ. Ἀπενάσσατο.] Ἀπῳκίσθη. Πατρὶ χολωθείς.] Μισηθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός. 139. Νήριτον.] Ὄρος Ἰθάκης. Εἰνοσίφυλλον.] Κινησίφυλλον, καὶ πολύδενδρον. Ἐξ οὗ, κατήνεμον καὶ ὑψηλόν. Ἔνοσις γὰρ ἡ κίνησις. 140. Κροκύλει', Αἰγίλιπα.] Πόλεις τῆς Κεφαλληνίας. Τρηχεῖαν.] Τραχεῖαν. 141. Ἠδ' οἵ.] Καὶ οἵτινες. Σάμον ἀμφενέμοντο.] Τὰ περὶ τὴν Σάμον ᾤκουν. 142. Οἵ τ' Ἤπειρον ἔχον.] Καὶ γὰρ τινῶν χωρῶν, τῶν ἄντικρυς τῆς Ἠπείρου, ἐβασίλευεν ὁ Ὀδυσσεύς. Ἀντιπέραι'.] Τὰ ἐξεναντίας τῆς Ἤλιδος κείμενα χωρία. 143. Μῆτιν.] Βουλὴν, σύνεσιν. 144. Μιλτοπάρῃοι.] Μίλτῳ τὰς πρώρας ἔχουσαι βεβαμμένας. 146. Πλευρῶν'.] Τὸ πλῆρες, Πλευρῶνα. Αἰτωλίας ἐστὶ πόλις. Ὤλενος καὶ Πυλήνη.] Πόλεις Αἰτωλίας. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Καλυδών. 149. Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην.] Ἐτετελευτήκει δὲ καὶ αὐτὸς, ἤτοι ὁ Οἰνεὺς, ἢ ὁ Μελέαγρος. δίληπτον γάρ. Κεχώρικε δὲ τῶν λοιπῶν τοῦ Οἰνέως παίδων τὸν Μελέαγρον κατ' ἐξοχήν. Ξανθός.] Καλός. ἢ, ὁ πυῤῥοκόμης. Μελέαγρος.] Οἰνέως παῖς, βασιλεὺς Αἰτωλῶν. Θάνεν.] Ἀπέθανεν, ἐτεθνήκει. 150. Τῷδ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο.] Τούτῳ δὲ προσετέτακτο, ἐκεχείριστο, ἐπὶ τούτῳ δὲ ἦν τὸ πᾶν τῆς ἐξουσίας. Ἀνασσέμεν.] Βασιλεύειν. 152. Δουρικλυτός.] Ἔνδοξος περὶ τὸ δόρυ, πολεμικός. 153. Κνωσσός.] Πόλις Κρή-

Λύκτον, Μίλητόν τε καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,
Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε πόλεις εὖ ναιεταώσας,
ἄλλοι θ', οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.
τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε,
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης, ἠΰς τε μέγας τε,
ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγε Ῥοδίων ἀγερώχων·
οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διὰ τρίχα κοσμηθέντες,
Λίνδον, Ἰήλυσσόν τε καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον·
τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ,
τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος,
πέρσας ἄστεα πολλὰ Διοτρεφέων αἰζηῶν·
Τληπόλεμος δ', ἐπεὶ οὖν τράφη ἐν μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα

655. vulg. διάτριχα. 656. Ἰήλυσσον, non Ἰήλυσον.
660. Ϝάστεα. 662. πατρὸς Ϝοῖο vel ἑϜοῖο.

653—670. *Rhodios* duxit *Tlepolemus*, Herculis filius ex Astyoche. De hoc locus satis splendidus interponitur: cum quo comparandus est alter apud Pindarum Ol. VII. 49. sqq.

655. 6. Videntur in Rhodo tres κῶμαι, *tractus*, κατοικίαι, nondum urbes, tum fuisse; ideoque ipsi Rhodii διακοσμηθέντες τρίχα.—659. 660. τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης—πέρσας scil. Hercules ex βίη Ἡρακληείη. Ephyra, vulgo Thesprotiæ habita; Apollod. II. 7, 6. §. 1. v. Obss.

661. *Licymnium*, avunculum maternum, (Alcmenæ aviæ fratrem, Herculis, patris, avum maternum) imprudenter occiderat *Tlepolemus;* a quo cædis pœnam exacturi erant ceteri Heraclidæ; itaque ἀπείλησαν absolute dictum; quid minati

της. 154. Ἀργινόεντα.] Λευκόγειον. Λύκαστον.] Πόλιν Κρήτης. 156. Ἑκατόμπολιν.] Διατί ἐνταῦθα μὲν ἑκατόμπολιν εἴρηκε τὴν Κρήτην, ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσείᾳ ἐνενηκοντάπολιν; Ῥητέον οὖν, ἤτοι, ἑκατόν φησιν, οὐ τῷ ἀριθμῷ, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ, πολλάς. Ἢ, καὶ ἀληθέστερον, ὡς ἔχει, ὅ, τι ἐξ ἱστορίας λέγεται. Λεῦκος γὰρ, ὁ Κρητῶν ἐπικρατήσας, τὰς δέκα πόλεις ἐπόρθησε εἰς φόβον τῶν ἄλλων. Ὅθεν εὐλόγως ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ἐνενήκοντα εἶπεν αὐτὴν ἔχειν. 158. Ἐνυαλίῳ.] Τῷ Ἄρεϊ. Ἀνδρειφόντῃ.] Ἄνδρας φονεύοντι. 160. Ἡρακλείδης.] Ἡρακλέος παῖς Τληπόλεμος. Ἠΰς τε, μέγας τε.] Πλατύς τε καὶ μέγας, ἀφ' εὖ γενναῖος. 161. Ἀγερώχων.] Νῦν αὐθαδῶν, ὑβριστῶν, καὶ θρασέων. Δηλοῖ δὲ καὶ, τῶν λίαν ἐνδόξων. 162. Ῥόδος.] Νῆσος πρὸ τῆς Καρίας. Διάτριχα κοσμηθέντες.] Τριχῶς διαταχθέντες. 165. Ἀστυόχεια.] Ὄνομα κύριον. Βίῃ Ἡρακληείῃ.] Περιφραστικῶς· τῷ Ἡρακλεῖ. 166. Τὴν ἄγετ'.] Ἥντινα πρὸς γάμον ἤγετο ἐξ Ἐφύρης. Ἔφυραν.] Τινὲς τὴν Θεσπρωτίαν ἢ μετωνομάσθη Κέρκυρα. Οὕτως ἐκαλεῖτο καὶ ἡ νῦν καλουμένη Κόρινθος. 167. Πέρσας.] Πορθήσας. Ἄστεα.] Πόλεις. Διοτρεφέων.] Τῶν ὑπὸ τοῦ Διὸς τραφέντων. Αἰζηῶν.] Νεανιῶν. 168. Ἐπεὶ οὖν.] Ἐπειδὴ οὖν. Τράφη.] Ἀνετράφη. Εὐπήκτῳ.] Καλῶς κατεσκευασμένῳ. 169. Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέ-

ἤδη γηράσκοντα, Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος·
αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ᾽ ὅγε λαὸν ἀγείρας
βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
υἱέες, υἱωνοί τε, βίης Ἡρακληείης.
αὐτὰρ ὅγ᾽ ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἠδ᾽ ἐφίληθεν
ἐκ Διὸς, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺς αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας εἴσας,
Νιρεὺς, Ἀγλαΐης θ᾽ υἱὸς, Χαρόποιό τ᾽ ἄνακτος,
Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε
τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ᾽ ἀμύμονα Πηλείωνα·
ἀλλ᾽ ἀλαπαδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.
Οἳ δ᾽ ἄρα Νίσυρόν τ᾽ εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε,

665. γάρ ϝοι vitiose v. Obss. 668. δὲ ϝῴκηθεν ἠδ᾽ ἐφίληθεν. f. ἠδὲ φίληθεν.
669. ἀνθρώποισι ϝανάσσει. 671. vulg. Νιρεὺς δ᾽ αὖ.—νῆας ἐϝίσας.
672. Χαρόπου τε ϝάνακτος. 673. ὑπὸ ϝίλιον. 675. δέ ϝοι.

sint, ex ipsa re intelligitur, et ex more istorum temporum, cædis propinquorum ulciscendæ.—667. ἄλγεα πάσχων, ærumnis et laboribus exantlatis, ut de Ulysse, Od. Α. 4. unde Maro: *multa quoque et bello passus.*

668. ᾤκηθεν ipse Tlepolemus cum copiis suis: λαὸν dixerat 664. nondum autem tum per urbes habitarunt, sed per stirpes ac vicos κωμηδὸν, φυλαδὸν, κατὰ φῦλα s. φυλάς.—670. πλοῦτον κατέχευε Κρονίων, *impertiit:* quod mythice narratum est a Pindaro: aurum pluisse ibid. 90.

671—5. Copias ex *Syme* insula duxit *Nireus* corporis venustate insignis. At idem ἀσθενὴς, paucitate copiarum, quas adduxit.

κτα.] Ἱστόρηται, ὅτι Τληπόλεμος, θεασάμενος Λικύμνιον τὸν μήτρωα, ἤδη γεραιὸν ὑπάρχοντα, ὑπό τινος τῶν οἰκείων ἀμελῶς χειραγωγούμενον, ἀφῆκε τὴν βακτηρίαν ἐπὶ τὸν οἰκέτην. Καὶ τούτου μὲν ἥμαρτε. πλήξας δὲ τὸν Λικύμνιον, ἀκουσίως ἀπέκτεινε. Διὸ ἠναγκάσθη γενέσθαι φυγὰς τῆς πατρίδος. Πατρὸς ἑοῖο.] Τοῦ ἰδίου πατρός. Μήτρωα.] Μητρὸς ἀδελφόν. Κατέκτα.] Ἀπέκτεινε. 170. Γηράσκοντα.] Γεγηρακότα. Λικύμνιον.] Τὸν ἀδελφὸν Ἀλκμήνης. Ὄζον Ἄρηος.] Πολεμικόν. 171. Νῆας ἔπηξε.] Ναῦς κατεσκεύασε. Ἀγείρας.] Συναθροίσας. 173. Υἱωνοί.] Οἱ τῶν υἱῶν υἱοί. ἔγγονοι. 174. Ἶξε.] Παρεγένετο, ὥρμησεν. Ἀλώμενος.] Πλανώμενος. 175. Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδόν.] Τριχῶς δὲ οἰκισθέντες, ταῖς πατρώαις ἐχρήσαντο φυλαῖς. Ἠδὲ φίληθεν.] Καὶ ἐφιλήθησαν. 177. Καί σφι θεσπέσιον πλοῦτον.] Καὶ αὐτοῖς πολὺν καὶ ἀθρόον πλοῦτον κατέπεμψεν ὁ Ζεὺς, καὶ πάνυ πλουσίους αὐτοὺς ἐποίησεν. Ἱστόρηται γὰρ, ὅτι τοῖς Ῥοδίοις χρυσὸν ἔβρεξεν ὁ Ζεὺς, ἐπεὶ πρῶτοι γεννωμένῃ τῇ Ἀθηνᾷ ἔθυσαν. 178. Νιρεὺς δ᾽ αὖ Σύμηθεν.] Ἀπὸ Σύμης. Ἐνταῦθα δὲ τρὶς ὀνομάσας τὸν Νιρέα, οὐκ ἔτι αὐτοῦ ἐμνήσθη. καὶ τούτου αὐτὸς τὴν αἰτίαν παραδίδωσι, λέγων· Ἀλλ᾽ ἀλαπαδνὸς ἔην· παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός. Εἴσας.] Ἰσοτοίχους. 179. Χαρόποιο.] Τοῦ Χαρόπου. 180. Ὑπὸ Ἴλιον.] Εἰς τὴν Ἴλιον. 182. Ἀλαπαδνός.] Ἀσθενής. Παῦρος.] Ὀλίγος. Εἵπετο.] Ἠκολούθει. 183. Κράπαθόν τε, Κάσον τε.] Κάρπαθος καὶ Κάσος νῆσοι περὶ τὴν Κῶν. Κράπαθον δὲ, κατὰ

καὶ Κῶν, Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας,
τῶν αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλείδαο ἄνακτος·
τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Νῦν αὖ τούς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
οἵ τ' Ἄλον, οἵ τ' Ἀλόπην, οἵ τε Τρηχῖνα νέμοντο,
οἵ τ' εἶχον Φθίην, ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί·
τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
ἀλλ' οἵγ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο·
οὐ γὰρ ἔην, ὅστις σφὶν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο·
κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,

679. Ἡρακλείδαο Ϝάνακτος. 680. Bentl. ἐστιχόϜωντο.
681. vulg. Νῦν δ' αὖ. 682. vulg. Τρηχῖν' ἐνέμοντο.

677. Εὐρυπύλοιο πόλιν. v. Apollod. II. 7, 1. §. 1. Ex ejus filia Chalciope susceperat Hercules Thessalum, cujus proles, Phidippus et Antiphus v. 678.

681—694. *Myrmidones* ab *Achille* adducti vacant ab armis. Inhabitabant illi partem australem Thessaliæ.—681. 685. νῦν αὖ τούς—τῶν αὖ anacoluthon haud insolens: suppl. νῦν αὖ τοὺς sc. ἐρέω, vel quod ad eos attinet.—684. Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί.—Achillis ditio patuit inde a Trachine sub Œta et a Sperchio fluvio, usque ad Enipeum, ubi est Pharsalus, a qua non multum abfuisse *Helladem* cum *Phthia*, tradidit antiquitas, et inde ad Peneum usque, si quidem circa Larissam *Argos Pelasgicum*, seu urbem seu tractum fuisse aiunt: inhabitarunt autem *Pelasgicæ* stirpis populi Thessaliam etiam serius permixti Æolensibus et Achæis. *Myrmidones* a Myrmidone, Actoris patre, qui ex Æolidarum stirpe erat, dicti, Achæis annumerati sunt, quibus se adjunxerant; iidem *Hellenes* dicti, ab Hellene auctore stirpis, Æoli patre, cujus sedes fuerat in locis circa Phthiam et Helladem. Ex Æoli stirpe plerique fere fuere duces et heroes Achivorum: v. Apollod. I. 7, 3. §. 4. et Obss. *Nomen Hellenicum* apud Homerum nondum universæ gentis nomen esse, ipse Thucydides observavit; quippe quod intra Thessaliam se, quo dixi, modo continuit. Porro *Achæi* quoque Thessaliæ loca insidebant; eaque ætate primas partes tenuisse videntur et per Thessaliam et per Peloponnesum; in hac quidem, a Pelasgis antea habitata, *Argos* occuparunt dictum *Achaicum:* ab eo tota regio dicta Argos, serius omnis peninsula; sub Achæis quoque fuere Mycenæ, Sparta, Pylus.

686. οὐ πολέμοιο ἐμνώοντο· loquendi ratio prisci sermonis, *abstinebant a pugna.* Contra μνᾶται is, qui rem tractat.—688. κεῖτο γὰρ cum notione vitæ otiosæ, ab ar-

μετάθεσιν. 184. Εὐρυπύλοιο πόλιν.] Τὴν Κῶν λέγει. ἐπεὶ Εὐρύπυλος ἦν Ἡρακλέους καὶ Χαλκιόπης παῖς, ὃς ἐβασίλευε τῆς Κῶ. 185. Τῶν αὖ.] Τούτων δή. 186. Θεσσαλοῦ.] Φείδιππος, καὶ Ἄντιφος. Ἡρακλείδαο.] Ἡρακλέους παιδός. 188. Τὸ Πελασγικὸν Ἄργος.] Τὸ Θεσσαλικόν. Πελασγία γὰρ πρότερον ἡ Θεσσαλία ἐκαλεῖτο. 189. Τρηχῖνα.] Πόλις Θεσσαλίας. 190. Ἑλλάς.] Ὄνομα πόλεως. Καλλιγύναικα.] Καλὰς γυναῖκας ἔχουσαν. 191. Ἐκαλεῦντο.] Ἐκαλοῦντο. 193. Δυσηχέος.] Κακὸν ἦχον ἀποτελοῦντος. Ἐμνώοντο.] Μνείαν ἐποιοῦντο. 194. Ὅστις σφιν.] Ὅστις αὐτοῖς. Ἐπὶ στίχας.] Ἐπὶ τὰς τάξεις. οὐκ ἦν γάρ, φησιν, ὁ καθηγησόμενος. 195. Κεῖτο.] Νῦν ἀργῶς διετέλει. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐπὶ κλίνης ὄντων, καὶ ἀργῶς διατελούντων. Ποδάρ-

τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης·
κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους,
υἱέας Εὐηνοῖο Σεληπιάδαο ἄνακτος·
τῆς ὅγε κεῖτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
Οἳ δ' εἶχον Φυλάκην, καὶ Πύρασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων,
ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶν', ἠδὲ Πτελεὸν λεχεποίην·
τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνευε,
ζωὸς ἐών· τότε δ' ἤδη ἔχε κατὰ γαῖα μέλαινα.
τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο,
καὶ δόμος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ,

693. Σεληπιάδαο Fάνακτος.

mis tractandis vacuus, abstinens a pugna, degebat in castris.—690. τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο, pro ἐξαίρετον ἔλαβεν, ut esset γέρας. *Lyrnessus* in regione Adramyttena, non longe a Thebe (de qua v. ad Α. 366.) austrum versus sita, ab Achille direpta una cum Thebe: cf. Τ. 60. Υ. 92, 192. inprimis Τ. 291. sq. Tenebant eam Cilices sub rege *Mynete*, filio Eveni, Selepiæ nepote; cæsus ille cum fratre Epistropho. In hac urbe capta ab Achille fuit *Briseis*, Brisei filia, alias Hippodamia. Viderat illa cæsum ante muros maritum et tres fratres suos Τ. 291. sq. Cum Lyrnesso eversa quoque est *Pedasus* ad Satnioentem Il. Υ. 92. Φ. 87.

695—710. E *Phylace* et finitimis locis Phthiotidis, in littorali plaga ad Sinum Pelasgicum, contractas copias duxit *Podarces*, qui in locum fratris *Protesilai* successerat. v. mox ad vs. 704.

698. Nobilis Laodamiæ, Acasti qui Iolco imperavit, filiæ pietas in maritum, Protesilaum, nunc quoque antiquis anaglyphis innotuit. cf. Hygin. f. 103. 4. desiderio mariti victa, umbram ex inferis sibi apparere precata erat.—700. ἀμφιδρυφὴς, graviter redditur dolor de amisso marito, quod ea fuit *laniatis genis*; iterum inf. Λ. 393. Diomedes se hosti necem inferre ait, τοῦ δὲ γυναικὸς μέν τ' ἀμφίδρυφοί εἰσι παρειαί.—701. καὶ δόμος ἡμιτελής. h. e. e domo, in quam cum nova nupta concesserat habi-

κης.] Ὁ τοῖς ποσὶ ταχὺς, καὶ ἐπαρκεῖν δυνάμενος. 197. Ἐξείλετο.] Ὡς ἐξαίρετον ἔλαβε. Μογήσας.] Κακοπαθήσας. 198. Λυρνησόν.] Πόλις τῶν Ὑποπλακίων Θηβῶν. 199. Κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλε.] Κατέβαλε δὲ καὶ τὸν Μύνητα. ὅ ἐστιν, ἀπέκτεινεν. Ὁ δὲ Μύνης τῆς Βρισηΐδος ἦν ἀνήρ. Ἐγχεσιμώρους.] Τοὺς περὶ τὰ ἔγχεα μεμορηκότας, καὶ ἠσχολημένους. πολεμικούς. 200. Εὐηνοῖο.] Εὐήνου. Σεληπιάδαο.] Σεληπίου παιδός. 210. Τῆς ὅγε.] Ταύτης οὗτος. Ἀχέων.] Λυπούμενος. Τάχα.] Ταχέως. Ἀνστήσεσθαι.] Ἀναστήσεσθαι. 202. Φυλάκην.] Φυλάκη, πόλις Θεσσαλίας. Ἀνθεμόεντα.] Ἄνθη φέροντα, φυτοῖς θαλερόν. 203. Τέμενος.] Ἱερὸν χωρίον, ἀφωρισμένον θεῷ κατὰ τιμὴν, ἢ ἥρωϊ. Μητέρα μήλων.] Τροφὸν προβάτων. 204. Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶνα.] Πόλιν Θεσσαλίας. Διάφοροι καὶ ἄριστοι ὄνοι ἐν Ἀντρῶνι τῆς Θεσσαλίας γίγνονται. ὅθεν εἰς παροιμίαν μετῆλθε. Λεχεποίην.] Βαθείας βοτάνας ἔχουσαν, ἀφ' ὧν ἦν καὶ λέχος καταστῆσαι, τοῦτ' ἔστι, κοίτην. 205. Ἀρήϊος.] Πολεμικός. 206. Ἔχε.] Κατεῖχεν. 207. Ἀμφιδρυφής.] Ἀμφοτέρας τὰς παρειὰς κατεξεσμένη, διὰ τὸν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θάνατον. Ἄλοχος.] Γαμετὴ, γυνή. Καὶ ἔστι κατ' ἐπίτασιν τὸ ᾱ ἐνταῦθα· οἱονεὶ ὁμόλεχός τις οὖσα. Ἐλέλειπτο.] Κατελέλειπτο. 208. Δόμος.] Ὁ οἶκος. Ἡμιτελής.] Ἤτοι ἄτεκνος, ἢ ἀφῃρημένος τοῦ ἑτέρου τῶν δεσποτῶν. Ἢ ἀτελείωτος. Ἔθος γὰρ ἦν τοῖς γήμασι, θάλαμον οἰκοδομεῖσθαι. Διὸ οἱ

νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν,
ἀλλά σφέας κόσμησε Ποδάρκης, ὄζος Ἄρηος,
Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,
αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου,
ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων
ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήϊος· οὐδέ τι λαοὶ
δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεον δὲ μὲν ἐσθλὸν ἐόντα.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,
Βοίβην, καὶ Γλαφύρας, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκόν,
τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος πάϊς ἕνδεκα νηῶν,
Εὔμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.

705. Ϝιφίκλου. 709. vulg. πόθεον δέ μιν.
712. Ol. Γλαφύρας,—ἸαϜωλκὸν Bentl. 715. Ϝεῖδος.

tatum, nondum absoluta; adeo a recentibus nuptiis ei discedendum fuerat. Δάρδανος ἀνὴρ, aliquis e Dardaniis.—703. πόθεόν γε μὲν ἀρχόν· pro καί περ ποθέοντες, tamen habuerunt, nacti erant, alium bonum ducem, Podarcem.—704. *Podarces* Iphicli f. Phylaci nepos, Protesilai frater natu minor. cf. Apollod. I. 9, 4 et 12.

711—715. *Ad septentrionem* pergit poeta. E *Pheris* et vicinis Thessaliæ locis, in ora quidem maritima, copias ducebat *Eumelus*, Admeti et Alcestidis f.

πολλοί φασιν, οἰκοδομῶν θάλαμον ἑαυτῷ ὁ Πρωτεσίλαος ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὸν πόλεμον. Βέλτιον δὲ, εἰρῆσθαι, ἡμιτελῆ, διὰ τὸ μὴ γεγεννηκότα παῖδας πλεῦσαι. Οἱ δὲ ὅτι νεωστὶ καὶ οὐδέπω τελείως τὰ κατὰ τὸν γεγαμηκότα οἶκοι διεπράξατο, ἀλλὰ πρότερον ἐστράτευσε. Δάρδανος ἀνήρ.] Οἱ μὲν τὸν Αἰνείαν ἀπέδοσαν, ὅτι βασιλεὺς ἦν Δαρδανίων· οἱ δὲ τὸν Εὔφορβον. ἕτεροι τὸν Ἕκτορα. τινὲς δὲ Ἀχάτην λέγουσιν, ἑταῖρον τοῦ Αἰνείου, φονέα Πρωτεσιλάου. Δύναται δὲ καὶ ἀνωνύμως ἕνα τῶν Δαρδανίων λέγειν. 209. Πολὺ πρώτιστον.] Πάντων πρῶτον. 210. Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἵ.] Οὐ μὲν οὐδὲ οὗτοι. Ἄναρχοι ἔσαν.] Ἄνευ ἡγεμόνων ἦσαν. Πόθεον.] Ἐπόθουν, ἐζήτουν. 211. Ἀλλὰ σφέας.] Ἀλλ' αὐτούς. Κόσμησε.] Διέταξε, καθώπλισε. Ποδάρκης.] Νῦν ὄνομα κύριον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Πρωτεσιλάου. Ὄζος Ἄρηος.] Ἀπόγονος Ἄρεος, πολεμικός. 212. Πολυμήλου.] Πολυπροβάτου, πλουσίου. Φυλακίδαο.] Ἰφίτου, Φυλάκου παιδός. 213. Αὐτοκασίγνητος.] Ὁ ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων ἀδελφός. Κασίγνητος δὲ λέγεται ὁ καθ' ἕτερον τῶν γονέων ἀδελφός. Μεγαθύμου.] Μεγαλοψύχου, γενναίου. 214. Ὁπλότερος.] Νεώτερος. Γενεῇ δέ.] Τῇ ἡλικίᾳ, τῷ γένει. 216. Δεύοντο.] Ἐνδεεῖς ὑπῆρχον. Ἐσθλόν.] Ἀγαθὸν, γενναῖον. 218. Φεραί.] Πόλις Θεσσαλίας. Βοιβηΐς.] Λίμνη ἐν Θεσσαλίᾳ. 220. Ἀδμήτοιο πάϊς.] Ἀδμήτου υἱὸς Εὔμηλος. 221. Ἀδμήτῳ.] Συγγενομένη Ἀδμήτῳ. Δῖα γυναικῶν.] Ἀντὶ τοῦ ὑπερθετικοῦ, διοτάτη. ὅ ἐστι, θαυμαστὴ καὶ διαφέρουσα παρὰ πάσας τὰς γυναῖκας. Καλεῖται δῖα, καὶ δι' εὐγένειαν, καὶ διὰ σωφροσύνην. 222. Πελίας.] Ποσειδῶνος καὶ Τυροῦς υἱὸς τῆς Σαλμονέως, Νηλέως ἀδελφὸς, βασιλεὺς Ἰωλκοῦ. Ἡ δε Ἰωλκὸς πόλις Θεσσαλίας. Θυγατρῶν.]

Οἳ δ' ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο,
καὶ Μελίβοιαν ἔχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
τῶνδε Φιλοκτήτης ἦρχε, τόξων εὖ εἰδὼς,
ἑπτὰ νεῶν· ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες, ἶφι μάχεσθαι.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν,
ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχὸν,
ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Ὀϊλῆος νόθος υἱὸς,
τόν ῥ' ἔτεκε Ῥήνη ὑπ' Ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ.
Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,

718. Ϝειδώς. 719. debuit esse ἐρέται δὲ Ϝεκάστῃ.
720. Ϝειδότες Ϝῖφι deb. ἠδέ. 723. ὀλϜόφρονος. 725. Φιλοκτήταο Ϝάνακτος.
727. 728. forte ὈϜιλῆος et ὈϜιλῆϊ. 728. esse debuit τόν ῥα τέκε.

716—728. Copias ex *Melibœa* et aliis locis in ora maritima supra Pheras, serius Magnesiæ annumerata, duxerat *Philoctetes*, nunc ejus loco *Medon*, Oilei f. ex Rhena, Ajacis frater; de eo v. inf. N. 694. sq.—720. τόξων εὖ (potius ἐΰ) εἰδότες, (ὥστε) ἶφι μάχεσθαι.—724. 5. non diu ille abfuturus erat a castris Achivorum, sed Achivi eum haud diu post erant acciturі.—726. ut ante 708. 9. etsi ducem suum desiderabant, attamen non erant sine duce.

729—733. Procedit a littore ad interiora Thessaliæ *versus occidentem*, initio facto a *Dolopia* et *Pindo*. κλώμακες sunt λόφοι ὑψηλοί.

Θυγατέρων. Εἶδος ἀρίστη.] Τὴν μορφὴν εὐειδὴς, καὶ καλή. 223. Οἳ δ' ἄρα.] Οἵτινες δή. Μηθώνη, καὶ Θαυμακία.] Πόλεις Θεσσαλίας. ὅθεν ὁ Φιλοκτήτης ὁ Ποίαντος παῖς. 225. Τόξων εὖ εἰδώς.] Τῆς τοξικῆς ἔμπειρος. 226. Ἐρέται.] Κωπηλάται. 227. Ἐμβέβασαν.] Ἐβήκεισαν. 228. Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων.] Ἱστόρηται, ὅτι Φιλοκτήτης ἐν Λήμνῳ καθαίρων τὸν βωμὸν τῆς χρυσῆς καλουμένης Ἀθηνᾶς, ἐδήχθη ὑπὸ ὕδρου, καὶ, ἀνιάτῳ τραύματι περιπεσὼν, κατελείφθη αὐτόθι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ᾔδεισαν γὰρ, τοὺς Ἡφαίστου ἱερεῖς θεραπεύειν τοὺς ὀφιοδήκτους. 229. Ἠγαθέῃ.] Πάνυ θείᾳ. ὅτι ἱερὰ τοῦ Ἡφαίστου ἦν ἡ Λῆμνος. Ὅθι.] Ἔνθα, ὅπου. Λίπον.] Κατέλιπον. 230. Ἕλκεϊ.] Τραύματι. Μοχθίζοντα.] Πονοῦντα, κάμνοντα. Ὕδρου κακοῦ.] Ὄφεως κακωτικοῦ. Ὀλοόφρονος.] Ὀλεθρίου. 231. Ἀχέων.] Λυπούμενος. Τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον.] Ταχέως δὲ οἱ Ἕλληνες ἔμελλον μνημονεύειν, καὶ χρήζειν τοῦ Φιλοκτήτου· ἐπειδὴ εἵμαρτο, χωρὶς τῶν Ἡρακλέους τόξων μὴ ἁλῶναι τὴν Ἴλιον. Εἶχε δὲ ταῦτα ὁ Φιλοκτήτης, ἐαθέντα αὐτῷ ὑπὸ Ἡρακλέους, καθ' ὃ, μηδενὸς θελήσαντος ἄλλου ὑφάψαι ἐν τῇ Οἴτῃ τὴν Ἡρακλέους πυρὰν ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ, ὑφῆψεν ὁ Φιλοκτήτης. 234. Κόσμησε.] Διέταξεν. Ὀϊλῆος.] Ὀϊλέος. Νόθος υἱός.] Ὁ μὴ ἐκ νομίμης γυναικὸς γεννηθεὶς, ἀλλ' ἐκ παλλακίδος. 235. Τόν ῥ' ἔτεκε Ῥήνη ὑπ' Ὀϊλῆϊ.] Ἡ Ῥήνη (τοῦτο δὲ ἦν ὄνομα τῆς Ὀϊλέως γυναικὸς) συγγενομένη, φησὶ, τῷ Ὀϊλεῖ. Πτολιπόρθῳ.] Πόλεις πορθοῦντι, πολεμικῷ. 236. Τρίκκη, καὶ Ἰθώμη.] Πόλεις Θεσσαλίας. Κλωμακόεσσαν.]

οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,
τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε,
ἰητῆρ' ἀγαθώ, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων·
τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον, καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκὴν,
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.
τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια
ἤματι τῷ, ὅτε Φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας,
τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν·
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,

733. ἐστιχόϝωντο. 734. οἳ δ' vulgg. οἵ τ'. 738. Ol. Ἄρισαν.

734—737. Redit ad littoralem plagam, et quidem ad partem *Magnesiæ* ad Sinum Pelasgicum sitam; unde copiæ ductæ erant sub *Eurypylo*.

738—747. Progreditur enarratio copiarum versus septentrionem, ad loca ad littus et circa *Peneum* sita, Pelasgiotidi serius assignata; est in his *Gyrtone* ad Peneum. Ducti illi a *Polypœte*, Pirithoi filio, et a *Leonteo* Coroni f. Cænei n. utroque *e Lapitharum* gente.

742. τόν ῥα. τοῦτον, τὸν Πολυποίτην puta. Lapitharum pugna cum Centauris jam sup. A. 267. sq. memorata erat. 744. Centauri, Pelion montem relinquere coacti, in Æthicum confiniis sedes posuere, ad occidentem Thessaliæ, versus fines Epiri, in jugis Pindi.

Τραχεῖαν, ὀρεινὴν, ἢ ἀποκλίματα ἔχουσα. 238. Ἡγείσθην.] Ἡγοῦντο. δυϊκῶς. 239. Ἰητῆρε ἀγαθώ.] Ἰατροὶ ἀγαθοὶ, ἀνδρεῖοι. 242. Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα.] Ἀντὶ τοῦ, λευκόγεων χωρίον. Τίτανος γὰρ, λευκή ἐστι γῆ. Τιτάνοιό τε.] Τιτάνου ὄρους Θεσσαλίας. Κάρηνα.] Ἀκρωτήρια. 245. Ἄργισα καὶ Γυρτώνη.] Πόλεις Θεσσαλίας. 246. Ὄρθην.] Βαρυτόνως ἀναγνωστέον· ἔστι γὰρ ὄνομα τόπου. Λευκήν.] Λευκόγεων. ἢ, διὰ τὸ τιτάνῳ κεχρίσθαι τὰς οἰκίας. 247. Μενεπτόλεμος.] Ὑπομονητικὸς ἐν τῷ πολέμῳ. Ὁ δὲ Πολυποίτης ἦν τοῦ Πειρίθου παῖς, ὃν φασι Πολυποίτην ὠνομάσθαι ὑπὸ τοῦ πατρὸς, οἱονεὶ πολυποινίτην, κατὰ συγκοπὴν, διὰ τὸ πολλοῖς τῶν κενταύρων ἐπιθεῖναι ποινὴν, ὅ ἐστι τιμωρίαν, ὁπότε εἰς τοὺς γάμους τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μελανίππης ὑβρίσαι ἐπεχείρησαν. 248. Υἱὸς Πειριθόοιο.] Πειρίθου υἱὸς Πολυποίτης. Τέκετο.] Ἐγέννησε. 249. Κλυτός.] Ἐν σχήματι πέφρακεν, ἀντὶ τοῦ, κλυτὴ, ὅ ἐστιν ἐνδοξοτάτη. Ἱπποδάμεια.] Πειρίθου γυνή. τὸ σχῆμα Ἀττικόν. 250. Ἤματι τῷ.] Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ὅτε φῆρας.] Ὅτε τοὺς φῆρας. Λέγει δὲ τοὺς κενταύρους. Ἐτίσατο.] Ἐτιμωρήσατο. Λαχνήεντας.] Βαθύτριχας, δασεῖς. 251. Πήλιον.] Ὄρος Θεσσαλίας, ὅπου διῆγεν ὁ Χείρων. Ὦσεν.] Ἐξέωσεν, ἐδίωξε. Καὶ Αἰθίκεσσι.] Αἴθικες, ἔθνος Θετταλικὸν, ὑπερκείμενον τῆς Ἠπείρου, ἢ, ὥς τινες, τῆς Μακεδονίας. ἄλλοι δὲ εἶπον, Περαιβίας. Ἀντὶ τοῦ, εἰς Αἴθικας αὐτοὺς ἐδίωξε. Πέλασσε.] Προσήγαγεν. 252. Οὐκ

υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινείδαο·
τοῖς δ᾽ ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ᾽ ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας·
τῷ δ᾽ Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοὶ,
οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί᾽ ἔθεντο,
οἵ τ᾽ ἀμφ᾽ ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργα νέμοντο,
ὅς ῥ᾽ ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίῤῥοον ὕδωρ,
οὐδ᾽ ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
ἀλλά γέ μιν καθύπερθεν ἐπιῤῥέει, ἠΰτ᾽ ἔλαιον·
ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀποῤῥώξ.
Μαγνήτων δ᾽ ἦρχε Πρόθοος, Τενθρηδόνος υἱὸς,
οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε·
τῷ δ᾽ ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οὗτοι ἄρ᾽ ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
τίς τ᾽ ἂρ τῶν ὄχ᾽ ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,

748. Ϝείκοσι. 750. f. δυσχείμερα Ϝοικία θέντο. 751. Erat vulgata: ἔργ᾽ ἐνέμοντο f. Τιταρήσιον Ϝέργα νέμοντο. 754. Erat ἀλλά τε.

748—755. *Guneus Ænianes* et *Perrhæbos* duxit ex locis *Dodonæ* et circa *Titaresium* fl. qui a septentrione in Peneum descendit. Cur is Stygis seu brachium seu alveus habitus sit, nullam novi rationem probabiliorem, quam eum ex voragine terræ prodiisse. Ὅρκος, h. e. per quem juratur, est Styx, non Titaresius.

756—759. *Magnetes* tandem *Prothous* ducit e finibus Thessaliæ istius temporis borealibus.

761—779. Eminentissimus inter Achivos equis et virtute erat *Achilles;* eo tamen sejunctis ab iis armis otiante, proximo loco excellebat equis, utpote Thessalicis, *Eumelus*, Admeti f. Pheretis nepos ex Æolidis: Apollod. I. 9, 14. et corporis virtute *Ajax Telamonius*. Invocat Musam, tanquam in re prisci temporis, sola fama et memoria hominum accepta.

οἶος.] Οὐ μόνος. Ἅμα τῷγε.] Ἅμα αὐτῷ. 253. Υἱὸς Κορώνου.] Λεοντεύς. Ὑπερθύμοιο.] Μεγαλοψύχου, γενναίου. Καινείδαο.] Καινέως, παιδὸς Κορώνου. 255. Κύφος.] Πόλις περὶ τὴν Περαιβίαν. 256. Αἰνιῆνες καὶ Περαιβοί.] Ἔθνη περὶ τὴν Δωδώνην. 257. Δωδώνη.] Χωρίον ἐν ὑπερβορέῳ τῆς Θεσπρωτίας, ἱερὸν Διός. ἔνθα τὸ ἐκ τῆς δρυὸς μαντεῖον τοῦ Δωδωναίου Διός. Δυσχείμερον.] Κακὸν χειμῶνα ἔχουσαν. Οἰκί᾽ ἔθεντο.] Τὴν οἴκησιν ἐποιήσαντο. 258. Ἱμερτόν.] Ἐπιθυμητὸν, καλόν. Τιταρήσιον.] Ποταμὸς Θεσσαλίας, ὃς ἀπὸ τῆς Στυγὸς ῥεῖν λέγεται. ἢ Ἠπείρου. Ἔργα.] Νῦν τὰ γεώργια, ἵν᾽ ᾖ, ἐγεώργουν. 259. Πηνειόν.] Πηνειὸς, ποταμὸς Θεσσαλίας, πλησίον Φθίας, πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ δεχόμενος ποταμοὺς εἰς θάλασσαν ἐμβάλλει. Προΐει.] Προπέμπει, ἐκδίδωσι. Καλλίῤῥοον.] Καλῶς ῥέον. 260. Ἀργυροδίνῃ.] Λαμπρὰ καὶ καλὰ ῥεύματα ἔχοντι. δῖναι γὰρ, αἱ τῶν ὑδάτων συστροφαί. 261. Καθύπερθεν.] Ἄνωθεν. 262. Ὅρκου γὰρ δεινοῦ, Στυγὸς ὕδατος.] Ὅπερ ὅρκος θεῶν νομίζεται. Δεινοῦ.] Φοβεροῦ. Στύξ.] Κρήνη ἐν ᾅδου, ὅρκος θεῶν. 263. Μαγνήτων.] Νῦν τῶν τὴν Θεσσαλικὴν Μαγνησίαν οἰκούντων. 265. Πρόθοος θοός.] Τοῦτο τὸ σχῆμα, παρονομασία καλεῖται. 267. Κοίρανοι.] Βασιλεῖς. 268. Ἔννεπε.]

αὐτῶν, ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἕποντο;
ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε, ποδώκεας, ὄρνιθας ὣς,
ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας·
τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἄμφω θηλείας, Φόβον Ἄρηος φορεούσας.
ἀνδρῶν αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
ἵπποι θ', οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
κεῖτ', ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἀτρείδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
δίσκοισι τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
τόξοισί θ'· ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος

764. ὄρνιθας Ϝὼς Bentl. 765. ὀϜέτεας—ἐϜίσας.
768. vulg. ἀνδρῶν δ' αὖ. 775. ἅρμασι Ϝοῖσι Ϝέκαστος.

765. Erant equi, pari jubarum colore, (ὁμότριχες) pari ætate, (ὁμοιέτεις) parique corporis proceritate. οὕτως ἴσας καὶ ἀναλόγους τοῖς νώτοις, ὥσπερ στάθμη. Sch. br. —766. ἐν Πιερίῃ. Pieres Thraces tenuerant Thessaliæ partes; in his et Magnesiam, a Magnetibus Pelasgis occupatam, in ea Pheræ, Admeti regia.—767. Φόβον Ἄρηος φορεούσας fugam inferentes, h. e. terrorem, ut fugiant hostes.—774. ἱέντες accipe absolute positum, *jaculando*, emittendo; et junge τέρποντο δίσκοις, αἰγανέαις, τόξοις.

Λέγε. 270. Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται.] Ἐξόχως καὶ μεγάλως ἄρισται, ὡς Θεσσαλικαί. Καὶ ὁ χρησμὸς φησίν· Ἵππον Θεσσαλικὸν, Λακεδαιμονίαν τε γυναῖκα, Ἄνδρας θ' οἳ πίνουσ' ἱερὰν πηγὴν Ἀρεθούσης. Φηρητιάδαο.] Τοῦ Φέρητος, παιδὸς Ἀδμήτου. 271. Εὔμηλος.] Παῖς Ἀδμήτου. Ἔλαυνεν.] Ἤλαυνε. Ποδώκεας.] Ταχύποδας. Ὄρνιθας ὥς.] Καθάπερ ὄρνιθας. 272. Ὄτριχας.] Ὁμότριχας. Οἰέτεας.] Ἰσοετεῖς. ὁμήλικας. Σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας.] Οὕτως ἴσας καὶ ἀναλόγους τοῖς νώτοις ὥσπερ στάθμη. σταφύλη γὰρ, ὁ τεκτονικὸς διαβήτης. οἱ δὲ τὴν στάθμην λέγουσιν. ἔστι δὲ ἡ στάθμη, σχοινίον λεπτὸν χριόμενον μίλτῳ ἢ μέλανι, ᾧ σημειούμενοι, ἀπορθοῦσι τὰ ξύλα. 273. Πιέρια.] Πόλις Θεσσαλίας. Θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.] Τὰς Ἀδμήτου ἵππους. Ἐπεὶ νόμιος ὁ θεὸς ἐξ ἐκείνου, ἀφ' οὗ ἐθήτευσε τῷ Ἀδμήτῳ. Ἤτοι, ὡς Καλλίμαχος· Ἠϊθέου ὑπ' ἔρωτι κεκαυμένος Ἀδμήτοιο. Ἢ, ὡς Εὐριπίδης ἐν Ἀλκήστιδι, ἐξ ἀνάγκης τοῦ Διός· διὰ τὸ πεφονευκέναι αὐτὸν τοὺς κύκλωπας. 274. Ἄμφω.] Ἀμφοτέρους. Φόβον Ἄρηος φορεούσας.] Ἐπισταμένας, ὁτὲ μὲν φεύγειν, ὁτὲ δὲ διώκειν πολέμιον. 275. Ἀνδρῶν αὖ.] Ἀνδρῶν δὲ δή. 276. Ὄφρα.] Ἀντὶ τοῦ, μέχρις οὗ. Ἐμήνιεν.] Ὠργίζετο. Πολὺ φέρτατος.] Καταπολὺ κρείσσων. Ἦεν.] Ἦν, ὑπῆρχε. 277. Φορέεσκον.] Ἔφερον. 278. Ποντοπόροισι.] Θαλασσοπλόοις. 279. Ἀπομηνίσας.] Ἐπιμόνως ὀργισθείς. 280. Παρὰ ῥηγμῖνι.] Παρὰ τῷ αἰγιαλῷ. 281. Δίσκοισι.] Δίσκος ἐστὶ βαρὺς λίθος, ὃν ἐῤῥίπτουν οἱ γυμναζόμενοι. Τὸν γὰρ σιδηροῦν, σόλον προσαγορεύουσι. Τέρποντο.] Ἐτέρποντο, ἔπαιζον. Αἰγανέῃσιν.] Ἀκοντίοις. ἤτοι παρὰ τὸ ἄγαν ἰέναι. ἢ παρὰ τὸ εὐθετεῖν αὐτὰς εἰς αἰγῶν ἄγραν. Ἱέντες.] Ἀφιέντες, πέμποντες. 282. Παρ' ἅρμασιν

λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον,
ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
ἐν κλισίῃς. οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες
φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδὲ μάχοντο.
Οἳ δ' ἄρ' ἴσαν, ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε, Διῒ ὣς τερπικεραύνῳ
χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωέϊ γαῖαν ἱμάσσῃ
εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς·
ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα
ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
οἳ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι

777. κεῖτο Ϝανάκτων. 781. Διῒ Ϝως Bentl. vulg. ὑπεστονάχιζε. et 784. στοναχίζετο. 786 et 790. ὠκέα Ϝῖρις.

—776. de herbis pabularibus agi, patet, loto et apio palustri: ἐλεόθρεπτος cum a τὸ ἕλος ductum sit, adspirationem amisisse videtur.

777. ἅρματα εὖ πεπυκασμένα, currus tecti ne pulvere et fumo deformentur. Sic E. 194. δίφροι—ἀμφὶ δὲ πέπλοι πέπτανται. Stabant autem currus, positi erant, κεῖτο, super basi, crepidine, ut aliunde constat.—778. ἀρχὸν ποθέοντες, dum volebant ad pugnam educi.

780—785. Achivorum agminis in aciem educti incessus. *Comparatio* cum *igni* sive ad motus celeritatem sive ad armorum splendorem spectare debet. Præfero prius. Tonitru autem fragorem ex incessu copiarum bene declarat.

782. γαῖαν ἱμάσσῃ, πλήσσῃ. fulmine percutiat. ut Hesiod. Theog. 856. ἐπεί μιν δάμασε πληγῇσιν ἱμάσσας. ἀμφὶ Τυφώεϊ quem Jupiter fulminibus jactis prosternebat: ibid 838. add. Apollod. I. 6, 3.—783. εἰν Ἀρίμοις. in montibus Arimis, incendio subterraneo aliquando vexatis. Quod inter cetera probabilius est, ad Ciliciam illi sunt referendi.

786—808. Cum nuntiatum esset Trojanis, Achivos castris motis ad pugnam exisse, Trojanos et ipsos in aciem educit Hector. Ut poeta, nuntiari facit rem per Iridem, quæ Politæ personam induerat; mittitur autem *Iris* nunc a *Jove* (alias Junonis ministra est) quippe cui curæ esset, ne Trojani ab Achivis incauti opprimerentur. Ita iterum a Jove illa mittitur Θ. 397. sq.

788. οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον. Quod alibi, ut Δ. 1. simpliciter ἠγορόωντο. Confluxerat

οἷσιν.] Παρὰ τοῖς ἰδίοις ἅρμασι. 283. Λωτόν.] Εἶδος βοτάνης. Ἐρεπτόμενοι.] Ἐσθίοντες. Ἐλεόθρεπτον.] Ἐν ἕλει τεθραμμένον, ὅ ἐστι φυόμενον. 284. Πεπυκασμένα.] Ἐσκεπασμένα. Ἀνάκτων.] Νῦν, δεσποτῶν. 285. Ἀρηΐφιλον.] Πολεμικόν. Ποθέοντες.] Ἐπιζητοῦντες. 286. Φοίτων.] Περιήρχοντο. 287. Οἱ δ' ἄρ'.] Οἵδε δὴ Ἕλληνες. Ἴσαν.] Ἀπήεσαν. Ὡς εἴτε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο.] Ὡς ἂν εἰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν νέμοιτο καὶ κατεσθίοι τὸ πῦρ. χθὼν γὰρ, ἡ γῆ. Νέμοιτο.] Περιεβόσκετο. 288. Ὑπεστενάχιζε.] Ὑπέστενε, ἤχει. 289. Ἀμφὶ Τυφωέϊ.] Περὶ τῷ Τυφῶνι. Τυφὼν δὲ εἷς τῶν γιγάντων, Γῆς ὢν καὶ Ταρτάρου, πολέμιος τοῖς θεοῖς, ὥς φησιν Ἡσίοδος. Ἱμάσσῃ.] Μαστίζῃ. ὅ ἐστι, κεραυνοῖς πλήττῃ. 290. Ἀρίμοις.] Τὰ Ἄριμα, οἱ μὲν ὄρος τῆς Κιλικίας φασὶν, οἱ δὲ, Λυδίας. Ἔμμεναι.] Εἶναι, ὑπάρχειν. Εὐνάς.] Κοίτας. ἐξ οὗ, διατριβάς. 292. Πεδίοιο.] Διὰ τοῦ πεδίου. 293. Ποδήνεμος.] Τοῖς ποσὶ ταχεῖα. Ὠκέα.] Ταχεῖα. 294. Πὰρ Διός.] Παρὰ τοῦ Διός. Ἀγγελίῃ.] Ἐπὶ ἀγγελίᾳ. Ἀλεγεινῇ.] Ἀλγεινῇ, χαλεπῇ, καὶ φροντίδος ἀξίᾳ. 295. Ἀγοράς.] Νῦν ἀντὶ τοῦ,

πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες·
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτῃ,
ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθὼς,
τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
  Ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
ἀλλ' οὔπω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα·
λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν,
ἔρχονται πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι· ὧδε δὲ ῥέξαι·
πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·

791. Ϝείσατο. 794. ἀφορμηθεῖεν. esse debuit ἐφορμηθεῖεν. 795. μιν Ϝεισαμένη et ὠκέα Ϝῖρις. 800. φύλλοισι ϜεϜοικότες. 801. περὶ Ϝάστυ. 802. Vulg. ἐπιτέλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι. 803. κατὰ Ϝάστυ.

multitudo, ante ædes Priami, mirata quid accidisset, cum acceptum esset, hostem ad naves procurrisse et in castris turbatum esse. Nunc autem alius nuntius supervenit de hoste adventante.—793. tumulus Æsyetæ, in collis morem eductus, prospectum dabat per planitiem inter Simoim et Scamandrum et per littoralem plagam.

796—806. Non tempus esse confabulandi, ἀκρίτως, *intempestive*, pugnam enim gravem instare; magnum exercitum adventare; educendos esse socios et Trojanos.

798. μάχας εἰσήλυθον, prœliis interfui; verum tales tantasque copias nunquam vidi. —801. incedunt per campum.—805. quibus quisque præest copiis, his pugnæ signum proponito. At tu oppidanis, civibus tuis, eductis summus dux esto.

λόγους ἄκρους. Ἀγόρευον.] Ἐν ἐκκλησίαις ἐδημηγόρουν, καὶ ἔλεγον. Ἐπί.] Νῦν ἀντὶ τοῦ, παρά. 296. Ὁμηγυρέες.] Ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένοι. 297. Ἀγχοῦ.] Ἐγγύς. Ἱσταμένη.] Στᾶσα. 298. Εἴσατο.] Ὡμοιώθη. Φθογγήν.] Φωνήν. 299. Σκοπός.] Κατάσκοπος. Ἷζεν.] Ἐκάθητο. Ποδωκείῃσι.] Τῇ τῶν ποδῶν ταχυτῆτι. Πεποιθώς.] Πεπιστευκώς, τεθαῤῥηκώς. 300. Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ.] Ἐπὶ τῷ ἄκρῳ τάφῳ. Αἰσυήταο.] Αἰσυήτου. 301. Δέγμενος.] Ἐκδεχόμενος, ἐπιτηρῶν. Ναῦφι.] Ἀπὸ τῶν νεῶν. Ἐφορμηθεῖεν.] Ἐφορμήσειαν. 302. Τῷ.] Ἐκείνῳ. Ἐεισαμένη.] Ὁμοιωθεῖσα. 303. Ἄκριτοι.] Ἀδιάκριτοι. πολλοί. 304. Ὡς ποτ' ἐπ' εἰρήνης.] Ὡς ἐν τῷ καιρῷ τῆς εἰρήνης. Ἀλίαστος.] Ἀνέκκλιτος, πολύς. Ὄρωρε.] Διήγερται. 305. Ἦ μὲν δή.] Ὄντως μὲν δή. 306. Ὄπωπα.] Ἑώρακα. 307. Λίην.] Λίαν, πάνυ. Ψαμάθοισι.] Ψάμμοις. Ἐοικότες.] Ὡμοιωμένοι τῷ πλήθει. 308. Πεδίοιο.] Διὰ τοῦ πεδίου. Περὶ ἄστυ.] Περὶ τὴν πόλιν. 309. Ἐπιτέλλομαι.] Ἐπιτέλλω, προστάσσω. Ῥέξαι.] Πρᾶξαι. 310. Ἐπίκουροι.] Οἱ τῶν πολεμουμένων βοηθοί. Σύμμαχοι δὲ οἱ τῶν πολεμούντων. 311. Γλῶσσα.] Διάλεκτος, φωνή. Πολυσπε-

τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει,
τῶν δ' ἐξηγείσθω, κοσμησάμενος πολιήτας.
  Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
αἶψα δὲ λῦσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
πεζοί θ', ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
  Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλεος αἰπεῖα κολώνη,
ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα·
τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης·
ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι.
  Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ θωρήσσοντο, μεμαότες ἐγχείῃσι.

805. τοῖσι Ϝέκαστος. 806. Fuisse videtur ἄρχει· τῶν δ' ἐξηγεῖσθαι, κ. 807. Ϝέπος. 808. vulg. αἶψα δ' ἔλυσ'. 811. vulg. πόλεως.

807—815. Etiam *Trojani* in aciem exeunt; et ad collem *Batieam* consistunt ordinesque explicant. *Collis* autem erat non a natura, sed manu hominum factus, *tumulus* proprie dicendus, terra aggesta ut mos priscus ferebat: de quo genere tumulorum nuper multa disputata sunt. Ferebatur autem, fama antiqua, quam poeta ad deos referre videtur, esse Myrinæ monimentum sepulcrale.—809. πᾶσαι πύλαι, porta urbis, quam late patebat, aperta est.—*Myrina*, Amazon, bellatrix, agilitate insigni, πολύσκαρθμος, pro ταχύς.

816—818. *Trojanorum* agmini numeroso præfuit *Hector*. κορυθαίολος pro agili, præclare ad feriendum sensum et phantasma; est qui, dum pugnat, discurrit, irruit, motu et agitatione corporis capitisque quassat galeam cum crista.

ρέων.] Ἐπὶ πολλὰ μέρη τῆς γῆς διεσπαρμένων. πολυγενῶν, ἢ πολυεθνῶν. 312. Σημαινέτω.] Προστασσέτω, κελευέτω. Οἷσίπερ ἄρχει.] Ἀντὶ τοῦ, ὧν ἄρχει. 313. Τῶν.] Τούτων. Ἐξηγείσθω.] Ἀφηγείσθω. Κοσμησάμενος.] Διατάξας. Πολιήτας.] Πολίτας. 314. Ἠγνοίησεν.] Ἀγνοηθῆναι ἐποίησεν. 315. Αἶψα.] Ταχέως. Ἐπὶ τεύχεα.] Ἐπὶ τὰ ὅπλα. Ἐσσεύοντο.] Ὥρμων. 316. Πᾶσαι.] Ἀντὶ τοῦ, ὅλαι. Μία γὰρ ἦν ἱππήλατος. Ὠΐγνυντο.] Ἀνεώγνυντο. Ἐκ δ' ἔσσυτο.] Ἐξῄει δέ. 317. Ὀρυμαγδός.] Θόρυβος. Ὀρώρει.] Διεγήγερτο. 318. Προπάροιθεν.] Ἔμπροσθεν. Αἰπεῖα.] Ὑψηλή. Κολώνη.] Τόπος εἰς ὕψος ἀνήκων, οὕτω καλούμενος. ἔστι γὰρ γεώλοφος ἐξοχή. 319. Ἀπάνευθεν.] Ἔξω τῆς πόλεως. Περίδρομος.] Περιφερής. στρογγύλος. πανταχόθεν περιτρέχεσθαι δυνάμενος, ἔνθα καὶ ἔνθα, εἰς πλάτος καὶ εἰς μῆκος. 320. Βατίεια.] Πόλις Τρωϊκή. παρὰ τῶν περὶ αὐτὴν βάτων. Κικλήσκουσιν.] Ἀντὶ τοῦ, καλοῦσι. 321. Σῆμα.] Νῦν τάφον. ἄλλοτε δὲ σημεῖον. Πολυσκάρθμοιο.] Πολυκινήτου, ταχείας. διὰ τὸ πολλὰ αὐτὴν ἐνεργεῖν ἐν τῷ πολέμῳ. σκαρθμὸς γὰρ, ἡ τῶν ποδῶν κίνησις. Μύρινα.] Ὄνομα κύριον Ἀμαζόνος. 322. Τρῶες.] Νῦν πάντες οἱ ἐν τῇ χώρᾳ Τρῶες. Διέκριθεν.] Διεχωρίσθησαν, διετάχθησαν. Ἠδ' ἐπίκουροι.] Καὶ οἱ σύμμαχοι. 323. Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε.] Ἀντὶ τοῦ, τῶν Τρώων ἡγεῖτο. Κορυθαίολος.] Ὁ αἰόλλων τὴν περικεφαλαίαν, ὅ ἐστι, κινῶν, διὰ τὰς ἐν πολέμῳ συνεχεῖς καὶ σφοδρὰς ἐνεργείας. Ἢ, ὁ αἰόλον καὶ ποικίλην ἔχων τὴν περικεφαλαίαν. Ἢ, ὁ εὐκίνητος ἐν τοῖς πολέμοις. 325. Μεμαότες.] Προθυμούμενοι. Ἐγχείῃσι.]

Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο,
Αἰνείας, τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη,
Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα·
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
Οἳ δ' ἄρ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπὺ,
τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
ᾔδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔ τι

823. vulg. Ἀρχίλοχος—Ϝειδότε. 828. ἄρ' vulgo abest.
832. Ϝῄδεε—οὐδὲ Ϝούς. 833. τὼ δέ Ϝοι.

819—823. *Dardaniis* autem *Æneas* cum *Archelocho* et *Acamante*, Antenoris filiis, præest. Procedit hinc poeta ad loca *a septentrione* Ilii sita, et sub Priami ditione habitos populos enarrat usque ad vs. 839. qui omnes dicti sunt Trojani. Tum vs. 840. succedunt socii ex XI. fere populis, e quibus quatuor, Pelasgi, Thraces, Cicones et Pæones, in Thracia littorali Europæ habitarunt, reliqui intra peninsulam, Asiæ, ejusque anteriore parte, quæ Sinope et Isso includitur.

824—827. E *Zelea* urbe copias duxit *Pandarus*, arte sagittandi clarus.

828—834. Copias *ex locis ad Propontidem sitis* duxere *Adrastus* et *Amphius*, Meropis filii.—λινοθώρηξ, adeoque leviter armatus, nec hasta et clipeo instructus—περὶ πάντων, ὑπὲρ πάντας usu Homerico.—832. ἔασκε. de conatu: non volebat permit-

Τοῖς δόρασι. 326. Δαρδανίων.] Τῶν τὴν Δαρδάνου πόλιν Τροίαν οἰκούντων. Ἐΰς.] Πλατὺς, μέγας. ἀφ' οὗ, ἰσχυρός. Ἀγχίσαο.] Ἀγχίσου. 327. Δῖα.] Θαυμαστὴ, θεία. 328. Ἴδης.] Ὄρος Τροίας. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Ἴδη τῆς Κρήτης. Κνημοῖσι.] Ταῖς προβάσεσι τῶν ὀρῶν. 329. Ἀντήνορος υἷε.] Ἀρχέλοχος καὶ Ἀκάμας. 330. Μάχης εὖ εἰδότε πάσης.] Πάσης μάχης ἐπιστήμονες. Βροτοί.] Ἄνθρωποι. 331. Ζέλεια.] Πόλις ἐν μεθορίοις τῆς Τροίας, οὖσα ὑπὸ τῇ Ἴδῃ, πατρὶς Πανδάρου. Ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης.] Ὑπὸ τὰ ἔσχατα μέρη τῆς Ἴδης. πόδα γὰρ τὸ κατώτατον μέρος, μεταφορικῶς. τουτέστιν, ὃ καλοῦμεν ἡμεῖς ὑπόρειαν. Ἔναιον.] Ὤικουν. 332. Μέλαν.] Βαθύ. Αἰσήποιο.] Ποταμὸς τῆς ὑπὸ τῇ Ἴδῃ Λυκίας. 333. Τρῶες.] Οἱ ἀπὸ Λυκίας, τῆς ἐν Τροίᾳ. οὗτοι Τρῶες ἐκαλοῦντο. 334. Τόξον.] Τὴν τοξικὴν ἐμπειρίαν. Τὸ γὰρ τόξον αὐτὸς κατεσκεύασε. Τόξων εὖ εἰδώς.] Ἀντὶ τοῦ, τὴν τοξικὴν ἀκριβῶς ἐπιστάμενος. 335. Ἀδρήστειαν.] Ἀδράστειαν. Ἀπαισοῦ.] Ὄνομα βασιλέως, ἀφ' οὗ ἡ πόλις ὠνομάσθη Ἀπαισός. 336. Τηρείης ὄρος αἰπύ.] Τήρεια, ὄρος Τροίας. 337. Λινοθώρηξ.] Λινοῦν θώρακα ἔχων. 338. Περκωσίου.] Τοῦ ἀπὸ Περικώτης, πόλεως Τροίας. Οἱ δέ φησιν, Ἑλλησπόντου. Περὶ πάντων.] Ὑπὲρ πάντας. 339. Ἤιδεε.] Ἤιδει. ἠπίστατο. Μαντοσύνας.] Μαντείας. Οὐδὲ οὕς.] Οὐδὲ τοὺς ἰδίους. Οὔτι.] Οὐδέν. Εἴασκεν.] Εἴα, συνεχώρει. 340. Στείχειν.] Πορεύεσθαι. Φθισήνορα.] Τὸν φθείροντα τοὺς ἄνδρας. Τὼ δέ οἱ.] Οὔ-

πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Οἱ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
τῶν, οἳ Λάρισσαν ἐριβώλακα ναιετάασκον·
τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε, Πύλαιός τ', ὄζος Ἄρηος,
υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ Πείροος ἥρως,
ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάῤῥοος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
υἱὸς Τροιζήνοιο Διοτρεφέος Κεάδαο.
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶῃ.

845. ἐϜέργει.

tere.—834. Κῆρες θανάτοιο φέρον αὐτοὺς, ut sup. 302. 303. more loquendi antiquo de morte fatali, in quam illi ruebant.

835—839. Ex *terris ad Hellespontum* sitis adduxerat copias *Asius*.

840—843. *Pelasgos Larissæos* duxerunt *Hippothous et Pylæus*, Lethi filii, Teutami nepotes. E pluribus Larissæ nomine notatis urbibus videtur hæc fuisse Thraciæ a profugis e Thessalia Pelasgis condita: ita conveniunt sequentia ex iisdem locis petita.

844. 845. *Thraces ad Hellespontum* ducit *Acamas* et *Piros*, 846. 7. *Cicones Euphemus*, 448. 9. 450. *Pæones Pyræchmes* inde ab *Amydone* ad *Axium* fl. in Thracia. Hi Trojanorum socii *ex Europa* fuerunt.

τοι δὲ αὐτῷ. 341. Πειθέσθην.] Ἐπείθοντο. Κῆρες ἦγον.] Ἀνάγκῃ γὰρ ἔφερον αὐτοὺς αἱ θανατηφόροι μοῖραι. 342. Πράκτιον.] Πόλις Ἑλλησπόντου. 343. Σηστὸς καὶ Ἄβυδος.] Πόλεις περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, καθ' ἃς Ξέρξης ἐπιστρατεύων τῇ Ἑλλάδι, συνέδησε ναῦς, καὶ ἐπλήρωσεν αὐτὰς γῆς, ὡς ποιῆσαι αὐτὸν τὸ στράτευμα ὅλον πεζὸν παρελθεῖν τὸν στενὸν ἐκεῖνον τῆς θαλάσσης πόρον. Ἑλλήσποντος δὲ λέγεται ὁ διείργων τὴν Θράκην καὶ τὴν Τρωάδα πορθμός. 344. Ὑρτακίδης.] Ὑρτάκου παῖς. Ὄρχαμος.] Ἡγεμὼν, ἔξαρχος. 345. Ἀρίσβηθεν.] Ἀπὸ Ἀρίσβης, πόλεως Ἑλλησπόντου. 347. Ἐγχεσιμώρων.] Περὶ τὰ δόρατα μεμορημένων. 348. Λάρισσα.] Πόλις Θετταλίας. Ἐριβώλακα.] Εὔγειον, λιπαράν. 350. Τευταμίδαο.] Τευτάμου παιδός. Λήθοιο.] Λήθου. 351. Πείροος.] Πείρους. 352. Ὅσσους.] Ὁπόσους. Θρήϊκας.] Θρᾷκας. Ἀγάῤῥοος.] Σφοδρῶς ῥέων. Ἐντός.] Ἔσωθεν αὐτοῦ. Ἐέργει.] Περικλείει, συνέχει. 353. Αἰχμητάων.] Πολεμικῶν. 354. Τροιζήνοιο.] Τροιζήνου. Κεάδαο.] Κεάδου παιδός. 355. Παίονες.] Οὗτοι ὁμοροῦσι Θρᾳξί. Τούτων δὲ ἄποικοι Κίκονες ἔθνος Θρᾴκικον. Ἀγκυλοτόξους.] Ἐπικαμπῆ τόξα ἔχοντας. 356. Ἀμυδῶν.] Πόλις Παιονίας. Ἄξιος.] Ποταμὸς Παιονίας. Εὐρὺ ῥέοντος.] Εἰς πλάτος ῥέοντος. 357. Κάλλιστον.] Γονιμώτατον. Ἐπικίδναται.] Ἐπικλύζει, ἐπιῤῥεῖ. Αἴα.] Γῆ. ἣ,

Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
Κρῶμνάν τ', Αἰγίαλόν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
Αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἔννομος οἰωνιστής·
ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς,

852. ἐξ Ϝενετῶν. Bentl. 859. vulg. ἐρύσσατο. 862. θεοϜειδής.

851—855. Redit *ad Asiam borealem*, et quidem ad oram Ponti Euxini. *Paphlagonum Henetorum* dux fuit *Pylæmenes*, 851. 2. Esse debuere plures Paphlagonum tribus; nunc memorantur ii, qui erant ex genere *Henetorum*: Παφλαγόνες ἐξ Ἐνετῶν, seu Παφλαγόνες Ἐνετοί. Sunt iidem qui post tempora Trojana in Italiam venisse dicti sunt.—852. Ex illa terra quam *Heneti* incolunt, nobile genus mulorum silvestrium venit.—855. Erythini colles et vicus in iis.

856. 857. *Halizones* ex *Alyba* sub ductu *Hodii* et *Epistrophi*. Populum fuisse accolam Ponti Euxini dubitari nequit. Probabile fit esse eosdem, qui sub *Chalybum* nomine notiores fuerunt; unde h. l. ἐξ Ἀλύβης.—Porro in iis terris fuere argenti metalla. ἀργύρου γενέθλη, γέννησις. ὅπου ἄργυρος γεννᾶται.

858—861. *Mysos* duxere *Chromis* et *Ennomus*. Redit poeta ab oriente oræ littoralis Ponti Euxini versus Troadem.

862. 863. *Phryges* ex Ascania Phrygiaca ad lacum Ascanium sita duxere *Phorcys* et *Ascanius*.

ὥς τινες εἶπον, κρήνη οὕτω λεγομένη, ἐκδιδοῦσα εἰς τὸν Ἄξιον ποταμόν. 358. Παφλαγόνες.] Ἔθνος τοῦ Πόντου. Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ.] Περιφραστικῶς, ὁ Πυλαιμένης. Λάσιον.] Πυκνὸν, συνετόν. Κῆρ.] Ψυχή. 359. Ἐνετῶν.] Πόλεως Παφλαγονίας. Ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.] Ὅπου τὸ τῶν ἡμιόνων γένος ἐπενοήθη πρῶτον, καὶ ἐξευρέθη. Ἀγροτεράων.] Ἀγρίων καὶ δυσδαμάστων. 360. Κύτωρον.] Χωρίον Παφλαγονίας. 361. Παρθένιον.] Ποταμόν. Τοῦτον ἔνιοι λέγουσι διὰ τὴν πραότητα οὕτω προσαγορεύεσθαι. Ἢ, ἐπειδὴ παρθένος ἡ Ἄρτεμις οὖσα ἐν αὐτῷ ἐλούσατο. 362. Αἰγιαλόν.] Πάντα τὸν παραθαλάσσιον τόπον τῆς Παφλαγονίας λέγει. Ἐρυθίνους.] Ὄρη Παφλαγονίας, ἢ Πόντου. 363. Ἁλιζώνων.] Ἔθνους τοῦ Πόντου. Εἰσὶ δὲ οὗτοι Βοιωτοί. (Βιθυνοὶ) οὓς τινας Οἰνοπάς φασιν· οἱ δὲ, ἔθνος Αἴα. (Θρακῶν.) 364. Ἀλύβης.] Χωρίου Βιθυνίας. Ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.] Ὅπου κάλλιστος ἄργυρος γεννᾶται. Γενέθλη γὰρ ἡ γέννησις. 365. Οἰωνιστής.] Οἰωνοσκόπος. ὁ δι' ὀρνίθων μαντευόμενος. 366. Ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν.] Ἀλλ' οὐκ ἐξέφυγε τὸν θάνατον διὰ τὴν οἰωνοσκοπίαν. Ἐρύσατο.] Ἐφυλάξατο. 367. Ἐδάμη.] Ἀνηρέθη, ἐδαμάσθη. Ποδώκεος.] Ταχύποδος. Αἰακίδαο.] Ἀπογόνου Αἰακοῦ, Ἀχιλλέως. 368. Ἐν ποταμῷ.] Ἐν τῇ παρὰ τὸν Ξάνθον ποταμὸν μάχῃ. Ὅθι.] Ὅπου. Κεράϊζε.] Κατὰ κράτος ἠφάνιζε καὶ ἀνῄρει. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν τοῖς κεράτοις (κερατίοις) μαχομένων ζώων. 369. Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγεν.] Ὁ ποιητὴς διαστέλλει Φρύγας καὶ Τρῶας. οἱ νεώτεροι δὲ συγχέουσι τὴν Φρυγίαν, καὶ

τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
υἷε Ταλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
οἳ Μίλητον ἔχον, Φθιρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρου τε ῥοὰς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα·
τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην,
Νάστης, Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἴεν, ἠΰτε κούρη,
νήπιος, οὐδέ τί οἱ τόγ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
ἐν ποταμῷ, χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ' ἦρχε Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων,
τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἀπὸ δινήεντος.

865. vulg. Πυλαιμένεος. 868. vulg. Φθειρῶν. 873. οὐδέ τί Ϝοι.

864. 5. 6. *Mæones* fuere sub *Mesthle* et *Antipho*.—865. τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη, antiquo more loquendi, qui apud *lacum Gygæum* in regione Sardiana nati et nutriti sunt.
867—875. *Cares* duxit *Nastes* cum *Amphimacho*. 872. χρυσὸν ἔχων, definitur per alterum ἠΰτε κούρη. ut non ad arma, sed ad vestitum et ornatum referatur.
876. 877. *Lycios* duxerunt *Sarpedon* et *Glaucus*.

τὴν Τρῳάδα. Θεοειδής.] Θεοῖς τὸ εἶδος ὅμοιος. 370. Τῆλε.] Πόῤῥω, μακράν. Ἀσκανίη.] Πόλις Φρυγίας, καὶ λίμνη, ὁμοίως. Μέμασαν.] Προεθυμοῦντο. Ὑσμῖνι.] Μάχῃ. 371. Μῄοσι.] Ἢ τῶν Μῃώνων. 372. Πυλαιμένεος.] Πυλαιμένους. Τώ.] Οὕστινας. δυϊκῶς. Γυγαίη.] Λίμνη Λυδίας. ὅπου καὶ Γυγαίης Ἀθηνᾶς ἱερόν. 373. Μῄονες.] Λυδοί. Τμῶλος.] Ὄρος Λυδίας, ἀφ' οὗ καταφέρεται ὁ Πακτωλὸς ποταμός. 374. Βαρβαροφώνων.] Ἀγριοφώνων, καὶ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν ἠχρηστωκότων, ὅτι τὰ μὲν ἀῤῥενικὰ θηλυκῶς ἔλεγον, τὰ δὲ θηλυκὰ ἀῤῥενικῶς. 375. Φθειρῶν ὄρος.] Τῆς Καρίας, περὶ Μίλητον. Διὰ τὸ πολλὰς ἔχειν πίτυς. οἱ γὰρ τόποι τῶν πιτύων, φθεῖραι προσαγορεύονται. οἱ δὲ, ὅτι τὰ τῶν πιτύων μικρὰ στροβύλια οὕτως λέγονται, ἃ καὶ πιτυοκάμπας φασίν. Ἢ, ἀπὸ Φθείρωνος τοῦ Ἐνδυμίωνος. Ἢ, ὅτι τὰ ἐξανθήματα τῶν πιτύων ὅμοιά εἰσι φθειρσίν. Ἀκριτόφυλλον.] Πολύφυλλον, σύνδενδρον. 376. Μαίανδρος.] Ποταμὸς, ἀρχόμενος ἀπὸ Φρυγίας, ῥέων δὲ διὰ Καρίας εἰς θάλασσαν, πλησίον Μιλήτου. Ῥοάς.] Ῥεύματα. Μυκάλη.] Ὄρος Πριήνης, ἀντικρὺ Σάμου τῆς νήσου. Αἰπεινὰ κάρηνα.] Ἐπὶ τὰς ὑψηλὰς κορυφάς. 379. Χρυσόν.] Νῦν χρυσοῦν κόσμον. 380. Νήπιος.] Ἀνόητος καὶ ἄφρων. Ἐπήρκεσεν.] Ἐβοήθησε. Λυγρόν.] Χαλεπόν. Ὄλεθρον.] Λοιγόν. 382. Ἐκόμισσεν.] Ἐπορίσατο. Δαΐφρων.] Πολεμικὸν φρόνημα ἔχων. 383. Ἀμύμων.] Ἀμώμητος, ἀγαθὸς καὶ ἄψογος. 384. Τηλόθεν ἐκ Λυκίης.] Τῆς πόῤῥω διεστηκυίας, τῆς κατὰ Σαρπηδόνα. ἔστι γὰρ καὶ ἐγγὺς Τροίας Λυκία, ἧς ἦρχε Πάνδαρος. Ξάνθος.] Ποταμὸς Λυκίας. Δινήεντος.] Δίνας καὶ συστροφὰς ποιοῦντος ἐν τῷ καταφέρεσθαι.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Γ.

ARGUMENTUM.

EXERCITUS instructi congrediuntur. 1—14. Antequam tamen pugna committeretur, Paris provocat fortissimos Achivorum ad certamen singulare. Prodit Menelaus, cujus conspectu territus ille recedit —37. mox tamen, objurgatus ab Hectore, pugnam cum Menelao recipit—75. Pugnæ conditiones pronuntiat Hector—95. Menelaus pactionem sollennem victima cæsa præsente Priamo scisci vult—115. Discedunt ad sacrum parandum, Hector Trojam, Talthybius ad naves —120. Nuntio de pugna inter Alexandrum et Menelaum accepto Helena ad portam Scæam procedit, unde prospectus in campum erat —145. Sedent ibi senes, inque his Priamus ex Helena resciscit, inter eos, quos videt, qui sit Agamemnon,—190. Ulysses—202 quem Antenor quoque a se olim hospitio exceptum agnoscit—226. tum Ajax —233. Dioscuros desiderat Helena—244. Priamus excitatus a nuntio cum Antenore ad exercitum proficiscitur—263. sacro facto sancitur pactio de pugna—313. Paris inferior pugna e manibus Menelai eripitur per Venerem et domum abducitur incolumis—382. Venus hinc Helenam quamvis invitam ad eum adducit ejusque iram in Paridem placat—448. Menelaus victor ut pugnæ conditioni satisfaciant Trojani, postulat—ad f.

Deorum interventus in hoc libro nullus est, præterquam Iridis et Veneris. Iris Laodices forma assumta, Helenæ nuntiat pugnam inter Menelaum et Paridem ineundam—121—139. Venus autem Paridem victum e pugna abducit incolumem domum—373—383. inde Helenam ad eum adducit et marito iratam placat—384—448.

Summa libri præclare accommodata est ad animum, qui jam totus imminebat pugnæ ineundæ, ejusque fortunæ et exitui, suaviter, et tanquam dramatica aliqua arte, deludendum ; quandoquidem differtur pugna et eo res adducitur, ut singulari certamine inter Alexandrum et Menelaum totum bellum conficiatur. Actum erat de tota Iliade. Eluditur tamen hæc ipsa expectatio ambiguo certaminis eventu. Interseritur episodium non alienum ab argumento, Helena in medium progressa et a Priamo de Achivorum principibus interrogata. At in fine subjicitur aliud episodium de studio Veneris in redintegranda inter Alexandrum et Helenam gratia: quod seu epicæ dignitati seu consilio seu rerum ordini parum satisfacere, vixque ab primo auctore profectum esse videtur ; etsi ad tuendum, saltem ad excusandum possunt multa argute magis quam vere afferri.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Γ. ῾ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

᾿ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ προκαλεσαμένου Μενέλαον εἰς μονομαχίαν ἐπὶ διαλύσει τῶν ὅλων ὅρκοι γίγνονται, ἐφ᾿ ᾧ, τὸν νικήσαντα τὴν Ἑλένην λαβεῖν, καὶ τὰ χρήματα

αὐτῆς. Ἡττηθέντα δὲ Ἀλέξανδρον Ἀφροδίτη ἁρπάζει, καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον ἀπαγαγοῦσα, μετακαλεῖται ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν Ἑλένην. Οἱ δὲ, συνομιλήσαντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΑΛΛΩΣ.

ΤΩΝ ἡρώων οὐκ ἰδίᾳ μόνον ἑκάστου τὸ ἦθος, ἀλλὰ καὶ κοινῇ, παρίστησιν ἡμῖν ὁ Ποιητὴς ἔν τε τοῖς ἄλλοις πᾶσι, καὶ ἐπὶ ταύτης δὲ μάλιστα τῆς ῥαψῳδίας. Εἰκάζει γοῦν τοὺς μὲν Τρῶας τοῖς θορυβωδεστάτοις ζώοις γεράνοις, ἄκοσμον φύσει εἰς τὸν πόλεμον αὐτῶν πρόοδον ἀφηγούμενος· τοὺς δὲ Ἕλληνας μετὰ σιωπῆς τὰς προόδους ποιεῖσθαι, οὐ λόγοις τὴν πρὸς ἀλλήλους εὔνοιαν ἐπιδεικνυμένους. Καὶ ἡνίκα μὲν προῆλθον ἐπὶ τὸν πόλεμον, τὸν Ἀλέξανδρον προάγει τῶν Τρώων προμαχοῦντα, καὶ γαῦρον ὁρώμενον· ἐπειδὴ εἶδε τὸν πολέμιον, εἰς τὸ τῶν ἑταίρων πλῆθος ἀναχωροῦντα· αἰτιώμενον δὲ αὐτὸν, Ἕκτορα, καὶ ἐπιπλήσσοντα αὐτῷ· τὸν δὲ ὑπισχνούμενον μαχέσεσθαι τῷ Μενελάῳ, περὶ τῆς Ἑλένης καὶ τῶν κτημάτων· ἐφ' ᾧ τὸν πόλεμον ἐν τῇ τῶν δύο σωμάτων μάχῃ τέλος λαβεῖν. Δηλώσαντος δὲ ταῦτα ἀμφοτέροις τοῖς στρατεύμασιν Ἕκτορος, ὑφίσταται καὶ ὁ Μενέλαος. Μεταπεμψάμενοι δὲ Πρίαμον, ὅρκους καὶ εὐχὰς ποιοῦνται. Καὶ ἡ Ἑλένη Πριάμῳ, καὶ τοῖς περὶ Ἀντήνορα δημογέρουσι, περι ἑνὸς ἑκάστου τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀρίστων διηγεῖται. Μαχεσαμένων δὲ αὐτῶν, καὶ ἡττηθέντα Ἀλέξανδρον ἐξαρπάσασα Ἀφροδίτη, εἰς τὸν θάλαμον ἄγει, καὶ μικρὸν ὕστερον καὶ τὴν Ἑλένην. Ἡ δὲ ἀνανδρίαν ὀνειδίζει τῷ Ἀλεξάνδρῳ. Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὴν κοίτην τρέπονται. Ἀγαμέμνων δὲ κατὰ τοὺς ὅρκους ἀπαιτεῖ τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ ἅμα αὐτῇ ἁρπαγέντα χρήματα· σὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδικήματος τιμωρίαν.

Γάμμα δ' ἄρ' ἀμφ' Ἑλένης οἴοις μόθος ἐστὶν ἀκοίταις.

ΑΥΤΑΡ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς.

1. ἡγεμόνεσσι Ϝέκαστοι.

1—9. Procedit ad pugnam uterque exercitus, Trojani cum clamore, Achivi silentio. Nondum autem de clamore agitur, cum quo pugnam ordiuntur, sed de strepitu et clamore vario turbantium inter se, dum incedunt; at Achivi ordines et gradum servare putandi sunt. Similis locus est inf. Δ. 429—438. isque disertior; et comparatio alio modo instructa erat sup. Β. 459. sq.

In verborum junctura est aliquid impediti: σὺν κλαγγῇ ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὡς ὄρνιθες, ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων γίνεται, αἵτε, ἐπεὶ ἔφυγον ὄμβρον, κλαγγῇ ταίγε πέτονται. In postremis repetitum subjectum αἵτε—ταίγε, ut Latini *quæ—incedunt illæ*; at priora vulgari usu erant ἴσαν, ὡς γέρανοι, ὅτε κλαγγὴ αὐτῶν γίνεται. pro ὡς γέρανοι σὺν κλαγγῇ εἶσι.

Αὐτὰρ ἐπεί.] Ἐπειδὴ δέ. Ἀναστροφὴ ὁ τρόπος. Ὁ δὲ ἀτᾶρ σύνδεσμος συμπλεκτικὸς, ἰσοδυναμῶν τῷ δέ. ταύτῃ δὲ διαφέρων αὐτοῦ, ὅτι ὁ μὲν ἀτᾶρ προτάσσεται, ὁ δὲ, δὲ, ὑποτάσσεται. Ζητεῖται πρῶτον, πῶς δεῖ τὸν ἀτᾶρ σύνδεσμον προφέρεσθαι. ὀξυτόνως γὰρ ἀνεγνώκασί τινες, ὡς Καλλίμαχος. οἱ δὲ βαρυτόνως, λόγῳ τοιῷδε· Πᾶσα λέξις, εἰς αρ λήγουσα, βαρύνεται. οἷον, ἄφαρ, εἶθαρ, μάκαρ, στέαρ, οὖθαρ. Ῥητέον δὲ, ὅτι οὐδεὶς συμπλεκτικὸς ἢ περισπᾶται, ἢ βαρύνεται, πάντες δὲ ὀξύνονται. Κόσμηθεν.] Διετάχθησαν, ἐκοσμήθησαν. Ὁ τρόπος μεταφορὰ, ἀπὸ τοῦ κόσμου. ὅθεν καὶ ἡ τοῦ κόσμου τάξις, κόσμος ὑπὸ Πυθαγόρου εἴρηται. Ἡ διάλεκτος Δωριέων. Ἅμ' ἡγεμόνεσσιν.] Ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων, ἢ σὺν τοῖς ἡγεμόσιν. Ἕκαστοι δὲ, ἔν τε τοῖς Ἕλλησι δηλαδὴ, καὶ βαρβάροις, κατὰ ἔθνη καὶ πόλεις. Εὐταξίᾳ γὰρ μάλιστα πόλεμος κατορθοῦται. 2. Κλαγ-

ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρὸ,
αἵτ', ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
ἠέριαι δ' ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα προφέρονται.
οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ,
ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
    Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,
τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν·

4. *αἵτ' ἐπεὶ οὖν*—relictis terris nostris appropinquante jam hieme.—5. *ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων* pro *ῥοὰς, ἐπ' Ὠκεανὸν*, australes terras.—7. *Ex aere* pugnam inferunt grues. *προφέρεσθαι ἔριδα*, h. e. *μάχην*. etiam Od. Θ. 210. alias *εἰσφέρειν πόλεμον, ἐπιφέρειν*. In Od. Z. 92. est simpliciter *contendere inter se*.—9. *ἀλεξέμεν ἀ.* utpote in phalange, cum alter alterum *ὑπερασπίζει*. spectat adeo ad ordines quos servant.

10. Ex incessu copiarum pulvis excitatur similis nebulæ. In hac continetur comparatio: *qualis esse solet nebula quæ monti offunditur per ventum.* Pro hoc ex more in comparatione obvio: quemadmodum Notus offundit nebulam montis vertici, ita ut prospectus non pateat nisi intra saxi jactum, *κατέχευε* pro *καταχέει*. *ἀμείνω* pro *ὠφελιμωτέραν*. nam noctu inclusi servantur greges, interdiu pascuntur dispersi per saltus.—11. Spectant ideo *φίλην* et *ἀμείνω* ad utilitatem—12. *τόσσον τίς τ'*. habent

γῇ.] Βοῇ, ἠχῷ. Προσληπτέον δὲ τὸ σὺν, ἵν' ᾖ, σὺν κλαγγῇ. Γίγνεται δὲ ἐκ τοῦ κλῶ, κλάξω, κλαγὴ, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ γ, κλαγγή. Ἐνοπῇ.] Κραυγῇ, φωνῇ. Καὶ εἴρηται παρὰ τὸ ἐνέπειν, ὅ ἐστι, λέγειν. Ἴσαν.] Ἐπορεύοντο, ἀπῄεσαν. Ὄρνιθες ὥς.] Ὡς ὄρνιθες. Ὁ δὲ τρόπος ἀναστροφή. 3. Ἠΰτε.] Καθάπερ, ὃν τρόπον. Παραβολὴ τὸ σχῆμα. Πέλει.] Ὑπάρχει. Οὐρανόθι πρό.] Πρὸ τοῦ οὐρανοῦ. ὅ ἐστιν, ἐν τῷ ἀέρι.] 4. Αἵτ' ἐπεὶ οὖν.] Αἵτινες ἐπειδή. Χειμῶνα.] Χειμερινὸν τόπον. Λέγει δὲ τὴν Θρᾴκην, χειμερίαν οὖσαν. Φύγον.] Ἔφυγον. Ἀθέσφατον.] Πολύν. 5. Κλαγγῇ.] Μετὰ βοῆς. Ταίγε.] Αὗται. Ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τὰς τοῦ Ὠκεανοῦ ῥοάς, καὶ τὰ Λιβύων κλίματα. οὐ γὰρ δὴ ἐν ὕδατι αἱ γέρανοι διάγουσι. 6. Πυγμαίοισι.] Πυγονιμαίοις, πηχυαίοις. ἤτοι ἀπὸ Πυγμαίου βασιλέως οὕτω κεκλημένοις. ἢ εἰς πυγόνος μέτρον συνεσταλμένοις. Πυγὼν δὲ καλεῖται ὁ πῆχυς, τὸ ἀπὸ ἀγκῶνος ἕως δακτύλων τῆς χειρὸς διάστημα. Ἔστι δὲ ἔθνος γεωργικὸν, ἀνθρώπων μικρῶν, κατοικούντων εἰς τὰ ἀνωτάτω μέρη τῆς Αἰγυπτιακῆς γῆς, πλησίον τοῦ Ὠκεανοῦ, ὅπερ πολεμεῖ ταῖς γεράνοις, φασὶ, βλαπτούσαις αὐτῶν τὰ σπέρματα, καὶ λιμὸν ποιούσαις τῇ χώρᾳ. Φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι.] Θάνατον ἐπιφέρουσαι. 7. Ἠέριαι.] Ἐαριναί. Ἔριδα.] Φιλονεικίαν. Προφέρονται.] Ἐπιφέρουσιν. 8. Οἱ δ' ἄρ'.] Οἱ δὲ Ἕλληνες. Ἴσαν.] Ἀπῄεσαν, ἐπορεύοντο. Σιγῇ.] Σιωπῇ. Μένεα πνείοντες.] Μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἢ ὀργῆς. 9. Ἐν θυμῷ.] Ἐν τῇ ψυχῇ. Μεμαῶτες.] Προθυμούμενοι, σπουδάζοντες. Ἀλεξέμεναι.] Ἐπιβοηθεῖν. 10. Ἠΰτε.] Καθάπερ, ὃν τρόπον. Ὄρεος κορυφῇσιν.] Ἐπ' ἀκρωρείᾳ ὄρους. Κατέχευεν.] Κατέχεε, κατέβαλεν. Ὀμίχλην.] Ὀμίχλη, ὁ παχὺς σκότος, καὶ ὑγρὸς ἀήρ. 11. Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω.] Τὴν ὀμίχλην φησὶ τοῖς μὲν ποιμέσιν ἀσύμφορον εἶναι, τοῖς δὲ κλέπταις καὶ νυκτὸς ὠφελιμώτερον. ἐπεὶ, τῆς μὲν νυκτὸς ὡρισμένον ἐχούσης καιρὸν, ἐν ἀσφαλείᾳ φυλάττεται τὰ βοσκήματα· τῆς δὲ ἡμέρας ἐσκεδασμένοις τοῖσδε κατὰ τὰς νομὰς, ὁπόταν ἐξαίφνης ἐπελθῇ ὀμίχλη, εὐκόλως αὐτὰ ἀφαιροῦνται. Οὔτι φίλην.] Οὐδαμῶς προσφιλῆ. 12. Τόσ-

ὡς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
ἐρχομένων. μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν, ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα,
καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους,
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβῶντα,

16. θεοϝειδής.

hæc suavitatem ex simplicitate. comparat Schol. B. illud: ὅσον τε γέγωνε βοήσας Od. E. 400—14. διέπρησσον (πορείαν, κέλευθον διὰ τοῦ) πεδίοιο. ut sup. B. 785.

16. Memorabilis Paridis armatura, quod, cum duabus hastis missilibus et ense instructus esset, etiam arcum habuit, et pardi pelle fuit indutus; quodque sic inter promachos versatus est, qui graviter armati esse solent. Itaque mox cum Menelao congressurus Paris aliis armis induitur 328. sqq.

Tum primo loco occurrit species hæc προμάχων, quandoquidem nulli ordines erant pugnantium, sed turmæ, viris et ordinibus inter se permixtis; easque antecedebant, modo currus, modo pedites, præstantiores et virtute et genere, qui in hostem procurrebant. Tandem e more vitæ priscæ factum, quod ante pugnam ineundam provocat unus ceteris audacior unum ex hostili acie. Omnia hæc non illustranda sunt, sed in animum revocanda, ut carminis ex vitæ priscæ usu et more suavitatem rite percipias.

Cum his animadvertendum est et illud, quod in hac narratione multum est dramaticæ artis: cum eventus rerum diversus sit ab eo quem expectabas. Post tot narrata de accinctu et instructione aciei, expectabas horrendam pugnam: et ecce fallitur expectatio mirum in modum, fugit Paris, et certamen ejus cum Menelao indicitur.

21—29. Conspecto Paride exultabundus Menelaus eum adoritur.

σον τίς τ' ἐπιλεύσσει.] Ἐπὶ τοσοῦτον γάρ τις βλέπει. Ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν.] Ὅσον ἐπὶ λίθου βολήν. Λᾶαν.] Λίθον. Ἵησιν.] Ἀφίησιν. 13. Κονίσσαλος.] Κονιορτός. Ὤρνυτο.] Διηγείρετο. Ἀελλής.] Ἀελλώδης, κονιορτώδης. 14. Διέπρησσον.] Διήνυον, διεπέρων. Πεδίοιο.] Διὰ τῆς πεδιάδος. 15. Οἱ δ' ὅτε δή.] Οὗτοι δὲ ὁπότε. Σχεδόν.] Πλησίον, ἐγγύς. Ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες.] Ἀλλήλοις ἐπερχόμενοι. 16. Τρωσὶ μέν.] Ἀντὶ τοῦ, τῶν Τρώων. Πτωτικὸν τὸ σχῆμα. Ταῖς δοτικαῖς ἀντὶ γενικῶν χρῶνται οἱ ποιηταί. ὅτι ἡ συγγένεια τῶν πτώσεων καὶ τὴν τοιαύτην ἐπιδέχεται σύνταξιν. οἷον, Τρῳσὶ μὲν προμάχιζεν, ἀντὶ τοῦ, τῶν Τρώων. Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσεν, ἀντὶ τοῦ, τῶν Μυρμιδόνων. Πάντεσσι δ' ἀνάσσειν, ἀντὶ τοῦ, πάντων. Προμάχιζε.] Προεμάχει. Θεοειδής.] Θεοῖς τὸ εἶδος ὅμοιος, εὐπρεπής. 17. Παρδαλέην.] Παρδάλεως δέρμα. Καμπύλα τόξα.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπικαμπὲς τόξον. 18. Δοῦρε δύω.] Δόρατα. δυϊκῶς. Κεκορυθμένα.] Ἐστομωμένα, ἠκονημένα. Χαλκῷ.] Σιδήρῳ. ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου μετάλλου. φασὶ γὰρ, πρῶτον χαλκὸν εὑρεθῆναι. 19. Πάλλων.] Κινῶν, σείων. Προκαλίζετο.] Προεκαλεῖτο. 20. Ἀντίβιον.] Ἐξεναντίας. Αἰνῇ.] Δεινῇ, χαλεπῇ. Δηϊοτῆτι.] Μάχῃ. Παρὰ τὸ δηϊοῦσθαι ἐν αὐτῇ τοὺς τιτρωσκομένους. ὅ ἐστι, διακόπτεσθαι. 21. Τόνδ' ὡς οὖν.] Ὡς οὖν τοῦτον. Ἐνόησεν.] Ἐθεάσατο. Ἀρηΐφιλος] Πολεμικός. 22. Προπάροιθεν ὁμίλου.] Ἔμπροσθεν τοῦ πλήθους. Ἐζήτηται δὲ, πῶς Ἀλέξανδρος προκαλεῖται τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλ-

ὥστε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα,
πεινάων· μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν
σεύωνται ταχέες τε κύνες, θαλεροί τ' αἰζηοί·
ὡς ἐχάρη Μενέλαος, Ἀλέξανδρον θεοειδέα
ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην·
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ·
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.

27. θεοϜειδέα. 28. ὀφθαλμοῖσι Ϝιδών. vulgg. τίσασθαι.
30 et 37. θεοϜειδής. 32. ἐς Ϝέθνος.

23. *μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας.* h. *ζώῳ.* *incidens in feram*, *ἐπικύρσας.* Hilaritatem et exultationem etiam numeris horum versuum inesse jam Eustathius sensit. Similis locus est Hesiodi Sc. Herc. 425. sqq. et inf. Σ. 161. sq.—25. *εἴπερ ἂν* quod vulgo *καίπερ.* Vix enim dicere licet *γὰρ* esse pro *οὖν.* *itaque ille avide vorat*, licet *illum urgeant canes.*—28. *φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην*, sperabat se ulturum nunc esse *τὸν ἀδικήσαντα ἑαυτόν.*

30—37. Paris conspectu Menelai conterritus intra turbam se recipit. Disputari potest, an Paridis mores recte constituti sint. Sensu et conscientia injuriæ in Menelaum contactum eum repente se subduxisse aiunt. Atqui tenendum, Menelaum esse graviter armatum, Paridem non nisi jaculis et arcu instructum esse; non itaque impetum ejus poterat sustinere. Omnino istius ævi heroibus hoc sollenne, conspecto fortiore recedere, nec sibi hoc pudori habere. Ceterum expressit locum Virgilius Æn. II, 379. sq.

λήνων, δειλὸς ὢν τὰ πάντα, καὶ οὐδὲ ὁπλίτης, ἀλλὰ τοξότης. Ἔνιοι μὲν οὖν φασιν, ἀλαζονεύεσθαι αὐτὸν τὰ ἀδύνατα, φοβεῖσθαι δὲ τὰ τυχόντα. Οἱ δὲ, ὅτι, συγκεκλεισμένοι ὑπὸ Ἀχιλλέως, οἱ Τρῶες τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀρίστους οὐκ ᾔδεισαν. Καὶ ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὅτι, κωμῳδεῖν ἐπανῃρημένος ὁ Ποιητὴς, καὶ σχῆμα τῆς ὁπλίσεως, καὶ θράσος ἀλλότριον τῶν ὅπλων αὐτοῦ προτέθεικε, ἵν' ἐκ τοῦ μέλλοντος φόβου μείζονα προσοφλήσῃ τὸν γέλωτα. 23. Ὥστε λέων.] Καθάπερ λέων. Μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας.] Μεγάλῳ ζώῳ ἐπιτυχών. νεκροῦ γάρ φασι σώματος μὴ ἅπτεσθαι λέοντα. 24. Ἔλαφον κεραόν.] Εὔκερων, μεγάλα κέρατα ἔχοντα, ἄῤῥενα. αἱ γὰρ θήλειαι τῶν ἐλάφων οὐ κερατοφυοῦσιν. Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ, ἑλεῖν τοὺς ὄφεις, οἱονεὶ ἕλοφός τις ὤν. Τούτους γὰρ ἐσθίων, καθαίρεται φυσικῶς. Οὕτως γοῦν, ὅτε ἀφανεῖς ὦσιν οἱ ὄφεις, αὐτὸς τὸ κέρας αὐτοῦ προστρίβει εἰς πέτραν. θερμαινόμενον δὲ ποιεῖ τὴν ἀναθυμίασιν. ἧς μεταλαμβανόμενοι οἱ ὄφεις, τῶν φωλεῶν ἐξιᾶσιν. Ἢ ἄγριον αἶγα.] Σύνηθες γὰρ αὐτῷ, ταύτας θηρεύειν. 25. Πεινάων.] Πεινῶν. Κατεσθίει.] Κατατρώγει. Εἴπερ ἂν αὐτόν.] Κἂν αὐτόν. 26. Σεύωνται.] Διώκωσι. Θαλεροί.] Ἀκμαῖοι. Παρὰ τὸ θάλλειν, ὅ ἐστιν, αὔξειν τῇ ἡλικίᾳ. Αἰζηοί.] Νεανίαι. 28. Ὀφθαλμοῖσιν ἰδών.] Περισσὸν τὸ ὀφθαλμοῖς. ἤρκει γὰρ τὸ ἰδών. Φάτο.] Ἐλογίσατο. Τίσασθαι.] Τιμωρήσασθαι. Ἀλείτην.] Ἁμαρτωλὸν, ἐχθρόν. 29. Αὐτίκα.] Παραχρῆμα, εὐθέως. Ἐξ ὀχέων.] Ἐκ τῶν ἁρμάτων. Σὺν τεύχεσι.] Σὺν τοῖς ὅπλοις. Ἆλτο.] Καθήλατο. Χαμᾶζε.] Χαμαὶ. εἰς τὴν γῆν. 30. Ἐνόησεν.] Ἐθεάσατο. 31. Ἐν προμάχοισιν.] Ἐν τοῖς πρωταγωνισταῖς. Φανέντα.] Ὀφθέντα. Κατεπλήγη.] Ἐφοβήθη, ἐδειλώθη. Φίλον ἦτορ.] Τὴν προσφιλεστάτην αὐτοῦ ψυχήν. 32. Ἄψ δέ.] Πάλιν δέ. εἰς τοὐπίσω. Ἔθνος.] Πλῆθος. Ἐχάζετο.] Ἀ-

ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
οὔρεος ἐν βήσσης, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
ἂψ τ' ἀνεχώρησεν, ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς·
ὣς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων,
δείσας Ἀτρέος υἱὸν, Ἀλέξανδρος θεοειδής.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γύναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ,
αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων.
ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
εἶδος ἔπ'· ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή.

33. δράκοντα Ϝιδών. 38. νείκεσσε Ϝιδὼν—Ϝεπέεσσι.
39. Δύσπαρι, Ϝεῖδος. 42. vulg. ἐπόψιον. 45. Ϝεῖδος.

38—57. Hector graviter objurgat Paridis ignavam et meticulosam indolem.

38. αἰσχρὰ ἔπη Homero sunt λόγοι ὀνειδιστικοὶ, ut contra καλὰ ἔπη, ἐγκωμιαστικοί. Eustath.

39. Δύσπαρι. exitiose Paris! Sic δύσποτμος et alia. Similiter κακοΐλιον Τ. 260.—εἶδος ἄριστε scilicet, οὐ δὲ τὴν ἀρετήν. Sic inf. Ε. 787. Achivi κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί. γυναιμανὲς, ὁ ἐπὶ γυναιξὶ μαινόμενος.—40. ἄγονος vel ὁ μὴ γεννῶν, ἄτεκνος, vel ὁ μὴ γεννηθεὶς, non natus, ut ἀπόγονος, ἔκγονος, δίγονος et al. alterum hoc præfertur. Utinam (proprie, quam debebas!) nec natus esses, nec uxorem duxisses!—41. καί κε τὸ βουλοίμην (sc. μᾶλλον) ἢ—42. λώβην, ut *opprobrium*, pro homine probroso.—ὑπόψιον (κατὰ τῶν) ἄλλων· non tam, *suspectum*, quam *invisum*, ἐπονείδιστον ἄλλοις, vel ἐν ἄλλοις forte etiam τὸ ὑπόψιον est accipiendum, pro τὸ ὄνειδος, τὸ μῦσος, dictum.

νεχώρει. Κῆρ' ἀλεείνων.] Φυλασσόμενος, καὶ ἐκφεύγων τὴν θανατηφόρον μοῖραν. 33. Δράκοντα.] Μέγαν ὄφιν. Παλίνορσος.] Εἰς τοὐπίσω ληπτός. εἰς τοὐπίσω ὁρμήσας. Ἀπέστη.] Ὑπεχώρησεν. 34. Οὔρεος.] Ὄρους. Ἐν βήσσης.] Τοῖς γονιμωτάτοις καὶ βασιμωτάτοις τόποις τῶν ὀρῶν. Τρόμος.] Φόβος. Γυῖα.] Γόνατα, μέλη. 35. Ὦχρός τέ μιν.] Ὠχρίασις δὲ αὐτόν. Εἷλεν.] Ἔλαβε. Παρειάς.] Σιαγόνας. Ἀπὸ μέρους δ' ἔφη ὅλον τὸ πρόσωπον. 36. Ἔδυ.] Ὑπεισῆλθε. Μεταφορικῶς, ἀπὸ τῶν εἰς τοὺς φωλεοὺς καταδυνόντων ἑρπετῶν. Ἀγερώχων.] Αὐθαδῶν. ὑβριστῶν. 37. Δείσας.] Εὐλαβηθείς. Ἀτρέος υἱόν.] Μενέλαον. 38. Νείκεσσεν.] Ὕβρισεν, ἐκακολόγησεν. Αἰσχροῖς.] Ὀνειδιστικοῖς. 39. Δύσπαρι.] Ἐπὶ κακῷ ὠνομασμένε Πάρι. κακὲ Πάρι. Εἶδος ἄριστε.] Τὸ εἶδος βέλτιστε. Γυναιμανές.] Ἤτοι, ἐπὶ γυναιξὶ μαινόμενε. ἤ, γυναῖκας εἰς μανίαν φέρων διὰ τὸ κάλλος. Ἠπεροπευτά.] Ἀπατεὼν, ψεῦστα. 40. Αἴθ' ὄφελες.] Εἴθε ὤφειλες. Ἔστι δὲ ἐπίῤῥημα εὐκτικόν. Ἄγονός τ' ἔμμεναι.] Μὴ γεγεννῆσθαι. Ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.] Ἢ γεννηθεὶς πρὸ γάμου ἀπολέσθαι. 41. Καί κεν τὸ βουλοίμην.] Καὶ δὴ τοῦτο ἤθελον. Καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν.] Καὶ γὰρ οὕτω πολὺ βέλτιον ἦν ἡμῖν. Ἦεν.] Ἦν, ὑπῆρχεν. 42. Λώβην.] Ὕβριν. Καὶ ὑπόψιον ἄλλων.] Καὶ ἔμπροσθεν τῶν λοιπῶν ὑποβλεπόμενον διὰ μῖσος. 43. Ἦπου.] Ὄντως δή. Καγχαλόωσι.] Χαίρουσιν, ὅ ἐστιν, ἐν χαλάσματι ποιοῦσι τὴν ψυχήν. Καρηκομόωντες.] Τὰς κεφαλὰς κομῶντες, ἀνδρείας χάριν. 44. Φάντες.] Ὑπολογισάμενοι, ὑπολαβόντες. Ἀριστῆα.] Ἄριστον. Πρόμον.] Πρόμαχον. Οὕνεκα.] Διότι. Καλόν.] Χαρίεν, ἔνδοξον. 45. Εἶδος.] Μορφή. Ἔπ'.] Ἔπεστί σοι.

ἦ τοιόσδε ἐὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
ἐξ Ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων;
πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ,
δυσμενέσι μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ;
οὐκ ἂν δὴ μείνειας Ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
γνοίης χ', οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
ἥ τε κόμη, τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη

46. forte ἦ τοιοῦτος ἐὼν—. 48. εὐϝειδέ'.
51. κατηφείην. præstabit κατηφείη. 55. τό τε ϝεῖδος.

46. Turbatam hominis irati orationem observa in sqq. *Tu, cum talis esses, ausus es.*—48. μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, παραγενόμενος πρὸς ἀλλοεθνεῖς.—49. ἐξ Ἀπίης γαίης, e Peloponneso; sed v. ad A. 270.

52. οὐκ ἂν δὴ μείνειας. ὑπομείνειας. annon debueras sustinere Menelaum congredientem tecum!—54. experturus fuisses, victus ac prostratus, qualis ille vir sit, cujus uxorem tu corrupisti; nil tibi in pugna cum eo hæc mollities, qua insignis es, profutura fuisset. *citharam* pro arte cithara canendi dictam puta. δῶρα Ἀφροδίτης jam veteres acceperunt simpliciter de iis, quæ mox memorantur ἥ τε κόμη τό τε εἶδος, forma et pulcritudo quam Venus impertit. Aliis locis alio sensu *Veneris munera* dicta esse, nemo dubitet. cf. ad Virgil. Æn. IV. 33.

56. 57. Similis orationis color A. 231. 232. λάϊνον ἕσσο χιτῶνα antiqua loquendi forma de eo qui lapidibus obruitur. Simile est *terram induere* γαῖαν ἐφέσσασθαι, de sepultis. Pindar. N. XI. 21. Apollon. I. 691.

Βίη.] Δύναμις. Φρεσσί.] Τῇ διανοίᾳ. τουτέστιν, οὐκ εἶ ἔμψυχος, οὐδὲ τὴν τυχοῦσαν ἔχεις δύναμιν. Ἀλκή.] Ἡ τοῦ σώματος δύναμις. 46. Ἦ, τοιόσδε ἐών.] Ἦ, τοιοῦτος, φησὶν, ὢν ἐπονείδιστος, οἷόν σε ὁρῶμεν νῦν δειλόν. Ἐών.] Ὢν, ὑπάρχων. Ποντοπόρῃσι.] Ταῖς διὰ θαλάσσης τὴν πορείαν ποιουμέναις καὶ πλεούσαις. πόντος γὰρ, ἡ θάλασσα. Νέεσσι.] Ναυσίν. 47. Ἐπιπλώσας.] Ἐπιπλεύσας. Ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας.] Ἄγαν εὐαρμόστους, ἢ ἐπεράστους φίλους, τουτέστιν, αὐτῷ ὁμοίους φίλους, καὶ ἅρπαγας, συναθροίσας. Ἀγείρας.] Συναθροίσας. 48. Μιχθείς.] Παραγενόμενος, μιγείς. Ἀλλοδαποῖσιν.] Ἀλλοεθνέσι. ξένοις. Εὐειδέα.] Εὐειδῆ, εὔμορφον. Ἀνῆγες.] Διὰ θαλάσσης πλέων ἔφερες. 49. Ἐξ Ἀπίης γαίης.] Ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ μακρὰν ἀπεχούσης γῆς. ἢ, Ἀπίης τῆς Πελοποννήσου, οὕτω λεγομένης ἀπὸ Ἄπιδος τοῦ, Φορωνέως. Αἰχμητάων.] Πολεμικῶν. 50. Πῆμα.] Κακόν. Πόληΐ τε.] Καὶ τῇ πόλει. Παντί τε δήμῳ.] Καὶ ὅλῳ τῷ πλήθει τῶν Τρώων. 51. Δυσμενέσσιν.] Ἐχθροῖς, πολεμίοις. Χάρμα.] Γέλωτα, χαράν. Κατηφείην.] Αἰσχύνην, ὄνειδος. Οἱ γὰρ αἰσχυνόμενοι, κατηφεῖς εἰσι. 52. Μείνειας.] Ὑπομείνειας. Ἀρηΐφιλον.] Πολεμικόν. 53. Γνοίης κεν.] Μάθοις ἄν. Οἵου.] Ὁποίου. Φωτός.] Ἀνδρός. Θαλερήν.] Ἀκμαίαν, νέαν. Παράκοιτιν.] Γυναῖκα, γαμετήν. 54. Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ.] Οὐκ ἄν σοι βοηθήσῃ. Κίθαρις.] Ἡ κιθαρῳδία. Δῶρ' Ἀφροδίτης.] Ἡ Ἑλένη, ἢ ὅπερ ἔχεις κάλλος. 55. Ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.] Ὅτ' ἂν ἀναιρεθῇς συστὰς εἰς μάχην τῷ Μενελάῳ. Κόνιν γὰρ ἔλεγον καὶ τὴν μάχην οἱ παλαιοί. 56. Δειδήμονες.] Δειλοί. Ὡς πρὸς ἡμᾶς τοὺς βασιλέας. Ἦ τέ κεν ἤδη.] Νῦν γὰρ εὐθέως ἄν.

λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, κακῶν ἕνεχ', ὅσσα ἔοργας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν·
αἰεί τοι κραδίη, πέλεκυς ὥς, ἐστὶν ἀτειρής,
ὅς τ' εἶσι διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
ὣς τοι ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστί.
μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης.
οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,

57. Fέσσο—ὅσσα FέFοργας. cf. inf. 351. 58. προσέFειπε—θεοFειδής. 60. πέλεκυς Fὼς Bentl.

58—75. Paris Hectoris iram placat, et se pugnæ singulari cum Menelao offert. Mirum tamen, eum non id monere, quod primo loco dicendum erat, se inermem aut leviter armatum cum armato congredi non potuisse.

59. ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας. merito, καθηκόντως. ut æquum erat. Desideratur apodosis, et varie subjicitur. Equidem substituam: feram, nihil reponam, *quandoquidem* jure me objurgas. Attamen, pergit v. 60. tu ad tuum modulum non metiri debebas alios, cum tu rigidum et imperterritum animum habeas, qui nullo periculo percellitur.

Paridis autem persona constituenda est ex his aliter, quam a serioribus factum: non est homo imbellis; cui robur et vires desint; sed satis fortis; non tamen satis firmi et imperterriti animi; etsi forte paullo jactantior; idem animi placidi et æqui; nec tam mollis, quam elegans. Cum vires corporis pugnæ fortunam tum constituerent, conspecto Menelao graviter armato ipse leviter armatus refugit territus, nunc ab Hectore objurgatus, recipit animum, et ad pugnam se accingit.

60. αἰεί τοι κραδίη, πέλεκυς ὥς, ἐστὶν ἀτειρής. Comparatio notabilis, quam ad animi duritiem referre necesse est, quatenus in illa fortitudo et imperterrita mens continetur. Itaque poetæ synonyma sunt ἀτειρὴς et ἀτάρβητος, κραδίη ἀτειρὴς et ἀτάρβητος νόος.

61. ὅς τ' εἶσι διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος—εἶσι pro graviore vocabulo διεῖσι, *penetrat*, vi hominis, et 62. ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωὴν, sc. ὁ πέλεκυς, ut contra ferrum obtusum ἀμβλύνει, retardat impetum secantis; at ὅς ῥά τε ad ἄνδρα est referendum.

64. δῶρα Ἀφροδίτης quæ sint v. ad vs. 54. πρόφερε pro ὀνείδιζε. hoc uno loco. red-

57. Λάϊνον.] Λίθινον. Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα.] Λιθόλευστος ἐγεγόνεις, λίθοις βληθεὶς ὑπὸ πάντων ἀπωλώλεις. Ἕσσο.] Ἐνεδέδυσο. Ἔοργας.] Εἰργάσω. 59. Κατ' αἶσαν.] Κατὰ τὸ προσῆκον. Ἐνείκεσας.] Ὠνείδισας, ἐπέπληξας. Οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν.] Οὐδ' ὑπὲρ τὸ προσῆκον. 60. Αἰεί τοι.] Διαπαντός σοι. Κραδίη.] Ἡ καρδία. Ἡ ψυχή. Πέλεκυς ὥς.] Ὡς πέλεκυς. Ἀτειρής.] Ἀκαταπόνητος. 61. Ὅστ' εἶσιν.] Ὅστις πέλεκυς εἰσέρχεται. Διὰ δουρός.] Διὰ δόρατος, διὰ ξύλου. Ὑπ' ἀνέρος.] Ὑπ' ἀνδρός. Προσληπτέον δὲ τὸ, καταφερόμενος. Ὅς ῥά τε τέχνῃ.] Ὅστις μετὰ τέχνης. 62. Νήϊον.] Ξύλον πρὸς νηῶν κατασκευὴν ἐπιτήδειον. Ἐκτάμνησιν.] Ἐκκόπτει. Ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν.] Αὔξει δὲ τὴν τοῦ ἀνδρὸς δύναμιν ὁ πέλεκυς, ὀξὺς ὑπάρχων καὶ διερχόμενος ἑτοίμως. ὥσπερ ὁ ἀμβλὺς τοὐναντίον ποιεῖ. 63. Ὣς τοι.] Οὕτως σοι. Ἀτάρβητος.] Ἀκαταπτόητος, ἄφοβος. Νόος.] Νοῦς, ψυχή. 64. Ἐρατά.] Ἐπέραστα, καλά. Πρόφερε.] Ὀνείδιζε. Χρυσῆς.] Χρυσοφόρου, καλῆς. Ἑστιαία δὲ ἡ γραμματική φησιν, ὅτι πεδίον ἐστὶ χρυσοῦν καλούμενον, ἐν ᾧ χρυσῆν Ἀφροδίτην τιμᾶσθαι, καὶ εἶναι οὕτως χρυσῆς Ἀφροδίτης ἱερόν. καὶ οἱ μὲν, ἀπὸ τῆς Πάφου· οἱ δὲ, τὴν καλήν. Κλεάνθης δὲ, καὶ ἐν Λέσβῳ οὕτω τιμᾶσθαι Ἀφροδίτην χρυσῆν. 65. Οὔτοι.] Οὐδαμῶς σοι. Ἀπόβλητα.] Ἀποβολῆς ἄξια. Τὰ ὑπὸ

ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
νῦν δ' αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ Ἀρηΐφιλον Μενέλαον
συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας,

66. δῶσι Fεκών. 72. τε Fοίκαδ'.

dunt sic Schol. Hesych. Suid.—66. ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο illa sc. θεοῦ μὴ διδόντος. Est adeo ἑκὼν non tam lubens, volens, sed, suo Marte, sua opera, οἰκείᾳ σπουδῇ, aut ut Clarke, suo arbitrio: si non acceperit ea a natura; quæ autem naturæ bona sunt, perpetuo veterum usu sunt θεόσδοτα. θεῖα. ut centies in Pindaro.

70. καὶ κτήμασι πᾶσι. Multas divitias cum Helena abduxisse fertur Paris; de quibus et ipsis reddendis inter Achivos et Trojanos actum fuit. v. Il. N. 626. X. 114. sq. cf. Obss. συμβάλετε, comparate nos.—72. ἑλὼν εὖ πάντα. omnia omnino. *Ern.*—73. φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες. Notatum jam ad B. 124. ὅρκια sc. ἱερεῖα, victimas, intelligi, et hinc natum esse Ionibus genus loquendi, ut sit simpliciter συνθέσθαι. οἱ δ' ἄλλοι (ὑμεῖς μὲν) ναίοιτε, τοὶ δὲ νεέσθων redeunto domum; pro hoc dixit 75. Ἄργος et Ἀχαιΐδα, sive ut sint opposita, illud Peloponnesi, hæc Thessaliæ; seu potius per appositionem, ut utrumque sit Argos, seu Argolis, quam Achæi inhabitabant; cf. ad B. 684.

76—120. Hectore auctore, convenit inter Achivos et Trojanos de pugna inter Menelaum et Paridem constituenda.

θεῶν, φησι, διδόμενα δῶρα οὐκ ἔστι μὲν ἀρνήσασθαι ὅταν εἰσί· μὴ διδόμενα δὲ παρ' αὐτῶν ἀδύνατόν τινα λαβεῖν οἰκείᾳ σπουδῇ. Ἐρικυδέα.] Μεγάλα, ἔνδοξα. 66. Ὅσσα κεν.] Ὅσα ἄν. Ἑκὼν δέ.] Βουλόμενος δέ. Οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.] Οὐκ ἄν τις λάβοι. 67. Νῦν δ' αὖ.] Νῦν δὲ δή. Κάθισον.] Καθίδρυσον, καθεσθῆναι ποίησον. 69. Αὐτὰρ ἐμέ.] Ἐμὲ δέ. 70. Ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι.] Περὶ τῆς Ἑλένης, καὶ τῶν κτημάτων αὐτῆς. 71. Ὁππότερος δέ κεν.] Ὁποῖος δέ. Ὁ τρόπος διπλασιασμός. ἡ διάλεκτος Αἰολίς. Κρείσσων τε γένηται.] Ἰσχυρότερος, ἐπικρατέστερος φανῇ. 72. Ἑλών.] Λαβών. 73. Φιλότητα.] Φιλίαν. Καὶ ὅρκια πιστά.] Καὶ ὅρκους πιστούς. Ταμόντες.] Ὅ ἐστι δι' ἐντόμων ποιήσαντες. 74. Ναίοιτε.] Κατοικεῖτε. Ἐριβώλακα.] Μεγαλόβωλον, εὔγειον. Τοὶ δέ.] Οὗτοι δὲ οἱ Ἕλληνες. Νεέσθων.] Πορευέσθωσαν. 75. Ἄργος ἐς.] Εἰς τὸ Ἄργος. Ἱππόβοτον.] Ἱπποτρόφον. Ἴασος καὶ Πελασγὸς Τριόπα παῖδες, τελευτήσαντος αὐτοῖς τοῦ πατρὸς, διείλοντο τὴν βασιλείαν. Λαχὼν δὲ Πελασγὸς μὲν τὰ πρὸς Ἐρασῖνον ποταμὸν, ἔκτισε Λάρισσαν. Ἴασος δὲ τὰ πρὸς Ἦλιν. Τελευτησάντων δ' αὐτῶν, νεώτατος ἀδελφὸς Ἀγήνωρ ἐπεστράτευε τῇ χώρᾳ, πολλὴν ἵππον ἐπαγόμενος. Ὅθεν ἐκλήθη Ἱππόβοτον μὲν τὸ Ἄργος, ἀπὸ τῆς Ἀγήνορος ἵππου· ἀπὸ δὲ Ἰασοῦ Ἴασον. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος ἐν Ἀργολικοῖς Ἴασον Ἄργος, Πελασγικὸν Ἄργος, Ἱππόβοτον Ἄργος. Ἀχαιΐδα.] Τὴν Πελοπόννησον λέγει Ἀχαΐαν. Καλλιγύναικα.] Καλὰς γυναῖκας ἔχουσαν. 76. Ὣς ἔφατο.] Οὕτως εἶπεν. Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας.] Ἀντὶ τοῦ, μεγάλως ἐχάρη, τὸν λόγον τοῦτον

καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
ἰοῖσί τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον.
αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄϋσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἄνεῳ τ' ἐγένοντο
ἐσσυμένως· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ Ἀρηΐφιλον Μενέλαον
οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,

77. ἀνέϝεργε. 81. ἄϋσε ϝάναξ. 83. τι ϝέπος. 85. ἔϝειπε.

78. μέσσου δουρὸς ἑλὼν, ἀψάμενος. Aiunt hoc Hectorem facere, ut videant hostes non emittere se velle hastam, sed impetum pugnæ cohibere. Puto hasta media sui parte arrepta ab eo Trojanos repelli ut in suos ordines se recipiant et acie æquali consistant.

79. 80. Verba de conatu accipi possunt. Etsi necesse non est; nam non omnia tela missa feriunt quem petunt.

83. στεῦται, recte Schol. br. διαβεβαιοῦται γὰρ, ὑπισχνεῖται. Vidimus jam B. 597.

84. ἄνεῳ quod 95. ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, τοῦ θορύβου ἐπαύσαντο. Tum Hector μετ' h. ἐν ἀμφοτέροισιν ἔειπε, secundum ea, in quæ cum Paride convenerat, pugnam offert.

92. ὁππότερος δέ κε νικήσῃ. Infra in ipso fœdere 286. Agamemnon adjicit ποινὴν a Trojanis solvendam. ubi vide, et 302. et 457.

τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀκούσας. 77. Ἰών.] Πορευθείς. Ἀνέεργεν.] Ἀνεῖργεν, ἐκώλυε τοῦ πολέμου. Φάλαγγας.] Τὰς στρατιωτικὰς τάξεις. 79. Ἐπετοξάζοντο.] Ἐπ' αὐτῷ τὰ τόξα ἔβαλλον. 80. Ἰοῖσι.] Βέλεσι. Τιτυσκόμενοι.] Καταστοχαζόμενοι. Σημαίνει καὶ τὸ, ἑτοιμάζειν, ὡς ἐκεῖ· Ὣς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο. Ἔνιοι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ψυχικῶς στοχάζεσθαι· Τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ᾗσι. Λάεσσι.] Λίθοις. Ἔβαλλον.] Ἠκόντιζον. 81. Αὐτὰρ ὁ.] Οὗτος δέ. Μακρόν.] Μέγα. Ἄϋσεν.] Ἐβόησεν. 82. Ἴσχεσθε.] Παύεσθε. Κοῦροι Ἀχαιῶν.] Περιφραστικῶς, οἱ Ἕλληνες. 83. Στεῦται γάρ τι ἔπος.] Διαβεβαιοῦται γὰρ, ὑπισχνεῖται λόγον. Ἐρέειν.] Ἐρεῖν, λέξειν. Κορυθαίολος.] Ὁ αἰόλλων καὶ κινῶν τὴν περικεφαλαίαν. ἐξ οὗ, πολεμικός. 84. Ἔσχοντο.] Ἐπαύσαντο. Ἄνεῴ τ' ἐγένοντο.] Ἥσυχοι. ἄνευ ἰωῆς, τουτέστι, φωνῆς καὶ θορύβου. 85. Ἐσσυμένως.] Σπουδαίως. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν.] Ἐν ἀμφοτέροις. Λέγω δὴ, Τρωσὶ καὶ Ἕλλησιν. Ἡ, μετὰ, ἀντὶ τῆς, ἐν, πρὸς προθέσεως. Ἔειπεν.] Ἔλεξε. 86. Κέκλυτέ μευ.] Ἀκούσατέ μου. 87. Τοῦ εἵνεκα.] Οὗτινος χάριν. Νεῖκος.] Φιλονεικία. Ὄρωρε.] Διεγήγερται. 88. Κέλεται.] Κελεύει. 89. Τεύχεα.] Ὅπλα. Ἐπὶ χθονί.] Ἐπὶ τῇ γῇ. Πουλυβοτείρῃ.] Τῇ πολλοὺς τρεφούσῃ. 90. Ἐν μέσσῳ.] Τουτέστι, μεταξὺ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν. 91. Οἴους.]

κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
θυμὸν ἐμόν. φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς.
ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε καὶ Ἠελίῳ· Διῒ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
αὐτὸς, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι,

93. τε Ϝοίκαδ'. 96. μετέϜειπε. 103. Esse debuit οἴσετε Ϝάρν'.
106. ἐπεί Ϝοι.

97. τὸ ἄλγος pro re, injuria et injuriæ sensu. At φρονέω, non satis definite, sitne pro ὀΐω, ἐλπίζω, an apud me constitutum habeo.

100. εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς sc. τῆς ἔριδος, quod initium controversiæ factum a Paride.—103. Notabile, quod Trojani Terræ et Soli duas victimas, agnum et agnam, cædere jubentur, Achivi tantum unam Jovi, et quidem agnum marem. Facile intelligitur Soli candidum agnum, Terræ nigram agnam mactatam fuisse. Formam talis syzygiæ illustrat Eustath.

Μόνους. 92. Ὁππότερος δέ.] Ὅστις δὲ πρότερος. 94. Φιλότητα.] Φιλίαν. Τάμωμεν.] Πιστωσώμεθα, ὅ ἐστι δι' ἐντόμων ποιήσωμεν. 95. Ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.] Ἐπ' ἄκρας ἡσυχίας ἐγένοντο. Ἀκὴ γὰρ καλεῖται ἡ ὀξύτης. 97. Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο.] Ἀκούσατε νῦν καὶ ἐμοῦ. Μάλιστα γάρ.] Ἐξαιρέτως δέ. Ἄλγος.] Λύπη. Ἱκάνει.] Καταλαμβάνει. 98. Φρονέω.] Φρονῶ, βουλεύομαι, Διακρινθήμεναι.] Διαχωρισθῆναι. 99. Πέποσθε.] Πεπόνθατε. 100. Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος.] Ἕνεκα τῆς ἐμῆς φιλονεικίας, καὶ τῆς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου γενομένης ἁρπαγῆς. αὕτη γὰρ ἀρχὴ κακῶν. 101. Ἡμέων.] Ἡμῶν. Ὁπποτέρῳ.] Ὁποίῳ. ᾧτινι. Θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται.] Τουτέστι, θανεῖν εἵμαρται. 102. Τεθναίη.] Ἀποθάνῃ. Διακρινθεῖτε.] Διαχωρισθείητε. Τάχιστα.] Διὰ τάχους, συντόμως. 103. Οἴσετε.] Κομίσετε, ἄγετε. Ἕτερον λευκὸν, ἑτέραν δὲ μέλαιναν.] Τὰ οἰκεῖα ἑκάστῳ θεῷ ἱερουργούμενα εἰσάγει. τῷ μὲν γὰρ Ἡλίῳ, λαμπρῷ ὄντι, καὶ ἄῤῥενι, φησὶ λευκὸν ἱερουργηθῆναι ἄρνα. τῇ δὲ Γῇ μέλαιναν, καὶ θήλειαν. ἐπεὶ τοιαύτη ἡ θεός. Ἄρνε.] Ἄρνας, δυϊκῶς. 104. Διῒ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.] Τῷ δὲ Διῒ ἡμεῖς ἄλλον κομίσομεν ὡς ξένοι. ἐπεὶ καὶ Ξένιος προσαγορεύεται. 105. Ἄξετε.] Ἀγάγετε. Πριάμοιο βίην.] Περιφραστικῶς τὸν Πρίαμον. Διατί, Διὸς ὑποσχομένου τὴν ἅλωσιν τῆς Ἰλίου, συνθήκας ποιεῖται πρὸς Τρῶας; Ῥητέον οὖν, ὅτι, κατ' ἐνίους, οὐ πιστεύει τῷ ὀνείρῳ. κατὰ δὲ ἑτέρους, οὐδὲν διέφερε, καὶ δι' ἑνὸς μονομαχίαν, ἢ παντὶ τῷ στρατῷ, νικῆσαι. ἄλλως δὲ καὶ προσετέτακτο αὐτῷ καθοπλίσαι τοὺς πάντας, οὐ μάχεσθαι. Ὄφρ' ὅρκια.] Ὅπως τοὺς ὅρκους. 106. Ἐπεί οἱ παῖδες.] Ἐπειδὴ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. Ὑπερφίαλοι.] Ὑπερήφανοι, ἄθεοι, καὶ παραβαίνοντες τοὺς ὅρκους, καὶ τὰς σπον-

μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο.
καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ,
τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
πλησίον ἀλλήλων, ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπε
καρπαλίμως, ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι·
αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων,
νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,

109. οἷς δὲ γέρων. 112. Ϝελπόμενοι. 116. προτὶ Ϝάστυ.
117. Ϝάρνας. 119. Debuit esse ἰδὲ Ϝάρνε κέλευε. 121. Ϝῖρις.

107. *μή τις.* supplenda sunt: ut adeo verendum sit, ne. vel, quo caveatur, ne.—*ὅρκια δηλεῖσθαι* violare Δ. 67. est alio modo *ὑπὲρ ὅρκια δηλεῖσθαι.* cf. inf. 299.—108. *φρένες ἠερέθονται. leves sunt. ἀβέβαιοι καὶ ἄστατοι. κουφότεραι. ἀείρω. ἀερέθω. ἠερέθω.* unde *μετήορος* hoc sensu. cf. Etymol. h. v.—109. Prudentia prisco more declarata: ut Od. Ω. 451. *ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.* Mox *ὅπως—γένηται* sc. *τὰ πράγματα*, (latet in *οἷς*. est enim: *οἷς δὲ πράγμασι—ὅπως αὐτά.*) peragatur negotium optimo modo inter amba sc. transigentes. Sic puto vere. Durius alterum ut *τὰ ἀμφότερα* sint *τὰ πρόσω καὶ τὰ ὀπίσω.*

111—115. Accipitur conditio pugnæ.—114. *τεύχεα ἐξεδύοντο.* sunt scuta, quæ deponunt forte et hastæ. nihil amplius—115. *ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα* aut ad arma humi posita spectat, ita tamen paullo otiosius hoc est adjectum, ita ut parum spatii inter eos relinqueretur; aut ad intervallum inter utramque aciem, *τὸ μεταίχμιον.* itaque ipsi Trojani et Achivi stabant *πλησίον ἀλλήλων* sibi ex adverso in acie.

121—244. Interponitur episodium de Helena ad muros et portam progressa ut

δὰς τὰς διὰ φιαλῶν γιγνομένας. 107. Ὑπερβασίῃ.] Παραβάσει, ἀδικίᾳ. Διὸς ὅρκια.] Τοὺς Διὸς ὅρκους. Δηλήσηται.] Βλάψει τῷ παρελθεῖν αὐτούς. 108. Ὁπλοτέρων.] Νεωτέρων. Ἠερέθονται.] Ἀπαιωροῦνται, κρέμανται. οἷον οὐκ εἰσὶν σταθεραὶ, ἀλλ' ἀβέβαιοι. 109. Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν.] Ἐν οἷς δ' ἂν ὁ γέρων παρῇ. Πρόσσω καὶ ὀπίσσω.] Εἰς τὸ παρὸν, καὶ εἰς τὸ μέλλον. 110. Λεύσσει.] Ὁρᾷ, βλέπει. Ὄχ' ἄριστα.] Ἐξόχως ἄριστα. 112. Ἐλπόμενοι.] Ἐλπίζοντες. Ὀϊζυροῦ.] Ἐπιμόνου, χαλεποῦ. 113. Ἔρυξαν.] Κατέσχον. Ἐπὶ στίχας.] Ἐπὶ τὰς τάξεις ἐφεξῆς. Ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.] Ἐξῆλθον δὲ καὶ αὐτοί. 114. Τεύχεα.] Ὅπλα. Παρὰ τὸ τεύχεσθαι, ὅ ἐστι, κατασκευάζεσθαι. Ἐξεδύοντο.] Ἀπεδύοντο, ἀπετίθεντο. 115. Πλησίον.] Ἐκ τοῦ σύνεγγυς. Ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.] Βραχὺ δ' ἦν τὸ μεταξὺ τῶν στρατευμάτων διεῖργον αὐτοὺς χωρίον. Ἄρουρα.] Γῆ. Παρὰ τὸ ἀροτριοῦσθαι. 116. Προτὶ ἄστυ.] Πρὸς τὴν πόλιν. 117. Καρπαλίμως.] Ταχέως. 118. Προΐει.] Προέπεμψεν. 119. Γλαφυράς.] Κοίλας. Ἰέναι.] Παραγενέσθαι. 120. Οἰσέμεναι.] Οἴσειν, κομίσειν. Ἔλαβε δὲ ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. 121. Ἶρις δ' αὖτε.] Ἡ δὲ Ἶρις,

εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων,
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,
δίπλακα πορφυρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.

122. Ϝειδομένη. 124. Ϝεῖδος. 126. Olim δίπλακα μαρμαρέην. 128. Ϝέθεν.

pugnam inter Paridem et Menelaum prospiceret; expeditur res a poeta per Iridem, non ab aliqua dea missam sed sponte nuntiantem, et simpliciter Famæ personam sustinentem: ut adeo otiose in carmen illa inferatur; quod alibi non fit; saltem, quoties fit, ex ipsa re necessitas suboritur, ut E. 353. Ψ. 198. Assumserat illa faciem Laodices, e Priamo natæ, Helicaoni, Antenoris filio, nuptæ. De ea v. Z. 251.

Quod si de episodii virtute quæras, nihil ad rerum summam ab hoc Helenæ progressu profectum videas. At affert narratio varietatem et jucunditatem, opportunitate noscendi cum ipsam Helenam, tum Menelaum, Ulyssem, Ajacem, Idomeneum. Nec vero existimare velim narratum hoc accepisse poetam a majoribus: sed poetæ ingenio probabile hoc videri debuit, inter prospicientes de muro etiam Helenam fuisse; didito enim per urbem nuntio, congressos exercitus repente deposuisse arma, et advenientibus præconibus, qui caussam rei exponerent, Helenam quoque novam rem audiisse et in murum procurrisse. Ipsius autem mulierculæ intererat nosse, agi jam de eo, utri marito ipsa cessura sit. Ceterum vides mores istius ætatis: nihil de sensu animi feminæ, adspectantis pugnam inter duo maritos, memoratur; nihil de amore, miseratione, pudore; omnino ejus de qua pugnatur, nulla ratio habetur. Facit tamen hoc ipsum ad dignitatem et austeritatem antiquam epicam.

125. ἱστὸν, textum. telam. per appositionem, δίπλακα sc. χλαῖναν. Quæ δίπλαξ fuerit, cum ipsa vox non unum modo vestimenti genus declarare possit, dubitatum jam inter veteres, cum modo de veste dupliciter complicata, et corpori circumjecta, modo de veste interioribus villis, modo de veste duplici filo (διμίτῳ) accipiant; nec recentiores, in his Salmas. in Tertull. de Pallio, p. 396. rem expediunt. Probabilior est prima ratio, fuisse textum amplius et latius, quo duplicato involvi corpus posset defluente in pedes.

πολέας ἐνέπασσεν ἀέθλους. πάσσειν per ποικίλλειν, figuris variare, bene redditur. qua arte haud dixerim; filisne an lamellis aureis attextis? acu affixis? Notabilia autem occurrunt in Homericis pluribus locis artis textoriæ incrementa prisca hac ætate, quod tot tantarumque rerum species intexere narrantur mulieres. Luxurie ingenii confinxere hinc seriores stupenda magis quam miranda, ut Jasonis lænam operose textam, et signis variis ornatam, δίπλακα πορφυρέην, Apollon. I. 721. sq.

128. Monendum est semel de observando prisco sermone, sæpe obvio, quod *ma-*

ἡ τῶν θεῶν ἄγγελος. Σημαίνει δὲ δύο, αὐτὴν τὴν σωματοειδῆ θεὰν, καὶ τὸ νεφελῶδες σύστημα. οἷον· Ἴρισσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων Ἐν νέφεσι στήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων. 122. Γαλόῳ.] Γάλῳ. Γάλως, δέ ἐστιν ἀνδρὸς ἀδελφή. Ἀντηνορίδαο.] Ἀντήνορος παιδὸς, Ἑλικάονος. Δάμαρτι.] Γυναικί. Παρὰ τὸ δεδμῆσθαι, καὶ ὑποτετάχθαι τῷ ἀνδρί. 123. Ἔχεν.] Εἶχεν, ἐγεγαμήκει. Κρείων.] Βασιλεύς. 124. Εἶδος ἀρίστην.] Τὴν μορφὴν καλήν. 125. Τήν δ' εὗρε.] Ταύτην δὲ κατέλαβε. Δέον εἰπεῖν, ἣν, ἄρθρον προτακτικὸν ἀντὶ ὑποτακτικοῦ. Ἐν μεγάρῳ.] Ἐν τῷ οἴκῳ. 126. Δίπλακα.] Διπλοΐδα, διπλοῦν ἱμάτιον, ὅ ἐστι, χλανίδα. Μαρμαρέην.] Λαμπρὰν, λευκήν. Πολέας δέ.] Πολλοὺς δέ. Ἐνέπασσεν.] Ἐνεποίκιλλεν, ἐνέπλεκεν. Ὅθεν καὶ τὰ ποικίλα παραπετάσματα παστοὶ καλοῦνται. Ἀέθλους.] Νῦν τοὺς κατὰ τὸν πόλεμον πόνους. 128. Οὓς ἕθεν εἵνεκα.] Οὕστινας ἕνεκα αὐτῆς. Ἔπασχον.] Ὑπέμενον.

ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·
οἱ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο·
τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις.
Ὣς εἰποῦσα, θεὰ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
ἀνδρός τε προτέροιο καὶ ἄστεος ἠδὲ τοκήων.
αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,
ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,

129. ὠκέα Ϝῖρις. 130. θέσκελα Ϝέργα Ϝίδηαι. 133. ὀλοϜοῖο.
138. f. τῷ δέ γε. 139. Ϝειποῦσα. 140. Fuit. προτέρου καὶ Ϝάστεος.

nuum opera ubique interponitur: ὑπ' Ἄρηος παλαμάων pro ὑπ' Ἄρεως, in bello. Sic sup. de Apolline Α. 97. χεῖρας ἀφέξει. et sexcenties similia.

130. Δεῦρ' ἴθι, Νύμφα φίλη. Apparet voc. Νύμφης honoris vocabulum fuisse, ut δέσποινα, saltem omnino pro γυνή. θέσκελα ἔργα, πρᾶγμα θεῖον. θαυμάσιον, res miro eventu.—135. ἀσπίσι κεκλιμένοι, pro ἐπὶ, ἐν ἀσπίσι. Sic nude solet vocem ponere. ut Λ. 371. στήλῃ κεκλιμένος. Φ. 549. φηγῷ, et sic alibi. Virgilianum est: *Stant longis annixi hastis.* Active σάκε' ὤμοισι κλίναντες alio tamen modo dicti sunt, in ipsa pugna Λ. 592. Ν. 488.

139. Nuntio audito, patriæ, parentum maritique prioris desiderio mota Helena procedit ad muros. Adspectu percussi pulcritudinem feminæ stupent ipsi senes. Locus nobilissimus.

Ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.] Ὑπὸ τῶν τοῦ πολέμου χειρῶν. Ὁτὲ δὲ, μηχανῶν, ὡς ἐκεῖ· Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος. 129. Ἀγχοῦ.] Πλησίον. Ἱσταμένη.] Στᾶσα. Προσέφη.] Προσεῖπε. Πόδας ὠκέα.] Τοῖς ποσὶ ταχεῖα. 130. Νύμφα.] Νύμφη, Ἰωνικῶς. Θέσκελα.] Θεῖα, θαυμαστά. Ἴδηαι.] Θεάσῃ. 131. Ἱπποδάμων.] Ἱππικῶν, πολεμικῶν. Χαλκοχιτώνων.] Σιδηροθωράκων. 132. Οἳ πρίν.] Οἵτινες τὸ πρότερον. Ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον.] Ἐπέφερον ἀλλήλοις. Πολύδακρυν.] Πολλῶν δακρύων καὶ στεναγμῶν αἴτιον, διὰ τοὺς ἀναιρουμένους ὑπ' αὐτοῦ. 133. Ὀλοοῖο.] Ὀλεθρίου. Λιλαιόμενοι.] Ἐπιθυμοῦντες. 134. Ἕαται.] Καθέζονται. Σιγῇ.] Σιωπῇ. 135. Ἀσπίσι κεκλιμένοι.] Ταῖς ἀσπίσιν ἐπικείμενοι. Παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγε.] Παραπέπηγε δὲ αὐτοῖς, ὅ ἐστι, παράκειται τὰ μακρὰ δόρατα. 137. Μακρῇς ἐγχείῃσι.] Τοῖς μακροῖς δόρασι. 138. Τῷ δέ κε νικήσαντι.] Ἀντὶ τοῦ, τοῦ δὲ νικήσαντος. Κεκλήσῃ.] Κληθήσῃ. Ἄκοιτις.] Γυνὴ, γαμετή. 139. Γλυκὺν ἵμερον.] Γλυκὺν πόθον, ἡδεῖαν ἐπιθυμίαν. Ἔμβαλεν.] Ἐνέβαλε. Θυμῷ.] Τῇ ψυχῇ. 140. Ἀνδρός τε προτέροιο.] Τοῦ πρώτου ἀνδρὸς, ἤγουν τοῦ Μενελάου. Καὶ ἄστεος.] Καὶ τῆς πόλεως. Λέγει δὲ, τῆς Σπάρτης. Ἠδὲ τοκήων.] Καὶ τῶν γονέων. Τυνδάρεω λέγει, καὶ Λήδας. 141. Αὐτίκα.] Παραχρῆμα, εὐθέως. Ἀργεννῇσι.] Λευκαῖς, λαμπραῖς. Καλυψαμένη.] Σκεπασαμένη. Ὀθόνῃσιν.] Ὀθόναις. Λέγει δὲ, ὑφάσμασι λινοῖς. 142. Ὡρμᾶτ'.] Ὥρμα, ἐξῄει. Ἐκ θαλάμοιο.] Ἐκ τοῦ κοιτῶνος, ἐκ τοῦ οἴκου.

οὐκ οἴη, ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ᾽ ἕποντο,
Αἴθρη, Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
αἶψα δ᾽ ἔπειθ᾽ ἵκανον, ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
οἱ δ᾽ ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον ἠδὲ Θυμοίτην,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ᾽, Ἱκετάονά τ᾽, ὄζον Ἄρηος,
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι,
γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι· ἀλλ᾽ ἀγορηταὶ
ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵτε καθ᾽ ὕλην
δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι·

151. τεττίγεσσι ϝεϝοικότες et ὕλϝην.

143. Duæ famulæ adstant matronæ ex more istius ætatis. Sic Penelope procedit Od. A. 335. et al.—144. Æthra, Pitthei filia, Thesei mater: quam Dioscuri, cum Helenam Aphidnæ servatam a Theseo liberarent, servam abduxerunt: unde illa cum Helena Trojam profecta esse tradita est. Ita saltem hæc a Tragicis et serioribus sunt narrata.—150. ἀγορηταὶ ista ætate ad prudentiam in consiliis potius spectat, quam ad eloquentiæ notionem seriorum ætatum.—151. 2. nobiles versus cum propter singularem eloquentiæ notationem tum propter *cicadas*, τέττιγας, quarum cantus apud multos scriptores a suavitate celebratur. Cicadas mares arboribus insidentes recte memorat; (κυανόπτερος ἠχέτα τέττιξ ὄζῳ ἐφεζόμενος est ap. Hesiod. Sc.

Τέρεν.] Τρυφερόν. Ἀντὶ τοῦ, ὑγρόν. Δάκρυ χέουσα.] Δακρύουσα, κλαίουσα. 143. Οὐκ οἴη.] Οὐ μόνη. Ἅμα τῇγε.] Σὺν αὐτῇ δέ. Ἀμφίπολοι.] Θεράπαιναι, δουλίδες. 144. Αἴθρη Πιτθῆος.] Ἑτέρα τῆς Θησέως μητρός ἐστιν αὕτη ἡ Αἴθρα. Αἰσχρὸν γὰρ ὑπάρχει, θεραπαίνης τρόπῳ ἀκολουθεῖν τῇ Ἑλένῃ τὴν Αἴθραν, ἐκυρὰν νομισθεῖσαν. Ὡς γὰρ ἱστορεῖ Ἑλλάνικος, Πειρίθους καὶ Θησεὺς, ὁ μὲν Διὸς ὢν, ὁ δὲ Ποσειδῶνος, συνέθεντο γαμῆσαι Διὸς θυγατέρας. Καὶ ἁρπάσαντες τὴν Ἑλένην κομιδῇ νέαν, παρατίθενται εἰς Ἄφυδναν τῆς Ἀττικῆς Αἴθρῃ, τῇ Πιτθέως μὲν θυγατρὶ, μητρὶ δὲ Θησέως. Οὕτως εἰς ᾅδου παραγίγνονται ἐπὶ τὴν Περσεφόνην. Οἱ δὲ Διόσκουροι, μὴ ἀπολαμβάνοντες τὴν ἀδελφὴν, τὴν Ἀττικὴν σύμπασαν πορθοῦσιν, Αἴθραν δὲ αἰχμαλωτίζουσι. Πιτθῆος.] Τοῦ Πιτθέως. Κλυμένη τε.] Καὶ ἡ Κλυμένη. Βοῶπις.] Εὐόφθαλμος, καλή. 145. Αἶψα.] Ταχέως, συντόμως. Ἵκανον.] Παρεγένοντο. Ὅθι.] Ἔνθα, ὅπου. Σκαιαὶ πύλαι.] Αἱ τῆς Ἰλίου. Αὗται δὲ καὶ Δαρδάνειαι προσαγορεύονται, δι᾽ ὧν ἐξῄεσαν εἰς τὸ πεδίον οἱ Τρῶες. Σκαιαὶ δὲ εἴρηνται, ἤτοι ἀπὸ Σκαιοῦ τοῦ κατασκευάσαντος, ἢ ὅτι ἐν τοῖς σκαιοῖς καὶ ἀριστεροῖς μέρεσι τῆς πόλεως κεῖνται. Οἱ δέ φασιν, ὅτι ἀπὸ τοῦ, σκαιῶς βουλεύσασθαι τοὺς Τρῶας. τὸν γὰρ δούρειον ἵππον κατ᾽ αὐτὰς ἐδέξαντο τὰς πύλας. 146. Οἱ δ᾽ ἀμφὶ Πρίαμον.] Οἱ δὲ περὶ τὸν Πρίαμον. Πάνθοον.] Πάνθουν. Καὶ τὰ ἐφεξῆς δὲ ὁμοίως τούτοις εἰσὶν ὀνόματα κύρια. 147. Ὄζον Ἄρηος.] Ἀπόγονον Ἄρεος. πολεμικόν. 148. Πεπνυμένω ἄμφω.] Ἀμφότεροι φρόνιμοι καὶ συνετοί. 149. Εἵατο.] Ἐκαθέζοντο. Δημογέροντες.] Οἱ τοῦ δήμου ἔντιμοι παρὰ τὸ γῆρας. 150. Γήραϊ δή.] Διὰ γῆρας. Ἀγορηταί.] Δημηγόροι, σύμβουλοι. 151. Ἐσθλοί.] Ἀγαθοί. Τεττίγεσσιν ἐοικότες.] Τέττιξι παραπλήσιοι. Τιθωνοῦ τοῦ Λαομέδοντος, Πριάμου δὲ ἀδελφοῦ, ἠράσθη ἡ Ἡμέρα. ἐξ οὗπερ ἔτεκεν υἱὸν τὸν Μέμνονα. Μακρῷ δὲ βίῳ δαπανηθέντος ἐκείνου, μετέβαλεν αὐτὸν εἰς τέττιγα ἡ θεός. Διὸ δὴ αὐτοῦ τοὺς συγγενεῖς δημογέροντας τέττιξιν εἰκάζει ὁ Ποιητής. Ἱστορεῖ Ἑλλάνικος. Ἐοικότες.] Ὅμοιοι. Οἵτε καθ᾽ ὕλην.] Οἵτινες κατὰ τὴν ὕλην. 152. Δενδρέῳ.] Δένδρῳ. Ἐφεζόμενοι.]

τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἦντ' ἐπὶ πύργῳ.
οἱ δ' ὡς οὖν εἴδον Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
Οὐ νέμεσις, Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
ἀλλὰ καὶ ὧς, τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
ὄφρα ἴδῃ πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε·
οὔτι μοι αἰτίη ἐσσὶ, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν·

154. Ϝεῖδον. 155. Ϝῆκα et Ϝέπεα. 158. εἰς ὦπα ϜέϜοικε.
163. ὄφρα Ϝίδῃ. Erat ὄφρα ἴδῃς.

H. 393.) nam has solas canoras esse constat. Constat quoque hoc cicadarum genus non alarum, sed membranarum in pectore attritu sonos edere. (λιγυρὴν καταχεύετ' ἀοιδὴν Πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων Hesiod. Ἔργ. 582.) Qua de re videndi scriptores rerum naturalium: quibus etiam observatum, jam Aristotelem vera de cicadarum cantu tradidisse H. An. V. 30. IV. 7 et 9. cf. Koeppen ad h. l. Etsi hæc a poetarum interpretatione aliena sunt; ad quam tantum spectant ea quæ vulgo credita sunt; non quæ subtiliore scientiæ doctrina tenentur. ὄπα λειριόεσσαν, teneram, hinc mollem, suavem. Proprie λείρια, τὰ ἄνθη.

156. Observatio est obvia, pulcritudinem Helenæ optime esse descriptam *per vim ad animos* spectantium, et multo magis senum in hoc rerum momento. Nostratibus Lessingii observatio nota est. Præiverat Quinctil. VIII. 4, 21. 22.—160. λίποιτο. *neque illa maneat apud nos*, illa, quæ est πῆμα, *pernicies nobis et liberis nostris.*

161—170. Priamus attractam ad se Helenam de Agamemnone interrogat.

163. ὄφρα ἴδῃ τὸν ἄνδρα, τοὺς συγγενεῖς, τοὺς οἰκείους.

164. 5. Quod non Helenæ culpa accidisse dicere vult, nunc per deorum decreta excusat: ex judicio hominum rudiorum, de quo multa disputata sunt. cf. Od. A. 32.

Ἐπικαθεζόμενοι. Ὄπα.] Φωνήν. Λειριόεσσαν.] Ἐπιθυμητὴν, ἡδεῖαν. ὅτι οἱ ἄρρενες τῶν τεττίγων ᾄδουσιν. Ἱεῖσιν.] Ἀφιᾶσι. 153. Τοῖοι ἄρα.] Τοιοῦτοι δή. Ἡγήτορες.] Ἡγεμόνες. Ἦντο.] Ἐκαθέζοντο. Ἐπὶ πύργῳ.] Ἐπὶ τῷ τείχει. 154. Εἶδον.] Ἐθεάσαντο. Ἰοῦσαν.] Παραγενομένην, ἐρχομένην. 155. Ἦκα.] Ἠρέμα, ἡσύχως. Πρὸς ἀλλήλους.] Πρὸς ἑαυτούς. Ἀγόρευον.] Ἔλεγον. 156. Οὐ νέμεσις.] Οὐ μέμψις. 157. Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικί.] Περὶ τοιαύτης γυναικός. 158. Αἰνῶς.] Λίαν, πάνυ. Θεῇς.] Θεαῖς. Εἰς ὦπα.] Τὴν πρόσοψιν. Ἔοικεν.] Ὁμοία ἐστίν. 159. Ἀλλὰ καὶ ὥς.] Ἀλλὰ καὶ οὕτως τοιαύτη εὐειδὴς ὑπάρχουσα. Νεέσθω.] Σὺν τοῖς Ἕλλησι πορευέσθω. 160. Τεκέεσσί τε.] Καὶ τοῖς τέκνοις. Πῆμα.] Βλάβη, κακόν. Λίπηται.] Καταλειφθείη. 161. Ὣς ἄρ' ἔφαν.] Οὕτως εἶπον. Ἐκαλέσσατο.] Ἐκάλεσε. 162. Πάροιθεν.] Τὸ ἑξῆς ἐστι· παρελθοῦσα ἐν πρόσω, δεῦρο. Ἵζευ.] Καθέζου. 163. Ὄφρα ἴδῃς.] Ὅπως θεάσῃ. Πρότερόν τε πόσιν.] Τὸν πρότερόν σου ἄνδρα. Πηούς τε.] Τοὺς κατ' ἐπιγαμίαν συγγενεῖς. 164. Οὔτι μοι αἰτίη ἐσσί.] Κατ' οὐδέν μοι αἰτία ὑπάρχεις. Θεοί νύ μοι.] Οἱ θεοὶ δή μοι. 165. Οἵ μοι.] Οἵτινές μοι. Ἐφώρμη-

ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
ὅστις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε·
ἦ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασι,
καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε·
ὡς ὄφελε θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο
υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα,
παῖδά τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.

169. Ϝίδον. 170. ἀνδρὶ ϜέϜοικε. 172. φίλε Ϝεκυρέ.

sq.—166. Nondum ante hunc diem tam prope ad urbem accessisse Achivos necesse est, et prospectum esse debuisse e muro liberum, ut Priamus singulorum ora discerneret. Ceterum ex h. l. duxit recensum suum ducum septem ad Thebas Euripides in Phœnissis, ut jam notatum ap. Eustathium et hinc a Valken. ad Phœn. 108.

171. Helena se ipsam accusando culpam elevat. δεινὸς plus est quam αἰδοῖος et ad metum spectat, qui cum reverentia conjunctus est.—173. ἁδεῖν antique non modo *probari*, sed et *præferri*, *eligi*, *scisci*. Scilicet subint. μᾶλλον ἤ. Exhibetur autem hic et Z. 345. sqq. Helena flagitii sui pœnitentia dudum ducta. Multo magis Odyss. Δ. 260.—175. παῖδα τε τηλυγέτην. s. dilectam s. unicam. *Hermionen*, v. Od. Δ. 12.

σαν.] Ἐπελθεῖν καὶ ἐφορμῆσαι ἐποίησαν. 166. Ὥς μοι.] Ὅπως μοι. Πελώριον.] Μέγιστον. Ἐξονομήνῃς.] Ἐξ ὀνόματος εἴπῃς. 167. Ἀχαιός.] Ἕλλην. Ἠΰς τε, μέγας τε.] Πλατὺς, καὶ μέγας. 168. Κεφαλῇ.] Τῷ εἰς ὕψος ἀναστήματι. Μείζονες.] Ὑψηλότεροι. Ἔασιν.] Εἰσὶν, ὑπάρχουσι. 170. Γεραρόν.] Ἔντιμον. Ἔοικεν.] Ὅμοιός ἐστιν. Ἐζήτηται δὲ, πῶς ὁ Πρίαμος τῷ δεκάτῳ ἔτει πυνθάνεται περὶ τῶν ἀρίστων. Ἐπειδὴ πρότερον περὶ τὰς ἀστυγείτονας πόλεις ἐπλανῶντο· ὥς που καὶ ὁ Ποιητής φησι κατὰ Ληΐδα, ὅπῃ ἄρξειεν Ἀχιλλεύς. Νῦν δὲ προσκάθηνται τῇ Ἰλίῳ. Ἢ ὅτι πρότερον μὲν οὐκ ἦγε σχολὴν πυθέσθαι περὶ αὐτῶν, τοῦ Ἀχιλλέως ἰσχυρῶς αὐτοῖς ἐγκειμένου, καὶ μόνον ἑαυτὸν αὐτοῖς ἐπιδεικνύντος, καὶ τῷ φόβῳ κατακλείστους ποιοῦντος. Ἐφρόντιζε γὰρ τὸ τηνικαῦτα Πρίαμος οὐ περὶ τούτων, ἀλλὰ περὶ τοῦ σώζεσθαι τὴν πόλιν. Νῦν δὲ μηνίοντος ἐκείνου, καὶ ἰσοῤῥόπου τῆς μάχης γεγενημένης, ὡς καὶ τοῦ τείχους χωρὶς πολεμεῖν τοὺς Τρῶας, εἰκότως περὶ αὐτῶν πυνθάνεται. Ἕτεροι δέ φασιν, ὅτι ἀπὸ τῆς πανοπλίας, καὶ τῶν ἵππων, αὐτοὺς ἐγνώριζον· ὡς καὶ Πάνδαρον ἐπὶ τοῦ Διομήδους λέγειν· Ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ. Πρότερον δὲ οὐκ ἐτεθέατο οὕτω πάντας ἀόπλους, ὡς νῦν. 172. Αἰδοῖος.] Αἰδοῦς καὶ τιμῆς ἄξιος. Ἐσσί.] Εἶ, ὑπάρχεις. Ἑκυρέ.] Πενθερέ. Ἑκυρὸς δὲ ἐκαλεῖτο καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὁ τοῦ ἀνδρὸς πατήρ. Δεινός τε.] Καὶ φοβερός. 173. Ὡς ὄφελέν μοι.] Εἴθε ὄφειλέ μοι. Ἁδεῖν.] Ἀρέσαι. Ὁππότε.] Ὅτε. Δεῦρο.] Ἐνταῦθα. 174. Υἱέϊ σῷ.] Ἅμα τῷ σῷ παιδί. Ἑπόμην.] Ἠκολούθησα. Θάλαμον.] Νῦν, τὸν οἶκον. περιφραστικῶς. Γνωτούς.] Ἀδελφούς. Λέγει δὲ Κάστορα καὶ Πολυδεύκην. Λιποῦσα.] Καταλιποῦσα. 175. Παῖδά τε.] Καὶ τὴν θυγατέρα. Λέγει δὲ τὴν Ἑρμιόνην. Ὁ δὲ Πορφύριος ἐν τοῖς Ὁμηρικοῖς ζητήμασιν οὕτως φησίν· Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαιθος καὶ Μοῤῥαφίων, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μοῤῥαφίων γένος ἐν Πέρσαις· Κιναίθων δέ, φησι Νικόστρατος, καὶ Αἰθιόλας, παρὰ Λακεδαιμονίοις Ἑλένης δύο παῖδες τιμῶνται. Τηλυγέτην.] Ἀγαπητὴν, μονογενῆ. Καταχρηστικῶς δὲ εἶπε. Κυρίως γὰρ τηλυγέται καλοῦνται οἱ τηλοῦ τῆς γονῆς ὄν-

ἀλλὰ τά γ᾽ οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ᾽ ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς·
οὗτός γ᾽ Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον βασιλεύς τ᾽ ἀγαθὸς, κρατερός τ᾽ αἰχμητής·
δαὴρ αὖτ᾽ ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ᾽ ἔην γε.
Ὣς φάτο· τὸν δ᾽ ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε·
ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον.
ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλους,
λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μύγδονος ἀντιθέοιο,
οἵ ῥα τότ᾽ ἐστρατόωντο παρ᾽ ὄχθας Σαγγαρίοιο·
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην

185. ἔνθα Fίδον. 187. ἐστρατόFωντο Bentl.

sq. ubi etsi Homerus diserte non aliam ex ea prolem susceptam dixerit, filios tamen Menelai et Helenæ alii edunt alios. v. dicta ad Apollod. III. 11, 1.—180. εἴ ποτ᾽ ἔην γε. nondum satis tutam rationem grammaticam interpretandi video. Si usum grammaticum docere possem, dicerem εἴποτε esse pro ὁπότε dictum. *quando ille erat socer meus;* tum cum.

181—190. Agamemnonis fortunam et numerosum exercitum ipse Priamus miratur. ὅτι πολλοί σοι, ὑπό σου, ἐδέδμηντο, *tuo imperio parebant:* ac si diceret: quod adhuc ignorabam.—182. μοιρηγενὲς, ἀγαθῇ μοίρᾳ. (Eustath. εὐμοιρίᾳ) γεγενημένε. Schol. br. Etymol.—184. notabilis locus de re gesta, ex antiqua fama accepta.

185. πλείστους Φρύγας. πλῆθος Φρυγῶν magnum Phrygum exercitum.—αἰολοπώλους,

τες παῖδες, ὅ ἐστιν ἐν γεροντικῇ ἡλικίᾳ σπαρέντες. Δοκεῖ γὰρ, τὰ μετὰ ἀπόγνωσιν τῆς παιδοποιΐας γεννώμενα μᾶλλον ἀγαπᾶσθαι. Καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.] Καὶ τὰς ἐπεράστους μου ὁμήλικας. 176. Ἀλλὰ τά γ᾽ οὐκ ἐγένοντο.] Ἀλλὰ ταῦτα οὐκ ἐγένοντο. Τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.] Διόπερ καὶ κλαίουσα ἐκτέτηκα. 177. Ὅ μ᾽ ἀνείρεαι.] Ὅ με ἀνερωτᾷς. Ἠδὲ μεταλλᾷς.] Καὶ πολυπραγμονεῖς, ἐπιζητεῖς. 179. Ἀμφότερον.] Κατὰ ἀμφότερα. Ἀγαθός.] Ἰσχυρὸς, γενναῖος. Αἰχμητής.] Πολεμιστής. 180. Δαήρ.] Ἀνδρὸς ἀδελφός. Ἔσκεν.] Ἦν. ὑπῆρχεν. Κυνώπιδος.] Ἀναιδεστάτης ἐμοῦ, ὡς κύων. Εἴ ποτ᾽ ἔην γε.] Ἐάν ποτε ἦν. 181. Γέρων.] Ἀντὶ τοῦ, ὁ Πρίαμος. Ἠγάσσατο.] Ἐθαύμασεν. Φώνησέν τε.] Καὶ εἶπεν. 182. Ὦ μάκαρ.] Ὦ μακαριώτατε. Ἀτρείδη.] Υἱὲ τοῦ Ἀτρέως. Μοιρηγενές.] Ἀγαθῇ μοίρᾳ γεγεννημένε. Ὀλβιόδαιμον.] Εὐδαιμονέστατε. 183. Ἦ ῥά νύ τοι.] Εὐλόγως δή σοι. Δεδμήαται.] Ὑποτεταγμένοι εἰσίν. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀλόγων ζώων. δαμάζονται γὰρ κυρίως ταῦτα. 184. Ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν.] Πάλαι γὰρ εἰς τὴν Φρυγίαν παρεγενόμην, τὴν πολλὰς ἀμπέλους ἔχουσαν. Τοὺς δὲ περὶ Ἀπάμειαν τόπους λέγει. οὗτοι γὰρ πολυάμπελοι ἦσαν, τῆς λοιπῆς Φρυγίας μόνον σιτοφόρου οὔσης. 185. Αἰολοπώλους.] Ποικίλως ἱππαζομένους, πολεμικοὺς, ἢ ταχεῖς ἵππους ἔχοντας. 186. Λαοὺς Ὀτρῆος.] Ὀτρεὺς καὶ Μύγδων παραδίδονται ἡμῖν παῖδες Δείμαντος, ἀδελφοὶ τῆς Ἑκάβης, βασιλεῖς Φρυγίας. 187. Οἵ ῥα.] Οἵτινες δή. Ἐστρατόωντο.] Ἐστρατοπέδευον. Παρ᾽ ὄχθας Σαγγαρίοιο.] Παρὰ τὰ χείλη τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ. Ὁ δὲ Σαγγάριος ποταμὸς, πρότερον μὲν ἦν Φρυγίας, νῦν δὲ Γαλατίας. 188. Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐών.] Ὢν, ὑπάρχων. Μελανίππη

ἤματι τῷ, ὅτε τ' ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
ἀλλ' οὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
Δεύτερον αὖτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·
εἴπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅστις ὅδ' ἐστί·
μείων μὲν κεφαλὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
εὐρύτερος δ' ὤμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὸς δὲ, κτίλος ὣς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν·
ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,
ὅστ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.

189. ὅτε ἦλθον vulgo. 190. Fελίκωπες. 191. Ὀδυσῆα Fιδών. 192. Fείπ'. 193. vulgo κεφαλῇ. 194. στέρνοισι Fιδέσθαι. 195. μέν Fοι. 197. Fαρνειῷ—ἔγωγε FεFίσκω. 198. ὀFίων.

ad artem aurigandi spectat, in præliis —189. Amazones ἀντιάνειραι. viris pares, scil. fortitudine, armis. Locus notabilis de antiqua fama, Amazones aliquando Asiam incursasse: cf. Z. 186. Inde Amazonum res multis narrationibus aliis epicis fuere insertæ: ut rebus Herculis, Thesei.

191—8. De Ulysse quærit Priamus. Totus locus est valde celebratus; inprimis 196. sqq. 201. 2.—196. κτίλος ὥς, est Homero ὁ κριὸς, ὁ προηγούμενος τῆς ποίμνης. ὁ ἀρ-

καὶ Ἱππολύτη, θυγατέρες Ἄρεος, τῶν Ἀμαζονίδων προηγούμεναι τῆς στρατιᾶς, αὗται πειρώμεναι τὴν Φρυγίαν ὑφ' ἑαυτὰς ποιῆσαι, διὰ τὸ τὴν χώραν ἱπποτρόφον εἶναι καὶ ἀμπελώδη, παντὶ τῷ στρατεύματι παρασκευασθεῖσαι παρέτυχον εἰς τὴν προειρημένην χώραν, καὶ στρατόπεδον ἔθεντο πρὸς τὸν Σαγγάριον ποταμόν. Τῶν δὲ Φρυγῶν ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡγεμόνες ἦσαν Μύγδων καὶ Ὀτρεύς. Οἵτινες τὴν σφῶν αὐτῶν στρατιὰν προσήνεγκαν, καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν τόπον παρεγένοντο, πρὸς τὸ κωλῦσαι αὐτὰς μὴ ἐπιβῆναι τοῖς αὐτῶν ὅροις. Καὶ ὁ Πρίαμος τῆς Τροίας βασιλεὺς ἐστρατεύσατο κατὰ τῶν Ἀμαζόνων σὺν αὐτοῖς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. Ἐπίκουρος.] Ἀπὸ ξένης χώρας σύμμαχος. Ἐπίκουροι γὰρ λέγονται οἱ τοῖς πολεμουμένοις βοηθοῦντες. σύμμαχοι δὲ, οἱ τῶν πολεμούντων. Μετὰ τοῖσιν.] Ἐν τούτοις. Ἐλέχθην.] Συγκατηριθμήθην, κατετάγην. 189. Ἤματι τῷ.] Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι.] Αἱ ἶσαι κατὰ δύναμιν ἀνδράσιν, ἢ αἱ ἐναντιούμεναι ἀνδράσιν. ἐξ οὗ, πολεμικαί. Αἱ δὲ Ἀμαζόνες, λέγονται εἶναι Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης θυγατέρες, τραφεῖσαι παρὰ Θερμώδοντι ποταμῷ τῆς Σκυθίας. Ἐκλήθησαν δὲ οὕτως, διὰ τὸ τὸν δεξιὸν μασθὸν ἐκτέμνεσθαι αὐταῖς, ὡς ἐμποδίζοντα ἐν τῷ τοξεύειν. 190. Ἀλλ' οὐδ' οἵ.] Ἀλλ' οὐδὲ οὗτοι. Τόσσοι.] Τοσοῦτοι. Ὅσσοι.] Ὁπόσοι. Ἑλίκωπες.] Μελανόφθαλμοι, καλοί. 191. Ἐρέεινεν.] Ἀνηρώτα. 192. Εἴπ' ἄγε μοι.] Ἄγε εἰπέ μοι. 193. Μείων.] Μικρότερος. 194. Εὐρύτερος.] Πλατύτερος. Ἠδὲ στέρνοισι.] Καὶ τοῖς στέρνοις. Ἰδέσθαι.] Ἐν τῷ ὁρᾶσθαι. 195. Οἱ.] Αὐτῷ. Ἐπὶ χθονί.] Ἐπὶ τῇ γῇ. Πουλυβοτείρῃ.] Πολλοὺς τρεφούσῃ. 196. Κτίλος ὥς.] Ὡς πρᾶος καὶ χειροήθης κριὸς, ἀφηγούμενος τῆς ποίμνης. Εἴρηται δὲ κτίλος ἀπὸ τοῦ ἄγειν τὰ λοιπὰ θρέμματα· οἱονεὶ ἀκτίλος τὶς ὤν. παρὰ τὸ ἄγω. ἢ παρὰ τὸ κίω, τὸ πορεύομαι. Ἐπιπωλεῖται.] Ἐπέρχεται. Στίχας.] Τὰς στρατιωτικὰς τάξεις. 197. Ἀρνειῷ.] Κριῷ. Διὰ τούτου δὲ ἐπαινεῖ τὸ πρᾶον καὶ ἀτάραχον αὐτοῦ. Εἴσκω.] Ὁμοιῶ, ἀπεικάζω. Πηγεσιμάλλῳ.] Βαθυμάλλῳ, καλὸν ἔριον ἔχοντι, ἢ μέλανι, πηγὸν γὰρ τὸ μέλαν. 198. Οἴων.] Προβάτων. Πῶϋ.] Ποίμνιον. Ἀργεννάων.] Λαμ-

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·
οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης, πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐούσης,
εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες.
ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεὺς
σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης σὺν Ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα,
ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά.
ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
στάντων μὲν Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,
ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.

202. Ϝειδώς. 204. τοῦτο Ϝέπος—ἔϜειπες.

209. Erat olim Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν.

νειός.—197. πηγεσιμάλλῳ, δασυμάλλῳ, denso vellere instructo.—201. ἐν δήμῳ Ἰθάκης simpl. in Ithaca. Promiscue variant inter se δῆμος et γῆ. πόλις.

203—224. Antenor interponit laudes magnificas Ulyssis et Menelai, quos aliquando hospitio exceperat, cum illi res repetitum Trojam venissent. cf. ad Virgil. Æn. I. Exc. VII.

206. σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης. propter legationem de te, sive tui caussa susceptam. ἀγγελία σου duriter quidem, nec tamen insolenter. pro sollenniore ἀγγελία περί σου.

208. φυὴ posset per se esse habitus ac species corporis. Cum tamen h. l. junctum sit cum altero, μήδεα πυκνὰ pro prudentia, πυκνότης τοῦ νοῦ, melius redditur ingenium; in Schol. per φύσιν.

209. Ἀλλ' ὅτε δὴ—cum ingressi erant concionem Trojanorum, ut de Helena reddenda agerent. ἐνεμίχθησαν ἀγρομένοισιν.—211. ἄμφω δ' ἑζομένω, nota figura, utroque

πρῶν. Ἢ λευκῶν. Ἀπὸ δὲ τοῦ πλείονος εἶπεν. οὐ γὰρ πάντα τὰ πρόβατα λευκά εἰσι. 199. Διὸς ἐκγεγαυῖα.] Ἡ ἐκ τοῦ Διὸς γεννηθεῖσα. 200. Οὗτος δ' αὖ.] Οὗτος δὲ πάλιν. Πολύμητις.] Πολύβουλος, συνετός. 201. Ὃς τράφη.] Ὅστις ἀνετράφη. Ἐν δήμῳ Ἰθάκης.] Περιφραστικῶς, ἐν τῇ Ἰθάκῃ. Ἔστι δὲ νῆσος περὶ τὴν Κεφαλληνίαν. Καὶ τόπος δέ ἐστιν ἐν Ἰθάκῃ, κυρίως Δῆμος λεγόμενος. Ὁτὲ δὲ ἡ λέξις δηλοῖ τὸ πολὺ σύστημα καὶ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων, ἢ τῶν ἀνδρῶν. Κραναῆς περ ἐούσης.] Καίτοι τραχείας ὑπαρχούσης. 202. Εἰδώς.] Ἐπιστάμενος, ἔμπειρος ὤν. Παντοίους.] Παντοδαπούς. Μήδεα.] Βουλεύματα. Πυκνά.] Πολλά. συνετά. 203. Τὴν δ' αὖτε.] Ταύτην δὲ δή. 204. Ἦ μάλα.] Ὄντως δή. Νημερτές.] Ἀληθές. 205. Ἤλυθε.] Παρεγένετο. 206. Σεῦ ἕνεκα.] Σοῦ ἕνεκα, σοῦ χάριν. Πρὸ γὰρ τοῦ στρατεῦσαι τοὺς Ἕλληνας, εἰς Τροίαν ἦλθον πρέσβεις Ὀδυσσεὺς καὶ Μενέλαος, ἀπαιτοῦντες τὴν Ἑλένην. Οὓς τῶν ἄλλων αὐτοὺς μεθ' ὕβρεως διωξάντων, μόνος Ἀντήνωρ ξενίζει φιλοφρόνως. Ἀγγελίης.] Πρεσβευτὴς, ἄγγελος. Ἰὰς ἡ διάλεκτος. 207. Ξείνισσα.] Ἐξενοδόχησα. Ἐν μεγάροισι.] Ἐν τοῖς ἐμοῖς οἴκοις. Φίλησα.] Μετὰ φιλοφροσύνης ἀπεδεξάμην. 208. Φυήν.] Τὴν φύσιν. Ἐδάην.] Ἔμαθον. 209. Ἀγειρομένοισιν.] Ἀθροιζομένοις. Ἔμιχθεν.] Ἐμίγησαν. 210. Στάντων μέν.] Ἱσταμένων ὀρθῶν. Ὑπείρεχεν.] Ὑπερεῖχε. μακρότερος ἦν. Εὐρέας.] Πλατεῖς. μεγάλους. Διὰ τούτου δηλοῖ περὶ τὴν διάπλασιν ὄντα ἀνάκωλον τὸν Μενέλαον. 211. Ἄμφω δέ.] Ἀμφότεροι δὲ, τουτέστιν, ἀμφοτέρων δὲ ὁμοῦ καθεσθέν-

ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
ἤ τοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
οὐδ' ἀφαμαρτοεπὴς, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν·
ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεὺς,
στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε, κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω, οὔτε προπρηνὲς, ἐνώμα,
ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς·
φαίης κε ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι, ἄφρονά θ' αὔτως·
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,
καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,

215. ἀφαμαρτοϝεπής. 217. δὲ ϝίδεσκε. 219. ἀϝίδρεϊ φωτὶ ϝεϝοικώς.
220. vulg. ζάκοτόν τινα ἔμμεναι· cum hiatu.
222. ϝέπεα νιφάδεσσι ϝεϝοικότα.

sedente.—212. cum ea, quæ monitu utilia erant, dicere essent exorsi, ut ὑφαίνειν δόλους καὶ μῆτιν.—213. ἐπιτροχάδην, seu celeriter pronuntiando, seu, ut veteres, summa rerum capita percurrendo, breviter.—214. ἀλλὰ μάλα λιγέως. suaviter accipiunt veteres. Alias esset ὀξέως. clara ac sonora voce. ἐπεὶ οὐ πολύμυθος retrahe ad ἀγόρευε παῦρα μέν. —215. οὐδ' ἀφαμαρτοεπὴς, qui non aberrabat in verbis sensui animi accommodate adhibendis; h. e. qui animi sensa verbis suis ac propriis enuntiabat. Sic Od. Λ. 510. Neoptolemus αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων. Contra Ajax ἀμαρτοεπὴς Il. N. 824.—γένει, ἡλικίᾳ, *natu.*

216. De Ulysse locus nobilissimus; exordia ejus orationis submissa, lenia, hominis meditabundi et in iis, quæ dicturus erat, defixi; mox autem voce elata et verborum sententiarumque copia et crebritate omnes superabat. 217—220. si videres hominem stantem, sine actione et motu, oculis in terram defixis, tantam prudentiam in eo haud expectares; sed crederes esse hominem præ ira aut stupore animi verba haud reperientem. Respiciunt h. l. Quinctil. XII. 10, 64. Seneca Ep. 40. Plinius Epp. I. 20. ἄφρονα αὔτως. ita. omnino. adjectum δεικτικῶς, cum gestu.

των. Γεραρώτερος.] Ἐντιμότερος πρὸς ὄψιν. Ἦεν.] Ἦν, ὑπῆρχεν. 212. Ὕφαινον.] Φανερὰ ἐποίουν, ἔλεγον, ἔπλεκον. 213. Ἐπιτροχάδην.] Συντόμως, ἐσπευσμένως. Βραχυλόγοι γὰρ οἱ Λάκωνες ἀεί. Δηλοῖ δὲ εὐφυέστερον ἐπὶ Μενελάου μὲν τὸν παρὰ τοῖς ῥήτορσι καλούμενον ἄνετον τρόπον, ἐπὶ δὲ Ὀδυσσέως τὸν σύντονον. ἐπ' ἐκείνου μὲν γὰρ εἶπε παῦρα μέν· ἐπὶ δὲ Ὀδυσσέως προσέθηκε τὸ, καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα, τουτέστι, πολλὰ καὶ πυκνά. Ἀγόρευεν.] Ἔλεγε. 214. Παῦρα μέν.] Ὀλίγα μέν. Λιγέως.] Ἡδέως, ὀξέως. Ἐπεὶ οὐ πολύμυθος.] Ἐπεὶ οὐκ ἦν πολλοῖς λόγοις χρώμενος. 215. Οὐδ' ἀφαμαρτοεπής.] Οὐδὲ ἀποτυγχάνων τοῦ σκοποῦ τῶν λόγων. Γένει.] Τῇ ἡλικίᾳ. Ὕστερος ἦεν.] Νεώτερος ἦν. 216. Ἀλλ' ὅτε δή.] Ὅτε δέ. Ἀναΐξειεν.] Ἀνορμήσειεν ἀναστάς. 217. Στάσκεν.] Εἱστήκει. Ὑπαὶ δὲ ἴδεσκεν.] Ὑπ' αἰδοῦς δὲ εἰς γῆν ἔβλεπε. Κατὰ χθονός.] Κατὰ τῆς γῆς. Ὄμματα.] Ὀφθαλμούς. Πήξας.] Ἐρείσας. 218. Σκῆπτρον.] Σημειωτέον, ὅτι ἕκαστος τῶν ἡγεμόνων σκῆπτρον εἶχεν ἴδιον. ὡς καὶ Ἀχιλλεὺς ἐν τῇ ᾱ ὄμνυσι κατ' αὐτοῦ. Προπρηνές.] Εἰς τοὔμπροσθεν. Ἐνώμα.] Ἐκίνει. 219. Ἀστεμφές.] Ἀσφαλὲς, καὶ ἀμετακίνητον. Ἔχεσκεν.] Εἶχεν. Ἀΐδρι.] Ἀπείρῳ, ἀπειρίαν λόγων προσποιουμένῳ, ἕνεκα τοῦ μὴ ἀπάτης ὑπόνοιαν ἐμποιῆσαι τοῖς Τρωσί. Φωτί.] Ἀνδρί. Ἐοικώς.] Ὅμοιος ὤν. 220. Φαίης κεν.] Εἶπες ἄν, ἢ ὑπέλαβες. Ζάκοτον.] Πάνυ ὀργίλον. Ἔμμεναι.] Εἶναι, ὑπάρχειν. Αὔτως.] Ὡσαύτως, ὁμοίως. 221. Ὄπα.] Φωνήν. Ἐκ στήθεος.] Ἀπὸ τοῦ στήθους. Ἵει.] Ἀφίει, ἀπέπεμπε. 222. Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν.] Καὶ

οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·
οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
Τὸ τρίτον αὖτ', Αἴαντα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·
τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
ἔξοχος Ἀργείων κεφαλήν τε καὶ εὐρέας ὤμους;
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν·
Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὥς,
ἕστηκ'· ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται·
πολλάκι μιν ξείνισσεν Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιοὺς,
οὕς κεν ἐῢ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην·
δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,

224. ἀγασσάμεθ' Ϝεῖδος Ϝιδόντες. versus spurius. 225. Αἴαντα Ϝιδών. 227. vulg. κεφαλὴν ἠδ' ε. 230. θεὸς Ϝώς. Bentl. sed v. ad 196. 233. Ϝοίκῳ. 234. Ϝελίκωπας. 236. Ϝιδέειν.

225—229. Corporis mole insignis Ajax. et 230—233. venerabilis adspectu. nam θεὸς ὥς, debet ad corporis speciem spectare. τῷ κάλλει, aiunt Schol. dubitanter tamen, an non de moribus animi accipiendum sit; quod alienum ab h. l. Etiam Paris erat θεοειδὴς vs. 16.

234—244. Dioscuros nusquam oculis assequens Helena ominatur aut fratres pu-

λόγους πολλοὺς καὶ πυκνούς. Τὴν γὰρ συνεχῆ καὶ σύντονον φράσιν τοῦ Ὀδυσσέως νιφάδων βολῇ εἰκάζει, διὰ τὸ πυκνὸν αὐτῶν. Ὁ δὲ τρόπος μεταφορά. Χειμερίῃσι.] Χειμεριναῖς. 223. Ἐρίσειε.] Φιλονεικήσειε, ἐξισωθείη. Βροτός.] Ἄνθρωπος. 224. Οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.] Οὐχ οὕτως τότε τοῦ Ὀδυσσέως ἐθαυμάσαμεν τὸ εἶδος ὡς τοὺς λόγους. Ἔστι δὲ σχῆμα. ἀπὸ γὰρ ἑνικοῦ μετῆλθεν εἰς πληθυντικόν. 225. Τὸ τρίτον αὖτε.] Τὸ τρίτον δὲ δή. 226. Ἠΰς.] Πλατὺς, μέγας. ἀφ' οὗ, γενναῖος. 227. Ἔξοχος.] Ἐξοχώτατος καὶ ὑπερέχων. 228. Τανύπεπλος.] Περιτεταμένον ἔχουσα τὸν πέπλον ἕως ἄκρων ποδῶν καθειμένον, καὶ καθικνούμενον. μέγαν. Πέπλος δὲ, κυρίως, τὸ γυναικεῖον ἱμάτιον. 229. Πελώριος.] Μέγας. Ἕρκος Ἀχαιῶν.] Τὸ περίφραγμα καὶ τεῖχος τῶν Ἑλλήνων.

230. Ἑτέρωθεν.] Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους. Θεὸς ὥς.] Ὡς θεός. ὁ τρόπος, ἀναστροφή.] Ἐνὶ Κρήτεσσιν.] Ἐν τοῖς Κρησὶν ἀνδράσιν. 231. Ἀμφὶ δέ μιν.] Περὶ αὐτὸν δέ. Ἠγερέθοντο.] Ἠθροίζοντο. Κρητῶν ἀγοί.] Οἱ τῶν Κρητῶν ἡγεμόνες. Παρὰ τὸ ἄγειν τοὺς ὑποτεταγμένους. 232. Πολλάκι μιν ξείνισσεν.] Ἐκ τούτου καὶ τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας ἐπεγίγνωσκεν ἡ Ἑλένη, ἐκ τοῦ ξενίζεσθαι αὐτοὺς παρὰ Μενελάῳ. 233. Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ.] Ἐν τῇ Σπάρτῃ. Κρήτηθεν.] Ἀπὸ τῆς Κρήτης. Ἵκοιτο.] Παραγένοιτο. 234. Νῦν.] Ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἔστι δὲ ἐπίῤῥημα χρόνου δηλωτικόν. 235. Οὕς κεν.] Οὕστινας ἄν. Ἐῢ γνοίην.] Ἀκριβῶς γνωρίσαιμι. Μυθησαίμην.] Εἴποιμι. 236. Ἰδέειν.] Θεάσασθαι. 237. Ἱππόδαμον.] Ἵππους δαμάζοντα. πολεμικόν. Πὺξ ἀγαθόν.] Ἐν πυγμῇ ἀνδρεῖον καὶ γενναῖον. Οὗτος γὰρ καὶ τὸν

αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς,
ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι,
νῦν δ' αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοί ἐστιν.
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἤδη κάτεχε φυσίζοος αἶα
ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν φέρον ὅρκια πιστά,

239. vulg. ἦ οὐχ—ἐξ ἐρατεινῆς; 245. ἀνὰ Fάστυ.

dore de sororis flagitio confusos latere aut jam obiisse.—238. fratres uterinos.—242. δειδιότες, non tam, metuentes, verentes, quam, erubescentes.—Schol. στυγοῦντες.—243. 244. Sepulti erant Therapnis. cf. Pindar. P. XI, 95.

245—263. Afferunt præcones apparatum sacri, et Idæus Priamum vocat ad fœdus feriendum. Proficiscitur is ad locum pugnæ.

ἀφόρητον πύκτην Ἄμυκον ἀναιρεῖ, ὡς Ἀπολλώνιός φησιν ἐν δευτέρῳ Ἀργοναυτικῶν. Ἐζήτηται δὲ, πῶς τοὺς ἀδελφοὺς πρῶτον οὐκ ἐπιζητεῖ ἡ Ἑλένη. Ῥητέον δὲ, ὅτι ἴσως μὲν ἐπεζήτησε. Εὐχερῶς δὲ, ὅτε ἔγραφεν Ὅμηρος, ἐπεμνήσθη. 238. Αὐτοκασιγνήτω.] Τοὺς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων γνησίους ἀδελφούς. κασίγνητοι γὰρ λέγονται, οἱ καθ' ἕτερον τῶν γονέων ἀδελφοί. Τώ μοι.] Οὕστινάς μοι. Γείνατο.] Ἐγέννησε. 239. Οὐχ ἑσπέσθην.] Οὐκ ἐπηκολούθησαν τοῖς Ἕλλησι. 240. Δεῦρο.] Ἐνθάδε. Ἕποντο.] Ἠκολούθησαν. Νέεσσ' ἐνί.] Ἐν ταῖς ναυσί. Ποντοπόροισι.] Θαλασσοπλόοις. 241. Νῦν αὖτε.] Νῦν δὲ δή. Πόνον.] Περιφραστικῶς τὸν πόλεμον. 242. Αἴσχεα.] Αἰσχύνας, ὕβρεις. Ἑλένη, ἁρπαγεῖσα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ἀγνοοῦσα τὸ συμβεβηκὸς μεταξὺ τοῖς ἀδελφοῖς Διοσκούροις κακὸν, ὑπολαμβάνει, δι' αἰσχύνην αὐτῆς μὴ πορευθῆναι τούτους εἰς Ἴλιον, ἐπειδὴ πρότερον ὑπὸ Θησέως ἡρπάσθη, καθὼς προείρηται. Διὰ γὰρ τὴν τότε γενομένην ἁρπαγὴν Ἄφυδνα πόλις Ἀττικῆς πορθεῖται, καὶ τιτρώσκεται Κάστωρ ὑπὸ Ἀφύδνου, τοῦ τότε βασιλέως, κατὰ τὸν δεξιὸν μηρόν. Οἱ δὲ Διόσκουροι, Θησέως μὴ τυχόντες, λαφυραγωγοῦσι τὰς Ἀφύδνας. Ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Πολεμωνίοις, ἤτοι Κυκλικοῖς, καὶ ἀπὸ μέρους παρ' Ἀλκμᾶνι τῷ Λυρικῷ. Πόλλ' ἅ μοι ἐστί.] Ἀντὶ τοῦ, πολλὰ ἐκεῖνα, ἃ δι' ἐμὲ αὐτοῖς ἐστιν. 243. Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν αἶα.] Οὗτοι δέ, φησιν, ἦσαν μεταστάντες ἐξ ἀνθρώπων, καὶ ὑπὸ γῆν διετέλουν. ὅτε μὲν ζῶντες, ὅτε δὲ τεθνηκότες, κατ' αὐτὸν τὸν Ποιητὴν, λέγοντα· Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε Τεθνᾶσι, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι. Φυσίζωος.] Ἤτοι ἡ τὰ πρὸς ζωὴν φύουσα καὶ δωρουμένη. ἢ ὅτι τῷ ὄντι λέγεται χώρα ἐν Λακεδαίμονι οὕτω φυσίζωος, ἐπεὶ ἐκεῖ δοκοῦσιν οἱ Διόσκουροι καταποθέντες πάλιν ἀναδοθῆναι. Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα.] Ἴδας καὶ Λυγκεὺς, Ἀφαρέως παῖδες, γάμους θύοντες τῶν Λευκίππου θυγατέρων, Φοίβης καὶ Ἰλαείρας, ἐκάλεσαν τοὺς Διοσκούρους συγγενεῖς ὄντας. ὁ γὰρ Τυνδάρεως Ἀφαρέως ἀδελφὸς ἦν. Λέγεται δὲ, τοὺς Διοσκούρους ἐξαρπάσαι τὰς κόρας ἔτι παρθένους οὔσας. Μαχομένων δ' αὐτῶν περὶ τοῦ γάμου καρτερῶς, ἀνῄρηται Κάστωρ. Ὅθεν ὁ Ζεὺς ὀργισθεὶς, κεραυνῷ βάλλει τὸν Ἴδαν. Παραμυθεῖται δὲ Πολυδεύκην, καὶ τίθεται αὐτῷ αἵρεσιν, πότερον θέλει ἀθάνατος εἶναι, ἢ σὺν τῷ ἀδελφῷ ἓξ μῆνας τελευτᾶν, καὶ τοὺς ἴσους ζῆν. Ὁ δὲ μᾶλλον αἱρεῖται μετὰ Κάστορος ἀποθανεῖν, καὶ ζῆν. Ἡ ἱστορία παρὰ Πινδάρῳ. Αἶα.] Ἡ γῆ. 244. Αὖθι.] Αὐτόθι. Φίλῃ ἐν πατρίδι γαίῃ.] Ἐν τῇ προσφιλεστάτῃ πατρικῇ αὐτῶν γῇ. 245. Ἀ-

ἄρνε δύω, καὶ οἶνον εὔφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
κῆρυξ Ἰδαῖος ἠδὲ χρύσεια κύπελλα,
ὤτρυνε δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη, καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμηαι.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί·
τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο·
οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νέονται
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς φάτο· ῥίγησε δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίροις,
ἵππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.

246. Ϝάρνε—Ϝοῖνον. 249. Ϝεπέεσσι. 252. erat τάμωμεν, τάμηται et τάμητε. 257. vulg. νέωνται. 259. ῥίγησε δὲ γέρων. vulg. ἑταίρους. 262. δέ Ϝοι. vulg. βήσατο.

245. φέρον ὅρκια πιστὰ, aut, τὰ ἱερεῖα, ἄρνε δύω, quæ sequuntur, aut generali notione τὰ εἰς ὅρκον χρήσιμα, apparatus sacri, πιστὰ, quæ ad fidem faciendam in fœdere requiruntur.—247. κρητῆρα ἠδὲ κύπελλα. A. 470. I. κρητὴρ et δέπας, ut et inf. 295.
252. ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμηαι. iterum dictum ut sup. B. 124. ὅρκια πιστὰ ταμόντες. fere ut Latini *fœdus ferire*. Sic mox iterum 256. 257. νέονται, pro futuro tempore.

νὰ ἄστυ.] Ἀνὰ τὴν πόλιν. Ὅρκια πιστά.] Τοὺς πιστοὺς ὅρκους τῶν θεῶν. 246. Ἄρνε δύω.] Δύο ἄρνας. Καὶ οἶνον εὔφρονα.] Καὶ τὸν εὖ τὰς φρένας διατιθέντα οἶνον, τὸν εὐφραντικόν. Καρπὸν ἀρούρης.] Τῆς γῆς καρπόν. Παρὰ τὸ ἀροῦσθαι αὐτήν. 247. Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ.] Ἐν αἰγείῳ ἀσκῷ. Φέρεν.] Ἔφερεν, ἐκόμιζε. Κρητῆρα.] Κρατῆρα. Φαεινόν.] Ἀργυροῦν, λαμπρόν. 248. Ἠδὲ χρύσεια κύπελλα.] Καὶ χρυσᾶ ποτήρια περιφερῆ. 249. Ὤτρυνεν.] Ἐσπούδαζε, παρώρμα. Παριστάμενος.] Παραστάς. 250. Λαομεδοντιάδη.] Λαομέδοντος παῖ, Πρίαμε. Μήτηρ δὲ Πριάμου, ὥς φησι Πορφύριος ἐν τῷ περὶ τῶν παραλελειμμένων τῷ Ποιητῇ ὀνομάτων, κατὰ μὲν Ἀλκμᾶνα τὸν μελοποιὸν, Ζευξίππη· κατὰ δὲ Ἑλλάνικον, Τρυμώ. Στάμις δὲ ἐν τῷ περὶ Λέσβου φησὶ, Θόασαν τὴν Τεύκρου. Καλέουσι.] Καλοῦσι. 252. Καταβῆναι.] Κατελθεῖν. ἐφ' ὕψους γάρ ἐστιν ἡ πόλις. 254. Μακρῇς ἐγχείῃσι.] Τοῖς μακροῖς δόρασι. Μαχήσονται.] Μαχοῦνται. Ἀμφὶ γυναικί.] Περὶ τῆς γυναικός. 259. Ῥίγησεν.] Ἐφοβήθη. Ἐκέλευσε.] Προσέταξε. 260. Ζευγνύμεναι.] Ὑπὸ ζυγὸν ἄγειν, ζευγνύειν. Ὀτραλέως.] Σπουδαίως, ταχέως. 261. Ἂν δ' ἄρ' ἔβη.] Ἀνέβη δέ. Κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω.] Κατέτεινε δὲ τὰς ἡνίας ἐπὶ τὰ ὀπίσσω. 262. Πὰρ δέ οἱ.] Παρ' αὐτὸν δέ. Περικαλλέα.] Πάνυ καλόν. Βήσετο.] Ἐπέβη, ἀνῆλθεν. Δίφρον.] Τὸ ἅρμα. Δίφρος δὲ εἴρηται, ὅτι δίφορόν ἐστι. δύο γὰρ φέρει· τὸν

τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.
ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις. ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
μίσγον, ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευον·
Ἀτρείδης δὲ, ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις·
τοῖσιν δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,

267. ἔπειτα Fάναξ. 269. δὲ Fοῖνον. 270. vulg. ἔχευαν.
271. δὲ Fερυσσάμενος. 272. ἥ Fοι.

264—313. Memoratur mos et ritus sacri ad fœdus feriendum; h. e. ad pactionem de pugna, inter Paridem et Menelaum ineunda; quo facto Priamus in urbem redit.

269. ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον· etiam h. l. ut modo 245. seu victimas in medium utrinque adductas; seu apparatum sacri.—270. κρητῆρι δὲ οἶνον μίσγον. vinum Achivorum et vinum Trojanorum in eodem cratere fuit mixtum et confusum: non, ut in epulis mos erat, haustum e cratere vinum in poculo mixtum aqua affusa.—273. 4. pili e fronte victimæ recisi inter principes utrinque divisi, ut omnes fierent sacri et fœderis participes.—275. μεγάλ' εὔχετο. μεγάλῃ φωνῇ. v. A. 450.

276—292. Fit itaque pactio fœderis per preces ad deos et per diras factas: in quibus observatu dignum est, invocari numina antiquissima, et quidem rerum naturæ partes sensibus obvias, Jovem, Solem, Fluvios, Terram, Inferos perjurii ultores. Longe absunt hæc a sequiorum temporum subtilitate, ex religionum, rituum et opinionum pluribus auctoribus, temporibus, locis propagatarum colluvie confusa nata. Expressit antiqua Virgil. Æn. XII. 176. sq. *Esto nunc Sol testis sq.*

Ἴδηθεν μεδέων qui *imperat ex Ida*, h. prospiciens ex Ida. Jupiter Idæus fœderis et testis et ultor.

ὁπλίτην, καὶ τὸν ἡνίοχον. 263. Τὼ δέ.] Οὗτοι δέ. Πεδίονδε.] Εἰς τὸ πεδίον. Ἔχον.] Ἤλαυνον. Ὠκέας.] Ταχεῖς. 264. Ἵκοντο.] Παρεγένοντο. Μετὰ Τρῶας.] Ἐπὶ τοὺς Τρῶας. 267. Ὤρνυτο.] Διηγέρθη, ἀνέστη. 268. Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις.] Ἀνέστη δὲ καὶ ὁ πολύβουλος καὶ συνετώτατος Ὀδυσσεύς. Ἀτὰρ κήρυκες.] Καὶ οἱ κήρυκες. Ἀγαυοί.] Νῦν, θαυμαστοί. 269. Ὅρκια.] Τὰ πρὸς τοὺς ὅρκους. Σύναγον.] Συνῆγον, συνέφερον. Κρητῆρι δὲ οἶνον μίσγον.] Ἀνεμίγνυον δὲ ἐς τὸν κρατῆρα τὸν κεκομισμένον οἶνον. 270. Ἀτὰρ βασιλεῦσι.] Καὶ τοῖς βασιλεῦσιν. Ἔχευον.] Ἐπέχεον, ἐπέβαλλον. 271. Ἐρυσσάμενος.] Σπασάμενος. Μάχαιραν.] Μάχαιραν νῦν τὸ παρὰ τὸ ξίφος μικρὸν μαχαίριον λέγει. 272. Ἥ οἱ.] Ἥτις αὐτῷ. Πὰρ ξίφεος μέγα κουλεόν.] Παρὰ τὴν τοῦ ξίφους θήκην. Αἰὲν ἄωρτο.] Διαπαντὸς ἐκρέματο. 273. Ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας.] Ἀπέτεμνε τῶν ἀρνῶν τοὺς κορυφαίους μαλλούς. 274. Νεῖμαν.] Ἔνειμαν, διέδωκαν. 275. Μεγάλ' εὔχετο.] Μεγάλως ηὔχετο. Χεῖρας ἀνασχών.] Τὰς χεῖρας ἀνατείνας. 276. Ἴδηθεν μεδέων.] Τῆς Ἴδης βασιλεύων. Ἢ ἐξ Ἴδης ὥς τινες. Τὸ γὰρ, θεν, μόριον, ἤτοι παρέλκεται, ἢ ἀντὶ τοῦ

Ἠέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις,
καὶ Ποταμοὶ, καὶ Γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ.
ὑμεῖς μάρτυροί ἐστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά.
εἰ μέν κε Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·
εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,
ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν, Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχήσομαι εἵνεκα ποινῆς,
αὖθι μένων, εἵως κε τέλος πολέμοιο κιχείω.

279. vulg. τίννυσθον. 286. ἥντιν' ϜέϜοικε peccat in digamma Bentl. corrigit ἥν τε Ϝέοικεν, potius ἥντε ϜέϜοικε. 290. vulg. μαχέσσομαι.

278. 9. καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας τίνυσθον. cum dualis sit, Plutonem et Proserpinam intelligere necesse est. Eos perjurii pœnas a mortuis exigere hinc apparet; de ipso pœnæ modo, nec de mortuis aliud hinc constat.—282. κτήματα πάντα. Sparta allata: ut sup. 93. vidimus.—285. Τρῶας—ἀποδοῦναι mutata structura pro Τρῶες ἀποδότωσαν. sed retractum est ad ὅρκια πιστὰ, quibus juratum est id fore.—286. τιμὴν, addit aliquid Agamemnon prioribus conditionibus a Menelao 101. sqq. et multo magis prioribus v. 92. ab Hectore memoratis. Nec quicquam memoratur a poeta, ipsine Trojani convenerint de hac præter redditam Helenam cum bonis abductis multa, quam pro ærumnarum compensatione solvendam exegisse videtur Agamemnon. At inf. v. 460. pugna facta a Menelao hæc multa exigitur.—287. ἥ τε—πέληται, supplent, quæ sit memorabilis etiam ad posteritatem.

τῆς ἐξ προθέσεως λαμβάνεται. 277. Ἠέλιός τε.] Ἀντὶ τοῦ, καὶ σὺ, ὦ ἥλιε. Παράπτωσις. ὀρθὴ ἀντὶ κλητικῆς. Ἐφορᾷς.] Ἐπιβλέπεις. 278. Καὶ οἳ ὑπένερθε.] Καὶ καταχθόνιοι δαίμονες. Λέγει δὲ Πλούτωνα, Περσεφόνην, καὶ τὰς Ἐριννῦς. Καμόντας.] Τελευτήσαντας, ἀποθανόντας. 272. Τίνυσθον.] Τιμωρεῖσθε. Ὅστις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ.] Ὅστις ἂν ἐπιορκήσῃ. Δυϊκῷ δὲ ἀριθμῷ κέχρηται, εἰπὼν, τίνυσθον. ἔστι γὰρ ὁ λόγος πρὸς Πλούτωνα, καὶ Περσεφόνην. ἀντὶ τοῦ, καὶ ὑμεῖς οἱ καταχθόνιοι δαίμονες, οἵτινες τοὺς ἐν τῷ ζῆν παρορκήσαντας τιμωρεῖσθε καὶ μετὰ θάνατον. 280. Φυλάσσετε.] Τηρεῖτε. 281. Εἰ μέν κεν.] Ἐὰν μέν. Καταπέφνῃ.] Φονεύσῃ. 284. Κτείνῃ.] Ἀποκτείνῃ. 286. Τιμήν.] Πρόστιμον τοῦ πολέμου. Λέγει δὲ τὸ ἥμισυ τῶν ἐν τῇ πόλει κτημάτων. Ἀποτινέμεν.] Ἀποδιδόναι. Ἥντιν' ἔοικεν.] Ἣν πρέπει, ἣν δεῖ. 287. Ἥτε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι.] Ἥτις καὶ ἐν τοῖς μεταγενεστέροις, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσομένοις ἀνθρώποις, φανερὰ γενήσεται, καὶ μενεῖ, καθάπερ νόμος. Πέληται.] Γένηται. 289. Τίνειν.] Ἐκτίνειν, ἀποδιδόναι. Πεσόντος.] Ἀναιρεθέντος. 290. Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα.] Ἐγὼ γὰρ μετὰ ταῦτα. Ποινῆς.] Ἀντεκτίσεως, τιμωρίας. 291. Αὖθι μένων.] Ἐνταῦθα μένων. Εἵως κεν.] Ἕως

Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ·
καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός·
οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν
ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος,
αὐτῶν, καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.
Ὣς ἔφαν· οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.
τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί·

295. Ϝοῖνον. 297. τις Ϝείπεσκεν. 300. ὅδε Ϝοῖνος. 303. ἔϜειπε.

292. Observandum, quod nunc victimas utriusque partis cædit alter ex jurantibus; nisi quod statuendum est, etiam ab altera parte Priamum hæc eadem verba repetiisse et suas victimas jugulasse; porro notandum, non crematas extemplo esse victimas, sed ab utraque parte reportatas; saltem a Priamo v. 310. In jurejurando ab Agamemnone facto victima in mare projicitur Τ. 266.—295. Nunc libatur vinum supra 269. 270. allatum ab utraque parte et in uno cratere mixtum. Mox subjicitur memorabile exemplum symbolici facti ejusque interpretationis v. 300. 301. Mixtione illa vini et effusione adumbratur perjurii pœna, cerebri alliso capite effusi et uxoris stupro subactæ (quasi mixtæ cum viro). ἔκχεον pro ἔσπενδον.

297. ὧδε δέ τις pro ἕκαστος, precati sunt saltem principes inter libandum.—299. ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν. Homericum est ὑπὲρ ὅρκια, *præter jusjurandum; jurejurando violato.* πημαίνειν, quod δηλεῖσθαι Δ. 236. injuriam facere. Aliter sup. 107. δηλεῖσθαι τὰ ὅρκια. et Δ. 66. 67. δηλεῖσθαι τοὺς Ἀχαιοὺς ὑπὲρ ὅρκια, βλάπτειν.

302. οὐδ' ἄρα πω. h. e. *enimvero res eventum non habuit;* οὐκ ἐπεκραίαινε proprie ἃ ἔφαν, diras vss. 299—301. omninoque id quod jurejurando pacti erant: *nec pacti conditiones locum habuere.* Nam ex vs. 281. 284. non nisi *cæso alterutro* præstanda erant promissa. Atqui Paris non fuit cæsus. Notabile tamen, quod poeta id, quod maxime controversum erat, non disertius exposuit.

303—313. Prudenter poeta Priamum ab adspectu pugnæ abducit.—305. ἠνεμόεσσα

ἄν. Κιχείω.] Καταλάβω. 292. Ἦ.] Ἔφη, εἶπε. Στομάχους.] Φάρυγγας, λαιμούς. ἐπεὶ συνέζευκται ὁ στόμαχος τῷ λαιμῷ. Τάμεν.] Ἀπέκοψε. Νηλέϊ.] Ἀνηλεεῖ, σκληρῷ. Χαλκῷ.] Καταχρηστικῶς σιδήρῳ. ἐπεὶ πρότερος εὑρέθη ὁ χαλκὸς τοῦ σιδήρου. 293. Ἀσπαίροντας.] Ψυχοῤῥαγοῦντας, σκαρίζοντας. 294. Δευομένους.] Ἐνδεομένους καὶ χρῄζοντας τοῦ θυμοῦ. ὅ ἐστι τῆς ψυχῆς. τεθνηκότας. 295. Ἀφυσσάμενοι.] Ἀπαντλήσαντες. Δεπάεσσι.] Ποτηρίοις. 296. Ἔκχεον.] Ἐξέχεον, ἔσπενδον. Ἠδ' εὔχοντο.] Καὶ ηὔχοντο. Αἰειγενέτῃσι.] Διαπαντὸς οὖσιν. ἀθανάτοις. ἢ, τοῖς ἀεὶ ποιοῦσι καὶ ἐνεργοῦσιν. 299. Ὁππότεροι.] Οἵτινες πρότεροι. Πημήνειαν.] Βλάψειαν. διὰ τὸ παρελθεῖν αὐτούς. 300. Ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος.] Οὕτως αὐτῶν ὁ ἐγκέφαλος. Χαμάδις.] Ἐπὶ τῆς γῆς. Ὡς ὅδε οἶνος.] Ὡς οὗτος ὁ οἶνος. 301. Αὐτῶν, καὶ τεκέων.] Αὐτῶν τῶν ἐπιορκησάντων, καὶ τῶν τέκνων. Ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.] Καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, αἰχμαλωτισθεῖσαι, ἄλλοις μιγῶσιν ἐν συνουσίᾳ. 302. Οὐδ' ἄρα πώ σφιν.] Οὐδέ πω δὲ αὐτοῖς. Ἐπεκραίαινεν.] Ἐπετέλει. 303. Δαρδανίδης.] Δαρδά-

ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
ἄψ, ἐπεὶ οὔπω τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
μαρνάμενον φίλον υἱὸν Ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς·
ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτὸς, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω,
πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
τὼ μὲν ἄρ' ἄψοῤῥοι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.
Ἕκτωρ δὲ, Πριάμοιο πάϊς, καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα
κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,

305. ἐγὼ εἶμι προτὶ Ϝίλιον. 306. vulg. οὔπως. 308. τό γε Ϝοῖδε.
310. Ϝάρνας θέτο Ϝισόθεος. 312. πὰρ δέ Ϝοι. vulg. βήσατο.
313. προτὶ Ϝίλιον.

quia αἰπεινὴ, alto loco sita fuit. Similiter Enispe ἠνεμόεσσα B. 606. ὑψηλὴ καὶ ὑπὸ ἀνέμων καταπνεομένη.

310. εἰς δίφρον ἄρνας θέτο. de victimis his asportatis nil adjicit poeta; nec eas epulis servare in jurejurando ac diris mos fuit, sed aut terra defodere aut in mare projicere. cf. ad 292.

314—339. Assignantur certantibus loca; constituitur sorte, uter prior telum emissurus sit. Paris arma induit, nec non Menelaus. Alio modo sortitio fit H. 171. sqq. quis e pluribus, qui se certamini offerunt, pugnaturus sit.

νου ἀπόγονος, Πρίαμος. 305. Ἦτοι ἐγών.] Ἐγὼ μὲν οὖν. Εἶμι.] Ἄπειμι, ἀπέρχομαι. Προτὶ Ἴλιον.] Ἐπὶ τὴν Ἴλιον. Ἠνεμόεσσαν.] Ὑψηλὴν, καὶ ὑπὸ ἀνέμων καταπνεομένην. 306. Ἐπεὶ οὔπω.] Ἐπειδὴ οὐδαμῶς. Τλήσομαι.] Καρτερήσω. ὑπομενῶ. Ὁρᾶσθαι.] Ὁρᾷν. Παθητικὸν, ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. 307. Μαρνάμενον.] Μαχόμενον. 308. Τόγε οἶδε.] Τοῦτο ἐπίσταται. 309. Ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος.] Ὁποίῳ αὐτῶν τοῦ θανάτου τέλος. Πεπρωμένον ἐστί.] Ἀντὶ τοῦ, πέπρωται, εἵμαρται. 310. Ἦ ῥα.] Ἔφη, εἶπε. Θέτο.] Κατέθετο. Ἰσόθεος φώς.] Ἰσόθεος ἀνήρ. 311. Ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτός.] Ἀνέβαινε δὲ καὶ αὐτός. 313. Τὼ μέν.] Οὗτοι μέν. Ἄψοῤῥοι.] Εἰς τοὐπίσω ὁρμήσαντες. Ἀπονέοντο.] Ἀπηλλάσσοντο, ἀνεχώρουν. Διατί χωρίζεται ὁ Πρίαμος; Καὶ οἱ μέν φασιν, ὅτι ἵνα ἀφ' ὕψους κρεῖσσον θεωρήσῃ ἀπὸ τῆς πόλεως τὴν μονομαχίαν. Οἱ δὲ, ἵνα φυλάξῃ τὰ τείχη. Ἄλλοι δὲ τὴν Ὁμηρικὴν λύσιν παρίσχονται τὸ, Οὔπω τλήσομαι ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι. Ὅπερ ἄμεινον. 314. Πριάμοιο πάϊς.] Τοῦ Πριάμου παῖς. Πορφύριος δὲ ἐν τοῖς παραλελειμμένοις φησὶν, ὅτι τὴν Ἕκτορα Ἀπόλλωνος υἱὸν παραδίδωσιν Ἴβυκος, Ἀλέξανδρος, Εὐφορίων, καὶ Λυκόφρων. 315. Χῶρον.] Τὸν τόπον. Ἀναγκαίως δὲ διεμέτρουν πᾶν τὸ χωρίον, ἐν ᾧ ἔμελλον μονομαχήσειν, ὥστε μὴ μόνον τὸν διὰ τῶν ὅπλων ἡττηθέντα νενικῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀπολιπόντα τὸ ἀποδεδειγμένον χωρίον. Ὅπερ γίγνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀθλητῶν. Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι, ἵνα μὴ πρὸς τὰ ἑαυτῶν πλήθη χωρισθῶσιν· ἀλλ' ἵνα, ὥσπερ ἐν εἱρκτῇ, τῇ περιγραφῇ μένωσιν. Αὐτὰρ ἔπειτα κλήρους.] Μετὰ δὲ ταῦτα δεόντως καὶ κλῆρον ἐποιήσαντο περὶ τῆς ἀφέσεως τοῦ δόρατος, ὥστε μὴ θόρυβον ἐμπεσεῖν, τοῦ ἑτέρου φθάσαντος διὰ τῆς πρώτης βολῆς ἀνελεῖν τὸν πολέμιον. 316. Ἐν κυνέῃ.] Ἐν τῇ περικεφαλαίᾳ. Χαλκήρεϊ.] Καλκῷ ἡρμοσμένῃ, χαλκῇ. Πάλ-

ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
λαοὶ δ' ἠρήσαντο θεοῖς, ἰδὲ χεῖρας ἀνέσχον,
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω,
ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
ἂψ ὁρόων· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ
ἵπποι ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχεα κεῖτο.
αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε

318. vulg. ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χ. 319. τις Fείπεσκεν. 321. τάδε Fέργα.
322. ἌFιδος fuit: pronuntiatum fortius ἌFFιδος. unde syllaba producitur.
326. ἧχι Fεκάστῳ. 327. vulg. τεύχε' ἔκειτο.
329. Ἀλέξανδρος Fελένης Bentl.

321. ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε. antiqua simplicissima oratio. τάδε ἔργα, πράγματα. injuria facta: pugnæ caussa. Reddit Eustathius τὰ κακά. Et τιθέναι μετ' ἀμφοτέροις *pugnæ caussam præbere*. Inf. 416. μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρά.

λον.] Ἐκίνουν, ἔσειον. Ἑλόντες.] Λαβόντες. 317. Ὁππότερος δὲ πρόσθεν.] Ὅστις δὴ πρῶτος. 318. Ἠρήσαντο.] Ηὔξαντο. Ἀνέσχον.] Ἀνέτειναν. 320. Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν.] Ὦ Ζεῦ, ὁ τῆς Ἴδης βασιλεύς. Τιμᾶται γὰρ ἐν τῷ ἀκρωτηρίῳ τῆς Ἴδης Ζεύς. καὶ βωμὸς αὐτοῦ ἐστιν. ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Ποιητής φησι· Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυήεις. 321. Τάδε ἔργα.] Ταῦτα τὰ ἔργα τοῦ πολέμου. Ἔθηκεν.] Ἐποίησε. 322. Τὸν δός.] Τοῦτον παράσχε. Ἀποφθίμενον.] Ἀναιρεθέντα, φθαρέντα. Δῦναι.] Καταδῦναι, κατελθεῖν. Δόμον Ἄϊδος.] Περιφραστικῶς, ἔσω τοῦ ᾅδου. 323. Φιλότητα.] Φιλίαν. 324. Κορυθαίολος.] Ἤτοι, ποικίλος τὸν ὁπλισμόν. ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. Ἢ, εὐκίνητος. ἀπὸ τοῦ παρεπομένου. Αἰόλλειν γὰρ, τὸ κινεῖν. 325. Ἂψ ὁρόων.] Εἰς τοὐπίσω βλέπων, ἵνα μὴ ἀντιπανουργεῖν δόξῃ. Πάριος.] Ἴωνες οὕτως. ἡμεῖς δὲ, Πάριδος. Πάρις δὲ Ἀλέξανδρος ἐκλήθη, παρὰ τὸ ἐκτεθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ Ἴδῃ εὐθὺς τεχθέντα, καὶ αὐξηθῆναι, καὶ παρελθεῖν τὸν μόρον. οὕτως κατὰ γαστρὸς αὐτὸν ἔχουσα ἡ Ἑκάβη, ἐνόμισε κατ' ὄναρ καιόμενον δαλὸν τίκτειν, ὅστις κατέφλεξε πᾶσάν τε τὴν πόλιν, καὶ τὴν ἐν τῇ Ἴδῃ ὕλην ἑστῶσαν. Τοῦτο δὲ τὸ ἐνύπνιον ἀκούσαντες οἱ μάντεις, καὶ οἱ περὶ τοὺς ὀνείρους δεινοὶ, εἶπον, τὸ τεχθὲν παιδίον εὐθέως, μικρὸν ὂν, ῥιφῆναι θηρσὶ βοράν. Τεχθέντα δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, ἐξέθηκαν ἐν τῇ Ἴδῃ. Ὃν ποιμὴν ἑωρακὼς, ὄντα εὐειδέστατον, ἀνελόμενος ἀνέθρεψε. Θοῶς.] Ταχέως. Ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.] Ἐξεπήδησεν ὁ κλῆρος. 326. Ἵζοντο.] Ἐκαθέζοντο. Κατὰ στίχας.] Κατὰ τὰς τάξεις. Ἧχι.] Ἔνθα. ὅπου. 327. Ἀερσίποδες.] Αἴροντες εἰς ὕψος τοὺς πόδας ταχεῖς. Ζωγραφικῶς δὲ ἐκτετύπωκε τοῦτο. Τοιοῦτον γὰρ οἱ κωλυόμενοι τρέχειν ἵπποι. Καὶ ἔστιν ἰδίωμα. 328. Ἐδύσατο.] Ἐνεδύσατο. 330. Περὶ κνήμησι.] Περὶ ταῖς κνήμαις. Ἔθηκεν.]

καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος· ἥρμοσε δ' αὐτῷ·
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
ὣς δ' αὔτως Μενέλαος Ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο,
δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας,
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισι κοτέοντε.

333. Ϝοῖο. 334. ἀργυρόϜηλον. 338. ὅ Ϝοι.
340. Ϝεκάτερθε. 341. ἐστιχόϜωντο.

330—339. Modus et ordo armandi se, ex h. l. tenendus est. τὰ ἐπισφύρια vs. 331. sunt fibulæ, quibus ocreæ supra malleolos constringuntur.

334. ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος. proprie balteum, e quo ensis pendet. Fit tamen hoc perpetuo usu, ut ensis pro balteo memoretur; sic et τὸ σάκος, cum et hoc aptaretur corpori per balteum alium. Ita transversim in pectore duo sibi baltei occurrebant, a dextra ensis pendebat, sinistra manus clipeum tenebat ex balteo aptum.

340.—360. Fit certamen; frustra utrinque hastis se petunt.

340. ἑκάτερθεν ὁμίλου, pro καθ' ὅμιλου, ἐν ὁμίλῳ ἑκάτερθεν, s. καθ' ἑκατέρου ὁμίλου. in suo uterque agmine.

Παρέθηκεν, ἔβαλεν. 331. Ἀργυρέοισιν.] Ἀργυροῖς. καλοῖς. Ἐπισφυρίοις.] Τοῖς τῶν σφυρῶν καλύμμασιν. Ἀραρυίας.] Ἡρμοσμένας. 332. Ἔδυνεν.] Ἐνεδύσατο. 333. Οἷο κασιγνήτοιο.] Τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ. Ἥρμοσεν.] Ἵνα μὴ ἐμποδίζῃ. 334. Βάλετο.] Ἐβάλετο. ἐπεὶ καὶ τὰς ἀσπίδας διὰ τελαμώνων ἐφόρουν, ὡς καὶ τὰ ξίφη. 335. Σάκος.] Τὴν ἀσπίδα. Εἴρηται δὲ σάκος, ἐπειδὴ παρὰ πρώτοις Σάκαις εὕρηται. Σάκαι δὲ ἔθνος Θρᾴκης. Στιβαρόν.] Ἰσχυρόν. 336. Κρατὶ δ' ἐπί.] Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Εὔτυκτον.] Καλῶς κατεσκευασμένον. Ἔθηκεν.] Ἐπέθηκεν. 337. Ἵππουριν.] Ἐξ ἱππείων τριχῶν τὸν λόφον ἔχουσαν. Λόφος.] Τὸ προνεῦον τῆς περικεφαλαίας ἀνάστημα, κόσμου καὶ καταπλήξεως χάριν, ἱππείαις θριξὶν αὐτῷ ἐνιεμέναις. Καθύπερθεν.] Ἄνωθεν. Ἔνευεν.] Ἐσείετο. 338. Εἵλετο.] Ἔλαβεν. Ἄλκιμον.] Ἰσχυρόν. Ὅ οἱ.] Ὅπερ αὐτῷ. Παλάμηφι.] Τῇ χειρί. Ἡ λέξις παράγωγος. Αἰολικῶς. Ἀρήρει.] Ἥρμοστο. 339. Ὣς δ' αὔτως.] Ὁμοίως. Ἀρήϊος.] Πολεμικός. Ἔντεα.] Ὅπλα. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐντὸς περιέχειν καὶ σκέπτειν τὸ σῶμα. Λέγεται δὲ καὶ τὰ πρὸς τὴν εὐωχίαν σκεύη. ὡς ἐκεῖ· Μνηστῆρες δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός. Ἔδυνεν.] Ἐνεδύετο, ὡπλίζετο. 340. Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν.] Ἐπειδὴ δὲ οὗτοι. Ἑκάτερθεν ὁμίλου.] Ἐξ ἑκατέρου πλήθους. Θωρήχθησαν.] Καθωπλίσθησαν. 342. Δερκόμενοι.] Βλέποντες. Θάμβος ἔχεν.] Ἔκπληξις εἶχεν. Εἰσορόωντας.] Ὁρῶντας, βλέποντας. 344. Στήτην.] Ἔστησαν. Δυϊκῶς. Διαμετρητῷ.] Ἐν τῷ διαμεμετρημένῳ εἰς τὴν μονομαχίαν χωρίῳ. 345. Σείοντες.] Κινοῦντες. Ἐγ-

πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸς, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διῒ πατρί·
Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε,
δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον·
ὄφρά τις ἐῤῥίγησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κε φιλότητα παράσχῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο.
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα

347. ἐFίσην. 348. δέ Fοι. vulg. χαλκόν. 349. vulg. ἀσπίδι ἐν κρατερῇ—. 351. Fάνα—esset κάκ' FέFοργε v. Obss. 356. ἐFίσην. 357. vulg. ὄμβριμον.

346. Fit nunc pugna singularis, cujus mos et ordo ex h. l. tenendus est.—προΐει ἔγχος, hasta etsi longa, qua alias feritur hostis cominus, emittitur tamen h. l.

349. ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο. ad oculorum sensum præclare omnia, etiam ὤρνυτο. *altior exsurgens*, vel, *insurgens* est apud Virgilium.—354. ὅ κε φιλότητα παράσχῃ. φιλότης nunc benevolentia hospitalis, ξενία.—355. Facit ad ἐνάργειαν et hoc, quod ἀμπεπαλὼν, ἀναπάλλων, retroagens, manu elata, vibrans, torquens, ut apud Virgilium et alios est, hastam emittit Menelaus.—357. Hasta Menelai adacta est per clipeum, thoracem, et subjectam thoraci tunicam, qua trajecta perventura erat hasta ad ile Paridis : at is inclinato in transversum latere vim hastæ elusit ; declarat hoc robur Menelai in emittenda hasta ; simulque artem, quod ille petiit extremam clipei oram, quæ tenuior erat, ita ut hasta facilius trajiceretur. At Paris et medium clipeum petiisse videtur et viribus minus valuisse vs. 347. 8.

χείας.] Τὰ δόρατα. Κοτέοντες.] Ὀργιζόμενοι. 346. Πρόσθεν.] Νῦν, πρῶτος. Προΐει.] Προέπεμπε. Δολιχόσκιον.] Μέγα, μακρὰν σκιὰν ἀποτελοῦν, ἢ μακρὰν πορευόμενον. 347. Πάντοσε ἴσην.] Πανταχόθεν ἴσην, κυκλοτερῆ. κατὰ τοὺς γεωμέτρας κύκλου φανέντος ἀρχὴ οὐχ εὑρέθη. 348. Οὐδ' ἔρρηξεν.] Οὐδὲ διέκοψεν. Ἀνεγνάμφθη.] Ἀνεκάμφθη. Αἰχμή.] Ἡ ἐπιδορατίς. 349. Ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ.] Ἐν τῇ ἰσχυρᾷ ἀσπίδι. Ὤρνυτο χαλκῷ.] Ὥρμα ἐπὶ τὸ ἀκοντίσαι. 350. Ἐπευξάμενος.] Εὐξάμενος. 351. Ἄνα.] Βασιλεῦ. ἀποκοπὴ τὸ πάθος. Δός.] Πάρασχε. Τίσασθαι.] Τιμωρήσασθαι. Ὅς με.] Ὅστις με. Πρότερος κάκ' ἔοργε.] Πρῶτος κακὰ εἰργάσατο. 352. Καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον.] Καὶ ὑπὸ τῶν ἐμῶν χειρῶν φονευθῆναι ποίησον. 353. Ἐῤῥίγησιν.] Εὐλαβηθῇ, φοβηθῇ. Ὀψιγόνων.] Τῶν βραδέως καὶ μεταταῦτα ἐσομένων ἀνθρώπων. 354. Ξεινοδόκον.] Ξενοδόχον. Κακὰ ῥέξαι.] Κακὰ πρᾶξαι. Ὅ κεν.] Ὅστις. Φιλότητα.] Φιλίαν, ξενίαν. Ἀπελθόντα γὰρ ὡς πρέσβυν εἰς τὸ Ἄργος Ἀλέξανδρον, ἐξενοδόχησεν ὁ Μενέλαος, καὶ εὔχεται τῷ ξενίῳ Διΐ, τῷ ὑπ' αὐτῷ καταφρονηθέντι. 355. Ἀμπεπαλών.] Ἀνατείνας, ἀνασείσας. 356. Πριαμίδαο.] Πριάμου παιδὸς Ἀλεξάνδρου. 357. Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε.] Διῆλθε μὲν διὰ τῆς ἀσπίδος. Φαεινῆς.] Λαμπρᾶς. Ὄμβριμον.] Ἰσχυρόν. 358. Πολυδαιδάλου.] Πολυκατασκευάστου, ποικίλου. 359. Ἀντικρύ.] Ἐξ ἐναντίας.

ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Ἀτρείδης δὲ, ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῇ
τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἀτρείδης δ' ᾤμωξεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
  Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος.
ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος.
νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσ' ἐάγη ξίφος· ἐκ δέ μοι ἔγχος
ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.
  Ἦ, καὶ ἐπαΐξας κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,

361. δὲ Fερυσσάμενος—ἀργυρόFηλον. 362. vulg. αὐτῷ.
364. ᾤμωξε Fιδών. 365. ὀλοFώτερος. 366. vulg. τίσασθαι.
367. fuit. ἐν χερσὶ Fάγη ξίφος. 368. παλάμηφι Fετώσιον. vulg. παλάμηφιν.

361—382. Hastis incassum emissis procedit nunc pugna ad ensem. Menelaus eo arrepto Paridem cædit, et ense fracto Paridem apprehenso galeæ loro ad se trahere conatur, ut eum occidat. At eo rupto Paris incolumis evasit. Qui *φάλος* sit v. mox 371.

365. *οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλων.* Est h. l. *ὀλοὸς, ὀλέθριος*, pro *malignus, malevolus.* Pro rudium hominum sensu incusat Jovem tanquam auctorem infausti eventus, qui spes suas frustratus sit: tanquam *χαιρέκακον.* Sic iterum Od. Υ. 201. et de Apolline Il. X. 15.—368. *τὸ ἔγχος ἠΐχθη μοι ἐτώσιον ἐκ παλάμης.* v. 355.—371. *πο-*

Διαφέρει δὲ τὸ ἀντικρὺ, τοῦ ἄντικρυς προπαροξυτόνως. τὸ μὲν γὰρ ἀντικρὺ δηλοῖ τὸ ἐξ ἐναντίας· τὸ δὲ ἄντικρυς, τὸ φανερῶς. Παραὶ λαπάρην.] Παρὰ τὴν λαγόνα. Διάμησε.] Διέκοψε, διέτεμε. Χιτῶνα.] Τὸν θώρακα. 360. Ὁ δ' ἐκλίνθη.] Ὁ δὲ ἀνέκλινε τὸ πλευρόν. Καὶ ἀλεύατο. Ἐξέκλινεν, ἐφυλάξατο. Κῆρα.] Θάνατον. 361. Ἀργυρόηλον.] Ἀργυροῖς ἥλοις διαπεπαρμένον. 362. Ἀνασχόμενος.] Ἀνατείνας. Κόρυθος φάλον.] Τὸ προμετωπίδιον, τὸ ἀνάστημα τῆς περικεφαλαίας. Ἔστι δὲ προκόσμημα. Γίγνονται γὰρ ἐπὶ τῶν περικεφαλαιῶν λαμπρότατοί τινες ἧλοι ἕνεκα προκοσμήματος. Φάλιον δὲ, τὸ λαμπρὸν. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ φαλακρὸς, ὁ ἔχων φάλιον τὸ κάρα. καὶ φαληριῶσα πέτρα, καὶ φαληριόωντα κύματα. Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτόν.] Περὶ αὐτὸν δέ. 363. Τριχθά τε καὶ τετραχθά.] Εἰς τρία καὶ τέσσαρα μέρη. Διατρυφθέν.] Διακλασθέν. Ἔκπεσεν.] Ἐξέπεσεν. 364. Ὤιμωξεν.] Ἐστέναξεν. 365. Οὔτις σεῖο.] Οὐδείς σου. Ὀλοώτερος.] Ὀλεθριώτερος ἐμοὶ, τῷ Μενελάῳ δηλαδή. Ἐνόμισαν γάρ τινες, διὰ τούτου βλασφημεῖν τὸν Μενέλαον. Ῥητέον οὖν, ὅτι οὐ βλασφημεῖ ὁ ἥρως, ἀλλὰ νεμεσσᾷ. ἀρετῇ γὰρ οἰκεία νέμεσις. οἶδέ τε πάσχειν ἅπερ οὐκ ἔδει. Καὶ νεμεσσᾷ δικαίως ἐπὶ τῷ παρ' ἀξίαν σωζομένῳ. 366. Ἦ τ' ἐφάμην.] Ἐλογισάμην γὰρ δή. Τίσασθαι.] Τιμωρήσασθαι. Κακότητος.] Κακίας, ἀδικίας. 367. Ἐάγη.] Κατεάγη, συνετρίβη. 368. Ἠΐχθη.] Ἐξέδραμεν, ἠνέχθη. Παλάμηφιν.] Ἐκ τῆς χειρός. Ἐτώσιον.] Μάταιον. Οὐδ' ἔβαλόν μιν.] Οὐδὲ ἀπέκτεινα αὐτόν. 369. Ἦ.] Ἔφη, εἶπεν. Ἐπαΐξας.] Ἐπιδραμὼν, ἐφορμήσας. Κόρυθος.] Τῆς περικεφαλαίας. Διατί φησιν ὁ Μενέλαος, συγκλασθέντος αὐτῷ τοῦ ξίφους, οὐκ ἐπεσπάσατο τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου; Ῥητέον οὖν, ὅτι ἢ ἔκφρων ἐγένετο τῷ κινδύνῳ, τὸν λογισμὸν ἐκκλαπεὶς, ἢ πάντως οὐκ ἠθέλησεν, αὔξων τὸ κατόρθωμα. Ἢ δι' οἰκονομίαν ὁ Ποιητὴς ἐσεσώκει δι' Ἀφροδίτης τὸν Πάριν. Ἐλέλυτο γὰρ τὰ τῆς ὑποθέσεως τῷ ἐκείνου θανάτῳ. Λάβεν.]

ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρὴν,
ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο·
κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ῥίψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.
αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
ἔγχεϊ χαλκείῳ· τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
ῥεῖα μάλ', ὥστε θεός· ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηώεντι.
Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε· τὴν δ' ἐκίχανε

373. καί νύ κε Fείρυσσε. 375. ἤ Fοι—βοὸς Fῖφι.

λύκεστος ἱμὰς, ὀχεὺς τρυφαλείης. lorum, quo subter mentum galea erat religata. πολύκεστος, πολυκέντητος, adeoque ποικίλος, acu varie ornatus.—375. Galeam, loro, quo sub mento religata erat, soluto, inanem, sine capite, manu retinuit, qua eam apprehensam ad se traxerat.—382. θάλαμος κηώεις, ἀπὸ τοῦ κῆαι, καίειν. idem qui εὐώδης.

383—420. Ad Paridem domum suam reducem Venus adducit Helenam in muro stantem, diu renuentem, indignatione, quod maritus victus pugna discesserat. De

Ἔλαβεν, ἐκράτησε. 370. Μετ' Ἀχαιούς.] Ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. 371. Ἄγχεν.] Ἦγχεν, ἔπνιγε. Πολύκεστος.] Πολυκέντητος, πολύῤῥαφος, ποικίλος. Ἐντεῦθεν καὶ ὁ τῆς Ἀφροδίτης ἱμὰς ὠνομάσθη κέστος. Ἱμάς.] Λῶρος. Ἁπαλήν.] Τρυφεράν. Αἰνίττεται δὲ διὰ τῆς λέξεως τὸ ἀσθενὲς τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ὑπὸ δειρήν.] Ὑπὸ τὸν τράχηλον. 372. Ὅς οἱ.] Ὅστις αὐτῷ. Ὑπ' ἀνθερεῶνος.] Ἀνθερεὼν, ὁ ὑπὸ τὸ γένειον τόπος. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ πρότερον ἐξανθεῖν τὸ γένειον. Ὀχεύς.] Ὁ συνέχων καὶ συσφίγγων τὴν περικεφαλαίαν ἱμάς. Τέτατο.] Ὑπετέτατο, ἐσφίγκετο. Τρυφαλείης.] Τῆς περικεφαλαίας, τρεῖς φάλους ἐχούσης. 373. Καί νύ κεν.] Καὶ παρ' ὀλίγον. Εἴρυσεν.] Εἵλκυσε. Καὶ ἄσπετον.] Καὶ πολύ. Ἤρατο.] Ἀπηνέγκατο, ἐκτήσατο. Κῦδος.] Δόξαν. 374. Εἰ μὴ ἄρ'.] Εἰ μὴ δή. Ὀξὺ νόησεν.] Ὀξέως καὶ ταχέως ἐθεάσατο. Ἰστέον δὲ, ὅτι, κατὰ μὲν Ἡσίοδον, ἡ Ἀφροδίτη γίγνεται ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ τῶν αἰδοίων, καὶ τῆς θαλάσσης· κατὰ δὲ Ὅμηρον, ἐκ Διώνης καὶ Διός. 375. Ἥ οἱ.] Ἥτις αὐτῷ. Ἔῤῥηξεν.] Διέῤῥηξεν, ἔκοψεν. Ἶφι κταμένοιο.] Ἰσχυρῶς καὶ μετὰ βίας ἀναιρεθέντος. τουτέστι, σφαγέντος. τὰ γὰρ τῶν θνησιμαίων ζώων δέρματα ἀσθενῆ ἐστιν, ὡς ἂν προδιαφθαρέντα ὑπὸ τῆς νόσου. 376. Κεινή.] Κενή. Ἰακῶς. Δίχα τῆς Ἀλεξάνδρου κεφαλῆς. Ἕσπετο.] Ἠκολούθει. Παχείῃ.] Ἰσχυρᾷ. 378. Ῥίψεν.] Ἔῤῥιψεν. Ἐπιδινήσας.] Δινήσας. ἐπιστρέψας. Κόμισαν.] Ἦραν, ἐβάστασαν. Ἐρίηρες.] Εὐάρμοστοι, σπουδαῖοι. 379. Ἂψ ἀπόρουσεν.] Ἐκ δευτέρου ἐφόρμησε. Κατακτάμεναι.] Ἀποκτεῖναι. Μενεαίνων.] Προθυμούμενος. 380. Ἐξήρπαξεν.] Ἀφανῆ ἐποίησε. 381. Ῥεῖα.] Ῥαδίως, εὐκόλως. Ὥστε θεός.] Ὡς θεός. Ἠέρι.] Ἀορασίᾳ, σκοτίᾳ. 382. Κὰδ δ' εἷσεν.] Ἐκάθισε δέ. Εὐώδεϊ.] Εὐόδμῳ. Κηώεντι.] Τεθυμιασμένῳ. ἢ, πρὸς τὸ κεῖν, τουτέστι, κοιμᾶσθαι, εὐτρεπισμένῳ. 383. Καλέουσα.] Ἀντὶ

πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρωαὶ ἅλις ἦσαν.
χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα·
γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν,
εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
ἤσκειν εἴρια καλὰ, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε·
τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
  Δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι·
κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασιν· οὐδέ κε φαίης
ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνγ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
  Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,

384. Ϝάλις. 385. Ϝεανοῦ. 386. μιν Ϝεικυῖα—προσέϜειπε.
387. ἥ Ϝοι. 389. μιν ἐϜεισαμένη. Bentl. et Dawes τῇ μιν Ϝεισαμένη.
390. Ϝοῖκόν δε. 392. Ϝείμασι.

hoc episodio judicia apponere hujus loci non est. Addere illud carmini varietatem et suavitatem per se, nemo neget; sed artiorem nexum cum carminis summa, aut aliquam vim ad partem ejus qualemcumque habere haud videtur.

384. *Τρωαὶ δ' ἅλις ἦσαν*, magno numero circumstabant eam.—385. *νεκταρέου ἑανοῦ*, peplo suaviter odorato, ut *ἀμβροσίου*.—386. *γρηῒ δέ μιν*—vetula nec nutrix, nec serva memoratur esse, sed *ἐργάτις, ἐριουργὸς*, lanifica mercenaria: quod ad vitam istorum hominum notandum; uti alterum 393. 4. choreas a viris celebrari solitas.

395. Commovetur animo Helena et audito Paridis domum reducis adventu et iis, quæ de Paridis pulcritudine memoraverat anus; ex iis, quæ sequuntur, 396. necesse est, aniculæ facie deposita Venerem divino habitu adstitisse; nam Helena agnoscit *cervicem, pectus, oculos, deæ*, quæ corporis partes in Venere inprimis pulcritudine eximiæ numen proderent. cf. Hymn. in Ven. 182.

τοῦ, καλέσουσα, ἄξουσα. Ἶε.] Παρεγένετο, ἐπορεύετο. Κίχανεν.] Κατέλαβεν, εὗρε. 384. Πύργῳ.] Ἐπὶ τῷ τείχει. Περὶ δέ.] Περὶ αὐτὴν δέ. Τρῳαί.] Τρῳϊκαὶ γυναῖκες. Ἅλις.] Ὁμοῦ πολλαί. 385. Νεκταρέου.] Θείου. Ἑανοῦ.] Λεπτοῦ ἱματίου. Παρὰ τὸ ἔννυσθαι. Ἐτίναξεν.] Ἔσεισε. 386. Γρηΐ.] Γραΐδι. Μίν.] Αὐτήν. Εἰκυῖα.] Ὁμοιωθεῖσα. Παλαιγενέϊ.] Πολλοῦ χρόνου γεγενημένῃ, πρεσβύτιδι. 387. Εἰροκόμῳ.] Ἐρίων ἐπιμελουμένῃ, ἐριουργῷ. Εἴρια γὰρ, τὰ ἔρια. Ἥ οἱ.] Ἥ τις αὐτῇ. Ναιεταώσῃ.] Κατοικούσῃ. 388. Ἤσκειν.] Εἰργάζετο. Καλά.] Ἀντὶ τοῦ, καλῶς. Φιλέεσκεν.] Ἐξαιρέτως δὲ αὐτὴν ἐφίλει. 389. Τῇ μιν.] Ταύτῃ δὴ τῇ γραΐδι. Ἐεισαμένη.] Ὡμοιωμένη. 390. Δεῦρ' ἴθι.] Δεῦρο ἄπιθι. Οἶκόνδε.] Εἰς τὸν οἶκον. 391. Κεῖνος.] Ἐκεῖνος. Δινωτοῖσιν.] Ἤτοι, πεποικιλμένοις· ἤ, κατὰ συστροφὴν, τετορνευμένοις. 392. Κάλλεϊ.] Κάλλει. Στίλβων.] Λάμπων. Καὶ εἵμασι.] Καὶ τοῖς ἱματίοις. Οὐδέ κε φαίης.] Οὐδὲ ἂν εἴποις. 393. Μαχεσσάμενον.] Μαχεσθέντα. Χορόνδε ἔρχεσθαι.] Ἐς χορὸν ἀπέρχεσθαι. 394. Ἠὲ χοροῖο.] Ἢ χοροῦ. Νέον.] Νεωστί. Λήγοντα.] Πεπαυμένον. 395. Τῇ δ' ἄρα.] Ταύτῃ δέ. Θυμόν.] Τὴν ψυχήν. Ὄρινε.] Διετάραξε. τουτέστιν, εἰς ἔρωτα αὐτὴν ἤγαγε. Τὸ ο̄ μικρὸν διὰ τὸ μέτρον. 396. Καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε.] Καὶ δὴ ὡς ἐθεάσατο. Περικαλλέα.] Τὸν πάνυ καλόν. Δειρήν.] Τράχηλον. 397. Ἱμερόεντα.] Ἐπιθυ-

θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
  Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
ἦ πῄ με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων
ἄξεις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς,
εἴ τις τοὶ καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;
οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης;
ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους·
μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον,
ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, καί ἑ φύλασσε,
εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.
κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη,
κείνου πορσανέουσα λέχος· Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω
πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.

398. ἔπειτα Ϝέπος. 404. ἐμὲ Ϝοίκαδ'. 406. ἀπόϜειπε.
408. καί Ϝε. 411. vulg. πορσυνέουσα.

400—5. Suspicatur Helena, ne reddatur ipsa Menelao, Venerem id agere, ut abducta in interiora Asiæ lateat (tradita alicui a Venere, cujus studio dea teneatur, ut olim Paridis; quæ tamen vs. 402. interposita sententiam turbant) idque Venerem machinari summo in Paridem studio, quod ei amaris dictis exprobrat: quin enim Paridi tantopere amato ipsa in contubernio et conjugio esse malit!

406—9. quandoquidem adeo Paridis amore insanis, quin tu (reddita me Menelao) ipsa ei conjux vel pellex sis.—θεῶν τ' ἀπόειπε κελεύθους. aut simpl. ne frequenta cœtus deorum: ut versus sequens eandem sententiam repetat; etsi sic inest aliquid insolentius, desere tu vias deorum vel ad deos; pro, sede et habitatione deorum; aut κέλευθοι θεῶν sunt, vita, conditio, locus deæ, ut ὁδὸς, κέλευθος, etiam ap. Pindarum.

410. 411. κεῖσε δ' (πρὸς ἐκεῖνον) ἐγὼ οὐκ εἶμι (εἴσομαι) πορσανέουσα λέχος αὐτοῦ, ὡς πορσαίνειν. non vult in ejus amplexus ire, modo loquendi antiquo, aliquoties apud Apollonium Rhodium obvio, et in Odyss. Γ. 403. Η. 347. Tum Trojanæ mulieres v. 411. eam essent irrisuræ, quod virum imbellem in amplexus admiserit; et 412. esse se præterea animo afflicto nimis, quam ut dicta deæ in animum admittere possit.

μητὸν, ἐράσμιον. Μαρμαίροντα.] Λάμποντα. 399. Δαιμονίη.] Μακαρία. Λιλαίεαι.] Ἐπιθυμεῖς. Ἠπεροπεύειν.] Ἀπατᾷν. 400. Ἦ πῄ με.] Ἦ πάλιν ποῦ ποτέ με. Προτέρω.] Πορρωτέρω, ἐσωτέρω. Εὖ ναιομενάων.] Καλῶς οἰκουμένων. 401. Ἄξεις.] Ἀπάξεις. Μῃονίης.] Λυδίας. Μῄονες γὰρ, ἐκαλοῦντο οἱ Λυδοὶ τὸ παλαιόν. 402. Κἀκεῖθι.] Κἀκεῖ. 404. Ἄγεσθαι.] Ἀπαγαγεῖν. 405. Δολοφρονέουσα.] Δόλια φρονοῦσα. 406. Ἧσο.] Κάθησο. Παρ' αὐτόν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐγγὺς αὐτοῦ. Ἰοῦσα.] Πορευθεῖσα. Θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους.] Ἀπάρνησαι δὲ καὶ ἐπιλάθου δι' αὐτὸν, τὴν σὴν διαγωγὴν τῶν θεῶν. Κελεύθους.] Τὰς ὁδούς. 407. Μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσι.] Καὶ μηκέτι τοῖς ποσί σου ὑπόστρεφε εἰς τὸν Ὄλυμπον. 408. Περὶ κεῖνον.] Περὶ ἐκεῖνον τὸν Ἀλέξανδρον. Ὀΐζυε.] Κακοπάθει, ταλαιπώρει. Καί ἑ φύλασσε.] Καὶ φύλασσε αὐτόν. 400. Εἰσόκεν.] Ἕως ἄν. 410. Κεῖσε δέ.] Εἰς ἐκεῖνον δὲ τὸν τόπον, ὅπου ἐκεῖνός ἐστιν, οὐκ ἄπειμι. τὸ δὲ πάθος ἀποκοπή. Οὐκ εἶμι.] Οὐ παραγίγνομαι. Νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.] Μέμψεως γάρ μοι τοῦτο ἄξιον γενήσεται. 411. Πορσυνέουσα.] Ἑτοιμάσουσα, παρασκευάσουσα. Ὀπίσσω.] Εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον. 412.

Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
μή μ' ἔρεθε, σχετλίη· μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλα φίλησα·
μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρὰ,
Τρώων καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·
βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ,
σιγῇ· πάσας δὲ Τρῳὰς λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα.
ἔνθα κάθιζ' Ἑλένη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
ὄσσε πάλιν κλίνασα· πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
Ἤλυθες ἐκ πολέμου· ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,

415. vulg. ἔκπαγλ' ἐφίλησα. 419. Ϝεανῷ. 422. ἐπὶ Ϝέργα.

413—417. Venus Helenam minis exterritam ad obsequium adigit.—416. *μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων*—ne odia utrorumque, et Trojanorum et Achivorum in te concitem; nam adhuc benevolentiam et amorem utrinque ei paratam, ut sup. 155. sq. vidimus. Jungenda *μή σε μεθείω—καὶ μὴ μητίσομαι* (loco subjunctivi futurum indicativi). Ergo Veneri omnia ista in Helenam studia tribuuntur, ita ut tutela deæ ademta ei verendum sit, ne utraque pars mala per eam illata ulciscatur, ipsa interitu suo pœnas det.

418—448. Etsi invita, domum se confert Helena; exasperata in maritum, eum objurgat: 437. Paris eam placat et ad amoris amplexus invitat. Obvia sunt, quæ in his displicere possunt.—419. *κατασχομένη ἑανῷ* *velans se* peplo. *καλυψαμένη*.—422. *ἀμφίπολοι* sunt duæ ancillæ comites sup. 143.

427. *ἤλυθες ἐκ πολέμου.* redis e pugna.—428. nunc aperte sensus Helenæ expo-

Πᾶσαι.] Ὅλαι. Μωμήσονται.] Ψέξουσι, μέμψονται. Ἄχεα.] Λύπας. Ἄκριτα.] Ἀδιαχώριστα. πολλά. 414. Μή μ' ἔρεθε.] Μή με παρόξυνε. Σχετλίη.] Σχετλιασμοῦ καὶ μίσους ἀξία. Χωσαμένη.] Ὀργισθεῖσα. Μεθείω.] Ἀμελήσω, καταλείψω. 415. Τὼς δέ σε.] Οὕτως δέ σε. Ἀπεχθήρω.] Μισήσω. Ἔκπαγλα.] Ἐκπληκτικῶς, ἐξόχως. 416. Μητίσομαι.] Βουλεύσομαι, μηχανήσομαι. Ἔχθεα.] Ἔχθρας, μίση. Λυγρά.] Χαλεπά. 417. Κακὸν οἶτον.] Κακὸν μόρον. Ὄληαι.] Ἀπόλῃ. 419. Κατασχομένη.] Κατακαλυψαμένη. Ἑανῷ.] Λαμπρῷ ἱματίῳ. Ἀργῆτι.] Λαμπρῷ, λευκῷ. Φαεινῷ.] Στιλπνῷ. 429. Τρῳάς.] Τρῳϊκάς. Λάθεν.] Ἔλαθεν, ἀφαιρέσει τοῦ ε. Ἦρχε.] Προηγεῖτο. 422. Ἀμφίπολοι.] Θεραπαινίδες. Θοῶς.] Ταχέως. Τράποντο.] Ἐτράπησαν, ὥρμησαν. Ἐπὶ ἔργα.] Ἐπὶ τὴν ἱστουργίαν. 423. Ὑψόροφον.] Ὑψηλόν. Κίε.] Ἐπορεύετο. 424. Φιλομειδής.] Ἡ φιλόγελως, καὶ ἱλαρὰ, καθ' Ὅμηρον. κατὰ δὲ Ἡσίοδον, ὅτι Μειδέων ἐξεφαάνθη. ὅ ἐστι, τῶν αἰδοίων. 425. Ἀντία.] Ἐξ ἐναντίας. Κατέθηκεν.] Ἔθηκε. Φέρουσα.] Ἐνεγκοῦσα. ἔλαβε δὲ ἐνεστῶτα ἀντὶ παρεληλυθότος. 427. Ὄσσε πάλιν κλίνασα.] Εἰς τοὐπίσω ἀποκλίνασα, καὶ ἀποβλέψασα. Ὄσσε.] Ὀφθαλμοὺς, δυϊκῶς. Πόσιν.] Τὸν ἄνδρα. Ἠνίπαπε.] Ἐκακολόγησεν. ὕβρισεν. 428. Ἤλυθες.] Ἦλθες, παρεγένου. Ὡς ὤφελες.]

ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχε' Ἀρηϊφίλου Μενελάου
σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ φέρτερος εἶναι.
ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι Ἀρηΐφιλον Μενέλαον
ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ' ἔγωγε
παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι
ἀφραδέως, μήπως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμείης.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησε σὺν Ἀθήνῃ·
κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ· παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.
ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε·
οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
οὐδ' ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,

437. προσέϜειπε. 442. Legendum ὧδε φρένας ἔρος ἀμφ. 443. vulg. πρότερον.

nuntur indignantis quod Paris se vinci passus erat.—432. ἀλλ' ἴθι νῦν—ironice.—433. at suadeo tibi, noli iterum cum Menelao pugnare.—438. μή με ἔνιπτε (κατὰ) θυμὸν ὀνείδεσι. ne me *lacesse* probris. exacerba. ut alibi ἐνίπτειν, objurgare. ὀνειδίζειν.—440. ἐκεῖνον δ' αὖτις ἐγὼ νικήσαιμι ἄν. παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν. fere ut A. 174. παρ' ἐμοί γε καὶ ἄλλοι &c.—441. φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε. pro τραπῶμεν, τερφθῶμεν, εὐνηθέντε ἐν φιλότητι, oblectemus nos cubantes in amplexu. nam et alibi εὐνηθῆναι ἐν φιλότητι: Ξ. 331. 360. Alii τραπείομεν a τρέπεσθαι duxere, convertamus nos ad amplexus. τραπῶμεν, εἰς φιλότητα.—442. ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε, περιέλαβε, κατέσχε. occupavit. ut Ξ. 294. ὡς δ' ἴδεν, ὥς μιν ἔρος πυκινὰς φρένας ἀμφεκάλυψε. Alias de dolore

Εὐκτικῶς, εἴθ' ὄφειλες. Αὐτόθι.] Ἐκεῖσε. Ὀλέσθαι.] Ἀποθανεῖν. 429. Δαμείς.] Δαμασθεὶς, ἀναιρεθείς. Ἀνδρί.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ ἀνδρός. Πρότερος.] Πρότερός μου. 430. Εὔχεο.] Ἐκαυχῶ. 431. Σῇ τε βίῃ.] Τῇ σῇ δυνάμει. 433. Ἐξαῦτις.] Ἐκ δευτέρου. 434. Κέλομαι.] Κελεύω. 435. Ἀντίβιον.] Ἐξ ἐναντίας. 436. Ἀφραδέως.] Ἀπροόπτως, ἀπείρως. Δαμείης.] Δαμασθῇς, ἀναιρεθῇς. 438. Χαλεποῖσι.] Δεινοῖς. Ἔνισπε.] Ἐπέπληττεν, ὀνείδιζε. 439. Σὺν Ἀθήνῃ.] Σὺν τῇ γνώμῃ τῆς Ἀθηνᾶς. 440. Παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.] Πάρεισι καὶ ἡμῖν θεοὶ συμμαχοῦντες καὶ συναγωνιζόμενοι. 441. Φιλότητι τραπείομεν.] Εἰς εὐφροσύνην τραπῶμεν. Εὐνηθέντες.] Κοιμηθέντες, κατακλιθέντες. 442. Ἀμφεκάλυψε.] Περιέλαβε, κατέσχεν. 443. Οὐδ', ὅτε σε πρῶτον.] Οὐδ' ὁπότε σε τὴν ἀρχήν. Ἀλέξανδρος, υἱὸς Πριάμου, Τροίας βασιλέως, ὁ καὶ Πάρις ἐπικαλούμενος, Ἀφροδίτης ἐπιταγῇ ναυπηγήσαντος αὐτῷ ναῦς Ἁρμονίδου, ἤ, κατά τινας τῶν νεωτέρων, Φερέκλου τοῦ τέκτονος, μετὰ Ἀφροδίτης ἦλθεν, εἰς Λακεδαίμονα τὴν Μενελάου πόλιν. Ἐνταῦθα δὲ, τὴν Ἑλένην ὀφθαλμοβολήσας Ἀφροδίτης αἱρέσει, καὶ βληθεῖσαν δι' ἀλληλομαχίαν ἔρωτος, ἀναλαβὼν σὺν τοῖς ἐν οἴκῳ χρήμασιν, ἦλθεν εἰς Σιδῶνα τῆς Φοινίκης. Κἀκεῖ γάμου κοινωνίαν ποιησάμενος, ἧκεν ἔχων αὐτὴν εἰς Ἴλιον. Μετρόπολις δὲ αὕτη Τροίας. Ἔκ τε τῆς ἐνταῦθα διὰ τῶν ὅρκων καὶ συνθηκῶν ἀδικίας, αὐτῆς πάλιν Ἀφροδίτης αἱρέσει, κομίσας οἴκαδε, συνεκοιμήθη ἀπροσδοκήτως, πάλιν σύνευνον παρειληφὼς, ὡς δηλοῖ ὁ Ποιητής, διὰ τῶν ἑαυτοῦ λόγων. Λακεδαίμονος.] Ἐκ τῆς Λακεδαίμονος.

νήσῳ δ' ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ,
ὥς σεο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Ἦ ῥα, καὶ ἦρχε λέχοσδε κιὼν, ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις.
τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἐοικὼς,
εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.
ἀλλ' οὔτις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' Ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο·
ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
νίκη μὲν δὴ φαίνετ' Ἀρηϊφίλου Μενελάου·
ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,
ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

446. vulg. ὡς σέο. 449. θηρὶ ϜεϜοικώς. 450. θεοϜειδέα. 453. εἴ τις Ϝίδοιτο. f. εἴ τις ὁρῷτο. 454. Ϝῖσον. 455. μετέϜειπε Ϝάναξ. 459. ἥντιν' ϜέϜοικε. fuit ἥν τε ϜέϜοικε. et ἄχεος νεφέλη P. 591.—445. ἐν Κρανάῃ, insula ante Laconicam. de cujus situ et nomine ambigitur.

449. Revocat nos nunc ab alienis a re poeta ad superiora, 382. Paride morti erepto, in pugna tamen superato, Menelaus victoria sibi parta postulat, ut pactionis conditiones effectum habeant. θηρὶ ἐοικὼς, feræ, cui præda est erepta.

457. νίκη φαίνεται, pro φανερά ἐστι. pro vulgari φανερόν ἐστι, τὴν νίκην εἶναι Μενελάου. Aliud exemplum laudat Eustath. ἀεικέα ἔργα φαίνεται Od. Δ. 694. 5. Est is usus sollennis in Homero τοῦ φαίνειν, φανερὸν ποιεῖσθαι —459. τιμὴν, τὸ πρόστιμον, τὴν ποινὴν, qua de re v. sup. ad 286. Versum 460. vidimus jam supra 287.

445. Νήσῳ δ' ἐν Κρανάῃ.] Παροξυτόνως· ἵνα κύριον ὄνομα γένηται. Δοκεῖ δὲ ἡ νῆσος τῆς Ἀττικῆς εἶναι. ὅθεν καὶ οὕτως πρότερον ἐκαλεῖτο ἀπὸ Κραναοῦ, βασιλέως τῆς Ἀττικῆς. νῦν ἀπὸ τοιαύτης μίξεως Ἑλένη καλεῖται. Φιλότητι καὶ εὐνῇ.] Φιλίᾳ, συνουσίᾳ. 446. Ὡς σέο.] Ὡς σοῦ. Ἔραμαι.] Ἐρῶ, ἐπιθυμῶ. Ἵμερος.] Πόθος. Αἱρεῖ.] Καταλαμβάνει, κρατεῖ. 447. Ἆρχε λέχοσδε.] Προηγεῖτο τῆς ἐπὶ τὴν κοίτην ὁδοῦ. Εἵπετο.] Ἠκολούθει. Ἄκοιτις.] Γαμετὴ, παράκοιτις. 448. Τρητοῖσι.] Τετρυπημένοις πρὸς τὴν τῶν σχοινίων δέσιν. Κατεύνασθεν.] Κατεκοιμήθησαν. 449. Ἀν' ὅμιλον.] Κατὰ τὸ πλῆθος. Ἐφοίτα.] Ἐνθουσιαστικῶς περιήρχετο. Θηρὶ ἐοικώς.] Λέοντι παραπλήσιος. κατ' ἐξοχήν. 450. Ἐσαθρήσειεν.] Ἴδοι, θεάσηται. 451. Κλειτῶν.] Ἐνδόξων. 453. Οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον.] Οὐ γὰρ ἂν διὰ φιλίαν αὐτὸν ἔκρυπτον. Εἴ τις ἴδοιτο.] Εἴ τις αὐτὸν ἐθεάσατο. 454. Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.] Πάντες καὶ αὐτὸν ἐμίσουν ὡς τὴν θανατηφόρον μοῖραν. Ἶσον.] Ἐξίσης. Σφίν.] Αὐτοῖς. Ἀπήχθετο.] Ἐμισεῖτο. 459. Ἔκδοτε.] Ἀπόδοτε. Τιμήν.] Πρόστιμον τοῦ πολέμου. ὅ ἐστι, φόρον τινὰ, καὶ συντέλειαν. Ἀποτινέμεν.] Ἐκτιννύειν. ἀποδιδόναι. Ἥντιν' ἔοικεν.] Ἥντινα προσῆκε. 460. Πέληται.] Γένηται. 461. Ἐπὶ δ' ᾔνεον.] Ἐπῄνουν, καὶ συγκατετίθεντο τῇ γνώμῃ αὐτοῦ.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Δ.

ARGUMENTUM.

REM dubiam et ambiguam mansisse vidimus, essetne Helena reddenda nec ne: Menelaus quidem superior pugna discesserat, at Paris non erat occisus. Erat itaque via et ratio excogitanda, ut aut Helena redderetur, (sicque Ilias exitum habebat et ipse Jupiter promissis, Thetidi datis non stabat; nulla enim superfutura erat opportunitas, qua injuriam Achilli factam ulcisceretur;) aut ut pugna redintegraretur. Dii itaque epulis assidentes deliberant: cum Veneris auxilio servatus sit Paris, sitne, si stetur pacto, reddenda Helena et urbs ab oppugnatione liberanda? Repugnantibus Junone et Athene, quæ de Troja excidenda laborabant, Jupiter, cujus maxime intererat, Achillis caussa, ne res componerentur, annuit, ut ad pugnam denuo res redeat, induciis a Trojanis violatis 1—72. Athene, Laodoci forma adsumta, Pandaro auctor est, ut Menelaum sagitta petat—126. quo vulnerato, Machaone ad opem ferendam arcessito, animis Achivorum perfidia Trojanorum ira incensis,—219. Trojani propius accedunt, Achivi se ad pugnam accingunt. Agamemnon percurrit ordines, copias hortatur,—250. increpat Idomeneum—272. Ajacem utrumque—292. Nestorem—326. Menestheum et Ulyssem—364. tandem Diomedem, cujus caussam tuetur Sthenelus—421. Inde manus conferunt Trojani cum Achivis —456. Memoratur virtus singulorum: Antilochi, qui Echepolum sternit—472. Ajacis Telamonis f. qui Simoisium necat; Leuco sodali interfecto Ulysses ferit Democoontem—504. Adhortatur pugnantes Trojanos Apollo, Achivos Athene—516. Diorem, Epeorum ducem, percutit Piros Thrax,—526. hunc Thoas Ætolus—538. Omnino res utrinque magno cum animo geritur—544. Et hæc quidem pugna continuatur usque ad lib. VII (H).

Deorum ministerio poeta usus est in hoc libro hactenus, ut, quemadmodum diximus, efficeretur id, quod quærebatur, redintegrandi prælii caussa probabilis et opportunitas, sagitta a Pandaro emissa et turbato induciarum fœdere. Altercatione inter Jovem et Junonem orta tandem convenit, ut Minerva cælo descendat; v. 1—85. Illa Laodoci, Antenoris f. forma adsumta Pandarum ad Menelaum sagitta petendum hortatur—104. sagittam tamen ipsa a vitali parte avertit 127—133. In his deorum ministerium ad rei summam facit. Inde nulla præterea de dea fit memoratio; præterquam quod, pugna jam commissa, illa Achivos, Trojanos Mars instigant: 439. 515. 516. dum Apollo a Pergamo prospiciens nec minus Trojanos hortatur ut virtutem exerant 507—514. Ita pugnatur acerrime.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Δ. ῾ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

῎ΕΔΟΞΕ τοῖς θεοῖς τὴν ῎Ιλιον ἁλῶναι. Διὸ ᾿Αθηνᾶ μὲν Μενέλαον τοξευθῆναι παρεσκεύασε. Καὶ οὕτως συγχυθέντων τῶν ὅρκων, Μαχάων μὲν ἰᾶται Μενέλαον.

Ἀγαμέμνων δὲ ἀπελθὼν, τὴν στρατιὰν παρορμᾷ εἰς τὸν πόλεμον. Συμβολῆς δὲ γενομένης, πολλοὶ ἑκατέρωθεν ἀναιροῦνται.

ΑΛΛΩΣ.

ΤΟΥ Ἀλεξάνδρου ἡττηθέντος, καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπαιτοῦντος κατὰ τὰς συνθήκας τήν τε Ἑλένην, καὶ τὰ σὺν αὐτῇ ἁρπαγέντα κτήματα, καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδικήματος τιμωρίαν, ἐν Διὸς οἱ θεοὶ βουλεύονται περὶ τῆς Ἰλίου. Καὶ Ζεὺς προτραπεὶς ὑπὸ τῆς Ἥρας, ἀποστέλλει τὴν Ἀθηνᾶν εἰς τὸ τῶν Τρώων στράτευμα, σύγχυσιν τῶν ὅρκων ἐργασομένην. Ἡ δὲ, παραγενομένη, πείθει Πάνδαρον τὸν Ζελείτην τοξεῦσαι τὸν Μενέλαον. Καὶ βληθέντος αὐτοῦ, Ἀγαμέμνων ὀδύρεται, καὶ Μαχάονα τὸν ἰατρὸν μεταπέμπεται. Καὶ ἔτι περὶ τὴν θεραπείαν Μενελάου ἀσχολουμένων τῶν ἀρίστων, ἐπίασιν οἱ Τρῶες σὺν ὅπλοις. Ἀγαμέμνων δὲ ἐπιὼν τὸ στρατόπεδον, τοὺς μὲν ἤδη παρατασσομένους παρακαλεῖ καὶ ἐπαινεῖ, τοῖς δὲ ἀγνοοῦσι τὴν ἔφοδον τῶν Τρώων ἐπιπλήσσει. καὶ οὕτως, συμπεσόντων αὐτῶν εἰς τὴν μάχην, ἑκατέρωθεν πίπτουσι πολλοί.

Δέλτα, θεῶν ἀγορὴ, ὅρκων χύσις, ἄρεος ἀρχή.

ΟΙ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο
χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη

1. ἠγορόϝωντο Bentl.

1—104. Cum, id quod carminis œconomia postulabat, si Achillis desiderium injiciendum erat Achivorum animis, redintegranda esset pugna, turbari fœdus ulla de caussa probabili necesse erat. Eventus igitur rerum hic fuit: cum (Γ. 455. sqq.) Agamemnon Menelaum victorem pronuntiasset, Trojanosque ut pactis starent, increpuisset, ecce, e Trojanis aliquis indignatus cum inexpectato pugnæ eventu, tum Paridis victi caussa, sagitta in Menelaum emissa res turbavit. Ut res tanto augustior esset, a deorum consilio proficisci illa debuit. Quod itaque impotens Pandari animus suaserat, ut sagitta Menelaum peteret, Athenes suasu fit, quæ una cum Junone infestissimo in Trojanos erat animo. A consessu et itaque concilio deorum narratio initium habet.

1. ἠγορόωντο. non hoc de concilio habito esse accipiendum, reliqua docent. Non adeo est, *consultabant:* nam epulis assident; verum: *sermones inter se faciebant, confabulabantur:* fere ut B. 787. οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο πύλῃσι. Vita autem deorum perpetuis epulis, heroum exemplo, censetur.

1. Πὰρ Ζηνί.] Παρὰ τῷ Διΐ. Παρεσχημάτισται δὲ ἀπὸ τοῦ Ζεὺς ὁ Ζήν. τὸ πάθος ἀποκοπή. Ἠγορόωντο.] Διελέγοντο, ἐκκλησιάζοντο. Ἀπὸ τοῦ, ἀγορεύειν. Ἐξ οὗ, ἠθροίζοντο. 2. Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν τῷ κεχρυσωμένῳ καὶ καλῷ τόπῳ. Ἰστέον δὲ, ὅτι, ὅταν μὲν στερεὸν λέγειν βούληται, τότε πολύχαλκόν φησιν· ὅταν δὲ, καλὸν, χρυσοῦν λέγει οὐρανόν. Μετὰ δέ σφισιν.] Ἐν αὐτοῖς δέ. Πότνια.] Σεβασμία, ἔντιμος. Ἥβη.] Ἥρας θυγάτηρ, Ἡρακλέους δὲ γυνή. Ἐζήτηται, δι' ἣν αἰτίαν ὁ Γανυμήδης, οἰνοχόος ὢν τοῦ Διὸς, οὐ πᾶσιν ὑπηρετεῖ. Ἔνιοι μὲν οὖν φασιν, ὅτι Διὸς μόνον ἦν διάκονος, καὶ οὐκ ἐξῆν αὐτῷ πᾶσιν οἰνοχοεῖν. ἡ δὲ Ἥβη εὐλόγως, ὅτι κοινὴ πάντων ἐστίν. Ἄλλοι δὲ, ὅτι, σκέψεως περὶ τῆς Ἰλίου πορθήσεως γιγνομένης, εὐοικονομήτως ἄπεστι τοῦ συνεδρίου, ἵνα μηδὲν ἐναντίον γένηται, διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν χάριν, ἢ μόνος δόξῃ τὶ οἰκτίζεσθαι. Διὰ τί μόνῳ τῷ Διῒ Γανυμήδης ὑπηρετεῖ; Ῥητέον, ὅτι ἅπασιν ἡ Ἥβη διακονεῖ, ἐπειδὴ τὸ θεῖον πᾶν ἀεὶ νεάζει τε καὶ ἡβᾷ. Τοῦτο γὰρ βούλεται αὐτοῖς ἥ τε ἀμβροσία, ἀβροσία τὶς οὖσα, καὶ τὸ νέκταρ, παρὰ τὸ νεάζειν, λεχθέν. Γαννυμήδης δὲ ὑπηρετεῖ μόνῳ τῷ Διῒ, ὅτι ὁ μὲν Ζεὺς πρῶτος ἐστὶ νοῦς,

νέκταρ ἐῳνοχόει, τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες.
αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην,
κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων·
Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ' Ἀργείη, καὶ Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη·
ἀλλ' ἤτοι ταὶ, νόσφι καθήμεναι, εἰσορόωσαι
τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει·
καὶ νῦν ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι.
ἀλλ' ἤτοι νίκη μὲν Ἀρηϊφίλου Μενελάου·

3. ἐϝῳνοχόει et antiquius ἐϝοινοχόει. 4. εἰσορόϝωντες Bentl. et 9. εἰσορόϝωσαι. 6. ϝεπέεσσι.

5. Cum ad humanum morem, neque tamen ad hominum perfectorum vitam, omnia gerantur, nunc Jupiter sermonum *orsum* facit, Junonis animum dictis lacessendo. Nam erat sermonum serendorum exputanda opportunitas. Jovis autem intererat, providere, quomodo bellum continuaretur, ut ille promissis Thetidi datis stare posset. παραβλήδην oblique, dolose. nisi melius est, simulate. Nam non ex animo loquebatur Jupiter, cum se pacatas inter Trojanos et Achivos res velle ostenderet.

7—19. Jupiter simulate increpat Junonem et Minervam otiose sedentes nec Menelao subvenientes, νόσφι καθημένας, cum interea Venus Paridem vitæ discrimini subduxisset: ambiguum ita esse factum pugnæ exitum; diis utique dispiciendum esse, quid factu opus sit; sitne bellum iterandum an pax conficienda; hoc tamen alio modo fieri non posse, quam ut Helena reddatur, Troja autem intacta et incolumis maneat. Hoc vero bene norat Junoni et Minervæ intolerabile auditu fore.

11. παρμέμβλωκε, assidet et curæ habet, habere solet. a μεμβλόω· ex μέμβλομαι, curæ sum inf. T. 343. Φ. 516. et φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ μέμβλετο Od. X. 12.—12. ὀϊόμενον θανέεσθαι, expectantem, metuentem. Il. O. 728. ἀλλ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀϊόμενος

μόνος δὲ ὁ νοῦς ἔχει οἰκεῖον τὸ, τοῖς μήδεσι γάννυσθαι. τοῦτο γὰρ ὁ Γαννυμήδης. 3. Νέκταρ.] Τὸ τῶν θεῶν πόμα. Ἐῳνοχόει.] Ἀντὶ τοῦ, ἐνέχει, ἐκίρνα. Ἔστι δὲ ὁ τρόπος κατάχρησις, κυρίως γὰρ τὸ οἰνοχοεῖν ἐπὶ οἴνου λεχθῆναί ἐστι. Τοὶ δέ.] Οὗτοι δέ. Δεπάεσσιν.] Ἐκπώμασι, ποτηρίοις. 4. Δειδέχατο.] Ἐδεξιοῦντο. Τρῴων πόλιν.] Τὴν Ἴλιον. Εἰσορόωντες.] Ὁρῶντες, βλέποντες. 5. Ἐπειρᾶτο.] Ἀπόπειραν ἐποιεῖτο. Ἐρεθιζέμεν.] Ἐρεθίζειν, παροξύνειν. 6. Κερτομίοις.] Ἐρεθιστικοῖς, χλευαστικοῖς, ἢ ἀποτόμοις. τὸ κέαρ τέμνουσιν, ὅ ἐστι, τὴν ψυχήν. Παραβλήδην.] Παραβολάδην. ἀπατητικῶς. ἢ, παραβαλὼν τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου, πρὶν ἐκεῖνον ἀποσιωπῆσαι. 7. Δοιαί.] Δύο. Ἀρηγόνες.] Βοηθοί. Θεάων.] Τῶν θεῶν. 8. Ἥρη τ' Ἀργείη.] Ἡ ἐν Ἄργει τῆς Πελοποννήσου πόλει τιμωμένη. Καὶ ἀλαλκομενηῒς.] Ἡ ἀλάλκουσα τῷ μένει. ὅ ἐστι βοηθοῦσα. Ἢ, ἐν Ἀλαλκομεναῖς, πόλει τῆς Βοιωτίας, τιμωμένη, ἔνθα καὶ Ἀλαλκομένειον Ἀθηνᾶς ἱερόν. Ἢ, ἀπὸ τοῦ Ἀλαλκομενίου ὄρους τῆς Ἀττικῆς. Ἢ, ἡ παρὰ Ἀλαλκομένει τραφεῖσα τῷ Βοιωτῷ. 9. Ἀλλ' ἤτοι ταί.] Ἀλλὰ γὰρ αὗται μέν. Νόσφι.] Χωρίς. Εἰσορόωσαι.] Ὁρῶσαι, βλέπουσαι. 10. Τέρπεσθον.] Τέρπονται. δυϊκῶς. Τῷ δ' αὖτε.] Τούτῳ δὲ δή. Φιλομειδής.] Καθ' Ἡσίοδον, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη. ἢ ἡ φιλόγελως. 11. Παρμέμβλωκε.] Παραμένει, πάρεστιν. Ἀμύνει.] Ἀποτρέπει, ἀποσοβεῖ. 12. Ἐξεσάωσεν.] Ἔσωσεν. Ὀϊόμενον.] Ὑπολαμβάνοντα, προσδοκοῦντα. Θανέεσθαι.] Ἀποθανεῖν. 13. Ἀλλ' ἤτοι νίκη μέν.] Ἀλλ' ἡ μὲν

ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
ἢ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
ὄρσομεν, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
εἰ δ' αὔτως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο·
ἦτοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
αὖτις δ' Ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
ἦτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
σκυζομένη Διῒ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
πῶς ἐθέλεις ἅλιον θεῖναι πόνον, ἠδ' ἀτέλεστον,
ἱδρῶ θ', ὃν ἵδρωσα μόγῳ; καμέτην δέ μοι ἵπποι

14. τάδε Ϝέργα. 17. Ϝηδύ. 18. Ϝοικέοιτο πόλις Πριάμοιο Ϝάνακτος.
22. οὐδέ τι Ϝεῖπε. 25. ἔϜειπες. 27. vulgg. ἱδρῶθ', una voce.

θανέεσθαι.—14. ὅπως ἔσται τάδε ἔργα, τόδε τὸ πρᾶγμα· quorsum exitura sit res et quid nobis in hac rerum conditione providendum sit.—15. ἢ ῥ' αὖτις. Supple εἰ ex Homerico more omissum; cum sit εἰ ἄρα ἢ—ἢ—

16. ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν. pro θήσομεν. ut mox 83. ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι Ζεύς. Sic et Od. Ω. 475. Attamen et inf. 444. est νεῖκος ἔμβαλε μέσσῳ.—18. οἰκέοιτο πόλις, adeoque nec capiatur et evertatur; sed servetur.

20—29. Quod facile expectabat Jupiter, evenire videt; Juno et Minerva ægre ferunt ejus dicta et sermonibus res eo deducitur, ut, quod ille volebat fieri, pugna renovaretur, quo promissis Thetidi factis stare posset.—ἐπέμυξαν ingemuerunt, sed cum indignatione: proprie clausis labiis: ἀπὸ τοῦ μύειν. μύζειν. Bene autem mores ex utriusque deæ ingenio adumbrati: Minerva continet se et ex animi prudentia iram comprimit; at Juno animi impotens mariti iniquitatem et malevolentiam increpat, quod labores suos irritos reddere studet, quos ad bellum in Trojanos conflandum ipsa sustinuerat.

24. Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε (κατὰ) στῆθος χόλον, h. e. ἐν στήθει.—26. ἅλιον θεῖναι πόνον, h. e. τὰ πεπονημένα, et 27. debebat sequi καὶ τὸν κάματον τῶν ἵππων, quod et Schol. B. obνίκη.

14. Φραζώμεθα.] Βουλευώμεθα, σκεπτώμεθα. Ὅπως.] Ὃν τρόπον. 15. Ἢ ῥ' αὖτις.] Ἢ ἐκ δευτέρου. Φύλοπιν.] Μάχην τὴν κατὰ πλήθη. Αἰνήν.] Δεινὴν, χαλεπήν. 16. Ὄρσομεν.] Διεγείρωμεν, ἐμβαλοῦμεν. Μετ' ἀμφοτέροισιν.] Ἐν ἀμφοτέροις, Τρωσὶ καὶ Ἕλλησιν. 17. Εἰ δ' αὔτως.] Εἰ δὲ οὕτως. 18. Ἦτοι μὲν οἰκέοιτο.] Ὄντως γὰρ οἰκοῖτο. 19. Ἄγοιτο.] Ἐπαγάγοιτο. 20. Ἐπέμυξαν.] Μεμυκόσι τοῖς χείλεσιν ἐπεστέναξαν. Ὃ πάσχουσιν οἱ ὀργιζόμενοι, καὶ μηδὲν ποιεῖν δυνάμενοι. 21. Πλησίαι.] Ἐγγύς. Αἵγε.] Αὗται. Ἥσθην.] Ἐκαθέζοντο. δυϊκῶς. Μεδέσθην.] Ἐβουλεύοντο, διενοοῦντο. 22. Ἦ τοι Ἀθηναίη.] Ἡ μὲν Ἀθηνᾶ. Ἀκέων.] Ἀντὶ τοῦ ἀκέουσα. ἤγουν ἥσυχος ἦν. κεῖται δὲ ἀντὶ μεσότητος τῆς ἀκῆς. τίθησι γὰρ αὐτὸ καὶ ἐπὶ πληθυντικοῦ· ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι. Οὐδέ τι εἶπεν.] Οὐδὲν ἐφθέγξατο. 23. Σκυζομένη.] Ὀργιζομένη. Ἄγριος.] Χαλεπὸς, ἀπηνής. Ἥιρει.] Κατελάμβανεν. 24. Οὐκ ἔχαδε.] Οὐκ ἐχώρησε. διὰ τὸ μέγεθος. Χόλον.] Ἄγριον ὀργήν. 26. Ἅλιον.] Μάταιον, ἄπρακτον. Θεῖναι.] Ποιῆσαι. Πόνον.] Κάματον. Ἠδ' ἀτέλεστον.] Καὶ ἀπλήρωτον. 27. Ἱδρῶθ'.] Τὸ τέλειον, ἱδρῶτα. Μόγῳ.] Ταλαιπω-

λαὸν ἀγειρούσῃ, Πριάμῳ κακά, τοῖό τε παισίν.
ἕρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
δαιμονίη, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον;
εἰ δὲ σύ γ', εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρά,
ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας,
ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
ἕρξον, ὅπως ἐθέλεις, μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς πόλιν ἐξαλαπάξαι
τὴν ἐθέλω, ὅθι τοὶ φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασι,
μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἐᾶσαι·
καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.

33. Ϝιλίου. 37. Ϝέρξον Bentl. et 29. Ϝέρδ' at v. ad A. 315. 41. vulgg. ἐκγεγάασι. 43. δῶκα Ϝεκὼν ἀϜέκοντι.

servat. Tum 28. Πριάμῳ κακὰ pro κακὸν, per appositum τοῦ λαὸν ἀγείρειν. Itaque videmus Junonis opera Achivorum copias fuisse coactas.—29. age pro arbitrio; sed diis non probantibus te hæc agere scito.

30—67. Jupiter incusata Junone tam pervicacis in Trojanos odii, pactus cum ea, ut et sibi liceat urbem in ejus tutela habitam, ubi libuerit, exitio destinet, consentit, ut bellum inter Achivos et Trojanos continuetur.—32. ἀσπερχὲς, (ab ἄγαν σπέρχειν, σπεύδειν) ὀργίζεσθαι. nimium. immensum.—36. χόλον ἀκέσασθαι, παύσασθαι. unde χόλος ἀνήκεστος O. 217. ut, *mederi malo*.—42. μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, παρεμποδίζειν *inhibere*. proprie ἀναβάλλεσθαι.—43. καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα pro δίδωμι, παραχωρῶ, absolute, concedo; vel, quod præstat forte, supplere ἐξαλαπάξαι πόλιν, ἐν ᾗ φίλοι μοι

ρία, καμάτῳ. Καμέτην.] Ἐκοπίασαν. δυϊκῶς. 28. Ἀγειρούσῃ.] Ἀθροιζούσῃ. Τοῖό τε παισί.] Καὶ τοῖς τούτου παισίν. 29. Ἕρδε.] Πράττε. Ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.] Οὐ μὴν συναινοῦμέν σοι οἱ λοιποὶ θεοί. Ὅ ἐστιν, οὐκ ἐπαινοῦμέν σε τοῦτο ποιοῦντα. 30. Ὀχθήσας.] Στενάξας. 31. Τί νύ σε.] Τί δή σε. 32. Τόσσα.] Τοσαῦτα. Ῥέζουσι.] Πράττουσιν. Ὅτ' ἀσπερχές.] Ὅτι ἀδιαλείπτως. Μενεαίνεις.] Προθυμῇ. 35. Ὠμὸν βεβρώθοις.] Ὠμὸν φάγοις. 36. Τότε κεν.] Τότε ἄν. Ἐξακέσαιο.] Ἰάσαιο. 37. Ἕρξον ὅπως ἐθέλεις.] Πράξον ὅπως ἂν βούλῃ. Μὴ τοῦτό γε νεῖκος.] Μὴ αὕτη ἡ φιλονεικία. Ὀπίσσω.] Ἐν τῷ μεταταῦτα χρόνῳ. Τὸ δὲ ὅλον· μὴ αὕτη φημὶ ἡ ἔρις μεγάλης ἔχθρας ἐν ὑστέρῳ ἡμῖν αἰτία γένηται. 40. Ὁππότε κεν.] Ὁπότε ἄν. Μεμαώς.] Προθυμούμενος, θέλων. Ἐξαλαπάξαι.] Ἐκπορθῆσαι, καταστρέψαι. 41. Τὴν ἐθέλω.] Ἣν ἂν βουληθῶ. ἔλαβε δὲ ἄρθρον προστακτικὸν ἀντὶ ὑποτακτικοῦ. Ὅθι.] Ἐνταῦθα, ὅπου. Ἐκγεγάασιν.] Ἐκγεγένηνται, κατοικοῦσι. 42. Μήτι.] Μηδαμῶς. Διατρίβειν.] Παρέλκειν, ἀναβάλλεσθαι. Ἀλλά μ' ἐᾶσαι.] Ἀλλὰ συγχωρῆσαί με. 43. Δῶκα ἑκών.] Ἔδωκα θέλων. Δοκεῖ δέ πως ἐναντίον εἶναι τὸ ἑκὼν, τῷ, ἀέκοντί γε θυμῷ. Διὸ καλῶς ὁ Τρύφων, συναλείψας ἐν τῷ δῶκα, συνάπτει τὸ ἀέκων. Ἵν' ᾖ, δῶκ' ἀέκων, ἀέκοντί γε θυμῷ. Ἢ, ἑκὼν

αἱ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι
ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
τάων μοι πέρι κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρὴ,
καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
οὐ γάρ μοι ποτὲ βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
λοιβῆς τε, κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
ἦτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε, Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη·
τὰς διαπέρσαι, ὅταν τοι ἀπέχθωνται πέρι κῆρι·
τάων οὔ τοι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω.

46. τιέσκετο Ϝίλιος. 48. ἐϜίσης. 50. πότνια Ϝήρη.
54. vulg. οὔτι ἐγὼ—male.

ἄνδρες ἐγγεγάασι.—45. ναιετάουσι πόληες sitæ sunt. aliquoties. et ναίειν ut B. 626.—46. πέρι κῆρι τιέσκετο. non περὶ κῆρι jungenda sunt; sed πέρι, περισσῶς, ἐτίετο ἐν κῆρι, περὶ, ὑπὲρ, ἄλλων πασῶν πόλεων.—Ἴλιος ἱρὴ, primum nunc occurrit, est simpl. præclara.—48. δαιτὸς ἐΐσης. δαῖς h. l. pro sacrificio ut et alibi, et Romanis *dapes*. Apud Tibull. *pro grege ferre dapem*. ἐΐσης. v. A. 468. Ex h. l. apparet, Jovis religionem apud Trojanos fuisse præcipuam.—49. τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς. honor sacrificiorum, qui diis debetur, distributive per δαῖτα, λοιβὴν et κνίσσην declaratus est; nec nisi aut jocose, ut ap. Lucianum, aut indocte hæc ad postremam vocem κνίσσης trahuntur, quasi nidore nutriantur dii.

50—67. Juno muliebri injuriam ulciscendi cupiditate incensa omne obsequium in caussa simili promittit Jovi, dummodo is, ut invisa sibi Troja excidatur, bellum produci jubeat.

54. τάων οὔ τοι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι οὐδὲ μεγαίρω. Possunt hæc videri respicere tempora reditus Heraclidarum: quæ nusquam memorata esse in Iliade mirati sunt viri docti. Est μεγαίρω, φθονέω, in prisco sermone pro ἐμποδίζω, veto, intercedo, ne fiat. πρόσθ' ἵσταμαι, inf. 129. πρόσθεν στᾶσα, pro vulgari προΐσταμαι, ὑπερμαχῶ, uti περιβαίνειν

ἐγώ σοι ἔδωκα, ἀεκούσης μου τῆς διανοίας. ὅ ἐστι, καίπερ μὴ βουλόμενος. Καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν, ἀέκοντί γε θυμῷ.] Ζητεῖται, πῶς ὁ Ζεὺς ἅμα μὲν ἑκὼν λέγει τῇ Ἥρᾳ χαρίσασθαι, ἅμα δὲ ἄκων; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἑκὼν μὲν δίδωσιν, ὡς ἂν ἀδελφῇ, καὶ γυναικί· ἄκων δὲ, ὅτι τοὺς φιλτάτους πρὸς ἀπώλειαν δίδωσιν. Καὶ γὰρ οἱ ἐν θαλάσσῃ πλέοντες, ὁπότ' ἂν περιπέσωσι κινδύνῳ, ἐκβάλλουσι τὸν φόρτον εἰς τὴν θάλασσαν, ἑκόντες τε, καὶ ἄκοντες· ἑκόντες μὲν, ἵνα σωθῆναι δυνηθῶσιν· ἄκοντες δὲ, ὅτι τὸν φόρτον ἀπολλῦσιν, δι' ὃν πλέουσιν. 44. Αἱ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι.] Ὅσαι γὰρ ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ τὸν τοὺς ἀστέρας ἔχοντα οὐρανόν. 45. Ναιετάουσι.] Κατοικοῦνται. ἐνεργητικὸν εἶπεν ἀντὶ παθητικοῦ.

46. Τάων μοι.] Τούτων μοι. Περὶ κῆρι.] Ἐκ ψυχῆς. Τιέσκετο.] Ἐτιμᾶτο. Ἱρή.] Ἱερὰ, μεγάλη. 47. Ἐϋμελίω.] Τοῦ εὖ ποτε τῇ μελίᾳ χρησαμένου. πολεμικοῦ. Μελία δὲ εἶδος δένδρου εὐθέτου εἰς δόρατος κατασκευήν. 49. Λοιβῆς.] Σπονδῆς. Κυρίως δὲ τῆς ἀναφερομένης ἐκ τῶν θυμάτων ἀναθυμιάσεως. Τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.] Ταύτης γὰρ τῆς τιμῆς κατηξιώθημεν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. 50. Βοῶπις.] Μελανόφθαλμος, καλή. 51. Ἦτοι ἐμοί.] Ἐμοὶ μὲν δή. Πολὺ φίλταται.] Προσφιλέσταται. Πόληες.] Πόλεις. Τὸ λῆ ῆ διὰ τὸ μέτρον. 53. Τάς.] Ταύτας. Διαπέρσαι.] Ἐκπόρθησον. Ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. Ὅταν τοι.] Ὅτ' ἂν σοι. Ἀπέχθωνται.] Μισηθῶσιν. 54. Πρόσθ' ἵσταμαι.] Προΐσταμαι, ὑπερμαχῶ. Οὐδὲ μεγαίρω.]

εἴπερ γὰρ φθονέω τε, καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,
οὐκ ἀνύω φθονέουσ᾽· ἐπειὴ πολὺ φέρτερος ἐσσί.
ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον.
καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν σοί.
καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ᾽ ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
ἀλλ᾽ ἤτοι μὲν ταῦθ᾽ ὑποείξομεν ἀλλήλοισι,
σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ᾽ ἐμοί· ἐπὶ δ᾽ ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
ἀθάνατοι. σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι,
ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνὴν,
πειρᾷν θ᾽, ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
αὐτίκ᾽ Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶψα μάλ᾽ ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
πειρᾷν θ᾽, ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς

61. ἀθανάτοισι ϝανάσσεις. 69. ϝέπεα.

simili modo.—55. præsentia sunt pro futuris. φθονέω explicatur per οὐκ ἐῶ. v. paullo ante ad v. 54.—57. ἐμὸν πόνον scil. v. 26. ἀλλὰ χρὴ, *fas et æquum est*.—59. καί με πρεσβυτάτην τέκετο. pro καὶ πρεσβυτάτη εἰμί. tum genere tum loco præstans; tua *soror et conjux*: 60. 61.—61. σὺ δὲ πᾶσι μετ᾽ ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις deorum rex: verum eo modo, quo Agamemnon rex Achivorum; h. e. inter plures reges summo loco, et imperium summum habens. Vides Olympum adumbratum ex Achivorum vita.—65. εἰς φύλοπιν, nunc pro acie ad pugnam accincta.—66. πειρᾷν θ᾽ ὡς. ut efficiat, ut violato fœdere Trojani Achivos lacessant. ὑπερκύδαντας adjectiva forma insolita. Notius est ὑπερκυδαίνω. γαυριάω.

67. ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι. jam vidimus Γ. 299.

Οὐδὲ φθονῶ, οὐδὲ ἀντιπράττω. 55. Οὐκ εἰῶ.] Οὐκ ἐῶ, οὐ συγχωρῶ. 56. Οὐκ ἀνύω.] Οὐδὲν ὠφελῶ, οὐδέν σοι πράσσω. Ἐπειή.] Ἐπειδή. 57. Χρή.] Προσῆκόν ἐστι. Θέμεναι.] Θεῖναι, ποιῆσαι. Οὐκ ἀτέλεστον.] Οὐκ ἀπλήρωτον. 58. Ἔνθεν.] Ἐντεῦθεν. Ὅθεν σοί.] Τῶν αὐτῶν γονέων. 59. Πρεσβυτάτην.] Ἐντιμωτάτην. Τέκετο.] Ἐγέννησεν. Ἀγκυλομήτης.] Ἀγκύλα καὶ σκολιὰ βουλευόμενος. ἢ ὁ περὶ τῶν δυσευρέτων καὶ σκολιῶν εὐχερῶς δυνάμενος βουλεύσασθαι. συνετός. 60. Ἀμφοτέρων.] Κατὰ ἀμφότερα, διὰ τὸ καὶ ἀδελφὴν εἶναί σου, καὶ γυναῖκα. Γενεῇ.] Τῇ γενεᾷ. Καὶ οὕνεκα.] Καὶ ὅτι. Παράκοιτις.] Γαμετή. 61. Κέκλημαι.] Εἰμὶ, ὑπάρχω. 62. Ἀλλ᾽ ἦ τοι.] Ἀλλὰ γάρ. Ὑποείξομεν.] Εἴξομεν, συγχωρήσομεν. 63. Ἐπὶ δ᾽ ἕψονται θεοὶ ἄλλοι.] Ἐπακολουθήσουσι δὲ τῇ ἡμῶν γνώμῃ καὶ οἱ λοιποὶ θεοί. 64. Θᾶσσον.] Τάχιον. Ἐπιτεῖλαι.] Ἀντὶ τοῦ ἐπίτειλον. ὅ ἐστι, πρόσταξον. Διὸ περισπωμένως δεῖ ἀναγινώσκειν. ἔστι γὰρ ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ, ἐπίτειλον, καὶ πρόσταξον. Τὸ δὲ παροξυνόμενον ἐπιτεῖλαι, εὐκτικόν ἐστι, προσώπου τρίτου. 66. Πειρᾷν.] Ἀπόπειραν λαβεῖν. Ὥς κεν.] Ὅπως ἄν. Ὑπερκύδαντας.] Ὑπεράραντας τῇ δόξῃ, διὰ τὴν Μενελάου νίκην. 67. Ἄρξωσιν.] Ἄρξωσι, προλάβωσι. Δηλήσα-

ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε, πάρος μεμαυῖαν, Ἀθήνην.
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
οἷον δ' ἀστέρ' ἕηκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω,
ἢ ναύτῃσι τέρας, ἠὲ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν,
λαμπρὸν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται·
τῷ εἰκυῖ' ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον. θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι
Ζεὺς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατεδύσεθ' ὅμιλον,
Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη, εἴ που ἐφεύροι.

73. Ϝειπών. 75. vulg. ἀστέρα ἧκε. 78. τῷ Ϝεικυῖ'.
81. Ϝείπεσκε Ϝιδών. 85. τις Ϝείπεσκε. 86. ἀνδρὶ Ϝικέλῃ. vulg. κατεδύσαθ'.

74—85. Minerva clara luce induta de cælo descendit, meteori speciem præbens, adeoque prodigii notionem movens in utraque acie, de cujus interpretatione ambigunt.

75. οἷον δ' ἀστέρ' ἕηκε. de meteoro ignis caduci, decidui, ἀποῤῥοίας, agi, manifestum est: cujus speciem dea objicit spectantibus, fulgida nube induta. Sic iridis specie P. 547—551. Occurrit illud et in mari et in continenti.—82. aut dubitant de prodigii interpretatione, aut subintell. μᾶλλον ἤ, prælium potius redintegrandum portendi opinantur, quam pacem componendam.—85. ὧς ἄρα τις εἴπεσκε, ex more, pro nonnulli, complures.

86—104. Specie Laodoci adsumta Pandaro persuadet, ut sagittam in Menelaum emittat.

σθαι.] Βλάψαι. 73. Πάρος μεμαυῖαν.] Καὶ πρότερον προθυμουμένην. 74. Ἀΐξασα.] Ὁρμήσασα. 75. Οἷον δ' ἀστέρα ἧκε.] Τὸν λεγόμενον κομήτην. Ἀστὴρ δὲ ἄστρου διαφέρει. ὅτι ὁ μὲν ἀστὴρ ἕν τι ἐστί. τὸ δὲ ἄστρον ἐκ πολλῶν συνέστηκεν ἀστέρων, ζώδιον ὄν. ὃ καὶ ἀστροθέτημα καλεῖται. Ἧκεν.] Ἔπεμψε. 76. Τέρας.] Σημεῖον. 77. Τοῦ δέ τε.] Τούτου δὲ τοῦ ἀστέρος. Ἵενται.] Ἀφίενται, ἀποπηδῶσιν. 78. Εἰκυῖ'.] Ὁμοία. Ἄλλοι, ἰκέλη. Ἤϊξεν.] Ὥρμησεν. 79. Κὰδ δ' ἔθορε.] Κατεπήδησε. Θάμβος.] Ἔκπληξις, φόβος. 81. Εἴπεσκεν.] Εἶπεν. 82. Ἦ ῥ' αὖτις.] Ἢ πάλιν. 83. Τίθησι.] Ποιεῖ. 84. Ταμίης.] Ταμίας, διατάκτωρ. ὅ ἐστι δεσπότης. Τέτυκται.] Κατεσκεύασται, ὑπάρχει. 86. Κατεδύσατο.] Κατῆλθεν. 87. Ἀντηνορίδῃ.] Ἀντήνορος παιδὶ Λαοδόκῳ. Αἰχμητῇ.] Πολεμιστῇ. 88. Διζημένη.] Ζητοῦσα. Ζητεῖν δὲ προσποιεῖται ἡ θεὸς τὸν Πάνδαρον, ἐπειδὴ μορφήν τε καὶ εἶδος ἀνθρώπου προσείληφεν. Εἴ που ἐφεύροι.] Εἴπου εὕροι. Οὐκ ἀσέβει φησιν Πάνδαρος, εἰ ἡ Ἀθηνᾶ συνεβούλευσε, καὶ Ζεὺς ἀπέσταλκε; Ῥητέον οὖν, ὅτι ὁ μὲν Ζεὺς, εἰδὼς, οὐ καλῶς τοὺς ὅρκους γεγενημένους, (οὐδὲ γὰρ ἕτερον Τρῶες ἢ ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις ὤμοσαν,) διατοῦτο ἐσπούδασε

εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
ἑσταότ᾽· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο ἀπ᾽ Αἰσήποιο ῥοάων.
ἀγχοῦ δ᾽ ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν;
πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο,
ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ·
τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα πάρ᾽ ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
αἴ κεν ἴδῃ Μενέλαον Ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱὸν,
σῷ βέλεϊ δμηθέντα, πυρῆς ἐπιβάντ᾽ ἀλεγεινῆς.

91. οἵ Ϝοι Pro vitioso ἕποντο ἀπ᾽ legendum παρ᾽. 92. Ϝέπεα.
96. Leg. μάλιστά γ᾽ Ἀλεξάνδρῳ. 98. εἴ κε Ϝίδῃ.

91. *Pandarus* ex urbe Zelea, sub Ida ad Æsepum fl. sita, copias adduxerat. v. sup. B. 824. sq.—93. Obsequere mihi et pete telo Menelaum. pro quo dictum: an tu obsequaris? (quod si obsequi voles.) an audeas (h. audebis) in Menelaum telum emittere?—95. πᾶσι Τρώεσσι pro παρὰ Τρώων et παρ᾽ Ἀλεξάνδρου.—99. ἐπιβάντα πυρῆς,

λυθῆναι τὰς ἀδίκους συνθήκας. Ἀθηνᾶν δὲ νῦν ὑποληπτέον τὸν λογισμὸν αὐτοῦ τοῦ Πανδάρου. Καὶ αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα διελογίζετο. ἄπιστοι γὰρ Λυκάονες, καὶ Ἀριστοτέλης μαρτυρεῖ. Ἄλλοι δὲ, καὶ τοῖς Ὁμήρου λύοντες, φασὶ, προειρηκέναι τὸν Ποιητὴν, πειρᾶν, αἴκε θέλησιν οὐχὶ πείθειν. 89. Εὗρε.] Κατέλαβε. Λυκάονος υἱόν.] Τὸν Πάνδαρον. Ἀμύμονα.] Ἀγαθὸν καὶ ἄψογον τῇ τοξικῇ. 90. Ἑσταότα.] Ἑστηκότα. Κρατεραί.] Ἰσχυραὶ, γενναῖαι. Ἀσπιστάων.] Πεζῶν, ὁπλιτῶν. 91. Ἕποντο.] Ἠκολούθουν. Ἀπ᾽ Αἰσήποιο ῥοάων.] Ἀπὸ τῶν τοῦ Αἰσήπου ῥευμάτων καὶ ῥείθρων. Ὁ δὲ Αἴσηπος, ποταμὸς τῆς ὑπὸ Ἴδην Λυκίας. 93. Ἦ ῥα νύ μοι.] Ἆρα ἄν μοι. Ἔστι δὲ ἐπίῤῥημα διαπορητικόν. Πίθοιο.] Πεισθείης. Διατί δὲ ἡ Ἀθηνᾶ, εἰς σύγχυσιν τῶν ὅρκων, οὐ τῶν Τρώων τινὰ, ἀλλὰ τῶν ἐπικούρων, καί τοι κεχαρισμένος ἄν τις ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ μᾶλλον, εἰ τῶν οἰκείων ᾖ, καὶ διατί τῶν ἐπικούρων τὸν Πάνδαρον, ἐπελέξατο; Καί φησιν ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι τῶν μὲν Τρώων οὐδένα, διότι πάντες αὐτὸν ἐμίσουν, ὡς ὁ Ποιητής φησιν· Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ. Τῶν δὲ ἐπικούρων τὸν Πάνδαρον ἐπελέξατο, ὡς φιλοχρήματον. Σημεῖον δὲ, ἡ τῶν ἵππων αὐτοῦ ἐπ᾽ οἴκου κατάλειψις, ἵνα μὴ δαπανᾷ, καὶ ὅτι φύσει ἐπίορκος. Τὸ γοῦν ἔθνος ἔτι καὶ νῦν δοκεῖ εἶναι, ὅθεν ἦν, ἐπίορκον. Οἱ δέ τινες οὕτως λύουσιν, ὅτι ἀρίστου ἦν χρεία, τοῦ δυναμένου τρῶσαι καὶ καταστοχάσασθαι. Οὐκ ἦν δὲ ἐν τῷ Τρωϊκῷ μέρει τὶς, ἢ Ἀλέξανδρος καὶ Πάνδαρος, εὐφυεῖς οὕτως, ὡς καὶ ἐπιφωνῆσαι τὸν Ποιητήν· Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν. Ὃ σημαίνει τὴν τοξικήν. Καὶ ὡς ἄριστον αὐτὸν ἐπελέξατο τοξότην. Δαΐφρον.] Πολεμικὸν φρόνημα ἔχων. 94. Τλαίης κεν.] Καρτερήσειας ἄν. ὑπομείνειας. Μενελάῳ ἐπιπροέμεν.] Ἐπιπέμψαι τῷ Μενελάῳ. ἔστι δὲ ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικοῦ. Ταχύν.] Τὸν ταχέως φερόμενον. 95. Πᾶσι δέ κε Τρώεσσιν.] Ἀντὶ τοῦ, παρὰ πάντων τῶν Τρώων. Κῦδος.] Δόξαν. Ἄροιο.] Κτήσοι, λάβοιο. 97. Τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα.] Παρὰ τούτου δὴ πάντων πρῶτον. Πρόσκαιρον δὲ ἡ Ἀθηνᾶ βασιλέα κέκληκε τὸν Ἀλέξανδρον, ἕνεκα τοῦ πεῖσαι αὐτὸν τὸν Πάνδαρον ἐλπίδι μείζονος δωρεᾶς. Φέροιο.] Ἀπενέγκοιο, λάβοις. 98. Αἴ κεν ἴδῃ.] Ἐὰν θεάσηται. 99. Δμηθέντα.] Ἀναιρεθέντα, δαμασθέντα. Πυρῆς ἐπι-

ἀλλ' ἄγ' ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο·
εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ,
ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον, ἰξάλου αἰγὸς
ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς, ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας,
πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῇσι,
βεβλήκει πρὸς στῆθος, ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει,

103. Ϝοίκαδε—ἐς Ϝάστυ.

non est *conscendentem*, sed *impositum rogo;* ut est Il. I. 542. πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς, *fecit ut imponerentur rogo.*

100. ὀΐστευσον (κατὰ) Μενελάου.—101. mirum videri potest, quod dea ipsa vota facere jubet alii deo; sed jubet hoc non ex sua persona, sed ex Laodoci persona, quam sustinet.—Apollo Λυκηγενὴς, ortu diei natus seu ortus. vulgo in Lycia natum interpretantur. At Λυκίη non facit λυκηγενής.—102. ἑκατόμβην simpl. pro sacro, πρωτογόνων ἀρνῶν simpl. de agnis teneris accipiendum, ut inf. Ψ. 863. 864. proprie ἡ πρωτογόνος, primum enixa.

104—147. Pandarus stolide obsequutus Minervæ monitis Menelaum sagitta vulnerat. Cum autem de facto memorabili narrare incipiat, unde omnis quæ sequitur, actio epica procedit, cum judicio videtur poeta singula accurate exponere quæ ad illud spectant.

105. ἐσύλα τόξον. ἐγύμνου, ut Sch. br. et Hesych. Arcus enim adversus aeris aliasque injurias in theca servabatur. cf. Od. Φ. 53. 54. Mox 116. est συλᾶν πῶμα φαρέτρης, pro ἀφελέσθαι.—ἴξαλος αἲξ ἄγριος, an certum caprarum silvestrium genus declaretur, dubito; potest ἴξαλος nomen caprarum silvestrium vulgare esse, factum forte ex αἲξ et ἅλλεσθαι, quod declaratur per appositum αἲξ ἄγριος, potest quoque ἴξαλος epitheton τοῦ αἲξ ἄγριος esse, quod naturam feræ πηδητικῆς declarat, ductum ἀπὸ τοῦ ἅλλεσθαι.—106. ὅν ῥα βεβλήκει—τυχήσας (αὐτοῦ) ὑπὸ στέρνου. Sic jungenda hæc sunt, ut quoque M. 189. Ἱππόμαχον βάλε δουρὶ, κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.—109. κέρα ἑκκαιδεκά-

βάντ' ἀλεγεινῆς.] Ἀλεγεινῆς, χαλεπῆς. Οἱ γὰρ ἀρχαῖοι τὰ σώματα οὐκ ἔθαπτον ἐπὶ γῆν, εἰ μὴ πρότερον ἔκαυσαν. Εἶθ' οὕτως τὴν τέφραν σὺν τοῖς ὀστέοις ἐχώννυον, ἐν ἀγγείῳ τινὶ ἀποθέμενοι. Ἐπιβάντα.] Ἐπιβιβασθέντα. ἐπιτεθέντα. 100. Ὀΐστευσον.] Τόξευσον. Μενελάου.] Ἀντὶ τοῦ, κατὰ τοῦ Μενελάου. Κυδαλίμοιο.] Ἐνδόξου. 101. Εὔχεο.] Εὔχου. Λυκηγενέϊ.] Τῷ ἐν Λυκίᾳ τιμωμένῳ, γεγενημένῳ. Φασὶ γὰρ, ὅτι λαθεῖν σπουδάζουσα ἡ Λητὼ τὴν Ἥρας ζηλοτυπίαν, εἰς Λυκίαν ἀπιοῦσα, ἐγέννησεν ἐκεῖ τὸν Ἀπόλλωνα. Κλυτοτόξῳ.] Ἐνδόξῳ περὶ τὴν τοξικὴν τέχνην. Τεσσάρων γὰρ τεχνῶν ἔφορος ὁ θεός· τοξικῆς, ἰατρικῆς, μουσικῆς, καὶ μαντικῆς. 102. Πρωτογόνων.] Πρωτογεννήτων, πρωΐμων. Ῥέξειν.] Ἱερουργήσειν, θύσειν. 103. Νοστήσας.] Ὑποστρέψας, ἐπανελθὼν εἰς τὴν θαυμαστὴν Ζέλειαν. Ἡ γὰρ ὑπὸ τῇ Ἴδῃ Λυκία, Ζέλεια ἐκαλεῖτο, διὰ τὸ τὸν Ἀπόλλωνα ἐν αὐτῇ λίαν εὐσεβεῖσθαι. Ἄστυ.] Πόλιν. Ἔνθα καὶ τὸν πολιτικὸν ἐφέστιον φαμέν. 104. Ἄφρονι.] Ἀνοήτῳ, ἀσυνέτῳ. 105. Ἐσύλα.] Ἐγύμνου, ἐξέλαβε τῆς θήκης. Ἐΰξοον.] Καλῶς ἐξεσμένον, ὅ ἐστι κατεσκευασμένον. Ἰξάλου.] Ἤτοι τελείου, ἢ πηδητικοῦ καὶ ὁρμητικοῦ. Παρὰ τὸ ἱκνεῖσθαι. Ἤ, ὡς ὁ Πορφύριος λέγει, τὸν τομίαν. Συμβαίνει γὰρ πολλάκις, τῶν ἀγρίων αἰγῶν τοὺς τελείους, διωκομένους ἐν ταῖς θήραις, κατὰ παράτριψιν ἀποβάλλειν τὰ γεννητικὰ μόρια. 106. Ὑπὸ στέρνοιο.] Ὑπὸ τὸ στῆθος. Ἐπιτυχὼν δὲ ἔβαλε. 107. Δεδεγμένος.] Ἐπιτηρήσας. ἐκδεχόμενος. Ἐν προδοκῇσι.] Τόποις πρὸς ἐνέδραν ἐπιτηδείοις προσκοπεῦσαι. Ἀπὸ τοῦ δοκεῖν. 109. Κέρα.] Κέρατα. Ἀποκοπὴ τὸ πά-

καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων,
πᾶν δ' εὖ λειήνας, χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην.
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, προτὶ γαίῃ
ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκεα σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
μὴ πρὶν ἀναΐξειαν Ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν,
πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον Ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν.
αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης, ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
ἀβλῆτα, πτερόεντα, μελαινῶν ἕρμ' ὀδυνάων·
αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν ὀϊστὸν,
εὔχετο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ,
ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια·

121. Ϝοίκαδε—ἐς Ϝάστυ.

δωρα, sedecim palmorum, duorum pedum cum dimidio.—110. ἀσκήσας ἤραρε, ita elaboraverat, ut jungeret utrumque cornu ab inferiore sui parte, quæ medium arcus constituerent. Ita vero e binis cornibus miræ magnitudinis arcus fieri debuit, et, ut intendi posset, haud exiguas vires requirere.—111. κορώνην bene declarant Sch. br. τὸ ἐπικαμπὲς ἄκρον τοῦ τόξου, ὅθεν ἀπήρτηται ἡ νευρά.

112. καὶ τὸ μὲν τανυσσάμενος, εὖ κατέθηκεν ἀνακλίνας πρὸς τῇ γαίῃ. postquam arcum intenderat, reclinatum eum in terra posuit; dum e pharetra sagittam promere vult.—114. μὴ πρὶν ἀναΐξειαν, nam consederant humi Achivi. sup. Γ. 326. ne, re animadversa, consurgerent ad coercendum hominem, ne emitteret sagittam.

116. ὁ σύλα πῶμα, simpl. operculum pharetræ sustulit, removit; e pharetra depromsit sagittam ἀβλῆτα, recentem, nondum emissam, novam, integra cuspide nec dum obtusa. μελαινῶν ἕρμ' ὀδυνάων, aut fundus, caussa, doloris, aut si est pro ἔρεισμα, τὸ ἐρεῖδον, adurgens, intrudens dolorem, ut penetret. *atros dolores* dixit, ut omnia tristia et aversanda.

122—6. graphice commemorat sagittam emissam. Ferrum sagittæ admovet arcui et alteram partem extremam sagittæ, in qua incisura est, crena, γλυφὶς, applicat nervo, huncque tendit. Inprimis 125. et 126. probandi; describitur impetus sagittæ emissæ, transferendo in eam hominis cupiditatem, servata formula ex antiquo sermone; ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.

θος. Ἑκκαιδεκάδωρα.] Ἑκκαίδεκα παλαιστῶν. Δῶρον γὰρ καλεῖται ἡ παλαιστή. ἥ ἐστιν ἔκτασις τῆς χειρὸς τῶν τεσσάρων δακτύλων. Οἱ δὲ, ἑκκαίδεκα ἐνιαυτῶν. ὧρος γὰρ, ὁ ἐνιαυτός. Ὅπερ ἄτοπον. Πεφύκει.] Ἐβεβλαστήκει. 110. Ἀσκήσας.] Κοσμήσας. ἐργασάμενος. Κεραοξόος.] Κερατουργὸς, κερατογλύφος. Ἤραρε.] Προσήρμοσε. Τέκτων.] Ὁ καλούμενος τοξοποιός. Ἢ κοινῶς, πᾶς τεχνίτης τέκτων λέγεται. Ἀπὸ τοῦ τεύχειν, ὅ ἐστι, κατασκευάζειν τί. 111. Λειήνας.] Ξέσας, λεῖα ποιήσας. Κορώνην.] Νῦν τὸ ἐπικαμπὲς ἄκρον τοῦ τόξου λέγει, ὅθεν ἀπήρτηται ἡ νευρά. 112. Τανυσσάμενος.] Ἐκτείνας. Ποτὶ γαίῃ ἀγκλίνας.] Πρὸς τῇ γῇ ἐπήρεισεν ἑαυτόν. δηλαδὴ ὥστε μὴ ὁρᾶσθαι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. 113. Πρόσθεν.] Ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Σάκεα.] Τὰς ἀσπίδας. Σχέθον.] Ἔσχον. 114. Μὴ πρίν.] Μὴ πρότερον. Ἀναΐξειαν.] Ἀνορμήσειαν. 115. Βλῆσθαι.] Βληθῆναι. 116. Ἐσύλα πῶμα.] Ἀφήρει τῆς βελοθήκης τὸ πῶμα. Ἕλετο.] Εἵλετο, ἔλαβεν. 117. Ἀβλῆτα.] Μή πω ἐπιβεβλημένον. καινόν. Πτερόεντα.] Ἐπτερωμένον, ἢ ταχέως φερόμενον. Μελαινάων.] Εἰς βάθος διηκουσῶν, δεινῶν. Ἕρμ' ὀδυνάων.] Ἔρεισμα ἐνερεῖδον τὰς ὀδύνας. 118. Κατεκόσμει.] Κατετίθει, κατέταττε, ἥρμοζε τῇ νευρᾷ. Πικρόν.] Ὀδυνηρὸν, χαλεπόν. 122. Γλυφίδας.] Τὰς παρὰ τοῖς πτεροῖς ἐντομὰς τοῦ βέλους. τὴν χηλὴν,

νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασε, τόξῳ δὲ σίδηρον.
αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
λίγξε βιὸς, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἆλτο δ' ὀϊστὸς
ὀξυβελὴς, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.
Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ Ἀγελείη,
ἥ τοι πρόσθε στᾶσα, βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν.
ἡ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροὸς, ὡς ὅτε μήτηρ
παιδὸς ἐέργει μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ.
αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες

125. μέγα Ϝίαχ' ἆλτο. 129. vulg. πρόσθεν στᾶσα.
130. ἔϜεργε et 131. ἐϜέργει. 131. Debuit scriptum esse ὁ Ϝηδέϊ. (ὁ ἡδέϊ pro ὃς) vulg. λέξατο.

127. Vim habet et animum movet hæc apostrophe ad Menelaum, pro simplici: At dii servarunt Menelaum.—130. Illa sagittam avertit a corpore, a partibus utique vitalibus, eoque simul impetum infringit, (ἐπὶ) τόσον ἔεργεν ἀπὸ χροὸς, ὡς (pro ἐφ' ὅσον ἐέργει μυῖαν μήτηρ) ὅτε αὐτὴν ἐέργει ἀπὸ παιδός. mota leviter manu. Ornavit poeta id, quod alias de diis simpliciter pronuntiatur, avertere eos tela mota manu. ut inf. E. 853. 854. et Hesiod. Sc. Herc. 455. 6. jam a Koeppen laudd. Comparatio est cum matre abigente muscam a pueri corpore, levi manus motu. Ita Minerva manu leviter mota volantem sagittam, ne corpus penetraret, avertit, ut in balteum incideret.—131. λέξεται pro præsenti λέγεται.

132. 3. ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες—Sagitta incidit in Menelai corpus ea parte, qua illud erat munitissimum, primum, *cingulo*, quod thoracem exterius ambiebat, tum *thorace*, et subter thorace, *mitra*. Manifeste enim trina sunt, quæ tutantur, ζωστὴρ (alias ζώνη. v. ad B. 478.) θώραξ et sub eo μίτρα, h. e. fascia lanea, ære munita, quæ ilia tegebat, maxime vulneri letali obnoxia, inprimis cum thorax ad infimam corporis partem haud pertingeret; lanea autem μίτρα erat, ne attereretur corpus ære. Jam inf. 187. et 215. 216. non θώραξ sed ζῶμα memoratur. Necesse est hæc duo ita conjuncta fuisse, ut per synonymas voces declarari possent. Probabile autem fit, ζῶμα fuisse thoraci subtextum ab interiori parte, ita ut ad inferiora descenderet, usque ad genua. Subfuisse cum his necesse est χιτῶνα, qui corpus a rigido ære tutaretur; hic tamen non memoratur; sed τὸ ζῶμα, quasi hoc ejus locum sustinuerit. In signis antiquis armatis subuculam animadvertimus subter thoracem demissam, aut

ὅπου ἐντίθεται ἡ νευρά. 123. Μαζῷ.] Τῷ μαστῷ. Πέλασσε.] Προσήγαγε. Σίδηρον.] Τὴν ἀκμὴν τοῦ βέλους. 124. Κυκλοτερές.] Εὔκυκλον. Ἐπὶ τοσοῦτόν, φησιν, ἔτεινε τὸ τόξον, ὡς κυκλοτερὲς γενέσθαι. 125. Λίγξε.] Ποιόν τινα ἦχον ἀπετέλεσε. Βιός.] Ὀξυτόνως, τὸ τόξον. Ἴαχεν.] Ἦχον ἀπετέλεσεν. Ἆλτο.] Ἀφήλατο. 126. Ὀξυβελής.] Ἤτοι, ὁ ταχέως βάλλων. ἢ, ὁ ταχέως βαλλόμενος. Καθ' ὅμιλον.] Κατὰ τὸ πλῆθος. Ἐπιπτέσθαι.] Ἐπιπετασθῆναι, ἐφάψασθαι. Μενεαίνων.] Προθυμούμενος. Ὁ τρόπος μεταφορὰ, ἀπὸ ἐμψύχων ἐπὶ ἄψυχα. 127. Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο.] Σοῦ δὲ, ὦ Μενέλαε, οἱ θεοὶ, οἱ μακαρισμοῦ ἄξιοι, οὐκ ἐπελάθοντο. Καλεῖται δὲ ὁ τρόπος οὗτος ἀποστροφή. 128. Ἀγελείη.] Ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ ἄγουσα λείαν ἀπὸ τῶν πολεμίων. ὅ ἐστι, λαφυραγωγός. 129. Ἥ τοι.] Ἥ τις σοι. Πρόσθεν στᾶσα.] Προσταθεῖσά σοι, καὶ ὑπερασπίσασα. ἐξ οὗ, ῥυσαμένη. 130. Τόσον.] Τοσοῦτον. Ἔεργεν.] Ἀπεῖργεν, ἐκώλυεν. Ἀπὸ χροός.] Ἀπὸ τοῦ χρωτὸς, ἀπὸ τοῦ σώματος. Ὡς ὅτε μήτηρ.] Δίκην μητρός. 131. Ἐέργει.] Ἀπείργει, κωλύει. Ὅτε.] Ὁπότε. Ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ.] Ὁπότ' ἂν τῷ ἡδυτάτῳ ὕπνῳ κρατηθὲν ἀποκοιμηθῇ. 132. Αὐτὴ δ' αὖτε.] Αὐτὴ δὲ ἡ δαίμων. Ἴθυνεν.] Ἐπ' εὐθείας ἐνεχθῆναι ἐποίησε.

χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ·
ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς ὀϊστός·
διὰ μὲν ἂρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
μίτρης θ', ἣν ἐφόρει, ἔρυμα χροὸς, ἕρκος ἀκόντων,
ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς·
ἀκρότατον δ' ἄρ' ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός.
αὐτίκα δ' ἔῤῥεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ὠτειλῆς.
ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ

138. ἥ Ϝοι. Corrig. διὰ πρὸ δ' ἐείσατο.

tunicam, prominentem subter thoracem, interdum collectam et complicatam, aut fimbriatam. Cingulum autem, ζωστὴρ, exterius admotum erat ea parte, qua thorax et ζῶμα coibant. Quod patet cum ex h. l. tum collatis aliis locis, E. 539. νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσε add. ibid. 615. 616. P. 519. Λ. 234. 6. Penetrat tamen sagitta a Pandaro emissa per trina munimenta in corpus vivum. Ceterum tenebimus hoc, armandi se modum non ubique fuisse nec esse potuisse eundem; ideoque nec loca alia ad h. l. esse exigenda. Neque etiam poeta ubique tam disertus est in ea re, ut h. l. itaque ζώνης, ζωστῆρος, μίτρης alibi parum aut nihil meminit.

132—138. Sagitta penetrat per ζωστῆρα, *cingulum*, et *thoracem*, qua parte ille a cingulo adstringitur, et subter thorace per *mitram*, seu fasciam modo memoratam, et penetrat in vivam cutem leviter tamen et in superficie.—σύνεχον l. συνεῖχον ἑαυτοὺς, h. e. συνίεσαν, l. συνεῖχον τὸν θώρακα, sed prius verius, ubi coibat fibula morsu. Sic Υ. 478. ἵνα ξυνέχουσι τένοντες ἀγκῶνος.—θώρηξ διπλόος ἤντετο aut occurrebat sagittæ, obvius erat ei penetranti, (forte sic acceperat Sch. br. ὑπέκκειτο) aut thoracis cavorum duæ oræ junctæ ea parte sibi occurrebant; ut obvia sibi esse, ἄντεσθαι, dicuntur ea, quæ nexu, copula, vinculo, colligantur; sic fibulæ, lora, unci, ὀχῆες; inde διπλοῦς θώραξ, vel propter duo cava; vel quod oræ cavorum sibi erant innexæ, altera super alteram; vel duplex, quia thorax duplicatus erat cingulo. Verius esse puto quod primo loco posui.—136. ἐρείδεται hasta adacta, h. l. sagitta penetrans.—137. mitra est ἔρυμα χροὸς, quæ corpus tutatur.—ἕρκος ἀκόντων, πρὸς τοὺς ἄκοντας, ut E. 316. ἕρκος βελέων tutamen adversus tela.—138. ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο sc. τὸν χρόα s. χρῶτα. quæ maxime tutabatur corpus. διῆλθε δὲ καὶ διὰ ταύτης.

141—145. Artis tinctoriæ is jam tum fuit usus, ut *ebur tingerent purpura;* tribuitur ars *mulieribus*, non viris, *Carum* et *Mæonum;* ejusque usus *in phaleris*. Mire exornavit rem poeta. μιαίνειν h. l. est simpliciter βάπτειν, inficere, tingere. Sic latini, *adulterare* de colore. Nec subest notio inquinandi, nunc adjungi solita.

Ζωστῆρος ὀχῆες.] Οἱ συνέχοντες τὸν ζωστῆρα ἱμάντες. 133. Χρύσειοι.] Χρυσοῖ. Σύνεχον.] Συνεῖχον, ἔσφιγγον. Διπλόος.] Διπλοῦς. Ἤντετο.] Ἀπήντα, ὑπέκειτο. 134. Ἐν δ' ἔπεσεν.] Ἐνέπεσε δέ. Ἀρηρότι.] Εὖ ἡρμοσμένῳ. 135. Ἐλήλατο.] Διεληλύθει, ἐπέπηκτο. Δαιδαλέοιο.] Πολυκατεργάστου, ποικίλου. 136. Ἠρήρειστο.] Ἥρμοστο, ἐνεπάγη. 137. Μίτρης.] Ζώνης. Μίτρα δὲ ἐλέγετο τὸ ἐσώτερον τῆς λαγόνος εἴλημα. ἐρεοῦν χαλκῷ ἔξωθεν περιειλημένον. Ἔρυμα χροός.] Φύλαγμα καὶ ἀσφάλεια τοῦ σώματος. Ἕρκος ἀκόντων.] Τειχίον καὶ περίφραγμα τῶν ἀκοντίων. 138. Ἥ οἱ.] Ἥτις αὐτῷ. Πλεῖστον ἔρυτο.] Πολὺ ἐβοήθησε. Διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς.] Διῆλθε δὲ καὶ διὰ ταύτης. 139. Ἀκρότατον χρόα.] Τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος. Ἐπέγραψεν.] Ἐπέξεσεν. 140. Ἔῤῥεεν.] Ἔῤῥει, ἐφέρετο. Κελαινεφές.] Μέλαν ὡς νέφος. Ἐξ ὠτειλῆς.] Ἐκ τοῦ τραύματος. Ἀπὸ τοῦ οὐτᾶσθαι δὲ γίγνεται, ὅ ἐστι, τετρῶσθαι. Διαφέρει ὠτειλῆς οὐλή. Ὠτειλὴ μὲν λέγεται αὐτὸ τὸ τραῦμα. οὐλὴ δὲ ὁ τύλος τοῦ θεραπευθέντος τραύματος. 141. Ἐλέφαντα.] Ἐλεφάντινον ὀστοῦν. Φοίνικι.] Φοινικῷ χρώ-

Μῃονὶς, ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων·
κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
ἱππῆες φορέειν, βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ, ἐλατῆρί τε κῦδος·
τοῖοί τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἵματι μηροὶ
εὐφυέες, κνῆμαί τ', ἠδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.
 Ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ὡς εἶδε μέλαν αἷμα καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς.
ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς Ἀρηΐφιλος Μενέλαος.
ὡς δὲ ἴδε νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
ἄψοῤῥόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
τοῖς δὲ βαρὺ στενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι.
 Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον,
οἶον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι.

148. ἔπειτα Fάναξ. 149. Fεῖδε. 151. ὡς δὲ Fίδε. vulgg. ὡς δ' εἶδε.
152. ἄψοῤῥόν Fοι.

Virgil. Æn. XII. 67. *violaverit ostro si quis ebur* dixit.—144. ἱππῆες qui curru vehuntur, nam sequitur ἵππῳ τε ἐλατῆρί τε. ἄγαλμα non modo ornatus, nam sequitur κόσμος, sed delicias dixit, rem, qua quis exultat, ἀγάλλεται, et superbit, monente Ernestio, secundum Dorvillium, Ruhnkenium, ad Timæum h. v. Videntur enim viri docti in tali voce ipsi deliciari.—146. τοῖοι, pro τοίως μιάνθην, pro μιανθήτην, ut Schol. B. monuit.

147—216. Magnus Achivos metus de Menelai vulnerati salute incessit; Machaonis tamen adventu depulsus.

151. νεῦρόν τε καὶ ὄγκους. ὄγκοι, prominentia utrinque sagittæ acumina, νεῦρον chorda, qua ferrum illigatum est calamo.—155. 6. ἔταμνον ὅρκια, θάνατόν σοι. *pepigi*, ait Agamemnon, *fœdus, mortem tuam*, quod caussam et opportunitatem mortis infe-

ματι, ὅ ἐστιν, ἐρυθρῷ. Μιήνῃ.] Χρίσῃ, βάψῃ. 142. Μῃονίς.] Λυδή. Κάειρα.] Καρίνη. ἀπὸ Καρίας, ὡς τῶν χωρίων τούτων τὸ παλαιὸν καλαῖς βαφαῖς χρωμένων. Παρήϊον.] Παραγναθίδιον, τὸ νῦν χαλινάριον καλούμενον. 143. Ἐν θαλάμῳ.] Ἐν τῷ οἴκῳ. Πολέες τέ μιν.] Πολλοὶ δὲ αὐτόν. Ἠρήσαντο.] Ηὔξαντο. 144. Ἄγαλμα.] Καλώπισμα πᾶν, ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται καὶ χαίρει. Οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον ποιηταὶ ἄγαλμα εἶπον τὸ ξόανον. 145. Ἐλατῆρι.] Τῷ ἡνιόχῳ. 146. Τοῖοί τοι.] Οὕτως σοι. Μιάνθην.] Ἐμιάνθησαν, ἐμολύνθησαν. 147. Εὐφυέες.] Εὐφυεῖς, καλοί. Σφυρά.] Τὰ ἀπολήγοντα μέρη πρὸς τῷ ἀστραγάλῳ, καὶ ἐκ πλαγίων ἐξέχοντα τῆς κνήμης καὶ τῆς πτέρνης. Εἴρηται δὲ μεταφορικῶς, ἀπὸ τῶν χαλκευτικῶν σφυρῶν. Ὑπένερθεν.] Ὑποκάτωθεν. 148. Ῥίγησεν.] Ἐφοβήθη, ἔφριξεν. 149. Ὡς δ' ἴδεν.] Ὡς ἐθεάσατο δέ. 151. Νεῦρόν τε καὶ ὄγκους.] Νεῦρον μὲν, ἐν ᾧ δέδεται τὸ σίδηρον τοῦ βέλους πρὸς τὸν κάλαμον. Ὄγκους δὲ τὰς ἀκίδας, καὶ ἐξοχὰς τοῦ βέλους. Ἐκτὸς ἐόντας.] Ἔξωθεν τοῦ βέλους ὁρωμένας. 152. Ἄψοῤῥόν οἱ θυμός.] Εἰς τοὐπίσω πάλιν αὐτῷ ἡ ψυχή. Ἀγέρθη.] Τουτέστιν, ἐπισυνηθροίσθη, ἐπισυνήχθη. 153. Βαρυστενάχων.] Μεγάλα στενάζων. 154. Ἔχων.] Κρατῶν. 155. Κασίγνητε.] Ἀδελφέ. Θάνατόν νύ τοι.] Τὸν θάνατον δή σοι. Ὅρκι' ἔταμνον.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τῷ σῷ θανάτῳ τοὺς ὅρκους ἐποίησα. 156. Οἶον.] Μόνον σε περὶ τῶν. Ἑλλήνων μάχεσθαι προὔστησα.

ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν.
οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν,
σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν.
εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν,
ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ, σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν,
σὺν σφῇσι κεφαλῇσι, γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν.
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἔσσεται ἦμαρ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο·
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης, ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι,
τῆσδ' ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.

158. αἷμά τε Ϝαρνῶν. 163. τόδε Ϝοῖδα. 164. Ϝίλιος.

rendæ attulit: ἀντὶ τοῦ· ἐπὶ τῷ σῷ θανάτῳ τοὺς ὅρκους ἐποίησα.—158. οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον sc. ἱερὸν, θῦμα, eoque ipsa fœderis religio. ἅλιον nunc est quod impunitum, inultum relinquitur. πέλει est, esse potest, si pro sententia est. Alias accipiendum pro futuro ἔσται dictum.—160. τελεῖ absolute pro ἐκτελέσει. de re ad eventum adducta; ne impune sit perjurium.—σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν pro ἀποτίουσι, (ut sententia sit universe enuntiata) σὺν μεγάλῳ κακῷ.

163. sq. εὖ γὰρ ἐγὼ—versus graves et δεινότητα habentes; ex nostro tamen sensu potius quam ex Menelai; non enim auguratur excidium Trojæ, ut vates; sed pœnam et vindictam perjurii pronuntiat, quod deos ulturos esse persuasum sibi habet; certe Trojani luent perjurium urbis suæ excidio: etiamsi nostra manu nunc casura illa non sit. Aliter eadem pronuntiat Hector ad Andromachen tacita animi præsensione ominatus Z. 447. sqq. Ceterum ex his verss. effictus est locus Virgilianus: *Venit summa dies et ineluctabile fatum etc.*—166. 7. ὅταν Ζεύς σφιν ἐπισείῃ αἰγίδα. quando ipsum numen iis terrorem injiciet; hoc sane est sublime. Ad terrorem incutiendum idonea res esse debuit, clipeum ære fulgentem adversarii ori obvertere, et splendore æris oculos obtundere; quo etiam monstrum Medusæ, h. e. Terroris, spectabat. Vide Il. O. 318. sq. cf. B. 450. Majorem h. l. facit terrorem ἐρεμνὴ αἰγὶς, caligine et nocte obducta, ut e nube atra fulmen emicat. Petiit hinc Virgil. VIII. 354. *Credunt se vidisse Jovem, cum sæpe nigrantem Ægida concuteret dextra.* Est autem hic locus ex iis, in quibus apertum est, *ægidem* clipeum, non thoracem designare.

157. Ὡς ἔβαλον Τρῶες.] Ἀντὶ τοῦ, ὃν τρόπον σε οἱ Τρῶες καταφρονήσαντες τῶν ὅρκων. 158. Οὐ μέν πως.] Οὐδαμῶς μέν. Ἅλιον.] Μάταιον. Πέλει.] Γενήσεται. 159. Ἄκρητοι.] Ἀτέλεστοι, ἀπλήρωτοι. Ἢ, αἱ δι' ἀκράτου οἴνου γιγνόμεναι. Δεξιαί.] Δεξιώσεις, πίστεις. Ἧις ἐπέπιθμεν.] Αἷς ἐπεπιστεύκειμεν. 160. Οὐκ ἐτέλεσσε.] Οὐκ εἰς τέλος ἐπήγαγεν. οὐκ ἐπλήρωσεν. 161. Ὀψέ.] Μεταπολὺ, βραδέως. Τελεῖ.] Τελειώσει. Σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν.] Ἀπέδωκαν. Λείπει δὲ τὸ, χόλῳ. ἵν' ᾖ, σὺν μεγάλῳ χόλῳ, ἢ τόκῳ, ἤτοι ποινῇ, προστίμῳ. 162. Σφῇσιν] Ἰδίαις. Γυναιξί τε, καὶ τεκέεσσιν.] Ἀντὶ τοῦ, μετὰ γυναικῶν, καὶ τέκνων. 164. Ἦμαρ.] Ἡμέρα. 166. Σφίν.] Αὐτοῖς. Ὑψίζυγος.] Ὁ ἐπὶ ὑψηλοῦ θρόνου καθεζόμενος. ὁ τὴν ἀνωτάτω ἔχων καθέδραν. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἐν ναυσὶ ζυγῶν, ἐφ' ὧν καθέζονται οἱ ἐρέσσοντες. Ἢ, ὁ ἐν ὕψει ζυγοστατῶν, καὶ ἀπονέμων ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον. Αἰθέρι ναίων.] Ἐν τῷ αἰθέρι κατοικῶν. 167. Ἐπισσείῃσι.] Ἐπισείει. Ἐρεμνήν.] Σκοτεινὴν, φοβεράν. μετωνυμικῶς. 168. Τῆσδ' ἀπάτης.] Ὑπὲρ ταύτης τῆς πλάνης. Κοτέων.] Ὀργιζό-

ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε,
αἴ κε θάνῃς, καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο·
καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην.
αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης,
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν
Ἀργείην Ἑλένην. σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα
κειμένου ἐν Τροίῃ, ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ,
καί κέ τις ὧδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων,
τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει' Ἀγαμέμνων,
ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν.
καὶ δὴ ἔβη οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν

175. ἐπὶ Fέργῳ. 176. Esse debuit ὧδε Fερεῖ. v. Exc. de digammo.
180. Fοῖκόν δε.

170. αἴ κε—μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο, si vitam expleveris, finieris, fatalem. Sic quoque Apollon. I. 1322.—171. καί κεν—ἱκοίμην. jungi potest cum antec. αἴ κε θάνῃς, καί κεν ἱκοίμην. potest quoque nova esse sententia, pro futuro, ἵξομαι. *et redibo Argos opprobrio oppletus.* (ἐλέγχιστος jam vidimus B. 285.) Nam te morte subducto Argivi bellum non ulterius continuabunt, sed te, in hostili solo sepulto, discedent.—172. μνήσονται πατρίδος αἴης vetere sermone, cum effectu: reditum in patriam *parabunt.*—173. καταλίποιμέν κεν (pro καταλείψομεν) Ἑλένην Πριάμῳ εὐχωλὴν, ut glorietur, gloriandi caussam.—174. 5. σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα, non quasi insepulta sint abjecta, sed terra sepulta, nam vs. 171. τύμβος memoratur. Est adeo pro ὀστέα πύσονται ἐν ἀρούρᾳ, γῇ. πύθω ut σήπω transitive. ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ, *bello* non confecto, ut solet poeta generalia vocabula ponere.—178. αἴθ' οὕτως—χόλον τελέσειε, iram, vindictam expleat!

μενος. Οὐκ ἀτέλεστα.] Οὐκ ἀπλήρωτα. 169. Αἰνὸν ἄχος.] Δεινὴ λύπη. 170. Αἴκε θάνῃς.] Ἐὰν ἀποθάνῃς. Μοῖραν.] Τὴν πεπρωμένην. Ἀναπλήσεις.] Ἀναπληρώσεις. Βιότοιο.] Τοῦ βίου. τῆς ζωῆς. 171. Καί κεν.] Καὶ δὴ ἄν. Ἐλέγχιστος.] Ἐπονείδιστος. ἐφύβριστος. Πολυδίψιον.] Πολλοῖς ἔτεσι διψῆσαν. Ἄνυδρον γὰρ οὖσαν τὴν Πελοπόννησον, ἔνυδρον ἐποίησε Δαναὸς, ἐξελθὼν ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, καὶ οἰκήσας αὐτήν. Τῶν δὲ θυγατέρων αὐτοῦ ζητουσῶν ὑδρεύσασθαι, μιᾶς αὐτῶν, τῆς Ἀμυμώνης, ἠράσθη Ποσειδῶν, καὶ ἔδειξεν αὐτῇ, τριαίνῃ πλήξας τὰς ἐν Λέρνῃ πηγάς. Οἱ δὲ, ὅτι τὸ Ἄργος Ἀθηνᾶς ὑποθήκαις διὰ τῶν Δαναοῦ θυγατέρων ἔνυδρον ἐγένετο. Ἐκεῖναι γὰρ ὄρυξιν φρεάτων ἐπενόησαν. Παραγενομένῳ δὲ τῷ Αἰγύπτῳ ἐπὶ τὸν τῶν θυγατέρων Δαναοῦ γάμον, αἱ Δαναΐδες κατὰ τὰς τοῦ πατρὸς ὑποθήκας ἐδολοφόνησαν τοὺς νυμφίους. Ἐκεῖνος γὰρ αὐταῖς συνεβούλευσε, τοὺς τὴν παρθενίαν ἀφαιρουμένους ἀμύνασθαι. Ὑπερμνήστρα οὖν μόνη Λυγκέα περιέσωσεν. Ὅθεν καὶ γυναῖκα λαβὼν αὐτὴν ὕστερον, συνετήρησε. Πολυδίψιον οὖν, ἤτοι πολυδιάφθορον, διὰ πολέμους. Ἢ, πολυπόθητον. ἀπὸ τῶν διψώντων, μεταφορικῶς, καὶ ἐπιθυμούντων ποτόν. ἐξ οὗ ἄνυδρον. Ἢ βλαβερόν. ἀπὸ τοῦ, ἴψιον. Ἱκοίμην.] Παραγενοίμην. 172. Μνήσονται.] Μνείαν ποιήσονται. ὅ ἐστι, σοῦ τελευτήσαντος, εὐθὺς οἱ Ἕλληνες θελήσουσιν ἀπελθεῖν ἐπὶ τὰς πατρίδας. 174. Πύσει.] Σήψει. 175. Ἀτελευτήτῳ.] Ἀσυντελεύτῳ. ἀπληρώτῳ. Ἔργῳ.] Πολέμῳ, νῦν. 176. Καί κέ τις.] Καὶ δή τις. Ὑπερηνορεόντων.] Ἤτοι, ὑπερεχόντων τῇ ἠνορέῃ. τοῦτ' ἔστιν, ἀνδρείων. Νῦν δὲ, τῶν ὑπὲρ δύναμιν φρονούντων, ὑπερηφάνων. 177. Τύμβῳ.] Τῷ τάφῳ. Ἐπιθρώσκων.] Ἐφαλλόμενος, ἐπιπηδῶν. 178. Αἴθ' οὕτως.] Εἴθε οὕτως. ἐπίρρημα εὐκτικόν.

σὺν κεινῇσι νηυσὶ, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον.
ὥς ποτέ τις ἐρέει. τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ᾽ ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν.
οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος, ἠδ᾽ ὑπένερθε
ζῶμά τε, καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Τὸν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
αἲ γὰρ δὴ οὕτως εἴη, φίλος ὦ Μενέλαε.
ἕλκος δ᾽ ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἠδ᾽ ἐπιθήσει
φάρμαχ᾽, ἅ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.
Ἦ, καὶ Ταλθύβιον, θεῖον κήρυκα, προσηύδα·
Ταλθύβι᾽, ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον,
φῶτ᾽, Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,

182. τις Fερέει.

—181. σὺν κεινῇσι νηυσὶ, nulla cum præda, quippe urbe non capta; B. 298. αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν κενεόν τε νέεσθαι.

186. ἀλλὰ πάροιθεν, antequam ad τὸ καίριον, ad partes corporis vitales penetraret, inhibuit sagittam, cingulum, *varie ornatum*, παναίολον, et subtus ζῶμα, quod thoracis extremæ parti subtextum erat, nuncque thoracis loco memoratur: cf. ad vs. 132. et sub eo mitra, fascia ære munita.

190. ἕλκος δ᾽ ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἐφάψεται, ψηλαφήσει, ἐπιλήψεται, tractabit, explorabit, ei medebitur. Sic aliquoties μάστιγι ἵππους ἐπεμαίετο. nam idem ἐπιμάομαι et ἐπιμαίομαι. a μάομαι de motu et impetu. Sententia sic procedit: Utinam ita se habeat! nam, (si ita se habet, si vulnus non est letale) erit medicus, qui illud curet.—191. ἃ παύσῃ κε (vel τὸ ἕλκος vel σέ) τῶν ὀδυνῶν. ut alibi: Ἕκτορα δῖον ἔπαυσε μάχης.

192—208. Arcessitur Machaon per Talthybium præconem. 194. φῶτα vel abso-

Τελέσει.] Πληρώσει. 179. Ἅλιον.] Μάταιον. 181. Κεινῇσι ναυσί.] Σὺν κεναῖς ναυσίν. Κεναῖς δὲ εἶπε διότι Μενέλαος, ἀποθανὼν, οὐκ ἔμελλε πλεῖν ἐν αὐταῖς. 182. Ἐρέει.] Λέξει. Τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] Τότε με γῇ χάσματι δεχθείη. Οὐ γὰρ ἐπιθετικῶς λέγει αὐτὴν εὐρεῖαν, ἀλλὰ τὴν εὐρὺ τῇ διαστάσει χάσμα ποιοῦσαν. 183. Ἐπιθαρσύνων.] Εὐθαρσέστερον ποιῶν, εὔψυχον. 184. Μηδέ τί πω.] Μηδέ πω. Δειδίσσεο.] Εἰς δέος καὶ φόβον ἄγε. 185. Οὐκ ἐν καιρίῳ.] Οὐκ ἐν τῷ πρὸς ἀναίρεσιν τόπῳ τοῦ σώματος. ὅ ἐστιν, οὐκ ἐν ἐπικινδύνῳ. Πάροιθεν.] Ἔμπροσθεν. 186. Εἰρύσατο.] Ἐφύλαξε. Παναίολος.] Παμποίκιλος. 187. Ζῶμα.] Ὁ ζωστὸς χιτών. Μίτρη.] Χαλκῆ λεπὶς, ἣν ζώννυνται περὶ τὸν κενεῶνα, χάριν πλείονος ἀσφαλείας. Κάμον.] Ἔκαμον. κατεσκεύασαν. 189. Αἲ γάρ.] Εἴθε γάρ. Φίλος.] Ἀντὶ τοῦ, προσφιλέστατε. 190. Ἕλκος.] Τραῦμα. Ἰητήρ.] Ἰατρός. Ἐπιμάσσεται.] Ἐφάψεται, ψηλαφήσει. 191. Φάρμακα.] Ἰάματα. Φάρμακα γὰρ κυρίως ἐκεῖνα λέγονται, τὰ οἱονεὶ ἐπιφέροντα ἄκος, ὅ ἐστιν, ἴασιν. Ἅ κεν.] Ἅπερ δή. Παύσῃσι.] Παύσῃ, θεραπεύσῃ. 192. Ἦ.] Ἔφη. εἶπε. Θεῖον.] Ἤτοι, ἐκ θεῶν τὸ γένος ἔχοντα. ἢ, θαυμαστόν. Ἡ δὲ τῶν κηρύκων ἱστορία προείρηται ἐν τῇ ᾱ. 193. Ὀττιτάχιστα.] Ὡς τάχος. Μαχάονα.] Υἱὸν Ἀσκληπιοῦ καὶ Ἀρσινόης, ἢ Κορωνίδος· κατὰ δέ τινας Ἡσιόνης τῆς Μέροπος· κατὰ δὲ Ἡσίοδον, Ξανθινόης. Δεῦρο.] Ἐνταῦθα, εἰς τοῦτον τὸν τόπον. 194. Ἀσκληπιοῦ υἱόν.] Ἀσκληπιοῦ παῖδα. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ

ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον Ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλε, τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας·
βῆ δ᾽ ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
παπταίνων ἥρωα Μαχάονα. τὸν δ᾽ ἐνόησεν
ἑσταότ᾽· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο.
ἀγχοῦ δ᾽ ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὄρσ᾽, Ἀσκληπιάδη. καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
ὄφρα ἴδῃς Μενέλαον Ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱὸν,
ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλε, τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς φάτο· τῷ δ᾽ ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
βὰν δ᾽ ἰέναι καθ᾽ ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
ἀλλ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἵκανον, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος
βλήμενος ἦν, περὶ δ᾽ αὐτὸν ἀγηγέραθ᾽, ὅσσοι ἄριστοι,
κυκλόσ᾽, ὁ δ᾽ ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φὼς,
αὐτίκα δ᾽ ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος ἕλκεν ὀϊστόν.

195. ὄφρα Ϝίδῃ. 196. Ϝειδώς. 198. ἄρα Ϝοι. 202. οἱ Ϝοι.
203. Ϝέπεα. 205. ὄφρα Ϝίδῃς. 206. Ϝειδώς.
212. παρίστατο Ϝισόθεος. 213. vulg. εἷλκεν.

lute, vel Μαχάονα φῶτα. neutrum satis commode.—195. ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον. ut vulgari verbo medicus dicitur videre ægrum, h. e. invisere ejusque morbum cognoscere.—196. ὥστε γενέσθαι τοῦτο τὸ βαλεῖν αὐτῷ μὲν κλέος, ἡμῖν δὲ πένθος.—202. Τρίκην Thessaliæ vidimus jam B. 729.

208—219. Machaon arcessitus explorat vulnus, sagitta extracta vulnus curat.

208. θυμὸν ὄρινε percussit. Mox dubitari potest, quousque prius sententiæ membrum procedat. Optime apodosis fiet, puto, post ἰσόθεος φὼς, ita ut in αὐτίκα δ᾽ ἐκ ζωστῆρος iterum habeamus exemplum particulæ δὲ in apodosi occurrentis. Videtur δὲ in his et aliis vim τοῦ δὴ antiquo usu habuisse.—213. ἐκ ζωστῆρος. non modo ex

ἀσκεῖν, καὶ ἤπια τὰ μέλη ποιεῖν. Ἀμύμονος.] Ἀγαθοῦ, ἀψόγου. Ἰητῆρος.] Ἰατροῦ. ἀπὸ τοῦ ἰᾶσθαι τὰ πάθη. 200. Παπταίνων.] Περιβλέπων, ἐρευνῶν. Ἐνόησεν.] Ἐθεάσατο, εἶδεν. 201. Ἑσταότα.] Ἑστῶτα. Ἀμφὶ δέ μιν.] Περὶ αὐτὸν δέ. Κρατεραί.] Ἰσχυραί. Στίχες.] Τάξεις. 202. Οἵ οἱ ἕποντο.] Οἵτινες αὐτῷ ἠκολούθουν. Τρίκης ἐξ.] Ἀπὸ Τρίκης, πόλεως Θεσσαλίας. 204. Ὄρσεο.] Διεγείρου, ἀνίστασο. Ἀσκληπιάδη.] Ἀσκληπιοῦ παῖ, Μαχάων. Καλέει.] Καλεῖ. Ὁ τρόπος διαίρεσις. 205. Ὄφρα ἴδηαι.] Ὅπως θεάσῃ. 206. Ὀϊστεύσας.] Τοξεύσας. Ἔβαλεν.] Ἔτρωσε. Τόξων εὖ εἰδώς.] Τῆς τοξικῆς ἔμπειρος. 207. Ἄμμι δὲ πένθος.] Ἡμῖν δὲ λύπην. 208. Ὄρινε.] Διετάραξε, διήγειρεν. ὁ τρόπος μεταφορὰ, ἀπὸ ἐμψύχων ἐπὶ ἄψυχα. Τὸ ō μικρὸν διὰ τὸ μέτρον. 209. Βὰν δ᾽ ἰέναι.] Ἐπορεύθησαν δέ. 210. Ἵκανον.] Παρεγένοντο. 211. Βλήμενος.] Βεβλημένος. Ἀγηγέραθ᾽.] Συνηθροισμένοι ἦσαν. 212. Κυκλόσ᾽.] Ἐν κύκλῳ. πέριξ. 213. Ἀρηρότος.] Εὐηρμοσμένου. Ἕλκεν.] Ἔξω

τοῦ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι.
λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἠδ' ὑπένερθε
ζῶμά τε, καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἕλκος, ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀϊστὸς,
αἷμ' ἐκμυζήσας, ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδὼς
πάσσε, τά οἱ ποτὲ πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
Ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
οὐδὲ καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι·
ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.

214. f. ἐξελκομένου Ϝάγεν πάλιν. 215. δέ Ϝοι. 217. Ϝίδε. 218. φάρμακα Ϝειδώς. 219. τά Ϝοι. 223. βρίζοντα Ϝίδοις.

cingulo; verum etiam ex thorace et mitra, nam per hanc quoque in vivam cutem penetraverat. Ergo unum tantum memorat poeta e pluribus.—214. *πάλιν ἄγεν ὄγκοι*, retroacti hami sagittæ utrinque prominentes.—218. *αἷμ' ἐκμυζήσας*. non, exsugens ore, sed, ut recte veteres, *ἐκπιέσας*, *ἐκθλίψας*· Schol. br. Eustath. quod factu opus est, ne putrescat cruor et in pus vertatur. et *πάσσε*, puta herbas et radices siccatas ac tritas, quarum vires stypticas usus docuerat.

220—421. Interea, dum in vulnere Menelai curando occupati sunt, acies Achivorum instruitur. Agamemnon pererrat ordines; hortatur universos, et singulos; et primo quidem Idomeneum, 251—271. tum Ajaces—291. Nestorem—325. Menestheum et Ulyssem—364. Diomedem cum Sthenelo—421.

221. Revocandum est in animum ex Γ. 114. 5. intervallum inter utramque aciem relictum fuisse pugnæ inter Paridem et Menelaum faciendæ. Quod vulnerato Menelao, Trojani arma arripiunt et pugnæ se accingunt, factum puta, quod et jussu ducum sagittam emissam, et rei gerendæ tempus opportunum esse crediderant. Factum tamen illud a Pandaro esse sine consilio et imperio narrat poeta. Interea Achivi per ordines, aut verius per catervas, disponuntur. *Τρώων στίχες ἐπήλυθον. οἱ δὲ*, Achivi *τεύχεα κατέδυν*, vel *κατέδυσαν*, induerunt. Nam Γ. 114. *τεύχεα δ' ἐξεδύοντο*, clipeos et galeas deposuerunt.—Quod autem 223. primo loco Agamemnonem strenue res agentem poeta exhibet, præclare factum vides; utque animadvertas facilius, cumulavit sententias plures similes inter se 223. 4. 5.

εἷλκεν. 214. Τοῦ δ' ἐξελκομένοιο.] Τούτου δὲ ὀπίσω ἑλκομένου. Ἄγεν.] Κατεάγησαν. συνετρίβησαν, αἱ γωνίαι. Ὀξέες.] Ὀξεῖς. Ὄγκοι.] Αἱ γωνίαι καὶ ἐξοχαὶ τῶν ἀκίδων τοῦ βέλους. 218. Ἐκμυζήσας.] Ἐκπιέσας, ἐκθλίψας. Ἤπια.] Τὸ ἑξῆς, ἐπέπασεν αὐτῷ πρᾶα καὶ προσηνῆ φάρμακα, παυστικὰ τῶν ὀδυνῶν. 219. Τά οἱ.] Ἅπερ αὐτῷ. Πόρε.] Παρέσχεν, ἐδωρήσατο. Χείρων.] Εἷς τῶν Κενταύρων, εὑρετὴς ἰατρικῆς καὶ λυρικῆς, υἱὸς Κρόνου καὶ Φιλύρας· ἢ, ὡς ἔνιοι, Ποσειδῶνος. 220. Ὄφρα τοί.] Ἕως οὗτοι. Ἀμφεπένοντο.] Περὶ τὸν Μενέλαον ἐνήργουν, καὶ ἠσχολοῦντο. 221. Τόφρα δέ.] Ἐπὶ τοσούτῳ δέ. Καὶ ἔστιν ἀνταποδοτικὸν τοῦ ὄφρα. Ἐπὶ Τρώων στίχες.] Τὸ ἑξῆς, ἐπῆλθον. 222. Ἔδυν.] Ἐνεδύσαντο. Μνήσαντο.] Μνήμην ἐποιοῦντο. Χάρμης.] Τοῦ πολέμου. Χάρμη γὰρ ἡ μάχη, ἤτοι κατὰ ἐναντιότητα, ἢ ἡ χαρὰν ἐμποιοῦσα τοῖς νικῶσιν. 223. Ἔνθα.] Τότε. Βρίζοντα.] Νυστάζοντα καὶ ἠρεμοῦντα. ἐξ οὗ ἀμελοῦντα. Βρίξαι γὰρ κυρίως ἐστὶ, μετὰ βάρους τροφῆς ἀπονυστάξαι. 224. Κατα-

ἵππους μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ᾽ ἔχε φυσιόωντας
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο·
τῷ μάλα πόλλ᾽ ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μιν
γυῖα λάβῃ κάματος, πολέας διακοιρανέοντα·
αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
καί ῥ᾽ οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν·
 Ἀργεῖοι, μή πώ τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς.
οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύδεσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ᾽ ἀρωγός·
ἀλλ᾽ οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
τῶν ἤτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται·
ἡμεῖς δ᾽ αὖτ᾽ ἀλόχους τε φίλας καὶ νήπια τέκνα
ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν.
 Οὕστινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
 Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἐλεγχέες, οὔ νυ σέβεσθε;

232. *σπεύδοντας ἴδοι* vitiosum; forte fuit *ὅρῃ*. v. Obss. 233. *Ϝεπέεσσι*. 240. *μεθιέντας ἴδοι* iterum cum vitio. v. Obss. 241. *χολωτοῖσι Ϝεπέεσσι*.

231. Sequitur *ἐπιπώλησις* Agamemnonis, dum ordines percurrit, ad quam alludunt veteres in memorando studio imperatorum in acie et pugna constituenda, dum ordines obeunt, hortantur, bonas spes ostendunt, v. c. Xenoph. Cyrop. VII. 1, 9. Hæc *ἐπιπώλησις* inf. 251. sqq. lucem accipit et mutuam fœneratur chorographiæ Troadis. Sufficit h. l. observare, cum res adhuc peractæ essent in acie media, nunc Agamemnonem tendere versus cornu sinistrum, et pervenire ordine ad Idomeneum, proxime cum Cretensibus ei adstantem, 251. tum ad duo Ajaces cum Salaminiis 273. ad Nestorem cum Pyliis 293. Menestheum et Ulyssem cum Atheniensibus et Ithacensibus 327. Diomedem et Sthenelum cum Argivis 365. Ordinem tamen hunc aciei non ubique esse eundem nemo neget.—235. *οὐ γὰρ Ζεὺς ἐπέσσεται ἀρωγὸς τοῖς ψεύδεσσιν*, h. e. *τῷ ψεύδει*, *perjurio*, quo fœdus violatum est; id vero deos ulturos esse, et quidem sic, ut non modo victi occumbant, verum et corpora insepulta projiciantur, ipsi autem Achivi urbe capta et præda redacta in patriam cum captivis redeant.—236. *οἵπερ πρότεροι δηλήσαντο, ὑπὲρ ὅρκια*, qui priores injuriam fecerunt, violatis induciis: ut jam vs. 67. Γ. 299. vidimus quod historicis est *παρασπονδῆσαι*. Inf. Η. 351. est *ὅρκια πιστὰ ψεύδεσθαι*.

242. *Ἀργεῖοι ἰόμωροι.* accipitur bellicosi; obscura etymologia; nisi potius est, mi-

πτώσσοντα.] Ἀποδειλιῶντα. Φεύγοντα. 226. Εἴασε.] Κατέλειψε. 227. Φυσιόωντας.] Πνευστιῶντας, ἀσθμαίνοντας. 229. Παρασχέμεν.] Παρασχεῖν. 230. Γυῖα.] Μέλη. Διακοιρανέοντα.] Διατάσσοντα, ἐπερχόμενον. 231. Ἐπεπωλεῖτο.] Ἐπήρχετο. 232. Ἴδοι.] Θεάσοιτο. Ταχυπώλων.] Ἱππικῶν, πολεμικῶν. 233. Θαρσύνεσκεν.] Εὐθαρσεστέρους ἐποίει, προέτρεπε. 234. Μεθίετε.] Ἀμελεῖτε. Θούριδος.] Ὁρμητικῆς, πολεμικῆς. Ἀλκῆς.] Δυνάμεως. 235. Ἀρωγός.] Βοηθός. Ὁ δὲ νοῦς· οὐδὲ γὰρ ἐπιβοηθήσει ὁ Ζεὺς τοῖς ψεύσταις. 237. Ἔδονται.] Φάγωσι. 240. Μεθιέντας.] Ἀμελοῦντας. Στυγεροῦ.] Μισητοῦ, φοβεροῦ. 241. Νεικείεσκεν.] Ἐκακολόγει. Χολωτοῖσιν.] Ὀργιστικοῖς. 242. Ἰόμωροι.] Οἱ περὶ ἰοὺς καὶ τόξα μεμωρημένοι, ὅ ἐστι, κάμνοντες. Ἐλεγ-

τίφθ' οὕτως ἕστητε τεθηπότες, ἠΰτε νεβροί;
αἵ τ', ἐπεὶ οὖν ἔκαμον, πολέος πεδίοιο θέουσαι,
ἑστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή·
ὣς ὑμεῖς ἕστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.
ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθα τε νῆες
εἰρύατ' εὔπρυμνοι, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
ὄφρα ἴδητ' αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;
Ὣς ὅγε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν.
ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις, συῒ εἴκελος ἀλκήν,
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.
τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν·
Ἰδομενεῦ, περὶ μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων,
ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ, ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,
ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον

248. Ϝειρύατ'. 249. ὄφρα Ϝίδητ'. 250. vulg. ὣς ῥ' ὅγε. 251. ἀνὰ Ϝουλαμόν. 253. συῒ Ϝείκελος. 254. ἄρα Ϝοι. 255. δὲ Ϝιδὼν γήθησε Ϝάναξ. 258. ἐπὶ Ϝέργῳ. 259. αἴθοπα Ϝοῖνον.

seri, infelici fato destinati. οὔ νυ σέβεσθε, ἐντρέπεσθε. annon pudet?—244. (διὰ) πολέος πεδίου θέουσαι.—247. ἔνθα τε νῆες, in media castra.

251—269. Idomeneum cum Merione adit et hortatur Agamemnon.—254. Meriones erat οὐραγός.—257. Achivi ταχύπωλοι, currus celeriter agentes.—258. Dicas, quem honorem Agamemnon Idomeneo præcipuum potuit habere in bello vel pugna? ἐνὶ πτολέμῳ? Scilicet partem prædæ potiorem assignando, γέρας aliquod. Addit: aliis in rebus: ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ, πράγματι. puta τῇ προεδρίᾳ ἐν τῇ συμβουλῇ. ut is prior sententiam rogaretur. Melius hæc in Schol. B. quam ap. Eustath. cf. Θ. 161. 162.—259. γερούσιον οἶνον dixit vinum senibus præberi solitum honoris caussa. Ceterum

χέες.] Ἐπονείδιστοι. Οὔ νυ σέβεσθε;] Οὐκ ἐντρέπεσθε; 243. Τίφθ' οὕτως.] Τί δή ποτε οὕτως ἀργοί. Τεθηπότες.] Ἐκπεπληγμένοι, δειλωθέντες. Νεβροί.] Ἐλάφων βρέφη. 244. Θέουσαι.] Τρέχουσαι. 245. Οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσί γίγνεται ἀλκή.] Οὐδὲ μίαν ἔννοιαν ἀλκῆς καὶ σωτηρίας ποιοῦνται. δειλιῶσι. Ἀλκή.] Δύναμις, ἀνδρεία. 247. Μένετε.] Προσμένετε. 248. Εἰρύαται.] Εἱλκυσμέναι εἰσίν. Εὔπρυμνοι.] Καλὰς πρύμνας ἔχουσαι. Πρύμναι δὲ καλοῦνται τὰ ὄπισθεν μέρη τῶν νεῶν. Ἐπὶ θινί.] Ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ. 251. Κιών.] Παραγενόμενος. Ἀνὰ οὐλαμόν.] Ἀνὰ τὸν θόρυβον, κατὰ τὴν συνέλευσιν καὶ ἄθροισιν τῶν ἀνδρῶν. Οὐλαμὸς δὲ τάξις συνεστηκυῖα ἐκ τεσσαράκοντα ἀνδρῶν. Ἡ δὲ φάλαγξ τάξις ἀπὸ ἑκατὸν εἴκοσιν ἀνδρῶν. 252. Ἀμφ' Ἰδομενῆα.] Περὶ τὸν Ἰδομενῆα. 254. Πυμάτας.] Ἐσχάτας. Ὤτρυνεν.] Ἐσπούδαζε. παρώρμα. Φάλαγγας.] Τάξεις στρατιωτῶν εἶπεν ὁ Ποιητής, ἐπειδὴ τὸ παλαιὸν ξύλοις ἐμάχοντο, φάλαγγας δὲ ξύλα ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι. Ἔτι γοῦν καὶ ἡμεῖς τὰ ἐκ τῶν ξύλων οἰκοδομήματα φάλαγγας καλοῦμεν. 256. Μειλιχίοισι.] Προσηνέσι, πράοις. 257. Περὶ μέν σε τίω.] Περισσῶς μέν σε τιμῶ, ὅ ἐστιν ὑπὲρ πάντας. 258. Ἀλλοίῳ.] Ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλῳ τῷ οἱῳδήποτε. Ἔργῳ.] Πράξει. Λέγει δὲ, τῇ ἕδρᾳ. 259. Γερούσιον.] Ἔντιμον, κατὰ τιμὴν διδόμενον γέρας.

Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρι κέρωνται.
εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
δαιτρὸν πίνωσι, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
ἕστηχ', ὥσπερ ἐμοὶ, πιέειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ', οἷος πάρος εὔχεαι εἶναι.
Τὸν δ' αὖ Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρείδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
ἔσσομαι ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ'· ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν
Τρῶες· τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσσω
ἔσσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο.
Ὣς ἔφατ'· Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ,
ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
τὼ δὲ κορυσσέσθην, ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.
ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε νέφος αἰπόλος ἀνὴρ,

260. vulg. κρητῆρσι. 264. vulgg. εὔχεο. 273. ἀνὰ Ϝουλαμόν. 275. Ϝεῖδε.

locus hic de honore principibus exhibito in epulis largiore vino apposito sæpe memoratus est; adde inf. 343. et M. 310. 311.—262. δαιτρὸν πίνωσι, κατὰ τὸ δαιτρὸν μεμερισμένως, portione sua cuique e dimenso, distribute, apposita.—264. Agedum, accinge te ad pugnam.—267. ὑπέστην respondet τῷ· εὔχεαι vs. 264—269. σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν, συνέχευαν, proprie confundere et turbare, adeoque violare, eoque ipso tollere, rumpere. Nam in fœdere notio inest τοῦ συντιθέναι. συνθήκη. διατιθέναι. Ergo contrarium est συγχέειν. Et 271. iterum ἐδηλήσαντο, ἠδίκουν, ὑπὲρ, παρὰ, τὰ ὅρκια. contra inducias.

275. Præclare ornata comparatio, quæ in sola notione numerosæ catervæ versatur; adjuncta notione τοῦ πυκνοῦ καὶ τοῦ καταπληκτικοῦ. Τοῖαι πυκναὶ (ὡς πυκνῶς) φάλαγγες κυάνεαι ἐκίνυντο, ὡς ἔρχεται νέφος πυκινὸν μέλαν. Reliqua sunt ornamenta, eaque præclara. Comparationem adumbravit Virgil. Æn. XII. 450. sqq. Describit autem turbinem seu procellam ex eo genere, quod typhonem seu ecnephiam appellabant: v. Plin. II. s. 48. Aliter temperatur comparatio inf. E. 522. sqq. Paullo ante 274. νέφος πεζῶν, quod Maro reddidit *nimbus peditum*, ut *apum nubes*, ex prisco sermone servatum, aliis quoque poetis placuit, ut Apollon. IV. 397.

Αἴθοπα.] Μέλανα. 260. Κέρωνται.] Κιρνῶσι. 262. Δαιτρόν.] Μεμερισμένον, διαιρετόν. Πλεῖον.] Πλῆρες. 263. Ἀνώγοι.] Κελεύοι. 264. Ὄρσευ.] Διεγείρου. Πάρος.] Πρότερον. Εὔχεο εἶναι.] Ἀντὶ τοῦ, καυχᾶσαι ὑπάρχειν. 265. Ἀγός.] Ἡγεμών. Παρὰ τὸ, ἄγω, ῥῆμα. 266. Ἐρίηρος.] Ἄγαν εὐάρμοστος, ἐπιτήδειος. 267. Ἔσσομαι.] Γενήσομαι. ἢ, εἰμί. Πρῶτα.] Πρότερον. ἐξ ἀρχῆς. Ὑπέστην.] Ὑπεσχόμην. 268. Ὄτρυνε.] Προτρέπου, παρώρμα. 269. Ἐπεὶ σὺν ὅρκι' ἔχευσαν.] Ἐπειδὴ συνέχευαν τοὺς ὅρκους. ἐπιώρκησαν. 270. Κήδεα.] Κακὰ, λῦπαι. Ὀπίσω.] Μεταταῦτα. 272. Παρῴχετο.] Παρῆλθεν. Γηθόσυνος κῆρ.] Χαίρων τῇ ψυχῇ. 273. Οὐλαμόν.] Τὸ πλῆθος. 274. Τὼ δέ.] Οὗτοι δέ. Κορυσσέσθην.] Καθωπλίζοντο. Νέφος.] Πύκνωμα, πλῆθος. Ὁ τρόπος μεταφορὰ, ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος τῶν νεφῶν. Εἵπετο.] Ἠκολούθει. 275. Ἀπὸ σκοπιῆς.] Ἀπὸ ὑψηλοῦ τόπου, ἀφ' οὗ ἐστι περισκοπῆσαι καὶ ἰδεῖν. Νέφος.]

ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς·
τῷ δέ τ', ἄνευθεν ἐόντι, μελάντερον, ἠΰτε πίσσα,
φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
ῥίγησέν τε ἰδὼν, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα·
τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσι Διοτρεφέων αἰζηῶν
δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
κυάνεαι, σάκεσί τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
σφῶϊ μὲν, οὐ γὰρ ἔοικ', ὀτρυνέμεν οὔτι κελεύω·
αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.
αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο.
τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε, περθομένη τε.

276. Ζεφύροιο ϝιωϝῆς. 279. ῥίγησέ τε ϝιδών. 280. vulg. Αἰάντεσσιν Ἀρηϊθόων. 283. γήθησε ϝιδών. 284. ϝέπεα. 286. ἔϝοικ'. 287. Leg. ἀνώγετε ϝῖφι. 290. Πριάμοιο ϝάνακτος. 291. ἡμετέρῃσι ϝαλοῦσα.

282. *κυάνεαι*, non tam armis, nam ea fulgent, sed multitudine e longinquo prospecta.—horrent hastis *erectis*, aut *prominentibus*.—286. *σφῶϊ*, *ὑμᾶς δύο*.
290. *ἠμύσειε. κλιθείη. πορθηθείη.* De voce hac v. B. 148. 373.

Ἀχλύν. Αἰπόλος.] Αἰγονόμος. 276. Κατὰ πόντον.] Διὰ τῆς θαλάσσης. Ὑπὸ ζεφύροιο ἰωῆς.] Ὑπὸ τῆς τοῦ ζεφύρου πνοῆς. Εἴρηται δὲ ζέφυρος, ὅτι ἀπὸ ζόφου πνεῖ. ζόφον δὲ τὴν δύσιν ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. 277. Τῷ δέ τ' ἄνευθεν ἰόντι μελάντερον, ἠΰτε πίσσα, Φαίνετ' ἰόν.] Στικτέον μετὰ τὸ μελάντερον, ἔπειτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον· ἠΰτε πίσσα. ἵν' ᾖ, τῷ πόῤῥω διατελοῦντι μελάντερον αὐτοῦ καταφαίνεται τὸ νέφος, καὶ ὅμοιον πίσσῃ. Ἄνευθεν ἰόντι.] Πόῤῥωθεν ἐρχομένῳ, ἢ πορευομένῳ. Μελάντερον.] Ἀντὶ τοῦ, μέλαν, συγκριτικὸν, ἀντὶ ὑπερθετικοῦ. 278. Λαίλαπα.] Συστροφὴν ἀνέμου. καταφορὰν μετὰ ὄμβρου. 279. Ῥίγησεν.] Ἐφοβήθη. Ὑπό τε σπέος.] Ὑπὸ τὸ σπήλαιον. Ἤλασεν.] Εἰσήλασεν, ἤγαγε. Μῆλα.] Τὰ πρόβατα. 280. Τοῖαι.] Τοσαῦται καὶ τοιαῦται. Ἅμ' Αἰάντεσσιν.] Ὁμοῦ τοῖς Αἴασιν. Αἰζηῶν.] Νεανιῶν. 281. Πυκιναί.] Πυκναὶ, πολλαί. Κίνυντο.] Ἐκινοῦντο. 282. Κυάνεαι.] Μέλαιναι, κυανέῳ χρώματι παραπλήσιαι, ἢ πυκναί. Σάκεσι.] Ταῖς ἀσπίσιν. Ἔγχεσι.] Δόρασι. Πεφρικυῖαι.] Τῇ ἀνατάσει τῶν δοράτων πεπυκνωμέναι. 283. Τοὺς μέν.] Τούτους μέν. 284. Καί σφεας.] Καὶ αὐτούς. 285. Ἡγήτορε.] Ἡγεμόνες, διατάκται. 286. Σφῶϊν.] Ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ἔοικεν.] Οὐ πρέπει γάρ. Ὀτρυνέμεν.] Παρορμᾷν. Ὁ δὲ νοῦς· ὑμᾶς μὲν οὐ παρορμῶ. οὐδὲ γὰρ προσήκει. 287. Ἀνώγετον.] Κελεύετε. 288. Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ.] Εἴθε γὰρ, ὦ Ζεῦ πάτερ. Ἔστι δὲ ἐπίῤῥημα εὐχῆς σημαντικόν. 289. Τοῖος πᾶσι θυμός.] Τοιαύτη πᾶσι προθυμία. 290. Τῷ κε.] Οὕτως ἂν ταχέως. Ἠμύσσειε.] Κλιθείη, πορθηθείη. 291. Ἁλοῦσα.] Ληφθεῖσα. 292. Λίπεν.] Κατέλιπεν. Μετ' ἄλλους.] Πρὸς

Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
ἔνθ' ὅγε Νέστορ' ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητὴν,
οὓς ἑτάρους στέλλοντα, καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι,
ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντά τ', Ἀλάστορά τε, Χρομιόν τε,
Αἵμονά τε κρείοντα, Βίαντά τε, ποιμένα λαῶν.
ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφι,
πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στῆσε πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν,
ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζοι.
ἱππεῦσι μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει

292. Ϝειπών. 294. Ϝούς. 295. Vulgo τ' abest. 300. vulg. πολεμίζῃ.

292—315. Verba facit Agamemnon cum Nestore.

294. sq. Locus nobilis de primis tactices elementis a Nestoris auctoritate repetitis; connectendis cum iis quæ B. 362. sqq. tradita erant; et addita phalange N. 126. sq. et Π. 213. sq. ab eodem Nestore profecta inventa muniendorum castrorum videbimus H. 337. sq. et vigiliarum ante castra constituendarum I. 65. Redeunt autem illa huc: quod prima acie currus bellici collocantur; secunda et tertia acie pedites, verum sic ut deteriores copiæ ista, validiores hac postrema collocentur, ut necessitatem pugnandi istis faciant. Alterum est, quod præcipitur, ut ipse curruum ordo uno impetu et acie æquali in hostem inferatur, et, ubi hostem attigerit, e curru quisque suo hasta adversus se stantem petat; non autem alius ante alios curru evectus in turbam obstantem aut in singulos invehatur, nec e curru descendat ad pugnandum. Auctoritatem præceptis ex eo parat Nestor, 308. 309. quod jam superioris ætatis heroes eo more pugnaverint; etsi hoc parum probabile fit; nam sero demum ars et ratio eo processit, ut per ordines pugnare homines discerent. Facit tamen mirationem, quod nec in pugna paullo post commissa nec in alia ordines pugnantium ex præscripto servantur; pugnant enim turmatim, et curru evecti, et modo hic, modo alter πρόμαχος ante aciem prosilit. Sic de curru quidem pugnatur Θ. 118. P. 465. At descendit de curru et pedes pugnat Patroclus cum Sarpedone Π. 426. 427. Tenendum tamen, Nestorem suas tantum copias instruere, non omnem Achivorum aciem: quod bene observaverat Koeppen.

294. 5. Jung. οὓς ἑτάρους (τοὺς) ἀμφὶ Π. (ὄντας.)

297. ἱππῆας int. de curru pugnantes.—299. ἕρκος ἔμεν πολέμοιο, aciei robur, firmamentum.

301. Recte me puto mentem poetæ constituisse iis, quæ sup. ad vs. 294. dicta sunt. Vult poeta e curru pugnantes non minus, quam pedites, ordinem servare,

τοὺς ἄλλους. 293. Ἔτετμεν.] Κατέλαβε. Λιγύν.] Ἡδὺν, τὸν συμβουλεύειν προσηνῆ. 294. Οὕς.] Τοὺς ἰδίους. Στέλλοντα.] Ἑτοιμάζοντα, διατάσσοντα. 295. Ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε.] Οὗτοι ταξίαρχοι ὑπῆρχον. βασιλεὺς δὲ πάντων τῶν Πυλίων Νέστωρ. 297. Ἱππῆας μὲν πρῶτα.] Τοὺς μὲν ἱππέας ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους. Ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφι.] Πρώτως εἰκὸς, εἰρῆσθαι τοὺς ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως ἑστῶτας. ὄπισθε δὲ, τοὺς ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ. ὡς εἰκὸς, μεταξὺ τετάχθαι τοὺς δειλούς. Οὐ γὰρ λόγον ἕξει τὸ, Ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζοι. 298. Πεζοὺς δ' ἐξόπισθεν.] Τοὺς δὲ πεζοὺς ἐξ εὐωνύμων. Ἐσθλούς.] Ἀγαθοὺς, γενναίους. 299. Κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσε.] Τοὺς δὲ ἀσθενεῖς καὶ δειλοὺς κατὰ τὸ μέσον συνέκλεισεν. ἐπὶ γὰρ μετώπου τάσσει τὴν φάλαγγα, οὐ καταβάθους. τουτέστι, μεταξὺ δύο ἀνδρείων ἕνα κακὸν ἔβαλλεν. Ἔλασσε.] Συνέλασε, συνέκλεισεν. 300. Ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζῃ.] Ὅπως καὶ μὴ βουλόμενός τις, τῇ ἀνάγκῃ προσέχων, πολεμῇ. 301. Ἐπετέλλετο.]

σφοὺς ἵππους ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ.
μηδέ τις, ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς,
οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
μηδ' ἀναχωρείτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται,
ἔγχει ὀρεξάσθω· ἐπειὴ πολὺ φέρτερον οὕτως.
ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθουν,
τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
῝Ως ὁ γέρων ὤτρυνε, πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς·
καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
῏Ω γέρον, εἴθ', ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,

306. ἀπὸ Ϝῶν. 310. Ϝειδώς. 311. γήθησε Ϝιδών. 312. Ϝέπεα.

neque eum egredi, sed τοὺς ἵππους ἐχέμεν, currus in loco, in ordine, retinere, μηδὲ κλονεῖσθαι, ἀτάκτως φέρεσθαι, ἐν ὁμίλῳ, vel in acie pugnantium, vel ut nec ipsos incondito globo misceri præcipiat. Huic contrarium est alterum, quod caveri vult, 303—305. evehi curru ante ceteros aut in extrema acie morari: ergo ordines currus servare vult.

303. Transitionem ad secundam personam facile senties; eam illustrat Clarke, et jam Sch. B. ne quis aurigandi peritia aut animi virtute exultans, ferociens, ordinem excedat.—ἱπποσύνην dicit τὴν ἱππικὴν h. e. τὴν ἡνιοχικὴν ἀρετήν.—Pergit 306. 7. At si, inquit, ad conflictum perventum fuerit, et currus attigerit currum adversæ aciei, longa hasta de curru suo petito hostem; adeoque de curru suo ne descendito et cum hoste pedem conferre sustineto.—ἀπὸ ὧν ὀχέων per se non satis commode dictum est, pro σὺν, ἐν ὄχεσιν ἑαυτοῦ. verum obversatur animo hoc, quod de curru hostem aggreditur. Ergo est: qui e curru suo pugnando ad alterius currum pervenerit, hostem hasta petito: ἔγχει ὀρεξάσθω (κατ' αὐτοῦ.) ad verbum, *protendito se*, (de curru, promineto,) *cum hasta in eum.* Est enim hic usus τοῦ ὀρέγεσθαι, extendere se, (κατὰ) τινος (σὺν) ἔγχει. Sic E. 851. 2. et al.—308. Quæras, quomodo curru invecti urbes expugnarint? πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθουν? Scilicet heroicis ætatibus urbes non oppugnabantur machinis, sed per pugnas ante urbem, et per copias in insidiis collocatas: v. c. Σ. 508. sq.

Προσέτασσεν. Ἀνώγει.] Ἐκέλευε. 302. Σφούς.] Τοὺς ἰδίους. Ἐχέμεν.] Κατέχειν. Κλονέεσθαι.] Ταράσσεσθαι. 303. Ἱπποσύνῃ.] Τῇ ἱππικῇ ἀνδρείᾳ. Ἠνορέηφι.] Τῇ ἑαυτοῦ ἀνδρείᾳ. Πεποιθώς.] Πεπιστευκὼς, τεθαῤῥηκώς. 304. Πρόσθ' ἄλλων.] Ἔμπροσθεν τῶν ἄλλων. Μεμάτω.] Προθυμείτω. 305. Ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.] Ἀσθενέστεροι γὰρ καὶ εὐχείρωτοι ἔσεσθε. 306. Ἀπὸ ὧν ὀχέων.] Ἀπὸ τῶν ἰδίων ἁρμάτων. Ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται.] Εἰς ἑτέρου ἅρμα παραγένηται. 307. Ἔγχει ὀρεξάσθω.] Τῷ δόρατι ἐκτεινάτω, πολεμησάτω. Ὀρεξάσθω.] Τοῦτο τὸ ῥῆμα κατὰ τὴν ἑρμηνείαν αὐτὴν ζητεῖται. Καὶ οἱ μὲν φασὶ, παραγγέλλειν αὐτὸν, ἵνα, ὃς ἂν πολεμίου ἅρματος ἐπιβῇ, μάχηται, καὶ μὴ ἐξελαύνειν σπουδάζῃ. Οἱ δὲ οὕτως· ὅστις δ' ἂν, φησὶ, ἀποπέσῃ τοῦ ἰδίου ἅρματος, καὶ ἐπὶ τοῦ πλησίον παραγένηται, μὴ ἡνιοχείτω, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἤθους τῶν ἵππων· δόρατι δὲ μᾶλλον ἀμυνάσθω τοὺς πολεμίους, ὅ ἐστι, πολεμείτω. Ἐπειή.] Ἐπειδή. Πολὺ φέρτερον.] Κατὰ πολὺ κρεῖττον. 308. Ὧδε.] Οὕτως. Καὶ οἱ πρότεροι.] Καὶ οἱ προγενέστεροι, οἱ πρὸ ἡμῶν. Πόλιας.] Πόλεις. Ἐπόρθουν.] Κατέστρεφον. 309. Τόνδε νόον.] Ταύτῃ τῇ διανοίᾳ χρώμενοι. 310. Πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς.] Ἐκ πολλοῦ χρόνου ἀσκηθεὶς τὸ πολεμεῖν. τουτέστι, πολλάκις πολεμήσας, καὶ τούτου πεῖραν ἱκανὴν ἔχων. 311. Καὶ τὸν μέν.] Καὶ τοῦτον μέν. 313. Εἴθ' ὡς

ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίϊον. ὡς ὄφελέν τις
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
ὣς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.
ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν.
εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ἱκάνει.
ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἠδὲ κελεύσω
βουλῇ καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵπερ ἐμεῖο

318. vulg. *μάλα μέν κεν ἐγών.*

313. *εἴθε γούνατα ἕποιτό σοι*, utinam tibi *adsit* (*ἕπεσθαι* pro *παρεῖναι*) vigor juvenilis, robur cum agilitate, (quæ per *τὰ γούνατα* ab Homero declarari solent, v. c. P. 451. 569.) ita, ut tibi adest robur animi in pectore!—315. *τὸ γῆρας ὁμοίϊον*, senectus, cui omnes pariter obnoxii sumus, cum notione tamen molestiæ et malorum, quæ eam premunt; ut *πόλεμος ὁμοίϊος*, pugna, quæ omnibus pariter exitium ferre potest.—316. *σὺ δὲ ὄφελες κουροτέροισι μετεῖναι. εἶναι ἐν νέοις. νέος εἶναι.* utinam senectam haberet alius, tu autem esses juvenili ætate!

319. De Ereuthalione in pugna Pyliorum cum Arcadibus a se cæso narrat ipse Nestor inf. H. 136. sq.—321. Sententia facile potest expleri: si tum juvenis eram cum vigore, nunc, rerum usu et prudentia instructus, senex sum sine robore. *νῦν αὖτε γῆρας ἱκάνει ἐπ' ἐμὲ, ἐφικάνει.* frequenti Homeri usu.

θυμός.] Εἴθέ σου τῇ τῆς ψυχῆς προθυμίᾳ ἐπήρκει ἡ τοῦ σώματος δύναμις. 314. Ἕποιτο.] Ἀκολουθείη. Βίη.] Δύναμις. Ἔμπεδος.] Ἑδραία, ἀσφαλής. Εἴη.] Ὑπάρχοι. 315. Τείρει.] Δαπανᾷ, καταπονεῖ. Ὁμοίϊον.] Τὸ ὁμοίως πᾶσι χαλεπόν. Ἰστέον δὲ, ὅτι ὁ Ποιητὴς πανταχοῦ τὸ ὁμοίϊον ἐπὶ τοῦ φαύλου λαμβάνει. οἷον ὡς ἐνταῦθα· Ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίϊον. καί· Ἀλλ' ἤτοι θάνατον μὲν ὁμοίϊον οὐδὲ θεοί περ. Καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν ὁππότ' ἂν τέλος ἔλθῃ ὁμοίϊον πολέμοιο. 316. Κουροτέροισι.] Νεωτέροις. Μετεῖναι.] Συναναστρέφεσθαι. 319. Ὡς ἔμεν.] Οὕτως εἶναι, οὕτως ἀκμάζειν. Ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.] Ἀπέκτεινα, ἐφόνευσα. Πύλιοι καὶ Ἀρκάδες περὶ γῆς ὅρων ἐπολέμουν περὶ τὸ καλούμενον ὄρος Ἀγκαῖον. Νέστωρ δὲ, μονομαχήσας ἐκ προκλήσεως, Ἐρευθαλίωνα τὸν Ἱππομέδοντος, ἢ, ὡς ἔνιοι Ἀφείδαντος, ἀνεῖλε. καὶ ὑπὸ χαρᾶς τὸ περιορισθὲν χωρίον παρεξῆλθεν. Οἱ δὲ Ἀρκάδες, ἔτι σκαρίζοντος τοῦ Ἐρευθαλίωνος, ἐφορμήσαντες, τοῖς Πυλίοις συνέβαλον, καὶ οὕτως ἐνίκησαν. Θάψαντες δὲ τοὺς νεκροὺς, καὶ τὸν Ἐρευθαλίωνα, ἐπέγραψαν· Ἐνθάδ' Ἐρευθαλίωνα φίλους τ' ἐπὶ τύμβον ἔθηκαν Ἀρκαδίης βασιλεῖς, γένος ἔξοχον Ἱππομέδοντος, Οἵ ποτε Νέστορα καὶ λαοὺς πολέμῳ δαμάσαντο. 320. Ἀλλ' οὔπως.] Ἀλλ' οὐδαμῶς. Ἅμα πάντα.] Πάντα ὁμοῦ. Δόσαν.] Ἔδωκαν, παρέσχον. 321. Κοῦρος.] Νέος. Ἔα.] Ἀντὶ τοῦ, ἦν ἐγώ. Ἔλαβε δὲ ὑπερσυντελικὸν ἀντὶ παρατατικοῦ. 322. Ἀλλὰ καὶ ὥς.] Ἀλλὰ καὶ οὕτως. Ἱππεῦσι μετέσσομαι.] Ἅμα τοῖς ἱππεῦσιν ἔσομαι. Ἠδὲ κελεύσω.] Καὶ προστάξω. ὅ ἐστιν, ἀφηγήσομαι. 323. Τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.] Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ τῶν πρεσβυτῶν γνώμη καὶ τιμὴ, τὸ καλῶς συμβουλεύειν. 324. Αἰχμάς.] Ἀπὸ μέρους τὰ δόρατα. Αἰχμάσσουσιν.] Ἀνακινήσουσιν. ὅ ἐστι πολεμήσουσιν. Οἵ περ

ὁπλότεροι γεγάασι, πεποίθασί τε βίηφιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
εὗρ' υἱὸν Πετεῶο, Μενεσθῆα πλήξιππον,
ἑσταότ'· ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι μήστωρες ἀϋτῆς·
αὐτὰρ ὁ πλησίον ἑστήκει πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
πὰρ δὲ, Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
ἕστασαν· οὐ γάρ πώ σφιν ἀκούετο λαὸς ἀϋτῆς,
ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες
ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν
Τρώων ὁρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ υἱὲ Πετεῶο, Διοτρεφέος βασιλῆος,
καὶ σὺ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον,
τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους;
σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας

329. vulg. εἰστήκει. 336. τοὺς δὲ ϝιδὼν νείκεσσε ϝάναξ. 337. ϝέπεα.
341. μέν τ' ἐπέϝοικε vel μέν τοι ἔϝοικε.

326—363. Agamemnon ad Menestheum, Athenienses ducentem, et ad Ulyssem pervenit, eosque otiose stantes increpat; severe respondet Ulysses.—328. *μήστωρες ἀϋτῆς. μησάμενοι, ἐργασάμενοι, τὴν μάχην.*—330. Cephallenes, quos Ulysses duxit. v. ad B. 631. Cum ii nondum audiissent pugnam committi, vs. 331. credendum est, eos longius a media acie remotos stetisse. v. ad vs. 231. 332—335. Viderant in media acie moveri turmas; at caussam rei ignorantes, stabant prospicientes, an aliæ deinceps propiores sibi Achivorum turmæ (*πύργους* dixit) pugnam essent commissuræ. *ἀλλὰ νέον*, est, *quippe cum*, vel *etenim*, modo moverant se turmæ.

339. *καὶ σὺ, κακοῖσι δόλοισι κ.* instructus consiliis in alios perniciosis et versutus.

ἐμοῖο.] Οἵτινες ἐμοῦ. 325. Ὁπλότεροι.] Νεώτεροι. ὅπλα φέρειν δυνάμενοι. Γεγάασι.] Γεγένηνται. 326. Παρῴχετο.] Παρῆλθεν. 327. Εὗρ' υἱὸν Πετεῶο.] Ἰστέον, ὅτι τούτου τοῦ ὀνόματος ἡ ἀνάλογος εὐθεῖά ἐστιν ὁ Πετεὸς, τοῦ Πετεοῦ. ὡς ἐννεὸς, ἐννεοῦ. καὶ Ἀττικῶς, κατ' ἐπέκτασιν τοῦ ο εἰς τὸ ω, γέγονε Πετεώς. Ὡς ἀπὸ τοῦ Μενέλαος, Μενέλεως, Μενέλεω, γίνεται κατὰ Ἀττικοὺς, καὶ ἀπὸ τοῦ λαὸς, λεώς. οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ Πετεὸς, Πετεώς. Εἶτα ἡ γενικὴ τοῦ Πετεῶ καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ο, γέγονε Πετεῶο. Ἐξ οὗ καὶ τὸ, Εὗρ' υἱὸν Πετεῶο. 328. Μήστωρες ἀϋτῆς.] Δυνάμενοι κατὰ μάχην μήσασθαι. ὅ ἐστι, βουλεύσασθαι. ἐξ οὗ, ἐπιστήμονες μάχης. 330. Ἀλαπαδναί.] Ἀσθενεῖς. 331. Οὐ γάρ πώ σφιν ἀκούετο.] Οὐδέ πω γὰρ ἤκουον τῆς κατὰ τὸν πόλεμον κραυγῆς. τοῦτ' ἔστιν, οὐδέ πω ᾔδεισαν, διὰ τὸ πόῤῥω εἶναι, εἰ ὁ πόλεμος κεκίνηται. Ἀκούετο.] Ἀντὶ τοῦ, ἤκουον. 332. Νέον.] Νεωστί. Συνορινόμεναι.] Συνταρασσόμεναι. Κίνυντο.] Ἐκινοῦντο. 334. Πύργος.] Τάξις. μεταφορά. 335. Τρώων ὁρμήσειε.] Προσληπτέον τὸ, κατά. ἵν' ᾖ, κατὰ Τρώων. 336. Νείκεσσεν.] Ἐλοιδόρησεν, ἐπέπληξε. 339. Κεκασμένε.] Κεκοσμημένε. Κερδαλεόφρον.] Πανοῦργε, καὶ φιλοκερδέστατε. 340. Ἀφέστατε.] Ἄποθεν καὶ χωρὶς ἑστήκατε. Μίμνετε.] Περιμένετε. 341. Σφῶϊν.] Ὑμῖν. Μετὰ πρώτοισιν ἐόν-

ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι.
πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί·
ἔνθα φίλ', ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα
οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον.
νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόῳτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῷ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
πῶς δὴ φῂς πολέμοιο μεθιέμεν; ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα,
ὄψεαι, ἢν ἐθέλησθα, καὶ αἴ κεν τοὶ τὰ μεμήλῃ,
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα
Τρώων ἱπποδάμων· σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.

346. Ϝοίνου—μελιϜηδέος. 347. ὁρόϜῳτε Bentl. 349. ὑπόδρα Ϝιδών. 350. ποῖόν σε Ϝέπος.

—340. *μίμνετε δ' ἄλλους.* nam expectabant, si serio de nova pugna ineunda ageretur, alias turmas esse in aciem proditturas, quas ipsi sequerentur.—342. (*κατὰ*) *μάχης ἀντιβολῆσαι* (*τοῖς Τρωσίν.*) ut *ἀντιᾷν.* cf. Eustath. vel simpliciter *ἀντιβολῆσαι τῆς μάχης. μάχης καυστειρῆς. θερμῆς.* ardentis.

343—348. Objurgatio fit non eo modo ac sensu, quo nos iisdem verbis videremur exprobrare convivis epulas, quibus adhibiti a nobis fuerint; nec spectat ad dapes lautas; verum respicit *honorem*, qui tum in eo versabatur, ut quis epulis principum ac regum interesset: cf. sup. 259. 260.—343. *ἀκουάζεσθον* primi vocamini ad epulas. —354. *ἔνθα φίλα, φίλον, ἐστὶν, ἡδύ.* Mox 347. *νῦν δὲ φίλως γ' ὁρόῳτε, ἡδέως ἂν ὁράοιτε, βλέποιτε,* quod et Hesych. habet in *φίλως γ' ὁρόῳτε, ἀσμένως ἴδοιτε. δέκα πύργοι,* sunt et h. l. turmæ, ut 334. antiquo sermone.

351. quomodo tandem, dicere potes *ἡμᾶς μεθιέναι ἀπὸ τοῦ πολέμου.* nos a pugna cessare?—353. *καὶ αἴ κέν σοι τὰ μεμήλει,* si de hoc laboras; si tua interest hoc nosse. —355. *σὺ λαλεῖς ματαίως.*

τας.] Ἐν πρώτοις ὄντας. 342. Καυστειρῆς.] Δεινῆς, καυστικῆς, διαπύρου. Ἀντιβολῆσαι.] Ἀπαντῆσαι, μετασχεῖν. 343. Πρώτω.] Πρῶτοι. δυϊκῶς. Καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο.] Καὶ ἐπὶ δαῖτα καλεῖσθε ἀπὸ τοῦ παρεπομένου. Ὁ τρόπος, συνεκδοχή. Ὁ δὲ λόγος· πρῶτοι γὰρ καὶ ἐπὶ εὐωχίαν καλεῖσθε ὑπ' ἐμοῦ. 344. Γέρουσι.] Τοῖς ἐντίμοις. Ἐφοπλίζοιμεν.] Παρασκευάζοιμεν. 345. Φίλα.] Προσφιλῶς. ἡδέως. Ὀπταλέα.] Ὀπτά. 346. Μελιηδέος.] Ἡδέος, καλοῦ. Ὄφρ' ἐθέλητον.] Ἕως οὗ θέλητε. 347. Νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόῳτε.] Νῦν δὲ ἡδέως ἂν ἴδοιτε. 348. Μαχοίατο.] Μάχοιντο. 350. Ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;] Ὁποῖον τοῦτον τὸν λόγον ἐτόλμησας τῷ στόματί σου εἰπεῖν; Ἕρκος γάρ φησι τὸ περίφραγμα τῶν ὀδόντων, τὰ χείλη· περιφραστικῶς. 351. Πῶς δὴ φῂς;] Πῶς δὴ λέγεις τοιαῦτα; Μεθιέμεν.] Ἀμελεῖν. 352. Ὀξύν.] Τὸν ταχὺν ἔχοντα τὴν ἐν τοῖς φόνοις κρίσιν. Ἄρηα.] Νῦν, τὸν πόλεμον. 353. Ὄψεαι.] Ἴδῃς, θεάσῃ. Ἢν ἐθέλησθα.] Ἐὰν βούλῃ. Καὶ αἴ κέν τοι τὰ μεμήλῃ.] Καὶ ἐὰν ἐῶσί σε οἱ πολέμιοι περὶ τούτου ἀσχοληθῆναι. Μεμήλῃ.] Διὰ φροντίδος ᾖ. 354. Προμάχοισι μιγέντα.] Ἐν τοῖς πρωταγωνισταῖς γενόμενον. 355. Ἀνεμώλια.] Ἀνεμόφθορα, μάταια, ἀνέμοις ἐοικότα. ἐξ

Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
ὡς γνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔτε σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.
οἶδα γὰρ, ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
ἤπια δήνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις, ἅτ' ἐγώ περ.
ἀλλ' ἴθι, ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
εἴρηται· τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώνια θεῖεν.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι.
πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος, Καπανήϊος υἱός.
καὶ τὸν μὲν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὤ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας;

360. Ϝοῖδα. 361. δήνεα Ϝοῖδε. 363. vulg. *μεταμώλια*. 364. Ϝειπών. 367. πὰρ δέ Ϝοι. 368. vulgo *καὶ μὲν τὸν* et *νείκεσσε Ϝιδών*. 369. Ϝέπεα.

359. *οὐδέ σε νεικείω περιώσιον.* non admodum, quod alias *οὐ μάλα.* h. e. nequaquam.—360. 361. de benevolentia tua in me satis mihi constat, persuasum est. *ὅτι σὺ εἶς ἤπιος εἰς ἐμέ.*—361. *τὰ γὰρ φρονέεις ἃ ἐγώ περ, ὁμοφρονεῖς γὰρ ἐμοί.* Ex antiquo sermone omnia.—362. Ταῦτα δ' *ἀρεσσόμεθα*, hæc inter nos componemus in posterum; Sic *ἀρέομαι. ἀρέσσασθαι* v. c. I. 112. Ξ. 526. *θεραπεῦσαι.* Si quid a me sinistre dictum est, *indictum id esto.* Candorem ac simplicitatem hominum vides. Locum geminum habes Odyss. Θ. 408. 9. et Apollon. I. 1332—5. cum respectu ad h. l.

364—421. Adit Agamemnon Diomedem cum Sthenelo jam in curru stantem et iniquo modo objurgat cunctantes. Redarguitur ille a Sthenelo: quem tamen Diomedes mirabili in regem verecundia reprimit. Dicta in se respicit et redarguit Diomedes inf. I. 34. sq.

371. *τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας.* quid prospicis intervallum inter utramque aciem: has enim esse *γεφύρας, κελεύθους, ὁδοὺς πολέμου*, patet ex Θ. 378. 549. Λ. 160.

οὗ, ἀφανῆ. Βάζεις.] Λέγεις. 356. Ἐπιμειδήσας.] Ἐπιμειδιάσας, γελάσας. 357. Ὡς γνῶ χωομένοιο.] Ὡς ἐπέγνω αὐτὸν ὀργισθέντα. Πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον.] Ἀντὶ τοῦ, εἰς τὸ ἐναντίον ἔτρεψε τὸν λόγον. Ψόγον γὰρ εἰπὼν, νῦν ἔπαινον λέγει. Πάλιν.] Ἔμπαλιν, ἐκ δευτέρου. Λάζετο.] Ἐπελάβετο, μετέστρεφε. 359. Νεικείω.] Κακολογῶ. Περιώσιον.] Περισσῶς. παρὰ τὸ προσῆκον. 361. Ἤπια.] Πρᾶα, προσηνῆ. Δήνεα.] Βουλεύματα. Ἅτ' ἐγώ περ.] Ἅπερ καὶ ἐγώ. 362. Ὄπισθεν.] Ἐν τῷ μεταταῦτα χρόνῳ. Ἀρεσσόμεθα.] Ἐξιλεωσόμεθα, θεραπεύσομεν. 363. Μεταμώλια.] Μάταια. Θεῖεν.] Ποιήσειαν. 364. Μετ' ἄλλους.] Ἐπὶ τοὺς ἄλλους. 365. Ὑπέρθυμον.] Μεγαλόψυχον, ἀνδρεῖον. 366. Κολλητοῖσι.] Καλῶς συνηρμοσμένοις, εὐσυμπήκτοις. 370. Ὤ μοι.] Φεῦ μοι. Ἐπίῤῥημα λύπης δηλωτικόν. 371. Τί.] Ἐπίῤῥημα ἀποῤῥηματικόν. Πτώσσεις.] Κατέπτηχας, ἀποδειλιᾷς. Ὀπιπτεύεις.] Ἐπιτηρεῖς. περισκοπεῖς. Πολέμοιο γεφύρας.] Τὰς διεξόδους τοῦ πολέμου. Μεταφορὰ ὁ

οὐ μὲν Τυδέϊ γ' ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι.
ὡς φάσαν, οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον. οὐ γὰρ ἔγωγε
ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
ἤτοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας
ξεῖνος, ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ, λαὸν ἀγείρων.
οἵ ῥα τότε στρατόωνθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης,

372. vulg. πτωκαζέμεν. 374. οἵ μιν Ϝίδοντο. vitium. forte οἵ Ϝε Ϝίδοντο.
375. οὐδὲ Ϝίδον. 378. vulg. τότ' ἐστρατόωνθ' Bentl. ἐστρατόϜωνθ'.

Υ. 427. τὸ μεταίχμιον.—372. πτωσκαζέμεν, πτώσσειν. Scilicet Diomedes avide et curiose prospiciebat, num aliæ turmæ essent in hostem provecturæ.—373. πρὸ φίλων ἑτάρων, h. l. inter promachos.—374. πονούμενον, μαχόμενον, Homerico usu. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἤντησα. nam patrum ætate res erat gesta; bellum enim Thebanum incidit in Atrei et Thyestis tempora.—375. sed qui eum viderunt, aiunt eum περιγενέσθαι ἄλλων, excelluisse virtute.

376. Ex iis, quæ de Tydeo memorantur, ad rem spectant illa tantum, quæ de Thebana legatione narrantur inde a vs. 385. Comparandus est alter locus E. 804. sqq. et K. 285. sq. Adde de Tydeo locum Ξ. 113. sq. Priora ad profectionem spectant, qua septem ducum expeditio adversus Thebas fuit effecta. cf. Apollod. III. 6. et Not. Vulgatior est profectio Argos ad Adrastum, cujus filiam Deipylen conjugem duxit Tydeus: Il. Ξ. 119. At h. l. ad societatem jungendam adversus Thebanos, Mycenas adit, quibus tum Thyestes imperabat; cf. Schol. ad h. l. et Eustath.

ἄτερ πολέμου opp. inf. 384. non tanquam hostis, ut Thebas adiit.

378. οἵ ῥα τότε στρατόωντο. οὗτοι ἄρα. Hi duo igitur, Tydeus et Polynices, copias tum colligebant adversus Thebas. et 380. οἳ δ' ἔθελον δόμεναι, sunt Mycenæi. At 382. οἳ δ' ἐπεὶ οὖν sunt Achivi, aut illi duo cum Achivis. ἐστρατόωντο est de conatu accipiendum. Et sane στρατᾶσθαι est, in expeditione esse, ut sup. Γ. 187.

τρόπος. 372. Ὧδε.] Οὕτως. Πτωκαζέμεν.] Καταπτώσσειν, δειλιᾷν. 373. Πολύ.] Ἐπίῤῥημα, μεσότητος δηλωτικόν. Πρὸ φίλων.] Ἔμπροσθεν τῶν προσφιλῶν ἑταίρων. Δηΐοισι.] Πολεμίοις. 374. Οἵ μιν ἴδοντο.] Οἵτινες αὐτὸν ἴδον. Πονεύμενον.] Ἐπιπονοῦντα, μαχόμενον. 375. Ἤντησα.] Συνέτυχον. Περὶ δ' ἄλλων.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ δὲ τοὺς ἄλλους λέγουσιν αὐτὸν γεγονέναι ἀνδρεῖον. 376. Ἄτερ πολέμου.] Χωρὶς πολεμικῆς παρατάξεως. Οἰδίπους, ἀποβαλὼν Ἰοκάστην, ἐπέγημεν Ἀστυμέδουσαν. Ἥτις διέβαλε τοὺς προγόνους, ὡς πειράσαντας αὐτήν. Ἀγανακτήσας δὲ ἐκεῖνος, ἐπηράσατο, αὐτῶν δι' αἵματος παραλαβεῖν τὴν χώραν. Καὶ παρέδωκε τὴν βασιλείαν τῷ Ἐτεοκλεῖ. ὃς ἐξέβαλε Πολυνείκην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὡς πρεσβύτερος. Παραγενόμενος δὲ οὗτος εἰς Ἄργος, εὗρε Τυδέα φυγάδα. βοηθῶν γὰρ κἀκεῖνος τῷ πατρὶ, καὶ τὸν ἐναντιούμενον ἀποκτείνας ἀνεψιὸν, ἔφυγεν. Ἄδραστος δὲ, θεασάμενος αὐτοὺς ἠμφιεσμένους θηρῶν δοραῖς, Τυδέα μὲν συὸς, Πολυνείκην δὲ λέοντος, συνέβαλε τὸν χρησμόν. ἦν γὰρ αὐτῷ δεδομένος, κάπρῳ καὶ λέοντι ζεῦξαι τὰς θυγατέρας. Καὶ δίδωσι Τυδεῖ μὲν Δηϊπύλην, Ἀργείαν δὲ Πολυνείκει. Πέμψας δὲ εἰς Μυκήνας, συμμαχίαν ᾔτει ἐπὶ Θηβαίους. Θυέστης μὲν οὖν ἑτοίμως ἐδίδου, σημεῖα δὲ αὐτὸν ἐκώλυσε φαῦλα. Ἐπελθόντες οὖν ἐς τὰς Θήβας Ἀργεῖοι, πέμπουσι πρεσβευτὴν Τυδέα. Ὃς καταλαβὼν γυμνικὸν ἀγῶνα, καὶ συμμαχούσης Ἀθηνᾶς, νικᾷ τὰ πάντα. Ὑποστρέφων δὲ, πεντήκοντα νεανίας, ἐνεδρεύοντας συλλαβεῖν αὐτὸν, ἀναιρεῖ. 377. Ἀντιθέῳ.] Ἰσοθέῳ. 378. Τότε.] Ἐπίῤῥημα, χρόνου δηλωτικόν. Στρατόωντο.] Ἐστρατοπεδεύοντο. Ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης.] Περιφραστικῶς, τὰς Θήβας. Θῆβαι δέ εἰσιν αἱ πᾶσαι τρεῖς, ὧν μέμνηται ὁ ποιητής. Μία, ἧς νῦν ποιεῖται λόγον. Καὶ αἱ Ὑποπλάκιοι, ὧν μέμνηται ἐν τῇ ᾱ καὶ ζ. Καὶ αἱ Αἰ-

καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους.
οἱ δ' ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπήνεον, ὡς ἐκέλευον·
ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παραίσια σήματα φαίνων.
οἱ δ', ἐπεὶ οὖν ᾤχοντ', ἠδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸνδ' ἵκοντο βαθύσχοινον, λεχεποίην.
ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἔπι Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί.
αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας τε κιχήσατο Καδμείωνας
δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληείης.
ἔνθ' οὐδὲ, ξεῖνός περ ἐὼν, ἱππηλάτα Τυδεὺς
τάρβει, μοῦνος ἐὼν πολέσι μετὰ Καδμείοισιν·
ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα
ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐπίῤῥοθος ἦεν Ἀθήνη.

382. vulg. ᾤχοντο ἰδέ. 384. vulg. ἐπί. 390. τοίη Ϝοι.

381. παραίσια σήματα φαίνων h. ἀπαίσια. Obtigerant ergo omina sinistra, quibus perterriti Mycenæi noluere interesse expeditioni ad Thebas. Hac de re nihil alibi memoratum memini. ἔτρεψε, ἀπέτρεψε.

382. πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο. προὐγένοντο, προῆλθον (κατὰ) τῆς ἐπὶ Θήβας ὁδοῦ. Sic inf. Σ. 525. οἱ δὲ τάχα προγένοντο. adhuc tamen intra Peloponnesi fines, in agro Phliasiorum et Sicyoniorum, ad Asopum. Non enim de Bœotiæ Asopo est cogitandum.

384. Hic vero Argivi Tydeum miserunt legatum seu fecialem Thebas (ἔστειλαν Τυδῆ ἐπὶ ἀγγελίην.) ad res repetendas. Simili exemplo initio belli Trojani Ulysses et Menelaus Trojam legati venerant.—385. πολέας τε κιχήσατο Καδμείωνας. in cœtum congregatos, magno numero, utpote in convivio. Iterum E. 805. Principes autem Thebanorum intelligendos esse per se patet.—389. Apud Homerum ipse Tydeus provocat ad certamina; sic et apud Apollod. III. 6, 5. ferocius, quam apud alios narratum. (cf. Schol. A. ad 376.) scilicet, cum advenisset in ipso tempore certaminis gymnici. Apud Homerum autem post epulas certamina proposita esse apparet. Ludis et certaminibus usos esse heroes post cœnam, patet ex Odyssea, procorum exemplo in Ulyssis domo, et apud Phæacas Od. Θ. 100. sq. Statius omissis his in legatione tantum insidias memorat: lib. II. 485. sq. Haud dubie hæc disertius exposita fuere in Thebaide vetere, tum in altera Antimachi. Apparet neutram lectam fuisse grammaticis.—πάντα δ' ἐνίκα, h. e. κατὰ πάντα ἆθλα (ex ἀεθλεύειν.) Occurrit hæc eadem ellipsis apud Pindarum.—390. τοίη οἱ. nam ipsi magna aderat adjutrix Minerva: ex

γύπτιαι, περὶ ὧν φησιν ἐν τῇ ι. 379. Κλειτούς.] Ἐνδόξους. Ἐπικούρους.] Βοηθοὺς, συμμάχους. 380. Δόμεναι.] Δοῦναι. Ἐπήνεον.] Συγκατετίθεντο, συνήνουν. 381. Ἔτρεψεν.] Ἐκώλυσε. Παραίσια.] Ἐναντία. παρεκτὸς τοῦ αἰσίου. ὅ ἐστιν, ἅπασι χαλεπά. Σήματα φαίνων.] Σημεῖα φανερὰ ποιῶν. δεικνύς. 382. Ὤιχοντο.] Ἐπορεύοντο. Ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο.] Καὶ προῆλθον τῆς ἐπὶ Θήβας ὁδοῦ. 383. Ἀσωπόν.] Ποταμὸς Βοιωτίας. Βαθύσχοινον.] Βαθεῖαν σχοῖνον ἔχοντα. Λεχεποίην.] Βαθεῖαν πόαν ἔχοντα, ἐξ ἧς ἐστι καὶ λέχος ποιῆσαι, ὅ ἐστι, κοίτην. 384. Ἀγγελίην ἔπι Τυδῆ στεῖλαν.] Ἀντὶ τοῦ, τότε δὴ τὸν Τυδέα ἄγγελον, ὅ ἐστι, πρεσβευτὴν, ἔπεμψαν οἱ Ἕλληνες. Στεῖλαν.] Ἀπέστειλαν. 385. Κιχήσατο.] Κατέλαβε. Καδμείωνας.] Τοὺς Θηβαίους. Ἀπὸ Κάδμου, τοῦ κτήσαντος τὰς Θήβας. 386. Δαινυμένους.] Εὐωχουμένους, ἑστιωμένους. Κατὰ δῶμα.] Κατὰ τὴν οἰκίαν. Βίης Ἐτεοκλείης.] Τοῦ Ἐτεοκλέους. περιφραστικῶς. 387. Ξεῖνός περ ἐών.] Πολέμιος ὑπάρχων. Ἱππηλάτα.] Ἀντὶ τοῦ, ἱππηλάτης. 388. Τάρβει.] Ἐφοβεῖτο, εὐλαβεῖτο. 389. Ἀεθλεύειν.] Ἀγωνίζεσθαι. Προκαλίζετο.] Προεκαλεῖτο. Πάντα δ' ἐνίκα.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν παντὶ ἀγωνίσματι. 390. Ῥηϊδίως.] Εὐκόλως, ῥᾳδίως. Τοίη τοι.] Τοιαύτη αὐτῷ. Ἐ-

οἱ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι, κέντορες ἵππων,
ἂψ οἱ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες,
κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
υἱός τ' Αὐτοφόνοιο, μενεπτόλεμος Λυκοφόντης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκε·
πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκόνδε νέεσθαι·
Μαίον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν
γείνατο εἷο χέρεια μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο.

392. ἂψ Ϝοι. 394. ἐπιϜείκελος. 396. ἀϜεικέα.
397. Ϝοῖκόν δε. 400. Ϝεῖο. Tum leg. χέρηα.

Ernestii monito. Usus τοῦ τοῖος frequens, ut K. 145. Ψ. 16. etiam alibi et ap. Apollon. Rh. inde et apud Virgil. et al.

391. Redeunti struunt insidias Thebani.—392. πυκινὸν λόχον. *densas* vertunt insidias; saltem, multis viris constantes. Schol. πολυάνορα.—398. θεῶν τεράεσσι πιθήσας. Ex Schol. B. intelligo, ensem fractum Tydeo pro ostento fuisse. Similis locus Z. 183. de Bellerophonte Chimæram necante, καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τεράεσσι πιθήσας. Apud Statium Minervæ monitu coercetur, lib. II. 684. Mox χέρεια aiunt esse ex χερείονα. At probabile fit, χέρηα fuisse a χέρης. ut v. c. Odyss. O. 323.

401. 2. Notabilis verecundia Diomedis et a multis notata. Idem tamen alioqui satis promtus lingua: v. Il. Ξ. 109. et erga ipsum Agamemnonem I. 31. sq. et sub fin. I. 692. sq. Omnino inservit locus ad indolem Diomedis, (nos characterem appellamus) per totum carmen recte constituendum. Fortitudine et virtute par est fortissimis; generosum animum cum prudentia et consilio, etsi ætate juvenili constitutus, prodit; inque hoc dissimilis Ajaci, Idomeneo et Ulyssi. Itaque is, qui nunc iniquo modo objurgatus silet, libro sequenti ante omnes promachos procurrit, ipsos deos vulnerat. Idem lib. K. speculatum castra Trojanorum procedit, at, ne temere discrimen adire videatur, comite sibi allecto, Ulysse, K. 219. sq. In consilio Senum animosa, sed prudentia, suadet Ξ. 109. sq. nuntio Priami accepto admittendas esse pacis conditiones acriter negat H. 399. nuntiata autem Achillis pervicacia I. 692. solus animos Achivorum dejectos erigit.

πίῤῥοθος.] Βοηθός. 391. Χολωσάμενοι.] Ὀργισθέντες. Κέντορες ἵππων.] Ἵππους κεντοῦντες, ἱππικοί. 392. Ἄψ ἀνερχομένῳ.] Εἰς τοὐπίσω ἐρχομένῳ. Πυκινόν.] Πυκνόν. Λόχον.] Ἐνέδραν. Εἷσαν.] Ἐκάθισαν λεληθότως. Ἄγοντες.] Ἀγαγόντες. Ἔλαβε δὲ χρόνον ἀντὶ χρόνου. 394. Μαίων.] Τὸν Μαίονα τινὲς στοχάζονται κήρυκα γεγονέναι, διὰ τὸ μόνον αὐτὸν σωθῆναι. Ἱερὸν γὰρ ἦν τὸ γένος τῶν κηρύκων. Διὸ φορτικὸν ἦν, ὑβρίζειν αὐτούς. Ὅθεν καὶ παροιμία ἐλέχθη· τὸ, Πρέσβυς οὐ τύπτεται, οὐδὲ ὑβρίζεται. Αἱμονίδης.] Αἵμονος παῖς. Ἐπιείκελος.] Ὅμοιος. 395. Μενεπτόλεμος.] Ὑπομονητικὸς ἐν τῷ πολέμῳ, γενναῖος. 396. Ἀεικέα.] Αἰκιστικὸν, χαλεπόν. Πότμον.] Μόρον, θάνατον. Ἐφῆκεν.] Ἐπέβαλεν. 397. Ἔπεφνεν.] Ἀνεῖλεν, ἐφόνευσεν. Ἵει.] Ἐφίει, ἀπέλυσε. 398. Θεῶν τεράεσσι πιθήσας.] Τοῖς τῶν θεῶν σημείοις πεισθείς. 399. Τοῖος ἔην.] Τοιοῦτος ἦν. Αἰτώλιος.] Ἀπὸ τῆς Αἰτωλίας. Ἀλλὰ τὸν υἱόν.] Ἀλλὰ τὸν παῖδα. 400. Γείνατο.] Ἐγέννησεν. Εἷο.] Ἑαυτοῦ. Χέρεια.] Χείρονα. Μάχῃ.] Ἐν τῷ πολέμῳ. Ἀγορῇ δέ.] Ἐν δὲ τῷ δημηγορεῖν. Πάνυ γὰρ συνετὸν πανταχοῦ ὑποτίθεται τὸν Διομήδην ὁ Ποιητὴς ἐν τοῖς νέοις. 401. Οὔτι.] Οὐδαμῶς. 402. Ἐνιπήν.]

Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
Ἀτρείδη, μὴ ψεύδε', ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν.
ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι.
ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος Ἄρειον,
πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·
κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δῃώσωσιν, ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν·
τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δῃωθέντων.
ἀλλ' ἄγε δή, καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.

404. σάφα Fειπεῖν. 411. ὑπόδρα Fιδών. 416. ἕλωσί τε Fίλιον.

406. Respiciunt hæc bellum Epigonorum ad Thebas quod expositum fuit in carmine epico inter Cyclica, nunc autem discendum est ex Apollod. III. 7. 2.—408. πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν. Itaque et in hoc Epigonorum bello per prodigia et ostenta consilia fuere properata vel retardata. Nihil in Apollodoro occurrit, nisi quod consulentibus Epigonis deus victoriam ostentasse narratur Alcmæone duce.—409. At patres nostri stolide auguria sinistra, inprimis Amphiarai vaticinia, contemserant, eoque sibi cladem ipsi pararunt. v. Apollod. III. 6, 2. §. 5. Pindar. Nem. IX. 41. sq. Stathius Theb. III. 456. sq.—μὴ—ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ· pro, μὴ θέο ἐν ὁμοίῃ τιμῇ, ne pari honore et loco habe nobiscum.

412. τέττα, o bone. vocis etymon ignorabant veteres.—418. Age et nos virtutem exeramus.

Ἐπίπληξιν, μέμψιν. Αἰδοίοιο.] Αἰδοῦς καὶ ἐντροπῆς ἀξίου. 403. Υἱὸς Καπανῆος.] Ὁ Σθένελος. 404. Μὴ ψεύδεο.] Μὴ ψευδοῦ. Ἐπιστάμενος.] Εἰδώς, δυνάμενος. Σάφα.] Ἀκριβῶς, σαφῶς. 405. Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι.] Περὶ ἑαυτοῦ λέγει Σθένελος, καὶ Διομήδους. οὗτοι γὰρ μόνοι τῶν Ἐπιγόνων ἐστρατεύκεισαν ἐπὶ Ἴλιον. Ἐπίγονοι δὲ ἐκλήθησαν τῶν ἐπὶ Θήβας στρατευσαμένων οἱ παῖδες. Μέγ' ἀμείνονες.] Καταπολὺ κρείσσονες, βελτίονες. Εὐχόμεθα.] Καυχώμεθα. 406. Θήβης ἕδος.] Περιφραστικῶς, τὰς Θήβας. Ἕδος δὲ ἵδρυμα, ἔδαφος. Εἵλομεν.] Ἐλάβομεν. ἐπορθήσαμεν. 407. Παυρότερον.] Ὀλιγώτερον. Ἄρειον.] Ἄρεος ἱερόν. 408. Τεράεσσι.] Σημείοις. Ἀρωγῇ.] Βοηθείᾳ. 409. Κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.] Ἐκεῖνοι, τὸ πάθος ἀφαίρεσις. Σφετέρῃσιν.] Ἰδίαις ἁμαρτίαις. ἀνοίαις. Ὄλοντο.] Ἀπώλοντο. 410. Τῷ.] Διοδή. Ἔνθεο.] Συγκαταρίθμει. 412. Τέττα.] Προσφώνησις τιμητικὴ νεωτέρου φίλου πρὸς παλαιότερον. Ἧσο.] Καθέζου. Οὐκ ἔπρεπε δὲ εἰς πόλεμον προερχόμενον αὐτὸν καθέζεσθαι. Βέλτιον οὖν, λέγειν, τὸ, μετὰ σιωπῆς ἧσο, ἤτοι, μένε. 413. Νεμεσῶ.] Μέμφομαι. 415. Ἅμ' ἕψεται.] Ἀκολουθήσει. Εἴ κεν.] Ἐάν. 416. Δῃώσωσι.] Φονεύσωσιν. Ἕλωσι.] Λάβωσι, πορθήσωσι. 417. Μέγα πένθος.] Μεγίστη λύπη. Δῃωθέντων.] Φονευθέντων. 418. Νῶϊ.] Ἡμεῖς. Μεδώ-

Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος
ὀρνυμένου· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
ὄρνυτ' ἐπασσύτερον, Ζεφύρου ὑποκινήσαντος·
πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην·
ὣς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
νωλεμέως πόλεμόνδε. κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν, (οὐδέ κε φαίης
τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδὴν,)

420. ἐπὶ στήθεσσι Fάνακτος. 422. πολυFηχέϊ. 428. δὲ Fοῖσι Fέκαστος.

419. Desilit curru Diomedes. Non igitur Nestoris tactica omnibus turmis fuit communis, ut curru insistentes in primo ordine starent. Dicas, Diomedem desiluisse, ut copiarum ordines disponeret; enimvero inf. E. 13. peditem pugnantem videbis: ἀπὸ χθονός.

422—456. Commissionem copiarum primam magnifice describit poeta. Nihil est, quod non ad sensum seu visus seu auditus accommodatum sit et animum moveat; in quo poetices laus continetur.

422—426. Turma alia post aliam processit ad arma conferenda, fluctuum modo sibi succedentium. Comparatio fit πρὸς τὴν ἐπάλληλον τῶν φαλάγγων φοράν. Scilicet φάλαγγες ἐκίνυντο ἐπασσύτεραι—ὡς τὰ κύματα. Conferunt cum Homericis loca Virgilii hinc expressa, Ge. III. 237. sq. Æn. VII. 256. sq. monente jam Macrobio V. 13. Virgilio præiverat Catull. Epithal. 270. sqq. ad q. v. Viros doctos. Alter locus huic similis comparetur inf. H. 63. tum Ξ. 16. sq.—423. Ζεφύρου ὑποκινήσαντος. Quod Zephyrum nominat, poetam ex Ionia declarare putatur. Nimis subtiliter.—424. πόντῳ, in alto, κορύσσεται τὸ κῦμα. Mox 426. hoc idem κορυφοῦται, h. e. ἐπαίρεται, μετεωρίζεται. et κυρτὸν, τὸ μετέωρον, ὑψηλὸν, cum notione adjuncta tumoris.—429. οἱ δ' ἄλλοι

μεθα.] Φροντίδα ποιησώμεθα. Θούριδος ἀλκῆς.] Τῆς ἐνθουσιαστικῆς καὶ ὁρμητικῆς δυνάμεως. 419. Ἦ ῥα.] Ἔφη δή. Καὶ ἔστιν ἀντὶ τοῦ, ἄρα. Ἐὰν δὲ ἓν μέρος λόγου ᾖ, δηλοῖ τὴν μετ' ἐπικουρίας χάριν. Ὀχέων.] Τῶν ἁρμάτων. Ἆλτο.] Καθήλατο. Χαμᾶζε.] Χαμαί. ἐπὶ γῆς. 420. Δεινόν.] Ἐκπληκτικὸν, φρικτόν. Ἔβραχεν.] Ἤχησεν. Ὀνοματοποΐα ὁ τρόπος. Χαλκός.] Περιφραστικῶς, τὰ ὅπλα. 421. Ὀρνυμένου.] Διεγειρομένου. Ὑπό κεν.] Ὑφ' οὗ ἂν ἦχου. Ταλασίφρονα.] Καὶ τὸν πάνυ καρτερικὸν, γενναῖον. Δέος εἷλε.] Φόβος ἔλαβε. 422. Πολυηχέϊ.] Πολυταράχῳ. μεγάλως ἠχοῦντι. 423. Ὄρνυται.] Διεγείρεται. ὁρμᾷ. Ἐπασσύτερον.] Συνεχές. πυκνόν. 424. Πρῶτα.] Τὸ πρῶτον καὶ τὴν ἀρχήν. Κορύσσεται.] Κορυφοῦται, αὔξεται, εἰς ὕψος ἐπαίρεται. 425. Χέρσῳ.] Τῇ γῇ. Ῥηγνύμενον.] Προσρησσόμενον. Βρέμει.] Ἠχεῖ. Βρόμος δὲ κυρίως ὁ τοῦ πυρὸς ἦχος. Ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας.] Περὶ δὲ τὰ ἀκρωτήρια. 426. Κυρτόν.] Μετέωρον, ὑψηλόν. Ἐόν.] Ὂν. ὑπάρχον. Ἀποπτύει.] Ἀποῤῥίπτει, ἐκβάλλει. Ὁ τρόπος μεταφορά. Ἁλὸς ἄχνην.] Τὸ χορτῶδες τῆς θαλάσσης ἀπόβλημα. τὸν ἀφρόν. ὅπερ καὶ φῦκός φασι. 428. Νωλεμέως.] Ἀδιαλείπτως. Κέλευεν.] Ἐκέλευεν. Οἷσιν ἕκαστος.] Ἕκαστος ἡμῶν τοῖς ἰδίοις. 429. Ἀκὴν ἦσαν.] Ἡσύχως καὶ χωρὶς θορύβου παρεγένοντο. Φαίης.] Ὑπολάβοις, εἴποις. 430. Τόσσον.] Τοσοῦτον. Ἔχοντ' ἐνὶ στήθεσιν αὐδήν.] Κατέχοντες ἐν αὐτοῖς τὴν φωνήν. Ἐκ

σιγῇ δειδιότες σημάντορας. ἀμφὶ δὲ πᾶσι
τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο.
Τρῶες δ', ὥστ' ὄϊες πολυπάμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκὸν,
ἀζηχὲς μεμακυῖαι ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν·
ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει.
οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,
ἀλλὰ γλῶσσα μέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Δεῖμός τ', ἠδὲ Φόβος, καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα,
Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη, ἑτάρη τε,

432. τὰ Ϝειμένοι. Tum Bentl. ἐστιχόϜωντο.
433. ὄϜιες. vulg. πολυπάμμονος. 435. vulgo ἀκούσασαι ὄπα Ϝαρνῶν.
438. vulg. γλῶσσ' ἐμέμικτο.

præter duces, adeoque ipsæ copiæ eorum.—432. ποικίλ' ἔλαμπε nunc de micante splendoris aura ex ære.

433—438. Declaratur exercitus barbarorum permixtis clamoribus incedentium. Erant autem Trojanorum socii diversis e populis, ut jam sup. B. 803. 4. vidimus, partim Pelasgicæ, partim Thraciæ originis, diversis dialectis, ut Paphlagonum, Phrygum, Mæonum, Carum, Lydorum.—436. Τρῶες δὲ—ὣς Τρώων. structuram mutatam nemo non videt. Observat Clarke post Eustath. Porro 434. 5. jungenda ἑστήκασι μεμακυῖαι, pro μεμάκασι, μηκῶνται, balant, dum audiunt balatum agnorum, qui in contiguo stabulo inclusi sunt.—438. πολύκλητοι, οἱ ἐκ πολλῶν τόπων συγκεκλημένοι, συλλεχθέντες· ut Schol. br. Suid. et al.

439. ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης—recte Schol. B. μεγαλοπρεπὴς ἡ φαντασία. In hoc, quod Mars studet Trojanis, at Minerva stat a partibus Achivorum, apertum est poetam sequi aliquid, tribuendo huic virtutem temperatam prudentia, diversam a vecordia barbarorum belluina. Sufficit a poeta semel hoc modo deorum munera et partes esse constitutas, ut Trojanis Mars, Achivis Minerva studeret.—Ἔρις Discordia, in media acie versatur, terribili adspectu, utque majorem terrorem injiciat, major majorque fit specie.—κορύσσεται, aucta in immensum corporis specie in altum elevat caput, attolit se usque ad cælum. ἐστήριξε κάρη, pro στηρίζει, h. e. ἐγγίζει, προσπελά-

τούτου παρίστησιν αὐτῶν τὸ ἥσυχον. 431. Σιγῇ.] Σιωπῇ. Δειδιότες.] Φοβούμενοι. Σημάντορας.] Τοὺς ἡγεμόνας. 432. Ποικίλα.] Διάφορα, καὶ πολύχρωμα. Εἱμένοι.] Ἐνδεδυμένοι, ἠμφιεσμένοι. 433. Ὄϊες.] Πρόβατα. Πολυπάμμονος.] Πολυθρέμμονος, πλουσίου. Πάμματα γὰρ καλεῖται παρὰ Δωριεῦσι τὰ κτήματα. καὶ πάσασθαι, τὸ κτήσασθαι ἐκτεινομένου τοῦ ᾱ. 435. Ἀζηχές.] Ἀδιαλείπτως, συνεχῶς. Μεμακυῖαι.] Μηκώμεναι. Μηκὴ γάρ ἐστιν ἡ αἰγῶν βοή. Ὅθεν καὶ τὸ, μηκάδας αἶγας. Βληχὴ δὲ ἡ τῶν προβάτων. 436. Ἀλαλητός.] Θόρυβος. Κατ' ἀντίφρασιν. Ὀρώρει.] Διεγήγερτο. Τὸ ō μικρὸν διὰ τὸ μέτρον. 437. Ὁμός.] Ὅμοιος, ὁ αὐτός. Θρόος.] Θροῦς, θόρυβος. Οὐδ' ἴα.] Οὐδὲ μία καὶ αὐτή. Γῆρυς.] Φωνή. 438. Πολύκλητοι.] Οἱ ἐκ πολλῶν τόπων συγκεκλημένοι, ὅ ἐστι, συναλλαχθέντες. 439. Ὦρσε.] Διήγειρε. παρώρμα εἰς τὸ πολεμεῖν. Τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως· ὦρσε δὲ τοὺς μὲν, Τρῶας δηλονότι, ὁ Ἄρης, τοὺς δὲ Ἕλληνας ἡ Ἀθηνᾶ. Ἄρης.] Ἡ προθυμία τοῦ πολέμου. Ἢ, ὁ σωματοειδὴς θεός. 440. Δεῖμός τ', ἠδὲ Φόβος.] Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης παῖδες. Κατὰ δέ τινας, οὐχ' υἱοὶ, ἀλλ' ἵπποι. Ἄμοτον.] Ἀμότως, ἀπληρώτως. ἀφ' οὗ καὶ μότα, τὰ ἐπιτιθέμενα τοῖς κοίλοις τραύμασιν ὀθόνια, πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς σαρκός. 441.

ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίϊον ἔμβαλε μέσσῳ,
ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
Οἱ δ', ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινούς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων. ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἐνθάδ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
ὀλλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
ὡς δ' ὅτε χείμαῤῥοι ποταμοὶ, κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης,

ζει τῷ οὐρανῷ.—444. Illa nunc injicit in eorum medium contentionem, iram, pugna late ad omnes sparsa.—445. ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν, multum gemitus excitans cædem et vulnera inferendo.

446. Sequitur locus de primo conflictu, insignis adumbratione vivida, oratione splendida, et comparatione ad sensum præclara. Ante oculos locum habuisse creditur Xenophon Hellen. IV. 3, 10—12. Cyrop. VII. 1, 33—38. maxime tamen in his quod in altero est, s. 12. καὶ συμβαλόντες τὰς ἀσπίδας ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθνησκον et in posteriore s. 38. ἐώθουν, ἐωθοῦντο. ἔπαιον, ἐπαίοντο. Sunt alia collecta in Bibl. crit. Vol. II. P. II. p. 65. Ea tamen in omni pugna obvia vix ex Homero mutuare opus fuit.—οἱ δὲ ἄρα συνέβαλον ῥινοὺς, ἀσπίδας, ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο, h. e. ὅτε σύνισαν.—ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, clipei allisi sunt inter se et collisi.—450. εὐχωλὴ, αὔχημα. post vulnera illata aut prostratum hostem, gloriatur victor.

452. κατ' ὄρεσφι ῥέοντες. καταῤῥέοντες κατὰ τοῦ ὄρεος.—453. ἐς μισγάγκειαν. τόπον κοῖλον, εἰς ὃν καταφερόμενα μίσγεται ἀπὸ πλειόνων ὀρῶν ὕδατα. Apollon. Lex. Mox 456. φόβος ex mente veterum est Terror.

Κασιγνήτη.] Ἀδελφή. Ἑτάρη.] Φίλη. 442. Ἥ τε.] Ἥτις Ἔρις. Ὀλίγη.] Ἐξ ὀλίγου καὶ ἐκ μικροῦ πράγματος. μικρά. Καὶ ἔστι ποσότης ἀντὶ πηλικότητος. Πρῶτα.] Τὴν ἀρχήν. Κορύσσεται.] Μετεωρίζεται, αὔξεται. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς κόρυθος. 443. Ἐστήριξε.] Προσεπέλασεν, ἤγγισε. Κάρη.] Τὴν κεφαλήν. 444. Ἥ σφιν.] Ἥτις αὐτοῖς. Τότε.] Κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. Νεῖκος.] Φιλονεικίαν. Ὁμοίϊον.] Ὁμοίως πᾶσι χαλεπόν. Μέσσῳ.] Μεταξὺ Τρώων καὶ Ἑλλήνων. 445. Ὀφέλλουσα.] Αὔξουσα. Στόνον.] Στεναγμὸν, λύπην. 446. Ἐς χῶρον.] Εἰς τὸ ὡρισμένον χωρίον. Ξυνιόντες.] Συνερχόμενοι. 447. Σύν ῥ' ἔβαλον.] Συνέβαλον δή. ὁ δὲ, ρα, σύνδεσμος, ἀντὶ τοῦ δή. Ῥινούς.] Τὰς ἀσπίδας, τὰς βύρσας. Μένε' ἀνδρῶν.] Τὴν δύναμιν τῶν ἀνδρῶν. περιφραστικῶς. 448. Ὀμφαλόεσσαι.] Ὀμφαλοὺς ἔχουσαι, περιφερεῖς. 449. Ἔπληντο.] Ἐπλησίαζον, ἤγγιζον. Πολύς.] Μέγας. Ὀρυμαγδός.] Θόρυβος. 450. Οἰμωγή.] Στεναγμὸς, ὀλοφυρμὸς τῶν ἡττωμένων δηλονότι. Εὐχωλή.] Καύχησις, δηλονότι τῶν νικώντων. Πέλεν.] Ἐγένετο, τῶν τε φονευόντων, καὶ τῶν φονευομένων. 451. Ῥέεν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐχεῖτο. Ἔλαβε δὲ διάθεσιν ἐνεργητικήν. 452. Χείμαῤῥοι.] Οἱ χειμῶνος ῥέοντες ποταμοὶ, καὶ πληρούμενοι ἀπὸ μεγάλων ὄμβρων. Κατ' ὄρεσφι.] Κατὰ τῶν ὀρῶν. 453. Ἐς μισγάγκειαν.] Εἰς κοῖλον τόπον, ἔνθα ὁμοῦ συμμίσγεται τὸ ὕδωρ ἀπὸ διαφόρων τόπων. Συμβάλλετον.] Συμβάλλουσι, συμμίσγουσιν. Ὄβριμον.] Πολύχρονον, ἢ ἰσχυρόν. 454. Κοίλης.] Βαθείας. Ἔντοσθεν.]

τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν·
ὡς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε φόβος τε.
Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον,
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν·
ἤριπε δ', ὡς ὅτε πύργος, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
ἕλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή.
νεκρὸν γὰρ ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,

456. γένετο ϝιϝαχή. 461. vulg. ὄσσ' ἐκάλυψε. 466. δέ ϝοι.
467. ϝερύοντα ϝιδών. Post γὰρ extrusum ῥ'.

457—472. Descendit poeta ad narrandas pugnas singulorum; aliter enim poetica vis pugnam ob oculos ponere nequit. Spectatur autem poetæ ingenium primo in varietate, tum in dilectu eorum, quæ ornatum admittunt, tum in ipsis ornamentis. Tandem etiam ipsa narratio animum tenet, primo rerum copia, tum fide; ista enim enumeratio singularum rerum, quæ evenisse et incidisse narrantur, fidem facit narranti, qui tam accurate omnia ἱστόρηκε, sciscitatus esse et rescivisse videtur, ut nomina, fata, casus, singulorum, qui pugnant, cædunt, cæsi sunt, teneat: hi sunt illi ὑπὲρ τὸν ἀλαθῆ λόγον δεδαιδαλμένοι ψεύδεσι ποικίλοις μῦθοι, quos Pindarus respicit. Antilochus Nestoris f. primus ferit Echepolum, Thalysii f.—462. quem dum Elephenor ex Eubœa spoliat, ipse cæditur ab Agenore—469.

459. κόρυθος φάλον. Esse φάλον cavum illud, in cono galeæ, cui inseritur crista, λόφος, vidimus Γ. 362 et 371.—460. ἐνέπηξεν Antilochus τὴν αἰχμὴν τῷ μετώπῳ. At ille cecidit ὕπτιος.—463. non sibi dedecori ducunt heroes, hostem, etiam ab alio cæsum, spoliare.—465. ὑφεῖλκε δὲ τὸν νεκρὸν ἐκ βελέων retro ad ordines suos, λελιημένος.

Ἔσωθεν. Χαράδρης.] Τῆς ἐγχαράξεως τοῦ ἐδάφους, γιγνομένης ἀπὸ τῶν καταφερομένων ὀμβρίων ὑδάτων. Εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ οἱονεὶ ἐγκεχαράχθαι τῇ φορᾷ τοῦ ὕδατος. 455. Τῶν δέ τε.] Τούτων δὲ τῶν ποταμῶν. Τηλόσε.] Πόῤῥω. μακράν. Δοῦπον.] Ἦχον, ψόφον. Ἔκλυεν.] Ἤκουσε. 456. Μισγομένων.] Συνερχομένων. Ἰαχή.] Φωνὴ, βοή. 457. Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστήν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐφόνευσε. Πῶς οὐκ Αἴας ἢ Διομήδης ἀριστεύει πρῶτος; Καί φασιν, ὅτι Πύλιοι πρῶτον συνέῤῥηξαν. Ἄλλοι δὲ, ὅτι, ἐπεὶ ὁ Ἀντίλοχος ἄλκιμός τε καὶ ταχὺς ὑπόκειται, εἰκότως καὶ φονεύει πρῶτος. Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, ἀπ' ἐλάσσονος ἦρχθαι τὸν Ποιητὴν τὸ τῆς τύχης αἰνισσόμενον κράτος. Κορυστήν.] Πολεμιστὴν, ἢ πεζὸν, καὶ ὁπλίτην. 458. Ἐσθλόν.] Ἀγαθὸν, γενναῖον. Θαλυσιάδην.] Θαλυσίου παῖδα. Ἐχέπωλον.] Ὄνομα κύριον. 459. Κόρυθος φάλον.] Εἰς τὸ ἀνάστημα τῆς περικεφαλαίας. 460. Πῆξεν.] Ἐνήρεισε. Πέρησεν.] Διεπέρασε, διῆλθεν. Ὀστέον εἴσω.] Ἔνδοθεν τῶν ὀστέων. 462. Ἤριπεν.] Ἔπεσεν. 463. Ἔλαβε.] Κατείληφε. 464. Χαλκωδοντιάδης.] Χαλκώδοντος παῖς. Μεγαθύμων.] Μεγαλοψύχων, γενναίων. Ἀβάντων.] Τῶν Εὐβοέων. 465. Ὑπ' ἐκ βελέων.] Ἔξωθεν τῶν βελῶν. Βέλος δὲ καλεῖται τὸ ἐκ χειρὸς βαλλόμενον. Λελιημένος.] Προθυμούμενος, ἐσπουδακώς. Τάχιστα.] Ταχέως. Ὁ τρόπος ὑπερβολή. 466. Συλήσειε.] Σκυλεύσει. ὅ ἐστι, τὰ ὅπλα ἀποδύσῃ. Μίνυνθα.] Ἐπ' ὀλίγον.

πλευρὰ, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,
οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
ὣς τὸν μὲν λίπε θυμός. ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη
ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν. οἱ δὲ, λύκοι ὣς,
ἀλλήλοις ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
ἔνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας,
ἠΐθεον θαλερὸν, Σιμοείσιον· ὅν ποτε μήτηρ
Ἴδηθεν κατιοῦσα, παρ' ὄχθησι Σιμόεντος
γείνατ', ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο, μῆλα ἰδέσθαι·
τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον. οὐ δὲ τοκεῦσι
θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
πρῶτον γάρ μιν ἰόντα βάλε στῆθος, παρὰ μαζὸν
δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος
ἦλθεν, ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὣς,

468. τά Ϝοι. 470. Bentl. ἐπ' αὐτῷ δ' Ϝέργον f. ἐπ' αὖ τῷ ἔργον.
471. Bentl. λύκοι Ϝώς. 476. μῆλα Ϝιδέσθαι. 478. δέ Ϝοι.
480. vulg. νιν. 482. αἴγειρος Ϝώς Bentl.

προθυμούμενος.—468. παρ' ἀσπίδος, ἔξω τῆς ἀσπίδος, ita ut corpus nudatum esset. De *Elephenore* v. sup. B. 540. 1. *Agenor* autem Antenoris est filius. v. Λ. 59.—Mox 470. ἔργον est μάχη, ut solet.—472. ἐδνοπάλιζεν, arripuit et perculit. Est quod Virgil. XI. 631. *legitque virum vir.*

473—489. Ajax Simoisium in tenera adhuc ætate constitutum necat. Dum ita sigillatim et nude capita rerum appono, intelligi simul potest ornatus, enuntiationis varietas et phantasmatum copia.

476. Ad vitam priscorum hominum notabilis est narratio; et 477. 8. 9. ad mise-

467. Ἐρύοντα.] Ἕλκοντα. 468. Κύψαντι.] Ἐπινεύσαντι. Παρ' ἀσπίδος.] Ἐγγὺς τῆς ἀσπίδος. Ἐξεφαάνθη.] Ἐξεφάνη. 469. Οὔτησεν.] Ἐκ χειρὸς ἔτρωσε. Ξυστῷ.] Ἐξεσμένῳ δόρατι. Χαλκήρεϊ.] Σιδήρῳ ἡρμοσμένῳ. Λῦσε δέ.] Λυθῆναι δὲ ἐποίησεν. 470. Ἔργον.] Ἡ μάχη. Ἐτύχθη.] Κατεσκευάσθη, ἐγένετο. 471. Ἀργαλέον.] Χαλεπὸν, δεινόν. Οἱ δὲ λύκοι ὥς.] Οἱ δὲ δίκην λύκων. Διὰ τὸ ἁρπακτικὸν τοῦ ζώου. Ὁ δὲ τρόπος ἀναστροφή. 472. Ἀλλήλοις ἐπόρουσαν.] Ἐφώρμησαν ἀλλήλοις. Ἐδνοπάλιζεν.] Ἀνῄρει, ἐφόνευεν. 474. Ἠΐθεον.] Ἄγαν νέον. Θαλερόν.] Ἀκμαῖον νέον. Σιμοείσιον.] Τὸν Ἀνθεμίωνος παῖδα. 475. Ἴδηθεν.] Ἐκ τῆς Ἴδης. Ἴδη δὲ ὄρος ὑψηλότατον Τροίας. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα Ἴδη τῆς Κρήτης. ἀπὸ τῆς διαθρεψάσης τὸν Δία νύμφης. Δίδυμος δὲ πάντα τὰ ὄρη Ἴδας λέγει. ἀπὸ τοῦ δύνασθαι ἀπ' αὐτῶν πλεῖστα καθορᾷν. Κατιοῦσα.] Κατερχομένη. Παρ' ὄχθησι Σιμόεντος.] Παρὰ ταῖς ὄχθαις, ὅ ἐστι, τοῖς χείλεσι τοῦ Σιμόεντος ποταμοῦ. 476. Γείνατο.] Ἀπεκύησεν, ἔτεκεν. Ἐπεί ῥα.] Ἐπεὶ δή. Τοκεῦσι.] Γονεῦσι, πατράσιν. Ἕσπετο.] Ἠκολούθει. Μῆλα.] Πρόβατα. Ἰδέσθαι.] Θεάσασθαι. 477. Τοὔνεκά μιν.] Τούτου χάριν αὐτόν. Κάλεον.] Ἐκάλουν. 478. Θρέπτρα.] Τὰ ὑπὲρ τῆς ἀνατροφῆς χαριστήρια. Αἰών.] Ὁ τοῦ ζῆν χρόνος. 479. Ἔπλετο.] Ἐγένετο. Δαμέντι.] Δαμασθέντι, ἀναιρεθέντι. 480. Ἰόντα.] Ἐπιόντα. 481. Ἀντικρύ.] Ἐξ ἐναντίας, διαμπάξ. 482. Ἐν κονίῃσιν.] Ἐν τῇ γῇ. Αἴγειρος ὥς.] Ὡς αἴγειρος. Ἀνα-

ἥ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει,
λείη, ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασι·
τὴν μέν θ' ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ
ἐξέταμ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ,
ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας Διογενής· τοῦ δ' Ἄντιφος αἰολοθώρηξ
Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί.
τοῦ μὲν ἅμαρθ'· ὁ δὲ Λεῦκον, Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον,
βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα·
ἤριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
τοῦ δ' Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
ἀμφί ἑ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,

484. τέ Ϝοι. 486. ὄφρα Ϝίτυν. 492. ἑτέρωσ' Ϝερύοντα cum vitio. v. Obss. 493. δέ Ϝοι. 497. ἀμφί Ϝε.

rationem faciendam bene sunt adjecti.—483. ἐν εἱαμενῇ loco καθύγρῳ καὶ βοτανώδει. etymo incerto. vss. 483—487. tantum ad ornatum valent; ipsa comparatio versatur in designanda proceritate populi.—484. ὄζοι ἐπιπεφύασίν οἱ ἀκροτάτῃ, ἐν τῷ ἀκροτάτῳ μέρει.—486. Curvaturam rotæ ex ramis recisis et incurvatis fabricatur. cf. Φ. 37. 38. Theocrit. XXV. 248. sq.

489—504. Antiphus, Ajacem hasta petens, Leucum ferit, Ulysses Democoontem. αἰολοθώρηξ, pro simplici, αἰόλος, puto, velox. nam multa ariolantur veteres.—496. στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, ad tutandum, puta, Leuci corpus, ne spolietur. et κεκάδοντο. nova verbi forma ex χάζω. ἔχαδον, κέχαδα. In seqq. observa morem pugnandi, quod tur-

στροφὴ ὁ τρόπος. Ἔστι δὲ εἶδος δένδρου. Ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως αὐτῶν, καὶ ἀναδόσεως. 483. Ἥ ῥα.] Ἥτις δή. Ἐν εἱαμενῇ.] Ἐν καθύδρῳ καὶ βοτανώδει τόπῳ. Ἕλεος.] Ἕλους. Ἕλος δὲ καλεῖται ὁ ὁμαλὸς καὶ κάθυδρος τόπος. Πεφύκει.] Ηὐξήθη, ἀναδίδοται. 484. Λείη.] Λεία. ὁμαλή. Ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι.] Οἱ δὲ κλάδοι αὐτῆς. Πεφύασι.] Πεφύκασιν. 485. Ἁρματοπηγός.] Ἅρματα συμπηγνύων. τέκτων. Αἴθωνι.] Λαμπρῷ. ὀξεῖ. Ἐπ' ἂν γὰρ ὁ σίδηρος ὀξυνθῇ, λαμπρότερος γίγνεται. 486. Ἐξέταμεν.] Ἐξέτεμεν, ἔκοψεν. Ἴτυν.] Ἀψῖδα. Λέγει δὲ τὴν περιφέρειαν τοῦ τροχοῦ. Δίφρῳ.] Τῷ ἅρματι. Περικαλλέϊ.] Πάνυ καλῷ. 487. Ἀζομένη.] Ξηραινομένη. Ψιλῶς ἀναγνωστέον· ἐσχημάτισται γὰρ παρὰ τὴν στέρησιν τοῦ ζῆν. 488. Ἐξενάριξεν.] Ἐφόνευσεν. 489. Αἰολοθώρηξ.] Ποικίλον θώρακα ἔχων. 490. Πριαμίδης.] Πριάμου παῖς Ἄντιφος. 491. Ἅμαρτ'.] Διήμαρτεν, ἀπέτυχεν. Λεῦκον.] Νῦν προπερισπωμένως ἀναγνωστέον, ἵν' ᾖ ὄνομα κύριον. 492. Βεβλήκει.] Σχῆμα χρονικόν. Ἔλαβε δὲ ὑπερσυντελικὸν ἀντὶ ὁριστικοῦ. Νέκυν.] Νεκρόν. Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ νήκηρος, ὁ μὴ ἔχων κέαρ, ὅ ἐστι, ψυχήν. Ἑτέρωσε.] Εἰς τὸ ἕτερον μέρος. Ἐρύοντα.] Ἕλκοντα. 493. Ἤριπε.] Κατηνέχθε, ἔπεσεν. Ἔκπεσεν.] Ἐξέπεσεν. 494. Ἀποκταμένοιο.] Ἀναιρεθέντος. Χολώθη.] Ἐλυπήθη, ὠργίσθη. 495. Κεκορυθμένος.] Καθωπλισμένος. Ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. Αἴθοπι.] Τῷ λαμπρῷ. 497. Ἀμφί ἑ παπτήνας.] Περὶ αὐτὸν περιβλεψάμενος. Κεκάδοντο.] Ταρασσόμενοι ἐσκορπίζοντο, ἔφευγον.

ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος· ὁ δ᾽ οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
ἀλλ᾽ υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε, παρ᾽ ἵππων ὠκειάων.
τόν ῥ᾽ Ὀδυσεὺς, ἑτάροιο χολωσάμενος, βάλε δουρὶ
κόρσην· ἡ δ᾽ ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε·
δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ.
χώρησαν δ᾽ ὑπό τε πρόμαχοι, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκροὺς,
ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω. νεμέσησε δ᾽ Ἀπόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδὼν, Τρώεσσι δὲ κέκλετ᾽ ἀΰσας·
Ὄρνυσθ᾽, ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ᾽ εἴκετε χάρμης

499. ΔημοκόϜωντα Bentl. 500. ὅς Ϝοι.
503. et 526. vulg. ὄσσ᾽ ἐκάλυψε. 506. μέγα ϜίϜαχον Ϝερύσαντο.

mæ recedunt, promacho ex adversa acie irruente.—499. 500. Etiam hoc ex vita prisca observa, quod ad pascenda armenta filium Abydum miserat Priamus. Videtur ex h. l. colligi posse, Abydum, etsi Asio parebat, sub Priami tamen ditione fuisse: Β. 836. cf. Strabo XIII, p. 876. 877.

505—538. Cæso Democoonte, Priami filio, Trojani loco cedunt; Achivis animi firmantur. Mox tamen Trojani se recipiunt, Apolline eos hortante; hortatur Minerva quoque Achivos. Fit inde pugna promiscue. Diorem Pirous Thrax, Piroum Thoas cædit, nec tamen spoliat a Thracibus repulsus.

498. Οὐχ ἅλιον.] Οὐ μάταιον. Ἧκεν.] Ἔπεμψε. 499. Νόθον.] Τὸν οὐ γνήσιον, ἀλλ᾽ ἐκ παλλακίδος ὄντα. Αἱ γὰρ παιδοποιΐαι παρὰ τῷ Ποιητῇ τετραχῶς λέγονται. ὁ μὲν γὰρ γνήσιος, ὁ δὲ νόθος καλεῖται παῖς· ὁ δὲ σκότιος, καὶ ἄλλος παρθένιος. Γνήσιος μὲν οὖν καλεῖται, ὁ ἐκ νομίμων γάμων. Νόθος δὲ, ὁ ἐκ παλλακίδος. Σκότιος, ὁ τὸν πατέρα ἀγνοῶν. Σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ. Παρθένιος δὲ, ὁ ἐκ παρθένου ἔτι νομιζομένης γενόμενος. ὡς τό· Παρθένιον τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη. Δημοκόωντα.] Ὄνομα κύριον. 500. Ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθεν.] Ὅστις αὐτῷ ἐκ τῆς Ἀβύδου παρεγεγόνει πόλεως Ἑλλησπόντου. Παρ᾽ ἵππων ὠκειάων.] Ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἵπποι ἐγεννῶντο ταχεῖς. Εἶπε δὲ, ὅτι ἐκεῖ ἐτρέφοντο καὶ οἱ ἵπποι τοῦ Πριάμου. 502. Κόρσην.] Τὸν κρόταφον. Πέρησε.] Διεπέρασε, διῆλθεν. 503. Αἰχμή.] Ἡ ἐπιδορατίς. Τὸν δὲ σκότος ὄσσ᾽ ἐκάλυψε.] Σολοικισμὸς παρὰ τὰς πτώσεις, ἔδει γὰρ εἰπεῖν, τοῦ δὲ σκότος ὄσσ᾽ ἐκάλυψε. τούτου δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸ σκότος ἐκάλυψεν. 504. Ἀράβησε δέ.] Ἤχησε δέ. Τεύχεα.] Τὰ ὅπλα. 505. Χώρησαν.] Ὑπεχώρησαν, ἔφυγον. Πρόμαχοι.] Πρωταγωνισταί. Φαίδιμος.] Ἐπιφανὴς, λαμπρὸς ἐν ταῖς πράξεσι. 506. Μέγ᾽ ἴαχον.] Μέγα ἐβόησαν. Ἐρύσαντο.] Εἵλκυσαν. 507. Ἴθυσαν.] Ἐπ᾽ εὐθείας ὥρμησαν. Νεμέσησεν.] Ἐφθόνησεν, ἐβάσκηνε. 508. Περγάμου ἐκκατιδών.] Ἐκ τῆς ἀκροπόλεως προσχών. Ὅμηρος δὲ μόνην τὴν Ἰλίου ἀκρόπολιν, Πέργαμον καλεῖ· οἱ δὲ νεώτεροι πάσας τὰς ἀκροπόλεις. Ἰστέον δὲ, ὅτι οἱ παλαιοὶ οἱ κτίζοντες τὰς πόλεις, ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις τόποις ἀκροπόλεις ἐποίουν, διὰ τὸ ἐκεῖσε προσφεύγειν ἀπὸ τῶν κοιλοτέρων τόπων τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν τοῖς κατακλυσμοῖς. Κέκλετο.] Παρεκελεύσατο. Ἀΰσας.] Βοήσας. 509. Ὄρνυσθε.] Ὁρμᾶτε, διεγείρεσθε. Μὴ δ᾽ εἴκετε.] Μὴ δὲ ὑποχωρεῖτε. Χάρμης.] Μάχης.

Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς, οὐδὲ σίδηρος,
χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα, βαλλομένοισιν.
οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς, Θέτιδος πάϊς ἠϋκόμοιο,
μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.
Ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
ὦρσε Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη Τριτογένεια,
ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
Ἔνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρα πέδησε·
χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι,
κνήμην δεξιτερήν· βάλε δὲ Θρηκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν,
Πείρως Ἰμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει·
ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς
ἄχρις ἀπηλοίησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας,
θυμὸν ἀποπνείων· ὁ δ' ἐπέδραμεν, ὅς ῥ' ἔβαλέν μιν,

516. μεθιέντας Fίδοιτο fuit μεθιέντα vel μεθιέντας ὁρῷτο.
517. vulg. μοῖρ' ἐπέδησε. 524. vulg. ὅς ῥ' ἔβαλέν περ.

513. χόλον πέσσει. κατέχει, sed cum notione adjuncta, τοῦ fovere, donec defervescat, iræ indulgere. v. ad B. 237. Sic iterum I. 561.—517. Μοῖρα πέδησε ex antiquo sermone, quatenus morte impetus et motus sistitur, inprimis pugnantis; ad sensum præclare aptum. *Diores* Amaryncei f. Epeorum dux B. 622. *Piros* autem 520. Imbrasi f. Æno Thraciæ ad Hebri ostia profectus: v. ad B. 844. 5. et de urbe Æno v. Exc. I. ad Virgil. Æn. II.—521. λᾶας ἀναιδὴς, saxum ingens, improbum; hoc tendines et ossa comminuit, ἀπηλοίησεν, ἀπέκοψεν, ἄχρι, usque ad ea penetrando. Π. 324. ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξε. fere quod διὰ πρὸ E. 66.—524. θυμὸν ἀποπνείων. De vulneribus et mortibus in Homerica narratione frequens est materies disputandi quatenus hoc vel illo vulnere mors inferri potuerit; ita et h. l. quæras, quomodo ex rupto et diffracto crure mors illico inferri potuerit. Verum θυμὸν ἀποπνείων est deliquium passus; nam mox demum occiditur.

κατὰ ἀντίφρασιν. οὐδεὶς γὰρ ἐν αὐτῇ χαίρει. 510. Λίθος χρώς.] Τὸ σῶμα ἀναίσθητος. Μεταφορά. 511. Ἀνασχέσθαι.] Ἀναδέξασθαι, ὑπομεῖναι. Ταμεσίχροα.] Τέμνοντα τὸν χρῶτα. 512. Οὐ μάν.] Οὐ μὲν οὖν. Ἠϋκόμοιο.] Εὐκόμου. 513. Μάρναται.] Μάχεται. Θυμαλγέα.] Τὸν τὴν ψυχὴν ἀλγοῦντα. Πέσσει.] Καταδαπανᾷ, ἢ πραΰνει. Ὁ τρόπος μεταφορά. 514. Δεινός.] Φρικτὸς, φοβερός. 515. Κυδίστη.] Ἐνδοξοτάτη. Τριτογένεια.] Ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ τὸ τρεῖν καὶ φοβεῖσθαι γεννῶσα τοῖς πολεμίοις. ἢ ἡ ἐπὶ τῷ Τρίτωνι ποταμῷ τῆς Λιβύης γεννηθεῖσα. 517. Ἀμαρυγκείδην.] Ἀμαρυγκέως παῖδα Διώρην. Ἐπέδησεν.] Κατέσχε. 518. Χερμαδίῳ.] Χειροπλήθει λίθῳ. Βλῆτο.] Ἐβέβλητο. Ὀκρυόεντι.] Τραχεῖ. 519. Δεξιτερήν.] Δεξιάν. Ἀγός.] Ἡγεμών. 520. Ἰμβρασίδης.] Ἰμβράσου παῖς Πείρως. Αἰνόθεν.] Ἀπὸ Αἴνου πόλεως Θρᾴκης. Εἰληλούθει.] Παρεγεγόνει, ἐληλύθει. 521. Ἀμφοτέρω δὲ τένοντε.] Ἀμφότερα δὲ αὐτοῦ τὰ κατατείνοντα νεῦρα. Λᾶας.] Λίθος. Ἀναιδής.] Ὁ ταχύς. 522. Ἄχρις.] Ἕως. Ἀπηλοίησεν.] Ἀπέκοψε. 523. Κάππεσε.] Κατέπεσεν. Ἄμφω χεῖρε.] Ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας. Πετάσσας.] Ἐκπετάσας. ἐκτείνας. 524. Θυμὸν ἀποπνείων.] Περιφραστικῶς, τὴν ψυχὴν ἐκπνέων. Ὅς ῥα.]

Πείρως· οὖτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
Τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσσύμενος βάλε δουρὶ
στέρνον, ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός·
ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄβριμον ἔγχος
ἐσπάσατο στέρνοιο· ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξὺ,
τῷ ὅγε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν.
τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι
Θρήϊκες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυὸν,
ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
ὣς τώγ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
ἤτοι ὁ μὲν Θρῃκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
ἡγεμόνες· πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.
Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθὼν,

527. vulg. ἐπεσσύμενον. 529. δέ Ϝοι. 530. στέρνοιο Ϝερύσσατο.
534. οἵ Ϝε. 539. οὐκέτι Ϝέργον.

527. *Thoas* Ætolorum dux Il. B. 638.—533. Thraces ἀκρόκομοι, in vertice comam alentes, forte religatam et in altum erectam, multorum Asiæ borealis et Americæ populorum more. Nil proficias e Schol. et Eustath.—535. loco cedere coactus fuit; ita ut multorum hastis ille percuteretur, clipeo et thorace exceptis. πελεμίχθη, διεσείσθη.

539. Epilogus ad ingenium hominum rei bellicæ studiosorum haud insuavis: quisquis interfuisset pugnæ, probasset pugnam, h. e. virtutem pugnantium. Adjectum his, "ita quidem si ipse periculi expers esset." In illis, οὐκ ὀνόσαιτο ἀνὴρ ἔργον, h. e. μάχην, λιτότης inesse dicitur, pro, vel maxime probasset, miratus esset. Modum loquendi aliquoties reperimus: Z. 522. οὐκ ἄν τις ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη, ἔργον ἀτι-

Ὅστις δέ. 525. Οὖτα.] Ἔτρωσε. 526. Χύντο.] Ἀθρόως ἐξεχύθησαν. Χολάδες.] Τὰ ἔντερα. ἐπειδὴ εἰς αὐτὰ συῤῥεῖ ἡ ξανθὴ χολή· τοῦτο μηχανησαμένης τῆς φύσεως πρὸς τὸ διαθερμαίνεσθαι, καὶ ἐρεθίζεσθαι αὐτὰ τῇ δριμύτητι αὐτῆς πρὸς τὴν διάκρισιν τῶν περιττῶν. ἔμελλε γὰρ, ψυχρὰ ὄντα τῇ κράσει, ἀργὰ μένειν, καὶ μηδέποτε ποιεῖν τὴν ἀπόκρισιν. τοιαῦτα γὰρ τὰ νευρώδη πάντα. Οἱ δὲ ἠτυμολόγησαν παρὰ τὸ χεῖσθαι. οὐ καλῶς. 527. Ἀπεσσύμενον.] Ἀπαλλασσόμενον. ἀπερχόμενον. 528. Πάγη.] Ἐνεπάγη, εἰσῆλθεν. 529. Ἀγχίμολον.] Ἐκ τοῦ σύνεγγυς. μετ' οὐ πολύ. 531. Τύψε.] Ἐπέπληξεν. Ἐκ δ' αἴνυτο.] Ἀφῃρεῖτο δέ. 532. Οὐκ ἀπέδυσεν.] Οὐκ ἐσκύλευσε. Περίστησαν.] Περιέστησαν κύκλῳ. 533. Ἀκρόκομοι.] Ἤτοι, ἄκρως κομῶντες. Ἢ, οἱ μὴ κομῶντες ἄγαν, μήτε πάλιν ἐψιλωμένοι τὴν κεφαλήν. Δολίχ' ἔγχεα.] Τὰ μακρὰ δόρατα. 534. Οἵ ἑ.] Οἵτινες αὐτόν. Μέγαν περ ἐόντα.] Ἰσχυρόν περ ὑπάρχοντα. Ἴφθιμον.] Ἰσχυρόν. Ἀγαυόν.] Λαμπρόν. 535. Ὦσαν.] Ἀπώσαντο, ἀπέκρουσαν. Ἀπὸ σφείων.] Ἀφ' ἑαυτῶν. Χασσάμενος.] Ἀναχωρήσας. Πελεμίχθη.] Διεσείσθη, ἀνεκινήθη. 536. Ὡς τώγε.] Οὕτως οὗτοι. Παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην.] Ἐγγὺς ἀλλήλων ἔκειντο ἐκτεταμένοι. 537. Ἐπειῶν.] Ἠλείων. Ἀπὸ Ἐπειοῦ τοῦ Ἠλείου, βασιλέως αὐτῶν. 538. Περικτείνοντο.] Περὶ αὐτοὺς ἀνῃροῦντο. 539. Ἔνθα.] Τότε. Ἔργον.] Νῦν, τὸν πόλεμον. Ὀνόσαιτο.]

ὅστις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξέϊ χαλκῷ
δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
χειρὸς ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.
πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

541. δέ Fε.

μήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι. N. 127. φάλαγγες κρατεραὶ, ἅς οὔτ' ἂν κεν Ἄρης ὀνόσαιτο et 287. οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο. P. 398. 9. οὐδέ κ' Ἄρης λαοσσόος, οὐδέ κ' Ἀθήνη τόν γε ἰδοῦσ' ὀνόσαιτο. Sophocl. Prometh. solut. ap. Dionys. Hal. I. 41. (jam ap. Barnes.) ἔνθ' οὐ μάχης, σάφ' οἶδα, καὶ θοῦρός περ ὤν, μέμψει. Add. Apollon. I. 205. ἀτὰρ δέμας, οὐχ ἕ τις ἔτλη ἠνορέην τ' ὀνόσασθαι. Add. 829. 830. Callim. in Dian. 219, ubi μέμφεσθαι, et 222, ubi μωμᾶσθαι eadem vi et modo.

Ἐκφαυλίσειε, μέμψαιτο. Μετελθών.] Εἰς αὐτοὺς παραγενόμενος. 540. Ἄβλητος καὶ ἀνούτατος.] Ἄβλητος καὶ ἀνούτατος λέγεται, ὁ ἔτι μήτε ἀπὸ διαστήματος τρωθεὶς δόρατι ἢ οἰστῷ, μήτε δὲ ἐκ τοῦ ἐγγὺς ξίφει. Τοῦτο γὰρ διαφέρει βολὴ τρώσεως. 541. Δινεύοι.] Περὶ αὐτοὺς ἀναστρέφοιτο. Ὅθεν καὶ αἱ συστροφαὶ τῶν ἀνέμων, δῖναι λέγονται. 542. Ἀπερύκοι.] Ἀπείργοι, κωλύοι. Ἐρωήν.] Ὁρμήν. 543. Ἤματι κείνῳ.] Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 544. Πρηνέες.] Πρηνεῖς, ἐπὶ πρόσωπον, ἀπὸ τοῦ πρόσω νενευκέναι. Τέταντο.] Ἐκτεταμένοι ἦσαν, ἀνήρηντο.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Ε.

ARGUMENTUM.

TOTUS liber consumitur in varia prælii inter Achivos et Trojanos fortuna, per Diomedis virtutem Achivis aliquamdiu propitia: unde et Διομήδους ἀριστεία inscribitur rhapsodia. Cæso ab eo e Daretis filiis altero, altero fugato,—26. et Marte a Minerva e pugna abducto,—36. Achivi Trojanos cedere cogunt, multis, qui enumerantur, cæsis—84. Insignior tamen ceteris virtus Diomedis, qui sagitta a Pandaro emissa vulneratus, mox Minervæ ope sanatus,—133. acrius quoque quam ante pugnat—165. Cujus impetum ut retunderet Æneas, Pandaro currum secum conscendere jusso, in Diomedem invehitur,—275. Enimvero, Pandaro a Diomede cæso, percussus ipse saxo, vix Veneris auxilio servatur—318. a Diomede vulnerata dea pugna excedit, in Olympum redux sanatur, increpatur—431. at Æneam a Venere relictum (343—346.) Apollo incolumem Pergamum absportat, Diomede represso, et Æneæ spectro pugnantibus objecto.—453. Increpatus ab Apolline Mars Trojanos hortatur,—462. et Hectorem ad acriter pugnandum incendit Sarpedon—498. Ita recrudescit pugna; Æneas quoque recreatus ex vulnere in pugnam redit—518. Etiam Achivi novos animos sumunt—532. Multa utrinque facta fortia eduntur, 627. Congressi Tlepolemus et Sarpedon uterque vulnerati reportantur—669. Sarpedon recreatur —698. Hector sua virtute pugnam restituit, Achivos cedere cogit, multos cædit;—710. Quem successum ut sisterent, de Olympo delapsæ Juno et Minerva prælio se immiscent—779. Achivos hortatur Juno; Minerva Diomedem vulneris a Pandaro accepti dolore levat, cumque eo conscenso curru in Martem invehitur, saucium pugna excedere cogit.—863. Redit ille ad Olympum et sanatur—906. Redeunt et deæ Juno ac Minerva f.

Quod ad *deorum interventum* attinet, est ille a poeta ita constitutus: ut Minerva et Mars, qui (superioris libri v. 439) intererant pugnæ, v. 29—35. pugna excedant, consilio Minervæ, id spectantis, ut ne Mars Trojanis auxilietur; et sane eo digresso superior est fortuna Achivorum. Mars ad Scamandrum considet v. 36. Mox tamen Minerva, a Diomede sauciato invocata, adest, eum recreat, visum acuit ut discernere possit deos in acie versantes, eumque Venerem vulnerare jubet; ita discedit 114—133. Pariter Æneæ, qui lapide a Diomede percussus fuerat, adest Venus 311. sqq. A Diomede vulnerata ad Olympum ea redit, Martis, ad sinistram pugnæ partem sedentis, curru vecta—370. a Dione matre recreatur—417. a Junone et Minerva irridetur—425. a Jove meliora monetur—430. Interea Apollo Æneam servat et Diomede represso pugna absportat in templum suum in arce abducit, ubi ille a Latona et Diana recreatur; ejus loco Apollo spectrum viri Achivis objicit.—344—346. 432—453. Martem ira in Achivos incendit, ipse

ex alta Pergamo prospicit—460. Mars imperata facit, Æneam quoque in pugnam reducit:—470. 506—518. 699—702.

Inter hæc Minerva, cum v. 133. pugnantes reliquisset, nam absentem Apollo videt 510., putanda est ad Olympum rediisse; nam ibi cum Junone Venerem reducem dictis lacessit, 418—425. Atque hic cum prospiceret Achivos non sustinere impetum Trojanorum ac fugam circumspicere, cum Junone se armat illa; 711—744. Currum conscendunt deæ, Jove non repugnante—766. relicto ad locum, quo Simoentis et Scamandri alvei junguntur, curru,—777. in aciem prodeunt; Juno Stentorea voce Achivos—792., Minerva Diomedem increpat, et ipsa ejus currum conscendit—840., Martem petit et Diomedis hastam in eum dirigit;—859. magno cum clamore ille pugna excedit, ad Olympum redit, ubi conquestum eum de Diomede Jupiter objurgat, vulnus tamen sanandum curat—906. Redeunt etiam Juno et Minerva in cælum 907—9. In his omnibus deorum ministeria bene exsequutus est poeta: ita quidem, ut, quod simpliciter narrandum erat, "diis auxilantibus, Minerva et Marte, variam aliquamdiu fuisse pugnæ fortunam" prisco narrandi more, adductis in medium diis, in veros eventus, et deorum fata, ad humanum morem adumbrata, mutatum sit. Exsecutus autem hoc est poeta mythis, superiorum vatum invento et usu jam constitutis, ingeniose ad consilium attemperatis. Habent enim Mars et Venus, Minerva et Apollo, certas ac definitas personas, mores et, quos nos appellamus, characteres; quos poeta in factis et gestis eorum servat et tuetur.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΙ. ῾ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

ΔΙΟΜΗΔΗΣ, Ἀθηνᾶς αὐτῷ ἀντιλαμβανομένης, ἀριστεύει, καὶ πολλοὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων. Τιτρώσκει δ' Ἀφροδίτην κατὰ τῆς χειρὸς, καὶ Ἄρεα κατὰ τοῦ κενεῶνος. Αἰνείαν δὲ πληγέντα ὑπ' αὐτοῦ λίθῳ, Ἀπόλλων διασώζει. Τληπόλεμος δὲ ὑπὸ Σαρπηδόνος ἀναιρεῖται. Τῷ δὲ Ἄρει Ζεὺς ἐπιπλήττει. Ἰᾶται δὲ αὐτὸν Παιήων ὁ τῶν θεῶν ἰατρός.

ΑΛΛΩΣ.

ἈΠΑΓΑΓΩΝ τὸν τοῦ Πηλέως ὁ Ποιητὴς πρόμαχον, ἕτερον τῶν Ἑλλήνων προστῆσαι θελήσας, καὶ παράδοξον ἀριστείαν ἑρμηνεῦσαν, τὸν Τυδέως ἵστησιν. καὶ διότι οὐχ' οἷός τε ἦν ἐπίσης ἐκείνῳ τοὺς πολεμίους φοβεῖν, φησὶν, αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βοηθεῖσθαι, καὶ ἐξαιρέτῳ τιμῇ τετιμῆσθαι. Ὁρᾶσθαι γοῦν ὑπὲρ τῶν ὤμων αὐτοῦ φοβερὸν πῦρ καιόμενον, ὡς τοὺς Τρῶας καταπλαγέντας ἐπὶ τῇ παρὰ τῶν θεῶν βοηθείᾳ, καταφυγεῖν, φοβερώτερον αὐτὸν καὶ Ἀχιλλέως νομίζοντας. Λέγει οὖν, Οὐδ' Ἀχιλῆα πόθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν, Ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι. ἀλλ' ὅδε λίην Μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν. Τοῦτον τὸν τρόπον Διομήδης ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βοηθούμενος, πολλοὺς τῶν Τρώων ἀναιρεῖ, καὶ Πάνδαρον τὸν παρασπονδήσαντα. Τιτρώσκει δὲ καὶ Ἀφροδίτην συλλαμβανομένην τῷ παιδὶ Αἰνείᾳ. Ὁμοίως δὲ καὶ Ἄρεα. Τὴν μὲν οὖν Ἀφροδίτην ἡ μήτηρ Διώνη παραμυθεῖται. τὸν δὲ Ἄρεα ἰᾶται Παιήων, τοῦ Διὸς πρότερον αὐτῷ ἐπιπλήξαντος.

Εἶ, βάλλει Κυθέρειαν Ἀρηά τε Τυδέος υἱός.

Ἔνθ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅς τε μάλιστα

4. δαῖέ Ϝοι.

1—8. Magnifico apparatu Diomedes a poeta in actum rerum producitur: ab ipsa Minerva animus firmatur; fulgor armorum terrorem injicit; in medium, hostium ille prorumpit.—Quantum terrorem *fulgor ferri vel æris micantis*, oculos præstringens, faciat, facile est ad intelligendum; sollenne itaque poetis hac rerum specie ad miraculum aucta uti; fitque hoc *comparatione cum igni* facta; unde tandem in vulgare epitheton abiit ut *arma* dicantur *ardere, lucere, micare*. Præivit h. l. poeta, qui *ignem* in galea et in clipeo *ardentem* memorat: loca Virgilii ex hoc expressa jam Clarke post alios apposuit; VIII. 620, 680. IX. 732. et primarium locum X. 270. sq. ubi et comparationem æmulatus est, quæ h. l. ita se habet, ut ardorem *Caniculæ sideri* parem esse declaret. Nam is est ἀστὴρ ὀπωρινὸς, quia ὀπώρα æstatis pars ea est, qua facta jam messe, vites et poma maturuere. Res manifesta ex Il. Φ. 25—29.—δαῖέ οἱ ipsa Minerva. Sic iterum Σ. 205. 6.—5. Sirius lucidissimus *sub exortum* quod et Apollon. habet III. 956. ὅς δή τοι καλὸς μὲν ἀρίζηλός τ' ἐσιδέσθαι ἀντέλλει. Accedunt quodammodo, quæ de Veneris sidere sunt inf. X. 317. sq. et Virgil. Æn. VIII. 589. sq.

Ceterum vel hic locus ad notionem τῆς ὀπώρας apud antiquiores, et τοῦ ὀπωρινοῦ constituendam valet, si quidem exortus Caniculæ illud tempus constituit, ut de au-

1. Ἔνθ' αὖ.] Τότε δή. Ἐπίῤῥημα χρονικόν. ἄλλως δὲ, ἐνταῦθα, τοπικόν. Παλλάς.] Εὐκίνητος, πολεμική. Παρὰ τὸ πάλλεσθαι, ὅ ἐστι, κινεῖσθαι. Ἢ παρὰ τὰς αἰτίας, ἃς εἶπον ἐν τῇ ᾱ. 2. Δῶκεν.] Ἔδωκε, παρέσχε. Μένος.] Δύναμιν. Δῶκε μένος καὶ θάρσος.] Τὸ μένος ἐστὶ τοῦ σώματος, τὸ δὲ θάρσος τῆς ψυχῆς. Ἵνα οὖν καὶ δύνηται, καὶ θαῤῥῇ, ἀμφότερα αὐτῷ ἔδωκε. Πολλοὶ γὰρ δύνανται μὲν, οὐ θαῤῥοῦσι δέ. Θάρσος δέ ἐστι, κατὰ μὲν τοὺς Στωϊκοὺς φιλοσόφους, τὸ ἀσφαλῶς πεποιθέναι αὐτῷ, ὅτι οὐδενὶ ἂν δεινῷ περιπέσοιε. Κατὰ δὲ τοὺς ἐξ Ἀκαδημίας, καὶ τοὺς Ἐρετρικοὺς, ἐπίτασις θαῤῥαλέα. Κατὰ δὲ τοὺς Κυρηναϊκοὺς, καὶ Ἐπικουρείους, εὐσταθεῖν κατὰ διάνοιαν καὶ λόγον ἐν δεινῶν ὑπομοναῖς, ὥς φησιν ὁ Ποιητής· Καί οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἔθηκε. Θάρσος οὖν ἐστι τὸ εὔλογον παράστημα τῆς ψυχῆς· θράσος δὲ, τοὐναντίον. Θάρσος.] Ψυχῆς ἀνδρία, πεποίθησις. Ἔκδηλος.] Διάδηλος, φανερός. Μετὰ πᾶσιν.] Ἐν πᾶσιν. Ἡ γὰρ, μετὰ, πρόθεσις ἀντὶ τῆς, ἐν, κεῖται. 3. Κλέος ἐσθλόν.] Δόξαν ἀγαθήν. Ἄροιτο.] Ἀπενέγκοιτο, λάβοι. 4. Δαῖέ οἱ.] Ἔκαιεν, ἔλαμπεν. Ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος.] Ἀντὶ τοῦ, φαντασίαν πυρὸς ἀπὸ τῶν ὅπλων ἐποίει φαίνεσθαι, ὥστε πλέον αὐτὸν εἶναι ἐπίφοβον τοῖς Τρωσίν. Ἀκάματον.] Πολύ. Ζωΐλος δὲ ὁ Ἐφέσιος κατηγορεῖ τοῦ τόπου τούτου, καὶ μέμφεται τὸν Ποιητὴν, ὅτι λίαν γελοίως πεποίηκεν ἐκ τῶν ὤμων τοῦ Διομήδους καιόμενον πῦρ. ἐκινδύνευε γὰρ καταφλεχθῆναι ὁ ἥρως. Ἔνιοι μὲν οὖν παρειλῆφθαί φασι τὸ ὡς, κατὰ συνήθειαν τῷ Ποιητῇ. ὡς καὶ ἐν ἑτέροις. Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός. ὡς πυρὸς φαντασίαν, οὐκ εἰδικῶς πῦρ. 5. Ἀστέρ' ὀπωρινῷ.] Τῷ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὀπώρας ἀνατέλλοντι ἀστέρι. Λέγει δὲ τῷ κυνὶ, ἢ θερινῷ, καὶ ὀπώρας κατασκευαστικῷ. Ὀπώρα δὲ καλεῖται ὁ μεταξὺ θέρους καὶ φθινοπώρου καιρός. Ἰστέον, ὅτι, διαφέρει ἀστὴρ ἄστρου ταύτῃ· Ότι, ὁ μὲν ἀστήρ ἐστιν ἓν σῶμα φύσεως, θειωτέρας ἐννοίας ποιούμενον, ἄστρον δὲ, τὸ ἐκ πολλῶν ἀστέρων συγκείμενον ἀστροθέτημα, ὅ περ μιᾷ φαντασίᾳ ὄψεως ὑποπίπτει, μετά τινος ἱστορίας τὴν ἀπόδοσιν

λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο·
τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων,
ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, ἀφνειὸς, ἀμύμων,
ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην,
Φηγεὺς, Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
τώ οἱ, ἀποκρινθέντε, ἐναντίω ὁρμηθήτην·
τὼ μὲν ἀφ' ἵπποιϊν, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,

7. τοῖόν Ϝοι. 10. δέ Ϝοι. 11. Ϝειδότε.
12. τώ Ϝοι. Leg. ἀποκρινθέντες ἐναντίον.

ctumno, qui nunc dicitur, cogitandum non sit. cf. X. 27. Φ. 346. Add. Od. E. 328. Excipiunt se θέρος et ὀπώρη Od. Λ. 191. Od. M. 76. Ξ. 384. pro cæli solique Ioniæ natura et indole.—ἀπ' ὤμων respectu clipei et thoracis.

9—26. Filii Daretis cum Diomede infeliciter congressi. Etsi hic ille Dares, cujus nomine temere efficta narratio de excidio Trojano extat; olim autem alia Ilias Phrygia extitit.

12. ἀποκρινθέντε, non, tanquam seorsum alter ab altero, sed *procurrendo ante aciem,* tanquam πρόμαχοι. λέγει δὲ ἀποκρινθῆναι τὸ χωρισθῆναι τοῦ ὁμίλου. Eustath. add. Schol. br. Etiam Diomedes ante aciem pugnabat: adeoque ordines, et Nestoris consilium, nec ipse servabat. cf. sup. ad Δ. 301. sq. ἀφ' ἵπποιϊν *de curru* ut ubique in Homero ἵπποι. Ceterum hic locus pro exemplo perfectæ narrationis inter veteres

ἔχον. Οἷα τὰ ἐν τῷ ζωδιακῷ, δράκων, αἱ δύο ἄρκτοι, καὶ τὰ λοιπά. Ταῦτα δὲ κεῖται ἐν τῷ ἀρκτικῷ, ὃς καὶ βόρειος καὶ ἀειφανὴς προσαγορεύεται. Ὁ δὲ ἀντικείμενος τούτῳ κύκλος, ἀνταρκτικὸς καὶ ἀφανὴς καὶ νότιος λέγεται. Ἐναλίγκιον.] Παραπλήσιον, ὅμοιον τῇ αὐγῇ. 6. Παμφαίνῃσι.] Πανταχοῦ φαίνει. Λελουμένος Ὠκεανοῖο.] Νεωστὶ ἀνατέλλων ἐξ Ὠκεανοῦ. Τὰς γὰρ ἀνατολὰς τῶν ἄστρων ἐντεῦθεν ὁ Ποιητὴς συνιστᾷ. Ὠκεανὸς δὲ ποταμὸς, καθ' Ὅμηρον, περιῤῥέων κύκλῳ τὴν γῆν, ποταμῶν πάντων πατὴρ ὤν. 7. Τοῖόν οἱ πῦρ δαῖε.] Τοιοῦτον αὐτοῦ πῦρ ἀνῆπτο. Ἀπὸ δὲ τούτων, ὅ ἐστι τῆς περικεφαλαίας καὶ τῆς ἀσπίδος, ὡς προεῖπε, τὴν τῶν ὅπλων στιλπνότητα δηλοῖ. Οὐ γὰρ δὴ πυρὶ ὡμοίωσεν αὐτοῦ τὸ σῶμα, οὐδὲ ὕλῃ τινὶ καιομένῃ, ἀλλὰ λαμπρῷ ἀστέρι, οὗ αἱ αὐγαί εἰσι πυρώδεις. Φησὶ γάρ· Ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅστε μάλιστα Λαμπρὸν παμφαίνῃσιν. 8. Ὦρσε δέ μιν.] Διήγειρε δὲ αὐτόν. Κατὰ μέσσον.] Κατὰ τὸ μέσον τῆς μάχης. Κλονέοντο.] Διεταράσσοντο. 9. Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης.] Τοῦτο τὸ εἶδος, διήγησις. Τρεῖς γὰρ ἀρεταὶ διηγήσεως, σαφήνεια, συντομία, καὶ πιθανότης. ἅπερ ἐνέθηκε τὸ ἔθνος, τὸ ὄνομα, τὴν τύχην, τὸν τρόπον, τὴν ἀρχὴν, τῶν παίδων τὰ ὀνόματα καὶ τὴν ἀρετήν. Δάρης.] Ὄνομα κύριον. Ἀφνειός.] Πλούσιος. Οἷον ἀπενεὸς, ὁ μὴ πενόμενος. 10. Ἱρεύς.] Ἱερεὺς, θύτης. Ἤστην.] Ἦσαν. δυϊκῶς. 11. Μάχης εὖ εἰδότε πάσης.] Πάσης μάχης ἐπιστήμονες. 12. Τώ οἱ.] Οἵτινες αὐτῷ. Ἀποκρινθέντε.] Ἀποχωρισθέντες· τοῦ οἰκείου πλήθους δηλονότι. Ἀντίον.] Ἐξεναντίας. Ἄλλοις δυϊκῶς, ἐναντίω. Ὁρμηθήτην.] Ὡρμήθησαν. 13. Τὼ μέν.] Οὗτοι μέν. Ἀφ' ἵπποιϊν.] Ἀπὸ τῶν ἵππων. Ὤρνυτο.] Ὥρμησεν. 14. Οἱ δ' ὅτε δή.] Ἐπειδὴ δὲ οὗτοι. Σχεδόν.] Ἐγγύς. Ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες.] Ἀλλήλοις ἐπερχόμενοι. 15. Προΐ-

Τυδείδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν. ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Τυδείδης· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον, ὦσε δ' ἀφ' ἵππων.
Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο,
οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν·
ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχημένος εἴη.
ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
δῶκεν ἑταίροισι κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος,
τὸν μὲν ἀλευάμενον, τὸν δὲ κτάμενον παρ' ὄχεσφι,

24. δή Ϝοι. 27. Ϝίδον.

celebratus est: Schol. et Eustath.—21. περιβῆναι vocabulum ἐναργὲς, quod sensui oculorum objicit eum qui tuetur alium. Locus classicus est P. 4—8. Similiter de leone P. 132—136. et de cane Od. Υ. 14. 15. Currum autem reliquit Idæus, quia eum non tam celeriter circumagere poterat, ut Diomedem instantem effugeret; itaque pedes in turmas Trojanorum se recepit, et in turba nunc latebat, quod poeta extulit: Vulcanus eum nube occultum servavit, ne parens, dei sacerdos, liberis orbus esset.

27—37. Est hoc per totum pugnandi morem et ordinem sollenne, ut promacho cæso fugiat aut inclinetur turba pugnantium. Hoc itaque declarat fortunam præ-

ει.] Προέπεμπεν. 16. Ἀκωκή.] Ἡ ἐπιδορατίς. 17. Ἔγχος.] Τὸ δόρυ. Ὕστερος.] Δεύτερος. 18. Οὐχ' ἅλιον.] Οὐ μάταιον. Ἔκφυγεν.] Ἐξεπέμφθη, ἐξέπτη. 19. Μεταμάζιον.] Μεταξὺ τῶν μαζῶν. Ὦσεν.] Ἀπώσατο, κατέβαλεν. Ἀφ' ἵππων.] Ἀπὸ τοῦ ἅρματος. 20. Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσεν.] Ἀφώρμησε. Κατηγορεῖ καὶ τούτου τοῦ τόπου Ζωΐλος. ὅτι λίαν, φησὶ, γελοίως πεποίηκεν ὁ Ποιητὴς τὸν Ἰδαῖον, ἀπολιπόντα τοὺς ἵππους καὶ τὸ ἅρμα, φεύγειν. Ἐδύνατο γὰρ μᾶλλον ἐπὶ τοῖς ἵπποις φυγεῖν. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι κατέθορε μὲν τοῦ ἅρματος, ὡς ὑπερασπίσων τοῦ ἀδελφοῦ. Εὐλαβηθεὶς δὲ τὸν πόλεμον, εἰς φυγὴν ὥρμησεν. Οἱ δὲ λέγουσιν, ὅτι, εἰδὼς τὸ Διομήδους φίλιππον, διὰ τοῦτο ἐᾷ τοὺς ἵππους, ὅπως περὶ αὐτοὺς γένηται. Ἢ, ὅτι οὐκ ἐπέστησε τῷ συμφέροντι. Αἱ γὰρ φρένες ταραχθεῖσαι παρέπλαγξαν καὶ σοφόν. Τοιοῦτος εὑρίσκεται παρ' αὐτῷ καὶ Ἀλέξανδρος, ἑλκόμενος ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἀγχόμενος ὑπὸ τῆς κόρυθος, καὶ τῆς παρούσης συμφορᾶς, καὶ ἀγνοῶν χρήσασθαι τῷ παρόντι ξίφει κατὰ τοῦ πολεμίου. Λιπών.] Καταλιπών. Δίφρον.] Τὸ ἅρμα. 21. Οὐδ' ἔτλη.] Οὐδὲ ἐκαρτέρησε. Περιβῆναι.] Ὑπερμαχῆσαι. Ἀδελφειοῦ.] Ἀδελφοῦ. Κταμένοιο.] Ἀναιρεθέντος. 22. Οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτός.] Οὐδὲ γὰρ δὴ ἂν αὐτός. Ἡ μία περισσὴ ἀπόφασις. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος. Καὶ ἔστι μία μὲν ἐπὶ τοῦ πράγματος, θατέρα δὲ ἐπὶ τοῦ προσώπου. Ὑπέκφυγεν.] Ἐξέφυγε. Κῆρα μέλαιναν.] Τὴν θανατηφόρον μοῖραν. 23. Ἔρυτο.] Ἐρύσατο, ἐφύλαξε. Νυκτί.] Σκότει. Καλύψας.] Περιβαλών, σκεπάσας. 24. Ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων.] Ὅπως μὴ αὐτῷ παντελῶς ὁ πρεσβύτης. Ἀκαχημένος εἴη.] Λυπηθείη. Ὡς, τιθήμενος, ὀνήμενος, ἀκαχήμενος. Αἰολικῶς. 26. Κατάγειν.] Ἄγειν. Διὰ τοῦτο ἐμφαίνει, ὅτι ἐν κοιλοτέρῳ τόπῳ ἦν τὸ ναύσταθμον. 27. Υἷε Δάρητος.] Ἀντὶ τοῦ, τὼ υἱὼ Δάρητος. Ἐπιφέρει γὰρ, τὸν μέν. 28.

πᾶσιν ὀρίνθη θυμός. ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
χειρὸς ἑλοῦσ᾽, ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα·
Ἆρες, Ἄρες βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς
μάρνασθ᾽, ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ᾽ ἀλεώμεθα μῆνιν;
Ὣς εἰποῦσα, μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα.
τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ᾽ ἠϊόεντι Σκαμάνδρῳ.
Τρῶας δ᾽ ἔκλιναν Δαναοί· ἕλε δ᾽ ἄνδρα ἕκαστος
ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἀρχὸν Ἁλιζώνων, Ὀδίον μέγαν, ἔκβαλε δίφρου·
πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ.
Ἰδομενεὺς δ᾽ ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μήονος υἱὸν

30. ἑλοῦσα Ϝέπεσσι. 35. Ϝειποῦσα. 37. ἄνδρα Ϝέκαστος. 38. δὲ Ϝάναξ.

liorum istius ætatis.—29. Trojanis ὀρίνθη θυμὸς, non, *concitatus*, sed *percussus*, *labefactatus* est. Rem ornat poeta, dum Martem abducit Minerva, quæ numina intererant pugnæ: Δ. 439. ut sibi solis relictos Trojanos Achivis virtute inferiores esse manifestum fiat. Prætexta caussa vs. 34. evitandam esse Jovis iram, cujus consiliis ipsi se interponerent.—vs. 30. Minerva (ἐκ) χειρὸς ἑλοῦσα (αὐτόν).—Epitheta Martis vs. 31. h. l. non esse in malam partem dicta, ipsa res docet. τειχεσιπλήτης, ὁ προσπελάζων τοῖς τείχεσι. ὁ τειχομάχος.—Post μάρνασθαι vs. 33. omissum est: *ut videamus*, utris victoriam (κῦδος, ut sexcenties) Jupiter daturus sit.—36. *Ad Scamandri ripas*, Mars considet; Ita poeta declaravit locum, in quo pugnatum est.—ἠϊόεντα appellat Scamandrum, ripas habentem, ripis insignem.

37—42. Agamemnon Hodium interficit, Halizonum ducem: de quo v. Β. 856.—41. διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε nunc primum occurrit: est καὶ διήλασε (δόρυ) διὰ τοῦ στήθους. nam sic jungitur: λαπάρης δὲ διήλασεν ἔγχος Π. 318. Ρ. 519.

Ἀλευάμενον.] Ἐκκλίνοντα, φεύγοντα. Κτάμενον.] Ἀνῃρημένον. Παρ᾽ ὄχεσφι.] Παρὰ τοῖς ἅρμασι. 29. Πᾶσιν.] Ἀντὶ τοῦ, πάντων. Πτωτικὸν τὸ σχῆμα. συνήθως γὰρ τῇ δοτικῇ ἀντὶ γενικῆς χρῆται ὁ Ποιητής. Ὠρίνθη.] Διεταράχθη. 30. Ἑλοῦσα.] Λαβοῦσα, κρατήσασα. Θοῦρον.] Ἐνθουσιαστικὸν, εὐκίνητον ἐν τῷ πολέμῳ. 31. Ἆρες Ἄρες.] Ἀντὶ τοῦ Ἄρη. Τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα παλιλλογία καλεῖται. Βροτολοιγέ.] Ἀνθρωποφθόρε. Μιαιφόνε.] Μιαινόμενε φόνοις. Τειχεσιπλῆτα.] Τοῖς τείχεσι προσπελάζων, πορθητά. Ἐὰν δὲ διὰ τοῦ β. γράφηται, ὁ τὰ τείχη καταβάλλων. 32. Ἐάσαιμεν.] Ἐάσωμεν. 33. Μάρνασθαι.] Μάχεσθαι. Ὁπποτέροισιν.] Ὁποίοις αὐτῶν. Ὀρέξῃ.] Δώσει. παράσχοι. Ἔστι δὲ κυρίως, ἐκτείνειν. ἀφ᾽ οὗ καὶ ὀργυιὰ ἐκλήθη ἡ ἀφ᾽ ἑκατέρων τῶν χειρῶν αὐτῶν ἔκτασις. 34. Νῶϊ.] Ἡμεῖς οἱ δύο. Χαζώμεσθα.] Ἐκφύγωμεν. 36. Καθεῖσε.] Καθεσθῆναι ἐποίησε, καθίδρυσεν. Ἐπ᾽ ἠϊόεντι.] Ἐπὶ τῷ αἰγιαλοὺς καὶ ὄχθας ἔχοντι. 37. Ἔκλιναν.] Ἐς φυγὴν ἔτρεψαν. Ἕλεν.] Νῦν, ἀνεῖλεν. 39. Ἁλιζώνων.] Ἔθνους Θρᾳκῶν. Ἄλλοι δὲ εἶπον, αὐτὸ ἓν εἶναι τῶν περὶ τὴν Καρικὴν θάλασσαν οἰκούντων ἐθνῶν. 40. Στραφθέντι.] Εἰς φυγὴν τραπέντι, φεύγοντι. Μεταφρένῳ.] Νώτῳ. 41. Μεσσηγύς.] Ἀναμέσον, μεταξύ. Ἔλασσε.] Διήλασεν, ἔπληξεν. 43. Ἐνήρατο.] Ἐφόνευσε. Μήονος.] Λυδοῦ. Ἔστι δὲ τὸ

Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει·
τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ
νύξ', ἵππων ἐπιβησόμενον, κατὰ δεξιὸν ὦμον·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλε.
τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.
  Υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἵμονα θήρης,
Ἀτρείδης Μενέλαος ἕλ' ἔγχει ὀξυόεντι,
ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτὴ
βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.
ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
οὐδὲ ἑκηβολίαι, ᾗσι τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο·
ἀλλά μιν Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρὶ,
ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
ἤριπε δὲ πρηνὴς, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
  Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱὸν
Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα

50. ἔγχει. non ἔγχεϊ. 53. οὔ Ϝοι. 54. οὐδὲ Ϝεκηβολίαι. 56. πρόσθε Ϝέθεν.

43—48. Idomeneus Phæstum jugulat; erat is Bori filius, regis Mæonum, quorum urbs fuit Tarne: ut ex ipso loco apparet; aliunde haud nota.

49—58. Menelaus cædit Scamandrium Strophii f. *αἵμονα θήρης.* pro *δαίμονα. ἔμπειρον.* Schol. br. *ἐπιστήμονα κυνηγετικῆς.* Ornant hoc vs. 51. 52. *ὀξυόεντι* e spinæ genere. —53. *ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις* non tam est, *non profuit*, (etsi Latini poetæ ita fere reddere solent, v. c. Virgil. XI. Æn. 843. *nec tibi desertæ in dumis coluisse Dianam profuit:* et Valer. Fl. Argon. III. 173. et al.) sed: *non auxilium tulit*, ab interitu vindicavit; ut et alibi, v. c. Α. 566. *μή νύ τοι οὐ χραίσμωσι θεοὶ*, et Π. 837. Formula autem hujus loci similis est de Axylo juris hospitii servantissimo *ἀλλά οἱ οὔτις τῶν γε (τῶν ξένων) τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον* Ζ. 16. Eam adoptarunt quoque Latini poetæ; faciunt enim ea ad miserationem. Nihil amplius in his quæritur.—57. *διήλασε δὲ αὐτὸν διὰ τοῦ στήθεος.* ut vs. 41.

59—68. *Meriones* (Idomenei *ἑταῖρος* Creta profectus, Β. 651) *Phereclum* interfecit; hominem notabilem, fabrum, cujus opera Paris navem construxerat, qua is Helenam adduxit:—60. *δαίδαλα πάντα.* iterum pro *παντοῖα*, *omnis generis.*—Naves

ὄνομα ἐθνικόν. 44. Τάρνης.] Τάρνη, πόλις Λυδίας, ἡ νῦν Σάρδις λεγομένη. 46. Νύξεν.] Ἔνυξεν, ἔπληξε. 47. Στυγερός.] Μισητὸς, φρικτός. Εἷλεν.] Ἔλαβεν.] 48. Ἐσύλευον.] Ἐσύλουν, ἐσκύλευον, ἐγύμνουν. 49. Αἵμονα θήρης.] Ἐπιστήμονα κυνηγετικῆς. 50. Ὀξυόεντι.] Ὀξεῖ. Ἢ ἀπὸ ὀξύας, εἴδους δένδρου, κατεσκευασμένῳ. 51. Θηρητῆρα.] Θηρευτήν. κυνηγόν. 52. Ἄγρια.] Θηρία. 53. Χραῖσμεν.] Ἐβοήθησεν. Ἰοχέαιρα.] Ἡ ἰοῖς καὶ βέλεσι χαίρουσα, τοξότις. 54. Ἑκηβολίαι.] Εὐστοχίαι. Ἧισιν.] Αἷς. Ἐκέκαστο.] Ἐκεκόσμητο. 55. Δουρικλυτός.] Περὶ τὸ δόρυ ἔνδοξος. πολεμικός. 56. Πρόσθεν ἕθεν.] Ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 57. Διὰ δὲ στήθεσφι.] Διὰ τοῦ στήθους. 58. Ἤριπεν.] Ἔπεσε. Πρηνής.] Ἐπὶ στόμα, ἐπὶ πρόσωπον. Ἀράβησεν.] Ἤχησεν. Ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος. 60. Ἁρμονίδεω.] Ἁρμονίδου παιδός. Οἰκεῖον δὲ ὄνομα τέκτονος. πα-

τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας
ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο,
οἷ τ' αὐτῷ· ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδη.
τὸν μὲν Μηριόνης, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν· ἡ δὲ διὰ πρὸ
ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή·
γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε.
Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης, Ἀντήνορος υἱὸν,
ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ
ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ.
τὸν μὲν Φυλείδης δουρικλυτὸς, ἐγγύθεν ἐλθὼν,

62. ἐϜίσας. 64. Ϝοῖ τ'—θέσφατα Ϝήδη vulg. θεῶν ἐκθέσφατα ᾔδη. 71. Ϝῖσα—πόσεϊ Ϝῷ.

63. ἀρχεκάκους· vocem ipse poeta interpretatur: αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο bello arcessito. Jam 64. quæritur, quodnam vaticinium hoc fuerit. Fuit illud, quo Trojani jussi sunt omnino re maritima abstinere.

69—75. *Pedæum* Antenoris f. *Meges* interfecit, qui ex Echinadibus advenerat, Phylei f. sup. B. 627. idem mox 72. Φυλείδης—Occiput omnino designat vs. 73. per musculum ac tendinem in ea parte, τὸ ἰνίον.—70. ex alia conjuge seu pellice susceptum, πύκα tamen, h. *sollicite*, ἐπιμελῶς educavit Theano: de qua inf. Z. 298. sq. cf. ad Virgil. Æn. X. 702.

ρὰ τὸ συναρμόζειν. Δαίδαλα.] Ποικίλα. 61. Τεύχειν.] Κατασκευάζειν, ποιεῖν. Ἔξοχα.] Ἐξόχως, ὑπερβαλλόντως. Φίλατο.] Ἐφίλησε. 62. Τεκτήνατο.] Κατεσκεύασεν. 63. Ἀρχεκάκους.] Ἀρχὴν τῶν κακῶν παρασχούσας. Ἐγένοντο.] Πέλοντο. 64. Οἷ τ' αὐτῷ.] Καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ κατασκευάσαντι. δηλονότι, Φερέκλῳ. Ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκθέσφατα ᾔδη.] Λακεδαιμόνιοι λιμῷ κρατηθέντες, ἐμαντεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. Ὁ δὲ θεὸς αὐτοῖς ἔχρησεν, ἐξιλάσκεσθαι τοὺς Τεύκρων δαίμονας. Οὕτως δὲ πρότερον οἱ Ἰλιεῖς ἐκαλοῦντο. Μενέλαος οὖν ἀφικόμενος εἰς Ἴλιον, τὸ προσταχθὲν ἔπρασσε. Κἀκεῖθεν εἰς Δελφοὺς παρεγένετο, περὶ παίδων γενέσεως χρησμὸν ληψόμενος. Συνείπετο δὲ αὐτῷ καὶ Ἀλέξανδρος, περὶ γυναικὸς μαντευσόμενος. Γενομένων οὖν ἀμφοτέρων ἐπὶ τὸ μαντεῖον, λέγεται χρῆσαι τὴν Πυθίαν τάδε· Τίπτε δύω βασιλῆες, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν, Οὐκ ἔθ' ὁμοφρονέοντες, ἐμὸν δόμον εἰσανέβητε; Ἦ τοι ὁ μὲν πώλοιο γόνον διζήμενος εὑρεῖν. Αὐτὰρ ὁ πῶλον ἑλεῖν. τί νυ μήσεαι, ὦ μεγάλε Ζεῦ; Τοὺς δὲ μὴ νοήσαντας τὸ λόγιον, χωρισθῆναι. Ὁ δὲ λόγος, ἐπεὶ οὐκ ᾔδη τὰ ἐκ θεῶν μαντεύματα. Ἑλλάνικος δέ φησι, χρησμὸν δοθῆναι τοῖς Τρωσὶν, ἀπέχεσθαι μὲν ναυτιλίας, γεωργίᾳ δὲ προσανέχειν· μὴ, τῇ θαλάσσῃ χρώμενοι, ἀπολέσωσιν αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν. Οὔτοι.] Οὐδαμῶς. Θέσφατα.] Θεόφατα. τὰ ἐκ θεῶν μαντευόμενα. 65. Κατέμαρπτε.] Κατελάμβανε. 66. Γλουτόν.] Γλουτὸς, τὸ περὶ τοῖς σφαιρώμασιν ἰσχίον, ἡ κοτύλη. 67. Κατὰ κύστιν.] Κατὰ τὴν φύσκαν. ὅπέρ ἐστιν οὐροδόχον ἀγγεῖον. 68. Γνὺξ ἐριπών.] Ἐπὶ γόνυ πεσών. Οἰμώξας.] Στενάξας, βοήσας. Θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε.] Περιφραστικῶς, ἀπέθανεν. 69. Ἔπεφνεν.] Ἐφόνευσε. 70. Νόθος.] Ὁ μὴ ἐκ νομίμης γυναικὸς ὤν. Πύκα.] Ἐπιμελῶς. 71. Ἶσα φίλοισι τέκεσσι.] Ἐπίσης τοῖς προσφιλεστάτοις τέκνοις. Χαριζομένη.] Χάριν ποιοῦσα. Πόσεϊ ᾧ.] Τῷ ἰδίῳ ἀνδρί. 72. Φυλεί-

βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί.
ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός.
ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.
Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ,
τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον
φασγάνῳ ἀΐξας· ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν.
αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη,
ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι, ἦ μετ' Ἀχαιοῖς.
θῦνε γὰρ ἂν πεδίον, ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς
χειμάῤῥῳ, ὅστ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας·

73. κατὰ Ϝινίον. 80. πρόσθε Ϝέθεν. ut sup. vs. 56.
87. vulgg. ἀμπεδίον.—πλήθοντι ϜεϜοικώς.

76—84. *Hypsenorem* Dolopionis, qui Scamandri sacerdos erat, filium, occidit *Eurypylus*, Evæmonis f. ex Ormenio Thessaliæ de quo sup. B. 736.—77. *Scamandrum* sua sacra, suum sacerdotem habuisse, notatu dignum.—81. χεῖρα βαρεῖαν, ornans epitheton cujusvis manus validæ; sic alias παχεῖα.—83. πορφύρεος θάνατος, *mors atra*. Virgilio quoque *purpurea mors* eodem sensu. Sic Clarke et Ern.

85—94. Sed Diomedis virtus inter omnes eminuit. Magnifice ea ornatur. Primo notetur nova orationis inversio; Tum vivida descriptio veteris pugnandi moris, cum promachus irruit ac discurrit inter turmas hostiles, nullo ordine ac consilio certo; quod tamen in laude habebatur, et poeticæ copiæ argumentum facit. Comparatio alio modo tractata est P. 746. sq. et similia loca excitata jam sunt a Clarkio: Lucret. I. 284. sq. Virgil. Æn. II. 496. sq. 304. sq. X. 603. sq. quem cum Homero comparat Macrob. V. 13.

88. ἐκέδασσε γεφύρας. σκεδάζει.—89. γέφυραι ἐεργμέναι sunt pontes sublicis et tignis

δης.] Ὁ Φυλέως παῖς Μέγης. Ἐγγύθεν ἐλθών.] Ἐγγὺς παραγενόμενος. 73. Ἰνίον.] Τὸ κοῖλον τοῦ τένοντος. Κέκληται δὲ οὕτως διὰ τὸ νευρῶδες εἶναι. Ἢ, πλατὺ καὶ παχὺ νεῦρον, τὸ καθῆκον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τὸν αὐχένα. 74. Ἀν' ὀδόντας.] Κατὰ τῶν ὀδόντων. Τάμεν.] Ἀπέτεμεν. 75. Ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.] Ἤτοι κυρίως, διὰ τὸ ψυχρὸν καὶ ἄθερμον εἶναι τὸν σίδηρον· ἢ τὸν τοῦ ψύχους ποιητικὸν, διὰ τὸ ἀποψύχεσθαι τοὺς ἀναιρουμένους ὑπ' αὐτοῦ. Τὸν γοῦν ψυχροποιὸν σίδηρον τοῖς ὀδοῦσιν ἔλαβεν. 76. Εὐαιμονίδης.] Εὐαίμονος παῖς Εὐρύπυλος. 78. Ἀρητήρ.] Ἱερεύς. Ἐτέτυκτο.] Κατεσκεύαστο. ἦν. Θεὸς δ' ὥς.] Ὡς θεός. Ὁ τρόπος ἀναστροφή. Τίετο.] Ἐτιμᾶτο. 80. Μεταδρομάδην.] Ἐπιδραμών. ἐπιδιώξας. Ἔλασεν.] Ἔπληξε. 81. Φασγάνῳ.] Τῷ ξίφει. Ἀΐξας.] Ὁρμήσας. Ἀπὸ δ' ἔξεσεν.] Ἀπέξεσεν, ἀπέκοψε. 83. Πορφύρεος.] Μέλας. ἢ, ὁ δι' αἵματος. Κραταιή.] Ἰσχυρά. 84. Πονέοντο.] Ἐνήργουν. 85. Γνοίης.] Ἐπέγνως. Ποτέροισι μετείη.] Ἐν ποτέροις ᾖ, ἐν ποίοις ὑπάρχοι. 86. Ὁμιλέοι.] Ἀναστρέφοιτο. 87. Θῦνε.] Ἐμμανῶς ὥρμα. Ἀμ πεδίον.] Διὰ τοῦ πεδίου. Πλήθοντι.] Πεπληρωμένῳ. πλημμυροῦντι. 88. Χειμάῤῥῳ.] Χείμαῤῥοι λέγον-

τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,
οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων,
ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν·
ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἐόντες.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
θύνοντ' ἂν πεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,
αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,
καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον
θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστὸς,
ἀντικρὺ δὲ διέσχε· παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντορες ἵππων·

89. ἐϝεργμέναι. Et ἰσχανόϝωσι Bentl. 90. Leg. οὐδ' ἄρα θ' ἕρκεα.
92. ϝέργα. 96. vulg. ἀμπεδίον. πρὸ ϝέθεν.

sibi oppositis firmati, muniti, ad undarum impetum frangendum: illi non sustinent, ἰσχανόωσι, impetum aquarum, sed diruuntur; sic et ἕρκεα ἀλωάων, non sæpes, sed maceriæ, et ἀλωαὶ h. l. non agri, sed loca arboribus et vitibus consita. cf. Od. H. 122. Etiam Schol. B. br. χωρίων ἀμπελοφύτων ἢ δενδροφύτων—ἴσχει, ἀντέχει, torrenti.—91. ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος h. e. ἐπιβρίθων κάτω φέρεται, magna vi ingruit.—92. ἔργα, agri culti. culta. et ex vs. 90 arboreta.

95—143. Pandarus Diomedem sagitta ferit; cum tamen non alte descendisset, ea extracta a Sthenelo, refectis paullo post viribus, in pugnam ille redit. Interponitur Minervæ opera ab eo invocatæ, quæ et vulnus sanat, et, data facultate videndi et discernendi immortales a mortalibus, Venerem, si se offerat, postea Martis quoque, vulnerandi copiam impertit.

98. τυχὼν (αὐτοῦ) κατὰ δεξιὸν ὦμον (διὰ τὸ) θώρηκος γύαλον, ut plene inf. 189. ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο. per thoracem, quem poeta aliquoties declarat per cavum (τὸ κύτος.) Alias τὰ γύαλα sunt binæ thoracis partes corporis dimidium utrinque amplectentes.

ται οἱ μὴ ἀέναον τὸ ὕδωρ ἔχοντες, ἀλλὰ χειμῶνος πληρούμενοι ὑπὸ τῶν συνεχῶν ὄμβρων. Ὦκα.] Ὀξέως. Ἐκέδασσε.] Ἐσκέδασσε, διεσκόρπισε. Γεφύρας.] Τὰς διαβάσεις τῶν ποταμῶν. 89. Ἐεργμέναι.] Περιπεφραγμέναι, ἠσφαλισμέναι. Ἰσχανόωσιν.] Ἐπέχουσι, λύουσιν. 90. Ἀλωάων.] Χωρίων ἀμπελοφύτων, ἢ δενδροφύτων. Σημαίνει δὲ καὶ τὴν ἅλων, ἐν ᾗ ὁ σῖτος· ἔνιοι δὲ κήπων, ἀρουρῶν. Ἐριθηλέων.] Μεγάλως θαλλουσῶν, αὐξανομένων. 91. Ἐξαπίνης.] Ἐξαίφνης. Ἐπιβρίσει.] Ἐπιβαρήσει, ἢ σφοδρὸς ἐπέλθῃ. Ὄμβρος.] Μέγας ὑετός. βροχή. 92. Ἔργα.] Νῦν τὰ γεώργια. Κατήριπε.] Κατέβαλεν. Αἰζηῶν.] Νέων. 94. Μίμνον.] Ἔμενον. 96. Θύνοντα.] Ἐνθουσιωδῶς ὁρμῶντα. Πρόσθεν.] Πρὸ αὐτοῦ. Κλονέοντα.] Ταράσσοντα, πορθοῦντα τὰς πρὸ αὐτοῦ τάξεις. 97. Ἐτιταίνετο.] Ἔτεινεν, εἷλκε. Καμπύλα.] Ἐπικαμπῆ. 98. Ἐπαΐσσοντα.] Ἐφορμῶντα. Πάϊσμα γὰρ ἡ τῶν ποδῶν βάσις. Τυχών.] Ἐπιτυχών. 99. Θώρηκος γύαλον.] Κατὰ τὸ κοῖλον τοῦ θώρακος. Διὰ δ' ἔπτατο.] Διέπτη δέ. ὅ ἐστι, διῆλθε. Πικρὸς ὀϊστός.] Τὸ πικροποιὸν καὶ ἐπίπονον βέλος. 100. Διέσχε.] Διῆλθε. Παλάσσετο.] Ἐβρέχετο, ἐμολύνετο. Ἀφ' οὗ καὶ πηλὸς, ἡ βεβρεγμένη γῆ. 101. Μακρὸν ἄϋσε.] Μέγα ἀνέκραγεν. 102. Ὄρνυσθε.] Ὁρμᾶτε, διε-

βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν. οὐδέ ἕ φημι
δήθ᾽ ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
ὦρσεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, ἀπορνύμενον Λυκίηθεν.
Ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος· τὸν δ᾽ οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
ἀλλ᾽ ἀναχωρήσας, πρόσθ᾽ ἵπποιϊν καὶ ὄχεσφιν
ἔστη, καὶ Σθένελον προσέφη, Καπανήϊον υἱόν·
Ὄρσο, πέπον Καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρου,
ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀϊστόν.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφη· Σθένελος δὲ καθ᾽ ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
πὰρ δὲ στὰς, βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ᾽ ὤμου·
αἷμα δ᾽ ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
δὴ τότ᾽ ἔπειτ᾽ ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη.
εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης

103. οὐδέ Fε. 105. ὦρσε Fάναξ. 110. ὤμοιο Fερύσσῃς.

102. κέντορες ἵππων sunt poetarum πλήξιπποι.—104. οὐδέ ἕ φημὶ δῆθ᾽ ἀνσχήσεσθαι βέλος h. vulnus, aut potius dolorem ex vulnere, quem non diu sustinere potest vulneratus, quo minus ex pugna ei discedendum sit.—εἰ ἐτεόν με ὦρσεν ἄναξ. si modo bonis auspiciis, augurio capto, adeoque propitio deo, Lycia profectus sum. Sin poeta ὦρσεν ἄναξ ad præsens tantum tempus retulit, uti supra, sagittam emissurus, vota fecerat Apollini, erit: si vere Apollo mihi auctor fuit, ut sagittam emitterem. *Lycia* nunc est pars Troadis a Lyciis advenis habitata. Apparet hoc vel ex narrationis ordine B. 824.

109. Dolore ingravescente ex sagitta in corpore hærente Sthenelum, ut sibi eam extrahat, evocat Diomedes.—110. πικρὸν ὀϊστὸν, qui dolorem acerbum creat, vidimus jam Δ. 134.—113. διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος. χιτὼν στρεπτὸς, *thorax flexilis*, potest esse simpliciter ex opposito τοῦ θώρακος στατοῦ, qui ex una vel duabus laminis æneis constabat, at στρεπτὸς ita factus, ut flecti, eoque ipsum corpus moveri posset: cujus generis cum plures essent formæ, aut ut esset thorax consertus *laminis* et *squamis*, aut *catenulis* (ἁλυσιδωτὸς is dicitur) vel *hamulis* (κρικωτὸς, Virgil. Æn. III. 467. *loricam consertam hamis*) aut etiam *loris et funibus;* tandem quoque *filis* (κλωστὸς, vix tamen in rebus Trojanis frequentatus) quis dicere ausit, quodnam genus h. l. innuerit poeta? nisi contendas στρεπτὸν θώρακα esse ita dictum, ut στρεπτὰ aliqua, quocunque tandem modo *torta*, seu lora, seu funes, seu fila, materiam arti suppedita-

γείρεσθε. Κέντορες ἵππων.] Ἱππικοὶ, ἵππους πλήσσοντες. 103. Βέβληται.] Τέτρωται παρὰ τὸ βέλος. Οὐδέ ἕ φημί.] Οὐδὲ ὑπολαμβάνω, αὐτόν. 104. Δῆθα.] Ἐπιπολύ. Ἀνσχήσεσθαι.] Ἀνθέξειν πρὸς τὴν βολήν. Εἰ ἐτεόν.] Εἰ ἀληθῶς. 105. Ὦρσεν.] Ἐφώρμησε, διήγειρεν. Ἀπορνύμενον.] Ἀφορμῶντα. Λυκίηθεν.] Τῆς Λυκίας χώρας. ἧς ἐβασίλευε Σαρπηδών. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα τῆς Τρῳάδος πόλις. ἧς ἐβασίλευε Πάνδαρος. 106. Εὐχόμενος.] Αὐχῶν. 107. Ἀναχωρήσας.] Εἰς τοὐπίσω ἀναπηδήσας. Πρόσθ᾽ ἵπποιϊν καὶ ὄχεσφιν.] Ἔμπροσθεν τῶν ἵππων, καὶ τῶν ἁρμάτων. 108. Καπανήϊον.] Τὸν Καπανέως παῖδα, Σθένελον. 109. Ὄρσο.] Διεγείρου. Πέπον.] Προσφιλέστατε, νῦν. Καταβήσεο.] Κατάβηθι. 110. Ἐρύσῃς.] Ἑλκύσῃς. Ἐξ ὤμοιϊν.] Ἐκ τῶν ὤμων. 111. Καθ᾽ ἵππων.] Ἀπὸ τοῦ ἅρματος. Ἆλτο χαμᾶζε.] Καθήλατο εἰς τὴν γῆν. 112. Πὰρ δὲ στάς.] Παραστὰς δέ. Διαμπερές.] Διαμπὰξ, διόλου. 113. Ἀνηκόντιζε.] Ἀθρόως ἀνεφέρετο. Στρεπτοῖο χιτῶνος.] Τοῦ ἁλυσειδωτοῦ σιδήρου. 114. Δή.] Ἀντὶ τοῦ, καί. 115. Ἀτρυτώνη.] Ἀκαταπόνητε. 116. Φίλα

δηΐῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, Ἀθήνη·
δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος, καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ με φησὶ
δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,
γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν·
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα
ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς.
ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
ὄφρ' εὖ γιγνώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
τῷ νῦν, αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
μή τι σύγ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη

118. Leg. Δὸς δέ τ' ἔμ' ἀνέρ' ἑλεῖν. 123. Ϝέπεα.

rent.—118. Voti compos fit Diomedes inf. 290. sq.

122. Præclare poeta ad deæ refert beneficium, quod simpliciter enuntiatum tale erat: tam indomitum Diomedis fuisse robur, ut, vix deliquium ex vulnere passus, extracto telo, extemplo vires reciperet.—127. ἀχλὺν δ' αὖ. Convenit in hoc veterum opinio de deorum natura, ut nec cerni illi possint a mortalibus, numine invito, nec nisi forma humana assumta; nunc autem Diomedes ipsam speciem divinam agnoscere debuit; ad hoc itaque efficiendum singulari opera divina opus erat.—120. πειρώμενος, congressus pugna, aggressus, ut sæpe.

φρονέουσα.] Ἀγαθὰ φρονοῦσα. 117. Δηΐῳ.] Καυστικῷ. φθαρτικῷ. Φίλεε.] Ἀντὶ τοῦ, φίλησον. 118. Ἑλεῖν.] Ἐν χερσὶν ἔχειν. Ἐπιφέρει γὰρ τὸ, Εἰς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν. 119. Φθάμενος.] Φθάσας. Καὶ ἐπεύχεται.] Καὶ μεγαλαυχεῖ. 120. Δηρόν.] Ἐπιπολύ. Φάος.] Φῶς. Ὁ τρόπος διαίρεσις. 122. Γυῖα.] Μέλη. Ἐλαφρά.] Κοῦφα, εὐκίνητα. 124. Μάχεσθαι.] Μάχου. 125. Μένος.] Δύναμιν. Πατρώϊον.] Πατρικόν. Ἧκα.] Ἐνέθηκα, ἐνέβαλον. 126. Ἄτρομον.] Ἀδεὲς, ἄφοβον. Σακέσπαλος.] Πολεμικός. Ἀπὸ τοῦ πάλλειν τὸ σάκος, καὶ κινεῖν. Εἴρηται δὲ, ἐπειδὴ παρὰ πρώτοις εὑρέθη Σάκαις. Σάκαι δέ εἰσιν οἱ Θρᾷκες. Ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε.] Τυδεὺς ὁ Οἰνέως ἐν τῷ Θηβαϊκῷ πολέμῳ ὑπὸ Μελανίππου τοῦ Ἀστακοῦ ἐτρώθη. Ἀμφιάρεως δὲ κτείνας τὸν Μελάνιππον, τὴν κεφαλὴν ἐκόμισε. καὶ, ἀνοίξας αὐτὴν ὁ Τυδεὺς, τὸν ἐγκέφαλον ἐρρόφει ὑπὸ θυμοῦ. Ἀθηνᾶ δὲ κομίζουσα Τυδεῖ ἀθανασίαν, ἰδοῦσα τὸ μίασμα, ἀπεστράφη αὐτόν. Τυδεὺς δὲ γνοὺς, ἐδεήθη τῆς θεοῦ, ἵνα κἂν τῷ παιδὶ αὐτοῦ παράσχῃ τὴν ἀθανασίαν. 127. Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον.] Καὶ τὴν ἀορασίαν δή σου τῶν ὀφθαλμῶν ἀφειλόμην. Πῶς οὖν φησιν ἐν τοῖς ἑξῆς ἀγνοεῖ τὸν Γλαῦκον ὁ Διομήδης, λέγων Τίς δέ σύ ἐσσι, φέριστε; Καὶ φαμὲν, ὅτι πρὸς καιρὸν ἀφήρηται τὴν ἀχλὺν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, ἵνα τρώσῃ τὴν Ἀφροδίτην, καὶ Ἄρεα. Τρωθέντων δὲ τούτων, πάλιν κατὰ τὰ σιωπώμενα ἀποδίδοται ἡ οἰκεία ἀχλύς. Δι' ἣν αἰτίαν ἀγνοεῖ καὶ τὸν Γλαῦκον. Ἐπῆεν.] Ἐπῆν, ἐπέκειτο. 128. Γιγνώσκοις.] Ἐπιγιγνώσκοις. Ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.] Τόν τε αὐτοπρόσωπον θεὸν, καὶ μεταβαλλόμενον εἰς ἄνδρα τὴν ἰδέαν. 129. Πειρώμενος.] Ἀπόπειραν ποιούμενος. Ἢ, πειρώμενος λανθάνειν ἐν ἀνθρώπου μορφῇ. 131. Αὐτὰρ εἴ κε.] Ἐὰν

ἔλθησ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τυδείδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη·
καὶ, πρίν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι,
δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλε μένος, ὥστε λέοντα,
ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσι
χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐ δὲ δαμάσσῃ·
τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν· ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει,
ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται·
αἱ μέν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,
αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαὼς βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς·

133. ϝειποῦσ'. 137. ὀϝίεσσι.

135. 6. Structuram mutavit, nihil amplius. Ne autem stolidum hoc videri possit, hominem cum diis pugnare, eos vulnerare, fugare: revocandi sunt in animum priscorum hominum sensus et de deorum corporibus et viribus opiniones. Vulgari quoque more herois fortitudo ita celebrari solebat, ut par deo haberetur, qui deum virtute æquaret, cum deo pugnare posset. Successere fabulæ de similibus pugnis heroum, vere factis, ut Herculis cum Apolline, Neptuno, Hade; nunc etiam Diomedis cum Venere et Marte.

136—143. Comparatio multum ἐναργείας habet. Cogitandum est de villula seu tugurio (σταθμοὶ, σταθμὸς, vs. 140.) ante quod erat αὐλὴ, locus septo inclusus, ἕρκος, in quo noctem agebant pecudes. Itaque αὐλῆς ὑπεράλμενος, est septi, αἱμασιᾶς vel θριγκοῦ. cf. inf. ad Λ. 773. ubi est χόρτος αὐλῆς. *Pastor* vulnerat leonem χραύει, stricto tantum corpore; et, vulnerato sic, non necato, leone, metuens sibi, fugit et occultat se intra tectum; ita oves, desertæ a pastore, irruente leone, diffugiunt per aream subdialem, αὐλὴν, in qua pecudes tenentur. τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται vi oppositi pastoris sunt oves, sive ut neutrum posuerit absolute, sive ut in animo habuerit πρόβατα, ποίμνια, βοσκήματα, θρέμματα, aut simile quid, aut, quod poetæ obversari debuisse videtur proxime, τὰ μῆλα. Verbo, oves fugiunt huc et illuc, desertæ a pastore, irruente leone. Jam 141. 2. per se præclara sunt, inprimis τὸ ἀγχιστῖναι h. e. ἐπάλληλοι, πυκναὶ, πλησίον ἅμα ἀλλήλοις, ut Schol. br. declarant; tum κέχυνται, κεῖνται ἀθρόως, verum turbant ea comparationem. Multa in h. l. tentarunt veteres; meo

δέ. Μόνην βούλεται τρωθῆναι τὴν Ἀφροδίτην, διὰ τὸ προειρηκέναι τὸν Δία. Τῷ δ' αὖτε φιλομειδὴς Ἀφροδίτη Αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει. 132. Ἔλθῃσιν.] Ἔλθῃ. Ὑποτακτικὸν ῥῆμα. Τήνγ' οὐτάμεναι.] Ταύτην τρῶσαι. Διὰ τί κατὰ τῆς χειρὸς τιτρώσκεται ἡ Ἀφροδίτη; Ὅτι χειρὶ λαβομένη παρῄνει τῇ Ἑλένῃ, καὶ κακῶς ἠρέθισεν, αὐτῆς ἀκοῦσαι. 133. Ἀπέβη.] Ἀπῆλθεν, ἐχωρίσθη. 134. Ἐξαῦτις.] Ἐκ δευτέρου. Ἰών.] Πορευθείς. 135. Καὶ πρίν περ.] Καί περ τὸ πρότερον. 136. Τρὶς τόσσον.] Τρὶς τοσοῦτον. Ἕλε.] Νῦν, ἔλαβεν. 137. Ὅν ῥα.] Ὅντινα δή. Ἀγρῷ.] Ἀγροικίᾳ. Εἰροπόκοις.] Ἔρια ἐχούσαις. Ὀΐεσσι.] Προβάτοις.

138. Χραύσῃ.] Ἀμύξῃ ἐπ' ὀλίγον, τὸν χρῶτα ἐπιξύσῃ. Ὑπεράλμενον.] Ὑπεραλλόμενον. 139. Οὐ προσαμύνει.] Οὐ προσβοηθεῖ. 140. Σταθμούς.] Τὰς ἐπαύλεις. Δύεται.] Κρύπτεται. Τὰ δ' ἔρημα φοβεῖται.] Τὰ δὲ βοσκήματα, ἠρημωμένα τῆς τοῦ ποιμένος βοηθείας, φεύγει. Τινὲς δὲ, ὅπερ ἐστι βέλτιον, ἐπὶ τοῦ ποιμένος τοῦτο νοοῦσιν. Ὅτι καταδύεται εἰς τὴν ἔπαυλιν φοβούμενος τὴν ἐρημίαν. Οὐδέ ποτε γὰρ ὁ Ποιητὴς οὐδετέρως λέγει τὰ πρόβατα, εἰ μὴ ἀναφέροιτο ἐπὶ τὰ μῆλα ἢ θρέμματα. 141. Ἀγχιστῖναι.] Ἐπάλληλοι, πυκναὶ, πλησίον, ἅμα ἀλλήλοις. Κέχυνται.] Κεῖνται ἀθρόαι. 142. Βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς.] Ἀντὶ τοῦ εἰσάλλεται

ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
  Ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείνορα, ποιμένα λαῶν·
τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ,
τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῗδα παρ' ὦμον
πλῆξ'· ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν, ἠδ' ἀπὸ νώτου.
τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο, καὶ Πολύειδον,
υἱέας Εὐρυδάμαντος, ὀνειροπόλοιο γέροντος·
τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξε.
βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε, Θόωνά τε, Φαίνοπος υἷε,
ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δὲ τείρετο γήραϊ λυγρῷ,
υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον, ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.

144. ἕλε Ϝαστύνοον. 147. ἐϜέργαθεν. 148. ΠολύϜειδον.
153. vulg. ὁ δ' ἐτείρετο.

sensu, hi versus spectant tantum ad exornandam comparationem, et comparatio constituitur per ista: καὶ πρίν περ μεμαὼς, τότε μιν (pro μεμαότα μιν) τρὶς τόσσον ἕλε μένος, ὥστε λέοντα (μένος αἱρεῖ τρὶς τόσσον) ὅν ῥά τε ποιμὴν χραύσῃ μὲν οὐ δὲ δαμάσσῃ, τοῦ μέν τε σθένος ὦρσε—ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη Diomedes. magis nunc ille exarsit postquam vulneratus erat, ut leo leviter telo perstrictus magis sævit. Jam interpositi sunt vss. 141. 2. oves, quæ, aufugiente pastore, diffugiunt, ruentes constipatæ, ut solent pecudes metu suborto, aliæ super alias proturbantur; interea leo, saltu supra septum facto, iterum recedit; rapta scilicet una vel altera pecude; qui mos est leonis: cf. Λ. 172—176. ἐμμεμαὼς simpl. pro μεμαώς. βαθέης αὐλῆς aut respectu muri, qua αὐλὴ cingitur, aut, quod malim, magnæ.

144—165. Facit cædes promiscuas Diomedes.—146. κληῗδα. κατὰ κλεῖδα et vulgo κατακλεῖδα. Est enim κλεὶς os incurvum, quod crati pectoris jungit humerum, ut docent lexica. Inf. Φ. 117. τύψε κατὰ κληῗδα παρ' αὐχένα, in jugulo.

147. ἀπεέργαθεν, ἀπεῖργεν ὦμον ἀπ' αὐχένος ἠδ' ἀπὸ νώτου. abscidit humerum qua parte cervici et trunco corporis junctus est.

150. τοῖς, ἐρχομένοις, οὐκ ἐκρίνατο ὀνείρους ὁ γέρων. euntibus in bellum neglexerat senex arte per somnia prævidendi futura adhibita explorare, quæ eos euntes sors maneret, eosque monere, ut domi manerent; enimvero, cum hoc factum non esset, Diomedes eos nunc jugulavit. ἐρχομένοις tum cum in bellum irent, ut mox 198. μάλα πολλὰ γέρων ἐρχομένῳ ἐπέτελλεν ἐν δόμοις.—153. hæc et seqq. ad 158. faciunt ad miserationem, inprimisque hoc, sine herede suo aliquem mori: locus Pindari Ol. X. 106.

εἰς τὴν βαθείαν ἔπαυλιν ἔνδον, ἤτοι ὑπεράλλεται. 143. Μεμαώς.] Προθυμούμενος. 146. Κληῗδα.] Τὴν κατακλεῖδα. Παρὰ τὸ κατακλείεσθαι ὑπ' αὐτῆς τόν τε αὐχένα, καὶ τὸν ὦμον. Καὶ Δημοσθένης φησί· τὴν κλεῖν κατεαγότα. 147. Ἐέργαθεν.] Ἐχώρισεν, ἀπέκοψε. 148. Μετῴχετο.] Μετήρχετο, ἐπορεύετο. 149. Ὀνειροπόλοιο.] Ὀνειροκρίτου, περὶ τὴν ὀνειράτων κρίσιν ἀναστρεφομένου. 150. Οὐκ ἐρχομένοις.] Οὐχ' ὑποστρέφουσιν. Τὸ δὲ ὅλον· οἷστισι μὴ ἐπανιοῦσι τοῦ πολέμου ὁ γέρων ἔκρινε τοὺς ὀνείρους. Ἔστι γὰρ ἕν τι τῶν ἀμφιβόλων. Ἤτοι γε ἐμαντεύσατο ὡς οὐκ ἐπανερχομένοις. ἢ ἐν ἤθει λέλεκται, καὶ οὐ προεῖπε διὰ τῶν ὀνείρων ὅτι ἀναιρεθήσονται. οὐχ' ὅτι οὐδαμῶς ἔκρινεν αὐτοῖς ἐρχομένοις ὁ πατὴρ τοὺς ὀνείρους, καὶ τὰ συμβησόμενα ἐμαντεύσατο· ἀλλ', ὅτι οὐκ ἐπανήξουσιν ἀπὸ τοῦ πολέμου, ἔκρινεν αὐτοῖς τοὺς ὀνείρους. Ὀνείρους.] Ἐνύπνια. 151. Σφέας.] Αὐτούς. 152. Μετὰ Ξάνθον.] Ἐπὶ τὸν Ξάνθον. 153. Ἄμφω.] Ἀμφότεροι. Τηλυγέτω.] Μονογενεῖς, ἀγαπητοί. Τείρετο.] Κατεπονεῖτο. Λυγρῷ.] Χαλεπῷ. 154. Ἐπὶ κτεάτεσσιν.] Ἐπὶ

ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
ἀμφοτέρω, πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
λεῖπ'· ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε
δέξατο, χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
"Ενθ' υἷας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχήμονά τε, Χρόμιόν τε.
ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξῃ
πόρτιος, ἠὲ βοὸς, ξύλοχον κάτα βοσκομενάων·
ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα·
ἵππους δ' οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.
Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,
βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε·
στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα·
Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον, ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοὶ,
καὶ κλέος; ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνὴρ,

156. vulg. ἀμφοτέροιν. 159. vulg. υἱούς. 161. αὐχένα Fάξῃ.
164. ἀFέκοντας. 165. δ'Fοῖς v. Obss. 166. Τὸν δὲ Fίδ' Αἰνείας.
170. αὐτοῖο, Fέπος.

7. 8. præclarus est ad rem.—158. χηρωσταὶ διαδατέοντο κτῆσιν. Χηρωσταὶ gentiles aut cognati, adeoque a stirpe remotiores; oppositi heredi suo et agnatis. Sunt igitur, qui succedunt in bonis, quando facta est χήρωσις, h. e. domus orbata est iis, qui propiores sanguine et necessitudine erant.

161. Ut leo ἐνθορὼν βουσὶ, armentis, ἐξάξῃ αὐχένα, frangat forte, frangere solet, cervicem juvencæ aut vaccæ.—163. ὣς αὐτοὺς ἀμφοτέρους ἐξέβησεν ἵππων, dejecit curru cæsos. βάω Homero est sollenne pro βιβάζω. Alias est ἔκβαλε δίφρου.

166—240. Æneas cum Pandaro, currum conscendere jusso, parat congressum cum Diomede. Habet hic locus vitium loquacitatis et nimiæ verborum copiæ, condonandæ tamen priscæ ætatis poetæ.

τοῖς κτήμασι. Λιπέσθαι.] Καταλιπεῖν. 155. Ἐξαίνυτο.] Ἀφείλετο. 156. Πατέρι δέ.] Τῷ δὲ πατρί. Γόον.] Θρῆνον. 157. Λεῖπε.] Κατέλιπε. Ζώοντε.] Ζῶντας. 158. Χηρωσταί.] Οἱ χήρου καὶ ἄπαιδος κληρονόμοι. Οἱ κατ' οὐδένα τρόπον προσήκοντες τῷ γένει. Διὰ κτῆσιν δατέοντο.] Διαμερίζονται τὴν οὐσίαν. 160. Ἐόντας.] Ὄντας. 161. Θορών.] Ἐφορμήσας. Ἐάξει.] Κατεάξει, συντρίψει. 162. Πόρτιος.] Δαμάλεως, μόσχου. Προτάξας τὸ εἶδος, γένος ἐπήγαγε. Ξύλοχον κάτα.] Κατά τινα ὑλώδη καὶ σύνδενδρον τόπον. Βοσκομενάων.] Βοσκομένων. Ὁ τρόπος ἐπέκτασις. 164. Βῆσε.] Κατεβίβασεν. Ἐσύλα.] Ἐσκύλευε. 165. Μετὰ νῆας.] Ἐπὶ τὰς ναῦς. 166. Ἀλαπάζοντα.] Κενοῦντα, πορθοῦντα, φθείροντα. κυρίως δὲ κενοῦντα. Διὸ καὶ Ἀθηναῖοι τὰ κενώματα λάπαθα καλοῦσιν. 167. Ἄν τε μάχην.] Κατὰ τὴν μάχην. Ἀνὰ κλόνον.] Κατὰ τὸν θόρυβον, καὶ κατὰ τὴν ταραχήν. Ἐγχειάων.] Δοράτων. 170. Πρόσθ' αὐτοῖο.] Ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Ἀντίον.] Ἐξ ἐναντίας. 171. Ποῦ τοι τόξον.] Ποῦ σοι ἡ διὰ τῶν τόξων τέχνη. Ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοί.] Καὶ τὰ ταχέα

οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων.
ἀλλ' ἄγε, τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διῒ χεῖρας ἀνασχὼν,
ὅστις ὅδε κρατέει, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν·
εἰ μή τις θεός ἐστι, κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
ἱρῶν μηνίσας, χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδείδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
ἵππους τ' εἰσορόων· σάφα δ' οὐκ οἶδ', εἰ θεός ἐστιν.
εἰ δ' ὅγ' ἀνὴρ, ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱὸς,
οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ·
ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον

175. πολλὰ ϜέϜοργε. 179. προσέϜειπε. 181. πάντα ϜεϜίσκω.
183. σάφα δ' οὐ Ϝοῖδ'. 186. Ϝειλυμένος. 188. γάρ Ϝοι.

174. *Διῒ χεῖρας ἀνασχὼν* perquam religiose ut supra Δ. 101. 2.—*τῷδ' ἀνδρὶ ἔφες βέλος* junge cum 177. *εἰ μή τις θεός ἐστι.*—175. *ὅστις ὅδε κρατέει.* quisquis tandem is est, qui nunc pugna superior est. 178. *ἱρῶν μηνίσας* propter sacrum ex voto non redditum.

182. *ἀσπίδι γιγνώσκων.* pro *ἀπὸ, διὰ, ἀσπίδος.* Mox mutavit, pro *καὶ ἵπποις,* dixit *ἵππους τ' εἰσορόων.* Hoc est autem id quod supra vs. 3. sq. tantopere in Diomede splendorem armorum prædicabat; quibus ille insignis esse debuit inter omnes. Galea autem et clipeo facile quisque dignosci potuit: itaque hoc mox ad tacticen magnum usum habere intellectum est, cum saga nostra militaria varii coloris nondum haberentur—*τρυφάλεια αὐλῶπις* est galea, quæ habet *αὐλὸν*, conum, cui inserta est crista; adeoque galea cristata: ut vidimus Γ. 372.—185. *οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεῶν τάδε μαίνεται, ἐνθουσιῶν μάχεται, ἐνθουσιᾷ εἰς μάχην,* sollenne de iis, qui acriter pugnant, *τὸ μαίνεσθαι. τάδε, κατὰ τάδε, οὕτως.*—187. *τὸ βέλος, κιχήμενον τούτου,* quod in eo erat, ut ἤτοι ἐπτερωμένα βέλη. 172. Ἐρίζεται.] Ἐρίζει, ἁμιλλᾶται. 173. Σέο.] Σοῦ. Εὔχεται.] Καυχᾶται. 174. Ἄφες.] Ἐπίπεμψον. Διῒ χεῖρας ἀνασχών.] Εὐξάμενος τῷ Διΐ. 175. Ὅστις ὅδε.] Ὅστις ποτέ ἐστιν οὗτος. Κρατέει.] Κρατεῖ, ἄρχει. 176. Ἐπεί.] Σύνδεσμος παραπληρωματικὸς, δηλῶν τὸ ἐπειδή. Γούνατ' ἔλυσε.] Περιφραστικῶς, ἀνεῖλε. 177. Κοτεσσάμενος.] Ὀργισθείς. 178. Ἱρῶν.] Ἱερείων, θυσιῶν. Μηνίσας.] Ὀργισθείς. Ἐπιμῆνις.] Ἐπίμονος ὀργή. Ἡ ἐπὶ περισσὴ, ὡς τὸ, Βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ. 181. Ἐΐσκω.] Εἰκάζω, ὁμοιῶ. 182. Ἀσπίδι γιγνώσκων.] Ἀπὸ τῆς ἀσπίδος γνωρίζων. Αὐλώπιδι.] Αὐλίσκον ἐχούσῃ, καθ' οὗ πήγνυται ὁ λόφος. Ἵν' ᾖ περικεφαλαίας εἶδος, λόφον εἰς ὀξὺ ἀνατεταμένον ἐχούσης. Τρυφαλείῃ.] Φαλοὺς ἐχούσῃ τρεῖς. Φαλοὶ δέ εἰσιν οἱ κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας χρυσοῖ ἧλοι, ἢ ἀστερίσκοι. 183. Σάφα.] Σαφῶς, ἀληθῶς, ἀσφαλῶς. 184. Εἰ δ' ὅγ' ἀνήρ.] Εἰ δὲ οὗτός ἐστιν ὁ ἀνήρ. Ὅν φημι.] Ὃν ἐγὼ ἀπεικάζω. 185. Οὐχ ὅγε.] Οὐχ οὗτος. Τάδε.] Ταῦτα. Ἄγχι.] Ἐγγύς. 186. Εἰλυμένος.] Κεκαλυμμένος, περιβεβλημένος. 187. Κιχήμενον.] Καταλαμβάνοντα, ἢ ὡρμημένον. Ἔτραπεν.] Ἔτρεψεν. Ἄλλῃ.] Ἀλλαχόσε. 188. Ἐφῆκα.] Ἐπέπεμψα. 189. Διὰ θώρηκος γυάλοιο.]

δεξιὸν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο·
καί μιν ἔγωγ' ἐφάμην Ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν,
ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τις ἐστὶ κοτήεις.
ἵπποι δ' οὐ παρέασι, καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην.
ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
καλοὶ, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες· ἀμφὶ δὲ πέπλοι
πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
ἑστᾶσι, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν·
ἵπποισί μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,

195. σφι Ϝεκάστῳ.

ipsum transfigeret, avertit.—189. *διὰ τοῦ γυάλου* (*τοῦ κύτους*) *τοῦ θώρηκος*, per thoracem simpl.—190. *μὶν Ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν.—προπέμψειν. πέμψειν.* Orco mittere, ad Haden ut descendat: idem quod A. 3. *ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν.*

192. Quæ sequuntur, censuram otiosæ et molestæ loquacitatis vix effugiant; etsi heroum ætati consentanea forte haberi possint; ita ut poeta fastidium faciat nobis, quibus non cecinit; suis autem æqualibus, quibus canebat, probari potuerit.—193. Cum currus essent humiles, facile poterant in ara, seu basi, collocari; et, ne corrumperentur humore et imbre, velis erant tecti.—196. *κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.* Notatur locus de pabulo equorum, hordeo et olyra. Et *hordeo* quidem vesci solitos equos, satis constat, etiam ex iis, quæ de Arabibus aliisque Asiæ Africæque populis narrantur. De *olyra* Eustath. *αἱ δὲ ὀλύραι σπόριμον μέλαν, μικρότερον τοῦ λεγομένου βίκου καὶ ὀρόβου* (est adeo leguminis genus) *καὶ φυλάσσει μέχρι καὶ νῦν τὴν κλῆσιν παρά τισι τῶν παραθαλασσίων ἐποίκων τῆς μεγάλης Λυκίας.* Non hæc conveniunt cum doctrina de olyra apud Dodonæum de frugum hist. c. 4. et Celsium Hierobot. P. II. p. 99. quibus olyra semen est medium inter triticum et hordeum zeæ simile, et sæpe cum ea confusum. Plin. XVIII. 8. s. 9. *Ægypto, Syriæ, Ciliciæque, Asiæ ac Græciæ, peculiare: Zea, olyra, tiphe*—Eandem esse *arincam* Romanis dictam docet postea, et addit: *jumentis dari ab Homero dicta.*

200. *Τρώεσσιν*, ex urbe Zelea sub Ida; erat autem illa ex urbibus, quæ sub Trojanorum ditione erant: B. 824.

Διὰ τοῦ κοίλου θώρακος. 190. Ἐφάμην.] Ἐλογισάμην. Ἀϊδωνῆϊ.] Τῷ Ἅιδῃ. 191.] Θεός νύ τις.] Θεὸς δή τις. Κοτήεις.] Ὀργιζόμενος. 192. Οὐ παρέασιν.] Οὐ πάρεισιν. Ὧν κ' ἐπιβαίην.] Ὧν ἂν ἐπιβῶ. 193. Ἐν μεγάροισιν.] Ἐν τοῖς οἴκοις. 194. Πρωτοπαγεῖς.] Πρώτως πεπηγότες, νεοκατασκεύαστοι. Ἀμφὶ δὲ πέπλοι.] Περὶ αὐτοὺς δὲ πέπλοι. Πέπλοι δὲ, λεπτὰ ὑφάσματα, ἢ σινδόνες. Ἔστι δὲ γυναικεῖον ἱμάτιον. ὡς ἐκεῖ· Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει. καί· Πέπλος ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος. 195. Πέπτανται.] Περιβέβληνται, ἥπλωνται. Παρά δέ σφιν ἑκάστῳ.] Περὶ ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ αὐτῶν. Δίζυγες.] Διττοὶ ἀνὰ δύο ἐζευγμένοι. 196. Κρῖ.] Κριθάς. Ἀποκοπὴ, τὸ πάθος. Ἐρεπτόμενοι.] Κυρίως μὲν, ἐσθίοντες ἐκ τῆς ἔρας, ὅ ἐστι, τῆς γῆς ἀναιρόμενοι. νῦν δὲ καταχρηστικῶς ἁπλῶς ἐσθίοντες. Ὀλύρας.] Εἶδος κριθώδους καρποῦ. 197. Αἰχμητά.] Αἰχμητὴς, πολεμικός. 198. Ἐπέτελλε.] Προσέτασσε. Ποιητοῖσι.] Καλῶς κατεσκευασμένοις. 199. Ἐμβεβαῶτα.] Ἐμβεβηκότα. 200. Ἀρχεύειν Τρώεσσιν.] Ἡγεῖσθαι τῶν Τρώων. Λέγει δὲ τοὺς τὴν Ζέλειαν πόλιν Τροίαν κατοικοῦντας. 201. Οὐ πιθόμην.] Οὐκ ἐ-

ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς,
ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
ὣς λίπον, αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
τόξοισι πίσυνος· τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλεν ὀνήσειν.
ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
Τυδείδῃ τε, καὶ Ἀτρείδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέροιϊν
ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών· ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσι
πατρίδ' ἐμὴν, ἄλοχόν τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φὼς,
εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην,
χερσὶ διακλάσσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας, Τρώων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
μηδ' οὕτως ἀγόρευε. πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,

203. Ϝειλομένων Ϝειωθότες. 204. ἐς Ϝίλιον v. Obss.
205. vulg. ἔμελλον. 210. ὅτε Ϝίλιον.

203. ἀνδρῶν εἰλομένων, cum profecturus essem ad homines qui inclusi sunt mœnibus, ἐελμένοι Σ. 287. Ω. 662. Koeppen bene laudat Herodot. I. 190. μάχῃ ἑσσωθέντες κατειλήθησαν εἰς τὸ ἄστυ. At inf. 782. εἰλόμενοι sunt conglobati, κατὰ τὴν μάχην συνειλιγμένοι, ut Schol. br.—208. ἀτρεκὲς αἷμα, manifestum sanguinem, in humero erumpentem vs. 100. At eos hoc vulnere tanto magis pugnandi ardore inflammavi.—216. ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ. a me ablata sunt. mecum ea attuli huc incassum, nullo cum fructu.

218. πάρος δ'—rerum conditio non erit alia, fortuna pugnæ non mutabitur, nisi nos eum adoriamur: πρὶν νὼ, ἐπελθόντε (κατ') ἀντιβίην σὺν ἵπποις καὶ ὄχεσι τῷδ' ἀνδρὶ, πείσθην. Πολὺ κέρδιον ἦεν.] Καταπολὺ κρεῖττον ἂν ἦν. 202. Δευοίατο.] Ἐνδεεῖς γένοιντο. Φορβῆς.] Τροφῆς. 203. Εἰωθότες.] Εἰθισμένοι. Ἔδμεναι.] Ἐσθίειν. Ἄδδην.] Δαψιλῶς. Αἰολὶς ἡ διάλεκτος. 204. Ὣς λίπον.] Οὕτως κατέλιπον. ἢ, διὰ τοῦτο. Πεζός.] Ὁ ἐκ ποδῶν μαχόμενος. Πεζὰ γὰρ, τὰ κάτω τοῦ ποδὸς, διὸ καὶ ἀργυρόπεζα. 205. Πίσυνος.] Πεπιστευκὼς, τεθαῤῥηκώς. Τὰ δέ με.] Ταῦτα δέ με. Οὐκ ἄρα.] Οὐ δή. Ὀνήσειν.] Ὠφελήσειν. 206. Δοιοῖσι.] Δύο. Ἀριστήεσσι.] Προμάχοις. Ἐφῆκα.] Ἔπεμψα. 207. Ἀμφοτέροιϊν.] Ἀμφοτέρων. 208. Ἔσσευα.] Ῥυῆναι ἐποίησα. Ἤγειρα.] Παρώρμησα, προέτρεψα. 209. Κακῇ αἴσῃ.] Κακῇ μοίρᾳ. Πασσάλου.] Πάσσαλος, ξύλον ἐπίμηκες, ἐμπηγνύμενον πρὸς τὸ κρεμᾶσαι ὅπερ δεῖ. Ἀγκύλα.] Ἐπικαμπῆ. 210. Ἑλόμην.] Ἀνελαβόμην. Ἐρατεινήν.] Ἐπέραστον, καλήν. 211. Ἡγεόμην Τρώεσσιν.] Ἡγούμην Τρώων. Χάριν.] Χάριτα, βοήθειαν. 212. Ἐσόψομαι.] Ἐσίδω, θεάσομαι. 213. Ὑψηρεφές.] Ὑψηλόν. μέγα. 214. Ἀλλότριος φῶς.] Πολέμιος ἀνήρ. 215. Φαεινῷ. Λαμπρῷ. Ἐν πυρὶ θείην.] Ἐν πυρὶ βαλῶ. Εὐκτικὸν ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. 216. Ἀνεμώλια.] Μάταια. Ὀπηδεῖ.] Ἕπεται, ἀκολουθεῖ. 218. Μηδ' οὕτως ἀγόρευε.] Μὴ δὲ οὕτως λέγε. Πάρος δ' οὐκ ἔσσε-

πρίν γ', ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρὶ σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν
ἀντιβίην ἐλθόντε, σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι.
ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι.
τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, εἴπερ ἂν αὖτε
Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.
ἀλλ' ἄγε, νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι·
ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσι δ' ἐμοὶ ἵπποι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία καὶ τεὼ ἵππω·
μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
οἴσετον, εἴπερ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν.
μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον, οὐδ' ἐθέλητον

221. ὄφρα Ϝίδηαι. 229. προσέϜειπε. 231. Ϝειωθότι.

πειρηθῆναι (αὐτοῦ) σὺν ἔντεσι.—222. οἷοι Τρώϊοι ἵπποι interpretandum inf. ex v. 265. qui sunt ex stirpe eorum, quos Tros habuit—(διὰ) πεδίοιο διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι. habes veterem pugnandi morem, irruendo, se recipiendo.—225. εἴπερ ἐπορέξῃ κῦδος, νίκην παράσχῃ· alias simplici utitur ὀρέξαι κῦδος.—226. ἡνία σιγαλόεντα, σιαλὰ, λιπαρὰ, splendida. ποικίλα.—227. ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, de curru descendere vult Æneas ad pugnandum cum hoste: ut tamen alter in curru stans eum observet, ut recipiat in currum, si fessum vel vulneratum viderit. Pandarus contra 229. Æneam in curru consistere et equos regere jubet, se velle παραβάτου partes suscipere et cum Diomede pugnare.

231. ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι, in Pandari verbis: non sub auriga *consueto*, cui ipsi adsueverunt, etsi res eo redit, sed, *qui consuevit eos regere*.—233. μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον ipse poeta interpretatur, οὐδ' ἐθέλητον ἐκφερέμεν (ἡμᾶς ἐκ) πολέμοιο. Per se enim ματᾶν plura complectitur: temere discurrere, efferri, ferocire.—τεὸν φθόγγον pro vulgari τεὴν φθογγὴν, ὁμοκλήν.

ται ἄλλως.] Πρὸς τὸ παρὸν οὐ πράξομεν ἄλλως. 219. Πρίν γ' ἐπὶ νῷ τῷδ' ἀνδρί.] Πρὶν ἡμᾶς κατὰ τοῦδε τοῦ ἀνδρός. 220. Ἐλθόντε.] Ἀπαντήσαντες, συνελθόντες. Σὺν ἔντεσι.] Σὺν τοῖς ὅπλοις. Πειρηθῆναι.] Ἀπόπειραν λαβεῖν. 221. Ὀχέων.] Ἁρμάτων. Ἐπιβήσεο.] Ἐπίβηθι. Ὄφρα ἴδηαι.] Ὅπως μάθῃς. 222. Τρώϊοι.] Ἀπόγονοι τῶν Τρωὸς ἵππων. ἢ, οἱ τῷ Τρωῒ χεχαρισμένοι, ἀντὶ τῆς ἁρπαγῆς Γανυμήδους. 223. Κραιπνά.] Κραιπνῶς, ταχέως. Ἔνθα καὶ ἔνθα.] Ἔνθα κἀκεῖσε. Διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι.] Διώκειν καὶ φεύγειν. 224. Σαώσετον.] Σώσουσιν. Εἴπερ ἂν αὖτε.] Εἴπερ δὴ πάλιν. 225. Ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.] Ἐὰν ἡμῖν ὁ Ζεὺς δόξαν παράσχῃ ἐπὶ τῷ Τυδέως παιδὶ Διομήδει. 226. Σιγαλόεντα.] Ἤτοι εὐδιάσειστα, ἢ λαμπρὰ καὶ ποικίλα τῇ κατασκευῇ, ἢ τὰ μεγάλως καὶ ποικίλως κατεσκευασμένα. τὰ θαυμαστὰ, καὶ σιωπὴν ἐκ τοῦ θαύματος, ἐντιθέμενα, οἱονεὶ σιγαλόεντά τινα ὄντα. 228. Δέδεξο.] Προσδέχου, ἐπιτήρησον. Μελήσουσι.] Δι' ἐπιμελείας ἔσονται. 230. Τεὼ ἵππω.] Τοὺς σοὺς ἵππους. 231. Ἡνιόχῳ εἰωθότι.] Τῷ συνήθει. τῷ ἐθίσαντι αὐτοὺς ἡνιοχεῖν. 232. Οἴσετον.] Οἴσουσι, κομίσουσι. Φεβώμεθα.] Φεύγωμεν. 233. Μὴ τὼ μέν.] Μὴ οὗτοι μέν. Δείσαντε.] Φοβηθέντες. Ματήσετον.] Ματαιοπρα-

ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε·
νῶϊ δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς
αὐτώ τε κτείνῃ, καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τε' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δουρί.
Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους.
τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος, Καπανήϊος ἀγλαὸς υἱὸς,
αἶψα δὲ Τυδείδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας· ὁ μὲν τόξων εὖ εἰδὼς,
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι·
Αἰνείας δ', υἱὸς μὲν ἀμύμονος Ἀγχίσαο
εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἱ ἔστ' Ἀφροδίτη.
ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων, μηδέ μοι οὕτω
θῦνε διὰ προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς.

241. δὲ Fίδε. 242. Fέπεα. 245. Fῖν' ἀπ—Fειδώς.
247. al. μεγαλήτορος Ἀ. 248. δέ Fοι.

239. Uterque, Æneas et Pandarus, curru invehuntur in Diomedem, ille regens equos, hic pugnaturus; et paullo post, ubi ad Diomedem accesserunt, Pandarum videmus de curru pugnare; nam vulneratus ἤριπεν ἐξ ὀχέων, vs. 294.—240. ἐπεῖχον ἵππους Διομήδει. εἰς, ἐπὶ, Διομήδην.

241—274. Sthenelo obtestante Diomedem, ut curru conscenso saluti suæ consulat, hic fortiter se pugnaturum esse ostendit.

244. μεμαῶτε. ἄνδρε ἐπιμεμαῶτε, ὥστε μάχεσθαί σοι.—245. ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας, robur immensum, ἄμετρον. Porro vides structuram mutatam: Pro τὸν μὲν, τὸν δὲ, est: (τούτων) ὁ μὲν (ἐστὶ)—249. Sthenelus hortatur Diomedem, non ut fugiat, sed ut conscendat currum et intra Achivorum turmas se recipiat. Hoc Sthenelum sensisse produnt Diomedis verba 251. Nec vero dedecori sibi ducebant heroes Homerici, quoties major vis ingrueret, fugere: secundum Pindaricum: ἐν γὰρ δαιμονίοισι φόβοις φεύγοντι καὶ παῖδες θεῶν Nem. IX. 64. Pedes autem inter promachos pugnans Diomedes a tergo habebat adstantem currum ut eo se recipere et ad suos redire posset.

γήσωσι. ματαίαν ἔχωσι τὴν προθυμίαν. Οὐδ' ἐθέλητον.] Οὐδὲ βουληθῶσιν. 234. Ἐκφερέμεν.] Ἐκφέρειν. Ἀπερέμφατον ἀντὶ ἐνεργητικοῦ. Τεὸν φθόγγον ποθέοντες.] Τὴν σὴν φωνὴν ποθοῦντες. 235. Νῶϊ δ' ἐπαΐξας.] Ἡμᾶς δὲ ἐφορμήσας. 236. Αὐτώ τε.] Ἀντὶ τοῦ, ἡμᾶς αὐτούς. δυϊκῶς. Ἐλάσσῃ.] Ἀπελάσῃ. Μώνυχας.] Μονώνυχας. 237. Τεὰ ἅρματα.] Τὰ σὰ ἅρματα. 238. Ἐπιόντα.] Ἐπερχόμενον. Δεδέξομαι.] Ὑποδέξομαι, ἐπιτηρήσω. 240. Ἔχον.] Ἤλαυνον. 243. Ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ.] Τῇ ἐμῇ ψυχῇ προσφιλέστατε. 244. Ὁρόω.] Ὁρῶ. Ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε.] Κατὰ σοῦ προθυμουμένους. 245. Ἶν' ἀπέλεθρον.] Δύναμιν ἀμέτρητον. Πέλεθρον, τὸ καὶ πλέθρον, μέτρον γῆς, ἔχον πήχεις ξϛ'. δίμοιρον. Ἶνα δὲ εἴρηται ἀπὸ τῆς ὀρθῆς ἴς. Τόξων εὖ εἰδώς.] Τῆς τοξικῆς ἐπιστήμων. 247. Μεγαλήτορος.] Μεγαλοψύχου. 248. Ἐκγεγάμεν.] Ἐκγεγεννῆσθαι. 249. Χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων.] Ἀναχωρῶμεν ὄντες ἐπὶ τῶν ἵππων. 250.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
μή τι φόβονδ' ἀγόρευ', ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω.
οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,
οὐδὲ καταπτώσσειν. ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν.
ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν. ἀλλὰ καὶ αὔτως
ἀντίον εἶμ' αὐτῶν. τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
τούτω δ' οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι
ἄμφω ἀφ' ἡμείων, εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
αἴκεν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ,
ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωΐ περ εὐρυόπα Ζεὺς

251. ὑπόδρα Ϝιδών.

252—273. Generosum sensum spirat Diomedis oratio. *μή τι φόβονδ' ἀγόρευε.* puto per ellipsin, *φόβονδε τρέπεσθαι.* Sic Π. 697.—253. *οὐ γὰρ ἐγγενές μοι ἐστὶν, ἀλυσκάζειν, ὥστε μὴ μάχεσθαι.*—255. *ἀλλὰ καὶ οὕτως* scil. *καίπερ πεζὸς ὑπάρχων.* quod et Schol. br. supplent.

261. Cæso utroque, Ænea et Pandaro, Diomedes Sthenelum jubet eorum curru potiri: ita quidem, ut currum, cui nunc insistit, (*τούσδε μὲν ἵππους*) relinquat et Æneæ currum cum equis in castra abigat. Exsequitur hoc Sthenelus inf. 321. cæso tantum altero, Pandaro; relicto tamen curru etiam ab altero, Ænea, qui ad Pandari corpus tuendum curru descenderat.—262. *ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας, ἐντεταμένα ἀναδήσας,* in orbiculi, qui *δίφρον* ambiebat, ora superiore, forte in paxillo impacto.—263. *ἐπαΐξαι, ἐπάϊξον, ἵππων Αἰνείαο,* invade currum Æneæ, ut eo potiare; adjectum, ex more, *μεμνημένος,* memor dicti mei.—265. *εὐρυόπης Ζεὺς, late tonans.* qui *εὐρύοψ* vel *εὐρύωψ* Α. 498. Res nunc ita narratur: Tros habebat equos præstantissimos, a Jove acceptos; his Anchises, inscio hero, quem tum habebant, Laomedonte, submiserat

Φίλον ἦτορ.] Τὴν προσφιλεστάτην ψυχήν. Ὀλέσσῃς.] Ἀπολέσῃς. 252. Μήτε φόβονδ' ἀγόρευε.] Μηδαμῶς περὶ φυγῆς λέγε. Πεισέμεν.] Πείσειν. Οἴω.] Οἶμαι, ὑπολαμβάνω. 253. Γενναῖον.] Ἤτοι εὐγενὲς, ἢ ἐκ γένους παρεπόμενον. Ἀλυσκάζοντι.] Ἐκκλίνοντι, φεύγοντι. 254. Καταπτώσσειν.] Δειλιᾷν. Ἔμπεδον.] Ἑδραῖον, βέβαιον. 255. Ὀκνείω.] Ὀκνῶ. Ἐπιβαινέμεν.] Ἐπιβαίνειν. Ἀλλὰ καὶ αὔτως.] Ἀλλὰ καὶ οὕτως. 256. Ἀντίον εἶμ' αὐτῶν.] Ἐξ ἐναντίας αὐτῶν ἄπειμι. Τρεῖν.] Εὐλαβεῖσθαι, φοβεῖσθαι. Οὐκ ἔα.] Οὐκ ἀφίησιν, οὐ συγχωρεῖ κατὰ διάλυσιν Ὁμηρικῷ ἔθει κατὰ ἀποκοπὴν, ἀπὸ τοῦ οὐκ ἐάα. 257. Τούτω δέ.] Τούτους δέ. δυϊκῶς. Πάλιν.] Εἰς τοὐπίσω. Ἀποίσετον.] Ἀποίσουσιν, ἀποκομίσουσιν. 258. Ἄμφω.] Ἀμφοτέρους. Ἀφ' ἡμείων.] Ἀφ' ἡμῶν. Εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.] Εἰ μήτι ἂν τῶν δύο ὁ ἕτερος διαφύγῃ. 260. Πολύβουλος.] Πολυγνώμων, συνετή. 262. Ἐρυκακέειν.] Κατέχειν. Ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας.] Ἐξ ἄρας τὰς ἡνίας τῆς τοῦ ἅρματος περιφερείας. Λέγει δὲ, τοῦ κύκλου, τοῦ παραπεπηγότος ἐν τῷ ἅρματι πρὸς τὸ ἀνατείνειν τῷ ἐπιβάτῃ. 263. Αἰνείαο δέ.] Αἰνείου δέ. Ἐπαΐξαι.] Ἐφορμῆσαι. 264. Ἐκ δ' ἐλάσαι.] Ἐξελάσαι δέ. Μετά.] Ἀντὶ τοῦ, πρός. 265. Εὐρύοπα.] Μεγαλόφωνος. 266.

δῶχ', υἷος ποινὴν Γανυμήδεος· οὕνεκ' ἄριστοι
ἵππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.
τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,
λάθρη Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους·
τῶν οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλης.
τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ,
τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκε, μήστωρε φόβοιο.
εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθά κε κλέος ἐσθλόν.
  Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον, ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
  Καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδέος υἱὲ,
ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀϊστός·
νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴκε τύχοιμι.
  Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλε Τυδεΐδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διὰ πρὸ
αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·

268. ἔκλεψε Fάναξ. 273. vulg. κἂν κλέος. 276. προσέFειπε.

equas, ex iisque nati sex equi præstantissimi, quorum duo Æneæ currui juncti sunt. Fabulam ex Homero exposuerat Hellanicus, et ex eo Apollod. II. 5, 9.—quid sit ἔκλεψε (τινὰς ταύτης) τῆς γενεᾶς, declaratur per ὑποσχὼν θήλεας ἵππους. (ex ὁ καὶ ἡ θῆλυς) h. e. ὑποβαλὼν θηλείας, ὑποθέμενος; submittendo equas istis admissariis clam hero sobolem sibi inde paraverat Anchises. cf. Eustath. Virgilius reddidit Æn. VII. 281. *quos—supposita de matre nothos furata creavit.*—267. ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ ἠέλιόν τε. Non potest ἠὼς nunc esse dies ortus, aurora, oriens, ut ἠέλιος sit occidens: sed est *dies et sol:* quæ duo synonymice ponuntur; Inf. H. 451. Τοῦ δ' ἤτοι κλέος ἐστὶν, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς.—270. ἐκ γενέθλης τῶν (τούτων) ἐγένοντό οἱ ἕξ.—272. μήστωρε φόβοιο, ἐργασαμένω, fugam hostibus injicientes, eoque terrorem; terribiles. ut Δ. 328. μήστωρες ἀϋτῆς.

275—296. Pugnatur inter Pandarum et Diomedem: cadit Pandarus.

278. ἦ μάλα. respicit sup. 95. sq.—280. ἀμπεπαλών. ἀναπάλλων. torquendo, vi-

Ποινήν.] Ἀντέκτισιν. δωρεάν. 267. Ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.] Περιφραστικῶς, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου. 268. Γενεῆς.] Γενεᾶς, γένους. Ἔκλεψεν.] Ἐνοσφίσατο. 269. Ὑποσχών.] Ὑποβαλών. Θήλεας.] Θηλείας. 270. Γενέθλη.] Γέννα. 271. Ἀτίταλλεν.] Ἀνέτρεφε. 272. Μήστωρε φόβοιο.] Ἐπιστήμονας καὶ ἐμπείρους· ὅ ἐστι, πολεμικοὺς, γενναίους. ἢ, φυγὴν ἐμποιοῦντας τοῖς πολεμίοις. 273. Ἀροίμεθα κέ.] Κτησαίμεθα ἄν. 275. Τάχα.] Ταχέως. 277. Καρτερόθυμε δαΐφρον.] Δυναμικώτατε, ἀνδρειότατε. Ταῦτα δέ φησιν ἐν εἰρωνείᾳ. Ἀγαυοῦ.] Ἀγαθοῦ, λαμπροῦ. 278. Δαμάσσατο.] Ἐδάμασεν. ἀνεῖλε. Πικρός.] Πικροποιὸς, ἐπίπονος. 272. Αἴκε τύχοιμι.] Ἐὰν ἐπιτύχοιμι. 280. Ἦ ῥα.] Οὕτως εἶπεν. Ἀμπεπαλών.] Ἀνατείνας, ἀνασείσας. Προΐει.] Προέπεμψε. Δολιχόσκιον.] Μακρόν. 282. Πταμένη.] Πτᾶσα. Πελάσθη.] Προσεπελάσθη, προσήγγισε. 283. Μακρόν.] Ἐξάκουστον. μέγα. Ἄϋσεν.] Ἐ-

Βέβληαι κενεῶνα διαμπερὲς, οὐδέ σ' ὀΐω
δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες. ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω
πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρίν γε ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Ὣς φάμενος προέηκε, βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν· λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρὴς,
αἰχμὴ δ' ἐξελύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
αἰόλα, παμφανόωντα· παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι

295. δέ Fοι.

brando hastam: ut jam Γ. 355.—287. *οὐδ' ἔτυχες* nunc cum vi, *οὐ καιρίως*. non feriisti me letali vulnere.—289. *αἵματος ἆσαι Ἄρηα*, antiqua loquendi forma a feritate priscorum hominum petita, qui sanguinem cæsi hostis degustabant; tribuitur hoc idem Marti, et abiit tandem in formulam poeticam, ut Mars se sanguine cæsorum satiet, quemadmodum Mars delectare se pugna, grato spectaculo, putatur. *ταλαύρινος* pro *ταλαὸς*, omnino designat pertinaciter pugnantem, eoque fortem.

291. hasta ita in altum emissa, ut, quod nos dicimus, arcuatim volaret, desuper (*κατὰ*) *ῥῖνα* inter nares et oculum, incidit, et subter mentum exit.—292. *γλῶσσαν πρυμνὴν*, non, summam, sed in infima parte. Sic Μ. 149. de arboribus radicitus erutis, *πρυμνὴν ἐκτάμνοντες*.—293. *αἰχμὴ δ' ἐξελύθη*, impetu extincto hasta hæsit, substitit: *λύεσθαι*, et sic nunc *ἐκλύεσθαι*, dicuntur ea, quorum vis solvitur, frangitur, debilitatur. Ita mox 296. *vita* et *vis* debilitatur, *λύθη ψυχή τε μένος τε* tandemque βόησε.

284. Βέβληαι.] Τέτρωσαι. Κενεῶνα.] Τὸν ὑπὸ τῆς πλευρᾶς τόπον. τὸν λαγόνα. Παρὰ τὸ κενὸν αὐτὸν εἶναι ὀστέων. Διαμπερές.] Διαμπὰξ, διόλου. 285. Ἀνσχήσεσθαι.] Ἀνασχέσθαι, ὑπομεῖναι. Μέγ' εὖχος.] Μεγάλην δόξαν, καὶ καύχημα. 286. Οὐ ταρβήσας.] Οὐ καταπλαγεὶς, οὐ φοβηθείς. 287. Ἤμβροτες.] Ἥμαρτες, ἀπέτυχες. Τὸ αὐτὸ σημαίνει καὶ τὸ, οὐκ ἔτυχες. Ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω.] Οὐ μὴν ὑμᾶς ὑπονοῶ. 288. Πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι.] Πρότερον ἢ παύσασθαι. 289. Ἆσαι.] Κορέσαι, πληρῶσαι. Ταλαύρινον.] Ὑπομονητικόν. 290. Ὣς φάμενος.] Οὕτως εἰπών. Ἴθυνεν.] Ἔτρεψε. κατεύθυνεν, ἐνεχθῆναι ἐποίησε. Βέλος δὲ ἴθυνεν Ἀθήνη Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Ζητεῖται, πῶς, Διομήδους ἀκοντίσαντος πεζοῦ, Πανδάρου δὲ ἐπὶ ἅρματος ὄντος, ἐκ τοῦ κοιλοτέρου φερόμενον τὸ δόρυ κατωφερῆ πεποίηκε τὴν τρῶσιν. Ἔστι δὲ λέγειν, ὅτι πρῶτον μὲν Ἀθηνᾶ ἦν ἡ κατευθύνουσα αὐτὸ, ᾗ δυνατὸν ἦν τοῦτο ποιῆσαι. Ἔπειθ', ὅτι προσεπινεύσας ὁ Πάνδαρος ἕνεκα τοῦ θεάσασθαι εἰ καιρίως ἐτρώθη ὁ Διομήδης, οὕτως ἐβλήθη διὰ τῆς ῥινὸς τὴν γλῶσσαν. Οἱ δὲ, ὅτι, ἐν ἀνωμάλοις τόποις μαχομένων, εἰκὸς, τὰ μὲν ἅρματα ἐν χθαμαλωτέροις τόποις τρέχειν, τοὺς δὲ πεζοὺς ἐνίοτε ἀπὸ μετεώρου μάχεσθαι, ὥστε καὶ τὸν Διομήδην ἀφ' ὕψους βεβληκέναι. Ἢ, ὅτι δειλωθεὶς τὴν ὁρμὴν τοῦ ἥρωος ὁ Πάνδαρος, συνεκάθισε. 291. Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν.] Κατὰ τοῦ μυκτῆρος παρὰ τὸν ὀφθαλμόν. Ἐπέρησε.] Διεπέρασε, διῆλθε. 292. Πρυμνήν.] Ἐσχάτην. Ἐξέκοψε δὲ αὐτοῦ τὴν γλῶσσαν, δι' ἧς ἐπιώρκησεν. 293. Ἐξελύθη.] Ἐξώρμησε, διῆλθε. Νείατον.] Ἔσχατον, κατώτατον. 294. Ἤριπεν.] Ἔπεσεν. Ἀράβησεν.] Ἤχησεν. 295. Αἰόλα.] Ποικίλα. Παμφανόωντα.] Πάνυ λάμποντα.

ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, μένος τε.
Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι, δουρί τε μακρῷ,
δείσας, μήπως οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε, λέων ὥς, ἀλκὶ πεποιθώς.
πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε, καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
τὸν κτάμεναι μεμαὼς, ὅστις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι·
σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδείδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ', ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος·
τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς
ἰσχίῳ ἐνστρέφεται· κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι·
θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
ὦσε δ' ἄπο ῥινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
ἔστη γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε.

298. Ϝοι Ϝερυσαίατο. 299. λέων Ϝῶς Bentl. 300. δέ Ϝοι ἐϜίσην.
301. vulg. ἀντίον. 302. σμερδαλέα Ϝιάχων. 303. μέγα Ϝέργον.
307. δέ Ϝοι. 310. ἀμφὶ δὲ ὄσσε. forte δέ τ'.

deficit; unde de morte frequentatur; et notante Eustathio ad h. l. est λυθῆναι simpliciter, θανεῖν. ut in Sophocle ἔθανες ἀπελύθης. (Antig. 1268.) et ποίῳ ἀπελύσατο τρόπῳ (ibid. 1314). Euripides porro dixit λύειν βίον. ἀπολύειν ψυχήν.—295. παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι, consternati sunt.

297—318. Æneas, ad tuendum cæsum Pandarum, ne spoliaretur, cum Diomede congressus, lapide percussus, a Venere servatur.—299. ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε, περιέβαινε. v. sup. ad vs. 21.—303. χερμάδιον, μέγα ἔργον. quod seriores, χερμαδίου (πέτρου) μέγα χρῆμα. Hasta, quam habuerat, emissa Diomedes erat sine armis; ita saxum arripit.—305. Notabilis descriptio coxendicis et partium. κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι, pro τοῦτο, eam femoris partem, in qua femur vertitur in coxendice; cavum illud τοῦ ἰσχίου. Os illud femorale Æneæ percussit Diomedes, et duo tendines, quibus illud

Παρέτρεσαν.] Διὰ δέος ἔφυγον. 296. Ὠκύποδες.] Ταχεῖς. Αὖθι.] Ἐπὶ τόπου αὐτόθι. Λύθη.] Ἐλύθη. Ψυχή τε μένος τε.] Περιφραστικῶς, ἀπέθανεν. 297. Ἀπόρουσεν.] Ἀφώρμησεν. 298. Ἐρυσαίατο.] Ἑλκύσειαν. 299. Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε.] Περιέβαινε δὲ αὐτῷ, καὶ ὑπερεμάχει. Λέων ὥς.] Ὡς λέων. Ἀλκὶ πεποιθώς.] Τῇ δυνάμει τεθαῤῥηκώς. Εἴρηται δὲ ἀπὸ ὀρθῆς, τῆς ἄλξ, ὡς ἀπὸ τῆς πλάξ. 301. Ὅστις τοῦγε.] Ὅστις τούτου. 302. Σμερδαλέα.] Καταπληκτικὰ, φοβερά. Ἰάχων.] Ἐκβοῶν, κράζων. Χερμάδιον.] Χειροπληθῆ λίθον. 303. Μέγα ἔργον.] Μέγα βάρος. Φέροιεν.] Κομίζοιεν. 304. Οἷοι.] Ὁποῖοι. Ῥέα.] Ῥᾳδίως, εὐκόλως. Πάλλεν.] Ἐκίνει, ἔπαλλεν. Οἶος.] Μόνος. 305. Ἰσχίον.] Τὸ ὑπὸ τὴν ὀσφὺν ὀστέον, εἰς ὃ ἔγκειται τὸ ἱερὸν ὀστοῦν, ὅπερ καὶ γλουτὸς καλεῖται, καὶ κοτύλη, παρὰ τὴν κοιλότητα. Ἐνστρέφεται.] Ἔνδον στρέφεται. Κοτύλη δὲ, αἱ ἐν τοῖς ἰσχίοις κοιλότητες, εἰς ἃς αἱ κεφαλαὶ τῶν μηρῶν ἁρμόζονται. 307. Θλάσε.] Περιέθραυσε. Πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε.] Πρὸς δὲ καὶ ἀμφότερα ἀπέῤῥηξε τὰ κατατεινόμενα νεῦρα. 308. Ὦσεν.] Ἀπώσατο, ἀπέσυρε. Ῥινόν.] Τὸ δέρμα. Τρηχύς.] Τραχύς. 309. Γνύξ.] Ἐπὶ γόνυ. Ἐριπών.] Πεσών. Ἐρείσατο.] Ἐπερείσθη. Παχείῃ.] Ἰσχυρᾷ. 310. Κελαινή.] Σκο-

Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ·
πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
ἕρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερε πολέμοιο.
οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ἀλλ' ὅγε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξας καλλίτριχας ἵππους
ἐξέλασε Τρώων, μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς,
δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ, ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη,
νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα,

311. ἀπόλοιτο Fάναξ. 314. δὲ Fόν. 315. δέ Fοι. 317. vulg. ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο. 318. μὲν Fόν. 321. τοὺς μὲν Fούς. 326. ὅτι Fοι—ἄρτια Fήδη. 328. Fῶν ἵππων.

in coxa firmatur, rupit aut verius, luxavit. καὶ ἐρείσατο (κατὰ) γαίης, (σὺν) χειρὶ, ut tamen non prorsus in terram rueret.

311—318. Saluti Æneæ consulit poeta matre Venere in partes vocata.

319—329. Sthenelus, Diomedis præcepti ex vs. 249. memor, equos abducit. συνθεσιάων, παραινέσεως, moniti. nisi proprie accipere malis, secundum ea de quibus antea inter se convenerant, quæ factu opus esset.—322. νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, θορύβου, h. τῆς μάχης.

326. ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη pro ἄρτιος ἦν οἱ, ἡρμοσμένος, προσφιλής. Alibi τὰ ἄρτια

τεινὴ, φοβερά. 311. Καί νύ κεν.] Καὶ δὴ ἄν. Ἔνθ' ἀπόλοιτο.] Τότε ἀπώλετο, ἠφάνιστο. 312. Εἰ μὴ ἄρ'.] Εἰ μὴ δή. Ὀξὺ νόησεν.] Ὀξέως καὶ ταχέως ἐθεάσατο. 313. Ἥ μιν.] Ἥτις αὐτόν. Ὑπ' Ἀγχίσῃ.] Συγγενομένη τῷ Ἀγχίσῃ. Βουκολέοντι.] Βοῦς νέμοντι. 314. Ἀμφὶ δὲ ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ.] Περιέθηκε δὲ τῷ ἑαυτῆς παιδὶ τοὺς λευκοὺς πήχεις. τουτέστι, περιεπτύξατο καὶ ἐνηγκαλίσατο αὐτόν. Ἑόν.] Ἴδιον. Ἐχεύατο.] Περιεπτύξατο, περιέλαβε. Πήχεε λευκώ.] Τοῖς λευκοῖς πήχεσι. λέγει δὲ ταῖς χερσὶν, ἀπὸ μέρους. 315. Πρόσθεν δέ οἱ.] Ἔμπροσθεν δὲ αὐτοῦ. Οὐχ ὡς ἄτρωτον δὲ περιβάλλει αὐτῷ τὸν πέπλον, ἀλλ' ἵνα κρύψῃ αὐτόν. Φαεινοῦ.] Λαμπροῦ. Πτύγμ' ἐκάλυψεν.] Ἀντὶ τοῦ, διπλῷ τῷ πέπλῳ. 316. Ἕρκος.] Περίφραγμα, τειχίον. Ἔμεν.] Ὑπάρχειν, εἶναι. Ταχυπώλων.] Ἱππικῶν, πολεμικῶν. 317. Ἕλοιτο.] Ἀφέλοιτο. 318. Ὑπεξέφερεν.] Ἠρέμα ἐξέφερεν. 319. Ἐλήθετο.] Ἐπελάθετο. Συνθεσιάων.] Συνθηκῶν, ἐντολῶν. 320. Τάων.] Τούτων. Ἐπέτελλε.] Προσέταττεν. 321. Ἠρύκακε.] Κατέσχε. 322. Νόσφι.] Χωρὶς, πόῤῥω. Φλοίσβου.] Ταραχῆς, θορύβου. 323. Ἐπαΐξας.] Ἐφορμήσας. 324. Ἐξέλασεν.] Ἐξήγαγεν, ἤλασεν. 325. Ὃν περὶ πάσης τῖεν ὁμηλικίης.] Ὃν ὑπὲρ πάντας ἐτίμα τοὺς ὁμήλικας. 326. Ὅτι οἱ.] Ὅτι αὐτῷ. Ἄρτια.] Ὑγιῆ, ἡρμοσμένα. 328. Ὧν

αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους,
ἐμμεμαώς. ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ,
γιγνώσκων, ὅτ' ἄναλκις ἔην θεὸς, οὐδὲ θεάων
τάων, αἵτ' ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν,
οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥα κίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς
ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέϊ χαλκῷ
ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν,
ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ Χάριτες κάμον αὐταὶ,

338. ὅν Ϝοι versus vitiosus v. Obss.

sunt τὰ ὑγιῆ, consentanea veritati et prudentiæ.—329. Sthenelus, conscenso iterum curru suo, 327. μέθεπε τοὺς ἵππους, ἤλαυνε, μετὰ Τυδείδην, immisit equos, ad assequendum Diomedem, ut ab eo haud longe abesset, si conscendere currum vellet. ἕπειν transitive. Sic incitat eundem Minerva Κ. 516. Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν, deam hortantem Diomedem, ut de reditu cogitaret, μεθέπουσαν. Etiam sic pro arcessere est Θ. 126. ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν.

330—343. Diomedes Venerem vulnerat ex præcepto Minervæ sup. vs. 131. 2. Eximie autem commentum hoc convenit cum Veneris persona, quam ad mollitiem animi et corporis revocavit poetarum usus. Debuit, saltem potuit, jam ante Homerum, Veneris ἦθος et ipsa notio sic constituta esse; et est amor Veneris et Martis antiquioris carminis argumentum apud Phæacas in Odyssea. At in Homero non est de allegorica interpretatione cogitandum, quam afferunt Schol. A. ad vs. 330. Schol. B. ad 336. et ipse Clarke ad 336. et Koeppen ad 348. sed Venus est persona agens, allegorice quidem primitus forte constituta, nunc tamen dea in pugna versans et de filii salute sollicita. ἐπῴχετο γιγνώσκων, Minervæ beneficio, quæ caliginem oculis subduxerat vs. 127.

334. ὀπάζων, διώκων.—335. ἐπορεξάμενος sc. αὐτῆς σὺν ἔγχει. v. ad Δ. 307.—337. Aut supple οὔτασε μιν, τὴν θεὰν, ἀβληχρὴν κατὰ τὴν χεῖρα ἄκρην, aut simpliciter ἀβληχρὴν junge cum ἄκρην χεῖρα. ἀσθενῆ. quia ipsa est dea ἀσθενὴς, ἄναλκις θεὰ sup. 331. videturque poeta hoc adjecisse, ut adjuvaret id, quod sequitur, hastam statim per cutem teneram penetrasse εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν. Infra vs. 445. χεῖρα ἀραιὴν dixit.—338. ἀμβροσίου διὰ πέπλου. πέπλος ἀμβρόσιος seu proprie θεῖος, seu divino odore fra-

ἵππων.] Τῶν ἰδίων ἁρμάτων. 329. Μέθεπε.] Κατόπιν Ἀφροδίτης ἐδίωκε. Κρατερώνυχας.] Ἰσχυροὺς ὄνυχας ἔχοντας. 330. Ἐμμεμαώς.] Προθυμούμενος. Ὅδε Κύπριν ἐπῴχετο.] Ἐπὶ Ἀφροδίτην ὥρμα. Οὕτως γὰρ ἐκλήθη ἡ θεὸς, παρόσον ἐν τῇ Κύπρῳ μεγάλως τιμᾶται. Νηλέϊ.] Ἀνηλεεῖ, σκληρῷ. 331. Γιγνώσκων.] Ἐπιστάμενος. Ἄναλκις.] Ἀσθενής. Θεάων.] Τῶν θεῶν. θηλυκῶς. Ἡ διάλεκτος Βοιωτῶν. 332. Τάων.] Τούτων. Αἵ.] Αἵτινες. Κοιρανέουσι.] Διατάσσουσι. 333. Πτολίπορθος.] Πόλεις πορθοῦσα, πολεμική. Ἡ γὰρ αὐτὴ Ἐνυὼ, δαίμων ἐστὶ πολεμική. ἧς οἱ νεώτεροι Ποιηταὶ υἱὸν εἶναι φασὶ τὸν Ἄρεα. καὶ διὰ τοῦτο καλεῖσθαι Ἐνυάλιον, μητρωνυμικῶς. 234. Ὅμιλον.] Πλῆθος, θόρυβον. Ἀπὸ τῆς παρακολουθούσης ἐν ὄχλῳ ὁμιλίας. Ὀπάζων.] Νῦν κατόπιν διώκων. Ἡ γὰρ λέξις αὐτὴ πλείονα σημαίνει. ποτὲ μὲν τὸ περιποιεῖν καὶ διδόναι. ὡς ἐκεῖ· Τρωσὶ μὲν καὶ Ἕκτορι κῦδος ὀπάζει. ποτὲ δὲ τὸ καταφέρεσθαι. ὡς ἐν ἐκείνοις· Χειμάῤῥους κατ' ὄρεσφιν ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ. ποτὲ δὲ, τὸ ἐπιλέγεσθαι· ὡς ἐκεῖ· Ἦ καὶ νεώτερον υἱὸν ὀπάσσατο Κυδαλίμοιο. ποτὲ δὲ τὸ διώκειν. ὡς ἐνθάδε· Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων. 336. Ἄκρην οὔτασε χεῖρα.] Ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἄκραν τὴν χεῖρα αὐτῆς ἔτρωσε. Μετάλμενος.] Ἐφαλλόμενος. 337. Ἀβληχρήν.] Ἀσθενῆ, ἁπαλήν. Εἶθαρ.] Εὐθέως, καὶ παραχρῆμα. Ἀντετόρησε.] Διῆλθε, διέτρησεν. 338. Ἀμβροσίου.]

πρυμνὸν ὕπερ θέναρος· ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο,
ἰχὼρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·
οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον,
τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ἀπό ἑο κάββαλεν υἱόν·
καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
  Εἶκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηϊοτῆτος.
ἦ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;

341. αἴθοπα Ϝοῖνον. 343. μέγα ϜιϜάχουσα—et, ἀπό Ϝεο.
344. vulg. ἐρύσσατο. 346. vulg. ἕληται. 349. ἦ οὐ Ϝάλις.

grans: *a Gratiis elaborata* vestis superinjecta, veli instar; h. πέπλος χαρίεις. Sunt autem Charites in Veneris contubernio, ut famulæ, e priscæ vitæ more, adeoque opus faciunt heræ et vestem texunt.—339. πρυμνὸν ὑπὲρ θέναρος, h. e. κατὰ τὸ πρυμνὸν τῆς χειρὸς, ὑπὲρ θέναρος, extrema manus parte, supra volam, ad carpum. Inf. 458. οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ. et paullo ante 336. ἄκρην χεῖρα.

339. 340. ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο, ἰχὼρ, non tanquam hoc sit nomen proprium; sed appositum: sanguis deorum, succus ille, seu humor tenuis, sanguine tenuior, qualis credi potest esse deorum, qui non hoc cibo et potu utuntur, quo mortalium sanguis paratur.

344—346. Apollo Æneam servat. Ex h. l. ductum esse debet illud Horatii: *sic me servavit Apollo*, etsi et alia loca sunt, in quibus Apollo hoc ministerium præstat; sic Agenori, Antenoris f. Φ. 596. et Hectori cum Achille congresso Il. Υ. 443. Servat autem Æneam 345. (ἐν) κυανέῃ νεφέλῃ nube tectum et visui subductum.

347—370. Increpat Venerem Diomedes fugere jussam; eam abducit Iris: mox Martis curru in Olympum vecta ruit Venus in matris Diones amplexus.—

Θείου. Ὅν οἱ.] Ὅνπερ αὐτῇ. Κάμον.] Ἔκαμον κατασκευάζουσαι. 339. Πρυμνόν.] Τὸ ἔσχατον. Ὑπὲρ τὸ κοῖλον τῆς χειρός. Λέγει δὲ τὸ μεταξὺ τοῦ λιχανοῦ δακτύλου καὶ τοῦ μεγάλου. τὸ σαρκῶδες καὶ κοῖλον τῆς χειρός. Ῥέεν.] Ἔρρει, ἐφέρετο. Ἄμβροτον.] Θεῖον, οὗ οὐ μετέχουσιν οἱ ἄνθρωποι. 340. Ἰχώρ.] Ὑγρασία τὶς διεφθαρμένης σαρκὸς ὕφαιμος. Οἷος.] Ὁποῖος. Μακάρεσσι.] Τοῖς μακαριστμοῦ ἀξίοις θεοῖς. 341. Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσιν.] Οὐ διὰ τὸ μὴ ἄρτον αὐτοὺς ἐσθίειν, μήτε οἶνον πίνειν, θεοὶ ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀθανάτους εἶναι τῶν τοιούτων τροφῶν ἀπέχονται. Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσι.] Καὶ μὴν πολλὰ τῶν ζώων οὐ σῖτον ἔδουσιν, οὐκ οἶνον πίνουσι, καὶ οὔτε ἄναιμα, οὔτε ἀθάνατά εἰσι. Τοίνυν προσυπακουστέον τὸ, οὐκ ἔδουσι σῖτον, ἀλλ' ἀμβροσίαν. οὐ πίνουσιν αἴθοπα οἶνον, ἀλλὰ νέκταρ. Ἔδουσιν.] Ἐσθίουσιν. Αἴθοπα.] Μέλανα. 342. Τοὔνεκα.] Τούτου χάριν. Ἀναίμονες.] Ἄνευ αἵματος. Ἀναίμονες μὲν, ἐπεὶ οὐ τρέφονται· ἀθάνατοι δὲ, ὅτι ἀναίμονες. Ὁ γὰρ θάνατος ψύξει τοῦ θερμοῦ γίγνεται. 343. Ἰάχουσα.] Βοήσασα, κράξασα. Κάββαλε.] Κατέβαλε. 344. Μετὰ χερσί.] Διὰ τῶν ἑαυτοῦ χειρῶν. Ἐρύσατο.] Ἐφύλαξεν, ἔσωσε. 345. Κυανέῃ νεφέλῃ.] Μελαίνῃ νεφέλῃ. Λέγει δὲ, τῇ ἀορασίᾳ. 347. Τῇ δ' ἐπί.] Ἐπὶ ταύτῃ δέ. 348. Εἶκε.] Ὑποχώρει. Δηϊοτῆτος.] Τῆς μάχης. Παρὰ τὸ ἐν αὐτῇ πολλοὺς δῃοῦσθαι, ὅ ἐστι, κόπτεσθαι. 349. Ἦ οὐχ ἅλις.] Ἦ οὐχ αὔταρκες. Ἀνάλκιδας.] Ἀσθενεῖς. Ἠπεροπεύεις.] Ἀπατᾷς διὰ τοῦ ἔρωτος τοὺς

εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦτέ σ' ὀΐω
ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι.
  Ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο· τείρετο δ' αἰνῶς.
τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος ἔξαγ' ὁμίλου,
ἀχθομένην ὀδύνῃσι· μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.
εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
ἥμενον· ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω·
ἡ δὲ, γνὺξ ἐριποῦσα, κασιγνήτοιο φίλοιο,
πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους·
  Φίλε κασίγνητε, κόμισαί τε με, δός τε μοι ἵππους,

353. Forte fuit τὴν μὲν Ϝῖρις compara 368.
359. vulg. κασίγνητ' ἐκκόμισαι et mox δὸς δέ μοι.

352. ἀλύουσα, ἀδημονοῦσα, dolore affecta.—353. Iris nunc intervenit, nullo Junonis aut Jovis jussu: Simile monitum jam sup. Γ. 121. locum habebat. χροῦς ἐμελαίνετο sanguine e vulnere emicante; non livore.—355. Mars sup. vs. 35. 36. ex composito e pugna a Minerva abductus ad Scamandrum consederat. Quod autem ἐπ' ἀριστερὰ dictum est, a partibus Trojanorum intelligendum est, in quibus versabatur Venus; pugnabatur in campo inter Simoentem et Scamandrum; Trojanis Scamander a læva erat; at pugnæ fortuna vertebatur in altero cornu versus Simoentem, adeoque in dextra Trojanorum et læva Achivorum parte. Venus itaque pugna excedens sinistrorsum ad Martem se confert, ad Scamandrum sedentem.—356. (ἐν) ἠέρι δὲ ἐκέκλιτο (ἐπὶ τῇ γῇ) τὸ ἔγχος, καὶ ἵππω (scil. ἵσταντο, quod ex ἐκέκλιτο eliciendum erit:) Mars cum armis et curru caligine tectus mortalium oculis cerni non poterat.—357. γνὺξ ἐριποῦσα, non ut ex Eustathio Clarke vult, ut supplex fieret Venus Marti; sed virium defectu, ut toties de heroibus vulneratis; paullo ante vs. 309. Æneas γνὺξ ἐριπὼν, manu tamen in terra se sustinens; mox vs. 370. eodem modo ἡ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης, viribus deficiens.—358. χρυσάμπυκας ἵππους, χρυσῆν ἀναδέσμην ἔχοντας, dixit habentes jubam vitta aurea vel simili alio ornamenti genere implicitam.—359. mei curam suscipe, serva me. Fratrem eum appellat, quia is, contra quam alii poetæ narrant, e Jove natus erat, secundum Hesiodum, quem sequuntur Apollodorus et alii.

ἄνδρας. 350. Πωλήσεαι.] Φοιτήσεις, παραγενήσῃ, ἢ ἀναστραφήσῃ. 351. Ῥιγήσειν.] Φρίξειν, εὐλαβηθῆναι. Ἑτέρωθι.] Ἀλλαχόσε. Πύθηαι.] Ἀκούσῃς, γνῷς. Ὁ δὲ λόγος· ἐὰν πάλιν ἔλθῃς εἰς πόλεμον, τηνικαῦτα σε κακῶς διάθωμαι, ὡς καὶ ἄλλοθί που πόλεμον ἀκούσασαν εὐλαβηθῆναι. 352. Ἀλύουσα.] Ἀδημονοῦσα, καὶ οἷον λύσιν μὴ εὑρίσκουσα τῶν κακῶν. Αἰνῶς.] Δεινῶς, χαλεπῶς. 353. Ἑλοῦσα.] Λαβομένη. Ποδήνεμος.] Τοῖς ποσὶ ταχεῖα. Ἔξαγ' ὁμίλου.] Ἐξήγαγε τοῦ πλήθους. 354. Ἀχθομένην.] Ὀδυνωμένην, βαρουμένην. Ὀδύνῃσιν.] Ὀδύναις. Μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.] Μέλαν τὸ σῶμα αὐτῆς ἐγίγνετο, ὅ ἐστιν, ἐπελιδνοῦτο τὸ καλὸν αὐτῆς σῶμα. 355. Ἐπ' ἀριστερά.] Ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν τῆς μάχης μέρος. Θοῦρον.] Τὸν ὁρμητικὸν καὶ πολεμιστήν. 356. Ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω.] Ἀντὶ τοῦ, ὁμίχλῃ δὲ αὐτοῦ ἐκεκάλυπτο τὸ δόρυ καὶ οἱ ἵπποι. ὅ ἐστιν, ἀόρατος ἦν. Ἐκέκλιτο.] Περιεκέκλιτο, περιέκειτο. Καὶ ταχέ'.] Ἀντὶ τοῦ, οἱ ταχεῖς. 357. Γνύξ.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ γόνυ. Ἐριποῦσα.] Πεσοῦσα. 358. Χρυσάμπυκας.] Χρυσοχαλίνους, ἀπὸ μέρους, ἢ, χρυσοκόμους. Κυρίως γὰρ ἄμπυξ καλεῖται σειρὰ κατάχρυσος, ἡ ἀπὸ μετώπου τεινομένη, ᾗ συνδοῦνται αἱ τρίχες. Ἤιτεεν.] Ἤιτει. 359. Φίλε.] Προσφιλέστατε. Κασίγνητε.] Ἀδελφέ. Ἐκκόμισαι.] Ἐπιμελείας καταξίωσον, πε-

ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστί.
λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ
Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους·
ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν, ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσὶ,
μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον.
ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
λύσασ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
ἡ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη,
μητρὸς ἑῆς· ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιώνων
μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
οὖτά με Τυδέος υἱὸς, ὑπέρθυμος Διομήδης,

363. vulg. τῇ δ' Ἄρης. 365. πὰρ δέ Fοι Fῖρις quæ vitiosa sunt v. Obss.
366. ἀFέκοντε vulgo ἄκοντε. 368. ὠκέα Fῖρις.
371. μητρὸς Fῆς—θυγατέρα Fήν. 372. κατέρεξε, Fέπος.

365. Præsto est ad ministerium currus regendi Iris, ut alibi quoque: ἐμάστιξε δὲ τοὺς ἵππους, ὥστε αὐτοὺς ἐλᾶν τὸ ἅρμα.—369. In Olympo et hoc vides humano more adornatum, ut equilia ibi sint.

371—417. Dione exemplis aliorum deorum, qui et ipsi mala a mortalibus perpessi sunt, memoratis, filiam solatur et vulnus sanat. Ornatus locus mythis e priscis, ut probabile fit, carminibus petitis; res in iis diverso consilio memoratæ a poeta ita inflectuntur, ut jam olim deos a mortalibus male habitos esse doceat Dione. Sunt exempla Martis, Junonis, ac Plutonis. Infra Ξ. 249. sq. videbimus aliud. Somni male a Jove mulcati propter Herculem naufragum sopito Jove.

374. μαψιδίως vocabulum generale pro singulari, temerarie, ὑβριστικῶς. nam per se μὰψ est οὐ κατὰ κόσμον, ut sup. B. 214. vidimus. ἐνωπῇ. (ἐν) ἐνωπῇ, palam, publice,

ρίσωσον. Ὅθεν ἱπποκόμοι, οἱ ἐπιμελούμενοι τῶν ἵππων. 360. Ἵνα.] Ὅπου. Ἕδος.] Ἕδρασμα, κάθισμα, οἶκος. 361. Λίην.] Λίαν, πάνυ. Ἄχθομαι.] Βαροῦμαι ὑπὸ τοῦ τραύματος. 362. Ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο.] Ὃς οὐκ ἂν ἀπόσχοιτο οὔτε τῆς πρὸς τὸν Δία μάχης. 364. Ἀκηχεμένη.] Λυπουμένη. 365. Πὰρ δέ οἱ.] Πὰρ αὐτὴν δέ. Λάζετο.] Ἐλάμβανε. 366. Μάστιξεν.] Ἔπληξεν. Ἐλάαν.] Ἐλαύνειν. Οὐκ ἄκοντε.] Οὐκ ἀπροθύμως, ἀλλὰ προθύμως. Πετέσθην.] Ἔτρεχον. ὑπερβολικῶς. 367. Αἰπύν.] Ὑψηλόν. 368. Ποδήνεμος.] Τοῖς ποσὶ ταχεῖα. 369. Παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.] Παρέβαλε δὲ αὐτοῖς τὸ θεῖον ἔδεσμα. Ὅ ἐστι, τροφήν. 371. Ἀγκάς.] Εἰς τὰς ἀγκάλας. Ἐλάζετο.] Ἐλάμβανε. Θυγατέρα ἥν.] Τὴν ἑαυτῆς θυγατέρα. 373. Τίς νύ σε.] Τίς δή σε. Τοιάδ' ἔρεξε.] Τοιαῦτα εἰργάσατο, ἢ ἔδρασεν. Οὐρανιώνων.] Τῶν ἐν οὐρανῷ οἰκούντων θεῶν, ἢ ἀπὸ τοῦ Οὐρανοῦ τὸ γένος ἐχόντων. 374. Μαψιδίως.] Ματαίως. Ῥέζουσαν.] Πράττουσαν. Ἐνωπῇ.] Ἐν ὄψει, φανερῶς. 376.

οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο,
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.
οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
ἀλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη, δῖα θεάων·
τέτλαθι, τέκνον ἐμὸν, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ·
πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος, κρατερός τ' Ἐφιάλτης,

in aliorum cœtu ac conspectu.—383. Multi ex nostro ordine toleravimus mala a mortalibus inflicta, ipsi ἐπιτιθέντες ἀλλήλοις ἄλγεα h. e. κακὰ, quod infra, ubi idem effatum occurrit, 874. ἀλλήλων ἰότητι. dii hominum opera sunt usi, ut sibi mutuo mala inferrent.—385. De Aloidis alia notiora v. in Apollod. I. 7, 4. cf. Odyss. Λ.

Οὖτά με.] Ἔτρωσέ με. Ὑπέρθυμος.] Μεγαλόψυχος, γενναῖος. 377. Ὑπεξέφερον.] Ὑπεκόμιζον, ἐξέφερον. 378. Ἐστίν.] Ὑπάρχει. 379. Οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή.] Δεινὴ μάχη. Προσληπτέον δὲ τὸ, ἐστί. 382. Τέτλαθι.] Καρτέρησον. ὑπόμεινον. Ἀνάσχεο.] Ἀνάσχου. Κηδομένη περ.] Καίπερ λυπουμένη. 383. Τλῆμεν.] Ἐκαρτερήσαμεν, ὑπεμείναμεν. 384. Ἐξ ἀνδρῶν, χαλεπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.] Ὑπὸ ἀνθρώπων, ἀλλήλους κακῶς πράσσοντες. 385. Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος κρατερός τ' Ἐφιάλτης.] Ἐκαρτέρησε μὲν ὁ Ἄρης, καὶ ὑπέμεινεν. Ὦτος δὲ καὶ Ἐφιάλτης, Ἀλωέως παῖδες, καὶ Ἰφιμεδείας, κατ' ἐπίκλησιν δὲ Ποσειδῶνος, μέγιστοι καὶ ἰσχυροὶ γενόμενοι, ἔπαυσαν τοὺς πολέμους. Διὸ ἐμυθεύθη, ὅτι ἔδησαν τὸν Ἄρην. Τλῆ μὲν Ἄρης.] Ἀρίσταρχος ἀξιοῖ τὰ φραζόμενα ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ μυθικώτερον ἐκδέχεσθαι, κατὰ τὴν Ποιητικὴν ἐξουσίαν, μηδὲν ἔξω τῶν φραζομένων ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ περιεργαζομένους. Ὦτος οὖν καὶ Ἐφιάλτης γόνῳ μὲν ἦσαν Ποσειδῶνος, ἐπίκλησιν δὲ Ἀλωέως. Οὗτοι, ὑπερφυεῖς κατὰ μέγεθος γενόμενοι, τὸν Ἄρην παρ' αὐτοῖς ἔδησαν. Χρόνου δὲ διελθόντος, ἡ Ἐρίβοια, μητρυιὰ μὲν τούτων, γυνὴ δὲ Ἀλωέως, ἔπεισε τὸν Ἑρμῆν, ὅπως κλέψῃ τὸν Ἄρην, κἀκείνους αὐτοὺς, ἀντὶ τῶν δεσμῶν, εἰσπράξηται τιμωρίαν. Ὁ δὲ, πεισθεὶς, τοῦτο ἐποίησεν. Οἱ δὲ οὐδὲ τότε τῆς ὑπερηφάνου ἀδικίας ἐπαύσαντο, ἀλλὰ Ἥραν καὶ Ἄρτεμιν ἐπείραζον. Ἀγανακτήσασα δὲ Ἄρτεμις, κυνηγετοῦσιν αὐτοῖς ἔπεμψεν ἔλαφον, ἥτις μεταξὺ τῶν δύο εἰσελθοῦσα, παραιτία τελευτῆς αὐτοῖς ἐγένετο. Προϊέμενοι γὰρ ὡς ἐπ' αὐτὴν τὰ δόρατα ἀμφότεροι, τῆς μὲν ἀπέτυχον, ἀλλήλους δὲ πλήξαντες, ἀπέθανον. Ἄλλοι δὲ πιθανώτερον ἐξηγούμενοι τὰ Ὁμήρου, τοὺς Ἀλωείδας τούτους φασὶ γενέσθαι βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος. Πολλῆς δὲ καὶ βαρβάρου γῆς ἐπικρατήσαντας, καταπαῦσαι τὸν πόλεμον, καὶ τὰς εἰς αὐτὸν παρασκευὰς, καὶ ἐν εἰρήνῃ ποιῆσαι βιοτεύειν τοὺς ἀνθρώπους. Διὰ τούτου ἔδοξαν δῆσαι τὸν Ἄρην, τουτέστι, τὸν πόλεμον. Οἱ νεώτεροι δὲ ἱστοροῦσι ποιηταὶ, μόνον τὸν Ἄρην ἀπολειφθέντα τῶν ἄλλων θεῶν ἐν τοῖς Ὑπερβορέοις μέρεσι συλληφθῆναι, καὶ συνδεθῆναι ὑπὸ τῶν Ἀλωειδῶν, καὶ διατεθῆναι εἰς Κέραμον, πόλιν τῆς Καρίας καὶ ἐνταῦθα βασανισθῆναι μησὶ τρισκαίδεκα, μέχρις οὗ ἡ Ἐρίβοια, ἡ τῶν Ἀλωειδῶν μητρυιὰ, ἐμήνυσε τῷ Ἑρμῇ, ὁ δὲ ἐξέκλεψεν αὐτόν. Οἱ δέ φασιν, ἐν τῇδε τῇ ἱστορίᾳ περὶ τῶν μετεώρων διαλέγεσθαι τὸν Ὅμηρον, μαθηματικὸν ὄντα. Ἐπεὶ γὰρ ὁ Ἄρεος ἀστὴρ, ὁ Σιδήρειος καλούμενος, ἐν τῷ Λέοντι γιγνόμενος, ὀκτὼ μησὶ στηρίζει, κατὰ τοῦτο λέγειν τὸν Ποιητήν· Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας· τῷ πλείονι ἀριθμῷ χρησάμενον διὰ τὸ ἄστρον. Χάλκεον δὲ πίθον

παῖδες Ἀλωῆος, δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ.
χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας·
καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης, ἆτος πολέμοιο,
εἰ μὴ μητρυιὴ, περικαλλὴς Ἠερίβοια,

304—319.—387. χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ. ipsa hæc vox pro carcere posita antiquitatem fabulæ arguit: habitus Mars in vinculis *in ædicula ahenea*, seu æreis foribus aliisve modis instructa, seu omnino id quod firmum esset, ea voce declaravit antiquitas; qualis fuit turris ahenea Danaes. Reliqua ab humana sorte et natura in deos transferre haud erubuit rudis illa ætas, ut et *diuturnæ captivitatis ærumnis consumtum Martem interiturum fuisse* diceret, nisi liberatus fuisset: hæc enim sunt illa vs. 388. ἀπόλοιτο. Mars ἆτος πολέμοιο. ut sæpe. pertinaciter pugnans.—389. *Eeribœa*, noverca Aloidarum, quos novercali odio prosequuta esse videtur, ut Mercurio proderet locum, quo Mars a privignis custodia haberetur. Prioribus nuptiis Aloeus duxerat Iphimediam, (Apollod. I. 7, 4. §. 3.) quæ ex Neptuno pepererat

λέγει τὸν λέοντα. Ἐν γὰρ τῷ ζωδίῳ τούτῳ γενόμενος ὁ ἥλιος, ἔξοπτα ποιεῖ, καὶ μεγάλα καύματα, ὥς φησι καὶ Ἄρατος· Ἔνθα μὲν ἠελίοιο θερείτατοί εἰσι κέλευθοι. Αἵ δέ που ἀσταχύων κενεαὶ φαίνονται ἄρουραι· Ἠελίου τὰ πρῶτα συνερχομένοιο λέοντι. Βέλτιον λέγειν δὲ, ὅτι φιλοσοφεῖν βούλεται διὰ τῆσδε τῆς ῥαψῳδίας, ὡς καὶ δι' ὅλης τῆς ποιήσεως. Ἄρην οὖν ὀνομάζει τὸν θυμὸν, Ὦτον δὲ καὶ Ἐφιάλτην, τοὺς ἐν παιδείᾳ λόγους. τούτῳ γὰρ ὁ μέν τις ἐκ μαθήσεως καὶ διδασκαλίας κινεῖται· ὁ δὲ ἕτερός ἐστιν ἐνδιάθετος, καὶ ἐκ φύσεως παρεπόμενος τοῖς ἀνθρώποις. Τὸν μὲν οὖν διὰ τῆς μαθήσεως διδασκόμενον λόγον, Ὦτον προσηγόρευσεν, ὅτι διὰ τῶν ὤτων αὐτὸν καὶ τῆς ἀκοῆς ἐκμανθάνομεν παιδευόμενοι. Τὸν δὲ ἐνδιάθετον, καὶ ἐκ φύσεως παρεπόμενον τοῖς ἀνθρώποις, Ἐφιάλτην ὠνόμασεν, οἷον τὸν αὐτομάτως ἐφαλλόμενον, ἤτ' οὖν ἐπερχόμενον ταῖς διανοίαις ἡμῶν. Ὑπὸ τούτων δὲ ἀμφοτέρων φησὶ δεθῆναι τὸν Ἄρην, τουτέστι, τὸν θυμὸν, καὶ ἐπὶ πολὺ βασανισθῆναι. ἐπειδὴ οἱ ἐν παιδείᾳ λόγοι ἐκπαιδεύουσι καὶ διδάσκουσι τοὺς ἀνθρώπους, κατέχειν μὲν τὴν ὀργὴν καὶ ἐπιθυμίαν, ἥκιστα δὲ θυμῷ χρῆσθαι. ὅπερ φησὶν Ὅμηρος· κατέχεσθαι μὲν τὸν θυμὸν ἐπὶ τῶν λόγων τούτων, ἐπεὶ πάντοτε οἱ τῆς παιδείας λόγοι, ἐκπαιδεύουσι καὶ ἀναγκάζουσι τοὺς ἀνθρώπους μετὰ γνώμης ἅπαντα πράττειν, καὶ μὴ πολλάκις ὀργῇ χρωμένους κατὰ τῶν φίλων ἀνήκεστόν τι πράττειν. Ἐκδιδάσκουσι δὲ καὶ, ὃν τρόπον δεῖ γονέων ἐπιμελεῖσθαι, καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν μήδεσθαι, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. Αὖτις δὲ λυθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Ἑρμοῦ, ἢ Ἐριβοίας, τοῦτο μηνυούσης. Ἑρμῇ πάλιν ὀνομάζων τὸν λόγον, ὅτι ἑρμηνεὺς γίγνεται πάντων ὁ λόγος. Ἐρίβοιαν δὲ ὀνομάζει τὴν στάσιν, παρὰ τὸ, μεγίστῃ φωνῇ χρῆσθαι τὰ στασιάζοντα πλήθη ἐν ταῖς πόλεσιν. ἐπειδὴ πολλάκις ὁ λόγος ἐξουσίαν δίδωσι τῷ θυμῷ, χρῆσθαι τῇ οἰκείᾳ ῥώμῃ, ὅτ' ἂν ὑπὲρ πατρίδος δέοι, καὶ ὑπὲρ παίδων, καὶ γονέων, καὶ κτημάτων, καὶ πολιτείας, πρὸς πολεμίους ἀγωνίζεσθαι. τότε γὰρ ὁ λόγος οὐκ ἔτι κατέχει τὸν θυμὸν, οὐδὲ εἴργει χρῆσθαι τῇ οἰκείᾳ δυνάμει. ἀλλὰ τοὐναντίον αὐτὸν παρακελεύεται καὶ προτρέπεται χρῆσθαι κατὰ τῶν μὴ οἰκείων, μᾶλλον δὲ τῶν ἐχθίστων, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν πολεμίων ληφθέντες κακῶς πάθωμεν.
386. Ἀλωῆος.] Ἀλωέως. Κρατερῷ.] Ἰσχυρῷ. 387. Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ.] Χαλκῷ ἀγγείῳ, πίθῳ, ἢ δεσμωτηρίῳ. οἱ γὰρ Κύπριοι τὸ δεσμωτήριον κέραμον καλοῦσι. 388. Καί νύ κε.] Καὶ δὴ ἄν. Ἔνθα.] Τότε. Ἆτος πολέμοιο.] Ὁ ἀπλήρωτος καὶ ἀκόρεστος τοῦ πολέμου. 389. Εἰ μὴ μητρυιή.] Ἐὰν μὴ ἡ τοῦ Ἑρμοῦ μητρυιὰ ἡ Ἐρίβοια ἀπήγγειλε τῷ Ἑρμῇ, ἵνα ἐκκλέψῃ τὸν Ἄρην τοῦ δεσμοῦ. Ἐρίβοια δὲ, ἡ ἀέρια καὶ μεγάλα βοῶσα. Ἀντίμαχος δὲ ὁ Κολοφώνιος τὴν Ἐρίβοιαν μητρυιὰν Ὤτου καὶ Ἐφιάλτου παραδίδωσι. Περικαλλής.] Πάνυ καλή.

Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλεν· ὁ δ᾽ ἐξέκλεψεν Ἄρηα
ἤδη τειρόμενον· χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
τλῆ δ᾽ Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος,
δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν, ὀϊστῷ τριγλώχινι
βεβλήκει· τότε καί μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
τλῆ δ᾽ Ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστὸν,
εὖτέ μιν ὠὑτὸς ἀνὴρ, υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
ἐν Πύλῳ ἐν νεκύεσσι, βαλὼν, ὀδύνῃσιν ἔδωκεν·

391. δέ Fε. 394. vulg. κέν μιν. 395. ᾽AFίδης. 396. Al. ὠὐτός.

Otum et Ephialtem, ab Aloeo nutritos.—391. ἤδη τειρόμενον, χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα, captivitas gravis, ærumnosa, adeo corpus animumque viribus exhauserat, ut jam deficeret.

392—4. Juno ab Hercule sagitta percussa in pugna cum Neleo, Nestoris patre, ante Pylum: petitum ex aliqua Heraclea Homero antiquiore. τότε καί μιν. tunc eam gravissimus dolor invasit sc. ex vulnere.

395. 6. 7.—404. Spectant et hæc ad pugnam cum Neleo factam. ἐν τοῖσι non habent commodam juncturam aliam, quam ut sit: ἐν αὐτοῖς τοῖς θεοῖς, inter eosdem deos, qui mala a mortalibus illata experti sunt, vss. 383, 384. fuisse etiam Hadem. —396. Non veritus est poeta subjungere υἱὸς Διὸς, cum vs. 392. idem esset κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος.—397. ἐν Πύλῳ, ad Pylum, cui Neleus imperabat, Triphyliæ; seriores Messeniæ Pylum substituerunt. βαλὼν μὶν, ἔδωκεν (sc. αὐτὸν) ὀδύνῃσιν ἐν νεκύεσσι. trajectum sagitta dolori eum dedit, dolore affecit, in strage mortuorum sc. jacentem.

390. Ἐξήγγειλε.] Παρεκάλεσεν, ἐδεήθη. 391. Ἤδη.] Εὐθέως. Ἐπίῤῥημα χρόνου δηλωτικόν. Τειρόμενον.] Καταπονούμενον. Ἕ.] Αὐτόν. Ἐδάμνα.] Ἐδάμαζε, κατεπόνει. 392. Τλῆ δ᾽ Ἥρη.] Ἐκαρτέρησε δὲ καὶ ἡ Ἥρα. Παῖς Ἀμφιτρύωνος.] Ὁ Ἡρακλῆς. Ἑκατέραις γὰρ γενεαλογίας καλεῖ αὐτὸν ὁ Ποιητὴς, ὅτε μὲν Διὸς υἱὸν λέγων, ὅτε δὲ Ἀμφιτρύωνος. Τλῆ δ᾽ Ἥρη.] Εὔρυτος ὁ Οἰχαλίας τῆς ἐν Βοιωτίᾳ βασιλεὺς, προέθηκε τὸν τῆς θυγατρὸς Ἰόλης γάμον, τῷ κατὰ τὴν τοξικὴν αὐτὸν νικῆσαι δυναμένῳ, ἢ, ὥς τινες, τοὺς παῖδας. Παρὰ γὰρ Ἀπόλλωνος εἰλήφει τὴν τοξικήν. Ἡρακλέους δὲ διαγωνισαμένου, ἀγανακτήσας ὁ Εὔρυτος, οὐκ ἀπεδίδου τὴν κόρην. Ὀργισθεὶς δὲ Ἡρακλῆς, ἐπόρθησε τὴν Οἰχαλίαν, τὴν δὲ Ἰόλην αἰχμάλωτον ἤγαγεν. Οὐδὲ τῆς ὀργῆς ἐπαύσατο. ἀλλὰ καὶ Ἴφιτον τὸν Εὐρύτου, εἰς Τίρυνθα παραγενόμενον ἐπὶ ζήτησιν ἵππων, ξενίσας, ἀπέκτεινε. Φεύγων δὲ τὸ τοῦ φόνου μῦσος, παρεγένετο πρὸς Νηλέα, καθάρσεως τευξόμενος. Τῶν δὲ παίδων αὐτοῦ μὴ βουλομένων ὑποδέξασθαι, ὁ Νηλεὺς ἐξέβαλεν αὐτόν. Ἡρακλῆς δὲ ἐκεῖθεν χωρισθεὶς, ἐπεξενώθη Δηϊφόβῳ τῷ τῶν Ἀρκάδων βασιλεῖ. καὶ οὕτως ἐκαθάρθη τοῦ φόνου. Καὶ ὕστερον ἐπιστρατεύσας Νηλεῖ, οὐ μόνον τὴν Πύλον ἐπόρθησεν ἀλλὰ καὶ Ἥραν, Νηλεῖ συμμαχοῦσαν, ἔτρωσεν, αὐτόν τε Νηλέα τοῖς παισὶν ἅμα κτείνει, δίχα τοῦ νεωτέρου Νέστορος. Οὗτος γὰρ ἐν Γερήνοις ἀνετρέφετο, διόπερ ἐσώθη. Ὅθεν αὐτὸν Γερήνιον ὁ Ποιητὴς προσηγόρευσε. 393. Δεξιτερὸν κατὰ μαζόν.] Κατὰ τὸν δεξιὸν μαζόν. Τριγλώχινι.] Τρεῖς ἀκίδας ἔχοντι. τριγώνῳ. 394. Βεβλήκει.] Ἀντὶ τοῦ, ἔβαλε. Τότε κέν μιν.] Τότε ἂν αὐτήν. Ἀνήκεστον.] Ἀνίατον, ἀθεράπευτον. Ἄλγος.] Κακόν. 395. Ἀΐδης.] Ἅιδης. Πελώριος.] Μέγας. 396. Ὠὑτός.] Ὁ αὐτὸς ἀνήρ. Δισυλλάβως δὲ ἀναγνωστέον. Υἱὸς Διὸς Αἰγιόχοιο.] Ὁ Ἡρακλῆς. 397. Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι.] Ὁ μὲν Ἀρίσταρχος τὸν πύλον ἀκούει κατὰ μεταπλασμὸν, ἀντὶ τοῦ, Πύλην, ὡς ἀπὸ τοῦ πολύαρνι, πολυάρνῳ. Καὶ τὸ, ἐν νεκύεσσι, κυρίως ἀκούει, ἔνθα αἱ τῶν τελευτώντων ἀναχωροῦσι ψυχαί. Ἐν πύλῳ

αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον,
κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος· αὐτὰρ ὀϊστὸς
ὤμῳ ἐνὶ στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν·
τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γε τέτυκτο.
σχέτλιος, ὀβριμοεργὸς, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι.
σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱὸς,
ὅττι μάλ' οὐ δηναιὸς, ὃς ἀθανάτοισι μάχοιτο,
οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν,
ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι,

402. Erat γ' ἐτέτυκτο. 403. ὀβριμοϝεργός.
405. al. σοὶ δ' ἔπι. 406. τὸ ϝοῖδε.

Unde tamen postea animum recipere debuit, ut ad Olympum redire posset.—400. κῆδε δὲ θυμὸν, sagitta: dolore affecit eum.—401. ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων. de herbis tritis vulneri inspersis ad sistendum sanguinem et purgandum vulnus, illustratum sup. ad Δ. 218.—402. οὐ μὲν γάρ τι κ. nunc Hades, deus, mori nequit, etsi sup. 388. Mars erat periturus ἔνθ' ἀπόλοιτ' ἄρ' Ἄρης.—403. σχέτλιος, audax h. l. v. ad B. 112. ὀβριμοεργὸς, qui violenta peragit, adeoque αἴσυλα, nefaria. οὐκ ὄθετο ῥέζων, pro ῥέζειν, qui non veritus est, adeoque, qui ausus est temere. Sic O. 166. τοῦ δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ ἶσον ἐμοὶ φάσθαι. et ille audet se æquiparare mihi!—404. τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς, sagitta vulneratos dolore affecit.—405. τοῦτον ἐπανῆκέ σοι θεά.

406. Suavissimus locus: Diomedes morte immatura occumbet; non eum reducem e bello liberi gremio insidentes appellabunt patris nomine. Statuerunt itaque homines, deorum contemtores vitæ longioris beneficio privari. cf. Z. 139. 140.—410.—415. Diomedem cum fortiore congressurum auguratur, a quo occidi possit, ita non rediturum esse in patriam; quod ex eo declaravit, quod uxor ejus desiderio et luctu insomnes noctes exactura sit; et hoc iterum ad aliquid, quod tum fieri solet, revocatum est, ut repente e somno expergefacta subinde ejulatus faciat, quibus familia

ἐν νεκύεσσι.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν πύλῃ, πρὸς τῇ πύλῃ. Οὐ γὰρ ἐν τῇ πύλῃ τῶν πυλίων λέγει, ἀλλ' ἐν τῇ πύλῃ τῶν νεκρῶν, κατὰ τὴν τοῦ Κερβέρου ἀναγωγήν. Ὀδύνῃσιν ἔδωκεν.] Εἰς ὀδύνας ἔδωκε λυπούμενον. 399. Πεπαρμένος.] Διαπεπερονημένος. 400. Ἠλήλατο.] Ἐνελήλατο, ἐνήρειστο, ὑπέκειτο. Κῆδε.] Ἐλύπει, ἠνία, ἐκάκου. 401. Παιήων.] Ὁ τῶν θεῶν ἰατρός. Ὀδυνήφατα.] Τὰς ὀδύνας καταπαύοντα καὶ φθείροντα. Πάσσων.] Ἐπιβάλλων. 402. Ἠκέσατο.] Ἐθεράπευσε. 403. Σχέτλιος.] Ἀγνώμων, ἄδικος. Ὀβριμοεργός.] Μεγάλοις ἔργοις ἐπιτιθέμενος, καὶ ἰσχυρὰ διαπραττόμενος. Ἰσχυροπράγμων. Ἰσχυρὸς ἐν τῷ ἐργάζεσθαι, ἰσχυρὰ ἐργαζόμενος. Οὐκ ὄθεται.] Οὐκ ἐπιστρέφεται. Αἴσυλα.] Ἁμαρτωλὰ, παράνομα. Ὁ δὲ Ἀππίων, ἐτυμολογῶν τὴν λέξιν, φησὶ, τὰ σεσυλημένα τῆς αἴσης. τουτέστιν, ἁμαρτωλά. Βέλτιον δὲ τὸ, μὴ δοκεῖν ἐγκεῖσθαι τὰ σεσυλημένα. Οὐκ ἔτι γὰρ ἡ αἶσα φανήσεται ἐγκειμένη. Ἔστιν οὖν αἴσυλα, κατὰ παράλειψιν ἑτέρου ᾱ, δηλοῦντος κειμένην, ἀαίσυλα, ἐστερημένα τῆς αἴσης, τουτέστι, τοῦ καθήκοντος. 404. Ἔκηδε.] Ἐκάκου, ἐλύπει, κατεπόνει. 405. Ἀνῆκεν.] Ἀνέπεισε. 406. Νήπιος.] Ἄφρων. 467. Δηναιός.] Πολυχρόνιος. 408. Γούνασι.] Γόνασιν. Παππάζουσι.] Πάππα φωνοῦ-

φραζέσθω, μή τίς οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται.
μὴ δὴν Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρηστίνη,
ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶ χειρὸς ὀμόργνυ·
ἄλθετο χείρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι.
Αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

411. τίς Ϝοι. 413. Ϝοικῆας. 416. vulg. ἰχῶρ.
417. Bentl. κατηπιόϜωντο. 419. Ϝεπέεσσι.

exterreatur. Diomedes quidem ad Trojam non occubuit, nec tamen in patriam rediit, sed erroribus actus in Daunia Italiæ consedit: v. Excurs. I. ad Virgil. Æn. XI. ut adeo hæc a cyclicis aliter tractata esse appareat, quam in Iliade erant adumbrata.

418—431. Minerva et Juno Jovi in Olympo assidentes Veneri e prælio reduci dictis amaris illudunt: ac si illa fibulæ dente manum strinxisset, cum vellet unam Achivarum ad Trojanum aliquem perducere. Convertunt verba ad Jovem, Veneris patrem, obliqua dicteria in istam jaciendo. Minerva in Olympum redierat sup. vs. 133.

σι. πατέρα καλοῦσιν. Ἐτυμολογεῖ τὰς τῶν παίδων φωνάς. 412. Αἰγιάλεια.] Γυνὴ Διομήδους. Περίφρων.] Περισσόφρων, ἄγαν συνετὴ, περισσῶς φρονοῦσα. Ἀδρηστίνη.] Ἡ Ἀδράστου θυγάτηρ. Μὴ δὴν Αἰγιάλεια περίφρων Ἀδρηστίνη.] Διομήδους γυνὴ Αἰγιάλεια, ἡ νεωτάτη τῶν Ἀδράστου θυγατέρων. Τρεῖς γὰρ ἔσχε θυγατέρας ὁ Ἄδραστος· ταύτην, καὶ Ἀργείαν τὴν Πολυνείκους, καὶ Δηϊπύλην τὴν Τυδέως. Τῆς οὖν μητρὸς αὐτοῦ ἀδελφὴ ἦν. Ὁ δὲ, στρατεύσας ἐς Ἴλιον, κατέλιπε τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς οἰκίας ἐπίτροπον τὸν Σθενέλου Κομήτην. Κατέχει δὲ ὁ λόγος· τρωθεῖσαν τὴν Ἀφροδίτην ὑπὸ Διομήδους, αὐτῷ μὲν μή μνησικακῆσαι, διὰ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς ἐπικουρίαν, τὴν δὲ τούτου γυναῖκα ἐκμῆναι περὶ πορνείαν, ὡς περὶ πᾶσαν τὴν τῶν νέων ἡλικίαν συγχορεύειν ἀσελγαίνουσαν· τῷ δὲ Κομήτῃ καὶ ἔρωτα τῆς Αἰγιαλείας ἐμποιῆσαι. παραγενόμενον δὲ τὸν Διομήδην ἐξ Ἰλίου, διώκειν μετὰ δορυφόρων, ἀποκτεῖναι βουλόμενον· τὸν δὲ λοιπὸν, τοῖς ἀσθενέσι βοηθήμασι χρώμενον, καταφυγεῖν ἐπὶ τὸν Ἥρας βωμόν. Μετὰ ταῦτα δὲ ἀπῆρεν εἰς Ἑσπερίαν, καὶ παραλαβεῖν λέγεται παρὰ Δαύνου [τόπους] τινὰς εἰς κατοικισμόν. Καὶ τέλος, ἀπορούντων αὐτοῦ τῶν ἑταίρων, καὶ λιμωττόντων, τούτους μὲν τὴν Ἀθηνᾶν εἰς ἐρωδιοὺς ἀπορνεῶσαι, τὸν Διομήδην δὲ ἐνταῦθα καταστρέψαι τὸν βίον. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι. Ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν ὁ Ποιητὴς οὐ λέγει. ἀλλὰ τοῦτο λέγει, μὴ, μαχεσθέντος αὐτῷ τινὸς τῶν ἰσχυροτέρων θεῶν, ἀποθάνῃ, εἶτα τὸν θάνατον αὐτοῦ ἡ γυνὴ, μαθοῦσα, ἅμα τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ θρηνήσῃ. 413. Γοόωσα.] Θρηνοῦσα. Οἰκῆας.] Οἰκείους, οἰκέτας. Ἐγείρῃ.] Διϋπνίσῃ. 414. Κουρίδιον.] Τὸν ἐκ παρθενίας ἄνδρα γεγαμηκότα αὐτήν. Ποθέουσα.] Ποθοῦσα. 416. Ἰχῶρ'.] Ἰχῶρα. Λέγει δὲ θεῖον αἷμα. Ἡ ὑγρὰ θεῶν οὐσία ἰχὼρ καλεῖται. Ἀπεμόργνυ.] Ἀπέψα, ἀπέμασσεν. 417. Ἄλθετο.] Ἐθεραπεύετο, ἀφυγιάζετο, ὑγιὴς ἐγίγνετο. Κατηπιόωντο.] Κατεπραΰνοντο. 419. Κερτομίοις.] Ἐρεθιστικοῖς. Ἐρέθιζον.] Παρώξυνον, ἐκίνουν.

Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, ὅ ττι κεν εἴπω;
ἦ μάλα δή τινα Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνιεῖσα

421. ὅττι κε Ϝείπω.

421. Κεχολώσεαι.] Ὀργισθήσῃ. 422. Κύπρις.] Τὸ ἐπίθετον Ἀφροδίτης. Ὃ οὐκ ἐνόησαν οἱ πρὸ ἡμῶν, τί σημαίνει. Συμπλανηθέντες γὰρ τῷ Ἡσιόδῳ, ἔδοξαν, ὅτι Κύπρις λέγεται, ὥς φησιν Ἡσίοδος, Κυπρογένεια, διότι γεννᾶται Περικλύστῳ ἐνὶ Κύπρῳ. ὥσπερ καὶ τὴν φιλομειδῆ, ὅτι Μειδέων ἐξεφαάνθη. Ὅμηρος δ' οὐκ εἶπεν οὕτως. ἀλλὰ, τὴν μειδιάματα φιλοῦσαν, οἷον ἱλαρὰν, διὰ τὴν ἐγκειμένην αὐτῇ δύναμιν ἀπὸ τῆς συνουσίας. Ὥσπερ γοῦν τὸ πῦρ Ἥφαιστον λέγει ὁμωνύμως τῷ εὑρόντι, οὕτω καὶ Ἀφροδίτην ποτὲ τὴν ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα συνουσίαν, ἡνίκα ἂν περὶ τῶν μνηστήρων λέγει· Καὶ ἐκλελάθοντ' Ἀφροδίτης, Ἣν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον. μίσγοντο δὲ λάθρῃ. Τὸ οὖν ἐπίθετον τὸ διὰ τοῦ Κύπρις σημαινόμενον, ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὴν δυνάμεως Ὁμήρῳ παρείληπται. Ἔστιν οὖν κατὰ συγκοπὴν Κύπρις, οἱονεὶ κυόπορις, ἡ τὸ κύειν πορίζουσα. Ἴδιον γὰρ Ἀφροδίτης τοῦτο. Οὐ γὰρ κυΐσκουσιν αἱ γυναῖκες χωρὶς τῆς ἀφροδισιακῆς συνηθείας. Τὸ δὲ πλανῆσαν τὸν Ἡσίοδον, καὶ τοὺς ἄλλους, ἐστὶ τὸ ἐν τῇ Θ ῥαψῳδίᾳ λεγόμενον· Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη Ἐς Πάφον. ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις. Οὐκ, εἴτις δ' ἔν τινι τόπῳ γεγέννηται, ἐκεῖθεν καὶ τετίμηται, καὶ διὰ τοῦτο τῷ ἐπιθέτῳ κοσμεῖται. Οὐδέποτε γοῦν Δήλιος ὁ Ἀπόλλων παρ' Ὁμήρῳ, οὐδὲ Πύθιος. Καίτοι γε καὶ ἑκάτερον τῶν ἱερῶν οἶδε. Δι' ὧν φησι ποτὲ μέν· Δήλῳ δήποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα. Ποτὲ δέ· Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει, Φοίβου Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσῃ. Οὐδ' ἐπεί φησιν· Ἵκετο δ' εἰς Αἰγὰς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν. Αἰγαῖός ποτε εἴρηται ὁ Ποσειδῶν παρ' Ὁμήρῳ. Καὶ ἡ Κυθέρεια δὲ, καθ' Ὅμηρον, οὐχ ὅτι προσέκυρσε Κυθήροις. Οἶδε μὲν γὰρ τὰ Κύθηρα. Οὐκ ἀπὸ τούτου δὲ εἴρηται. Κυθέρεια δὲ, ἡ κευθόμενον ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ τὸν πᾶσι τῆς ἐρωτικῆς φιλίας ἐξηρτημένον ἱμάντα, οἷον τὸν ἔρωτα, ὃν πᾶσι τοῖς νέοις ἀφίησι. Διὰ γὰρ τοῦ κεστοῦ ταῦτα παρέπεται· Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστὺς, Πάρφασις, ἥτ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων. Ἐπεί τοι καὶ ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη παρὰ τοῖς εὖ λογιζομένοις, ἀπὸ τῆς ἐνεργείας, ἡ ἀπαλάλκουσα τῷ ἰδίῳ μένει τοὺς ἐναντίους. Οὐ γὰρ πειθόμεθα τοῖς νεωτέροις, οἵ φασιν, ἀπὸ Ἀλαλκομενοῦ τινὸς εἰρῆσθαι. Οὐδ', ὡς Ἐρατοσθένης παρήκουσεν Ὁμήρου, εἰπόντος, Ἑρμείας ἀκάκητα· ὁ ἀπὸ Ἀκακησίου ὄρους. ἀλλὰ, ὁ μηδενὸς κακοῦ μεταδοτικός. Ἐπεὶ καὶ δοτὴρ ἐάων. Πάντ' οὖν ἀπὸ τῶν παρεπομένων τοῖς θεοῖς. Καὶ γὰρ ἡ Γλαυκῶπις οὐκ ἀπὸ τοῦ, Ἦτ' ἄκρης θῖνα Γλαυκώπιον ἵζει· ἀλλ' ἀπὸ τῆς περὶ τὴν πρόσοψιν τῶν ὀφθαλμῶν καταπλήξεως. Καί τ' ἄλλα δὲ τῶν ἐπιθέτων ἐπιοῦσιν ἡμῖν πάρεστιν ὁρᾶν, οὐκ ἀπὸ τῶν ἱερῶν τόπων ὠνομασμένα, ἀπὸ δὲ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ψυχικῶν, ἢ νὴ Δία συμβεβηκότων περὶ τὸ σῶμα. Ὡς, λευκώλενος Ἥρη, καὶ ἀργυρόπεζα Θέτις, καὶ, Φοῖβος Ἀπόλλων, καὶ, ἀκερσεκόμης. Καὶ πάλιν ἀπὸ πράξεων. Ὡς, ἕκατος, καὶ, ἑκατηβελέτης, καὶ, ἑκηβόλος. Ἄρτεμις δὲ καὶ, ἀγροτέρη, καὶ, ἰοχέαιρα. Καὶ πάντα τὰ παραπλήσια. Καὶ γὰρ, εἰ σπανίως, Ἑλικώνιον τὸν Ποσειδῶνα εἴρηκεν, ἀπὸ Ἑλικῶνος, ὡς Ἀρίσταρχος βούλεται. Ἐπεὶ ἡ Βοιωτία ὅλη ἱερὰ Ποσειδῶνος. Οὐ γὰρ ἀρέσκει ἀπὸ Ἑλίκης. ἐπεί φησιν· Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσιν. Ἑλικήϊον γὰρ ἂν εἶπε, συγχωροῦντος τοῦ μέτρου. Δύναται Ἑλικώνιος λέγεσθαι, διὰ τὸ, ἕλικας καὶ περιφερεῖς εἶναι τὰς δίνας τῆς θαλάσσης. Ἔτι δ', εἴπερ ἦν ἡ Κύπρις ἀπὸ τῆς Κύπρου, πολλῷ μᾶλλον ἀπὸ τῆς Πάφου, ἐν ᾗ βωμός τε θυήεις αὐτῆς, Παφίη ἐλέγετο. Ἀλλ' οὐδέποτε Παφίην εἶπε τὴν Ἀφροδίτην Ὅμηρος, ὡς οἱ νεώτεροι. Καὶ γὰρ, εἴ ποτε σπανίως ἐπίθετα ἐξενήνοχε

Τρωσὶν ἅμα σπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησε,
τῶν τινα καῤῥέζουσα Ἀχαιϊάδων ἐϋπέπλων,
πρὸς χρυσέῃ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσέην Ἀφροδίτην·
Οὔ τοι, τέκνον ἐμὸν, δέδοται πολεμήϊα ἔργα·
ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο.
ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
γιγνώσκων, ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
ἀλλ' ὅγ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἅζετο, ἵετο δ' αἰεὶ
Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων·

423. vulg. ἅμ' ἑσπέσθαι. 425. χεῖρα Ϝαραιήν. 428. πολεμήϊα Ϝέργα.
429. μετέρχεο Ϝέργα. 433. ὅ Ϝοι. 434. ἅζετο Ϝίετο. 437. δέ Ϝοι.

424. E versu 422. repetit: τῶν, τούτων, τῶν Ἀχαιϊάδων, τινὰ καταρέζουσα, demulcendo Achaicarum feminarum aliquam, (sup. 372. χειρί τέ μιν κατέρεξεν) ut se sequeretur perducentem eam ad aliquem Trojanum, incaute manum suam teneram ad ejus fibulam offendens perstrinxit.—429. ἔργα γάμοιο, sunt πράγματα γαμικὰ, h. e. ἔρωτος.

432—453. Diomedes insistit Æneæ humi prostrato, ut eum occidat et spoliet; ægre ab Apolline eum tutante reprimitur; Apollo Æneam Trojam absportat, Achivis autem pugnantibus spectrum Æneæ objicit.

432. Redit poeta ad vs. 343—6. projectum a Venere Æneam, saxo percussum, ita ut pedibus insistere nequiret, Apollo tutabatur:—433. γιγνώσκων, etsi eum haud lateret, ὅ (καθ') ὅ, ὅτι χεῖρας ὑπερεῖχεν αὐτοῦ Apollo: antiqua loquendi forma, aliquoties obvia; ut jam sup. Δ. 249. et I. 419. de tuente ac tegente alterum. Schol. br. bene: προεβέβλητο. ὑπερεμάχετο.—437. τρὶς ἐστυφέλιξέν οἱ ἀσπίδα (τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ) Ἀπόλ-

τοπικὰ, ἐξ ἡρωϊκοῦ προσώπου κατὰ τὸ εἰκὸς αὐτὰ λέγει. Ἀχιλλεὺς μὲν γὰρ Θεσσαλὸς ὢν, φησί· Ζεῦ, ἄνα Δωδωναῖε, Πελασγικὲ, τηλόθι ναίων. Καὶ Ἑκάβη· Ἀλλ' εὔχου σύγ' ἔπειτα κελαινεφέϊ Κρονίωνι, Ἰδαίῳ, ὅστε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὁρᾶται. Ἡ γὰρ Ἴδη τῆς Τροίας, οἰκείως τε ἡ Ἑκάβη ἔσχηκε παρωνομάσαι τὸν Δία Ἰδαῖον. Ὁ δ' Ὅμηρος οὐκ ἂν εἴποι ἀπὸ τῆς Κύπρου τὸ ἐπίθετον, ἐξ ἰδίου προσώπου λέγων· Ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ. Ἀχαιϊάδων.] Τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν. Ἀνιεῖσα.] Ἀναπείθουσα. 423. Ἕπεσθαι.] Ἀκολουθῆσαι. Ἔκπαγλα.] Ἐξόχως. 424. Καῤῥέζουσα.] Καταρέζουσα, πλησίον παρακαθίζουσα, καταψῶσα τῇ χειρί. Ἐϋπέπλων.] Ἐστολισμένων, εὐστόλων. 425. Περόνῃ.] Πόρπῃ ἐν τῇ περιβολῇ. Κατεμύξατο.] Κατεξέσθη. Ἀραιήν.] Ἀσθενῆ. Σημαίνει δὲ καὶ λεπτήν. 427. Χρυσῆν Ἀφροδίτην.] Καλὴν λέγει νῦν. 428. Οὔ τοι.] Οὔ σοι. οὐδαμῶς σοι. 429. Ἱμερόεντα.] Ἐπέραστα, θαυμαστά. 432. Ἐπόρουσεν.] Ἐφώρμησεν. 533. Ὑπείρεχεν.] Ὑπερεῖχε, προεβέβλητο, ὑπερεμάχετο. 434. Ἅζετο.] Ἐσέβετο. Ἵετυ.] Προεθυμεῖτο. 435. Δῦσαι.] Ἀποδῦσαι. 437. Ἐστυφέλιξε.] Διέσεισε, διεκίνησε.

ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Φράζεο, Τυδείδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν
ἶσ' ἔθελε φρονέειν. ἐπεὶ οὔποτε φῦλον ὁμοῖον
ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.
Ὣς φάτο· Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
μῆνιν ἀλευόμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γε τέτυκτο·
ἤτοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε, κύδαινόν τε.
αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
αὐτῷ τ' Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον·
ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας

438. δαίμονι Fῖσος. 439. FεκάFεργος. 441. Fῖσ' ἔθελε.
444. Fεκατηβόλου. vulg. ἀλευάμενος. 446. ὅθι Fοι.
449. ὁ Fείδωλον. 450. Fίκελον. 451. δὲ Fειδώλῳ.

λων. *repressit, retudit* clipeum Diomedis.—439. δεινὰ δ' ὁμοκλήσας. iterum δὲ in apodosi; potest sane sensu τοῦ δὴ accipi; non autem δ' per apostrophum ex δὴ factum esse potest.

440. Cave (ut modo 411. φραζέσθω)—nec aude te æquiparare diis, contendere cum diis: ἶσα φρονεῖν, h. l. ἐξισοῦσθαι. ἰσοῦν ἑαυτὸν τῷ θείῳ.

446. E pugna servatus Æneas discedit; e Diomedis manibus ab Apolline ereptus collocatur in ejus templo in Pergamo acropoli. quod et alibi memoratur: H. 83. Latona et Diana in eo templo, tanquam in domo sua, degentes, eum excipiunt, fovent, et vulneri medentur. Forte hæ deæ fuere σύνναοι, eodem in templo una cum Apolline coli solitæ; unde facile ea notio habitationis nasci potuit.—448. κύδαινον, pro ἐθεράπευον. oris decus ac venustatem ei reddiderunt; cum ex ictu in coxendice claudicasset. Notabile autem hoc, quod heros sanandus non in ædes suas, sed in templum abducitur: uti alibi heroes in templis educantur, ut B. 549. Erechtheus.

449. Apollo Æneæ εἴδωλον, spectrum, Achivis et Trojanis pugnantibus objicit. Invento hoc in Ænea suo Virgilius cum magno verborum ornatu usus est Æn. X. 636. sq. Argutantur grammatici in εἰδώλῳ; facile tamen poetæ ab umbris et animabus, aut a nubibus et nebulis ad tale phantasma procedere potuere. Similis est nu-

Φαεινήν.] Λαμπράν. 438. Ἐπέσσυτο.] Ἐφώρμησε. Δαίμονι ἶσος.] Θεῷ ὅμοιος, καὶ παραπλήσιος. 439. Ὁμοκλήσας.] Ἐπαπειλήσας, ἐπιτιμητικῶς βοήσας. 440. Φράζεο.] Σκέπτου, διαλογίζου. Φράζεο, καὶ χάζεο.] Διαλογιζόμενος ἀναχώρει. 441. Φῦλον.] Ἔθνος. 442. Χαμαὶ ἐρχομένων.] Ἀντὶ τοῦ, ἀποθνησκόντων. ἢ, ἐπὶ γῆς βαδιζόντων. ἢ, χαμαιῤῥιφῶν. ἢ, φθαρτῶν. 443. Ἀνεχάζετο.] Ἀνεχώρει. Τυτθόν.] Μικρόν. ὀλίγον. 444. Ἀλευάμενος.] Ἐκκλίνας.

445. Ἀπάτερθεν.] Ἄπωθεν. 446. Περγάμῳ.] Τῇ ἀκροπόλει τῶν Τρώων τῆς Ἰλίου οὕτω καλουμένῃ. 447. Ἰοχέαιρα.] Ἡ ἰοῖς, ὅ ἐστι, βέλεσι, χαίρουσα. τοῦτ' ἔστι, τοξική. 448. Ἀδύτῳ.] Ναῷ. Ἄδυτα γὰρ καλοῦνται οἱ τόποι τῶν ἱερῶν, εἰς οὓς οὐκ ἔξεστιν εἰσιέναι πᾶσιν. Ἀκέοντο.] Ἐθεράπευον, νῦν. ἢ, ἐπεμελοῦντο. ἢ, παρεμυθοῦντο. Κύδαινον.] Ἐδόξαζον, πρὸς δόξαν προετρέποντο. 450. Ἴκελον.] Ὅμοιον. Τοῖον.] Τοιοῦτον. 452. Δῄουν.] Διέκοπτον. Βοείας.]

ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἆρες, Ἄρες, βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν,
Τυδείδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος.
Ὣς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ.
Τρωὰς δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθὼν,
εἰδόμενος Ἀκάμαντι θοῷ ἡγήτορι Θρῃκῶν·
υἱάσι δὲ Πριάμοιο Διοτρεφέεσσι κέλευεν·
Ὦ υἱεῖς Πριάμοιο, Διοτρεφέος βασιλῆος,
ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
ἦ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃσ' εὖ ποιητῇσι μάχωνται;
κεῖται ἀνὴρ, ὃν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο·
ἀλλ' ἄγετ', ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον.

456. Ϝερύσαιο. 459. δαίμονι Ϝῖσος. 460. Ϝειπών.
461. vulg. Τρώων. 462. Ϝειδόμενος. 467. ὃν Ϝῖσον.

bes in formam Junonis efficta, quæ Ixioni objecta fuit.—453. λαισήϊον genus levioris clipei esse satis constat, unde dictum πτερόεν, κοῦφον.

454—470. Apollo Martem in Diomedem instigat. Is Acamantis persona indutus aciem instaurat. Ad pugnam igitur redintegrandam et Trojanorum virtutem excitandam tria sunt, quæ poeta comminiscitur: Mars eos inflammat, Sarpedon Hectorem increpat 471. et Æneas iterum in pugnam prodit vs. 512.

456. οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο—formula rogandi. pro ἔρυσαι, remove. Est h. l. ἐρύεσθαι *extrahere*, *educere*, non servandi caussa, verum amovere a pugna, efficere ut victus cedat.—458. (κατὰ) χεῖρα, ἐπὶ καρπῷ. ita explicat ἄκρην χεῖρα sup. vs. 336.

462. Est hic *Acamas* dux Thracum ad Hellespontum, de quo v. Il. Β. 844.—465. κτείνεσθαι λαὸν Ἀχαιοῖς, ὑπ' Ἀχαιῶν. ex more. ἐς τί; μέχρι τίνος.—466. ἦ εἰσόκεν, pro ἕως οὗ vel μέχρις ἄν.

467. κεῖται, quem interiisse putabant, Æneas, ideoque ejus corpus servare volebant.—469. ἐκ φλοίσβοιο, μάχης. ut jam vs. 322. tumultus pugnantium.

Τὰς ἀσπίδας τὰς ἐκ βοείων βυρσῶν. 453. Εὐκύκλους.] Περιφερεῖς. Εὖ ἐχούσας ἐν τῇ περιφερείᾳ. Λαισήϊα.] Βαρβαρικὰ ὅπλα, ἢ βέλη. ἢ, μικρὰ ἀσπιδίσκια, ὠμοβύρσινα σάκη, ὅπλα κοῦφα· παρὰ τὸ, ἐν τῇ λαιᾷ χειρὶ βαστάζεσθαι. 454. Θοῦρον.] Ὁρμητικὸν ἐν τῷ πολέμῳ. 455. Βροτολοιγέ.] Ἀνδροφόνε. 456. Ἐρύσαιο.] Ἑλκύσειας. 458. Χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ.] Ἐπὶ τὸν καρπὸν τῆς χειρός. 459. Ἐπέσσυτο.] Ἐφώρμησεν. 460. Ἄκρῃ.] Ἀκροπόλει. 461. Τρώων δὲ στίχας.] Τοὺς δὲ Τρῶας εἰς τάξεις. Οὖλος.] Ὀλέθριος. Ὤτρυνε.] Παρώξυνεν. 462. Εἰδόμενος.] Ὁμοιωθείς. Ἀκάμαντι.] Ὄνομα κύριον. Ἡγήτορι.] Ἡγεμόνι. 465. Ἐς τί ἔτι.] Μέχρι τίνος. 466. Εἰσόκεν.] Ἕως ἂν, μέχρις ἄν. Εὖ ποιητῇσιν.] Εὖ πεποιημέναις, εὖ καὶ καλῶς κατεσκευασμέναις. 467. Ἶσον.] Ἐπίσης. ὁμοίως. Ἐτίομεν.] Ἐτιμῶμεν. 469. Ἐκ φλοίσβοιο.] Ἐκ

Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον·
Ἕκτορ, πῆ δή τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν ἠδ' ἐπικούρων,
οἶος, σὺν γαμβροῖσι, κασιγνήτοισί τε σοῖσι·
τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼν ἰδέειν δύναμ' οὐδὲ νοῆσαι,
ἀλλὰ καταπτώσσουσι, κύνες ὣς ἀμφὶ λέοντα.
ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἵπερ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.
καὶ γὰρ ἐγὼν, ἐπίκουρος ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἥκω·
τηλοῦ γὰρ Λυκίη, Ξάνθῳ ἔπι δινήεντι,
ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱὸν,
κὰδ δὲ κτήματα πολλὰ, τά τ' ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής.
ἀλλὰ καὶ ὣς Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
ἀνδρὶ μαχήσασθαι· ἀτὰρ οὔτι μοι ἐνθάδε τοῖον,
οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ, ἤ κεν ἄγοιεν·
τύνη δ' ἕστηκας, ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις
λαοῖσι μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσι.

470. Fειπὼν—μένος θυμόν τε Fεκάστου. 475. ἐγὼ Fιδέειν.
476. κύνες Fὼς Bentl.

471—479. Increpat Sarpedon Hectorem tanquam remissius agentem eumque incendit nova virtute. Est utique oratio gravissima cum sententiis, tum verbis.—472. πῆ δή τοι μένος οἴχεται ex more pro ᾤχετο.—473. Persuaseras tibi, (ἔφης που) te solum cum propinquis et affinibus satis fore ad tutandam urbem contra hostem. ἔχειν pro tueri: sicque Schol. br. ἑξέμεν. φυλάξειν. Tum λαοὺς et ἐπικούρους inter se opponit; sunt ergo isti, qui ex urbe sunt. Erant sane Priamo L filii et generi XII. Il. Z. 244. sq. Apollod. III. 12, 5. ἐπίκουροι tamen, socii, magnum Trojanis robur addebant; quod Agamemnon conqueritur B. 130. ἀλλ' ἐπίκουροι πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν.

479. De *Lycia* hac v. B. extr.—481. κὰδ δὲ κτήματα πολλὰ, κατέλιπον δὲ κτήματα. ἃ ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής. simpliciter accipio pro adjuncto divitiarum: opes expetendæ aliis, expeti solitæ.—483. 4. nihil hic est mearum opum, quod tuendum mihi sit ne ab hostibus diripiatur.—486. ἀμυνέμεναι ὤρεσσιν. pro ὀάρεσσιν, succurrere, ad propulsandam injuriam, uxoribus. Il. I. 327. ὀάρων ἕνεκα σφετεράων sollenne in acuendis animis ad virtutem.

ταραχῆς. Σαώσομεν.] Σώσωμεν. 471. Νείκεσεν.] Ὠνείδισε. 472. Πῆ δή τοι.] Ποῦ δή σοι. Οἴχεται.] Πεπόρευται. Ἔχεσκες.] Εἶχες. 473. Φῆς.] Ἔλεγες. Που.] Ἀντὶ τοῦ, δή. Ἄτερ.] Χωρίς. Ἑξέμεν.] Ἕξειν, συνέξειν, συνεκσώσειν, φυλάξειν. 474. Γαμβροῖσιν.] Οἱ ἄνδρες τῶν θυγατέρων. Γαμβρὸς καλεῖται ὁ γήμας ὑπὸ τῶν οἰκείων τῆς γαμηθείσης. 475. Ἰδέειν.] Ἰδεῖν. Νοῆσαι.] Θεάσασθαι. 476. Καταπτώσσουσι.] Δειλιῶσιν. 477. Ἔνειμεν.] Εἰμὲν, ἐσμὲν, ὑπάρχομεν. 478. Ἥκω.] Παραγέγονα. 479. Τηλοῦ.] Μακρόθεν. Δινήεντι.] Δίνας ἔχοντι. Δῖναι δέ εἰσιν αἱ τῶν ὑδάτων συστροφαί. 481. Ἔλδεται.] Ἐπιθυμεῖ. Ἐπιδευής.] Ἐνδεής. 485. Τύνη.] Σὺ Δωρικῶς, ἀπὸ τοῦ τῦ, ἐν παραγωγῇ τύνη. ὡς, ἀπὸ τοῦ ἐγὼν, ἐγώνη. 486. Μενέμεν.] Ὑπομένειν, προθυμεῖσθαι. Ὤρεσσι.] Ταῖς γυναιξί. Παρὰ τὸ συνεζεῦχθαι τοῖς ἀν-

μήπως, ὡς ἀψῖσι λίνου ἀλόντε πανάγρου,
ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε.
οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν.
σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλητῶν ἐπικούρων,
νωλεμέως ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν.
  Ὣς φάτο Σαρπηδών· δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος·
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμάζε·
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, οὐδὲ φόβηθεν.
  Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς,

487. Editum erat λίνου που a Clarke, vitiosius quoque, cum sit Ϝαλόντε. Leg. λίνου πανάγροιο ἁλόντες. Ϝαλόντες. v. Obss. 488. δυσμενέεσσι Ϝέλωρ. 497. οἱ δὲ Ϝελίχθησαν Dawes. 498. vulg. οὐδ' ἐφόβηθεν.

487. Vereor, vide, ne tanquam reti, ab hostibus capiamini, tu et copiæ tuæ: hinc dualis ἁλόντε. ἁψῖδες δικτύου, αἱ καμπαὶ καὶ ἀγκάλαι, fila innexa mutuo et implicita. ἕλωρ καὶ κύρμα alibi quoque de præda: inf. 684. Ρ. 15. λέων ἐπὶ σώματι κύρσας sup. Γ. 83—492. νωλεμέως ἐχέμεν, pro ἀντέχειν, καρτερεῖν, absolute. Obscurum est in novissimis, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπὴν, *minis haud uti*, sitne subjectum Hector an socii; neutra ratio satis bene procedit.

493. δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος. τοῦ Ἕκτορος. ἠνίασε. θυμοδακὴς γὰρ ὁ μῦθος. ut Ven. B. Sequentia sunt ἐναργῶς dicta; et facit hoc πάλλων ὀξέα δοῦρα ᾤχετο, ut incedentem videas.

497—511. Iterum receptis animis Trojani fortiter pugnant. Locus præclare a poeta ornatur; et quidem pugnæ ardor ex effectu aliquo pugnæ.

499. Pulvere ex pugnantium concursu exorto conspersi sunt Achæi, ut area paleis, cum ventilantur frumenta messe facta. Area ista dicitur ἀχυρμιὰ, τόπος ἀλωῆς, agri, ἐν ᾧ πίπτει τὸ ἄχυρον, λικμώντων τῶν ἀνδρῶν (ut Eustath.) et ἄχυρα reddit per ἄχνην. ἱερὰς perpetuo epitheto, quia Cereri sacra omnis messis et aratio, cum frugibus et frumentis. Est ἱερὸς idem quod alias θεῖος. Omnino reddi potest: *almo in*

δράσιν. ἔνθεν καὶ συνωρὶς, τὸ συνεζευγμένον τῶν ἵππων ὄχημα. 487. Ἀψῖσιν.] Ἅμμασι, συναφαῖς. Λίνου.] Δικτύου. Ἁλόντε.] Ληφθέντες. Πανάγρου.] Τοῦ πάντα ἀγρεύοντος. 488. Ἕλωρ.] Ἕλκυσμα, ἕλασμα, καὶ ἀναίρεμα. Ἐσχημάτισται δὲ παρὰ τὸ ἑλεῖν. Κύρμα.] Ἐγκύρημα, ἔντευγμα· οἷον, ἐπίτευγμα, εὐτύχημα. Λέγει δὲ τῶν ἐχθρῶν. 489. Ὑμήν.] Ὑμετέρην. 491. Λισσομένῳ.] Δεομένῳ. 492. Νωλεμέως.] Ἀδιαλείπτως, συνεχῶς. Ἐχέμεν.] Συνέχειν, ἢ ἀντέχειν, πρὸς τὴν μάχην, καὶ μὴ ἐνδιδόναι. Ἐνιπήν.] Ἐπίπληξιν. 493. Δάκε.] Καθίκετο, καθήψατο. 494. Ἆλτο.] Καθήλατο. 495. Πάλλων.] Κινῶν. Πάντη.] Πανταχοῦ. 497. Ἐλελίχθησαν.] Συνεστράφησαν, μεταβαλλόμενοι εἰλήθησαν. 498. Ἀολλέες.] Συνεσταλμένοι, ἀθρόοι, συνηγμένοι. Φόβηθεν.] Ἐφοβήθησαν. 499. Ἄχνας.] Τὰ λεπτὰ τῶν ἀχύρων, ἢ τὰ ἄχυρα. Ἄχνη δὲ καλεῖται καὶ ὁ ἐπιπολάζων τῷ κύματι ἀφρός. Φορέει.] Φέρει, διασκορπίζει, σκεδάζει. Ἀλωάς.] Ἀλωνείας. Νῦν δὲ τοὺς τόπους, ὅπου ὁ πυρὸς πατεῖται, τουτέστιν, ἀλοᾶται. Σημαίνει δὲ καὶ τὴν δενδροφόρον γῆν, καὶ ἐν ᾗ ἀπὸ τοῦ σίτου τὰ ἄχυρα διαιρεῖται. Λικμᾷν γάρ ἐστι τὸ χωρίζειν ἀπὸ τοῦ σίτου τὸ

ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
κρίνῃ, ἐπειγομένων ἀνέμων, καρπόν τε καὶ ἄχνας·
αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὡς τότ' Ἀχαιοὶ
λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
ἂψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.
οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον. ἀμφὶ δὲ νύκτα
θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ, Τρώεσσιν ἀρήγων,
πάντοσ' ἐποιχόμενος, τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
Τρωσὶν θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην
οἰχομένην· ἡ γάρ ῥα πέλε Δαναοῖσιν ἀρηγών.

501. vulg. κρίνει. 503. vulg. κονισσάλῳ. 510. Fίδε.

agro.—500. ὅτε τε Δημήτηρ κρίνῃ καρπόν τε καὶ ἄχνας. Ita ipsa Ceres inducitur tanquam quæ cernat grana a paleis, quod ejus invento, beneficio et ope fit. ξανθὴ Δημήτηρ, Virgilio et aliis *Flava* Ceres, pulcra. Nimis argutum esset, ad flavam messem referre velle.—503. ὅν (κονίσαλον) ἵπποι ἐπέπληγον ἐς οὐρανὸν δι' αὐτῶν, ἂψ ἐπιμισγομένων. Est ἐπέπληγον pro πλήσσοντες ἤγειρον, ἤειραν, εἰς οὐρανὸν, τὴν κόνιν. δι' αὐτῶν, vel inter ipsos scil. Achivos, διὰ μέσων αὐτῶν, τῶν Ἀχαιῶν, vel, quod melius, δι' αὐτῶν, sc. Τρώων, ἂψ ἐπιμισγομένων, propter ipsos, per ipsos, iterum congressos, scil. Trojanos. Debebat sequi: οἱ γὰρ ἡνιοχῆες ὑπέστρεφον αὐτούς. sed inversa est oratio. iidem Trojani sunt vs. 506. οἱ δὲ (Nam de Achivis dictum erat jam ante) vi oppositi autem, respectu ἡνιοχέων intelligendi sunt ἐπιβάται, qui μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον, χεῖρας ἐπέφερον, manus conferentes cum Achivis.—504. οὐρανὸς πολύχαλκος, χαλκοῦς. χαλκοβατὲς δῶμα A. 426.

507. 8. Nunc Martis opera factum id ait poeta, quod nube pulveris orta fieri necesse erat, ut obscuraretur caligine acies pugnantium. Similis nox illa, de qua Ajacis preces notæ sunt P. 633. sqq. et Trojanis fugientibus mora injicitur mota pulveris nube Φ. 6. 7. ἠέρα δ' Ἥρη πίτνα πρόσθε βαθεῖαν, tum in pugna super Patrocli corpore. Est autem Ἄρης ἀμφεκάλυψε νύκτα μάχῃ, quod alias τὴν μάχην ἀέρι, νυκτί. cf. ad Θ. 331. *obduxit noctem pugnæ, et pugnam nocte.*

509. Apollo χρυσάορος, antiquo, sed obscuro, epitheto; seu ense armatus, (nam ἄορ est ξίφος, ὅπλον, δόρυ, ἠλακάτη) seu cingulo aureo indutus (ut ἄορ pro ἀορτὴρ esset). ὅς μιν ἀνώγει· jusserat sup. vss. 454—460.—510. Abierat Minerva Diomedis animo confirmato sup. vs. 133.

ἄχυρον τοῖς πτύοις. 500. Ξανθὴ Δημήτηρ.] Ὁ πυρός. Ὁ δὲ τρόπος μετωνυμία. Ἡ αὐτὴ ἡ θεὸς, ἡ γεωργικὴ ἐπιστήμη. 501. Κρίνῃ.] Διαχωρίζει. Ἐπειγομένων.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπειγόντων, καὶ συνεχῶς καὶ μετὰ βίας πνεόντων. 502. Ἀχυρμιαί.] Ἀχυροθῆκαι. οἱ τόποι, εἰς οὓς χωριζόμενα τοῦ σίτου τὰ ἄχυρα ἐκπίπτει. 503. Ὕπερθεν.] Ὑπεράνωθεν. Κονισσάλῳ.] Τῷ κονιορτῷ. 504. Πολύχαλκον.] Στερεὸν, λίαν ἰσχυρόν. Ἐπέπληγον.] Πλήσσοντες σφοδρῶς καὶ εὐτόνως ἤγειρον καὶ ἀνέπαλλον καὶ ἀνεκίνουν. 505. Ἂψ ἐπιμισγομένων.] Ἐξ ὑποστροφῆς ἐμβαλλόντων. Ὑπὸ δ' ἔστρεφον.] Ὑπέστρεφον δέ. Ἡνιοχῆες.] Ἡνίοχοι. Ἡ εὐθεῖα, ὁ ἡνιοχεύς. 506. Μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον.] Τὴν διὰ τῶν χειρῶν δύναμιν ἐναντίον ἔφερον ἀλλήλων. Ἰθύς.] Ἐπ' εὐθείας. Νύκτα.] Ἀχλύν. 507. Ἀρήγων.] Βοηθῶν. 508. Πάντοσε.] Πανταχοῦ, πανταχόσε. Ἐπεκραίαινεν.] Ἐπετέλει. Ἐφετμάς.] Ἐντολάς. 509. Χρυσαόρου.] Χρυσοφασγάνου, χρυσοῦν ξίφος ἔχοντος. Οἱ δὲ νεώτεροι, ὡς χρυσῆν κιθάραν ἔχοντος, ἀποδιδόασι τὴν λέξιν. 511. Πέλεν.] Ἐγένετο, ἦν. 512. Πίονος.] Νῦν, πλου-

αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα· μετάλλησάν γε μὲν οὔ τι·
οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν Ἀργυρότοξος ἔγειρεν,
Ἄρης τε βροτολοιγὸς, Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.
τοὺς δ' Αἴαντε δύω καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης
ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν, οὔτε ἰωκάς·
ἀλλ' ἔμενον, νεφέλῃσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
νηνεμίης ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν
ἀτρέμας, ὄφρ' εὕδῃσι μένος Βορέαο, καὶ ἄλλων
ζαχρειῶν ἀνέμων, οἵτε νέφεα σκιόεντα
πνοιῇσι λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·
ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδὲ φέβοντο.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, πολλὰ κελεύων·
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,

515. Ϝεῖδον. 521. οὔτε Ϝιωκάς. 522. νεφέλῃσι ϜεϜοικότες.

512—518. Nunc Æneas e vulnere sanatus et viribus refectus in prælium redit; reductus ab Apolline: ex adyto templi in acropoli sup. 448. *πίονος ἐξ ἀδύτοιο* ut sup. B. 549. *ἐῷ ἐνὶ πίονι νηῷ.*—514. *μεθίστατο, ἵστατο μεθ' αὐτοῖς*, inter, in medio eorum; ut *μετέειπε, εἶπε μετ' αὐτοῖς.*—516. *μετάλλησάν γε μὲν οὔ τι.* ingeniose additum, ad declarandum ardorem pugnantium: mirantur conspici repente eum quem cæsum putabant; nec tamen rogant, quomodo servatus sit. *πόνος* pugna.

519—540. *τοὺς δὲ Δαναοὺς ὤτρυνον*—et mox *οἱ δὲ* scil. *Δαναοὶ*, (non Ajaces, ut Eustath.) Trojanis iterum irruentibus (vs. 497. sqq.) fortiter obsistunt Achivi, ab Ajacibus, Ulysse et Diomede confirmati. Tum vs. 528—532. ab Agamemnone, qui Deicoontem prosternit 533—540.

522. Felix comparatio copiarum aciei adversæ impetum sustinentium, cum nube monti insidente, ante tempestatem ingruentem. Respondet ea alteri supra lectæ Δ. 275. sq. 523. *ἃς ἱστάνει ἀτρέμας. ἀκινήτως. ὡς αὐτὰς ἀκινήτας εἶναι.*

528. *πολλὰ κελεύων.* non potest esse *multa*, nam pauca mox profatur; sed multum magnopere est cohortatus.—529. sq. Nobiles versus, qui sequuntur, a Tyrtæo

σίου, ἢ, λιπαροῦ, εὐδαίμονος. Ἀδύτοιο.] Ναοῦ, ὃν εἰσελθεῖν οὐ ῥᾴδιον. 513. Ἧκεν.] Ἀφῆκε. 514. Μεθίστατο.] Ἐν αὐτοῖς ἔστη. Ἑτάροισι μεθίστατο.] Ἐν τοῖς ἑταίροις ἵστατο. 515. Ἀρτεμέα.] Ὑγιῆ. 516. Μετάλλησαν.] Ἐπεζήτησαν. Οὔτι.] Οὐδέν. 517. Ἔα.] Ἀντὶ τοῦ, εἴα. Πόνος.] Ἐνέργεια. Δηλοῖ δὲ νῦν κακοπάθειαν. 518. Ἄμοτον.] Ἀπλήρωτον. 521. Ἰωκάς.] Κραυγὰς, ἀπειλὰς, ἢ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ διώξεις. 523. Νηνεμίης.] Ἐπὶ νηνεμίας. Ἀκροπόλοισιν.] Ὧν περὶ τὰ ἄκρα πολοῦνται, ὅ ἐστιν, ἀναστρέφονται. 524. Ἀτρέμας.] Ἐφ' ἡσυχίας, ἄνευ τινὸς κινήσεως. Ὄφρ' εὕδῃσι.] Ὅτ' ἂν ἠρεμῇ. 525. Ζαχρειῶν.] Ἄγαν χρειωδῶν, μεγάλως πνεόντων. Σκιόεντα.] Μελαίνας σκιὰς ποιοῦντα. 526. Λιγυρῇσι.] Λιγυραῖς, ἡδείαις, ἢ ὀξείαις, σφοδραῖς. Διασκιδνᾶσι.] Διασκορπίζουσιν. Ἀέντες.] Πνέοντες. 528. Ἐφοίτα.] Ἐπορεύετο. 529. Ἀνέρες.] Νῦν

ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται·
φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.
Ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς· βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
Αἰνείεω ἕταρον μεγαθύμου, Δηϊκόωντα
Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσι
τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι·
τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς,
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσε.
δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους,

531. vulg. αἰδομένων τ' ἀ. 534. Bentl. ΔηϊκόϜωντα.
538. Legendum διὰ πρὸ δ' ἐείσατο.

expressi Eleg. II. 13.—531. ἀνδρῶν αἰδομένων sc. ἀλλήλους. αἰσχυνομένων. Nam etiam adversa pugnæ fortuna pauciores cæduntur, si fortiter, etiam cedendo, pugnatur; hoc est τὸ κερδαλέον τῆς ἀρετῆς apud Xenoph. Cyrop. VII. 1, 9. qui fortiter pugnat, plus lucri ubique aufert quam qui fugit.—532. ὄρνυται pro vulgari γίνεται. φαίνεται existit.

533—540. Exemplo suo, quæ adhortatus fuerat, roborat Agamemnon; jacta enim hasta Deicoontem Æneæ sodalem trajicit.—ἐπεὶ θοὸς ἔσκε. sane θοὸς proprie ad celeritatem et velocitatem spectat, quæ, ut ex h. l. apparet, maxime in procurrendo ante aciem spectabatur. Transiisse tamen videtur in notionem generaliorem, nam Abantes, quos graviter armatos vidimus, sunt θοοὶ B. 542. et si porro. Referendum igitur omnino esse videtur ad *acrem, impigrum, strenuum, et promtum animum, ad ardorem pugnandi:* Il. Π. 422. Αἰδὼς, ὦ Λύκιοι, πόσε φεύγετε; νῦν θοοὶ ἐστέ. *nunc estote animosi, strenui.* et 494. nunc pugna cum ardore, εἰ θοός ἐσσι, *si vir strenuus es.* et sic alibi.

539. Iterum oratio minus grammatice constituta, subjecto identidem mutato: ἡ δ' sc. ἀσπίς. διὰ πρὸ δὲ εἴσατο sc. τὸ δόρυ. ἔλασσε sc. Agamemnon. et δούπησε sc. Deicoon. Est enim ἔλασσεν Agamemnon τὸ ἔγχος διὰ ζωστῆρος ἐν γαστέρι νειαίρῃ. ἐνέλασσε τῇ γ. impegit, infixit, in imam alvi partem, qua balteus ambiebat corpus. Fuisse autem hanc partem corporis, quam balteus, ζωστὴρ, tegebat, qua thoracis ora extrema exibat, alvum inferiorem, vel ex h. l. apparet. v. Δ. 132. 133.

541—560. Æneas *Crethonem* et *Orsilochum, Diocle* natos, hasta interimit. *Diocles* Pheris habitabat, genus ducens ab *Alpheo* fluvio: ab hoc Alpheo ortus erat *Orsilochus*, cujus filius *Diocles* pater *Crethonis* et *Orsilochi:* nomine avi in hoc repetito, ut in Glauco videbimus factum Z. 154. *Dioclis* quoque mentio Od. Γ. 488. fit, ubi Telemachus et Pisistratus Nestoris f. Pylo Lacedæmonem tendentes sub vesperem perveniunt ἐς Φηρὰς (quæ h. l. est Φηρὴ) Διοκλῆος ποτὶ δῶμα, Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα. Eadem iterum in reditu Od. Ο. 186. 187. In hujus Orsilochi domo Iphitus Euryti f. et Ulysses in notitiam mutuam venerant: Od. Φ. 16. Apparet ex iisdem locis *Pheram* seu *Pheras* esse Messeniæ, quæ tum Laconicæ pars erat, quod et inde docet Strabo VIII. p. 565. cf. Pausan. IV. 1.

ἀντὶ τοῦ ἀνδρεῖοι. Ἄλκιμον.] Ἰσχυρόν. Ἕλεσθε.] Ἀναλάβετε. 531. Αἰδομένων.] Αἰσχυνομένων. Σόοι.] Σῶοι, ὑγιεῖς. Τὸ σō μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον. Πέφανται.] Πεφονευμένοι εἰσὶν, ἢ, ἀναιροῦνται. Σημαίνει δὲ καὶ τὸ, γεγένηνται φανεροὶ, φονεύονται. 534. Αἰνείεω ἕταρον.] Αἰνείεω Ἰωνικῶς. καὶ κατὰ συναλοιφὴν Αἰνείω. Αἰνείου. 535. Περγασίδην.] Περγάσου υἱόν. 536. Τῖον.] Ἐτίμων. Θοός.] Ταχὺς, πολεμικός. 538. Ἔρυτο.] Ὑπέμεινεν, ἐκώλυσεν, ἐφύλαξεν. Εἴσατο.] Διῆλθε. 539. Νειαίρῃ.] Τῇ νεάτῃ. Λέγει δὲ τὸ ἔσχατον μέρος τῆς

υἷε Διοκλῆος, Κρήθωνά τε, Ὀρσίλοχόν τε·
τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ,
ἀφνειὸς βιότοιο· γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ, ὅστ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.
ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα·
Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον·
ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
Κρήθων, Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
τὼ μὲν ἄρ' ἡβήσαντε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
τιμὴν Ἀτρείδῃς', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
ἀρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
Οἵω τώ γε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ, βαθείης τάρφεσιν ὕλης·
τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα
σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ.
τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε

546. ἄνδρεσσι Ϝανακτα. 549. Ϝειδότε.
551. Ϝίλιον. 556. Ϝίφια.

545. Alpheus per Pyliorum agrum decurrens, docet Elidis et quidem Triphyliæ urbem Pylum fuisse, diversum a Pylo Messeniæ: cf. sup. B. 591.—549. μάχης εὖ εἰδότε πάσης. cominus, eminus. jaculo, hasta. Vidimus jam B. 823.—552. τιμὴν Ἀτρείδῃσ'—ἀρνυμένω. ὥστε ἄρνυσθαι, σπουδάζοντες λαβεῖν, Ἀτρείδαις in Atridarum gratiam, τιμωρίαν παρὰ τῶν Τρώων. id agentes pro sua parte, ut pro injuria illata iis satis fieret; verbo: ut darent pœnas Trojani Atridis. cf. A. 159. 160. ἄρνυσθαι nunc de conatu ac studio capiendi, ideoque pro parare; ut de studio tuendi Z. 446. X. 159. 160. Od. A. 5.

554. Comparatio valde ornata; simpliciter expressa hæc est: ut duo leones, qui stragem faciebant inter armenta et pecudes, sternuntur tandem concursu hominum facto: sic duo fratres ab Æneа.—555. ἐτραφέτην, adoleverunt: apparet enim τρέφειν vel τράφειν notionem quoque immanentem habuisse, saltem omisso ἑαυτὸν, se alere, crescere.—558. ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσιν, σὺν, διὰ, ὑπό. ut statim: ὑπὸ χείρεσσιν Αἰνείαο.

γαστρός. 543. Ἔναιε.] Κατῴκει. Ἐϋκτιμένῃ.] Καλῶς κατεσκευασμένῃ. 544. Βιότοιο.] Νῦν, τοῦ πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδείου. 545. Ἀλφειοῦ.] Ἀλφειὸς, ποταμὸς ἐν Ἤλιδι. Εὐρὺ ῥέει.] Ἀντὶ τοῦ, εὐρέως, πλατέως. 548. Διδυμάονε.] Διδυμάονες διδύμων διαφέρουσι. καθότι οὗτοι μὲν ἀδελφοὺς δηλοῦσιν, οἱ δὲ δίδυμοι οὐκ ἐξ ἀνάγκης. κεῖται γὰρ ἡ λέξις καὶ ἐπὶ ἁπλῶς δυάδος. Τὸ ō μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον. Γενέσθην.] Ἐγενήθησαν. 550. Ἡβήσαντε.] Ἀκμάσαντες. δυϊκῶς. 551. Εὔπωλον.] Καλοὺς ἵππους ἔχουσαν, εὔιππον. Ἢ, ἐν ᾗ ἔστι καλῶς ἀναστραφῆναι. 553. Ἀρνυμένω.] Ἀντικαταλλασσομένω. 555. Τάρφεσι.] Πυκνώμασι, συνεχέσι τόποις. Ὕλης.] Συμφύτου τόπου. 556. Ἴφια.] Ἤτοι εὐτραφῆ, ἢ, κατ' εὐφημισμὸν, ἀσθενῆ, ἢ ἰσχυροποιὰ τῶν ἐσθιόντων. 557. Σταθμούς.] Τὰς ἐπαύλεις. Κεραΐζετον.] Πορθοῦσι, κενοῦσιν. 558.

καππεσέτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσι.
τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
σείων ἐγχείην· τοῦ δ' ὤτρυνε μένος Ἄρης,
τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
Τὸν δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱός·
βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
μή τι πάθῃ, μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.
τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα
ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην, μεμαῶτε μάχεσθαι·
Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστής,
ὡς εἶδε δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων·
αὐτὼ δὲ στρεφθέντε, μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
Ἔνθα Πυλαιμένεα ἑλέτην, ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
ἑσταότ' ἔγχεϊ νύξε, κατὰ κληῗδα τυχήσας·
Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον, θεράποντα

560. ἐλάτῃσι ϜεϜοικότες. 565. Τὸν δὲ Ϝίδ' Ἀντίλοχος.
572. Ϝεῖδε. 573. Ϝέρυσαν.

561—589. Adolescentum duorum ab Ænea cæsorum misertus Menelaus in Æneam irruit; irruenti se adjungit Antilochus: Quibus conspectis refugiente Ænea, ipsi Pylæmenem interficiunt et Mydonem.

563. 4. Paullo audacius Menelaus in hostes irruit, ita ut facile vitæ discrimen adire posset; hoc ingeniose a Martis Trojanis studentis consilio repetitur. τὰ φρονέων, pro τοῦτο.—567. μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο. μεγάλως δὲ αὐτοὺς ἀποτυχεῖν ποιήσειε μάχης καὶ πολέμου. privaret eos fructu et successu seu bono eventu pugnæ; cæso enim Menelao re infecta discedendum erat.—568. τὼ μὲν δὴ, Æneas et Menelaus.—571. θοὸς, *acer, animosus* vs. 536.—574. δειλὼ, Crethonem et Orsilochum—ἐνεβαλέτην χερσὶν, pro ἐνέθεντο. Schol. br. ἐνεχείρισαν. ἔθηκαν.

576. De *Pylæmene* v. B. 851.—579. κατὰ κληῗδα. supra erat adjectum παρ' ὦμον, 146. τυχήσας sc. αὐτοῦ.

580—589. *Mydon, Atymnii* f. ab Antilocho perimitur.—583. ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι,

Ἐν παλάμῃσιν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν ταῖς χερσί. 560. Καππεσέτην.] Κατέπεσον. δυϊκῶς. Ἐλάτῃσιν.] Ἐλάτη, εἶδος δένδρου. 563. Σείων.] Κινῶν. 564. Δαμείῃ.] Φονευθῇ. 566. Περὶ γὰρ δίε.] Περισσῶς γὰρ ἐφοβεῖτο. 567. Μέγα δέ σφεας.] Μεγάλως. συσταλτέον διὰ τὸ μέτρον. Ἀποσφήλειε πόνοιο.] Ἀποσφαλῆναι καὶ ἀποτυχεῖν ποιήσει τοῦ ἔργου. Πόνοιο.] Τοῦ προκειμένου ἔργου. 572. Μένοντε.] Παραμένοντας, παρεστῶτας. 574. Δειλώ.] Δειλαίους, δυϊκῶς. ἀσθενεῖς, ἀθλίους. Βαλέτην.] Ἐνεχείρισαν, ἔθηκαν. 575. Μετὰ πρώτοισιν.] Ἐν τοῖς προμαχομένοις. 576. Ἀτάλαντον.] Ἶσον. 579. Τυχήσας.] Ἐπιτυχών.

ἐσθλὸν, Ἀτυμνιάδην, (ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους,)
χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην·
αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου
κύμβαχος ἐν κονίῃσιν, ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους
δηθὰ μάλ' ἑστήκει, τύχε γάρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης,
ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσι·
τοὺς δ' ἵμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.
Τοὺς δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
καρτεραί· ἦρχε δ' ἄρα σφὶν Ἄρης καὶ πότνι' Ἐνυώ·
ἡ μὲν, ἔχουσα Κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος·
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα·
φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτορος, ἄλλοτ' ὄπισθε.
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.

585. εὐϜεργέος. 596. δὲ Ϝιδών.

inter ornamenta heroicæ ætatis sunt observanda: habenæ ex corio non modo auro, sed nunc etiam ebore ornatæ, cujus usus in mundo et ornatu heroum ætate admodum frequentatus est.—586. *κύμβαχος præceps in caput.* βρεχμὸς est quod vulgo βρέγμα· omnino pro cranio quod vulgo ἐπὶ κεφαλήν.—588. ἵππω πλήξαντε, corpus viri succusserant equi curru moto.

590—627. Hector, qui supra 495. Trojanos jam cedentes iterum in Achivos converterat, nunc fortiter pugnando terrorem Achivis injicit; ipse Diomedes retro cedit, tum duobus ab Hectore cæsis Ajax Amphium interficit, a spoliando tamen cæso prohibetur.

590. τοὺς δὲ, Menelaum et Antilochum.—592—595. præclare ad sensum ornatum hoc, Trojanam aciem superiorem factam esse Hectore strenue res gerente. ἔχουσα Κυδοιμὸν accipio *habens secum, comitem ducens.* ἄγουσα. Sch. B. ὡς φίλη, χειρὸς κατέχουσα. Nam in personam ille est mutatus ut Σ. 535. ἐν δ' Ἔρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὁμίλεον. Nec potest esse ἔχουσα ἐν χερσὶν, ut Eustathius putabat, quomodo ἐν παλάμῃσιν ἔχειν ἔγχος aliquis dicitur. Mox structuram variavit pro vulgari ὁ δὲ νωμῶν, κινῶν, ἔγχος. Mars alias dicitur adstare pugnanti; nunc hastam vibrare 594. 5. quod ad sensum legentis efficacius est; videmus Martem incedentem et hastam vibrantem ante oculos positum.—595. φοίτα non est simpliciter, incessit; sed ὥρμα. Eustath. μανιωδῶς ὁρμώμενος. Notatus vocis usus etiam alibi. Rem illustrant vss. Od. Ω. 446. ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος φαίνετο θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίνων θῦνε κατὰ μέγαρον. τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.

581. Ἀτυμνιάδην.] Ἀτυμνίου υἱόν. 583. Λεύκ' ἐλέφαντι.] Λευκὰ ὡς ἐλέφαντος. 584. Ἤλασεν.] Ἔκοψε. Κόρσην.] Κεφαλὴν, κρόταφον. 585. Ἀσθμαίνων.] Πνευστιῶν, σφοδρῶς ἀναπνέων. Εὐεργέος.] Εὖ πεποιημένου, καὶ καλῶς κατεσκευασμένου. 586. Κύμβαχος.] Ἐπὶ κεφαλὴν κυβιστῶν. Ἐπὶ βρεχμόν.] Ἐπὶ τὸ βρέγμα τῆς κεφαλῆς. 587. Ἀμάθοιο.] Ἄμαθος, ἡ κατὰ τὸ πεδίον ἄμμος. ψάμμος δὲ ἡ κατὰ τὴν θάλασσαν κόνις. 588. Βάλον.] Κατέβαλον. 589. Ἵμασεν.] Ἐμάστιξεν, ἐδίωξεν. 590. Ἐνόησεν.] Ἐθεάσατο. 591. Κεκληγώς.] Κραυγάζων, βοῶν. Εἵποντο.] Ἠκολούθουν. 592. Ἐνυώ.] Πολεμικὴ θεός. 593. Κυδοιμόν.] Τὴν ταραχὴν, τὸν θόρυβον, ἢ πόλεμον. 594. Ἐνώμα.] Διέφερεν, ἐκίνει, μετέφερε. 595. Φοίτα.] Ἀνεστρέφετο. 597. Ἀπάλαμνος.] Ἀ-

ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος, ἰὼν πολέος πεδίοιο,
στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἅλαδε προρέοντι,
ἀφρῷ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω·
ὣς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἶπέ τε λαῷ·
Ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον
αἰχμητήν τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος Ἄρης, βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
ἀλλὰ πρὸς Τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω
εἴκετε, μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν.
ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν εἰδότε χάρμης,
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην, Ἀγχίαλόν τε.
τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν Ἄμφιον Σελάγου υἱὸν, ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
ναῖε πολυκτήμων, πολυλήϊος· ἀλλά ἑ Μοῖρα

599. μορμύροντα Fιδών. 600. ἀνεχάζετο Fεῖπε.
603. Leg. πάρα τίς γε θεῶν. 604. Fοι—ἀνδρὶ FεFοικώς. 606. μενεαίνετε Fῖφι.
608. Legendum κατέκτανε εἰδότε. Fειδότε. 613. ἀλλά Fε.

597—600. Τυδείδης ἀνεχάζετο ὣς, ὡς ἀνὴρ ἀνεχάζετο (pro ἀναχάζεται) ἀνέδραμέ τε (ἀνατρέχει) ὀπίσσω, ὅτε στήῃ ἐπὶ ποταμῷ, ἰδὼν αὐτὸν σὺν ἀφρῷ μορμύροντα. Sic melius constitues ordinem verborum, quam alii faciunt, Eustathius quoque. Similia sunt verba Γ. 33. de serpente: παλίνορσος ἀπέστη,—ἄψ τ' ἀνεχώρησε. Ad ornatum faciunt reliqua. στῆ ἀπάλαμνος, 597. consilii inops. Etsi aliter accipi solet.

601. οἷον δὴ θαυμάζομεν. Diomedes recedit et socios retrocedere jubet, dum Martem Hectori adstantem cernit.—603. τῷ δ' αἰεὶ pro τῷ γάρ.—604. κεῖνος Ἄρης quem ipse quidem Diomedes cernit, sublata Minervæ beneficio caligine ab ejus oculis: vs. 127. adstabat autem Hectori Mars sub Acamantis persona; sup. 461. 2.—605. non fugam effusam fieri vult, sed converso in hostem ore eos retrocedere jubet; scilicet a Minerva jussus cum nullo deo congredi, nisi cum Venere; sup. 130. 1. cf. inf. 818.—606. μηδὲ μενεαίνειν, μὴ μενεαίνετε, προθυμεῖσθε.

607—627. Achivis recedentibus instant Trojani Hectore præeunte; occidit is Menesthem et Anchialum, Ajax Amphium, Selagi f. diversum ab alio Amphio Meropis f. de quo Β. 630. etsi et ipsum iisdem terris cum altero oriundum, ex urbe

σθενὴς, ἄπειρος, μηδὲν μηχανήσασθαι δυνάμενος. Πολέος.] Πολλοῦ. 598. Ὠκυρόῳ.] Ταχέα ῥεύματα ἔχοντι, ταχέως ῥέοντι. Ἅλαδε προρέοντι.] Εἰς τὴν θάλασσαν ἐμβάλλοντι. 599. Μορμύροντα.] Ὠνοματοπεποίηται ἡ λέξις ἀπὸ τοῦ ψόφου, τοῦ ἐν τοῖς ὕδασι γιγνομένου. 600. Ἀνεχάζετο.] Ἀνεχώρει. 601. Οἷον δή.] Ἀντὶ τοῦ, οἷον ἄρα δή. Θαυμάζομεν.] Ἐκπληττόμεθα. 603. Πάρα.] Πάρεστι. 605. Πρὸς Τρῶας τετραμμένοι.] Τοὺς Τρῶας βλέποντες. 606. Εἴκετε.] Πράως ἀποχωρεῖτε. Μενεαινέμεν.] Προθυμεῖσθαι. 608. Εἰδότε χάρμης.] Ἐπισταμένους μάχεσθαι. 612. Παισσῷ.] Παισσὸς, πόλις Τροίας, ἣν ἐν ἄλλοις Ἀπαισσὸν, μετὰ τοῦ ᾱ, προσηγόρευσε. 613. Πολυκτήμων.] Πολλὰ κτήματα ἔχων. Πολυλήϊος.] Πολλὰ λήϊα ἔχων, ἢ πολλὰ θρέμματα

ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷας·
τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλε Τελαμώνιος Αἴας,
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος.
δούπησεν δὲ πεσών. ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας
τεύχεα συλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν
ὀξέα, παμφανόωντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
αὐτὰρ ὁ λὰξ προσβὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
ἐσπάσατ'. οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
ὤμοιϊν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι.
δεῖσε δ' ὅγ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
οἳ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
οἵ ἑ, μέγαν περ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν,
ὦσαν ἀπὸ σφείων. ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
 Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην, ἠΰν τε, μέγαν τε,
ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι Μοῖρα κραταιή·

625. οἵ Fε.

Apæso ad Hellespontum. Spoliare tamen corpus Ajax haud potuit.—615. κατὰ ζωστῆρα—νειαίρῃ ἐν γαστρὶ, nam cingulum tegebat ile et alvum. cf. modo ante ad vs. 539.—620. ὁ λὰξ προσβὰς, ἐπιβὰς, ἐπιβαίνων αὐτῷ. inf. Z. 65. λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος. non est, calce; sed pedis digitis; nam de utraque pedis extremitate dicitur: docet Apollon. II. 106. et ibi Schol. Ita et inf. K. 157. Nestor Diomedem excitat λὰξ ποδὶ κινήσας.—623. δεῖσε δ' ὅγ' ἀμφίβασιν, h. τοὺς Τρῶας ἀμφιβαίνοντας, περιβαίνοντας τὸ σῶμα. cf. sup. 21.—626. ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη. ut jam Δ. 535. recedentem eum irruentes Trojani undique impellunt, pulsant, urgent.—627. πονέοντο, ἐμάχοντο.

628—669. Congressi Tlepolemus et Sarpedon, clarissimi viri, hic Jovis e Laodamia filius, ille nepos Jovis ex Hercule: homo vecors, dictis asperis Sarpedonem lacessens; qui eum jugulat, ipse vulneratur. De Tlepolemo v. sup. B. 653. sq. Sarpedonem e Lycia memoraverat B. 876. add. Z. 198. Ejus cædem a Patroclo factam

ἔχων, πολυθρέμμων. Λεία δὲ λέγεται καὶ τὰ ἐκ πολέμου λάφυρα, ἢ τὰ ἀπὸ λῃστείας. 614. Ἐπικουρήσοντα.] Βοηθήσοντα. 616. Νειαίρῃ.] Κατωτάτῃ. 617. Δούπησεν.] Ἐψόφησεν. 618. Ἔχευαν.] Δαψιλῶς ἐπέπεμψαν, ἐπέχευαν ἀθρόως. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὑγρῶν. Ἔχευαν.] Ἐξηκόντισαν. 619. Παμφανόωντα.] Λάμποντα. Σάκος.] Ἀσπὶς, ὅπλον. Ἀνεδέξατο.] Ἀνέλαβε. 620. Προσβάς.] Ἐνθορὼν, ἐμβάς. 621. Ἐσπάσατο.] Ἀνείλκυσεν. 622. Ἐπείγετο.] Κατεπονεῖτο. 623. Ἀμφίβασιν.] Τὴν ὑπερμάχησιν. ἢ, τὸν περιβάντα τῶν νεκρῶν ὑπέρμαχον. Ἀγερώχων.] Ἄγαν ἐντίμων. ἢ καὶ, ἄγαν ὑβριστῶν. 625. Ἀγαυόν.] Ἐπιφανῆ, ἔνδοξον. 626. Ὦσαν.] Ἀπώσαντο, ἀπέβαλλον. Ἀπὸ σφείων.] Ἀφ' ἑαυτῶν. Χασσάμενος.] Ἀναχωρήσας. Πελεμίχθη.] Διεσείσθη, ἀπεσείσατο τὰ ἐμπεπηγότα τῇ ἀσπίδι. Χασσάμενος πελεμίχθη.] Κατὰ ἀναστροφὴν εἴρηται, ἀντὶ τοῦ, πελεμιχθεὶς ἀνεχάσατο. 627. Πονέοντο.] Ἐνήργουν. 628. Ἡρακλείδην.] Ἡρακλέους παῖδα. Ἠΰν.] Ἀγαθὸν, γενναῖον. 629. Ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταιή.] Ἀπότομος, ἰσχυρά. Φασὶν, Εὐρώπῃ τῇ Φοίνικος ἀνθολογούσῃ φανῆναι τὸν Δία ἐν σχήματι ταύρου, κρόκον ἐκ τῶν ῥινῶν βλαστάνοντος. Ἐπικαθεσθεῖσαν δὲ τοῖς νώ-

οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
υἱός θ', υἱωνός τε Διὸς νεφεληγερέταο,
τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
πτώσσειν ἐνθάδ', ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
ψευδόμενοι δέ σε φασὶ Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
οἳ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων.
ἀλλ' οἷόν τινα φασὶ βίην Ἡρακληείην
εἶναι, ἐμὸν πατέρα, θρασυμέμνονα, θυμολέοντα;
ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν, ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
ἓξ οἴης σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.
σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί·
οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι,
ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερὸς ἐσσὶ,
ἀλλ' ὑπ' ἐμοὶ δμηθέντα πύλας Ἀΐδαο περήσειν.
Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν, Λυκίων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Τληπόλεμ', ἦτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν,

632. ἔϜειπε. 638. ἀλλ' οἷον. præstat ἀλλοῖον. 642. Ϝιλίου.
646. 'ΑϜίδαο. 648. ἀπώλεσε Ϝίλιον.

v. inf. Π. 462. sq. Pugnat autem nunc avunculus cum nepote ex fratre.—634. πτώσσειν ἐνθάδε, pro εἶναι, cum opprobrio, δειλιᾷν quasi perturbetur ejus adspectu et refugiat. Putandus autem Tlepolemus ægre ferre, quod alter isque ex adversa acie Trojanorum, a Jove se natum jactet, cujus ipse nepos erat.—638. ἀλλ' οἷόν τινα. *at quantum virum aiunt fuisse!* Alii ex veteribus probarunt meliora: ἀλλοῖόν τινα. scil. παρὰ σέ. vel παρὰ τοὺς νῦν. longe alium virum fuisse ait Herculem, qui vere Jovis filius erat, quam Sarpedon, qui se Jove natum jactabat.—640. Ad Sarpedonem qui in Trojanorum partibus erat, hoc dictum: Herculem hos ipsos Trojanos clade affecisse, urbe eversa, propter negatam sibi a Laomedonte mercedem liberatæ Hesiones, equis Trois.—641. σὺν ἀνδράσι παυροτέροισι, παύροις.—642. χήρωσε δ' ἀγυιάς. luculenta oratio ἠρήμωσεν. ἐκένωσεν ἀνδρῶν τὴν πόλιν, vastavit. Virgil. Æn. VIII. 571. *tam multis viduasset civibus urbem.*—643. at tu es homo ignavus, tuaque ignavia et socordia atteruntur copiæ sc. pugna; minuuntur cædibus factis; hoc est φθινύθειν. Inf. Z. 327. λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος μαρνάμενοι add. Π. 539. 540.

648. Sane ille, pater tuus, Hercules, urbem cepit, ira justa in Laomedontem pro-

τοις τὴν κόρην πρὸς ἀπανθισμὸν, ἁρπάσας εἰς Κρήτην ἐκόμισεν. Ἐξ ἧς φασι Σαρπηδόνα γενέσθαι, καὶ Μίνωα, καὶ Ῥαδάμανθυν. 631. Υἱωνός.] Υἱὸς υἱοῦ. ἔγγονος. 634. Ἀδαήμονι.] Ἀπείρῳ, ἀμαθεῖ. 635. Γόνον.] Υἱόν. 636. Ἐπιδεύεαι.] Ἐνδεὴς εἶ. 639. Θρασυμέμνονα.] Τολμηρὸν, θρασὺν ἐν τῷ μένειν, ἢ θρασέως ὑπομένοντα ἐν τῇ μάχῃ. Θυμολέοντα.] Λεοντόψυχον, γενναῖον. 641. Οἴης.] Οἴαις, μόναις. 642. Χήρωσεν.] Ἐκένωσεν, ἠρήμωσεν, ἐρήμους ἐποίησεν, ἐχώρισεν ἀπὸ τῶν οἰκείων. Ἀγυιάς.] Ὁδούς. 643. Κακός.] Δειλὸς, ἀσθενής. Ἀποφθινύθουσιν.] Ἀποφθείρονται. 644. Ἄλκαρ.] Ἴαμα, ἀλέξημα, βοήθημα. 646. Πύλας ἀΐδαο περήσειν.] Εἰς ᾅδου κατελθεῖν. 649. Ἀφραδίῃσιν.]

ἀνέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε·
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος. καὶ τῶν μὲν ἁμαρτῇ δούρατα μακρὰ
ἐκ χειρῶν ἤϊξαν· ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδὼν, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή·
τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψε.
Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ
βεβλήκει· αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα,
ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα, πατὴρ δ' ἔτι λοιγὸν ἄμυνεν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
ἑλκόμενον, τὸ μὲν οὔτις ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησε
μηροῦ ἐξερύσαι, δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη,

650. Fέρξαντα. 654. ἌFιδι. 656. vulg. ὁμαρτῇ.

vocatus; at tu, ejus filius, cades hic mea manu.—650. *μὶν εὖ ἔρξαντα.* *εὐεργετήσαντα, διὰ τοῦ ἀνελεῖν μὲν τὸ κῆτος, περισώσασθαι δὲ τὴν θυγατέρα Ἡσιόνην* (ut Eustath. bene reddit) *κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ*, in bene de se meritum, et mercedem, de qua conventum erat, postulantem, asperis, contumeliosis, dictis est invectus.—651. *τηλόθεν ἧκεν.* non est urgendum; additur enim amplificationis caussa; ut toties: *ἦλθον τηλόθεν ἐξ Ἀπίης γαίης* A. 270. B. 849. et al.—654. *Ἄϊς* vel *Ἅιδης κλυτόπωλος*, equis invectus ut ceteri dii, epitheton ornans: nihil amplius.

656. *ἁμαρτῇ*, una. eodem tempore.—659. *κατ' ὀφθαλμῶν* junge. *νὺξ ἐκάλυψέ μιν κατ' ὀφθαλμῶν.* pro vulgari *τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.* ut *νὺξ κατεχύθη ὀφθαλμῶν.*

664. *βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρόν.* non simpliciter, onerabat; sed, gravi dolore afficiebat. Υ. 480. *χεῖρα βαρυνθεὶς*, vulnere.—665. *τὸ μὲν οὔτις ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησε μηροῦ ἐξερύσαι·* qui eum manibus subjectis ducebant hastam non animadverterant inhærentem vulneri, adeoque nec iis in animum venerat eam extrahere; subjectum *τὸ δόρυ* repe-

Ἀνοίαις. 650. Εὖ ἔρξαντα.] Εὖ ποιήσαντα. Ἠνίπαπεν.] Ἐπέπληξεν. 653. Ἐξ ἐμέθεν.] Ἐξ ἐμοῦ. Τεύξεσθαι.] Γενήσεσθαι. Δαμέντα.] Δαμασθέντα, φονευθέντα, ἀναιρεθέντα. 654. Εὖχος.] Καύχημα, δόξαν. Κλυτοπώλῳ.] Ἐνδόξους ἵππους ἔχοντι. οὗ κλυτή ἐστιν ἡ ἐπιπώλευσις. οἷον ἀκουστὴ, διὰ τὰς ἐπὶ τοῖς ἀποθανοῦσιν οἰμωγάς. Ἢ ἔοικε, τῷ ἐπιθέτῳ καὶ κατ' αὐτοῦ κεχρῆσθαι, διὰ τὴν τῆς Περσεφόνης ἁρπαγήν. κλυτοπώλῳ, τῷ ἱππικῷ. 655. Ἀνέσχετο.] Ἀνέτεινε. Μείλινον.] Μελέϊνον, ἐκ μελίνου ξύλου κατεσκευασμένον. Μελία δὲ, εἶδος δένδρου. ἢ μακρόν. 656. Ὁμαρτῇ.] Ὁμοῦ καὶ κατὰ ταὐτὸν ἄφεσις καὶ συντυχία. 658. Διαμπερές.] Διαμπὰξ, διόλου. Ἀλεγεινή.] Ἀλγεινὴ, ἐπίπονος. 659. Ἐρεβεννή.] Σκοτεινή. 661. Διέσσυτο.] Διῆλθε. Μαιμώωσα.] Ἐνθουσιῶσα, καὶ ὀξέως ὁρμῶσα. Ἢ, τοῦ αἵματος γευστικῶς ἔχουσα. Καὶ ἔστιν αἱμώωσα, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ μ, μαιμώωσα. 662. Ἐγχριμφθεῖσα.] Ἐμπαγεῖσα, ἐμπελασθεῖσα. Λοιγόν.] Ὄλεθρον. Ἄμυνεν.] Ἀπέστρεψεν, ἀπεκώλυσεν. 665. Ἑλκόμενον.] Ἀπαιωρούμενον. Ἐπεφράσατο.] Ἐνενόησεν, ἐνε-

σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς,
τλήμονα θυμὸν ἔχων, μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
ἢ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν,
ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ὅγε Κοίρανον εἷλεν, Ἀλάστορά τε, Χρομίον τε,
Ἄλκανδρόν θ', Ἅλιόν τε, Νοήμονά τε, Πρύτανίν τε.
καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν, Διὸς υἱὸς, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπε·
Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
κεῖσθαι, ἀλλ' ἐπάμυνον. ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
ἐν πόλει ὑμετέρῃ· ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε

670. δέ Fοι. 682. ἄρα Fοι. 683. Διὸς υἱὸς Fέπος vitiose. Scilicet debuit esse χάρη δ' ἄρα οἱ Διὸς υἱὸς Σαρπηδὼν προσιόντι Fέπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔFειπε. 684. με Fέλωρ.

titum in clausula sententiæ.—667. σπευδόντων αὐτῶν ὄφρ' ἐπιβαίη· nam iis, qui in eo absportando occupati erant, jam satis laboris impendendum erat in hoc ipso, ut eum currui imponerent.

669—710. Ulysses Tlepolemi cædem ulturus Lyciorum cædem facit, donec Hector iis auxilio venit. Sarpedon abductus deliquium passus recreatur. Hector stragem Achivorum edit.—670. μαίμησε impetu irruendi ferebatur Ulysses animo incenso; ἐταράχθη, commotus est animo.—673. ἢ ὅγε τῶν πλεόνων. τῶν αὐτῶν, τῶν Λυκίων. At πλεόνων est pro τοῦ πλήθους, ut sæpe; et sequitur mox vs. 676. πληθύς. sunt οἱ πολλοὶ Atticorum, quod bene comparavit Koeppen. Mox tamen 679. πλέονες sunt plures. In aliis locis dubitari interdum potest, utro sensu accipiendum sit, uti K. 506.

682. χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι. accessu ejus lætatus est—684. μὴ δή με—illustrant hæc πόνον 667. obsistebant Achivi conglobati et urgebant, quo minus auferentes Sarpedonem progredi possent. ἔπειτά με. vulgaris oratio esset: tuere me, ut saltem

θυμήθη. 666. Ἐξερύσαι.] Ἐξελκῦσαι. 670. Τλήμονα.] Εὔτολμον, ὑπομονητικόν. Μαίμησεν.] Ἐταράχθη, ἢ, ἐνεθουσίασε. 671. Μερμήριξεν.] Ἐνενόησε. 672. Προτέρω.] Πρότερον, εἰς τοὔμπροσθεν. Ἐριγδούποιο.] Μεγαλοήχου, μεγαλοψόφου. 674. Μόρσιμον.] Πεπρωμένον, εἱμαρμένον. 676. Τῷ ῥα.] Διὸ δή. Κατὰ πληθύν.] Εἰς τὸ πλῆθος. Τράπεν.] Ἔτρεψεν, ἔβαλεν. 680. Ὀξὺ νόησε.] Ταχέως ἐνόησεν, ἐθεάσατο. 681. Κεκορυθμένος.] Καθωπλισμένος. 682. Δεῖμα.] Φόβον, εὐλάβειαν. Προσιόντι.] Προσελθόντι. 683. Ὀλοφυδνόν.] Οἰκτρὸν, θρηνῶδες. 685. Αἰών.] Ὁ τοῦ ἀνθρώπου βίος. 686. Ἔμελλον.] Ἐφώ-

νοστήσας οἰκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
ἀλλὰ παρήϊξε, λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
ὤσαιτ' Ἀργείους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
εἷσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῷ·
ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος·
τὸν δὲ λίπε ψυχὴ, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς·
αὖτις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ· ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
χάζονθ', ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξαν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς καὶ χάλκεος Ἄρης;

687. Ϝοῖκον. 694. ἄρα Ϝοι. 695. ὅς Ϝοι. 703. vulg. ἐξενάριξεν.

ad urbem deferar ibique moriar.—687. 8. suaviter pro vulgari: ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον νοστεῖν. Reddidit locum verbis suis Virgil. Æn. XI. 269. sq.

689—691. Hectoris personam præclare tuetur poeta, si singula excusseris.—693. Nobilis quercus in campo Scamandrio haud longe a porta Scæa Z. 237.—694. ὦσε θύραζε, Homericum pro ἔξω. adeoque pro ἐξῶσε, et hoc pro ἐξήγαγε. Eustath. ἐξείλκυσε.—696. hoc est λειποψυχεῖν, λειποθυμεῖν, ex vulgari modo sentiendi, animam deficere, quoties ejus vis intercluditur. Itaque ille vs. 697. ἀνέπνευσεν ἀναλαβὼν ἑαυτόν. πνοιὴ Βορέαο περιεπιπνείουσα, undique afflans, ἐζώγρει, εἰς ζωὴν ἤγειρε, εἰς τὸ ζῆν ἀνῆγε, recreavit eum, κεκαφηότα κακῶς θυμὸν, h. e. κάπτοντα, πνέοντα κακῶς τὴν ψυχὴν, ægre ducentem animam.

699—710. Achivis sensim cedentibus, multi sternuntur ab Hectore.—700. οὔτε ποτὲ προτρέποντο—e præcepto Diomedis vss. 605. 606. non tergis versis fugerunt effuse, sed facie hostibus adversa retrocesserunt. προτρέποντο ἐπὶ νηῶν pro ἐπὶ νῆας οὐκ ἔφευγον προτροπάδην.—701. οὔτε πότ' ἀντεφέροντο, ἄντην ἐφέροντο.—702. ὡς ἐπύθοντο, ex verbis Diomedis vs. 603.—704. primo nunc loco χάλκεος Ἄρης dictus, ære armatus: ut aurea Venus, auro ornata: ut bene monet Koeppen.

κειν. 687. Νοστήσας.] Ἀνακομισθείς. 688. Εὐφρανέειν.] Εὐφρανεῖν. 690. Παρήϊξε.] Παρέδραμε, παρῆλθε. Λελιημένος.] Προθυμούμενος. 691. Ὤσαιτο.] Ἀποδιώξειε. 693. Εἷσαν.] Ἐκάθισαν, καθεσθῆναι ἐποίησαν. Φηγῷ.] Δρυὶ ἱερᾷ Διός. 694. Ὦσεν.] Ἀπεώσατο. Θύραζε.] Ἔξω. Κυρίως μὲν, ἔξω τῆς θύρας· νῦν δὲ κεῖται ἀντὶ τοῦ, ἔξω. 696. Ἔλιπε ψυχή.] Ἐλιποψύχησεν. 697. Ἀμπνύνθη.] Ἀνέπνευσεν, ἀνέλαβεν ἑαυτόν. 698. Ζώγρει.] Ἀνεζωπύρει, εἰς τὸ ζῆν ἦγεν. Ἐπιπνείουσα.] Ἐπιπνέουσα. Κεκαφηότα.] Ἐκπεπνευκότα. Κάφος γὰρ, τὸ πνεῦμα. Ὅθεν καὶ κῆπος, ὁ περιπνεόμενος τόπος. 699. Χαλκοκορυστῇ.] Χαλκῷ καθωπλισμένῳ. 700. Προτρέποντο.] Προτροπάδην ἔφευγον. ὅ ἐστι, μὴ συστραφέντες, μὴ στρεφόμενοι νῦν. Προτραπῆναι γάρ ἐστι, τὸ μεταστραφέντα ἐκφεύγειν. Ἐπὶ νηῶν.] Ἀντὶ τοῦ, ὡς ἐπὶ τὰς ναῦς. 701. Ἀντεφέροντο.] Ἐξ ἐναντίας ἐφέροντο. Αἰέν.] Διαπαντός. 704. Χάλκεος Ἄρης.] Ἤτοι, ἰσχυρὸς, ἢ

ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε, μέγα πλούτοιο μεμηλὼς,
λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
ναῖον Βοιωτοὶ, μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη,
ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους

706. fuisse videtur Αἰτωλὸν Ϝοινόμαόν τε et 707. Ϝοινοπίδην.
709. δέ Ϝοι. vulg. Κηφισσίδι. 713. Ϝέπεα. 796. Ϝίλιον.

707. *αἰολομίτρην* pro simplici *αἰόλον*, vel ut sit, *ταχὺν*, celerem et agilem, motu thoracis, vel respectu fulgentis æris. Similia sunt *αἰολοθώρηξ. κορυθαίολος.*—708. 9. Oresbius Hyla Bœotiæ oriundus. v. B. 500. *μέγα πλούτοιο μεμηλὼς*, h. *πλούσιος. πλοῦτον ἔχων.* proprie, occupatus in re familiari augenda, opum ex agricultura parandarum curam habens et studium. Erat autem solum illud insigni fertilitate: unde 710. *πίονα δῆμον ἔχοντες*, h. e. agrum. v. ad Γ. 201. *λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι*, accolens, habitans ad paludem Cephissidem. *κεκλίσθαι. κεκλιμένον εἶναι* dicitur proprie de situ locorum, ut Od. Δ. 608. N. 235. tum et de inhabitantibus: *οἱ παρακείμενοι. γειτνιῶντες.* Sic. O. 740. Π. 68. habitabat ille porro *in vico frequenti πὰρ δέ οἱ ἄλλοι* etc.

711—799. Ut Hectoris Martisque impetum retundant, Juno et Minerva pugnæ interesse constituunt: armant se, currum conscendunt, bona cum Jovis venia, Olympo exeunt, ad locum pugnæ perveniunt. Præclare ornata omnia et ad *ἐνάργειαν* instructa: agunt enim deæ inter se verbis, deliberant, decernunt; nec deæ procedunt armatæ, sed ponitur ante oculos ipse rerum actus; armant se, instruunt currum, per singulas partes; ad nostrum forte sensum, usque ad fastidium; habet et hoc vim ad animum, quod apparatum divinum videmus ex mortalium cultu et more adumbratum. Sunt tandem in exitu Olympi, in ipso cursu per aerem, in descensu in littus Trojanum, plura, quæ nos delectent.

715. *ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον.* promissum vanum, sine effectu, dedimus Menelao. Quæras, ubi promissum hoc Junonis et Minervæ Menelao datum sit? In superioribus nihil memini, quo referam; ergo ad aliud carmen antiquius spectat aut est inter *τὰ σιωπώμενα.*—718. agedum, et nos interesse volumus certamini. *μέδεσθαι ἀλκῆς*, ut *φροντίζειν, μεμνῆσθαι μάχης.*

720. Locus qui sequitur nobilis est enarratione currus adornandi et equis jungendi

πολύχαλκος. διὰ τὸν ὁπλισμόν. 707. Αἰολομίτρην.] Ποικίλην μίτραν ἔχοντα. 708. Ὕλῃ.] Πόλις Βοιωτίας. Μέγα πλούτοιο μεμηλώς.] Πάνυ πεφροντικὼς τοῦ πλούτου. Μεμηλώς.] Μεμεληκώς. ἐπιμέλειαν ἔχων. 709. Κεκλιμένος.] Παρακείμενος, γειτνιῶν, περιεχόμενος. Λίμνῃ Κηφισίδι.] Τῷ Κηφισσῷ ποταμῷ. 710. Πίονα δῆμον.] Εὐδαίμονα δῆμον. 714. Ἀτρυτώνη.] Ἀκαταπόνητε. 715. Ὑπέστημεν.] Ὑπεσχόμεθα. 718. Μεδώμεθα.] Φροντίσωμεν. 720. Ἔντυε.]

Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα
χάλκεα, ὀκτάκνημα, σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς·
τῶν ἤτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
χάλκε' ἐπίσσωτρα, προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι·
πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν·
δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
ἐντέταται· δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι·
τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ

724. Ϝίτυς. 725. θαῦμα Ϝιδέσθαι.

a dea Junone, omninoque de forma ac specie curruum bellicorum. Quod 722. admoventur curribus rotæ, ἀμφιέβαλε καμπύλα κύκλα, τοὺς τροχοὺς, τῷ ἄξονι, ἀμφὶς, circumcirca, ἀμφοτέρωθεν, ἑκατέρωθεν, ut Schol. br. ne mireris, cum currus illi, humiles ac parvi, si quis domum redux factus erat, in partes suas disjuncti, super ara seu basi reponebantur, velis tecti, adversus imbrium injurias. Axis ex ferro, rotæ ex ære, octo radiis instructæ vs. 723. at orbis, curvatura rotarum, ἴτυς s. ἁψὶς, ex auro, munita laminis ex ære in exteriore superficie, 724. 725. Ergo auro, quamvis hoc ἄφθιτον, quod atteri nequit, tamen additum aliud metallum firmissimum, æs; tandem vs. 726. πλήμνη rotæ, modiolus axem ambiens. ἡ περιέχουσα τὸν ἄξονα χοινικὶς, fistula, intra quam axis volvitur, et cui radii rotæ insistunt, est ex argento. Mira metallorum varietas: qua priscos homines delectatos videmus. Axis e ferro, cujus usus ista ætate rarus, ut patet ex Ψ. 826. 834. sq. inprimis in armis, quæ fere ex ære facta. Ex ferro tamen instrumenta fabrilia Od. I. 391. sq. et domestica Il. Ψ. l. c. forte et cultri: Il. Σ. 34. Ψ. 30. etsi apud Hesiodum aratrum et vomer et cetera ex ligno sunt parata.

727. Jam currus, δίφρος, qualis fuerit, docemur; est pars superior, axi rotarum imposita, cui insistunt ὁ ἡνίοχος et ὁ παραβάτης. ea h. l. ἱμᾶσιν ἐντέταται. valde dubito an sit suspensa loris; immo vero illigata axi. Il. X. 307. ensis subter ile appensus τό οἱ ὑπὸ λαπάρην τέτατο.—728. Insistentis currui crura ut essent tuta ac tecta, latera circa τὸν δίφρον ducta erant in orbem; diremtus orbis in duas partes semicirculares, duo hemicyclia, intervallo a tergo diremta, qua currus conscendi posset: hi sunt ἄντυγες περίδρομοι dicti. cf. sup. ad 262.—729. ἐκ τοῦ δίφρου prominet temo; in cujus extrema parte alligatum jugum loris (τὰ λέπαδνα) ex eo pendentibus, quibus illigantur equi. Videmus rudem jungendorum equorum morem, qui cum monumentis antiquis convenit, e quibus apparet, equos temoni ita injunctos fuisse, ut statum mutare nequirent, et tam exiguo a curru intervallo abfuisse, ut vix intelligas, quomodo caveri potuerit, ne in poplites et crura ille impingeret in cursu concitato.

Κατεσκεύαζεν. 721. Πρέσβα.] Πρεσβυτάτη. ἔντιμος. 722. Ὀχέεσσιν.] Ὀχήμασιν, ἅρμασιν. Καμπύλα.] Ἐπικαμπῆ. Κύκλα.] Ἰωνικῶς. Κύκλους. τοὺς τροχούς. 723. Ὀκτάκνημα.] Ὀκτάραβδα, ὀκτὼ κνήμας ἔχοντα. Ἄξονι.] Ἄξων, ὁ εἰς τὰς χονικίδας ἐμβαλλόμενος ἑκατέρου τροχοῦ. Ἀμφίς.] Νῦν ἀντὶ τοῦ ἑκατέρωθεν. 724. Ἴτυς.] Ἡ περιφέρεια τοῦ ὀχήματος. ἀψῖδες δὲ, ἐξ ὧν ἡ περιφέρεια γίγνεται τοῦ τροχοῦ. ἢ ἀψὶς, εἰς ἣν αἱ κνῆμαι ἀπὸ τῆς χοινικίδος ἐμπήγνυνται. 725. Ἐπίσωτρα.] Τὰ ἐπάνω τῶν τροχῶν σιδηρᾶ, ἢ χαλκᾶ, ἃ καὶ κανθοὶ καλοῦνται. ὁ ἔξωθεν τὸν τροχὸν κατέχων σίδηρος. οἱ σιδηροῖ ἢ χαλκοῖ κύκλοι τῶν τροχῶν. Προσαρηρότα.] Προσηρμοσμένα. 726. Πλῆμναι.] Αἱ χοινικίδες τῶν τροχῶν, δι' ὧν ὁ ἄξων στρέφεται. Περίδρομοι.] Στρογγύλαι, περιφερεῖς. 728. Ἄντυγες.] Αἱ περιφέρειαι τοῦ ἅρματος αἱ παραπεπηγυῖαι. τὰ ἐπὶ τοῦ δίφρου ἡμικύκλια, ὅθεν καὶ τὰ ἡνία ἐξάπτονται. αἱ περιφέρειαι τοῦ ἁρματίου δίφρου. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ τῆς ἀσπίδος περιφέρεια, ἄντυξ καλεῖται. 729. Ῥυμός.] Τὸ μέσον τῶν ἵππων ξύλον, ᾧ συνδέδεται ὁ ζυγός. Ῥυμὸς, ὁ

δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγὸν, ἐν δὲ λέπαδνα
κάλ' ἔβαλε, χρύσει'· ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
ἵππους ὠκύποδας, μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀϋτῆς.
  Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
ἡ δὲ, χιτῶν' ἐνδῦσα, Διὸς νεφεληγερέταο
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα,
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,

731. potuit esse ἤγαγε Ϝήρη.

733—737. Minerva se armat. Classicus hic locus de Palladis habitu et armatura; nec ille fugit artifices, qui hinc profecerunt. Si πέπλος est palla, exterior vestis, et χιτὼν interior: necesse est ut dea suam tunicam exuerit, antequam Jovis tunicam indueret. φᾶρος et χιτὼν sup. Β. 42. de Agamemnone. Habet tamen et alterum locum, quod in heroica ætate haud mirationem facit, ut nullam vestem interiorem, χιτῶνα, Pallas habuerit, sed corpori nudo circumjectum πέπλον, itaque hoc in terram demisso illa χιτῶνα Jovis induit. Continebatur palla fibulis: hinc κατέχευεν h. l. ἀρθεισῶν γὰρ τῶν περονῶν, ut verbis Schol. A. utar, καταῤῥέων φαίνεται ὁ πέπλος εἰς τὸ ἔδαφος. pro hoc dixit ἐπ' οὔδει πατρὸς, sive ut sit in Jovis cubiculo, sive, quod potius habeo, ut certus οἶκος, θάλαμος, intelligatur, in quo arma asservabantur, ut in domo Ulyssis: v. c. Od. Χ. 109. ita in palatio Jovis: sic quoque Θ. 375. ὄφρ' ἂν ἐγὼ καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι. Arma sua a Jove habuisse Minervam raro, ægidem Jovis vibrasse, passim in poetis occurrit. Tandem ei quoque tanquam propria assignata est a poetis. In manu Apollinis habetur Il. Ω. 20.— τεύχεα de thorace nunc videntur accipienda, si renuas genus poni primo loco, τὰ ὅπλα, tum clipeum et galeam.

738—742. Sumitur clipeus ante galeam impositam; ita et alibi ut de Agamemnone Λ. 32. sq. 41. sq. Pro clipeo h. l. est *ægis*, e balteo humeris injecto pendens. Ægidem fimbriatam, θυσσανόεσσαν vidimus jam sup. Β. 44. sq. Terribilis autem illa est adspectu, quippe splendore oculos præstringente: hoc poeta sublimi phantasmate extulit: Ambit clipeum Fuga, h. e. Terror, qui in fugam vertit, inest in medio clipei Pugna, Robur, quo altera pars superior fit altera, Ardor seu studium insequendi fugientem, Ἰωκὴ, tum Terror, qui exanimat, Γοργὼ, Γοργείη κεφαλή. etsi enim Gorgonium caput alibi vere in clipeo expressum sculptumve narratur, nunc tamen, inter reliqua tantum ad Terroris et Pavoris notionem referri potest; sic quoque in Agamemnonis clipeo inf. Λ. 36. 37. nec aliter res se habuisse videtur in primis rei lineis in Scuto Herculis ap. Hesiod. 154. sq. interpolato ab aliis versibus aliis. θύσανοι autem, ex æreis laminis fimbriæ, ex ora clipei pendentes, antiquo more ad terrorem injiciendum additæ, satis declarant, non modo ad corpus tuendum clipeos valuisse, verum etiam ad terrendos hostes, ad τὸ ἐκφοβῆσαι ἐν τῷ διατινάσσεσθαι καὶ ἐπισείεσθαι. Eustathius huc vocat Herodoti locum (lib. IV. 189. ubi is opinatus est signa Palladis a Libycis feminis vestem et ægidem petiisse; verum bonus Herodotus, similitudine rerum inductus, per fallaciam caussæ, instituta patria ab aliis, in-

προσηρτημένος τῷ ζυγῷ κανὼν, εἰς ὀξὺ λῆγον, τὸ μέσον ξύλον. Πέλεν.] Ἦν, ὑπῆρχε. 730. Ζυγόν.] Τὸ ἐπιτιθέμενον ξύλον τοῖς τραχήλοις τῶν ἵππων. Λέπαδνα.] Τὰ περὶ τὰ στήθη τῶν ἵππων. οἱ ἱμάντες. 734. Πέπλον.] Γυναικεῖον ἔνδυμα. τοῦτ' ἔστι, χιτὼν, ὃν οὐκ ἐνεδύοντο, ἀλλ' ἐνεπερονῶντο. Κατέχευε.] Καταχυθῆναι ἐποίησε, τὰς περόνας λυσαμένη. Διὰ τοῦτο δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐνεδύοντο τὸν πέπλον, ἀλλ' ἐπερονῶντο. Ἀρθεισῶν γὰρ τῶν περονῶν, καταῤῥέων φαίνεται ὁ πέπλος εἰς τὸ ἔδαφος. Ἑανόν.] Ἰσχυρὸν, ἢ τρυφερόν. Ἐπ' οὔδει.] Ἐπὶ τῷ ἐδάφει. 737. Δακρυόεντα.] Δακρύων παραίτιον. 738. Θυσσανόεσσαν.]

δεινὴν, ἣν περὶ μὲν πάντη Φόβος ἐστεφάνωται·
ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκὴ, ἐν δὲ κρυόεσσα Ἰωκή·
ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου,
δεινή τε, σμερδνή τε, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,
χρυσείην, ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.
ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο· λάζετο δ' ἔγχος
βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσί τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον Οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
τῆς ἐπιτέτραπται μέγας Οὐρανὸς, Οὔλυμπός τε,

739. vulg. ἐστεφάνωτο. 740. κρυόεσσα Ϝιωκή.
744. Ϝεκατόν. 745. vulg. βήσατο.

primis ab Ægyptiis, repetere amat.)—741. Γοργείη κεφαλὴ πελώρου δεινοῦ, pro κεφαλὴ Γοργοῦς, πελώρου δεινοῦ, quæ est terribile monstrum; forma Pindaro et Tragicis usitata. Est illud v. 742. Διὸς τέρας, ex antiquo sermone, quo omnia magna, nova, insolita, etiam monstrosa et terribilia, Jovis seu dei nomine ornantur.

743. 744. *Galea Minervæ* est ἀμφίφαλος, habet conum cum crista, (quæ proprie λόφος est, in φάλον, conum, inserta) in omnes partes divergente. Est ea porro τετραφάληρος, in ea parte, qua frontem ambit, (στεφάνην illam dixere) quatuor clavis (*Buckeln*) ornata. Scilicet hi clavi primo ad corium vel pilum laneum, æreæ laminæ subtextum, retinendum erant infixi, mox eorum capita pro ornamentis fuere; occurrunt quoque in monumentis priscæ artis. Jam porro ea est tantæ magnitudinis, ut centum urbium turmas capere possit. Quam vasto corpore, quam terribili specie ipsam deam fuisse nunc animo fingemus, si dea tanta magnitudine fuit! Hoc unum est, quod in poeta legendo animo obversari debeat. Omne aliud animi judicium est alienum. Si hoc contendo, non contendo etiam, hoc phantasma esse ab omni reprehensione liberatum; designo tantum sensum poetæ qualis ille in his verbis adjiciendis fuisse videatur.

748. ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους. ἐμαίετο ἐπὶ τοὺς ἵππους μάστιγι. exhibet ferientem equos flagro, dum prominet corpore et extendit se, ut cædat.—749. Suave inventum, quod Horis, anni conversionibus, ministerium ad fores Cæli est datum, et quod foribus pro valvis obditur nubes; ingeniosum etiam hoc, quod accessu dearum, αὐτόμαται patuere fores, et μύκον pro ἀνεῴχθησαν.

Κροσσοὺς ἔχουσαν πανταχοῦ. 739. Ἐστεφάνωται.] Κύκλῳ περιέκειτο. 740. Ὀκρυόεσσα.] Φρικτή. Ἰωκή.] Δίωξις. 741. Γοργείη κεφαλή.] Γοργότητος εἰκών. τοῦτ' ἔστι, κατάπληξις, καὶ φόβος. Πελώρου.] Μεγάλου τέρατος. 742. Σμερδνή.] Καταπληκτικὴ, φοβερά. 743. Ἀμφίφαλον.] Φαλοὺς περὶ αὐτὴν ἔχουσαν. Φαλοὶ δέ εἰσιν οἱ κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας ἀσπιδίσκοι. Τετραφάληρον.] Τέσσαρας φαλοὺς ἔχουσαν. 744. Ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.] Πολλῶν πόλεων πολλοῖς ὄχλοις, ἁρμόσαι δυναμένην. Πρυλέεσσι.] Πεζοῖς ὁπλίταις. 745. Φλόγεα.] Λαμπρὰ, ἢ διάπυρα. 746. Βριθύ.] Βαρὺ, καὶ καταπληκτικόν. Στιβαρόν.] Ἰσχυρόν. Δάμνησι.] Δαμάζει, ἀναιρεῖ, ὑποτάσσεται. 747. Κοτέσσεται.] Ὀργισθήσεται. Ὀβριμοπάτρη.] Ὄμβριμον καὶ ἰσχυρὸν πατέρα ἔχουσα. 748. Ἐπεμαίετο.] Ἐφήπτετο, ἐπέψαυεν, ἐπεθύμει. 749. Αὐτόματοι.] Ἀφ' ἑαυτῶν. Μύκον.] Ἤχησαν. ἀνεῴχθησαν· ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. Ἔχον.] Νῦν ἀντὶ τοῦ, ἐφύλασσον. 750. Ἐπιτέτραπται.] Ἐγκε-

ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
εὗρον δὲ Κρονίωνα, θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων,
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
ἔνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξείρετο, καὶ προσέειπε·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα,
ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐμοὶ δ' ἄχος; οἱ δὲ ἕκηλοι
τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔ τινα οἶδε θέμιστα.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴκεν Ἄρηα
λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξ ἀποδίωμαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε κακῇς ὀδύνῃσι πελάζειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
μάστιξε δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην

756. προσέϝειπε. vulg. ἐξήρετο. 757. καρτερὰ ϝέργα. 759. δὲ ϝέκηλοι.
761. οὔ τινα ϝοῖδε. 763. vulg. ἐξαποδίωμαι. 765. ϝοι.
766. ἥ ϝε μάλιστα ϝέϝωθε. 768. ἀϝέκοντε. vulg. ἄκοντε.

753. Notabile Jovem iterum hic, ut A. 497. sedere extra aulam et domum in summo montis vertice; videtur hoc ad prospectum, curam et sollicitudinem spectare. Rerum species poetæ animo videtur obversari hæc: intra Οὐρανὸν, et in ipsis nubibus Olympo monti incumbentibus, esse regiam Jovis et συνοικίαν deorum; porta egressi in Olympum montem perveniebant, cujus multa erant cacumina; in summo vertice sedens Jupiter prospicit.

756. Veniam a Jove impetrant deæ, ut Martem e pugna fugare liceat.—761. ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, incitantes.

765. 6. Minervam prædatricem dictam jam vidimus Δ. 128. ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε—si solita est, necesse est mythos antiquiores fuisse poetæ notos, in quibus Minervæ et Martis congressus ac pugnæ, Martisque vulnera fuerant memorata. Non igitur ab Homero mythorum origines omnino repeti possunt. ὀδύνῃσι πελάζειν, antiqua loquendi forma, similis alteri ὀδύνῃσι μιγῆναι, utraque Pindaro quoque frequentata. Proprie πελάζειν est προσάγειν, ἐμβάλλειν εἰς ὀδύνας, *admovere dolori*, dolore afficere: et quidem h. l. ex vulnere; estque adeo pro vulnerare.—768. πετέσθην equi paullo post 772. ἐπιθρώσκουσι. Sunt duo genera motus, quibus per aerem ferri aliquem mens humana suspicatur; iis utitur poeta promiscue, nec addit, qua ope aut hoc aut illud

χείρισται, ἢ ἐξουσίᾳ δέδοται. 751. Ἀνακλῖναι.] Διαστεῖλαι, ἀναζυγῶσαι, ἀναστεῖλαι. Ἐπιθεῖναι.] Ἐπικλῖναι, ἐπιπτύξαι. 752. Κεντρηνεκέας.] Τοὺς τοῖς κέντροις, ὅ ἐστι, μάστιξι, κεντουμένους. Ἔχον.] Ἤλαυνον. 756. Ὕπατον.] Βασιλέα, ἡγεμόνα. Ἐξείρετο.] Ἐξειρώτα. 758. Ὁσσάτιον.] Ὅσον. 759. Οὐ κατὰ κόσμον.] Οὐ κατὰ τὸ προσῆκον. Ἕκηλοι.] Ἥσυχοι. 760. Τέρπονται.] Ἥδονται. 761. Ἄφρονα.] Ἀνόητον, ἀσύνετον. Ἀνέντες.] Ἀναπείσαντες. Θέμιστα.] Δικαιοσύνην. 763. Πεπληγυῖα.] Πλήξασα. Ἐξαποδίωμαι.] Ἀποδιώξω, ἐλάσω. 765. Ἄγρει μάν.] Ἄγε δή. 766. Πελάζειν.] Προσπελά-

μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον, ποταμώ τε ῥέοντε,
ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος,
ἔνθ' ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
λύσασ' ἐξ ὀχέων· περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευε.
τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
Αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι

770. ἠεροϜειδὲς—Ϝίδε. 771. ἐπὶ Ϝοίνοπα.

fiat; sin addit, alæ sunt, sensu communi ad τὸ πέτεσθαι idoneæ. v. ad Apollod. Obss. p. 119.

770. Præclarum phantasma ad reddendum equorum per aerem motum: quantum patet prospectus per aerem ex montis vertice in littore versus mare, tantum spatium inde ab Olympo Macedoniæ, illa tempore Thraciæ, ad Trojam transiliunt et uno nisu emetiuntur deorum equi. Agnoscit sublime phantasma Longinus c. 9, 5. qui etiam miraculum auget, τὴν ὁρμὴν αὐτῶν κοσμικῷ διαστήματι καταμετρεῖ· de quo cf. Pearc. Dicta sunt alia ab aliis; quid mirationem faciat, sensus quemque suus docet. τὸ ἠεροειδὲς, simpl. τὸν ἀέρα. Est autem ab Olympo prospectus versus Troadem, interjecto mari Ægæo.

773. Locus pugnæ inter Scamandrum et Simoentem Z. 4. μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων, propius tamen Scamandro. Hos duo amnes in planitie uno alveo junctos in mare olim exiisse satis constat; non tamen de loco, in quo commissa fuerint flumina; Scamandrum iis, qui ad castra Achivorum tendebant, trajiciendum fuisse docet poeta; cetera in dubitationem veniunt, multo magis, si locorum facies, quæ nunc est, comparatur.—775. ἔνθ' ἵππους ἔστησαν. Quæras, cur deæ non curru invectæ in pugnam prodeant? parata est reponsio, quod nolunt numine manifesto pugnæ interesse; latuit quoque Minerva Martem v. 844. 5. Ita sup. vs. 356. Mars etiam currum occultaverat: et Jupiter consessurus in Ida, currum et equos occultat in Gargaro Θ. 47. sq. et Neptunus in mari N. 34. sq.—777. τοῖσι δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι. ἀμβροσίην sc. βοτάνην, divinum pabulum, quale convenit equis deorum. Hoc unum teneri potest e Schol. br. nisi malis simpliciter ἐδωδὴν aut similem vocem subjicere. Supra v. 369. ἀμβρόσιον εἶδαρ.—778. Notabilis locus de incessu dearum suspenso, levi et volatui simili.

780—ad f. Juno et Minerva pugnantibus se immiscent. Juno Stentoris voce Argivos exhortatur; Minerva Diomedem increpat; cum eo currum conscendit; Mars

ζειν. 769. Μεσσηγύς.] Ἀνὰ μέσον. 770. Ἠεροειδές.] Ἀναπεπταμένου τοῦ μεταξὺ ἀέρος. καὶ μηδενὸς ἐμποδίζοντος. ἢ, ἀερῶδες. 771. Ἥμενος.] Καθεζόμενος. Σκοπιῇ.] Ὑψηλῷ καὶ ἀποσκόπῳ. Λεύσσων.] Βλέπων. 772. Ἐπιθρώσκουσιν.] Ἐπιπηδῶσιν. Ὑψηχέες.] Ὧν ὁ ἦχος εἰς ὕψος ἀνέρχεται. Ἢ, ὑψαύχενες. 773. Ἷξον.] Παρεγένοντο. 774. Ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος.] Ὅπου τὰ ῥεύματα ὁ Σιμόεις καὶ ὁ Σκάμανδρος συμβάλλουσιν. 777. Ἀμβροσίην.] Τὴν τῶν θεῶν τροφήν. Ἢ, πόαν τινὰ, νῦν, ἣν οἱ τῶν θεῶν ἵπποι ἐσθίουσιν. Ἀνέτειλεν.] Ἀνέσχεν, ἀνεφύησεν, ἀνέδωκε. Νέμεσθαι.] Ἐσθίειν. 778. Τρήρωσι.] Δειλαῖς. ἐπιθετικῶς. Παρὰ τὸ τρεῖν. Δειλὸν γὰρ τὸ ζῶον. Τὸ γὰρ τρεῖν, σημαίνει τὸ φοβεῖσθαι. Πελειάσι.] Περιστεραῖς. Ἴθματα.] Ἴχνη, βήματα, ὁρμήματα. 779. Ἀλεξέμεναι.] Βοηθεῖν. 782. Εἰλόμενοι.]

ἔστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
εἰλόμενοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
ἢ συσὶ κάπροισι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν·
ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ,
ὃς τόσον αὐδήσασχ', ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
  Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί.
ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος·
νῦν δὲ ἑκὰς πόλιος κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.
  Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Τυδείδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
εὗρε δὲ τόν γε ἄνακτα παρ' ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν
ἕλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ·
ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος

782. Ϝειλόμενοι λείουσι ϜεϜοικότες. 785. Στέντορι Ϝεισαμένη.
787. Ϝεῖδος. 791. νῦν δὲ Ϝεκὰς πόλιος. vulg. νῦν δ' ἕκαθεν.
792. Ϝειποῦσ'—μένος θυμόν τε Ϝεκάστου. 794. τόν γε Ϝάνακτα.

Diomedis hasta percussus ad Olympum fugit; conquestum Jupiter objurgat; ex vulnere tamen ille convalescit. Juno et Minerva e pugna et ipsæ redeunt.

783. εἰλόμενοι sunt *conglobati* in acie. ut sup. 203. ἀνδρῶν εἰλομένων.—785. *Stentor* non præco, sed inter pugnatores fuit, etsi hoc uno loco memoratus; μεγαλήτορι, *magnanimo, forti*, ut vicies in Homero. Accommodate; nam Stentor hortatur ad pugnam; quod faciunt viri principes et duces voce alta.—787. αἰδὼς, *pudendum vobis est.* κακ' ἐλέγχεα, *homines probro digni* ut B. 235. εἶδος ἀγητοὶ, τῷ εἴδει μόνον θαυμαστοὶ, ut Schol. Ven. A. eoque αἰσχύνοντες τὸ εἶδος τοῖς ἔργοις.—788. Locus de anteactis notabilis; continuerant se Trojani intra muros usque ad illud tempus, quo Achilles ab exercitu discesserat. cf. I. 352. sq.—789. *Porta Dardania* h. l. quæ alias *Scæa*.—791. ἑκὰς πόλιος· intra XLII. fere stadia: ex locorum prospectu ac situ, ab iis, qui adierunt, judicio facto.

793. Diomedes recesserat, Marte cum Hectore ingruente, sup. 600. 605. et inter turmas conglobatas stabat apud currum suum.

794—799. Graphice hæc, etsi tenuia, descripta. Vulnus, Pandari sagitta acceptum erat in dextro humero sup. 98. Balteus, e quo pendebat clipeus, dextro humero erat injectus, ambiens pectus versus lævam; (uti alter, e quo ensis pendebat, ab humero lævo versus dextram, Ξ. 404. 5.) sub eo itaque sudor cum cruore mixtus urebat oras vulneris. κάμνε δὲ χεῖρα dextram, qua hastam torquebat. ἀνίσχων 798. *levans*, μετεωρίζων.

Εἰλούμενοι, συναθροιζόμενοι, κατὰ τὴν μάχην συνηλεγμένοι. Λείουσιν.] Λέουσιν. 783. Ἀλαπαδνόν.] Ἀσθενές. 784. Ἤϋσεν.] Ἐφώνησε. 785. Στέντορι.] Οὐδὲν οὐδαμοῦ περὶ τούτου διεξῆλθεν ἔργον πεποιηκότος. Εἰσαμένη.] Εἰκασθεῖσα, ὁμοιωθεῖσα. Χαλκεοφώνῳ.] Ἀντὶ τοῦ, εὐφώνῳ. 786. Αὐδήσασκεν.] Ἐφώνει. ἐβόα. 787. Αἰδώς.] Αἰσχύνη, ὄνειδος. Κάκ' ἐλέγχεα.] Ἐπονείδιστα, κακὰ ὀνείδη. Εἶδος ἀγητοί.] Εὐμορφίᾳ θαυμαστοί. 788. Πωλέσκετο.] Ἐφοίτα, ἀνεστρέφετο. Τὸ ω μέγα, διὰ τὸ μέτρον. 790. Ἴχνεσκον.] Ἐπορεύοντο, προσίεσαν. Ἐδείδισαν.] Ἐφοβοῦντο. 795. Ἀναψύχοντα.] Καταπνεόμενον.

ἀσπίδος εὐκύκλου· τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα·
ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπομόργνυ·
ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο, φώνησέν τε·
Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς.
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.
καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον,
οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
ἄγγελος ἐς Θήβας, πολέας μετὰ Καδμείωνας·
δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον.
αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν, ὡς τὸ πάρος περ,
κούρους Καδμείων προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα
ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθος ἦα.
σοὶ δ' ἦτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω,
καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι·
ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν,
ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον· οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονος ἐσσὶ, δαΐφρονος Οἰνείδαο.

798. vulg. ἀπεμόργνυ. 800. ὀλίγον Fοι παῖδα FεFοικότα.
805. μεγάροισι Fέκηλοι. 806. θυμὸν ἔχων Fόν. 808. τοίη Fοι ἐγώ.
813. δαΐφρονος ἱπποδάμοιο olim esse debuit; nam esset δαΐφρονος Fοινείδαο.

800—814. Iterum Diomedis animus pungitur commemoratione virtutis patris Tydei, uti superiore libro in verbis Agamemnonis Δ. 370. sq. Tydeum ait Minerva ne tum quidem, cum ei ab omni pugna interdictum esset, continuisse se quominus pugnaret; at Diomedem pugnare jussum stare otiose. De legatione Tydei ad Thebanos v. ibid.—802. καί ῥ' ὅτε περ—αὐτὰρ ὁ 806.—803. οὐδ' ἐκπαιφάσσειν virtute abreptum temere efferri. ὁρμᾶν, ἐνθουσιᾶν. vidimus jam Β. 450. Cum venisset ad Thebanos tanquam legatus, comprimendus erat viri impetus, ne ad certamen provocaret eos, ad quos missus erat.—805. ἄνωγον sc. Cadmei, Thebani. siquidem in epulantes inciderat cum adveniret sup. Δ. 386.—806. καρτερόθυμος ὤν.—807. πάντα δ' ἐνίκα sc. ἆθλα. —808. τοίη. pro, *nam aderam ego ei valida adjutrix.*—810. κάματος πολυάϊξ, proprie Diomedis πολυάϊκος, impetuosi; virium defectus successerat ex multo pugnæ labore et impetu, dum in hostem irruebat. Supra Α. 165. erat ipsa pugna, πόλεμος πολυάϊξ. —812. δέος ἀκήριον, ἀπὸ τοῦ κέαρ, κῆρ, ἄψυχον, metus exanimans. οὐ σύ γ' ἔπειτα, *secundum hæc. quæ cum ita sint.* usus particulæ quem inter elegantias referunt: ut in noto illo: πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην; potest videri vim increpantis vel indignantis habere.

796. Ἔτειρεν.] Κατεπόνει. Τελαμῶνος.] Τοῦ ἀναφορέως. 798. Ἂν δ' ἴσχων.] Ἀνέχων καὶ ἀνατείνων. ὅπέρ ἐστιν, ἄνω ἔχων, καὶ μετεωρίζων. Κελαινεφές.] Μέλαν. παραγώγως. Οὐ γὰρ ἔγκειται τὸ νέφος. Ἀπεμόργνυ.] Ἀπέψα, ἀπέμασσεν. 800. Ὀλίγον.] Ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ ὀλίγον, οὐδὲ ὅλως. Οἱ ἐοικότα.] Ἑαυτῷ ὅμοιον. Γείνατο.] Ἐγέννησεν. 802. Εἴασκον.] Εἴων. 803. Ἐκπαιφάσσειν.] Ἐνθουσιᾶν. 804. Ἄγγελος.] Λαφυραγωγός. 805. Δαίνυσθαι.] Εὐωχεῖσθαι. Ἕκηλον.] Ἥσυχον. 807. Προκαλίζετο.] Προεκαλεῖτο. 808. Ἐπιτάῤῥοθος.] Βοηθός. Ἦα.] Ἦν, ὑπῆρχον. 810. Προφρονέως.] Προθύμως. Κέλομαι.] Κελεύω. 811. Πολυάϊξ.] Πολυόρμητος. Δέδυκεν.] Ὑπεισῆλθεν, ἐκρύβη. 812. Ἀκήριον.] Ἀψυχοποιὸν, εἰς ἀψυχίαν ἄγον. 813. Ἔκγονος.] Παῖς, υἱὸς, ἤγουν ἀπόγονος.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
γιγνώσκω σε, θεά, θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο.
τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνος·
ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας.
οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
τοῖς ἄλλοις· ἀτάρ, εἴ κε Διὸς θυγάτηρ, Ἀφροδίτη,
ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας·
γιγνώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
μήτε σύ γ' Ἄρηα τὸν δείδιθι, μητέ τιν' ἄλλον
ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθός εἰμι.
ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους·
τύψον δέ σχεδίην, μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα
τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλον·
ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων,

816. Ϝέπος. 823. ἐκέλευσα Ϝαλήμεναι.
827. vulg. μήτε σύ γ' Ἄρεα τόνδε τι δείδιθι.

814—824. Moderatus ac verecundus Diomedis animus (cf. Δ. 401. sq.) et hic conspicuus fit in respondendo ad objurgationem iniquam deæ.—815. agnoscit deam, ex iis ipsis, quæ illa dixit; secundum ea, quæ supra narrata erant, vs. 127. sq. etiam videre deam debuit.—816. προφρονέως ἐρέω ἔπος, rem omnem ex animo exponam.—818. σῶν ἐφετμῶν sunt jussa sup. 129. data.—822. τούνεκα—καὶ ἄλλους. quod turmas pugna cedere jusserat sup. 601. sq.—823. ἀλήμεναι, ἀλῆναι, conglobare se recipiendo sc. ad unum locum, quod 702. εἰλόμενοι.

825—834. Nunc Diomedem in Martem incitat dea. Sequitur itaque exemplum prisci moris sentiendi et extollendi hominis fortitudinem, fuisse eam tantam, ut cum deo, etiam cum Marte, congrederetur. Necesse tamen visum, addere aliud numen, quod mortali adesset.

828. τοίη. *nam* nunc tibi *valida* adjutrix dea adsum. 830. τύψον δὲ αὐτὸν σχεδίην, κατὰ τὴν σχεδίαν πληγὴν, ὁρμὴν, aut simile quid, h. e. ἐκ τοῦ σχεδὸν, ἐκ τοῦ ἐγγύθεν, Sic αὐτοσχεδίην M. 192.—831. Martem furentem videramus jam 761. nunc et *in calamitatem et perniciem aliorum natum*, τυκτὸν, et *temerario impetu ferri solitum*, ita ut nec promissis datis stet, sed mutatis partibus modo his modo illis studeat.—832. στεῦτ' ἀγορεύων. est adeo et hoc inter τὰ σιωπώμενα, (de quibus mentio facta sup. 715.)

Ἐσσί.] Ὑπάρχεις. Οἰνείδαο.] Πατρωνυμικῶς, τοῦ Τυδέως. 816. Ἐπικεύσω.] Ἐπικρύψομαι. 818. Ἐφετμέων.] Ἐντολῶν. 819. Οὔ μ' εἴας.] Οὐ συνεχώρεις μοι. 820. Ἀτὰρ εἴ κεν.] Ἐὰν δέ. 822. Ἀναχάζομαι. Ἀναχωρῶ.] 823. Ἀλήμεναι.] Ἀθροισθῆναι, συστραφῆναι. 824. Ἀνὰ κοιρανέοντα.] Διατάσσοντα. Αἱ προθέσεις, ἀντιλαμβανόμεναι ἀλλήλων, τοὺς οἰκείους τόπους τηροῦσι. 827. Δείδιθι.] Φοβοῦ. 830. Σχεδίην.] Ἐκ τοῦ σύνεγγυς. Ἅζευ.] Φοβοῦ, σέβου. 831. Τυκτόν.] Κατασκευαστόν. Ἀλλοπρόσαλλον.] Ἄλλοτε ἄλλῳ φίλον.

Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν·
νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.
Ὣς φαμένη, Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
χειρὶ πάλιν ἐρύσασ'. ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσε,
ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
βριθοσύνῃ· δεινὴν γὰρ ἄγε θεὸν, ἄνδρα δ' ἄριστον.
λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη.
αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριζεν,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν·
τὸν μὲν Ἄρης ἐνάριζε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
δῦν' Ἄϊδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης.
Ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασε

836. Ϝερύσασ'. 845. μιν Ϝίδοι. 846. δὲ Ϝίδε.

ad quod iterum alluditur Φ. 413. 414. promissum tale dedisse Martem Junoni et Minervæ, se tuiturum esse partes Achivorum. Supra vs. 36. pugna eductus a Minerva ad Scamandrum consederat; inde ab Apolline excitatus in pugnam iterum prodierat vs. 508. 9.

835—863. Ipsa Minerva curru conscenso aurigatur, hastam in Martem dirigit et vulnus a Diomede avertit. Similis locus Hesiodi in pugna Herculis cum Cycno Sc. Herc. 455. sq. et expressit Virgil. Æn. XII. 469. sq.

836. πάλιν ἐρύσασα pro ἀνερύσασα. retractum eum de curru deduxit. ἐμμαπέως, ἅμα σὺν ἔπει confestim.—838. gravat currum dea, ex opinione vulgari, de deorum specie; sup. 743. 4.—839. δεινὴν, seu gravem, ex contexto, seu omnino, terribilem, ut vs. 742.—845. Δῦν' Ἄϊδος κυνέην. ergo Mars Minervam nunc non agnoscit; agnovit tamen postea vulnere accepto; nam apud Jovem de ea conqueritur. Notabilis locus de modo visum sui aliis eripiendi: cogitandum autem est de galea aut totum os, aut magnam ejus partem tegente; qua abs re phantasma est petitum, cui Ἄϊς seu Ἀΐδης, Ἅδης, etymo suo locum fecit. Nec putandum est, inventum hoc a poeta esse primum hoc in loco; habuerat enim Orci galea locum jam in Persei rebus: v. Hesiod. Sc. Herc. 227. cf. ad verba Apollodori II. 4, 2. §. 7. εἶχον δὲ καὶ τὴν κυνῆν. et jam in ipsa Gigantomachia Mercurius Orci galea tectus pugnavit. v. ibid. I. 6, 2. §. 5. et in Titanomachia I. 2, 1. §. 3. Plutoni Cyclopes galeam fabricati esse dicuntur. Acuta est, molesta tamen, quæstio Koeppenii: quandoquidem Orci galeam sumsit dea, quid factum sit de ea galea, qua sup. 734. jam ornata prodierat. Scilicet dum poetæ mens phantasmate aliquo percussa efferbuit, talia subtiliter quærere haud licet, quæ sunt ἔξω τῆς ὑποθέσεως.

846. Occurrit Diomedi Mars, quem sub Acamantis persona pugnare, recordan-

832. Στεῦτο.] Ἐβεβαιοῦτο, διωρίζετο. 834. Ὁμιλεῖ.] Ἀναστρέφεται, μάχεται. Λέλασται.] Ἐπιλέληστται. 836. Πάλιν.] Νῦν ἀντὶ τοῦ εἰς τοὐπίσω. Ἐρύσασα.] Ἑλκύσασα. Ἐμμαπέως.] Ἐνεργῶς, ταχέως, ἑτοίμως, προθύμως, σπουδαίως, μετὰ σπουδῆς. 838. Ἔβραχεν.] Ἤχησε. Φήγινος.] Δρύϊνος. 839. Βριθοσύνῃ.] Βαρύτητι, τῷ βάρει. 840. Λάζετο.] Ἐλάμβανε. 845. Δῦν'.] Ἔδυνεν, ἐνεδύσατο. Ἄϊδος κυνέην.] Νέφος τι, καὶ ἀορασίαν. Ἢ, ἀντὶ τοῦ, τὸ πρόσωπον ἔκρυψεν ὑπὸ τὴν περικεφαλαίαν. Κυνέην.] Τὴν περικεφαλαίαν. 847. Ἔασε.] Κατέθετο, ἀφῆκεν. 848. Ἐξαίνυτο.] Ἐξείλκυσεν. 849. Ἰθύς.]

κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμόν·
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν, ἡνία θ' ἵππων,
ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ἑλέσθαι·
καὶ τό γε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
ὦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι.
δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
ἔγχεϊ χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην.
τῇ ῥά μιν οὖτα τυχὼν, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν·
ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις· ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος.
τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε, Τρῶάς τε,
δείσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἄρης, ἆτος πολέμοιο.

852. vulg. ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι. 854. δίφροιο Fετώσιον.
857. fuisse videtur ἐς κενεῶνα, τόθι.

dum est ex vs. 461. pugnaque facta vulneratur.—851. πρόσθεν, εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ὠρέξατο, ἔτεινεν ἑαυτὸν, κατ' αὐτοῦ, σὺν ἔγχει, prominuit in eum, corpore prono ad ictum valide in eum inferendum; uti mox Diomedes ὡρμᾶτο σὺν ἔγχει. De forma hac loquendi cf. ad Δ. 307. dicta. Pugnabat autem Mars pedes, 859. 885. Currum enim Veneri concesserat sup. 363. utendum. Stetit igitur Mars ante equos et hastam in Diomedem in curru stantem intorsit ὑπὲρ ζυγὸν, supra equos.—853. καὶ τό γε pro ἀλλὰ τοῦτο.—854. ὦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο, sc. ipsa stans in curru, ἀπῶσεν, repulit, avertit, ὥστε αὐτὸ ἀϊχθῆναι, ὁρμᾶσθαι, ἐτώσιον. Prorsus gemella sunt ap. Hesiod. l. c. 455. 6.

856. ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη. robore suo pondus hastæ emissæ et vim addidit, ἐπιβαρήσασα τὸ ἔγχος, dum vibratur. Infra Mars de hoc Minervæ facinore: αὐτὴ δὲ πανόψιον ἔγχος ἑλοῦσα Ἰθὺς ἐμεῦ ὦσας Φ. 397. Aliis locis additur ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον, ut Η. 269. Possis putare et h. l. esse supplendum ἐπέρεισεν ἶνα τῷ ἔγχει. Verum est simpliciter, ἐρείδειν, ἐπερείδειν τὸ ἔγχος, annitendo, incumbendo, adigere, ut cum vi inferatur, aut alte infligatur, νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην. κατὰ τὰ κοῖλα μέρη. ut supra vidimus μίτρην subtextam fuisse thoraci ad tegendam corporis alvum, qua thorax non pertingebat.—858. τῇ ῥά μιν οὖτα τυχὼν sc. αὐτοῦ.

859. ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης. de nulla alia re est cogitandum, quam de horrendo clamore: qui utique in deo esse debuit tam immensa corporis magnitudine et robore. Qui Minervæ galeam tantæ magnitudinis tribuerat, quantam supra vidimus 743. 4. et Stentoream vocem deæ 785. 6. quinquaginta hominum vociferatione exæquata, multo probabiliore invento Marti ingentem hanc vociferationem tribuere potuit; rem enim ad auditum improbabilem facilius animus admittit, quam quæ oculis subjiciuntur. Repetitur idem clamor in Neptuno Ξ. 148.

Ἐπ' εὐθείας. 851. Ὠρέξατο.] Ἐπέτεινε. 852. Μεμαώς.] Προθυμούμενος. 854. Ἐτώσιον.] Ἅλιον, μάταιον. Ἀϊχθῆναι.] Ὁρμηθῆναι. 856. Ἐπέρεισεν.] Ἐπήρεισεν, ἐπεστήριξε. 857. Νείατον.] Ἔσχατον. Κενεῶνα.] Κενεών ἐστι τόπος κενὸς ὀστέου. ἡ λαπάρα. ἢ καὶ λαγὼν λέγεται. 858. Ἔδαψε.] Διῆλθε, διέκοψεν, ἔτεμεν. 859. Ἔβραχεν.] Ἤχησεν. 860. Ἐννεάχιλοι.] Ἐννακισχίλιοι. Δεκάχιλοι.] Μύριοι. 863. Ἆτος.] Ἀκόρεστος. 864. Οἵη.]

Οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀήρ,
καύματος, ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο·
τοῖος Τυδείδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
φαίνεθ', ὁμοῦ νεφέεσσιν, ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον·
πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο, θυμὸν ἀχεύων,
δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἷμα, καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς,
καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ, ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;
αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν,
ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.
σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην
οὐλομένην, ᾗ τ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.

871. Ϝέπεα. 872. καρτερὰ Ϝέργα. 876. ἀήσυλα Ϝέργα.

864—898. Mars ad Olympum redit, apud Jovem Diomedem accusat, a Jove objurgatur.

864. Comparatio præclara Martis in cælum sublati cum nubecula atra ex æstu coorta tempestatem minitante: ut lib. I. Apollo cælo descendens ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς. Soli Diomedi Mars conspicitur 866. beneficio Minervæ sup. 127. ἐρεβεννὴ ἀὴρ, atra nubecula: usu Homerico. φαίνεται ἐκ νεφέων. idem ac ἐν νέφεσι. nam quod in cælo est, e cælo in conspectum venit. καύματος, διὰ καύματος, vel pro ἐν καύματι, καύματος ὄντος, dum æstus nimius est caussa nubis constipatæ ex vaporibus, in altum sublatæ.—867. φαίνεθ', ὁμοῦ νεφέεσσιν. grammatice nihil aliud esse potest quam σὺν νεφέεσσιν, una cum nubibus; quod, ut cum re conveniat, accipiendum erit dictum pro ἐν νεφέεσσιν, *in nubibus conspicitur Mars elevans se in cælum.* Ipsa junctura verborum ducere potest ad alterum ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν, ita acciperem pro singulari ὁμοῦ, σὺν νέφει, quia nube involutus, *cum nube, in nube, in altum attollit se.* Ne sit *similiter ac nubes,* usus loquendi prohibet.

873. Αἰεί τοι—respiciunt hæc ea, quæ supra narrata sunt 383. 4. Atrocissima quæque experimur, alter alterius opera, in mortalis alicujus gratiam. ἀλλήλων ἰότητι, consilio, machinatione.—875. σοὶ πάντες μαχόμεσθα, omnes ea quæ facis improbamus; ideoque adversamur tibi, contraria statuimus, in hoc, quod nimium indulges Minervæ licenter grassanti. σὺ γὰρ τέκες—turbata est oratio; debebat sequi: ὅτι οὐ προσβάλλῃ τὴν κούρην ἄφρονα, ἣν ἔτεκες etc.—876. ᾗ τ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν. quæ

Ὁποία. Ἐρεβεννή.] Σκοτεινή. 865. Καύματος ἐξ ἀνέμοιο.] Ὅπέρ ἐστιν ἐξ ἀνέμου. Ὅταν γὰρ καυματώδους οὔσης τῆς ἡμέρας, πρὸς ἀνατολὴν ἢ δύσιν ὁ ἀὴρ μέλας δοκῇ, προσδοκῶσιν ἄνεμον. Τὸ δὲ ἑξῆς· ἐκ καύματος ἀνέμου ὁρμήσαντος δυσαέος. Ἡ ἐξ, ἀντὶ τῆς μετά. Δυσαέος.] Χαλεπῶς πνέοντος, δυσπνόου. Ὀρνυμένοιο.] Διεγειρομένου. 867. Φαίνεθ' ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.] Εἰς τὸ νεφέεσσι, διαστολή. ἵν' ᾖ· ἐγγὺς τῶν νεφῶν. Δημοσθένης· Ἀθηναίοις δέ εἰσιν ὁμοῦ δισμύριοι. Οἱ δὲ συνάπτουσιν ὅλον ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ νεφῶν κεκαλυμμένος, καὶ εἰς οὐρανὸν ἀνιών. 868. Ἕδος.] Ἕδρασμα. 869. Ἀχεύων.] Λυπούμενος. 870. Ἐξ ὠτειλῆς.] Ἐκ τοῦ τραύματος. 871. Ὀλοφυρόμενος.] Οἰκτιζόμενος. 872. Νεμεσίζῃ.] Μέμφῃ. 873. Ῥίγιστα.] Φρικτά. Τετληότες.] Ὑπομεμενηκότες. Εἰμέν.] Ἐσμέν. 874. Ἰότητι.] Γνώμῃ, βουλήσει. Χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.] Ἀντὶ τοῦ, ἀνθρώποις χαριζόμενοι. 875. Σοὶ πάντες μαχόμεσθα.] Οὐχὶ σοί φησιν εἰς μάχην καθιστάμεθα. Σοί.] Ἀντὶ τοῦ, διὰ σέ. Ἄφρονα.] Ἀνόητον, ἀσύνετον. 876. Ἀήσυλα.] Ἄδικα, ἁμαρτωλά. Ἐκ τοῦ

ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος·
ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ,
ἀλλ' ἀνιεῖς, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον·
ἣ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπερφίαλον Διομήδεα
μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος·
ἀλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦ τέ κε δηρὸν
αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον ἐν αἰνῇσι νεκάδεσσιν,
ἤ κε ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
μήτι μοι, Ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε.
ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πολεμοί τε, μάχαι τε.
μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν,

878. δεδμήμεσθα Fέκαστος. 879. οὐ Fέπεϊ—οὔτε τι Fέργῳ.
880. ἀFίδηλον. vulg. ἀνίεις. 881. vulg. ὑπέρθυμον.
884. δαίμονι Fῖσος. 887. vulg. ἤ κεν ζώς. 888. ὑπόδρα Fιδών.

semper nefaria audet, nefariis rebus studet; antiquo loquendi modo pro ἀήσυλον αὖσαν.—879. οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι οὔτε τι ἔργῳ. coerces nec dicto nec facto.—880. ἀνιεῖς, ab ἀνιέω, idem quod ἀνίημι, incitas, indulgendo audaciorem reddis, quia ea tua filia est.—882. Illa ἐπανῆκε Διομήδεα θεοῖς, incitavit, immisit in deos, ut eos aggrederetur pugna, (ὥστε αὐτὸν) μαργαίνειν, pro μαργαίνοντα, μαινόμενον.—885. ἀλλά μ' ὑπήνεικαν πόδες. nam pedibus fugam ceperat, non curru, quem Veneri concesserat.—885. 6. 7. ἦ τέ κε δηρόν.—Duo sunt, quæ sibi, ni fugisset, evenire potuisse ait Mars: alterum, ut, in strage cæsorum jacens, ex vulnere doloribus cruciatus fuisset, alterum ut, hasta percussus, vulneratus, animæ deliquium passus esset. Crediderunt ergo veteres, deos non quidem mori, ut est 901. οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γε τέτυκτο; vulnerari tamen, et ex vulnere dolere aut etiam viribus deficere et animi deliquium passos sine sensu jacere. Ita Mars inf. O. 117. 8. εἴπερ μοι καὶ μοῖρα, Διὸς πληγέντι κεραυνῷ, κεῖσθαι ὁμοῦ νεκύεσσι μεθ' αἵματι καὶ κονίῃσιν. Vide sup. E. 388—391. ubi ἔνθ' ἀπόλοιτο prius declarabat, at alterum vs. 397. ἐν νεκύεσσι βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδωκεν. Sequitur ex his etiam illud, quod mox subjicitur, vulneratos deos sanari et dolores sisti medicamentis. Adumbrata enim omnia sunt ex vita mortalium.

892. μητρός τοι μένος ἐστὶν—seu indoles, seu ferox animus, οὐκ ἐπιεικτὸν, dictum esse

ἥδω, ἧσω, ἧσυλα, καὶ ἀήσυλα. τὰ μὴ πρέποντα, ἢ, μὴ εὐφραίνοντα. 878. Δεδμήμεσθα.] Ὑποτετάγμεθα. 879. Προτιβάλλεαι.] Ἐπιστρέφεις, σωφρονίζεις, ἐπιπλήσσεις. 880. Ἀνιεις.] Ἀφίεις. Ἐγείναο.] Ἐγέννησας. Παῖδ' ἀΐδηλον.] Ἐπιβλαβῆ, ἀδηλοποιὸν, ἢ ἀφανῆ γενησομένην. 882. Μαργαίνειν.] Μαίνεσθαι, ἐνθουσιᾷν, ἀκρατῶς ὁρμᾷν. 885. Ὑπήνεικαν.] Ἐξήνεγκαν, ἐξήγαγον. Δηρόν.] Ἐπὶ πολὺν χρόνον. 886. Νεκάδεσσι.] Ταῖς τῶν νεκρῶν τάξεσιν. 887. Ἤ κεν ζώς.] Ἦν ζῶ ἄν. Ζώς.] Ζῶν. Ζωὸς, ἡ γενικὴ Ζωοῦ. Ἀπὸ γὰρ τοῦ Ζωός ἐστιν ἡ συναίρεσις. διὸ ὀξύνεται. Ἀμενηνός.] Ἀσθενὴς, οὐκ ἔχων μένος. Τυπῇσι.] Τραύμασι, πληγαῖς, τρώσεσι. 889. Μινύριζε.] Θρήνει. εἴτ' οὖν, ἀποδύρου. ἢ ἠρέμα θρήνει. 892. Ἀάσχετον.] Ἀνυπομόνητον, ὃ οὐχ οἷόν τε

Ἥρης, τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ' ἐπέεσσι·
τῷ σ' ὀΐω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν.
ἀλλ' οὐ μάν σ' ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα·
ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσὶ, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ·
εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀΐδηλος,
καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων.
Ὣς φάτο, καὶ Παιήον' ἀνώγει ἰήσασθαι·
τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων
ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γε τέτυκτο.
ὡς δ' ὅτ' ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν,
ὑγρὸν ἐὸν, μάλα δ' ὦκα περιτρέφεται κυκόωντι·
ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
τὸν δ' Ἥβη λοῦσε, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσε.

893. δάμνημι Fέπεσσι. 897. ἀFίδηλος. 901. vulg. γ' ἐτέτυκτο.
905. χαρίεντα δὲ Fείματα Fέσσε.

videtur active, τὸ οὐκ εἶκον, non cedens, pervicax. protervitas Junonis: quam vix verbis se coercere posse ait vs. 893. Exemplum vidimus Α. 565. 520. cf. Θ. 408. Dissidia hæc Jovis et Junonis mutua jam ante Homerum carminibus exposita fuisse, satis docet commemoratio a poeta facta tanquam de re sollenni et nota.—894. Omnia hæc humano more, et ad hominum rudiorum sensus narrantur. Suspicatur Jupiter id, quod nos jam a poeta edocti novimus. v. sup. 711. sq. Mars πάσχει τάδε, vulnus accepit, consilio et machinatione Junonis, immisso in eum Diomede. Mireris matrem in natum suum tale facinus machinatam narrari. Junonis scilicet et Minervæ consilia erant communia studentium Achivis et infestarum Trojanis. Marti itaque qui Trojanas partes tuebatur, etsi proli suæ, irascebatur Juno; et cum Minerva in id consenserat, ut vulneraretur a Diomede. ἐννεσίῃσι. pro ἐννεσίῃ, hortatu ab ἐνίημι. ἔνεσις.—898. Οὐρανίωνες, Urani progenies, Titanes v. Hesiod. Theog. 207. in Tartarum detrusi ibid. 717. sq. Quæ ipse Homerus de Tartaro statuat v. inf. Θ. 12. sqq. At h. l. si νέρτερος Οὐρανιώνων est, debent esse loca etiam subter Tartaro, in quæ se detrusurum esse Jupiter minatur, quisquis alius Marti similis erit.

899—906. Mars sanatur Pæonis opera; antiqui numinis, postea cum Apolline medico confusi.—900. φάρμακα ἐπιπάσσων. vs. 401. et Δ. 218.—902. ὅτε ὀπὸς συνέπηξε γάλα, συμπηγνύει ὀπὸς succus, qui coagulum facit, variis a rebus petitus; v. c. ficulnus. ἐπειγόμενος, postquam immissus est in lac, circumactus et agitatus, ut lac cum eo commistum tanto facilius coagulet, κυκώμενος. Nam ἐπείγειν motum acceleratum declarat, ideoque etiam quassando, jactando, versando. De fervente aqua, et ebulliente Φ. 362. λέβης ζεῖ ἔνδον ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ. dictus lebes pro aqua.—903. περιτρέφεται τὸ γάλα, lac coit, coagulatur, πήγνυται, densatur τῷ κυκόωντι, ὑπὸ τοῦ κυκῶντος. Debebat sequi 905: tam celeriter adhibitum illud medicamen sanguinem sistit, ut vulnus coeat. Pro his usus est verbo generali ἰήσατο. quod recte reddit

ἐπισχεθῆναι. Οὐκ ἐπιεικτόν.] Οὐκ εὐκατάπληκτον, οὐχ ὑποχωρητικὸν, οὐκ εὐένδοτον. 893. Σπουδῇ.] Μόγις. Δάμνημι.] Δαμάζω. 894. Ἐννεσίῃσι.] Βουλήσεσι, βουλαῖς, ἐννοίαις. 897. Εἰ δέ τευ.] Εἰ δέ τινος. Γένευ.] Ἐγένου. Ἀΐδηλος.] Ἀφανιστικός. 898. Ἐνέρτερος.] Κατώτερος. Οὐρανιώνων.] Τῶν Τιτάνων, νῦν. 899. Ἰήσασθαι.] Ἰάσασθαι, θεραπεῦσαι. 900. Παιήων.] Ἰατρὸς θεῶν. Ὀδυνήφατα.] Τὰ τὰς ὀδύνας φθείροντα καὶ παύοντα. 902. Ὀπός.] Τὸ γαλακτῶδες τῆς συκῆς. Ἐπειγόμενος.] Ταρασσόμενος. 903. Περιστρέφεται.] Περιπήγνυται. Ὅθεν καὶ ἡ τροφαλίς. Κυκόωντι.] Κινοῦντι, ταράσσοντι. 905. Ἕσσε.] Περιέβαλεν, ἠμφίασε. 906. Κύδεϊ γαίων.] Τῇ δόξῃ

πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Αἱ δ' αὖτις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο,
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη,
παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

Schol. B. οὕτω καὶ τὸ φάρμακον ἔπηξε καὶ ἐσάρκωσε τὴν πληγήν.—906. κύδεϊ γαίων, pro κυδιῶν. quod erat B. 579. Mars ex vulnere recreatus effert se, ignominiæ acceptæ oblitus, et ferocit.—908. Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη. jam Δ. 8.

γαυριῶν. 908. Ἀλαλκομενηῒς.] Κατὰ δύναμιν βοηθοῦσα. 909. Ἀνδροκτασιάων.] Ἀνδροφονιῶν, ἀνδρῶν ἀναιρέσεων.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Ζ.

ARGUMENTUM.

DIIS e pugna digressis, res Achivorum fit superior; cæduntur Trojani—72 et jam in eo erant, ut intra urbem se reciperent fugientes, cum Heleni consilio ante urbem turmæ iterum in aciem explicantur; Hector autem urbem ingressus supplicationem mulierum ad ædem Minervæ indicit—118 (quod qua de caussa factum sit, ad vs. 73 videbimus.) Interea, dum Trojanæ copiæ consistunt, procedit ad sistendum Achivorum impetum Glaucus, ab altera parte prodit Diomedes pugnaturi; serunt sermones de sua stirpe, se agnoscunt hospitii jure junctos et ad suos uterque se recipiunt—236. Interposita hac digressione poeta ad Hectorem redit, et exponit, quomodo indicta ab eo supplicatio peracta sit pompa in templum Minervæ ducta—312. Inde Hector ad ædes Paridis progressus, eum domi sedentem increpat, utque iterum in aciem prodeat, hortatur—369. tum suam domum invisens Hector, cum Andromachen uxorem ad mœnia progressam esse audiisset, ad portam Scæam properans in eam et Astyanactem puerum incidit—404. Nectuntur suavissimi sermones, Andromaches, ut maritus suæ saluti consulat monentis,—439. et Hectoris partes viri fortis tuentis—465. pro puero vota facientis—482. et uxorem consolantis—502. Tum ille cum Paride, qui interea armis indutus processerat, urbe egreditur—ad f.

Deorum ministerium in toto libro, qui ex præstantioribus carminis partibus est, nullum occurrit: quandoquidem illi, ut v. 1. monetur, pugna excesserant. Suavitatem habet ex episodiorum, quæ animum modo erigunt et expectatione movent, modo miserationem injiciunt, varietate: de qua videndum in singulis.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ζ. ῾ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

ΤΩΝ θεῶν ἀποστάντων τῆς μάχης, οἱ Ἕλληνες πολλοὺς ἀναιροῦσι τῶν Τρώων. Ἑλένου δὲ συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ εἰς τὴν πόλιν ἄνεισι, καὶ τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ κελεύει εὔξασθαι τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ ὑποσχέσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῶν θυσίαν, ὅπως τὸν Διομήδην ἀποστήσειε τῆς μάχης. Τέως δὲ ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ, Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναγνωρίσαντες φιλίαν πατρικὴν, διαλλάσσουσι τὰ ὅπλα ἀλλήλοις· Ἕκτωρ δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ, σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἔξεισιν.

ΑΛΛΩΣ.

ἈΝΑ μέσον Ξάνθου καὶ Σιμοῦντος τῶν ποταμῶν θάνατος Ἀκάμαντος τοῦ Θρᾳκός· καὶ Γλαύκου σύστασις καὶ ἀναγνωρισμὸς, καὶ ἀμοιβὴ τῶν ὅπλων αὐτοῦ καὶ Διομήδους· καὶ ἄνοδος Ἕκτορος εἰς Ἴλιον πρὸς τὴν μητέρα Ἑκάβην, εἶτα πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ Ἑλένην, εἶτα πρὸς Ἀνδρομάχην τὴν γυναῖκα· καὶ Ἕκτορος ἔξοδος ἐπὶ τὸν πόλεμον σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ.

Ζῆτα δ' ἄρ' Ἀνδρομάχης καὶ Ἕκτορος ἔστ' ὀαριστύς.

Τρωων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή.
πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,
ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα
μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρῄκεσσι τέτυκτο,
υἱὸν Ἐϋσσώρου, Ἀκάμαντ', ἠΰν τε μέγαν τε.
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.

11. vulg. ὄσσ' ἐκάλυψεν.

1—72. Diis e pugna digressis cæduntur iterum Trojani *οἰώθη μάχη*. proprie *οἱ μαχόμενοι ἐμονώθησαν*, *sibi solis relicti sunt.* Et quidem respectu ad deos habito sub fin. E. Juno et Athene redierant ad Olympum. Mars et Venus vulnerati discesserant. Apollo Pergamo insidebat. 2. 3. *ἴθυσε μάχη (διὰ τοῦ) πεδίοιο*, *ruebat* cum vi *ἰθὺς μεμαυῖα ἐφέρετο*, pro *ἐγένετο*, (ita ut tribuatur pugnæ, quod de pugnantibus erat dicendum *ἴθυσαν οἱ μαχόμενοι*)—3. *ἰθυνομένων (τῶν ἀνδρῶν κατ') ἀλλήλων τὰ δοῦρα χαλκήρεα.* ut sit *ἰθυνομένων*, l. pro *ἰθυνόντων* l. suppl. *ἰθυνομένων αὐτῶν (κατὰ) δοῦρα* pro *σὺν δόρασι*, *prominentibus ac ruentibus illis cum hastis.* prius probabilius; utique *ἰθύνεσθαι* active iterum reddi potest Od. E. 270. Ulysses navem *πηδαλίῳ ἰθύνετο.* et X. 8. *ἐπ' Ἀντινόῳ ἰθύνετο πικρὸν ὀϊστόν.* Versum *πλεονάζειν* negari nequit.—4. Inter Simoentem et Scamandrum pugnatur: v. sup. E. 774.

5—11. Ajax unum e promachis posternendo perrumpit aciem Trojanorum. Nam pro istorum temporum tactice *πρόμαχοι* ante aciem procurrunt et in turmam hostium oppositam irruunt, quam disjectam plerumque tali impetu videmus, nisi alius ex hostium agmine *πρόμαχος* occurreret. *Acamas* idem ille dux Thracum est, (B. 844.) cujus formam Mars induerat E. 462.—6. *φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκε*, *salutem*, seu ut Eustath. *νίκην*, sc. ut ne victi recederent. Est quod Lat. "ut melior fortuna, spes melior, successus, iis *illucesceret.*" cf. Θ. 282.—9. *τόν ῥ' ἔβαλε κόρυθος (κατὰ) φάλον.* vulnere desuper hasta in caput immissa facto. cf. sup. ad E. 616. *φάλος* quis sit jam vidimus Γ. 362. Δ. 459. galeæ convexum, superiore quidem parte, qua inserta est crista, *λόφος.* v. ad Γ. 371.

1. Οἰώθη.] Ἐμονώθη τῆς τῶν θεῶν συμμαχίας, χωρὶς θεῶν ἐγένετο. Φύλοπις.] Ἡ μάχη. Ἀπὸ τοῦ κατὰ φῦλα μάχεσθαι συνερχομένους. 2. Ἔνθα καὶ ἔνθα.] Ἐνταῦθα κἀκεῖσε, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη. Ἴθυσε μάχη.] Ἐπ' εὐθείας ἐφέρετο ἡ μάχη· ὁτὲ μὲν τῶν Ἀχαιῶν τρεπόντων τοὺς Τρῶας, ὁτὲ δὲ ἀνατρεπομένων ὑπ' αὐτῶν. 3. Ἀλλήλων ἰθυνομένων.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπ' ἀλλήλους ἰθυνόντων, τοῦτ' ἔστιν, ἐπ' εὐθείας βαλλόντων. Χαλκήρεα.] Χαλκῷ ἢ σιδήρῳ ἡρμοσμένα. 4. Μεσσηγύς.] Ἀνὰ μέσον. Σιμόεντος ἠδὲ Ξάνθοιο.] Σιμόεις καὶ Ξάνθος ποταμοὶ Τρωάδος. 5. Ἕρκος Ἀχαιῶν, Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκε.] Τρισὶ μεταφοραῖς κέχρηται, ἐπιφαίνων τὴν ὁμοιότητα. Ὃ γὰρ δύναται πρὸς ἀσφάλειαν πόλεως τεῖχος, τοῦτο πρὸς σωτηρίαν στρατοῦ γενναῖος ἀνήρ. Καὶ πάλιν, ὃ δύναται ῥῆξις ἐσθῆτος, τὴν σκέπην ἀναιροῦσα, τοῦτο ἠδυνήθη τὴν φάλαγγα ῥήξας. Καὶ πάλιν, ὡς ὀνίνησι φῶς τοὺς σκότῳ κατεχομένους, οὕτω τοῖς νικωμένοις ὑπὸ τῆς τοῦ Ἄρεως ἀχλύος, ἐπέλαμψεν ἡ Αἴαντος βοήθεια. 6. Φόως.] Φῶς, χαρὰν, σωτηρίαν. 9. Ἱπποδασείης.] Ἱππολόφου. 10. Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε.] Τινὲς, δυϊκῶς. Οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπα. Πέρη-

Ἄξυλον δ᾽ ἄρ᾽ ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ,
ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ᾽ ἦν ἀνθρώποισι·
πάντας γὰρ φιλέεσκεν, ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
ἀλλά οἱ οὔτις τῶν γε τότ᾽ ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
πρόσθεν ὑπαντιάσας· ἀλλ᾽ ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ᾽ ἵππων
ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ᾽ ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.
Δρῆσον δ᾽ Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξε·
βῆ δὲ μετ᾽ Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε Νύμφη
Νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ᾽ ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ᾽ ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ.
ποιμαίνων δ᾽ ἐπ᾽ ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ.
ἡ δ᾽ ὑποκυσσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε.
καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηϊάδης, καὶ ἀπ᾽ ὤμων τεύχε᾽ ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ᾽ ἄρ᾽ ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.

15. ἔπι Ϝοικία. 16. ἀλλά Ϝοι. 24. δέ Ϝε. 25. ὄϜεσσι. 29. Ϝαστύαλον.

12—19. *Axylum* Diomedes occidit, Teuthrantis filium, Arisba oriundum, circa Abydum et Lampsacum sita; fuit ideo ille sub Asio: B. 836. 7. Ingeniose ejus munificentia utitur poeta ad miserationem movendam.—14. φίλος δ᾽ ἦν ἀνθρώποισι. habes hic φιλάνθρωπον, sed eo sensu, ut sit φιλόξενος; qui hospitio excipit, πάντας γὰρ φιλέεσκεν—18. 19. θεράπων. ipsi quoque erat ἡνίοχος, qui nunc ὑφηνίοχος eodem sensu.

20—36. Exponuntur cædes plures: nam poetam decet revocare narrationem ad singula facta. *Euryalus* cum Diomede et Sthenelo tertio loco ducebat Argivos: B. 565. Mecistei erat filius, Μηκιστεΐδης, Μηκιστηϊάδης, vs. 28. Talai nepos. De eo v. inf. Ψ. 678. sq. Occidit is *Æsepum* et *Pedasum*, natos ex Bucolione. *Bucolion* filius erat Laomedontis natu maximus, nec tamen e conjuge legitima. Bucolion apud armenta nutritus, ποιμαίνων, gregum curam habens, incidit in Nympham, ex Naiadibus unam, Abarbaream, ἐμίγη (αὐτῇ) ἐπ᾽ ὄεσσι, inter greges, in loco quo greges pascebantur, et ex ea geminos suscepit.—24. σκότιος ἦν. παρθένιος. νόθος. Ceterum habemus et h. l. exemplum puerorum regiorum gregibus præfectorum, ut in Paride, Ænea, et tot aliis, ut inf. 424. non quidem ut ipsi greges ducerent, sed ut curam haberent rei pecuariæ.

29. *Polypœtes*, Pirithoi f. qui e Thessalia copias ducebat: B. 740.—30. *Pidytes*

σε.] Διεπερόνησε. 13. Τευθρανίδην.] Τεύθραντος παῖδα. 15. Φιλέεσκεν.] Ἐξένιζεν. Ὁδῷ ἔπι.] Ἐφόδῳ, παρόδῳ. 16. Ἤρκεσεν.] Ἐβοήθησεν. 17. Ὑπαντιάσας.] Ὑπαντήσας. Ἀπηύρα.] Ἐστέρησεν. 19. Ἔσκεν.] Ἦν. Ὑφηνίοχος.] Ἀντὶ τοῦ, ἡνίοχος. 21. Νύμφη.] Τοῦτο γενικόν ἐστι τὸ ὄνομα. Καλοῦνται δὲ αἱ νύμφαι ναΐδες, ἐκ τῶν ναμάτων, καὶ ἄλλαι διαφόρως. 22. Νηῒς.] Ναΐδες, εἶδος νυμφῶν. Ἀβαρβαρέη.] Ὄνομα κύριον νύμφης. 24. Σκότιον.] Ἐκ λαθραίας μίξεως τὸν λάθρα γεγεννημένον, καὶ οὐκ ἐκ τῆς κατὰ νόμον γαμηθείσης. τὸν ἐξ ἀδαδουχήτων γάμων. 25. Ἐπ᾽ ὄεσσιν.] Ἐν τῷ τῶν προβάτων τόπῳ. 26. Ὑποκυσσαμένη.] Ὑπ᾽ αὐτοῦ κυήσασα, γεννήσασα. 32. Ἐνήρατο.] Ἐ-

Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
ἔγχεϊ χαλκείῳ, Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης· Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
ναῖε δὲ, Σατνιόεντος ἐϋῤῥείταο παρ' ὄχθας,
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως
φεύγοντ'. Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.
Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ζωὸν ἕλ'· ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο,
ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὼ μὲν ἐβήτην
πρὸς πόλιν, ἧπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο·

33. δὲ Fάναξ. 38. γάρ Fοι. 40. Fάξαντ'.

ex Percote ad Hellespontum sita, quam memoravit B. 835. Militabat ille sub Asio.—33. *Elatus* Pedaso profectus. *Pedasus* urbs Troadis ad Satnioentem fl. subter Lecto promontorio. Strabo XIII. p. 902, 3.—35. *Leitus* Bœotorum dux B. 494. et *Eurypylus* e Thessalia copias ducens B. 736.

37—65. *Adrastus,* cui de curru dejecto et supplici facto, ἱκετεύοντι, (nam v. 45. ἐλίσσετο λαβὼν αὐτὸν κατὰ γούνων.) Menelaus parcere volebat, ab Agamemnone cæditur. Erat Adrastus Meropis vatis filius, et copias ex finibus Propontidis duxerat: B. 830.

39. ὄζῳ μυρικίνῳ myrica, utpote in loco uliginoso inter duo amnes cf. K. 466. Nihil de arbore monent grammatici. Nunc convenit esse tamaricen Gallicam Linn. fruticem in Italia et Asia obvium. Plin. XIII. s. 37. *Myricen et Italia* (fert) *quam alii tamaricen vocant.*—40. ἄξαντε ἐν πρώτῳ ῥυμῷ cogitandum est de veterum more jungendi equos; extremo temoni illigatum est jugum, et huic illigati equi; diffracto itaque, qua parte jugum innexum erat, temone diffugiunt equi. Currus succussione, excutitur Adrastus stans in curru, humili et exiguo, binis rotis subnixo, caditque præceps in pulverem.

φόνευσε. 34. Σατνιόεντος.] Ὄνομα ποταμοῦ, καὶ κύριον. 35. Πήδασον.] Πόλις Φρυγίας ἡ Πήδασος. Πήδασον αἰπεινήν.] Ἀχιλλεὺς, ὑπὸ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον πορθῶν τὰς περιοίκους τῆς Ἰλίου πόλεις, ἀφίκετο εἰς τὴν πάλαι μὲν Μονηΐαν, νῦν δὲ Πήδασον καλουμένην, βουλόμενος ὁμοῦ ταῖς ἄλλαις καὶ ταύτην ἑλεῖν. Ἀπογνόντος δὲ αὐτοῦ τὴν εἰς τέλος πολιορκίαν, διὰ τὴν ὀχυρότητα τοῦ τόπου, καὶ μέλλοντος ἤδη ἀναχωρεῖν, φασὶν, εἴσω τῶν τειχῶν οὖσαν παρθένον ἐρασθῆναι τοῦ Ἀχιλλέως· καὶ λαβοῦσαν μῆλον, ἐπιγράψαι, καὶ αὐτὸ ῥῖψαι εἰς μέσον τῶν Ἀχαιῶν. Ἦν δὲ ἐν αὐτῷ γεγραμμένα· Μὴ σπεῦδ', Ἀχιλλεῦ, πρὶν Μονηΐαν ἕλῃς. Ὕδωρ γὰρ οὐκ ἔνεστι· διψῶσι κακῶς. Τὸν δὲ Ἀχιλλέα, ἐπιμείναντα, οὕτω λαβεῖν τὴν πόλιν, τῇ τοῦ ὕδατος σπάνει. Ἡ ἱστορία παρὰ Δημητρίῳ καὶ Ἡσιόδῳ. Αἰπεινήν.] Ὑψηλήν. 38. Ἀτυζομένω.] Ταρασσόμενοι. Καταπλησσόμενοι, καὶ φοβούμενοι. 39. Ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε.] Ὑπὸ τοῦ ὄζου ἐπισχεθέντες. ὑπὸ τοῦ κλάδου ἐμποδισθέντες. Μυρικίνῳ.] Τῷ τῆς μυρίκης. Εἶδος δένδρου. Δοτικὴ ἑνικῶν. 40. Ἄξαντε.] Θραύσαντες. Ἐν πρώτῳ ῥυμῷ.] Ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ῥυμοῦ. Πρώτῳ.] Ἄκρῳ. Αὐτὼ μὲν ἐβήτην.] Γραφικῶς οἱ μὲν ἵπποι φεύγουσιν, ἐπικειμένου τοῦ ζυγοῦ· τὸ δὲ ἅρμα ἐπιπλέκεται μυρίκης κλάδῳ· ὁ δὲ Ἄδραστος, κυλισθεὶς ἐκ τοῦ ἅρματος, κεῖται παρὰ τὸν τροχὸν ἐπὶ πρόσωπον· ὁ δὲ Μενέλαος ἀνατετακὼς τὸ δόρυ ἐφέστηκεν αὐτῷ. 41. Ἀτυζόμενοι.] Τα-

αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,
πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα. πὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων·
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε·
καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας ἔπος ηὔδα·
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι οὕτως
ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον
πρὸς Τρώων. τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
χεῖράς θ' ἡμετέρας· μηδ' ὅντινα γαστέρι μήτηρ
κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
Ἰλίου ἐξαπολοίατ', ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.
Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,

43. δέ Ϝοι. 50. vulg. αἴ κεν. 53. Ϝῷ. 54. Ϝέπος. 55. vulg. αὕτως. 56. κατὰ Ϝοῖκον. 60. Ϝιλίου. 61. Ϝειπών. vulg. ὣς εἰπὼν ἔτρεψεν.

53. Agamemnonis ingenium, atrox, superbum, iracundum, et Menelai mores mitiores discrimen constituunt, quo Homerus ambo fratres, cetera similes, designat. Ita et eloquium utriusque constitutum, et convenit oratio Menelai succincta sup. Γ. 213, 4. Agamemnonis autem aspera, truculenta, modo jactabunda modo superba et minis plena, v. c. Il. Δ. 231. sq.—κήδεαι. h. l. κήδεσθαι, *miserari*. Est etiam inter significatus verbi ap. Hesych. οἰκτείρειν. Unde juncta videmus μέγα κήδεται ἠδ' ἐλεαίρει Β. 27. Λ. 664.—56. ἦ σοι ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον. ironice. Alii per interrogationem: ἆρα καλὰ πέπονθας ὑπ' αὐτῶν; Ven. B. immo τὰ χείριστα. Tum πεποίηται pro usitato πέπρακται, ut notat Eustath.—58. κοῦρος h. l. simpl. βρέφος, embryo.—59. 60. πανωλεθρίαν innuit: ut bene Eustath. monet. ἀκήδεστοι, *insepulti*, μὴ ἔχοντες τὸν κηδεύοντα. cf. Od. Ω. 186. ἄφαντοι, ut ne quidem memoria eorum supersit. ut Ven. B. ἀφανεῖς, ut Schol. br. sic ἄσπερμος καὶ ἄφαντος γενεὴ Il. Υ. 303.

ραττόμενοι. Φοβέοντο.] Ἔφευγον. 43. Πρηνής.] Ἐπὶ πρόσωπον. Ἐπὶ στόμα.] Δηλωτικὸν τοῦ πρηνής. 44. Δολιχόσκιον ἔγχος.] Τὸ εἰς δολιχὸν διάστημα κίειν δυνάμενον. πλεονάσαντος τοῦ σ, ὡς καὶ ἐν τῷ θεόσδοτος. Ἢ, τὸ μακρὸν, οὗ ἡ σκιὰ δολιχή. Τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ παρακολουθοῦντος. Ἢ, ὅπερ, διὰ τὸ σκιᾷ ἐντραφῆναι, δολιχὸν γέγονε. 46. Ζώγρει.] Ζῶντα ἄγε. 47. Κειμήλια.] Τὰ ἀργὰ καὶ ἀπόθετα χρήματα. 48. Πολύκμητος.] Μετὰ πολλοῦ καμάτου γενόμενος. Ἢ, ὁ πολὺν κάματον παρεχόμενος. 53. Καταξέμεν.] Κατάξειν. Ὑψηλὴ γὰρ καὶ ἀνεμόεσσα ἡ Ἴλιος. 54. Ὁμοκλήσας.] Ἀπειλήσας. 57. Αἰπύν.] Χαλεπόν. 60. Ἀκήδεστοι.] Ἀφρόντιστοι, κηδεμόνα μὴ ἔχοντες. Ἄφαντοι.] Ἀνώνυμοι, ἀφανεῖς. 61. Ἔτρεψε.] Παρέτρεψε, παρέπεισεν. 62.

αἴσιμα παρειπών. ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
ἥρω' Ἄδρηστον. τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'· Ἀτρείδης δὲ
λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
μήτις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε
μιμνέτω, ὥς κε πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν. ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες Ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείῃσι δαμέντες,
εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
Αἰνεία τε, καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἐστὲ, μάχεσθαί τε φρονέειν τε·

62. ἀπό Ϝεθεν. 70. καὶ τὰ Ϝέκηλοι. 72. Ϝειπὼν—μένος θυμόν τε Ϝεκάστου.
74. Ϝίλιον. 75. Ἕκτορι Ϝεῖπε.

62. αἴσιμα παρειπών. κατ' αἶσαν. *quod fas erat in Trojanos ab Achivis statui:* scilicet pro sensu istorum hominum; quale judicium Samuelis vatis erat de Agago.

66—72. Nestor hortatur pugnantes, ne in spoliandis cæsis moras nectant. Consilium utique prudens; quod tamen parum observatum videbimus in præliis postea memoratis. Ita Diomedes spoliat Agastrophum, et ex occulto a Paride vulneratur Il. Λ. 368. sq. Sic Elephenor et alii.—68. ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος. ἐφιέμενος. ἀντιποιούμενος. Proprie ἐπιβάλλεσθαι, h. e. ἐπιβάλλειν ἑαυτὸν, vel τὸν νοῦν, τινὶ vel πρός τι, ἐπί τι. tum ἐπιβάλλεσθαι absolute, ἐνάρων ἕνεκα, vel κατὰ τῶν ἐνάρων.—70. καὶ τὰ, h. καὶ ταῦτα, τὰ ἔναρα, h. τὰ σκύλα. Est loquendi forma, συλᾷν τινα et συλᾷν τι, ut sup. 28. τεύχε' ἐσύλα, tum συλᾷν τινά τι. (κατά τι) ut Il. O. 428.

73—118. Episodium de Hectore ad supplicationem Minervæ indicendam urbem ingresso et quidem ex Heleni consilio: qui, quippe vates, fortunam pugnæ inclinatam ad numen aliquod Trojanis infestum referens, Minervam suspicatus iis irasci, ad eam placandam Hectorem in urbem profectum supplicationem indicere jubet.

74. ὑπ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἰσανέβησαν. latet in his vis τοῦ βιαζόμενοι.

77. πόνος ὔμμι μάλιστα ἐγκέκλιται. *pugna*, adeoque *fortuna* pugnæ, *maxime sita est in vobis*. Quæ sustinentur ab aliquo, ei innituntur, incumbunt; ab eo destituta ruunt.—79. ἐπ' ἰθὺν, h. ὁρμὴν, μάχην. additur φρονέειν τε, quatenus ducibus et manu et

Αἴσιμα.] Καθήκοντα. Παρειπών.] Παραμυθησάμενος. Ὤσατο.] Ἀπώσατο, ἀπέβαλε. 64. Λαπάρην.] Λαγόνα. Ἀνετράπετο.] Ἀνετράπη. εἰς τοὐπίσω ἔπεσεν ὕπτιος. 65. Λάξ.] Τῷ πλάτει τοῦ ποδός. 66. Ἐκέκλετο.] Παρεκελεύετο. 68. Ἐνάρων.] Τῶν σκύλων. Ἐπιβαλλόμενος.] Ἐπιθυμῶν, ἀντιποιούμενος, ἐπιβολὴν ποιούμενος εἰς ἀναίρεσιν. βέλτιον δὲ, ἐπιθυμῶν. 74. Ἀναλκίῃσιν.] Ἀνανδρείαις. 78. Ἐγκέκλιται.] Ἐπίκειται, ἐπήρεισται, ἔγκειται. ἐν τῇ ὑμετέρᾳ φροντίδι περικέκλεισται ἡ σωτηρία τῶν πραγμάτων. 79. Ἰθύν.] Ὁρμὴν, ὀρθότητα. Πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε.] Κατὰ πάντα

στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων,
πάντῃ ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
καὶ μάλα τειρόμενοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει·
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα
μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς
νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ,
οἴξασα κληῗδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
πέπλον, ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
εἶναι ἐνὶ μεγάρῳ, καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα·
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·

86. μετέρχεο Fειπέ. 90. ὅ Fοι. 91. καί Fοι.
93. καί Fοι. 95. Fάστυ. 96. Fιλίου.

consilio opus est.—83. ἐποτρύνητον absolute, sc. ὥστε μάχεσθαι. *ubi animos erexeritis, confirmaveritis* Trojanorum.

87. Structura non est subtiliter grammatica: debebant sequi: εἰπὲ τῇ μητέρι—αὐτὴν ξυνάγουσαν—οἴξασαν—θεῖναι. Mutata est sic: ἡ δὲ—θεῖναι sc. μεμνήσθω pro θέσθω καὶ ὑποσχέσθω. Est autem θεῖναι pro ἀναθεῖναι.—μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ Hecubæ.—89. οἴξασα fit hoc opera Theanus inf. 298.—90. Habemus exemplum dedicati ad placandam deam donarii, *pepli:* cujus usum poeta non declaravit: ad ejus genua tantum appositum esse narrat. Necesse est interdum deorum signa vestita fuisse, et peplum eo consilio esse allatum, ut deæ injiceretur. Est locus propter moris vetustatem memorabilis, quem Athenis servatum Panathenæorum pompæ opportunitatem fecisse notum est. Minervam potissimum placandam esse censuit Helenus; fuit enim ea, saltem credita est Achivis propitia esse.—92. ἐπὶ γούνασι. Scilicet fuit signum deæ sedentis: diversum illud a Palladio, quod διοπετὲς erat, a Diomede et Ulysse posthæc surreptum. cf. ad Apollodor. III. 2, 3. Classicus locus Strabon. XIII. p. 897.—94. ἦνις ab ἕνος annus, *juvenca;* ἤκεστος pro ἄκεστος. ἀκέντητος. ἀδάμαστος. nondum jugo submissa.

τὰ μέρη τῆς μάχης καὶ τῆς φρονήσεως ὑμεῖς διαφέρετε. 80. Ἐρυκάκετε.] Κωλύετε, κατέχετε. 81. Ἐποιχόμενοι.] Ἐπιπορευόμενοι. 82. Δηΐοισι.] Τοῖς ἐχθροῖς. Χάρμα.] Χαρά. 85. Ἀναγκαίη.] Ἀνάγκη. Ἐπείγει.] Καταπονεῖ. 87. Ξυνάγουσα.] Συνάγουσα. Γεραιάς.] Ἐντίμους γυναῖκας. 88. Ἐν πόλει ἄκρῃ.] Ἐν τῇ ἀκροπόλει. Διάλυσις, ἡ μετατύπωσις, ὁ τρόπος. 89. Οἴξασα.] Ἀνοίξασα. Κληῗδι.] Κατὰ διαίρεσιν, καὶ μεταποίησιν. Κλεὶς γὰρ, κλειδός. 90. Ὅς οἱ.] Ὅστις αὐτῇ. 92. Ἐπὶ γούνασιν.] Ἀντὶ τοῦ, παρὰ τοῖς γόνασι, παρὰ τοὺς πόδας. Ὀρθὸν γὰρ τὸ Παλλάδιον. 94. Ἦνις.] Ἐνιαυσιαίους. Ἠκέστας.] Ἀκεντήτους, ἀδαμάστους. 96. Ἀπόσχῃ.] Ἀποδιάξῃ. 97. Ἄγριον αἰχ-

ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι.
οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι. ἀλλ' ὅδε λίην
μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν·
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο·
φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
εἴπω βουλευτῇσι, καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισι,
δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαιόλος Ἕκτωρ.
ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινὸν,

101. τίς Ϝοι et μένος Ϝισο—v. Obss. 106. οἱ δὲ Ϝελίχθησαν.
109. ὡς ἐϜέλιχθεν. 113. προτὶ Ϝίλιον. 114. Ϝείπω.

102—118. Hector, acie restituta, ad urbem proficiscitur.—104. πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα. non otiosum hoc, objicit enim oculis ipsum Hectorem incedentem, ut inf. 117, 8. incessum festinantis.—108, 9. vides aciem iterum restitutam, quia sub urbis mœnibus jam constiterant; quia tamen erat res mirabilis, vides eam tribui a multitudine dei alicujus præsentiæ, ex hominum priscorum opinione ac sensu. φὰν δέ τιν' pro γὰρ, ut quoque Schol. B. notant.

111. Τρῶες ὑπέρθυμοι· alias πρόθυμοι. acres, fortes. τηλέκλητοι e longinquis terris collecti. ut in recensu Il. B. 817. sq. vidimus. Cohortationem hanc vidimus jam E. 529. et sæpe videbimus. μνήσασθε ἀλκῆς, adhibete, exserite virtutem.—113. γέρουσιν εἴπω βουλευτῇσιν, sine quorum auctoritate pompa indici publice nequibat.—115. ἑκατόμβας. Atqui erant XII. boves vs. 93. unde firmatur, quod sup. jam A. 65. monitum est, vocem simpliciter de sollenni sacro dictam esse.

117. 8. Clipeo in tergum rejecto discedit Hector. Vides iterum poetæ sagacitatem, artem non dicam, quod ea ponit, quæ oculorum sensum feriunt et ante oculos

μητήν.] Ἄγριον ἐν τῷ αἰχμάζειν· ὑφ' ἓν ἀμφότερα. Λέγει δὲ, χαλεπὸν ἐν τῷ μάχεσθαι. Κρατερόν.] Ἰσχυρόν. Μήστωρα.] Ἐπιστήμονα. Φόβοιο.] Φυγῆς. Μήστωρα φόβοιο.] Τὸν δυνάμενον φυγὴν μήσασθαι τοῖς ἐναντίοις. ὅ ἐστιν, ἐργάσασθαι. 99. Ὄρχαμον.] Ἡγεμόνα. 101. Ἰσοφαρίζειν.] Ἐξισοῦσθαι. 106. Ἐλελίχθησαν.] Συνεστράφησαν. 107. Λῆξαν.] Ἔπαυσαν. 108. Φάν.] Ὠιήθησαν. 109. Ἀλεξήσοντα.] Βοηθήσοντα. 112. Ἀνέρες.] Νῦν, ἀνδρεῖοι. Ἐστέ.] Γίγνεσθε. 113. Βείω.] Βῶ. κατὰ διαίρεσιν, βέω· καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ι, βείω. ὅ ἐστι πορευθῶ. 114. Βουλευτῇσι.] Βουληφόροις. 115. Ἀρήσασθαι.]

ἄντυξ, ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱὸς
ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τίς δὲ σὺ ἐσσὶ, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος

122. προσέϜειπε. 130. ΛυκόϜεργος.

Hectorem festinantem sistunt. δέρμα—ἄντυξ sunt apposita. δέρμα, ὃ ἔθεεν, περιέθεεν, περιέτρεχεν, περὶ ἀσπίδος, ὡς ἄντυξ πυμάτη. Scilicet corium, quod crati clipei superne impositum erat, lamina ærea obductum, extima sui parte supra clipei oram prominebat, cujus appulsu ex corporis motu cervix et calces pulsabantur. Ἐνάργειαν habet τὸ τύπτε, in incessu; sic Latini *ferire* de pallæ ora, ut Propert. III. 15, 32. *Et feries nudos veste fluente pedes.* quod Tibullo est *illudere pallam talis.* Reputandum autem est, in discessu Hectorem clipeum in tergum rejecisse; ita calcem et cervicem ille attingere potuit; erat autem ille oblongus, et rotundus, puto, non quadratus, tantæ magnitudinis, ut totum corpus tegeret, ποδήρης.

119—236. Glaucus et Diomedes ad pugnandum progressi, colloquuntur inter se, et hospitii jure se inde a majoribus junctos esse intelligunt, muneribusque mutuo datis discedunt.—124. οὐ μὲν γάρ ποτ'—quia Sarpedon Lycios duxerat, cui vulnerato E. 663. Glaucus in ducendis copiis successisse videri debet.—δυστήνων παῖδες. antiquo loquendi more, pro οἱ δύστηνοι. infelices sunt illi. h. e. væ illis qui mihi in pugna se offerunt. Habet tamen priscus sermo vim aliquam sibi propriam in hoc, quod iis cæsis parentes orbantur liberis, et fiunt illi ἄπαιδες, quod miserationem movet.

128. εἰ δέ τις. Diomedis animo hæc insidebant ex pugna cum Venere et Marte; aliis non in mentem venisset quærere. Tenendum porro, ἀχλὺν, caliginem post Minervæ discessum iterum ejus oculis fuisse offusam, ut nec porro, ut ante, deum agnosceret. Ita et paullo post 130—140, ubi Diomedes parum memor esse videtur eorum, quæ ipse in Martem et Venerem commiserat, in animum revocandum est, Minervæ consilio et jussu eum ista perpetrasse; nunc autem, sibi relictum, sapere.

Lycurgus Thrax Bacchum cum Baccharum choro orgia celebrantem infestis manibus aggressus erat; ulti sunt dii nefandum ejus scelus excæcatis oculis. οὐδὲ γὰρ—δὴν ἦν. secundum ea, quæ Dione supra E. 406. memoravit de morte præmatura propter impietatem a diis infligi solita.

Εὔχεσθαι. 118. Ἄντυξ.] Νῦν, ἡ περιφέρεια τῆς ἀσπίδος. Πυμάτη.] Ἐσχάτη. Θέεν.] Περιέτρεχε. 120. Συνίτην.] Συνήρχοντο. 124. Ὄπωπα.] Ἑώρακα. 125. Προβέβηκας.] Προελήλυθας, ὑπερεμάχησας, ὑπερβέβηκας. 127. Δυστήνων.] Δυστυχῶν, ἀθλίων. 130. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος.] Διόνυσος, ὁ Διὸς καὶ Σεμέλης παῖς, ἐν Κυβέλοις τῆς Φρυγίας ὑπὸ τῆς Ῥέας τυχὼν καθαρμῶν, καὶ διαθεὶς τὰς τελετὰς, καὶ λαβὼν παρὰ τῆς θεᾶς τὴν διασκευὴν, ἀνὰ πᾶσαν ἐφέρετο τὴν γῆν, χορειῶν τε καὶ τιμῶν ἐτύγχανε, προηγουμένων τῶν ἀνθρώπων. Παραγενόμενον δὲ αὐτὸν εἰς τὴν Θρᾴκην, Λυκοῦργος ὁ Δρύαντος λυπήσας, Ἥρας μίσει, μύωπι ἀπελαύνει τῆς γῆς. καὶ καθάπτε-

δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν.
ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
θεινόμεναι βουπλῆγι· Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα· Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς. οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός·
Τυδείδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;

134. ἀνδροφόνου ΛυκοϜέργου.

131. ὅς ῥα θεοῖσιν ἔριζεν. pro ἐμάχετο. quod et seqq. docent, sacris Bacchicis haud receptis.—132. nutrices Bacchi commemorat Nymphas, aliis Bacchas dictas.—134. θύσθλα universe dicta accipio τὰ πρὸς τὴν τελετὴν, et Nysam h. l. Thraciæ montem. —135. θεινόμεναι βουπλῆγι, stimulo, seu baculo rustico, ferro interdum munito adunco, seu cuspide adunca. οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦν ut vs. 131. pro ἔζη.—142. 3. Observa sermonis antiqui vestigia, in οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν et ὀλέθρου πείρατα. ὄλεθρος τέλειος. πανωλεθρία.

144—212. Locus e nobilissimis. Glaucus suæ stirpis origines exponit, quæ ad Corinthum et Sisyphum, notum in fabulis nomen, adeoque ad genus Æolicum spectarunt: quod omnino mythorum majorem numerum complectitur. Apollod. I. 9. pr.

ται αὐτοῦ καὶ τῶν τούτου τιθηνῶν. ἐτύγχανον γὰρ αὐτῷ συνοργιάζουσαι. Θεηλάτῳ δ' ἐπελαυνόμενος μάστιγι, τὸν θεὸν ἔσπευδε τιμωρήσασθαι. Ὁ δὲ ὑπὸ δέους εἰς τὴν θάλασσαν καταδύνει, καὶ ὑπὸ Θέτιδος καὶ Εὐρυνόμης ὑπολαμβάνεται. Ὁ οὖν Λυκοῦργος οὐκ ἀμισθὶ δυσσεβήσας, ἔδωκε τὴν ἐξ ἀνθρώπων δίκην. ἀφῃρέθη γὰρ πρὸς τοῦ Διὸς τοὺς ὀφθαλμούς. Τῆς ἱστορίας πολλοὶ ἐμνήσθησαν, προηγουμένως δὲ ὁ τὴν Εὐρωπίαν πεποιηκὼς Εὔμηλος. 132. Μαινομένοιο.] Μανιοποιοῦ. διὰ τὴν μέθην. ὡς, τὸ χλωρὸν δέος, τὸ χλωροποιόν. Τιθήνας.] Τροφούς. 133. Σεῦε.] Ἐδίωκεν. Ἠγάθεον.] Ἄγαν θεῖον. Νυσσήϊον.] Τὴν λεγομένην Νύσσαν. Ὄρος δὲ λέγει τῆς Θρᾴκης νῦν. Ἐν ἄλλοις· Νυσσήϊον, ἡ Διονύσου διατριβή. Ἡ δὲ Νύσσα ἐν μέν τισι χώραις ὄρος, ὡς ἐν Βοιωτίᾳ καὶ Θρᾴκῃ, καὶ Ἀραβίᾳ, καὶ Ἰνδικῇ, καὶ Λιβύῃ, καὶ Νάξῳ. ὅπου δὲ πόλις, ὡς ἐν Καρίᾳ, καὶ ἐν τῷ Καυκασίῳ ὄρει. ὅπου δὲ νῆσος, ὡς ἐν Νείλῳ τῷ ποταμῷ. Οὐ δεδήλωκε δὲ ὁ Ποιητὴς, ἐν ποίᾳ Νύσσῃ τὰ περὶ τὴν Λυκούργου δίωξιν ἐγένετο. 134. Θύσθλα.] Οἱ μὲν τοὺς κλάδους, οἱ δὲ τοὺς θύρσους, τοῦτ' ἔστι, βακχικὰς δράκας, ὅ ἐστι, Διονυσιακὰ μυστήρια. ἔνιοι δὲ πάντα κοινῶς τὰ πρὸς τὴν τελετήν. 135. Βουπλῆγι.] Τῷ πελέκει· ὅτι αὐτῷ τυπτόμενοι οἱ βόες ἀναιροῦνται. οἱ δὲ μάστιγι, ἐπεὶ ἐκ βύρσης γίγνεται. Φοβηθείς.] Εἰς φυγὴν τραπείς. 137. Ὁμοκλῇ.] Ἀπειλῇ. 138. Ὀδύσαντο.] Ὠργίσθησαν, ἐχολώθησαν. Ῥεῖα ζώοντες.] Ῥᾳδίως καὶ ἀπόνως ζῶντες. 140. Ἀπήχθετο.] Ἐμισεῖτο. 142. Ἔδουσιν.] Ἐσθίουσι. 143. Θᾶσσον.] Ταχύτερον. Πείρατα.] Πέρατα. 145. Γενεήν.]

οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.
φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
τηλεθόωσα φύει· ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρῃ·
ὣς ἀνδρῶν γενεὴ, ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει.
εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι· ὄφρ' εὖ εἰδῇς
ἡμετέρην γενεὴν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν.
ἔστι πόλις Ἐφύρη, μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
ἐνθάδε Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης. ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.
αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην.

148. Fέαρος. 150. Fειδῇς. 151. ἄνδρες Fίσασιν vitiosus versus.

145—149. Puto sententiam sic procedere: quorsum de genere meo rogas? quasi ex eo virtutem meam æstimaturus. Nihil instabilius familiarum splendore ac felicitate, opibus et existimatione. At vulgo latius ad generis humani fragilitatem referuntur versus.

147. 148. φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χέει, ἄλλα δὲ—pro φύλλων τὰ μὲν—τὰ δέ. Porro ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρῃ, paullo durior junctura, ἐπιγίγνεται δὲ αὐτὰ (τὰ φύλλα) ἐν ὥρῃ ἔαρος, subnascuntur enim frondes novæ vere ineunte. Vulgaris ratio erat ἄλλα φύλλα ὕλη θάλλουσα φύει ἐπιγιγνόμενα ἐν ἔαρος ὥρῃ, h. ἦρι.

149. ὣς ἀνδρῶν γενεὴ, ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει. ut vulgo accipitur, φύει pro *nascitur* dictum est, contra usum; præstat, puto, vim activam retinere, γενεὴ, (τὸ γένος ἀνδρῶν, ἄλλο—ἄλλο) ἡ μὲν φύει ἄνδρας, ἡ δὲ ἀπολήγει φύειν ἄνδρας.

150. εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, supplendum δάηθι, disce, audi ex me. vel λέξω, δηλώσω, ὄφρ' εὖ εἰδῇς—more sæpe in Homero inprimis obvio, ut apodosin reticescant homines, gestu et nutu rem declarante. Durius esset interpunctione mutata exponere: εἰ δ' ἐθέλεις, καὶ ταῦτα δαήμεναι sc. μέμνησο, ut sit infinitivus pro imperativo: si tamen vis, disce et hæc.—151. etsi genus meum non obscurum est.

152. Corintho se esse ortum et genus a Sisypho Æolida ducere profitetur Glaucus. μυχῷ Ἄργεος in Peloponneso; nihil amplius. Calliditate insignis Sisyphus vetere

Νῦν, γένος. Ἐρεείνεις.] Ἐρωτᾷς. 147. Χαμάδις.] Χαμαί. 148. Τηλεθόωσα.] Θάλλουσα, εὐθαλὴς δένδρεσιν οὖσα. Φύει.] Αὔξει. 150. Δαήμεναι.] Μαθεῖν. 151. Ἴσασι.] Γιγνώσκουσιν. 152. Ἐφύρη.] Οὕτω τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο ἡ Κόρινθος. Ἔστι δὲ καὶ Θεσπρωτίας Ἔφυρα. Μυχῷ Ἄργεος.] Τῷ ἐσωτάτῳ τόπῳ τῆς Πελοποννήσου. Ἱπποβότοιο.] Ἱπποτρόφου. 153. Ἔσκεν.] Ἐγενήθη, ὑπῆρχε. Κέρδιστος.] Συνετώτατος. Ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν.] Διὸς τὴν Ἀσωποῦ θυγατέρα Αἴγειναν ἀπὸ Φλιοῦντος εἰς Οἰνώνην διὰ τῆς Κορίνθου μεταβιβάσαντος, Σίσυφος ζητοῦντι τῷ Ἀσωπῷ τὴν ἁρπαγὴν ἐπιδεικνύει. Καὶ διὰ τοῦτο ἐπεσπάσατο εἰς ὀργὴν καθ' ἑαυτοῦ τὸν Δία. Ἐπιπέμπει οὖν αὐτῷ τὸν Θάνατον. Τοῦτον δὲ κρατεροῖς δεσμοῖς δήσαντος τοῦ Σισύφου, συνέβαινεν οὐδένα ἀποθνήσκειν, ἕως λύει τὸν Θάνατον ὁ Ἄρης, καὶ αὐτῷ τὸν Σίσυφον παραδίδωσιν. Ὁ δὲ πρὶν ἢ ἀποθανεῖν ἐντέλλεται τῇ γυναικὶ Μερόπῃ, τὰ νενομισμένα αὐτῷ πέμπειν εἰς Ἅιδην. Καὶ μετὰ τὸν χρόνον οὐκ ἀποδιδούσης τῷ Σισύφῳ τῆς γυναικὸς, ὁ Ἅιδης, πυθόμενος, μεθίησιν αὐτὸν ὡς τῇ γυναικὶ μεμψόμενον. Ὁ δὲ εἰς Κόρινθον ἀφικόμενος, οὐκ ἔτι ὀπίσσω ἄγει. Καὶ γηραιὸν αὐτὸν ἀποθανόντα κυλινδεῖν ἠνάγκασεν εἰς Ἅιδου λίθον, πρὸς τὸ μὴ πάλιν ἀποδράναι. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. 155. Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην.] Οὗτος πρότερον ἐκαλεῖτο Ἱππόνους. Ἀνελὼν δὲ Βέλλερον τὸν Κορινθίων δυνάστην, Βελλεροφόντης ἐκλήθη. Ἦν δὲ φύσει μὲν παῖς Ποσειδῶνος, ἐπικλήσει δὲ, Γλαύκου. Λαβὼν οὖν παρὰ Ποσειδῶνος τὸν Μεδούσης τῆς Γοργόνος Πήγασον πτερωτὸν ἵππον, (διὰ γὰρ τοῦ-

τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
ὤπασαν. αὐτάρ οἱ Προῖτος κακὰ μήσατο θυμῷ·
ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
Ἀργείων. Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσε.
τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο, δῖ' Ἄντεια,
κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔτι
πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
ἡ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·

157. αὐτάρ Ϝοι. vulg. κάκ' ἐμήσατο. 159. γάρ Ϝοι.

fama: Sic v. c. Pindar. Ol. XIII. 72.—156. ἠνορέην ἐρατεινὴν juvenilem vigorem, qui non esse potest nisi amabilis.—158. ἐκ δήμου, e civitate, e terra ejecit, quia ipse majoribus opibus pollebat. Scilicet cædis factæ reus Bellerophontes multis erroribus vagatus ad eum confugerat, et ab eo expiatus apud eum vixerat. Postea ab Antea tentati pudoris crimine accusatus a Prœto urbe excedere jussus est, et abire in Lyciam ad Jobaten; Apollod. II. 3, 1.—159. Ζεὺς γάρ οἱ (Prœto) ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσε sc. αὐτούς, τοὺς Ἀργείους. Antiquus loquendi modus etiam hic observandus: ὑπὸ σκήπτρῳ, ut I. 156. καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας. sub ditione, imperio. Et δαμῆναι, δαμέντες, δεδμημένοι, non modo sunt cæsi, victi, sed et, quibus imperatur, alterius ditioni subjecti, v. c. Il. Γ. 183. Ε. 378. Od. Γ. 304. uti et de mulieribus hoc ipsum usu venit: Od. Γ. 269. *Argivi* autem h. l. dicti qui Argolidem incolunt; nam Tirynthe regnabat Prœtus.—160. τῷ δὲ, iterum ad Bellerophontem redit. In antiquioribus junctura sæpe est paullo asperior. Serior aliquis ita memorasset: Prœtus, opibus prævalens inter Argivos, quibus regnabat, urbe Bellerophontem cedere coegit; nam Prœti uxor Antea, frustra a se sollicitatum ad stuprum Bellerophontem ad maritum detulerat tanquam pudoris sui tentati reum.

το ἔσχε καὶ τὴν προσηγορίαν, ὅτι ἐκπεπηδήκει ἐκ τοῦ τῆς Γοργόνος τραχήλου,) τούτῳ ἐπωχεῖτο· καὶ δράσας ἐμφύλιον φόνον, Βέλλερον γάρ τινα, ὡς ἔφην, τῶν πολιτῶν ἀποκτείνας, φεύγει εἰς Ἄργος. Τυχὼν δὲ παρὰ Προίτου καθαρσίων τοῦ βασιλέως, μετ' αὐτοῦ διέτριβεν. Ἄντεια δὲ ἡ Προίτου γυνὴ, ἐρασθεῖσα τοῦ Βελλεροφόντου, ἐδέετο ὅπως συνευνασθῇ. Ὁ δὲ δεξιούμενος τὸ ὅσιον, ἀντέλεγεν. Ἡ δὲ Ἄντεια, δείσασα μὴ τῷ Προίτῳ προλαβὼν ἐξείποι τοὺς αὐτῆς ἔρωτας, ἔφθασε, τοῦ Βελλεροφόντου κατειποῦσα, ὡς ἄρα βουληθείη βιάσασθαι αὐτήν. Ὁ δὲ Προῖτος αὐτόχειρ μὲν οὐκ ἐβουλήθη ἀποκτεῖναι τὸν Βελλεροφόντην, πέμπει δὲ αὐτὸν εἰς Λυκίαν πρὸς τὸν πενθερὸν Ἰοβάτην, ἀδοκήτως καθ' ἑαυτοῦ κομίζοντα γράμματα. Ὁ δὲ πολλοῖς αὐτὸν ἐγγυμνάσας ἄθλοις, ὡς οὐχ ἑώρα φθειρόμενον, ὑπετόπησε, κατ' αὐτοῦ στρατεῦσαι τὴν δεινὴν διαβολήν. Οὐ γὰρ ἂν τοσούτων κακῶν ὄχλον, μὴ ἀθῷος ὢν, τῇ δυνάμει κατηγωνίσατο. Ἔδωκέ τε αὐτῷ τὴν ἰδίαν θυγατέρα εἰς γάμον, Κασάνδραν, καὶ τῆς βασιλείας μοῖράν τινα. Λέγεται δὲ, αὐτὸν ἐπαρθέντα ἐφ' οἷς ἔπραξε, θελῆσαι μετὰ τοῦ Πηγάσου τὸν οὐρανὸν κατοπτεῦσαι. Τὰ γὰρ νῶτα, ὡς ἔφαμεν, πτερωτὰ εἶχεν ὁ ἵππος. Τὸν δὲ Δία μηνίσαντα, οἶστρον ἐμβαλεῖν τῷ Πηγάσῳ. Ὅθεν ἐκπεσεῖν μὲν τὸν Βελλεροφόντην· κατενεχθῆναί τε εἰς τὸ τῆς Λυκίας πεδίον, τὸ ἀπ' αὐτοῦ καλούμενον Ἀλήϊον πεδίον· ἀλᾶσθαι δὲ κατὰ τοῦτο πηρωθέντα· τὸν δὲ ἵππον λαβεῖν τὴν Ἠῶ, δεηθεῖσαν τοῦ Διὸς, δῶρον πρὸς τὸ ἀκόπως περιϊέναι τὰς τοῦ κόσμου περιόδους. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ ἐν τραγῳδουμένοις. 156. Ἠνορέην.] Ἀνδρίαν. Ἐρατεινήν.] Ἐπέραστον, καλήν. 157. Ὤπασαν.] Ἔδωκαν, περιεποίησαν. Ἐμήσατο.] Ἐβουλεύσατο, νῦν δὲ, εἰργάσατο. 158. Ἔλασσεν.] Ἐξήλασεν, ἐφυγάδευσεν. 160. Ἐπεμήνατο.] Ἐμάνη. Δῖα.] Ἤτοι, κρατίστη, εὐγενεστάτη, εἰρωνικῶς. 161. Κρυπταδίῃ.] Λαθραίᾳ καὶ μοιχικῇ. Μιγήμεναι.] Μι-

τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
ὅς μ' ἔθελε φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.
ὣς φάτο· τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε.
κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ,
πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ
γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλὰ,
δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ.
ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε, Ξάνθον τε ῥέοντα,
προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης·
ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι,
ὅ ττι ῥά οἱ γαμβροῖο πάρα Προίτοιο φέροιτο.
αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε
πεφνέμεν. ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων,
πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.

166. τὸν δὲ Fάνακτα. 170. Fῷ. 173. τῖε Fάναξ.
176. σῆμα Fιδέσθαι. 177. ὅτι ῥά Fοι.

164. τεθναίης—ἢ κάκτανε, κατάκτανε. Pro: ἢ τέθναθι, ἢ κτεῖνε. Quod Latine est: periisti, nisi præveneris hominem occidendo. εἰ βούλει ζῆν, ἐκεῖνον ἄνελε, ait Schol. B. quasi in vitæ periculo versetur ipse Prœtus. μοὶ οὐκ ἐθελούσῃ. et 166. χόλος ἔλαβεν τὸν ἄνακτα τούτου ἕνεκα, ὅ, οἷον, ἤκουσε.—167. σεβάσσατο γὰρ τόγε, τὸ κτεῖναι αὐτὸν tanquam hospitem suum; religioni sibi duxit facere hoc.—168. πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ, dedit ei perferendas ad Jobaten notas tabellæ complicatæ insculptas. σήματα, notæ, χαρακτῆρες, signa, cujuscunque generis, etiam symbolica, ex vetustissimo hominum more sensa animi declarandi. γράφειν est ξέειν scalpere, incidere. ἐν πίνακι in tabula lignea, cui incisæ essent notæ. Hoc simplicissimum esse videtur, quod verba offerunt. Fuerintne litteræ stilo ceris inscriptæ, effici ex verbis haud potest; docendum itaque erit aliunde, si hoc statueris. Cum complicata tabella dicatur fuisse, necesse est, ut binæ essent tabulæ interiore sua superficie notis signatæ, tum junctæ, ut notæ interiore pagina laterent, filo ligatæ et obsignatæ; hactenus poterant, eo qui perferebat ignaro, continere σήματα λυγρὰ, notas atroces, θυμοφθόρα, exitiales, quibus mandatum erat, ut Bellerophon e medio tolleretur. Fuit itaque tabula similis pugillarium seu diptychorum.

171. θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ simpliciter pro ἀγαθῇ accipe.—174. Locus notabilis propter morem hospitii antiquum.—179. ἐκέλευσε, latiore sensu; injunxit, imposuit ei hunc laborem; ex more vitæ heroicæ, quo heroibus narratur magnorum discriminum adeundorum necessitas ab aliquo facta esse; sic Jasoni a Pelia; Herculi ab Eurystheo.—180. ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων, ἀποπνείουσα· ita junge verba. θεῖον γένος. vides notionem τοῦ θείου inter veteres. Erat monstrum specie ac forma haud humana: τερατῶδες καὶ παρὰ φύσιν. quid igitur? nihil restat quam ut θεῖον sit: species non hominis.—181. Ex mente Homeri, si versus ab eo est profectus, Chimæræ fuit corpus caprinum, capite leonino, et cauda serpentis: itaque, si efflavit

γῆναι, συνελθεῖν. 164. Κάκτανε.] Κατάκτεινε.

καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχήσατο κυδαλίμοισι·
καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
τῷ δ᾽ ἄρ᾽ ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε.
κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
εἷσε λόχον· τοὶ δ᾽ οὔτι πάλιν οἶκόνδε νέοντο·
πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠῢν ἐόντα,
αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ᾽ ὅγε θυγατέρα ἥν·
δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
καλὸν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο.
ἡ δ᾽ ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,

184. vulg. μαχέσσατο. 188. fuit antiquior lectio—εὐρείης εἴκοσι φῶτας. Fείκοσι. 189. πάλιν Fοῖκόνδε. 192. θυγατέρα Fήν. 193. δέ Fοι. 194. μέν Fοι.

ignem, capite leonino ignem spirasse necesse est.—183. θεῶν τεράεσσι πιθήσας. animo per prodigia confirmato. quæ illa fuerint, poeta reticescit; post Homerum Pegasus memoratus est.—184. Alter labor, pugna cum Solymis, montium Lyciæ confinia tum insidentibus.—185. ipse professus est, hanc fuisse pugnam acerrimam, quam unquam iniisset.—186. Spectat hoc ad famam antiquam de Amazonum incursatione in Asiam. cf. Γ. 189.

187—190. In reditu δόλον, λόχον, ei struxit, collocatis in insidiis viris fortissimis. Similis narratio de Tydeo Δ. 391. sq. in reditu a Thebis. Ad sensum autem vitæ heroicæ spectatissima est virtus ἐν λόχῳ, seu ut ipse aliquis in insidiis collocatus fuerit, seu ut, quemadmodum hic, ex insidiis sibi structis aliquis incolumis discesserit.

191. Per virtutem probatur aliquis esse divina stirpe prognatus. hinc Διογενεῖς. θεοῦ γόνον. s. παῖδα. s. ἀπόγονον.—193. τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης. Regni partem dimidiam, nostro sensu dictam, dare vix potuit; non enim ea erat tum regnorum conditio, ut provincias et terras cum incolis donare aut vendere reges possent, quorum imperium erat admodum circumscriptum: nisi forte in terris, quas ipsi subjugarant, hoc jus iis fuit, ut in oppidis Messeniæ Achilli pro dote offerendis ab Agamemnone (Ι. 149. sq.) suspicari licet. Regum tamen erat portio aliqua agri, τὸ τέμενος: posset hoc intelligi, ut pars dimidia τοῦ τεμένους a rege data esset: ut in narratione de Prœto ap. Apollod. II. 2. §. 4. sq. Ita portio aliqua agri regii data Peleo ibid. III. 13, 1. et Phœnici II. I. 479. 480. At versu statim sequente 194. ipsi Lycii Bellerophonti agrum eximium assignasse narrantur. Erant regum præterea munia, ut exercitum ducerent, senum et populi concilia haberent, sacra curarent, tum honores, γέρα, quæ ad dignitatem spectabant, scil. προεδρία, in epulis portio vini et cibi potior etc. Hæc potuere *communicari* cum Bellerophonte: et hoc videtur declarari per verba: regni, s. honoris regii *dimidium dare.*—194. 5. τέμενος φυταλιῆς καὶ ἀρούρης τάμον ἔξοχον ἄλλων, καλὸν, agrum assignarunt eximium, præclarum, ad colendum, possidendum, ὄφρα νέμοιτο. (ut Od. Λ. 183. ἕκηλος Τηλέμαχος τεμένη νέμεται.) Ager erat partim arbustis ac vitibus serendis, partim arationi idoneus.

192. Ἧν.] Τὴν ἑαυτοῦ. 193. Τιμῆς βασιληΐδος.] Τῆς βασιλείου. 194. Τέμενος.] Ἀποτετμημένη γῆ κατὰ τιμὴν δενδροφόρου γῆς, ἢ ἀμπελοφόρου. Τέμενος τάμον.] Ἀπέτεμον τόπον τινά. 195. Φυταλιῆς.] Δενδροφόρου γῆς, ἢ ἀμπελοφόρου. Ἀρούρης.] Σπορίμου γῆς, καὶ σιτοφόρου. 198. Παρελέξατο.] Παρε-

Ἴσανδρόν τε, καὶ Ἱππόλοχον, καὶ Λαοδάμειαν.
Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς·
ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.
ἀλλ' ὅτε δὴ κἀκεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
ἤτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,
ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων·
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης, ἆτος πολέμοιο,
μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι·
τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι.
πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων,
μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
ἔν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ·
ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
 Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν·
 Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊος ἐσσὶ παλαιός·
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην

197. Ϝίσανδρον. 201. τὸ Ϝαλήϊον vel τότ' Ἀλήϊον. 202. Ϝὸν θυμόν.
203. Ϝίσανδρον δέ Ϝοι. 216. et 219. Ϝοινεύς.

200. ἀλλ' ὅτε δὲ κἀκεῖνος. Accipio simpliciter ex usu vulgari: ἀλλὰ καὶ, enimvero, ὅτε δὴ ἐκεῖνος. Enimvero cum ille postea in magnas calamitates incidisset, amisit enim liberos, mœrore confectus et μελαγχολῶν in solitudine erravit per campum inde appellatum Ἀλήϊον. Putatur poeta subticescere aliquid, verum res adversæ statim subjiciuntur 203. sq. e quibus mœror profectus erat. Ex hominum autem veterum rudiorum judiciis, quisquis miser et infelix est, deos habet iratos, sin felix est, propitios: Est ergo v. 200. idem quod nos diceremus: postquam ille in calamitates inciderat.—201. κατὰ τὸ πεδίον Ἀλήϊον ille erravit mœrore confectus propter adversa quæ ei evenerant, mox memorata, ἀλύων, μελαγχολῶν. Ita ex mœrore ἑρπύζων ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο exhibetur Laertes Od. Λ. 193.—203. Ἴσανδρον δὲ, pro γάρ. Apparet, cum Solymis montes insidentibus bella continua fuisse agitata.—205. χρυσήνιος Ἄρτεμις, Diana curru invecta, ut aliæ deæ; et ut dea, aureis habenis regens equos.—207, 8, 9. Aurei versus et alte animis juvenum infigendi.

216. Glaucum hospitio patrio sibi junctum esse agnoscit Diomedes: nam avus, Bellerophon, cæde facta exul multas terras pervagatus Ætoliam quoque adierat, ubi

κοιμήθη. 199. Χαλκοκορυστήν.] Χαλκῷ καθωπλισμένον. 200. Ἀπήχθετο.] Ἐμισεῖτο. 201. Καππεδίον.] Κατὰ τὸ πεδίον. Ἀλήϊον.] Οὕτω πεδίον τῆς Κιλικίας καλούμενον ἀπὸ τῆς τοῦ Βελλεροφόντου ἄλης, τουτέστι, πλάνης. Ἀλᾶτο.] Ἐπλανᾶτο. 202. Κατέδων.] Κατεσθίων. Πάτον.] Τὴν πεπατημένην ὁδὸν, γῆν πατουμένην ὑπὸ ἀνθρώπων. τοῦτ' ἔστι, τὴν κοινὴν καὶ λεωφόρον. 205. Χρυσήνιος.] Χρυσᾶς ἡνίας ἔχουσα, ὡς ἐφ' ἅρματος ὀχουμένη. 208. Ὑπείροχον.] Ὑπερέχοντα. 211. Αἵματος.] Νῦν γένους, οἱονεὶ γονέων καὶ ἀδελφῶν. Γένος

ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας·
οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά·
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον·
καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι· ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα
κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
εἰμὶ, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου.
πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες, κλητοί τ' ἐπίκουροι,
κτείνειν, ὅν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχείω·
πολλοὶ δ' αὖ σοι Ἀχαιοὶ, ἐναιρέμεν, ὅν κε δύνηαι.
τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν· ὄφρα καὶ οἵδε
γνῶσιν, ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο.
ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε,
χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

217. μεγάροισι, ϜεϜείκοσι. 227. vulg. κλειτοί. 236. Ϝεκατόμβοι'.

cum Œneo Diomedis avo hospitii jura junxerat. Auditu hæc acceperat Diomedes: qui, patre Tydeo in expeditione ad Thebas occiso, avo autem adhuc superstite, ad Trojam profectus erat.—221. καί μιν ἐγὼ, μὶν, τὸ δέπας. ἐν δόμοισιν ἐμοῖσιν, non Argis, sed, in qua ipse nutritus fuerat, in Ætolia.

223. ὅτ' ἐν Θήβῃσιν, pro, cum ille Thebas proficisceretur, ad quas Argivi cladem acceperunt.—224. Ἄργεϊ μέσσῳ, simpliciter, Argis, quibus Diomedes regnabat.—225. σὺ δ' ἐν Λυκίῃ ἐμοὶ φίλος εἶς, ὅτε εἰς αὐτὴν ἵκωμαι ἄν. Dixit τῶν δῆμον, ac si Λύκιοι antea essent memorati.—226. ἔγχεσι δ' ἀλλήλων, explendum: σὺν ἔγχεσιν ὀρέγεσθαι κατ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα.—230. Ergo mos munera mutua dandi non modo spectavit ad contrahendum hospitium, ut sup. 218. verum etiam in recognoscenda hospitii necessitudine a patribus juncti. Cum autem h. l. munera ad manum non essent, permutant Glaucus et Diomedes arma.—234. Γλαύκῳ φρένας ἐξέλετο Ζεύς. antiquo sermone nihil amplius est, quam Glaucus de majore armorum suorum pretio prorsus non cogitavit; adeo incogitanter egit, ut decuplo cariora daret Diomedi, quam ab eo acceperat. τεύχεα de clipeo accipio.

γὰρ τὸ πρὸ τούτων. 215. Πατρώϊος.] Ἀντὶ τοῦ, πατρικός. 217. Ἐρύξας.] Κατασχών. 218. Πόρον.] Παρέσχον. Ξεινήϊα.] Ξένια. 219. Φοίνικι φαεινόν.] Φοινικῷ ἄνθει βεβαμμένον. 222. Τυτθόν.] Ὀλίγον, μικρόν. 224. Τῷ.] Διό. 226. Ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα.] Ἐκκλίνωμεν ἀλλήλοις ἐφιέναι τὰ δόρατα. 228. Πόρῃ.] Περιποιήσῃ, παράσχῃ. 230. Ἐπαμείψομεν.] Ἀντὶ τοῦ, ἀμείψωμεν, καταλλάξωμεν. 233. Πιστώσαντο.] Πίστεις ἐποιήσαντο ἀλλήλοις. 236. Ἑκατόμβοια.] Ἑκατὸν βοῶν ἄξια. Οὐ γὰρ νομίσμασιν ἐχρῶντο. Ὅθεν καὶ ἀλφεσίβοιαι. Ἐννεαβοίων.] Ἐννέα βοῶν ἄξια. Κεκώλυται δὲ ὑπὸ

Ἕκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον ἠδὲ θύγατρες,
εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε, ἔτας τε,
καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
πάσας ἑξείης. πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,
ξεστῇσ' αἰθούσῃσι τετυγμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδε παῖδες
κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισι.
κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδε γαμβροὶ
κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν.

237. præstat καὶ πύργον. 239. τε Ϝέτας τε.

237—312. Hector urbem ingressus, pompam Minervæ duci jubet ad eam propitiam Trojanis reddendam.

237. Hectorem ad urbem accedentem sub porta excipiunt mulieres de suorum salute rogantes. φηγὸς, quercus sane hæc haud longe a porta Scæa abesse debuit, qua ad littus via ducebat. Iterum Ι. 354. et Λ. 170. Etiam Η. 22. et Φ. 549.—239. εἰρόμεναι παῖδας τε. h. e. περὶ παίδων.—240. ὁ δ' ἔπειτα. ad hæc ille. Nihil ille ad id, quod quærunt, respondet, sed diis supplicare unamquamque jubet.—241. πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο. dicta e persona poetæ narrantis: at multæ inter eas erant, quæ suos amiserant, quibusque ignaris luctus imminebat. Sic quoque Eustath. Eodem sensu sup. Β. 15. Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται.

242—262. ἀλλ' ὅτε δὴ—Ἔνθα δὲ se excipiunt. Vides in his vss. formam ædium regiarum heroicæ ætatis: quæ non in una aliqua ampla æde multa cubicula pluribus contignationibus comprehendebant; sed plures ædiculas singulis familiis seorsum exstructas. Ut verba teneantur, memorabo modo hæc: δόμος h. l. generaliori notione dictum pro toto palatio intra ἕρκος, septum, quod cingebat αὐλὴν, aream patentem, quam ingressus aliquis perveniebat ad ipsam domum ex adverso foribus positam; septi paries et ipsa domus porticibus erant instructæ αἰθούσαις, h. l. ξεσταῖς, e lapide polito; præter domum regiam Priami erant L. thalami, h. e. οἶκοι, aliæ ædes, deinceps ordine exstructæ, filiis Priami, quas cum uxoribus inhabitabant; et ex adverso, alio ordine, XII. ædes, θάλαμοι, epitheto nunc ornatæ τέγεοι, generis Priami destinatæ.—243. δόμον (σὺν) ξεστῇσ' αἰθούσῃς τετυγμένον, habentem porticus.—246. τέγεοι vel τέγειοι θάλαμοι, epitheton ornans, ut dixi, omnino cujusvis ædis vel domus, quia στέγος, tectum, habet.

τοῦ μέτρου εἰπεῖν, δεκαβοίων. 237. Σκαιάς.] Σκαιαὶ πύλαι τῆς Ἰλίου, οὕτω καλούμεναι. 239. Εἰρόμεναι.] Ἐρωτῶσαι. Παῖδας.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ παίδων. Ἔτας.] Ἑταίρους, συνήθεις, φίλους. 241. Πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.] Πολλαῖς δὲ κακὰ ἐξῆπτο. τοῦτ' ἔστι, πολλαὶ αὐτῶν ἐν κακώσει ἐγένοντο. 243. Ξεστῇς.] Εὖ ἐξεσμέναις, εὖ κατεσκευασμέναις. Αἰθούσῃσι.] Στοαῖς ταῖς καταλαμπομέναις ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Ἢ, αἴθουσαι, διὰ τὸ αἴθεσθαι ἐν αὐταῖς φῶς τοῦ χειμῶνος. Ἢ διὰ τὴν τοῦ ἡλίου βολήν. Τετυγμένον.] Κατεσκευασμένον. 245. Δεδμημένοι.] Ὠικοδομημένοι. Σημαίνει δὲ καὶ, δεδαμασμένοι. 246. Μνηστῇσ'.] Ταῖς ἐκ μνηστείας γεγαμημέναις. 248. Τέγεοι.] Ὑπερῷοι. 251.

ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,
Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην·
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν,
μαρνάμενοι περὶ ἄστυ, σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
ἐλθόντ', ἐξ ἄκρης πόλιος Διῒ χεῖρας ἀνασχεῖν.
ἀλλὰ μέν', ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
ὡς σπείσῃς Διῒ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
πρῶτον, ἔπειτα δὲ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίῃσθα.
ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει.
ὡς τύνη κέκμηκας, ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μήτηρ,

251. ἔνθα Ϝοι. 252. Ϝεῖδος. 253. ἄρα Ϝοι φῦ χειρὶ Ϝέπος.
256. περὶ Ϝάστυ. 258. μελιϜηδέα Ϝοῖνον. 261. μέγα Ϝοῖνος.
262. σοῖσι Ϝέτῃσι. ut 239. 264. Ϝοῖνον.

251. Hecuba ἠπιόδωρος, accipienda simpliciter pro ἠπίη, epitheto composito.—252. Λαοδίκην ἐσάγουσα. pro, πρὸς τὴν Λαοδίκην εἰσερχομένη, εἰσπορευομένη. pro εἰσάγουσα ἑαυτήν.—253. ἐνέφυ αὐτοῦ χειρὶ, ἐδεξιοῦτο αὐτόν.—255. δυσώνυμοι abominandi. auditu infausti.—256. Hecuba Hectorem in urbem ex medio prælio advenientem videns, suspicatur statim numinis exorandi caussa eum venisse. Ne excidisse aliquid putemus, statuendum est, communem hanc illo tempore fuisse sentiendi et judicandi rationem, ut, si premerentur ab hoste, statim se ad vota diis facienda accingerent.—260. αὐτὸς ὀνήσεαι, te ipsum recreato vino hausto. ut Od. Τ. 68. δαιτὸς ὄνησο.—261. ὡς τύνη κέκμηκας. quandoquidem et tu viribus es exhaustus.

263—285. Hector hausto vino se recreare aut a cæde et sanguine recens diis libationem facere recusat, sed matrem Minervæ pompam ducere jubet; ipse ad Paridem se iturum esse significat.

264. ἄειρε, affer, præbe. Nam proprie loco tollitur, quod alteri affertur.—265.

Ἠπιόδωρος.] Ἤπια καὶ πρᾶα, τοῦτ' ἔστι, πραυντικὰ δωρουμένη κατὰ τὴν παιδοτροφίαν, ἢ λαβοῦσα, ὡς πολύδωρος. 252. Λαοδίκην ἐσάγουσα.] Ἀντὶ τοῦ πρὸς Λαοδίκην πορευομένη. Ἔτυχε γὰρ πρὸς αὐτὴν εἰσελθεῖν βουλομένη. Ἐσάγουσα.] Πορευομένη. 255. Τείρουσι.] Καταπονοῦσι. Δυσώνυμοι.] Κακώνυμοι. 256. Ἀνῆκεν.] Ἀνέπεισεν. 257. Ἐξ ἄκρης πόλιος.] Ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. Χεῖρας ἀνασχεῖν.] Εὔξασθαι. 258. Μελιηδέα.] Τὸν ἡδύν. 260. Ὀνήσεαι.] Ὠφεληθήσῃ. 261. Κεκμηῶτι.] Κεκοπιακότι. Ἀέξει.] Αὔξει. 262. Ἔτῃσι.] Πολίταις. 264. Ἄειρε.] Πρόσφερε. Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μῆτερ. Μή μ' ἀπογυιώσῃς.] Ζητεῖται, πῶς ποτε ἐναντία ἑαυτῷ ὁ Ποιητὴς λέγει. Προειπὼν γὰρ, Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει· νῦν ἐπάγει, Μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι. Ἡ μὲν οὖν ὑπὸ πολλῶν λεγομένη λύσις τοῦ ζητήματος, τοιαύτη· ὅτι ἕτερόν ἐστι τὸ πρόσωπον τῆς Ἑκάβης, τὸ λέγον, ὠφέλιμον εἶναι τὸν οἶνον· ἕτερον δὲ τὸ τοῦ Ἕκτορος, τὸ ἀρνούμενον. Οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν, εἰ παρὰ τῷ Ποιητῇ ἐναντίοι λέγονται λόγοι ὑπὸ διαφόρων φωνῶν. Ὅσα μὲν γὰρ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἐξ ἰδίου προσώπου λέγει ὁ Ποιητὴς, ταῦτα δεῖ ἀκόλουθα εἶναι ἀλλήλοις, καὶ μὴ ἐναντία. ὅσα δὲ προσώποις περιτίθη-

μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι.
χερσὶ δ' ἀνίπτοισι Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον
ἅζομαι· οὐδέ πῃ ἐστὶ κελαινεφέϊ Κρονίωνι
αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς·
πέπλον δ', ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ, καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ

266. αἴθοπα Ϝοῖνον. 274. καί Ϝοι.

μή μ' ἀπογυιώσῃς, ne me enerves, vires debilites. Ipse poeta interpretatur: μὴ μένεός τ' ἀλκῆς τε λάθωμαι, ne priver robore. nam quibus quis privatur, eorum, quatenus ea absunt, Homerica voce dicitur oblivisci, amittere, perdere; ut contra μνᾶσθαι ejus, quo quis utitur, quod habet; ut in illo: μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς. exserite virtutem. Cur autem Hector sibi metuit, ne virtus debilitetur vino hausto? et contra quam mater judicaverat? vss. 261. 2. Scilicet utrumque vere, pro consilio diverso. Veretur Hector, ne vino hausto, multo magis si largiter, relaxetur animus, cum nunc rebus agendis cum maxime animi viriumque intentione indigeat.—269. Minerva ἀγελείη prædatrix v. ad E. 765. Sequentia conveniunt cum sup. 90. sqq. ad

σιν, οὐκ αὐτοῦ ἐστιν, ἀλλὰ τῶν λεγόντων νοεῖται. Ὅθεν καὶ ἐπιδέχεται πολλάκις διαφωνίαν, ὥσπερ καὶ ἐν τούτοις. Ἡ μὲν γὰρ οὐκ εἰδυῖα τὸν κάματον τῶν ἀνδρῶν, ταύτης ἐστὶ τῆς γνώμης. ὁ δὲ μάλιστα ἐπιστάμενος, ἀντιλέγει. Ἐπεὶ καὶ ἡ μὲν πρεσβύτις ἦν. Χαίρει δὲ τῷ οἴνῳ ἡ ἡλικία αὕτη. Ἐπωφελὴς γὰρ αὐτῇ ἐστι, θερμὸς ὢν καὶ ὑγρὸς, ψυχρᾷ οὔσῃ καὶ ξηρᾷ, καὶ ἀναῤῥώννυσιν αὐτήν. Ὁ δὲ Ἕκτωρ νέος ἦν, καὶ ἀκμαῖος. Ἄμεινον δέ ἐστιν, ἐκεῖνο λέγειν, καὶ δεικνύειν, ἑκάτερον τῶν εἰρημένων ἔχεσθαι λόγου, καὶ μὴ εἶναι ἐναντία τὰ περὶ τοῦ οἴνου λεγόμενα, ἐὰν σκοπῇ τις, ὅτι ἐπὶ παντὸς πράγματος ὁ καιρὸς καὶ τὸ μέτρον πολὺ διαλλάττει. Οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τούτου. Τῷ μὲν γὰρ μέτρια πεπονηκότι, πρὸς ἰσχὺν ὁ οἶνος συμφέρει· τὸν δὲ πάνυ κεκμηκότα σφάλλει. Ὅπερ συμβέβηκε τῷ Ἕκτορι, οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ πολέμου, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ δρόμου τοῦ ἐπὶ τὴν πόλιν. Ἄλλως τε καὶ οὐδὲ σιτίου οὐδενός πω ἐγέγευτο. Ἡ γὰρ τροφὴ σὺν τῷ οἴνῳ τὸ πλεῖστον εἰς δύναμιν συμβάλλεται. Ὥσπερ καὶ ἀλλαχοῦ εἶπεν ὁ Ποιητής· Ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς, Ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζει, καὶ τὰ λοιπά. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα λύσις τοῦ ζητήματος, καθ' ὑπερβατὸν ἐξηγουμένων τινῶν οὕτως· Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μῆτερ. Χερσὶ δ' ἀνίπτοισι Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον Ἅζομαι. Οὐδέ πή ἐστι κελαινεφέϊ Κρονίωνι Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι. Μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεός τ' ἀλκῆς τε λάθωμαι. Ἵνα, ὡς μὴ καθαρὸς τὰς χεῖρας, τὸν οἶνον σπένδειν θεοῖς παραιτῆται, μὴ ὀργήν τινα λάβοι παρὰ θεῶν διὰ τοῦτο. Δυνατὸν δὲ, καὶ οὕτως λύειν τὸ προκείμενον· ὅτι τὸ μένος διχῶς νοεῖται· καὶ ἐπὶ θυμοῦ καὶ ὀργῆς, καὶ ἐπὶ δυνάμεως. Ἡ μὲν οὖν Ἑκάβη φύσει τὴν δύναμιν τοῦ πιόντος τὸν οἶνον αὔξειν λέγει· ὁ δὲ μαραίνεσθαι τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμὸν τοῦ πιόντος, λέγει, ὑπὸ τοῦ οἴνου, ὥστε μὴ κινεῖσθαι ἐναντίως. 265. Ἀπογυιώσῃς.] Βλάψῃς μου τὰ μέλη. ἀποχωλώσῃς. οἷον ἐκλύσῃς μου τὰ μέλη. 270. Ἔρχεο.] Ἀπέρχου. Σὺν θυέεσσι.] Θυμιάμασι. Μετὰ θυσιῶν. Ἀολλίσασα.] Ἀθροίσασα. Γεραιάς.] Τὰς ἐντίμους. 271. Χαριέστατος.] Εὐειδέστατος. 274. Ὑ-

ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα·
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
ἔρχευ· ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω,
αἴ κ' ἐθέλησ' εἰπόντος ἀκουέμεν. ὥς κεν οἱ αὖθι
γαῖα χάνοι. μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖό τε παισίν.
εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄϊδος εἴσω,
φαίην κε φρέν' ἀτέρπου ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ', ἀμφιπόλοισι
κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,
ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν

276. Fάστυ. 277. Fιλίου. 281. αἴ κ' ἐθέλῃ Fειπόντος—ὥς κε Fοι.
284. γε Fίδοιμι. 285. vulg. κεν φρέν'. 287. κατὰ Fάστυ.
288. vulg. κατεβήσατο. 289. peccat in metrum. v. Obss.

quos vide. σὺν θυέεσσι, cum victimis.—275. 277. ut misereatur—ita ut avertat Diomedem ab urbe.

279—285. Paridem in pugnam retrahere decrevit Hector; ejusque mentione facta ira exardescit.—281. εἰπόντος ἀκουέμεν, *monenti*, hortanti, mihi parere, ut in pugnam redeat.—282. μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα, prisco sermone, pro, est ille magna pestis.—284. κατελθόντα εἴσω εἰς τὸ δῶμα Ἄϊδος, Ἅδου, 285. φαίην ἂν (ἐμὲ κατὰ) φρένα ἐκλελαθέσθαι ὀϊζύος ἀτέρπου. tum me gravi ærumna liberatum existimaturus essem. Nam oblivisci dicimur ea, quorum expertes sumus, aut quibus liberati et privati. cf. modo dicta ad vs. 265.

286—312. Fit supplicatio ex Hectoris præcepto, peplo ad genua Minervæ sedentis (vs. 303.) seu apposito seu imposito.—288. ἐς θάλαμον κηώεντα. εὐώδη. ἀπὸ τοῦ κῆαι, καῦσαι τὰ θυμιάματα. Schol. br. cf. ad Γ. 382. et inf. 483. Ad servandas a tineis vestes possis putare odores spectare; vestes saltem bonis odoribus omnino et suffimentis perfundere heroici ævi morem et usum fuisse constat. Videtur quoque dilectus arborum odorati ligni in trabibus conficiendis in usu fuisse, ut cedri: Il. Ω. 191. 2. θάλαμον κηώεντα, κέδρινον.—289—292. Apparet, Paridem cum Helena rapta navigantem seu consilio seu tempestate usque ad Phœnicen evagatum esse, atque inde mulieres

ποσχέσθαι.] Ἀντὶ τοῦ, ὑπόσχου, καὶ ὁμολόγησον. 280. Πάριν μετελεύσομαι.] Πρὸς Πάριν ἀπελεύσομαι. 282. Γαῖα χάνοι.] Ἡ γῆ, ὡς χάσματος γενομένου καταποθῆναι, καταπίοι ἡ γῆ. Ἔτρεφεν.] Ἀνέτρεφε. 283. Τοῖο.] Τούτου. 284. Ἄϊδος εἴσω.] Εἰς ᾅδου. 285. Ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.] Μόχθου, καὶ κακοπαθείας. Εἰ θεασαίμην αὐτὸν νεκρὸν, ὑπολάβοιμι ἂν, αὐτὸν ἐκεῖνον ἔξω πάσης ταλαιπωρίας εἶναι. Καὶ γὰρ κατείληπται ὅτι μισεῖται. Ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.] Ἤτοι, τὴν ἐμὴν φρένα τῆς ἀτέρπου ὀϊζύος ἐπιλαθέσθαι. Ἀπὸ εὐθείας, τῆς, ἡ ἄτερπος ὀϊζύς. Ἢ εἴποιμι ἂν τὴν ἐμὴν φρένα ἄτερ ὀϊζύος εἶναι, καὶ ἐπιλελῆσθαι πάσης ταλαιπωρίας. Ἀτέρπου.] Ἄτερ δή. χωρὶς δή. Ἀτέρπου.] Ἀηδοῦς. τέρψιν οὐκ ἐχούσης. 286. Μολοῦσα.] Ἐλθοῦσα, πορευθεῖσα. Ἀμφιπόλοισι.] Δούλαις. 288. Ἐς θάλαμον κηώεντα.] Εἰς τὸν θάλαμον τὸν τε-

Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος·
ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
  Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν πόλει ἄκρῃ,
τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Κισσηῒς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν.
αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος,
θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
  Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων·

290. θεοϜειδής. 305. ἐρυσίπτολι. Leg. ῥυσίπτολι. 306. Ϝάξον.

operis textorii intelligentes secum abduxisse; harum manibus vestis hæc ab Hecuba in cimeliis servata erat elaborata.—292. κατὰ τὴν ὁδὸν, καθ' ἥνπερ Ἑλένην ἀνήγαγεν. ea navigatione, πορείᾳ, qua Helenam navi Trojam duxerat.—294. 5. affabre factum peplum narrat ποικίλμασιν, intextis ei figuris, ornamentis, lusibus, antiquo more. *Splendor* autem sive ad colorem purpureum fulgidum, ut equidem arbitror, sive ad candorem spectat.

301. (σὺν) ὀλολυγῇ sollenne de supplicatione seu precibus. ut Romanorum *ululatus* etiam cum exultatione et tripudio.—303. ἐπὶ γούνασιν deæ sedentis.—306. Observa exemplum precum ex prisca ætate; tum antiqui sermonis per symbola et tropos sensa declarantis morem et indolem: pro vulgari: perde Diomedem, ita tibi vovemus sacrificium XII. victimarum. *Porta Scæa* memoratur, quia ad hanc urbis partem versus littus spectantem pugnæ fiebant. Adumbravit locum Virgil. Æn. XI. 483. *Armipotens, præses belli, Tritonia virgo, Frange manu telum Phrygii præ-*

θυμιωμένον. Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ κῆαι, ὅ ἐστι καῦσαι τὰ θυμιάματα. 291. Ἤγαγε Σιδονίηθεν ἐπιπλώς.] Ἐκ τῆς Σιδῶνος ἤγαγεν ἐπιπλεύσας. Κλέψας γὰρ τὴν Ἑλένην ἀπὸ Λακεδαίμονος, οὐχ' ἣν ἦλθεν ὁδὸν, οὐδὲ τὸν κατ' εὐθεῖαν πλοῦν ἐπορεύθη, ἵνα μὴ διωχθεὶς καταληφθῇ· ἀλλ' ἔπλευσε διὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ Φοινίκης. Παριὼν οὖν διὰ τῆς Σιδῶνος, κἀκεῖθι γυναῖκας ἔξω τοῦ ἄστεος εὑρὼν, ἔλαβε τρόπῳ ληστρικῷ. 292. Ἀνήγαγε.] Τὸν εἰς τὴν Ἴλιον πλοῦν, ἀνάπλουν καὶ ἀναγωγὴν εἴρηκεν ὁ Ποιητής. Εὐπατέρειαν.] Ἔνδοξον κατὰ πατέρα. Διὸς γὰρ ἦν θυγάτηρ ἡ Ἑλένη. 293. Ἀειραμένη.] Ἀείρασα. 294. Ποικίλμασι.] Τοῖς ἐνυφασμένοις ποικίλμασι. 295. Νείατος.] Ἔσχατος. 296. Μετεσσεύαντο.] Μετ' αὐτὴν ὥρμων. 298. Ὤϊξεν.] Ἀνέῳξε. 299. Κισσηΐς.] Κισσέως θυγάτηρ Θεανώ. 301. Ὀλολυγῇ.] Μετὰ ὀλολυγμοῦ. Φωνὴ δὲ αὕτη γυναικῶν, εὐχομένων θεοῖς. 305. Ἐρυσίπτολι.] Φυλάσσουσα τὴν πόλιν. Ἐρύειν

ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἤνις ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃς
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα.
Ὣς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
ὣς αἱ μέν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο.
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
καλὰ, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι
ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες·
οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλὴν,
ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,
ἀσπίδα, καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἀφόωντα.
Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμῳῇσι γυναιξὶν
ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·

310. Ϝάστυ. 316. Ϝοί Ϝοι. 324. περικλυτὰ Ϝέργα.
325. νείκεσσε Ϝιδὼν αἰσχροῖς Ϝεπέεσσι vel αἰσχροῖσι Ϝέπεσσι.

donis, et ipsum Pronum sterne solo, portisque effunde sub altis.—308. ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν—ἱερεύσομεν. Votum faciunt mulieres, ex præcepto 274 et 93. quod persoluturæ sunt strage hostium edita; impatientes autem moræ, *quamprimum* αὐτίκα νῦν, *illico*, id facere vellent—αἴκ' ἐλεήσῃς iterum pro ἵνα.

313—369. Hector Paridem invisit, et increpat, quod in otio desideat. Paris culpam a se amovet. Helena et ipsa virum objurgat. Hector ad visendam domum suam properat. βεβήκει h. l. Hector interea processerat.

316. 7. Fuere, ut hinc apparet, ædes Paridi propriæ, haud longe a Priami domo et ab alia Hectoris domo, seorsum tamen ab illis. In tali habitatione h. l. memorantur: *aula*, tum δῶμα, ædes primaria, (convenit ὁ ἀνδρῶν seriorum temporum) in qua magnus œcus, seu cœnaculum, (*Saal*) ad congressus faciendos et ad epulas, tandem alia domus seu casa, θάλαμος, in qua materfamilias degebat et cum ea conjux otium, ut h. l. Paris, et noctem exigebat. cf. ad vs. 242.

318. 9. ἐν δ' ἄρα χειρὶ ἔγχος ἔχ'—non hæc temere apposita sunt; faciunt enim ad ἐνάργειαν. Hectorem ipsum ante oculos ingressum ædes videmus.

321, 2. Non hæc sunt negligenda. Declarant enim Paridem non virtute omnino destitutum, contra quam postera tempora eum exhibuerunt; sed virum fortem, φιλόκαλον tamen: quandoquidem armis tractandis et poliendis nunc vacat. ἀφόωντα, tractantem, poliendo, habilia arma reddendo.

γὰρ, τὸ φυλάσσειν. 320. Πόρκης.] Κρίκος ὁ συνέχων τὸν σίδηρον πρὸς τὸ ξύλον τοῦ δόρατος. Θέε πόρκης.] Κύκλῳ περιέκειτο. Περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.] Περιεῖχέ φησι χρυσοῦς πόρκης τὸ δόρυ. Πόρκης δέ ἐστιν ὁ δακτύλιος τοῦ δόρατος, ὁ συνέχων τὸν σίδηρον πρὸς τὸ ξύλον. 321. Τεύχε' ἕποντα.] Ἐπιμελούμενον τῶν ὅπλων. 322. Καλά.] Καλῶς. Ἀφόωντα.] Ψηλαφῶντα, ἢ λαμπρύνον-

Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.
λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε πτόλεμός τε
ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε. σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·
οὔ τοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσει
ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.

329. Ϝάστυ. 330. μεθιέντα Ϝίδοις. 331. τάχα Ϝάστυ.
332. προσέϜειπε—θεοϜειδής. 335. vulg. οὔ τι.

326—331. Hector Paridem increpat otiose agentem dum interea Trojani ejus caussa pugnant. οὐ καλὰ ἔνθεο, οὐ καλῶς ἐνέθου, pro, οὐ καλόν ἐστι σὲ ἐνθέσθαι θυμῷ χόλον τόνδε, h. σὲ χολοῦσθαι, ὀργίζεσθαι. Quæ hæc sit ira, et quæ ejus caussa, non statim neque hic nec inf. 335. occurrit: suscepta ea esse putanda est propter consilia Trojanorum, qui eum lubenter Achivis dedidissent, nisi ipse subductus fuisset: sup. Γ. 451—4. unde et convicia in eum jacta: quæ memorat Helena inf. 351. et Hector 524, 5. Sensus: *habes vero tu quod irascaris aliis*, eoque nomine arma sumere detrectes, domique te contineas, *cum alii jure irascantur tibi.* sarcastice.—327. λαοὶ μὲν φθινύθουσι. ut Ε. 643. ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί. ærumnis attriti et pugna.—329. ἀμφιδέδηε, grave vocabulum, ἀνήπτετο, pro συνέστηκε. *ardet* pugna, *exardescit* etiam Latini. Aliquoties hoc vocabulum videbimus Ν. 736. Μ. 35. Ρ. 253. Υ. 18. μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ sc. ἔπεσιν, objurgando.—331. sed age, (da operam) *ne.* μὴ ἄστυ θέρηται (διὰ) πυρός.

333—341. Paris respondet placide et probabilia pro se memorat. Etiam hæc Paridis personæ consentanea. Ad priora: ἐπεί με—cf. Γ. 59. quandoquidem objurgatio tua justa esse videtur. νεμέσσει, μέμψει, μεμφόμενός τι, ἢ ἐγκαλῶν Schol. br.—In 336. ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι, hæsere jam veteres: accipio: ἀλλ' ἔθελον προτραπέσθαι ἄχει, εἰς ἄχος· *enim vero volebam dolori indulgere, quod victus eram.* Debebat sequi: οὐ τόσον χόλῳ καὶ νεμέσει, ὅσον ἄχει, *non tam—quam potius dolore, cui me totum dederam.* Si substituas προτραπέσθαι scil. εἰς μάχην, *volebam me convertere ad pugnam, conferre me in pugnam,* non tam bene convenit ἄχει, nec quod sequitur, monitu uxoris se id nunc facere velle. Vulgo accipitur, quasi esset ἀποτραπῆναι, *ab-*

τα. 326. Οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.] Ἤτοι οὐ καλῶς νῦν τὴν ὀργὴν κατὰ τῶν Τρώων ἔχεις, ὅτι, πρὸς σὲ λυπούμενοι, παραδοῦναι τῷ Μενελάῳ ἐβούλοντο ἅπερ ἔλαβες. Οὐδὲ ἐν καιρῷ ταύτην ποιῇ. ἢ οὐ καλῶς νῦν ὀργίζῃ, ἡγούμενος, τοὺς Τρῶας ἀγανακτεῖν κατὰ σοῦ. 330. Μεθιέντα.] Ἀμελοῦντα. Στυγεροῦ.] Φρικτοῦ. 331. Ἀλλ' ἄνα.] Ἀλλ' ἀνάστηθι. Δηΐοιο.] Καυστικοῦ. Θέρηται.] Θερμαίνηται. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ καίηται. 335. Χόλῳ.] Ὀργῇ. Νεμέσσει.] Μέμψει. μεμφόμενός τι, ἢ ἐγκαλῶν. 336. Ἄχεϊ.] Ἀνίᾳ καὶ συμφορᾷ. Ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.] Διὰ τὴν λύπην τοῦ δυσημερήματος ἤθελον ἀποτραπῆναι μικρὸν τῆς μάχης. Ἔνιοι δὲ, εἶξαι. Ἠ, ἐβουλόμην, φησὶ, τὴν ἀπὸ τοῦ δυσημερήματος παρηγορήσασθαι καὶ παραμυθήσασθαι λύπην. Ἠ, ἐβουλόμην διὰ τὴν ἀθυμίαν ὀλίγον ἀποτραπῆναι τῆς μάχης. Ἠ, ἤθελον, διὰ τὴν ἧτταν λυπούμενος, μεῖναι καὶ κατακλινθῆναι. Ἠ, ἐβουλόμην ὑπὸ τῆς συμβάσης μοι λύπης ἐκ τῆς ἥττης παρατροπήν τινα, καὶ ψυχαγωγίαν, καὶ

νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν,
ὥρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
λώϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω·
ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.
  Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι·
  Δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνου, ὀκρυοέσσης,
ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·
ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
ὃς ἤδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω

337. παρειποῦσ'—Ϝεπέεσσι. 348. ἀπόϜερσε—τάδε Ϝέργα.
351. ὃς Ϝήδη. vulg. ὅς ῥ' ἤδη.

esse διὰ τοῦ ἄχεος.—337. Quod Helena blandis dictis eum hortata est, ut rediret ad pugnam, non convenire videtur cum 349. sqq. sed ibi ira exasperata loquitur, ut sup. Γ. 426. sq.

339. νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας, per sententiam. fieri potest, ut, qui ante victus sum, meliore fortuna utar.

344—359. Helena de fato suo et de marito conquesta, invitat Hectorem ad recreandum se. Quod κύνα se appellat, tanquam impudicam, rudi veterum sermone fit, ut Α. 225. mala se machinatam appellat, cum dedisset caussam et occasionem malorum, et ὀκρυόεσσα est, aversanda. Debebat autem oratio ita procedere: δᾶερ, εἴσελθε vs. 345. Nunc animo illa commoto reliqua interposuit.

343—8. utinam periissem! Similia erant Γ. 173. ubi etiam malebat morte prævenisse flagitium tentatum. θύελλα ὤφελεν οἴχεσθαι προφέρουσά με, προφέρειν με εἰς ὄρος ἢ εἰς θάλασσαν. e veterum loquendi more, abripi, auferri ventis, pro, evanescere, perire. —347. εἰς ὄρος, infans in loco deserto, in silva, exposita, ut periret; ut sæpe factum legimus.—348. ἀπόερσε. perdidisset me aqua submersam: ut Φ. 283. 329.

349. κακὰ τεκμήραντο, constituerunt, destinarunt. a τέκμαρ, finis, consilium. Sic Hesiod. Ἔργ. 228. οὐδέ ποτ' αὐτοῖς ἀργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται εὐρυόπα Ζεύς.—350. maritus utinam mihi obtigisset, qui ἤδη, ᾔσθετο ἄν, sensum haberet odii et infamiæ in se redundantis. αἴσχεα, probra Trojanorum in se jacta. vss. 335. 525. tum 352. φρένες ἔμπεδοι, mens composita, proprie firma, opp. levitas: h. l. quatenus quis sensum

παραμυθίαν εὑρεῖν. 339. Ἀπαμείβεται.] Ἐξ ἀμοιβῆς παραγίγνεται. 341. Μέτειμι.] Μετελεύσομαι. Κιχήσεσθαι.] Καταλήψεσθαι. 344. Δᾶερ.] Δαὴρ, ἀνδρὸς ἀδελφός. Ἐμοῖο.] Ἐμοῦ. Κυνός.] Ἀναιδοῦς. Ὀκρυοέσσης.] Τραχείας καὶ φρικτῆς. Καταστρέφει δὲ εἰς τὸ κακῆς καὶ ταλαιπώρου. 346. Προφέρουσα.] Πόῤῥω φέρουσα. Θύελλα.] Ἀνέμου συστροφή. 348. Ἀπόερσεν.] Ἀπέπνιξε τῷ ὕδατι. 349. Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε.] Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα οὕτως. Τεκμήραντο.] Ἐβουλεύσαντο, ἢ ἐτελείωσαν, ἤ, εἰς τέλος ἤγαγον. 350. Ὤφελλον.] Ὤφειλον. 351. Αἴσχεα.] Αἴσχη, ὀνείδους ἄξια. 352. Ἔμπεδοι.]

ἔσσονται· τῷ καί μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
δᾶερ, ἐπεὶ σὲ μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν,
εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης·
οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον. ὡς καὶ ὀπίσσω
ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
μή με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέουσά περ, οὐδέ με πείσεις.
ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω
Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν.
ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
ὥς κεν ἔμ' ἔντοσθε πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
καὶ γὰρ ἐγὼν οἶκόνδ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα ἴδωμαι
οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν.
οὐ γάρ τ' οἶδ', εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
ἦ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
οὐδ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,

353. vulg. τῷ κέν μιν. 364. vulg. ὥς κέν μ' ἔντοσθε.
365. ἐγὼ Ϝοῖκόνδ'—ὄφρα Ϝίδωμαι. vulg. οἶκόνδε ἐλεύσομαι, ὄφρ' ἂν ἴδωμαι. cum vitio metri. 366. Ϝοικῆας. 367. οὐ γὰρ Ϝοῖδ'.

dedecoris facile deponit.—353. ἐπαυρήσεσθαι sc. τούτου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτῷ φρένας ἐμπέδους. vereor, noxæ hoc ipsi futurum esse, quod tam levis animi homo est. Erat Α. 410. ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος.

355, 6. ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκε, h. e. περιέλαβε. κατέλαβε. quandoquidem tu omnium maxime mea et Paridis culpa curis et ærumnis conficeris. ἄτη h. l. facinus stultum, et flagitiosum, ejusque reatus ac culpa.—337. Ex more hominum deo tribuit malum, quod ipsis supervenerat.—358. ἀοίδιμοι. non est de carminibus cogitandum; sed de infamia, quæ ad omnem posteritatem eos manebat.

359—368. Hector reditum ad pugnam parat, invisurus tamen antea domum suam.—361. ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐ. *Jam enim* (cum tantum temporis abfuerim a pugna) *impatiens sum moræ diuturnioris et flagro desiderio redeundi.*—367. Præclare hoc poeta interposuit, ut præsentiret fatalem diem Hector; nec rediit ille Trojam post discessum hunc.

370—389. Hector domum suam profectus Andromachen comperit ad muros esse profectam desiderio mariti prospiciendi. Tenue hoc, suave tamen, quod animum legentis sollicitum reddit, quod Andromachen domi non reperit. δόμους εὖ ναιετάοντας.

Ἀσφαλεῖς, βέβαιοι. 353. Ἐπαυρήσασθαι.] Ἐπιτυχεῖν, ἀπολαῦσαι, ἢ μεταλήψεσθαι. 358. Ἀοίδιμοι.] Μετ' ᾠδῆς μνημονευόμενοι, διαβόητοι, καὶ οἷον ἀειδόμενοι καὶ θαυμαζόμενοι. 362. Ποθή.] Ἐπιζήτησις. 363. Ὄρνυθι.] Παρόρμα. 364. Καταμάρψῃ.] Καταλάβῃ. κατάσχῃ. 366. Οἰκῆας.] Νῦν ἀντὶ τοῦ οἰκείους, τοὺς κατὰ τὴν οἰκίαν. 367. Ὑπότροπος.] Ἐς ὑποστροφῆς ἀνεληλυθώς. Ἵξομαι.] Παραγενήσομαι. 368. Δαμόωσι.] Δαμάσωσι.

ἀλλ' ἥγε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ
πύργῳ ἐφεστήκει γοόωσά τε, μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ', ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν·
Εἰ δ' ἄγε μοι, δμωαὶ, νημερτέα μυθήσασθε·
πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;
ἠέ πη ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;
Τὸν δ' αὖτ' ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι·
οὔτε πη ἐς γαλόων, οὔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων,
οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται.
ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσε
τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
μαινομένῃ εἰκυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ
τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις, ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
εὖτε πύλας ἵκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
Σκαιὰς, τῇ γὰρ ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε,

373. vulg. ἐφειστήκει. 375. ἔϜειπε. 381. ἔϜειπε. vulg. τὸν δ' αὖ ὀτρηρή. 386. μέγαν ϜΙλίου. vitiose. v. Obss. 389. Ϝεικυῖα. 392. μέγα Ϝάστυ. 393. al. διεξιέναι.

ναιετᾷν situm esse, ut ναίειν supra Β. 626. et al.—372. Hæc ἀμφίπολος mox 389. et 467. τιθήνη dicta. Observanda ad vitam domesticam declarandam; habuit ergo et illa ætas, in summa vitæ simplicitate, nutrices.—373. πύργος in muro ad portam Scæam Γ. 145.—378. ἐς γαλόων καὶ εἰνατέρων sc. δόμους vel θαλάμους. ἢ ἐς Ἀθηναίης οἶκον, δῶμα, ναόν. et ἐξοίχεται pro ἐξῴχετο.—382. ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀ. μ. supplendum μυθήσομαι. λέξω.—387. τείρεσθαι premi, *inferiores esse pugna*, contra Achivos *superiores*, κρατεῖν. Jam victi cedere solent confecti viribus, τειρόμενοι.—388. Ne ταυτολογία sit, adjuves sententiam, si accipias: ἡ μὲν δὴ—*illa, inquam, in via ad muros est.*

390—520. Locus ex nobilissimis de occursu Hectoris et Andromaches ad tragicam vim et δεινότητα elaboratus.

373. Γοόωσα.] Θρηνοῦσα. Μυρομένη.] Ὀδυρομένη, θρηνοῦσα. 374. Τέτμε.] Κατέλαβεν, εὗρεν. 375. Οὐδόν.] Βατῆρα, βαθμόν. Σημαίνει δὲ καὶ τὴν ὁδόν. Δμωῇσι.] Δούλαις. 376. Εἰ δ' ἄγε.] Ἄγε δή. 378. Γαλόων.] Ἀνδρὸς ἀδελφῶν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἀδελφοῦ γυνὴ, γάλως λέγεται. Εἰνατέρων.] Εἰνάτερες καλοῦνται αἱ τῶν ἀδελφῶν γυναῖκες πρὸς ἀλλήλας, οἷον Ἑλένη πρὸς Ἀνδρομάχην. 381. Ὀτρηρή.] Δραστικὴ, συνεργός. 388. Ἀφικάνει.] Παραγίγνεται, ἢ παραλαμβάνει. 390. Ταμίη.] Προστάτις. 393. Διεξιέναι.] Διεξελθεῖν. 394.

ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα,
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ·
ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
παῖδ' ἐπὶ κόλπον ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,
Ἑκτορίδην ἀγαπητὸν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ·
τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·

399. ἥ Ϝοι. 403. ϜαστυϜάνακτ'—ἐρύετο Ϝίλιον. 404. μείδησε Ϝιδών.

394. Occurrit Andromache, quæ maritum e muris non prospexerat, sed eum in urbem rediisse audierat, ideoque domum suam festinabat.

394. ἄλοχος πολύδωρος ut etiam X. 88. Od. Ω. 293. quæ alias πολύεδνος. ex noto more istorum temporum et conditione vitæ domesticæ, quod uxores emebantur. cf. inf. Λ. 243—5. Alibi tamen et ipsæ apportant munera viro, ἔδνα.

395. *Eetion* rex *Thebes*, quæ a Cilicibus inhabitabatur, supra Adramyttum LX. stadiis sita: de qua v. ad Α. 366. *Andromaches* pater, ab Achille cæsus, inf. 414. 416. sq. una cum septem filiis 421—424. capta et direpta Theba. Uxorem et ipsam captam mox pretio soluto remiserant Achivi: sed ea et ipsa obierat. inf. 425. sq. ideoque Andromache patre, matre et fratribus orbata omnes spes suas in marito Hectore positas habebat. Erat mons τὸ Πλάκιον, et tractus, ἡ Πλάκος, χώρα in qua sita erat Thebe; *Cilices* autem antiquitus hæc loca incolebant, et inde serius profecti terram a se Ciliciam dictam occupaverunt.

399. ἔπειτα h. l. quod nos: *Ea igitur, ut dixi, et obvia fit.*

400. ἀταλάφρονα, pro ἁπαλὸν, νήπιον αὔτως· *prorsus* infantem. ἀγαπητὸν, *unicum* reddunt; pari jure erit, *carum, dilectum.*

402. Nomen duplex impositum, alterum a parente, alterum, quasi cognomen, a populo; observa etiam exemplum caussæ, a qua nomen petitum esset. Nec tamen nominis prioris caussa est aperta; nec satis convenire etymon dices alterius. Observa quoque silentium parentis 404. animum affectu paterno motum arguens.

Πολύδωρος.] Ἤτοι πολλὰ δῶρα λαβοῦσα παρὰ τοῦ μνηστευσαμένου. ἢ, πολλὰ δῶρα ἐπενεγκαμένη τῷ τοῦ ἀνδρὸς οἴκῳ. 396. Ἠετίων, ὃς ἔναιεν Ὑποπλάκῳ ὑληέσσῃ.] Γρανικὸς, οἱ δὲ Ἀτράμους, Πελασγὸς τὸ γένος, ἀφίκετο ποτὲ ὑπὸ τὴν ἐν Λυκίᾳ Ἴδην· καὶ πόλιν κτίσας ἐνταῦθα, ἀφ' ἑαυτοῦ προσηγόρευσεν Ἀτραμύτειον. Γεννήσας δὲ θυγατέρα Θήβην τὸ ὄνομα, περὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ γάμου ἔθετο γυμνικὸν ἀγῶνα, καὶ τὸν ταύτης γάμον τῷ ἀριστεύσαντι. Ἡρακλῆς δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ φανεὶς, ἔλαβε τὴν Θήβην γυναῖκα, καὶ κτίσας πόλιν ὑπὸ τὸ Πλάκιον καλούμενον ὄρος τῆς Κιλικίας, Πλακίαν Θήβην αὐτὴν ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἐκάλεσεν. Ἡ ἱστορία παρὰ Δικαιάρχῳ. Ὑποπλάκῳ.] Ὑπὸ Πλακίῳ ὄρει τῆς Κιλικίας. Ὑληέσσῃ.] Ὕλην ἐχούσῃ, συμφύτῳ τόπῳ, συνδένδρῳ. Ἐμφαίνει δὲ, ὅτι πλούσιος ἦν Ἠετίων, διὰ τοῦ ἐπιθέτου, εἰπὼν ὑληέσσῃ. 397. Κιλίκεσσι.] Κίλικας λέγει τοὺς τὰς Ὑποπλακίους Θήβας οἰκοῦντας. 398. Ἔχετο.] Ἐγαμεῖτο. Χαλκοκορυστῇ.] Χαλκῷ καθωπλισμένῳ. 399. Ἤντησεν.] Ἀπήντησεν. 400. Ἀταλάφρονα.] Ἁπαλόφρονα. Ἁπαλὰ φρονοῦντα, τοῦτ' ἔστι, νήπιον, ἀνόητον, ἢ μὴ δυνάμενον τλῆναι κακοπάθειαν. 401. Ἑκτορίδην.] Ἕκτορος υἱὸν Ἀστυάνακτα. Ἀγαπητόν.] Μονογενῆ. Ἀλίγκιον.] Ὅμοιον. 403. Ἐρύετο.] Ἔ-

Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
σεῦ ἔσομαι. τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ,
πάντες ἐφορμηθέντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
σεῦ ἀφαμαρτούσῃ, χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
ἔσται θαλπωρὴ, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπῃς,
ἀλλ' ἄχε'. οὐδέ μοι ἐστὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
ἤτοι γὰρ πατέρ' ἁμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
ἐκ δὲ πόλιν πέρσε Κιλίκων εὖ ναιετάωσαν,
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ·
ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
Νύμφαι Ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι Ἄϊδος εἴσω·

405. δέ Fοι. 406. ἄρα Fοι φῦ χειρὶ Fέπος.

407—439. Plena dulcissimi affectus oratio Andromaches: timet ei, metuit sibi et filio; in qua si forte observes nonnulla, quæ ab Andromaches persona et ab tali oratione ad maritum aliena videri possint, cogitandum est, primo, poeticam orationem admittere ac postulare amplificationem et ornatum, quem vulgaris respuit, et quæcunque in poetis verba habentur, ex hac lege esse æstimanda in epicis et tragicis; alioqui intolerabilis esset omnis oratio poetica. tum nihil memorari ab Andromache, quod, ubi diligentius excusseris, non vim habeat ad movendum animum, eoque ad poetæ consilium.

411. ἀφαμαρτούσῃ h. l. ἀποτυχούσῃ. ἀφαιρεθείσῃ. privatæ te: ut bene Schol. br.—412. πότμον ἐπίσπῃς ubi tu mortem tibi arcessiveris. cf. ad B. 359.—414. de Eetione cæso v. ad 395.—415. εὖ ναιετάωσαν *sitam* ut modo v. 370.—417. Locus, etsi alienus a loquentis consilio et a temporis ratione visus, notabilis tamen propter judicium istorum hominum in laudanda et honoranda virtute etiam in hoste. cf. Virg. Æn. X. 827. sq. Eetionem non spoliavit Achilles, quia ei justa fecit, *cremavit corpus* et quidem *cum armis*, et *tumulum ei aggessit* σῆμα ἐπέχεε *ulmis circum circa consitum:* hoc suavissime *Nymphæ consevisse* dicuntur: νύμφαι ὀρεστιάδες, versantes ἐν ὄρεσι quæ vulgo Ὀρειάδες. *Jovis filiæ;* ut omnino Nymphæ; cum aliæ ac diversi generis sint Oceanides, aliæ Nereides. Videtur ergo poetæ ætate extitisse tumulus ad

σωζεν, ἐφύλαττε. 407. Δαιμόνιε.] Νῦν, γενναῖε, μακάριε. Ἢ κατ' εὐφημισμὸν (κακόδαιμον). Φθίσει.] Φονεύσει, διαφθερεῖ. Μένος.] Νῦν, ἡ δύναμις. Οὐδ' ἐλεαίρεις.] Οὐδ' ἐλεεῖς. 408. Νηπίαχον.] Νήπιον. Ἄμμορον.] Δύσμορον, κακόμορον. Χήρη.] Ἔρημος. Ἰδίως δὲ τάσσεται ἐπὶ τῆς τὸν ἄνδρα ἀποβεβληκυίας, ἀνάνδρου. 411. Ἀφαμαρτούσῃ.] Ἀποτυχούσῃ, ἀφαιρεθείσῃ. Χθόνα δύμεναι.] Ἀποθανεῖν. Χθόνα.] Τὴν γῆν. Δύμεναι.] Κατελθεῖν. 412. Θαλπωρή.] Χαρὰ, ἡδονὴ, παραμυθία. 414. Ἀμόν.] Ἡμέτερον. 418. Κατέκηε.] Κατέκαυσεν. Ἔντεσιν.] Ὅπλοις. Δαιδαλέοισι.] Ποικίλοις, εὖ πεποικιλμένοις. 419. Σῆμα.] Τάφον. Πτελέας.] Πτελέα, εἶδος δένδρου. 420. Ὀρεστιάδες.]

πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσι.
μητέρα δ', ἣ βασίλευεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε, λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα·
πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα·
λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεὸν, ἔνθα μάλιστα
ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
τρὶς γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι
ἀμφ' Αἴαντε δύω, καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα,
ἠδ' ἀμφ' Ἀτρείδας, καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν·
ἤπου τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδὼς,
ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι. ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς

424. ὀFίεσσι. 438. εὖ Fειδώς. 440. προσέFειπε.

Theben memoriam Eetionis regis servans, arboribus consitus.—423, 4. Filii regis et hic in villis ad armentorum inspectionem morabantur.—425. Mater ἣ βασίλευεν. Notabilis usus vocis h. l. non, ἐκράτει, ipsa regnavit, jus regium habuit, sed, tanquam *regis uxor, honore regio usa est.* μητέρα δὲ—τὴν ἐπεὶ—ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε. suavis simplicitas narrandi inter veteres.—426. δεῦρο admodum vage; non in urbem, sed in castra Achivorum; est ergo δεῦρο, εἰς Τροίην τὴν χώραν.—428. Est et hic locus, qui laudatur de antiquo sermone, in repentina morte, v. c. ex febri acuta, declaranda. Notat quoque Ven. A. πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι. non Eetionis, qui mortuus erat, sed matris pater. ergo πατρὸς pro μητροπάτορος. Sequentes versus sunt inter nobilissimos.

431—439. Notabilis locus ad topographiam Ilii. Quod ante id tempus retinuerant institutum Trojani, ut intra mœnia se tuerentur, nec urbe egressi rebus suis male consulerent, in suam rem nunc vertit Andromache, suadendo, ut Hector ad pristinum morem redeat.—434. qua parte murus est facilis conscensu et incursu, seu expugnatu.—435. ἐπειρήσαντο sc. ἀναβαίνειν καὶ ἐπιδραμεῖν ex vs. antec.—438. Spectat et hic locus ad notionem θεοπρόπων, vatum constituendam: præviderant illi quod viri prudentes animi judicio facile assequebantur. Itaque urbem ab hac murorum parte expugnari posse aut vates nuntiaverant aut prospexerant Achivi sine vatis monitu sua ipsorum animadversione.

440—465. Hectoris oratio affectu, sed qualem a viro forti expectes, plena; quid se dignum sit, videt ac sentit; etsi infaustum patriæ fatum ominatur et præsagit.

441. μέλει. hæc omnia et ipse repeto, et animo volvo. 442. αἰδέομαι Τρῶας—αἴ κε

Αἱ ἐν τοῖς ὄρεσι διατρίβουσαι. 422. Ἰῷ ἤματι.] Ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. 424. Εἰλιπόδεσσιν.] Εἰλίποδας, ἐπιθετικῶς λέγει τὰς βοῦς, ὅτι ἑλίσσουσι τοὺς πόδας κατὰ τὴν πορείαν. 426. Κτεάτεσσι.] Κτήμασι. 430. Παρακοίτης.] Ἀνήρ. 432. Ὀρφανικόν.] Ὀρφανόν. 433. Ἐρινεόν.] Ἀγρίαν συκῆν. 434. Ἄμβατος.] Ἀνάβασιν ἔχουσα ὁδός. Ἐπίδρομον.] Ἐξ ἐπιδρομῆς, καθ' ὅ ἐστιν ἐπιδραμεῖν τὴν

αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρωάδας ἑλκεσιπέπλους,
αἴ κε, κακὸς ὣς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο.
οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγεν· ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος, ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,
οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,
οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
ὅσσον σεῖ', ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας·
καί κεν, ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,
καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης,

443. Bentl. κακὸς Ϝώς. 444. vulg. οὐδέ με. 447. τόδε Ϝοῖδα.
448. Ϝίλιος. 451. Πριάμοιο Ϝάνακτος.

νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο. Alias est αἰδέομαι ἀλυσκάζειν, φεύγειν. Verum etiam dicitur αἰδεῖσθαί τινα, ὥστε μὴ ἀλυσκάζειν. quod mutatum in αἴ κεν. Tum est ἀλυσκάζειν νόσφιν πολέμου, recedere, et se subducere, ut stet seorsum a pugna, quod E. 253. erat ἀλυσκάζειν μάχεσθαι, pro ὥστε μὴ μάχεσθαι. Koeppen noster paullo operosius supplebat κῆρα, θάνατον, quæ alibi junguntur, etiam cum ἀλύσκω, ἀλεείνω.—444. οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγεν. abhorret animus; mens mea talem cogitationem non admittit, sed respuit, sc. τὸ ἀλυσκάζειν; Rudior sermo utitur vocibus generalibus: nec me animus jubet hoc facere.—446. ἀρνύμενος pro ὥστε ἄρνυσθαι, ut retineam, studio tuendi paternam gloriam.

447. εὖ μὲν γὰρ—quod Latini: etsi satis prævideo, urbem oppugnationem Achivorum haud diu sustenturam esse, nisi aliunde salutis spes affulserit. γὰρ est pro δή.—450. Τρώων ἄλγος, mala quæ Trojani experturi sunt. ea μέλει, eorum cogitatio animum sollicitat. ὅσσον σεῖο ἄλγος μέλει ἐμοί.

452. οἵ πέσοιέν κεν qui forte occubituri sint.—455. ἐλεύθερον ἦμαρ, ut inf. 463. δούλιον ἦμαρ. antiquus sermo. ἦμαρ, pro conditione, in qua quis diem, vitam, exigit; quem Tragici quoque servarunt.—456. ἐν Ἄργει seu omnino pro Græcia, seu pro Thessalia, in qua Argos Pelasgicum erat situm. πρὸς ἄλλης, quod alias ὑπ' ἄλλῃ. Sch. B. ὑπ' ἄλλης κελευομένη. ad alterius feminæ nutum, jussum.—Ceterum comparandus alter locus Il. X. 482. sq. ubi Andromache de se et filio simile fatum ominatur.—457. Tanquam poeta certum aliquem fontem commemorat. Sunt autem Thessaliæ fontes secundum Strabonem IX. p. 660. A. ubi Pharsalii eos fontes monstrabant, haud longe a vestigiis urbis Helladis. Est tamen hæc poetæ eruditio, non Hectoris. Nimis argutum esset, dicta hæc ab Hectore putare, quod Achilli in prædæ partem

ὁδὸν κατερχόμενον τὴν ἀπὸ τοῦ τείχους, καὶ ἀναβῆναι τὴν αὐτήν. 442. Ἑλκεσιπέπλους.] Τὰς ἐφελκομένας τοὺς πέπλους, διὰ περιουσίαν, καὶ διὰ τὸ ἄχρι τῶν ποδῶν διήκειν, καὶ ἐπὶ βάθους. 443. Κακὸς ὥς.] Ὡς κακός. Ἀλυσκάζω.] Ἐκκλίνω, ἐκφεύγω. 448. Ὀλώλῃ.] Ἀπόληται. 456. Πρὸς ἄλλης.] Ἐπ' ἄλλης. Τοῦτ' ἔστιν, ἐπὶ δεσποίνῃ. 457. Φορέοις.] Φέροις. Μεσσηΐδος.] Μεσσηΐς, κρήνη Θετταλική. Ὑπερείης.] Ὑπέρεια, κρήνη Ἄργους. Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης.]

πόλλ' ἀεκαζομένη· κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη·
καί ποτέ τις εἴπῃσιν, ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν·
Ἕκτορος ἥδε γυνὴ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς, ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
ἀλλά με τεθνειῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
πρίν γέ τι σῆς τε βοῆς, σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.
Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεὶς,
ταρβήσας χαλκόν τ', ἠδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας·
ἐκ δὲ γέλασσε πατήρ τε φίλος, καὶ πότνια μήτηρ.
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν.
αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε, πῆλέ τε χερσὶν,
εἶπεν ἐπευξάμενος Διΐ τ', ἄλλοισί τε θεοῖσι·

458. ἀϝεκαζομένη. 459. τὶς ϝείπῃσι ϝιδών. 461. ὅτε ϝίλιον. 462. ϝερέει. 465. vulg. πρίν γ' ἔτι. 466. ϝειπὼν ϝοῦ. 468. ϝιϝάχων. 469. vulg. τε ἰδέ. 474. αὐτὰρ ὁ ϝόν. 475. ϝεῖπε.

Andromachen Phthiam abducendam cessuram esse crediderit; aut quod poeta noverit, Andromachen ab Achillis filio Neoptolemo captivam in Epirum esse abductam. —458. κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη. interposita esse puta. δὲ pro ἀλλὰ dictum. pedestri oratione foret, ἐπικειμένης (h. e. οὔσης) ἀνάγκης.—459. καί ποτέ τις εἴπῃσι. sive ut jungas cum ὅτε κεν. sive ut per se dictum sit pro: καὶ εἴποι ἄν τις. *forte tum dicat, dixerit, aliquis.* ut idem sit quod mox: ὥς ποτέ τις ἐρέει.—463. χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἀμύνειν, optime dixeris τοιοῦδε esse pro τοῦδε, h. e. ἐμοῦ. nisi hoc feceris, accipiendum erit seu *talis viri, qualis ego sum:* quasi alterius alicujus mihi similis; seu, *viri qui talis* τοῖόσδε *sit, ut possit jugo te liberare: qui par sit avertendæ a te servituti.*— χυτὴ γαῖα. *tumulus.* humus aggesta. et mox 465. ἑλκηθμὸς, de abducta captiva. ἀνδραποδισμός. Ad locum cf. Sophocl. Ajac. 497. sq.

466—483. Hector puerum Astyanactem manibus excipit et pro ejus salute vota facit. Locus propter affectum patris et narrationis simplicitatem nobilissimus. οὗ παιδὸς (κατὰ τοῦ π.) ὀρέξατο (*se, suas manus*) ut monitum Δ. 307. Ita sane fit, quod Scholia habent, ἐλάβετο.

470. Puer νοήσας (αὐτὸν, τὸν λόφον) νεύοντα δεινὸν (δεινῶς) ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος.

Μεσσηῒς, καὶ Ὑπέρεια, κρῆναι τῆς Πελοποννήσου. οἱ δὲ τῆς Λακωνικῆς. 458. Ἀεκαζομένη.] Ἄκουσα, καὶ μὴ βουλομένη. οὐχ' ἑκοῦσα, ἀλλ' ἀναγκαζομένη. 459. Καί ποτέ τις εἴπῃσιν.] Ἀντὶ τοῦ, εἴποι τὶς ἄν. 463. Χήτει.] Στερήσει. σπάνει. Δούλειον ἦμαρ.] Τὸν τῆς δουλείας χρόνον. 464. Χυτή.] Ἡ ἐπιχεομένη τοῖς νεκροῖς γῆ. 465. Ἑλκηθμοῖο.] Ἑλκυσμοῦ, ἀνδραποδισμοῦ, τοῦτ' ἔστιν, αἰχμαλωσίας. Πυθέσθαι.] Ἀκοῦσαι, αἰσθέσθαι. 466. Ὀρέξατο.] Ἐξέτεινε τὰς χεῖρας. ἢ, ἐλάβετο. 468. Ἰάχων.] Κράζων. Ἀτυχθείς.] Ἐκπλαγεὶς, ἢ ταραχθεὶς, ἢ ἀηδισθείς. 469. Ἱππιοχαίτην.] Ἱππείας ἔχοντα τρίχας. 474. Ὃν.] Τὸν ἑαυτοῦ. Κύσε.] Κατε-

Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοὶ, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
παῖδ' ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
ὧδε βίην τ' ἀγαθὸν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν·
καί ποτέ τις εἴπησι· πατρὸς δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων·
ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα,
κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
Ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε
παῖδ' ἑόν· ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ,
δακρυόεν γελάσασα. πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ.
οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ Ἄϊδι προϊάψει.
μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν ταπρῶτα γένηται.
ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
ἱστόν τ', ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε

478. esset καὶ Fιλίου Fῖφι Fανάσσειν. v. Obss. 479. τὶς Fείπῃσι. Forte fuit εἴπῃ· πατρός. 482. Fειπών. 483. παῖδα Fόν. 485. κατέρεξε, Fέπος. 487. Ἄ Fιδι. 490. ἐς Fοῖκον—Fέργα.

476. Jungenda: δότε καὶ τόνδε τὸν παῖδα ἐμὸν γενέσθαι ἀριπρεπέα ἀγαθόν τε ὧδε βίην, καὶ (δότε αὐτὸν) ἀνάσσειν Ἰλίου.

479. Jungenda esse: καί ποτέ τις εἴπησιν (αὐτὸν) ἐκ πολέμου ἀνιόντα· πατρὸς δ' ὅγε π. ἀ. monent viri docti. Seriores dixissent, καί ποτε, ἀνιόντος αὐτοῦ ἐκ πολέμου, εἴπῃ τις, ὅτι πολλὸν ἀμείνων τοῦ πατρός ἐστι.

482—502. Discessus Andromaches ab Hectore.

483. κηώδεϊ κόλπῳ. quia *vestes odoribus* perfusæ erant, una cum *arcis* vestiariis, et cum ipsis *thalamis*; id quod cura vestium in calidis locis, ne vermibus obnoxiæ essent, suadere debuit; accessit postea vitæ mollities et odorum unguentorumque vulgatum studium. κηώεντα θάλαμον, eundemque εὐώδεα vidimus jam Γ. 382. et Ζ. 288.

486. δαιμονίη, μή μοί τι λίην. h. o bona, μὴ μάλα, μήδ' ὅλως. vidimus jam Α. 553.—

487, 8, 9. Oratio viro forti et sapiente dignissima! quam utinam ubique animo retineremus, dum modo simul notionem fati recte constitutam habeamus! ὑπὲρ αἶσαν quod alias ὑπὲρ μοῖραν, ὑπὲρ μόρον. ὑπέρμορα erat Β. 155. cf. inf. Υ. 336. οὐχ ὑπὲρ αἶσαν, *non præter fatalem necessitatem*; h. e. nisi ubi fatalis necessitas, hora, ingruerit. Laudat Eustath. ex Æliano περὶ προνοίας responsum Apollinis: μοῖραν μὲν θνητοῖσιν ἀμήχανον ἐξαλέασθαι, ἣν ἐπιγεινομένοισι πατὴρ Ζεὺς ἐγγυάλιξε.

490—4. Vult Hector conjugem curas diluere animo negotiis domesticis occupato.

φίλησε. Πῆλε.] Ἀνέπαλλε, καὶ ἀνέσειεν. 477. Ἀριπρεπέα.] Ἐκπρεπῆ, ἐπίσημον. 480. Ἔναρα.] Τὰ ἀπὸ πολέμου λάφυρα. Ἐναρίζειν γάρ ἐστι τὸ φονεύειν. Διατοῦτο καὶ οἱ νεκροὶ ἔνεροι λέγονται. Βροτόεντα.] Ἡμαγμένα. Βρότος γὰρ τὸ ἀπὸ τοῦ φόνου αἷμα. Ἢ ἡματωμένα. 483. Κηώδει.] Εὐώδει. 484. Δακρυόεν γελάσασα.] Μετὰ δακρύων γελάσασα. 486. Ἀκαχίζεο.] Ἄχθου, λυποῦ. 487. Ὑπὲρ αἶσαν.] Παρὰ τὴν εἱμαρμένην. Προϊάψει.] Προδιαφθερεῖ. 488. Πεφυγμένον.] Πεφευγότα. 490. Κόμιζε.] Ἐν ἐπιμελείᾳ ἔχε. 491. Ἠλακάτην.] Τὸ τῶν γυναικῶν ἐργαλεῖον, ᾧ περιελίσσουσι τὸ ἔριον. Λέγει δέ ποτε οὕτως καὶ τὸ βέλος, ἐν τῷ συνθέτῳ ὀνόματι χρυσηλάκατος. σημαί-

ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
 Ὣς ἄρα φωνήσας, κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
ἵππουριν. ἄλοχος δὲ φίλη οἶκόνδε βεβήκει
ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο· κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.
αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
 Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
ἀλλ' ὅγ', ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων,
εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο,

492. Ϝέργον. 493. cum vitio metri: μάλιστα, τοὶ Ϝιλίῳ. v. Obss.
495. Ϝοῖκόν δε. 500. Ἕκτορα Ϝῷ ἐνὶ Ϝοίκῳ. 505. ἀνὰ Ϝάστυ.
507. vulg. θείει. 508. ϜειϜωθώς.

493. ἐμοὶ δὲ μάλιστα (κατὰ τῶν) οἱ ἐγγεγάασιν Ἰλίῳ.
496. Versus magno poeta dignus, propter affectus veritatem; uti et mox 499. 500. 501. in quibus τὸ συμπαθὲς regnat. Rediit tamen hoc die Hector Trojam inf. H. 307.
503—529. Hectori jam urbem egressuro occurrit comitemque se ad exercitum addit Paris. Redit poeta iterum ad 341—369.
505. ποσὶ πεποιθὼς, *usus* ut B. 588. Ornatus versus pro ὥρμησε ταχέως.
506. Comparatione hac incessus alacris cum equo e stabulo erumpente nihil nobilius; vigor Paridis et animus declaratur simili vigore exultantis equi. (In loco reddendo laboravit Virgil. Æn. XI. 492. Alio modo tractavit Apollon. III. 1258. sq.) Reliqua ornant; quod stabulo inclusus socios et pascua desiderat. στατὸς ἵππος (ἱστάμενος, ἑστὼς, ἐν τῷ ἱπποστασίῳ,) ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ ad præsepe pasci solitus cum notione satietatis, ἀδδηφαγήσας. ἄδην πληρωθείς. quod sup. E. 203. erant equi, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην. ἀκοστὴ, spica, hordeum.—507. θέει διὰ τοῦ πεδίου, κροαίνων, pulsans un-

νει γὰρ καὶ τὴν χηυσᾶ βέλη ἔχουσαν Ἄρτεμιν. 496. Ἐντροπαλιζομένη.] Κατ' ὀλίγον καὶ συνεχῶς ἐπιστρεφομένη. Θαλερόν.] Θᾶλλον, δίϋγρον, ἀκμαῖον. 497. Ναιετάοντας.] Κατοικοῦντας. 500. Γόον.] Ἐγόων, ἐθρήνουν. 502. Προφυγόντα.] Ἀντὶ τοῦ, ἀποφυγόντα. 503. Δήθυνεν.] Ἐχρόνισεν, ἐβράδυνε. 505. Σεύατο.] Ὥρμησεν, ἢ ὥρμα. Κραιπνοῖσι.] Ταχέσι. 506. Στατός.] Ὁ ἑστὼς ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἀκοστήσας.] Ἄκος τῆς στάσεως λαβών. τουτέστιν, ἴαμα. Κυρίως δὲ πᾶσαι αἱ τροφαὶ ἀκοσταὶ καλοῦνται. Παρὰ τὸ ἵστασθαι τὰ σώματα τρεφόμενα ἐν ἄλλῳ καιρῷ. Βέλτιον δὲ, δυσχεράνας ἐπὶ τῇ τῆς φάτνης στάσει. 507. Πεδίοιο.] Λείπει ἡ διά. ἵν' ᾖ, διὰ πεδίου. Κροαίνων.] Ἐπικρούων τοῖς ποσὶν, ἢ ἐπιθυμῶν, ἢ χρεμετίζων. 508. Ἐϋρεῖος ποταμοῖο.] Λείπει, ὕδατι.

κυδιόων· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
ὤμοις ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς,
ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
ὣς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
τεύχεσι παμφαίνων, ὥστ' ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει
καγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον. αἶψα δ' ἔπειτα
Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεὸν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε
στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί.
Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω,
δηθύνων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
δαιμόνι', οὐκ ἄν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.

511. ῥίμφα Fὲ—μετὰ Fήθεα. 516. ὅθι Fῇ.
517. προσέFειπε—θεοFειδής. 522. Fέργον.

gula: Unde Virgilianum: *quatit ungula campum.*—509. κυδιόων, ferociens; exsultans: ut B. 579. Quæ sequuntur vim vocis declarant.—510. ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς, ut modo 505. ποσὶ πεποιθὼς, efferens se τῷ κάλλει τοῦ σώματος, tanquam pulcritudinis suæ sensum aliquem habens. ἀγλαϊζόμενος. ἀγαλλόμενος.—ὁ δὲ—ῥίμφα ἑ, in hac numeri enallage otium consumere noli; nata ea ex sermonis accurate grammatici negligentia.—513. Præclara incessus Paridis fulgentibus armis induti memoratio: comparati cum sole. ἠλέκτωρ alias epitheton est, ἠλέκτωρ Ὑπερίων T. 398. sensu incerto; vulgo pro ἄλεκτρος, vel λαμπρός.—514. καγχαλόων. exsultans. idem nunc quod κυδιόων vs. 509.

517. Placet placabilis et mollis Paridis animus; putat ille Hectorem sui caussa in urbe esse moratum.—519. οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, tempore justo, καθηκόντως. Mirum, versu statim tertio abhinc, 521. eandem vocem sensu alio occurrere, ὃς ἐναίσιμος εἴη, vel intelligens, vel æquus, ut Od. E. 190. καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.

522. Virtutem tuam in pugna nemo desideret; ignaviæ nemo te accuset. ἔργον μάχης, pro μάχη. proprie facta, gesta, in pugna. Nam et ἔργον, ἔργα, simpliciter, de pugna; uti de certamine ἔργον ap. Pindarum.—ἀτιμήσειε, quod alibi ὀνόσαιτο. ut Δ. 539. Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών.

ἢ ποταμὸν εἴρηκε τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ. 509. Κυδιόων.] Γαυριῶν, ἐπαιρόμενος. Ὑψοῦ.] Ἐν ὕψει. 510. Ἀΐσσονται.] Ὁρμῶνται, ἕπονται. Ἀγλαΐηφι.] Τῷ κάλλει τοῦ σώματος. 511. Ῥίμφα.] Ῥαδίως, ταχέως. Γοῦνα.] Γόνατα. Ἤθεα.] Τοὺς συνήθεις τόπους. Νομόν.] Τὴν νομήν. διὰ τὸ νέμεσθαι. 512. Περγάμου ἄκρης.] Τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἰλίου, ἣ ἐπεκαλεῖτο Πέργαμος. 513. Ἠλέκτωρ.] Ὁ ἥλιος. ἐπιθετικῶς. ὅτι ἀλέκτρους ἡμᾶς ποιεῖ ἀνισταμένους ἐκ τῆς κοίτης. Ἢ ὅτι λαμπρός. παρὰ τὸ ἤλεκτρον. 514. Καγχαλόων.] Χαίρων. 515. Εὖτε.] Ἡνίκα. 516. Στρέψεσθαι.] Στραφήσεσθαι. Χώρης.] Τοῦ τόπου. Ὀάριζεν.] Ὡμίλει. Ὄαρος γὰρ, ἡ ὁμιλία. 518. Ἠθεῖε.] Προσφώνησις νεωτέρου ἀδελφοῦ φιλοφρονητικὴ πρὸς πρεσβύτερον κατὰ τιμήν. Ταῦτα τινὲς προσαγορευτικά. Οὐδέποτε δὲ περί τινος αὐτά φησιν ἀλλὰ πρός τινα τέττα φίλου· ἄττα τροφέως· πάππα πατρός· ἠθεῖε ἀδελφοῦ. Ἐσσύμενον.] Προθυμούμενον. Κατερύκω.] Κατέχω. 519. Ἐναίσιμον.] Καθῆκον. Κεῖται δὲ ἀντὶ τοῦ ἐναισίμως,

ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς τε, καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.
ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴκε πόθι Ζεὺς
δώῃ, ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσι
κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
ἐκ Τροίης ἐλάσαντας ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

523. ἀλλὰ Ϝεκών. vulg. μεθίεις. 529. vulg. ἐλάσαντες.

523. ἑκὼν μεθιεῖς τε καὶ οὐκ ἐθέλεις debet h. l. esse non tam, cessas in pugna, non pugnando; verum: studio et consilio abes prælio, interesse pugnantibus detrectas; fere ut Δ. 240. μεθιέντας πολέμοιο dicebat. Plena oratio est Κ. 121. πολλάκι γὰρ μεθιεῖ τε καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι. Respiciunt autem hæc Hectoris verba objurgationem Paridis sup. 326. sq. factam.—523, 4. contristor, quoties probra in te jacta audio.

526. τὰ δ' ἀρεσσόμεθα ὄπισθεν. pro κατὰ τάδε, placabimus non invicem: h. e. hæc componemus inter nos.

527, 8, 9. Hoste fugato, epulis habitis, in quibus libatur diis. κρητῆρα ἐλεύθερον, quem aut liberati ab hostibus, aut depulso captivitatis metu, ut sup. 455. in mensa statuemus.

καθηκόντως. 523. Μεθίεις.] Μεθητικῶς καὶ ἀμελῶς διάκεισαι. 526. Ὄπισθεν.] Μετὰ ταῦτα. 528. Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον.] Ὃν εἰώθασι τῷ Διῒ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἱστᾶναι κρατῆρα οἱ τοὺς πολεμίους ἀπωσάμενοι.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Η.

ARGUMENTUM.

REDUX ex urbe Hector cum Paride confestim pugnam, quæ interea resedisse videtur, init—16. Tum ex Minervæ et Apollinis placito—43. Heleni monitu,—53. Hector fortissimum ex Achivis (unum ex *promachis*) ad pugnam singularem provocat, certis conditionibus, ut victor armis potitus corpus sepulturæ reddat—92. Inter Achivos, in certamen descendere cunctantes, procedit Menelaus; quo ab Agamemnone represso—122 cum Nestoris objurgatio animos pupugisset,—161. novem primoribus surgentibus, re sorti permissa, Ajax Hectori objicitur—190. Ajax, factis pro eo votis,—206 armatus in pugnam procedit, cum Hectore;—224 sermones faciunt,—243 pugnant—272. Nocte interveniente dirimitur pugna, ne ad extremum discrimen progrediatur; muneribus mutuo datis digrediuntur Ajax et Hector—312. Atque hoc modo prioris diei pugna finitur. Intercedunt usque ad alterum prælium dies tres.

Excepti ab Agamemnone epulis factis reges dum sermones serunt, Nestor mentionem injicit sepulturæ cæsorum faciendæ, cumque ea munitionis castrorum—344. Interea, Trojanis in concionem vocatis, Antenor, ne perjurio obstricti sint, reddere suadet Helenam opesque cum ea apportatas;—354. Paris opes, aliis additis cumulatas, reddere haud recusat, at Helenam redditurum se esse negat—364. Priami jussu *altero mane* Idæus præco Achivis hæc renuntiat, simulque ad sepulturam mortuorum curandam inducias petit—397. dissuadente Diomede, summa re infecta redit Idæus; de induciis tamen convenerat.—413. Accingunt se Trojani ad paranda necessaria, et *altero die* mortuorum corpora busto facto cremant—429. Similiter Achivi rogo facto justa faciunt, et *tertio die* (433) munitiones educunt—442. Mirantur opus (etsi unius diei) dii; invidet Neptunus, a Jove meliora edoctus.—453. Inde instruuntur ab Achivis epulæ—ad f.

Deorum ministerium in hoc libro nullum est, nisi quod, Hectore cum Paride in pugnam reduce, cum Minerva, ut credere licet, metueret suis Achivis, de cælo delapsa, cum Apolline, qui ea conspecta ex Pergamo obvius venit, agit, ut prælii finis fiat, die jam exeunte, pugna singulari ex Hectoris provocatione facta. v. 16—43. Consilium hoc vatis Heleni animo instillatur.—Sub finem libri, narratione de munitione castrorum facta, in deorum consessu Neptunus de Achivorum audacia, et obscurata suorum murorum circa Trojam ductorum laude conqueritur, et a Jove reprimitur. De quibus videnda sunt ad e. l. notata, 443—463.

Ceterum totus fere hic liber est episodicus; cum summa argumenti parum aptus et nexus, ita ut eum, si abesset, nemo facile desideret; pugna singularis interposita ad belli fortunam nihil confert: nisi quod

rerum actu variato vesper supervenit. Poterat ea carmen singulare constituere; forte etiam aliquando carmen singulare fuit, postea in Iliadis contextum receptum: quibus de rebus, si suspicari licet, nihil tamen potest affirmari.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Η. ῾ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

῾ΕΛΕΝΟΥ συμβουλεύσαντος, ῞Εκτωρ προκαλεῖται τῶν ῾Ελλήνων τὸν ἄριστον εἰς μονομαχίαν. ᾽Εννέα δὲ ἀναστάντων, ἔλαχεν Αἴας ὁ Τελαμώνιος, καὶ γενναίως αὐτοὺς ἀγωνισαμένους διαλύουσι κήρυκες, ἑσπέρας γενομένης. Τῇ δὲ ἑξῆς τοὺς νεκροὺς ἀνελόμενοι θάπτουσι, καὶ τεῖχος οἱ ῞Ελληνες κατασκευάζουσιν, ἐφ᾽ ᾧ ὁ Ποσειδῶν ἠγανάκτησε. Ζεύς τε αὐτοῖς διὰ νυκτὸς σημεῖα οὐκ αἴσια τῶν μελλόντων δείκνυσιν.

ΑΛΛΩΣ.

῞ΕΚΤΩΡ σὺν ᾽Αλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ κατελθὼν εἰς τὴν μάχην, βοηθεῖ τοῖς Τρωσὶ κεκμηκόσιν ἤδη. Καὶ συμβουλεύσαντος ῾Ελένου τοῦ ἀδελφοῦ, μάντεως ὄντος, προκαλεῖται αὐτὸς, τίς αὐτῷ βούλοιτο τῶν ῾Ελλήνων μονομαχῆσαι. Πολλῶν δε προαιρουμένων, Αἴας ὁ Τελαμώνιος κληρωθεὶς ἀνθίσταται. Μαχομένους δὲ αὐτοὺς κήρυκες καταπαύουσι, καὶ νὺξ διαλύει τὴν μάχην. Καὶ οἱ μὲν ἀλλήλοις δῶρα διδόασιν. ᾽Επικηρυκευσαμένων δὲ Τρώων περὶ νεκρῶν ἀναιρέσεως, τὰ αὐτὰ γίγνεται παρὰ ἀμφοτέροις τοῖς στρατοῖς. Οἱ δὲ ῞Ελληνες πολυάνδριον κατασκευάζουσι, καὶ τεῖχος τοῦ ναυστάθμου.

Ἦτα δ᾽ Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος ῞Εκτορι δίῳ.

῟ΩΣ εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος ῞Εκτωρ.
τῷ δ᾽ ἅμ᾽ ᾽Αλέξανδρος κί᾽ ἀδελφεός· ἐν δ᾽ ἄρα θυμῷ
ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
οὖρον, ἐπεί κε κάμωσιν ἐϋξέστῃσ᾽ ἐλάτῃσι
πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ᾽ ὑπὸ γυῖα λέλυνται·
ὡς ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.
ἔνθ᾽ ἑλέτην, ὁ μὲν υἱὸν ᾽Αρηϊθόοιο ἄνακτος,

1. Ϝειπών. 5. vulg. ἐπὴν κεκάμωσιν. 8. ᾽Αρηϊθόοιο Ϝάνακτος.

1—16. Egressi urbe Hector et Paris adventu suo Trojanos erigunt statimque cum Achivis manus conserunt. Substiterant Trojani sub urbis mœnibus Z. 80. 105, 6.

4—7. Oratio inversa pro: quam exoptatus supervenit ventus navigantibus ἀνηνεμίᾳ, malacia, oppressis; tam gratus fuit Trojanis redux urbe Hector. ἐελδομένοισιν, illis optantibus, adeoque *ipse exoptatus*. Sic Od. Ω. 399. ἐπεὶ νόστησας ἐελδομένοισι μάλ᾽ ἡμῖν, οὐδέ τ᾽ ὀϊομένοισι· ut et Od. Φ. 209. Alibi additur ἀσπάσιος. Od. Ψ. 233. cf. inf. Il. Θ. 487. Od. E. 394. Λ. 430. I. 466. ἐπεί κε κάμωσιν—πόντον ἐλαύνοντες cum adhuc solis remis navem impulissent.

8—10. Paris *Menesthium* occidit, ex Arne, Bœotiæ, profectum; de qua v. B. 507.

1. ᾽Εξέσσυτο.] ᾽Εξώρμησε. Φαίδιμος.] ῾Ο λαμπρὸς, ὁ φαιδρὸς κατὰ τὴν τάξιν, ἢ τῇ τῶν ὅπλων φαντασίᾳ. 3. Μέμασαν.] Προεθυμοῦντο. 4. ᾽Εελδομένοισιν.] ᾽Επιθυμοῦσιν. 5. ᾽Εϋξέστῃσ᾽.] Εὖ ἐξεσμέναις, εὖ κατεσκευασμέναις. ᾽Ελάτῃσι.] Ταῖς κώπαις. ὅτι ἐξ ἐλατίνων ξύλων κατεσκευάζοντο. 6. Καμάτῳ.] Κόπῳ. 7. Φανήτην.] ᾽Εφάνησαν. δυϊκῶς. 8. ῾Ελέτην.] Εἷλον, ἀπέκτει-

Ἄρνῃ ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν Κορυνήτης
γείνατ' Ἀρηΐθοος καὶ Φυλομέδουσα βοῶπις·
Ἕκτωρ δ' Ἠϊονῆα βάλ' ἔγχει ὀξυόεντι
αὐχέν' ὑπὸ στεφάνης εὐχάλκου, λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ', Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἰφίνοον βάλε δουρὶ, κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
ὦμον· ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε, λῦντο δὲ γυῖα.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
Ἴλιον εἰς ἱερήν. τῇ δ' ἀντίος ὤρνυτ' Ἀπόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδὼν, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
ἀλλήλοισι δὲ τώγε συναντέσθην παρὰ φηγῷ.
τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·

10. vulg. Φιλομέδουσα. 14. Ϝιφίνοον. 20. Ϝίλιον.
23. προσέϜειπε Ϝάναξ.

diversus is ab eo, qui inf. Π. 173. memoratur. De *Areithoo* mox plura affert vs. 137. dictus is κορυνήτης, quia vetustiorum heroum more clavam gestabat. Diversus est Areithous inf. Υ. 487.

11, 12. *Eioneus* ab Hectore percussus in cervice ὑπὸ στεφάνης, quæ prominens est galeæ ora, crepidinis instar seu pterygii; ἐξοχὴν hactenus dicunt recte.

17—54. Quod scriptor simpliciter ita narraret: ab Hectore, ex urbe reduce, ad pugnam singularem provocatum esse aliquem ex Achivis; hoc poeta ita ornavit: factum esse id monitu Vatis Heleni, cujus menti consilium hoc injecerat Apollo ex pacto cum Minerva. Discesserant dii e pugna sub finem Il. Ε. Descendit dea cælo, metuens Achivis (vs. 17, 18.) e pugna fessis, cum, viribus recens firmatis, prodirent Hector et Paris. Inventa hæc ad narrationem variandam; non vero, ut Clarke et alii, per allegoriam.

21. Apollo occurrit Περγάμου ἐκκατιδών. quo tanquam in speculam se contulerat sup. Ε. 460. αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ. Porro mutata structura pro ἐκκατιδὼν καὶ βουλόμενος τὴν νίκην τοῖς Τρώεσσιν. Est autem Homerica forma, βούλεσθαί τινί τι. —22. παρὰ φηγῷ quercus ante portas Scæas, de quibus v. Ζ. 237.

ναν. 9. Ἄρνη.] Πόλις Βοιωτίας. Ἔστι δὲ καὶ Θετταλίας. Κορυνήτης.] Ἐπιθετικῶς. Ὁ Ἀρηΐθοος, ὁ τῇ κορύνῃ μαχόμενος, τοῦτ' ἔστι, ῥοπάλῳ. Ἔστι δὲ ἐπίθετον Ἀρηϊθόου. Ὃν κορυνήτης Γείνατ' Ἀρηΐθοος καὶ Φιλομέδουσα βοῶπις.] Ἀρηΐθοος ὁ Βοιωτὸς, ἄριστος τῶν κατ' αὐτὸν ἀνθρώπων, διαβὰς εἰς Ἀρκαδίαν, ἦν γὰρ ἀψιμαχία τὶς ἐκεῖ Ἀρκάσι καὶ Βοιωτοῖς τοῖς αὐτοῦ πολίταις περὶ ὅρων γῆς, πλείστην ἐντεῦθεν κατεσύρατο λείαν. Καταφρόνησιν δὲ αὐτοῦ μεγάλην ἐμβαλόντος τοῖς Ἀρκάσιν, Λυκοῦργος, ὁ τῶν ἐνταῦθα κράτιστος ἀνὴρ, λόχον καθίσας, αὐτόν τε ἀνεῖλε, καὶ τὴν παντευχίαν αὐτοῦ μετὰ τῆς κορύνης ἔλαβε, καὶ τὴν λείαν ἐπανεσώσατο. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. 12. Στεφάνης.] Στεφάνη, εἶδος περικεφαλαίας. Ἔστι δὲ καὶ κόσμος γυναικεῖος. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ὄρους ἐξοχῆς· Ὅν τε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάῤῥοος ὤσει. 15. Δεξιάδην.] Δεξιοῦ υἱόν. Ἢ, ἐκ δεξιῶν. Ἐπιάλμενον.] Ἐφαλλόμενον. 22. Φηγῷ.] Δρυΐ.

Τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα, Διὸς θύγατερ μεγάλοιο,
ἦλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
δῷς; ἐπεὶ οὔ τι Τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.
ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα
σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχήσοντ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωσιν· ἐπεὶ ὣς φίλον ἔπλετο θυμῷ
ὑμῖν ἀθανάτῃσι, διαπραθέειν τόδε ἄστυ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ὧδ' ἔστω, Ἑκάεργε· τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ
ἦλθον ἀπ' Οὐλύμποιο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο,
ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
τῶν δ' Ἕλενος, Πριάμοιο φίλος παῖς, σύνθετο θυμῷ

27. vulg. οὔτοι. 31. Ϝιλίου. 32. τόδε Ϝάστυ.
33. προσέϜειπε. vulg. αὖτις. 34. ϜεκάϜεργε. 37. προσέϜειπε Ϝάναξ.

24. *τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα ἦλθες.* Jung. *ἦλθες μεμαυῖα.* ut *ὥρμησε μεμαώς. ἆλτο μεμαώς.* Non: *μεμαώς τι.* quod non occurrit, nisi absolute dictum vel cum infinitivo. *μέγας* (ornat tantum) *θυμὸς ἀνῆκέ σε, ὡς ἐλθεῖν.*—26. *μάχης ἑτεραλκέα νίκην*, fortunam pugnæ in alterutram partem inclinatam, et h. l. quidem secundam et prosperam Achivis.

28—32. *εἰ πίθοιό μοι (κατὰ) τοῦτο (κατά) τι, ὃ εἴη ἂν πολὺ κέρδιον.*

30. *εἰσόκε τέκμωρ Ἰλίου εὕρωσιν.* donec *excidium* urbis, quod parant, ad effectum perduxerint. (*εὑρεῖν*, assequi) quandoquidem urbis eversionem parastis.

36. *πῶς μέμονας* qua via statuis apud animum, pugnæ finem te facturam esse? —38. Hectorem adducendo, ut provocatione cum uno e fortissimis Achivorum pugnet. —39. *οἰόθεν οἶος μαχέσασθαι* jungenda sunt ut *solus*, *ipse* cum eo pugnet; (*οἶος ἐξ οἴου*, pro *οἴως*, quasi solus pro se, omnino solus, nemine adjuncto, ut mox *αἰνόθεν αἰνῶς* vs. 97. et sic alia)—41. Jungenda sunt *ἤν τινά* (aut verius *εἴ τινά*) *που προκαλέσσεται—οἱ δὲ ἐπόρσειαν. ἀγασσάμενοι*, indignantes. ut Od. Θ. 565. Apollon. I. 141. et al.

44—54. Helenus, utpote vates, cognita deorum voluntate, (cf. ad v. 53.) persuadet

24. Μεμαυῖα.] Προθυμουμένη. 25. Ἀνῆκεν.] Ἀνέπεισεν. 26. Ἑτεραλκέα.] Ἑτεραλκῆ. Οὕτως ἡ νίκη λέγεται, ὅτ' ἂν οἱ νικῶντες νικῶνται. ἢ ἀνάπαλιν τὴν τοῖς ἑτέροις τὴν ἀλκὴν καὶ δύναμιν παρέχουσαν. 30. Τέκμωρ.] Τέλος. 32. Διαπραθέειν.] Διαπορθῆσαι. 34. Ὧδ' ἔστω.] Οὕτως γενέσθω. 36. Μέμονας.] Προθυμῇ. 38. Ὄρσωμεν.] Παρορμήσωμεν. 32. Οἰόθεν οἶος.] Μόνος πρὸς μόνον. 42. Ἐπόρσειαν.] Ἐφορμήσειαν. 44. Τῶνδ' Ἕλενος Πριάμοιο φίλος παῖς.]

βουλήν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιόωσι·
στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰών, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο; κασίγνητος δέ τοι εἰμί.
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς·
αὐτὸς δὲ προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος,
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας·
καί ῥ' ἐς μέσσον ἰών, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες·
κὰδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
ἑζέσθην, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσι,
φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
ἀνδράσι τερπόμενοι· τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναί,
ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.

46. ἔϝειπε. 55. ἀνέϝεργε. 59. ὄρνισι ϝεϝοικότες.

Hectori, ut provocet unum ex Achivis ad pugnam secum ineundam.—52. οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν. Ad nostros sensus virtutis existimatio minuitur data hac a vate incolumitatis fide. At hic non de Hectoris laude quæritur, sed ab Heleno caussæ moventes anquiruntur. Argutatur Clarke de laude Hectoris hinc elicienda.—53. Helenus sane de Hectoris incolumitate deos loquentes non audierat vss. 37. sqq. Tanquam vates *prævidere* poterat, Hectorem e pugna incolumem esse reversurum; *audire* itaque deorum vocem dicitur vates, quatenus eorum monitum mente percipit.

54. sq. Exsequitur Hector jussa Heleni; jubet considere Trojanos; quo conspecto idem Achivos facere jubet Agamemnon; facit tum verba Hector ad Achivos.

58. Consident Apollo et Athene ad spectandam pugnam in quercu,—59. ὄρνισιν ἐοικότες, ut aves faciunt, similiter ut alites; non quasi alitum speciem assumserint.

Μυθεύεται, τῶν ἐξ Ἑκάβης γεγονότων Πριάμῳ παίδων Ἕλενον καὶ Κασάνδραν διδύμους γεγεννῆσθαι. Τῶν δὲ γενεθλίων αὐτοῖς τελουμένων ἐν τῷ τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερῷ, λέγεται, τὸν Ἕλενον καὶ τὴν Κασάνδραν ἐν τῷ ναῷ παίζοντας κατακοιμηθῆναι. Ὑπὸ δὲ μέθης τῶν περὶ τοὺς παῖδας ἐκλαθομένων ἐκείνων, οἴκαδε χωρισθῆναι. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐλθόντας εἰς τὸ ἱερὸν θεάσασθαι τοὺς παῖδας ταῖς τῶν ὄφεων γλώτταις τοὺς πόρους τῶν αἰσθητηρίων καθαιρομένους. Ὡς οὖν διὰ τὸ παράδοξον αἱ γυναῖκες ἀνέκραγον, συνέβη ἀπαλλαγῆναι τοὺς ὄφεις, καὶ καταδῦναι ἐν ταῖς παρακειμέναις δάφναις, τοὺς δὲ παῖδας ἀμφοτέρους τῆς μαντικῆς οὕτως μεταλαβεῖν. Ἱστορεῖ Ἀντικλείδης. Σύνθετο.] Συνῆκεν, ἐνόησεν. 45. Μητιόωσι.] Βουλευομένοις. 52. Πότμον ἐπισπεῖν.] Τὸ μοιρίδιον ἐπισπάσασθαι. 56. Μέσσου δουρὸς ἑλών.] Ἐκ μέσου κρατῶν τὸ δόρυ. Σημεῖον ἡσυχίας πολέμου. Ἱδρύνθησαν.] Ἐκάθισαν, ἐκαθέσθησαν. 59. Ἐοικότες.] Ὁμοιούμενοι. Αἰγυπιοῖσιν.] Οἱ μὲν εἶδος ἀετοῦ, οἱ δὲ τοὺς γύπας ἐδέξαντο. 61. Εἵατο.] Ἐκάθηντο. 62. Πεφρικυῖαι.] Συνεσταλμέναι. Φρὶξ γάρ, ἡ ἐπανάστασις τῶν

οἵη δὲ Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ
ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς·
τοῖαι ἄρα στίχες εἵατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
ἐν πεδίῳ. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,
εἰσόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε,
ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν·
τῶν νῦν, ὅντινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
δεῦρ' ἴτω, ἐκ πάντων πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ.
ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω·
εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναηκεϊ χαλκῷ,
τεύχεα συλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με

66. ἔϝειπε. 68. ὄφρ' ϝείπω. fuit forte ὄφρ' αὐδῶ. vel ὡς εἴπω.
79. δὲ ϝοίκαδ'.

63—66. Οἵη δὲ Ζεφύροιο—τοῖαι ἄρα στίχεις εἵατ'. pro vulgari οἷος πόντος ἐστὶν ἐπιχεομένης φρικὸς—*qualis maris esse solet superficies fluctibus leni vento excitatis.*—Ordo verborum est: οἵη φρὶξ ἐπεχεύατο πόντον Ζεφύρου ὀρνυμένου νέον. h. οἵως φρὶξ χεῖται, καταχεῖται, ἐπὶ πόντον. *qualis horror diffundit se super æquor.* Comparationem eandem paullo aliter institutam vidimus Δ. 422. sq.—μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς sc. τῆς φρικός. sub æquore, superficie mota, seu διὰ, per, propter eam, mare nigrescit.

67—91. Hector certamen et leges certaminis pronuntiat. Ad Jovem v. 69. refert interceptum pugnæ Paridis cum Menelao exitum, quoniam in fatis esse videbatur, ut bellum produceretur.—70. κακὰ φρονέων τεκμαίρεται. diceres esse græcismum, pro τεκμαίρεται ἑαυτὸν φρονεῖν, *ostendit se infesto esse in utrumque populum animo.* At enim grammatici asseverant, notionem hanc τοῦ τεκμαίρεσθαι non occurrere apud Homerum, sed tantum apud seriores. Erit ergo repetendum κακὰ φρονέων, τεκμαίρεται κακά. *decrevit, constitutum habet, utrisque mala creare,* donec vos aut Trojam ceperitis aut ipsi ad urbem occubueritis, ut Ζ. 349 ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο. *constituerunt. decreverunt.*

73. ὑμῖν μὲν γάρ. Pendet γὰρ, in orationis principio positum, pro more Homerico, ex eo demum quod sequitur: Agedum, pugnato mecum unus ex principibus; nam sunt inter vos tales.—75. Ἕκτορι δίῳ pro ἐμοὶ, nota heroicæ vitæ loquendi ratio, sine superbiæ nota. *Sum pius Æneas.*—76. Leges certaminis diversæ ab iis, quæ in pugna cum Paride propositæ fuerant, ideoque et ipsa pugna alius est generis. In ista de summa belli erat decernendum; in hac est certamen virtutis.—79. σῶμα nunc

κυμάτων. Φρίσσει τὶς φόβῳ, ἢ ψύχει, ἢ ὀργῇ. Ἐμψύχως οὖν τὰς φάλαγγας φρίσσειν φησί. 63. Φρίξ.] Ἡ ἐξ ἐπιπολῆς κίνησις τοῦ ὕδατος, ὅ ἐστι, τοῦ κύματος ἀρχομένου. ἢ, τὸ ἐπιπολάζον τῷ κύματι ἀφρῶδες, ὅτ' ἂν ἄνεμος ἄρχηται πνεῖν. ἢ, ἡ πρώτη ἔγερσις τῶν κυμάτων.

64. Ὀρνυμένοιο.] Ὁρμωμένου. Νέον.] Νεωστί. Μελάνει.] Μελανίζει, ἢ, μελαίνεται. 73. Τεκμαίρεται.] Βουλεύεται ἢ τελειοῖ, ἢ ἐπὶ τέλος ἄγει. 73. Ἔασιν.] Ἔνεισιν, ὑπάρχουσι. 75. Πρόμος.] Πρόμαχος. 77. Ταναηκέϊ.] Ἐπιμήκει, καὶ τεταμένην ἔχοντι τὴν ἀκμὴν,

Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων·
τεύχεα συλήσας, οἴσω προτὶ Ἴλιον ἱρὴν,
καὶ κρεμόω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω,
ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
σῆμά τέ οἱ χεύσωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ·

82. ποτὶ Ϝίλιον. 83. Ϝεκάτοιο. 85. ὄφρα Ϝε. 86. τέ Ϝοι.

ἄψυχον. νέκυς. at corpus vivum esse δέμας Homero, notant grammatici.—80. λελάχωσι. transitive, *impertiant*. ποιήσωσιν ἐμὲ λαχεῖν, καταλαβεῖν, πυρὸς sc. αἶσαν, μοῖραν, *honorem*.—85. ταρχύσωσι. de justis persolvendis, quæ τὰ τάρχεα sunt, frequentatum ab Homero.—86. σῆμά τε οἱ χεύσωσι. Horum tumulorum plena ἡ παραλία inter Rhœteum ubi Ajacis, et Sigeum, ubi Achillis, tum et Patrocli et Antilochi tumuli memorantur ab antiquis. v. Strabo XIII. p. 890, 891. ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ. *latus*, quandoquidem dicitur *Hellespontus* Homero pro toto illo mari ante Hellespontum et

τουτέστιν, ἠκονημένην τὴν ἀρχήν. 80. Λελάχωσι.] Λαχεῖν ποιήσωσιν, οἱονεί μεταλαβεῖν. 83. Κρεμόω.] Κρεμάσω. 85. Ταρχύσωσι.] Θάψωσι. Τάρχαι δὲ, τὰ ἀπονενομισμένα τοῖς νεκροῖς πρὸς κηδείαν. ἀπὸ τῆς ταραχῆς. 86. Σῆμά τέ οἱ χεύσωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.] Ἀθάμας, Αἰόλου παῖς, βασιλεὺς δὲ Θηβῶν, γήμας τὴν Κάδμου παῖδα Ἰνὼ, παῖδας ἔσχε δύο, Κλέαρχον καὶ Μελικέρτην. Κατὰ Ἥρας δὲ πρόσταγμα, ἀποπεμψάμενος τὴν Ἰνὼ, καὶ ἐπιγήμας Νεφέλην, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς δύο παῖδας, Ἕλλην τε καὶ Φρύξον. Μιγνύμενον δὲ αὐτὸν λάθρα τῇ Ἰνοῖ κατοπτεύσασα ἡ Νεφέλη, ᾤχετο. Πάλιν δὲ τῆς οἰκίας ἐπικρατήσασα ἡ Ἰνὼ, ἐπεβούλευσε τοῖς τῆς Νεφέλης παισίν. Εὑροῦσα δέ τινα μηχανὴν, ἔφρυγε τὰ σπέρματα. Καὶ δὲ πολλῆς οὔσης ἀκαρπίας ἐν τῇ χώρᾳ, ἔπεμπεν ὁ Ἀθάμας εἰς Πυθὼ θεοπρόπους. Ἡ δὲ Ἰνὼ συνέπεισε τούτους, τεχνάσασά τινα χρησμὸν κατὰ τοῦ Φρύξου, ὡς θῦμα τῆς αὐτοῦ γονῆς προσενεγκὼν, ἀπαλλαγήσεται τοῦ δεινοῦ. Πυθόμενος οὖν παρὰ τῶν θεοπρόπων ὁ Ἀθάμας τὸ λόγιον, μεταπέμπεται ἐκ τῶν ἀγρῶν τὸν Φρύξον. Πρόφασιν δὲ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἄγειν ὅ, τι κάλλιστον πρόβατον ἐν τοῖς θρέμμασιν εἰς ἱερουργίαν ὑπάρχει. Μυθολογεῖται δὲ, παραγιγνομένῳ τῷ Φρύξῳ μετὰ τῆς ἀδελφῆς, κατά τινος δαίμονος ἐπιφάνειαν, ἀνθρωπίνῃ φωνῇ λαλῆσαι τὸν κριὸν, καὶ πᾶσαν αὐτῷ τὴν ἐπιβουλὴν ἀναγγεῖλαι· κελεῦσαί τε αὐτῷ, μετὰ τῆς ἀδελφῆς ἐπικαθίσαι τῷ νώτῳ, ὅπως τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον ἐκφυγεῖν δυνηθῶσιν. Οὗ καὶ γενομένου, λέγεται, τὸν κριὸν μετὰ πολλῆς βίας διὰ μέσου τοῦ ἀέρος ποιήσασθαι τὴν πορείαν· τὴν δὲ Ἕλλην, μὴ δυναμένην ἀντέχειν, καταπεσεῖν εἰς τὸ ὑποκείμενον πέλαγος· προσαγορευθῆναι δὲ τοῦτο, διὰ τὴν προειρημένην, Ἑλλήσποντον. τὸν δὲ κριὸν, κομίσαντα εἰς Κόλχους ἐκ τοῦ Πόντου τὸν Φρύξον, τελευτῆσαι. Ἐπὶ τοῦτο λέγεται τὸ δέρας τοὺς Ἀργοναύτας ἀποσταλῆναι μετὰ τοῦ Ἰάσονος. Τὸν δὲ Ἀθάμαντά, φασι, μαθόντα ἕκαστα τῶν συντεθέντων ὑπὸ τῆς Ἰνοῦς, μὴ φείσασθαι, μὴ δὲ τῶν ἐξ αὐτοῦ γενομένων αὐτῇ παίδων, ἀλλ' αὐτοχειρίᾳ μὲν ἀποκτεῖναι Κλέαρχον, ἐπιδιῶξαι δὲ μετὰ ξίφους καὶ τὴν Ἰνώ. Τὴν δὲ καταλαμβανομένην, σωτηρίαν ἐπισπάσασθαι ἑαυτῇ τε καὶ τῷ υἱεῖ, ῥίψασαν ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τυχεῖν ἐκ τῶν θεῶν τῶν ἐναλίων τιμῶν· ὕστερον δὲ καὶ προσαγορευθῆναι αὐτὴν, διὰ τὸν ἐκ τῆς θαλάσσης ἀφρὸν, Λευκοθέαν· τὸν δὲ Μελικέρτην, Παλαίμονα· εἶναι δὲ αὐτὸν σωτῆρα τῶν τὸ πέλαγος πλεόντων ἀνθρώπων. Ἡ ἱστορία παρὰ Φιλοστεφάνῳ. Χεύσωσι.] Χώσωσι. Χέειν, τὸ τὴν γῆν ἐπιχέαι τοῖς τεθνεῶσι. Σῆμά τέ οἱ χεῦ-

καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
νηῒ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ.
ὥς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,
νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στεναχίζετο θυμῷ·
Ὤμοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοὶ,
ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,
εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν.
ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,

87. τὶς Fείπῃσι. 88. ἐπὶ Fοίνοπα. 94. μετέFειπε.

pro superiore seu boreali parte maris Ægæi ad Asiæ littus.—87. Hæc, etsi paullo jactantius adjecta, sensus tamen Hectoris generosissimos arguunt. Ad rem et consilium spectant tantum hæc: *victor reddito corpus meum, et ego victor reddam ejus corpus vobis sepeliendum.* Præparatur et instruitur sic atrocitas fortunæ, quam ipse Hector experietur, dum ei ab Achille sepulturæ honor negatur inf. X. 254. sq. 260. sq.

92—122. Ceteris Achivis cunctantibus excandescens Menelaus surgit ad pugnandum cum Hectore; quo inferior viribus cum ille haberetur, a fratre Agamemnone reprimitur.

95. νείκει ὀνειδίζων. Accipi poterat ἐνείκει, sed copula abest. Itaque est σὺν νείκει, objurgando.—96. ἀπειλητῆρες, de iis qui jactanter se efferunt. ut Latinis *magna minari.* illustravit Koeppen. Ἀχαιΐδες οὐκέτ' Ἀχαιοὶ, pro vulgari, γυναῖκες ἐστέ. occurrebat jam B. 235.—97. αἰνόθεν αἰνῶς. auget, αἰνῶς ἐξ αἰνοῦ. valde, graviter, opprobrio nos opplebit hoc v. modo vs. 39.—99. ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε. antiqua loquendi forma ad sensum obvia, pro ἔῤῥετε. ut pereunt ea quæ solvuntur, exemplo terræ in aqua diffluentis: quod illustratur narratione de sortibus Heraclidarum ap. Apollod. II. 8, 4.

σαι.] Ἀπὸ τούτου τὸ, χυτὴ, οὐ κοινῶς ἡ γῆ, ἀλλ' ἡ ἐπιχεομένη τοῖς νεκροῖς. Πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.] Ἤτοι κατὰ ἀντίφρασιν. στενὸς γὰρ ὁ Ἑλλήσποντος. Ἢ τῷ κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος αὐτοῦ πεπλατυσμένῳ. 87. Ὀψιγόνων.] Τῶν ὕστερον γενησομένων. 88. Οἴνοπα.] Ὡς οἶνος τῇ χροίᾳ. μέλανα. 93. Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.] Αἴδεσθεν ἀνήνασθαι, δειλῶν γάρ. Δεῖσαν δὲ διὰ τὰς σπονδάς· ἢ περιμένοντες κέλευσιν, ὡς δῆλον ἀπὸ τῶν ἑξῆς· ἢ ὑπὸ θεοῦ ὡρμῆσθαι αὐτὸν ὑπονοοῦντες· ἢ διὰ τὸ, Νὺξ δ' ἤδη τελέθει. Καὶ παροιμία, ὅτι θρασὺς πρὸς ἔργον, ἐκ πολλοῦ κακός. Ἐπίχαρμος δὲ, ὅτι κακὸς θαῤῥεῖ μάλ' αὐτόθεν, ἔπειτα φεύγει. Ἔστι δὲ τὸ ἔπος ἰσόκωλον. ὅ περ ἐστὶ φράσις δύο ἢ πλειόνων κώλων, ἀποκρινομένων ἀλλήλοις πρὸς ἀντίστροφον ἐμφέρειαν. Δεύτερον· Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν. Τρίτον ὁμοιόπτωτον καὶ ὁμότονον· Ὕλλῳ ἐπ' ἰχθυόεντι, καὶ Ἕρμῳ δινήεντι. Τινὲς δέ· δείσαντες τὸν Ἀγαμέμνονα, ὡς καὶ σιγῇ δειδιότες. Ἀνήνασθαι.] Ἀρνήσασθαι. Ὑποδέχθαι.] Ἀναδέξασθαι τὸν λόγον. 95. Στεναχίζετο.] Ἔστενεν, ἐκακοπάθει. 96. Ἀπειλητῆρες.] Καυχηταί. ἀπειλεῖν εἰδότες, ἐπαγγέλλεσθαι. Τοὺς δὲ τοιούτους καὶ καυχηματίας λέγουσιν. 97. Αἰνόθεν αἰνῶς.] Ἐκ δεινοῦ δεινὰ, ἢ καὶ, τῶν δεινῶν δεινότερα. 99. Ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε.] Ἀναλυθείητε, εἰς ὕδωρ καὶ γῆν διαλυθείητε καὶ ἀποθά-

ἥμενοι αὖθι ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως.
τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι. αὐτὰρ ὕπερθε
νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κατεδύσατο τεύχεα καλά.
ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτὴ
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν·
εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες Ἀχαιῶν.
αὐτός τ' Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
δεξιτερῆς ἕλε χειρὸς, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἀφραίνεις, Μενέλαε Διοτρεφές. οὐ δέ τί σε χρὴ
ταύτης ἀφροσύνης. ἀνὰ δὲ σχέο, κηδόμενός περ,
μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζευ, ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων·
τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί.

100. αὖθι Ϝέκαστοι vulg. ἀκλεές.
108. χειρὸς, Ϝέπος vitiosum. leg. δεξιτερὴν δ' ἕλε χειρὰ, Ϝέπος.
110. vulg. ἀνὰ δ' ἴσχεο. 115. μετὰ Ϝέθνος.

Sin verbis adhærescis, est solvi in terram et aquam, tanquam elementa; forte hoc argutius pro prisca ætate. Audacius dixit Apollon. IV. 1408. Hesperides evanescentes αἶψα κόνις καὶ γαῖα ἐγένοντο.—100. ἀκήριοι, ignavi. proprie ἄψυχοι. Sic sup. E. 812.—101. τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι. simpl. congrediar: nam armatus jam erat; clipeo tamen, galea et hasta in terram depositis.—102. αὐτὰρ ὕπερθε Νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι. Junge ὕπερθεν ἐν θεοῖς. quod alias ἐκ θεῶν. Tum νίκης πείρατα, ut νίκης τέλος, *summa victoriæ* pro, victoria.

103. Cum his dictis exiluit Menelaus et induere arma deposita cœpit. Amici retinent eum,—106. ἕλον μιν, cum vi, apprehenderunt non modo, sed et cohibuerunt, ἐκώλυον.—109, 110. οὐ δέ τί σε χρὴ ταύτης ἀφροσύνης. οὐ χρεία (κατά) σε (pro οὐκ ἐστί σοι), οὐ δεῖ σε οὕτως ἀφραίνειν. Alias χρεὼ ἱκάνει ἐπί τινά τινος. ut I. 603. ἀνὰ δὲ σχέο. ἀνέχου. contine te, etsi ægre ferens, h. e. invitus.—111. ἐξ ἔριδος, pro ἔριδι, θυμῷ, ira abreptus. Inf. 301. ἔριδος πέρι, eodem sensu. Etiam Od. Δ. 343. οἷός ποτ' ἐξ ἔριδος Φυλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς. ἔρις et χόλος quoque juncta sunt Σ. 108. Interdum oratio in verbis motuum et affectuum tam vaga est, ut plura aut sigillatim aut junctim locum habeant, uti ἔρις interdum iram, contentionem, pugnam, bellum, complectitur.—112. στυγέουσι. στυγεῖν nunc φοβεῖσθαι. extimescunt, ne congrediantur cum eo.

νοιτε. Βέλτιον δὲ ἀκούειν, ἐξ ὧν ἐγένεσθε, εἰς ταῦτα πάλιν ἀναστοιχειωθείητε. Τῶν στοιχείων ἀὴρ καὶ γῆ κατὰ φύσιν ἀκίνητα, τὰ δὲ ἄλλα κινητά. Ταῦτα οὖν φησι, τὴν ἀκινησίαν ὀνειδίζων. Καὶ Ξενοφάνης· Πάντες γὰρ γαίης τε καὶ ὕδατος ἐκγενόμεσθα. Ἐκ γῆς γὰρ πάντα καὶ εἰς γῆν τελευτᾷ. Ἢ, ὅτι τὸ ὕδωρ τὰς ψυχὰς διαφθείρει. 100. Αὖθι.] Αὐτόθι. Ἀκήριοι.] Ἄψυχοι. Ἀκλεές.] Ἀκλεεῖς, ἄδοξοι καὶ ἀνωνόμαστοι. 101. Ὕπερθεν.] Ὑπεράνω. 102. Πείρατα.] Πέρατα, τέλη. 109. Ἀφραίνεις.] Παραφρονεῖς, μωραίνεις, ἀσυνετεῖς. 110. Ἀνὰ δ' ἴσχεο.] Ἀνάσχου δέ. 112. Στυγέουσι.] Φοβοῦνται, μισοῦσιν. 114.

εἴπερ ἀδειής τ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, αἴ κε φύγῃσι
δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἐπείθετο. τοῦ μὲν ἔπειτα
γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἀνίστατο καὶ μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς,
ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουληφόρος ἠδ' ἀγορητὴς,
ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε.
τοὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκούσαι,
πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι,
θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.

120. Ϝειπών. 121. παρϜειπών. 123. μετέϜειπεν.
127. ἐγήθεε Ϝῷ ἐνὶ Ϝοίκῳ. 129. vulg. ἀκούσοι.

De voce v. ad P. 694.—117. εἴπερ ἀδειής τ' ἐστὶ, καὶ εἰ—pro καὶ εἴπερ. quæritur de subjecto: sitne Hector, an is qui pugnæ cum eo objicietur? Malim de Hectore accipere, ut sit: Hectori autem alius objicietur talis adversarius, πρόμαχος, ut ille bene secum actum putaturus sit, si ex pugna incolumis evaserit.—118. γόνυ κάμψειν, iterum occurret T. 72. Od. E. 453. ex antiquo sermone, de iis qui longo labore seu cursu fessi quiescunt et vires recipiunt. Illustratur in Schol. br. et Porphyr. Qu. Hom. 22. Convenit λύειν, βλάπτειν, γόνατα.—120. παρέπεισεν—ὁ δ' ἐπείθετο. dictum prius de conatu: id egit, ut ei persuaderet dictis.—121. αἴσιμα παρειπὼν, *prudenter monens*. Vidimus jam Z. 62.—122. ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο, *clipeum cum balteo*, puta. cf. ad 101.

123—160. Nestor, exemplo eorum quæ ipse juvenili ætate ausus fuerat, commemorato, pudorem injicit Achivis pugnam cum Hectore detrectantibus.

124. Ἀχαιΐδα γαῖαν. pro τοὺς Ἀχαιούς. nunc generali notione pro omni regione ab Achivis habitata, serius Græcia dicta. cf. ad B. 684. πένθος pro λύπη.—127. Est hoc inter Antehomerica, ante expeditionem in Trojanos susceptam Nestorem Phthiam ad Peleum devertisse. Caussa legationis erat, quod Achillem arcessere et secum ducere volebant, sine quo Trojam capi non posse audierant. Erant in hac legatione Nestor, Ulysses et Phœnix. (v. Schol. Il. T. 332. Palamedem addit Tzetza Antehom. 178.) Phœnix ipse ea de re narrat inf. Λ. 764. sqq. Ex Homeri fide, aderat Achilles cum Patroclo et ejus patre Menœtio. Nam Achillem a Peleo seu Thetide abditum fuisse apud Lycomedem in Scyro ignorat Homerus. In illo igitur congressu ex Nestore quæsierat Peleus, qui alii viri principes expeditioni ad Trojam interfuturi essent; quorum commemoratione gavisus est Peleus.—128. γενεήν τε τόκον τε, *parentes et liberos*, quos quisque haberet. ἐρέων sciscitans. Nec diversum est εἰρόμενος, exquirendo, ideoque, audiendo.—131. indignatione, ubi audierit, hos suos populares, a

Ἔρριγ'.] Φοβεῖται. Ἀντιβολῆσαι.] Ὑπαντῆσαι, συναντῆσαι. 117. Ἀδειής.] Ἄφοβος, ἀδεής. Μόθου.] Μάχης. Οἱονεὶ μότου. παρὰ τὸ τάχιστα πληροῦσθαι τὴν ἐπιθυμίαν. Ἀκόρητος.] Ἀπλήρωτος. 118. Ἀσπασίως.] Χαριέντως, ἀσμένως, ἡδέως. Γόνυ κάμψειν.] Ἀναπαύσεσθαι. ἢ συγκάμψειν τὰ γόνατα, διὰ τὸ κεκοπῶσθαι ἐν τῷ διώκεσθαι. 119. Δηΐου.] Καυστικοῦ, διακοπτικοῦ. 122. Γηθόσυνοι.] Χαίροντες. 127. Εἰρόμενος.] Ἐρωτῶν. 128. Ἐρέων.] Ἐ-

αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
ἡβῷμ', ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,
Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο, ἰσόθεος φώς,
τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος·
δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπίκλησιν Κορυνήτην
ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο, δουρί τε μακρῷ,
ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας.
τὸν Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔ τι κράτεΐ γε,
στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
χραῖσμε σιδηρείη· πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθὰς
δουρὶ μέσον περόνησεν· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
τεύχεα δ' ἐξενάριξε, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης·
καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτ' ἐφόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος.

136. ἵστατο, Ϝισόθεος. 137. Ἀρηϊθόοιο Ϝάνακτος. 143. Ϝοι.
144. et 148. ΛυκόϜοργος. 146. τά Ϝοι.

quorum virtute summa quæque expectaverat, tantam ignaviæ infamiam sibi adspersisse, ut cum Hectore congredi nemo auderet.

132. sq. Ex antiqua fama acceptum: inter Pylios et Arcades factam esse pugnam, circa *Pheam* ad *Iardanem*, in qua *Ereuthalion*, Arcas, ante aciem pugnaverat, insignis homo et virtute et armis; quem cum omnes horrerent, Nestor, juvenis vir, occidit. De homine *Ereuthalione*, ut et de *Areithoo*, jam supra vidimus v. 8. sq. Cæsus hic Areithous, qui et ipse Arcas fuit, ex insidiis a *Lycurgo* Arcade, qui ejus spoliati arma gestavit et moriens Ereuthalioni reliquit. Urbis *Pheæ* situs in littore inter confinia Triphyliæ et Elidis fuit; Iardanes haud longe abfuisse traditur. Facta tamen pugna videtur non in extremo littore, sed mediis in terris. Ergo paullo laxius a poeta locus pugnæ declaratus videri debet. *Celadon* aut fluvii ignoti nomen; aut κελάδων h. l. appellative pro amne. De ceteris cf. Strabo VIII. p. 527. A. p. 535. B. Pausan. V. 18. p. 423. f. VIII. 4. p. 606.—136. τοῖσι δὲ, ἐν τοῖσι. inter Arcades.—143, 4. οὐ κορύνη οἱ (πρὸς) ὄλεθρον χραῖσμε. nihil profuit ad avertendum interitum. πρὶν γὰρ, πρὶν ἢ τὴν κορύνην χραισμεῖν,—146. Areithoum Lycurgus spoliavit ejusque clavam ferream ipse gestavit cum ceteris ejus armis, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης, sermone antiquo, quo arma præclara a diis fere heroibus donata ferri solent; itaque οἱ ad Areithoum referendum; non ad Lycurgum. Spectat autem locus ad honorem et pretium, quo ista ætate habebantur arma, quæ aliqua laude se commendabant: quandoquidem magna virtutis præsidia in iis erant. Itaque in iis describendis tam stu-

ρευνῶν, ζητῶν. Γενεήν τε τόκον τε.] Πατέρα καὶ παῖδα. 133. Ἡβῷμι.] Ἀκμάζοιμι. Κελάδοντι.] Διὰ τὸν ἦχον τοῦ ῥεύματος οὕτως εἶπε τὸν Ἰάρδανον, ὅς ἐστι ποταμὸς Ἀρκαδίας. Ἐν ἄλλῳ· Κελάδων, ποταμὸς Ἀρκαδίας. Σημαίνει δὲ ἡ λέξις καὶ τὸν μετὰ ἤχου ῥέοντα. 135. Φειᾶς.] Φειὰ δὲ πόλις τῆς Ἤλιδος. Οἱ δὲ, τῆς Ἀρκαδίας. Παρ' ἣν ὁ Ἰάρδανος ῥεῖ. Ἰάρδανος δὲ ποταμὸς ἐν Ἤλιδι. Ἐν ἄλλῳ· ποταμὸς ἐν Ἀρκαδίᾳ. 141. Κορύνῃ.] Ῥοπάλῳ. Ῥόπαλον δέ ἐστιν ἀμυντήριον ἑτεροῤῥεπὲς, ἐξ ἑνὸς μέρους ῥοπὴν ἔχον καὶ βάρος. 142. Κράτεϊ.] Κράτει, ἰσχύϊ. 143. Στεινωπῷ.] Στενῷ τόπῳ, στενῇ ὁδῷ. 144. Ὑποφθάς.] Προφθάσας, προλαβών. 145. Περόνησε.] Διεπέρασε, διῆλθε, διέτρη-

αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι, φίλῳ θεράποντι, φορῆναι.
τοῦ ὅγε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους.
οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη.
ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
θάρσεϊ ᾧ· γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἁπάντων·
καὶ μαχόμην οἱ ἐγὼ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα·
πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ.
ὑμέων δ' οἵπερ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
οὐδ' οἱ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν.
  Ὣς νείκεσσ' ὁ γέρων. οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέσταν.
ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
τῷ δ' ἔπι Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης·
τοῖσι δ' ἔπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·

148. ΛυκόϜεργος. 149. Forte δῶκεν Ἐρευθαλίωνι. 153. θάρσεϊ Ϝῷ.
154. Ϝοι. 161. Fuit haud dubie: Ὣς νείκεσσε γέρων.
162. μὲν Ϝάναξ. leg. πρώτιστα ἄναξ. 164. ἐπιϜειμένοι.

diose versantur poetæ, qui antiquiora narrant.—149. δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι. est apodosis, per δὲ apposita; potest hoc reddi, *tum vero*, aut omitti.—151. οὐδέ τις ἔτλη scil. πολεμίζειν e vs. sq.—152, 3. θυμὸς (σὺν) θάρσει ᾧ (διὰ τοῦ θάρσους ἑαυτοῦ) ἀνῆκέ με. at ego habui satis animi ad congrediendum cum eo. γενεῇ δὲ, nos: tametsi eram inter omnes minimus natu.—155. τὸν δὴ, hunc igitur: notante Ernesti.—156. facit versus ad augendam victoriæ speciem: παρήορος, ab utraque parte excedens spatium solitum, quod corporis humani modulus et mensura sibi vindicat: h. e. jacet in longum porrectus, in immensum extentus. Est ex vocabulis ad sensum feriendum potentibus. Fere quod Virgilius: *jacuit immensus per antrum.*—158. τῷ τάχα ἀντήσειέ κε μάχης, statim habiturus esset Hector adversarium, quicum pugnet. τῷ, tum, porro, τάχ' ἀντήσειε μάχης Ἕκτωρ pro τοῦ μαχησομένου, statim Hector nacturus esset pugnaturum cum eo.—159, 160. at vestrum ne fortissimi quidem audetis congredi cum Hectore. ὑμῶν δὲ οὐδὲ οἱ, οὗτοι, οἵπερ ἔασιν (deb. ἐστὲ) ἀριστῆες Παναχαιῶν, μέματε, προθυμεῖσθε, ἐλθεῖν προφρονέως ἀντίον Ἕκτορος.

161—189. Nestoris objurgatione commoti novem primores ad pugnam cum Hectore ineundam prodeunt; sortitione facta, Ajaci sors obtingit. ἐννέα πάντες novem omnino, usque ad novenos. de quo τοῦ πάντες usu ad fastidium egit Clarke h. l. K. 560. etc. satis erat, semel monuisse.—163. τῷ δ' ἔπι. pro ἐπὶ τῷδε, post hunc. et sic in seqq.—164. θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν. pro ἔχοντες. sup. A. 149. ἀναιδείην ἐπιειμένε.—167.

σεν. Οὔδει.] Τῷ ἐδάφει, τῇ γῇ. 152. Πολυτλήμων.] Πολλὰ ὑπομένων. 153. Ἔσκον.] Ἦν, ὑπῆρχον. 156. Πολλός.] Ἀντὶ τοῦ, μέγας. Παρήορος.] Παρῃωρημένος τῷ σώματι. τοῦτ' ἔστιν, ἐκλελυμένος. Ἐν ἄλλῳ. Νῦν ἀντὶ τοῦ, μέγας, παραιωρούμενος καὶ εἰς μῆκος ἐκτεταμένος. Λέγει δὲ οὕτως ποτὲ καὶ τὸν παρεζευγμένον ἐκτὸς τοῦ ζυγοῦ ἵππον· καὶ τὸν ἄφρονα. Ἔνθα καὶ ἔνθα.] Κατὰ πλάτος, καὶ κατὰ μῆκος. 157. Ἡβώοιμι.] Ἀκμάζοιμι. 160. Προφρονέως.]

τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
πάντες ἄρ' οἵγ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
τοῖς δ' αὖτις μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσιν·
οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς,
καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγῃσι
δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος,
ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
λαοὶ δ' ἠρήσαντο θεοῖς, ἰδὲ χεῖρας ἀνέσχον·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱὸν,
ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοὶ,
Αἴαντος· κήρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντῃ,
δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
οἱ δ', οὐ γιγνώσκοντες, ἀπηνήναντο ἕκαστος.

170. μετέϜειπε. vulg. τοῖς δ' αὐτοῖς. 175. ἐσημήναντο Ϝέκαστος.
177. vulg. ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χ. 178. τὶς Ϝείπεσκε Ϝιδών.
185. ἀπηνήναντο Ϝέκαστος.

Eurypylus ex Ormenio Thessaliæ: Β. 736. *Thoas* ex Ætolia vs. 638.—168. ἂν δὲ sc. ὦρτο, ἀνῶρτο, ἀνέστη.

171. κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε. σὺν κλήρῳ, διὰ κλήρου. Proprie *sortes* πάλλονται, παλάσσονται, tum ipsi *homines* dicti παλάσσεσθαι, ut dicuntur κληροῦσθαι, quorum sortes jaciuntur. Itaque nunc, *sortimini deinceps*, omnes omnino sorte experimini, quis hoc consequuturus sit, ut cum Hectore pugnet: ὃς λάχῃ ἂν τὸ πολεμίζειν Ἕκτορι.—172. ὀνήσει, magno bono beabit et Achivos et se ipsum: rem gratam et lætam faciet et Achivis et sibi, si vicerit.—175. κλῆρον, puta tabellam, lignum, forte nota incisum.—179. ἢ Αἴαντα λαχεῖν sc. δὸς, ut inf. 202. Γ. 322. et al.—184. δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσι. initio a

Προθύμως. 165. Ὀπάων.] Ἀκόλουθος ἢ θεράπων. 166. Ἀνδρειφόντῃ.] Ἀνδροφόνῳ. 171. Πεπάλαχθε.] Κληρώθητε. Ὁ γὰρ κλῆρος, πάλος. Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσιν.] Ἐπὶ τὸ τέλος τοῦ στίχου στικτέον τὸ, διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσι. ἵν' ᾖ, τοῦ κλήρου διὰ παντὸς ἐλθόντος, ὃς ἂν λάχῃ. Οἱ δὲ οὕτω διέστειλαν· ὅς κε λάχῃσιν, οὗτος γὰρ ὀνήσει διαμπερές. οὐ παρ' αὐτὸν, διὰ τὸν ὑπερβιβασμὸν τοῦ αἰτιώδους συνδέσμου, Ὁμηρικὸν γάρ. Διαμπερές.] Ἄντικρυς, καὶ φανερῶς. Λάχῃσι.] Λάχῃ, ἐπιτύχῃ. 175. Ἐσημήναντο.] Ἐσημειώσαντο. Ἐξ οὗ δηλοῖ, ὅτι οὐ γράμματα ᾔδεισαν οἱ ἥρωες. 176. Κυνέῃ.] Περικεφαλαίᾳ. 181. Πάλλεν.] Ἔσειεν. 182. Ἐκ δ' ἔθορεν.] Ἐξώρμησεν, ἐξεπήδησεν. 184. Ἐνδέξια.] Ἐπιδεξίως. 185. Ἀπηνήναντο.] Ἀπηρνήσαν-

ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε, φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντη,
ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέῃ βάλε, φαίδιμος Αἴας,
ἤτοι ὑπέσχεθε χεῖρ'· ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν, ἄγχι παραστάς·
γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδὼν, γήθησε δὲ θυμῷ.
τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε·
Ὦ φίλοι, ἤ τοι κλῆρος ἐμός· χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
θυμῷ· ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον.
ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι,
σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται·
ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης.
οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται.
οὐδέ τ' ἀϊδρείῃ· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νήϊδά γ' οὕτως
ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε, τραφέμεν τε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' εὔχοντο Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι·
εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτοῦ,

189. σῆμα Fιδών. 190. πὰρ πόδα Fόν. 194. Κρονίωνι Fάνακτι. 197. γε Fεκὼν ἀFέκοντα. 198. ἀFιδρείῃ. 200. Κρονίωνι Fάνακτι. 201. τὶς Fείπεσκε, Fιδών.

parte dextra consessus facto. Vidimus jam A. 597.—187. ὅς μιν ἐπιγράψας etiam h. l. de nota quacunque incisa, unde κλήρου σῆμα vs. 189. uti σῆμα Z. 169.—188. ὑπέσχεθε χεῖρα Ajax, ὁ δ' ἄρα, sc. κήρυξ.

190—205. Ajax interea, dum arma induit, ad deos preces facere jubet Achivos. —195. σιγῇ ἐφ' ὑμείων. tacite apud vos.—196. præclara et Ajacis ferociæ accommodata oratio: hausta ex priscorum hominum superstitione opinantium, precibus, quas facerent, alios posse contraria vota facere, vim precum intercipere, verbis male ominatis turbare. v. ad Tibull. II. 4. 84. Inde fluxit τὸ εὐφημεῖν, et jussi profani abesse. —197, 8. nemini se seu virtute seu pugnandi arte et peritia cessurum profitetur; se nec ἀναλκείῃ. nec ἀϊδρείῃ proditurum esse caussam Achivorum, quandoquidem, inquit, non tam ignarus artis pugnandi sum, ἐπεὶ οὐχ οὕτω νῆϊς εἰμι. Od. Θ. 179. ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἀέθλων. hoc extulit antiquo sermone: ἐπεὶ ἔλπομαι, οἴομαι. ἐμὲ οὐχ οὕτω νήϊδα εἶναι, et pro hoc γενέσθαι τραφῆναι τε.

203. δὸς Αἴαντι, αἵρεσθαι νίκην καὶ εὖχος. quod mox κῦδος.—205. aut—fac, ut pares inter se virtute et laude discedant e pugna.

το. 186. Ὅμιλον.] Τὸ ἄθροισμα. 187. Ἐπιγράψας.] Γραμμαῖς τισιν σημειωσάμενος. 188. Ὑπέσχεθεν.] Ὑπέσχεν, ὑπέβαλε. 189. Γνῶ.] Ἐπέγνω. Σῆμα.] Νῦν, σημεῖον. 193. Ὄφρ' ἄν.] Ἕως ἄν. 194. Τόφρα.] Ἐν τοσούτῳ. 195. Ἐφ' ὑμείων.] Ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν. τοῦτ' ἔστι, καθ' αὑτῶν. Πύθωνται.] Αἴσθωνται, ἀκούσωσιν. 196. Ἀμφαδίην.] Φανερῶς. Δείδιμεν.] Δεδοίκαμεν, φοβούμεθα. Ἔμπης.] Ὅμως. 197. Δίηται.] Ἐκφοβήσει, διώξει. 198. Ἀϊδρείῃ.] Ἀπειρίᾳ. Νήϊδα.] Ἄπειρον. 199. Ἔλπομαι.] Ἐλπίζω. Γενέσθαι.] Γεννηθῆναι. 203. Εὖχος.] Καύχημα. Ἀρέσθαι.] Λαβεῖν. 205. Ὄπασσον.]

ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον.
Ὣς ἄρ' ἔφαν. Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη,
σεύατ' ἔπειθ', οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
ὅστ' εἶσι πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, οὕς τε Κρονίων
θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι·
τοῖος ἄρ' Αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ, ποσσὶν
ἤϊε μακρὰ βιβὰς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
τὸν δὲ μὲν Ἀργεῖοι μέγ' ἐγήθεον εἰσορόωντες.
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,
Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν·
ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, οὐδ' ἀναδῦναι
ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,
σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων·

205. Ϝίσην. 207. χροῒ Ϝέσσατο. 214. vulg. τὸν δὲ καὶ 'Α.
215. γυῖα Ϝέκαστον. 217. leg. ἔτι γ' εἶχεν.
220. ὅ Ϝοι. 221. ἔνι Ϝοικία.

206—305. Armatus procedit Ajax; fit pugna, quæ dirimitur missis utrinque præconibus. Notanda in vss. 208. sq. mirabilis Ajacis species, etiam comparatione cum Marte. Omnino locus ad ἐνάργειαν egregie comparatus; inprimis vss. 211—213.

209, 210. Mars gaudet cædibus; idem adest, interest præliis; ergo et adit, accedit ad stantes in acie et pugnam committentes: οὕς τε Κρονίων—ξυνέηκε μάχεσθαι. tribuitur Jovi ex more, quod ab hominum studiis proficiscitur: est ergo idem ac: qui mutuis iris exarserant, ut manus consererent. ἔριδος μένεϊ, pro ἔριδι, ira. ut sup. 111. et iterum inf. 301. Congrediuntur *animis exacerbatis.* ut cura mordet, rodit, sic ira animum, quatenus stimulat, vexat: ita ἔρις θυμοβόρος. δακέθυμος. μένος autem et ipsum est vis animi concitata et ira; unde jungitur μένος καὶ θυμός.—214. νέρθε δὲ, ποσσὶν ἤϊε μακρὰ βιβὰς, præclare ad ἐνάργειαν.—218. προκαλέσσατο χάρμῃ, εἰς χάρμην.—219. Non temere hæc de scuto adjecta; valent enim ad speciem corporis ingentem et mirabilem ante oculos ponendam; ἐνεργέστατον est, videre incedentem, ita ut præferat ingens scutum. Nobilitatem Ajacis scutum habet ex h. l. Addit poeta ei commendationem a fabri nomine; habitabat ille ἐν Ὕλῃ, urbe Bœotiæ; v. E. 708. B. 500.

Περιποίει. 206. Κορύσσετο.] Καθωπλίζετο. Νώροπι.] Λαμπρῷ. 207. Χροΐ.] Χρωτί. Ἕσσατο.] Περιεβάλετο, περιέθετο. 208. Σεύατο.] Ὥρμησεν. Πελώριος.] Μέγας. 210. Θυμοβόρου.] Τῆς τὴν ψυχὴν ἐσθιούσης. 211. Τοῖος.] Τοιοῦτος. 212. Βλοσυροῖσι.] Καταπληκτικοῖς. Προσώπασι.] Προσώποις. Νέρθεν.] Κάτωθεν. 213. Ἤϊεν.] Ἐπορεύετο. Μακρά.] Μεγάλα. Βιβάς.] Βαίνων, διαβαίνων. Κραδάων.] Κραδαίνων, σείων. 216. Πάτασσεν.] Ἐπέπαλλεν, ἐπήδα, ἐν παλμῷ καὶ κινήσει ἦν. 217. Ὑποτρέσαι.] Ὑποχωρῆσαι, ἐκφυγεῖν ἢ ὑποφυγεῖν διὰ δέος. Ἀναδῦναι.] Ἀναστρέψαι, ὑπεξελθεῖν. 218. Ἄψ.] Πάλιν, καὶ ὀπίσω. 220. Ἑπταβόειον.] Ἑπτάπτυχον, ἑπτάβυρσον. 221. Σκυτοτό-

ὅς οἱ ἐποίησε σάκος αἰόλον, ἑπταβόειον
ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας
στῆ ῥα μάλ' Ἕκτορος ἐγγὺς, ἀπειλήσας δὲ προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος,
οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι,
καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα·
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
καὶ πολέες. ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν Διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
μήτι μευ, ἠΰτε παιδὸς ἀφαυροῦ, πειρήτιζε,
ἠὲ γυναικὸς, ἣ οὐκ οἶδε πολεμήϊα ἔργα·
αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ', ἀνδροκτασίας τε·
οἶδ' ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
ἀζαλέην· τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν·

222. ὅς Ϝοι. 226. σάφα Ϝείσεαι. 233. προσέϜειπε. 236. ἣ οὐ Ϝοῖδε πτολεμήϊα Ϝέργα. 237. ἐγὼ εὖ Ϝοῖδα. 238. Ϝοῖδ'—Ϝοῖδ'—.

Hæc sigillatim memorata ad fidem narrationi faciendam vim habent.—222. σάκος αἰόλον, varium, ποικίλον, seu colore, seu figuris, seu, quod malim cum Clarkio, versatile; etiam convenit vs. 238.—223. septem coriis bubulis superinjecta erat octavo loco lamina ærea.—226. οἰόθεν οἶος ut vs. 39. solus, nemine socio.—230. ἀπομηνίσας, non simpliciter χολωθεὶς, sed ἐπιμόνως ὀργισθείς. ut jam B. 772.

235. Hector, in contemtum sui dicta ab Ajace accipiens, virtutem suam et pugnandi peritiam prædicat. Noli mecum agere, tanquam cum puero aut muliere pugnæ imperita; par tibi sum nec indignus qui tecum congrediar. Similis locus est in congressu Achillis et Æneæ Υ. 200. πειρᾶν, πειρητίζειν, est tentare, experiri, etiam pugna inita, pugnare: Respicit autem maxime verba postrema: ἀλλ' ἄρχε μάχης, arguebat enim hoc confidentiam Ajacis; sic juniori videbimus pugnam esse ordiendam Φ. 439. ad Γ. 346.—238, 9. οἶδ' ἐπὶ δεξιὰ—Scutum (τὸ σάκος corio bubulo indutum) modo dextra, modo læva tenere: hoc postulant seqq. ne altera manus nimium scuti mole gravetur. Altero igitur brachio fesso, induit scutum alteri brachio; Estque ἀμφιδέξιος Hector. Hæc et seqq. illustrant μάχην παντοίην et μάχην πᾶσαν ut B. 823. μάχης εὖ εἰδότε πάσης. Nimis tenue esset, nec aliquid memorabile, si diceret, se scutum movere manu posse modo in hanc, modo in illam partem. τό μοι ἐστὶ, h. e. δι' ὅ μοι πάρεστι, δυνατόν ἐστι, ταλαύρινον πολεμίζειν, quo ipso mihi facultas est pugnandi

μων.] Σκυτέων. 222. Αἰόλον.] Ποικίλον. 223. Ζατρεφέων.] Ἄγαν καὶ ἐπιμελῶς τεθραμμένων, ἄγαν εὐτραφῶν. μεγάλως τεθραμμένων. 226. Εἴσεαι.] Γνώσῃ. Οἰόθεν οἶος.] Μόνος πρὸς μόνον. 228. Ῥηξήνορα.] Τὸν ῥηγνύντα τῇ ἠνορέῃ, τοῦτ' ἔστι, τῇ ἀνδρείᾳ. ἢ, ἀνδρεῖον. ἢ, τὸν ῥέξαι τὶ καὶ πρᾶξαι τῇ ἠνορέῃ δυνάμενον. 231. Ἀντιάσαιμεν.] Ὑπαντήσαιμεν. 235. Ἀφαυροῦ.] Ἀσθενοῦς. Πειρήτιζε.] Διάπειραν λάμβανε. 238. Νωμῆσαι.] Διακινεῖν, βαστάσαι. Βῶν.] Βοῦν. Δωρικῶς, τὴν ἀσπίδα. ὅτι ἐκ βοείων ἐστὶ δερμάτων. Συνεκδοχικῶς, τὸ ὅπλον. 239. Ἀζαλέην.] Ξηράν. Τό μοι.] Δι' ὅ μοι. Ἢ, ὅπερ μοι τὸ ὅπλον,

οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δηΐῳ μέλπεσθαι Ἄρηϊ·
οἶδα δ' ἐπαΐξαι μόθον ἵππων ὠκειάων.
ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν, τοιοῦτον ἐόντα,
λάθρη ὀπιπτεύσας, ἀλλ' ἀμφαδὸν, αἴ κε τύχωμι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
ἀκρότατον κατὰ χαλκὸν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ.
ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής·
ἐν τῇ δ' ἑβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο. δεύτερος αὖτε
Αἴας Διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
τὼ δ' ἐκσπασσαμένω δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω
σύν ῥ' ἔπεσον, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,

240. Ϝοῖδα. 241. Ϝοῖδα. vulg. ἐπαΐξας. 243. vulg. τύχοιμι.
250. πάντοσε Ϝίσην—vel πάντοσ' ἐϜίσην. 256. λείουσι ϜεϜοικότες.

viribus non exhaustis: fere ut Schol. br.—240. μέλπεσθαι Ἄρηϊ esset proprie pugnare numerose in Martis honorem; quod fieri poterat in sollennibus ludis, pyrrhiche aut simili certamine: ὀρχεῖσθαι, μάχεσθαι ὀρχήσει ἐνόπλῳ. Nunc autem ex prisco sermone et more, simpliciter, pugnare: nam adjectum ἐν σταδίῃ, manibus consertis, in pugna stataria, cominus facta.—241. (κατὰ) μόθον, ἐν μάχῃ, ἵππων, οἶδα ἐπαΐξαι, si curribus pugna fuit, curru suo in hostem invehi se posse ait.—242. Hoc pro sua parte Hector facit, ut virtutem sibi superesse doceat, ut aperte hastam in eum emittat, τοιοῦτον, καί περ τοιοῦτον ἐόντα. Hoc et Schol. B. voluit: ἠθικὸν δὲ, καὶ τὸ τοιοῦτον, οἱονεὶ μέγα (l. μέγαν) καὶ θαυμαστόν.

245. Apparet vel ex his, inter priscos heroes ad virium robur summam pugnæ rediisse, ad idque armorum firmitatem magni momenti fuisse.

246—8. Scutum Ajacis in superficie lamina ærea erat obductum: ut modo 226. κατὰ χαλκὸν ἀκρότατον in ære hoc summo hasta intrat et per sex coria subtus aliud super aliud impacta penetrat; restabat ultimum corium, fundum scuti faciens; in eo hæsit hasta. At Ajacis hasta 251 penetrat clipeum Hectoris cum thorace et tunica. ἠρήρειστο, adigitur, viribus collectis. cf. mox 269. Similis locus versibus fere iisdem lectus erat Γ. 355. sqq.

255. Cum antea hastis *emissis* se petiissent, nunc iisdem hastis mutuo retractis ex clipeis *cominus* se petunt et percutiunt. συνέπεσον, cominus sibi hastas impegerunt, in se irruendo; unde οὔτασε. νύξε. Posthæc ad saxorum usum, et 273 ad enses procedunt. Novum sane, quod *longas* hastas, ἔγχη ὀρεκτὰ, *emittunt*, et quod eas, manibus emissas, et tam alte adactas, ut clipeos, altera et thoracem, penetrassent, tam facile

μεταληπτικῶς εἰς τὸ συνώνυμον. Ἐστί.] Πάρεστιν. ὑπάρχει. Ταλαύρινον πολεμίζειν.] Πληκτικῶς καὶ ὑπομονητικῶς πολεμεῖν. 240. Σταδίῃ.] Τῇ συστάδην μάχῃ. Μέλπεσθαι.] Κυρίως μὲν παίζειν, ἢ τέρπεσθαι. νῦν δὲ, οἷον κινεῖσθαι εὐχερῶς καὶ ἐμπείρως κατὰ τὴν μάχην. 243. Ὀπιπτεύσας.] Περιβλεψάμενος. Ἀμφαδόν.] Φανερῶς. Τύχοιμι.] Ἐπιτύχω. 247. Δαΐζων.] Διακόπτων. 248. Ῥινῷ.] Τῇ βύρσῃ τοῦ δέρματος. Εἴσχετο.] Ἐπεσχέθη. ἐκωλύθη. 253. Διά-

ἢ συσὶ κάπροισι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί·
οὐδ' ἔῤῥηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή.
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διὰ πρὸ
ἤλυθεν ἐγχείη· στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα·
τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε· μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ·
ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε·
τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
μέσσον ἐπομφάλιον· περιήχησε δ' ἄρα χαλκός.
δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον,
εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε, βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ,
βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ'. ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη,
ἀσπίδ' ἐνιχριμφθείς· τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
εἰ μὴ κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
ἦλθον, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω,

259. δέ Fοι. 267. περιFήχησε. 269. δὲ Fῖν'. 270. ἀσπίδα Fάξε vel ἀσπίδ' ἔFαξε tum μυλοFειδέϊ. 271. δέ Fοι. 272. vulg. ἀσπίδι ἐγχριμφθείς.

retrahunt ad se.—261. *μὶν μεμαῶτα.* Hectorem, ut erat, ruentem et ad ictum, quem intulerat, corpore prominentem retudit, ut retrocederet. Sic quoque M. 405, 6.—267. (*κατὰ τὸ*) *μέσσον ἐπομφάλιον* (*μέρος.*)—269. *ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον.* ad oculorum sensum redditus nisus jacientis; cum intento corporis nisu propellit, vimque et impetum auget saxi emissi. Sic E. 856. Pallas hastam emissam *ἐπέρεισεν, ἐπεβάρησε.*—270. *μυλοειδέϊ πέτρῳ.* Statius Achill. II. 427. *Excipere immissos curvato umbone molares.* Nec vero de nostris molis et molaribus est cogitandum; erat quod nobis mortarium majoris molis est.—271. *βλάψε δέ οἱ φίλα γούνατα. ἔσφηλε*, debilitavit, ut ipse concideret.—272. *ἀσπίδι ἐγχριμφθεὶς*, illisus. Nam saxo tanta cum vi immisso, scutum illidi et infligi genubus necesse erat; supinus itaque recidit Hector, scuto desuper implicitus et oppressus.

273—305. Dirimitur pugna per præcones utrinque missos.—274. præcones *Διὸς ἄγγελοι*, ad notationem dignitatis et auctoritatis a Jove acceptam. ut jam A. 334.—

μησε.] Διέσχισεν. 257. Οὐκ ἀλαπαδνόν.] Οὐκ ἀσθενές. 259. Ἀνεγνάμφθη.] Ἀνεκάμφθη. 260. Ἐπάλμενος.] Ἐφαλλόμενος. 261. Στυφέλιξεν.] Ἔσεισε. 262. Τμήδην.] Τμητικῶς. ὅσον ἐπιτεμεῖν, καὶ οὐκ εἰς βάθος τρῶσαι. Ἀνεκήκιεν.] Ἀνέβαλλεν, ἀνίει. 264. Ἀναχασσάμενος.] Ἀναχωρήσας. 267. Ἐπομφάλιον.] Τὸ ἐπικείμενον τῷ τῆς ἀσπίδος ὀμφαλῷ. 268. Ἀείρας.] Ἐπάρας, βαστάσας. 269. Ἐπιδινήσας.] Ἐπιστρέψας. Ἐπέρεισεν.] Ἐπεβάρησεν. Ἶνα.] Ἰσχὺν, δύναμιν. Ἀπέλεθρον.] Ἀμέτρητον, μεγάλην. 270. Μυλοειδέϊ.] Στρογγύλῳ, ἢ τραχεῖ. Πέτρῳ.] Λίθῳ. 271. Ἐξετανύσθη.] Ἐξετάθη. 272. Ἐγχριμφθείς.] Προσπελασθεὶς, ἐγγίσας. 273. Αὐτοσχεδόν.] Σύνεγγυς. 277.

μέσσω δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον, εἶπέ τε μῦθον
κήρυξ Ἰδαῖος πεπνυμένα μήδεα εἰδώς·
Μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον·
ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς·
ἄμφω δ' αἰχμητά· τόγε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι·
αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους.
ἀρχέτω, αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴπερ ἂν οὗτος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε,
καὶ πινυτὴν, περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατος ἐσσὶ,
νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης καὶ δηϊοτῆτος
σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι·
ὡς σύ τ' ἐϋφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιοὺς,
σούς τε μάλιστα ἔτας, καὶ ἑταίρους, οἵ τοι ἔασιν.
αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Τρῶας ἐϋφρανέω καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
αἵ τέ μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.

277. σχέθον, Ϝεῖπε. cum vitio versus. Leg. μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθε, εἶπέ τε μῦθον— 278. μήδεα Ϝειδώς. 281. Ϝίδμεν. 287. προσέϜειπε. 295. μάλιστα Ϝέτας. 296. κατὰ Ϝάστυ—Πριάμοιο Ϝάνακτος.

277. ipsi præcones hastas interposuerunt; ipsi μέσσω, h. e. κατὰ τὸ μέσον ἀμφοτέρων.—279. πεπνυμένα μήδεα εἰδὼς, prisco sermone, ὁ πεπνυμένος, prudens. non nisi senes ac prudentes viros muneri huic adhibitos esse, passim ex h. l. docetur; unde eorum respectu Ajax et Hector, quippe juniores natu, παῖδε.—280. Iterum ex priscorum hominum sensu: qui vincit, est θεοφιλής.—281. Ita alterum sane ex precibus sup. 204. factis eventum habet, ut uterque incolumis discedat.—282. νὺξ δ' ἤδη τελέθει. γίνεται, ἀρχὴν λαμβάνει. Schol. Vict. νυκτὶ πιθέσθαι. nocte ingruente ac cogente præstat certamen finire νυκτὶ πιθέσθαι quia nox cogit, suadet, aliquoties iteratur: Θ. 502. Ι. 65. Od. Μ. 291. Sic *seræ decedere nocti* Virgil. Ecl. VIII. 88. et *suadent cadentia sidera somnum.* Simili modo στυγερῇ πειθώμεθα δαιτὶ Il. Ψ. 48. si vera est lectio, et γήραϊ λυγρῷ Ψ. 644.—284. ταῦτα. pro τοῦτο. τὸ μὴ πολεμίζειν. et 286. ἀρχέτω præito, sc. μὴ πολεμίζειν, vel πείθεσθαι ὑμῖν. εἴπερ ἂν οὗτος sc. πείθηται. χάρμῃ, εἰς χάρμην. Notabilis autem locus propter sensum honesti et decori, qualem ab ista ætate vix expectabas.—289. καὶ πινυτὴν, substituo φρένα, φρόνησιν.—294, 5. ut tu salvus domum redeas: ornate, ut Ε. 687, 688.—298. θεῖον δύσονται ἀγῶνα. Iterum occurrit Σ. 376.

Σχέθον.] Ἐπέσχον. 282. Τελέθει.] Γίγνεται. 289. Πινυτήν.] Σωφροσύνην, φρόνησιν. 294. Ἐϋφρήνῃς.] Εὐφρανεῖς. 295. Ἔασιν.] Εἰσίν. 298. Θεῖον ἀγῶνα.] Τὸ τῶν θεῶν ἄθροισμα. Θεῖον δύσονται ἀγῶνα.] Εἰς τὸ τῶν θεῶν ἄ-

δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω·
ὄφρα τις ὧδ' εἴπησιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
ἠ μὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε.
Ὣς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,
σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ εὐτμήτῳ τελαμῶνι·
Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
ἤϊ', ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·
καί ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀελπτέοντες σόον εἶναι.
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ.
οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,

300. ᾧδ' Fείπησι. Emend. ὧς Fείπησι. 303. ἀργυρόFηλον.
306. leg. τοὶ δὲ διακρινθέντες, ὁ μέν. 308. Fεῖδον.
310. προτὶ Fάστυδ', ἀFελπτέοντες.

sed et ibi ambiguus est sensus. ἀγῶνα de *consessu* et de *loco concessus* dici, notum est. Ideo θεῖος ἀγὼν a grammaticis exponitur *signorum deorum cœtus*; ut sit *templum*. Melius, puto, dices θεῖον ἀγῶνα esse *locum sacrum cœtus*, quo sacra facturi conveniunt, adeoque τὸ ἱερὸν, aut esse ipsum *cœtum* mulierum precantum. δύειν, δύσεσθαι, utroque modo dictum occurrit, πόλιν, πύλας, δόμον, et ὅμιλον, στρατόν. et de consessu deorum Σ. 376. ὄφρα μοι αὐτόματοι θεῖον δυσαίατ' ἀγῶνα. Respicit autem *mulierum supplicationem et pompam ad templum Palladis* Ζ. 296. sq. adeoque δύσονται est præsentis temporis: *quæ pro salute mea templum adeunt*, (pro *adierunt*, ἐδύσαντο) μοι, *mei* caussa diis supplicant.—301. ἔριδος πέρι. insolenter pro διὰ, ἐξ, ὑπό. *ira incensi, ardore pugnandi*: ut sup. 111. ἐξ ἔριδος vel ἔριδος ἕνεκα. Nam sic et alibi περὶ pro ἕνεκα. Iterum Π. 476. συνίτην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο, h. e. ἕνεκα. item Υ. 253. Alias simpliciter ἔριδι, ut sup. Α. 8. τίς δ' ἄρ σφῶε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι; Τ. 58. Φ. 390. 394. et sæpe. vel ἔριδος μένει sup. 210. Ubique ἔρις vel pro μάχη vel pro furore pugnantium. Opp. φιλότης.—302. ἀρθμήσαντε amici ex hostibus facti. Apud Apollon. I. 1340. est ἀρθμηθέντες. ἠδὲ simpliciter pro καὶ dictum accipio.

305. Commenti hinc sunt Tragici exitiosa utrique fuisse munera; balteus idem fuit, quo tractus est Hector; et ense hoc sibi ipse mortem intulit Ajax. cf. Eustath. et Hygin. f. 112.—306—312. Discedunt uterque ad suos.—310. ἦγον προτὶ ἄστυ. versus urbem: cf. inf. 370. 380. ἀελπτέοντες. οὐκ ἐλπίζοντες. *spe jam abjecta*.—312. κεχαρηότα νίκῃ. Ergo Ajax pro victore habitus? pugna nondum finita? Scilicet Hector vulneratus, et prolapsus, et, fortunam pugnæ non amplius se tentare velle, professus erat. Sic et Ven. B.

313—322. Ajax epulis ab Agamemnone exceptus. Τοῖσι δὲ, iterum δὲ in apodosi. —βοῦν ἱέρευσε, *in illorum gratiam*, ut epulis eos exciperet; ex more istorum hominum toties obvio in Homero: quandoquidem nulla mactatur pecus ad epulas, nisi

θροισμα εἰσελεύσονται. Λέγει δὲ τὰ ἱερά. 299. Περικλυτά.] Περισσῶς ἔνδοξα. 301. Θυμοβόροιο.] Τῆς τὴν ψυχὴν ἐσθιούσης. 302. Διέτμαγον.] Διεχωρίσθησαν. Ἀρθμήσαντε.] Ἀρθμήσαντες, φιλιωθέντες. Δυϊκῶς. Ἀρθμὸν γὰρ τὴν φιλίαν φησί. 308. Ἀρτεμέα.] Ἄρτιον, ὑγιῆ. Προσιόντα.] Προσανερχόμενον. 310. Ἀέλποντες.] Ἀελπίζοντες. οὐκ ἐλπίζοντες. Σόον.] Σῶον, ὑγιῆ. 316.

τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἄρσενα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης·
νώτοισι δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν
ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν, ἐΰῤῥοον ἀμφὶ Σκάμανδρον,
ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθον.
τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,

314. ἱέρευσε Fάναξ. 315. πενταFέτηρον. 318. Fερύσαντο.
320. ἐFίσης. 326. μετέFειπε.

parte ejus diis reddita et in ignem conjecta: quo factum, ut privata aliqua religio in domestica vita ipsis epulis, sollennibus saltem, adjuncta esset. Hinc quoque fit ut ἱερεύειν interdum videatur simpliciter esse dictum pro *mactare*—316. ἀμφιέπον, de quocunque paratu; nunc de apparatu epularum; de ceteris v. A. 465. sq. διέχευαν, dissecuerunt in majores, μίστυλλον in minores partes et frusta.—321. νώτοισι—διηνεκέεσσι pro νώτῳ διηνεκεῖ. De more hoc vitæ heroicæ honoris habendi hic locus est primarius.

323—344. Inter epulas Nestor consilium suum aperit de castrorum et navium munitione paranda. Caussas consilii non addit; verum viderat ille, per absentiam Achillis Achivos pugna cessisse; verendum itaque essé, ne altero die pugna redintegrata Trojani victores navibus imminerent. Consilium autem suum adornarat hunc in modum: inducias in diem alterum esse paciscendas, ut sepeliantur cæsi; rogoque communi facto, et tumulo educto, munitiones ei esse adjungendas et ante castrorum frontem ducendas.

324. ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν. κατασκευάζειν, μηχανᾶσθαι. Sic jam Γ. 212.—330. ψυχαὶ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθον. εἰς Ἄϊδος δῶμα. Descenderant ergo ad inferos, etsi nondum justis persolutis? Scilicet aut non ubique et semper ejus religionis sensus viguit; aut

Δέρον.] Ἔδερον, ἐξέδερον. Ἀμφί θ' ἕπον.] Καὶ περιεῖπον. ὅ ἐστιν, ἐνήργουν. Διέχευαν ἅπαντα.] Διεμέρισαν, ἢ κατὰ μέρη διεῖλον. Ἢ, ἀνήπλωσαν, ἀνέπτυξαν. διεῖλον. Τὸ γὰρ εἰς μικρὰ διελεῖν, μιστύλλειν λέγεται. Διέχευαν.] Διέχεαν, ἐμέρισαν. μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ὑγρῶν. 317. Πεῖραν.] Διεπέρασαν, διεπερόνησαν. Ὀβελοῖσι.] Τοῖς ὀβελίσκοις. 320. Δαίνυντο.] Ἤσθιον. Δαὶς γὰρ, ἡ τροφή. 321. Νώτοισι.] Τοῖς νωτιαίοις μέρεσι. Διηνεκέεσσιν.] Ἐπιμήκεσιν. Ἢ, ἐπὶ πολὺ διήκουσιν, ἢ διηνεκῶς, ὅ ἐστι, συνεχῶς. Γέραιρεν.] Ἐτίμα. 330. Ἐσκέδασεν.] Ἐσκόρπισεν. 331. Ἠοῖ.] Ἡμέρᾳ. 332. Κυκλήσομεν.] Ἐφ' ἁμα-

αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς
βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακείομεν αὐτοὺς
τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν, ὥς κ' ὀστέα παισὶν ἕκαστος
οἴκαδ' ἄγῃ, ὅταν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν·
τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες
ἄκριτον ἐκ πεδίου· προτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα
πύργους ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·
ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον,
ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων.

334. παισὶ Ϝέκαστος. 335. Ϝοίκαδ'. 338. Ϝεῖλαρ.

κατελθεῖν h. l. simpliciter est mori.—332. κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς, ἐπὶ κύκλων, τροχῶν, ἁμαξῶν, ἄξομεν.—333. post κυκλήσομεν, futuri temporis, subjicitur κατακείομεν, χεύομεν, δείμομεν, tum iterum vs. 339. ποιήσομεν, ut illa, quæ in medio sunt, aut sint præsentia pro futuris, quod Ernesti monet, aut ut sint indicativi pro conjunctivis κατακέωμεν, χεύωμεν, δείμωμεν, qui pari potestate cum futuris indicativis pollent.—334. τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν. nam tendebant Achivi inter navium ordines; ante primum ordinem spatium vacuum relinquitur, et tumulus educitur 337. in planitie, ante frontem castrorum et ordinum, ἐκ πεδίου, ἐκτὸς, ἔξω, κατὰ τοῦ πεδίου.—336, 7. τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες. Primo, ἀμφὶ πυρὴν, intelligo, *in rogo*, in rogi area, ut tumulus occupet superficiem soli, seu solum in quo rogus exstructus fuerat. Eodem modo accipio alterum locum: Ψ. 256. ubi lectis Patrocli cineribus: τορνώσαντο δὲ σῆμα, θεμείλιά τε προβάλοντο ἀμφὶ πυρὴν, εἶθαρ δὲ χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν. ut locus, in quo rogus fuerat, nunc occupetur monimento seu tumulo. Multo impeditior videtur esse ea ratio, qua ἀμφὶ sit, juxta, apud; ut in illo: λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν et similibus, quoties de incerto et indefinito loco in vicinia agitur, quæ collegit vir doct. Dalzel ad Troad. descript. c. 20.—τύμβον ἕνα, communem tumulum, adeoque πολυάνδριον, et, si ossa in patriam reportari debuerunt, cenotaphium; nisi dixeris condita fuisse ossa in id tempus, quo domum abituri secum absportarent Achivi. Porro τύμβον ἄκριτον, promiscue omnibus cæsis destinatum, ad recipiendos eorum cineres; tandem χεύομεν ἐξαγαγόντες, pro χεύωμεν καὶ ἐξάγωμεν.—337. προτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα πύργους—h. murum, h. e. vallum, inf. 436. προτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν. Non satis definitum est, quo sensu dictum sit προτὶ αὐτόν. Docent tamen reliqua: a sinistra parte, in extrema ora, quæ ad Simoentem fl. procurrere debuit, versus campos tumulum extructum, et ejus lateri dextro adstructum fuisse vallum, quod ante frontem versus dextrum cornu procurreret: hoc autem Sigeum versus spectabat, et ab Achille cum Myrmidonibus tenebatur.—338. πύργους pro vallo sæpius videbimus, quia in eo turres passim exstructæ erant. εἶλαρ, munimentum, propugnaculum, νηῶν τε καὶ αὐτῶν sc. ἡμῶν.—339. ἐν δ' αὐτοῖσι sc. τοῖς πύργοις, in vallo portam (πύλας) faciemus vallo insertam; cf. ad Μ. 118. eamque 340. satis latam, ut currus per eam agi possint.—341, 2. Exterius, ante vallum, fossam ducemus, quæ circumducta arceat copias hostiles, ne eæ aliquando invadant et irruant.—343. πόλεμος Τρώων, pro μάχῃ, h. e. οἱ Τρῶες μαχόμενοι. tum ἐπιβρίσῃ, ἐπιβαρήσῃ.

ξῶν οἴσομεν. Κύκλα γὰρ, οἱ τροχοί. 333. Κατακήομεν.] Κατακαύσωμεν. 337. Ἄκριτον.] Ἀδιαχώριστον. Δείμομεν.] Οἰκοδομήσωμεν. 338. Εἶλαρ.] Ἔρεισμα, φύλαγμα, ἀσφάλειαν. 340. Ἱππηλασίῃ.] Πλατεία, ἵππων ἐλασία. 341. Τάφρον.] Τὸ περὶ τεῖχος ὄρυγμα. 342. Ἐρυκάκοι.] Κατέχοι, κωλύοι. Ἀμφὶς ἐοῦσα.] Περὶ αὐτοὺς οὖσα τοὺς πύργους. 343. Ἐπιβρίσῃ.] Ἐπιβαρήσῃ.

Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες.
Τρώων δ᾽ αὖτ᾽ ἀγορὴ γένετ᾽ Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ,
δεινὴ, τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρησι.
τοῖσιν δ᾽ Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ᾽ ἀγορεύειν·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι, ἠδ᾽ ἐπίκουροι,
ὄφρ᾽ εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
δεῦτ᾽ ἄγετ᾽, Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ᾽ ἅμ᾽ αὐτῇ
δώομεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν. νῦν δ᾽ ὅρκια πιστὰ
ψευσάμενοι μαχόμεσθα. τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν
ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.
Ἤτοι ὅγ᾽ ὣς εἰπὼν κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο· τοῖσι δ᾽ ἀνέστη
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντῆνορ, σὺ μὲν οὐκ ἔτ᾽ ἐμοὶ φίλα ταῦτ᾽ ἀγορεύεις.
οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.

345. vulg. sine δ᾽. γένετ᾽ Ϝιλίου. metro violato. v. Obss.
347. vulg. sine ν. τοῖσι δ᾽. 349. ὄφρ᾽ Ϝείπω. v. Obss.
350. Bentl. Ϝελένην. v. ad B. 356. 353. Ϝέλπομαι.
354. ὅγ᾽ ὣς Ϝειπών. Bentl. etiam ὁ ὣς Ϝειπὼν hic et vs. 365.
355. Bentl. Ϝελένης. 356. Ϝέπεα. 358. Ϝοῖσθα.

345—380. In consilio principum apud Priamum Antenor suadet, reddere Helenam; negat Paris, paratum tamen se ostendit ad reddendas opes cum Helena abductas. Priamus, filio nimis indulgens pater, auctor est, ut Idæus præco hæc Achivis nuntiet, additque hoc, vs. 375. ut inducias ad sepeliendos cæsos paciscatur. Caussas consilii Antenoris poeta non addit; non enim historici diligentiam affectat. Cum tamen hoc die victus esset Paris, et a Diomede res Trojanorum in summum discrimen esset adducta, hique repulsi non nisi sub mœnibus Trojæ constitissent: facile assequimur, fortunam tam parum prosperam senes non mediocriter sollicitos habuisse.

346. δεινὴ, valde commota, τετρηχυῖα, tumultuosa, h. τραχεῖα. τεταραγμένη. e quo constituendum alterum est; nam τὸ δεινὸν est proprie τὸ φοβερὸν, τὸ βίαιον, tum et, strenuum, efficax, potens. v. Hermog. de formis Orat. II. 9.—347. Antenoris persona digna oratio; semper enim ille æquiora suaserat, ὡς, πρόξενος Ἑλλήνων, καὶ αἰεὶ δημηγορῶν, καὶ θεοσεβής. ut Schol. B. Respicit h. l. Horat. I. Ep. 2, 9. *Antenor censet belli præcidere caussam: Quod Paris, ut regnet salvus, vivatque beatus, Cogi posse negat.*—351. respicit pugnam Paridis ejusque leges sup. Γ. ὅρκια πιστὰ ψεύσασθαι est idem, quod aliquoties erat, ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι, et πημαίνειν, ut Δ. 236. Γ. 299. ὅρκια πιστὰ, quæ fidem faciunt, certa, sancta: ut jam B. 124.—352. τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν—τῷ, ἐν τούτῳ, δι᾽ ὅ, quare metuo, ut quicquam salubre et proficuum a nobis perficiatur.—353. ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε pro ἐὰν μὴ πράξωμεν οὕτως. ut veteres interpretantur: nisi ita fecerimus ut ego nunc suadeo.

358. Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον—quod nos: *potuisses meliora, utiliora,* h. quæ magis e

344. Ἐπήνησαν.] Συγκατέθεντο. 345. Πόλει ἄκρῃ.] Τῇ ἀκροπόλει. 346. Τετρηχυῖα.] Τραχεῖα καὶ βαρβαρώδης, ἢ τετραχυμμένη ὑπὸ τοῦ θορύβου. 347. Πεπνυμένος.] Σώφρων, συνετός. 350. Δεῦτ᾽ ἄγε.] Τὸ αὐτὸ ἐκ παραλλήλου. 353. Ἵνα μὴ ῥέξομεν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐὰν μὴ ῥέξωμεν. Ῥέξομεν.] Πράξωμεν.

εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω·
ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω·
κτήματα δ', ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος, θεόφι μήστωρ ἀτάλαντος,
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ πτόλιν ὡς τοπάρος περ,
καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
εἰπέμεν Ἀτρείδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλωσι

364. καὶ ἔτ' Fοίκοθεν. deb. esse καὶ Fοίκοθεν. 365. Fειπών.
367. μετέFειπε. 369. ὄφρ' Fείπω v. Obss. 370. vulg. κατὰ στρατόν.
371. ἐγρήγορθε Fέκαστος. 373. Fειπέμεν.
375. τόδ' Fειπέμεναι deb. esse τὸ Fειπέμεναι πυκινὸν Fέπος.

re mea essent, *suadere.* Verba eadem inf. M. 232.—359. ἐτεὸν ἀπὸ σπουδῆς, σπουδαίως, *vere ex animo*, non simulate, aut ὡς ἐπὶ πείρᾳ τινι ad tentandos animos. Et ἔπειτα e more Homeri: *si res ita se habet.*—360. antiquo sermone; hic quoque ut Z. 234. ubi vide.—362. In pugna singulari, si Paris occidisset, et Helena et bona ablata erant reddenda Γ. 71. nunc eum superstitem aliter statuere videmus.—366. θεόφιν (θεοῖσφι vel θεῷφι) ἀτάλαντος μήστωρ. Simpliciter vir prudens, antiquo sermone. Si poeta *historici partes* egisset, caussas nos docuisset, quibus adducti Trojani novissima pati malunt quam Paridem cogere ut reddat Helenam: et cur Priamus ipse filii flagitio tam indulgentem se præbuerit.—370. κατὰ πτόλιν. Nam concio ἐν ἀκροπόλει habetur. v. 345. Hectoris qui tamen προτὶ πτόλιν ductus fuerat vs. 310. nulla fit mentio; ut statuendum sit eum nec concioni habitæ interfuisse. A poeta expectari potest nihil, quod *ad epicam* narrationem haud spectat. Ceterum, uti nunc Priamus concionem habet in urbe; sic paullo post lib. VIII. 489. similem concionem Hector extra urbem habet.—375. Priamus *præterea* inducias pacisci jubet præconem. ἔπος *mandatum* αἴ κε etiam h. l. pro *ut.* 380. κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι. ut iterum Λ. 729. Σ. 298. τὰ τέλη, τὰ στρατιωτικὰ τάγματα. Turbat hic versus totam hujus rhapsodiæ œconomiam. Primo, si intra urbem se receperunt Trojani, mirum est eos *ordines suos servasse*, nec in suam quemque domum esse dilapsos; porro si servarunt, quo tandem usu id factum esset? Si ante urbem sub dio pernoctassent, consulto id fecissent: poterat forte κατὰ πτόλιν ita accipi: *ad mœnia;* sed tum Priamus eos pro concione alloqui haud potuisset. Versu ejecto conveniunt inter se reliqua: Trojani cum Hectore in urbem redierant; concione habita jussi sunt intra urbem excubias

359. Ἐτεόν.] Ἀληθές. Ἀπὸ σπουδῆς.] Ἀπὸ φροντίδος, καὶ ἐπιμελῶς λέγεις. 362. Ἀπόφημι.] Ἀποφαίνω, ἀπολέγω, ἀποκρίνομαι. 366. Θεόφιν.] Θεοῖς. Θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος.] Ἴσος θεοῖς κατὰ τὴν βουλήν. 371. Ἐγρήγορθε.] Γρηγορεῖτε. 372. Ἴτω.] Πορευέσθω. 376. Δυσηχέος.] Κακοήχου, διὰ τὰς οἰ-

παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
κείομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ᾽, εἰσόκε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ᾽ ἑτέροισί γε νίκην·
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ᾽ ἐπίθοντο.
δόρπον ἔπειθ᾽ εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν.
ἠῶθεν δ᾽ Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
τοὺς δ᾽ εὗρ᾽ εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς, θεράποντας Ἄρηος,
νηῒ παρὰ πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσι,
στὰς ἐν μέσσοισι, μετεφώνεεν ἠπύτα κῆρυξ·
Ἀτρεΐδαί τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
ἠνώγει Πρίαμός τε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ,
εἰπεῖν, αἴκε περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδύ γένοιτο,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε·
κτήματα μὲν ὅσ᾽ Ἀλέξανδρος κοίλης ἐνὶ νηυσὶν
ἠγάγετο Τροίηνδ᾽, (ὡς πρὶν ὤφελλ᾽ ἀπολέσθαι.)
πάντ᾽ ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ᾽ οἴκοθεν ἄλλ᾽ ἐπιθεῖναι·
κουριδίην δ᾽ ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
οὔ φησι δώσειν· ἦ μὴν Τρῶές γε κέλονται.
καὶ δὲ τόδ᾽ ἠνώγεον εἰπεῖν ἔπος, αἴ κ᾽ ἐθέλητε
παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
κείομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ᾽, εἰσόκε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ᾽ ἑτέροισί γε νίκην.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Μήτ᾽ ἄρ τις νῦν κτήματ᾽ Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω,

377. vulg. κῄομεν. 387. Fειπεῖν, καὶ Fηδύ.
391. ἔτ᾽ Fοίκοθεν vid. sup. 364. 393. vulg. ἦ μιν.
394. Fειπεῖν Fέπος. 396. vulg. κῄομεν. 399. μετέFειπε.

agere vs. 370, 1. Altero die mittitur legatio ad Achivos; fiunt induciæ. Et tertio die Trojani armati urbis portis iterum exeunt Θ. 55. 58.

381—420. Idæus præco mandata Priami ad Achivos perfert; rejicitur pactio Paridis; de sepeliendis mortuis fiunt induciæ; renuntiata re accingunt se Trojani ad justa cæsis debita exsequenda.

382. θεράποντες Ἄρηος, antiquo sermone, simpl. bellicosi: ut jam B. 110.—383. sq. notandus locus concionis habendæ in castris Achivorum.—387. ἡδὺ ὔμμι scil. ἐμὲ εἰπεῖν αὐτὸν (τὸν μῦθον Ἀλεξάνδρου.)—393. ἦ μὴν sane quidem—at nos enuntiaremus: quamvis Trojani hortantur ut id faciat.

399. Consentanea etiam hæc oratio promto Diomedis et calido ingenio: quippe

μωγάς. κακοὺς ἤχους ἔχοντος, διὰ τὰς τῶν ἀποθνησκόντων φωνάς. 377. Κῄομεν.] Καύσωμεν. 383. Πρύμνῃ.] Ἐσχάτῃ. Νηῒ παρὰ πρύμνῃ.] Παρὰ τῇ τῆς νεὼς πρύμνῃ. 384. Ἠπύτα.] Ἀντὶ τοῦ, ἠπύτης. ὅ ἐστι, φωνητικὸς, καὶ

μήθ' Ἑλένην· γνωτὸν δὲ, καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ἰδαῖ', ἤτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,
ὥς τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως.
ἀμφὶ δὲ νεκροῖσι, κατακειέμεν οὔτι μεγαίρω.
οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνηώτων
γίγνετ', ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα.
ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν.
ἄψοῤῥον δ' Ἰδαῖος ἔβη προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
οἱ δ' ἕατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἂν ἔλθοι
Ἰδαῖος· ὁ δ' ἄρ' ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε,
στὰς ἐν μέσσοισι. τοὶ δ' ὡπλίζοντο μάλ' ὦκα

401. Bentl. μὴ Ϝελένην. v. ad Β. 356. 403. ἐϜίϜαχον Bentl. ἐϜίαχον. 407. ἐπιϜανδάνει. 408. vulg. κατακῃέμεν. 411. Ϝίστω. 412. Ϝειπών. 413. προτὶ Ϝίλιον. 416. ἀπέϜειπε.

qui virtutem generosam cum prudentia etsi juvenili conjungit. cf. ad. Ξ. 109.—402. manifestum est, imminere iis ultimam perniciem. Unde hoc? quoniam se victos ipsi profitentur Trojani, novas conditiones pacis et inducias petendo.—404. μῦθον ἀγασσάμενοι, tanquam præclare dicta probantes.—408. ἀμφὶ δὲ νεκροῖσι. quod autem ad cæsorum corpora attinet, nihil intercedo, quo minus ea tollantur. Etiam sic Schol. A. B. περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, οὐ φθονῶ θάπτειν.—409, 410. οὔ τις φειδὼ νεκύων (sc. ἕνεκα, περὶ) pro vulgari: οὐ γάρ τις φειδὼ, (ὥστε μὴ) μειλίσσειν (διὰ) πυρὸς τοὺς νέκυας. φειδὼ, ut φθόνος, de eo quod prohibemus, factum nolumus.—μειλίσσειν, per se est χαρίζεσθαι. si νέκυες sunt corpora cæsorum, necesse est esse μειλίσσειν πυρὶ vel πυρὸς, gratificari, facere quod iis gratum est, ut crementur. Sin νέκυες sunt mortuorum animæ, Manes: (quo sensu νέκυες dicti saltem in Odyssea; an in Iliade, dubito; nisi Ο. 251. advoces) erit, quod Romanis est placare Manes, ut ad loca infera admittantur justis persolutis: ut Ψ. 71.—411. ὅρκια h. l. ea quæ paciscimur.—412. Jurat Agamemnon, induciarum fidem certam fore. Mos elevandi hastam in jure jurando per Jovem, ut alibi quoque, Κ. 321. obvius, ex h. l. patet.

416. ἀγγελίην ἀπέειπε est simpl. renuntiavit. Aut dicendum est, latere in ἀπὸ eam

κρακτικός. μεγαλόφωνος, εὔφωνος. 401. Γνωτόν.] Γνώριμον. φανερόν. ἔστι δὲ καὶ ἀδελφός. 407. Ὑποκρίνονται.] Ἀντὶ τοῦ, ἀποκρίνονται. Οὕτως οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν. Ἐπιανδάνει.] Ἐπαρέσκει. 408. Ἀμφὶ δὲ.] Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν. Κατακῃέμεν.] Ἀντὶ τοῦ, κατακηέμεναι. ὅ ἐστι, κατακαίειν. Μεγαίρω.] Φθονῶ. 409. Φειδώ.] Φροντὶς, ὥστε μὴ ἀναλωθῆναι. Βέλτιον δὲ ἀκούειν, τὸ περὶ τῆς ταφῆς φείσασθαι. 410. Πυρὸς μειλισσέμεν.] Διὰ πυρὸς μειλίσσειν. Λέγει δὲ κηδεύειν, καὶ ταφῆς μεταδιδόναι, ἢ διὰ πυρὸς θάπτεσθαι. 411. Ἐρίγδουπος.] Μεγάλους ψόφους ποιῶν, διὰ τῶν βροντῶν· μεγαλόηχος, διὰ τὰς βροντάς. Πλεονάζει δὲ τὸ τέταρτον στοιχεῖον. 412. Ἀνέσχετο.] Ἀνέσχεν. ἀνέτεινεν. 414. Ἕατο.] Ἐκάθηντο. Δαρδανίωνες.] Οἱ ἀπὸ Δαρδάνου πόλεως Τρωϊκῆς. 417.

ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐϋσσέλμων ἀπὸ νηῶν
ὀτρύνοντο, νέκυς ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
ἐξ ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο
οὐρανὸν εἰσανιών· οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον·
ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἀπὸ βρότον αἱματόεντα,
δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἀμαξάων ἐπάειραν.
οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας. οἱ δὲ σιωπῇ
νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ.
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
ὡς δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ.
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.

420. vulgg. ὤτρυνον νέκυάς τ'. 424. ἄνδρα Ϝέκαστον.
429. προτὶ Ϝίλιον.

vim, ut sit: nuntiat conditiones pacis non esse acceptas.—418. ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην. supplendum est: ὡπλίζοντο (accinxerunt se) ἰέναι μεθ' ὕλην. ὥστε ἄγειν ξύλα.

421—442. Orto die tolluntur corpora cæsorum et cremantur. Achivi autem vallum ducunt. Totum funebrem apparatum ex h. l. expressit Virgil. Æn. XI. 182. sq. Inde a 432 alter dies succedere putandus est: quo vallum absolvitur: usque ad 465. Ita vero de numero dierum laboratur. Si recte colligo, ita erit statuendum: *proximo a pugna die* Idæus legatur ad Achivos 372. 381. eodem die convehuntur cadavera 417. 420. *die sequenti* justa utrinque peraguntur et cremantur corpora, sub noctem, ex more. Nocte ad *tertium diem* vergente vs. 433. Achivi tumulum educunt et vallum adjiciunt prætextum castris; et die finito 465. epulantur.

ἠέλιος προσέβαλλεν ἀρούρας sc. σὺν ἀκτῖσιν. quod alias est τὰς ἀκτῖνας ταῖς ἀρούραις προσβάλλειν.—422. Oceanus, quem, amnis instar, terras ambire credidit prior ætas, (cf. ad Ξ. 245.) h. l. ἀκαλαῤῥείτης est: ornans epitheton amnis, et quidem ventis non agitati, sed tranquilli; quod ἕκηλον, ἥσυχον, est.—424. ἔνθα ἦν, διαγνῶναι χαλεπῶς. poterat discerni non nisi difficulter, ægre. ἦν, ἐξῆν, δυνατὸν ἦν αὐτοῖς, pro ἠδύναντο αὐτοὶ διαγνῶναι χαλεπῶς. Vulgare esset, χαλεπὸν ἦν, διαγνῶναι.—424. sordes cruentas, sanguine cum pulvere permixto: verbo, cruorem.—427. οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας. Accipiendum de lamentis sollennibus, quæ barbari, magno cum apparatu, vulgato inter multos populos more, habere solent.—428. νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον. ἐνήνεον ἐπὶ τῆς πυρᾶς. ἐσώρευον.—429. ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες, καύσαντες ἐν τῇ πυρᾷ. tum: ἔβαν προτὶ Ἴλιον. Apparet, factum a Trojanis rogum et combusta esse corpora *ante urbem.* Non memoratur, utrum ossa in urbem reportata an extra urbem humata

Ὡπλίζοντο.] Παρεσκευάζοντο. 418. Μεθ' ὕλην.] Ἐπὶ ξύλα. Ὕλη δὲ, ἡ σώρευσις τῶν ξύλων. 422. Ἀκαλαῤῥείταο.] Ἡσύχως καὶ πράως ῥέοντος. Ἀκαλὸν γὰρ, τὸ ἥσυχον λέγουσι. Βαθυῤῥόου.] Ἐπὶ βάθος τὸν ῥοῦν ἔχοντος. 423. Ἤντεον.] Ἀπήντων, συνήντων. 424. Χαλεπῶς.] Δυσκόλως. 425. Νίζοντες.] Νίπτοντες. Βρότον.] Τὸ μετὰ ἱδρῶτος καὶ κόνεως αἷμα. Ὀξυτόνως δὲ, τὸν ἄνθρωπον. 426. Ἀμαξάων ἐπάειραν.] Ταῖς ἁμάξαις ἐπετίθεσαν. Ἐπάειραν.] Ἐπετίθεσαν. 428. Πυρκαϊῆς.] Πυρᾶς. Ἐπενήνεον.] Ἐπεσώρευον. 429. Ἐν δὲ

ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠώς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,
τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν·
τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
ἄκριτον ἐκ πεδίου· προτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν,
πύργους θ' ὑψηλούς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·
ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν,
εὐρεῖαν, μεγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν·
ὣς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Οἱ δὲ θεοί, πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ,
θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τις ἐστὶ βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
ὅστις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
οὐχ ὁράας ὅ τε δ' αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας;

444. μέγα Ϝέργον. 448. vulg. οὐχ ὁράας δ', ὅτι αὖτε.

fuerint.—433. ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω. Corpora cremantur noctu; post noctem mediam: ut Il. Ψ. 162. sq. 225, 6. Ω. 788.—ἀμφιλύκη νὺξ, dubia lux: ex incerto etymo.—435. τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν τὴν πυρὰν, de ceteris v. sup. 336—341. ἐν αὐτοῖσι, τοῖς πύργοις, h. e. ἐν τείχει et vs. 440. ἐπ' αὐτῷ, τῷ τείχει. supra 341. ἐγγύθι. αὐτῷ, τῷ τείχει erat ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον.

443—464. Quod scriptor aliquis ita extulisset: vallum hoc rem novam ac miram illa ætate esse visam; poeta ita extulit: movisse novum opus invidiam deorum. Nunc ad duo deos res refertur, in quibus invidiæ caussa aliqua potior cogitari poterat, ad Neptunum, qui una cum Apolline muros Trojæ exstruxerat, quorum famam ille verebatur obscuratum iri novo hoc valli educti opere. Conqueritur itaque ille de audacia Achivorum; eumque consolatur Jupiter eo ipso, quod consequuturum erat, ut inundato littore vallum illud posteris annis deleretur; id quod expositum videbimus M. pr.

444. θηεῦντο μέγα ἔργον, mirati sunt.—445. ἐν τοῖσι.—447. ὅστις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει, h. e. ἐρεῖ, qui consilia sua ad deos sit relaturus eosque consulturus, sacroque facto sibi propitios redditurus. ex vs. 450.—448. οὐχ ὁράας δὲ τεῖχος, ὅ τε (pro ὅ ut ὅ γε. ὅ περ. pro ὅ.) ἐτειχίσαντο Ἀχαιοί.—449. νεῶν ὕπερ, in fronte ordinum classis, ante naves puppibus in campum versas.—450. Achivos rem suo consilio orsos nec deorum pacem antea expetiisse queritur, quod fieri debebat vate consulto et sacro facto et auspiciis habitis. Convenit hoc cum alio hominum judicio: deorum iram

πυρὶ πρήσαντες.] Ἐμπρήσαντες δὲ τῷ πυρί. τοῦτ' ἔστι, καύσαντες. 433. Ἀμφιλύκη νύξ.] Τὸ καλούμενον λυκόφως, τὸ πρὸς ὄρθρον. τοῦτ' ἔστιν, ὁ βαθὺς ὄρθρος πρὸς τὴν λύγην, ὅ ἐστι, σκοτίαν· οἱονεὶ λυκόφως τὶς ὂν, τὸ μὴ καθαρὸν φῶς, ἀλλ' ἔτι σκοτῶδες. 434. Τῆμος.] Τηνικαῦτα, τότε. Κριτός.] Ἔκκριτος, ἐξειλεγμένος εἰς τὸ ἔργον. 435. Ἐξαγαγόντες.] Ἔξω προελθόντες. 441. Σκόλοπας.] Ὀξέα ξύλα, ἅπερ ἐπήγνυον τῷ τείχει. 444. Θηεῦντο.] Ἐθεῶντο, ἐθαύμαζον. 447. Ἐνίψει.] Κυρίως μὲν, ἐπιπλήξει διὰ λόγων. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ, ἐρεῖ, καὶ

τοῦ δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσην τ' ἐπικίδναται ἠώς·
τοῦ δ' ἐπιλήσονται, ὅ τ' ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
ἥρῳ Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενὲς, οἷον ἔειπες;
ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε μένος τε·
σὸν δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσην τ' ἐπικίδναται ἠώς.
ἄγρει μὰν, ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
τεῖχος ἀναῤῥήξας, τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι·
αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
δύσετο δ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν.
βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο.
νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν, οἶνον ἄγουσαι,

451. vulg. ὅσον τ'. 455. ἔϝειπες. 458. vulg. ὅσον τ'.
465. δὲ ϝέργον. 467. Emend. παρέσταν, ϝοῖνον.

provocari, si rem arduam suscipiant deorum pace haud impetrata, remque ita parum felicem successum habere: ut v. c. Protesilai domus mansit ἡμιτελὴς, *incepta frustra, nondum cum sanguine sacro hostia cælestes sacrificasset heros* apud Catull. LXVIII. 75.—451. ἐπὶ τόσην γαῖαν, ἐφ' ὅσην ἠὼς ἐπισκίδναται. teneamus modum loquendi antiquum.—454. μέγ' ὀχθήσας graviter ingemiscens, alte suspirio ducto: partim miratione partim indignatione.—456. τοῦτο δείσειε νόημα, hoc ab Achivis excogitatum opus, vallum, τεῖχος, ut v. 449. νόον καὶ μῆτιν.—459. apparet, Homeri, seu Homerici poetæ, tempore nullum superfuisse valli vestigium: maris exæstuantis et amnium eluvie, (cf. M. 17. sq.); superfuisse tantum famam et memoriam.—461. καταχεῦαι, μέμνησο. δύνασαι.—465. ad f. Opere confecto parant epulas Achivi et obdormiscunt. In seqq. sunt plura ad vitam priscorum hominum spectantia: quæ sigillatim attendere et inspicere juvat. Sic commercia tum exercita; Argonautica ad

λέξει. 450. Ἤλασαν.] Ἔσκαψαν, ὤρυξαν. 453. Πολίσσαμεν.] Τὴν πόλιν ἐτειχίσαμεν. Ἀθλήσαντε.] Κακοπαθήσαντες, κοπιάσαντες. Δυϊκῶς. 455. Ἐννοσίγαιε.] Σείων καὶ κινῶν τὴν γῆν. Εὐρυσθενές.] Μεγαλοσθενές. 456. Δείσειε.] Φοβηθείη. 459. Ἄγρει.] Ἄγε δή. 463. Ἀμαλδύνηται.] Ἀφανίζηται. 466. Βουφόνεον.] Βοῦς ἔθυον. 467. Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν.] Λήμνιοι, τὰς ἐξ ἔθους θυσίας τῇ Ἀφροδίτῃ μὴ ἀποδιδόντες, καθ' ἑαυτῶν θάνατον ἐνομοθέτησαν. Τὴν γὰρ θεὸν ὀργισθεῖσαν λέγεται τοῖς ἀνδράσιν ἵμερόν τινα τῶν Θρᾳκίων ἐμβαλεῖν γυναικῶν, τῶν δὲ ἰδίων ἀμελῆσαι, καὶ καθέζεσθαι ἐφ' ἡσυχίας. Διέβαινον οὖν εἰς τὴν Θρᾴκην, περιέποντες καὶ συμμιγνύμενοι ταῖς ἐνταῦθα. Ταῖς δὲ γυναιξὶ τῶν Λημνίων, ἔκτοπον λύσσαν ἐμπεσεῖν, ὥστε ψηφίσασθαι πάσας ἀνδροκτονεῖν. καὶ δὴ τῆς ἐπιβουλῆς ταύτης ἐπιτυχεῖν. Γενομένου δὲ τούτου τοῦ ἀτυχήματος περὶ τοὺς ἄνδρας, φασὶ, τὸν Ἰάσονα μετὰ τῆς Ἀργοῦς ἐξωκείλαντα εἰς τὴν νῆσον, τῇ κρατίστῃ πασῶν Ὑψιπύλῃ μιγῆναι. ἐξ ἧς γενέσθαι τὸν

πολλαὶ, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος,
τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
χωρὶς δ' Ἀτρείδησ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτῇσι βόεσσιν,
ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
δαίνυντο, Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι.
παννύχιος δέ σφι κακὰ μήδετο μητιέτα Ζεὺς,
σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει.
οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη
πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

472. ἔνθεν ἄρ' Ϝοινίζοντο leg. ἔνθ' ἄρα Ϝοινίζοντο. vel ἔνθεν Ϝοινίζοντο.
474. vulg. αὐτοῖσι. 480. Ϝοῖνον.

proximam ante Troica tempora ætatem referuntur.—471. μέθυ, χίλια μέτρα, apposite, non admodum capacis mensuræ genus esse potuit.—475. τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν. ἐποιοῦντο, pararunt, epulas opiparas.

478. Memorabilia hæc sunt, ad religiosum sensum veterum. Nam in κακὰ μήδετο videtur latere, habita esse tonitrua pro ostento, iram deorum portendente; sive Trojanis solis, sive utrique exercitui. Fulmina autem ac tonitrua istis in locis ad montem Idam memorantur frequentia; etiam ap. Herodot. VII. 42.

Εὔνηον. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ ἐν τραγῳδουμένοις. 471. Μέθυ.] Οἶνον. Χίλια μέτρα.] Ἤτοι, οἴνου χίλια κεράμια, ἢ, χιλίους χοέας. 472. Οἰνίζοντο.] Οἶνον ὠνοῦντο. 474. Αὐτῇσι βόεσσι.] Αὐταῖς ταῖς βουσίν. Ὁπόταν δὲ περὶ πλήθους θρεμμάτων διαλέγωνται οἱ Ποιηταὶ, κατὰ τὸ θηλυκὸν προφέρονται. 475. Ἀνδραπόδεσσι.] Δούλοις. Τίθεντο.] Παρεσκευάζοντο. Θάλειαν.] Θάλλουσαν τοῖς ἀγαθοῖς. 479. Κτυπέων.] Βροντῶν. Χλωρόν.] Ἀντὶ τοῦ, χλωροποιόν. Σημαίνει δὲ καὶ τὸ νέον. Ἥρει.] Κατελάμβανε. 481. Λεῖψαι.] Σπεῖσαι. 482. Ὕπνου δῶρον.] Περιφραστικῶς, τὸν ὕπνον.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Θ.

ARGUMENTUM.

NARRATUR hoc libro pugna Trojanorum secunda cum Achivis, altero post superiora die facta; qua fracto Agamemnonis animo, decernitur sub vesperam legatio ad Achillem. Rem suo more poeta ita exponit:

Concilio deorum facto, minis interpositis, denuntiat Jupiter sibi non placere, ut deorum aliquis alterutri pugnantium parti opituletur 1—29. Minerva saltem hoc concedi postulat, ut consulere liceat Achivis—40. Ipse in Idam se confert, inde pugnam prospicit—52. Congressi Achivi et Trojani pugnant æqua fortuna usque ad medium diem:—68. tum Achivi in fugam convertuntur, gravibus procellis et fulguribus perterriti—77. Fugiunt Idomeneus, Agamemnon, uterque Ajax; Nestor equo vulnerato impeditus vitæ discrimen adit Hectore instante; tum Diomedes. Ulysse frustra compellato, Nestorem in suum currum recipit, Hectori occurrit—117. ejusque auriga, Eniopeo, hasta trajecto, pugnam restituit—129.

Jam iterum res in eo erant, ut Trojani in fugam verterentur, cum fulmine ante equos caduco conterriti Nestor et Diomedes et ipsi fugiunt—157. Insequitur Hector, et Diomedi convicia facit ægre ea ferenti—171. Trojanos suos hortatur ad oppugnanda castra—183, et, equis incitatis in Diomedem et Nestorem, in iis persequendis perstat—197. Juno hæc ex Olympo prospiciens graviter indignata cum Neptuno agit,—211. et, Achivis jam intra vallum compulsis, Agamemnoni consilium subjicit confirmandi verbis Achivorum animos et obtestandi Jovem; tum ostento objecto melior spes subnascitur—250. Iterum incursione in Trojanos facta magnam stragem edunt; inter ceteros Teucer sagittis emissis; cum is, ab Agamemnone ob virtutem laudatus,—299. sagitta Hectorem petiisset, Hector, auriga Archeptolemo percusso, de curru prosiliens saxo prosternit Teucrum—334. Nunc iterum Hector Achivos intra vallum se recipere cogit—349.

Minerva et Juno, de Jovis iniquitate conquestæ Achivis suppetias laturæ curru conscenso, missa a Jove Iride deterrentur—437. a Jove in Olympum reverso objurgantur—484.

Nocte ingruente pugna intercipitur; Hector concione facta, quæ noctu curanda sint, imperat, crastino die redintegrandam pugnam denuntiat—541. Excubiæ per noctem aguntur—fin.

Per librum hunc deorum interventus est haud uno in loco, isque ad priscorum hominum sensus antiquique sermonis indolem comparatus. Primo statim in eo, quod Jupiter id acturus, ut Trojani superiores facti Achivos in summum discrimen adducant, utque Agamemnonem injuriæ,

qua Achillem affecit, pœnitentia incessat, deos a prælio absistere jubet, ut scilicet ipse solus belli fortunam administret; concilio deorum habito, quantum ceteris diis potentior sit, declarat, ne minas sine effectu fore credant; Minervæ tamen permittit, ut consiliis Achivos adjuvet: 1—40. Ipse curru vectus in Ida considet, pugnam prospecturus,—53. pugna ad medium diem producta lancibus sumtis fata Trojanorum superiora esse declarat; fulminibus jactis terret Achivos,—77. et iterum misso fulmine ante Diomedis currum terrorem et fugam incutit 130—171. Indignabunda conspecta Achivorum strage Juno consilia cum Neptuno agitat, quæ nullum exitum habent, 199—211. At illa Agamemnonis menti consilium subjicit, quo fugam sistat 218. sq. Ejusdem Agamemnonis obtestatione motus Jupiter ostentum edit, hinnulo, quem unguibus tenebat, ab aquila prætervolante misso facto et in aram Jovis projecto 245—250. Iterum Juno cum Minerva consilia init; altera hæc, ingratam suorum de Jove meritorum oblivionem conquesta, armat se, conscensoque cum Junone curru opitulatum Achivis progressa, Jovis minis ab Iride ex Ida missa allatis deterrita in Olympum redit: 350—437. Jupiter paullo post et ipse ex Ida in Olympum redux factus graviora etiam minatur, et consilii sui rationem et finem luculentius, quam unquam alias, exponit 438—484. de quo vide ad Λ. 5. Iterum in Idam concedere Jovem videbimus Λ. 181. sq. Ceterum rhapsodia olim laudata est nomine *ἡ κόλος μάχη*, haud dubie, quia nocte ingruente dirimitur vs. 485.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Θ. ̔ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

ΖΕΥΣ ἀπαγορεύσας τοῖς θεοῖς μὴ δ' ἑτέρῳ βοηθεῖν τῶν στρατευμάτων, ἐπὶ τὴν Ἴδην κατέρχεται· καὶ πρότερον ἶσον μαχομένους τοὺς Ἕλληνας, ἐλάττονας τῶν Τρώων καθίστησιν· Ἥραν τε καὶ Ἀθηνᾶν ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἕλλησιν ἐξιούσας ἐπέσχεν Ἶρις, Διὸς κελεύσαντος. Ἑσπέρας δὲ γενομένης, Ἕκτωρ ἐδημηγόρησεν ἐν τῷ πεδίῳ στρατοπεδεύεσθαι, καὶ πῦρ δι' ὅλης νυκτὸς καίειν.

ΑΛΛΩΣ.

ΖΕΥΣ καλέσας εἰς ἐκκλησίαν τοὺς θεοὺς, ἀπαγορεύει μετὰ ἀπειλῆς μὴ δ' ἑτέροις τῶν μαχομένων βοηθεῖν. Ἀθηνᾶ δὲ αἰτεῖται παρ' αὐτοῦ, εἰ καὶ μὴ φανερῶς συγχωρεῖ αὐτῇ τὴν τοῖς Ἕλλησι βοήθειαν, κἂν γνώμην τινὰ αὐτοῖς ὑποθέσθαι, ὡς μὴ παντάπασιν ἀπόλωνται. Συμπεσόντων δὲ εἰς τὴν μάχην, τὰ μὲν πρῶτα ἰσοπαλὴς πόλεμος γίγνεται, μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Τρῶες βελτίονι γίγνονται ῥοπῇ κατὰ Διὸς γνώμην, κεραυνοῦ πρὸ τῶν ἵππων τῶν Διομήδους ἐνεχθέντος, καὶ τῶν ἀριστέων φοβηθέντων καὶ εἰς φυγὴν τραπέντων. Καὶ Ποσειδῶν μὲν προτρεπούσης αὐτὸν Ἥρας, βοηθεῖν τοῖς Ἕλλησιν ἀρνεῖται· ἀναθαῤῥησάντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, Τεύκρου πολλοὺς τοξεύσαντος, Ζεὺς πάλιν τὴν νίκην ἐπὶ τοὺς Τρῶας μεταφέρει· Ἀθηνᾶ δὲ καὶ Ἥρα ὀλίγον τῶν Διὸς ἀπειλῶν φροντίσασαι, κατίασιν εἰς τὸν πόλεμον, βοηθήσουσαι τοῖς Ἕλλησιν. ἀλλὰ Διὸς ἐπ' αὐτὰς Ἶριν πέμψαντος μετὰ ἀπειλῆς, ὑποστρέφουσι. Καὶ τότε Ἕκτωρ πλησίον τῶν νεῶν ἐπαγαγὼν τοὺς Τρῶας, καὶ παῤῥησιασάμενος ἐπὶ τῇ νίκῃ, κελεύει αὐτοὺς πῦρ καίειν πρὸ τῶν νηῶν, καὶ φυλάσσειν, ὡς ἂν μὴ λάθοιεν Ἕλληνες φεύγοντες, διὰ τὸ ἡττῆσθαι, ἐς τὰς πατρίδας.

Θῆτα, θεῶν ἀγορὴ, Τρώων κράτος, Ἕκτορος εὖχος.

ἨΩΣ μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος,
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον·
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τόγε, μήτε τις ἄρσην,
πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ' ἅμα πάντες
αἰνεῖτ'· ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσι,

4. vulg. θεοὶ δ' ἅμα. 6. ὄφρ' Fείπω. leg. ὡς. 8. ἐμὸν Fέπος. 9. τάδε Fέργα.

1—40. Die orto, concilio coacto, diis interdicit Jupiter, ne in pugnam prodeant. Ceterum nunc ille aperte solvit Thetidi promissa, dum Trojanorum caussam bello reddit superiorem, ut Achillis desiderium Achivos, et pœnitentia injuriæ ei illatæ Agamemnonem incessat. cf. ad A. 5. Nam quæ adhuc narrata sunt, partim continebantur in fortuna belli utrinque tentata, qua, aliquamdiu incerta et varia, Trojani tandem sub urbis mœnia se recipere fuerant coacti, partim valebant ad narrationem variandam pugnis singularibus, altera Paridis et Menelai, et, perjurio Trojanorum armis iterum sumtis, altera Hectoris et Ajacis.

3. Non tam in summo cacumine concio fit, sed dictum omnino pro ἐν τῇ ἄκρᾳ, in monte Olympo. Aliter A. 499. ubi in summo vertice a ceteris remotus sedet Jupiter.—4. θεοὶ δ' ὑπήκουον πάντες l. pro ἤκουον l. referendum ad prius, dii obsequuti sunt ut convocati convenirent.

5—27. Oratio per se majestate Jovis digna, minarum plena, ad antiquos mythos et priscos poetas comparata. Mirum, in ea id ipsum non diserte exponi, quod Jupiter volebat: "ut interdiceret diis ab auxilio Trojanis Achivisve ferendo; eo quidem cum consilio, ut res Trojanorum fieret superior πρὸς τὸ τιμᾶσθαι τὸν Ἀχιλλέα." Memorantur tantum ea, quæ ad eminentiores Jovis inter deos vires, quibus alios cogere posset, spectare poterant; quorsum autem memorentur, colligimus solummodo et suspicamur ex ipso carmine.

7. μήτε τις οὖν, initio dicendorum, ut alias γὰρ, pro δή.—8. διακέρσαι ἐμὸν ἔπος. διακόψαι, ἀνατρέψαι, παραβῆναι. Il. Π. 120. γνῶ δ' Αἴας—ὅ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει Ζεύς.—9. ἀλλὰ συναινεῖτε ἐμοὶ, mecum in unum consulite. ἐς μίαν βουλεύειν B. 379.—10. τάδε ἔργα. τοῦτο τὸ πρᾶγμα. antea ἔπος. hoc quod volo.—10, 11. Jungo ἐθέλοντα ἐλθόντα ἀρήγειν. Nam θέλων ἔρχεσθαι aliquis dicitur, ut ἑκών. et ἔρχεται ἀρήγειν.

1. Ἠώς.] Ἡ ἡμέρα. Σημαίνει δὲ πολλά. ὁτὲ μὲν τὸ κατάστημα τῆς ἡμέρας. ὡς ἔχει ἐνταῦθα. ὁτὲ δὲ τὴν σωματικὴν θεόν. ὡς ἔχει ἐπὶ τοῦ, Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων. ὁτὲ δὲ τὸ ἀπὸ ἀνατολῆς ἕως μεσημβρίας τοῦ ἡλίου διάστημα. ὡς ἐν τῷ, Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ. ὁτὲ δὲ τὸ νυκτὸς καὶ ἡμέρας διάστημα. ὡς ἐν τῷ, Ἠὼς δέ μοι ἐστὶν Ἥδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα. Κροκόπεπλος.] Κροκωτὸν ἱμάτιον ἔχουσα. κροκοείμων, καὶ διαυγής. Ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν ἀνατολὴν χροιᾶς τοῦ ἡλίου γιγνομένης ἐρυθρᾶς. Τοῦτο δὲ εἶπεν ὡς ἐπὶ σωματοειδοῦς θεᾶς ποιούμενος τὸν λόγον. Ἐκίδνατο.] Ἐσκεδάννυτο, ἐσκορπίζετο. Πᾶσαν ἐπ' αἶαν.] Ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. 2. Τερπικέραυνος.] Ὁ τερπόμενος τοῖς κεραυνοῖς. Ἢ, ὁ τρέπων τοὺς ἐναντίους κεραυνοῖς. τοῦτ' ἔστι, καταγωνιζόμενος. 3. Ἀκροτάτῃ κορυφῇ.] Τῇ ἀκρωρείᾳ. Πολυδειράδος.] Πολλὰς ἀνατάσεις ἔχοντος, καὶ ἐξοχάς. 4. Αὐτὸς δέ σφιν.] Αὐτὸς δὲ αὐτοῖς. 8. Διακέρσαι.] Διακόψαι, ἀνατρέψαι. 9. Αἰνεῖτε.] Συγκατατίθεσθε. Τελευτήσω.] Εἰς τέλος ἄξω, πληρώσω.

πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδὸς,
τόσσον ἔνερθ' Ἀΐδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·
γνώσετ' ἔπειθ', ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων.
εἰ δ' ἄγε, πειρήσασθε θεοὶ, ἵνα εἴδετε πάντες,
σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες,
πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι·

16. Ἀϝίδεω. 18. ἵνα ϝείδετε.

Similis locus B. 391, 392.—12. *οὐ κατὰ κόσμον. ἀκόσμως*, cum magno dedecore. fœde. redibit: si cum *ἐλεύσεται, ἀνελεύσεται*, junxeris; vel *πληγεὶς ἀκόσμως*, præter modum, diris modis. ita fulmine percussus a me erit. Sup. B. 264. *πεπληγὼς—ἀεικέσσι πληγῇσι.* Nam fulmine coercet et castigat deos Jupiter. inf. 455. et 405. O. 117. cf. ad Apollod. I. 2, 1.—13. sq. petita sunt a pœna Titanibus inflicta: cum percussi fulminibus in Tartarum fuere detrusi: de quo v. Hesiodi Theog. 717. sq. etsi nolim omnia ex eo in Homerum transferri; non enim versamur in systemate philosophico; nec ipsa Homerica ubique sibi constant et inter se conveniunt, e quibus hæc illustranda sunt: inf. 478—481. Ξ. 203, 4. 274. 9. E. 898. Satis est tenere: in extremo Occidente Noctis esse sedes; ibidem Haden, et Aditum ad inferos, seu Orcum; infra Haden immenso intervallo esse Tartarum, barathrum vatissimum, in quo ornando diversorum poetarum laciniæ insertæ sunt Theogoniæ 722. sq. 740. sq. Credita est terra esse in medio posita; supra eam *ἀὴρ*, et supra aerem *αἰθήρ*. infra terram *Ἅδης* et subter hunc *Τάρταρος*.—19. Somnia de *Catena* hac *Homerica* ingeniis seriorum relinquenda sunt; nunc in poeta antiquiore versamur, in quo nihil aliud deprehendimus, quam rudiorem aliquam notionem positus elementorum, quæ appellamus, ut cælo subsit aer, aeri terra et mare, utque ea apta inter se et nexa sint, ita ut a Jove in cælo quasi manu, catenæ more, teneantur, facile animadvertas. Cosmogoniis hæc locum fecisse, per se patet: quæ a rudioribus ortæ ad subtiliora sunt progres-

12. Οὐ κατὰ κόσμον.] Οὐ κατὰ τὸ πρέπον, οὐκ ἐν τάξει. 13. Ἤ μιν.] Ἢ αὐτόν. Ἑλών.] Λαβών. Τάρταρον.] Τὸ ὑπὸ τὴν γῆν ἐσκοτισμένον μέρος κατώτατον τοῦ ᾅδου, καὶ ἐν βαθυτάτῳ κείμενον τόπῳ. Ἢ τὸν χαλεπὸν καὶ δυσχερῆ λέγει. Ὠνόμασται δὲ διὰ τὸ ἐκτεταράχθαι καὶ συγκεχῦσθαι ἐν αὐτῷ πάντα. Οἱ δὲ τὸ ἀφώτιστον μέρος τῆς οἰκουμένης ἀπεδέξαντο. Ἠερόεντα.] Τὸν ὁμιχλώδη, καὶ σκοτεινόν. 14. Τῆλε.] Πόῤῥω. Βάθιστον.] Βαθύτατον. Βέρεθρον.] Βάθος. 15. Σιδήρειαι.] Σιδηραῖ. Χάλκεος οὐδός.] Χαλκῆ εἴσοδος, ἢ ἡ σκληρὰ καὶ ἰσχυρά. 16. Τόσσον ἔνερθ' ἀΐδεω.] Κατωτάτω τοῦ ᾅδου. Τοσοῦτόν φησι τὸν τάρταρον ἀφεστᾶναι τοῦ ᾅδου, ὅσον ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς. Διὰ δὲ τούτου σφαιροειδῆ τὸν κόσμον συνίστησι, κέντρου λόγον ἐπέχουσαν εἰσάγων τὴν γῆν, καὶ τὰς ἀπ' αὐτῆς ἐκβαλλομένας εὐθείας εἰς ἑκάτερα τὰ πέρατα ἴσας λέγων εἶναι. Τόσσον ἔνερθ' ἀΐδεω.] Ὡς τὰ οὐράνια τρία διαστήματα ἔχει, ἀέρα μέχρι νεφελῶν, εἶτα αἰθέρα μέχρι τῶν φαινομένων· οὕτω καὶ ἀπὸ γῆς εἰς ᾅδου, εἰς τάρταρον. Δῆλον δὲ, ὡς οὕτω σφαιροειδὴς ἡ γῆ. 17. Κάρτιστος.] Γενναιότατος, ἰσχυρός. 18. Πειρήσασθε.] Πεῖραν λάβετε. 19. Σειρὴν χρυσείην.] Ἅλυσιν. Χρυσῆν δὲ προσέθηκε, βουλόμενος τὸ πρᾶγμα ποιητικῶς δεῖξαι. Καὶ οἱ μὲν κυρίως οὕτως. οἱ δὲ ἀλληγορικῶς, τὸν ἥλιον. Σειρὴν ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες. καὶ τὰ ἑξῆς. Κατὰ τὸν μῦθον ὁ Ζεὺς ἑαυτὸν τάσσει ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ, ὃν κλήρῳ λαχὼν, στοιχεῖον εἶχε· τοὺς δὲ λοιποὺς θεοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς αὐτῆς κοινῆς ὑπαρχούσης, ὥστε αὐτὸν καθελκυσθῆναι ὑπ' αὐτῶν. Ἐξ οὐρανόθεν.] Περισσὸν τὸ ἐξ. 20. Ἐξάπτεσθε.]

ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε·
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ', αὐτῇ τε θαλάσσῃ·
σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο
δησαίμην· τὰ δὲ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο.
τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἴμ' ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', ὡς σὺ κελεύεις.
βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,

21. οὐκ ἂν Ϝερύσαιτ'. 23. ἐθέλοιμι Ϝερύσσαι. 24. Ϝερύσαιμ'. 29. vulg. ἀγόρευεν. 30. μετέϜειπε. 32. Ϝίδμεν. 35. vulg. εἰ σύ.

sæ.—22. μήστωρ' ad prudentiam spectare, jam monitum, ut H. 366.—23. πρόφρων ἐθέλοιμι si libuerit sic facere. ut ἑκὼν adjici solet.—25. περὶ ῥίον Οὐλύμποιο iterum montem memorat, sua cacumina habentem; et nunc quidem de extrema aliqua parte prominente loquitur, unde prospectus in terram esset, ut demitti posset ac revinciri catena. E rudioribus ætatibus hæc repetiisse videtur poeta. Meminit autem montis, cum consessus deorum in monte factus esset, vs. 3.—29. μῦθον ἀγασσάμενοι percussi his dictis ac perculsi. cf. ad H. 41. κρατερῶς ἀγόρευσεν. de minis. Sic κρατερὰς ἐνιπὰς alibi dixit. Et A. 25. κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.—32. σθένος οὐκ ἐπιεικτὸν. quod non εἴκει, cedit, active, h. e. invictum. ut jam E. 892.—34. οἶτον ἀναπλήσαντες subeuntes, tolerantes. ut O. 132. κακὰ πολλά. Ductum ab altero: *explere fatum*, ἀναπλή-

Ἐξαρτᾶσθε, ἐπιλαμβάνεσθε. 21. Οὐκ ἂν ἐρύσητε.] Οὐκ ἂν ἑλκύσητε. 22. Ὕπατον.] Μέγιστον, βασιλέα. Μήστωρα.] Ἱκανὸν ἐργάσασθαι. βουλευτικόν. 23. Πρόφρων.] Μετὰ προθυμίας. 24. Αὐτῇ κε γαίῃ.] Σὺν αὐτῇ τῇ γῇ. σὺν τοῖς ἀνθρώποις. Ἐρύσαιμι.] Ἑλκύσαιμι. 25. Σειρὴν μέν κεν ἔπειτα.] Ἐνταῦθα οἱ μέν φασι τὸν Ὅμηρον αἰνίττεσθαι μοναρχίαν, καὶ δηλοῦν, ὡς ἑνὸς ἐξῆπται τὰ πάντα. Οἱ δὲ ζητοῦσι, πῶς πάντων περιγίνεται ὁ Ζεὺς, ὁ ὑπὸ τριῶν μόνων δεθεὶς, καθά φησιν ἐν τῇ ᾱ. Ῥητέον οὖν, ὅτι ἐκεῖ μὲν ἐπιβουλῆς ἡ ἰσχύς· ἐνταῦθα δὲ ἐκ τοῦ φανεροῦ τὸ κρατεῖν. Περὶ ῥίον.] Περὶ τὸ ἄκρον. Ἢ, ῥίον, ἀπὸ τοῦ περιῤῥεῖσθαι τοῖς ὄμβροις. 26. Δησαίμην.] Δήσαιμι. Μετήορα.] Μετέωρα. ἐφ' ὕψους. 27. Περί τ' εἰμί.] Διαφέρω τῇ δυνάμει. 29. Ἀγασσάμενοι.] Θαυμάσαντες. Κρατερῶς.] Ἰσχυρῶς, ἀποτόμως. 31. Ὦ πάτερ ἡμέτερε.] Αἱ τοιαῦται προσφωνήσεις σημαίνουσι, τὴν Ἀθηνᾶν ἐκ μόνου Διὸς γεγεννῆσθαι. Καὶ γὰρ οὔτε Ὅμηρος, οὔτε Ἡσίοδος, μητέρα αὐτῆς παραδίδωσιν. Ὕπατε κρειόντων.] Βασιλεῦ βασιλέων. 32. Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς.] Σαφῶς ἤδη καὶ ἡμεῖς. Ἴδμεν.] Οἴδαμεν. Ὅτι τοι.] Ὅτι σοι. ὁπόσον σοι. Σθένος.] Δύναμις. Οὐκ ἐπιεικτόν.] Οὐκ εὐσυγχώρητον. ἀνύπεικτον. 33. Ὀλοφυρόμεθα.] Λυπούμεθα, θρηνοῦμεν. 34. Οἶτον.] Μόρον, θάνατον. Ἀναπλήσαντες.] Ἀναπληρώσαντες. 35. Ἀφεξόμεθα.] Παυσόμεθα. 36. Ὑποθησόμεθα.] Ὑποδείξωμεν, συμβουλεύσωμεν.

ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
  Τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ
πρόφρονι μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.
  Ὣς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω
ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσι κομόωντε.
χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροῒ, γέντο δ' ἱμάσθλην
χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου,
μάστιξε δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ἴδην δ' ἵκανε πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυήεις.

41. Ϝειπών. 42. χρυσέῃσι Ϝεθείρῃσι. 44. ἑϜοῦ. vulg. ἐπιβήσατο. 45. ἀϜέκοντε. vulg. ἄκοντε. 48. δέ Ϝοι.

θειν τὴν μοῖραν. Δ. 170. ὄλωνταί κεν, peribunt.—37. ὀδυσσαμένοιο τεοῖο. ὀργιζομένου σου. Saltem grammatice scribendum τεεῖο. ex σέο. σεῖο. σεεῖο. ut in Apollonio ἑεῖο corruptum in ἑοῖο I. 1032. et al. Verum Alexandrini in hoc trepidarunt.—40. οὔ νύ τι θυμῷ πρόφρονι μυθέομαι. non infesto animo hæc loquor. E contexto et nexu.—His dictis Jupiter consilium solvit, et Olympum relinquit; at dii in Olympo remanent. Itaque in seqq. deos sedentes in Olympo memorari videbimus, Junonem 199. sq. et Ξ. 153. 4. Martem N. 524. deos ceteros omnes Λ. 75. sq.

41—54. Jupiter profectus ex Olympo in Ida considet, ut inde pugnam prospiciat. De Jove curru vecto locus classicus—χαλκόποδε refertur ad *robur* pedum; ut in tot aliis similibus per omnem antiquitatem mythicam. Vide vel Apollodor. Ind. et Koepp. ad h. l. Schol. br. et Eustath. ad N. 23. modo στερεόποδας modo ἠχόποδας facit. Servavit hoc epitheton poetarum usus, cum tragicorum tum aliorum. χαλκόπους Ἐριννὺς est apud Sophocl. El. 491. et sic al.—τιτύσκετο, proprie ἔτεινεν, intendit; nunc *junxit* funibus *intentis*, et, ut ipsi intenderentur in cursum.—43. χρυσὸν, arma aurea, loricam cum clipeo; etsi χιτὼν subesse debebat loricæ, de quo E. 736.—γέντο δ' ἱμάσθλην. ex ἕντο, ab ἕω, unde ἕλω. idemque ἕνω. λαμβάνω. 47. Idam μητέρα θηρῶν. Vides antiqui sermonis vestigia. In eo autem, quod *locus sacer* et *ara Jovis* in Ida fuit, fingendi sedem Jovis in Ida tanto major fuit opportunitas.—Quid sit, quod πολυπίδακα appellat, patebit ex numero amnium in eo scaturientium M. 20. sq. add. Strab.

Ὀνήσει.] Ὠφελήσει. 37. Ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.] Ὀργισθέντος σου. 39. Τριτογένεια.] Ὅμηρος μὲν, τὴν τὸ τρεῖν καὶ εὐλαβεῖσθαι γεννῶσαν τοῖς ἀνθρώποις. πολεμικὴ γὰρ ἡ θεός. Οἱ δὲ νεώτεροι, τὴν παρὰ τῷ Τρίτωνι ποταμῷ γεννηθεῖσαν. ὅς ἐστι τῆς Λιβύης. 40. Πρόφρονι.] Τῷ ἐκ φρονήσεως, καὶ διαθέσεως. Μυθέομαι.] Λέγω. Ἤπιος.] Πρᾶος, προσηνής. 41. Τιτύσκετο.] Ὑπεζεύγνυε τῷ ἅρματι. ἡτοίμαζε. Χαλκόποδας.] Στερεόποδας. 42. Ὠκυπέτα.] Ὠκυπέτας, ταχεῖς. τοῦτ' ἔστι, τρέχοντας. ὑπερβολικῶς. Ἐθείρῃσι.] Κόμαις, ταῖς ἐξ ἔθους ἐπιμελείας ἀξιουμέναις θριξίν. 43. Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνεν.] Ἀντὶ τοῦ, χρυσῆν πανοπλίαν ἐνεδύσατο. Γέντο.] Ἔλαβεν. Ἱμάσθλην.] Μάστιγα. 46. Μεσσηγύς.] Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. ὅ ἐστι, δι' ἀέρος. 47. Πολυπίδακα.] Πολλὰς πηγὰς ἔχουσαν. κάθυγρον. Μητέρα θηρῶν.] Πολλὰ θηρία ἔχουσαν. θηροτρόφον. 48. Γάργαρον.] Τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἴδης. Ἤτοι ἀπὸ τοῦ γαργαρίζειν καὶ ἀναδιδόναι τὰ ὕδατα. Ἢ ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν γαργαρεῶνος, τῆς λεγομένης σταφυλῆς. Καὶ γὰρ ἡ σταφυλὴ ἀπὸ παχέος εἰς λεπτὸν καὶ ὀξὺ λήγει. Τρία δέ εἰσιν ἀκρωτήρια τῆς Ἴδης· Λεκτὸν, Γάργαρον,

ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
λύσας ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὁπλίζοντο
παυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὧς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
πεζοί θ', ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἐνθάδ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,

55. vulg. δ' αὖ ἑτέρωθεν et ὡπλίζοντο.

XIII. p. 874. B.—51. κύδεϊ γαίων. *exultabundus:* elato ore et animo. Quod v. 52. Jupiter adspectu urbis et classis delectatur, spectat eo, quod gaudere solet pugna, robore, cæde virorum: ut H. 61. et al. adde Φ. 389, 390.

53—59. Prodeunt ad pugnam utrinque copiæ.—55. ἀνὰ πτόλιν· nam in urbem, partim saltem, se receperant: v. sup. ad H. 370. 380.—57. χρειοῖ ἀναγκαίῃ, pro ἀνάγκῃ. —58. πᾶσαι πύλαι. non *omnes:* etsi plures Trojæ portæ apud seriores memorantur; Homerus memorat unam portam *Scæam,* quæ adversus Achivos ducit; sollenne autem ei est dicere πύλας· non πύλην, etsi de una porta; sunt enim *fores;* ut jam B. 809. vidimus. est adeo: *porta quanta quanta erat* est aperta.

60—74. Initur pugna primo fortuna utrinque pari: post meridiem Achivorum fortuna inclinata. Locus est inter nobilissimos, oratione rerum vim et terrorem æquante; quem etiam Xenophon ante oculos habuisse putatur Hellen. IV. 3, 12.—Videtur apodosis statim sequi in 61. σύν ῥ' ἔβαλον.—62. ἀσπίδες ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, clipei pugnantium clipeis adversis illisi. Sed totum locum jam legeramus Δ. 446—451. —66, 67. Usque ad medium diem pugnatum est utrinque acriter et æqua fortuna. ἱερὸν ἦμαρ *almus dies.* est ornans epitheton. Sic κνέφας ἱερὸν, alma nox.

Φαλάκρη. Τέμενος.] Τόπος ἱερὸς, εἰς τιμὴν ἀποτετμημένος. Θυήεις.] Ἐφ' οὗ θύουσιν. ἢ, τεθυμιαμένος. 50. Ἠέρα.] Ἀορασίαν, σκότος. Ἔχευε.] Περιέχεεν, ἔβαλε. 54. Ῥίμφα.] Ταχέως. Ἀπὸ δ' αὐτοῦ.] Ἀπὸ δὲ τούτου. 56. Παυρότεροι.] Ὀλιγότεροι. Καὶ ὥς.] Καὶ ὅμως. 57. Χρειοῖ ἀναγκαίῃ.] Διὰ χρείαν, ἀνάγκην ἐπιφέρουσαν, καὶ ἐπείγουσαν. Πρό τε παίδων.] Ἀντὶ τοῦ, καὶ ὑπὲρ τέκνων. 58. Ὠΐγνυντο.] Ἀνεῴγνυντο. Ἐκ δ' ἔσσυτο.] Ἐξῄει δέ. 60. Ἕνα.] Τὸν αὐτόν. Ξυνιόντες.] Συνερχόμενοι ὁμοῦ. 63. Ἔπληντο.] Ἐπλησίαζον, ἤγγιζον. 66. Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν.] Νῦν, τὸ ἑωθινὸν κατάστημα ἕως μεσημβρίας. Ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ.] Αὔξησιν ἐλάμβανεν ἡ ἡμέρα. ὅ ἐστιν, ἕως οὗ ὑψοῦτο

τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πῖπτε δὲ λαός·
ἦμος δ' Ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα,
ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
ἕλκε δὲ μέσσα λαβών, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν.
αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ἑζέσθην· Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
Αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ
ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ ἰδόντες
θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.

76. οἱ δὲ ϝιδόντες.

68. sq. Splendide adornata oratio; "at meridie res Trojanorum superior facta est, "Jovis numine." ἀμφιβεβήκει. de cursu Solis per medium cælum accipiendum; ut ad oculorum sensum Sol cælum trajicere, ascendere dicitur, inprimis curru vectus. Sequitur multis sermonibus celebratus mythus Jovis fata librantis lancibus: rem cogitatione comprehensam ad actum sensibus obvium et notabilem revocans. Declaratur id, quod vulgari sermone dicimus *pensitare, expendere, deliberare.* Revocandum autem in animum Jovem fata non pro lubitu constituere, sed jam constituta exquirere et examinare. Itaque ei erat expendendum, quorsum fata spectarent, tumque assignare.—70. δύο κῆρε θανάτοιο· ut experiatur, utri nunc exercitui, exitium fatale, τὸ ἡττᾶσθαι, instet; adeoque *pondus gravius fati* subsidit ei, cui intereundum est. Alter locus huic similis est Il. X. 209. sq. de Achille et Hectore; expressus a Virgilio Æn. XII. 725. sq.—ἕλκε vs. 72. ἐτίταινε. ἔτεινε τὰ τάλαντα, lances, λαβὼν κατὰ τὸ μέσον. αἴσιμον ἦμαρ et κῆρες Ἀχαιῶν idem declarant: et pro κὴρ nunc in plurali αἱ κῆρες Ἀχαιῶν.—ἐπὶ χθονὶ ἑζέσθην, potenter de lance valde depressa; (gravius tamen altero loco X. 213. ᾤχετο δ' εἰς Ἀΐδαο.) et res omnino ἐναργὴς pro simplici: Jupiter re deliberata constituit, Achivis cladem inferri, Achivos vinci et fugari clade accepta. Dualis junctus cum plurali ἄερθεν.

75—129. Fugiunt Achivi, et ipsi principes; Nestor, uno ex equis sauciato, Diomedis virtute e discrimine servatur: qui, eo in suum currum recepto, ferit Eniopeum, Hectoris aurigam; Hector pro eo Archeptolemum sibi aurigam adjungit.

75—79. Describitur τέρας omen, augurium: repentinum et grave fulmen. Jupiter e decreto suo in fugam Achivos conjicit fulminibus conterritos. Accommodatum hoc, cum Jupiter in Ida sederet 51. ex Ida autem graves sæpe procellæ concitantur: v. sup. ad H. 478. fulmina autem jacta esse puta ex adverso Achivorum, ita ut in eorum acie et castris caderent. Clarke etiam hoc conjectando addit, sereno forte tonuisse. ut Od. Υ. 114, 115. Ita ne fortissimi quidem restiterunt. Describit δαιμονίαν φυγήν· ἐν γὰρ δαιμονίοις φόβοις φεύγοντι καὶ παῖδες θεῶν. Pindar. N. IX. 63.

ὁ ἥλιος ὁ τὴν ἡμέραν ποιῶν. 67. Τόφρα.] Ἕως τότε. Βέλεα.] Βέλη. Πᾶν τὸ ἀπὸ διαστήματος πεμπόμενον, βέλος καλεῖται. Ἥπτετο.] Καθήπτετο. 68. Ἦμος.] Ἡνίκα, ὅτε. Μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει.] Περὶ τὸν οὐρανόν. ὅ ἐστιν, ἐν μεσουρανήσει. 69. Ἐτίταινεν.] Ἔτεινεν, εἷλκε. Τάλαντα.] Λέγει δὲ τὴν τοῦ Διὸς διάνοιαν. 70. Τανηλεγέος.] Μακροκοιμήτου. ἤ, μακρὰν ἀφροντισίαν παρέχοντος. 72. Ῥέπε.] Κατέῤῥεπε, κατεβάρει, καθείλκετο. Αἴσιμον ἦμαρ.] Εἱμαρμένη ἡμέρα, καὶ πεπρωμένη. 73. Κῆρες.] Νῦν, μοῖραι. 74. Ἑζέσθην.] Κατεπαύθησαν, ἱδρύνθησαν. Ἄερθεν.] Ἤρθησαν, ἠνεώχθησαν. 75. Ἔκτυπεν.] Ἐκτύπησεν, ἐβρόντισε. Δαιόμενον σέλας.] Τὸ καιόμενον καὶ κεραύνιον πῦρ. Οἱ δὲ, τὴν ἀστραπήν. 77. Θάμβησαν.] Ἐξεπλάγησαν, ἐφοβήθησαν. Χλωρὸν δέος.]

ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὔτ' Ἀγαμέμνων,
οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρηος.
Νέστωρ δ' οἶος ἔμιμνε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
οὔτι ἑκὼν, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο· τὸν βάλεν ἰῷ
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
ἄκρην κὰκ κορυφὴν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
ἀλγήσας δ' ἀνεπᾶλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ,
σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε, κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνε
φασγάνῳ ἀΐσσων, τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
ἦλθον ἀν' ἰωχμὸν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
Ἕκτορα· καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐποτρύνων Ὀδυσῆα·

81. οὔτι Ϝεκών. 83. vulg. κακκορυφήν. 85. vulg. ἀνέπαλτο.
87. Leg. ὄφρα γέρων. 90. ἔνθα γέρων.

80. Nestor Γερήνιος. v. B. 336.—ἵππος ἐτείρετο, scilicet παρήορος equus funalis viribus deficiebat, utpote vulneratus: Apparet enim ex vs. 87. Nestorem usum habuisse adjungendi equis jugalibus tertium funalem σειραῖον, ut is, altero forte cæso, in ejus locum succederet.—85. Præ dolore equus exiliit, ἀνεπᾶλτο. (ἧλτο, ἆλτο, ab ἅλλομαι) quod Virgilius præclare reddidit: *quo sonipes ictu furit* arduus, altaque jactat *vulneris impatiens* erecto pectore crura, Æn. XI. 638, 9. et lib. X. 892. *Tollit se arrectum sonipes* etc. βέλος γὰρ ἐνέδυ εἰς ἐγκέφαλον.—86. συνετάραξε τοὺς ἵππους ex 87. apparet, equum qui vulnus acceperat, παρήορον fuisse, qui equis duobus jugatis loro adjunctus erat. σειραῖος.—κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ putandus est equus præceps ruisse et ex fronte excutere voluisse telum.—τὰς παρηορίας sc. ἡνίας.

91. Intervenit commode Diomedes ad servandum Nestorem.—95. (δέδοικα) μήτις

Ὁ χλωροποιὸς φόβος. 78. Οὐκ ἔτλη.] Οὐκ ἐκαρτέρησεν, οὐχ ὑπέμεινε. 79. Μενέτην.] Ἔμειναν. δυϊκῶς. 80. Οἶος.] Μόνος. Οὖρος.] Φύλαξ. 81. Οὔτι ἑκών.] Οὐχ ἑκουσίᾳ γνώμῃ. οὐ βουλῇ. Ἐτείρετο.] Κατεπονεῖτο. 83. Ἄκρην κακκορυφήν.] Κατὰ τῆς κεφαλῆς. Πρῶται τρίχες.] Πρώτας τρίχας λέγει τὸ καλούμενον προκόμιον. 84. Ἐμπεφύασι.] Πεφύκασι. Μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.] Εὔκαιρον δὲ πρὸς θάνατόν ἐστι τοῖς ἵπποις τὸ μέρος τοῦτο, ἐπικίνδυνον ὄν. 85. Ἀνέπαλτο.] Ἀνεχαιτίσθη, ἀνήλατο. Βέλος δέ.] Ἀντὶ τοῦ, τὸ βέλος γάρ. Δῦ.] Ἔδυ, κατῆλθε. 86. Κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.] Περὶ τῷ σιδήρῳ τῶν ἐπισώτρων, ὅ ἐστι, τῶν κανθῶν.

87. Παρηορίας.] Τὰς τοῦ παρηόρου ἵππου ἡνίας, τὰς παραζεύξεις, ὅ ἐστι, τοὺς ἔξωθεν παρατεταμένους ἱμάντας. Ἀπέταμνεν.] Ἀπέκοπτεν. Δεινός ἐστιν Ὅμηρος, καὶ διὰ μιᾶς λέξεως ὅλον τὸν ἄνδρα σημαίνειν. Διὰ γὰρ τοῦ ἀπέτεμνε, τὴν ἀσθένειαν τοῦ γέροντος δηλοῖ, καὶ ἐντεῦθεν τὸ βραδὺ τῆς ἐνεργείας. Προσηκόντως οὖν ἐπὶ τοῦ πρεσβύτου ἐχρήσατο τῷ παρατατικῷ χρόνῳ, εἰπὼν τὸ ἀΐσσων. Ἐπὶ δὲ τοῦ νέου Αὐτομέδοντος τῷ συντελικῷ, εἰπὼν, ἄϊξε καὶ ἀπέκοψε, συντόμως τὸ πρᾶγμα ἐδήλωσεν. 88. Ἀΐσσων.] Ὁρμῶν, τέμνων. 89. Ἀν' ἰωχμόν.] Ἀνὰ τὸν θόρυβον, ὅ ἐστι, τὴν δίωξιν. Ἡνιόχον.] Τὸν ἐπιβάτην, τὸν δεσπότην. 91. Ὀξύ.] Ὀξέως. Ὄνομα ἔλαβεν ἀντὶ

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
πῆ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὣς, ἐν ὁμίλῳ;
μήτις τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ.
ἀλλὰ μέν', ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
ἀλλὰ παρήϊξε κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τυδείδης δ', αὐτός περ ἐὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη·
στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέροντος,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταὶ,
σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει·
ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι.
ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην μήστωρε φόβοιο.
τούτω μὲν θεράποντε κομείτων· τώδε δὲ νῶϊ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοις ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
εἴσεται, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν.

101. Ϝέπεα. 105. ὄφρα Ϝίδηαι. 108. vulg. μήστωρα. 111. Ϝείσεται.

τοι φεύγοντι ἐμπήξῃ δόρυ (ἐν) μεταφρένῳ. Eustathius supplet ὅρα, ἢ δείδιθι —104. χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει, *urget:* pro πάρεστί σοι. ἕπεται.—106. Τρώϊοι ἵπποι v. Il. E. 222. eos victo Ænea abegerat ibid. 323. sq.—διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι, διώκειν ἢ φεύγειν, διὰ πεδίου.—108. μήστωρε φόβοιο, quatenus equi illi fugabant obvios, ἐμήσαντο, ἐμηχανήσαντο τὴν φυγὴν τῶν πολεμίων. Jam E. 272. monitum.—111. δόρυ μαίνεται antiqua loquendi forma,

ἐπιῤῥήματος. 94. Πῆ.] Ποῦ. Μετὰ νῶτα βαλών.] Μεταβαλὼν τὰ νῶτα, καὶ τρέψας πρὸς τοὺς πολεμίους. 96. Ἀπώσομεν.] Ἀποδιώξωμεν. Ἄγριον.] Φρικτὸν, φοβερόν. 97. Οὐδ' ἐσάκουσεν.] Οὐδὲ ἤκουσεν. Ἐζήτηται δὲ, πότερον ἄρα οὐδ' ὅλως ἤκουσεν ὁ Ὀδυσσεὺς, ἢ οὐκ ἐπείσθη. Ῥητέον, ὅτι οἱ λέγοντες, ὅτι ἀκούσας οὐκ ἐπείσθη, δειλίαν κατηγοροῦσι τοῦ ἥρωος, ἀγνοοῦντες τὸ, οὐδ' ἐσάκουσεν. Οὐ γὰρ τὸ παρακοῦσαι, ἀλλὰ τὸ μὴ αἰσθέσθαι, τελείως δηλοῖ. Καὶ γὰρ οὐκ ἦν δειλὸς τῶν ἄλλων ἔσχατος φεύγων, καὶ τῇ βραδυτῆτι τὸ φιλοκίνδυνον ἐπιδεικνύμενος. 98. Παρήϊξε.] Παρέδραμεν. 99. Αὐτός περ ἐών.] Καίπερ μόνος ὤν. 102. Ἦ μάλα.] Ὄντως δή σε. Νέοι τείρουσι μαχηταί.] Νέοι καταπονοῦσι πολεμισταί. 103. Σὴ δὲ βίη λέλυται.] Ἐξησθένησέ σου ἡ δύναμις, καὶ παρείθη. Χαλεπόν.] Κακὸν, δεινόν. Ὀπάζει.] Κατόπιν διώκει, συνελαύνει. 104. Ἠπεδανός.] Ἀσθενὴς, ἢ ἄτεχνος. οἱονεὶ ἀπεδανὸς, ὁ μὴ δυνάμενος δι' ὑπερβολὴν ἀσθενείας ἐν τῷ πεδίῳ, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ἐδάφει, στῆναι. Ἔμπεδος γὰρ λέγεται, ὁ ἐν τῷ πεδίῳ δι' ἰσχὺν ἑστὼς βεβαίως. 105. Ἐπιβήσεο.] Ἐπίβηθι. 107. Κραιπνά.] Κραιπνῶς, ταχέως. Φέβεσθαι.] Φεύγειν. 108. Ἑλόμην.] Ἀφειλόμην, ἔλαβον. 109. Κομείτων.] Κομείτωσαν, θεραπευέτωσαν. Τώδε δέ.] Οὗτοι δὲ οἱ Διομήδους. 110. Ἰθύνομεν.] Ἐπ' εὐθείας ἐλαύνομεν. Ὄφρα καὶ Ἕκτωρ εἴσεται.] Ὅπως καὶ Ἕκτωρ μάθῃ. 111. Εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ

Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν ἔπειθ᾽ ἵππους θεράποντε κομείτην
ἴφθιμοι Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ.
τὼ δ᾽ εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην·
Νέστωρ δ᾽ ἐν χείρεσσι λάβ᾽ ἡνία φοινικόεντα,
μάστιξε δ᾽ ἵππους, τάχα δ᾽ Ἕκτορος ἄγχι γένοντο.
τοῦ δ᾽ ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός·
καὶ τοῦ μέν ῥ᾽ ἀφάμαρτεν· ὁ δ᾽ ἡνίοχον θεράποντα,
υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου, Ἠνιοπῆα,
ἵππων ἡνί᾽ ἔχοντα, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
ἤριπε δ᾽ ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ᾽ αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ᾽ αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
τὸν μὲν ἔπειτ᾽ εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
κεῖσθαι· ὁ δ᾽ ἡνίοχον μέθεπε θρασὺν, οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔτι δὴν
ἵππω δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασὺν, ὅν ῥα τόθ᾽ ἵππων
ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο.
καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον, ἠΰτε ἄρνες,

116. vulg. σιγαλόεντα. 122. δέ Ϝοι. 127. εὗρε Ϝιφιτίδην.
129. δέ Ϝοι. 130. ἀμήχανα Ϝέργα. 131. κατὰ Ϝίλιον, ἠΰτε Ϝάρνες.

a bellatore ad hastam re translata, cum vi celeriter motam: Similiter Π. 74. Οὐ γὰρ Τυδείδεω Διομήδεος ἐν παλάμησι μαίνεται ἐγχείη et ipsæ manus 244. ἤ οἱ τότε χεῖρες ἄαπτοι μαίνονται. Sic ἴθυσε μάχη Ζ. 2. recta tendebat.—114. Eurymedon, Nestoris auriga, inf. Λ. 619.

124. ἄχος πύκασε animum Hectoris *obumbravit*. περιεκάλυψεν, aurigæ cæsi caussa. iterum sic Ρ. 83. ut ibid 551. Athene nube.—126. μέθεπε. Proprie μεθέπειν est *immittere*, ut Ε. 329. vidimus; inde *insequi*, tum est *arcessere*, et h. l. eum, quem arcessas, *circumspicere*. Recte Schol. br. ἐπήει, ἐδίωκεν, ἐζήτει, hoc bene, nam sequitur εὗρεν.

130—159. Restituta jam a Diomede pugna, iterum fit fuga Achivorum, ipsiusque Diomedis, Jove tonante. cf. ad v. 75.

130. ἀμήχανα ἔργα. pro ἔργον, πρᾶγμά τι δεινὸν. χαλεπόν.—131. σήκασθεν ἂν *inclusi fuissent* urbe, tanquam in stabulo pecudes. cf. locum Il. Ε. 137. sq. ut jam antea se

μαίνεται.] Εἰ καὶ τὸ ἐμὸν δόρυ ἐνθουσιᾷ. 113. Νεστορέας.] Τὰς τοῦ Νέστορος. 114. Ἀγαπήνωρ.] Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἠνορέην, ἤγουν τὴν ἀνδρίαν. 119. Ἀφάμαρτεν.] Ἀπέτυχεν. 122. Ὑπερώησαν.] Ὑπεχώρησαν, παρωρμήθησαν. 124. Πύκασε.] Περιεκάλυψεν, ἐσκέπασε. 126. Μέθεπεν.] Ἐπῄει, ἐδίωκεν, ἐζήτει. 127. Δευέσθην.] Ἐνδεεῖς ἦσαν. Σημάντορος.] Τοῦ ἡνιοχήσοντος. 129. Ἐπέβησεν.] Ἐπιβῆναι ἐποίησε. 130. Λοιγός.] Ὄλεθρος. Ἀμήχανα.] Πρὸς ἃ οὐκ ἄν τις σχοίη μηχανὴν εὑρεῖν. ἐξ οὗ, δεινὰ, καὶ χαλεπά. 131. Σήκασθεν.] Ὡς εἰς σηκὸν κατεκλείσθησαν. Σηκὸς δὲ εἴρηται οἱονεὶ ἱστηκός τις ὤν· ἀπὸ τοῦ, ἵστασθαι αὐτοῦ τὰ θρέμματα. Ἔνθεν καὶ οἱ νεώτεροι τῶν ποιητῶν σηκὸν λέγουσι τὸν

εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν, ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνὸν,
κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε·
δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο·
τὼ δ' ἵππω δείσαντε καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφι·
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα·
δεῖσε δ' ὅγ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπε·
Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
ἦ οὐ γιγνώσκεις, ὅ τοι ἐκ Διὸς οὐχ' ἕπετ' ἀλκή;
νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει
σήμερον, ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσι,
δώσει· ἀνὴρ δέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσαιτο,
οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος· ἐπεὶ πολὺ φέρτερός ἐστι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει, ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος ἵκετο νῆας.
ὥς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
ὤμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες.
εἴπερ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,

137. vulg. φύγεν. 138. προσέϝειπε. 144. vulg. φέρτατος. 146. ἔϝειπες. 152. ἔϝειπες.

Achillis metu intra mœnia continuerant: cf. E. 789. sq.—133. ἀφῆκε καὶ καθῆκε κεραυνὸν, emisit et immisit.—136. equi consternati sunt. πτῶ. πτῆμι, idem quod πτήσσω.—139. φόβονδ' ἄγε verte equos in fugam.—140. ἀλκή. οὐ πάρεστί σοι ἡ νίκη. melius quam Schol. ἡ βοήθεια καὶ ἀλέξησις—143. Διὸς νόον εἰρύσαιτο *voluntatem Jovis nemo reprimet, retardabit*, etsi *fortissimus*. ῥύεσθαι, ἐρύεσθαι, φυλάσσειν. βιάζεσθαι. κατασχεῖν. ἐρύκειν.—150. ἀπειλήσει. καυχήσεται. κομπάσει.

ναόν· ἀπὸ τοῦ, ἵστασθαι ἐν αὐτῷ τὰ ἀγάλματα. 133. Ἀργῆτα.] Λαμπρόν. 135. Θεείου.] Θείου. Προσληπτέον δὲ, κεραυνοῦ. Ὅπου γὰρ ἂν κεραυνὸς πέσῃ, ὡς θεῖον ὄζει ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ. 136. Καταπτήτην.] Κατέπτηξαν, ἐφοβήθησαν. 137. Σιγαλόεντα.] Ἀνθηρὰ, λαμπρά. 139. Φόβονδ' ἔχε.] Εἰς φυγὴν ἔλαυνε. 140. Ἀλκή.] Νῦν, ἀλέξησις, καὶ βοήθεια. 141. Ὀπάζει.] Περιποιεῖ, παρέχει. 143. Εἰρύσσαιτο.] Κατάσχῃ, κρατήσειε. 149. Φοβεύμενος.] Διωκόμενος, φεύγων. 150. Ἀπειλήσει.] Καυχήσεται, κομπάσει. Σημαίνει δὲ ἡ λέξις πλείονα. ἐπὶ καυχήσεως μὲν, ὡς νῦν. ἐπὶ δ' εὐχῆς, ὡς ἐν ἐκείνοις, Οὐδ' ἠπείλησεν ἄνακτι. ἐπὶ δὲ ὀργῆς, ὡς ἐν τῷ, Ἠπείλει κἀκεῖνος ἐναντίβιον πολεμίζων Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι. Τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] Πρότερον θάνοι-

καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας.
Ὣς ἄρα φωνήσας φύγαδε τράπε μώνυχας ἵππους,
αὖτις ἀν' ἰωχμόν. ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Τυδείδη, πέρι μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
ἕδρῃ τε, κρέασί τ' ἠδὲ πλείοις δεπάεσσι·
νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο.
ἔῤῥε, κακὴ γλήνη, ἐπεὶ οὐκ, εἴξαντος ἐμεῖο,
πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δώσω.
Ὣς φάτο· Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
ἵππους τε στρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητιέτα Ζεύς,
σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.

157. vulg. φύγαδ' ἔτραπε. 159. Ϝηχῇ. 162. vulg. κρέασίν τε ἰδέ. 163 vulg. ἀντετέτυξο. 164. Ϝέῤῥε—οὐ, Ϝείξαντος.

160—183. Successu elatus Hector, Diomedem conviciis increpat, et jactabundus hortatur suas copias ad expugnanda Achivorum castra. Oratio ferociæ stolidæ plena.

162. Nota nunc res: honorum ac præmiorum, quibus ornaretur is, qui virtute alios superabat, summam fuisse in προεδρίᾳ et epulis spectatam cf. Δ. 261. sq. M. 310.—163. Νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι *nunc te hoc honore privabunt.* γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο. pro ἐτέτυξο, ἐγένου ἀντὶ γυναικός.—γυναικὸς ἀντάξιος γέγονας. Schol. br. mulieris loco es habendus—164. γλήνη. φθείρου, ἀσθενὴς κόρη. Schol. br. Hoc præstat inter cetera, quæ attulere interpretes.—δαίμονα δώσω. Supplent Schol. br. δαίμονα κακὸν, *malum fatum*; mortem; fere ut Romani, *letum*, *fatum*, *dare.*—197. Brevitate se commendat oratio: deliberavit apud se, conversisne quadrigis, Hectorem invaderet, an non invaderet: quod idem est ac: num fugeret.—171. σῆμα τιθεὶς, ποιούμενος. Patet, tonitru pro omine secundo Trojanos habere. Quæras, cur non æque Achivi? cur

μι. Ὅ ἐστι, γῆς χάσμα δεχθείη με. 156. Τάων.] Ὥντινων. Βάλες.] Κατέβαλες. 157. Φύγαδ' ἔτραπεν.] Εἰς φύγην ἔτρεψεν. 158. Ἀν' ἰωχμόν.] Κατὰ τὸ πλῆθος. 159. Στονόεντα.] Πολλῶν στεναγμῶν αἴτια. Χέοντο.] Ἐπέχεον, ὅ ἐστι, πυκνῶς καὶ ἀθρόως ἐπέχεον. 161. Τίον.] Ἐτίμων. 162. Ἕδρῃ.] Προεδρίᾳ, καθέδρᾳ. Πλείοις.] Πεπληρωμένοις, γέμουσι. 163. Γυναικὸς ἄρ' ἀντετέτυξο.] Ἀντὶ γυναικὸς ἐγένου. ἐπίσης γυναικὸς ἐτετίμησο. 164. Ἔῤῥε κακὴ γλήνη.] Φθείρου, ἀσθενὴς κόρη. ἢ κακὸν θέαμα. Γλήνη γὰρ καλεῖται ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ κόρη. Εἴξαντος.] Ὑποχωρήσαντος, φυγόντος. 165. Οὐδὲ γυναῖκας ἄξεις ἐν νήεσσιν.] Οὐδὲ τὰς ἡμετέρας γαμετὰς αἰχμαλώτους λαβὼν ἄξεις ταῖς ναυσί. 166. Πάρος τοι δαίμονα δώσω.] Προσληπτέον τὸ κακὸν, ἵν' ᾖ, πρότερον γάρ σοι κακὸν θάνατον καὶ κακὴν εἱμαρμένην δώσω. 170. Ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων.] Ἀπὸ τῶν τῆς Ἴδης ὀρῶν. Κτύπεν.] Ἤχησεν, ἐβρόντησε. 171. Τιθείς.] Παρέχων. Ἑτεραλκέα.] Ἑτεροκλινῆ. τὴν τοῖς ἐναντίοις ἀλκὴν καὶ

Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
γιγνώσκω δ', ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων
νίκην καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα.
νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο,
ἀβλήχρ', οὐδενόσωρα· τάδ' οὐ μένος ἀμὸν ἐρύξει·
ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσι γένωμαι,
μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω,
ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς
Ἀργείους παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένους ὑπὸ καπνῷ.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·
Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε,
νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,

178. vulg. ἀβλῆχρ'. 183. vulg. περί. 184. Ϝειπών.

his pro sinistro omine habendum erat? Lucem afferes ex superiore loco: vs. 75, 76. quia fulmina ab Ida tempestate orta versus littus in Achivos erant intenta et directa, adeoque infesta.—177. Affectus plena oratio pro vulgari: Οὗτοι τάδε τείχεα μηχανόωντο νηπίως etc. Erat res nova, nec antea visa, castrorum vallum, superiore die eductum. Debuit autem pugna jam nunc eo loco fieri, unde prospectus esset castrorum. cf. 213.—178. ἀβληχρὰ, vallum invalidum, quod nullum impetum adorientium sustenturum sit: οὐδενόσωρα, *nulla cura ac sollicitudine digna.* οὐδεμιᾶς ὥρας, φροντίδος, ἄξια.—179. In hoc eum falli, infra poeta docebit M. 49. sqq.—181. Antiqua loquendi forma: μνημοσύνη τις πυρὸς γενέσθω, ut alibi μνησώμεθα χάρμης. supra 174. ἀλκῆς, et alia similia, pro vulgari: faciamus, aggrediamur, adhibeamus, h. l. utamur. —183. ἀτυζομένους, ἐκπλαγέντας, mente perturbata perculsos, vi fumi, igni, ingruente.

184—197. Pro simplici facto, quod exspectabas, ut flagro illiso equos concitaret, alloquio hortatur eos Hector: novum hoc, nec tamen præter naturam et morem eorum qui cum jumentis versantur et iis utuntur. Sequutus est exemplum Virgilius in Mezentio Æn. X. 858. Quod, quæ paucis forte aliquis efferret equos compellando, id, tanquam poeta, ornavit Homerus, vix vitio vertas.

185. Quadrigis vectus Hector: præter omnem heroum morem; saltem uno ordine, ut duo sint jugales, reliqui duo παρήοροι.—187. Andromache Eetionis sup. Z. 395. Est autem in heroum vita matronarum munus, redeuntibus maritis equos curru

δύναμιν περιποιοῦσαν. 173. Ἀγχιμαχηταί.] Συστάδην καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς μαχόμενοι. 177. Μηχανόωντο.] Ἐμηχανήσαντο. 178. Ἀβλῆχρα.] Ἀσθενῆ. Οὐδενόσωρα.] Οὐδὲ μιᾶς φροντίδος ἄξια. Ἀπὸ τῶν ὡρῶν. Ὥρα γὰρ, ἡ φροντίς. Μένος ἀμόν.] Τὴν ἐμὴν δύναμιν. Δωρικῶς. Ἐρύξει.] Καθέξει, ἐπισχήσει. 179. Ῥέα.] Ῥᾳδίως, εὐκόλως. Ὑπερθορέονται.] Ὑπερπηδήσουσιν, ὑπεραλοῦνται. 181. Μνημοσύνη.] Ὑπόμνησις. 182. Ἐνιπρήσω.] Ἐμπρήσω, καύσω. 184. Ἐκέκλετο.] Ἐκέλευσε. 185. Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε.] Τὰ δύο μέρη τοῦ λόγου, ταῦτα ἐπίθετα τῶν ἵππων. Νοητέον δὲ, ὀνόματα κύρια, Ξάνθον, καὶ Λάμπον, ὡς τὸ δυϊκὸν, οὕτως ὀρθῶς ἐπιφέρεσθαι, Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον. 186. Κομιδήν.] Ἐπιμέλειαν, θεραπείαν. Ἀποτίνετον.]

ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
ἢ ἐμοὶ, ὅς πέρ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.
ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν
ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν·
αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιϊν Διομήδεος ἱπποδάμοιο,
δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην κεν Ἀχαιοὺς
αὐτονυχὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη,
σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον·

189. Ϝοῖνον. 190. ὅσπερ Ϝοί. 196. ἐϜελποίμην. vulg. ἂν pro κεν.
197. vulg. αὐτονυχεί. 198. πότνια Ϝήρη.

solvere; quod etiam in deorum vitam translatum videmus, v. c. in Apollon. IV. 1370. sq. Neptuni reducis equos solvit Amphitrite.—188. ὑμῖν προτέροις (pro πρότερον) παρέθηκεν ἢ ἐμοί.—189, 190. Quod tritico ac vino aluntur equi, saltem ex h. l. discitur: neque id, quia præter morem nostrum fit, nusquam factum argui potest. ὅτε θυμὸς ἀνώγοι non potest nisi de equis accipi; nec aliud est quam quoties pabulo opus habent, dici enim solet de appetentia cibi ac potus.—192. In *Nestoris clipeo*, aliunde haud noto, fuere interiore in cavo, duæ virgæ, ῥάβδοι, *Queerstangen*, h. l. κανόνες, quibus manus inserta clipeum gestabat et regebat. Idomenei clipeus duas habebat: N. 407. δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖαν ἀσπίδα. *Diomedis lorica* v. 195. ἡφαιστότευκτος, sive secundum mythum aliquem, sive ut pro epitheto ornante sit. Omnino satis est tenere, ex h. l. saltem intelligi, herois utriusque arma fuisse præclara: etiamsi aliunde nil constet—τῆς κλέος οὐρανὸν ἵκει 192. antiquo sermone simpl. *nobilis est.* ut H. 451.—198—212. Non obliviscitur deorum ministerii poeta, quod commodis locis interponendum ipsi erat. Præparat igitur id, quod mox ad effectum per Minervam perducetur 350. sq. 381—437. Nunc igitur Neptunus a Junone tentatur ut subveniat Achivis; quod ille facere recusat, et contra Jovis voluntatem aliquid movere dissuadet.

198. νεμέσησε δὲ π. Ἥρη, scilicet impatienter fert et indignatur superba Hectoris dicta et minas in Nestorem et Diomedem jactas.—199. σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ prorsus ad rudium hominum, nulla decori notione imbutorum, sensus et mores hoc est referendum, ex animi impotentia. ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον, *solo corporis motu Olympum*

Ἐκτίνετε, ἀποδίδοτε. 188. Πυρόν.] Κριθήν. Σῖτον, ἐνταῦθα, καταχρηστικῶς. Ἔθηκε.] Παρέθηκε, παρέβαλε. Μελίφρονα,] Ἡδύν. Ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκε.] Τὸ ἑξῆς, τοῦτό ἐστι. 189. Οἶνον ἐγκεράσασα πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι, Ἢ ἐμοὶ, ὅσπέρ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.] Ἐγκεράσασα εἰς κέρας. Πρὸ τοῦ γὰρ εὑρεθῆναι τὴν τῶν ποτηρίων χρῆσιν, εἰς κέρας ἔπινον. 191. Ἐφομαρτεῖτον.] Ἐπακολουθεῖτον, ὁμοῦ σπεύδετον. 192. Ἀσπίδα Νεστορέην.] Αὐτὸν τὸν Νέστορα. περιφραστικῶς. Ἔνιοι δὲ, τὸ ὅπλον. Ἡφαιστότευκτον γὰρ ἦν. 193. Κανόνας.] Ῥάβδους, αἷς ἐκράτουν τὰς ἀσπίδας. Οὔπω γὰρ ἐχρῶντο τοῖς πόρπαξιν, οὓς ὄχανα ἐκάλουν. Ὕστερον γὰρ οὗτοι ἐπενοήθησαν ὑπὸ Καρῶν. Ὡς καὶ Ἀνακρέων φησί· Καριοεργέος ὀχάνοιο. 196. Ἐελποίμην.] Ἐλπίσαιμι ἄν. 197. Αὐτονυχί.] Αὐτῇ τῇ νυκτί. Ἐπιβησέμεν.] Ἐπιβῆναι ποιῆσαι. 198. Νεμέσσησεν.] Ἐβάσκηνεν, ὠργίσθη ἐφ' οἷς ἀναξίως εἶπε. 199. Σείσατο.] Διεκινήθη, ἐταράχθη. Ἐλέλιξεν.] Ἐκίνησεν.

καί ῥα Ποσειδάωνα, μέγαν θεὸν, ἀντίον ηὔδα·
Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι᾽ εὐρυσθενὲς, οὐδέ νύ σοί περ
ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ᾽ ἀνάγουσι
πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
εἴπερ γάρ κ᾽ ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοὶ,
Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν᾽,
αὐτοῦ κ᾽ ἔνθ᾽ ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος. ἐν Ἴδῃ.
Τὴν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
Ἥρη ἀπτοεπὲς, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
οὐκ ἂν ἔγωγ᾽ ἐθέλοιμι, Διῒ Κρονίωνι μάχεσθαι
ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
τῶν δ᾽, ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργε,

209. ἀπτοϝεπὲς—ἔϝειπες. 211. vulg. φέρτατος. 213. ἐϝεργε.

concussit dea. Sublimitatis aliquid in his quærere noli; ex Il. Α. 530. Præstat locus inf. 443.—201. σοί περ tibi saltem.—203. duo argumenta Juno memorat, quibus ad miserationem movendum esse ait Neptunum: primo, quod ab Achivis eximie colitur, et quod caussæ eorum jam antea faverat. *Helice*, jam Β. 575. memorata, Achaiæ Neptuni religione nota urbs: quidni *Ægas* ejusdem Achaiæ urbem habebimus?—205. brevitate utitur orationis. Nec intercedere ac deterrere nos debet, quod Jupiter adversatur nostris consiliis. Nam si omnes—ad coercendum Jovem, ἐρύκειν, quo minus auxilio Trojanis veniat, conspiraverimus, sedebit ille in Ida et dolebit, indignabundus nullo cum fructu. ἀκάχοιτο, λυποῖτο sc. coercitus a nobis, καθήμενος ἔνθα, αὐτοῦ, οἶος.—209. ἀπτοεπὴς, καθαπτομένη τοῦ Διὸς σὺν ἔπεσι. *maledica, criminosa.*—210. οὐκ ἐθέλοιμι. *non ausim.*—211. Consentaneum hoc Neptuni casibus ac moribus: v. sup. Α. 399. sqq. et narrationem Ξ. 174. sq. 205. sq.

212—252. Novam struit περιπέτειαν poeta. Cum jam intra prima castra fuga recepissent se Achivi, Agamemnon fugientes continet, et, ut iterum conversi in Trojanos irruant, permovet: recreatus augurio oblato. Locus bene ornatus interpositis Agamemnonis ad Jovem precibus.—213. ὅσον τάφρος ἀπὸ πύργου ἔεργε, aliud esse nequit, quam locus inter fossam et vallum: vallum autem τεῖχος, πύργοι, et nunc πύργος, appellatur Homero. Intra vallum patebat aliud spatium usque ad naves in littore stantes. Accedentibus itaque Trojanis primo occurrere debuit fossa superiore die ducta Η. 440. 1. pone illam (436) *vallum*, quod prætentum erat navibus et ultra vallum spatium quod patebat usque ad navium ordines. Erant hæc Trojanis in prospectu; ut videre possent omnia copiis Achivorum fugatorum esse plena. Sed in verbis laboramus. Nam si *omne* spatium, *a navibus usque ad fossam* repletum fuit fugientium turba, τόσον ὅσον ἐκ νηῶν ἀπεῖργε τάφρος: (idque ita se habuisse arguit hoc, quod Agamemnon 220—222. allocutione e puppi mediæ navis facta fugam sistit)

201. Εὐρυσθενές.] Μεγάλην δύναμιν ἔχων. 202. Ὀλοφύρεται.] Οἰκτείρει, ἐλεεῖ. 203. Ἑλίκην τε, καὶ Αἰγάς.] Πόλεις ἱερὰς Ποσειδῶνος. Αἰγὰς δὲ λέγει τὰς ἐν Πελοποννήσῳ. 204. Χαρίεντα.] Ἐπιτερπῆ, ἡδέα. Σὺ δέ σφι βούλεο νίκην.] Σὺ δὲ αὐτοῖς βοηθὸς γενοῦ, καὶ περιποίησαι τὴν νίκην. 206. Ἐρυκέμεν.] Κατέχειν, κωλύειν. Ζῆν᾽.] Ζῆνα, τὸν Δία. 207. Ἀκάχοιτο.] Λυποῖτο. 209. Ἀπτοεπές.] Ἀπτόητε. ἐν τῷ λέγειν θρασεῖα. Ἔνιοι δὲ δασέως ἀναγινώσκουσιν, ἵν᾽ ᾖ, καθαπτομένη λόγοις. 213. Τῶν δ᾽ ὅσον ἐκ νηῶν ἄπο πύργου τάφρος ἔεργεν.] Ὅσον ἀπὸ τῶν νηῶν διάστημα ἦν ἐπὶ τὸ τεῖχος, καὶ

πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
εἰλομένων· εἴλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκε.
καί νύ κ' ἐνέπρησε πυρὶ κηλέῳ νῆας εἴσας,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη,
αὐτῷ ποιπνύσαντι, θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς.
βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ·
στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
* ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίης Τελαμωνιάδαο,
* ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας εἴσας
* εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν·
ἤϋσε δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς·
  Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοὶ,

215. Ϝειλομένων Ϝείλει. 216. ὅτε Ϝοι.
217. ἐϜίσας. vulg. καί νύ κεν ἔπρησε. 218. πότνια Ϝήρη.
226. Ϝείρυσαν. 228. ἐλέγχεα Ϝεῖδος.

locum non habet ἀπὸ πύργου. Sin per has voces ὅσον ἀπὸ πύργου (h. e. ἀπὸ πύργων, ἀπὸ τείχεος) τάφρος ἔεργε, tantum illud spatium declaratur, quod fuit inter vallum et fossam: non apparet, quorsum ἐκ νηῶν spectet. Nec bene fieret, si jungere velles τάφρου πύργος. Itaque præstat, saltem cum Nicanore legere: ὅσον ἐκ νηῶν, πύργου τ' ἄπο, τάφρος ἔεργε, (τόσον) πλῆθε τῶν—*repletum erat curribus et viris, quantum intervallum includebat fossa inde a navibus et a vallo.*—216. Effecturus fuisset minas 180. sq. Hector, nisi animos recepissent Achivi hortatu Agamemnonis. Cui consilium hoc subjici fertur a Junone de Achivorum salute tantopere sollicita.—221. μέγα φᾶρος quod loco vexilli et signi militaris ora militum in Agamemnonem converteret. Suspicari licet chlamydem regiam hanc ipsam purpuream vestem fuisse. Alias non apparet, unde repente pannus purpureus ei ad manum fuerit.—223. Ulyssis stationem in media classe fuisse, ex h. l. et Λ. 5, 6. tenetur.—225. τοί ῥ' ἔσχατα νῆας εἴρυσαν. κατὰ τὰ ἔσχατα, non tempore sed loco: quæ ἐσχατιὴ est Υ. 328. in cornibus, extremis castrorum partibus.—226. ἠνορέῃ πίσυνοι. tanquam fortissimi. Sunt autem cornua et castrorum et aciei hostibus adorientibus et insidiantibus maxime obnoxia. —228. similis locus Υ. 83.—230. Ad Antehomerica spectat: in Lemno, profecturi

ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπὶ τὴν τάφρον, ἐπληροῦτο τοῦ ὄχλου. Ἄλλως· Ὅσον ἡ τάφρος ἀπέχει τοῦ τείχους καὶ τῶν νεῶν, τοῦτο πλῆρες ἦν πεζῶν καὶ ἵππων. Ἀμφότερα οὖν τὰ διαστήματα ἑκατέρωθεν τοῦ τείχους, τὸ μὲν πρὸς τὴν τάφρον, τὸ δὲ πρὸς τὰς ναῦς, ἐπεπλήρωτο. Ἔεργεν.] Ἀπεχώριζε. 214. Πλῆθεν.] Ἐπληρώθησαν. 215. Εἰλομένων.] Συναθροιζομένων. Εἶλει.] Συνήθροιζε, συνέκλειε. 217. Κηλέῳ.] Καυστικῷ, διαπύρῳ. 219. Ποιπνύσαντι.] Ἐνεργήσαντι. 221. Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ.] Πορφυροῦν ἱμάτιον μεταχειρίζεται ὁ βασιλεὺς, ἕνεκα τοῦ εὐχερῶς ἑαυτὸν σημᾶναι τοῖς Ἕλλησιν, ἐπεὶ ἀδύνατον ἦν διὰ βοῆς αὐτοὺς καταστεῖλαι. 222. Μεγακήτεϊ.] Μεγάλῃ. Παρὰ τὸ κῆτος. Ἢ, πλατείᾳ καὶ εὐρυχώρῳ. 223. Ἐν μεσσάτῳ.] Ἐν τῷ μεσωτάτῳ τόπῳ. Ἔσκεν.] Ἦν, ὑπῆρχε. Γεγωνέμεν.] Βοᾷν. 227. Διαπρύσιον.] Διάδηλον, μέγα, ἐξάκουστον. Γεγωνώς.] Ἐκβοῶν, κράζων. 228. Αἰδὼς Ἀργεῖ-

πῃ ἔβαν εὐχωλαὶ, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι·
ἃς, ὁπότ᾽ ἐν Λήμνῳ, κενεαυχέες ἠγοράασθε,
ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,
πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο,
Τρώων ἄνθ᾽ ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος
στήσεσθ᾽ ἐν πολέμῳ; νῦν δ᾽ οὐδ᾽ ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν
Ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν᾽ ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
τῇδ᾽ ἄτῃ ἄασας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν
νηῒ πολυκληῗδι παρελθέμεν, ἐνθάδε ἔῤῥων·
ἀλλ᾽ ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί᾽ ἔκηα,
ἱέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
ἀλλὰ, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι,

229. vulg. φαμὲν. 232. Fοίνοιο. 233. τε Fέκαστος.
239. ἐνθάδε Fέῤῥων. 241. Fιέμενος.

ad Trojam Achivorum principes ab Agamemnone in epulis excepti, inter vina de sua virtute summa quævis polliciti fuerant.—232. κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνου vino repletos usque ad oram; nec aliter accipi potest: v. A. 470.—233. jactabatis centum ducentosve Trojanos unumquemque virtute æquiparaturum esse; ita ut unus pro centenis numerari posset: ἀντὶ ἑκατὸν, et στήσεσθαι a libra ductum. Nunc autem 234, 5. ne unum quidem æquiparamus Hectorem, ei pares non sumus. Sic ἀντὶ γυναικὸς, sup. 163. ἄξιοι, ἀντάξιοι ut de medico Λ. 514.—236. ἦ ῥά τιν᾽ ἤδη—τῇ ἄτῃ ἄασας. in tantum malum, discrimen adduxisti, in quo in ignominiam summam incurrere possit? Antiquo sermone deficiebant vocabula propria, quibus exprimeret, se famæ et fortunæ periculum adire; ponit itaque primo genus, ἄτην, de quovis calamitatis genere, malo, infortunio, clade, dici solitum, v. ad I. 116. tum speciem subjicit: καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας. non quod jam factum sit, sed fieri potest, ut amittat omnem dignitatem, exercitu profligato, quem, in Achillis contemtum, eduxerat.—237. μέγα κῦδος. nunc omnis Agamemnonis fortuna, conditio, dignitas, gloria.—238. οὐ μὲν δή ποτε. Atqui. Ex hominum rudium sensu ingratum et injustum numen accusat, cum δεινότητι.—240. δημὸν καὶ μηρία pinguia femora.—241. ἱέμενος votis expetens, vota faciens ut.—242. τόδε περ hoc saltem ratum facito, si nos victoria privare decretum est, ut saltem stragem sistas.—243. αὐτοὺς, sc. τοὺς Ἀχαιοὺς, s. ἡμᾶς. vel ex sensu ceterorum, vel ex vs.

οι.] Αἰδεῖσθε, ὦ Ἕλληνες. Εἶδος ἀγητοί.] Τῷ ὁραθῆναι μόνον θαυμαστοὶ, καὶ οὐκ ἐπὶ ἔργῳ. 230. Ἃς ὁπότ᾽ ἐν Λήμνῳ κενεαυχέες.] Τὸ ὁπότε ἐστὶν, ἀντὶ τοῦ ὅτε. Καὶ ἀποτελεῖ ἀνταποδοτικὴν περίοδον. Οὐκ ἔστι δὲ ἀνταπόδοσις. Ὁ γὰρ λόγος, Ὅτε ἐν Λήμνῳ ἐκαυχᾶσθε. Κενεαυχέες.] Κενὰ καὶ μάταια καυχώμενοι. Ἠγοράασθε.] Ἐλέγετε. ἅς τινας ποτὲ ἐν Λήμνῳ ἐλέγετε καυχώμενοι, πίνοντες οἶνον πλεῖστον καὶ κάλλιστον. 231. Ἔσθοντες.] Ἐσθίοντες. Ὀρθοκραιράων.] Ὀρθὰ κέρατα ἐχόντων. 232. Ἐπιστεφέας.] Πλήρεις, ὁ τρόπος μεταφορά. 233. Ἀνθ᾽ ἑκατόν.] Ἀντὶ τοῦ, κατέναντι ἑκατόν. 234. Στήσεσθαι.] Μαχήσεσθαι. Εἰμέν.] Ἐσμέν. 235. Ἐνιπρήσει.] Καύσει. 236. Ὑπερμενέων.] Ὑπὲρ τὸ δέον βιαίων. ὑπερεχόντων τῇ δυνάμει. 237. Ἄασας.] Ἔβλαψας. 238. Τεόν.] Τὸν σόν. 239. Ἔῤῥων.] Ἐπὶ φθορὰν παραγενόμενος. 241. Ἱέμενος.] Ἐπιθυμῶν, προθυμούμενος. 243. Αὐτοὺς δή περ.] Ἡμᾶς αὐτούς. Ἀλύξαι.]

μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς φάτο· τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα·
νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι.
αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε, τελειότατον πετεηνῶν,
νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης·
πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέϊ κάββαλε νεβρὸν,
ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἶδονθ', ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
ἔνθ' οὔτις πρότερος Δαναῶν, πολλῶν περ ἐόντων,
εὔξατο Τυδεΐδαο πάρος σχέμεν ὠκέας ἵππους,
τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι·
ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν,
Φραδμονίδην Ἀγέλαον. ὁ μὲν φύγαδε τράπεν ἵππους·
τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,
ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

245. vulg. τὸν δ' ὁ πατήρ. 246. δέ Ϝοι. 251. Ϝεῖδον.
257. vulg. φύγαδ' ἔτραπεν.

sequ.—246. Augurii ratio satis expedita: hinnulus enim ab aquila jam raptus, iterum tamen unguibus dimissus et ad aram Jovis projectus, servatusque, salutem Achivorum Jove sospitante promittit. Jupiter ἱκέτην quasi ad aram suam recipit ac tuetur.—247. aquilam τελειότατον οἰωνὸν, hic et Ω. 315. maximum, certissimumque auspicium cum voluntatis deorum, tum eventus.—249. οὗτος δὲ ὁ αἰετὸς κατέβαλε τὸν νεβρὸν παρὰ βωμῷ Διὸς πανομφαίου, omnis augurii auctoris.

251—335. Augurio confirmati Achivi iterum Trojanos in fugam conjiciunt. Primo loco e castris in eos invehit Diomedes,–261. tum ceteri principes; novissimus Teucer, qui sagittis plures Trojanos confecit.—277. Collaudatus ab Agamemnone Hectorem petit; sed cum bis aberrasset sagitta, ab Hectore saxo percutitur. Ita Trojanis animi et vires iterum redeunt.

253. οὔ τις Δαναῶν εὔξατο, gloriari, profiteri potuit, ἔχειν ἵππους πρότερος, πάρος Τυδείδαο, (πρότερον πρὸ Τ.) Nova formula pro vulgari: *Omnium primus Diomedes in Trojanos invectus est.* Antevertit, inquam, ceteros.—258. μεταστρεφθέντι, fuga; adeoque tergum vertenti.—259. διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε. διὰ στήθεος. v. ad E. 41.—266.

Ἐκκλῖναι. 245. Ὀλοφύρατο.] Κατῴκτισεν, ἠλέησε. 246. Νεῦσεν.] Ὑπέσχετο, ἐσήμανε. 247. Τελειότατον.] Ἤτοι μέγιστον, ἢ ἐντελῆ σημεῖα φαίνοντα. ἐπιτελεστικώτατον. Λέγεται δὲ, κατὰ τὴν Διὸς γένεσιν τὸν ἀετὸν γεννηθῆναι, ἔν τε τῇ πρὸς τοὺς Γίγαντας μάχῃ παραπτῆναι. Διόπερ ἐν τῇ διανεμήσει τῶν πτηνῶν Ζεὺς ἀετὸν εἵλετο, ᾧ καὶ προστάσσει, καὶ ἀγγέλῳ αὐτῷ χρᾶται πρὸς ἐκείνους, οὓς ἐπιφανείας ἀξιοῖ. Ὅθεν καὶ ἀετὸς ἐκλήθη, οὐχ, ὥς τινες, παρὰ τὸ ἀΐσσειν, ἀλλὰ παρὰ τὸ ἐτεὸν δηλοῦν, ὅ ἐστιν, ἀληθές. 248. Νεβρόν.] Ἐλάφου γέννημα. 250. Πανομφαίῳ.] Πάσης φήμης καὶ κληδόνος. Ὀμφὴ γὰρ, ἡ θεία κληδών. 252. Θόρον.] Ἀφώρμησαν. 254. Εὔξατο.] Ἐκαυχήσατο, ἐδεήθη. Πάρος σχέμεν.] Ἔμπροσθεν σχεῖν. 257. Φραδμονίδην.] Φράδμονος παῖδα Ἀγέλαον. 259. Ἔλασσε.] Διήλασεν. 260. Ἀράβησεν.] Ἐψόφησεν, ἤχησεν.

τὸν δὲ μέτ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος·
τοῖσι δ' ἔπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
τοῖσι δ' ἔπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων·
στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.
ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερε σάκος, αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
βεβλήκει, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰὼν, πάϊς ὣς ὑπὸ μητέρα, δύσκεν
εἰς Αἴανθ'· ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.
ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων;
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα, καὶ Ὄρμενον, ἠδ' Ὀφελέστην,
Δαίτορά τε, Χρόμιόν τε, καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην,
καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα, καὶ Μελάνιππον,
πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
τόξου ἀπὸ κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·
στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τεῦκρε, φίλη κεφαλὴ, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
βάλλ' οὕτως, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι,
πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,

262. ἐπιϝειμένοι. 278. τὸν δὲ ϝιδὼν γήθησε ϝάναξ. 283. ἔϝειπε.

Idem numerus et fere idem ordo, qui sup. H. 162. sqq. fuit memoratus ante pugnam cum Hectore: nisi quod pro Thoante et Ulysse (qui supra fugerat 97. sq.) nunc Menelaus et Teucer memorantur. De *Eurypylo* ex Ormenio Thessaliæ, vs. 265. vide B. 736. παλίντονα τόξα simpliciter *inflecti, curvari solitum* arcum, accipio hic et alibi K. 459. O. 443. Od. Φ. 11. 59. eadem quæ καμπύλα, ἀγκύλα, εὐκαμπῆ. τιταίνων. pro *habens*, dixit *tendens:* τείνων. ἕλκων. ut sup. Δ. 122.—271. πάϊς ὡς ὑπὸ μητέρα, suavis comparatio, multis laudata, cum puero in sinum matris se abdente. δύσκεν εἰς Αἴαντα, ἐπεδύετο (leg. ὑπεδύετο) ὑπεισῄει Schol. br. ὑποδὺς τὸ τοῦ Αἴαντος σάκος. Eustath. —279. ἀπὸ τόξου manifeste pro διὰ, σὺν τόξῳ. verumtamen per ellipsin, *sagittis ex arcu emissis*, ut alibi ἀπὸ νευρῆς, Λ. 476. Ponit autem τόξα Homerus, ubi βέλη sunt intelligenda, ideoque ἀπὸ τόξων pro διὰ βελέων. φάλαγγας pro πλῆθος.—282. αἴκεν iterum pro ἵνα. φόως salus alibi de victoria, h. l. de *gloria* accipiendum; et sequitur

Ὀνοματοποιΐα ὁ τρόπος. 261. Τὸν δὲ μέτα.] Μετὰ δὲ τοῦτον. 263. Ὀπάων.] Ἀκόλουθος. 264. Ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ.] Πολεμικὸς, ἶσος τῷ Ἄρει. 266. Παλίντονα.] Εἰς τουπίσω τεινόμενα. Τιταίνων.] Ἐντείνων, ἕλκων. 268. Ὑπεξέφερεν.] Ἔξω αὐτὸ τοῦ Τεύκρου ἐποίει. 269. Παπτήνας.] Περιβλεψάμενος. Ἐπιάρτιν.] Ἤ τοι ὄνομα κύριον, ὁ Ἐπιάρτις. Ἤ, ἀντὶ τοῦ, Ἐπί τινα δή. Ὀϊστεύσας.] Τοξεύσας. 271. Δύσκεν.] Ἐπεδύετο, ὑπεισῄει. 272. Κρύπτασκεν.] Ἔκρυπτε. 281. Κοίρανε λαῶν.] Βασιλεῦ ὄχλων. 282. Φόως.] Φῶς,

καί σε, νόθον περ ἐόντα, κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
τὸν, καὶ τηλόθ' ἐόντα, ἐϋκλείης ἐπίβησον.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται·
αἴκεν μοι δώῃ Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω,
ἢ τρίποδ', ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
ἠὲ γυναῖχ', ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων·
Ἀτρείδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
ὀτρύνεις; οὐ μέν τοι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι,
παύομαι· ἀλλ' ἐξ οὗ προτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ' αὐτοὺς,
ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω.
ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστοὺς,
πάντες δ' ἐν χροῒ πῆχθεν Ἀρηϊθόων αἰζηῶν·
τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν

284. *κομίσσατο Fῷ ἐνὶ Fοίκῳ.* 287. τ' abest in vulg. 288. *Fιλίου.*
295. *προτὶ Fίλιον.* 300. vulg. *νευρῆφιν.*

285. *τὸν—ἐϋκλείης ἐπίβησον*, noto verbi usu, (ut B. 234.) *gloria impertire. κλέϊσον, clarum redde*, ait Eustath.—289. *πρεσβήϊον, γέρας.*—291. *ἠὲ γυναῖκα*, puta captivam ex præda.—297. Octo: in vss. 274, 5, 6. memoratos.—300. Octo jam sagittis emissis

σωτηρία. Σημαίνει δὲ τὸ κυρίως φῶς. 284. Καί σε νόθον περ ἐόντα.] Ἡρακλῆς, πορθήσας Ἴλιον, Ἡσιόνην τὴν Λαομέδοντος θυγατέρα, Πριάμου δὲ ἀδελφὴν, ἔλαβεν αἰχμάλωτον, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν γέρας Τελαμῶνι, ὡς συστρατεύσαντι αὐτῷ. Ἀφ' ἧς ἔσχε Τεῦκρον ὁ Τελαμών. Ὡς οὖν ἀπὸ Τρωϊκῆς γυναικὸς τεχθέντα τὸν παῖδα, Τεῦκρον ἐκάλεσαν, προαναπέμψαντες τὸν τόνον, καὶ ποιήσαντες κύριον. Τευκροὶ γὰρ οἱ Τρῶες, ἀπὸ τοῦ βασιλεύσαντος αὐτῶν Τεύκρου. Ἡ δὲ ἱστορία ἀκριβέστερον εἴρηται παρά τε ἄλλοις πολλοῖς, καὶ παρὰ Ἀπολλωνίῳ τῷ γραμματικῷ ἐν καταλόγῳ νεῶν. Ἐζήτηται δὲ πῶς ἐξ ἁπάντων ἐπαινέσας τὸν Τεῦκρον, νῦν ἐπιφέρει νόθον. Ἡμεῖς δέ φαμεν, τοῦτο μὴ εἶναι πρὸς αἰσχύνην, διὰ τὸ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἔθος κρατοῦν. Ἐτίμων γὰρ τοὺς νόθους ἐπίσης τοῖς γνησίοις. Ἄλλως τε, εἰ καὶ αἰχμάλωτος Ἡσιόνη, ἀλλὰ βασιλίς. Ἔτι καὶ αὐξήσεως ἕνεκεν τοῦτ' εἰρῆσθαι φαμὲν, ὅτι τῇ ἀρετῇ καὶ τοὺς γνησίους ὑπερέβαλε. Κομίσσατο.] Ἐπιμελείας ἠξίωσεν ὡς γνήσιον. 285. Εὐκλείης ἐπίβησον.] Δόξης ἐπιβῆναι ποίησον. 289. Πρεσβήϊον.] Πρεσβεῖον, ἀριστεῖον. Λέγει δὲ τὸ ὑπὲρ τιμῆς διδόμενον δῶρον. 290. Τρίποδα.] Λέβητα, ἔχοντα αὐτοφυεῖς πόδας. Αὐτοῖσιν ὄχεσφιν.] Σὺν τοῖς ἅρμασιν. 291. Ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.] Ἥτις τῆς αὐτῆς κοίτης κοινωνήσει. 293. Σπεύδοντα.] Ἐσπουδακότα. 295. Ὠσάμεθα.] Ἀπεωσάμεθα. 296. Ἐκ τοῦ δή.] Ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου. Δεδεγμένος.] Ἐπιτηρῶν, ἢ προσδεχόμενος. 297. Τανυγλώχινας.] Μακρὰς καὶ ὀξείας γωνιώσεις ἔχοντας. ὅ ἐστιν, ἀκίδας. 298. Πῆχθεν.] Ἐνεπάγησαν. Ἀρηϊθόων.] Πολεμικῶν. 299. Λυσσητῆρα.] Μανιώδη, λυσσώδη. 300. Ἴαλλεν.] Ἐ-

Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός·
καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρθ'· ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα,
υἱὸν ἐῢν Πριάμοιο, κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ·
τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
καλὴ Καστιάνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῇσι.
μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ
καρπῷ βριθομένη, νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν·
ὣς ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
ἀλλ' ὅγε καὶ τόθ' ἅμαρτε· παρέσφηλε γὰρ Ἀπόλλων·
ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον, θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα,
ἱέμενον πόλεμόνδε, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου·
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν, ἐγγὺς ἐόντα,
ἵππων ἡνί' ἑλεῖν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,

301. δέ Fε Fίετο. 305. Fεικυῖα. 307. τε Fειαρινῇσι.
309. vulg. νευρῆφιν. 310. δέ Fε Fίετο. 313. Fιέμενον.
314. δέ Foι.

nunc quoque in Hectorem arcum dirigit; ab eo tamen aberrat, et primo Gorgythionem, tum Archeptolemum, Hectoris aurigam, transfigit.—304. Castianira ex *Æsyma* oriunda, urbe *Thraciæ* (in Europa) aliunde haud nota.—308. ἤμυσε. idem quod: τὸ κάρη ἐκλίνθη. nam ἠμύειν intransitivum est, κλίνεσθαι, πεσεῖν. *se inclinavit.* Varia verborum fieri potest junctura; præstat ὡς μήκων ἑτέρωσε βάλλει κάρη—ὣς τὸ κάρα αὐτοῦ ἠμύει ἑτέρωσε, vel ὣς αὐτὸς ἤμυσε (κατὰ) τὸ κάρα.—313. ἱέμενον πόλεμόνδε, perpetua ellipsi, ut semel moneam, sc. ἱέμενος ἰέναι εἰς μάχην. ut οἴκαδε ἱέμενοι. B. 154.—320. δίφιει, ἔπεμπεν. 301. Ἵετο.] Προεθυμεῖτο, ὥρμα. 304. Αἰσύμηθεν.] Ἀπὸ Αἰσύμης πόλεως. Ὀπυομένη.] Μεμνηστευμένη, γεγαμημένη. 306. Μήκων δ' ὥς.] Ὡς μήκων. Ὁ τρόπος ἀναστροφή. Μήκων δ' ὣς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ.] Ἤτοι τὸ η̄ μετὰ τοῦ τε̄ περιττεύει, ἵν' ᾖ, ὡς μήκων ἑτέρωσε κάρη βάλεν. ἢ τῷ βριθομένη λείπει ῥῆμα. καὶ ἔστι μετοχὴ ἀντὶ ῥήματος. Κάρη βάλεν.] Ἀπέκλινε τὴν κεφαλήν. Ἥτ' ἐνὶ κήπῳ.] Σημειωτέον ὅτι θηλυκῶς εἶπε τὴν μήκωνα. 307. Βριθομένη.] Βριθομένη ἀντὶ τοῦ, βρίθεται, ὅ ἐστι βαρεῖται. Καὶ οὐχ' ὥς τινες εἶπον Βαρουμένη. Κέχρηται γὰρ τῇ μετοχῇ ἀντὶ ῥήματος. καὶ ἔστι τὸ σχῆμα ἴδιον Αἰολέων. Νοτίῃσί τε εἰαρινῇσι.] Δρόσοις ἢ ψεκάσιν ἐαριναῖς. 308. Ἤμυσεν.] Ἐπέκλινε. Πήληκι βαρυνθέν.] Τῇ περικεφαλαίᾳ βαρυνθέν. 311. Παρέσφηλε.] Σφαλῆναι καὶ ἀποτυχεῖν ἐποίησεν. 313. Ἱέμενον.] Ὁρμῶντα. 314. Ὑπερώησαν.] Ὑπεχώρησαν. 316. Πύκασε.] Συνέ-

σμερδαλέα ἰάχων, ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ,
βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου· βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει.
ἤτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀϊστὸν,
θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ· τὸν δ' αὖ κορυθαίολος Ἕκτωρ
αὖ ἐρύοντα, παρ' ὦμον, ὅθι κληῒς ἀποέργει
αὐχένα τε στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι,
τῇ ῥ' ἐπί οἱ μεμαῶτα βάλε λίθῳ ὀκριόεντι·
ῥῆξε δέ οἱ νευρήν· νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ·
στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,
ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς, Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.
Ἂψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν.
οἱ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν Ἀχαιούς·
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε, σθένεϊ βλεμεαίνων.
ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου ἠὲ λέοντος
ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶ ταχέεσσι πεποιθὼς,

321. σμερδαλέα ϝιϝάχων. 322. δέ ϝε. vulg. ἄνωγεν. 325. ϝερύοντα et ἀποϝέργει. 327. ἐπί ϝοι. 328. δέ ϝοι. 329. δέ ϝοι. 331. ϝοι.

φᾶρος παμφανόων sc. auro, ære, fulgens. cf. Ψ. 503 et 509.—325. Teucrum, qui nervum adducebat, αὖ ἐρύοντα, βάλε λίθῳ παρ' ὦμον, eo loco, quo os est, quod omoplatam injungit sterno, in cataclide: sunt ibi tendines et arteria, quæ altero loco memoratur X. 324. sq. κληῒς est κατακλείς. v. ad E. 146. X. 324.—327. Teucrum ἐπιμεμαῶτά οἱ, εἰς ἑαυτὸν, sagitta petentem se, Hector saxo percussit; cujus nisum et jactum a Teucro non esse prævisum mireris.—328. ῥῆξε δέ οἱ νευρὴν, arcusne nervum an brachii tendinem? Si hoc verius: tendine, non tam perrupto, nam altero die M. 336. sq. eum iterum in pugnam prodire videbimus, quam potius debilitato, arcus manu excidit; fuit ergo brachii sinistri.—331. περίβη. περιβῆναι de tuente, ut ἀμφιβέβηκας A. 37. cf. P. 4.—333. Erat *Alastor* inter Nestoris copias, ut patet ex Δ. 295. et N. 422. una cum Mecisteo, Echii f. Diversus ab hoc alter Mecisteus, Talai f. e quo natus Euryalus B. 566.

335—349. Iterum a Trojanis, Hectoris maxime virtute, compulsi Achivi intra castra.—336. ἰθὺς (διὰ) τάφροιο.—337. σθένεϊ βλεμεαίνων ferociens, elatus viribus, robore ex successu aucto: ut vox ducta sit ἀπὸ τοῦ βρέμειν, βρεμεαίνειν. βλεμεαίνειν.—339.

σχεν, ἐκάλυψε. 320. Θόρε.] Κατεπήδησεν. 325. Αὖ ἐρύοντα.] Εἰς τοὐπίσω ἕλκοντα. Κληῒς.] Κατακλείς. Ἀποέργει.] Ἀπείργει. 328. Νάρκησεν.] Ἐνάρκησεν, ἐλύθη. 329. Γνύξ.] Ἐπὶ γόνυ. Ἐριπών.] Πεσών. 330. Οὐκ ἀμέλησεν.] Ἐφρόντισεν. Ὁ τρόπος, ἀντίφρασις. 331. Περίβη.] Περιέβη. 332. Ὑποδύντε.] Ὑπεισελθόντες. 337. Σθένεϊ βλεμεαίνων.] Σφοδρῶς ἐπιῤῥωννύμενος. Ἔνιοι δὲ, τῷ βλέμματι φοβῶν, οἷον τὴν δύναμιν διὰ τοῦ βλέμματος ἐνδεικνύμενος. 338. Συὸς ἀγρίου.] Συάγρου. Σημειωτέον δὲ, ὅτι τὰ τοιαῦτα

ἰσχία τε γλουτούς τε, ἑλισσόμενόν τε δοκεύει·
ὣς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας Ἀχαιούς,
αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δὲ φέβοντο.
αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσὶν,
οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι
χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
Ἕκτωρ δ' ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους,
Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων, ἠδὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος.
Τοὺς δὲ ἰδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶϊ
ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ', ὑστάτιόν περ;

340. τε, Ϝελισσόμενον. 342. vulg. οἱ δ' ἐφέβοντο.
347. εὐχετόωντο Ϝέκαστοι. 350. δὲ Ϝιδοῦσ'. 351. Ϝέπεα.

ἅπτηται (κατὰ) ἰσχία. ποσὶ πεποιθὼς, celeritate usus.—341. ὤπαζε, urgendo, instando, insequebatur.—343. διέβησαν σκόλοπάς τε καὶ τάφρον, h. e. τάφρον, fossam, ἐν ᾧ σκόλοπες ἦσαν πεπηγμένοι. nec tamen, per ipsam fossam, sed per viam, quæ relicta erat per fossam, ut ad portam castrorum accedi posset. v. Excurs. de τειχομαχίᾳ ad M. pr.—349. Terribilis adspectu Hector, successu elatus, Gorgonis vel Martis vultum refert. Γοργὼ fuit antiquum symbolum seu signum Formidinis seu Terroris: caput horrendum ac terribile: appositum quoque in Palladis clipeo ac thorace aliis mox fabulis ornata re: ut sup. E. 741. vidimus: et Λ. 36.

350—484. Revocamur nunc ad Olympum. Deæ sedentes, Juno et Minerva, miseratæ Achivos, Olympo descendunt auxiliatum; missa tamen Iride, Jovis jussu redire coguntur; ab eodem ex Ida in Olympum reduce increpantur, simulque ex Jove consilia audiunt, quæ ille de rerum summa a se constituta apertius, quam antea, prodit. Itaque primo Juno (350—356) miserata Achivorum cædem ab Hectore factam, quod antea vss. 200. sq. per Neptunum frustra tentaverat, per Minervam nunc efficit, ut ad suppetias Achivis ferendas operam conjungat. Tum Minerva (357—373.) Jovis iniquam in se et ingratam mentem, consiliumque suum de ferendo Achivis auxilio aperit 374—380.

353. κεκαδησόμεθα. Si κεκαδέω est a χάζω, χάζομαι, χωρίζω, erit οὐκέτι dictum pro οὐ. non recedemus, sine interrogatione. Sin duxeris a κηδέω, *curam habeo*, κεκαδέω,

ὀνόματα διῃρημένως λέγεται, ὡς τὸ, ἄγριον αἶγα. 340. Ἑλισσόμενος.] Συστρεφόμενος. Δοκεύει.] Ἐπιτηρεῖ. 341. Ὤπαζε.] Κατόπιν ἐδίωκε, κατέπειγε. 342. Τὸν ὀπίστατον.] Τὸν τελευταῖον. 343. Σκόλοπες.] Τὰ ἀποξυσμένα ξύλα. 344. Δάμεν.] Ἀνῃρέθησαν. 345. Ἐρητύοντο.] Κατείχοντο. 346. Κεκλόμενοι.] Ἐγκελευόμενοι. 348. Ἀμφιπεριστρώφα.] Πανταχοῦ περιεστρέφετο. ὅ ἐστιν, ἐνεργῶν περιήλαυνε. 349. Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων.] Γοργότητος. Ἢ ἀντὶ τοῦ, Γοργόνος. ὅ ἐστι, φοβερά. Ἀπὸ εὐθείας τῆς Γοργὼ εἶπε τὴν γενικήν. Ἢ οἴματα, ἀντὶ τοῦ ὁρμήματα. 352. Νῶϊ.] Ἡμεῖς. Κοινὴ ἡ διάλεκτος. Δωριεῖς δέ φασιν, ἄμμες. Αἰολεῖς, ἄμμε. Ἀττικοὶ δὲ, νῶϊ. Ἴωνες, ἡμέες. Ἔστι δὲ ἀντωνυμία δυϊκὴ ὀρθῆς καὶ αἰτιατικῆς πτώσεως. Ἐὰν δὲ σὺν τῷ ν̄, ἡμῶν καὶ ἡμῖν. Οὐκέτι νῶϊ.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Οὐκ ἔτι σώους θῶμεν τοὺς Ἕλληνας; οὐ κηδεμονίαν καὶ φροντίδα ποιησόμεθα ἐξ ὑστέρου; 353. Κεκαδησόμεθα.] Λυπησόμεθα,

οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται
ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ· ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς
Ἕκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειε,
χερσὶν ὑπ' Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·
ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι,
σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρὸς, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.
οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν
τειρόμενον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
ἤτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλεν.
εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
εὖτέ μιν εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν,
ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο·

356. πολλὰ ϜέϜοργε. 357. προσέϜειπε. 362. ὅ Ϝοι.
366. τάδε Ϝῄδε'. 367. ἈϜίδαο.

erit interrogando: οὐκ, annon κηδήσομεν; respiciemus? miserabimur? hoc placet adjecto ὑστάτιόν περ. saltem novissima pugnæ parte; aut ultima saltem vice; ut in Odyss. Υ. 119. νῦν ὕστατα δειπνήσειεν.—354. κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες, ὄλωνταί κεν. perituri sunt; verendum est, ne pereant.—355. ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ. proprie de procella et de incendio: cui bene comparatur Hectoris virtus. cf. Λ. 297. Ο. 605. et h. l. Schol. B. —358. καὶ λίην—ὀλέσειε. ἀλλὰ λίην pro πάνυ. utique Hector dudum ab Achivis cæsus fuisset, nisi Jupiter id impediret: ἀλλὰ πατὴρ, pro εἰ μή.—360. μαίνεται κακῶς.—361. αἰὲν ἀλιτρὸς, iniquus in me, ingratus, ἀγνώμων. seu omnino improbus. ut alterum, σχέτλιος quod Β. 112. vidimus. ἐμῶν μενέων (ἐμοῦ μένεος) ἀπερωεὺς, pro, ἀπερωῶν. ὃς ἀπερωεῖ, κωλύει, me in exserenda virtute.

362. Quæ sequuntur, ex antiquis Heracliis sunt petita, saltem ex mythis jam ante Homerum carmine narratis; nam attingit ea tanquam aliunde satis nota. Prodit idem sermo priscus 364, 5. litteris Hebræorum sacris simillimus. Perpetua Herculi comes Minerva in laboribus ab Eurystheo impositis a Jove missa. Versu 367. unus ex iis laboribus memoratur, descensus ad inferos. Hades πυλάρτης, qui portam occlusam habet; esse potest is, qui sive ab aditu sive a discessu prohibet; probabilius hoc alterum. Canis ei assignatus, re ex vita heroum petita, custos ædium, ut in Ulyssis et Telemachi domo.

365. 367. Satis hinc apparet προϊάλλειν, προϊάπτειν, esse unum idemque quod προφροντιοῦμεν.

Ὑστάτιον.] Ἐξ ὑστέρου. 354. Οἶτον.] Μόρον. 355. Ῥιπῇ.] Τῇ φορᾷ. Ἀνεκτῶς.] Ἀνασχετῶς. 358. Καὶ λίην οὗτός γε.] Καὶ λίαν οὗτος. 360. Οὑμός.] Ὁ ἐμός. 361. Σχέτλιος.] Νῦν ἐπισχετικῶς. Ἀλιτρός.] Ἁμαρτωλὸς, ἄδικος. Ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.] Τῆς ἐμῆς δυνάμεως καὶ προθυμίας κωλυτής. 363. Σώεσκον.] Ἔσωζον. Εὐρυσθῆος.] Εὐρυσθέως τοῦ Ἀργείων βασιλέως, τοῦ ἐπιτάττοντος Ἡρακλεῖ τοὺς ἄθλους. Ἀέθλων.] Ἄθλων, κακοπαθειῶν. 365. Ἀπαλεξήσουσαν.] Ἐπικουρήσουσαν, βοηθήσουσαν. Προΐαλλε.] Προέπεμπεν. 366. Ἤιδεα.] Ἤιδην, ἠπιστάμην. Πευκαλίμῃσι.] Συνεταῖς, ἢ πικραῖς. Παρὰ τὴν πεύκην. 367. Εὖτέ μιν.] Ὁπότε αὐτόν. Πυλάρταο.] Ἰσχυρῶς συναρμόζοντος καὶ κλείοντος τὰς πύλας, διὰ τὸ, μηδένα ὑποστρέφειν ἐξ ᾅδου. 368. Ἐξ Ἐρέβευς.] Ἐκ τοῦ ἐρέβους, ὅ ἐστι, σκότους. Ἔστι δὲ ὁ πρὸ τοῦ Ταρ-

οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.
νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλὰς,
ἥ οἱ γούνατ' ἔκυσσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
ἔσται μὰν, ὅτ' ἂν αὖτε φίλην Γλαυκώπιδα εἴπῃ.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ, καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο,
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι,
εἰ νῶϊ Πριάμοιο πάϊς κορυθαιόλος Ἕκτωρ
γηθήσει προφανεῖσα ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
ἦ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς

371. ἤ Ϝοι. 373. Γλαυκώπιδα Ϝείπῃ. 376. ὄφρα Ϝίδωμαι.

πέμπειν.—369. *οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε.* non tam quod aquis fuisset submersus, verum antiquo sermone; ex inferis non fuisset incolumis reversurus.—370. *νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει*, antiquo sermone, etiam in litteris sacris notato; non, odio habet, sed postponit, prælata Thetide.—373. Suaviter hoc dictum a Minerva: memorem se injuriæ fore; quando Jupiter ejus opera indiguerit: hoc declarat per blanditias Jovis rogantis: quod nos solemus dicere: Fac hoc, sodes, o cara Minerva!—375. *πατρὸς ἐπ' οὔδει* ut E. 734. Armat se Minerva *in patris ædibus;* erat enim in heroum ædibus cubiculum, in quo condita erant arma; ut ex Odyssea notum esse potest.—377, 8. *εἰ Ἕκτωρ γηθήσαι (διὰ) νῶϊ προφανεῖσα.* quod sollenni modo per casus absolutos effertur: *νῶϊν προφανείσαιν*, nobis in conspectum venientibus, nobis duabus conspectis. *εἰ γηθήσει*, pro contrario: ut ego eum videam cohorrescere. Sequiores dicerent: *κλαύσειεν ἂν* Hector. *ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας*, in medio inter utramque aciem, ubi procurri-

τάρου τόπος. Κύνα Ἀΐδαο.] Τὸν Κέρβερον. Τελεσθέντων τῶν τοῦ Ἡρακλέους ἄθλων ἐν μηνὶ καὶ ἔτεσιν ὀκτὼ, μὴ προσδεχόμενος Εὐρυσθεὺς τόν τε τῶν Αὐγείου βοσκημάτων ἆθλον καὶ τὸν ὕδρας, ἐνδέκατον ἐπέταξεν ἆθλον αὐτῷ, τὸν Κέρβερον ἐξ ᾅδου κομίζειν. Εἶχε δὲ οὗτος τρεῖς μὲν κυνῶν κεφαλὰς, τὴν δὲ οὐρὰν δράκοντος. Μέλλων οὖν ἐπὶ τοῦτον ἀπιέναι, ἦλθε πρὸς Εὔμολπον εἰς Ἐλευσῖνα, βουλόμενος μυηθῆναι. Ἦν δὲ οὐκ ἐξὸν ξένοις τότε μυεῖσθαι. δι' ὃ γίγνεται Πυλίου θετὸς υἱός. καὶ παραγενόμενος ἐμυεῖτο. Μὴ δυνάμενος οὖν ἰδεῖν τὰ μυστήρια, ἐπεί περ οὐχ ἡγνίσθη τοῦ τῶν Κενταύρων φόνου, ἁγνισθεὶς ὑπὸ Εὐμόλπου τότε ἐμυήθη. Καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τὸ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς ἀκρωτήριον, ὃ τῆς ᾅδου καταβάσεώς ἐστι στόμιον, διὰ τούτου κατήει. Ὡς δὲ εἶδον αὐτὸν αἱ ψυχαὶ, χωρὶς Μελεάγρου καὶ Μεδούσης τῆς Γοργόνος, εὐθὺς ἔφυγον. Ἐπὶ δὲ τὴν Γοργόνα τὸ ξίφος ὡς ζῶσαν ἕλκει. καὶ παρὰ Ἑρμοῦ μανθάνει, ὅτι ἔστι κενὸν εἴδωλον. Πλησίον δὲ τῶν τοῦ Ἅιδου πυλῶν γενόμενος, Θησέα ἐγείρει, καθήμενον ἐπὶ ἀκινήτου θρόνου. Ὁμοίως δὲ καὶ Πειρίθουν ἐβουλήθη. Καὶ τῆς γῆς πολὺ σειομένης, οὐκ ἠδυνήθη. Ἀπεκύλισε δὲ καὶ τὸν Ἀσκαλάφου πέτρον. Βουλόμενος δὲ αἷμα ταῖς ψυχαῖς παρασχέσθαι, μίαν τῶν Ἅιδου βοῶν ἀπέσφαξεν. 369. Αἰπά.] Ὑψηλά. ἐξ οὗ καὶ χαλεπά. Στυγός.] Στὺξ, μία τῶν Ὠκεανοῦ θυγατέρων, ἣν ὁ Ζεὺς φρικωδέστατον ὅρκον τῶν θεῶν ἐποίησε, τιμήσας αὐτὴν, ὥς φησιν Ἡσίοδος ἐν θεογονίᾳ. Ἔστι δὲ καὶ κρήνη ἐν Ἅιδου. 370. Ἐξήνυσεν.] Ἐτέλεσεν, ἐπλήρωσε. 371. Γούνατ' ἔκυσσεν.] Ἐγονυπέτησεν. Ἔκυσσε.] Προσεκύνησεν, ἐφίλησεν. 373. Ἔσται μάν.] Ἔσται μὴν καιρός. 374. Ἐπέντυνε.] Ἡτοίμαζε, παρασκεύαζε. 375. Καταδῦσα.] Εἰσελθοῦσα. Μεταφορὰ, ὁ τρόπος. 377. Πάϊς.] Παῖς. 378. Προφανείσας.] Φανείσας. ὀφθείσας. 379. Κορέει.] Κορέσει. 380.

δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν.
ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα, Διὸς νεφεληγερέταο
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος
βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσί τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους·
αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς, Οὔλυμπός τε,
ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
 Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐπεὶ ἴδε, χώσατ' ἄρ' αἰνῶς·
Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
 Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε, μηδ' ἔα ἄντην
ἔρχεσθ'· οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·

389. vulg. βήσατο. 397. Fίδε. 398. Fῖριν. 399. ἴθι Fῖρι.

tur cf. ad Δ. 371.—379, 380. Vereor sane, ne tum magna Trojanorum cædes futura sit. Τρώων τις, pro, multi, ut sæpe nostrum *mancher*.

381—396. Accingunt se deæ ad iter, quo subveniant Achivis: Juno aurigatur, ἡνιοχεύει, Athene partes τοῦ παραβάτου explet. locus fere repetitus ex E. 719. sq. ubi videnda quoque sunt notabilia. Fit tamen iter diverso cum successu; nunc enim intercipitur Jovis jussis, ut ad Olympum redeant deæ.—382. ἐποιχομένη. non est, discurrens; sed, accessit dea ad equos, eosque ad iter instruxit et ornavit.—387. χιτῶν' ἐνδῦσα, nam arma Jovis Minerva induit, et in his primo loco tunicam, cui superinduitur thorax, tum sumuntur reliqua arma, τεύχεα. v. sup. ad E. 736.—389. εἰσεβήσετο ὄχεα φλόγεα, conscendit aureum currum.—390. δάμνησι disjicit et fugat aciem pugnantium quibus infesta est.—393. Pro portis Olympi nubes, et Horæ pro custodia. v. ad E. 749. sq.

397—437. A Jove missa Iris deas a consilio in aciem prodeundi deterritas ad Olympum remittit.—399. πάλιν τρέπε· h. e. στραφῆναι ὀπίσω καὶ ἀνακάμψαι τῆς ὁδοῦ ποίησον. ut Eustath.—400. οὐ καλῶς, h. e. κακῶς συμβάλοιμεν ἂν μάχῃ. Est enim συμφέρεσθαι, συμβαλεῖν, εἰς μάχην, μάχῃ. cum malo earum, cum damno et dedecore earum, congrediemur pugna; manus cum iis conseram. Minatur, quod sup. Θ. 12. erat: fulminibus πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε.

Δημῷ.] Τῇ πιμελῇ, τῷ λίπει. 389. Λάζετο.] Ἔλαβεν. 392. Ἐπεμαίετο.] Ἔπληστε. 393. Μύκον.] Ἠνοίγησαν, ἤχησαν. Ὀνοματοποιΐα, ὁ τρόπος. 399. Πάλιν τρέπεν.] Εἰς τοὐπίσω ἔτρεπεν. Ἄντην.] Ἐξ ἐναντίας. 400. Συνοισό-

γυιώσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους·
αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατά θ' ἅρματα ἄξω·
οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κε μάρπτῃσι κεραυνός·
ὄφρ' εἰδῇ Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζομαι, οὐδὲ χολοῦμαι·
αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾷν, ὅ ττι νοήσω.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα·
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
πρώτῃσι δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
ἀντομένη κατέρυκε· Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον·
Πῆ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
οὐκ ἐάᾳ Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.
ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου πάϊς, εἰ τελέει περ,
γυιώσειν μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, κατά θ' ἅρματα ἄξειν·
οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός·
ὄφρ' εἰδῇς, Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν σῷ πατρὶ μάχῃαι.

402. vulg. σφῶϊν. 403. ἅρματα Fάξω. 406. ὄφρα Fιδῇ et ὅταν Fῷ.
407. Fήρῃ. 408. μοι ἔFωθε. 409. δὲ Fῖρις. 415. vulg. παῖς.
417. ἅρματα Fάξειν. 420. ὄφρα Fιδῇ.

402, 3, 4. Versus præclari sermonis antiqui, minus declaratis per rerum effecta. *γυιώσω. χωλανῶ* vel *χωλώσω.* alias *βλάψω*, v. c. H. 271. De fulmine agi, facile perspicias; multo magis collato versu 455. *οὐδέ κεν ἐς δεκάτους ἐνιαυτοὺς*, pro *εἰς δέκατον ἐνιαυτὸν*, vel pro *εἰς δέκα ἐνιαυτούς.* antiquo forte more loquendi. quod autem numero denario in tempore longo declarando utitur poeta, ductum forte a denario mensium numero ex antiqua anni mensura. Suspicatur quoque hoc Koeppen.—405. *ἀπαλθήσεσθόν κεν* deæ (*κατὰ τὰ*) *ἕλκεα*, (*καθ'*) *ἅ*, *οἷς*, *μάρπτῃ ἂν* (*αὐτὰς*) *κεραυνός.* Nam *μάρπτειν* est *καταλαβεῖν.* assequi, attingere.—406. ut intelligat Athene, se patri non parem esse. per ellipsin, ut intelligat. si—scil. *quid inde eventurum sit.*—408. *ἐγκλᾷν*, ut Lat. infringere, intercipere, inhibere, prohibere. *ὅ ττι νοήσω*, *τὰ νοήματα*, consilia mea, machinationes. Sic *νόημα*, H. 456.—411. *πρώτῃσι πύλῃσι* in primo portæ aditu.

μεθα.] Συναχθησώμεθα, συμβαλοῦμεν. 402. Γυιώσω.] Χωλώσω. 403. Ἄξω.] Κατάξω, συντρίψω. 404. Δεκάτους.] Δέκα. Περιτελλομένους.] Περιερχομένους, πληρουμένους. 405. Ἐπαλθήσεσθον.] Ἰαθήσεσθε. Δυϊκῶς. Μάρπτῃσι.] Καταλάβῃ, κατάσχῃ. 407. Νεμεσίζομαι.] Μέμφομαι. Οὐδὲ χολοῦμαι.] Οὐδὲ ὀργίζομαι. 408. Ἔωθεν.] Ἐξ ἔθους ἔχει. Ἐνικλᾷν.] Ἐμποδίζειν. 409. Ἀελλόπος.] Ταχύπους παρὰ τὰς ἀέλλας, ὅ ἐστιν, ἀνέμους. 411. Πολυπτύχου.] Πολλὰ ἀποκλίματα ἔχοντος, καὶ ἐξοχάς. 412. Ἀντομένη.] Ἀπαντήσασα. Κατέρυκε.] Κατέσχεν. Ἔννεπεν.] Εἶπεν, ἔλεγε. Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον.] Τὸν δὲ τοῦ Διὸς λόγον αὐταῖς ἀπήγγειλε. 413. Πῆ μέματον;] Ποῦ προθυμεῖσθον; 415. Εἰ τελέει περ.] Εἴπερ εἰς τέλος ἄξει, πληρώσει.

Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζεται, οὐδὲ χολοῦται·
αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾶν, ὅ ττι νοήσῃ.
ἀλλὰ σύγ', αἰνοτάτη, κύον ἀδδεές, εἰ ἐτεόν γε
τολμήσεις Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·
αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε
νῶϊ ἐῶ, Διὸς ἄντα, βροτῶν ἕνεκα, πτολεμίζειν.
τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθείσθω, ἄλλος δὲ βιώτω,
ὅς κε τύχῃ. κεῖνος δὲ, τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
τῇσιν δ' Ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους.
καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν·
ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.
αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον
μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ·

421. Ϝήρῃ. 422. γάρ Ϝοι ἔϜωθε. 425. ὣς Ϝειποῦσ'—ὠκέα Ϝῖρις.
426. Ϝήρη—ἔϜειπε. 428. vulg. νῶϊν ἐῶ et Διὸς ἕνεκεν πολεμίζειν.
429. vulg. ἀποφθίσθω. 430. τὰ Ϝά. 431. ἐπιϜεικές.

—De vss. 415. sqq. v. ad 401. sq.—423. Si ab antiquo poeta hoc profectum est, dictum esse puta ex sensu et more rudioris ætatis, *o impudens:* ut jam vidimus lib. primo. Deest autem post ἀλλὰ σύγ' apodosis: supple, *malo tuo id fiet.* cf. E. 350. 351. vel, *at tu apud te reputa*, num ausis cum Jove pugnare. Dicta hæc ad Junonem; quæ minis Jovis perculsa consilium suum abjicit.—427. οὐ—νῶϊ ἐῶ πτολεμίζειν. οὐκ ἐῶ, vetando, dehortando, dissuadendo. nolim nos pugnare. non auctor sim.—429. utantur mortales sorte sua, prouti Jupiter constituerit: ἀποφθείσθω, ἀποφθαρήτω, ὅς κε τύχῃ sc. τοῦ ἀποφθεῖσθαι ἢ βιῶναι. vel ἀποφθείμενος καὶ βιούς.—430. κεῖνος δὲ δικαζέτω, decernat, constituat de Trojanorum et Achivorum rebus, fortuna, τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ. sua consilia prosequendo, h. e. ut ei consentaneum consiliis visum fuerit. Sic A. 542. αἰεί τοι φίλον ἐστὶ,—κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν, constituere, consilia agitando clam me.—433. Horæ in ministerio Junonis, alibi quoque; nunc Minervæ quoque, sed cum Junone.—435. currum reposuerunt acclinem parieti lucido, solem excipienti, aprico. ut patet inf. N. 261. de tentorio Idomenei. Alioqui esse possunt ære inducti parietes, ut Od. Δ. 45. H. 86.—437. τετιημέναι, contristatæ, et indignantes. proprie τετιμωρημέναι. tum λυπούμεναι.

423. Κύον.] Ἀναιδεστάτη. Ἀδδεές.] Ἄφοβε. 424. Τολμήσεις.] Ὑπομενεῖς, καρτερήσεις. Ἄντα.] Ἐξεναντίας. Ἀεῖραι.] Ἆραι. 429. Ἀποφθίσθω.] Ἀποφθαρήτω. Βιώτω.] Ζησάτω. 431. Ὡς ἐπιεικές.] Ὡς πρέπει καὶ ἐγχωρεῖ. 432. Πάλιν τρέπεν.] Εἰς τοὐπίσω ἀπέτρεπε. Μώνυχας.] Μονώνυχας. Πρὸς σύγκρισιν τῶν βοῶν, τῶν προβάτων, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν ἐχόντων χηλάς. 434. Κάπῃσι.] Φάτναις. Παρὰ τὸ ἐν αὐταῖς ἱσταμένους τοὺς ἵππους κάπτειν, ὅ ἐστιν, ἐσθίειν. 435. Πρὸς ἐνώπια.] Πρὸς τοὺς ἐξ ἐναντίας τῶν εἰσόδων τοίχους. Διὰ τὸ φωτίζεσθαι ὑπὸ τῶν θυρῶν. Παμφανόωντα.] Φαίνοντα, λάμποντα. 436. Κλισμοῖσι.] Θρόνοις ἔχουσιν ἀνακλίσεις. 437. Μίγδ' ἄλλοισι.] Ἀναμεμιγμέναι

Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν εὔτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
Οὔλυμπόνδε δίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.
τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
ἅρματα δ' ἀμ βωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας.
αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρυόπα Ζεὺς
ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
αἱ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
ἥσθην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·
Τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
οὐ μὲν θὴν κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσι κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
οὐκ ἄν με τρέψειαν, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.

439. vulg. Οὔλυμπόν δ' ἐδίωκε. 441. vulg. una voce ἀμβωμοῖσι. 446. Ϝῇσι.
448. vulg. οὐ μὲν δήν. 453. πρὶν πόλεμον Ϝιδέειν—μέρμερα Ϝέργα.

438—484. Redux Jupiter in Olympum ex Ida utriusque deæ temeritatem increpat, et graviora etiam minatur. θεῶν θώκους. consessum.—440, 1. Neptunus Jovi ministerium præstat in curru reponendo in loco suo: memorabili exemplo. Petita res a θεραπόντων exemplo; nam hi, familiares et amici comitesque heroum, idem ministerium iis præstant, ut Diomedi Sthenelus. ἀμ βωμοῖσι. ἀνὰ βωμῷ, in crepidine, seu loco a terra edito, ne humore currus corrumpatur, unde quoque κατακαλύπτεται λιτὶ, linteo: a λῖς, τὸ λίνον, et quod ex linteo factum. Forte hinc quoque fuit τὸ λῖτον.—443. Concutitur Olympus gravitate et pondere sedentis: ex inhærente menti magnitudinis dei specie.—444. Διὸς ἀμφὶς, seorsum a Jove, quippe iratæ; cum sint alias πάρεδροι Jovis Juno et Minerva.

447—456. Sarcastica et minarum plena oratio, si ad nostrum sensum judices, deo indigna; gravis tamen et ad terrendum apta. τίφθ' οὕτω τετίησθον, quod plene vs. 432. φίλον τετιημέναι ἦτορ.—449. τοῖσι κότον αἰνὸν ἔθεσθε. κοτεῖσθε. suscepistis. habetis simultatem ingentem; quod alias ἐνθέσθαι θυμῷ. Attici διατίθεσθαι ἐγκότως. Æschyl. Prometh. 163. ὁ δ' ἐπικότως ἀεὶ θέμενος ἄγναμπτον νόον. Inf. I. 625. Achilles ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν.—451. οὐκ ἄν με τρέψειαν. vincant, superent: (melius quam pro ἀποτρέψειαν, impediant, quominus res Achivorum superiores faciam: ut Schol. br. μετατρέψειαν, κωλύσειαν.) οἷον ἐμόν γε μένος, κατὰ τοῖον τὸ μένος, οἷόν ἐστιν ἐμόν. alias τοῖον γάρ. pro ea virtute quæ mihi est. At vos imbelles deæ fugistis pugna ne quidem inita. Comparative hæc sunt accipienda: non omnes dii—multo minus vos.—453. τοῖς λοιποῖς.

Τετιημέναι.] Τεταλαιπωρημέναι, τετιμωρημέναι. 439. Δίωκεν.] Ἤλαυνεν. Ἐξίκετο.] Κατέλαβε. Θώκους.] Τὰ συνέδρια, τὰς καθέδρας. 441. Ἀμ βωμοῖσι.] Περὶ τοῖς βωμοῖς. Κατὰ λῖτα πετάσας.] Καταπετάσας λινοῦν ἱμάτιον. ἁπλώσας. 443. Πελεμίζετο.] Ἐκινεῖτο. 444. Διὸς ἀμφίς.] Τοῦ Διὸς χωρίς. 445. Ἥσθην.] Ἐκαθέσθησαν. 447. Τετίησθον.] Τεταλαιπώρησθε. 448. Οὐ μὲν θήν.] Οὐ μὲν δή. Κάμετον.] Κεκμήκατε, κεκοπιάκατε. 450. Πάντως οἷον ἐμόν γε μένος.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Ἡ δὲ τοῦ πάντων μείζονος θεοῦ δύναμις, φησὶ, τηλικαύτη ὑπάρχει, ὡς μὴ δὲ ὑπὸ πάντων θεῶν δύνασθαι καταγωνισθῆναι. 451. Τρέψειαν.] Μετατρέψειαν, κωλύσειαν. 453. Μέρμερα.]

ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δέ κεν τετελεσμένον ἦεν·
οὐκ ἂν ἐφ᾽ ὑμετέρων ὀχέων, πληγέντε κεραυνῷ,
ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον, ἵν᾽ ἀθανάτων ἕδος ἐστίν.
 Ὣς ἔφαθ᾽· αἱ δ᾽ ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
πλησίαι αἵγ᾽ ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
σκυζομένη Διῒ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ᾽ οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
 Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
ἀλλ᾽ ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ᾽ αἰχμητάων,
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
ἀλλ᾽ ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ᾽, εἰ σὺ κελεύεις·
βουλὴν δ᾽ Ἀργείοις ὑποθησόμεθ᾽, ἥτις ὀνήσει,
ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
 Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα
ὄψεαι, αἴκ᾽ ἐθέλησθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
ὀλλύντ᾽ Ἀργείων πουλὺν στρατὸν αἰχμητάων.
οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ,
πρὶν ὦρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα,

454. vulg. τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται. 459. τι ϝεῖπε. 461. ϝήρη.
462. ἔϝειπες. 463. ϝίδμεν. 471. πότνια ϝήρη.

πόλεμον πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα, πράγματα, ea, quæ fiunt in pugna, gravia et tristia: vulnera, cædes. admodum periphrastice, pro ipsa pugna.—455. πληγέντε κεραυνῷ. deæ, pro πληγεῖσαι. quod erat sup. 378. Exempla similia sunt cum alia, tum Hesiod. Ἔργ. 199. v. Eustath. Ante hunc versum per aposiopesin supplendum est: Sed bene vobis evenit, quod omisistis pugnam, nam fulminibus ita vos prostraturus fuissem, ut in Olympum reditus nullus fuisset; fuissetis scil. in Tartarum detrusæ.—457. αἱ δ᾽ ἐπέμυξαν. ἐστέναξαν. Totus locus sup. jam lectus erat, Δ. 20. sqq. pari in caussa, re, consilio, ita ut iteratum mireris esse—461. Juno, pro sua indole, iram reprimere haud potuit, οὐκ ἔχαδε χόλον κατὰ τὸ στῆθος.—463. ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτὸν, quod tu habes robur invictum: sup. E. 892. et sup. vs. 32.—470. Præparat poeta acta libri Λ. et sqq.

473—477. Locus notabilis propter œconomiam carminis; nunc enim apertius Jupiter consilium suum profitetur: cf. Notam ad A. 5.—474. πρὶν ὦρθαι παρὰ ναῦφιν. quod sup. B. 694. κεῖτ᾽ ἀχέων—τάχ᾽ ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν ad res agendas. παρὰ ναῦφι non quidem in pugna apud naves occidit Patroclus, in pugna tamen Trojanorum exinde facta. Ergo et στείνει ἐν αἰνοτάτῳ non est nisi in ipsa pugna conglobatis hostibus.—

Μερίμνης ἄξια, χαλεπά. 455. Πληγέντε.] Ἀντὶ τοῦ, πληγεῖσαι. 457. Ἐπέμυξαν.] Μεμυκόσι τοῖς χείλεσιν ἐπεστέναξαν, ἐγόγγυσαν. 459. Ἀκέων.] Ἀντὶ τοῦ ἀκῆν. ἡσυχάζουσα. 460. Ἄγριος.] Ἀνήμερος, χαλεπός. 463. Οὐκ ἐπιεικτόν.] Οὐκ εὔεικτον, οὐκ εὐσυγχώρητον. 470. Ἠοῦς.] Ἕωθεν, ὄρθρου. τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ. 474. Ὦρθαι.] Διεγερθῆναι. Παρὰ ναῦφι.] Παρὰ ταῖς ναυσί.

ἤματι τῷ, ὅτ' ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται,
στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος·
ὣς γὰρ θέσφατόν ἐστι, σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
χωομένης, οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι
γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
ἥμενοι, οὔτ' αὐγῇς ὑπερίονος Ἠελίοιο
τέρποντ', οὔτ' ἀνέμοισι, βαθὺς δέ τε Τάρταρος ἀμφίς·
οὐδ' ἢν ἔνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὔ σευ ἔγωγε
σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.

477. ὣς γὰρ θέσφατόν ἐστι. quod vidimus Il. A. pr. Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.—478. Sequentia continere aliquid debent, quo Juno terrere possit Jovem et permovere ut a suis decretis recedat; jam, si a Jove secesserit, vel aufugerit et in Tartarum concesserit, non apparet, quam vim hoc ad Jovis animum flectendum habere debuerit: etsi exemplum simile laudare possis ex Hymno in Apoll. 329. sq. Itaque assumendum est aliud quid: Junonis iram se non curaturum esse profitetur Jupiter, ne tum quidem, si ea Titanes in Tartaro habitantes imploratum aut reductum iverit, ut in Jovem rebellent. In confesso itaque est respici antiquiores mythos de Titanomachia, in qua Jupiter in novissimum discrimen adductus est. τὰ νείατα πείρατα γαίης καὶ πόντοιο. ex nota veterum opinione, in occidente terræ esse oceanum, et ex hoc declive iter in Tartarum; de quo v. sup. 13. sq. hunc declarat ab hoc uno quod Titanes in eo tanquam custodia habentur, quodque sole et aura caret locus. Hæc sola in hoc loco ipso innuuntur; plura aliis ex locis assumere, est lubricum, quandoquidem poetæ nullum systema mythicum perpetuum et sibi constans habent, Homerica autem aliis seriorum rhapsodorum commentis interpolata sunt, ex Hesiodo vero alia substituere et in Homerum inferre multo magis lubricum est et arbitrarium. Ita enim fit, ut suo quisque lubitu interpres alia ac diversa constituat, nihil tamen apponat, in quo omnes acquiescant. Nolo itaque nec ipse aliquid ponere tanquam satis exploratum, nec ab aliis allatum pro explorata doctrina habere: at conjectare licet unicuique quæ ipse pro probabilibus habeat; non autem ex suis commentis refellere velle alios; hoc enim pugnat cum dialectices principiis.—πόντος num h. l. declaret mare exterius, plerumque per Oceanum declaratum, an γαῖα καὶ πόντος, mare interius, ut alibi, sint, non dicam: habet utrumque quo se tueatur. De Titanibus in Tartaro inclusis v. Hesiodi Theog. 728. sq.—480. ὑπερίονος Ἠελίοιο. accipio ὑπερίων pro epitheto Solis antiquo, *emergens in altum*. cf. ad T. 398.

476. Στείνει.] Στενώματι. Στεῖνος γὰρ εἴωθε λέγειν τὴν στενὴν ὁδόν. Λέγει δὲ τὴν ὑπὸ πολλοῦ πλήθους στενοχωρίαν. Αἰνοτάτῳ.] Τῷ χαλεπῷ, διὰ τὸν φόβον. 477. Θέσφατον.] Θεόλεκτον, μεμοιραμένον. 478. Οὐδ' εἴ κεν.] Οὐδὲ ἐάν. Νείατα.] Κατώτατα, ἔσχατα. Ἵκηαι.] Παραγενήσῃ, ἀπέλθῃς. 479. Γαίης καὶ πόντοιο ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε.] Διὸς μεταστήσαντος τὸν πατέρα Κρόνον τῆς βασιλείας, καὶ τὴν τῶν θεῶν ἀρχὴν παραλαβόντος, Γίγαντες, οἱ Γῆς παῖδες, ἀγανακτήσαντες, ἐν Ταρτησῷ (πόλις δέ ἐστιν αὕτη παρὰ τῷ Ὠκεανῷ) μέγαν κατὰ Διὸς πόλεμον παρεσκεύαζον. Ζεὺς δὲ συναντήσας αὐτοῖς, καταγωνίζεται πάντας. Καὶ μεταστήσας αὐτοὺς εἰς Ἔρεβος, τῷ πατρὶ Κρόνῳ τὴν τούτων βασιλείαν παραδίδωσιν. Ὀφίωνα δὲ, τὸν δοκοῦντα πάντων ὑπερέχειν, κατηγωνίσατο, ὄρος ἐπιθεὶς αὐτῷ τὸ ἀπ' αὐτοῦ Ὀφιώνιον. Ἰαπετός.] Οὐρανοῦ παῖς, εἷς τῶν Τιτάνων. 480. Ὑπερίονος.] Τοῦ ἡλίου. Ἤτοι ὅτι Ὑπερίονός ἐστι καὶ Θείας παῖς, ὡς Ἡσίοδος. ἐντεῦθεν γὰρ αὐτὸν πατρωνυμικῶς Ὑπεριονίδην καλεῖ. Ἢ ὑπερίων, ὁ ὑπεράνω ἡμῶν ὢν, καὶ περιπολῶν τὸν κόσμον. διὰ τούτου γὰρ τὰ ὅλα συνέχεται. 482. Ἔνθα.] Ὅπου. Ἀλωμένη.] Πλανωμένη. 483. Ἀλέ-

ἐν δ' ἔπεσ' Ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος Ἠελίοιο,
ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τρωσὶν μέν ῥ' ἀέκουσιν ἔδυ φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
ἀσπασίη, τρίλλιστος, ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
Τρώων δ' αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
νόσφι νεῶν ἀγαγὼν, ποταμῷ ἔπι δινήεντι,
ἐν καθαρῷ· ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
ἐξ ἵππων δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα, μῦθον ἄκουον,
τόν ῥ' Ἕκτωρ ἀγόρευε, Διῒ φίλος. ἐν δ' ἄρα χειρὶ
ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης·
τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα Τρώεσσι μετηύδα·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
νῦν ἐφάμην, νῆάς τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα

487. ἀϝέκουσι. 496. ϝέπεα. 499. προτὶ ϝίλιον.

485—542. Pugnam nox dirimit. Concione habita Hector Trojanis persuadet, ut, quod antea factum non erat, nam H. 310. καί ῥ' ἦγον κατὰ ἄστυ, nunc extra urbem pernoctent, Achivosque observent, ne navibus illi fugiant (v. K. 309. sq.) altero die orto se pugnam esse instauraturum. Notabilia sunt in seqq. elementa artis imperatoriæ, in pernoctatione, ut copiæ sub dio in armis habeantur ad obsidenda castra et observandum hostem explorandaque ejus consilia.—485. ἐνέπεσεν Ὠκεανῷ quod alias ἔδυ, κατέδυ, ubi etiam subintell. τὸν ὠκεανὸν, ut recte Koeppen monet.—490. νόσφι νεῶν ἀγαγὼν, ποταμῷ ἔπι δινήεντι abducto et reducto a castris exercitu versus amnem; non apposuit, Scamandrumne an Simoentem. Probabilius tamen fit, Scamandrum, quem et alibi δινήεντα appellat, ad augendam ejus speciem; et paullo post vs. 556. ignes Trojanarum copiarum ardent μεσσηγὺ νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων. K. 160. Nestor Diomedem expergefaciens, οὐκ ἀΐεις, ait, ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο εἵαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει; sive Θρωσμὸς certa pars campi fuerit ceteris acclivior, sive θρωσμὸς πεδίου pro simplici πεδίον, ponitur. unde quoque ibidem instruitur altero die Trojana acies Λ. 56. Et K. 415. Hector consilium habet ad Ili sepulcrum, quod in campo erat. cf. de his Lenz. p. 217. 219.—491. ἐν καθαρῷ, quid sit, ipse poeta declarat: loco a cæsis vacuo; cum autem sparsim pugna facta esset, plura potuere esse talia loca; itaque pro diversis habebimus hunc locum et alterum propius ante vallum K. 199. in quo deliberant Achivorum principes. νεκύων διεφαίνετο junges, ἐφαίνετο διὰ νεκύων, inter cadavera. Minus bene Schol. br. supplent ἀπὸ νεκύων.—493. ἐν δ' ἄρα χειρὶ sequentia vertunt oculos animumque in Hectorem dicentem, specie ejus tam vivide declarata.

498. ἐφάμην μὲν, ἂψ ἀπονοστήσειν νῦν.—502. πειθώμεθα νυκτί. nocte ingruente ac cogente desistamus a pugna. Nam πείθεται etiam victus, coactus: Vidimus jam H.

γω.] Λόγον οὐκ ἔχω, οὐ φροντίζω. Κύντερον.] Χαλεπώτερον, δεινότερον. 487. Ἀέκουσιν.] Ἄκουσι, καὶ μὴ βουλομένοις. 488. Ἀσπασίη.] Ἀσπαστὴ, εὐκταία. Τρίλλιστος.] Πολυλιτάνευτος. Ἐρεβεννή.] Σκοτεινή. 491. Ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.] Ἔξωθεν δεῖ λαβεῖν τὴν ἀπὸ πρόθεσιν. Ἵν' ᾖ, ὅπου καθαρὸς καὶ διαφανὴς ἦν ὁ τόπος ἀπὸ τῶν νεκρῶν. 495. Πόρκης.] Δακτύλιος. 498. Ἐφάμην.] Ἐλογισάμην. 500. Κνέφας.] Σκότος. 503. Ἐφοπλισόμεσθα.]

Ἀργείους καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθ'· αὐτὰρ καλλίτριχας ἵππους
λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ' ἐδωδήν·
ἐκ πόλιος δ' ἄξασθε βόας καὶ ἴφια μῆλα
καρπαλίμως, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,
σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων· ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
ὥς κεν παννύχιοι, μέσφ' ἠοῦς ἠριγενείης,
καίωμεν πυρὰ πολλὰ, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκῃ·
μήπως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
μὴ μὰν ἀσπουδί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι·
ἀλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ,
βλήμενος ἢ ἰῷ, ἢ ἔγχει ὀξυόεντι,
νηὸς ἐπιθρώσκων· ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν Ἄρηα.
κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ Διῒ φίλοι ἀγγελλόντων,
παῖδας πρωθήβας, πολιοκροτάφους τε γέροντας

505. ϜίϜια. 506. Ϝοῖνον et μελίφρονα Ϝοινίζεσθε. 512. vulg. ἀσπουδεί. ἐπιβαῖεν Ϝέκηλοι v. Obss. 513. Ϝοίκοθι. 517. ἀνὰ Ϝάστυ.

282.—504. λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων. ὑπολύσατε ἐξ ὀχέων. Nam is usus loquendi, ut 543. Ψ. 513. Ω. 576. et al. Sic et ὑπελύσαο δεσμῶν Α. 401. Et ἐξ ὀχέων per se, sup. Ε. 369. ἵππους λύσασ' ἐξ ὀχέων.—510. tam altos spiritus sumserat Hector, ut noctu clam discessuros esse suspicaretur Achivos; in eos igitur vasa collecturos impetum facere constituerat. Nec tamen suspicio prorsus fuit vana, si reputes, Agamemnonem vere de discessu cogitasse Ξ. 74. sq.—512. Curemus autem, provideamus, ne sine omni molestia, (ἄνευ πόνου, nam οἱ πονοῦντες, κακοπαθοῦντες, ut se malo eripiant, σπεύδουσι) pacate, discessum parent,—513. sed ut sint qui vulnus secum auferant; cui domi medeantur. βέλος dolorem ex vulnere accepto. πέσσειν fovere et curare; (v. ad Β. 237.) adjuncta notione diuturni temporis et moræ. quo spectat interpretatio Scholii A. καὶ μέχρις οἴκου κατάσχοι (κατάσχῃ) τὴν πληγήν.—515. νηὸς ἐπιθρώσκων. pro ἐπιβαίνων. ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος abhorreat, pro vereatur, nolit. ut jam Α. 186. στυγεῖν enim est horrere, φρίσσειν, metuere, aversari, odisse, adeoque renuere, nolle. cf. ad Ρ. 694.

517—522. Prudenter Hector per noctem urbem custodire jubet, ne, copiis extra urbem tendentibus, Achivis in mentem veniat, ultimum hoc salutis auxilium experiri, ut, a tergo Trojanorum, urbem occupent, desertam a propugnatoribus.—519.

Ἑτοιμάσωμεν. 504. Ἐδωδήν.] Τροφήν.] 506. Οἰνίζεσθε.] Οἶνον ἀγοράζετε. 507. Λέγεσθε.] Συλλέξατε, συναγάγετε. 508. Μέσφ' ἠοῦς.] Μέχρι τῆς ἡμέρας. Ἠριγενείης.] Ἤτοι, τὸν ὄρθρον γεννώσης. ἢ, ὑπὸ τοῦ ὄρθρου γεννωμένης. 509. Σέλας.] Πυρὸς λαμπηδών. Ἵκῃ.] Παραγένηται. 510. Διὰ νύκτα.] Ἀντὶ τοῦ, διὰ νυκτός. 512. Μὴ μάν.] Μὴ μὲν δή. Ἀσπουδεί γε.] Ἄνευ κακοπαθείας, χωρὶς πόνου. 513. Βέλος.] Νῦν, τὸ βεβλημένον μέρος, τὸ τραῦμα. Πέσσῃ.] Συνέχῃ, θεραπεύῃ. 517. Ἀγγελλόντων.] Ἀγγελλέτωσαν. 518. Παῖδας πρωθήβας.] Πρώτως ἡβῶντας, νέους τοὺς ὄντας ἀπὸ τῆς ἀκμῆς, ὅ ἐστιν, ἡλικίας. Πολιοκροτάφους.] Πεπολιωμένους. ἀπὸ μέρους. Ἤτοι συνεκ-

λέξασθαι περὶ ἄστυ, θεοδμήτων ἐπὶ πύργων.
θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη
πῦρ μέγα καιόντων. φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν, λαῶν ἀπεόντων.
ὧδ᾽ ἔστω, Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω.
μῦθος δ᾽, ὃς μὲν νῦν ὑγιὴς, εἰρημένος ἔστω·
τὸν δ᾽, ἠοῦς, Τρώεσσι μεθ᾽ ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.
ἔλπομαι, εὐχόμενος Διΐ τ᾽, ἄλλοισί τε θεοῖσιν,
ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους,
οὓς Κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.
ἀλλ᾽ ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς·
πρωῒ δ᾽ ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
εἴσομαι, αἴ κέ μ᾽ ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης
πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἤ κεν ἐγὼ τὸν
χαλκῷ δῃώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, αἴ κ᾽ ἐμὸν ἔγχος
μείνῃ ἐπερχόμενον. ἀλλ᾽ ἐν πρώτοισιν ὀΐω
κείσεται οὐτηθεὶς, πολέες δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτὸν ἑταῖροι,

519. περὶ Fάστυ. 520. ἐνὶ μεγάροισι Fεκάστη. 526. vulg. εὔχομαι ἐλπόμενος. quod erat εὔχομαι Fελπόμενος nunc est Fέλπομαι εὐχόμενος.
532. Fείσομαι. 535. αὔριον Fὴν laborat. v. Obss. tum διαFείσεται.

jubento pueros et senes excubias agere; λέξασθαι; collocare et disponere se, ut excubent in muris, ἐπὶ πύργων. cf. I. 66, 67. Portam Scæam intelligit, Achivis obversam.
524. Et hæc quidem, quæ in præsens utilia esse possunt, nunc dicta sunto.—527. κηρεσσιφορήτους malo fato advectos: pro interpretatione est versus, qui subjicitur.—529. ἐπὶ νυκτὶ, ἐν νυκτὶ, διὰ νυκτός. tum φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς. providendo caveamus nobis ipsis vigilias agendo.—530. πρωῒ δ᾽ ὑπηοῖοι, ὑπὸ τὴν ἠῶ, θωρηχθέντες, ἐγείρωμεν μάχην σὺν τεύχεσι.—532. εἴσομαι, videbo, experiar, uter nostrum superior fuerit pugnando.—535. ἣν ἀρετὴν διαείσεται. spectandam dabit virtutem suam, media verbi διαείδομαι vi: quod nos passive efferimus. *Cras spectabitur qua sit virtute*, quæ ejus sit virtus. ut quoque sententiam efferri videbimus N. 277. ἔνθα μάλιστ᾽ ἀρετὴ διαείδεται ἀνδρῶν.

δοχή. 519. Θεοδμήτων.] Ὑπὸ θεῶν ᾠκοδομημένων. καθότι Ποσειδῶν καὶ Ἀπόλλων ᾠκοδόμησαν αὐτούς. 520. Θηλύτεραι.] Αἱ πρὸς τὰ ἀφροδίσια καταφορώτεραι, ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν ἀλόγων ζώων. Τὰ μὲν γὰρ ἄλογα, ὡρισμένον ἔχει καιρὸν, ἐν ᾧ μίγνυνται. αὗται δὲ διηνεκῶς πλησιάζουσι. 521. Καιόντων.] Ἀντὶ τοῦ, καιέτωσαν. 522. Λόχος.] Ἐνέδρα. Ὅθεν καὶ λοχαγοὶ, οἱ ταξίαρχοι. Ἀπεόντων.] Ἀπόντων. 523. Ὧδ᾽ ἔστω.] Οὕτως γενέσθω. 524. Μῦθος δ᾽ ὃς μὲν νῦν.] Οὗτος μὲν δὴ ὁ λόγος. 526. Ἐλπόμενος.] Δι᾽ ἐλπίδος ἀγόμενος. 527. Κηρεσσιφορήτους.] Τοὺς ὑπὸ εἱμαρμένης ἠγμένους, μοιροφορήτους. ἢ, οὓς αἱ μοῖραι ἀποίσουσιν. 529. Ἐπὶ νυκτί.] Διὰ τῆς νυκτός. 530. Ὑπ᾽ ἠοῖοι.] Ὑπὸ τὸν ἕω. ὑπὸ τὸν ὄρθρον. 532. Εἴσομαι.] Γνώσομαι. 534. Δῃώσας.] Φονεύσας. 535. Διαείσεται.] Γνωρίσει. διαγνώσεται. 537. Οὐτηθείς.] Τρωθείς.

ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα,
τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν.
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ'· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν.
οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος·
ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βόας καὶ ἴφια μῆλα
καρπαλίμως· οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,
σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο.
κνίσσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω.
Οἱ δὲ, μέγα φρονέοντες, ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρας
εἴατο παννύχιοι· πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.
ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην
φαίνετ' ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθὴρ,
ἔκ τ' ἔφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ, καὶ πρώονες ἄκροι,
καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπεῤῥάγη ἄσπετος αἰθὴρ,
πάντα δέ τ' εἴδεται ἄστρα· γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν·

544. παρ' ἅρμασι Ϝοῖσι Ϝέκαστος. 545. Ϝίφια. 546. Ϝοῖνον δὲ μελίφρονα Ϝοινίζοντο. 549. vulg. γεφύρῃ. 553. vulg. ἐκ δ' ἔφανον. 555. πάντα δὲ Ϝείδεται.

538—541. ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον omnino pro crastino die, αὔριον. non, mane sole oriente. nam expectari vix potuit, ut pugna conficeretur sub ortum diei. αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς—*utinam ego tam certe consequi possem immortalitatem, quam certe crastino die Achivi male sibi res suas evenire videbunt.* Cum immortalitate memorat perpetuam juventutem, ἀγήραος, utique necessariam, si immortalis esse velles, quod Tithoni exemplo intellexeris. Vocem jam B. 447. vidimus. τιοίμην δ' ὡς τίεται Ἀθήνη καὶ Ἀπόλλων. Minervam et Apollinem tanquam inter majores deos numeratos memorat. Eandem sententiam compara inf. N. 825—828.

543—ad f. Trojani noctem sub dio ad ignes accensos excubando agunt.—549. ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρας. manifestum hic fit, esse locum pugnæ inter utramque aciem, v. sup. 378. Δ. 371. Paullo ante 548. οὐρανὸν εἴσω est simpliciter εἰς τὸν ἀέρα.

551. sq. Locus præclare ornatus et verbis et rebus, etiamsi 553, 4. aliunde illati adesse videantur. Aer *purus, apertus,* bene ὑπεῤῥάγη. ut contra nubes *obducunt* cælum, ne stellæ lucem transmittere possint. Erant Trojanorum tot ignes, quot sunt stellæ nocte serena. Proprie erat dicendum: 551. ὅσα δὲ ἐν οὐρανῷ ἄστρα—τόσα 556. Pro hoc dixit ὡς φαίνεται ἄστρα ἀριπρεπέα. et iterum, πάντα δὲ εἴδεται ἄστρα.

538. Ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον.] Ἅμα τῷ τὸν ἥλιον ἀνίσχειν αὔριον. 542. Κελάδησαν.] Ἐβόησαν μετὰ θορύβου. 545. Ἴφια μῆλα.] Εὐτραφῆ. Μετάληψις, ὁ τρόπος. 550. Εἴατο.] Ἐκαθέζοντο. 551. Φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην.] Τὴν Φύσει λαμπράν. Τοῦτο δὲ καθόλου τῆς σελήνης ἐπιθετικόν ἐστι, κἂν μὴ πανσέληνος ᾖ. 552. Ἀριπρεπέα.] Πάνυ εὐπρεπῆ, διάδηλα. Ἔπλετο.] Ἐγένετο, ἦν. Νήνεμος.] Χωρὶς ἀνέμου. 553. Σκοπιαί.] Σκοποὶ, ὑψηλοὶ τόποι. Πρώονες.] Οἱ προνενευκότες τῶν ὀρῶν τόποι, καὶ προβεβλημένοι, παρὰ τὸ ἐξέχειν. 555. Εἴδεται.] Φαίνεται. Γέγηθέ τε φρένα ποιμήν.] Ποιμὴν, εἶπεν, ἀντὶ τοῦ, βουκόλος.

τόσσα, μεσηγὺ νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων,
Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο· πὰρ δὲ ἑκάστῳ
εἵατο πεντήκοντα, σέλᾳ πυρὸς αἰθομένοιο.
ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας,
ἑσταότες παρ' ὄχεσφιν, ἐΰθρονον Ἠῶ μίμνον.

557. φαίνετο Ϝιλιόθι. 558. πὰρ δὲ Ϝεκάστῳ.

556. Excubant Trojani inter castra Achivorum et Scamandrum: ut supra dictum ad 490. Numerus autem 558. mirifice auctus, etsi Trojanorum cum sociis esse appareat, ut sint quinquaginta millia. Sedent ἐν, ἐπὶ, σέλᾳ πυρὸς, παρὰ τῇ πυρᾷ. De pabulo equorum 560. hordeo et olyra jam Il. E. 196. dictum.

Διὰ νυκτὸς γὰρ οἱ βόες νέμονται. Κατάχρησις, ὁ τρόπος. 556. Μεσσηγύ.] Ἀναμέσον. 557. Ἰλιόθι πρό.] Πρὸ τῆς Ἰλίου. 558. Πὰρ δὲ ἑκάστῳ εἵατο πεντήκοντα σέλᾳ πυρὸς αἰθομένοιο.] Τῷ ἑκάστῳ, συναπτέον τὸ, σέλᾳ. ἵν' ᾖ, παρ' ἑκάστῳ σέλαϊ καὶ φωτὶ τοῦ πυρὸς, τοῦτ' ἔστι, παρ' ἑκάστῃ πυρᾷ. Ἐκ τούτων δ' ἄν τις καταμάθοι τὸ πλῆθος τῶν Τρώων, ὅτι ε' μυριάδες ἦσαν οἱ πολῖται. 559. Εἵατο.] Ἐκαθέζετο. Σέλᾳ.] Φωτὶ, πυρᾷ. Ὅθεν καὶ ἡ τὸ φῶς ἡμῖν παρέχουσα, σελήνη εἴρηται. 560. Κρῖ.] Κριθάς. Ἀποκοπὴ ὁ τρόπος. Ὀλύρας.] Εἶδος σπέρματος παραπλησίου κριθῇ. 561. Ἐΰθρονον.] Καλὸν θρόνον ἔχουσα. βασιλικὸν ἢ καλὸν ἅρμα. μεταληπτικῶς. Μίμνον.] Ἔμενον.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Ι.

ARGUMENTUM.

TROJANIS excubias agentibus Achivi noctem inter curas et sollicitudines exigunt—9. Agamemnon salute desperata convocat concionem et discessum suadet—28. Surgit tandem Diomedes et pusillanimum Agamemnonem increpat, Achivis faventibus—51. Tum Nestor excubias disponere et corpus cibo recreare jubet, ut inter epulas amplius dispiciatur quid facto opus sit—79. Utrumque res exsequitur—91. Epulis factis Nestor suadet placare Achillem—113. Promto ad hoc animo munera recenset Agamemnon quæ ad Achillem placandum largiturus sit—161. Decernitur legatio ad Achillem; eaque in viam se committit—184. Achillem citharam pulsantem, assidente Patroclo, inveniunt; benigne excipiuntur:—221. epulis factis Ulysses primo verba facit—306. quibus Achilles aspere respondet—429. Excipit dicentem Phœnix novisque modis flectere pervicacem ejus animum studet—601. Nil remittens ab ira Achilles Phœnicem apud se pernoctare jubet, Ajacem cum Ulysse dimittit—616. Achille iterum frustra ab Ajace compellato,—651. discedunt legati, Ajax et Ulysses, et audita renuntiant Achivis—691. Ceteris perculsis Diomedes animose, ut in posterum diem prælii fortunam experiantur, suadet—ad f.

Deorum in toto libro nullus est interventus. At rhetoribus antiquis propter orationes Ulyssis, Achillis, Phœnicis, Ajacis hæc rhapsodia inprimis fuit probata; et ad eam potissimum spectant laudes oratoriæ virtutis in Homero, unde etiam Eustathio *ἐναγώνιος* dicitur *ἡ ῥαψῳδία, καὶ πολλὴν ἔχουσα δύναμιν ῥητορείας δικανικῆς.* Quintil. X. 1, 47. *nonne vel nonus liber, quo missa ad Achillem legatio continetur,—omnes consiliorum explicat artes?* v. Dionys. Hal. de Homer. poet. s. 20. et in Arte s. 8. 9. Inscriptus olim liber Λιταὶ (laudatus jam hoc nomine in Platonis Cratylo p. 428 C.) propter tentatam Achillis exorationem, et propter vs. 498. sq. *καὶ γάρ τοι Λιταί εἰσι.* Reperitur quoque libri titulus Ἀπόπειρα, male repetitus ex lib. B. nam nunc libri hujus initio non tentat animos Agamemnon, verum ex animo fugam suadet; etiam Ἔπαυλις Τρώων, ex vs. 233. sq. declaranda ex fine libri antec.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ι. ὉΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

ἈΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ *συμβουλεύσαντος τοῖς Ἕλλησι φεύγειν, ἵστανται τὴν ἐναντίαν ἀποφαινόμενοι γνώμην Διομήδης καὶ Νέστωρ. Συμβουλεύσαντος δὲ Νέστορος, πρὸς Ἀχιλλέα πέμπονται πρέσβεις. Καὶ δεηθεῖσιν ἀντεῖπεν αὐτοῖς Ἀχιλλεύς. Οἱ δὲ ἀπαγγέλλουσι, καὶ μεταταῦτα εἰς ὕπνον τρέπονται.*

ΑΛΛΩΣ.

Ἐπαυλισαμένων τῶν πολεμίων διὰ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον εὐημερίαν παρὰ τῷ ναυστάθμῳ, Ἀγαμέμνων ἀπηλπικὼς τὴν σωτηρίαν, ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποφαινόμενος γνώμην, ἀποφεύγειν ἐπιβάντας τῶν νεῶν κελεύει τοὺς Ἕλληνας. Διομήδους δὲ ἀντειπόντος, Νέστωρ παραυτίκα ἀμείβεται τοῦτον. Προστίθησι δὲ τὰ λείποντα αὐτοῦ τοῖς λόγοις, φύλακας κελεύων ἐπὶ τὴν τάφρον ἐκπέμπειν, καὶ τοὺς ἀρίστους ἀθροίσαντα βουλεύεσθαι μετ' αὐτῶν περὶ τῶν ἐπειγόντων. Πείθεται τούτοις ὁ βασιλεὺς, καὶ τοὺς ἀρίστους ἑστιᾷ, ἐν οἷς πάλιν Νέστωρ Ἀγαμέμνονι σύμβουλος τῶν καλλίστων γίγνεται, τῆς μὲν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα κελεύων αὐτὸν ὀργῆς λαθέσθαι, πρὸς δὲ τὸν ἐπείγοντα καιρὸν ἁρμόσασθαι, καὶ πρεσβείαν ὡς τὸν τοῦ Πηλέως ἀποστεῖλαι. Τοῦ δὲ βασιλέως καὶ δῶρα πολλὰ ὑπισχνουμένου δώσειν, καὶ κηδεστὴν ἀξιώσαντος γενέσθαι, παραγίγνονται πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, ὅ τε Ἰθακήσιος καὶ ὁ τοῦ Τελαμῶνος, καὶ πρὸς τούτοις Φοῖνιξ. Τῶν δὲ πρέσβεων ἐλθόντων, καὶ τὴν δέησιν ποιουμένων, καὶ τὰ κατὰ τοὺς Ἕλληνας μηνυσάντων, καὶ τὴν ἔπειξιν δηλούντων, ἄτεγκτος ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ οὐδ' ὅλως ἐνδιδοὺς πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων εὑρίσκεται· ἀλλὰ μνησικακῶν μὲν τῷ Ἀγαμέμνονι, τῶν δὲ δώρων καταφρονῶν, καὶ τῆς συγγενείας τοῦ βασιλέως ὑπερφρονῶν. Καὶ μετὰ τοῦτο Φοῖνιξ πείθειν αὐτὸν πειρᾶται, καὶ δακρύει τὴν παροῦσαν τῶν Ἑλλήνων τύχην, ὡς εἰς ἔλεον αὐτὸν ὑπάξων· καὶ τῆς περὶ τὴν πρώτην ἡλικίαν ὑπομιμνήσκει τροφῆς, καὶ ὅτι οὐ χρὴ, παράδειγμά τι τῷ κατὰ τὴν παλλακίδα, πάντα μητρὶ πείθεσθαι, δι' ὧν εἶπεν αἰνίττεται· καὶ ὡς πρὸς ἀνάγκην βοηθήσας χωρὶς τιμῆς μεταγνώσεται, τὴν Μελεάγρου μάχην καὶ Αἰτωλῶν διηγούμενος. Οὔτε δὲ Φοῖνιξ, πρεσβευτὴς εὐτυχής· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπίσης τοῖς ἄλλοις ἀποτυγχάνει. Οὔτε δ' ὁ συγγενὴς αὐτὸν Αἴας ἔτρεψεν, ἐπιπλήσσων τε καὶ ἱκετεύων καὶ λοιδορούμενος, καὶ παντὶ τρόπῳ πεῖσαι πειρώμενος. Ἀλλὰ Φοίνικα μὲν παρ' ἑαυτῷ κατέχει Ἀχιλλεύς· Ὀδυσσεὺς δὲ σὺν Αἴαντι τὰ πρὸς τοῦ Ἀχιλλέως ἀποπρεσβεύεται τοῖς Ἕλλησιν. Ἐφ' οἷς Διομήδης καθάπτεται μὲν Ἀχιλλέως ὡς οὐ δεόντως ἀμέτρῳ ὀργῇ σχολάζοντος, τοὺς δὲ ἀρίστους ἐπὶ τὴν μάχην προτρέπεται.

Ἐξεσίη δ' Ἀχιλῆος ἀπειθέος ἐστὶν Ἰῶτα.

Ὣς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
θεσπεσίη ἔχε Φύζα, Φόβου κρυόεντος ἑταίρη·
πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
ὡς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,

1—8. Trojanis excubias ante castra Achivorum agentibus, Achivi inter sollicitudines noctem insomnem exigunt.—2. Φύζα est Terror, quo consternati homines, inclinatis rebus et animis, fugam circumspiciunt, quæ φόβος est: bene ergo Φύζα comitatur φόβον, h. e. φυγήν. ἑταίρη. ut Eris Martis est κασιγνήτη ἑτάρη τε.—4. ὡς δ' ἄνεμοι δύο. Comparatio inter fluctus curarum et fluctus maris a ventis agitati: quæ mul-

1. Φυλακὰς ἔχον.] Ἐφύλασσον. Καλῶς δὲ εἶπεν. οἱ μὲν γὰρ Τρῶες τὰς φυλακὰς εἶχον, ἵνα μὴ φύγωσιν οἱ Ἕλληνες διὰ νυκτός. οἱ δὲ Ἕλληνες εἴχοντο ὑπὸ τοῦ δέους. 2. Θεσπεσίη.] Θεία, πολλή. Ἰδίως μὲν, διὰ τοὺς Τρῶας. ἰδίως δὲ, διὰ τὸν πεσόντα κεραυνόν. Ἔχε.] Εἶχεν, ἐκράτει. Φύζα.] Ἡ μετὰ δέους φυγή. Κρυόεντος.] Φρικτοῦ, φοβεροῦ. Σημαίνει γὰρ, τοὺς φοβουμένους συγκρούειν τοὺς ὀδόντας. Ἑταίρη.] Συνεργὸς, φίλη. Σημειωτέον δὲ, ὅτι τὴν φυγὴν ὁ Ποιητὴς τοῦ φόβου εἴρηκεν ἑταίραν. 3. Ἀτλήτῳ.] Ἀνυπομονήτῳ, ἀφορήτῳ. Βεβολήατο.] Τὴν ψυχὴν τετρωμένοι ἦσαν. ἐλυποῦντο. 4. Ὡς δ' ἄνεμοι δύο.] Κα-

Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρήκηθεν ἄητον,
ἐλθόντ' ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
κορθύεται· πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν·
ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἀτρείδης δ' ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ,
φοίτα, κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων,
κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον,
μηδὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
ἷζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες. ἂν δ' Ἀγαμέμνων
ἵστατο δακρυχέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,

11. ἄνδρα Fέκαστον.

tos post Homerum poetas exercuit. Est autem comparatio in maris fluctibus quærenda, non in ventis. Invertit poeta id, quod vulgo fuisset: ὡς πόντος ὀρίνεται ὑπ' ἀνέμων—ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς, in varias partes rapiebatur.—5. A Thracia boreas et zephyrus procedunt, si Ioniæ situm animo cogites cum Woodio p. 46. aut situm Troadis cum Clarkio, qui provocat ad Strabonem I. p. 49. ubi cf. Casaub. Comparatio tamen e mente poetæ instituitur, non ex Agamemnonis persona. ἐλθόντε, ruentes. ut sæpe ἔρχεσθαι. ἐλθεῖν.—6. ἄμυδις κῦμα κορθύεται· ἅμα σὺν τοῖς ἀνέμοις, ὁμοῦ, κορυφοῦται. Ornant autem vss. 6, 7. comparationem.—7. πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν sc. ἄνεμοι, παρεξέχευαν παρ' ἅλα, ἐξ ἁλὸς, φῦκος, ad littus maris.

9—28. Agamemnon concilium principum habet, et discessum re infecta suadet. ἀγορὰ ergo h. l. pro βουλὴ est dicta. Principes enim convocari, non totum exercitum, manifestum fit ex re. ἄνδρα ἕκαστον declaratur e vs. 17. Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες. —12. αὐτὸς πονεῖτο. ad exsequendam rem operam dedit: αὐτοδιακονῶν. præconis partibus ipse fungens. μετὰ πρώτοισι, præconibus ne an principibus, ad quos vocandos adierat? Ita μετὰ πρώτοις ἐπονεῖτο, præconis munere functus est, ἐν, inter primos; at μετὰ πρώτους, ἐπὶ, ἔρχεσθαι, si ad eos venires, qui primi stant, primo ordine aut loco. Metuebat autem Agamemnon tantopere, ut, quæ pararet, a Trojanis animadverti nollet, quippe qui castris assidebant.—13. ἷζον δ' ἐν ἀγορῇ τετιηότες, quod alias φίλον τετιηότες ἦτορ, et τετιημένοι. cf. ad Θ. 437. sedebant in consessu principes, afflicti;

λῶς δύο ἀνέμους παρέλαβε ταράσσοντας τὸ πέλαγος, ἵνα καὶ δύο πάθη ψυχῆς παραστήσῃ. Ὥσπερ, φησὶν, εἰώθασι δύο ἄνεμοι ταράσσειν τὴν θάλασσαν ἐκ βυθοῦ· οὕτω καὶ οἱ Ἕλληνες ἐταράσσοντο ὑπὸ τῶν δύο χαλεπωτάτων παθῶν, λύπης τε, καὶ φόβου. Ὀρίνετον.] Ταράσσουσι. Δυϊκῶς. 5. Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρήκηθεν ἄητον.] Πῶς ἀμφοτέρους ἐκ Θράκης φησὶ πνεῖν, τοῦ μὲν Βορέου ἐξ Ἄρκτου, τοῦ δὲ Ζεφύρου ἐκ Δύσεως πνέοντος; Ῥητέον οὖν, ὅτι ἡ τῶν Θρακῶν γῆ ἐπιπολὺ διήκει, καὶ σιγματοειδὴς κεῖται τῇ θέᾳ μέχρι τῆς δύσεως. Ἀφ' ἑκατέρου οὖν μέρους τῶν ἀνέμων ἔχει ἑκάτερον. Οἱ δέ φασιν, ὅτι συλληπτικῶς πέφρακε. Μόνος γὰρ ὁ Βορέας ἀπὸ Θράκης πνεῖ. Τώ τε Θρήκηθεν ἄητον.] Οἵτινες ἀπὸ Θράκης πνέουσιν. 6. Ἄμυδις.] Ὁμοῦ, ἐξαίφνης. Κελαινόν.] Μέλαν. ἐξ οὗ, φρικτόν. 7. Κορθύεται.] Κορυφοῦται, αὔξεται. Ἔνιοι δὲ ἐπὶ τοῦ σωρεύεσθαι ἤκουσαν. κόρθυς γὰρ, ὁ σωρός. Παρὲξ ἅλα.] Ἔξω παρὰ τὴν θάλασσαν. Φῦκος.] Τὸ χορτῶδες τῆς θαλάσσης ἀπόβλημα. Οἱ δὲ φυκία φασὶ βοτάνην τὴν ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης γιγνομένην. Ἔχευαν.] Ἔξω ἔβαλον. 8. Ἐδαΐζετο.] Ἐταράσσετο, διεκόπτετο. 9. Ἄχεϊ μεγάλῳ.] Μεγάλῃ λύπῃ. Βεβλημένος ἦτορ.] Ὥσπερ τὴν ψυχὴν βεβλημένος, καὶ ἐκπεπληγμένος. 10. Φοίτα.] Παρεγίγνετο, περιῄει. 11. Κλήδην.] Καλοῦντας, κηρύσσοντας. 12. Μὴ δὲ βοᾶν.] Μηδὲ βοῶντας. Νυκτὸς γὰρ οὔσης, καὶ πλησίον ὄντων τῶν πολεμίων, οὐ πάντας καλεῖ, ἵνα μή τις ταραχὴ γένηται. Πονεῖτο.] Ἐνήργει. 14.

ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ·
ὣς ὁ βαρὺ στενάχων ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες,
φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.

16. Ϝέπε'. 20. Ϝίλιον. 26. ἐγὼ Ϝείπω.
31. μετέϜειπε. 33. ἐστὶ, Ϝάναξ.

excruciantes se.—15. ἥ τε καταχέει ὕδωρ, simpl. stillat.—16. ὣς ὁ βαρὺ στενάχων. proprie comparatio postulabat δακρυχέων.

18. De hoc et sqq. verss. v. sup. ad Β. 111. sqq. ubi hæc Agamemnonis oratio iisdem verbis jam olim fuerat habita; tunc quidem simulate, nunc vere et ex animo. —19. πρὶν μὲν, Aulide, v. sup. Β. 350. sq.—23. οὕτω που Διῒ μέλλει φίλον εἶναι, Διῒ δοκεῖ. ut jam Β. 116.—24. κατέλυσε, κατέῤῥιψε πόλεις. v. ibid. 117. Not.—27. φεύγωμεν simpliciter, discedamus.

32—49. Graviter, cum præfatione tamen honoris, pro ingenio suo modesto quidem, sed calido, (v. ad Ξ. 109. sq.) increpat Agamemnonem Diomedes, quod fugam consuluit; se vel solum cum sodali Sthenelo bellum esse sustenturum pronuntiat. Comparari potest Julii Cæsaris oratio B. G. I. 40. f. ubi, *si præterea nemo sequatur* (contra Ariovistum), *tamen se cum sola decima legione iturum dicit.*—32. μαχήσομαι alias ἔπεσιν adjicitur; non modo de contradicente, verum etiam de objurgante.—33. ἣ θέμις ἐστί. pro ὡς, καθὼς, *ita ut, pro eo quod,* in concilio facere fas est,

Μελάνυδρος.] Πολύυδρος. Φύσει γὰρ μέλαν τὸ ὕδωρ. Ἀλλὰ λαμπρύνεται ταῖς ἡλιακαῖς αὐγαῖς. Ἢ βαθεῖα. τοῦ γὰρ μελαίνεσθαι αἴτιον τὸ βάθος. 15. Αἰγίλιπος.] Ὑψηλῆς. ἣν ἂν καὶ αἲξ ἀπολίπῃ διὰ τὸ ἄγαν ὑψηλὸν καὶ δύσβατον. ἐν γὰρ τοῖς κρημνοῖς αἱ αἶγες ὡς ἐπίπαν νέμονται. Ἡ δὲ παραβολὴ πρός τε τὸ πλῆθος τῶν δακρύων εἴληπται καὶ τῶν στεναγμῶν. Δνοφερόν.] Μέλαν. Χέει.] Χεῖ, πέμπει. 18. Ἐνέδησεν.] Ἐνέβαλε. 30. Δήν.] Πολλῷ χρόνῳ, ἐπιπολύ. Ἄνεῳ.] Ἄφωνοι, ἥσυχοι. Τετιηότες.] Τετιμωρημένοι, λυπούμενοι. 32. Σοὶ πρῶτα μαχήσομαι.] Ἀντὶ τοῦ, τῷ λόγῳ σου. Ἀφραδέοντι.] Ἀσυνετοῦντι. 33. Ἧι θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἀγορῇ.] Ὡς νόμος ἐστὶν ἐν ἐκκλησίαις τὸν βουλόμενον

ἀλκὴν μέν μοι πρῶτος ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι,
φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα
ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων·
ἀλκὴν δ' οὔτοι δῶκεν, ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
δαιμόνι', οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
ἀπτολέμους τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις;
εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται, ὥστε νέεσθαι,
ἔρχεο· πάρ τοι ὁδὸς, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
ἑστᾶσ', αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί.
ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
εἰσόκε περ Τροίην διαπέρσομεν. εἰ δὲ καὶ αὐτοί·
φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
νῶϊ δ', ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,

36. Ϝίσασ'. 40. μάλα Ϝέλπεαι. 42. Ϝιλίου.

deliberatione proposita. Vulgo reddunt: *qua fas est.* et Koeppen opponit alterum ex B. 214. μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον.—34. Respiciunt hæc objurgationem sup. Δ. 370. sq. factam. ἀλκὴν ὀνείδισας. recte Eustath. ἐμέμψω μοι. Est ὀνειδίζειν nunc *elevare* et *in contemtum adducere.*—37. διάνδιχα δῶκε. proprie *divisim*; nunc *e binis alterum.*—38. Loco et dignitate omnes antecellis.—39. ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον. *Atqui verum principatum facit fortitudo; ea in te non est.* hoc dictum ad sensum istorum hominum: robore virium et animi virtute contineri caussas imperii in alios. At Agamemnon *fortunæ* hoc debere dicitur. Etiam Schol. sic et Eustath.—Aliter ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον de ipso robore in juvenili vigore posito N. 484.—46. εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ scil. φεύγειν θέλουσι, φευγέτωσαν.—49. τέκμωρ Ἰλίου de excidio jam H. 30. σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν. ἠλύθαμεν. σὺν θεῷ omnino est deo volente, annuente, propitio; ut σὺν δαίμονι Λ. 791. O. 403. At h. l. *auspiciis deorum.* Spectat ad vaticinia, omina, auguria, v. c. Calchantis. Simile adeo Δ. 408. πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ.

λέγειν ἀκωλύτως, ὥσπερ ἐν δημοκρατείᾳ. 34. Ἀλκὴν μέν μοι πρῶτος ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι.] Ἰσχύν μοι πρῶτος ὀνείδισας ἐν τοῖς Ἕλλησιν ὡς ἀνάνδρου. Ἤτοι δὲ, ἐν ἤθει λέγει. Τὴν μέν τοι ἀναφορὰν ἔχει ταῦτα ἐπὶ τὰ ῥηθέντα ὑπὸ Ἀγαμέμνονος ἐν τῇ Δ. ῥαψῳδίᾳ· Ὤμοι Τυδέως υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο, Τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας; καὶ τὰ ἑξῆς. 35. Φάς.] Φήσας, εἰπών. Ἀπτόλεμον.] Ἄπειρον πολέμου, ἄμαχον. 36. Ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.] Γέροντας εἶπε, διὰ τὸν Νέστορα, ἐπεὶ μικρῷ πρότερον αὐτὸν ἐσεσώκει ἐν τῷ πολέμῳ. 37. Διάνδιχα δῶκε.] Τοῖν δυοῖν ἕτερον ἔδωκε. 38. Περί.] Περισσῶς, πάνυ. 39. Ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.] Ὃ κράτιστόν ἐστιν. 41. Ὡς ἀγορεύεις.] Ὡς λέγεις. 42. Ἐπέσσυται.] Ἐφορμᾷ. 43. Πάρ τοι ὁδός.] Πάρεστί σοι τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν ἡτοιμασμένα, εἰ βούλει ἀπαλάττεσθαι. Νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης.] Αἱ δὲ νῆές σου ἐγγὺς τῆς θαλάσσης εἰσί. Διὰ δὲ τοῦ πλήθους τῶν νεῶν δειλίαν αὐτοῦ κατηγορεῖ. 46. Εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ φευγόντων.] Προσληπτέον τὸ, βούλονται. ἵν' ᾖ, ἐὰν δὲ καὶ αὐτοὶ βούλωνται, φευ-

μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ·
Τυδείδη, πέρι μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερός ἐσσι,
καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος·
οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι Ἀχαιοὶ,
οὐδὲ πάλιν ἐρέει· ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσὶ, ἐμὸς δέ κε καὶ πάϊς εἴης
ὁπλότερος γενεῆφιν· ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις
Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
ἐξείπω, καὶ πάντα διΐξομαι· οὐδέ κέ τίς μοι
μῦθον ἀτιμήσει', οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν, ἐκεῖνος,
ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου, ὀκρυόεντος.

59. ἔϝειπες.

52—78. Nunc Nestor moderata interposita oratione consilia meliora post epulas differt, excubias autem ante omnia collocare suadet.

56. οὐδὲ πάλιν ἐρέει. *contradicet.* ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων. *tu non omnia eloquutus es quæ ad rem erant.* οὐκ ἐτέλεσας τὸν μῦθον. objurgasti Agamemnonem; rebus infectis non discedendum esse dixisti, verum consilia de modo exsequendi haud subjecisti. —58. βάζεις (πρὸς) βασιλῆας Ἀργείων.—61. ἐξείπω καὶ διΐξομαι πάντα. διελεύσομαι. Iterum jungitur conjunctivus omisso ἂν cum futuro: *eloquar et oratione persequar.*—63. Callide sententiam generalem interponit, quo ipsum Agamemnonem a pervicacia in dissidio civili fovendo deterreat; etsi reliqua nondum diserte eloquitur. Quem autem tangat vel innuat, quæritur: Alii Achillem, Agamemnonem alii; etiam ad Nestorem referas, ut sibi ipse caveat, ne, qui audiunt, male de dicendis augurentur; utque sibi muniat viam ad ea, quæ mox dicturus est, *se nihil esse dicturum contentionis tantum caussa.* Melius hoc. Potest tamen et generaliter dictum esse, ut ad omnes spectet: contentionis et obtrectationis caussa nihil esse agendum. De vocibus quibus *nefarium* hominem declarat, agunt grammatici. ἀφρήτωρ φρατρίας μὴ μετέχων, ut ἄφυλος, ἀθέμιστος, ἄδικος, παράνομος, ἀνέστιος, ἑστίαν μὴ ἔχων. h. l. de eo,

γέτωσαν, ἔστωσαν τῶν φευγόντων. 51. Ἀγασσάμενοι.] Θαυμάσαντες. 54. Ὁμήλικας.] Συνήλικας. τῆς αὐτῆς ἡλικίας. Ἔπλευ.] Ἐγένου. 55. Οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται.] Οὐδεὶς ἂν σου τὸν λόγον ἐκφαυλίσῃ, καὶ μέμψηται. Πῶς δὲ ὁ Νέστωρ, τὸ τέλειον ἀποδοὺς τῷ Διομήδους λόγῳ, λέγειν αὐτὸς ἐπιχειρεῖ; Ῥητέον, ὅτι τῆς ὕβρεως τὴν μνήμην καὶ Διομήδης πεποίηται, καὶ Νέστωρ αὐτῷ τελείως γεγενῆσθαι μαρτυρεῖ. Ὅπερ δὲ δεῖ πράσσειν ἐν καιρῷ Διομήδης μὲν παρέλιπεν, ἐκεῖνος δ' εἰσηγεῖται. 56. Οὐδὲ πάλιν ἐρέει.] Οὐδὲ τὰ ἐναντία σοι ἐρεῖ. Ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.] Οὐ μὴν τέλος ἐπέθηκας τῷ λόγῳ σου. τὰ μὲν γὰρ πρὸς τὸν βασιλέα δεόντως φησὶν εἰρῆσθαι. ἐλλείπειν δὲ τὰ τῆς συμβουλῆς καὶ παρὰ φυλακῆς ἅτινα αὐτὸς ἀνεπλήρωσεν. 57. Ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσί.] Νέος μὲν δὴ ὑπάρχεις. Ἐμὸς δέ κε καὶ πάϊς εἴης Ὁπλότερος γενεῆφιν.] Ἐμὸς δ' ἂν καὶ παῖς νομισθείης, καὶ τῶν παίδων μου ὁ νεώτατος. 58. Ἀτάρ.] Καὶ δή. Πεπνυμένα βάζεις Ἀργείων βασιλῆας.] Συνετῶς δὲ λέγεις παρὰ πάντας τοὺς βασιλεῖς τῶν Ἑλλήνων. 60. Γεραίτερος.] Παλαιότερος, πρεσβύτερος. 61. Διΐξομαι.] Διελεύσομαι, πληρώσω. 63. Ἀφρήτωρ.] Ὁ φρατρίαν καὶ συγγένειαν μὴ ἔχων. Φρατρία δὲ κυρίως ἐστὶ, τρίτον μέρος τῆς φυλῆς. Ἀθέμιστος.] Ἄδικος ἄνθρωπος. 64. Ὃς πολέμου ἔραται.]

ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι
λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
κούροισι μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι. αὐτὰρ ἔπειτα,
Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.
δαίνυ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, οὔτοι ἀεικές.
πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
ἠμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσι.
πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις.
πολλῶν δ' ἀγρομένων, τῷ πείσεαι, ὅς κεν ἀρίστην
βουλὴν βουλεύσῃ· μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς
ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήϊοι ἐγγύθι νηῶν
καίουσι πυρὰ πολλά· τίς ἂν τάδε γηθήσειε;
νὺξ δ' ἥδ' ἠὲ διαῤῥαίσει στρατὸν, ἠὲ σαώσει.

66. δὲ Fέκαστοι. 70. γέρουσι· FέFοικέ τοι, οὔ τοι ἀFεικές.
71. Fοίνου. 73. πολέσι τε Fανάσσεις esse debuit.

qui dignus sit, ut pro tali habeatur.—65. πειθώμεθα νυκτὶ sup. Θ. 502.

66, 67. Excubiæ constituuntur, λέγονται, extra vallum, inter fossam tamen; esse ideo debuit intervallum inter vallum et fossam. v. inf. 87. Memorabile hoc; spectat enim ad artis militaris elementa apud Homerum obvia. Tribuitur consilium hoc Nestori auctori; cui et munitiones castrorum debebantur H. 337. sq.—69. σὺ μὲν ἄρχε tu rerum agendarum fac exordium hoc: para epulas, quibus seniores excipias, ut, dimissis junioribus, sermones seri inter nos possint familiariter. Koeppen non male accipiebat *præi:* sc. ad tentorium et epulas. Sic de diis: πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε. Sic ἡγήσατο Od. Θ. 46.—Itaque inf. 89. Ἀτρείδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν ἐς κλισίην.—70. Provide Nestor animos interpositis epulis et sermonibus relaxatos habere cupit, antequam consilium de Achille placando in medium proferat. Prudenter hoc quoque facit Nestor, quod legationem ad Achillem, rem Agamemnoni ingratam, non in consessu, cui juniores intersunt, proferre vult; verum cœnæ servat, cui seniores tantum intererunt: quod et Schol. ad vs. 70. monuerunt.—72. Vinum ex Thracia quotidie advectum ad frequentatam olim a Thracibus vitium culturam declarandam laudari solet. Fuisse eam inter Thraces antiquissimam, docent fabulæ Bacchicæ, de Lycurgo, de Bacchis et aliis.—73. ὑποδεξίη omnis apparatus qui ad excipiendos alios epulis necessarius est, ἡ πρὸς ὑποδοχὴν χορηγία.—75. μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς sc. ἱκάνει. ἐφικνεῖται. h. κατέλαβεν. ut sæpe in hoc et seqq. libris. —78. νὺξ ἥδε. non per se; sed quæ hac nocte consilia capientur; sc. de placando Achille et consiliorum animorumque concordia restituenda.

Ὅστις πολέμου ἐρᾷ. Ἐπιδημίου.] Τοῦ ἐμφυλίου, τοῦ μὴ πρὸς πολεμίους, ἀλλὰ πρὸς οἰκείους γιγνομένου. Λέγει δὲ τοῦτο, αἰνιττόμενος τὸν Ἀχιλλέα. 66. Φυλακτῆρες.] Ἀντὶ τοῦ, φύλακες. ἀπὸ ὀρθῆς τοῦ, φυλακτήρ. 67. Λεξάσθων.] Λεξάσθωσαν, συναριθμηθήτωσαν, κατακλινθήτωσαν. 69. Ἄρχε.] Ἡγοῦ, ἡγεμόνευε. 70. Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν.] Ἐπὶ ἑστίασιν κάλει τοὺς ἐντίμους. Ἔοικέ τοι.] Πρέπον σοι ἐστίν. Οὔ τοι ἀεικές.] Οὐκ ἔστι σοι ἀπρεπές. 72. Ἠμάτιαι.] Καθ' ἑκάστην ἡμέραν. 73. Πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξείη.] Πάρεστί σοι ἀφθόνως ἡ πρὸς ὑποδοχὴν δαψίλεια. 74. Ἀγρομένων.] Ἀθροισθέντων, συνελθόντων. Τῷ πείσεαι.] Τούτῳ πεισθήσῃ. 75. Βουλὴν βουλεύσῃ.] Τὸ σχῆμα, παρωνομασία. 76. Πυκινῆς.] Πυκνῆς, συνετῆς. 77. Τίς ἂν τάδε γηθήσειε;] Προσληπτέον τὸ, ἰδών. τίς ἂν χαρείη, βλέπων ταῦτα οὕτω πρασσόμενα. 78.

Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ᾽ ἐπίθοντο.
ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο,
ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα, ποιμένα λαῶν,
ἠδ᾽ ἀμφ᾽ Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον, υἷας Ἄρηος,
ἀμφί τε Μηριόνην, Ἀφαρῆά τε, Δηΐπυρόν τε,
ἠδ᾽ ἀμφὶ Κρείοντος υἱὸν, Λυκομήδεα δῖον·
ἑπτ᾽ ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
κοῦροι ἅμα στεῖχον, δολίχ᾽ ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
κὰδ δὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες·
ἔνθα δὲ πῦρ κείαντο, τίθεντο δὲ δόρπα ἕκαστος.
Ἀτρείδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν Ἀχαιῶν
ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα·
οἱ δ᾽ ἐπ᾽ ὀνείαθ᾽ ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ᾽ ἄρξομαι. οὕνεκα πολλῶν

86. vulg. ἅμ᾽ ἔστειχον. 88. vulg. ἐνθάδε πῦρ κήαντο et δόρπον ἕκαστος. δόρπα Ϝέκαστος. 90. μενοϜεικέα. 95. μετέϜειπε. 96. κύδιστε, Ϝάναξ.

79—88. Excubiæ constituuntur: excubitores numero DCC septem cohortibus divisi, septem ducibus.—*Ascalaphus et Ialmenus* Bœotorum duces B. 512. *Meriones* Idomenei θεράπων B. 651. *Aphareus* et *Deipyrus* videntur et ipsi inter Bœotos fuisse N. 478. cum *Ascalapho*. Cæduntur Aphareus Alectoris f. N. 541. et Diepyrus N. 576. *Lycomedes*, Creontis f. semel præterea inter principes memoratur P. 345, 6. T. 240. —87. κατὰ μέσον τάφρου καὶ τείχεος, in intervallo inter vallum et fossam. cf. ad 67.—τέθεντο δόρπον, pararunt.

89—95. Inter epulas, quibus ab Agamemnone excepti sunt seniores, Nestor ad verba facienda se accingit.—93. ὑφαίνειν μῆτιν ut Z. 187. δόλον.

96—113. Nestor magna cum verecundia et cautione profert monitum de Agamemnonis injuria, qua Achillem affecit, et consilium de hoc placando, ut iterum totus Achæorum exercitus consilia et arma in commune conferat.

97. Plene interpunxi post ἄρξομαι. non bene enim sententia jungebatur cum seqq. Sententia est absoluta: *Ad te unum, Agamemnon, summa eorum, quæ dicenda habeo, spectat. Quandoquidem tu es multorum populorum rex:* (h. rerum summa apud te est) *convenit tibi et consulere iis bene et bene consulta aliorum audire, et*

Νὺξ ἥδε.] Αὕτη δὲ ἡ νύξ. Διαῤῥαίσει.] Διαφθερεῖ. 80. Ἐσσεύοντο.] Ἐξῄεσαν, ἐξώρμων. 81. Ἀμφί.] Περί. Θρασυμήδεα.] Θρασυμήδην. Ὁ δὲ τρόπος, ἔκτασις. τὸ ἔθος Ἰώνων. 88. Πῦρ κήαντο.] Πῦρ ἀνῆψαν. 89. Ἀολλέας.] Ἀθρόους. 90. Μενοεικέα.] Τῷ μένει εἴκουσαν, αὐτάρκη. 91. Οἱ δ᾽ ἐπ᾽ ὀνείαθ᾽ ἑτοῖμα.] Οἱ δὲ ἐπὶ τὰ ἑτοῖμα βρώματα ἐξέτειναν τὰς χεῖρας, καὶ ἤσθιον. Ὀνείατα.] Βρώματα τὴν ὄνησιν παρέχοντα. Ἴαλλον.] Ἔπεμπον, ἐξέτεινον. 93. Ὑφαίνειν.] Κατασκευάζειν. μεταφορικῶς. 97. Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ᾽

λαῶν ἐσσὶ ἄναξ, καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε
σκῆπτρόν τ', ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύησθα·
τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι,
κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅταν τινὰ θυμὸς ἀνώγῃ
εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἕξεται, ὅ ττι κεν ἄρχῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,
οἷον ἐγὼ νοέω, ἠμὲν πάλαι, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν,
ἐξέτι τεῦ, ὅτε Διογενεῦς Βρισηΐδα κούρην
χωομένου Ἀχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας·
οὔ τι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε
πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ

98. ἐσσὶ Fάναξ. 100. Fέπος. 102. Fειπεῖν. 106. vulg. ὅτε, Διογενές.

optima quævis, etiam ab aliis in medium allata, exsequi; cedit enim tibi laudi et honori, quodcunque probatum ac decretum fuerit. ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι alioqui est formula in hymnis frequentata, qua v. c. Jupiter *unice laudandus* dicitur. Res jam aliis notata: v. c. Hymn. Homer. XIX. 4. Theocr. XVII. 1. Arat. Phæn. 14. Theogn. pr. Et in versu Hesiodeo ap. Eustath. ad Il. Σ. 570. Ἀρχόμενοι δὲ Λίνον καὶ λήγοντες καλέουσι. Et in Virgil. Ecl. VIII. 21. *A te principium, tibi desinet.* At h. l. est, *quicquid dicendum habeat* Nestor, *ad Agamemnonem spectare; cum eo uno sibi agendum esse* ait.—98. καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας. Juris dicendi munus regum præcipium olim fuisse, jam sup. A. 238, 9. vidimus: idque majorem partem regiæ potestatis constituit, quia ex arbitrio jus dicebant, cum nondum leges scriptæ essent, multo minus scriptæ accurate: unde fit, ut omnis regia potestas per θέμιστας declaretur, ut a Virgilio per *jura*. Scipio, tanquam insigne, principes et *judices* ornabat: h. l. summam potestatem declarat. ἵνα σφίσι βουλεύησθα ut iis consulas, h. *in eorum utilitatem.* Tum—100. πέρι, περὶ, ὑπὲρ ἄλλων. plus quam alius quisquam. ἔπος consilium.—101. κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅταν—pro, κρηῆναι δὲ καὶ, ad effectum adducere, ὅταν ἄλλον τινὰ θυμὸς ἀνώγῃ εἰπεῖν εἰς ἀγαθὸν, h. e. ὅταν, vel ἐὰν, ἄλλος τις εἴπῃ ἄν τι εἰς ἀγαθόν. Convenit locus Hesiodi Ἔργ. 293. οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς αὐτὸς πάντα νοήσει· ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.—102. σέο δ' ἕξεται ὅ ττι κεν ἄρχῃ. ἄρχειν est κρατεῖν, νικᾷν. quæcunque sententia potior habebitur, suffragiis probabitur, tua sanctione firmabitur: ut ἔχεται τινός τι, quatenus est in ejus potestate et manu: ut in Hymno XXVIII. 6. σεῦ δ' ἔχεται, δοῦναι βίον ἠδ' ἀφελέσθαι. etsi sic fere ἐκ additur, ut Odyss. Z. 197. τοῦ δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε. Apud Herodot. VI. 109. simili modo: ἐν σοὶ νῦν ἐστι—ταῦτα πάντα ἐς σὲ νῦν τείνει καὶ ἐκ σέο ἄρτηται. ἢν γὰρ σὺ γνώμῃ τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔστι τοι πατρίς τε ἐλευθέρη καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι.—103. Eloquar sententiam meam, quam esse arbitror optimam, quamque ab initio animo fovi. νόος, ἔννοια. νόημα.—109. πόλλ' ἀπεμυθεόμην, de-

ἄρξομαι.] Σύ μοι καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος ἔσῃ τῶν λόγων. 98. Ἐγγυάλιξεν.] Ἐνεχείρησεν, ἔδωκε. 100. Πέρι μὲν φάσθαι.] Περισσῶς μὲν βουλεύεσθαι, ὑπὲρ πάντας λέγειν. 101. Κρηῆναι.] Ἐπιτελέσαι, ἐπιτρέψαι, ἢ πεισθῆναί σε, καὶ εἰς τέλος ἀγαγεῖν καὶ τὸ ὑπὸ ἄλλου καλῶς λεγόμενον. 102. Σέο δ' ἕξεται.] Ἤτοι, ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ἔσται τοῦτο τὸ ἔργον δοκιμάσαι. Ἤτοι, τὸ τῶν λόγων κατόρθωμα σὸν ἔσται. εἰς σὲ γὰρ ἀνενεχθήσεται, εἴτε εἰς ἀγαθὸν, ἢ ἀγαθὴν εἰσενέγκασθαι γνώμην. Ὅ, ττι κεν ἄρχῃ.] Ὅτι ἂν κρατῇ, καὶ συμφέρῃ. 104. Νόον.] Νοῦν, γνώμην. 106. Ἐξέτι τοῦ.] Ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἕως τοῦ νῦν. Διογενεῦς.] Περισπωμένως ἀναγνῶμεν. συναίρεσιν γὰρ ἔπαθεν. ἐπεὶ τὸ ἐντελές ἐστι, Διογενέος, τοῦ ἀπὸ Διὸς τὸ γένος ἔχοντος. 108. Οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον.] Οὐ κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην. 109. Ἀπεμυθεόμην.] Ἀπηγόρευον, ἐκώλυον. Γρά-

εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
ἠτίμησας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
φραζώμεσθ', ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθοιμεν
δώροισί τ' ἀγανοῖσιν, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
ὦ γέρον, οὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας·
ἀασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι· ἀντί νυ πολλῶν
λαῶν ἐστιν ἀνὴρ, ὅν τε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ,
ὡς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν·
ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·
ὑμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω,
ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,

110. Ϝείξας. 113. ἀγανοῖσι, Ϝέπεσσι. 114. προσέϜειπε Ϝάναξ.
116. ἀϜασάμην. 119. ἀϜασάμην.

hortatus sum. Fecerat hoc Nestor jam Il. A. 254. sq. 275. sq. Respicit eo inf. T. 85. sq.—110. σῷ θυμῷ εἴξας, affectibus obtemperando, iræ, superbiæ, libidini. Nisi cum Schol. br. ad iram solam referas: ira victus. alii ad αὐθάδειαν referunt. ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν, possit omnino esse: cui omnia adsunt, quibus inter homines emineat; nam ita dii τίειν, τιμᾷν, aliquem dicuntur, aut, si ad vss. 117, 118. respexeris, eo maxime referendum est, quod relictus ab Achille exercitus clade accepta testatum fecit, quantum in Achille præsidium habeat: Omnino tamen a Jove, a diis, τιμᾶσθαι dicuntur, qui sunt regio genere et loco. ἠτίμησας. injuria affecisti ignominiosa, erepto vi præmio virtutis: ut aliquoties monitum ad Il. A.—112. ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθοιμεν δώροισι—fere quod A. 100. τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν. Jungenda πεπίθοιμέν μιν, tum modus adjectus, ἀρεσσάμενοι, placando. Inf. 120. est ἀρέσαι. sed in Homericis promiscue medium et activum pro placare. Sic inf. T. 179. ἔπειτά σε δαιτὶ ἀρεσσάσθω. Od. Θ. 402. τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι. add. 396. 415. ergo et Od. X. 55. et h. l.

115—161. Agamemnon temeritatis suæ et injuriæ in Achillem pœnitere se profitetur, et enumerat munera quibus eum placare vult.

115. οὔ τι (κατὰ) ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας. οὐ ψευδῶς. Quam prægnans vocabulum sit ἄτη, videbimus ad T. 91. Est enim non modo flagitium et culpa, verum etiam insania et error animi, quo quis ad scelus committendum adactus fuerit; tum vindicta divina in scelestis, et mala a diis inflicta, quippe e sceleribus provenientia, ipsæque pœnæ. Jam h. l. ἄται sunt ἁμαρτίαι. ἀδικίαι; itaque et ἀασάμην est ἡμάρτηκα, cum notione mentis ira occæcatæ et noxæ inde contractæ. Ait igitur Agamemnon: stolide egi, non debebam injuriam talem facere viro tanta virtute et dignitate insigni.—116. ἀντί νυ πολλῶν. νὺ pro δὴ ut A. 381, 2.—117. ὅν τε Ζεὺς (ἐν) κῆρι φιλήσῃ. Est is θεοφιλής.—118. ὧν νῦν τοῦτον ἔτισε, ut 110. ad cladem Achivis post Achillis discessum illatam spectare, qua virtutis Achillis tanto clarior eluxit splendor, manifestum fit ex adjecto: δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.—119. φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας. ὀργῇ πεισθείς. ira victus, sed gravi et atroci. quod Nestor vs. 109. lenius dixerat σῷ μεγαλήτορι θυμῷ εἴξας. Sane φρένες pro θυμὸς, ὀργὴ, et alibi; et λευγαλέαι sunt h. l. perversæ, stolidæ: alias omnino ὀλέθριαι.—122. ἀπύρους τρίποδας. possunt esse et,

φεται δὲ καὶ, Ἀπεμυθευόμην. ἵν' ᾖ, ἀπελογιζόμην. Μεγαλήτορι.] Γενναίῳ. Θυμῷ εἴξας.] Νικηθεὶς ὑπὸ τῆς ὀργῆς. 112. Ἀρεσσάμενοι.] Φιλοφρονησάμενοι. 115. Οὔτι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας.] Οὐδὲ ψευσάμενος, τὰς ἐμὰς ἄτας εἶπας. 116. Ἀασάμην.] Ἐβλάβην. Ἀναίνομαι.] Ἀρνοῦμαι. Ἀντί νυ πολλῶν.] Ἀντάξιος πολλῶν ἐστὶν ὁ ὑπὸ Διὸς φιλούμενος ἀνήρ. 119. Λευγαλέῃσι.] Δειναῖς, ὀλεθρίαις. 120. Ἀρέσαι.] Εἰς ἀρέσκειαν ἐλθεῖν φιλοφρόνως. 122.

αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
ὅσσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι.
δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον εὐ κτιμένην ἕλεν αὐτὸς,
ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρων
κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,

123. ἐϝείκοσι. 128. vulg. ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας. Legendum ἀμύμονα ϝέργα ϝιδυίας. 131. μέν ϝοι.

nondum igni admoti, et, omnino igni non admovendi. Alterum hoc amplectuntur veteres. Quæ pondera τάλαντα sint apud Homerum, res incerta manet.—124. ἵππους νικηφόρους, ἀθλοφόρους, designat; apparet ex adjunctis, quanta in laude habiti fuerint tales equi. πηγοὺς, εὐπαγεῖς, εὐτραφεῖς.—125. οὔ κεν ἀλήϊος, ἄπορος, πένης.—129. Lesbos ab Achille expugnata ad Antehomerica spectat. inf. v. 328, 9.—130. ἐξελόμην, tanquam ἐξαίρετα, manubiarum loco, mihi ipse delegi e præda.—131. μετὰ δ' ἔσσεται. non, in eo numero; sed, *una cum his*, erit; accedet numero, Briseis, quam aliquando ab Achille abduxi. Non ex Lesbo ea erat oriunda, verum ex Pedaso, Troadis urbe; captivitatem ea subierat urbe Lyrnesso direpta: v. ad B. 689.—133, 4. μιγῆναι, ἣ θέμις ἐστὶν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν. h. e. μηδέποτε αὐτῇ μεμίχθαι φύσεως νόμῳ. nam in

'Απύρους.] Τοὺς μὴ εἰς πῦρ χρησίμους, ἀλλ' ἀναθεματικούς. καινουργεῖς. τοὺς κόσμου χάριν τιθεμένους ἐν τῷ οἴκῳ. Τάλαντα.] Τάλαντον τοὺς ἑξακισχιλίους νῦν παρ' 'Αθηναίοις στατῆρας. Διαφόρως δὲ νοεῖται. ἦν γὰρ καὶ βραχύ τι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Καὶ ὁ Ποιητὴς δὲ τοῦτο δῆλον ἡμῖν ποιεῖ, ἐν τῷ ἐπιταφίῳ τοῦ Πατρόκλου λέγων· 'Ιππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλα' ἄεθλα Θῆκε γυναῖκα ἄγεσθαι ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαν, Καὶ τρίποδ' ὠτώεντα δύω καὶ εἰκοσίμετρον Τῷ πρώτῳ. ἀτὰρ αὖ τῷ δευτέρῳ ἵππον ἔθηκεν 'Εξέτε', ἀδμήτην, βρέφος ἡμίονον κυέουσαν. Αὐτὰρ τῷ τριτάτῳ ἄπυρον κατέθηκε λέβητα, Καλὸν, τέσσαρα μέτρα κεχανδότα, λευκὸν ἔτ' αὔτως. Τῷ δὲ τετάρτῳ θῆκε δύο χρυσοῖο τάλαντα. Εἰ γὰρ περὶ τοῦ ταλάντου τῶν 'Ελλήνων, βραχύ τι τὸ τάλαντον τοῦ χρυσίου ἐστὶ παρ' αὐτοῖς, ὡς καὶ Δίφιλος ἐν ἀργύρῳ βραχύ τι τὸ τάλαντόν φησι. Τάλαντον δὲ, οὐ τάλαντα. ταῦτα δέ ἐστι χρυσίου τάλαντον. 123. Αἴθωνας.] Τοὺς πρὸς πῦρ ἐπιτηδείους, τοὺς καλουμένους ἐμπυριβήτας, παρὰ τὸ αἴθεσθαι. 124. Πηγούς.] Εὐτραφεῖς, εὐπαγεῖς. ἀφ' οὗ, γενναίους. 'Αθλοφόρους.] Γενναίους. 'Αέθλια.] ῎Επαθλα, θέματα. ῎Αροντο.] 'Απηνέγκαντο, ἐκτήσαντο. 125. Οὔ κεν.] Οὐκ ἄν. 'Αλήϊος.] 'Ο ἄνευ λείας. ἐλλιπὴς βοσκημάτων. Λεία γὰρ κυρίως ἡ τῶν τετραπόδων κτῆσις. 126. 'Ακτήμων.] 'Ανενδεής. 'Εριτίμοιο.] Μεγαλοτίμου, ἐνδόξου. 127. 'Ηνείκαντο.] Περιεποιήσαντο. 128. 'Αμύμονας.] 'Αμωμήτους, εὐειδεῖς. 130. 'Εξελόμην.] 'Ως ἐξαίρετον ἔλαβον. Λεσβίδας, αἳ κάλλει ἐνίκων.] Παρὰ Λεσβίοις ἀγὼν ἄγεται κάλλους γυναικῶν ἐν τῷ τῆς ῞Ηρας τεμένει, λεγόμενος Καλλιστεῖα. 'Η δὲ Λέσβος νῆσός ἐστιν ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει, πόλεις ἔχουσα πέντε, ῎Αντισσαν, 'Ερεσσὸν, Μήθυμναν, Πύῤῥαν, Μιτυλήνην. 131. Μετὰ δ' ἔσσεται.] 'Εν αὐταῖς δὲ ἔσται καὶ ἡ Βρισηΐς. 133. Μήποτε τῆς εὐνῆς.] 'Ομόσει, φησὶ, τὸ μηδέποτε αὐτῇ συγκεκοιμῆσθαι, ὅ ἐστι, με-

ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.
ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω,
εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέστῃ,
ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.
τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα·
τάων, ἥν κ' ἐθέλῃσι, φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια δώσω

134. vulg. ᾗ θέμις— 136. Fάστυ. 137. νῆα Fάλις. vulg. νῆας ἅλις. 139. ἐFείκοσι. 142. δέ μιν Fῖσον. quod vitiosum est. Leg. τίσω δέ Fε Fῖσον. τίσω δέ ἑ ἶσον Ὀρέστῃ. 145. ἸφιFάνασσα. 146. ἀνάFεδνον. 147. πρὸς Fοῖκον.

θέμις non tam de ethico instituto, quam de naturæ lege et more videtur esse cogitandum. Est Latinorum *consuetudo* inter marem et feminam.—137. ex præda tantum auri ærisque assignatum habeto, ut plena navi domum redeat. ἅλις, affatim, adjectum absolute, ex more, ut B. 90. Γ. 384.—141. Ἄργος Ἀχαιϊκὸν, dixit universe pro patria, seu Peloponneso. non pro urbe. v. ad B. 684. οὖθαρ ἀρούρης ex antiquiore sermone per tropos, ad sensum nostrum duriores, ad priscorum autem hominum sensum luculentos et potentes, se præcipitante. Ager *fertilis*, pinguis, uber, declaratus per mammam agri: *Uber terræ* hinc deflexit Virgilius. νήσοιο μαστὸν dixit Callimachus in Del. 48. sicque alia. Diversum est, si colles μαστοὶ dicuntur a forma, ut apud Pindar. P. IV. 14. κτίσσεις πόλιν ἐν ἀργινόεντι μαστῷ, de Cyrene. ubi v. Schol. —143. Orestes vergente ætate patri natus, tum adhuc tenellus: τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ, laute et liberaliter; ex antiquo sermone; proprie lautis epulis copiose appositis; h. e. magna in rerum affluentia.—144. Pro tribus his filiabus Agamemnonis Tragici memorant Iphigeniam et Electram, jam in Cyclicis nominibus his editas.—147. Achilles filiam ducito non modo sine pretio soluto, quod heroicæ vitæ mos ferebat, ἀνάεδνον, verum etiam dotem seu dona nuptialia cum filia a parente accipiet: ἐπὶ μείλια δώσω

134. Ἧι θέμις.] Ὡς θέμις. Πέλει.] Γίγνεται. 135. Παρέσσεται.] Παρέσται, δοθήσεται. 137. Ἅλις.] Δαψιλῶς, ἱκανῶς. Νηησάσθω.] Πληρωσάτω, σωρευσάτω. 131. Δατεώμεθα.] Μεριζώμεθα. Ληΐδα.] Τὴν λείαν. τὰ λάφυρα. 141. Οὖθαρ ἀρούρης.] Τὸ γονιμώτατον καὶ κάλλιστον τῆς γῆς, καὶ κάρπιμον. 143. Τηλύγετος.] Ἀγαπητὸς, μονογενής. Μόνος γὰρ Ὀρέστης ἄρσην ἐγένετο τῷ Ἀγαμέμνονι ἐκ Κλυταιμνήστρας. Θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.] Ἐν πολλῇ εὐωχίᾳ, ἐν πολλοῖς ἀγαθοῖς. Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ, θάλλειν τοὺς εὐωχουμένους. 144. Εὐπήκτῳ.] Καλῶς κατεσκευασμένῳ. 145. Λαοδίκη.] Μία τῶν Ἀγαμέμνονος θυγατρῶν, ἣν οἱ τραγικοὶ Ἠλέκτραν εἶπον· ὡς καὶ τὴν Ἰφιάνασσαν, Ἰφιγένειάν φησιν ὁ Εὐριπίδης. 146. Ἀνάεδνον.] Ἄνευ ἕδνων. Ἕδνα δέ εἰσι, τὰ πρὸ τῶν γάμων ὑπὸ τοῦ νυμφίου διδόμενα δῶρα τῇ νύμφῃ. 147. Ἐπὶ μείλια δώσω.] Τὸ ἑξῆς, ἐπιδώσω μείλια. Μείλια δέ εἰσιν, οἷς μειλίσσονται τοὺς ἄνδρας. Τὴν προῖκα δὲ λέγει, τὴν ἡδέως διατιθεμένην τὰ κατὰ

πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί·
ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἰρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύῤῥηνες, πολυβοῦται,
οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι, θεὸν ὥς, τιμήσουσι,
καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλήξαντι χόλοιο.
δμηθήτω· Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος, ἠδ' ἀδάμαστος·
τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων·
καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι,
ἠδ' ὅσσον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι.

148. τις Fῇ. 149. δέ Fοι. 155. οἵ κέ Fε et Bentl. θεὸν Fώς.
156. καί Fοι. 157. ταῦτά κέ Fοι. vulg. μεταλλήξαντι.
158. ἈFίδης.

λια δώσω. ἐπιδώσω μείλια, et quidem tanta, quanta nemo alius cum filia munera dedit, ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί. Non sunt igitur tria, filia, dos et munera μείλια, vel ἐπιμείλια, sed duo: filia et munera nuptialia, quæ pro dote haberi possunt, quam προῖκα sequiores dixerunt.—149. Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω. nunc iterum quæritur: sintne hæ urbes illa ipsa munera nuptialia? an præter ista dantur septem urbes? alterum hoc probabilius. Fuerunt hæ urbes septem Messeniæ.—153. νέαται Πύλου. Erit Pylus de tractu accipiendum, in cujus extremis partibus, ἐσχατιαῖς, ad mare, sitæ erant urbes. Notabilis autem locus de jure regum, heroum ætate, quod potuere de parte ditionis pro arbitrio suo statuere, et urbes donare. cf. inf. 479, 480.—155. δωτῖναι, munera regibus tunc offerri solita, ut in Oriente, pro tributo voluntario.—156. λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας. quum τελεῖν sit proprium de tributis et vectigalibus pendendis, et quum superiore versu munera memorentur, θέμιστες videntur h. l. esse τὰ δίκαια, jure præstanda, adeoque imperata; forte opposita δωτίναις sponte oblatis; sunt itaque fere eadem quæ tributa dicimus, quæ τελεῖν, persolvere, necesse est, eoque ampla, larga, quæstuosa, θέμιστας λιπαράς.—158. Hades ἀμείλιχος· Virgil. Geor. IV. 470. *nesciaque humanis precibus mansuescere corda.* θεῶν ἔχθιστος unde inf. 312. ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν. Habentur ergo inter deos etiam θεοὶ ἐχθροὶ τοῖς βροτοῖς qui serius sunt mali dæmones.—160. καί μοι ὑποστήτω. cedito. nam ὑποστῆναι, proprie, στῆναι ὑπό τινα, et τινι. Jungenda autem: δμηθήτω καί μοι ὑποστήτω.

τὴν ψυχήν. 150. Ποιήεσσαν.] Βοτανώδη. 151. Ζαθέας.] Μεγάλας, θείας. Βαθύλειμον.] Βαθεῖς λειμῶνας ἔχουσαν. 153. Νέαται.] Ἤτοι ἔσχαται. ἢ κατῳκισμέναι εἰσίν. Ἠμαθόεντος.] Ἀμμώδους. 154. Πολύῤῥηνες.] Πολυθρέμματοι, πλούσιοι. Ῥῆνες γὰρ, οἱ ἄρνες. Πολυβοῦται.] Πολλὰς βοῦς ἔχοντες. 155. Δωτίνῃσι.] Δωρεαῖς. 156. Λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.] Ὅσα δεῖ βασιλέα λαμβάνειν παρὰ τῶν ὑπηκόων, εὐκόλως δώσουσι. τοῦτ' ἔστι καὶ ὑποταγέντες αὐτῷ κατὰ τὸ δίκαιον, λαμπροὺς τελέσουσι φόρους. Λιπαράς.] Πλουσίας. 157. Ταῦτά κέ οἱ.] Ταῦτα ἂν αὐτῷ. Μεταλλήξαντι.] Λήξαντι, παυσαμένῳ. Χόλοιο.] Τῆς ὀργῆς. 158. Δμηθήτω.] Δαμασθήτω. τοῦτ' ἔστι, πρᾶος καὶ ἐπιεικὴς γενέσθω. Ἀμείλιχος.] Ἀμείλικτος, ἀσυμπαθὴς, καὶ ἀπηνής. Ἀδάμαστος.] Ὑποταγῆναι μὴ δυνάμενος. 160. Ὑποστήτω.] Παραχωρησάτω, ὑπειξάτω. Βα-

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
δῶρα μὲν οὐκ ἔτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ ἄνακτι·
ἀλλ' ἄγετε κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα
ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
εἰ δ' ἄγε, τοὺς ἂν ἐγὼ ἐπιόψομαι, οἱ δὲ πιθέσθων.
Φοίνιξ μὲν πρώτιστα, Διῒ φίλος, ἡγησάσθω·
αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
κηρύκων δ' Ὀδίος τε καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων.
φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,
ὄφρα Διῒ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἴ κ' ἐλεήσῃ.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·

163. κύδιστε, Ϝάναξ. 164. Ἀχιλῆϊ Ϝάνακτι. 167. vulgg. ἐγών.
173. πᾶσι ϜεϜαδότα—ἔϜειπε.

162—172. Nestor, laudato Agamemnonis consilio, rem statim aggressus exsequendam, sine mora legatos ad Achillem legit, Phœnicem tanquam ducem, Ajacem et Ulyssem tanquam legatos proprie dictos, ad mandata exsequenda, cum binis præconibus.

164. οὐκ ἔτ' ὀνοστά. οὐ μεμπτά. tenendum hoc per totum Homerum, οὐκέτι simpliciter pro οὐκ, οὐ, esse dictum. διδοῖς, de conatu dandi; promittis.—165. κλητοὺς, nomine excitatos, et delectos, ire jubebimus.—167. τοὺς ἂν ἐγὼ ἐπιόψομαι, deligam, ex inspectione singulorum et consideratione, tanquam recensu facto. τοὺς—οἵδε, h. οὓς—ἐκεῖνοι. Phœnix primo loco designatur, quippe Achillis nutritor, inf. 439. sq. gratia et auctoritate apud eum valens. dux ergo legationis esto; etsi partibus præcipuis Ulyssi et Ajaci mandatis.—171. εὐφημῆσαί τε κέλεσθε, notum est ex Latinis: *favere lingua*, h. e. piis et religiosis verbis uti, et a profanis vocibus et clamoribus abstinere; tum etiam sollennes precum formulas pronuntiare, et quidem tacite, apud se repetendo; inde et silere. Itaque omnino est parare se ad preces faciendas, unde sequitur ὄφρα Διῒ ἀρησόμεθα, ἵνα ἐλεῇ ἡμῶν. Mox τὸ σπένδειν cum eo est conjunctum; scilicet manibus lotis, et poculis acceptis, libando vinum in flammam, precantur: reliquam vini partem ipsi hauriunt. Aliis in locis, inprimis in sacris sollennibus, cum libatione adolentur odores.

174—181. Exsequuntur nunc Nestoris jussa legati, et in viam se conferunt.—175. ἐπεστέψαντο ποτοῖο. vino repleverunt, usque ad oram et labia craterum: ut jam A. 470, 471. ubi etiam ἐπάρξασθαι. distribuebant libaturis pueri vinum e cratere haustum poculis, et quidem alteri post alterum, deinceps, certo ordine: scil. a dextra versus

σιλεύτερος.] Βασιλικώτερος. 164. Οὐκ ἔτ' ὀνοστά.] Οὐ μεμπτά. 165. Κλητούς.] Ἐξ ὀνόματος κεκλημένους, ἐπιλέκτους. 167. Ἐπιόψομαι.] Ἐπικρινῶ, ἐπιλέξω. Πιθέσθων.] Πειθέσθωσαν. Ἐζήτηται δὲ, πῶς μᾶλλον ὁ Νέστωρ οὐ πρεσβεύει, ὡς συνετώτερος. Ἔστι δὲ λέγειν, ὅτι κατ' οἰκονομίαν ὑπελείφθη, ἵν', ἂν ἀποτύχωσιν οἱ περὶ Ὀδυσσέα, αὐτὸς ὕστερον πείσῃ. Ἄτοπον γὰρ ἦν, νῦν πρεσβεύειν τὸν Νέστορα, ὅτε ἔδει πάντως τὸν Ἀχιλλέα μὴ πεισθῆναι. Ἀδοξία δὲ ἦν, Νέστορα μὴ δυνηθῆναι πεῖσαι. Οἱ δέ φασιν, ὅτι ἐπειδὴ ἐχθρὸς ἦν Ἀχιλλέως, λοιδορήσας αὐτὸν πρὸς Ἀγαμέμνονα, τούσδε δ' ἔα φθινύθειν ἕνα καὶ δύο. 168. Φοῖνιξ μὲν πρώτιστα Διῒ φίλος ἡγησάσθω.] Ἀπελθέτω. διὰ τὸ τροφέα αὐτὸν εἶναι Ἀχιλλέως. 171. Φέρτε.] Φέρετε. Κέλεσθε.] Κελεύσατε.

νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι, δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τε, πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
ὡρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
δενδίλλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα,
πειρᾶν, ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλείωνα.
Τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ Ἐννοσιγαίῳ,
ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην·
τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
καλῇ δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεον ζυγὸν ἦεν,

177. vulg. σπείσαντ', ἔπιόν θ'. 180. ἐς Ϝέκαστον. Forte δενδίλλων δὲ Ϝεκάστῳ. 187. vulg. ἀργύρεος ζυγός.

lævam progressi, ἐπιδέξια.—180. δενδίλλων ἐς ἕκαστον accipio simpliciter dictum: oculis modo in hunc, modo in illum conjectis; ut facimus monendo, rogando, hortando, blandiendo. Inferunt tamen grammatici ex etymo, nictare, annuere, obliquis oculis adspicere.

182—221. Legati Achilli cithara canenti superveniunt, adeunt ad eum, et amanter excepti, epulis in eorum gratiam paratis adhibentur. In toto hoc loco placet Achilles, humanitate et benevolentia se commendans.

182. τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα—secundum littus; etsi non in ipsa maris ora extrema, sed per media castra, incedere poterant; erant enim illa in littore posita.—183. vota faciunt legati Neptuno. Aiunt grammatici, quia prope mare incedentes ejus meminerant. Neque equidem meliora novi. Sic ex loci ratione facit preces Nymphis Ulysses Od. N. 355. et Achivi Jovi Idæo Γ. 276. et al. Precantur autem, ut sibi liceat flectere Achillis animum.—186. Achilles cithara canens, multis et poetarum locis et antiquæ artis operibus nobile argumentum: egregie idoneum variandis rebus.—187. citharæ autem epitheta, ex more poetæ sigillatim subjecta, mirifice placent. ἐπῆν δὲ αὐτῇ ζυγὸν ἀργύρεον, jugum citharæ, cui verticilli sunt inserti, superior citharæ pars, πῆχυς; non autem ponticulus transversus in inferiore parte. Quod v. 188. addit ex Thebes captæ præda (v. A. 366.) citharam fuisse, facit ut poeta, cui omnia definite sunt ponenda et ad unum individuum revocanda, ut ea sensum tanto poten-

173. Ἑαδότα.] Ἀρέσκοντα. 176. Ἐπαρξάμενοι.] Ἐπιχέαντες. 180. Δενδίλλων.] Τοῖς ὄμμασι διανεύων, ἢ περιβλέπων. Ἀπὸ τοῦ διειλεῖν τοὺς ὀφθαλμούς. 181. Πειρᾶν.] Πειράζειν ὡς πείσειεν Ἀχιλλέα. Πεπίθοιε.] Πείσειν δυνηθῆναι. 182. Τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα.] Ζητοῦμεν, εἰ καὶ Φοῖνιξ ἐστὶ πρεσβευτής. Καὶ οἱ μέν φασι, δύο πρεσβεύειν, Αἴαντα καὶ Ὀδυσσέα, Φοίνικος προεληλυθότος, οὐκ εἰς τὸ πρεσβεύειν, ἀλλ' εἰς τὸ συλλαβέσθαι. Καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ποιητὴς δυϊκῶς κέχρηται τῷ, χαίρετον ὦ φίλω. Ἔνιοι δὲ λέγουσι, συμπρεσβευκέναι καὶ Φοίνικα. καὶ οὐδὲ εἶναι τεκμήριον τὸν παρὰ τῷ Ποιητῇ ἀριθμόν. πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ πλειόνων αὐτὸν τετάχθαι. ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ, Μὴ νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοὶ εἶσ' ἐν ὀλύμπῳ Ἆσσον ἰόντε. καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ, Τὼ κούρω κριθέντε δύο καὶ πεντήκοντα. 183. Γαιηόχῳ.] Τῷ τὴν γῆν ὀχοῦντι, ὅ ἐστι, βαστάζοντι. Ἐπὶ θαλάσσης γὰρ βέβηκεν ἡ γῆ. 186. Φόρμιγγι.] Κιθάρᾳ. Λιγείῃ.] Εὐήχῳ. 187. Ζυγός.] Ὁ πῆχυς τῆς κιθάρας, ᾧ ἔγκεινται οἱ κόλλαβοι. Οὕτω δὲ λέγονται οἱ πάσσαλοι, ὧν ἐξάπτονται αἱ χορδαί. Παρὰ τὸ κεκολ-

τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων, πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσσας·
τῇ ὅγε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.
Πάτροκλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ,
δέγμενος Αἰακίδην, ὁπότε λήξειεν ἀείδων.
τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
σταν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς,
αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος, ἔνθα θάασσεν.
ὡς δ' αὔτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη.
τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
  Χαίρετον· ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον· ἦ τι μάλα χρεώ·
οἵ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.
  Ὣς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεὺς,
εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισιν·
αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
  Μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενοιτίου υἱὲ, καθίστα,
ζωρότερον δὲ κέραιε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ.

188. vulg. πτόλιν. 190. δέ Ϝοι. 195. Ϝίδε.
203. vulg. κέραιρε.—δέπας δ' ἔντυνον Ϝεκάστῳ esse debuit ἔντυνε Ϝεκάστῳ.

tius feriant.—189. ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν, facta præclara; πράξεις εὐκλεεῖς. Sic Lat. *laudes*.—191. Patroclus sedebat tacitus, δεδεγμένος, ὁπότε Αἰακίδης λήξειεν ἀοιδῆς. non tam expectans Achillem; quam, tacitus sedens tamdiu, quamdiu ille canebat.—194. exsiluit sede Achilles, ut erat, citharam manu tenens, neque antea deponens. Totus locus præclare est ad ἐνάργειαν factus.—197. ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον, pro ἐστὸν φίλοι, οἳ ἱκάνετον. ἦ χρειὼ μάλα ἱκάνει ἐφ' ὑμᾶς (cf. ad vs. 75.) κατά τι. aliqua in re haud dubie magna necessitas vos urget, ut me adeundo vobis opus sit. Turbata lætitiæ affectu est oratio; interposita enim hæc sunt.—202. μείζονα κρητῆρα. nam, ut in vita heroum, adstabat crater, isque, cum pauci potarent, minor; nunc plures adveniunt. —203. ζωρότερον, meracius infundere jubet, ad reficiendas vires virorum, ex via; et sera jam nocte profectorum.

λῆσθαι. 188. Τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων.] Πιθανῶς ἐκ λαφύρων κεκτῆσθαι ἔφη τὴν κιθάραν. Εὑρόντα οὖν, φησι, παρελθεῖν ὡς ἄμουσον, ἀπρεπὲς ἦν. 189. Κλέα.] Δόξας. Παρὰ τὸ κλείω. Ἀοιδῆσι κλείουσαι. 190. Ἧστο.] Ἐκαθέζετο. 191. Δέγμενος.] Ἐκδεχόμενος. Αἰακίδην.] Τὸν Ἀχιλλέα. παππωνυμικῶς. Λήξειεν.] Παύσοιτο. 192. Προτέρω.] Προσωτέρω, ἐνδοτέρω. 193. Ταφών.] Ἐκπλαγεὶς, θαυμάσας. Ἡ μεταφορὰ ἐκ τῶν τάφων. καὶ γὰρ ἡμεῖς ὁρῶντες ἐκπληττόμεθα τὸ μέλλον δεινόν. Ἀνόρουσεν.] Ἀνώρμησεν, ἀνέστη. 194. Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος.] Καθέδραν. Στικτέον δὲ μετὰ τὸ φόρμιγγι. ὡς ἔκπληξιν τοῦ Ἀχιλλέως ὁρᾶσθαι ἀναπεπηδηκότος σὺν τῇ κιθάρᾳ. Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, τὸ ἡμιστίχιον, δύναται καὶ τοῖς ἄνω καὶ τοῖς ἑξῆς ἀποδίδοσθαι. Τότε ἀναπηδήσας σὺν αὐτῇ τῇ κιθάρᾳ. καὶ ἀπολιπόντα τὴν κιθάραν καὶ τὴν καθέδραν συναντῆσαι. Βέλτιον δὲ τὸ πρότερον, ὥστε τοῖς ἄνω συνάπτειν. Θάασσεν.] Ἐκαθέζετο. 195. Ὣς δ' αὔτως.] Παραπλησίως δὲ, ὁμοίως. 196. Δεικνύμενος.] Δεξιούμενος, φιλοφρονούμενος. 197. Ἦ φίλοι.] Φίλοι δή. Ἀττικοὶ ἐν προφωνήσει τιθέασι τὸν σύνδεσμον. Ἱκάνετον.] Παραγίγνεσθε. 198. Σκυζομένῳ.] Ὀργιζομένῳ. 200. Κλισμοῖσι.] Καθέδραις ἀνακλίσεις ἐχούσαις. Τάπησι.] Μαλλωτοῖς ὑφάσμασιν. 202. Καθίστα.] Εὐτρέπιζε, ἑτοίμαζε. 203. Ζωρότερον.] Ζωτικώ-

οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
αὐτὰρ ὅγε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄϊος καὶ πίονος αἰγὸς,
ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ.
τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνε δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς·
καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρε·
πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖε μέγα, ἰσόθεος φώς.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
ἀνθρακιὴν στορέσας, ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσε·
πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο, κρατευτάων ἐπαείρας.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε, καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔχευε,

207. ὄϝιος. 211. μέγα, ϝισόθεος. 215. Bentl. ἐν ϝελεοῖσιν.

206—222. Placent hæc, etsi tenuia, quæ in nostra vita sordent, saltem displicent. Unde hoc? ex ipsa hominum natura, moribus mutatis, sensuque ad vitæ elegantiam elaborato. At placent eadem in Homero; nec hoc mirum; non modo, quia, quod observant grammatici, dignitatem sermonis poeta in rebus tenuissimis servavit; verum multo magis dignitatem eæ res habent ex vita heroum ejusque simplicitate, quam ante oculos positam cum voluptate videmus, nec sine miratione. Ut patriarchæ Abramidæ, sic heroes ipsi αὐτουργοῦντες, ministerium cœnæ parandæ præstant, Achilles, Patroclus, Automedon, auriga. De mactatione nihil nunc meminit: mactatarum tamen pecudum tergora ponuntur, καταβάλλονται, in mensa seu tabula carnaria, κρεῖον, ut in partes secentur, mox verubus infigendas et igni torrendas. ἐν πυρὸς αὐγῇ, in loco igni collustrato, ad, juxta focum; nam ista ætate focus lucens pro lucerna accensa erat.—208. ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ, tergum nitidum pinguedine, adipe, porci bene pasti, σιάλου, εὐτραφοῦς.—209. τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων. Patroclo, in ejus gratiam, voluntatem, carnes manu firmiter tenuit Automedon dissecandas ab Achille. ἔχεν, ὑπεῖχεν, Schol. malim ἀντεῖχεν.—210. εὖ μίστυλλε. Hæc et seqq. vidimus jam Α. 465. Β. 428. Η. 317. et videbimus iterum alibi, inprimis Od. Ξ. 430. sq. de Eumæo; nisi quod h. l. strue lignorum incensa, expectatur carbonum ardentium copia, carnibus torrendis idonea; et quod carnes sale adsperguntur; alibi etiam farina.—213. ὀβελοὺς τάνυσσε, pro simplici ἐτίθει, ἔθετο. sed cum notione formæ porrectæ, ut de mensa posita Od. Δ. 54. alibi de hasta posita.—214. κρατευτάων ἐπαείρας. fulcra cogita, quibus veru utrinque in extremis partibus innititur, forte simpliciter lateres, vel saxa, alias statumina ferrea.—215. εἰν ἐλεοῖσιν ἔθηκε. ad dissecandas carnes

τερον. Παρὰ τὴν ζέσιν. Κέραιρε.] Κίρνα. Δέπας.] Ποτήριον. Ἔντυνον.] Παρασκεύασον, εὐτρέπισον. 204. Ὑπέασιν.] Ὑπεληλύθασιν, ἔνδον εἰσί. Μελάθρῳ.] Τῷ οἴκῳ. Ἀπὸ τοῦ μελαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ. 206. Κρεῖον.] Κρεωδόχον ἀγγεῖον. Κάββαλε.] Κατέβαλε, κατέθηκεν. Ἐν πυρὸς αὐγῇ.] Περιφραστικῶς, ἐν τῷ πυρί. 207. Νῶτον.] Ψόαν, νωτιαῖον κρέας. Πίονος.] Λιπαροῦ, ἢ τελείου. 208. Συός.] Χοίρου. Σιάλοιο.] Εὐτραφοῦς, λιπαροῦ. Ῥάχιν.] Νῶτον, ψόαν. ἐπεὶ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ῥαχίζονται. Τεθαλυῖαν.] Θάλλουσαν, ἀκμάζουσαν. Ἀλοιφῇ.] Τῷ λίπει. 209. Ἔχεν.] Ἐκράτει. 211. Φώς.] Ἀνήρ. 213. Στορέσας.] Καταστρώσας. Ἐφύπερθε τάνυσσεν.] Ὑπερήπλωσε. 214. Πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο.] Ἔπασσε δὲ τὰ κρέα ἁλσί. Θείους δὲ κέκληκε τοὺς ἅλας. διὰ ἄσηπτα τηρεῖν τὰ πασθέντα. Κρατευτάων.] Τῶν βάσεων, ὅ ἐστι, τῶν λίθων, ἐφ' ὧν οἱ ὀβελίσκοι τίθενται, ὀπτωμένων τῶν κρεῶν. Οἱ δὲ, τῶν λαβῶν τῶν ὀβελίσκων, εἶπον κακῶς. Ἐπαείρας.] Ἐπάρας, σηκώσας. 215. Εἰν ἐλεοῖσιν.] Ἐπὶ τῶν μαγειρικῶν τραπεζίων. Δασυντέον, ἀπὸ τοῦ ἑλεῖν. Ἢ,

Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ,
καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
τοίχου τοῦ ἑτέροιο· θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
Πάτροκλον, ὃν ἑταῖρον· ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
νεῦσ' Αἴας Φοίνικι· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας, δείδεκτ' Ἀχιλῆα·
Χαῖρ', Ἀχιλεῦ· δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς,

220. Πάτροκλον, Ϝὸν ἑταῖρον. 224. δ' Ϝοίνοιο v. Obss. forte fuit πλησάμενος δὲ δέπας Ϝοίνου δείδεκτ' Ἀχιλῆα. 225. ἐϜίσης.

et frusta singulis convivis apponenda, ponitur in medio mensa, ἐλεὸς, inde carnes sectæ in sua cuique mensa apponuntur cum pane in canistro. Mensa scilicet cuique sua est pro patina et pro patella, nec cultri usus, quia jam in frustula dissectæ carnes apponuntur, ut etiamnum mos in Oriente obtinet.—218. Ex adverso sedebat Achilles: quod honoris significationem tum habebat, κατὰ τοίχου τοῦ ἑτέρου.—219, 220. quod patrisfamilias munus erat, id nunc Patroclo mandatur, religiosi ritus observatio, a quo profectum esse apparet sacrificiorum morem; quippe quæ ex epulis domesticis ortum duxerunt, cum cibi vescendi pars resecta pro primitiis offerretur diis in focum conjicienda: Hoc est τὸ ἀπάρχεσθαι. Alter locus notabilis ad hunc morem est Od. Ξ. 422. sq. 446. sq.; Nec est quod hic mos religiosus displiceat.—θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει. cum sequatur ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλὰς, quæ haud dubie sunt partes victimæ resectæ: necesse est θύειν non esse, θυμιάσαι, *suffire*, quo significatu unice adhibitum ab Homero hoc θύειν esse volunt grammatici; etsi recte contendunt, non esse σφάζειν. 223. Dignum hoc Ajacis ingenio, quod moram fert paullo impatientius. Bene quoque hoc, quod Phœnicis verba prævertit Ulysses, qui facile perspiciebat, rem arduam, et magna cautione opus esse, cum de re Achilli molesta et acerba dicturus sit.

225—306. Ulyssis oratio ad Achillem. In qua primo summum discrimen, in quo Achivi versantur, exponit; tum a v. 247. Achillem excitat et hortatur, ut subveniat Achivis utque cum Agamemnone in gratiam redeat; Argumentis utitur ab honesto, ab utili, a miseratione petitis; quod Achille absente Hector insolenter se jactat; quod, Achivis deletis, nullus Achilli pœnitentiæ locus erit; quod jam a parente Peleo monitus fuerat, ut iracundiam compesceret; tum enumerat Ulysses munera ab Agamemnone promissa, quibus culpam ille expiet, et eluat; quod si in ira adversus eum persistere placeat, saltem universi exercitus ipsi rationem esse habendam, monet.

225. δαιτὸς οὐκ ἐπιδευεῖς scil. ἐσμέν. omisso verbo substantivo usu antiquo multis in locis, ubi verbum quoque accommodatum erat. οὐκ ἐπιδεύομεν, satiati sumus cibis lar-

ὅτι ἐξ ἐλείων ῥάβδων ἦσαν πεπλεγμέναι αἱ μαγειρικαὶ τράπεζαι. Ἔχευεν.] Ἀπὸ τῶν ὀβελίσκων εἵλκυσεν. 216. Ἐπένειμεν.] Ἐπεμέρισεν, ἐπέθηκε. 217. Κανέοισι.] Πλεκτοῖς κανισκίοις. Νεῖμεν.] Ἐπένειμεν, ἐπέδωκε. 219. Θῦσαι.] Θυμιᾶσαι, ἀπάρξασθαι. 220. Θυηλάς.] Τὰς ἀπαρχάς. 223. Νεῦσ' Αἴας.] Διενεύσατο, φησὶν, ὁ Αἴας τῷ Φοίνικι, εἰ καιρός ἐστι τῶν πρὸς Ἀχιλλέα λόγων. Νόησε δ' Ὀδυσσεύς.] Ζητεῖται δὲ, διατί προαρπάζει τὸν λόγον ὁ Ὀδυσσεύς. Ῥητέον δὲ, ὅτι καὶ μάλα εἰκότως. Οὐδὲ μία γὰρ ἦν ἐλπὶς, προαποτυχόντων τῶν οἰκείων αὐτοῦ. Ἐβούλετο δὲ, προεκκενώσας τὴν ὀργὴν, ἀναγκάσαι τοῖς οἰκείοις πεισθῆναι τὸν Ἀχιλλέα. 224. Πλησάμενος.] Πληρώσας, γεμίσας. Δείδεκτο.] Ἐδεξιοῦτο. 225. Ἐΐσης.] Τῆς ἰσομοίρου. Οὐκ ἐπι-

ἡμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
δαίνυσθ'· ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν·
ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, Διοτρεφὲς, εἰσορόωντες,
δείδιμεν· ἐν δοιῇ δὲ, σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι
νῆας ἐϋσσέλμους, εἰ μὴ σύγε δύσεαι ἀλκήν.
ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλητοί τ' ἐπίκουροι,
κειάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἔτι φασὶ
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι.
Ζεὺς δέ σφι Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
ἀστράπτει· Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων

227. μενοϝεικέα. 228. ἐπηράτου ϝέργα leg. ἐπήρατα ἔργα.
234. vulg. κηάμενοι. 235. vulg. ἐνί.

giter a te appositis.—226, 7. ἡμὲν—ἠδὲ si hæc vere Homerica sunt, sensus est: tam laute a te excepti sumus hic, quam ab ipso Agamemnone excipi solemus; verum epulandi nobis non erat cupido; de epulis non agitur nunc. Nam si ita acceperis, ut fere vertitur: epulis nec indigemus apud Agamemnonem, nec apud te; h. e. non magis apud Agamemnonem quam apud te: vix magnam Achillis gratiam Ulysses iniisset.—227. πάρεστι πολλὰ,—ὥστε τινὰ δαίνυσθαι, ad epulandum apposita sunt; quibus vesci liceat.—228. δαιτὸς ἔργα, antique, quod postea δαιτὸς χρῆμα, pro δαῖς.—229. cum periculum præsens sit ante oculos, in metu versamur.—230. ἐν δοιῇ δὲ (vel, γίνεται τὸ πρᾶγμα, vel γινόμεθα, ἐσμὲν, διστάζομεν) ἢ (quid faciendum sit. ὡς ἡμᾶς ἢ) σώσειν τὰς νῆας, ἢ (αὐτὰς) ἀπολέσθαι. in discrimine versatur res, simusne servaturi naves, an eæ sint perituræ, h. e. an eas simus amissuri. εἰ μὴ σύγε δύσεαι ἀλκήν. antique, nisi tu utaris virtute, id est, nisi tu in pugnam processeris et auxilio fueris. Iterum T. 36. αἶψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσεο, δύσεο δ' ἀλκήν. Simile alterum εἱμένος ἀλκὴν Il. Υ. 381.—232. αὖλιν ἔθεντο, αὐλίζονται, pro ἐστρατοπέδευσαν. h. l. de castris noctu positis, pernoctantibus militibus sub dio: Etsi Tragici, ut Euripides in Rheso, Trojanis tentoria assignarunt. Nullas iis munitiones, vigilias tamen, adhibitas esse, libro sequenti videbimus. Mox 234. στρατὸς est, de iisdem copiis noctem sub dio agentibus; quod seriorum usu esset τὸ στρατόπεδον·—234, 5. φασὶ δὲ, ἡμᾶς (Argivos) οὐκέτι σχήσεσθαι, non locum tuituros, substituros nos esse, ἀλλὰ ἐμπεσεῖσθαι νηυσὶ, sed in naves fugituros et discessuros. cf. inf. ad Λ. 822, 823. et Ρ. 637—639.—236. ἐνδέξια σήματα φαίνων ἀστράπτει, mittens augurium faustum, scilicet, fulmina et tonitrua: vulgaris ratio esset ἀστράπτων φαίνει. Respicit autem sup. Θ. 133. sq. 170. sq.—237. μέγα σθένεϊ

δευεῖς.] Οὐκ ἐνδεεῖς. 226. Ἡμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος.] Διατί τὸν ἐχθρὸν οὕτως ὠνόμασε προπετῶς, οὐ προθεραπεύσας; Ῥητέον οὖν, ὅτε εἴτε ἐνδεικνύμενος Ἀχιλλεῖ, ὅτι πρότερον ὑβρίσας ἱκέτης καθέστηκεν. Ἦ πάνυ ῥητορικὸς ἀνὴρ εἰς φιλίαν ἀμφοτέρους ἄγει. καὶ τῇ τραπέζῃ δυσωπῶν, καὶ μόνον οὐ τοῦτο λέγων· ὡς· Ὁμόσιτος αὐτῷ δι' ἡμῶν γεγένησαι. καὶ γὰρ ἐκείνου καὶ σοῦ μετεσχήκαμεν τραπέζης. 227. Πάρα γάρ.] Πάρεστι γάρ. Μενοεικέα.] Τῷ μένει εἴκοντα, αὐτάρκη. 228. Ἐπηράτου.] Ἐπεράστου, καλῆς. ἡδείας. 230. Ἐν δοιῇ.] Ἐν δισταγμῷ, ἐν διχοστασίᾳ. 231. Δύσεαι ἀλκήν.] Ἀναλάβῃς τὴν δύναμίν σου, καὶ κατέλθῃς εἰς τὸν πόλεμον βοηθήσων. 232. Αὖλιν ἔθεντο.] Τὸν αὐλισμὸν ἐποιήσαντο, ἐστρατοπέδευσαν. 234. Κηάμενοι.] Καύσαντες. 235. Σχήσεσθαι.] Ἀνθέξειν, ἀντιστῆναι. Πεσέεσθαι.] Ἐμπεσεῖν. 236. Ἐνδέξια.] Ἀγαθά. Φαίνων.] Φανεροποιῶν, δεικνύς. 237. Βλεμεαίνων.] Διὰ τοῦ βλέμματος

μαίνεται ἐκπάγλως, πίσυνος Διῒ, οὐδέ τι τίει
ἀνέρας, οὐδὲ θεοὺς, κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν.
ἀρᾶται δὲ τάχιστα φανήμεναι Ἠῶ δῖαν·
στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα,
αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρὸς, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
δῃώσειν παρὰ τῇσιν ὀρινομένους ὑπὸ καπνοῦ.
ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
ἐκτελέσωσι θεοὶ, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη
φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε, καὶ ὀψέ περ, υἷας Ἀχαιῶν
τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, οὐδέ τι μῆχος
ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
φράζευ, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ.

238. forte, μηδέ τι τίει. 239. δέ Ϝε. 243. vulg. ἀτυζομένους.
244. μή Ϝοι. 246. Ϝεκάς. 248. leg. τειρομένους ῥύεσθαι.

βλεμεαίνων, βρέμων quod jam Θ. 337. vidimus.—238. πίσυνος Διῒ, respicit vss. 236, 237. auspicia, quæ sibi secunda interpretatur.—οὐδέ τι τίει nec veretur, metuit, rationem habet, οὐ λόγον ποιεῖται. tam temere ruit cum impetu, furens, nullo deorum hominumque respectu. Sic τίειν τὴν δίκην θεῶν.—241. στεῦται γὰρ, διαβεβαιοῦται. ὑπισχνεῖται. ut jam Γ. 83. Β. 597. ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα. volunt vulgo ἀκροστόλια esse, quæ victores pro monumento dedicare solerent; at ista sunt in prora; Trojani naves puppibus in littus versis stantes adorti sunt a puppibus, et abscindere debuere earum partes extremas, reliqua parte flammis data. Sunt ergo κόρυμβα, nomine notiore τὰ ἄφλαστα, *aplustria*, κορῶναι. Il. Ο. 717. Si itaque, quod necesse tamen non est, de tropæis cogitandum est, potuit et ista pars extrema aplustris pro tropæo haberi et diis consecrari: pro victoriæ primitiis. ὀρινομένους ὑπὸ καπνοῦ ut in excidendis favis apud Quintum III. 222. sq.—244. (κατὰ) ταῦτα. διὰ ταῦτα, δι' ὅ.—246. ἑκὰς Ἄργεος. Ulyssem loqui cogita; ut appareat, ipsam Argolidem ἱππόβοτον nunc admodum late dictam esse omnino de Græcia.—247. ἀλλ' ἄνα, καὶ ὀψέ περ υἷας Ἀχαιῶν ἐρύεσθαι, præstat jungere.—249. οὐδέ τι μῆχος ἔσται, οὐδεμία μηχανὴ γενήσεται, ἀμήχανον ἔσται, εὑρεῖν ἄκος τι, θεραπείαν τινὰ, κακοῦ ῥεχθέντος h. e. ἀνήκεστον κακὸν ἔσται. Nisi contendas ἔστ' esse pro ἐστί. tum per sententiam dicta accipe. factum enim infectum reddi nequit.

αὐτοῦ προθυμίαν ἐπιδεικνύμενος. 238. Πίσυνος Διΐ.] Πεποιθὼς τῷ Διΐ. θαῤῥῶν. Οὐδέ τι τίει.] Οὐ τιμᾷ, λόγον οὐ ποιεῖται. 239. Λύσσα.] Μανία. Δέδυκεν.] Ὑπεισῆλθεν, ἔχει. 240. Ἀρᾶται.] Εὔχεται. 241. Στεῦται.] Διαβεβαιοῦται, ὑπισχνεῖται. Ἄκρα κόρυμβα.] Τὰ τῶν νεῶν ἀκροστόλια. Διατί δέ φησι πρῶτον ἀποκόπτει, εἶθ' οὕτως τὸ πῦρ ἐμβάλλει; Ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν ἀκροστολίων ἦσαν ἀγάλματα καὶ εἰκόνες τῶν θεῶν. Ἐκκλίνων οὖν τὴν τῶν θεῶν ὀργὴν, τοῦτο ποιεῖ. 242. Ἐμπρήσειν.] Καύσειν. Μαλεροῦ.] Μαραντικοῦ, φθαρτικοῦ. 243. Δῃώσειν.] Ἀνελεῖν, φονεύσειν. Ἀτυζομένους.] Ἐκπεπληγμένους, τεταραγμένους. 245. Αἴσιμον.] Πεπρωμένον, εἱμαρμένον. 246. Φθίσθαι.] Διαφθαρῆναι. 247. Ἀλλ' ἄνα.] Ἀλλὰ ἀνάστηθι. Ἀποκοπὴ ὁ τρόπος. Εἰ μέμονας.] Εἰ προθυμῇ. 248. Ἐρύεσθαι.] Ῥύεσθαι, σώζειν. 249. Μῆχος.] Μηχάνημα, τέχνασμα. Οὐδέ τι μῆχος Ῥεχθέντος γε κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν.] Ἀμήχανον δὲ λοιπὸν, μετὰ τὸ πραχθῆναι τὸ κακὸν, θεραπείαν εὑρεῖν αὐτοῦ. 250. Ἄκος.] Ἴαμα. 251. Ἀλεξήσεις.]

ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
τέκνον ἐμὸν, κάρτος μὲν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
δώσουσ', αἴ κ' ἐθέλωσι· σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν
ἴσχειν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων·
ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
τίωσ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων· σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
παύε', ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα. σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλήξαντι χόλοιο.
εἰ δὲ, σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,
ὅσσα τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων·
ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
δώσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς, ὅτι Λέσβον ἐϋ κτιμένην ἕλες αὐτὸς,
ἐξέλεθ', αἳ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
τὰς μέν τοι δώσει, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρα
κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται,
μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,
ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἤτ' ἀνδρῶν, ἤτε γυναικῶν.
ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε

258. vulg. τίσωσ'. 265. ἐϝείκοσι. 270. ἀμύμονα (vulgo ἀμύμονας) ϝέργα ϝιδυίας. 271. vulg. ἐϋκτιμένην. 276. ἐστὶ, ϝάναξ. vulg. ᾗ θέμις.

252. Repetita hæc sunt ex superioribus temporibus, sub discessum Achillis, nota illa haud dubie ex aliis carminibus, e quibus conflata fuit altera Ilias, Ilias parva Leschei, cum carmine Cyprio. Alia, quæ ad illum discessum spectant, v. inf. 438. sq. Λ. 764—789.—256. φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων. pro ἀγαθή. Sin comparative accipere mavis, erat ἀμείνων τοῦ θυμοῦ μεγαλήτορος. Sunt ita opposita: moderatio animusque placabilis, et ira animi ferocis pervicax.—257. ληγέμεναι δ' ἔριδος idem quod mox παύεσθαι. cum hoc ad præsens jurgium cum Agamemnone referri nequeat: omnino est, abstine, revoca te ab ira.

263 ad 299. jam supra lecti versus 122. sq. ad eorum itaque expositionem est red-

Βοηθήσεις. 254. Τέκνον ἐμόν.] Προσληπτέον· τάδε λέγων. Κάρτος.] Δύναμιν. 256. Ἴσχειν.] Ἐπέχειν, παύειν. Φιλοφροσύνη.] Φιλοφρόνησις, φιλία. 257. Ληγέμεναι.] Λήγειν, παύεσθαι. Κακομηχάνου.] Κακὰ ἐργαζομένης. 260. Θυμαλγέα.] Τὸν τὴν ψυχὴν λυποῦντα. χαλεπόν. 261. Μεταλλήξαντι χόλοιο.] Παυσαμένῳ

ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δῶωσ' ἀλαπάξαι,
νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι,
εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθαι,
αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
γαμβρός κέν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἶσον Ὀρέστῃ,
ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.
τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα·
τάων, ἥν κ' ἐθέλησθα, φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι
πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὖτ' ἐπὶ μείλια δώσει
πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί
ἑπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν·
πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι, πολύῤῥηνες, πολυβοῦται,
οἵ κέ σε δωτίνῃσι, θεὸν ὣς, τιμήσουσι,
καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλήξαντι χόλοιο.
εἰ δέ τοι Ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον
αὐτὸς, καὶ τοῦ δῶρα· σὺ δ' ἄλλους περ Παναχαιοὺς
τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατὸν, οἵ σε, θεὸν ὣς,
τίσουσ'. ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.
νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθῃ,

278. Ϝάστυ. 279. νῆα Ϝάλις. vulg. νῆας. 281. ἐϜείκοσι.
284. κέ Ϝοι ἔοις—σε Ϝῖσον. 285. ὅς Ϝοι. 286. δέ Ϝοι.
287. ϜιφιϜάνασσα. 288. ἀνάϜεδνον. 289. πρὸς Ϝοῖκον.
290. τις Ϝῇ. 302. Bentl. θεὸν Ϝώς.

eundum. 272. ἐξέλετο, ἐξαίρετα accepit, vel sibi sumsit.—300. ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον, pro ἀπήχθετο μάλα ἐν κέαρι, ἐν κῆρι, in corde; quod et κηρόθεν, ἐκ κῆρος. *ex animo.* —303. ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο posset esse: *tu illis*, Achivis, *magnam victoriam, et ex ea laudem opesque, comparabis;* propter seqq. tamen præstat accipere ἐν σφι, *apud eos*, παρ' αὐτῶν, vel ut est Π. 84. πρὸς πάντων Δαναῶν, sicque sensisse poetam, docet quoque idem versus sup. Δ. 95. appositus: πᾶσι δὲ καὶ Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο pro ἐν. παρά.—νῦν γὰρ—cum antea muris inclusum se teneret Hector cum

τῆς ὀργῆς. 262. Καταλέξω.] Καταριθμήσω. 300. Ἀπήχθετο.] Ἐμισήθη. Κηρόθι.] Ἐκ ψυχῆς. 301. Παναχαιούς.] Πάντας τοὺς Ἕλληνας. 309. Ἀπηλε-

λύσσαν ἔχων ὀλοήν· ἐπεὶ οὔτινα φησὶν ὁμοῖον
οἱ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
ᾗ περ δὴ φρονέω τε, καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,
ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενος ἄλλοθεν ἄλλος.
ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλησιν,
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἴπῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται.
οὔτ' ἐμέ γ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω,
οὔτ' ἄλλους Δαναούς· ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν,
μάρνασθαι δηΐοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί.
ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι·

305. ὀλοϜήν. 306. Ϝοι. 309. ἀποϜειπεῖν. 311. vulg. παρήμενοι. 312. ἈϜίδαο. 313. vulg. κεύθει—βάζει. 314. vulg. ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα. 315. vulg. οὔτε μέ γ'. 317. vulg. δηΐοισι μετ' ἀνδράσι. 318. Ϝίση.

Trojanis inf. 352. sq.—305. ὁμοῖον pro *parem*, ἄξιον.

307—429. Achillis oratio, varietate et concitatione affectuum mirabilis, qualis esse solet hominis gloriæ cupidi, superbi, pervicacis; simulque generosi; at ejusdem contumelia affecti, adeoque ira furentis; premit alia, alia effundit incaute, retractat, iterat, indignatur, remittit se, minatur, conqueritur, altercatur. Hinc oratio sæpe abrupta, interrupta, hians. Multum commendata illa una cum altera Ulyssis ab antiquis, et ab ipso Platone in Hippia pr. Ingenium apertum, candidum, simplex, (ἁπλούστατον ap. Plat. l. c.) Achillis etiam Tragici exhibent: laudatur locus Eurip. Iphig. in Aul. 926.

308—317. Præcise recusat societatem cum Agamemnone et auxilium adversus Trojanos Achilles. cum (318—330.) superiorum laborum pro eo et Achivis susceptorum omnino nullum fructum tulerit; contra (331—373.) Agamemnon potiora quæque sibi arrogaverit, se vero etiam munere ob virtutem dato frustratus sit; atque in hac injuria enarranda, ejusque ad Achivorum caussam effectis, et discessus sui minis injectis, operam inprimis ponit, munera ab eo oblata spernit, elevat, rejicit, et in consilio discessus sui parandi persistit 374. sq. Exsequitur autem nunc Achilles, quod minatus erat, A. 340. sq.

309. τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν, ex animo, libere, ἀποτόμως, διαῤῥήδην, edicere, ut alibi ἀποφάσθαι.—311. ὡς μή μοι τρύζητε. τρύζειν, quod proprie est pullorum avium et palumbium, (*gemit turtur ab ulmo* apud Virgil.) nunc est, querendo instare.—312, 3. nam ingenium meum ab omni simulatione aut dissimulatione abhorret. ὁμῶς Ἀΐδαο πύλησιν, ex antiquo sermone: Ἅδου πύλαι in eo sunt ipsa domus, regia Orci, dicta pro locis inferis et ipsa morte. Jam autem Hades seu Orcus est πάντων στυγερώτατος; Il. Υ. 65. οἰκία—τά τε στυγέουσι θεοί περ· itaque homo invisissimus ita declaratur.—315. Constitutum mihi est, ut nullo modo me iterum ad arma conjungenda adduci patiar, cum tam ingratas in me voluntates expertus sim: hoc ter extulit vss. 318, 9. 320. affectu incensus.—318. ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζῃ. Vole-

γέως.] Ἀποτόμως, σκληρῶς, ἢ ἀπαγορευτικῶς, κεκριμένως. Ἀποειπεῖν.] Ἀπαρνήσασθαι. 310. Ἧπερ.] Ὡς, καθάπερ. Ἧπερ δὴ φρονέω τε.] Γράφεται καὶ, κρανέω. ἵν' ᾖ, τελειώσω. 311. Τρύζητε.] Πολυλογεῖτε, γογγύζητε. Ἀπὸ τῆς τρυγόνος ἡ μεταφορά. 312. Ὁμῶς.] Ὁμοίως, ἴσως. Ἀΐδαο πύλησι.] Τῷ θανάτῳ. Περιφραστικῶς. 313. Κεύθει.] Κρύπτει. νῦν δὲ, ἐνθυμεῖται.

ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς, ἠδὲ καὶ ἐσθλός.
κάτθαν' ὁμῶς ὅ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅ τε πολλὰ ἐοργώς.
οὐδέ τι μοὶ περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
μάστακ', ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δέ τε οἱ πέλει αὐτῇ·
ὣς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον,
ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων,
ἀνδράσι μαρνάμενος, ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
δώδεκα δὲ ξὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον·
τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἀτρείδῃ· ὁ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσι,
δεξάμενος, διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν,

320. ἀϝεργὸς—ϝεϝοργώς. 324. vulg. κακῶς δ' ἄρα οἱ. δέ τε ϝοι.
325. ϝώς Bentl. 328. vulg. δὴ σύν.

bat dicere τῷ μὴ πολεμίζοντι καὶ τῷ πολεμίζοντι, μαχομένῳ. τῷ μένοντι, desidenti, a pugna abstinenti. Inf. 332. ὄπισθε μένων παρὰ νηυσί. Respondet autem inprimis ad ista 303. οἵ σε, θεὸν ὥς, τίσουσι.—320. κάτθανε. erit accipiendum pro καταθνήσκει. Generalior sic sententia infertur: occumbit, occumbere solet, et ignavus et fortis: cum sententia loci tantum hoc requireret: utrumque eodem loco haberi.—321. οὐδέ τί μοι περίκειται. περιγίνεται. dictum ad formam τοῦ, περιποιεῖσθαι, acquirere, περιεῖναι, περισσὸν εἶναι. nihil præcipui præ ceteris, qui prædæ partem non minus, quam ego, accipiunt, habeo.—322. ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος, (ὡς) πολεμίζειν, vel τῷ π. quod alias esset πολεμίζων, ut statim vs. 326. ἐν πολέμῳ, μάχῃ, κινδυνεύων. vitam periculis committendo, objiciendo.—323. felix exemplum sollicitudinis pro aliorum salute. ὡς προφέρῃ μάστακι, ἐπεὶ λάβῃ κε (τι. aut intellige τροφὴν) quodcunque illa offenderit, affert pullis et ore suo, μάστακι, præbet.—324. κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῷ. ut inf. 547. τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν. quod aliis κακῶς εἶχέ τις. male se habebat.—327. αἱ ὄαρες, γυναῖκες, σφέτεραι, pro σφῶν, αὐτῶν. sunt autem, ἃς αὐτοὶ οἱ Ἀτρεῖδαι, (si loquaris accurate, solus Menelaus) ἔχουσι. nam ad hos respicit Achilles, ira autem abreptus nihil diserte eloquitur. Disertius inf. 340. ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους Ἀτρεῖδαι; Apud Sophocl. Aj. 1311. Teucer ad Agamemnonem: θανεῖν τῆς σῆς ὑπὲρ γυναικὸς, ἢ τοῦ σοῦ θ' ὁμαίμονος λέγω.—328. δώδεκα δὲ ξὺν νηυσί. v. sup. 129. sq. Urbes in continente ad littus Troadis direptas uno loco enumerat Strabo XIII. p. 875. sq. Sunt Lyrnessus, Pedasus, Thebe, Zelea, Adrastea, Pityea, Percote, Arisbe, Abydus, Chryse, Cilla. In XII. insulis fuere Lesbus, Scyrus, Tenedus.—333. Similia audierat Agamemnon jam sibi exprobrata lib. A. 167. B. 225. sq. Vides autem ad summum exercitus ducem

317. Νωλεμές.] Ἀδιαλείπτως. 319. Ἐν δὲ ἰῇ.] Ἐν μιᾷ καὶ αὐτῇ. 320. Κάτθανε.] Τέθνηκεν. Ἀεργός.] Ἀργὸς, ἄπρακτος. Ἐωργώς.] Εἰργασμένος. 321. Περίκειται.] Περισσόν τί ἐστιν, ἢ περίεστιν. 322. Αἰὲν ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος.] Τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἐν τοῖς κινδύνοις καταφρονῶν. 323. Ἀπτῆσιν.] Ἵπτασθαι μὴ δυναμένοις, μικροῖς. 324. Μάστακα.] Τροφήν. 325. Ἀΰπνους νύκτας ἴαυον.] Διὰ νυκτὸς ἄγρυπνος διετέλουν πολλάκις. 326. Διέπρησσον.] Διήνυον, διετέλουν. 327. Ὀάρων.] Γυναικῶν. Σφετεράων.] Τῶν ἰδίων. 331. Ἐξελόμην.] Ἐξαίρετα ἔλαβον. Δόσκον.] Ἐδίδων. 333. Διὰ παῦρα δασάσκετο.]

ἄλλα δ᾽ ἀριστήεσσι δίδου γέρα, καὶ βασιλεῦσι.
τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ᾽ ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
εἵλετ᾽, ἔχει δ᾽ ἄλοχον θυμαρέα. τῇ παριαύων
τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσιν
Ἀργείους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ᾽ ἀγείρας
Ἀτρείδης; ἦ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ᾽ ἠϋκόμοιο;
ἦ μοῦνοι φιλέουσ᾽ ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
Ἀτρεῖδαι; ἐπεὶ, ὅστις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται· ὡς καὶ ἐγὼ τὴν
ἐκ θυμοῦ φίλεον, δουρικτητήν περ ἐοῦσαν.
νῦν δ᾽ ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο, καί μ᾽ ἀπάτησε,
μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος· οὐδέ με πείσει.
ἀλλ᾽, Ὀδυσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισι βασιλεῦσι
φραζέσθω, νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ.
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,
καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ᾽ αὐτῷ
εὐρεῖαν, μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν.
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς δύναται σθένος Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
ἴσχειν. ὄφρα δ᾽ ἐγὼ μετ᾽ Ἀχαιοῖσι πολέμιζον,
οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ,

345. Ϝειδότος.

prædam integram, etiam ab alio duce partam, afferri; tum tria genera esse prædæ dispertiendæ: summus dux partem sibi servat, aliam ei, qui expeditionis dux fuit, assignat, et inter principes dividit. γέρα sunt τὰ ἐξαίρετα.—336. ἄλοχον, in invidiam dictum; nam captiva erat pro pellice, concubina, παλλακῇ, non pro conjuge. θυμαρέα, amatam; Inf. 343. ἐκ θυμοῦ φίλεον est idem. τερπέσθω sc. sed cum malo suo!—340. Ad verba ἦ μοῦνοι—Ἀτρεῖδαι; supple responsionem: minime! ἐπεὶ—341. ἐχέφρων. ἔχων φρένα, συνετὸς, et inde σώφρων. Hesych. καὶ κήδεται (αὐτῆς). Hinc Æn. IX. 138, 9—*conjuge prærepta: nec solos tangit Atridas Iste dolor solisque licet capere arma Mycenis.*—344. ἀπατᾷν de injuria præter jus et fas, cum perfidia, illata; pro βλάπτειν. Iterum 371. 375.—345. μεῦ εὖ εἰδότος, qui bene ipsum novi, qua indole sit, cf. 372, 373.—348. ἦ μὲν δὴ,—ironice dicta esse, facile senties.—352. ὄφρα δ᾽ ἐγὼ—utique ante id temporis Hector cum Trojanis intra urbem se continuerat. v. Σ. 286. sq. Vidimus jam E. 788. sq.—353. οὐκ ἐθέλεσκε. non in animum induxit, non ausus est longius procurrere ab urbe: ἄποθεν ἀπὸ τῆς πόλεως μάχεσθαι. Porta Scæa spectabat

Ὅλα δὲ λαμβάνων, ὀλίγα διένειμε καὶ ἐδίδου. 335. Ἔμπεδα.] Ἑδραῖα, βέβαια, καὶ ἀσφαλῆ. Πέδον γὰρ, ἡ γῆ. 336. Θυμαρέα.] Τῇ ψυχῇ ἀρέσκουσαν. Παριαύων.] Συναναπαυόμενος, συγκαθεύδων. 340. Ἦ μοῦνοι φιλέουσ᾽ ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων Ἀτρεῖδαι.] Δυσκόλου τῆς ἐρωτήσεως οὔσης, αὐτὸς ἐπιφέρεται. 341. Ἐχέφρων.] Συνετὸς, σώφρων. 342. Τὴν αὐτοῦ φιλέει.] Προσυπακουστέον, γαμετήν. Κήδεται.] Φροντίζει. 343. Δουρικτητήν.] Δορυάλωτον, αἰχμάλωτον. 349. Ἔδειμε.] Κατεσκεύασεν, ᾠκοδόμησεν. Ἤλασσε.] Κατὰ μῆκος ἔσκαψε, καὶ παρέτεινε τῷ τείχει. Ἐπ᾽ αὐτῷ.] Παρ᾽ αὐτῷ. 350. Σκόλοπας.] Ἀποξυσμένα ξύλα. 352. Ἴσχειν.] Ἐπέχειν, κωλύειν. 353. Οὐκ ἐθέλεσκεν.]

ἀλλ᾽ ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν·
ἔνθα ποτ᾽ οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν.
νῦν δ᾽, ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ,
αὔριον ἱρὰ Διῒ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι,
νηήσας εὖ, νῆας ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω,
ὄψεαι, ἢν ἐθέλησθα, καὶ αἴκεν τοι τὰ μεμήλῃ,
ἦρι μάλ᾽ Ἑλλήσποντον ἐπ᾽ ἰχθυόεντα πλεούσας
νῆας ἐμὰς, ἐν δ᾽ ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας.
εἰ δέ κεν εὐπλοΐην δώῃ κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
ἤματί κε τριτάτῳ Φθίης ἐρίβωλον ἱκοίμην.
ἔστι δέ μοι μάλα πολλὰ, τὰ κάλλιπον, ἐνθάδε ἔῤῥων·
ἄλλον δ᾽ ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν,
ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνους, πολιόν τε σίδηρον
ἄξομαι, ἅσσ᾽ ἔλαχόν γε. γέρας δέ μοι, ὅσπερ ἔδωκεν,
αὖτις ἐφυβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης. τῷ πάντ᾽ ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω,

356. vulg. πολεμίζειν. 358. προϝερύσσω.
364. ἐνθάδε ϝέῤῥων. 368. vulg. αὐτός.

versus mare et castra; non multum ante eam quercus memorata, jam sup. Z. 237. Semel ergo Hector ante urbem procurrerat annis Anteiliacis, Achille autem congrediente in urbem se receperat.

356. Oratio superbiæ, arrogantiæ, iræ, plena; præclare ad affectum; structura affectu ipso turbata; constituenda sic: νῦν δὲ—αὔριον ἐπὴν νῆας ἅλαδε προερύσσω, ἱρὰ Διῒ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι, νηήσας εὖ (αὐτὰς), ὄψεαι αὐτὰς (repetiit νῆας ἐμὰς) πλεούσας.—360. ἐπὶ Ἑλλήσποντον πλεούσας. non ipsum fretum, sed mare ante illud, partem Ægæi borealem, designari, jam monitum est. Navigant autem sic a Troja solventes ut portu evecti paullo altius tendant, tum supra Lemnum provecti deflexo cursu austrum petant. Tertio autem die Thessaliæ littus navigatione secunda attingi potuisse, observabis. appulsus esse debuit, ad Iolcon in sinu Pelasgico.—364. Rerum copias Phthiæ, in patria, relictas memorat. Dicta seqq. ad invidiam, ut Agamemnonis muneribus se non indigere doceat. ἔστι δέ μοι. quod ad munera promissa attinet: habeo domi satis multa.—367. ἅσσ᾽ ἔλαχόν γε aut, sortitus sum, aut simpliciter, accepi, ut partem prædæ; at præter partem prædæ ἐξαίρετόν τι, γέρας, munus virtutis eximium, ab ipso Agamemnone sibi assignatum, acceperat Briseidem; hoc abduci a se erat passus; at ne cetera attingerentur, minabundus vetuerat A. 298. sq.

Οὐκ ἠδύνατο. Ὀρνύμεναι.] Παρορμᾷν. 354. Φηγόν.] Δρῦν. 355. Οἶον ἔμιμνεν.] Ἅπαξ ἔμεινεν. 357. Ἱρά.] Ἱερεῖα, θυσίας. 358. Νηήσας.] Σωρεύσας, πληρώσας. Προερύσσω.] Καθελκύσω. 360. Ἦρι μάλα.] Ὄρθρου πάνυ. Ὅθεν καὶ ἠριγένεια. Ἑλλήσποντον.] Ἀντὶ τοῦ, δι᾽ Ἑλλησπόντου. Ἑλλήσποντος δέ ἐστιν ἡ ἐν τοῖς στενοῖς θάλασσα, παρακειμένη τῇ Τροίᾳ, οὕτως προσαγορευθεῖσα ἀπὸ Ἕλλης τῆς Φρύξου ἀδελφῆς. 361. Ἐρεσσέμεναι.] Ἐρέσσειν, κωπηλατεῖν. 362. Εὐπλοΐην.] Εὔπλοιαν, γαλήνην. 364. Ἔῤῥων.] Ἐπὶ φθορὰν παραγενόμενος, διὰ τὰ ἐπισυμβαίνοντα. 366. Πολιόν.] Λαμπρόν. Ὀξυνθεὶς γὰρ ὁ σίδηρος, λαμπρότερος γίγνεται. 367. Ἄξομαι.] Ἀπαγάγω. Ἅσσα.] Ἅτινα. Ἢ, ὅσσα. 368. Ἐφυβρίζων ἕλετο.] Ἀφείλετο μεθ᾽ ὕβρε-

ἀμφαδόν· ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοὶ,
εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν,
αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος. οὐδ' ἂν ἔμοιγε
τετλαίη, κύνεός περ ἐὼν, εἰς ὦπα ἰδέσθαι·
οὐδέ τί οἱ βουλὰς συμφράσσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον.
ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν. οὐ δ' ἂν ἔτ' αὖτις
ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν· ἅλις δέ οἱ· ἀλλὰ ἕκηλος
ἐῤῥέτω· ἐκ γάρ εὖ φρένας εἵλετο μητίετα Ζεύς.
ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
οὐδ', εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
ὅσσα τέ οἱ νῦν ἐστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο·
ἠδ', ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν προτινίσσεται, ἠδ', ὅσα Θήβας

371. ἔτι Fέλπεται. 372. ἐπιFειμένος. 373. ὦπα Fιδέσθαι.
374. τί Fοι—οὐδὲ μὲν Fέργον. leg. οὐδέ τε ἔργον. 376. ἐξαπάφοιτο Fέπεσσι· Fάλις δέ Fοι· ἀλλὰ Fέκηλος. 377. Fεῤῥέτω· ἐκ γὰρ Fεῦ. vulg. ἐκ γάρ οἱ.
379. τε καὶ Fεικοσάκις. v. Obss. 380. τέ Fοι.
381. vulg. οὐδ' ὅσ'—οὐδ' ἴσα.

—370. ἀμφαδὸν, omnibus audientibus. ἐπισκύζωνται. ut indignentur, eoque ipso commoti nec patienter ferant injuriam: σκύζεσθαι jam Δ. 23. vidimus.—371. ἐξαπατήσειν, iterum de injuria, proprie per fraudem facta, ereptis quæ parta erant: ut 344. mox 375, 6. junxit ἀπατᾷν, ἀλιτεῖν, ἐξαπαφέσθαι. Etiam Latini sic, defraudare, repetito eo, quod dederas.—374. οὐδὲ μὲν ἔργον scil. συμφράσσομαι.—375. καὶ ἤλιτεν sc. εἰς ἐμέ.—376. ἅλις δέ οἱ scil. ἔστω, ἅπαξ ἐμὲ ἐξαπαφέσθαι, ἐξηπατηκέναι. ἕκηλος ἐῤῥέτω. impune, quantum per me est, in malam rem abeat. Scilicet peribit ille, etiam sine opera mea; nam mentem sanam dudum deposuit: hoc antiquo loquendi more eloquutus est: ἐξείλετο φρένας αὐτοῦ Ζεὺς, quod jam vidimus Z. 234. hæc est illa ἄτη, proprie dicta, qua occæcatur hominum improborum mens, ut sibi ipsi exitium parent.

378. Nunc sibi placet sibique indulget in muneribus elevandis et adspernandis. τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ, h. τάξει. μοίρᾳ. capilli vel pili evulsi, rescissi; Lat. flocci eum facio. Probabile fit fuisse voc. κὰρ, capillum rescissum: κεκαρμένον. pro re vilissima. Usu tritum τὸ ἀκαρὲς, τὸ βραχὺ, ὃ οὐδὲ κεῖραι οἷόν γε.—379. οὐδ' εἴ μοι—usque ad 386 οὐδέ κεν ὧς ἔτι.—381, 382. ἠδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν προτινίσσεται, ἠδ' ὅσα Θήβας. Orchomenus Minyeius Bœotiæ, quem Minyæ tenuere, divitiis suis et ipsi nobiles; thesaurus Minyarum memoratus est ap. Pausan. IX. 36. Noti in mythis sunt reges Eteocles, qui Gratiarum templum primus dedicavit, et Erginus ab Hercule cæsus. Quæritur, unde tantæ opes Minyis ea ætate fuerint. Allatas et advectas eas fuisse *aliunde* poeta declarat, si attendas: ὅσα ἐς Ὀρχομενὸν προτινίσσεται, *quæ advehuntur Orchomenum;* Orchomenios late regnasse et victis gentibus stipendia opima imposuisse ignoramus. At Gratiarum nobilis religio fuit; forte ab iis, qui templum Gratiarum frequentabant, munera et donaria afferebant; erat enim templi magna celebritas.—Ita nec aliter accipere licet alterum, ὅσα εἰς Θήβας Αἰγυπτίας προτινίσσεται. opes, quæ apportantur Thebas religionis caussa, ad inclytum Jovis templum. Probabile fieri

ως. 370. Ἀμφαδόν.] Ἀναφανδὸν, φανερῶς. Ἐπισκύζωνται.] Ὀργίζωνται. 373. Κύνεός περ ἐών.] Καίπερ ἄφρων καὶ ἀναιδὴς ὤν. Εἰς ὦπα ἰδέσθαι.] Εἰς ὄψιν ἐλθεῖν. 375. Ἤλιτεν.] Ἥμαρτεν. 376. Ἐξαπάφοιτο.] Ἐξαπατήσοι. Οἱ.] Αὐτῷ. 378. Ἐν καρὸς αἴσῃ.] Ἐν μοίρᾳ θανάτου, ὡς θάνατον. περιφραστικῶς. Τινὲς μετατρέπουσι τὸ α εἰς η. ἵν' ᾖ, κατὰ κηρός· ἀκούοντες, κατὰ θανάτου. Ἢ, ὡς ἔνιοι, ἐν τάξει μισθοφόρου. Πρῶτοι γὰρ Κάρες ἐπολέμησαν ἐπὶ μισθῷ, καὶ ἔδοξαν εἶναι ἀτιμότατοι. 381. Ποτινίσσεται.] Προσοδεύεται, προσέρχεται.

Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστας
ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν·
οὐδ', εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,
οὐδέ κεν ὣς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει' Ἀγαμέμνων,
πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο·
οὐδ' εἰ χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι,
οὐδέ μιν ὣς γαμέω· ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω,
ὅς τις οἵ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.
ἢν γὰρ δή με σόωσι θεοὶ, καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεύς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.

383. δ' ἀν' Fεκάστας. v. Obss. vulg. ἀν' ἑκάστην. 386. κε Fώς. 390. Fέργα—γλαυκώπιδι Fισοφαρίζοι. 392. ὅς τις Fοί τ' ἐπέFοικε vel Fοί τε FέFοικε. 393. Fοίκαδ'.

potest, ingentes templi copias, etsi aliis quoque de caussis, profectas esse inprimis a liberalitate hominum religionis caussa templum adeuntium: posse adeo et ἐν δόμοις ædes certas templi declarare, in quibus templi divitiæ fuere asservatæ. Sane ultra conjectationem hæc non assurgunt. Vulgo ad tributa referri hæ Thebarum divitiæ solent, quæ ab Ægyptiis, forte et ab Æthiopibus et Libybus subjugatis, apportari solebant.—383, 4. Thebæ his vss. narrantur tanta fuisse amplitudine, ut haberent centum portas, et tantam incolentium multitudinem, ut per singulas portas ducenti homines exire possent curribus vecti. Si antiqui loquendi moris memor sis, nihil aliud pronuntiatum esse putabis, quam magnam et incolis frequentem urbem Thebas fuisse. Magnitudo urbis declaratur per portarum numerum, et numerus centenarius ponitur pro magno; ut Creta ἑκατόμπολις, et Hecatompylos Parthorum et alia Libyæ; portis semel memoratis, multitudo hominum declaratur per numerum exeuntium; quod σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφι additur, non necesse est, ut singuli curribus vehantur; sed exeunt omnino homines, et in his curru vecti quoque. Vulgaris interpretatio multum ab hac antiqui sensus simplicitate recedit; accipiuntur enim, ac si nostro loquendi more dicta essent, proprie et certa fide tradita, miraculo etiam aliquantum aucto.—386. οὐδ' ἔτι ὣς πείσειέ κεν. jung. cum 379.—387. πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ—nunc primum aliquid interponit Achilles, quo flecti et placari posse pervicacem hominis animum intelligitur. πᾶσαν λώβην, ὕβριν, ἀποδοῦναι, est, pro omni injuria satisfacere, adeoque ἀποτῖσαι ποινὴν τῆς λώβης· iterum inf. Σ. 499. πάντα ἀποδοῦναι, pro πᾶσαν ποινήν. Eustath. aliter: πρὶν ἀντιλωβηθῆναι ὧν με ἐλύπησε.—388. κούρην δ' οὐ γαμέω. Ignoravit ergo Homerus Cyclicorum et Tragicorum commentum, desponsam esse Achilli Agamemnonis filiam Iphigeniam in Aulide, et nuptiarum prætexto esse arcessitam.—389. χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ, quod sequentes poetæ toties repetiere, nomen antiquissimum, sensu incerto; probabiliter pro, pulcra.—392. ὅς τις οἵ τ' ἐπέοικε. τὸν ἐοικότα αὐτῷ. ut 399. τὴν εἰκυῖαν ἄκοιτιν sarcastice, et illud: καὶ ὃς βασιλεύτερος, potiore inter principes loco, quam ego sum, et dignior tanto rege gener, quam ego contemtus et contumeliose habitus.—394. μοὶ γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός. mihi conditionem, nuptias, ipse circumspiciet, uxorem mihi parabit.—ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε. urbes præcipuæ, aut verius tractus et agri, ditionis Achillis ab Achivis inhabitatæ in Thessalia.—

ὅ ἐστιν ἀνάκειται. Θήβας Αἰγυπτίας.] Τὰς νῦν καλουμένας Διόσπολιν. 384. Ἐξοιχνεῦσιν.] Ἔξεισιν, ἐξέρχονται. 385. Οσα ψάμαθός τε κόνις τε.] Ἀντὶ τοῦ, ἀναρίθμητα, καὶ πολλὰ τῷ πλήθει. 387. Λώβην.] Ὕβριν. 390. Ἰσοφαρίζοι.] Ἐξισοῖτο, καὶ ἐρίζοι. Τὸ αὐτὸ δέ ἐστιν ἐκ παραλλήλου. 394. Γαμέσ-

πολλαὶ Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
κοῦραι ἀριστήων, οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται·
τάων ἥν κ' ἐθέλοιμι, φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν·
ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ,
γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, εἰκυῖαν ἄκοιτιν,
κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς.
οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον, οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι, εὖ ναιόμενον πτολίεθρον,
τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν·
οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει

396. f. οἵ τε πτόλιας ῥύονται. 399. Fεικυῖαν. 402. Fίλιον. 404. ἐFέργει.

397. οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται, tuentur h. e. cum imperio præsunt, ut sunt in heroica ætate duo quasi hominum ordines in populis: ἄρχοντες, γέροντες, βασιλεῖς, et reliqui ὁ λαός. Succedunt serius πλούσιοι et πένητες. ἀγαθοὶ, κακοί. κρείττονες, χείρονες. et similia alia; temporum successu rerumque vicissitudine, ut fieri solet, hi χείρονες succedere audent in locum τῶν βελτιόνων, qui superbia et luxu facti sunt οἱ κάκιστοι, h. e. plebeii modo virtute ac meritis modo audacia locum et ordinem nobilium, qui a majorum virtute desciverunt, occupant.—398. ἐπέσσυτό μοι μάλα πολλὸν θυμὸς, γῆμαι ἐκεῖ ἄλοχον καὶ τέρπεσθαι. aut, *sæpe*, aut, *valde*, magna, animum incessit cupido. lubet, uxore ducta, ibi jucunde vitam agere.

401—416. Vitam ait se sine fructu nolle impendere pro Achivis ingratis, quandoquidem fato sibi esse decretum norat, ut, si gloriam sibi ad Trojam parasset, reditus et vita sibi interciperetur. Varie hoc a poetis tractatum et ornatum.—403. τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης. quia bello et alendis sociis opes Trojanæ valde erant accisæ et attritæ, quæ ante illud tempus fuerant luculentæ. v. inf. Σ. 289. sq. A metallis, quorum Astyris, apud Abydum, erant vestigia, repetere eas opes voluerant viri docti apud Strabon. XIV. p. 998 D.—404. οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς Φοίβου ἐέργει. nil amplius puto inferri, quam, quæ in templo Delphico reconduntur. Ut πύλαι pro ædibus ipsis, v. c. πύλαι Ἅδου, dicuntur, sic οὐδὸς nunc pro templo, nec in λάϊνος οὐδὸς quicquam amplius quæram. Etiam domum Ulyssis sic designatam legimus Od. Ρ. 30. ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν. et in Eumæi tugurio Od. Π. 41. Alioqui posset pro singulari epitheto Delphici templi haberi, quia et Od. Θ. 80. occurrit: Πυθοῖ ἐν ἠγαθέῃ, ὅτ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν, sive, quia tota ædes lapidibus erat structa, sive, cum Pausan. X. 5. p. 810. non nisi quartum templum Trophonii et Agamedis opera lapide structum narret, quod, cum ipsa ædes esset ista ætate ex lauro structa, substructio tamen et limen e lapide factum erat. Nam templa editiore loco ædificata, habebant suas substructiones, crepidines, ita ut gradibus ea adire necesse esset. An in iis cellæ, seu cameræ thesauris condendis fuerint, haud dicam. Certe cellas templorum donariis recipiendis

σεται.] Πρὸς γάμον λήψεται. 395. Ἀν' Ἑλλάδα τε, Φθίην τε.] Ἀρίσταρχος παρ' Ὁμήρῳ Θεσσαλίαν μόνην τὴν Ἑλλάδα φησὶν εἶναι, καὶ Ἕλληνας τοὺς Θετταλοὺς, παρακολουθῶν Θουκυδίδῃ. Καὶ ἀθετεῖ τὸν στίχον τοῦτον· Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαίους. Καὶ ἐκεῖ δὲ πάλιν τὴν Θετταλίαν ἀκούει· Φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο. 396. Ῥύονται.] Φυλάττουσι, σώζουσιν. 398. Ἐπέσσυτο.] Ἐφορμᾷν θέλει. Ἀγήνωρ.] Νῦν ἄγαν ἀνδρεῖος. Ὁτὲ δὲ ὁ αὐθάδης, καὶ ὑπερήφανος. 399. Μνηστήν.] Εἰς μνηστείαν δοθεῖσαν, νόμιμον. Εἰκυῖαν ἄκοιτιν.] Ἐμοὶ πρέπουσαν γαμετήν. 400. Γέρων.] Εἴρηται ἤτοι παρὰ τὸ περὶ τὸ γῆρας εἶναι, ἵν' ᾖ παρώνυμον τὸ ὄνομα. Ἢ, παρὰ τὸ ἕτοιμον ἤδη εἰς τιμήν. Ἢ, ὁ εἰς γῆν ὁρῶν, ὁ ἐγγὺς τοῦ θανάτου. 404. Λάϊνος.] Λίθινος. Οὐδός.] Ὁ βαθμὸς, ἡ φλιά. Ἀφήτορος.] Τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἤτοι, ὁμοφήτορος, ὁμοίως πᾶσι προφητεύοντος καὶ μαντευομένου τῷ τε

Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ.
ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
κτητοὶ δὲ τρίποδές τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·
ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ, πάλιν ἐλθεῖν, οὔτε ληϊστὴ,
οὔθ' ἑλετὴ, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
μήτηρ γάρ τέ με φησὶ θεὰ, Θέτις ἀργυρόπεζα,
διχθαδίας Κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.
εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφὶ μάχωμαι,
ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται·
εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,

407. Ϝίφια. 412. vulg. ἀμφιμάχωμαι. 414. εἰ δέ κε Ϝοίκαδ'. εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι est Homericum, φίλην, quod sequitur, corruptum. v. Obss. Vulgatum erat: ἵκοιμι.

exstructas fuisse satis constat. Memorabilis autem non modo religionis et templi antiquitas, sed multo magis hoc, quod tam antiquus et per tot sæcula, inde a Trojano bello, ad Homerum, et ab hoc ad Crœsum, inde ad Græciam florentem et bellum sacrum, servatus et auctus donariorum apparatus in eo templo fuit; quo quot et quæ antiquitatis ultimæ et artis monumenta habita fuisse putabimus! *Apollo* ἀφήτωρ, jaculator, ὁ ἀφιεὶς τὰ βέλη.—406. ληϊστοὶ—κτητοὶ et 408. οὔτε ληϊστὴ οὔθ' ἑλετή. (ὥστε πάλιν ἐλθεῖν, ἀνελθεῖν) Sollennis tum modus acquirendi erat τὸ ληΐζεσθαι, capere aliquid ex præda, prædando acquirere, et κτᾶσθαι, quocunque alio modo parare, h. l. autem ex adjunctis 407. e certaminibus præmii loco; potest itaque ἑλεῖν pro eodem dictum esse atque sic et ἑλετός. Universe dictum: vita semel amissa non potest recuperari.—410. De Achillis fato ambiguo locus hic est classicus. Accedunt alia locis aliis, de quibus v. ad Ρ. 408. ubi licebit accuratius hæc cognoscere.—411. dixit Thetis δύο κῆρας φέρειν ἐμὲ, rapturas, adducturas esse me, θανάτοιο τέλοσδε, h. e. ἐπὶ θάνατον. Quod duplex fatum, optione alterutrius proposita, memoratur, pluribus priscorum mythis est frequentatum; res inprimis vaticiniis accommodata. De Euchenore v. Ν. 663. sq. de sociis Ulyssis Od. Λ. 109. sq. et de Ægistho, cui per Mercurium hoc ipsum erat declaratum ante scelus perpetratum, incolumem eum esse posse, si id non admitteret Od. Α. 35. sq.—413. ὤλετο μέν μοι νόστος. antique: νόστος οὐκ ἔσται μοι. ego inde non redibo. et 415. ὤλετό μοι κλέος ἐσθλὸν, inglorius vivam. ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν ἔσσεται, jungenda, ἐπέσσεταί μοι αἰὼν, δηρὸν, etsi in hoc substituendum est ἐπὶ χρόνον δηρὸν, πολύν. Vidimus tamen Homerum δηρὸν absolute ponere, Β. 298. 435. Ε. 120. et al. Affectu autem abreptus non subjungit Achilles, quod volebat: "vel "sic tamen malo vivere inglorius, quam hic, contumeliose habitus, gloriam mihi "perpetuam comparare."—414. ἵκωμαι φίλην corrupta lectio; medela facilis, ut le-

πένητι, καὶ τῷ πλουσίῳ. Ἦ, τοξικοῦ. ἀπὸ τῆς τῶν βελῶν ἀφέσεως. Ἐντὸς ἐέργει.] Ἔσωθεν αὐτοῦ κατέχει. 405. Πυθοῖ ἔνι.] Πυθὼ, πόλις Φωκίδος. ἧς οἱ οἰκήτορες Δελφοί. Ἔστι δὲ ἱερὰ Ἀπόλλωνος. Καὶ κέκληται ἤτοι ἀπὸ τοῦ πυνθάνεσθαι τῆς Πυθίας τοὺς μαντευομένους· ἢ ἀπὸ τοῦ, τοξευθέντα τὸν τοῦ χρηστηρίου φύλακα δράκοντα ὑπὸ Ἀπόλλωνος αὐτόθι πιθῆναι, ὅ ἐστι, σαπῆναι. Πετρηέσσῃ.] Πετρώδει, τραχείᾳ. 406. Ληϊστοί.] Οἱ ἐκ λείας, καὶ λῃστείας. Ἴφια μῆλα.] Ἀπὸ κοινοῦ, ληϊστά.

407. Ξανθὰ κάρηνα.] Πυῤῥά. Λέγει δὲ ἀπὸ μέρους τοὺς ἵππους. 408. Ληϊστή.] Ἐκ λείας λαμβανομένη. κτητή. 409. Οὔθ' ἑλετή.] Οὔτε πάλιν ληπτή. Ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.] Ἐπεὶ δ' ἂν, φησιν, ἅπαξ φθάσῃ παρελθεῖν τὸν περίβολον τῶν ὀδόντων. Διὰ γὰρ τοῦ στόματος ἔξεισι τὸ ψυχικὸν πνεῦμα. 410. Ἀργυρόπεζα.] Εὔπους, καλή. ἀπὸ μέρους. 411. Διχθαδίας κῆρας.] Δύο μοίρας. Φερέμεν.] Φέρειν, ἔχειν. Θανάτοιο τέλοσδε.] Εἰς θάνατον. περιφραστικῶς. 413. Κλέος ἄφθιτον.] Ἀθά-

ὤλετό μοι κλέος ἐσθλὸν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
ἔσσεται, οὐδέ κέ μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη.
καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην,
οἴκαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἑθεν εὐρυόπα Ζεὺς
χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
ἀγγελίην ἀπόφασθε, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων·
ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
ἥ κέ σφι νῆάς τε σόῃ, καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇς· ἐπεὶ οὔ σφισιν ἥδε γ' ἑτοίμη,
ἣν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω,
ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔτι μιν ἄξω.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.

418. Ϝοίκαδ'. 419. Ϝιλίου—γάρ Ϝεθεν. 420. χεῖρα τε Ϝὴν v. Obss. 431. ἀπέϜειπε.

gatur: εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι ἰὼν ἐς πατρίδα γαῖαν. sollenni more loquendi. Sic X. 123. μή μιν ἐγὼ μὲν ἵκωμαι ἰών.

417. sq. Orationem obliquam exorsus, redit ad rectam, οὐκέτι δήετε, εὑρήσετε. τέκμωρ Ἰλίου, excidium ut sup. H. 30.—420. Jupiter eam tuetur, antiqua loquendi forma: χεῖρα ἔχει ὑπὲρ αὐτῆς. τεθαρσήκασι δὲ λαοὶ, et Trojani bono animo sunt; nisi malis, audacia efferuntur: scil. cum et mœnibus egressi sint et in aciem progressi.—422. ἀγγελίην ἀπόφασθε. renuntiate præcise, sine ullo studio aspera dicta leniendi. τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων, h. l. senum, qui pro legatis sunt missi, seu legatorum est, ut renuntient mandata accurate et e fide.—425. ἥδε γε βουλὴ οὐ σφίσιν ἐστὶν ἑτοίμη, οὐ τέλος ἔχει, non procedit; exitum, quem volunt, non habet. Sic Ξ. 53. ἦ μὴν ταῦτά γ' ἑτοῖμα τετεύχαται, quod vs. 48. τελεῖται. Add. Od. Θ. 384. Putes eum hoc agitare animo, ut Achivos, ad extrema redactos, sibi supplices futuros esse speret, ut Λ. 608. νῦν ὀΐω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς λισσομένους.—426. ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος, μνησικακοῦντος me in ira persistente; quandoquidem ira implacabili teneor.

430—3. Tam honorifica legatione, tantis muneribus promissis, hac pœnitentiæ Agamemnonis significatione, tam implacabilem fore Achillem, suspicati non erant legati.—431. μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπε, præcise, ferociter, quod 309. ἀπηλεγέως

νατος δόξα, καὶ φήμη. 415. Δηρόν.] Ἐπὶ πολὺν χρόνον. 417. Παραμυθησαίμην.] Παραινέσαιμι. 418. Δήετε.] Εὑρήσετε. Τέκμωρ.] Τέλος. 419. Μάλα γὰρ ἕθεν.] Σφόδρα γὰρ αὐτῆς. 422. Ἀγγελίην.] Πρεσβείαν. Ἀπόφασθε.] Ἀπαγγείλατε. 423. Φράζωνται.] Σκέπτωνται. Μῆτιν.] Βουλὴν, γνώμην. 424. Σόῃ.] Σώζῃ. 425. Ἑτοίμη.] Εὔληπτος, φανερὰ, ἕτοιμος. Λέγει δὲ τοῦτο, ὅτι, Ματαία ἐστὶν αὕτη ἡ γνώμη, ἣν ἐποιήσαντο οἱ Ἕλληνες, πέμψαντες ὑμᾶς πρέσβεις πρός με, ὡς δυναμένους πεῖσαι. 426. Ἐφράσσαντο.] Ἐλογίσαντο, ἐσκέψαντο. Ἀπομηνίσαντος.] Σφόδρα ὀργισθέντος. 427. Μένων κατά.] Καταμένων. 429. Ἀνάγκῃ δ' οὔτι μιν ἄξω.] Ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἀναγκάσω. 431. Ἀ-

ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
δάκρυ' ἀναπρήσας, πέρι γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσὶ, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσι
πῦρ ἐθέλεις ἀΐδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ·
πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην
οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε
νήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο,
οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι.
τοὔνεκά με προέηκε, διδασκέμεναι τάδε πάντα,
μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.

432. μετέϜειπε. 436. ἀϜίδηλον. 440. Ϝειδόθ'. Forte ὁμοιϊόφι πτολέμοιο. 443. τε Ϝέργων.

ἀποειπεῖν.—433. δάκρυ' ἀναπρήσας, ἀναφυσήσας, petitum ab aqua æris vi emicante; non ab igni.

434—601. Phœnicis oratio amoris affectu, prudentia et in narrationibus copia senili commendatissima. A miseratione sui exorsus, a nutritio suo discedere se posse negat, officii religione ductum, qua Peleo obstrictum se ostendit, a quo Achilli comes additus erat—446. Ita deducitur ad repetendam veterem memoriam primi ad Peleum accessus; narrat caussam exilii a paterna domo et modum fugæ—476. a Peleo bene exceptum Achilli puero educando se præfuisse—490. non igitur se eum unquam deserere posse; cum tamen vel sic eum ab Achivis sociis discedere nolit: transit inde ad hortandum Achillem, ut placari se patiatur: supplicum enim preces ab ipsis diis exaudiri, Jovemque ulcisci eos, qui eas haud admittant—508. Addit argumenta ducta ab honesto, muneribus tantis oblatis; viris summis ad eum ablegatis;—519. alia a prudenti et utili; exemplo memorato Meleagri, Ætolis irati, et implacabilis, qui, cum diu preces et munera respuisset, mox necessitate coactus est facere ingratiis id, quod antea precibus dare noluerat—595. hortatur ergo, ne opportunitatem bene de Achivis merendi eorumque animos beneficio sibi devinciendi manibus dimittere velit—601.

434. μετὰ φρεσὶ βάλλεαι, animo agitas. ut ἐμβάλλεσθαί τι φρεσίν. ἐν νῷ ἔχειν τι. sic statim A. 297. σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.—436. ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ. petitum ab igni, v. c. Λ. 155. ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ.—437. πῶς ἂν ἀπολιποίμην σου. quomodo te discedente remaneam.—438. σοὶ δέ μ' ἔπεμπε, pro συνέπεμπε.—440. πόλεμος et ἀγορὰ, et v. 443. μύθων ῥητῆρα ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων, declarant ea, quibus in illa ætate artes belli pacisque, et ad eas institutio puerilis, continebantur. Discendum erat ἃ δεῖ λέγειν καὶ πράττειν. ἅτε λεκτέον καὶ πρακτέον. fortem esse manu, in conciliis et in senatu prudentem et disertum: hinc ἀγορὰ κυδιάνειρα A. 490. quod h. l. est ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι.—ὅτε σὲ πέμπε νήπιον. Achillem primo ætatis flore ad Trojam profectum esse, convenit. Superstructæ sunt huic famæ fabulæ

γασσάμενοι.] Θαυμάσαντες. Ἀπέειπεν.] Ἀπηρνήσατο, ἀπεῖπεν. 433. Ἀναπρήσας.] Ἀναφυσήσας, ἢ ἀθρόον ἀναβαλών. Πέρι γὰρ δίε.] Περισσῶς γὰρ ἐφοβεῖτο. 434. Μετὰ φρεσὶ βάλλεαι.] Κατὰ νοῦν ἔχεις. 437. Αὖθι λιποίμην.] Ἀπολειφθείην. 438. Σοὶ δέ μ' ἔπεμπεν.] Ἀντὶ τοῦ, συνέπεμπέ με σοί. 440. Ὁμοιΐου πτολέμοιο.] Τοῦ ὁμοίως πᾶσι χαλεποῦ. 441. Ἀγορέων.] Δημηγοριῶν, ῥήσεων, ἢ ἐκκλησιῶν. Ἀριπρεπέες.] Διαπρέποντες, ἔκδηλοι. Τελέθουσιν.] Ὑπάρχουσι, γίγνονται. 443. Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμμεναι.] Ἀντὶ τοῦ, διδάσκαλον ἐσόμενον λόγων, ὧν δεῖ λέγειν. Πρηκτῆρά τε.] Καὶ δραστικὸν ἔργων, ἃ δεῖ

ὣς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς,
γῆρας ἀποξύσας, θήσειν νέον ἡβώοντα,
οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο·
ὅς μοι παλλακίδος περιχώσατο καλλικόμοιο,
τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων,
παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα.
τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα· πατὴρ δ' ἐμὸς, αὐτίκ' ὀϊσθεὶς,
πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐριννῦς,
μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν,

449. vulg. inde a Stephano παλλακίδος πέρι χώσατο. 455. γούνασι Ϝοῖσι.

de detentione inter puellas Scyrias puellari habitu.—445, 6. nulla res est qua permoveri possim, ut remaneam in exercitu. Pro conditione ac mercede summa ponit, si iterum juvenescere possit ea conditione proposita. γῆρας ἀποξύειν ductum est a serpentibus, pellem abstergentibus; qui destricta pelle senectutem exuunt, ἀποδύουσι· propria voce Aristot. H. A. VIII. 17. Nicand. Ther. 39. τῆμος ὅτ' αὐαλέων φολίδων ἀπεδύσατο γῆρας. Alias ἀποξύειν est strigili corpus in balneo destringere.

447. Subjicit Phœnix narrationem de fuga sua e patria, Hellade, in vicinam Phthiam: Habet illa notabilia multa veteris vitæ et moris prisci. *Mater Phœnicis* erat Hippodamia, cui superinduxerat Amyntor pellicem Clytiam: cujus animum ut a conjugis sui amore abalienaret, filium Phœnicem ad stuprum pellicis adducit v. Apollodor. III. 13, 8. s. 4. cum Obss. Ἑλλάδα καλλιγύναικα jam sup. B. 683.—448. νείκεα πατρὸς, *iram*, unde v. sq. ὠργίζετο. et 459. πατρὸς χωομένοιο. quatenus illa verbis erumpit.—451. λισσέσκετο γούνων. supple ἁψαμένη γούνων ut A. 512. O. 76. et alibi. cf. ad A. 407.—452. ἵν' ἐχθήρειε γέροντα ut muliercula amore juvenis capta, averso esset animo a sene.—454. Locus notabilis propter ἀρὰς, *diras, earumque effectus*, tum, *quod preces factæ ad Furias* ultrices deas; quodque 457. *Jupiter inferus et Proserpina* diras ad effectum adducunt.—455. notabilis vetus loquendi, etiam sacris in litteris obvia, forma, pro sollenni, *suscipere filium.* Illustrationem dabit locus Od. T. 399—401. sq. cf. sup. E. 408. Diris devovit pater filium, ne unquam ei na-

πράσσειν. 444. Ὣς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι Λείπεσθαι.] Διὸ οὐκ ἀπολειφθήσομαί σου. 445. Ὑποσταίη.] Ὑπόσχοιτο. 446. Ἀποξύσας.] Ἀφελών. Νέον ἡβώωντα.] Ἀκμάζοντα, σώζοντα. 448. Νείκεα.] Φιλονεικίας, ἀπειλάς. Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος.] Φοῖνιξ, ὁ Ἀμύντορος, ὃς ἐξέπεσε τῆς οἰκίας γῆς διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. Τοῦ πατρὸς αὐτοῦ παλλακίδα μὲν ὀνόματι Κλυτίαν ἀγαπῶντος, Ἱπποδάμειαν δὲ, ἐξ ἧς τὸν Φοίνικα ἔτεκε, στυγοῦντος, δεηθείσης τῆς μητρὸς, τῇ παλλακίδι τοῦ πατρὸς Κλυτίᾳ ἐμίγη. Γνοὺς δὲ Ἀμύντωρ, ἐπηράσατο τῷ παιδὶ δυστυχίαν περὶ τέκνων γονήν. Δείσας δὲ Φοῖνιξ τὸν πατέρα, καὶ τὰς ὑπ' αὐτοῦ γενομένας ἀρὰς, φεύγει πρὸς Πηλέα. Ὃς ὑποδεξάμενος αὐτὸν, διὰ τὴν συγγένειαν, δίδωσιν αὐτῷ τὴν Δολοπίαν χώραν· καὶ Ἀχιλλέα τὸν υἱὸν, μικρὸν ὄντα, εἰς ἀνατροφὴν παραδίδωσιν. Ὀρμενίδαο.] Ὀρμένου παιδός. 449. Περιχώσατο.] Περισσῶς ὠργίσθη. 450. Ἀτιμάζεσκεν.] Ἠτίμαζε. 452. Προμιγῆναι.] Συνελθεῖν, μιγῆναι. Ἐχθήρειε.] Μισήσειεν. 453. Πιθόμην.] Ἐπείσθην. Ὀϊσθείς.] Ὑπονοήσας. 454. Στυγεράς.] Μισητάς, φρικτάς. Ἐπεκέκλετο.] Ἐπεκαλεῖτο. Ἐριννῦς.] Καταχθόνιοι δαίμονες, τιμωρητικοὶ τῶν πατρικῶν ἀσεβημάτων. ὧν τὰ ὀνόματα, Ἀλεκτώ, Τισιφόνη, Με-

ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα. θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαρὰς,
Ζεύς τε καταχθόνιος, καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.
ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς,
πατρὸς χωομένοιο, κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
ἦ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες
αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισι·
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.
εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον·
οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη
πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,

460. πολλὰ Ϝέται. 462. δὲ Ϝίφια—Ϝέλικας.

sceretur filius heres suus.—457. Ζεύς τε καταχθόνιος. Nomen *Jovis inferi* memorabile ex hoc ipso loco: si versus Homeri modo est: et terribilis Proserpina.—458. ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς, modus loquendi Homericus: iterum N. 280. et inf. 631. add A. 192. *non diutius sustinui manere in domo.* Alibi est οὐκ εἴχετο, οὐ κατείχετο θυμός. h. e. οὐ κατειχόμην. οὐκ ἔτλην.—460. sq. Phœnicem videntes fugam meditari amici, retinere eum in domo patria student, eique assidentes partim et exhilarent operam dant, partim ne fugiat provident. ἀνεψιοὶ, inter quos erat Eurypylus B. 736.—461. κατερήτυον ἐμὲ αὐτοῦ ἐν μεγάροισι, λισσόμενοι πολλὰ.—464. εὑόμενοι τανύοντο, aut igni admovebantur ut ustularentur pili, ἐξετείνοντο, παρετίθεντο, ὥστε εὕεσθαι. aut, quod probabilius, εὕοντο καὶ ἐτανύοντο, ustulati veru infigebantur ut assarentur.—465. ἐκ κεράμων. πίθων κεραμείων. usu veterum. Ernesti comparat *testam* ap. Horatium. 466. εἰνάνυχες. διὰ ἐννέα νύκτας παρίαυον ἀμφὶ ἐμοὶ αὐτῷ διὰ τὰς νύκτας παρέμενόν μοι.—467. οἱ μὲν respondet vs. 470. ἀλλ' ὅτε δὴ—καὶ τότ' ἐγώ.—468, 9. ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς, ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων. videmus ædium partes prisca ætate. αὐλὴν, aulam, ante ædes, ambit circumcirca τὸ ἕρκος, quod v. 472. τὸ ἑρκίον dictum. Est αἴθουσα, quæ exteriori ædium parti prætexitur; nunc, ut in Odyssea quoque, toti parieti aulæ, τῷ ἕρκει. Est θάλαμος, casa, (ædicula) quam Phœnix filius familias inhabitat, diversa ab ædibus patrisfamilias, (e more ætatis heroicæ: cf. Apollon. III. 235, 6. et sup. ad. Z. 243.) ante casæ hujus fores est πρόδομος. scilicet et ipsa casa columnis suffultum vestibulum ante fores habet. in hoc, ante fores ipsas, alter ignis

γαίρα. 455. Ἐφέσσεσθαι.] Ἐπικαθεσθῆναι. 456. Γεγαῶτα.] Γεγεννημένον. Θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαράς.] Ἐπετέλουν δὲ οἱ θεοὶ τὰς κατάρας αὐτοῦ. 457. Ζεύς τε καταχθόνιος.] Ὁ Πλούτων. Καὶ ἐπαινή.] Ἐπίφοβος, δεινή. Αἰνὸν γὰρ, τὸ δεινόν. Ἢ, ἣν οὐκ ἄν τις ἐπαινέσειεν· Ἀντίφρασις, ὁ τρόπος. Ἢ, ὑπερβολικῶς, ἣν ἄν τις, φησὶν, ἐπαινεῖν παραιτήσαιτο. 458. Ἐρητύετο.] Ἠρεμίᾳ κατείχετο. 459. Στρωφᾶσθαι.] Ἀναστρέφεσθαι. διάγειν. 460. Ἔται.] Ἑταῖροι, πολῖται. Ἀνεψιοί.] Ἀδελφῶν υἱοὶ, ὡς Ἀχιλλεὺς, καὶ Αἴας. Ἀδελφιδοὶ δὲ, οἱ ἀδελφῶν παῖδες. ὡς Ὀρέστης Μενελάου. Ἀμφὶς ἐόντες.] Περὶ ἐμὲ ὄντες, παρόντες. 462. Ἴφια.] Ἰσχυρὰ, εὐτραφῆ. Ἕλικας.] Μέλανας, ἢ ἑλικοειδῆ τὰ κέρατα ἔχοντας. 464. Εὑόμενοι.] Φλογιζόμενοι, ὀπτώμενοι. Τανύοντο.] Ἐξετείνοντο. 465. Κεράμων.] Πίθων. Μέθυ.] Οἶνος. 466. Εἰνάνυχες.] Ἐπὶ ἐννέα νύκτας. 467. Ἀμειβόμενοι.] Ἐξ ἀμοιβῆς φυλάσσοντες. ὅ ἐστιν, ἐκ διαδοχῆς. Ἔσβη.] Ἐπαύσατο, ἐσβέσθη. 468. Αἰθούσῃ.] Αἴθουσαι αἱ ὑπὸ τοῦ ἡλίου καταυγαζόμεναι στοαί. Παρὰ τὸ αἴθεσθαι. Εὐερκέος.] Ἀσφαλῆ περίβολον

ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή,
καὶ τότ' ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
ῥήξας ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς
ῥεῖα, λαθὼν φύλακάς τ' ἄνδρας, δμωάς τε γυναῖκας.
φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβώλακα, μητέρα μήλων,
ἐς Πηλῆα ἄναχθ'· ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,
καί με φίλησ', ὡσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
μοῦνον, τηλύγετον, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι·
καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν.
ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων.
καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ἐκ θυμοῦ φιλέων· ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ

476. ἐς Πηλῆα Ϝάναχθ'. 477. Ϝὸν παῖδα. 480. Δολόπεσσι Ϝανάσσων. 481. ἐπιϜείκελ'.

per noctem alebatur, ne fuga elabi posset Phœnix. Effugit tamen Phœnix, perruptis casæ (θαλάμου) foribus (471) et pariete aulæ escenso ac superato. (472.) E Scholiis nihil novæ lucis expectes.

474. φεῦγον ἔπειτ'. Fugit ex Hellade vs. 447. et per Helladem, quatenus hoc nomen tractus est, Phthiam, quam Peleus inhabitabat, pervenit; est et hoc nomen tractus, seu regionis, nam mox habitatum concessit in ἐσχατιὴν Φθίης, 480. cf. sup. ad B. 683.—475. μητέρα μήλων, antiquo sermone, ut B. 696. πολύμηλος.—476. Puta Phœnicem ad Peleum venisse ut ἱκέτην. Est is fundus multarum ex vita heroica narrationum, inprimis in tragœdiis, dum propter cædem vel aliud facinus commissum fugiendum est heroibus. Hinc ista exilia Pelei, Telamonis, aliorum; et apud Horatium Telephus et Peleus, *pauper et exul uterque.*—478. μοῦνον, τηλύγετον. junctum utrumque et alibi, ut Od. Π. 19. et summum amoris affectum declarat in filium, si et unicus et seriore ætate susceptus fuerit. de voc. v. ad Γ. 175. πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσιν, pro, ἐν, σὺν κτεάτεσσιν ὄντα, ἔχοντα κτέατα πολλά. Aliter dictum erat E. 154. υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον, ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι. portionem agri sui dedisse Peleum Phœnici necesse est;—479 πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν. Obscurum et hoc est, in vita prisca, quale imperium hoc Pelei in alienæ stirpis populum, Dolopes, fuerit, ut ei præficere posset alium, qui ei imperaret. cf. sup. ad. 149. Una cum agro donato cessisse quoque incolentes in ditionem apparet. Si autem Peleus Phœnici agros latos assignarat colendos, eo ipso Phœnix inter principes, ἄνακτας, populi fuit.—481. καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, educavi te, ut adolesceres ad hoc ætatis, quo nunc es constitutus. Illustratur jam in Scholio per Sophocleum: καί σ' ἐθρεψάμην τόσονδ' ἐς ἥβης. 482—7. Simplicitati priscæ ætatis et prisci sermonis hæc conveniunt, inprimis 486, 7. et affectum movent. Compara alterum locum similem Od. Π. 442—4.—487. ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ pro

ἐχούσης. 469. Προδόμῳ.] Τῷ προστόῳ τοῦ θαλάμου. Διέχεε τὴν τάξιν. θάλαμος μὲν γὰρ, ὁ ἔσω οἶκος τῆς αὐλῆς· τὸ δὲ πρὸ αὐτοῦ, πρόδομος. Αἴθουσα δὲ περίστυλον, τοῦτ' ἔστι, πρὸς ἥλιον τετραμμένη στοά· παρὰ τὸ αἴθεσθαι, ὅ ἐστι, φλέγεσθαι. 471. Πυκινῶς.] Ἐπιμελῶς, ἀσφαλῶς. 472. Ὑπέρθορον.] Ὑπερηλάμην, ἐξέφυγον. 474. Ἑλλάδος.] Ἑλλὰς καὶ Φθία, πόλεις τῆς Θετταλίας. 476. Ἐς Πηλῆα ἄνακτα.] Ἀντὶ τοῦ, πρὸς τὸν Πηλέα ἱκέτης παρεγενόμην, καὶ ἱκέτευσα. 479. Ὤπασε.] Παρέσχεν, ἔδωκε. 480. Ἐσχατιήν.] Τὰ ἔσχατα μέρη. 481. Τοσοῦτον ἔθηκα.] Τηλικοῦτον ἐποίησα. Ἔστι δὲ ποσότης ἀντὶ πη-

οὔτ' ἐς δαῖτ' ἰέναι, οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
πρίν γ' ὅτε δή σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνεσσι καθίσσας,
ὄψου τ' ἄσαιμι προταμὼν, καὶ οἶνον ἐπισχών.
πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα,
οἴνου ἀποβλύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.
ὡς ἐπί σοι μάλα πολλὰ πάθον, καὶ πολλὰ μόγησα,
τὰ φρονέων, ὅ μοι οὔτι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
ἐξ ἐμεῦ· ἀλλὰ σὲ παῖδα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.
ἀλλ', Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ
νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοὶ,
τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ, τιμή τε, βίη τε.
καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ εὐχωλῇς ἀγανῇσι,
λοιβῇ τε, κνίσσῃ τε, παρατρωπῶσ' ἄνθρωποι
λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ.
καὶ γάρ τε Λιταὶ εἰσὶ Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,

484. vulg. γούνασσι. 485. Ϝοῖνον. 487. Ϝοίνου. 488. vulg. πόλλ' ἔπαθον καὶ πόλλ' ἐμόγησα. 490. ἐπιϜείκελ'. 491. ἀϜεικέα.

vulgari ὡς νήπιος ὤν. per puerilem ætatem, puerorum more. Epitheton ad molestias, curas et sollicitudines spectat, quas nutritii nutritoribus creant. οἴνου ἀποβλύζων. οἴνου τι, μέρος τι. notissimum.—489. reputans hoc, quod.—490. σὲ παῖδα ποιεύμην non sollenni seriorum ætatum adoptione, sed, filii loco te habui et amavi.—491. ἵνα μοι, a me, ἀμύνῃς λοιγὸν, malum, nunc quidem injuriam contumeliamque aliorum. Ea enim ætate, qua vi et manuum robore pleraque peraguntur, senectus, injuriæ aliorum obnoxia, desiderabat filiorum manus promtas et validas. Inde studium τεκνοποιΐας, etiam respectu ad bonorum tutelam et successionem in eam hereditatis jure. Vide vel unum locum Od. Λ. 493—7. Il. Ω. 488, 9.

492. Procedit nunc ad argumenta, quibus Achillem movere studet, ut placabilem se det; primo exemplo deorum; tum 498—508. quod Jupiter ἱκετῶν jura tuetur, et eorum contemtum vindicat.—493. flecti possunt precibus (O. 203.) dii, τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ, late, de quavis præstantia, qua illa vita censebatur, corporis animique.

498—508. Locus nobilissimus de precibus, non quibuscunque, ut vulgo acceptus

λικότητος. Ἐπιείκελε.] Ἐφόμοιε. 483. Πάσασθαι.] Γεύσασθαι. 485. Ὄψου.] Προσοψήματος, προσφαγίου. Ἄσαιμι.] Πληρώσαιμι, κορέσαιμι. Προταμών.] Ἤτοι, ἀποκόψας. ἢ, τὸ σκληρὸν τῆς τροφῆς προκατεργασάμενος. 486. Κατέδευσας.] Διάβροχον ἐποίησας, κατέβρεξας. 487. Ἀποβλύζων.] Ἀπεμῶν, ἐκβάλλων. Ὀνοματοποιΐα, ὁ τρόπος. Ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.] Ἐν τῇ χαλεπῇ παιδοτροφίᾳ. Ἀλεγεινῇ.] Ἀλγεινῇ. Ἐκ τοῦ, ποιεῖν ἀλγεῖν τὴν ψυχήν. 489. Ἐξετέλειον.] Ἔδωκαν. 492. Δάμασον.] Καταπράϋνον. 493. Νηλεές.] Ἀπηνὲς, ἀπότομον. Στρεπτοί.] Εὐμετάστρεπτοι, εὐμετάβλητοι, εὔπιστοι. Ἐναντίον τὸ, Στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί· τῷ, Οὐ γὰρ αἶψα θεῶν τρέπεται νόος. Λύοιτο δ' ἂν προσώπῳ· ὅτι τὸ μὲν ὁ Ποιητής φησιν· ἐκεῖνο δὲ ὁ Φοῖνιξ λέγει, ἐν καιρῷ ὀργιζομένου Ἀχιλλέως, εἰκότως, καὶ τοὺς θεοὺς πείθεσθαι. 495. Θυέεσσι.] Θυμιάμασι, θυσίαις. Εὐχωλῇς.] Εὐχαῖς, εὐχωλαῖς. Ἀγανῇσι.] Προσηνέσι, πράοις. 496. Παρατρωπῶσι.] Περιτρέπουσι, πείθουσιν. 497. Ὑπερβήῃ.] Παρέλθῃ. 498. Λιταί.] Θεαὶ, οὕτως ἐπικαλούμεναι. Καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς

χωλαί τε, ῥυσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ·
αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι.
ἡ δ' Ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος· οὕνεκα πάσας
πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθανέει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν
βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
ὃς μέν τ' αἰδέσεται κούρας Διὸς, ἆσσον ἰούσας,

499. vulg. ῥυσσαί τε. 502. vulg. φθάνει.

est, sed ἱκετῶν, supplicum, ad deprecandam injuriam temere illatam aliquem adeuntium. Res sermone prisco adumbrata, rebus in personas mutatis. Præcedit injuria, Ἄτη, qua quis alium afficit impetu animi et ira, cum levitate et inconsiderantia abreptus; quandoquidem autem a diis omnia, tanquam auctoribus, repetuntur, etiam crimina et scelera, inprimis ap. Æschylum et alios Tragicos, ἐκ θεοῦ, ἐκ δαίμονος, fato, fatali necessitate: est ea dea, etiam a diis immitti solita. Succedit mox resipiscentia et pœnitentia facti, et ex hac deprecatio supplicantis: hæ sunt Λιταὶ, preces, quibus tribuitur habitus ἱκέτου, dum præ ægritudine animi, pœnitentia, pudore, oculos vix attollere sustinent, παραβλῶπες ὀφθαλμώ, cute rugosa, ex ægritudine et mœrore et cum squalore corporis, tarde et reluctanter accedunt ad eum, quem injuria affecerunt: itaque sunt claudæ pedibus; uti et Δίκη βραδύπους est, et *Pœna pede claudo.* de quibus v. Pausaniam de arca Cypseli, lib. V. 18. παῖδα ἀμφοτέρους τοὺς πόδας διεστραμμένους ἔχοντα. Alter locus de Ate est conferendus Il. T. 91. sq.

500, 501. αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι. Accipi hæc possunt vel: κιοῦσαι μετόπισθεν Ἄτης, subsequentes, ἀλέγουσι, sollicitæ sunt: ut ἀλέγειν absolute: Od. T. 154. διὰ δμωὰς, κύνας, οὐκ ἀλεγούσας, nullam curam habentes; h. e. per ancillarum incuriam deprehenditur Penelope telam retexens. sollicitæ sunt Preces, propter commissum, et propter medelam injuriæ reperiendam. vel: μετόπισθε κιοῦσαι, ἀλέγουσιν Ἄτης. quod minus bene fit.—502. Injuria, ἄτη, ὕβρις, inferri solet ira et motu animi præcipiti ac temerario; hoc per incessum cum robore corporis, pedum firmitate, eumque concitatum, declaratur.—502. Ἄτη φθάνει βλάπτουσα ἀνθρώπους. βλάπτει, *injuriam infert*, cum notione præcipitis et temerarii consilii. πᾶσαν ἐπ' αἶαν amplificat, ut antea πολλόν.—503. ἐξακέονται. θεραπεύουσι. respicit τὸ βλάπτειν. medentur injuriæ, malo, injuria affectum placant; deprecatione scilicet sensus injuriæ mitigatur. Animadvertis poetam priscæ ætatis laborare in notionibus ethicis reddendis, cum sermo nondum hoc verborum genere esset locupletatus. Complexus est plura sub Ἄτης nomine: de quo v. inf. ad T. 90.—504, 5. Nunc eum, qui preces supplicis admittit, bene sibi consulere ait. κούρας Διὸς ἆσσον ἰούσας. præclare pro supplice, pœnitentiam injuriæ fasso: nam ἱκέσθαι, προσιέναι, ἄντεσθαι apud Apollonium, dicitur. Hujus supplicis preces *admittendas esse* docet; *fierique id* cum *magno ejus* qui placandum se præbet, *bono.* Hoc antiquo sermone reddidit αἰδεῖσθαι τὰς Λιτὰς ad se accedentes et supplices factas; ut alibi frequens hoc: αἰδεῖσθαι τὸν ξένον, τὸν ἱκέ-

κουραι.] Ἀνειδωλοποιεῖ τὰς Λιτὰς ὡς δαίμονάς τινας. Χωλὰς μὲν οὖν αὐτὰς κέκληκε, διὰ τὸ βραδέως καὶ μόλις προσιέναι, καὶ γονυκλινεῖς λιτανεύειν τούτους, οὓς ἂν προηδικηκότες ὦσι. Ῥυσὰς καὶ διαστρόφους τὰς ὄψεις, ἐπεὶ βαρέως καὶ οὐ γεγηθότι τῷ προσώπῳ, οὐδὲ ὀρθῷ τῷ βλέμματι, προσορᾷν δύνανται τοὺς προηδικημένους· παρ' ὧν αἰτοῦνται συγγνώμην. Διὸς δὲ θυγατέρας γενεαλογεῖ, ὥστε σεβασμιωτέρας φαίνεσθαι. 499. Χωλαί.] Χωλοποιοί. Ῥυσαί.] Ῥυτίδας ἔχουσαι. Ῥυτίδες δὲ καλοῦνται αἱ ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ δέρματος συστροφαί.

Παραβλῶπες.] Παρηγμέναι, διάστροφοι τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐπειδὴ οἱ ἱκετεύοντες, ὑπὲρ τοῦ ἐλεεινὸν φαίνεσθαι, προσίασιν οἰκτροὶ τὰ σχήματα αὐτῶν καὶ τὰς θέας ἔχοντες. 500. Μετόπισθ'.] Ἐξόπισθεν, ἐξ ὑστέρου. Ἀλέγουσι.] Φροντίζουσι. Κιοῦσαι.] Ἐλθοῦσαι. 501. Σθεναρή.] Ἰσχυρά. Ἀρτίπος.] Ἄρτιος καὶ ὑγιὴς τοῖς ποσίν. ὁλόκληρος. Οὕνεκα.] Διότι. 502. Ὑπεκπροθέει.] Ὑπεραίρει, προλαμβάνει. Φθάνει.] Προήκει. προλαμβάνει. 703. Ἐξακέονται.] Ἰῶνται, ἀποθεραπεύσουσι. 504. Αἰδέσσεται.] Αἰδεσθῇ. 506. Στερεῶς.] Ἰσχυρῶς, σκληρῶς.

τόνδε μέγ' ὤνησαν, καί τ' ἔκλυον εὐξαμένοιο·
ὃς δέ κ' ἀνήνηται, καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι,
τῷ Ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.
ἀλλ', Ἀχιλεῦ, πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι
τιμὴν, ἥτ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει νόον ἐσθλῶν.
εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρείδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀποῤῥίψαντα κελοίμην
Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι, χατέουσί περ ἔμπης·
νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη,
ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους,
κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιϊκὸν, οἵτε σοὶ αὐτῷ
φίλτατοι Ἀργείων· τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξῃς,

506. ἀποϜείπῃ. 510. vulg. φρένας.

την. Unde et ὁ ἱκέτης, et ὁ ξένος, αἰδοῖος dici solet.—τόνδε μέγ' ὤνησαν (ὀνοῦσι) καί τ' ἔκλυον (κλύουσιν) εὐξαμένου, (αὐτοῦ) *visissim eum exaudiunt*, h. e. ubi et ipse peccaverit, ὕβρει vel ira abreptus; læsi et injuria affecti vicissim se exorari ab ipso patiuntur.—506, 7, 8. ὅς δέ κε. pro εἰ δέ τις. *Si quis preces supplicis haud admiserit:* noxa inde excipit pervicaciter iratum. Jam iterum *noxa* est Ἄτη, eaque in personam mutata; ea a Jove immittitur in durum illum et implacabilem hominem, eumque persequitur, ut ipse animi impotentia abreptus in paria mala incidat, quibus sentiat se pervicacia illa sua male sibi consuluisse. Hæc poeta sic ornavit: Preces supplicum, Λιταὶ, exorant Jovem ἱκετήσιον, ut Aten ei immittat, h. e. ut ille pervicacia sua in ἄτην, in βλάβην, *noxam, malum*, vicissim incidat, ὥστε αὐτὸν βλάπτεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ. (ποινήν.) eo consilio, *ut pœnam solvat* immitis sui et inexorabilis animi. Addes, si vis, illud quod in Schol. est: καὶ αὐτὸς ἐν ἄτῃ γεγονὼς ἐπὶ τὰς Λιτὰς καταφύγῃ.—In v. 507. κιοῦσαι sc. πρὸς αὐτὸν, προσελθοῦσαι, quod 504. ἄσσον ἰοῦσαι. et τὴν Ἄτην ἕπεσθαι ἅμα σὺν αὐτῷ, insequi eum, ei instare, non ab eo recedere, antequam punitus sit.

509, 510. πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι τιμὴν, *fac et tu supplicum precibus haberi reverentiam et verecundiam*, h. e. ipse precibus habe reverentiam, eas admitte. τιμάτω αὐτάς. quod 504. αἰδεῖσθαι. Nam si quis facit τιμὴν ἕπεσθαί (adesse) τινι, est idem ac: τιμᾷ ipse. Et τιμᾷ Λιτὰς, qui preces admittit; contra eas ἀτιμᾷ qui se exorari haud patitur.—ἥτ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει νόον ἀνδρῶν. ἥτε τιμὴ, *verecundia; reverentia erga* Λιτὰς, precibus supplicum debita, *etiam aliorum bonorum virorum animos movet*, movere solet: scilicet ut iram ac sensum injuriæ deponant et placabiles sint. h. e. precibus se facilem præbet æquissimus quisque.—ἥτε τιμὴ ἐπιγνάμπτει φρένας pro vulgari: *qua earum reverentia moti*, adducti,—*alii viri boni*, ἀδικηθέντες, flectuntur ut deprecantem exaudiant; nam *preces exaudiunt* eorum, *a quibus injuria fuerant affecti, et iis ignoscunt*, αἰδούμενοι τὰς Λιτάς.

511. sq. Accedit, quod Agamemnon non modo injuriam deprecatur, verum etiam munera mittit. ὀνομάζειν nunc est ὑποστῆναι, quod vs. 515. ὑποσχέσθαι—515. χατέουσι, desiderantibus, in votis habentibus, ut tu eis succurras. Sic χατεῖν et alibi, ut Od. Β. 249. et χατίζειν Od. Λ. 349.—518. οἵτε σοι αὐτῷ φίλτατοι. ex ipsius Achillis confessione sup. 204.—τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξῃς, μηδὲ πόδας h. *legationem*. μὴ σὺ ἀτιμάσῃς

Ἀποείπῃ.] Ἀπαρνήσηται, ἀπείπῃ. 508. Ἀποτίσῃ.] Δίκην ἀποδῷ. ὅ ἐστι, τιμωρίαν. 510. Ἐπιγνάμπτει.] Πραΰνει. 512. Ἐπιζαφελῶς.] Ἐπιμόνως, ηὐξημένως, ἢ ἐξημμένως. Ἀπὸ τοῦ φλέγω. 513. Ἀποῤῥίψαντα.] Ἀποβαλόντα. Κελοίμην.] Κελεύσοιμι. 514. Χατέουσι.] Χρήζουσι. 515. Ὑπέστη.] Ὑπέσχετο. 517. Κρινάμενος.] Ἐπιλεξάμενος. 518. Μῦθον ἐλέγξῃς.] Διό, φησι, μὴ

μηδὲ πόδας. πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
ἡρώων· ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι,
δωρητοί τε πέλοντο, παραῤῥητοί τ' ἐπέεσσι.
μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔ τι νέον γε,
ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι.
Κουρῆτές τε μάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι,

522. τε Ϝέπεσσι. 523. τόδε Ϝέργον.

τὸν λόγον καὶ τὴν πορείαν. ne sperne. *noli committere, ut eorum legatio successu careat.* ἐλέγχειν nunc est, legatos re infecta discedentes probris objicere et in contemtum adducere. μῦθος est ipsa oratio, seu quæ nuntianda erant. πόδες pro profectione, πορείᾳ, fere ut πόδες pro cursu sæpe.—519. πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι ἦν. abrupta oratio. Nunc enim non amplius iram pervicaciter retinere licet: *quod sane.* πρὶν, anteaquam munera afferebantur et legati veniebant, *reprehendi non poterat.*

520. κλέα h. l. famam de priscis viris; non facta; ira incensos sæpe se muneribus et precibus placandos dedisse. παραῤῥητοὶ h. l. passive, qui sibi factos monitus, τὰ παραῤῥητὰ, ut inf. N. 726. admittunt.—523. μέμνημαι τόδε ἔργον πάλαι, οὐ νέον, γεγενημένον. teneo totam rem quomodo se habuit; itaque vobis narrabo.—524. adjecta, ἐν δ' ὑμῖν φίλοις spectant ad indulgentiam et patientiam in audiendo.

523. μέμνημαι τόδε ἔργον. rem auditu acceperat Phœnix; se interfuisse non ait, quod seriores aiunt. Achillem, ut se flecti et placari sinat, exemplo monet, quo docet, quem eventum habuerit ira pervicax hominis implacabilis; qui, precibus muneribusque rejectis, mox rerum vicissitudine est coactus idem, quod rogatus fuerat, facere gratis. Est is Meleager, mythis Ætolicis celebratus: v. Apollod. I. 7, 6. c. Obss. Narratio est paullo fusior; ad rem spectant tantum hæc: *Curetes,* antiquiores Ætoliæ incolæ, partem terræ suæ insessam viderant ab *Ætolis* advenis: ipsi tenebant *Pleuronem,* Ætoli *Calydonem,* nunc obsessam a Curetibus. cf. sup. B. 638—644. Pleuroni imperabat *Thestius,* Althææ pater; Ætolis præerat *Œneus,* ejusque filius *Meleager.* Hic, injuria a popularibus suis affectus in urbem suam, Calydonem, se recepit, eaque a Curetibus oppugnata, domi desedit, nullis precibus victus, ut mœnia tueretur; tandem urbe capta, hostibus ingruentibus coactus est

ἀτιμάσῃς ἡμῶν τὸν ὑπὲρ τῆς ἀξιώσεως λόγον καὶ πρεσβείας. 519. Μὴ δὲ πόδας.] Μηδὲ τὴν ἐνθάδε ἄφιξιν. Πρὶν δ' οὔτι νεμεσητὸν κεχολῶσθαι.] Πρότερον δὲ οὐ μεμπτὸς ὑπῆρχες ὀργιζόμενος. 520. Τῶν πρόσθεν.] Τῶν πρὸ ἡμῶν. Ἐπευθόμεθα.] Ἠκούομεν. 522. Δωρητοί.] Δώροις πειθόμενοι. 523. Πάλαι.] Πρὸ πολλοῦ. Ἐπίῤῥημα χρόνου δηλωτικόν. Οὔτι νέον γε.] Οὐ νεωστί. 524. Ὡς ἦν.] Ὡς ἐγένετο. 525. Κουρῆτες.] Ἀκαρνᾶνες, οἱ ἐν Πλευρῶνι πόλει τῆς Αἰτωλίας οἰκοῦντες. Ὠνομάσθησαν δὲ οὕτως, παρὰ τὸ μὴ κείρεσθαι τὰς κάρας. Αἰτωλοί.] Οἱ Καλυδώνιοι. ἐπεὶ καὶ οἱ Κουρῆτες Αἰτωλοὶ ὑπῆρχον, ἐμφυλίου ὄντος τοῦ πολέμου. Ἡ οὖν Καλυδὼν πρώτη πόλις τῆς Αἰτωλίας. Κουρῆτές τε μάχοντο, καὶ Αἰτωλοί.] Οἰνεὺς, Αἰτωλίας δυνάστης, τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἐτησίων καρπῶν τοῖς θεοῖς θύων, Ἄρτεμιν μόνην κατέλιπεν. Ἡ δὲ θεὸς ὀργισθεῖσα, μέγα τοῖς Αἰτωλοῖς συὸς χρῆμα ἔπεμψεν· ὃς οὐ μόνον τὴν χώραν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας διέφθειρε. Καλυδώνιοι δὲ καὶ Πλευρώνιοι προῆλθον ἐπὶ τοῦτον. Μελέαγρος δὲ ὁ Οἰνέως πρῶτος ἐπιτυχὼν, γέρας τε τοῦ συὸς ἀκροθίνια λαβὼν, τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ δέρας Ἀταλάντῃ δι' ἔρωτα δωρεῖται. καὶ αὐτὴ γὰρ συνεξῆλθεν αὐτοῖς ἐπὶ κυνηγίαν. Οἱ δὲ Θεστίου μὲν παῖδες, ἀδελφοὶ δὲ τῆς Μελεάγρου μητρὸς Ἀλθαίας, ὀργίλως ἐπὶ τούτῳ διατεθέντες, ἐπεβούλευον τῷ Μελεάγρῳ. Ὁ δὲ προγνοὺς, οὓς μὲν ἀπέκτεινεν, οὓς δὲ εἰς φυγὴν τραπῆναι ἐποίησε. Διόπερ Πλευρώνιοι τοῖς Καλυδωνίοις ἐπεστράτευον· Μελέαγρος δὲ, κατ' ἀρχὰς τῇ μητρὶ μηνιῶν, οὐκ ἐβοήθει τῇ πατρίδι. Πορθουμένης δὲ ἤδη τῆς πό-

ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον·
Αἰτωλοὶ μὲν, ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς·
Κουρῆτες δὲ, διαπραθέειν μεμαῶτες ἄρηϊ.
καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὦρσε
χωσαμένη, ὅ οἱ οὔτι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς
Οἰνεὺς ῥέξ'· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας·
οἴῃ δ' οὐκ ἔῤῥεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσσατο δὲ μέγα θυμῷ.

530. ὅ Foι. 531. Fοινεὺς et sic 536. 539. 533. ἀFάσσατο vulg. ἀάσατο.

domo exire et arma capere, ita ut nullum nunc virtutis præmium, nullam laudem, haberet: cf. ad vs. 546.—527. ἀμυνόμενοι (ὑπὲρ) Καλυδῶνος e poetæ usu, v. c. M. 242.

529—545. interponitur caussa et origo belli inter Curetes et Ætolos, etsi parum diserte ac perspicue. Apro Calydonio interfecto, contentio exorta erat super τοῖς ἀριστείοις· quæ erant nunc exuviæ feræ, προτομὴ, γέρας assignandum ei, cujus maxime opera interemta illa fuisset. cf. vs. 544. Repetitur autem res, ex veterum populorum more, ab ira numinis, nunc Dianæ; et quidem, quod nec minus sollenne, ab ira mota per neglectam religionem in sacris faciundis. Narratio hæc antiquissima de venatione apri Calydonii est una ex quatuor notabilioribus vitæ heroicæ eventis, quibus clarissimorum heroum nomina illigata sunt; tempore antecessit venatio Calydonia, insequuta est Argonautarum navigatio, tum expeditio ad Thebas cum altera Epigonorum profectione; tandem bellum Trojanum: qui sunt tanquam cardines omnis rei mythicæ, quæ quidem ad heroicam ætatem spectat.—529. κακὸν ὦρσε, κακὰ ἐπῶρσε, (ut mox ὦρσεν ἐπὶ vs. 535.) ὅ, propterea quod.—530. θαλύσια, aut subsistendum est in generali notione festi, pro proventu anni, cujus ἀπαρχαὶ ferebantur, aut, si certum tempus designatur, non de messe, sed de vindemia est intelligendum, ut quoque accepere veteres, quia ἀλωὴν, et vs. 537. δένδρεα ac μῆλα memorat; eæ autem erant vineæ, ut inter arbusta vites consitæ essent. Apollod. I. 8, 2. ἐτησίων καρπῶν ἐν τῇ χώρᾳ (χωρίῳ, pro ἀλωῇ) γενομένων τὰς ἀπαρχὰς Οἰνεὺς θεοῖς πᾶσι θύων, μόνης Ἀρτέμιδος ἐξελάθετο.—γουνῷ ἀλωῆς. pro ἐν ἀλωῇ. Solum ἀλωῆς habet epitheton, γόνιμον, procreandi vim habens, unde in antiquo sermone pro ἀλωὴ γόνιμος vel γονίμη, dictus est ὁ γονὸς, vel γουνὸς, τῆς ἀλωῆς. ut etiam Od. Λ. 192. κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο. Sacrum factum ab Œneo in ipsa Œnei vinea, tanquam patrisfamilias, sub dio.—531. ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας. pinguioribus ingeniis dii visi ipsi sacris frui tanquam epulis adhibiti. hinc ἐδαίνυντο, et δαῖς pro sacro, uti A. 424. ἑκατόμβη et h. l. simpliciter de publico et sollenni sacro. v. ad A. 65.—ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησε. aut propositum habuit animo, et ei excidit, aut omnino de Diana non cogitaverat. ἀάσσατο—quicquid est, magnam utique imprudentiam admisit: ἐβλάφθη δὲ μεγάλως, θυμῷ, ἐν φρεσὶν, unde φρενοβλαβής. cf. ad vs. 116. proprie sana mente excidit, tum simpl. admodum imprudenter egit. Commissa autem hæc imprudentia esse debuit aut sacris indicendis in plurium deorum honorem, non memorato numine Dianæ, aut precibus faciendis inter sacra. Ovidius ex suæ ætatis more rem sic narrat, ad omnium deorum aras eum sacrificasse, præterita ara Dianæ: Met. VIII. 278. præiverat jam Callim. in

λεως, πεισθεὶς ὑπὸ Κλεοπάτρας τῆς γυναικὸς, προσελθὼν, οὓς μὲν ἀνεῖλεν, οὓς δὲ ἠνάγκασε διώκων κατὰ κρημνῶν ἐνεχθῆναι. Ἀλθαία δὲ μηνιῶσα τῷ παιδὶ, τὴν ὑπὸ Μοιρῶν δεδομένην δᾶδα κατέφλεξεν. ἦν δὲ πεπρωμένον· ἐκείνης κατακαείσης, καὶ τὸν Μελέαγρον ἀποθανεῖν. φθαρέντος δὲ τοῦ παιδὸς, Ἀλθαία μετανοήσασα, ἑαυτὴν ἀναιρεῖ. Μενεχάρμαι.] Ὑπομονητικοὶ ἐν μάχαις. πολεμικοί. 526. Ἐνάριζον.] Ἐφόνευον. 530. Θαλύσια.] Τὰς ὑπὲρ εὐθαλείας καὶ εὐφορίας τῶν καρπῶν διδομένας θυσίας, μετὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν, τοῖς τε ἄλλοις καὶ τῇ Δήμητρι. Γουνῷ ἀλωῆς.] Ἐν τῷ γονιμωτάτῳ καὶ καρπίμῳ χωρίῳ τῆς γῆς. 532. Ἔῤῥεξεν.] Ἐτέλεσεν. 533. Ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν.] Ἤτοι, ἐννοήσας θῦσαι, ἐπελάθετο. ἢ οὐδ' ὅλως ἐπενόησεν. Ἀάσσατο

ἡ δὲ χολωσαμένη, δῖον γένος, ἰοχέαιρα,
ὦρσεν ἐπὶ χλούνην σῦν ἄγριον, ἀργιόδοντα,
ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν·
πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
αὐτῇσι ῥίζῃσι, καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.
τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινε Μελέαγρος,
πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας,
καὶ κύνας· οὐ μὲν γάρ κ' ἐδάμη παύροισι βροτοῖσι·
τόσσος ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.
ἡ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ ἀϋτὴν,
ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνήεντι,
Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.

536. ἔρδεσκε Ϝέθων.

Dian. 260, 1.—535. *χλούνην, σῦν ἄγριον*, tanquam suem agrestem in ulvis et arundinibus, in herbosis paludibus latitantem. cf. Virgil. Æn. VII. 709, 710. *χλούνην, χλοεύνην, εὐναζομένην ἐν χλόῃ.*—536. *ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἀλωὴν Οἰνῆος, ἔθων*, in usu hoc habens; h. e. solitus erat vastare vineam. ut inf. Π. 260. at veteres accepere *ἔθειν*, frequentare locum.—537. *προθέλυμνα, ἐκ θελέμνων. s. θελύμνων, ἐκ θεμελίων*, funditus.—538. *καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.* pro *σὺν αὐτοῖς μήλοις.* cum ipsis arborum fructibus. *μῆλα* late ut, poma.—542. *aper πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.* a consequente, ut recte Schol. monent, pro *ἀνεῖλε.* ut jam Δ. 99.

543, 4, 5. Super apri exuviis grave bellum exortum est. Rem parum diserte exponit poeta, nec apparet, quomodo hinc ad oppugnationem Calydonis res deducta sit. Scilicet præmio honorario, *τοῖς ἀριστείοις*, Meleagro dato, et ab hoc Atalantæ concesso, Thestii filii, Althææ fratres, Plexippum et Toxeum memorant, indignantes factum, cum ereptum irent puellæ munus, a Meleagro cæsi sunt. Erat autem Althæa Thestii filia, Œneo nupta, e quo Meleagrum pepererat. Altera ex parte Curetes, qui et ipsi interfuerant venationi, ut ulciscerentur mortem virorum, arma inferunt Meleagro et Ætolis. Verum etiam hujus Curetum furoris, motique in Ætolos belli caussas ad Dianæ iram refert poeta, antiquorum hominum sensu et judicio—543. *ἡ δ'* Diana. *ἀμφ' αὐτῷ*, apro, ejusque exuviis, ut res declaratur vs. 544. Ætoli a Meleagri, popularis, partibus stabant.

δὲ μέγα.] Ἐβλάβη δὲ μεγάλως. 534. Δῖον γένος.] Διὸς θυγάτηρ. Ἰοχέαιρα.] Βέλεσι χαίρουσα, τοξότις. 535. Χλούνην.] Κατὰ τὸ ἔτυμον, χλοεύνην, τὸν ἐν τῇ χλόῃ εὐναζόμενον. εὐτραφῆ. Ἢ, τὸν ἀφριστήν. Οἱ δὲ, τὸν τομίαν. Ἄλλοι δὲ, τὸν ἐπὶ Χλούνῃ, χωρίῳ οὕτως καλουμένῳ, ἐνδιατρίβοντα. Ἀργιόδοντα.] Λευκοὺς ὀδόντας ἔχοντα. 536. Ἔρδεσκεν.] Εἰργάζετο, ἔπραττεν. Ἔθων.] Ἐξ ἔθους κατατρέχων, καὶ βλάπτων. Ἀλωήν.] Κοινῶς, τὴν καρποφόρον χώραν. 537. Προθέλυμνα.] Πρόῤῥιζα. ἐπάλληλα, καὶ πυκνά. 538. Ἄνθεσι μήλων.] Τοῖς καρποῖς. 540. Θηρήτορας.] Κυνηγέτας. 542. Τόσσος ἔην.] Τηλικοῦτος ἦν. Πυρῆς ἐπέβησεν.] Ἀντὶ τοῦ, πυρὸς ἐπεβίβασεν. ἀνεῖλεν αὐτούς. 543. Κέλαδον.] Ταραχὴν, θόρυβον. 544. Ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι.] Ὡς καὶ τῆς κεφαλῆς τῷ δέρματι προσεχομένης. Ταῦτα δὲ συνέκειτο δοθῆναι ἀριστεῖα τῷ πρώτως βαλόντι τὸν σῦν. Λαβὼν δὲ αὐτὰ ὁ Μελέαγρος, ἐδωρήσατο Ἀταλάντῃ τῇ Ἰάσου, Ἀρκάδι τὸ γένος. Λοχίσαντες δὲ αὐτὴν οἱ μήτρωες τοῦ Μελεάγρου, ἀφείλοντο τὸ γέρας τῆς κόρης. Ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ Μελέαγρος, διεχρήσατο αὐτούς. Λυπηθεῖσα δὲ ἐπὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἡ Ἀλθαία, ἡ τοῦ Μελεάγρου μήτηρ, κατέφλεξε τὸν ὑπὸ Μοιρῶν αὐτῇ δοθέντα δαλὸν, ὄντα συνεκτικὸν τῆς Με-

ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος Ἀρηΐφιλος πολέμιζε,
τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν, οὐδ' ἐθέλεσκον
τείχεος ἔκτοσθε μίμνειν, πολέες περ ἐόντες.
ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅστε καὶ ἄλλων
οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων·
ἤτοι ὁ, μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ,
κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ, καλῇ Κλεοπάτρῃ,
κούρῃ Μαρπήσσης καλλισφύρου Εὐηνίνης,

547. vulgg. οὐδ' ἐδύναντο. 553. vulg. Μαρπίσσης.

546—582. Meleager primo cum Ætolis fortiter adversus Curetes pugnaverat, eosque tantis cladibus affecerat, ut intra urbis suæ, Pleuronis, mœnia se reciperent et in his se tenerent, non ausi extra urbem prodire vs. 546, 7, 8. At idem mox, matris Althææ iris ac diris, vs. 562—568. propter fratres cæsos, Thestii liberos, compertis, indignabundus, quod ea filii incolumitatem posthabebat fratrum caritati et studio, ab armis discessit et in domo sua, intra Calydonem, se abdidit: vs. 551—560. Nunc Curetes animis sumtis, Calydonios adorti, urbem oppugnant; nec precibus incolarum, qui Ætoli erant, motus est Meleager, ut hostiles assultus propelleret. Ita, ne, quod vulgo fit, tota narratio turbetur, dispescenda sunt singula.—546. ὄφρα μὲν—quamdiu Meleager Ætolos adversus Curetes ducebat, hi valde ab Ætolis afflicti sunt, et in urbem suam, Pleuronem, compulsi non porro sustinuerunt in apertum Martem prodire, sed intra muros se continuerunt: haud dubie urbis suæ, Pleuronis.—549. ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρος. Verum cum Meleager (ob diras matris vs. 562. memoratas) ira exarsisset: domi ille se in uxoris Cleopatræ thalamo continuit, nec postea copias in hostem duxit.—550. οἰδάνει, facit intumescere, ἐπαίρει. νόον, debebat esse ἦτορ, φρένας. nam sanguine ex ira effervescente intumescunt præcordia. Rudis antiquitatis est, uti promiscue vocibus θυμὸς, νοῦς, κραδίη, et cognatis.—551. ἤτοι ὁ. jungenda sunt cum superioribus: ἀλλ' ὅτε δὴ, ἤτοι ὁ.—552. κεῖτο παρὰ μνηστῇ. otiose agebat; ut de Achille vidimus B. 688. et alibi. Recte Schol. br. ἀργὸς διετέλει. et intra thalamum, ut Paris Z. 321.

552—560. Cleopatra Idæa et Marpessæ filia: de matre et de filia interponuntur nonnulla, quæ ex ipso Homero discenda sunt, non ex aliis, qui narrata variarunt. Marpessa Eveni filia habuit conjugem Idam, robore et virtute insignem; rapuerat eam Apollo; sed Idas armis sumtis cum deo congressus eam liberavit. Dum ea,

λεάγρου ζωῆς, ᾧ συνδιεφθάρη καὶ ὁ Μελέαγρος. Λαχνήεντι.] Δασεῖ. 548. Ἔκτοσθεν.] Ἀντὶ τοῦ, ἐκτὸς, ἔξω. 549. Ἔδυ.] Ὑπεισῆλθεν, ἔλασεν. 550. Οἰδαίνει.] Εἰς ὕψος αἴρεσθαι ποιεῖ, ἐμπίπρησι. Πύκα περ φρονεόντων.] Σωφρονούντων, συνετῶν. 551. Ἀλθαίῃ.] Ἀλθαία ἡ μήτηρ τοῦ Μελεάγρου. Ἡ δὲ Κλεοπάτρα, Ἴδου, καὶ Μαρπίσσης τῆς Εὐήνου θυγατρὸς, Μελεάγρου δὲ γυνή. 552. Κεῖτο.] Ἀργὸς διετέλει. 553. Κούρῃ Μαρπίσσης.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Εὔηνος, Ἄρεος παῖς, βασιλεὺς Αἰτωλίας, ἔχων θυγατέρα εὐπρεπεστάτην, Μάρπισσαν τοὔνομα, τοὺς μνηστευομένους αὐτὴν προεκαλεῖτο εἰς ἁρματηλασίας ἀγῶνα, λέγων ἐκδώσειν τῷ διαφυγόντι αὐτὸν διώκοντα· τοὺς δὲ ληφθέντας καρατομῶν, ἐπετίθει τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς οἰκίας, εἰς κατάπληξιν τῶν λοιπῶν. Πολλῶν τοίνυν ἤδη ἀνῃρημένων, Ἴδας, λόγῳ μὲν Ἀφαρέως υἱὸς, τῇ δὲ ἀληθείᾳ Ποσειδῶνος, τελευταῖος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἵππους ποδωκεστάτους, ἥρπασε τὴν κόρην, χορεύουσαν ἐν Ἀρτέμιδος. Εὔηνος δὲ, ὡς οὐκ ἠδύνατο καταλαβεῖν, ἀποσφάξας τοὺς ἵππους οὓς εἶχεν, ἑαυτὸν ἔρριψεν εἰς τὸν Λυκόρμαν ποταμόν· ὃς ἀπ' αὐτοῦ Εὔηνος προσηγορεύθη. Διαπεφευγότι δὲ τῷ Ἴδᾳ τὸν κίνδυνον, Ἀπόλλων ἠναντιοῦτο περὶ τῆς κόρης, βουλόμενος ἀφαρπάζειν αὐτήν. Προϊόντων δὲ αὐτῶν εἰς μάχην, Ζεὺς πέμψας Ἑρμῆν, ἐπέτρεψε τῇ κόρῃ ἑλέ-

Ἴδεώ θ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν
τῶν τότε, καί ῥα ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον
Φοίβου Ἀπόλλωνος, καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης.
τὴν δὲ τότ' ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτῆς
μήτηρ, ἀλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα,
κλαῖ', ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
τῇ ὅγε παρκατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πέσσων,
ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα θεοῖσι

555. καί ῥα Ϝάνακτος. 559. vulg. Ἀλκυόνος. 560. μιν ϜεκάϜεργος.

invita rapta a deo abducebatur, querelis et lamentis loca compleverat, ita ut cum querelis avis alcyonis ea res compararetur; unde filia ex ea nata appellata est Alcyone, alio nomine dicta Cleopatra. Jam in poeta ambiguum est, quo tempore rapta sit Marpessa; utrum ante nuptias, an jam Idæ conjugio habita; nam vs. 557. τὴν δὲ τότ' ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ Ἀλκυόνην καλέεσκον videri potest declarare hoc: filiam jam tum, cum mater ab Apolline raperetur, natam esse. Potest tamen illud τότε minus accurate et laxius dictum esse et est communis narratio, Marpessam puellam ab Ida et Apolline amatam, raptam et recuperatam esse.—557. τὴν δὲ, Cleopatram puta; τότε, dictum videtur pro, inde. ex eo. ἐν μεγάροισι, ex more adjicitur.—558. ἐπώνυμον, vel αὐτὴν, vel pro κατὰ τὸ ἐπώνυμον, φερωνύμως, nomine aliunde petito. Est enim ὁ et ἡ ἐπώνυμος vel, qui nomen alteri impertit, vel qui ab altero habet.—559. μήτηρ κλαῖε, flendo invocavit Idam ἔχουσα οἶτον ἀλκυόνος, proprie μόρον, πότμον, συμφορὰν, nunc pro οἶκτον, γόον, lamenta edens alcyonis avis more, nec aliter Antonin. Lib. f. 2. acceperat: τὴν Κλεοπάτραν φερωνύμως καὶ Ἀλκυόνην ἐκάλουν, διὰ τὸ τὴν μητέρα Μάρπησσαν δίκην ἀλκυόνος κλαῦσαι, ὅτε ἀφῃρεῖτο αὐτὴν Ἀπόλλων. Avem πολυπενθῆ dixit, querulam, multum lamentantem. Ab aliis ἀλκυὼν, avis nomen, et Ἀλκυόνη, Alcyone, Ceycis uxor, confunduntur.—561. τῇ ὅγε (huic, inquam, Cleopatræ, redit ad 552) παρκατέλεκτο idem quod ibi κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ, otiose agebat, armis non sumtis. sic et καταλέγεσθαι. χόλον θυμαλγέα πέσσων, nunc est, fovens, alens, simpl. retinens, ut Δ. 513. ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ θυμὸν θυμαλγέα πέσσει.—562. ἐξ

σθαι ὃν ἂν βούληται. Ἡ δὲ εἵλετο τὸν Ἴδαν, εὐλαβηθεῖσα μὴ γηράσασαν αὐτὴν ἀπολίπῃ Ἀπόλλων. Εὐηνίνης.] Τῆς Εὐήνου θυγατρός. 554. Ἴδεώ τε.] Τοῦ Ἴδου τοῦ Ἀφαρέως παιδός. 556. Καλλισφύρου.] Εὐπρεποῦς, καλῆς. ἀπὸ μέρους. 558. Ἀλκυόνην καλέεσκον.] Κύηξ ὁ Φωσφόρου τοῦ ἀστέρος, γήμας Ἀλκυόνην τὴν Αἰόλου, μέγα φρονήσας ἐφ' ἑαυτῷ, θεὸς ἐβούλετο νομίζεσθαι. Διόπερ ἥτε γαμετὴ διαπαντὸς αὐτὸν ἐκάλει Δία, κἀκεῖνος Ἥραν τὴν γυναῖκα. Ζεὺς δὲ, ἀγανακτήσας, μετέβαλεν αὐτοὺς εἰς ὄρνεα χωρὶς ἀλλήλων βιοῦντα. Ἐκλήθη δὲ, ἡ μὲν, Ἀλκυόνη, ὁ δὲ, Κύηξ. Παρὰ δὲ τοῖς αἰγιαλοῖς, τῆς Ἀλκυόνος τικτούσης, συμβαίνει, ἐπελθόντα τὰ κύματα τὰ ἔγγονα αὐτῆς κατασύρειν. Ζεὺς δὲ, θεασάμενος αὐτὴν κλαίουσαν, κατελεήσας, ἐπέταξε τοῖς ἀνέμοις, καθ' ὃν ἂν καιρὸν ἡ ἀλκυόνη τίκτει, μὴ πνεῖν, μέχρι τεσσαρεσκαίδεκα ἡμερῶν τοῦ χειμῶνος αὐξανομένου. Εἴρηται δὲ ἀλκυὼν παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ κύειν. Οἱ οὖν γονεῖς ἀπὸ τῶν αὐτῇ συμβεβηκότων οὕτως ἐκάλουν αὐτὴν τὴν Κλεοπάτραν. ὡς, Μεγαπένθην, καὶ, Εὐρυσάκην, καὶ Νεοπτόλεμον. Ἔκλαιεν οὖν τὸν ἄνδρα Ἴδαν, ὅτε αὐτὴν ἥρπασεν Ἀπόλλων. Ἐπώνυμον.] Ἀντὶ τοῦ, φερώνυμον, καὶ ἀπὸ συμβεβηκότος οἰκείως κείμενον. Τὴν Κλεοπάτραν οὖν, φησι, φερωνύμως καὶ Ἀλκυόνην ἐκάλουν, διὰ τὸ τὴν μητέρα Μάρπισσαν δίκην Ἀλκυόνος κλαῦσαι, ὅτε ἀφῃρεῖτο αὐτὴν Ἀπόλλων. 559. Πολυπενθέος.] Ἐπιπολὺ πενθούσης. Οἶτον.] Μόρον, συμφοράν. 561. Παρκατέλεκτο.] Παρέκειτο. Πέσσων.] Πεπαίνων, παρηγορῶν, ἢ, συν-

πόλλ' ἀχέουσ' ἠρᾶτο κασιγνήτοιο φόνοιο·
πολλὰ δὲ καὶ Γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία,
κικλήσκουσ' Ἀΐδην καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν,
πρόχνυ καθεζομένη, δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,
παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δ' ἠεροφοῖτις Ἐριννὺς
ἔκλυεν ἐξ Ἐρέβευσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.
τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει,
πύργων βαλλομένων· τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
Αἰτωλῶν, πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους,
ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον·

565. Ἀϝίδην.

ἀρῶν, διὰ, *propter*, ut Lat. *inde ab*. Diræ Althææ et per se notabiles sunt, et per locum Homericum inprimis nobiles, ut ex Sophocle diræ Œdipodis.—563. ἀχέουσα φόνοιο κασιγνήτοιο, aut est τοῦ φόνου τοῦ κασιγνήτου si de uno fratre agitur, aut, si plures cæsi, φόνου κασιγνητικοῦ ἕνεκα, quod veteres maluere, ἠρᾶτο πολλά.—564—568. Tanquam supplex sedet ea humi, nixa calcibus pedum; cernua ad terram, tanquam ad deos inferos preces faciens. πρόχνυ, ἐπὶ γόνατα. Auditis Diris mox ad eas exsequendas procedit locis inferis Erinnys, tanquam Orci et Proserpinæ ministra; etsi poeta non addit, jussu ab iis accepto hoc eam facere. Jam quod γαῖαν ἀλοία, solum pulsabat manibus, ad ardorem supplicantis spectat, procumbit illa in terram ore, et solo verba immurmurat, volaque manuum attingit, tanquam qui supplices facti genua amplectuntur. ἀλοία, ἔτυπτε. In Hymno in Apoll. 333. est χειρὶ καταπρηνεῖ ἔλασε χθόνα. Mireris, de terra convellenda et unguibus radenda præ dolore et indignatione accipi hæc, aut Γαῖαν de dea.

569—583. τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας. Aut τῶν δὲ scil. Curetum ὅμαδος ὀρώρει, aut ἀμφὶ πύλας τῶν, Ætolorum. Discessu Meleagri erecti Curetes Ætolos fugatos intra muros se recipere cogunt; tum urbem ipsam, Calydonem, in quam Meleager quoque se abdiderat, oppugnant. Nunc eum sollicitant Calydonii, ut muros defendat: supplicant senes; tum sacrorum antistites. Consentaneum hoc ingenio feroci, quod Meleager, nisi in ipso mytho plura, quæ hic omissa sunt, fuere commemorata, matri iratus, omnes suos cives et ipsam urbem exosam habet eamque, propter matris injuriam, interire mavult.—570. πύργων βαλλομένων sc. βέλεσι, ut iterum 584.—571. πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας. Animadversione dignum sacerdotum jam tum, in vita heroum,

ἔχων. 562. Ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος.] Διὰ τὰς τῆς μητρὸς κατάρας ὠργισμένος. 563. Ἀχέουσα.] Λυπουμένη. Κασιγνήτοιο φόνοιο.] Διὰ τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν. Ἀπέκτεινε μὲν γὰρ Μελέαγρος τοὺς μήτρωας. Ἢ ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ κασιγνητικοῦ φόνου. οὐ γὰρ εἷς ἦν ὁ ἀνῃρημένος τῆς Ἀλθαίας ἀδελφὸς, ἀλλὰ πλείους, Ἴφικλος, Πολυφάντης, Φάνης, Εὐρύπυλος, Πλήξιππος. 564. Πολυφόρβην.] Πολλοὺς τρέφουσαν. Ὅθεν καὶ ἱπποφόρβια καλεῖται τὰ ἵππους τρέφοντα χωρία. Χερσὶν ἀλοία.] Ταῖς χερσὶν ἔτυπτεν. Ὅθεν καὶ πατραλοίας, ὁ τὸν πατέρα τύπτων. Εὔχονται δὲ οἱ ἥρωες, τοῖς μὲν οὐρανίοις θεοῖς ἄνω τὰς χεῖρας ἀνίσχοντες· Μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος. τοῖς δὲ θαλασσίοις· Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς. εἰς θάλασσαν δηλονότι. τοῖς καταχθονίοις δὲ κόπτοντες τὴν γῆν, ὡς ἐνθάδε φησί. 565. Κικλήσκουσα.] Ἐπικαλουμένη. Ἐπαινήν.] Φοβεράν. 566. Πρόχνυ.] Εἰς γόνατα. Δεύοντο.] Ἐβρέχοντο. 567. Ἠεροφοῖτις Ἐριννύς.] Ἐκ τοῦ σκότους ἐρχομένη, ἀόρατος. Εἴρηται δὲ Ἐριννὺς, ἤτοι παρὰ τὸ ἐν τῇ ἔρᾳ ναίειν καὶ οἰκεῖν, ὅ ἐστι τῇ γῇ. καταχθονία γὰρ ἡ δαίμων. ἢ οἱονεὶ ἀρανύς τις οὖσα, καὶ τὰ αἴσια ἀνύουσα καὶ ἐκτελοῦσα. 568. Ἐξ Ἐρέβευσφιν.] Ἐκ τοῦ σκότους. Ἀμείλιχον.] Ἀπηνὲς, σκληρόν. 573.

ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
ἔνθα μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι
πεντηκοντόγυον, τὸ μὲν ἥμισυ, οἰνοπέδοιο·
ἥμισυ δὲ, ψιλὴν ἄροσιν, πεδίοιο ταμέσθαι.
πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεὺς,
οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν·
πολλὰ δὲ τόνγε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ
ἐλλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο· πολλὰ δ' ἑταῖροι,
οἵ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων·
ἀλλ' οὐδ' ὧς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,
πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκα βάλλετο. τοὶ δ' ἐπὶ πύργων

575. ἥμισυ, Fοινοπέδοιο. 577. ἱππηλάτα Fοινεύς.
580. vulg. τόν δε. 582. οἵ Fοι.

tantam fuisse auctoritatem, ut publice τῇ ἱκετείᾳ et legationi adhiberentur.—574. De voce τέμενος hi versus sunt inter principes locos; adde sup. Z. 194, 195. ἑλέσθαι est eligere, ἐξελέσθαι, ταμέσθαι, est secernere, ἀφορίζειν, alias ἀποτεμέσθαι, et aliquem ἀποταμόμενον λαβεῖν. πεντηκοντόγυον. γύην mensuræ genus esse, in aperto est; an vero idem sit, quod plethrum, vel idem quod jugerum, quis cum grammaticis affirmet! τετράγυον memoratur Od. Σ. 373. et H. 113. item ap. Apollon. III. 497.—575. τὸ μὲν ἥμισυ. In loco impedito probabilior ratio jungendi verba hæc mihi esse videtur: Ætoli permiserunt Meleagro ipsi τέμενος ἑλέσθαι, ἐξελέσθαι, πεντήκοντα γυῶν, et quidem sic, ὥστε ταμέσθαι, ut sibi seligeret, τὸ μὲν ἥμισυ (τεμένους) οἰνοπέδοιο, ut esset vinea, τὸ δὲ ἥμισυ, πεδίοιο, ut esset planus campus, arvum, ψιλὴν ἄροσιν, per appositum, γῆν ψιλὴν, h. e. ἄδενδρον, ἀρώσιμον, h. e. ἄρουραν, agrum arabilem, arboribus vacuum. Vineas memineris arboribus variis consitas, quibus maritantur vites, saltem interseruntur. Junguntur quoque Υ. 185. τέμενος καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης.—577, 8, 9. Œneus, adhuc superstes, (v. Apollod. I. 8, 6.) adstans in limine fores thalami pulsat; Meleager intra ædes occlusus latet. σείων τὰς κολλητὰς σανίδας, fores, κόπτων τὰς θύρας. Nam θύραι Homero sunt ipsum spatium inter postes, cui inseruntur fores, σανίδες.—οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς, videtur ante januam limen altiore a terra saxo fuisse, cui insistebat ante fores. sup. Z. 375. Hector ex cubiculo abiens ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰών. Revocandum autem et h. l. in animum, θάλαμον esse, ex antiqua ædium ratione, unam ex ædiculis intra aulam exstructis, saltem ædiculam seorsum structam, quam si ingredieberis, intrabas statim in œcum, θάλαμον (*Zimmer*), in quo degebat paterfamilias cum matrefamilias. cf. sup. ad 468.—580. mater supplicavit filio, Althæa: quæ tamen diras imprecata erat. Igitur Homerus nihil norat de titione et Meleagri interitu, ex titione, δαλῷ, consumto.

584—594. Urbe jam capta demum conjugis lacrimis permotus armis arreptis Curetes urbe ejicit Meleager; at nunc nulla cum facti mercede. Pugnantem eum occubuisse, narratum erat a nonnullis ap. Apollod. I. 8, 3. θάλαμος πύκα βάλλετο. apparet et hinc, ut 577, 8, 9. ædiculam esse intelligendam, non cubiculum aliquod ἐν

Πιότατον.] Λιπαρώτατον, εὐγειότατον. 575. Πεντηκοντόγυον.] Πεντήκοντα γυιῶν. ὅ ἐστι πλέθρων. Γυίης γὰρ μέτρον γῆς. Οἱ δὲ, πεντήκοντα ζευγῶν. Οἰνοπέδοιο.] Ἀμπελοφύτου χωρίου. 576. Ψιλὴν ἄροσιν.] Τὴν ἄδενδρον χώραν, τὴν πρὸς τὸ σπείρεσθαι ἐπιτηδείαν. Ταμέσθαι.] Ἀποτεμεῖσθαι. εἰς τιμὴν λαβεῖν. 578. Ἐπεμβεβαώς.] Ἐπιβεβηκώς. 579. Σείων.] Τινάσσων, κινῶν. Κολλητὰς σανίδας.] Περιφραστικῶς, τὰς θύρας. Ἀπὸ τοῦ καλῶς συνηρμόσθαι. Γουνούμενος.] Ἱκετεύων. 580. Κασίγνηται.] Ἀδελφαί. 582. Κεδνότατοι.] Κηδεμονικώτατοι, προσφιλέστατοι. 584. Πύκα.] Συνεχῶς, πυκνῶς, ἢ ἐπιμελῶς. 585.

βαῖνον Κουρῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ.
καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνος παράκοιτις
λίσσετ' ὀδυρομένη, καί οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ ἁλώῃ·
ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα·
βῆ δ' ἰέναι, χροῒ δ' ἔντε' ἐδύσατο παμφανόωντα.
ὣς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνε κακὸν ἦμαρ,
εἴξας ᾧ θυμῷ· τῷ δ' οὐκ ἔτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
πολλά τε καὶ χαρίεντα, κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτως.
ἀλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει φρεσὶ, μηδέ σε δαίμων
ἐνταῦθα τρέψειε, φίλος· κάκιον δέ κεν εἴη
νηυσὶν καιομένῃσιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἐπὶ δώροις
ἔρχεο· ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοί.
εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς,
οὐκ ἔθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκών.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

585. μέγα Fάστυ. 587. καί Fοι. 588. Fάστυ Fαλώῃ.
591. κακὰ Fέργα. 594. Fῷ θυμῷ. 599. ἔρχεο· Fῖσον.

δώματι. alioqui non missilibus pulsari potuisset.—585. ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ cum jam in eo essent, ut incenderent; et τοὶ δὲ pro γάρ.—589, 590. Versus memorabiles de fortuna urbis captæ. πόλιν πῦρ ἀμαθύνει, ἀφανίζει, consumit, in cinerem vertit: proprie ἄμαθον καὶ κόνιν ποιεῖ. Eodem modo ἀμαλδύνειν dicitur. βαθυζώνους γυναῖκας, veste ad talos demissa indutæ: si ζώννυσθαι simpliciter est vestire se; sin compares cum βαθύκολπος, βαθύπεπλος, est referendum ad largum vestis sinum ultra cingulum defluentem.—591. ἀκούοντος κακὰ ἔργα calamitates eversarum urbium.—593. sic ille cladem urbi imminentem propulsavit, non aliorum precibus et supplicationibus permotus, sed *suopte animi impetu.* εἴξας ᾧ θυμῷ. animo victus, permotus.

596. At tu noli paria in animum admittere. Nam si naves incensæ fuerint, contage mali ad te et naves tuas progressa, tui ipsius navibus periculum imminebit; tum tu iis succurrere et hostem propulsare cogeris. At facies hoc non iisdem splendidis conditionibus, quæ nunc tibi propositæ sunt. μηδέ σε δαίμων ἐνταῦθα τρέψειε, εἰς τοῦτο ne animum tuum deus convertat in hanc partem, sensum, consilium.—598. ἐπὶ δώροις, nunc muneribus oblatis.—600. Contra postea arma indueris necessitate coactus, nullis muneribus propositis, ἄτερ δώρων.—601. οὐκ ἔθ' ὁμῶς διὰ τιμῆς ἔσῃ. pro ἐν τιμῇ.

602—615. Achillis responsio superbiæ et iræ animique pervicacis plena: se honore alio, quam quo fruatur, non indigere; se apud naves suas esse mansurum, nec

Ἐνέπρηθον.] Ἐνεπύριζον, ἔκαιον. 588. Κήδε'.] Τὸ τέλειον, κήδεα, ὅ ἐστι, κακά. Ἁλώῃ.] Ληφθείη, πορθηθείη. 589. Ἀμαθύνει.] Κατὰ μικρὸν δαπανᾷ. ὅ ἐστιν, ἄμαθον καὶ κόνιν ποιεῖ. 591. Ὠρίνετο.] Ἀντὶ τοῦ, ὠρίνθη, διεταράχθη. Κακὰ ἔργα.] Τὰ πολέμιά φησι κακὰ ἔργα. 592. Βῆ δ' ἰέναι.] Ἐφορμήσας ἐπῆλθεν. 594. Εἴξας ᾧ θυμῷ.] Νικηθεὶς ὑπὸ ἰδίας ἐπιθυμίας. 597. Φίλος.] Φίλε. Ἀττικῶς. Κάκιον.] Ἀντὶ τοῦ, κακόν. 600. Φθισήνορα.] Τὸν φθαρτικὸν τῶν ἀνδρῶν. Δύῃς.] Κατέλθῃς. 601. Τιμῆς ἔσεαι.] Τιμηθήσῃ, ἢ τίμιος

Φοῖνιξ, ἄττα, γεραιὲ, Διοτρεφὲς, οὔτι με ταύτης
χρεὼ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,
ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰσόκ' ἀϋτμὴ
ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Ἀτρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν· οὐδέ τί σε χρὴ
τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθηαι φιλέοντι·
καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν, ὅς κέ με κήδῃ.
ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.
οὗτοι δ' ἀγγελέουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
φρασσόμεθ', ἤ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ', ἦε μένωμεν.

612. Ϝῖσον. 615. vulg. ἤ κε μένωμεν.

in aciem copias educturum; ipsi Phœnici videndum esse, ne benevolentia in Agamemnonem abalienet animum Achillis; ceterum, ut ille, tanquam nutritor, et cum Achille huc profectus, secum maneat, hortatur.

603. ἄττα, pater, ut nutritor.—603. οὐ (κατά) τι χρεὼ (ἱκάνει ἐπί) με ταύτης. Dictum jam sup. 75. non indigeo hoc honore; satis honoris habeo hoc, quo sum, loco.—604. Διὸς αἴσῃ. Forte a Jove assignata, μοίρᾳ, Jovis voluntate, numine. quod alibi ἐκ Διὸς, Διόθεν, obscuro aliquo hominum priscorum sensu, de re quavis, quæ nascendi jure, loco, fortuna, fato, sibi obtigerat.—605. ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶν, ἣν ἕξω, quæ mihi erit, manebit apud Achivos in classium statione, quamdiu vivam et vigebo. Sic γῆρας, μοῖρα, dicitur ἔχειν τινά. Et Od. Γ. 78. κλέος ἐσθλὸν ἔχειν τινὰ dicitur; etsi de versus istius, qui et Od. Α. 95. legitur, veritate vereor.—608. μή μοι σύγχει θυμόν.—Sentit Achilles animum suum varie affici ac perturbari; vetat tamen superbia monitis concedere; itaque, more pervicacium ingeniorum, cum maxime vim monitorum sentiunt, tum maxime exardescentium et ferocientium, nunc etiam magis indignatur. Apparet itaque ex his ipsis, orationem ad movendum Achillem non parvam vim habuisse. Reddit versum Virgilius præclare: *Desine meque tuis incendere teque querelis.* συγχεῖν θυμὸν, de omni animi affectu, ex ira, dolore, miseratione dici jam notatum est.—611. κήδειν, λυπεῖν, h. l. simpl. alieno esse animo ac voluntate; opp. sup. 609. χάριν φέρειν —612. καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς. κατὰ τὸ ἥμισυ, nam μείρεσθαι τιμῆς, ut jam Α. 278. ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς. Dictum autem sic: pari mecum loco et honore habetor. Simile quid vidimus de Jobate et Bellerophonte Ζ. 194.—615. φρασσόμεθ', (εἰ) ἢ—ἤ.

ἔσῃ. Ἀλαλκών.] Βοηθήσας, ἐπαμύνας. 603. Ἄττα.] Τροφέ. Θετταλῶν ἡ φωνή. Καὶ ἔστι προσφώνησις νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον. Τοῦτο δὲ ὑπερβιβάσαντες, τέττα λέγουσιν, ὅ ἐστιν, ἑταῖρε. Οὔτοι με ταύτης Χρεὼ τιμῆς.] Οὐ χρείαν ἔχω τῆς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς Ἀγαμέμνονος τιμῆς. Καὶ ἔστι σολοικισμὸς παρὰ τὰς πτώσεις. 604. Φρονέω.] Φρονῶ, βουλεύομαι. Διὸς αἴσῃ.] Τῇ τοῦ Διὸς βουλήσει. 605. Ἀϋτμή.] Ἀναπνοὴ, ζωή. 606. Ὀρώρῃ.] Κινεῖται. 608. Σύγχει.] Τάραττε, λύπει. Ἀχεύων.] Λυπούμενος. 610. Ἀπέχθηαι.] Ἐχθρὸς γενήσῃ. 611. Κήδειν.] Λυπεῖν, βλάπτειν. 612. Ἶσον.] Ὁμοίως. Μείρεο.] Μερίζου. 613. Οὗτοι δ' ἀγγελέουσι.] Διατί τὸν Φοίνικα οὐκ ἀπολύει ὁ Ἀχιλλεύς; Ὅτι γνοὺς, παρακεκλῆσθαι αὐτὸν ἡγήσασθαι τῇ πρεσβείᾳ, ἐφοβήθη μὴ μετὰ μείζονος δεήσεως πάλιν ἐκπεμφθῇ, καὶ δὶς ἀτιμάζειν ἀνάγκην ἔξῃ. Οἱ δὲ ὡς ὁμολογούμενον αὐτὸ λαμβάνουσιν, ὅτι ὡς τροφέα αὐτὸν κατέχει. Λέξεο.] Κατακλίθητι. 614. Μαλακῇ.] Ἁπαλῇ. 615. Ἐφ' ἡμέτερα.] Ἀντὶ τοῦ, εἰς τὰ

Ἦ, καὶ Πατρόκλῳ ὅγ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε σιωπῇ,
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα
ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο. τοῖσι δ' ἄρ Αἴας
ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπε·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ
τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι, ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
οἵ που νῦν ἕαται προτιδέγμενοι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμὸν,
σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων
τῆς, ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων·
νηλής. καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο
ποινὴν, ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος·
καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ, πόλλ' ἀποτίσας,
τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,

619. ἔϜειπε. 629. ἢ Ϝοῦ.

616. Achilles ἐπένευσε (σὺν) ὀφρύσιν (ἐν) σιωπῇ.—617, 8. ὄφρα νόστοιο μεδοίατο, Ulysses et Ajax; ὄφρα μέδοιντο vel ut illi, videntes Phœnicem retineri, moram nullam amplius faciant, vel *interea dum* illi discessum e tentorio parent. Quominus ipse Achilles, Patroclus et Phœnix, qui altero die discessum paraturi erant, intelligantur, vetat quod adjectum est: ἐκ κλισίης. πυκινὸν λέχος, pluribus vestibus stragulis injectis densum.

620—638. Ajax primo conversus ad Ulyssem de implacabili Achillis animo conqueritur. Inde a 628. ad ipsum Achillem conversus eum objurgat, quod satisfactione proposita amplissima, proque una puella abducta oblatis puellis septem, non moveatur; tandem hospitii et amicitiæ fidem obtestatur.

621. μύθοιο τελευτὴ, legationis, mandati, exitus, successus; τελευτὴ κρανέεσθαι, τελεῖσθαι. Satis, ait, apparet, hac profectione mandatum negotium nos haud esse effecturos. At 623. μῦθος est responsum Achillis. Ita generalibus verbis utuntur antiquiores pro propriis et determinatis.—625. μεγαλήτορα θυμὸν epitheton perpetuum, cum θυμὸν conjungendum; tum ἐνέθετο θυμὸν ἄγριον στήθεσσι pro ἔχει. Mox 635. σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμὸν, habe animum placabilem.—626. μετατρέπεται, ἀλέγει, φροντίζει.—628. locus hic est inter monumenta moris heroum ætatis, cum nondum judicia cædis, δίκαι φονικαὶ, essent constituta. Qui cædem commisit, non habet quod metuat, nisi simile periculum ab ejus, quem occiderat, consanguineis: quod ut vitet, exulat. Redimit noxam pretio soluto (quod proprie est ποινὴ compensatio. v. loc. Σ. 497. sqq.); ita placatis propinquis et cognatis, ille aut non exulat aut exilio redit.—628. καὶ μέν τίς τε ut Latinorum, *atque aliquis. atque fuere qui.* Nostrum *Mancher.* ἐδέξατο, δέχεται. κασιγνήτοιο φόνοιο, nunc multo magis, quam v. 563. accipio φόνοιο (τοῦ) κασιγνήτοιο, cum sequatur ἢ οὗ παιδός. Aliis est pro κασιγνητικοῦ φόνου. v. sup. ad 563. Mox 630. καί ῥ' ὁ μὲν, sc. ὁ φονεὺς, ex φόνοιο 628. elici sane potest, necesse non est; nam excipiunt se ὁ μὲν—τοῦ δέ.—631. θυμὸς ἐρητύεται, non modo κωλύεται sed παύ-

ἡμέτερα. 617. Στορέσαι.] Στρῶσαι. Πυκινόν.] Πυκνὸν ἱμάτιον. 618. Μεδοίατο.] Πρόνοιαν ποιήσαιντο, φροντίσαιεν. 621. Μύθοιο τελευτή.] Τὸ τέλος τοῦ λόγου. 622. Κρανέεσθαι.] Τέλος λήψεσθαι, τελειωθήσεσθαι. 626. Μετατρέπεται.] Ἐπιστροφὴν ποιεῖται, φροντίζει. 628. Νηλής.] Ἀνηλεὴς, σκληρός. 629. Ποινήν.] Ἀντέκτισιν, τιμωρίαν ἔλαβε τὶς ὑπὲρ ἀδελφικοῦ φόνου.

ποινὴν δεξαμένου· σοὶ δ' ἄλληκτόν τε κακόν τε
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν, εἵνεκα κούρης
οἴης· νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας,
ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τῇσι. σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν·
αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμὲν
πληθύος ἐκ Δαναῶν· μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Αἶαν Διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
πάντα τι μοὶ κατὰ θυμὸν ἐείσω μυθήσασθαι·
ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἐκείνων
μνήσομαι, ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.

641. *ἐϝείσω.* vulg. *ἐείσαο.* 642. *μοι ϝοιδάνεται.* v. Obss.
642, 3. vulg. *ἐκείνου—ὅς μ'.*

εται, placatur ira.—632. *κακὸν θυμὸν*, h. l. *σκληρὸν*, asperam mentem supra dixerat *ἄγριον θυμόν.*—635. *ἵλαον θυμὸν, πραῢν, ἔνθεο*, habe, sume. ut vs. 625.—636. *αἰδεῖσθαι, αἰδὼς*, voc. proprium, ubi de hospite aut de supplice agitur; habet *ξένος* et *ἱκέτης*, sub tectum, *στέγην, μέλαθρον*, receptus sanctitatem, more etiamnum noto inter populos nondum multis commerciis utentes; accedit notio *ἑστίας, τραπέζης*; nam *τὸ ὁμόστεγον καὶ ὁμοτράπεζον σέβεσθαι δεῖ.*—637. *μέμαμεν δέ τοι.* Est inversio Homero usitata, pro participio, *οἱ μεμαῶτες*, nos qui studemus, profitemur, tibi esse genere et animo conjunctissimi. Prius saltem ad Ajacem, Achillis patruelem, spectat. Tota oratio sic procedere debebat: tum cogita, hos ipsos, qui sub tuo tecto sunt, esse tibi ex omnibus Achivis carissimos et amicissimos. *οἵ μέμαμεν, προθυμούμεθα*, quod alias est *εὔχεσθαι εἶναι.* Habet Ajacis oratio aliquid abrupti in sententiis; quod tamen ipsum decere Ajacem dixeris.

640—651. Responsione sua Achilles animi, ira, et superbia tumidi, motus ipsa amicorum supplicatione auctos prodit; ait se persiturum esse in proposito, et ab armis cessaturum, usque ad extremum discrimen; scilicet ita manifestum fore, quantum Achivorum in se uno præsidium sit, et quam stulte egerint, cum eum ab Agamemnone injuria affici passi sint.

643. *ὥς μ' ἀσύφηλον ἔρεξε.* Accipitur: reddidit me *ἀδόκητόν τινα. hominem despicatui habitum.* At enim hujus usus nullum aliud occurrit exemplum ne in synonymis quidem. *ἔρδειν. ἐργάζεσθαι. ποιεῖσθαι.* Sed perpetuus usus est *ῥέζειν τινά τι.* ut B. 195. *ῥέζειν τινὰ κακόν τι.* hactenus debet et h. l. esse *ἔρεξεν ἐμὲ ἀσύφηλον*, seu *ἀσύφηλα*, *indigna*, *ἠτίμησεν, ὕβρισέ με.* Convenit alter locus Ω. 767. ubi Helena de Hectore: *ἀλλ' οὔ πώ σοι ἄκουσα κακὸν ἔπος οὔτ' ἀσύφηλον*, nihil contumeliose, injurie, in me dixisti. Durum tamen sic singulari positum, non plurali *ἀσύφηλα.*—644. *ὡσεί τινα μετανάστην.* grave vocabulum ex sensu priscorum hominum, quibus omne jus et

632. *Ἄλληκτον.*] *Ἀκατάπαυστον, ἀθεράπευτον.* 633. *Εἵνεκα κούρης Οἴης.*] *Ἤτοι, ὁποίας. εἰρωνικῶς. Ἢ, μιᾶς κόρης.* 635. *Ἐπὶ τῇσι.*] *Πρὸς ταύταις. Ἵλαον.*] *Ἵλεων. εὐμενῆ. Ἔνθεο.*] *Ποίησον.* 636. *Αἴδεσσαι.*] *Αἰδέσθητι. Μέλαθρον.*] *Συνεκδοχικῶς, οἰκίαν. Ὑπωρόφιοι.*] *Ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην.* 638. *Κήδιστοι.*] *Οἰκειότατοι, φροντιστικώτατοι.* 641. *Πάντα τι μοὶ κατὰ θυμὸν ἐείσω.*] *Ἅπαντά μοι καθηκόντως ἔδοξας εἰρηκέναι.* 642. *Οἰδάνεται.*] *Πληροῦται ὑπὸ ὀργῆς. Ἐκ μεταφορᾶς τῆς φλεγμονῆς, ἣ καλεῖται οἴδημα.* 643. *Ἀσύφηλον.*] *Ἀδόκιμον, ἀμαθῆ. Οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ, ἀσυφήλως, ὅ ἐστιν, ὑβριστικῶς.* 644. *Ἀτίμητον.*] *Ἄτιμον, ἢ τὸν ἐν τιμήματι πολιτείας οὐ συναριθμούμενον.*

ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἕκτορα δῖον,
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθαι,
κτείνοντ' Ἀργείους, κατά τε σμύξαι πυρὶ νῆας.
ἀμφὶ δέ τοι τῇ ἐμῇ κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἕκτορα, καὶ μεμαῶτα, μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
 Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἕκαστος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
σπείσαντες, παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ἰδὲ δμωῇσι κέλευσε,
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅττι τάχιστα.
αἱ δ' ἐπιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος, ὡς ἐκέλευσε,
κῶεά τε, ῥῆγός τε, λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον·
ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο, καὶ Ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου·
τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν Λεσβόθεν ἦγε,
Φόρβαντος θυγάτηρ, Διομήδη καλλιπάρῃος.

652. Ϝοι δὲ Ϝέκαστος.

decus in sua tribu, suo populo, sua civitate erat; qua exclusi erant exules, advenæ, μέτοικοι, inquilini, quocunque venissent, et civitatis juribus haud fruentes.—645. ἀγγελίην ἀπόφασθε renuntiate, ut 422. legationis successum, fortunam.—646. πολέμοιο μεδήσομαι, de pugna cogitabo, pugnabo.—649. κτείνοντ' Ἀργείους donec, strage Achivorum facta, in ipsa castra et navium stationem irruperit Hector. Fluctuantem et incertum hominis irati animum veteres jam notarunt; quod is, qui statim altero die mane discedere volebat, (vs. 365. sqq.) mox (614, 615.) altero die de discessu se dispecturum esse nuntiaverat, nunc in castris se tenere velle profitetur, donec Hectorem in ea irruentem viderit, quem se facile depulsurum esse jactanter minatur.—651. Ἕκτορα μάχης σχήσεσθαι. Hectorem ab aggrediendis Achillis castris sibi temperaturum esse. ut I. 235. cf. ad P. 637—639.

652—664. Discessus legatorum: quo facto, Achilles, Patroclus et Phœnix se dant quieti.

652. δέπας ἀμφικύπελλον, poculum cavo duplici, ut jam A. 584. Revocandum autem in memoriam, epulis factis eos etiamnum assedisse.—655. πυκινὸν λέχος vidimus modo vs. 617.—657. vides apparatum lecti hujusmodi: torum stratum pellibus, injectum iis ῥῆγος, vestem colore tinctam interdum purpureo, et huic linteum tenue; qui cubat, indutus est seu tunica seu pallio, quæ χλαῖνα est.—660, 1. Rudiorum hominum sensus nemo non agnoscat; nec est elegantior sensus poetæ in hac narratione adjicienda. Nostra enim ætate in actis imperatoris vel regis tale noctis con-

Τιμητικοὶ γὰρ ἐκαλοῦντο οἱ ἐν ταῖς πολιτείαις. Μετανάστην.] Μέτοικον, φυγάδα. 645. Ἀπόφασθε.] Ἀπαγγείλατε. 646. Μεδήσομαι.] Πρόνοιαν ποιήσομαι. 649. Κατά τε σμύξαι.] Κατακαῦσαι. 651. Σχήσεσθαι.] Ἀποσχεθῆναι. 657. Κώεα.] Κώδια. ὅ ἐστι προβάτων δέρματα. Καὶ εἴρηται ἀπὸ τοῦ ἐγκεῖσθαι. ὅ ἐστιν, ἐγκοιμᾶσθαι. Ῥῆγος.] Τὸ βεβαμμένον ἱμάτιον. Καὶ ῥηγεῖς, οἱ βαφεῖς. Λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον.] Περιφραστικῶς, λινοῦν περιβόλαιον. 659. Μυχῷ κλισίης.] Ἐν τῷ ἐνδοτάτῳ τόπῳ τῆς σκηνῆς. 660. Παρκατέλεκτο.] Παρεκοιμήθη, παρεκλίθη. Λεσβόθεν.] Λέσβος, νῆσος, πλησίον Ἀ-

Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἐλέξατο· πὰρ δ' ἄρα καὶ τῷ
Ἶφις ἐΰζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεύς,
Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν, Ἐνυῆος πτολίεθρον.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν
δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν, ἔκ τ' ἐρέοντο·
πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·
Εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἤ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ,
ἦ ἀπέειπε, χόλος δ' ἔτ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
κεῖνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
πιμπλάνεται μένεος· σὲ δ' ἀναίνεται, ἠδὲ σὰ δῶρα.
αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν Ἀργείοισιν ἄνωγεν,
ὅππως κεν νῆάς τε σόῃς καὶ λαὸν Ἀχαιῶν·
αὐτὸς δ' ἠπείλησεν, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι

663. Ϝῖφις—Ϝοι. 668. ἐξερέεινε Ϝάναξ. 669. Ϝείπ'.
670. vulg. ἀμυνέμεναι. 671. ἀπέϜειπε. vulg. χόλος δέ τ' ἔχει.
672. προσέϜειπε. 673. κύδιστε, Ϝάναξ. 676. vulg. ἅμ' Ἀργείοισιν.

tubernium nemo memorabit. *Diomede*, Phorbantis f. e Lesbo, quam Achilles classe adortus vastaverat. ut sup. 129.—663, 4. *Iphis* captiva abducta ab Achille Scyro expugnata, cui olim rex erat Ἐνυεὺς, *Enyeus;* Dionysi eum et Ariadnes filium ediderunt veteres, Scyri conditorem, Caribus in insulam ductis, seu, quod respectu matris e Creta oriundæ probabilius, Cretensibus: ap. Schol. Lips. et Vict.

665—688. Reditus legatorum ad castra Agamemnonis, et renuntiatio eorum, quæ Achilles responderat, ab Ulysse facta.

667. δειδέχατ'. *excipiebant*, (sup. Δ. 4.) scilicet ipsi poculum præbent accedentes, et invitant ut ebibat: more heroum.—671. ἢ ἀπέειπε nunc est *negavit, rejecit*, ut A. 515. cf. sup. ad 309.—675. πιμπλάνεται μένεος. χόλου. 642. οἰδάνεται κραδίη χόλῳ—αὐτόν σε ἀναίνεται, respuit te cum muneribus tuis.—676. αὐτόν σε. v. sup. 423.—678.

σίας. 664. Σκῦρον.] Σκῦρος, πόλις τῆς νῦν μὲν Φρυγίας, πρότερον δὲ Κιλικίας. Ἔστι καὶ νῆσος τῶν Κυκλάδων. ἣν, οὐ πορθήσας, ἀλλ' εἰρηνικῶς καταδραμὼν, ἐλαφυραγώγησεν. Αἰπεῖαν.] Ὑψηλήν. Ἐνυῆος πτολίεθρον.] Ὑπὸ Ἐνυέος βασιλευθεῖσαν. Ἦν δὲ οὗτος υἱὸς Διονύσου. 666. Κυπέλλοις.] Ποτηρίοις. Παρὰ τὴν κοιλότητα. 667. Ἀνασταδόν.] Ἀναστάντες. 669. Πολύαινε.] Πολλοῦ ἐπαίνου ἄξιε. 671. Ἀπέειπεν.] Ἀπηγόρευσε. 674. Σβέσαι.] Καταπαῦσαι. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ πυρός. 675. Πιμπλάνεται μένεος.] Πληροῦται ὀργῆς. Σὲ δ' ἀναίνεται.] Σὲ δὲ παραιτεῖται ἐκφαυλίζων. Οὐ παραπρεσβεύει δὲ Ὀδυσσεύς· ἀλλ' ἃ πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ Ἀχιλλεὺς, ταῦτα ἀναγγέλλει. Ζητεῖται δὲ, διατί καὶ τὴν πρὸς Αἴαντα Ἀχιλλέως ἀπόκρισιν Ὀδυσσεὺς οὐ λέγει. Ῥητέον οὖν, ὅτι σκληρῶς αὐτῷ ἀπεκρίνατο. Λεκτέον δὲ καὶ πρὸς τοὺς ζητοῦντας, τίνος ἕνεκεν ἄλλοι τινὲς οὐκ ἐπρέσβευσαν, ἀλλ' οὗτοι· ὡς, Οἰκειότεροι τῶν ἄλλων καὶ φρονιμώτεροι, καὶ ἱκανοὶ τὸ δυσπειθὲς ἴσως πεῖσαι τοῦ ἥρωος. 678. Ἠπεί-

νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ᾽ ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
καὶ δ᾽ ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι,
οἴκαδ᾽ ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἑθεν εὐρυόπα Ζεὺς
χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
ὣς ἔφατ᾽. εἰσὶ καὶ οἵδε, τάδ᾽ εἰπέμεν, οἵ μοι ἕποντο,
Αἴας καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω.
Φοῖνιξ δ᾽ αὖθ᾽ ὁ γέρων κατελέξατο· ὣς γὰρ ἀνώγει,
ὄφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ᾽ ἕπηται
αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ᾽ οὔτι μιν ἄξει.
  Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.
δὴν δ᾽ ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
  Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
μηδ᾽ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλείωνα,
μυρία δῶρα διδούς· ὁ δ᾽ ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως·
νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.
ἀλλ᾽ ἦτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσιν,

679. ἀμφιϜελίσσας. 681. Ϝοίκαδ᾽. 682. Ϝιλίου—γάρ Ϝεθεν.
683. χεῖρα ϜεϜήν. 684. τὰ Ϝειπέμεν. 687. ὄφρα Ϝοι.
692. μετέϜειπε. 693. κύδιστε, Ϝάναξ. 694. vulg. μὴ ὄφελες.

vide sup. 356. sq.—680. v. sup. 417.—681. Ab oratione obliqua transit ad rectam, ipsa Achillis verba recitando: οὐ δήετε τέκμωρ Ἰλίου excidium: ut 418. ad quem locum v. de seqq.—690. ἀγόρευσεν. Erit Ulysses qui loqui desierat: cui hæc non conveniunt. Esset saltem, ut Eustath. quoque facit, de Achille accipiendum; Sed de toto versu dubitare licet, translato 431. Θ. 29.

693—705. Silentibus ceteris infit Diomedes; cujus mores præclare a poeta signati sunt per totum carmen; juvenilis vigor, robur corporis, eximia animi fortitudo et promta audacia, cum prudentia et modestia. Talem vidimus sup. 31. sq. Δ. 401. sq. Ε. 1. sq. Κ. 220. inprimisque in judicio de Ulysse 242. sqq. atque etiam hic ille est is, qui primus omnium animos erigit et animosa consilia in medium affert.—695. διδούς, dare *volens*, pollicitus.—696. μὶν—ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας, pro εἰς ἀγηνορίαν. ad arrogantiam multo magis impulisti, arrogantem natura multo arrogantiorem effecisti. ἀγήνωρ, αὐθάδης h. l.—697. μὲν ἐάσομεν. Seriores, quod Koeppen observavit, addunt χαίρειν, ut

λησε.] Διωρίσατο. εἶπε. 681. Δήετον.] Εὑρήσετε. ἐξ οὗ τινὲς καὶ τὴν Δήμητρα Δηὼ λέγουσι. διὰ τὸ τοὺς ἐντυγχάνοντας αὐτῇ ζητούσῃ τὴν θυγατέρα λέγειν δήεις, ὃ ἐστιν εὑρήσεις. 683. Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχεν.] Ὑπερασπίζει αὐτῆς. 685. Αἴας, καὶ κήρυκε δύω.] Θέλων, τὸν Ἀγαμέμνονα σκέψασθαι περὶ τῶν πρακτέων, ἐνεχείρησε τὸν Αἴαντα σιωπᾷν.

691. Τετιηότες.] Τετιμωρημένοι. 694. Μὴ ὄφελες.] Ἀντὶ τοῦ, μὴ ὤφειλες. Ἀεὶ δὲ ἀντιστασιώτης τοῦ Ἀχιλλέως ὁ Διομήδης εὑρίσκεται. 695. Ἀγήνωρ.] Ἄγαν αὐθάδης, καὶ ὑπερόπτης, ὑβριστής. Ἢ, ὁ ἀγαπῶν τὴν ἠνορέην, ἤγουν τὴν ἀνδρείαν. 696. Ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.] Αὐθάδη νῦν ἐποίησας αὐτὸν πλέον, καὶ ὑπερήφανον. 697. Ἴῃσιν.] Ἀπέλθῃ.

ἤ κε μένῃ· τότε δ' αὖτε μαχήσεται, ὁππότε κέν μιν
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ, καὶ θεὸς ὄρσῃ.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
νῦν μὲν κοιμήσασθε, τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·
αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους
ὀτρύνων· καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι.
 Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες,
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος·
ἐνθάδε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

700. ἐγὼ Ϝείπω. 702. Ϝοίνοιο. 706. vulg. ἐπήνεσσαν.
708. κλισίηνδε Ϝέκαστος. 709. vulg. ἐνθάδ' ἐκοιμήσαντο.

jam ap. Herodotum dictum occurrit, ubi v. not. IX. 41. p. 712, 46.—702. τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή. prisco sermone: cibus potusque suppeditat, reparat vires corporis animique, roborat et vigorem vimque addit. τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ (διὰ) σίτου καὶ οἴνου, recreati cibo potuque. Sup. Z. 261. ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει.—704, 5. (σὺ μέμνησο) ἔχειν λαὸν καὶ ἵππους, copias et currus habere in ordinibus et in acie stantes, ὀτρύνων, concitando eos ad pugnandum.

698. Ἤ κε μένῃ.] Ἐὰν μένῃ. Τότε δ' αὖτε μαχήσεται.] Εἰκὸς, Αἴαντος αὐτῷ νεύσαντος, ὅτι μένει δευτερεύοντα προσθεῖναι αὐτά. 701. Τεταρπόμενοι.] Εἰς τέρψιν ἐληλυθότες, κεκορεσμένοι. 702. Τὸ γὰρ, μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.] Τοῦτο γὰρ δυνάμεώς ἐστιν. 709. Ὕπνου δῶρον.] Ἀνάπαυσιν τοῦ ὕπνου. περιφραστικῶς.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Κ.

ARGUMENTUM.

AGAMEMNON et Menelaus curis insomnes cum Trojanos castris imminere viderent, surgunt de lecto seque conveniunt—35. Ut de summa rerum deliberent, convocant Ajacem et Idomeneum Menelaus, Nestorem Agamemnon—130. Ulyssem Nestor—147. uterque Diomedem, hicque Ajacem Oilei f. et Megetem—179. Omnes conveniunt apud excubias; extra vallum et fossam procedunt assumto Merione et Thrasymede (cf. Il. Υ. 82. sq.) ad deliberandum scilicet, sitne iterum prodeundum in pugnam an discessus navibus parandus. Videt Nestor, ante omnia constare debere, quid ipsi Trojani parent; rediturine sint ad urbem an castra oppugnaturi; mittendum adeo esse primo loco aliquem ad explorandas res et consilia Trojanorum—218. Prodit Diomedes, comitem sibi ex ceteris assumit Ulyssem—250. Procedunt armati—274. bono cum augurio—298.

Altera ex parte Hector ad res Achivorum speculandas circumspicit quem mittat—313. Prodit Dolon equos Achillis sibi pro mercede pactus,—332. armatus procedit—337. in Ulyssem et Diomedem incidit: qui, occultantes se, prætergressum a tergo adorti versus castra Achivorum agunt, tandem eum consistere jubent—374. Ille redimendæ vitæ suæ præmia promittit, narrat quæ isti quærunt, de consilio suo—399. tum vero de exercitu Trojanorum, de Hectore, de vigiliis, de copiarum distributione per castra, inprimisque de adventu Rhesi cum Thracibus seorsum excubante—441. Tum illi Dolonem jugulant, arma Minervæ vovent, iisque juxta viam sepositis procedunt—469. Ubi perventum est ad Thraces sine excubiis dormientes, Diomedes cædit XII. cum rege Rheso, Ulysses autem Rhesi equos abducit—514. Thraces cædem factam sero animadvertunt—525. At Ulysses et Diomedes, armis Dolonis sublatis, in castra incolumes redeunt cum omnium gratulatione accepti; corpus curant—ad f.

Tota hæc rhapsodia episodio continetur. Ceterum mirationem facit hoc, quod exploratores re, cujus caussa missi erant, infecta redeunt. Nam de consiliis Trojanorum quid altero die paraturi sint, nihil habent quod renuntient, nec de rei summa quicquam e Dolone resciscunt.

Ministerium deorum in paucis locum habebat. Primo Minerva ab Ulysse et Diomede invocata augurium mittit faustum 274. sq. postea, cum Diomedes in cæde Thracum moram imprudenter facit, adest Minerva et, ut discessum paret, hortatur 507—512. Quo Minervæ accessu observato Apollo, quem poeta e Pergamo speculantem exhibere solet, adit castra Trojanorum, et Rhesi consobrinum, Hippocoontem, somno excitat 515. sq.

Inscripta olim rhapsodia Δολώνεια. Νυκτεγερσία. Ῥῆσος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Κ. ῾ΟΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΙΔΙΑΣ.

'ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ ἀγρυπνήσας, ἀνίστησι τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων, αὐτός τε, καὶ Μενέλαος· καὶ ἐπὶ τῆς τάφρου συμβουλευσάμενοι, πέμπουσι κατασκόπους εἰς τὸ τῶν Τρώων στρατόπεδον, Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην. Οἳ, Δόλωνα μὲν συναντήσαντες, ἀναιροῦσι. Πυθόμενοι δὲ παρ' αὐτοῦ Ῥῆσόν τινα βασιλέα καὶ Θρᾷκας παρεῖναι, ἔνθα τε ἐστρατοπεδεύσαντο, ἀπελθόντες δολοφονοῦσι τὸν Ῥῆσον, καὶ τῶν ἑταίρων τινὰς, τούς τε ἵππους αὐτοῦ ἀπελάσαντες, εἰς τὸν ναύσταθμον παραγίγνονται.

Κάππα δὲ Ῥήσου τὴν κεφαλὴν ἕλε Τυδέος υἱός.

ἌΛΛΟΙ μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν
εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠϋκόμοιο,
τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον, ἠὲ χάλαζαν,
ἢ νίφετον, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο·
ὣς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστενάχιζ' Ἀγαμέμνων,
νειόθεν ἐκ κραδίης· τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός.

9. vulg. ἀνεστονάχιζ'. 10. δέ Ϝοι.

1—24. Agamemnon mente curis agitata, quandoquidem altero die castra oppugnatum iri videt, insomnem noctem agens ad Nestorem pergere constituit, ut cum eo de præsenti rerum discrimine consultet.

5—10. Gemitus Agamemnon tam crebros edebat quam crebro fulgurat ὡς ὅτ' ἀστράπτῃ πυκινὰ, tempestate ingruente. Hoc verba suppeditant.—7. ἐπάλυνε pro παλύνει. *conspergit.* Cogitat autem de gravi tempestate, qua post fulmina nubibus elisa aut imbrium copia aut nives sequuntur: quod in aliis plagis frequenter, in aliis raro evenit.—8. πτολέμοιο μέγα στόμα simpl. pro pugna. *Jupiter fulminat,* τεύχων— ἠέ ποθι (ἤ που) στόμα πολέμου h. μάχης, atque hoc pro μάχην. ut Τ. 313. Υ. 359. Scilicet fulmina aut crebra aut insolito tempore habita sunt pro ostento. Quod et Romanis creditum, adhuc Horatii ætate: *Jam satis terris nivis.* Jam Jupiter τεύχει μάχην, quatenus ostento eam denuntiat. Uti vates interdum dicti immittere mala, quæ ipsi prædixerant.—πευκεδανὸν est πικρὸν, epitheton ornans pugnæ, ut alias mortis et doloris, ab amaritudine seu acerbitate.—10. φρένες, præcordia palpitabant.—

1. Παναχαιῶν.] Πάντων τῶν Ἑλλήνων. 2. Παννύχιοι.] Νῦν τὸ, παννύχιοι, οὐ σημαίνει τὸ δι' ὅλης νυκτὸς, ἀλλὰ, τὸ πλεῖστον μέρος τῆς νυκτός. Μαλακῷ.] Προσηνεῖ, ἡδεῖ. Δεδμημένοι.] Κατεχόμενοι. 4. Ἔχε.] Κατεῖχεν. Ὁρμαίνοντα.] Ἐν νῷ ἔχοντα, βουλευόμενον. 6. Τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον.] Τῷ, πολὺν, ἐπήνεγκε τὸ ἀθέσφατον, αὐξήσεως χάριν. Ἔνιοι δὲ, στίζοντες μετὰ τὸν ὄμβρον, ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς ἀναγινώσκουσιν, ἵν' ᾖ πολλὴν χάλαζαν. 7. Ἐπάλυνεν.] Ἐλεύκανεν. ὡς παλὴ καταπασθεῖσα. Οὕτως γὰρ ὀξυτόνως καλεῖται τὸ ἐκπασσόμενον λεπτομερέστατον τοῦ ἀλεύρου. 8. Ποθί.] Δή. Πτολέμοιο μέγα στόμα.] Ἤτοι μεταφορικῶς, τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου. Ἢ περιφραστικῶς, ὅλον αὐτόν. διότι πάντων δαπανητικός. Πευκεδανοῖο.] Πικροῦ, ὀλεθρίου. Ἀπὸ τῆς πεύκης ἡ μεταφορά. Καὶ γὰρ ἡ πεύκη κοπεῖσα, οὐκ ἀνίησι βλαστούς. καὶ τὸ δάκρυον αὐτῆς πικρότερόν ἐστιν ἢ πίσσα. 9. Πυκινά.] Πυκνῶς, συνεχῶς.

ἤτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
θαύμαζε πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρὸ,
αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων·
αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,
πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας
ὑψόθ' ἐόντι Διΐ· μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
Νέστορ' ἔπι πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,
ἥ τις ἀλεξίκακος πᾶσι Δαναοῖσι γένοιτο.
ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος

12. καίετο Ϝιλιόθι πρό. 14. τε Ϝίδοι. 17. δέ Ϝοι.
19. εἴ τινά Ϝοι. 23. ἐϜέσσατο.

11—13. respiciunt Θ. 549. sqq.—14—16. Breviter eloquitur: *quoties prospiciebat Achivorum castra:* (scil. et cogitabat, quæ pericula se circumstarent, castris ab hoste obsessis, Achivis superiore die fugatis, Achille omnem belli societatem abnuente) *tum ille summo dolore oppressus evellit sibi capillos.*—16. ὑψόθι ἐόντι Διΐ, *ad Jovem:* incusando Jovem. Schol. br. λείπει τὸ ἀποδυρόμενος. cf. B. 112. sqq.—προθελύμνους προῤῥίζους. v. sup. ad I. 537.—μέγα δ' ἔστενε (κατὰ) κ. κῆρ.—19, 20. Agamemnonis consilium in conveniendis et convocandis principibus est, ut deliberent de salute et incolumitate exercitus Achivorum, cum videat, eo res adductas esse, ut altero die castra a Trojanis oppugnentur. Sic et ad Menelaum dicit 43, 44. sq. et ad Ulyssem 147. Interponit Menelaus consilium de mittendo exploratore 37, 38. ut resciscant aliquid de Trojanorum consiliis; et Agamemnon Nestorem vocat, ut excubias vigilare jubeat 55. sq. 97. sq. ne inopinato opprimantur ab hoste per noctem castra adoriente. Locus, quo convenirent, obiter constituebatur 55. sq. Tum συμμητιῶνται extra vallum 197. procedentes.—23. δέρμα λέοντος. Induti χιτῶνα dormiebant; huic, quoties in pugnam prodeunt, arma superinjiciunt; nunc pro armis pelle leonis usum videmus Agamemnonem. Supra B. 42. sq. *diluculo* surgens de cubili χιτῶνα induebat, huic superinjiciebat φᾶρος, incedebat ense et sceptro instructus; at ibi ad concionem habendam progrediebatur. Nunc *noctu* ad amicos visendos.

10. Νειόθεν.] Ἐκ βάθους. κάτωθεν. Κραδίης.] Ψυχῆς. 11. Ἀθρήσειεν.] Ἀπίδοι. 12. Θαύμαζε πυρὰ πολλά.] Πῶς φησιν ὁ Ἀγαμέμνων, ἐντὸς τοῦ τείχους ὑπάρχων, ἐθαύμαζε τὰ πυρὰ, τὴν ἀρχὴν μὴ δὲ βλέπων αὐτὰ διὰ τοῦ τείχους; Καὶ ῥητέον, ὅτι ὡς βασιλεὺς ὑψηλὴν εἶχε σκηνὴν, ἵν' εὐχερῶς δύνηται πάντα θεωρεῖν. 13. Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπήν.] Ἦχον. Προσληπτέον, τὸ, ἀκούων. Ἐσημειώσατο δὲ διὰ τοῦ ἤχου, ὅτι παρὰ τοῖς βαρβάροις ἐγιγνώσκετο τὰ ὄργανα ταῦτα. Ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων.] Καὶ ἐνταῦθα σκώπτει τὸ θορυβῶδες τῶν βαρβάρων. 15. Προθελύμνους.] Ἐπ' ἀλλήλους. Ἢ, προῤῥίζους. Θέλυμνα δὲ κυρίως, οἱ θεμέλιοι. 16. Ὑψόθ' ἐόντι Διΐ.] Λείπει τὸ, ἀποδυρόμενος. Κυδάλιμον.] Συνετὸν, ἔνδοξον. 18. Νέστορ' ἐπὶ πρῶτον.] Πρῶτον ἐπὶ τὸν Νέστορα. 19. Συμμῆτιν.] Συμβουλήν. Ἀμύμονα.] Ἀγαθήν. Τεκτήναιτο.] Συγκατασκευάσοι, ὑπόθοιτο. 20. Ἀλεξίκακος.] Ἀποτρεπτικὸς τῶν κακῶν. 22. Πέδιλα.] Τὰ ὑποδήματα. Παρὰ τὸ, τοῖς ποσὶν εἱλεῖσθαι. 23. Δαφοινόν.] Ἀντὶ τοῦ, δαφοινοῦ. φονευτικοῦ. Κατὰ ἀναφορὰν τὴν ἐπὶ τὸ ζῶον. ὡς ἐπὶ ζῶντα γὰρ τὸν

αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος.
ὣς δ' αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος· οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε· μή τι πάθοιεν
Ἀργεῖοι, τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
ἤλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψε
ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας
θήκατο χαλκείην· δόρυ δ' εἵλετο χειρὶ παχείῃ.
βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεὸν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
τὸν δ' εὗρ', ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ,
νηῒ παρὰ πρύμνῃ· τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών.
τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Τίφθ' οὕτως, ἠθεῖε, κορύσσεαι; ἦ τιν' ἑταίρων
ὀτρύνεις Τρώεσσιν ἐπίσκοπον; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
δείδω, μὴ οὔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον,
ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἶος ἐπελθὼν
νύκτα δι' ἀμβροσίην· μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σὲ, Διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,

27. Fέθεν. 32. Fὸν ἀδελφεόν. 33. ἐFάνασσε.
36. προσέFειπε. 39. τόδε Fέργον.

25—35. Menelaus et ipse insomnis Agamemnoni obvius fit.—26. μή τι πάθοιεν pendet a subintellecto δεδοικότι, μή. ex Μενέλαον ἔχε τρόμος.—27. οἵτινες αὐτοῦ ἕνεκα ἦλθον πολλὴν ἐπὶ ἅλα, θάλασσαν. cf. Ξ. 308.—30. στεφάνην χαλκείην (alibi est pars galeæ H. 12. frontem tegens; nunc videtur genus galeæ esse) εἵλετο καὶ ἐπεθήκατο τῇ κεφαλῇ.—34. ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ, et vs. 37. κορύσσεται Agamemnon; supra tamen 23. ἕσσατο δέρμα λέοντος.

36. sqq. Capto consilio de mittendo exploratore Trojanorum Agamemnon et Menelaus alios ad consultationem arcessunt.

38. Occupat Menelaus fratris consilium de mittendo exploratore. ἐπίσκοπον, pro σκοπόν.—43. χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σὲ sc. ἐφικνεῖται. ἱκάνει. ut jam I. 75. βουλὴ κερδαλέη

λέοντα τὴν ἀναφορὰν ἔχει τὸ ἐπίθετον. Ἑέσσατο.] Περιέθετο. ἠμφιέσατο. 24. Αἴθωνος.] Τοῦ θερμοῦ καὶ διαπύρου τὴν φύσιν. Ποδηνεκές.] Μέχρι ποδῶν διῆκον. μέγα. 26. Ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανεν.] Ὁ ὕπνος ἐν τοῖς βλεφάροις κατελάμβανε. 27. Τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα.] Οἵτινες ἕνεκα αὐτοῦ ἦλθον. Πουλὺν ἐφ' ὑγρήν.] Ἐπὶ πολλὴν θάλασσαν. Ἀττικῶς. 28. Ὁρμαίνοντες.] Ἐνθυμούμενοι, ὁρμὴν ἔχοντες. 30. Στεφάνην.] Περικεφαλαίαν. 31. Παχείῃ.] Ἰσχυρᾷ. 33. Δήμῳ.] Τῷ ἀθροίσματι τῶν Ἑλλήνων. 34. Ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον.] Περὶ τοῖς ὤμοις θέμενον. 35. Νηῒ παρὰ πρύμνῃ.] Παρὰ τῇ τῆς νεὼς πρύμνῃ. Ἀσπάσιος.] Εὐκταῖος, ἡδύς. 37. Ἠθεῖε.] Ἠθικὴ προσφώνησις νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον. 38. Ἐπίσκοπον.] Κατάσκοπον. 39. Δείδω.] Δέδοικα, φοβοῦμαι. 40. Σκοπιαζέμεν.] Σκοπεῖν. 41. Νύκτα δι' ἀμβροσίην.] Ἀνὰ τὴν νύκτα, ἐν ᾗ οἱ βροτοὶ οὐ προΐασιν. Ὅθεν καὶ ἀβρότη ἡ νύξ. Θρασυκάρδιος.] Εὔτολμος. 43.

κερδαλέης, ἥτις κεν ἐρύσεται ἠδὲ σαώσει
Ἀργείους καὶ νῆας· ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.
Ἑκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν·
οὐ γάρ πω ἰδόμην, οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος,
ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐπ' ἤματι μητίσασθαι,
ὅσσ' Ἕκτωρ ἔρρεξε Διῒ φίλος υἷας Ἀχαιῶν
αὔτως, οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος, οὔτε θεοῖο·
ἔργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοισι
δηθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον,
ῥίμφα θέων ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι· αἴκ' ἐθέλησιν
ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, ἠδ' ἐπιτεῖλαι.

44. vulg. ἐρύσσεται. 47. Ϝιδόμην. 51. Ϝέργα.

est h. l. prudens simpl.—45. Διὸς ἐτράπετο φρὴν *mutata est.* proprie, mutavit se. Etiam Ern.—46. ἐπέθηκε φρένα ἱεροῖς Ἕκτορος. rudiorum hominum sensu, qui deos modulo suo metiuntur. ἐπιτιθέναι φρένα, non modo, mentem advertere, curare, quod alias est ἐπιστρέφεσθαι, προσέχειν, sed et propitium esse, probare, et h. l. præferre.—48. μέρμερα ἔργα sunt h. l. facta gravia, luctuosa.—50. αὔτως ad ἔρρεξε, impune et præter expectationem, cum mortali stirpe natus sit, non divina.—51. μελησέμεν. vertunt, curæ fore. Est, quod nos dicimus: quorum seris adhuc temporibus recordabuntur Achivi, propter factorum magnitudinem et calamitatis nostræ acerbitatem.—53. κάλεσσον, ut ad excubias illi procedant, quod ex vs. 56. supplendum est cf. 126. 180.—55. αἴκ' ἐθέλησι pro ἵνα.—56. ἐλθεῖν εἰς φυλάκων ἱερὸν τέλος, epitheton ornans, cohortem eximiam, viris delectis. Inf. Σ. 504. est senum ἱερὸς κύκλος. Apud Thebanos fuit ἱερὸς λόχος. Et inf. Ω. 681. λαθὼν ἱεροὺς πυλαωρούς. Supra erat Θ. 56. ἱερὸς δίφρος P. 464. ἠδ' ἐπιτεῖλαι, absolute, mandata dare: imperare scil. ea, quæ Agamemnon in animo habebat, ut aliquis speculatum iret. Et est sane Nestor is, qui consilium

χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σέ.] Χρεία συμβουλῆς ἐμοὶ καὶ σοί. Ἔστι δὲ σολοικισμὸς παρὰ τὰς πτώσεις. ἀντὶ τοῦ, ἐμοὶ καὶ σοί. 44. Κερδαλέης.] Συνετῆς, ὠφελίμου, ἢ πανούργου. Παρὰ τὴν κερδὼ, ἤγουν τὴν ἀλώπεκα. Ἐρύσσεται.] Ῥύσεται, φυλάξει. 45. Ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.] Ἐπεὶ ὁ Ζεὺς μετετέθη τῇ γνώμῃ, καὶ τοῖς Τρωσὶ βοηθεῖ, πλέον δὲ ταῖς τοῦ Ἕκτορος ἐθεραπεύθη θυσίαις. 47. Αὐδήσαντος.] Εἰπόντος. 48. Μέρμερα.] Μερίμνης ἄξια, χαλεπά. Ἐν ἤματι.] Ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Μητίσασθαι.] Ἐργάσασθαι νῦν. 50. Οὔτε θεᾶς υἱός.] Προσληπτέον, τὸ, ὤν. 52. Δηθά τε καὶ δολιχόν.] Ἐπὶ πολὺν καὶ μακρὸν χρόνον. Μήσατο.] Εἰργάσατο. 54. Ῥίμφα.] Ταχέως. Ἐπὶ νῆας.] Ἐπὶ τὰς ἐκείνων ναῦς. 55. Ὀτρυνέω.] Διὰ παρακλήσεως παρορμῶ. 56. Ἱερὸν τέλος.] Ἤτοι μέγα, ἢ ἀπηλλαγμένον τῶν λοιπῶν ἔργων. Τέλος δὲ καὶ τὸ τάγμα. Σημαίνει πολλὰ ἡ λέξις. ποτὲ μὲν γὰρ τὸ τάγμα, ὡς ἐνταῦθα. ποτὲ δὲ τὸ τοῦ συμπεπληρωμένου πράγματος ἢ ἔργου τέλος. ποτὲ δὲ τὴν ἐκ τῶν ἐπεισαγομένων ὠνίων φοιτῶσαν ταῖς πόλεσι πρόσοδον. ποτὲ δὲ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ἀξιώματα, ὡς ἔνεστιν εὑρεῖν παρά τε Θουκυδίδῃ, καὶ Ξενοφῶντι. ποτὲ δὲ τὸ δαπάνημα. [ὡς Εὐριπίδης ἐν Πολυείδῳ· Μάτην γὰρ οἴκῳ σὸν τόδ' ἐκκαίει τέλος. καὶ Δημοσθένης ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς· Χερόνησον δὲ ἐν τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει. ποτὲ δὲ τὴν ἑορτὴν, ὡς Εὐριπίδης ἐν Μηδείᾳ· Σεμνὴν ἑορτὴν καὶ τέλος προσάψομαι.]

κείνου γάρ κε μάλιστα πυθοίατο· τοῖο γὰρ υἱὸς
σημαίνει φυλάκεσσι, καὶ Ἰδομενῆος ὀπάων
Μηριόνης· τοῖσι γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
πῶς γάρ μοι μύθῳ ἐπιτέλλεαι, ἠδὲ κελεύεις;
αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένος εἰσόκεν ἔλθῃς,
ἦε θέω μετά σ' αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·
αὖθι μένειν, μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιϊν
ἐρχομένω· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι.
φθέγγεο δ', ᾗ κεν ἴῃσθα, καὶ ἐγρήγορθαι ἄνωχθι,
πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
πάντας κυδαίνων· μὴ δὲ μεγαλίζεο θυμῷ.
ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα· ὧδέ που ἄμμι

64. προσέϝειπε ϝάναξ. 68. ἄνδρα ϝέκαστον.

illud in medium proponet inf. 204. sq.—59. τοῖσι γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα sc. σημαίνειν φυλάκεσσι.—Mittitur autem ad Ajacem et Idomeneum Menelaus, quia illi remotissima loca tenebant in cornu lævo: cf. inf. 112. sq. et M. 118. Juxta hos dextram versus loca in castris tenebat Nestor, ab hoc Menestheus, inde Ulysses; nec multum abesse potuerunt Diomedes, Ajax Oilei cum Locris et Meges cum Dulichiensibus.—62. (ἦ κελεύεις, ὡς) αὖθι μένω μετὰ τοῖσι; non ut maneat apud Idomeneum et Ajacem, sed ut una cum iis ad excubias procedat ibique opperiatur Agamemnonem. cf. 126.—63. ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω scil. ut ipsi se conferant ad excubias.—65. αὖθι μένειν κελεύω, progressum te cum iis ad excubias me manere volo. μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιϊν. ne aberremus alter ab altero, in diversas partes eundo. ἀβροτάζειν, sive ab ἐρημία, ἄτερ βροτῶν, μόνον, vagari, sive ab ἀβρότη νύξ.—68. πατρόθεν ἐκ γενεῆς. fuit igitur hoc comitatis, compellare aliquem nomine patris adjecto. Non ergo mirum, in carmine, utpote in oratione ornatiore, quotiescunque compellant se invicem homines, ubique fere patris nomen adjici; quæ ipsa res poetæ multas magnasque utilitates in versu struendo attulit; progressa quoque inde res est ad patronymicorum usum tantopere frequentatum.—69. πάντας κυδαίνων, honorifice appellando. Generali voce utitur poeta in sensu speciali; ut sexcenties. μὴ δὲ μεγαλίζεο θυμῷ. Ad omnem comitatem et humanitatem fratrem descendere vult; non nunc esse locum dignitatis nimis curiose tuendæ, aut superbiendi. ne superbe age et pro imperio. μεγαλίζεσθαι est proprie, se magni facere cum contemtu aliorum, se efferre, ὑπερηφανεῖν. vides hominem potentem, adversis rebus pressum, gratiam aliorum ταπεινῶς captantem, ut paullo post antiquam superbiam iterum assumat.—70. ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα ipsi nos suscipiamus operam hanc convocandi principes. Exprimit τὸ αὐτουργεῖν, αὐτοδιακονεῖν. Iterum sic inf. 117. 165. sic I. 12. Alibi est ποιπνύειν, ut Θ.

57. Πυθοίατο.] Πεισθεῖεν. Τοῖο γάρ.] Τούτου γάρ. 58. Σημαίνει.] Προστάσσει, ἄρχει. 59. Ἐπετράπομεν.] Ἐπετρέψαμεν. ἐξουσίαν δεδώκαμεν. 62. Δεδεγμένος.] Περιμένων. 63. Μετά σ' αὖτις.] Ἐπὶ σὲ πάλιν εὐθέως ἔλθω. Ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω.] Ἐπειδ' ἂν αὐτοῖς καλῶς προστάξω. 65. Ἀβροτάξομεν.] Διαμαρτήσομεν, ἀλλήλων ἀποτύχομεν. ὃ τινὲς διαμφοδίσαι φασίν. 67. Ἧι κεν ἴῃσθα.] Ἐὰν πορευθῇς. Ἐγρήγορθαι.] Ἐγρηγορέναι. Ἄνωχθι.] Κέλευε. 68. Πατρόθεν ἐκ γενεῆς.] Ἐκ πατρῴου γένους. ἤ, ἀπὸ προγόνων. 69. Μὴ δὲ μεγαλίζεο θυμῷ.] Μὴ δὲ ἐπαίρου τῇ διανοίᾳ δι' ὑπερηφανίαν. 70. Πο-

Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν.
Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπεν ἀδελφεὸν, εὖ ἐπιτείλας.
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Νέστορα, ποιμένα λαῶν.
τὸν δ' εὗρε παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ· παρὰ δ' ἔντεα ποικίλα κεῖτο,
ἀσπὶς, καὶ δύο δοῦρε, φαεινή τε τρυφάλεια·
πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραιὸς
ζώννυθ', ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο,
λαὸν ἄγων· ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.
ὀρθωθεὶς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας,
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ ἐξερεείνετο μύθῳ·
Τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος
νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
ἠέ τιν' οὐρήων διζήμενος, ἤ τιν' ἑταίρων;
φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·
ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
γνώσεαι Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερὲς, εἰσόκ' ἀϋτμὴ
ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.

72. ϝειπών. 75. vulg. ποικίλ' ἔκειτο. 81. προσέϝειπε.
82. vulg. τίς δ' οὕτω. 86. ἔπειτα ϝάναξ. 88. vulg. εἴσεαι. ϝείσεαι.

219. Ξ. 155.—71. quandoquidem res ita fert. Pro hoc dictum: ita a Jove nobis impositum; et tandem Ζεὺς ἐφίησι, ἐπιτίθησι vel ut h. l. ἐπέθηκεν ἡμῖν γεινομένοις. ita ut fatale hoc sit.

72—101. Agamemnon Nestorem dormientem expergefacit et secum ad excubias ducit.—74. τὸν δ' εὗρε παρά τε κλισίῃ. accipio non, in, sed ante tentorium; cum et de Diomede diserte dictum sit, v. 151, eum cubuisse ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης, quem paratum fuisse ad promte agendum, si quid res posceret, ex armis appositis intelligitur.—77. ζωστὴρ inter arma, thoraci supra femora imponi solitus: v. Δ. 132, 133.—79. οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ. non cedebat, tanquam victus senecta; idem quod εἴκειν. δαμῆναι. ἐνδιδόναι. scil. quo minus ad pugnam promtus et in procinctu esset.—82. τίς δ' οὗτος. Vides nihil dum de tessera militari innotuisse Achivis.—84. οὐρήων τινὰ, vigilum; et erat ejus filius, Thrasymedes apud excubias.—85. τίπτε δέ σε χρεώ; κατὰ τί ποτε χρεὼ (pro τίς χρεὼ, vel χρεὼ τίνος) ἱκάνει ἐπί σε;—88. γνώσεαι pro γνῶθι. agnosce me. futurum pro imperante.—89. Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι, malis immersit, obruit me per totam

νεώμεθα.] Κακοπαθῶμεν, ἐνεργῶμεν. 71. Ἐπιγεινομένοισι.] Γεννωμένοις. Ἵει.] Ἔπεμπε. Κακότητα.] Κακοπάθειαν, δυστυχίαν, βλάβην. 75. Ἔντεα.] Ὅπλα. Παρὰ τὸ, ἐντὸς αὐτῶν εἶναι τὸν φοροῦντα. 79. Ἐπεὶ οὔ μιν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.] Ἐπεὶ ἡ πολλὴ αὐτοῦ προθυμία οὐδὲ τῷ γήρᾳ ἄνεσιν ἐδίδου. τοῦτ' ἔστιν, οὐδὲ ὑπὸ τοῦ γήρως ἐνικᾶτο. 81. Ἐξερεείνετο.] Ἀνηρώτα. 83. Ὀρφναίην.] Σκοτεινήν. 84. Οὐρήων.] Ἡμιόνων. νῦν δὲ, φυλάκων. 89. Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερές.] Ὁ Ζεὺς τῇ κακοπαθείᾳ ἐνέβαλε μέχρι τέλους. Εἰσόκ' ἀϋτ-

πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος
ἱζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.
αἰνῶς γὰρ Δαναῶν πέρι δείδια, οὐδέ μοι ἦτορ
ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι· κραδίη δέ μοι ἔξω
στηθέων ἐκθρώσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.
ἀλλ' εἴ τι δραίνεις, ἐπεὶ οὐδέ σέ γ' ὕπνος ἱκάνει,
δεῦρ' ἐς τοὺς φύλακας καταβείομεν, ὄφρα ἴδωμεν,
μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδδηκότες ἠδὲ καὶ ὕπνῳ
κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται.
δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἵαται, οὐδέ τι ἴδμεν
μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
οὐ θὴν Ἕκτορι πάντα νοήματα μητιέτα Ζεὺς
ἐκτελέει, ὅσα πού νυν ἐέλπεται· ἀλλά μιν οἴω
κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.

97. ὄφρα Fίδωμεν. 100. οὐδέ τι Fίδμεν. 103. κύδιστε, Fάναξ.
104. vulg. οὔ θην. 105. vulg. ἐκτελέσει. Porro ἐFέλπεται.

vitam.—94. ἀλαλύκτημαι declaratur satis per alterum, οὐδέ μοι ἦτορ ἔμπεδόν ἐστι. *fluctuat animus* inter curas et sollicitudines, et, perturbatus ac de statu dejectus, labascit. At a priscis hominibus, ea quæ mentis sunt, ad cor transferuntur; ergo κραδίη ἐκθρώσκει, palpitat, quod alias est πατάσσει. Sic N. 282.—96. εἴ τι δραίνεις, si quid agere vis, paratus es ad agendum. ut βαίνω a βάω.—98. καμάτῳ ἀδδηκότες ἠδὲ καὶ ὕπνῳ. Videtur ἀδδηκότες, exsatiati, duplici sensu poni; Aliud est *somno* satiari, aliud *labore;* nam somno satiati recreamur, tædio ex labore affecti defatigamur. Verum ὕπνος est somnus, quatenus quis eo eget, quem desiderat, somnolentia, ingruens somni vis, qua quis opprimitur, defatigaturque non minus quam labore. *Satiari* autem de tædio et molestia, obvium est: vide v. c. Λ. 87, 88.

102—118. Consolatur Nestor Agamemnonem, obsequiturque ejus voluntati, et alios quoque in consilium adhibere suadet, desideratque Menelai ad hoc operam.

μή.] Ἕως οὗ ἡ πνοὴ, ὅ ἐστιν, ἡ ζωὴ, καὶ τὰ γόνατά μου ἰσχύῃ, καὶ ἔῤῥωται. 91. Πλάζομαι.] Οὐδὲ ἑστηκὼς διανοοῦμαι. πλανῶμαι κατὰ τὴν γνώμην. Οἱονεὶ, ἀπορῶ ὅπως χρήσομαι τοῖς παροῦσι πράγμασιν. 92. Ἱζάνει.] Ἐμπίπτει. 94. Ἀλαλύκτημαι.] Τεθορύβημαι, ἠπόρημαι. 95. Ἐκθρώσκει.] Ἐξάλλεται, ἐκπηδᾷ. 96. Δραίνεις.] Ἐπινοεῖς, δρᾶσαι δύνασαι. 97. Καταβείομεν.] Κατέλθωμεν. 98. Καμάτῳ ἀδηκότες.] Ὑπὸ τοῦ κόπου ἀηδῶς διακείμενοι, ὀκνήσαντες. Ἠδὲ καὶ ὕπνῳ.] Καὶ τῇ ἀγρυπνίᾳ. 99. Ἐπιπάγχυ λάθωνται.] Παντελῶς ληθαργήσουσι. 100. Δυσμενέες.] Πολέμιοι. Σχεδὸν εἵαται.] Πλησίον κάθηνται, ἐγγύς εἰσι. 100. Οὐδέ τι ἴδμεν, Μήπως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.] Τοῦτο προσκαίρως εἴρηκεν ὁ Ἀγαμέμνων ἕνεκα τοῦ ἐκπλῆξαι τὸν Νέστορα, ἐπεί τοι οὐκ ἦν ἔθος αὐτοῖς νυκτὸς πολεμεῖν. 101. Μενοινήσωσι.] Προθυμηθῶσιν. 104. Οὔθην.] Οὐδαμῶς. 105. Ἐέλπεται.] Ἐλπίζει. 106.

σοὶ δὲ μάλ' ἕψομ' ἐγώ· προτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους,
ἠμὲν Τυδείδην δουρικλυτὸν, ἠδ' Ὀδυσῆα,
ἠδ' Αἴαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν.
ἀλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
ἀντίθεόν τ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
τῶν γὰρ νῆες ἔασιν ἑκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.
ἀλλὰ, φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον
νεικέσω, εἴπερ μοι νεμεσήσεαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
ὡς εὕδει, σοὶ δ' οἴῳ ἐπέτρεψε πονέεσθαι.
νῦν ὄφελε κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι
λισσόμενος· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·
ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάασθαι ἄνωγα·
πολλάκι γὰρ μεθιεῖ τε, καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι,
οὔτ' ὄκνῳ εἴκων, οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο,
ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσορόων, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν·
νῦν δ' ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγρετο, καί μοι ἐπέστη·

112. Ἰδομενῆα Ϝάνακτα. 113. ἔασι Ϝεκαστάτω.
119. προσέϜειπε Ϝάναξ. 121. vulg. μεθίει.

109, 110. Excitantur nomina principum, vix tamen certo stationis ordine servato; etsi omnes, etiam Meges, Phylei f. cum Dulichiensibus (B. 627.) in lævo cornu stabant.—111. ἀλλ' εἴ τις. optandi modo, καλῶς ἔχοι ἂν, εἴ τις. vel cum Eustathio, ἤθελον ἂν, εἰ. βουλοίμην ἂν, εἰ. Convenit cum εἰ. εἴθε. εἰ γάρ. quæ reddunt, *utinam*.—113. Ajacis naves in extremo cornu lævo fuisse diserte docet hic versus, cf. sup. ad vs. 53.—116. πονέεσθαι, discursitando. cf. sup. 70. λισσόμενος, ad rogandum, ut consultandi caussa conveniant.—118. χρειὼ γὰρ ἱκάνεται (ἐφ' ἡμᾶς). cf. ad I. 75.

119—135. Refellit Agamemnon incusationem fratris; acquiescit in eo Nestor, surgit et procedit cum Agamemnone ad Ulyssem.—120. αἰτιᾶσθαι sc. αὐτόν. Alias quidem ipse ego soleo te hortari, ut objurges Menelaum, qui reverentia mei nihil nisi jussu meo movet.—121. μεθιεῖ ut Z. 523. absolute, otiatur. cessat. alias cum casu, μάχης. βίης. ἀλκῆς.—122. non per socordiam. οὔτ' ὄκνῳ εἴκων οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο. h. e. οὐ δι' ὄκνου καὶ δι' ἀφραδίας cf. ad I. 594. εἴξας ᾧ θυμῷ.—123. ἐμὴν ὁρμὴν, voluntatem et

Μοχθήσειν.] Ταλαιπωρήσειν, κακοπαθήσειν. 108. Ποτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους.] Πρὸς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἐγείρωμεν. 109. Δουρικλυτόν.] Ἔνδοξον περὶ τῷ δόρατι. 110. Αἴαντα ταχύν.] Τὸν Ὀϊλέως. Καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησί· Πλείστους δ' ἄνδρας εἷλεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας. Φυλέος υἱόν.] Τὸν Μέγητα. Τὸ ὅς μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον. 111. Μετοιχόμενος.] Ἐπ' αὐτοὺς ἐπελθών. 112. Ἀντίθεόν τ' Αἴαντα.] Τὸν Τελαμῶνος. 113. Ἑκαστάτω.] Πορρωτάτω. 115. Νεικέσω.] Κακολογήσω. Οὐδ' ἐπικεύσω.] Καὶ οὐκ ἀποκρύψω. 116. Ὡς εὕδει.] Ὅτι καθεύδει. Ἐπέτρεψεν.] Ἐπίστευσε. Πονέεσθαι.] Κάμνειν. 117. Ὄφελεν.] Ὤφειλεν. ἔπρεπεν. 118. Οὐκέτ' ἀνεκτός.] Ἀνυπομόνητος. 120. Ἄλλοτε.] Ἐν ἄλλῳ καιρῷ. Αἰτιάασθαι.] Μέμφεσθαι. 121. Μεθίει.] Ἀμελεῖ. 122. Ὄκνῳ.] Ῥαθυμίᾳ, φόβῳ. Ὄκνῳ εἴκων.] Ὀκνῶν. Οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο.] Οὔτε ἀσθενείᾳ λογισμοῦ, ὅ ἐστιν, οὔτε ἀσύνετός ἐστιν. 124. Ἐμέο.] Ἐμοῦ.

τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμεναι, οὓς σὺ μεταλλᾷς.
ἀλλ' ἴομεν· κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων
ἐν φυλάκεσσ'· ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
οὕτως οὔτις οἱ νεμεσήσεται οὐδ' ἀπιθήσει
Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ.
Ὣς εἰπὼν, ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν,
διπλῆν, ἐκταδίην, οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον,
ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
φθεγξάμενος. τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωὴ,
ἐκ δ' ἦλθε κλισίης, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἷοι ἀλᾶσθε
νύκτα δι' ἀμβροσίην; ὅ τι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;

129. οὔτις Ϝοι. 131. Ϝειπών. 136, 137. vulg.—χαλκοχιτώνων πρῶτον. ἔπειτ' Ὀ. 139. ἦλθε Ϝιωή. 140. ἔϜειπε.

nutum meum.—124. νῦν δ', sup. 34.—127. ἵνα γὰρ pro ἐκεῖ. ἐσήμαινον. ἐκέλευον.—129. οὕτως si ita egerit, οὔτις οἱ νεμεσήσεται, nemo ægre feret; sibi ab eo imperari aliquid exsequendum.—133, 4. Agamemnon et Menelaus pelle ferina induti sunt, Nestor nunc χλαῖναν induit: περονήσατο, quia fibulis illa constringebatur supra humerum. ἐκταδίην, ad talos pertingentem, uti *talarem tunicam* Cicero dixit, quæ et molliores homines decuit, quanto magis senem noctu prodeuntem; ἁπλοῒς ἐκταδίη occurrit in Epigrammate ap. Suidam in ἁπλοῒς. διπλῆν accipio lænam tam amplam, ut bis corpori circumjiceretur. v. ad Γ. 126.—οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη. Erat gausapa, vestis villosa, ita texta, ut κρόκη, trama, promineret et extaret, in superficie interiore, villi densi ἐπήνθουν in læna, ad arcendum frigus. Res ad texturæ quoque antiquitatem memorabilis. Vocem ἐπενήνοθον jam vidimus B. 216. salva aliorum opinione, censui esse ab ἐπανόθω, idem quod ἐπανθέω, ἐπιπολάζω.

137—179. Ulysse excitato, procedunt ad Diomedem, eumque somno excitant.

139. τὸν δὲ περιῆλθε (κατὰ τὰς) φρένας ἰωὴ vox compellantis. *impulit ejus aures.*—

Ἐπέγρετο.] Ἐπηγέρθη, διΰπνισε. 125. Καλήμεναι.] Καλεῖν. Μεταλλᾷς.] Ἐπιζητεῖς. 127. Ἵνα γάρ σφιν.] Ἐκεῖ γὰρ αὐτοῖς. Ἐπέφραδον.] Εἶπον. 133. Περονήσατο.] Πόρπῃ συνέλαβεν, ἐνεπορπώσατο. Φοινικόεσσαν.] Πυῤῥὰν τῷ χρώματι. 134. Διπλῆν, ἐκταδίην.] Τὴν μεγάλην. ὥστε καὶ διπλῇ αὐτῇ χρώμενον ἔχειν ἐκτεταμένην. Οὔλη.] Τρυφερὰ, ἢ ἁπαλή. Ἐπενήνοθεν.] Ἐπήνθει, ἐπέκειτο. Λάχνη.] Ἡ δασύτης, ἡ κροκύς. 135. Ἄλκιμον.] Ἰσχυρὸν, εὔτονον, ἢ πρὸς τὸ ἀλέξασθαι πεποιημένον. 137. Πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα.] Πρῶτον μεταταῦτα τὸν Ὀδυσσέα. 139. Περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή.] Οἱονεὶ ᾔσθετο τῆς φωνῆς. ἤκουσεν. 140. Ἐκ δ' ἦλθε κλισίης.] Ἔξωθεν ἦλθε τῆς σκηνῆς. 141. Ἀλᾶσθε.] Πλανᾶσθε. 142. Ὅ τι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει.] Ὅ τι τοσαύτη χρεία

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς·
ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὅν τ' ἐπέοικε
βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεὺς
ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
βὰν δ' ἐπὶ Τυδείδην Διομήδεα· τὸν δ' ἐκίχανον
ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
εὗδον· ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔγχεα δέ σφιν
ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο· τῆλε δὲ χαλκὸς
λάμφ', ὥς τε στεροπὴ πατρὸς Διός. αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
εὗδ'· ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο·
αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.
τὸν παρστὰς ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
λὰξ ποδὶ κινήσας, ὄτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἄντην·
Ἔγρεο, Τυδέος υἱέ. τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
οὐκ ἀΐεις, ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο

146. ἐπέϝοικε vel ὅν τε ϝέϝοικε. 154. vulg. ὡς ἀστεροπή.

142. (καθ') ὅ τι χρειὼ ἵκει (ἐφ' ὑμᾶς) (ἐπὶ) τόσον. ut sup. 118.—145. τοῖον γὰρ ἄ. nam magnum nos urget discrimen, ut excitemus te somno.—147. βουλὰς βουλεύειν (εἰ δεῖ. vel περὶ τοῦ) ἢ φεύγειν, ἠὲ μ. De consultatione cf. dicta ad 19, 20.—151. Diomedes manifeste extra tentorium recubuerat, et quidem, ut ad repentinos terrores paratus esset, *armatus*, σὺν τεύχεσι. more loquendi noto.—ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης pro ἄποθεν ἀπὸ κ. Alias τυτθὸν ἀπό.—153. ὀρθὰ ἐλήλατο sc. εἰς τὴν γῆν, *infixa*. ἐπεπήγει ferramento; Fulgebant cuspides hastarum per noctem etiam luce ignium repercussa ex Il. Θ. 550. sqq. et sup. 12.—155. ὑπέστρωτο sc. Diomedes (κατὰ l. διὰ) ῥινὸν, e more: pro ὁ ῥινὸς ὑπέστρωτο αὐτῷ. Recte br. Schol. βύρσαν adscripserant. Est autem antiquus loquendi modus: εὗδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο pro αὐτὰρ τῷ Διομήδει εὕδοντι ὑπέστρωτο ῥινὸς—καὶ κρατὶ ὑπετετάνυστο τάπης.—156. τάπης φαεινὸς, colore puta vivido. Alias τὸ ῥῆγος. ut I. 657.—158. λὰξ, anteriore suo pede, (non, calce) κινήσας (αὐτὸν ἐν) ποδί. tacto ac moto Diomedis pede.—159. ὕπνον ἀωτεῖς. proprie somnum decerpis, h. e. suaviter dormis. iterum Od. Κ. 548.—160. οὐκ ἀΐεις. nescis, non reputas. ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο. Planities inter littoralem plagam, qua castra posita erant, et Ilium vetus paullulum acclivis,

κατέλαβεν. Ἵκει.] Καταλαμβάνει. 145. Βεβίηκε.] Βεβίασται, συγκροτεῖ. 149. Μετ' αὐτούς.] Σὺν αὐτοῖς. 150. Ἐκίχανον.] Κατελάμβανον. 152. Ὑπὸ κρασίν.] Ὑπὸ ταῖς κεφαλαῖς. 153. Ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος.] Ὀρθὰ ἐπὶ τοῦ κρόσφου. Οὕτω γὰρ καλεῖται τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιδορατίδος σιδήριον. Ἐλήλατο.] Ἐπεπήγει, ἵστατο εἰς τὴν γῆν. 155. Ὑπαὶ δ' ἔστρωτο.] Ὑπέστρωτο δέ. Ῥινόν.] Βύρσαν. Ἀγραύλοιο.] Τοῦ ἐν ἀγρῷ αὐλιζομένου. 156. Ὑπὸ κράτεσφιν.] Ὑπὸ τῇ κεφαλῇ. Τετάνυστο.] Ὑπέκειτο. 158. Λὰξ ποδὶ κινήσας.] Εὐτόνως τῷ μεγάλῳ δακτύλῳ τοῦ ποδὸς τοῦ κοίλου μέρους ἁψάμενος τοῦ Διομήδους ποδός· ὡς δῆλον ἐκ τῶν ἐπιφερομένων, Ὄτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἄντην. 159. Ὕπνον ἀωτεῖς.] Ἀπανθίζῃ τὸν ὕπνον. Ἐκ δὲ τούτου, καθεύδεις. 160. Οὐκ ἀΐεις.] Οὐκ αἰσθάνῃ, οὐκ ἀκούεις. Ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο.] Τόπος ἐστὶν ὑψη-

εἵαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσε,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις.
οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν,
οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλήων,
πάντῃ ἐποιχόμενοι; σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι, γεραιέ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, φίλος, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
εἰσὶν μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ
καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν.
ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν Ἀχαιούς·
νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς
ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος υἱὸν
ἄνστησον· σὺ γάρ ἐσσι νεώτερος· εἴ μ' ἐλεαίρεις.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος·
βῆ δ' ἰέναι· τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως.

163. Ϝέπεα. 166. ἔπειτα Ϝέκαστον. 168. προσέϜειπε.
169. ἔϜειπες. 177. ἐϜέσσατο.

hactenus et ipsa θρωσμὸς πεδίου, editiores habebat partes, in quibus unus creditur absolute dici locus θρωσμὸς πεδίοιο, haud longe ante castra, in quo Trojani nunc excubabant; ut iterum Λ. 56. Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο. et consederunt postea denuo hoc ipso loco nocte post cædem Patrocli Υ. 3. Si procederes versus Trojam, erat *Ili tumulus*, a Throsmo diversus, inf. 415. Locum talem in planitie paullulum assurgentem Virgilius appellat *aggerem*, Æn. XII. 446. 564.—164. σχέτλιος ἐσσὶ, γεραιέ. σχέτλιος et 167. ἀμήχανος eundem fere sensum habent, ærumnosus; sed cum adjuncta notione molestiæ ex nimia sedulitate senili.—166. οἵ κεν ἔπειτα. secundum hæc, cum hæc ita se habent: v. ad Odyss. Α. 65.—172. μεγάλη χρειὼ, ἀνάγκη, et κίνδυνος ut sup. 145. ἄχος βεβίηκεν.—173. ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς ἢ ὄλεθρος ἠὲ βιῶναι. variatum pro τὸ ἢ ὀλέσθαι ἢ βιῶναι, σωθῆναι, ἡμᾶς. Aut alio modo ἢ ὄλεθρος ἢ βίος, h. e. σωτηρία, ἵσταται νῦν ἐπὶ ἀκμῆς ξυροῦ· intereundum sit an servari possimus, nunc in novissimo periculo versatur, in ancipiti est. ἐπὶ ἀκμῆς ξυροῦ in acie novaculæ stare, quod ex h. l. in proverbium abiit. v. Eustath. ductum puta a momento, cum culter tonsorius jam admotus est cuti. Alii admiscent alia.

λὸς ἐν τῷ πεδίῳ πρὸ τῆς Ἰλίου, ὃ ὀνομαστικῶς καλεῖται Θρωσμός. ὡς καὶ ἕτερος Καλλικολώνη· ᾧ στρατοπέδῳ ἐχρῶντο οἱ Τρῶες, εἴποτε τῆς πόλεως ἔξω τάσσοιντο. 161. Ὀλίγος χῶρος.] Μικρὸν διάστημα. Ἐρύκει.] Διείργει, κωλύει. 164. Σχέτλιος.] Δεινὸς, ἢ σχετλιασμοῦ ἄξιος. ἀγνώμων. καρτερικώτατος. 167. Ἀμήχανος.] Ἀπροσμηχάνητος. πρὸς ὃν μηχανὴν οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. Ἢ, ἀκοπίαστος, καὶ πρὸς πάντας οὐχ ἕτοιμος. 169. Κατὰ μοῖραν.] Κατὰ τὸ προσῆκον, κατὰ τὸ πρέπον. 173. Ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς.] Ἀντὶ τοῦ, τὰ πράγματα ἡμῶν τριχὸς ἤρτηται. ὅ ἐστιν, ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ ἐστὶ, καὶ ἐπὶ ὀξύτητος κινδύνου.

Οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γένοντο,
οὐδὲ μὲν εὕδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον·
ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἵατο πάντες.
ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ,
θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
ἔρχηται δι' ὄρεσφι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν·
ὣς τῶν νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιϊν ὀλώλει,
νύκτα φυλασσομένοισι κακήν· πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
τετράφαθ', ὁππότ' ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.
τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδὼν, θάρσυνέ τε μύθῳ,
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οὕτω νῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσετε· μηδέ τιν' ὕπνος
αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν.

190. γήθησε Ϝιδών. Fuit haud dubie τοὺς δὲ γέρων.
191. Ϝέπεα. 194. Ϝειπών.

180—273. Procedunt duces ad excubias, reperiunt excubitores vigilantes; exeunt inde castris, considunt ad deliberandum. Nestor, reputans, antequam de summa rerum deliberetur, sitne discedendum ab Ilio an manendum, cum censeret, opus esse, ut primo consilia Trojanorum resciscant, optat esse, qui exploratum eant res Trojanorum. Surgit Diomedes, adscitoque comite Ulysse armati uterque procedunt. Ipsos autem senes consultantes extra vallum usque ad exploratorum reditum consedisse, patet ex libri extr. Unde simul intelligitur, nec longum tempus intercessisse, neque Trojanorum exercitum multum abfuisse ab Achivorum castris.

180. Excubiæ erant collocatæ inter vallum et fossam. v. sup. I. 87.—182. σὺν τεύχεσιν, armati. ut modo vs. 151.—183. ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται more Homerico futurum pro præsenti δυσωροῦνται, molestam, ærumnosam vigiliam exercent. Quod vulgari oratione esset: κακὴν νύκτα διήγαγον φύλακες, ὡς κύνες περὶ μῆλα δυσωρούμενοι. At poeta invertit orationem: ὡς κύνες δυσωρήσονται, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος, ὄλωλε· ὣς τῶν ὕπνος ὄλωλε. Tum θὴρ proprie leo v. Schol. Apollon. I. 1243.—185. ἔρχηται δι' ὄρεσφι, δι' ὄρεος.—186. ὕπνος ἀπόλωλέ σφισιν, canibus, dictum ut νόστος ἀπώλετο αὐτῷ, non redibit. Sic non dormiunt, et 187. non dormiebant; vigilantes per noctem ærumnosam.—188. εἰς πεδίον ἀεὶ τετραμμένοι ἦσαν, ὁπόταν ἀΐοιεν Τρώων ἐπιόντων.

194. τάφροιο διέσσυτο mox 198. διεκβῆναι, castris, qua parte porta erat relicta, sup. H. 339. I. 67. Extra vallum considunt ad deliberandum. Puta eos simul prospexisse Trojanorum castra, nec satis dispicere potuisse singula; itaque expetitur aliquis qui ad res Trojanorum et consilia speculanda mittatur. Verum hæc et similia, quæ in historico requireres merito, poeta omittit. cf. ad v. 180.—195. ὅσοι ἐκέκληντο ἐς βουλὴν,

Μεταφορά. 174. Βιῶναι.] Σωθῆναι, ζῆσαι. 182. Ἐγρηγορτί.] Ἐγρηγόρως. 183. Δυσωρήσονται.] Δυσφυλακτήσουσι, κακὴν φυλακὴν καὶ νύκτα διαγάγωσι. 184. Θηρός.] Λέοντος. Ἀκούσαντες.] Αἰσθόμενοι. Λείπει, φωνῆς. Κρατερόφρονος.] Ἰσχυροῦ, τολμηροῦ. 188. Νύκτα.] Ἀντὶ τοῦ, διὰ νυκτός. Φυλασσομένοισιν.] Ἀντὶ τοῦ, φυλασσόντων. 189. Τέτραπτο.] Τετραμμένοι ἦσαν, καὶ ἀπέβλεπον εἰς τὸ πεδίον. Ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.] Ὅπως ἂν ἐπιόντων τῶν Τρώων ἀκούσειαν. 195. Ὅσοι κεκλήατο βουλῇ.] Ὅσοι κεκλημένοι ἦσαν εἰς τὸ

τοῖς δ' ἅμα Μηριόνης καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
ἤϊσαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον, συμμητιάασθαι.
τάφρον δ' ἐκδιαβάντες ὀρυκτὴν, ἑδριόωντο
ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος
πιπτόντων· ὅθεν αὖτις ἀπετράπετ' ὄβριμος Ἕκτωρ,
ὀλλὺς Ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν.
ἔνθα καθεζόμενοι ἔπε' ἀλλήλοισι πίφαυσκον.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἑῷ αὐτοῦ
θυμῷ τολμήεντι, μετὰ Τρῶας μεγαθύμους
ἐλθεῖν; εἴ τινά που δηΐων ἕλοι ἐσχατόωντα,
ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο
ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε

202. Ϝέπε'. 204. πεπίθοιτο Ϝῷ αὐτοῦ.

præter Agamemnonem et Menelaum, Nestor, Ajax, Idomeneus, Diomedes, Ulysses, Ajax Oilei, Meges; adjunctis nunc Thrasymede et Merione, qui excubiis præerant: I. 81. Erant omnino undecim.—199. ἐν καθαρῷ. quid sit ipse poeta declaravit: ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος πιπτόντων, πεπτωκότων, cadaveribus autem solum constratum esse potuit, quandoquidem usque ad fossam accesserat Hector Θ. 341. sq.

204—217. Nestor laudibus præmiisque propositis hortatur, ut sit aliquis, qui ad res Trojanorum speculandas proficiscatur.

204. οὐκ ἂν δή τις. "annon aliquis, obsecro." Clarke.—πεπίθοιτο ἑῷ αὐτοῦ θυμῷ τολμήεντι. pro ἑαυτοῦ θυμῷ, ἑαυτῷ. confidat sibi, audeat. unde inf. 220. Diomedes, ἐμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ.—206. εἴ τινά που. pro ὅπως. Eustath. comparat ex Sophocle: ἐάν που.—207. ἢ—πύθοιτο, περὶ τούτων, ἅ τινα μητιῶσι μετὰ σφίσι, φῆμίν τινα, ut resciscat aliquid: quod in Rheso vs. 4. κληδόνα μύθων.—208. (εἰ) ἢ μεμάασιν,—ἦε πόλινδε ἂψ ἀναχωρήσουσι. atqui hoc Achivis probabilius videri debebat ex more ejus ævi; nam oppidani eruptione facta et strage obsidentium edita nil præterea tentare, sed in urbem se recipere solebant. Novum itaque et mirum hoc visum Achi-

συμβούλιον. 197. Ἤϊσαν.] Ἐπορεύοντο, ἤρχοντο. Συμμητιάασθαι.] Κοινῇ γνώμῃ σκέψασθαι. 198. Τάφρον δ' ἐκδιαβάντες.] Διὰ τῶν προθέσεων δηλοῖ τὸ δυσδιάβατον τοῦ ὀρύγματος. Διατί δέ φησιν, οἱ ἡγεμόνες, τὴν τάφρον διαβάντες, βουλεύονται; Φαμὲν, ὅτι τοῦτο ποιοῦσιν εἰς παραμυθίαν τῶν κατασκόπων, ἵνα προθυμότεροι γένωνται, ἐγγὺς αὐτῶν ὄντων. Ἑδριόωντο.] Ἐκαθέζοντο. 202. Πίφαυσκον.] Ἐνεφάνιζον, ἔλεγον. 204. Πεπίθοιτο.] Πεισθείη. Ἑῷ αὐτοῦ.] Τῷ ἰδίῳ θυμῷ. Ὅμηρος δὲ οὐδέποτε σύνθετον ἀντωνυμίαν παραλαμβάνει. 205. Τολμήεντι.] Καρτερικῷ. 206. Ἐσχατόωντα.] Ἔσχατον, ὑπολειπόμενον, πεπλανημένον, καὶ περὶ τὰ ἔσχατα μέρη διατρίβοντα. 207. Φῆμιν.] Κληδόνα. Πύθοιτο.] Ἀκούσοι, μάθοι. Εἴ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο.] Εἰώθασιν οἱ πολεμούμενοι φήμας τινὰς λέγειν ἐν ἑαυτοῖς. Οἷον, Λακεδαιμονίων βουλευομένων, ποῖον χωρίον ἐπιτειχίσωσι τῆς Ἀττικῆς, Ἀλκιβιάδης συνεβούλευσε πέμπειν εἰς Ἀθήνας κατασκόπους. οἵτινες παραγενόμενοι, ἤκουσαν αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων διαλεγομένων, ὅτι τὴν Δεκέλειαν μέλλουσιν ἐπιτειχίζειν, οἱ πολέμιοι. καὶ οὕτως Λακεδαιμόνιοι ἐπετείχισαν τὴν Δεκέλειαν. 208. Ἅσσα.] Ἅτινα δή. Μεμάασιν.] Προτεθύμηνται. 209. Αὖθι.] Αὐτόθι. Ἀπόπροθεν.] Πόῤῥωθεν.

ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.
ταῦτά τε πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
ἀσκηθής· μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καί οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή.
ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι μέλαιναν,
θῆλυν, ὑπόῤῥηνον· τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον·
αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
  Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν ἐγγὺς ἐόντα
Τρώων. ἀλλ' εἴ τις μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλος,
μᾶλλον θαλπωρὴ, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.
σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν,

211. vulg. ταῦτά κε. 212. κέ Ϝοι. 213. καί Ϝοι.
215. Ϝοι Ϝέκαστος. sed emendandum: τῶν πάντων γε Ϝέκαστος.
219. μετέϜειπε.

vis, quod Hector extra urbem pernoctabat.—211. Potest suppleri (εἰ) ταῦτά τε πύθοιτο —καὶ ἔλθοι ἀσκηθὴς, μέγα κέν οἱ. videtur tamen hæc ipsa omissio vim verbis addere.—212. ἀσκηθὴς, ἀβλαβής.—215, 216. præmium ergo munere constat collatitio; ove a singulis principibus Achivorum adducta. τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον. Est κτέρας, κτῆμα, aut omnino, cui nihil aliud, quod quis possideat, par est; quod vix de tali ove prædicari potuit; aut est pro pecude dictum; restringendum scilicet ad pecudes, nullum aliud ovium genus. Insignior ergo aliis ovibus habita tum fuit ovis nigra, (Columella a Koeppen laudatus, VII. 2, 4. *Sunt etiam suapte natura pretio commendabiles pullus et fuscus*) multo magis, ovis femina lactans agnum.—217. αἰεὶ—παρέσται scil. ἡμῖν, intererit epulis. De hoc honoris genere v. sup. Θ. 162.

218—253. Diomedes se speculandis Trojanorum rebus offert, et a ceteris comitem sibi adsciscit Ulyssem.—220. Comparare licet Virgiliana de Niso et Euryalo Æn. IX. 230. sq.—223. μᾶλλον θαλπωρὴ καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται pro καὶ μᾶλλον θάρσος ἔσται. *et jucunditatis plus et audaciæ id allaturum esset.* Poterat et alterum dici ἥδιον καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.—224. δύο ἐρχεμένω σὺν, ἅμα, nominativi absoluti; *duobus proficiscentibus una*, ὁ (*alter*) ἐνόησε καί τε πρὸ τοῦ, h. νοεῖ, καὶ πρὸ τοῦ ἑτέρου τι, *excogitat* interdum etiam, antequam alteri in mentem veniat aliquid, *quid factu utile sit*, ὅπως

212. Ἀσκηθής.] Ἀβλαβὴς, ὑγιής. Ἐπουράνιον.] Ἕως οὐρανοῦ ἐξικνούμενον. 213. Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους.] Διὰ πάντων τῶν ἀνθρώπων. Δόσις.] Δωρεά. 214. Ἐπικρατέουσιν.] Ἄρχουσιν. 216. Ὑπόῤῥηνον.] Ὕπαρνον, ἔγκυον. Ῥῆνες γὰρ, οἱ ἄρνες. Τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον.] Ἧς οὐδὲν κτῆμα ὅμοιον διὰ τὴν πρᾶξιν. Διατί μέλαινα καὶ ὑπόῤῥηνα τὰ πρόβατα ἐπαγγέλλεται; Καὶ ῥητέον, ὅτι μέλαινα μὲν, ἐπεὶ νυκτὸς ἐπορεύοντο. ὑπόῤῥηνα δὲ, συμβόλῳ τινὶ αἰσίῳ, ἵνα ἔγκαρπον τὴν πορείαν ποιήσωνται. 217. Δαίτῃσιν.] Εὐωχίαις. Εἰλαπίνῃσιν.] Ἑορταῖς, ὅτε κατὰ ἴλας πίνωσιν. Εἴρηται δὲ παρὰ τὸ, ἔλασσον ἅζεσθαι τοὺς εὐωχοῦντας, ὅ ἐστι, ταράσσεσθαι. 220. Ἀγήνωρ.] Ἄγαν ἀνδρεῖος. 223. Θαλπωρή.] Ἡδονὴ, θάλψις. Θαρσαλεώτερον.] Εὐθαρσέστερον, τολμηρότερον. 224. Ξύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησε.] Συνερχομένων γὰρ δύο ὁμοῦ, καὶ

ὅππως κέρδος ἔῃ· μοῦνος δ' εἴπερ τε νοήσῃ,
ἀλλά τε οἱ βράσσων τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι·
ἠθελέτην Αἴαντε δύω, θεράποντες Ἄρηος,
ἤθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἤθελε Νέστορος υἱός·
ἤθελε δ' Ἀτρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος.
ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον
Τρώων· αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέλησθα,
φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί.
μηδὲ σύ γ', αἰδόμενος σῇσι φρεσὶ, τὸν μὲν ἀρείω
καλλείπειν, σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι, αἰδοῖ εἴκων,
ἐς γενεὴν ὁρόων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.

226. ἀλλά τε Ϝοι. 231. Fuit antiquius ἤθελε δὲ τλήμων.
232. γάρ Ϝοι. 233. μετέϜειπε Ϝάναξ.

κέρδος ᾖ h. e. κοινωφελές τι καὶ συμφέρον, ut Sch. br. Color orationis haud absimilis inf. Il. X. 199.—201. 225. *sin vero solus* (cum sit) *excogitaverit* vel maxime, *quid factu opus sit*, ita ut sagacitate non destituatur, *attamen vel sic ejus et tardior est mens*, βραδὺς ὁ νοῦς, *et consilium infirmius:* h. e. nec in inveniendis modis auxiliisque exsequendi satis acutus et acer est (celerem in cogitando designat) nec satis animosus in eo, quod mente conceperat, exsequendo. Verbo: et segnius decernit et non satis firmum ac certum consilium habet.

233. Occupat Agamemnon consilium, quod in diligendo comite Diomedes sequi possit; scilicet, ut in dilectu solam virtutem respiciat, non nobilitatem;—235. αἱρήσεαι pro αἱροῦ.—φαινομένων pro τῶν παρόντων. qui se obtulerunt. Recte Ern. "φαινόμενοι *qui adsunt*, qui præsto sunt, plane ut Latini *apparere* dicunt, quod ex hoc "verbo ductum est." ut φαίνεσθαι in conspectum venire sup. H. 7. et apud Tragicos sæpe simpliciter pro εἶναι, γίνεσθαι. Non sane prorsus absonum esset per se, fortissimum *ex iis qui tibi videntur* inter ceteros fortes esse. Ita tamen scripturus fuisset potius τὸν φαινόμενον ἄριστον· ut Od. O. 25. *ei inter famulas*, δμωάων ἥτις οἱ ἀρίστη φαίνεται εἶναι. et Ξ. 196. ζατρεφέων αἰγῶν, ὅστις φαίνηται ἄριστος.—238. μηδὲ καλλείπειν—ὀπάσσεαι pro μὴ—κατάλειπε, μηδὲ τὸν χείρονα ὀπάζου. *comitem tibi adjunge.* ὄπαζέ σοι. ἕπεσθαί σοι ποιοῦ. adeoque, elige. Sic quoque T. 238. Od. K. 59. αἰδοῖ εἴκων *præ reverentia:* ut ὄκνῳ εἴκων, sup. vs. 122. idem quod antea αἰδόμενος. Sententia sic cohæret: Ne vero tu præ reverentia, respiciens generis nobilitatem, fortiorem præteri, et socium adscisce alium, nobilitate clariorem, sed minus fortem. Jam Agamemnon in animo habebat Menelaum fratrem, ne hunc ille eligeret, quia frater Agamemnonis sit; erat autem ille loco secundo inter viros fortitudinis laude claros; et antecedebat eum corporis et animi robore Ajax Telamonius cum Ulysse.

κοινῶς, ὁ ἕτερος πρὸ τοῦ ἑτέρου ἐπενόησέ τι κοινωφελὲς καὶ συμφέρον. 225. Κέρδος.] Ὠφέλειαν. 226. Βράσσων.] Βραδύτερος, ἐλάσσων. Ἢ, ταρασσόμενος καὶ ἀκαταστατῶν. Μεταφορικῶς. 230. Δουρικλητός.] Ἔνδοξος πάνυ ἐν τῷ δόρατι. 235. Αἱρήσεαι ὅν κ' ἐθέλησθα.] Ἑταῖρον καὶ συνεργὸν ἐπίλεξαι, ὃν ἂν ἐθέλῃς. 238. Ὀπάσσεαι.] Πρὸς τὸ συνεργεῖν ἀκόλουθον προσλαβοῦ. Αἰδοῖ εἴκων.] Νικώμενος ὑπὸ τῆς αἰδοῦς. 239. Γενεὴν ὁρόων.] Ἀντὶ τοῦ, εἰς τὴν εὐγέ-

Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισε δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ.
τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετ' ἔμ' αὐτὸν ἑλέσθαι,
πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη;
τούτου γ' ἑσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ πέρι οἶδε νοῆσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τυδείδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει·
εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις.
ἀλλ' ἴομεν· μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ' ἠώς·
ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε, παρῴχηκεν δὲ πλέων νὺξ

241. μετέϝειπε. 245. δέ ϝε. 246. vulg. τούτου δ'.
247. πέρι ϝοῖδε. 248. προσέϝειπε. 250. ϝειδόσι.

243. ἔπειτα. quomodo *tum. sic.* ut sæpe jam vidimus. Præclari autem hi tres versus, qui complectuntur ea quæ in magno viro desideres ad res agendas: consilium, animum, fortunam. Mores autem Diomedis per se amabiles et generosi, ut mirum viri amorem excitant, ita non minus ἐναργῶς redditi sunt: cf. ad I. 693.—244. πέρι, περίεστιν ἄλλων. ut iterum 247. πέρι pro περὶ, ὑπὲρ ἄλλων.—246. ἐκ πυρός. antiqua loquendi forma pro periculo summo ad sensum potenti: quam Barnes. etiam e S. litteris illustrat.—247. πέρι οἶδε νοῆσαι pro νοεῖ περισσῶς prudenter consulit plus quam alius quisquam.

249, 250. *Deprecor omnem de me orationem; noli de me dicere in alterutram partem, cum ii, qui te audiunt, satis me norint ipsi,* ideoque de me judicium ferre possint. Antiquo loquendi more, pro *nihil,* duo contraria: *nec boni nec mali quid.* Sæpe in litteris sacris idem notatum.—251. νὺξ ἄνεται, ἀνύεται, φθίνει, occidit, *ad occasum vergit.*—252. ἄστρα προβέβηκε ex rudiorum hominum sensu et sermone modo cælum movetur et circumagitur, modo stellæ procedunt ad occasum. cf. ad Æn. II. Exc. II. Spectant huc vss. in Rheso 529. sqq. ergo nocte jam versa et majore parte

νειαν ἀφορῶν. Βασιλεύτερος.] Βασιλικώτερος. 240. Ἔδδεισεν.] Ἐφοβήθη. 242. Αὐτὸν ἑλέσθαι.] Εἰ θέλετε ἐπιλέξασθαι ἐμέ. 243. Πῶς ἄν.] Πῶς δή. 244. Πρόφρων.] Πρόθυμος, ἢ προορατικός. 246. Τούτου γ' ἑσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο.] Ἀντὶ τοῦ, αἴθοντος, ὅ ἐστι, καίοντος. Ἐκ τοῦ φανεροῦ. 249. Μήτ' ἄρ'.] Μήτε δή. Αἴνεε.] Ἐπαίνει. Νείκει.] Κακολόγει, ψέγε. Μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει.] Δῆλός ἐστιν ὁ Ποιητὴς, ἀρχὴν τοῦ ἀποφθέγματος τῷ σοφῷ Πιττακῷ δεδωκὼς, εἰπόντι τὸ, Μηδὲν ἄγαν. Ἄλλο γὰρ οὐδὲν δηλοῖ τὸ τοῦ Ποιητοῦ, ἢ τοῦτο. Ζητεῖται δὲ πῶς Ὀδυσσεὺς νῦν ἐπαινούμενος ἄχθεται, παρὰ δὲ τοῖς Φαίαξι φίλαυχός ἐστι. Ῥητέον δὲ, ὅτι ἐνταῦθα μὲν παραιτεῖται τὸν ἔπαινον, ἐπεὶ προείληφεν ἡ γνῶσις. παρὰ δὲ τοῖς Φαίαξιν οὐδαμῶς ἀρνεῖται, ἵνα γνωσθεὶς μᾶλλον τῆς ἐπανόδου τύχῃ. 251. Ἄνεται.] Ἀνύεται, τελειοῦται. 252. Ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε· παρῴχηκε δὲ πλέων νὺξ Τῶν δύο μοιράων.] Κατὰ τὸ ἔτυμον, οἷον ἄστατα. Ὅθεν καὶ ἀστὴρ κέκληται, παρὰ τὸ μὴ στηρίζεσθαι. Ὁ δὲ λόγος· Παρελήλυθε δὲ ἡ τῶν δύο μοιρῶν πλείων νύξ. Ἢ ἐν ὑπερβατῷ· ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε τῶν δύο μοιράων, παρῴχηκεν δὲ πλέων νύξ. τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται. Δηλονότι τὸ τρίτον μέρος ὅλον. Ὡς γὰρ πρὸς τὸ ὑπολειπόμενον τῆς τρίτης μοίρας, φησὶ, τὸ πλέων. Ἔνιοι δὲ γρά-

τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.

exacta sidera ad occasum vergunt.—253. *Processit nox jam plus quam duabus partibus ;* νὺξ παρῴχηκε πλέων δύο μοιρῶν, ipsa πλείων pro πλέον ἢ δύο μοίρας. h. e. plus quam duæ noctis partes jam elapsæ sunt, nec nisi tertia adhuc pars supererat. Nox adeo divisa in tres vigilias ; uti dies alibi, ἠὼς, ἢ δείλη, ἢ μέσον ἦμαρ Il. Φ. 111. Apud Apollon. I. 1082. est noctis πύματον λάχος ubi Sch. ὕστερον κλῆρον καὶ μερίδα τοῦ ἐν τῇ Δολωνείᾳ ὕπνου λαμβάνοντες.

φουσι, πλέη. ἀντὶ τοῦ, πλήρης τῶν δύο μοιρῶν παρῴχηκε. τριφύλακτον γὰρ θέλει εἶναι τὴν νύκτα. Ζητεῖται δὲ, τί τὸ προβέβηκε δηλοῖ, καὶ, ποῖα τὰ ἄστρα, ἐξ ὧν στοχάζεται τὴν ὥραν Ὀδυσσεύς. Τὸ γὰρ τῆς ἄρκτου τοὺς ἀστέρας ἀκούειν, ἁμάρτημα, οὐκ ἐκ τῶν ἀεὶ φανερῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀνατελλόντων καὶ δυομένων, τῆς ὥρας τεκμηριουμένης, καὶ νοουμένης. Ἔνιοι μὲν οὖν Πληϊάδας φασὶ, καὶ Ὑάδας, καὶ τὸν Ὠρίωνα, καὶ τὸ, προβεβηκέναι, τὴν ἀνατολὴν ἑώαν ποιεῖσθαι. Ἕτεροι δὲ τὸν Ἕσπερον καὶ τὸν Κύνα, καὶ τὸ, προβεβηκέναι, ἑώαν ποιεῖσθαι τὴν δύσιν. Ἄμεινον δὲ, λέγειν, ὅτι ἐκ τοῦ κύκλου τοῦ ζωδιακοῦ τὴν ὥραν κατέμαθε. Τούτου γὰρ εἰς δώδεκα διῃρημένου, ἓξ μὲν εὐθέως καταδύοντος ἡλίου βλέπεται. νυκτὸς δὲ προβαινούσης, τὰ λοιπὰ, οὐ τὰ αὐτὰ μὲν ὁρώμενα, τὸν δὲ ἀριθμὸν τὸν ἓξ φυλάττοντα. Ἐκ τῶν ζωδίων οὖν τῶν ἐπιφερομένων τῷ δωδεκατημορίῳ τούτῳ, ἐν ᾧ ὁ ἥλιος ἔδυ, τὴν ὥραν στοχάζεται ὁ Ὀδυσσεύς. Ἢ ἁπλῶς φησι, πάντα τὰ ἄστρα συγκαταδυόμενα τῷ ἡλίῳ, καὶ συνανατέλλοντα κατὰ τὸ δεύτερον. Τὸ δὲ, προβέβηκε, δηλοῖ, προκεχώρηκεν εἰς δύσιν. Ὥσπερ καὶ ἡμεῖς, λέγοντες, τὸ πολὺ προῆλθε τῆς ἡμέρας, τὸ εἰς δύσιν προελθεῖν λέγομεν. Εἰ δέ τις ἐπιζητεῖ, πῶς οὐκ ὠνόμασε τὰ ἄστρα, ἴστω, ὅτι τῷ ἐπειγομένῳ ἐπὶ ἔργον οὐχ' ἥρμοζεν ἀδολεσχεῖν. Φαίνεται δὲ ἐκ τούτων Ὅμηρος καὶ σφαιροειδῆ τὸν κόσμον εἰδώς. Οὐ γὰρ οἷόν τε, τὰ μὲν δύνειν, τὰ δὲ ἀνατέλλειν, μὴ οὐχὶ ὑπὸ γῆν τοῦ ἡλίου φερομένου, καὶ ὑπὲρ γῆν ἀνίσχοντος. Εἰδὼς δὲ καὶ ἡμερῶν καὶ νυκτῶν μέγεθος, καὶ ἡλίου κίνησιν οἶδεν ἀκριβῶς, ὅτι κατὰ τὰς τούτου δύσεις καὶ ἀνατολὰς, καὶ ἡ νὺξ ὁρίζεται, καὶ ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ἡμέραν. Παρῴχηκε δὲ πλέω νὺξ Τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.] Ὥσπερ τὴν ἡμέραν εἰς τρία μέρη διεῖλεν, ἐν οἷς, φησιν, Ἔσσεται ἢ ἠὼς, ἢ δείλη, ἢ μέσον ἦμαρ· οὕτως καὶ τὴν νύκτα εἰς τρία διεῖλεν. Εἰ δὲ τριμερὴς ἔσται ἡ νὺξ, καὶ πλεῖον τῶν δύο μοιρῶν παρῆλθε, πῶς δύναται ὅλη ἡ τρίτη λείπεσθαι; Ἀλλὰ λέγομεν, ὅτι τετελεσμένων τῶν δύο, λειπομένης δὲ τῆς τρίτης, εἰκότως φησὶν, ὡς παρῆλθε τὸ πλεῖον, ἡ νὺξ οὖσα μοιρῶν δύο. πλεῖον γὰρ μέρος εἰσὶ τῆς ὅλης νυκτὸς αἱ δύο, εἴγε τὰ δύο τοῦ ἑνὸς πλείονα. Ἢ κἀκεῖνο ῥητέον, ὡς, τὸ μέρος ὁμοίως ἐξήνεγκε τῷ ὅλῳ, τὴν τρίτην λείπεσθαι εἰπὼν, οὐ λειπομένην ὅλην· ὁμοίως τῷ, Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα. καὶ, Πᾶν δ' ἦμαρ μάρναντο ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν. Οὔτε γὰρ ἅμα ἕω ἀρξάμενοι ἔπινον, καὶ βραχὺς ἦν ὁ ἀναλωθεὶς χρόνος εἰς τὴν μάχην τὴν περὶ ταῖς πύλαις. Κἀκεῖνο ὅμοιον· Περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα. Εἰς γὰρ ἀποκύησιν οὐ πληροῦται ὅλον ἔτος, ἀλλὰ διακόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ τρεῖς ἡμέραι. Καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ συνήθει περὶ τοῦ τὸν δολιχὸν τρέχοντος, ἀρξαμένου τὸ τελευταῖον στάδιον τρέχειν, στάδιον αὐτῷ περιλείπεσθαι φαμέν. Καὶ περὶ τοῦ τὸν ἔσχατον μῆνα ἄρχοντος, ὅτι τῆς ἀρχῆς αὐτῷ περιλείπεται μείς. Ἢ, ὅτι αὐτῶν τῶν δύο τὸ πλεῖον μέρος ἀναλῶσθαι λέγεται. ὥς τε καὶ τῆς δευτέρας εἶναί τι, καὶ τὴν τρίτην ὅλην καταλείπεσθαι. Τὸ δὲ, πλείων, δύναται μὲν ὡς πληθυντικὸν οὐδέτερον παρειλῆφθαι· τὰ πλείονα ἐκ τῶν δύο μοιρῶν παρηλλάχθαι. Ἢ, πλείονα παρὰ τὰς μοίρας τὰς δύο, ὥς που καὶ Θουκυδίδης λέγει· Ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν στρατιὰν θαλάσσῃ ἤδη πλείω χρώμενοι συνῆλθον. Δύναται δὲ καὶ θηλυκὸν ἑνικὸν εἶναι, πτῶσιν αἰτιατικὴν προβάλλον· ἡ νὺξ

Ὣς εἰπόνθ', ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην.
Τυδείδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
φάσγανον ἄμφηκες, τὸ δ' ἑὸν παρὰ νηυσὶ λέλειπτο,
καὶ σάκος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
ταυρείην, ἄφαλόν τε, καὶ ἄλοφον· ἥτε καταῖτυξ
κέκληται· ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν·
Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ δίδου βιὸν, ἠδὲ φαρέτρην,
καὶ ξίφος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
ῥινοῦ ποιητήν· πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσιν
ἐντέτατο στερεῶς· ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
ἀργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα,
εὖ καὶ ἐπισταμένως· μέσσῃ δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει.
τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
ἐξέλετ' Αὐτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας·

254. Ϝειπόνθ'. 256. τὸ δὲ Ϝόν. 257. δέ Ϝοι. 261. δέ Ϝοι.

254—271. Ulysses et Diomedes ad profectionem nocturnam ex tempore armant se.

254. ἐνεδύτην ὅπλοις. ut iterum v. 272. alias ἐνδύεσθαι et cum quarto casu, ὅπλα. Verum etiam Ξ. 377. ὁ δ' ἐν ἀσπίδι μείζονι δύτω. Ψ. 131. οἱ δ' ὤρνυντο καὶ ἐν τεύχεσσιν ἔδυνον. add. Od. Ω. 495. Scilicet in *induendo* subest notio *subeundi*. Arma sumunt a Thrasymede et Merione qui in excubiis erant; ipsi tantum ad consultandum exierant. Diomedes tamen cum hasta 178. Ulysses cum scuto 149. quod ille relinquere debuit, si nunc arcum sumsit vs. 260.—258. κυνέην ἄφαλον καὶ ἄλοφον ἥτε καταῖτυξ κέκληται, facit descriptionem hujus galeæ, quæ erat levis et sine ornatu; nec conum nec cristam habens. sæpe ea in vasis pictis et anaglyphis visitur; et nomen exolevisse videtur.—262. Ulyssis caput tegit galea e corio facta, præductis intus corrigiis coriaciis, interjecto, in medio, pilo, exterius dentibus consita aprinis (ad ictus excipiendos) quibus firmandis et includendis forte istæ corrigiæ simul inserviebant.

266—271. Huic galeæ dignitas paratur ex prioribus possessoribus. Autolycus eam prædatus erat ex domo Amyntoris Ormeni f. Eleone (Bœotiæ urbe sup. B. 500.) habitantis, eamque dono dederat Amphidamanti Cytheris oriundo; (quem hospitio excepisse videtur) ut eam secum Scandiam auferret, navale istius insulæ, quam inhabitabat. Ab Amphidamante eam pro munere hospitali acceperat Molus in Creta habitans; et ab eo Meriones filius. In verbis ambigua structura est in 266. 267. sitne Eleon Amyntoris urbs, an galea fuerit Amyntoris, τήν ῥα (οὖσαν) Ἀμύντορος, an δόμον Ἀμύντορος. præstare videtur jungere Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο ἐξέλετ' Αὐτόλυκος pro εἵλετο ἐξ οἴκου τοῦ Ἀμύντορος. Alias solet οἶκος, δόμος, sic omitti, hic vero etiam subjicitur. δόμον ἀντιτορήσας, perfosso pariete seu latrocinio; seu urbe direpta. Nam expugnata

παρῆλθεν εἰς πλείονα μοῖραν τῶν μοιρῶν τῶν δύο. 254. Δεινοῖσι.] Δέος ἐμποιοῦσι, φοβεροῖς. 256. Ἄμφηκες.] Ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένον. Τὸ δ' ἑόν.] Τὸ δὲ ἴδιον αὐτοῦ. 258. Ταυρείην.] Δερματίνην. Ἄφαλόν τε, καὶ ἄλοφον.] Οὔτε λόφον, οὔτε προμετωπίδιον ἔχουσαν. Καταῖτυξ.] Εἶδος περικεφαλαίας. Ἀπὸ τοῦ κάτω τετύχθαι, καὶ μὴ ἔχειν λόφον, ἀλλὰ κοίλην εἶναι. 259. Κέκληται.] Καλεῖται, λέγεται. Ῥύεται δὲ κάρη.] Σώζει δὲ τὰς κεφαλὰς τῶν νέων. 262. Ῥινοῦ ποιητήν.] Ἐκ δέρματος γεγονυῖαν, ἐσχοινοῤῥαφημένην. 264. Ἀργιόδοντος.] Λευκοὺς ὀδόντας ἔχοντος. Θαμέες.] Πυκνοί. Ἐπάλληλοι. 265. Πῖλος.] Τὸ πεπιλημένον ἔριον. Ἀρήρει.] Ἐνέκειτο. 266. Ἐλεῶνος.] Ἐλεὼν, πόλις Βοιωτίας. Ὀρμενίδαο.] Ὀρμένου παιδός. 267. Ἐξέλετο.] Ὡς ἐξαίρετον ἔλαβεν. ὑφεί-

Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι·
Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήϊον εἶναι·
αὐτὰρ ὁ Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδὶ φορῆναι·
δὴ τότ' Ὀδυσσῆος πύκασε κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
τὼ δ', ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην,
βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους.
τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
Παλλὰς Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσι
νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεὺς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ·
  Κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥτε μοι αἰεὶ
ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
κινύμενος· νῦν αὖτε μάλιστά με φίλαι, Ἀθήνη.
δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας ἐϋκλειας ἀφικέσθαι,
ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὅ κε Τρώεσσι μελήσει.

270. δῶκε Fῷ. 275. οὐ Fίδον. 278. vulg. κλῦθί μευ.
281. vulg. ἐϋκλείας. 282. μέγα Fέργον.

urbe domum suam propugnare aliquis potuit; ut de Meleagro vidimus I. 584.—271. πύκασι. iterum πυκάζειν pro σκεπάζειν. καλύπτειν. ut jam Θ. 124.

272—298. Oblato fausto augurio vota uterque, Ulysses et Diomedes, faciunt Minervæ.

274. ἐρωδιὸν, ardeam, loca paludosa frequentare aiunt. Convenit loci natura, circa Simoentis ostia, quæ in stomalimnen serius abierunt. δεξιὸν ἐρωδιὸν, seu ἀπὸ τῶν δεξιῶν, a dextra auditum, seu omnino avem faustam, ut δεξιὸς faustus sit. Si prius: necesse est, eos transiisse Simoentem, ut porro incedentes Simoentem a dextra haberent. Convenit, quod vs. 428. sq. ad Thymbram et mare Trojani tetendisse narrantur, locis ab altera Simoentis ripa sitis. (Disputatum de his in chorographia Trojæ delineanda.) Ardea num ipsa per se augurium faustum fuerit, an solum hoc, quod euntibus, et per noctem, nec visa, sed audita fuerit, non liquet. Ad Minervam augurium refertur, non tanquam avis ipsa sacra ei esset, quod saltem aliunde non constat, verum tanquam deæ utrique heroi propitiæ.

279. οὐδέ σε λήθω κινύμενος, ex prisco sermone tu mihi semper ades. proprie erat ὁρμῶν τι. quoties molior aliquid. Sup. E. 809. σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι ἠδὲ φυλάσσω etc. add. Od. N. 300. sq.—280. νῦν αὖτε μάλιστά με φίλαι, mihi ades, propitia sis. hoc idem esse puta vs. 285. σπεῖό μοι.—281. ἐϋκλεῖας, pro εὐκλέας ab εὐκλὴς, idem quod εὐκλεὴς, unde esset εὐκλεεῖς sc. ἡμᾶς.—282. ὅ κε Τρώεσσι μελήσει. fere ut nos: cujus memoria iis non facile excidet animis. Sic jam sup. 51.

λετο. Πυκινόν.] Πυκνόν. ἰσχυρόν. Ἀντιτορήσας.] Ἀντὶ τοῦ, διατρήσας. τοιχωρυχήσας, διορύξας. 268. Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκεν.] Ἀντὶ τοῦ, Ἐν Σκανδείᾳ δὲ αὐτὴν ἔδωκε τῷ Ἀμφιδάμαντι. Ἡ δὲ Σκάνδεια, πόλις Κυθήρων. Κύθηρα δὲ, νῆσος τῆς Λακεδαίμονος. Κυθηρίῳ.] Τῷ ἀπὸ Κυθήρων. 271. Πύκασε κάρη.] Ἐσκέπασε τὴν κεφαλὴν ἁρμόσασα. 273. Κατ' αὐτόθι.] Κατ' αὐτοῦ. 274. Ἐρωδιόν.] Ἐρωδιὸς, εἶδος ὀρνέου. Διατί φησιν, οὐκ εἶπε τὴν γλαῦκα, οὖσαν ἱερὰν τῆς Ἀθηνᾶς; Λυτέον οὖν τὸ ἄπορον καιρῷ, καὶ τόπῳ. διατρίβει γὰρ τὸ ὄρνεον περὶ τοὺς ἐλώδεις τόπους, καὶ θηρευτικὸν τὸ ζῶον. 276. Ὀρφναίην.] Σκοτεινήν. Κλάγξαντος.] Φωνήσαντος, φθεγξαμένου. 277. Τῷ ὄρνιθι.] Ἐπὶ τῷ ὄρνιθι, ἐπὶ τῷ οἰωνῷ. 280. Κινύμενος.] Κινούμενος, ἐπὶ πρᾶξιν ὁρμῶν. 281. Δός.] Πάρασχε, ποίησον. Ἐϋκλείας.] Εὐκλεεῖς, ἐνδόξους. 282. Μέγα ἔργον.] Μεγάλην πρᾶξιν. Ἀρί-

Δεύτερος αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς, Διομήδης·
κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο, Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη·
σπεῖό μοι, ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίῳ
ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει·
τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς·
αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι
κεῖσ'. ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα,
σὺν σοὶ, δῖα θεὰ, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης.
ὣς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο, καί με φύλασσε.
σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασι περιχεύας.
Ὣς ἔφαν εὐχόμενοι· τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
οἱ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
βάν ῥ' ἴμεν, ὥστε λέοντε δύω, διὰ νύκτα μέλαιναν,
ἀμφόνον, ἀννέκυας, διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.

289. μήσατο Ϝέργα. 290. ὅτε Ϝοι.

284. ἀτρυτώνη, Athene: jam B. 157. ἄτρυτος, indomita, invicta. ὡς ὅτε πατρί. Est hæc eadem Tydei legatio ad Thebanos ad res ab iis repetendas, Adrasto exercitum in eos ducente ad vindicandum Polynici regnum. Exposuerat eam poeta jam sup. Δ. 382. sq. et iterum attigerat E. 804. respicit autem h. l. insidias redeunti a Thebanis factas; de quibus vide ad eadem loca. —286. ὅτε τε προΐει ἄγγελος Ἀχαιῶν. Ubi ad Asopum usque Bœotiæ processerant, legatum Tydeum miserunt οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας ad repetendam Polynici regni partem seu vicem. Ἀχαιοὶ autem illi quoque dicuntur, qui Thebis bellum intulere; non modo qui Trojam expugnarunt; nam Achivos ducebat Adrastus Argorum rex, etsi is cum ceteris ducibus Æolica stirpe oriundus erat.—288. μειλίχιον μῦθον φέρε mandata de bello componendo, scilicet assumto ex pacto in regni societatem Polynice v. loca laudd.—289. μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα, iis, qui insidiis eum exceperant, cæsis: v. sup. Δ. 391. sq.—292, 3, 4. sacrum *sollenne* vovet: quod quale fuerit, ex h. l. disces.—298. Si ab altera Simoentis parte incesserunt: necesse est etiam die superiore pugnam ab utraque Simoentis parte esse factam, quandoquidem cæsorum cadavera passim ibi jacebant. Quod potest suspicioni favere, tacite admitti a poeta, castra Achivorum ultra Simoentem a boreali parte excurrisse, ut amnis intra castra receptus esset; Ita vero molestiæ aliæ suboriuntur, haud facile tollendæ.

σταρχος δέ φησι, τὸ φονεῦσαι Ἕκτορα. 285. Σπεῖο.] Ἕπου, συνακολούθησον. 286. Πρὸ Ἀχαιῶν.] Πρὸ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων. ἢ ὑπέρ. 287. Ἀσωπῷ.] Ἀσωπὸς, ποταμὸς Βοιωτείας, πλησίον Θηβῶν. 288. Αὐτὰρ ὁ μειλίχιον.] Ὁ δὲ Τυδεὺς, φησι, προσηνῆ καὶ πρᾶον λόγον ἔφερε τοῖς Θηβαίοις. ἀπῄει γὰρ προκηρυκευσόμενος περὶ διαλύσεων καὶ εἰρήνης. 289. Ἂψ ἀπιών.] Ἀνερχόμενος, ἐπιστρέφων. Μήσατο.] Ἐβουλεύσατο, διεπράξατο. 290. Πρόφρασσα.] Πρόφρων, πρόθυμος. ἤ, ἡ πειρῶσα προφράζεσθαι τὸ μέλλον. 292. Ῥέξω.] Ἱερουργήσω, θύσω. Ἦνιν.] Ἐνιαυσιαίαν, νέαν. Ἕνος γὰρ, ὁ ἐνιαυτός. 293. Ἀδμήτην.] Ἀδάμαστον, νέαν, ἄζευκτον. 294. Περιχεύας.] Περιχέας, περιθείς. 298. Ἀμ φόνον, ἂν νέκυας.] Διὰ τοῦ φόνου, καὶ τῶν νεκρῶν. Διά τ' ἔντεα, καὶ

Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασ' Ἕκτωρ
εὕδειν, ἀλλ' ἄμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους,
ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειε
δώρῳ ἐπὶ μεγάλῳ; μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται·
δώσω γὰρ δίφρον τε, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους,
οἵ κεν ἀριστεύωσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
ὅστις κε τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ, ὡς τοπάρος περ,
ἢ ἤδη, χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι
νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεος υἱὸς,
κήρυκος θείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος·
ὃς δή τοι εἶδος μὲν ἔην κακὸς, ἀλλὰ ποδώκης·

303. τόδε Fέργον. 304. δέ Fοι. 307. Fοῖ τ'. 316. Fεῖδος.

299—337. Altera ex parte Hector circumspicit, quem ad res Achivorum speculandas mittat, ut, quid illi cum maxime parent, resciscat. Offert se Dolon, et Achillis equos currumque sibi stipulatus pro præmio, proficiscitur.

300. ἄμυδις κικλήσκετο· συνεκάλει. qua voce Homerus utitur statim 302.—δώρῳ ἐπὶ μ. de usu τοῦ ἐπὶ, conditione proposita, jam vidimus: I. 598.—307. οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο interjecta esse puta; nam jungenda: ὅστις κε τλαίη ἐλθεῖν.—309. ἐκπυθέσθαι (εἰ) ἠὲ φ.—311. οὐδ' ἐθέλουσι, non sustinent, sed recusant, cum vires deficiant, (διὰ) νύκτα φυλασσέμεναι, excubias agere, (ut sup. 188) ἀδδηκότες, satiati, ideoque confecti ærumnis gravibus (vs. 98). Poeta duo ponit, utrum excubias agant, an omittant, quia discessum moliuntur, ideoque de excubiis minus sunt solliciti, vel, quia viribus exhausti somno oppressi sunt.

315. Dolon Eumedis f. κήρυκος θείοιο, seu simpl. eximii, seu ut ex istorum hominum sensu subsit notio sanctitatis; ut ἱερὸς κῆρυξ. v. ad A. 334.—316. εἶδος μὲν ἔην κακός. accipio, toto corporis habitu, erat imbellis, tenuis, exilis, non habebat viri militaris

μέλαν αἷμα.] Διὰ τῶν ἐντέων, ἤγουν τῶν ὅπλων, καὶ μέλανος αἵματος. 299. Οὐδὲ μέν.] Οὐ μὴν δέ. 300. Ἄμυδις.] Ὁμοῦ, εἰς τὸ αὐτό. 304. Ἄρκιος.] Αὐτάρκης, ἱκανός. 305. Ἐριαύχενας.] Μεγαλοτραχήλους, στολίους, ἀπὸ μέρους. Τὸ ἐρι γὰρ μόριον ἐπὶ τοῦ μεγάλου τίθεται. ὡς καὶ τὸ ζᾶ. Καὶ ἐνταῦθα δὲ τὸ ἀσύνετον τοῦ Ἕκτορος φαίνεται, ὑπισχνουμένου τοὺς τοῦ Ἀχιλλέως ἵππους, οὓς οὐκ ἦν ἐπ' αὐτῷ λαβεῖν. 311. Φύξιν βουλεύουσι.] Περὶ φυγῆς σκέπτονται. 312. Φυλασσέμεναι.] Φυλάσσειν. Ἀδδηκότες.] Τεταλαιπωρηκότες. ἢ, ἀηδῶς διακείμενοι. φυλάσσοντες. 314. Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων.] Διατί κήρυκα πλούσιον εἴρηκε τὸν Δόλωνα; Κήρυκα μὲν οὖν, εἰς τὸ εὐχερῶς ὑπακούειν. Πλούσιον δὲ, εἰς τὸ δυνηθῆναι ἑαυτὸν λυτρώσασθαι. Ποδώκην δὲ, ἐπ' ἐλπίδι τοῦ φυγεῖν τοὺς διώκοντας. 316. Εἶδος μὲν ἔην κακός.] Ἀηδὴς ἦν τῷ προ-

αὐτὰρ ὁ μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν·
ὅς ῥα τότε Τρωσί τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι.
ἀλλ' ἄγε, μοὶ τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὄμοσσον·
ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ
δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα·
σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ' ἀπὸ δόξης.
τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
νῆ' Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον λάβε, καί οἱ ὄμοσσεν·
ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος
Τρώων· ἀλλά σε φημὶ διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἐπίορκον ἀπώμοσε· τὸν δ' ὀρόθυνεν.
αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα·
ἕσσατο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,

318. Ἕκτορι Ϝεῖπε. 328. καί Ϝοι. 334. Ϝέσσατο.

staturam, nullum robur, nec virtutem: hactenus imbellis erat: qui et ipse dicitur κακός. at idem pedum celeritate valebat. Veteres tamen κακὸν acceperunt deformem.—321. τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο. ex more ætatis sup. H. 412.—324. οὐδ' ἀπὸ δόξης, alius, quam quem tu me fore opinabaris et expectabas; sed respondebo expectationi tuæ; ero speculator, qualem me optas esse. Omnino confidens et temerarius homo in seqq. τόφρα γὰρ εἶμι, εἴσομαι etc.

328. ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον λάβε. atqui hastam jam antea Hector manu tenebat? utpote verba faciens in consessu. At noli turbari; hastam, quam tenebat, nunc apprehendit et sustulit, ἀνέσχετο, ut vs. 321. rogatus erat. Ἴστω Ζεὺς, v. ad T. 258.—331. ἀγλαϊεῖσθαί σε sc. αὐτοῖς. καλλωπίσεσθαι. pro vulgari: te eos esse habiturum; nunc cum notione adjuncta superbientis et placentis sibi in re vel ornatu eximio.—332. ἀπώμοσε. juravit, verbis jussis recitatis, ἐπίορκον, id, quod eventum non erat habiturum; quodque propterea mox appariturum erat, temere esse juratum. non vero, perjurium juravit, ut Ernesti notavit male verti. τὸν δ' ὀρόθυνε, ut iter acceleraret impulit.

σώπῳ. Ἀλλὰ ποδώκης.] Ἀλλ' ὀξύς. 317. Μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν.] Ἀντὶ τοῦ, μόνος ἦν ἄῤῥην. 322. Ἦ μέν.] Ἦ μήν. ὄντως δή. 324. Σκοπός.] Κατάσκοπος. Οὐδ' ἀπὸ δόξης.] Οὐδ' ἀπὸ δοκήσεως, καὶ εἰκασμοῦ. 325. Τόφρα γάρ.] Ἕως τούτου γάρ. Διαμπερές.] Μέχρι τέλους. 326. Μέλλουσιν.] Ἐοίκασιν. 329. Ἴστω.] Γιγνωσκέτω, μάρτυς ἔστω. 330. Μὴ μὲν τοῖς.] Ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἂν τούτοις. Ἐποχήσεται.] Ἐπιβῇ τῶν ὀχημάτων. 331. Ἀγλαϊεῖσθαι.] Καλλωπισθῆναι. 332. Ἐπίορκον ἀπώμοσεν.] Ἐπιώρκησεν. Ὀρόθυνε.] Προέτρεψε, παρώρμησε. 334. Πολιοῖο λύκοιο.] Λευκοῦ, τεφρώδους. διὰ τὴν τῆς χροιᾶς ἰδιότητα. Καὶ γὰρ Πελίαν φασὶν ἔνθεν ὠνομάσθαι. Τυρὼ γὰρ ἡ Σαλμωνέως, γεννήσασα δύο παῖδας ἐκ Ποσειδῶνος, παρὰ τοῖς Ἐνιπέως τοῦ ποταμοῦ ῥείθροις κατέλειπε. Τὸν μὲν οὖν ἕνα κύων, ἀφαιρεθέντων αὐτῆς τῶν τέκ-

κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην· ἕλε δ' ὀξὺν ἄκοντα.
βῆ δ' ἰέναι προτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ. οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἂψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,
βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς· τὸν δὲ φράσατο προσιόντα
Διογενὴς Ὀδυσεύς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·
Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ,
οὐκ οἶδ', ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν,
ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων.
ἀλλ' ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
τυτθόν· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν
καρπαλίμως· εἰ δ' ἄμμε παραφθαίῃσι πόδεσσιν,
αἰεί μιν ποτὶ νῆας ἀπὸ στρατόφι προτιειλεῖν
ἔγχει ἐπαΐσσων, μή πως προτὶ ἄστυ ἀλύξῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, πάρεξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσι

340. προσέϜειπε. 342. οὐ Ϝοῖδ'. 347. προτιϜειλεῖν.
348. προτὶ Ϝάστυδ' ἀλύξῃ.

335. κτὶς eadem, quæ ἴκτις. de qua v. Aristot. H. Anim. IX. 6. extr. Viverram interpretantur dissentientibus aliis, etiam Buffono et Camus; nostrum *Iltis* in eo agnosci putant. pellis ejus utilis propter τὴν δασύτητα. κυνέη improprie h. l. galea omnino, improprie quoque dictus ἄκων jaculum; ei inf. 459. substituitur δόρυ μακρόν. Arcus autem cui usui esse potuerit noctu, vix assequaris. Arcum tamen Ulysses quoque sumserat sup. 260.—336. οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν. artificium poeticum, nunc satis notum, in Homero tamen notabile, tanquam primo auctore, movendi animum et advertendi ad sequentem casum.

338—364. Incidit Dolon in Ulyssem et Diomedem sibi obvios factos; qui eum prætergressum adorti a tergo versus Achivorum castra ante se agunt.

344. tribuit poeta consilium callidum Ulyssi a tergo instandi et versus castra Achivorum (νῆας) agendi.—346. σὺ μέμνησο προτιειλεῖν, h. e. προσείλει, συνδίωκε, coarctatum admove navibus, exclusum a castris suis. Simile est consilium Achillis in persequendo Hectore inf. X. 194. sq.

νων, παρέχουσα θηλὴν, ἔτρεφε. τὸν δὲ ἕτερον ἵππος κατὰ τὸ μέτωπον ἐπάτησεν. Ἐπελθόντες οὖν οἱ ἱπποφορβοὶ, ἀνελόμενοί τε τὰ παιδία, ἔτρεφον, καὶ ὠνόμασαν, τὸν μὲν, ἐπεὶ ἐκ συνδρομῆς αἵματος ἐπελιώθη, Πελίαν· τὸν δὲ ἕτερον, ἐπεὶ κύων κατηλέησε, Νηλέα. 335. Κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην.] Ἀπὸ τοῦ κ ἡ ἀρχή. Ἐπεὶ ἐν ἑτέροις καὶ, ἰκτιδέην. Τοῦτο δὲ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ ι λέγεται παρὰ τῷ Ποιητῇ. Ἴκτις γάρ ἐστιν. ὡς Νίκανδρος· Ἴκτιδος ἠΰτ' ὄρνισι. Τὸ γὰρ μονοσύλλαβον οὐ δύναται κατὰ ἔκτασιν, οὔτε κατὰ συστολὴν λέγεσθαι. Οὐ γὰρ ἐκτείνεται ὡς κρηπῖδος, ψηφῖδος Ταῦτα γὰρ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν οὔτε συστέλλεται. Ἀρκεῖ γὰρ τὸ τίς. Κτιδέην.] Ἐξ ἴκτιδος δέρματος πεποιημένην. Ἴκτις δὲ ζῶον ὀρνιθοφάγον, καὶ πανοῦργον, μεῖζον γαλῆς, καὶ δασύτερον, ἄλλως δὲ παραπλήσιον. Οἱ δὲ τὴν ἀγρίαν γαλῆν εἶπον. 338. Κάλλιφ'.] Κατέλιπεν. 339. Φράσσατο.] Εἶδεν, ἐνόησε. Κατάχρησις, ὁ τρόπος. 345. Τυτθόν.] Μικρόν. Κυρίως δὲ ἡ λέξις τίθεται ἐπὶ τῶν βρεφῶν, οἱονεὶ τίτθιον. 346. Παραφθαίησι.] Παραδράμοι, φθάσοι τῇ ταχυτῆτι τῶν ποδῶν. 347. Προτιειλεῖν.] Συνελαύνειν, συνδιώκειν. 348. Ἀλύξῃ.] Ἐκκλίνῃ, ἐκφύγῃ. 349. Πάρεξ ὁδοῦ.] Ἔξω τῆς

κλινθήτην· ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην, ὅσσον τ' ἐπίουρα πέλονται
ἡμιόνων, αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν
ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον·
τὼ μὲν ἐπιδραμέτην. ὁ δ' ἄρ' ἔστη δοῦπον ἀκούσας·
ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν, ἀποστρέψοντας ἑταίρους
ἐκ Τρώων ἰέναι πάλιν, Ἕκτορος ὀτρύναντος.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄπεσαν δουρηνεκὲς, ἢ καὶ ἔλασσον,
γνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα
φευγέμεναι· τοὶ δ' αἶψα διώκειν ὡρμήθησαν.

351. ἐπίϝουρα. 354. vulg. ἐπεδραμέτην. 355. ϝέλπετο.

350. παρέδραμεν ἀφραδίῃσι· ἀφραδέως. non *stulte*; sed, *non animadvertens* οὐ φρασάμενος αὐτοὺς, *imprudens*.—351. ἐπίουρα. τὸ οὖρον vel ἐπίουρον, spatium designare eodem modo quo δουρὸς ἐρωὴ, Ψ. 529. satis constat; l. ab ὅρος terminus, l. ab ὄρω, ductum, ut sit τὸ ὅρμημα. hoc præfero, etiam Ψ. 431. δίσκου οὖρα et Od. Θ. 124. οὖρον ἡμιόνοιιν. ὅτε ἀπῆν ἐπὶ τόσον, ἐφ' ὅσον πέλονται τὰ ἐπίουρα, vel τὰ οὖρα, ἡμιόνων. *quum ille*, prætergressus eos, *jam tantum* intervallum *processisset, quantum* τὸ οὖρον, intervallum seu ὅρμημα, *actus mularum, est:* h. e. cum ille esset progressus tantum, quantum progrediuntur muli aratro juncti uno actu: puta, sulco per agrum ducto. ἐπὶ νειοῖο τέλσον inf. Σ. 547. ita reliqua αἵ γάρ τε tantum ornant. Sin vero hæc comparationem ipsam determinant, ut mulis sulcum facientibus in propinquo alterum sulcum ducat jugum boum, tum sensus est: *quantum muli antevertunt boves* sub extremum sulci limitem. Alteram hanc Aristarcheam rationem sequuntur fere recentiores, Dacer. Pope, al. πηκτὸν ἄροτρον vel quatenus omnino partibus compactum est aratrum: vel quia est simplex et compositum aratrum: αὐτόγυον et compositum, nunc πηκτὸν, Hesiod. Ἔργ. 433. novalem agrum, νειὸν μαλακὴν, videbimus Σ. 541.—355. Non uno modo sententiæ junctura et interpunctio fieri potest. Præfero eam, quæ post πάλιν collocatur: ἔλπετο ἑταίρους ἐκ Τρώων ἰέναι, ἀποστρέψοντας πάλιν, sc. αὐτὸν, Ἕκτορος ὀτρύναντος.—357. Cum intra hastæ jactum venissent.

ὁδοῦ. 350. Κλινθήτην.] Κατεκλίθησαν, ἐκρύβησαν. Ἀφραδίῃσιν.] Ἀβουλίαις, ἀνοίαις. 351. Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην ὅσσον τ' ἐπίουρα πέλονται Ἡμιόνων.] Ὁπότ' ἂν, φησι, τηλικοῦτον αὐτῶν διειστήκει, ὅσον γίγνεται διάστημα ἡμιόνων ἐν ἐπιστροφῇ ἀρουρῶν. Οἱ γὰρ ἀροῦντες τοῖς μὲν ἰσχυροτέροις ζεύγεσι μεγάλας ποιοῦσι τὰς ἁμαξικὰς, φθάνουσι δὲ ὡς ὀξύτεροι αἱ ἡμίονοι τοὺς βόας ἐν ἀρότρῳ. Ἐπίουρα.] Ὅρια, ὁρμήματα. Ἀρίσταρχος οὕτως ἐξηγήσατο. Ὅσον, φησὶν, ὑφ' ἓν καὶ ὁμοῦ ὑπό τινος ἀφεθέντος καὶ ἀπολυθέντος ζεύγους ἡμιόνων, καὶ ζεύγους ἄλλου βοῶν, φθάσωσι καὶ προλάβωσι τοὺς βοῦς αἱ ἡμίονοι, (ταχύτεραι γάρ εἰσι τῶν βοῶν,) τοσοῦτόν, φησι, ἐάσαντες διάστημα παρελθεῖν τὸν Δόλωνα, μεταστραφέντες ἐδίωξαν. 352. Προφερέστεραι.] Ταχύτεραι, κρείσσονες ἐν τῷ ἀροτριᾷν. 353. Νειοῖο.] Διὰ νειοῦ. Νειὸς δέ ἐστιν ἡ νεωστὶ ἠροτριασμένη γῆ. Πηκτὸν ἄροτρον.] Τὸ τὸν γύην προσπεπηγότα ἔχοντα. Αὐτόγυον δὲ, τὸ ἐξ αὐτοῦ μονόξυλον. Καὶ Ἡσίοδός φησι· Δοιὰ δὲ θέσθαι ἄροτρα πονησάμενος κατὰ οἶκον· Αὐτόγυον, καὶ πηκτόν. 355. Ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀποστρέψοντας ἑταίρους Ἐκ Τρώων ἰέναι πάλιν Ἕκτορος ὀτρύναντος.] Στικτέον μετὰ τὸ ἐκ Τρώων. Ἔστι γὰρ ὁ λόγος· Ἤλπιζε γὰρ ὁ Δόλων, ἑταίρους αὐτῷ ἐκ Τρώων ὑπάρχειν, ὡς, κελεύσαντος τοῦ Ἕκτορος, εἰς τοὐπίσω αὐτὸν ἀποστρέψαι. Ἀποστρέψοντας γὰρ, ὀπίσω καλέσοντας. 357. Δουρηνεκές.] Δόρατος βολὴν, δόρατος μῆκος. 358. Δηΐους.] Πολεμίους. Λαιψηρά.] Ταχέα. Ἐνώμα.] Ἐκίνει πρὸς φυγήν. 359.

ὡς δ᾽ ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε εἰδότε θήρης,
ἢ κεμάδ᾽ ἠὲ λαγωὸν ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ
χῶρον ἀν᾽ ὑλήενθ᾽, ὁ δέ τε προθέῃσι μεμηκώς·
ὣς τὸν Τυδείδης, ἠδὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς,
λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον ἐμμενὲς αἰεί.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τάχ᾽ ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσι,
φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ᾽ Ἀθήνη
Τυδείδῃ, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθῃ.
δουρὶ δ᾽ ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἠὲ μέν᾽, ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι· οὐδέ σέ φημι
δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἦ ῥα, καὶ ἔγχος ἀφῆκεν, ἑκὼν δ᾽ ἡμάρτανε φωτός·
δεξιτερὸν δ᾽ ὑπὲρ ὦμον ἐΰξόου δουρὸς ἀκωκὴ
ἐν γαίῃ ἐπάγη· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἔστη, τάρβησέν τε,
βαμβαίνων, ἄραβος δὲ διὰ στόμα γίνετ᾽ ὀδόντων,

360. κύνε Ϝειδότε. 372. ἀφῆκε, Ϝεκών.

360. ἐπείγετον, h. l. διώκετον. Quod sequitur vs. 362. hinnulus προτρέχει μεμηκώς. sono vocis ei proprio vagienti simili. inf. Π. 469. idem μακών.

365—389. Dolonem, ne in excubias irrueret, et gloria capti speculatoris aliis cederet, Diomedes, hasta emissa, perterritum consistere cogit et exponere quæ resciscere ex eo vellet.

365. μιγήσεσθαι φυλάκεσσι ex perpetuo poetæ usu, συναντᾷν, εἰσπεσεῖν, προσελθεῖν. Breviter autem dicta quæ sequuntur 367. Minerva novum robur ipsi instillavit scil. ut intentiore cursu in eum ferretur, eumque attingeret, ἵνα μή τις.—368. φθαίη ἐπευξάμενος, *ne antevertat gloriando*, h. e. ne posset prior gloriari, βαλεῖν αὐτόν. pro vulgari μή τις φθαίη vel φθάνοι βαλὼν αὐτόν. vel μή τις ἐπεύξηται φθάναι βαλών. h. e. ἑαυτὸν φθάναι βαλόντα, seu ἑαυτὸν βεβληκέναι πρῶτον τὸν Δόλωνα. Tum ille 369. σὺν δουρὶ ἐπαΐσσων, puta, hasta elata ad ictum irruens.

372. ἑκὼν δ᾽ ἡμάρτανε φωτὸς, vivum capere cupiens hominem, sciscitandi caussa de castris Trojanorum. *Ern.* hasta fixa humi *ante ipsum:* non a tergo.

375. βαμβαίνων balbutiens præ timore. Bion Id. IV. 9. βαμβαίνει μὲν γλῶσσα.—377.

Φευγέμεναι.] Φεύγειν. 360. Καρχαρόδοντε.] Ἐπικαμπεῖς ὀδόντας ἔχοντες, ἢ τραχεῖς. Καρχαρὸν γὰρ, τὸ τραχύ. Εἰδότε θήρης.] Ἔμπειροι θηρατικῆς. 361. Κεμάδα.] Νεωγνὸν ἔλαφον, ἢ δορκάδα. Ἐπείγετον.] Θορυβοῦσι διώκοντες. 364. Ἀποτμήξαντε.] Ἀποταμόντες, χωρίσαντες. Λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον.] Τοῦ Τρωϊκοῦ ὄχλου χωρίσαντες, αὐτὸν ἐδίωκον. Τρία δὲ ῥήματά εἰσι παρὰ τῷ Ποιητῇ, τὸ τοῦ παρῳχημένου δυϊκὸν τρίτον εἰς ον λῆγον ἔχοντα παραλόγως. Τοῦτο, καὶ τό· Ἀνδράσιν ἡρώεσσι τετεύχατον. Καὶ τό· Ἔγκατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον. Οὐκ ἔστι μέν τοι Ἀττικῆς δυϊκῆς σημασίας. Ἀναθεώρησιν γὰρ ἔχει πληθυντικήν. Τὸ γὰρ διώκετον, ἀντὶ τοῦ ἐδίωκον κεῖται. Καὶ τὸ, Ἀνδράσιν ἡρώεσσι τετεύχατον, ἀντὶ τοῦ, ἔτευχον. Καὶ τὸ λαφύσσετον, ἀντὶ τοῦ, ἐλάφυσσον. Ἐμμενές.] Ἀδιαλείπτως, ἐπιμόνως. 368. Φθαίῃ.] Φθάσειε. 369. Δουρὶ δ᾽ ἐπαΐσσων.] Σὺν τῷ δόρατι ἐφορμῶν. ὅ ἐστιν, ἐπισείων αὐτῷ τὸ δόρυ πρὸς κατάπληξιν. 371. Ἀλύξειν.] Διαφεύξεσθαι. Αἰπὺν ὄλεθρον.] Μέγαν. ἐξ οὗ, δεινόν. 375. Βαμβαίνων.] Τρέμων. Ὀνοματοποιΐα, ὁ τρόπος. Ἢ, ἀσαφῆ

χλωρὸς ὑπὸ δείους· τὼ δ' ἀσθμαίνοντε κιχήτην·
χειρῶν δ' ἁψάσθην· ὁ δὲ δακρύσας ἔπος ηὔδα·
Ζωγρεῖτ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον
χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
τῶν κ' ὔμμιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
θάρσει, μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω·
ἀλλ' ἄγε, μοὶ τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
πῆ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος,
νύκτα δὶ' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων;
ἤ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα
νῆας ἐπὶ γλαφυράς; ἤ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκε;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα·
πολλῇσί μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ,
ὅς μοι Πηλείωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους
δωσέμεναι κατένευσε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ·
ἠνώγει δέ μ' ἰόντα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ, ὡς τὸ πάρος περ,
ἢ ἤδη, χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
φύξιν βουλεύοιτε μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλοιτε

376. vulg. ὑπαί. 377. Ϝέπος. 384. τόδε Ϝειπέ.
388. legendum ἅπαντα pro ἕκαστα. v. Obss.

χειρῶν ut eum in potestate haberent.—378. ἔνδον sc. ἐν τοῖς δώμασι πατρὸς, quod latet in 380.

383. καταθύμιος mors in qua occupata est mens. ne de morte cogita. item in P. 201. alias ἐνθύμιος.—389. ἤ τ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκε quod erat 319. Ἕκτορ, ἐμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ.

390—399. Dolon fatetur, se, ab Hectore inductum promisso præmio, speculandi caussa progressum esse.—391. πολλῇσί μ' ἄτῃσι. Inter plures juncturæ modos teneo hunc: Ἕκτωρ ἤγαγεν ἐμὲ, παρὲκ νόον, ἀνοήτως, πολλῇσιν ἄτῃσιν, εἰς πολλὰς ἄτας, me imprudentem induxit, παρῆγεν, in magna mala.—396. (εἰ) ἠὲ φ.—ἢ ἤδη.

398. βουλεύοιτε persona mutata; μετὰ σφίσιν, debebat esse μεθ' ὑμῖν. De ceteris sup. ad 310. sq.

φωνὴν προϊέμενος ἀπὸ τοῦ φόβου. Ἄραβος.] Ἦχος τῶν ὀδόντων. Διὰ στόμα.] Κατὰ τὸ στόμα. Ἐνήλλακται δὲ ἡ πτῶσις. ἵν' ᾖ, διὰ στόματος. 376. Ὑπαὶ δείους.] Ὑπὸ δέους, ὑπὸ φόβου. 377. Ἁψάσθην.] Ἐλάβοντο. 378. Ζωγρεῖτε.] Ζῶντά με φυλάττετε. Ἐμὲ λύσομαι.] Ἀντὶ τοῦ, ἐμ' αὐτὸν λυτρώσομαι. 379. Πολύκμητος.] Ὁ πολλὰ κάμνων. Ἢ, δι' οὗ πολλὰ κατασκευάζεται. 381. Πεπύθοιτο.] Ἀκούσοι. 383. Καταθύμιος.] Κατὰ τὴν ψυχὴν, κατὰ τὸν νοῦν. 394. Θοήν.] Τὴν ταχέως ἐπιλαμβάνουσαν τὴν γῆν.

νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμὸς,
ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι,
ἄλλῳ γ', ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
ἀλλ' ἄγε, μοὶ τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα, ποιμένα λαῶν;
ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα, ποῦ δέ οἱ ἵπποι;
πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί;
ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βουληφόροι εἰσὶ,
βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου,
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου· φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι, ἥρως,

405. τόδε Fειπέ. 407. δέ Fοι—δέ Fοι. 412. προσέFειπε.
415. σήματι Fίλου.

400—412. Ulysses ridet audaciam hominis; tum de castris Trojanorum sciscitatur.

401. ἐπεμαίετο θυμός. magnum sane appetiisti præmium. ἐπεθύμεις. Quod ap. Thucyd. VI. 8. μεγάλου ἔργου ἐφίεσθαι.

402. οἱ δ' ἀλεγεινοί. ἀλεγεινόν ἐστιν αὐτοὺς δαμῆναι ὑπὸ θνητῶν. difficilis res est, illos a mortali domari, aut iis aliquem vehi præter Achillem.—408. πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων— subintelligendum erit ἔχουσι, se habent, comparatæ sunt? vel εἰσὶν, ut compares illud: πῶς τ' ἄρ' ἔοι τάδε ἔργα; Λ. 837. et πῶς κ' ἔοι, εἴ τις Ξ. 333. Referunt se ad hæc inf. 416. φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι, ἥρως, οὔτις κεκριμένη ῥύεται etc. et 424. πῶς γὰρ δὴ etc. de sociis.—410. ἀπόπροθεν, ἀπὸ τῆς πόλεως· ἠὲ πόλινδε. an, victoria de Achivis hesterno die reportata iterum in urbem se recipient?

412—431. Dolon excubiarum rationem et castrorum ordinem exponit. de consiliis Hectoris et rerum summa nihil comperit Ulysses. Inde 432—441 Dolon Thracum auxilia, quæ superiore die advenerant, ad extremum cornu consedisse narrat: quibus expositis, cum jam dimitti se crederet, necatur 442—457. Tum spolia Ulysses Minervæ consecrat 458—468.

414, 5, 6. Hector consilium habuit παρὰ σήματι Ἴλου. *tumulus Ili* erat inter castra Achivorum et urbem, castris tamen propior, et ab urbe remotior, quod patet ex profectione Priami ad castra Ω. 349. sq. qui inde versus castra progressus ad Scamandrum pervenit. Hæc sunt aperta; reliqua conjecturis constituere licet: quæ ad

401. Ἐπεμαίετο.] Ἐπεζήτει, ἐπεθύμει. 402. Ἀλεγεινοί.] Ἀλγεῖν παρέχοντες, ἢ, πρὸς τὸ κτήσασθαι ἀδύνατοι. 403. Ὀχέεσθαι.] Ἐποχηθῆναι, ἐπιβῆναι. 408. Πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων.] Πῶς δ' αἱ τῶν λοιπῶν Τρώων. 409. Ἅσσα τε.] Ἅτινα δή. 410. Αὖθι.] Αὐτόθι, αὐτοῦ. 415. Βουλὰς βουλεύει.] Τὸ σχῆμα, παρονομασία. Σήματι.] Τάφῳ. Ἴλλου.] Ὁ δὲ Ἴλλος Τρωὸς παῖς. ἀφ' οὗ Ἴλιος ἐκλήθη. 416. Φλοίσβου.] Ἤχου, θορύβου. Φυλακὰς δ', ἃς εἴρεαι,

οὔτις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν, οὐδὲ φυλάσσει.
ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη,
οἳ δ' ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναί τε κέλονται
ἀλλήλοις· ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι
εὕδουσι· Τρωσὶ γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν·
οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται, οὐδὲ γυναῖκες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
πῶς γὰρ δὴ Τρώεσσι μεμιγμένοι ἱπποδάμοισιν
εὕδουσ', ἦ ἀπάνευθε; δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες, καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι,
καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί·

418. vulg. ὅσσαι γάρ. 424. vulg. πῶς γὰρ νῦν.

disputationem de Topographia Troadis spectant. Bene autem Hector cum consilio principum consederat in loco edito, unde prospectus erat in castra Achivorum simulque in urbem. *Ilus*, Trois filius, inter heroes Trojanorum esse debuit v. Apollod. III. 11, 3.—416. νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, *seorsum a turba.* Quo ipso fieri poterat, ut, Hectore ignaro, strages in castris Trojanis, multo magis altero cornu extremo, fieri posset; nam ipse in lævo cornu consederat. φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι, οὔτις etc. *quod ad excubias attinet*, de quibus me rogas, *nullæ sunt ad id delectæ ac constitutæ.* Recte Sch. br. περὶ δὲ τῶν φυλακῶν, (περὶ) ὧν ἐρωτᾷς με.—418. *Ad ignes* autem, *quotquot ii sunt* numero, *vigilant ii, quibus incumbit hoc ut vigilent, iique se mutuo ad vigilandum hortantur.* Sunt igitur vigiliæ, οὐ μὴν κεκριμένοι, ὡρισμένοι τινές. (Hæc simplex interpretandi ratio.) In hoc igitur inferior prudentia militaris Trojanorum; cum Achivi contra constitutas et dispositas excubias haberent. Hi iidem habent castra vallo munita; at Trojani meram αὖλιν.—420, 1, 2. *At auxiliares copiæ omnino excubias non habent.* Ex dictis intelligit Ulysses, contra Hectorem et Trojanos vix aliquid tentari posse; at convertitur animus et consilium in auxiliares copias, quæ excubias non habent; de his igitur plura resciscit.

428—431. Notabilis locus propter *loca* et *ordinem copiarum* et propter *nomina sociorum.* Primo πρὸς μὲν ἁλὸς, necesse est de *dextro* Trojanorum cornu accipere, quod ultra Simoentem *versus mare* tendere debuit, etsi non necesse est, ut ad ipsum mare pertingeret; proximi erant, qui *versus Thymbram* loca tenebant. *Socii* autem, quos nunc nominat, jam in recensu fuere memorati lib. II. præter Leleges et Caucones. De *Caribus* v. B. 867. latius illi olim habitarunt, ejecti mox sedibus ab Ionibus. *Pæones* ex Thracia circa Axium: de quibus v. sup. B. 848. ubi quoque sunt ἀγκυλότοξοι, ἐπικαμπῆ τόξα ἔχοντες.—429. *Leleges*, qui ad Sinum Adramyttenum

ἥρως.] Περὶ δὲ τῶν φυλακῶν, ὧν ἐρωτᾷς με, ὦ γενναιότατε. 417. Κεκριμένη.] Ἐπιλελεγμένη. 418. Ἐσχάραι.] Πυραί. Δηλοῖ δὲ ἡ λέξις καὶ τὴν ἑστίαν, καὶ τὸ ῥυπαρὸν καὶ καυθὲν ἕλκος, καὶ τὸν βωμόν. ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἡρακλεῖ. καὶ τὴν κυρίως λεγομένην ἐσχάραν, τὴν μὴ ἔχουσαν ὕψη, ἀλλ' ἐπὶ γῆς οὖσαν, ἢ κοίλην. ὅθεν καὶ τὰ ἐν σώματι κοῖλα ἕλκη ἐσχάραι παρ' ἰατροῖς. 419. Ἐγρηγόρθασιν.] Ἐγρηγοροῦσιν. Φυλασσέμεναι.] Φυλάσσειν. 421. Ἐπιτραπέουσιν.] Ἐπιτρέπουσιν, ἐγχειρίζουσιν. 422. Εἵαται.] Εἰσίν. 425. Ἦ ἀπάνευθεν.] Ἢ ἄποθεν, καὶ χωρίς. Δίειπέ μοι.] Ἀκριβῶς διασάφησον, εἰπέ. Δαείω.] Μάθω. 428. Πρὸς μὲν ἁλός.] Τῷ πρὸς τὴν θάλασσαν μέρει. Προσληπτέον δὲ τὸ, ἔλαχον διατελεῖν. Παίονες.] Ἔθνος Θρακικόν. Τινὲς δέ φασι, τοὺς νῦν καλουμένους Παννονίους. ἕτεροι δὲ, Μακεδόνας. Ἀγκυλότοξοι.] Ἐπι-

πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, Μυσοί τ' ἀγέρωχοι,
καὶ Φρύγες ἱππόδαμοι, καὶ Μήονες ἱπποκορυσταί.
ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα;
εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδῦναι ὅμιλον,
Θρήϊκες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες, ἔσχατοι ἄλλων·
ἐν δέ σφιν Ῥῆσος βασιλεὺς, πάϊς Ἠϊονῆος.

432. διεξερέεσθε Ϝέκαστα.

habitarunt, circa Pedasum et Lyrnessum; nam fuere aliis locis alii.—*Caucones* sunt ii qui in Paphlagonum finibus habitarunt.—*Pelasgi* sunt ii qui in littorali Asiæ plaga intra Troadem diversis locis habitarunt, inprimis in locis quæ mox Æoles occuparunt. B. 840.—430. *Thymbra* ultra Simoentem a septentrione, ad Thymbrium fluvium, sita, Apollinis nobilitata templo, in quo Cyclici Achillem telo confectum ediderunt. v. Steph. Byz. et ex eo pleniora Eustath. De ea v. Lecheval. p. 94. sq.—*Lycii* et *Mysi:* de quibus B. 876. 858. ut et de *Phrygibus* et *Mæonibus* ibid. 862. 864. ἔλαχον sc. διατελεῖν. Sch. br. pro ἔχουσιν ut Lat. *sortiti sunt loca,* tenent.

432—441. De Rheso et Thracibus qui superiore die advenerant, edocet Dolon; qui ex quæstionibus Ulyssis de copiis Trojanorum auxiliaribus vs. 424, 5. facile conjectare poterat, machinari eum aliquid in eos. Jam, quod populos et exercitus societate conjunctos facere vidimus, ut sociorum fortunas aut suis utilitatibus posthaberent, aut etiam periculis consulto exponerent vel objicerent: hoc idem facit nunc animæ abjectissimæ homo, dum indicio suo prodit socios et Ulyssem ad eos opprimendos invitat. Certe secundum hæc subnascitur Ulyssi consilium opprimendi Rhesi.—433. Θρήϊκες οἵδ' sc. εἰσιν. *En Thraces* δεικτικῶς vel ex antec. ἔλαχον. Hi *Thraces* diversi sunt ab iis quos *Acamas* et *Piros* ducebant, etiam ab iis, qui sub *Iphidamante* erant: de quibus vide ad B. 844. Quos Rhesus adduxerat, erant ex citeriore Thracia ad Strymonem. De *Rheso* v. Apollod. I. 3, 4. et Obss. ad e. l.—

καμπῆ τόξα ἔχοντες. 429. Λέλεγες.] Ἔθνος Καρικόν. Λέγει δὲ τοὺς ἐν Πηγάσῳ πόλει Καρίας οἰκοῦντας. Καύκωνες.] Ἔθνος Παφλαγωνίας. οἱ δὲ, Σκυθίας, οἱ δὲ, τοὺς λεγομένους Καυνίους εἶπον. Πελασγοί.] Οἱ τὸ παράλιον μέρος τῆς Καρίας ἔχοντες. Ἄμεινον δὲ, λέγειν αὐτοὺς γένος τι πολυπλανὲς, οἰκῆσαν ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ Εὐρώπῃ, νῦν δὲ τῆς Τρωάδος πλησίον, ἔνθα αἱ Τράλλεις. 430. Πρὸς Θύμβρης.] Πρὸς τὸ Θυμβραῖον πεδίον. Θύμβρα γὰρ τόπος ἐστὶ τῆς Τροίας, ἔνθα καὶ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐπιφανές. Ἔλαχον.] Κλήρῳ ἔλαβον. Ἀγέρωχοι.] Αὐθάδεις, θρασεῖς. Ἔστι δὲ, ὅτε δηλοῖ ἡ λέξις καὶ τοὺς ἄγαν ἀνδρείους καὶ ἐντίμους. παρὰ τὸ ἄγαν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ γέρως ὀχεῖσθαι. 431. Μήονες.] Λυδοί. 432. Διεξερέεσθε.] Ἐρωτᾶτε. 434. Νεήλυδες.] Νεωστὶ ἐληλυθότες. 435. Ἐν δέ σφι Ῥῆσος βασιλεύς.] Ῥῆσος γένει μὲν ἦν Θρᾷξ, υἱὸς δὲ Στρυμόνος τοῦ αὐτόθι ποταμοῦ, καὶ Εὐτέρπης, μιᾶς τῶν Μουσῶν. Διάφορος δὲ τῶν καθ' αὐτὸν γενόμενος ἐν πολεμικοῖς ἔργοις, ἐπῆλθε τοῖς Ἕλλησιν, ὅπως Τρωσὶ συμμαχήσῃ. Καὶ μίαν ἡμέραν συμβαλὼν, πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπέκτεινε. Δείσασα δὲ Ἥρα περὶ τῶν Ἑλλήνων, Ἀθηνᾶν ἐπὶ τὴν τούτου διαφθορὰν πέμπει. Κατελθοῦσα δὲ ἡ θεὸς, Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην ἐπὶ τὴν κατοσκοπὴν ἐποίησε προελθεῖν. Ἐπιστάντες δὲ ἐκεῖνοι κοιμωμένῳ Ῥήσῳ, αὐτόν τε καὶ ἑταίρους αὐτοῦ κτείνουσι, ὡς ἱστορεῖ Πίνδαρος. Ἔνιοι δὲ λέγουσι, νυκτὸς παραγεγονέναι τὸν Ῥῆσον εἰς τὴν Τροίαν. Καὶ πρὶν γεύσασθαι αὐτὸν τοῦ ὕδατος τῆς χώρας, φονευθῆναι. Χρησμὸς γὰρ ἐδέδοτο αὐτῷ, φασιν, ὅτι, εἰ αὐτὸς γεύσεται τοῦ ὕδατος, καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῦ τοῦ Σκαμάνδρου πίωσι, καὶ τῆς αὐτόθι νομῆς, ἀκαταμάχητος ἔσται εἰς τὸ παντελές. Ἐν δέ σφι Ῥῆσος βασιλεύς.] Ὅσοι ἐκ Μουσῶν τίκτονται· Ὀρφεὺς ἐκ Καλλιόπης, ἢ Κλειοῦς· Λῖνος Τερψιχόρης, ἢ, ὥς τινες, Εὐτέρπης· Ῥῆσος Τερψιχόρης καὶ αὐτὸς, ἢ Εὐτέρπης· Θαλείας

τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον ἠδὲ μεγίστους·
λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.
ἅρμα δέ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται·
τεύχεα δὲ χρύσεια, πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
ἤλυθ' ἔχων· τὰ μὲν οὔτι καταθνητοῖσιν ἔοικεν
ἄνδρεσσι φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
ἀλλ' ἐμὲ μὲν νῦν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
ἢ ἐμὲ δήσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλέϊ δεσμῷ,
ὄφρα κεν ἔλθητον, καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
ἠὲ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἠὲ καὶ οὐκί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
μὴ δή μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῷ,
ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς·
εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν, ἠὲ μεθῶμεν,
ἢ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,

436. Fίδον. 438. δέ Fοι. 439. θαῦμα Fιδέσθαι. 440. καταθνητοῖσι FέFοικε. 442. vulg. νῦν μέν. 445. ἔFειπον. 446. ὑπόδρα Fιδών.

437. θείειν ἀνέμοισιν ὁμοῖοι, antiqua et poetica forma, pro θέοντες ὁμοίως, ἴσως, τοῖς ἀνέμοις pro *tam celeriter* ac venti. Virgilius etiam exit modum: *cursu prævertere ventos* dum dicit equos.—440. τὰ μὲν οὔτι κ. ἔοικε pro vulgari, οὐκ ἔοικεν, ἐοικός ἐστι, καταθνητοῖς, φορεῖν αὐτά. h. ἔχειν. verbo sunt ὅπλα θεῖα, quibus vix mortales uti ausint.

442—457. Dolon, omnibus, quæ sciscitati erant, expositis, cum salvum se fore crederet, occiditur.—444, 5. πειρηθῆτον ἐμεῖο *donec redieritis et me vera prædicasse exploratum habueritis*.—445. κατ' αἶσαν. h. l. *recte, vere*. κατὰ τὸ ἀληθές.

446. sq. Super Diomedis sagacitate id comminiscenda excusatione inhumanitatis suæ et Ulyssis perfidiæ non plura argutatos esse veteres miror. Omnium sane temporum talis fuit sollertia in caussis, cur æqua deseramus, reperiendis. Inde subnatum est Jus gentium publicum.—447. μὴ δή μοι. *ne quæso mihi*. Clarke. ne in animum admitte, te evasurum esse mortem, σὲ φεύξεσθαι.—450. εἶσθα, εἶς, pro futuro,

Παλαίφατος· Ἐρατοῦς Θάμυρις ὁ Θρᾷξ· Μελπομένης καὶ Ἀχελώου Σειρῆνες· Πολυμνείας Τριπτόλεμος. 437. Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.] Τοῦτο καλεῖται ὑπερβολή. ὁ γὰρ νοῦς· λευκότεροι μὲν χιόνος τῇ χροιᾷ, τῷ δὲ τάχει ἶσοι τοῖς ἀνέμοις. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐμείωσε τὴν ὑπερβολὴν ἐκ τοῦ μὴ εἰπεῖν, αὐτοὺς καὶ τῶν ἀνέμων ταχυτέρους. Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.] Δύο ὑπερβολὰς ἐπέθηκεν ἐντέχνως. τὴν μὲν ἐξ ὑπερθέσεως· τὴν δὲ ἐξ ὁμοιώσεως. καὶ ἐφ' ἑκατέρας παρέλαβε τὸ οἰκεῖον. Χιόνος μὲν γὰρ δύναταί τι λευκότερον γενέσθαι, ἀνέμου δὲ θᾶσσον οὐδέν. Καλῶς οὖν τῷ μὲν ἀδυνάτῳ εἴκασε, τοῦ δὲ δυνατοῦ μεῖζον ἀπέφηνεν. Ἐπαινετὸν δὲ, ὅτι κατ' αἰτιατικὴν δυνάμενος εἰπεῖν, Λευκοτέρους χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοίους (καὶ ὣς γὰρ ἐπέτρεπε τὸ μέτρον) μετεμόρφωσε τὸν λόγον, θαυμαστικῶς ἀναφωνήσας τὸν ἔπαινον αὐτῶν. 439. Πελώρια.] Οὐ κατὰ τὸ μέγεθος, νῦν, μεγάλα, ἀλλὰ κατὰ τὸ κάλλος τεράστια. 442. Νηυσὶ πελάσσετον.] Ἐπὶ τὰς ναῦς ἀγάγετε. 443. Νηλέϊ.] Ἀνηλεεῖ, σφοδρῷ. 444. Πειρηθῆτον.] Πεῖραν λάβητε. 448. Ἀμάς.] Εἰς τὰς ἡμετέρας. 449. Ἀπολύσομεν.] Λύτρα λαβόντες ἀποπέμψομεν. Ἠὲ μεθῶμεν.] Ἢ ἐάσομεν ἄνευ δώρων. 450. Εἶσθα.] Ἥξεις, παρα-

ἠὲ διοπτεύσων, ἢ ἐναντίβιον πολεμίξων·
εἰ δέ κ' ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς,
οὐκ ἔτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισιν.
Ἦ, καὶ ὁ μέν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ
ἁψάμενος λίσσεσθαι· ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε,
φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο,
καὶ λυκέην, καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν·
καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς
ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρὶ, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Χαῖρε, θεὰ, τοῖσδεσσι· σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ
πάντων ἀθανάτων ἐπιβωσόμεθ'· ἀλλὰ καὶ αὖτις
πέμψον ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησε, καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψόσ' ἀείρας
θῆκεν ἀνὰ μυρίκην· δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκε,
συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους·
μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.
τὼ δὲ βάτην προτέρω, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα·

461. Ϝέπος. 465. ἀπὸ Ϝέθεν.

εἴσῃ. ἐλεύσῃ. Nondum adeo in animum hominibus venerat, posse captivos custodia haberi et retineri usque ad belli componendi fœdus.

458—468. Dolonis cæsi spolia Minervæ consecrant et, signo apposito, ut in reditu locus agnosci possit, recondunt.—459. λυκέην scil. δορὰν sup. 334. ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο.—460. Ἀθηναίη ληῖτις alias ἀγελεία *prædatrix:* ut sup. Δ. 128.

461. Observandus modus dedicandi et consecrandi.—262. χαῖρε τοῖσδεσσι, propitia accipe hæc. proprie, lætare hoc munere: quod bene illustrat Koeppen.—463. ἐπιβωσόμεθα. pro præsenti, invocamus, invocare solemus, invocanda es. ἐπικαλούμεθα.—464. πέμψον, h. l. comitare. deduc. adsis.—466. ἀνὰ μυρίκην, tamaricem seu tamariscum, humida loca amantem: Vidimus jam Z. 39. ἐπέθηκε δὲ σῆμα δέελον, δῆλον, εὔδηλον, εὔγνωστον, scil. aggerendo frondes et arundines. Cogitandum autem est, eos incedere locis paludosis, in quæ exundare solet Simois.—468. μὴ λάθοι αὐτοὺς ἐπανιόντας.

469—514. Ad Thracum castra, omni custodia vacantia, procedunt Ulysses et

γενήσῃ, ἐλεύσῃ. 451. Διοπτεύσων.] Κατασκοπεύσων. 452. Ἐμῆς ὑπὸ χερσίν.] Ὑπὸ τῶν ἐμῶν χειρῶν. 456. Ἀπέκερσεν.] Ἀπέκοψεν, ἀπέτεμε. Τένοντε.] Τοὺς αὐχένας λέγει. 457. Φθεγγομένου.] Τὸ στόμα εἰς τὸ φθέγξασθαι κινοῦντος. Προὔλαβεν οὖν ἡ φωνὴ τὴν πληγήν. 459. Λυκέην.] Λύκου δοράν. Παλίντονα.] Εἰς τοὐπίσω ἑλκόμενα. Καὶ δόρυ μακρόν.] Ὃ ἀνωτέρω ἄκοντα εἶπε. 460. Ληΐτιδι.] Λαφυραγωγῷ, πολεμικῇ. 462. Τοῖσδεσσιν.] Ἐν τούτοις. 463. Ἐπιβωσόμεθα.] Ἐπὶ βοήθειαν καλεσόμεθα. Γράφεται δὲ καὶ, ἐπιδωσόμεθα. ἵν' ᾖ, δώροις τιμήσομεν. 466. Ἀνὰ μυρίκην.] Μυρίκη, θαμνῶδες φυτόν. Δέελον.] Εὔγνωστον, εὔδηλον. 467. Συμμάρψας.] Συλλαβὼν, κλάσας. Δόνακας.] Καλάμους. Ἀπὸ τοῦ δονεῖσθαι. Ἐριθηλέας.] Ἄγαν θάλλοντας, εὐθαλεῖς.

αἶψα δ' ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν τέλος ἶξον ἰόντες.
οἱ δ' εὗδον καμάτῳ ἀδδηκότες, ἔντεα δέ σφι
καλὰ παρ' αὐτοῖσι χθονὶ κέκλιτο εὖ κατὰ κόσμον
τριστοιχεί· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι.
Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὗδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι,
ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο.
τὸν δ' Ὀδυσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν·
Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀνὴρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι,
οὓς νῶϊν πίφαυσκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
ἀλλ' ἄγε δὴ, πρόφερε κρατερὸν μένος· οὐδέ τί σε χρὴ
ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν· ἀλλὰ λύ' ἵππους·
ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσι δέ μοι ἵπποι.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη·
κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην. τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς

473. σφὶ Ϝεκάστῳ. 476. προπάροιθε Ϝιδών. 483. ἀϜεικής.

Diomedes, cædem faciunt et Rhesi equos abigunt. Pergunt autem nunc e loco, in quo substiterant vs. 298.

470. ἐπὶ Θρηκῶν τέλος, τάγμα. Thracum turmam, alam. Cum iter facerent secundum Simoentem, qua parte sociorum Trojanorum cornu tendebat, haud multum viæ superesse potuit.

471. καμάτῳ ἀδδηκότες, ærumnis ex itinere fessi; (vs. 312 et 98.) nam modo advenerant, νεήλυδες. dormierunt autem reclinati, armis cuique suis juxta positis, trinis ordinibus; adstante quoque curru. Putes, secundum verba poetæ, omnes Thraces bigis pugnasse. Atque hoc tantum principibus proprium et sollenne, et ad hos hoc quoque loco solos revocandum.

474, 5. Rheso et ipsi adstant equi, alligati loris ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης, extrema orbiculi parte, qui circumdabat ejus, qui currui insistebat, crura et genua, ut saltem ea essent tecta. Orbiculus iste est ἡ ἄντυξ, ambiens δίφρον currui (pegmati, axi) impositum; unde ἡ ἄντυξ ἐπιδιφριάς. Hujus ἄντυγος ora superior clavo, seu paxillo, uno vel altero erat instructa, circa quem religari possent lora equorum.—476. προπάροιθεν ἰδὼν, prior, ante Diomedem. πίφαυσκε, προεσήμαινε. ἔφη.

479. πρόφερε μένος, exsere robur. Sch. br. φανερὸν ποίει. Jam in pedestri oratione sic pergeret: hos equos abducemus; cum autem hominum humi stratorum ordines viam ipsis intercludant, ante omnia, jugulatis aliquot hostibus, via qua duci possint, facienda est. Erant autem tres cubantium ordines, τρεῖς στοῖχοι, στίχες, antequam ad Rhesum perveniri posset; igitur e quovis ordine quatuor cæduntur, et cæsi pedibus abstrahuntur, ut via sit libera vs. 473. sq.—480. ne sta otiose: eo usu, quo fere Od. E. 416. μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή. vanus. iners.—482. τῷ δ'. τῷ Diomedi, ἔμπνευσε μένος Ἀθήνη. primo nunc loco occurrit de vi, robore, alacritate, divinitus injecta. Cur tamen *per afflatum?* scilicet rem quæ omnem sensum fugit, declaratam putarunt homines tactu levissimo, aura afflante et recreante animam seu fessi seu deliquium passi.

483. κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην, dextrorsum sinistrorsum cædendo: iterum Φ. 20. Od.

470. Ἶξον.] Παρεγένοντο. 473. Τριστοιχεί.] Ἐπὶ τρεῖς στίχας καὶ τάξεις. Δίζυγες.] Δύο ἵπποι ὑπὸ ζυγὸν ἀγόμενοι. 475. Ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης.] Ἐκ τοῦ ἐσχάτου μέρους τοῦ ἁρματείου δίφρου τῆς περιφερείας. ὃ καὶ ἄντυξ καὶ ἐπιδιφριὰς καλεῖται. 476. Προπάροιθεν ἰδών.] Πρότερος ἰδών. 478. Πίφαυσκε.] Προεσήμαινεν, ἔλεγε. 479. Πρόφερε.] Φανερὸν ποίει. 480. Μέλεον.] Μελαίως. ματαίως, ἢ μάταιον. 481. Ἔναιρε.] Φόνευε. 483. Ἐπιστροφάδην.] Ἐ-

ἄορι θεινομένων· ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν,
αἴγεσιν, ἢ οἴεσσι, κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ·
ὣς μὲν Θρήϊκας ἄνδρας ἐπῴχετο Τυδέος υἱὸς,
ὄφρα δυώδεκ' ἔπεφνεν· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
ὅντινα Τυδείδης ἄορι πλήξειε παραστὰς,
τόνδ' Ὀδυσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε,
τὰ φρονέων κατὰ θυμὸν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοίατο θυμῷ
νεκροῖς ἀμβαίνοντες· ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν.
ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέος υἱὸς,
τὸν τρισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα,
ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
τὴν νύκτ', Οἰνείδαο πάϊς, διὰ μῆτιν Ἀθήνης.
τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς λύε μώνυχας ἵππους·
σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου,
τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν

486. ὀϝίεσσι. 490. ἐκϝερύσασκε. 493. ἀϝήθεσσον.
495. μελιϝηδέα. 497. νύκτ', ϝοινείδαο. v. Obss.

X. 308. Ω. 183. *στόνος ἀεικής*. ingens. ingemuerunt moribundi. paullo post vs. 496. idem est *ἀσθμαίνειν*.

485. *μήλοισιν ἀσημάντοισιν* h. e. *ἀφυλάκτοις*, quibus non adest *ὁ σημάντωρ. ὁ σημαίνων*, ut Λ. 289.—492. *μηδὲ τρομέοιντο, φοβοῖντο, οἱ ἵπποι νεκροῖς ἀναβαίνειν, ἀνὰ, διὰ νεκροὺς, βαίνειν.—ἀήθεσσον γὰρ ἔτι τῶν νεκρῶν. ἀηθεῖς, ἀσυνηθεῖς, ἦσαν.*—496. *θυμὸν ἀπηύρα αὐτὸν ἀσθμαίνοντα*, *suspirantem*, aut in ipsa morte, cum Diomedes, tanquam male ominatum somnium, misero obvenisset. Ita Diomedes est *τὸ κακὸν ὄναρ*. Hæreo adhuc in his: pro Homerica simplicitate videtur subsannatio hæc esse nimis acuta, ut sit Diomedes dictus infaustum somnium, quod eum oppresserit. Quod si et ipse mecum statueris, probandum est alterum, eo ipso tempore grave et infestum somnium de viro irruente, Diomede, somniasse Rhesum; quo factum est, ut suspiraret; ponere potuit hoc poeta vulgarem opinionem sequutus, instante magno malo ominari ac divinare mentem id quod imminet. Opinio illa poetis, inprimis tragicis, multa passim gravissima figmentorum momenta suppeditavit; ut statim in Hecuba Euripidis. Hoc modo, remotis argutiis, voluit aut debuit locum illustrare Koeppen. Sentio tamen nec minus hoc quoque esse nimis argutum.—Quod Somnium *adstat capiti*, illustratum est B. 20.

νεργῶς, εὐτόνως. ἤ, ἄλλοτε εἰς ἄλλον ἐπιστρεφόμενος. σπουδαίως. Στόνος.] Στεναγμός. Ἀεικής.] Χαλεπός. 484. Ἄορι θεινομένων.] Τῷ ξίφει πληττομένων. Ἐρυθαίνετο.] Ἐρυθρὰ ἐγίγνετο, ἐφοινίσσετο. 485. Ἀσημάντοισιν.] Ἀφυλάκτοις, ἀφροντίστοις, μὴ ἔχουσι ποιμένα. 486. Ἐνορούσῃ.] Ἐπιπηδήσῃ, ἐφορμήσῃ. 487. Ἐπῴχετο.] Ἐπήρχετο. 490. Ἐξερύσασκε.] Μεθεῖλκε. 492. Τρομεοίατο.] Φοβοῖντο. 493. Ἀήθεσσον.] Ἀσυνήθεις ἦσαν. 496. Κακὸν γὰρ ὄναρ.] Κακὸς ὄνειρος. Ὁ Διομήδης ἐπέστη αὐτῷ, ὅτι νυκτὸς καθεύδοντα αὐτὸν ἀνεῖλεν. 497. Οἰνείδαο πάϊς.] Ὁ Διομήδης, Οἰνέως ἔκγονος. Τυδεὺς γὰρ Οἰνέως ἦν υἱός. Μῆτιν.] Βουλήν. 498. Τλήμων.] Καρτερικός. 499. Σὺν δ' ἤειρε.] Συνέδησε δέ. 500. Ἐπιπλήσσων.] Πλήσσων, ἐλαύ-

ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι·
ῥοίζησεν δ' ἄρα, πιφαύσκων Διομήδεϊ δίῳ.
αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων, ὅ τι κύντατον ἕρδοι·
ἢ ὅγε δίφρον ἑλὼν, ὅθι ποικίλα τεύχεα κεῖτο,
ῥυμοῦ ἐξερύοι, ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' ἀείρας·
ἢ ἔτι τῶν πλεόνων Θρῃκῶν ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη
ἐγγύθεν ἱσταμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·
Νόστου δὴ μνῆσαι, μεγαθύμου Τυδέος υἱὲ,
νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς.
μή πού τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσι θεὸς ἄλλος.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπεβήσετο· κόπτε δ' Ὀδυσσεὺς
τόξῳ· τοὶ δ' ἐπέτοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.
ὡς ἴδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν,
τῇ κοτέων Τρώων κατεδύσετο πουλὺν ὅμιλον,
ὦρσεν δὲ Θρῃκῶν βουληφόρον Ἱπποκόωντα,

503. vulg. κύντερον. 504. vulg. τεύχε' ἔκειτο. 505. ἐκϝερύοι.
513. vulg. ἐπεβήσατο. 516. ὡς ϝίδ'. 517. vulg. κατεδύσατο.

499. σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι. συνεδέησεν. colligavit loris.—502. ῥοίζησε puta *sibilo* Diomedem significasse, esse equos nunc liberos ut abduci possint, et abeundi esse horam.

503. αὐτὰρ ὁ μ. Diomedes ipsum currum asportare voluit; scilicet quales tum erant currus humiles ac parvi ut jam aliquoties monitum. At prudentia suadebat, saluti consulere accelerato reditu.—505. ῥυμοῦ ἐξερύοι. κατὰ ῥυμοῦ. quod et dicitur ἐκ ῥυμοῦ, apprehenso temone.—509. Νόστου δὴ, *quæso* de reditu cogita.—511. δέδοικα, μή που. —513. ἵππων ἐπεβήσετο. Monent viri docti habere nos h. l. equo insidentes; cum equitandi artem Homerus non noverit. At dicendum erat, equitatum in copiis Homerum haud memorare; at equitationem bene novisse, qui etiam artes τοῦ κελητίζειν novit, notis locis Il. O. 679. Od. E. 371. Porro quod de Diomede dixit, nec minus de Ulysse accipiendum esse, ipsa res docet, et hunc alteri equo insedisse.

515—525. Sero animadvertunt cum Thraces, tum Trojani, cædem ab Ulysse et Diomede factam. Epice autem tribuitur hoc Apollini qui Trojanos tuetur, res e Pergamo speculanti.

515. οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχε. Ad verbum, non cæcam, nihil ipse videns, speculationem egit, contra vero bene animadvertit hæc.—516. Athenen μεθέπουσαν Τυδέος υἱὸν, quæ eum ut discederet, urgebat et instabat; ut sup. E. 329. vidimus. Vulgo ex

νων. Μάστιγα φαεινήν.] Ἤτοι στιλπνήν. ἢ, τὴν φανερῶς κειμένην. 502. Ῥοίζησεν.] Ἀνάρθρως ἐφώνησεν. ὃ ἡμεῖς συρίζειν λέγομεν. Πιφαύσκων.] Φανεροποιῶν, σημαίνων. 503. Κύντατον.] Χαλεπώτατον, δεινότατον. 509. Νόστου.] Τῆς ἀνακομιδῆς. 510. Πεφοβημένος.] Φεύγων μετὰ φόβου. 511. Θεὸς ἄλλος.] Ὁ ἡμῖν ἐναντίος. 513. Κόψεν.] Ἔπληξεν. 514. Ἐπέτοντο.] Ἔτρεχον. Καθ' ὑπερβολήν. 515. Ἀλαοσκοπίην.] Μάταιον σκοπόν. Ὅ ἐστιν, Οὐκ ἔλαθεν αὐτόν. 516. Ἕπουσαν.] Ἤτοι, ἑπομένην αὐτῷ, συνεργοῦσαν.

Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν. ὁ δ᾽, ἐξ ὕπνου ἀνορούσας,
ὡς ἴδε χῶρον ἐρῆμον, ὅθ᾽ ἕστασαν ὠκέες ἵπποι,
ἄνδρας τ᾽ ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν,
ᾤμωξέν τ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα, φίλον τ᾽ ὀνόμηνεν ἑταῖρον.
Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμὸς
θυνόντων ἄμυδις· θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔργα,
ὅσσ᾽ ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Οἱ δ᾽ ὅτε δή ῥ᾽ ἵκανον, ὅθι σκοπὸν Ἕκτορος ἔκταν,
ἔνθ᾽ Ὀδυσεὺς μὲν ἔρυξε, Διῒ φίλος, ὠκέας ἵππους·
Τυδείδης δὲ, χαμᾶζε θορὼν, ἔναρα βροτόεντα
ἐν χείρεσσ᾽ Ὀδυσῆϊ τίθει· ἐπεβήσετο δ᾽ ἵππων·
μάστιξεν δ᾽ ἵππους, τὼ δ᾽ οὐκ ἀέκοντε πετέσθην,
νῆας ἔπι γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄϊε, φώνησέν τε·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ψεύσομαι, ἦ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.
ἵππων μ᾽ ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει·
αἳ γὰρ δὴ Ὀδυσεύς τε καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης

520. ὡς Fίδε. 524. μέρμερα Fέργα. 529. vulg. ἐπεβήσατο.
530. ἀFέκοντε. vulg. ἄκοντε.

contexto reddunt ac si esset ἑπομένην αὐτῷ, παροῦσαν.—521. ἀσπαίροντας ἐν φονῇσι, ἐν φονῇ πεφονευμένους. ut ἐν ὅπλοις ὡπλισμένους. Iterum O. 633. Pindar. P. XI. 57. At veteres: in loco cædibus (seu cæsis, cadaveribus) pleno.—522. ὀνόμηνεν, ἀνεκαλέσατο. Sch. B.—524. θυνόντων ἄμυδις, *ruentibus* h. accurrentibus. συνδραμόντων.

526—531. In reditu secum auferunt spolia Dolonis recondita.—531. τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ. *eo enim lubenter redibant* equi. Non enim, ex Homeri structura nisi ad equos referri id potest. Atqui Thracum equi vix *ad castra Achivorum* tanquam solita lubenter tendebant. Itaque de versu dubitandum: saltem dixeris simpliciter cursum celerem declarari.

532—542. Nestor primus adventum Ulyssis et Diomedis sensu aurium percipit.

520. Ἔρημον.] Ἠρημωμένον, μονήρη. 521. Ἀσπαίροντας.] Ψυχοραγοῦντας. Φονῇσι.] Τοῖς τόποις ἐν οἷς ἔκειντο οἱ νεκροί. 522. Ὀνόμηνεν.] Ἐξ ὀνόματος ἐκάλεσε. 523. Κυδοιμός.] Ταραχὴ, θόρυβος. 524. Ἄμυδις.] Ὁμοῦ καὶ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τρεχόντων. Θηεῦντο.] Μετὰ θαύματος ἐθεώρουν. 526. Σκοπόν.] Κατάσκοπον. 527. Ἔρυξε.] Κατέσχε. 528. Χαμᾶζε θορών.] Χαμαὶ ἁλλόμενος. Ἔναρα βροτόεντα.] Περιεκτικῶς, τὰ τόξα καὶ τὸ δόρυ. Κυρίως δὲ ἔναρα λέγονται, ὅσα ἤραρε καὶ συνήρμοσται, θώραξ, κυνέη, καὶ κνημῖδες. 532. Πρῶτος κτύπον ἄϊε.] Πρῶτος τοῦ ψόφου τῶν ποδῶν τῶν ἵππων ᾔσθετο ἀγωνιῶν, διὰ τὸ αὐτὸν εἰσηγητὴν γεγονέναι τῆς κατασκοπῆς. Ὡς οὖν γνώμην δοὺς εἰς τὸ ἐκπεμφθῆναι τοὺς ἄνδρας, οὐ μόνον ἠγωνία περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ συνεπεδήμει αὐτοῖς. 534. Ἔτυμον.] Ἀληθές. Ψεύσομαι, ἦ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.] Κἄν τε ψεύδεσθαί, φησιν, ἔνι, κἄν τε ἀληθεύειν με, ὁπωσοῦν ἀπαγγελῶ καὶ λέξω, διὰ τὸ προθυμεῖσθαί με. 535. Ἵππων μ᾽ ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος

ὧδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους.
ἀλλ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μήτι πάθωσιν
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτ' ἄρ' ἤλυθον αὐτοί·
καί ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα· τοὶ δὲ χαρέντες
δεξιῇ ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
πρῶτος δ' ἐξερέεινε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ὅππως τούσδ' ἵππους λάβετον· καταδύντες ὅμιλον
Τρώων; ἤ τις σφῶε πόρε θεὸς ἀντιβολήσας;
αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἠελίοιο.
αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι, οὐδέ τι φημὶ
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ, γέρων περ ἐὼν πολεμιστής·
ἀλλ' οὔπω τοίους ἵππους ἴδον, οὐδ' ἐνόησα·
ἀλλά τιν' ὔμμ' ὀΐω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα.
ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
κούρη τ' αἰγιόχοιο Διὸς, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ ἀμείνονας, ἠέ περ οἵδε,
ἵππους δωρήσαιτ', ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.

540. εἴρητο Ϝέπος. 542. ἠσπάζοντο, Ϝέπεσσι. 544. Ϝείπ'.
547. ἀκτίνεσσι Ϝεοικότες. 550. Ϝίδον.

—537. ὧδ' ἄφαρ, *tam cito. spe omni citius*, videntur accepisse veteres. Potest etiam esse, *celeriter, tam concitato cursu*, qualis est is, qui aures meas impellit.—538, 9. *at vereor ne sit strepitus Trojanorum Ulyssem et Diomedem*, fuga sibi consulentes, *persequentium.*

540—563. Cum incolumes advenissent, a gratantibus Achivis excepti Ulysses et Diomedes a Nestore de equis interrogati, quæ gesserant, exponunt.

546. σφῶε, αὐτὼ, αὐτοὺς τοὺς ἵππους. At 552. σφῶϊ, vos duo.

547. αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἠελίοιο. quod in equis laudat aliquoties poeta, est splendor seu *nitor ex candore*. Erant autem equi Rhesi λευκότεροι χιόνος sup. 437. Illustrat Rhesus Tragicus 617, 8. λευκαὶ—διαπρεπεῖς ἐν εὐφρόνῃ. Στίλβουσι δ', ὥστε ποταμίου κύκνου πτερόν. αἰνῶς ut Γ. 158, λίαν.—556. Fieri quidem hoc potuisset, ut divino munere oblati essent hi equi: at sunt Thracibus, qui heri demum advenerunt, cæsis abducti.

οὔατα βάλλει.] Ἀντὶ τοῦ, ἵππων ψόφου ἀκούω. 537. Ἐλασαίατο.] Ἀπηλακότες εἶεν. 544. Πολύαινε.] Ὑπὸ πολλῶν ἐπαινούμενε. ἢ, πολλοῦ αἴνου ἄξιε. 545. Τούσδ' ἵππους λάβετον.] Τούτους τοὺς ἵππους ἐλάβετε. 546. Ἢ τις σφῶε πόρεν.] Ἢ τίς ὑμῖν αὐτοὺς παρέσχεν. Ἀντιβολήσας.] Ἀπαντήσας, περιτυχών. 547. Αἰνῶς.] Λίαν πάνυ. Ἀκτίνεσσιν.] Ἀκτῖσιν. 548. Ἐπιμίσγομαι.] Ἐν τῇ μάχῃ σύνειμι. 551. Ἀλλά τιν' ὔμμ' ὀΐω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα.] Ἀλλὰ ὑπολαμβάνω ὑμῖν τινὰ τῶν θεῶν αὐτοὺς δεδωκέναι. 556. Ἠέ περ οἵδε.] Ἢ ὡς

ἵπποι δ' οἵδε, γεραιὲ, νεήλυδες, οὓς ἐρεείνεις,
Θρηΐκιοι· τὸν δέ σφιν ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης
ἔκτανε, πὰρ δ' ἑτάρους δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους.
τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν,
τόν ῥα διοπτῆρα στρατοῦ ἔμμεναι ἡμετέροιο
Ἕκτωρ τε προέηκε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους,
καγχαλόων· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.
οἱ δ' ὅτε Τυδείδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
ἵππους μὲν κατέδησαν ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι
φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
ἕστασαν ὠκύποδες μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες.
νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔναρα βροτόεντα Δόλωνος
θῆκ' Ὀδυσεὺς, ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνῃ.
αὐτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ
ἐσβάντες, κνήμας τ' ἠδὲ λόφον, ἀμφί τε μηρούς.
αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλὸν
νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ·

559. σφὶ Fάνακτ'. 564. Fειπών. 569. μελιFηδέα.
573. vulg. κνήμας τε, ἰδέ.

564—ad f. Divisa præda equi Diomedi cesserunt, Dolonis spolia Ulyssi. Curant uterque corpus. τάφροιο διήλασε non, *fossam transcendere* fecit; sed qua relicta erat via ad portas: qua ἱππηλασίη erat ὁδὸς, H. 439. tenendum autem animo, Nestorem cum ceteris apud excubias remansisse ante portam vs. 197. usque ad reditum Ulyssis et Diomedis.—569. equi *tritico* vescuntur. v. Θ. 188.—570. νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ—quia in puppi erat tutela navis, saltem serioribus ætatibus, h. e. signum numinis cum ara.—ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμάσοιντο Ἀθήνῃ. *ut illud donarium constituerent Minervæ.* At veteres: *donec sacrum facturi essent Minervæ.* 573. λόφον, τὸν τράχηλον. proprie τὸν τένοντα, tendinem cervicis.

574. sq. Observabile est, marina prius aqua *eos se refecisse*; quod convenit cum judicio medicorum de maris in corpore abluendo salubritate; tum demum spumam et sordes aquæ marinæ abluisse alia aqua, seque inunxisse λίπι ἐλαίῳ, vel ut λίπα pro adverbio sit, idem quod λιπαρῶς, vel ut antiqua vox sit λὶψ, λιπὸς, *pinguedo*, nunc per appositum, pro adjectivo *pinguis*.

οὗτοι οἱ ἵπποι. 558. Νεήλυδες.] Νεωστὶ παραγενόμενοι. Ἐρεείνεις.] Ἐρωτᾷς. 560. Πὰρ δέ.] Παρ' αὐτὸν δέ. Ἑταίρους δυοκαίδεκα.] Πῶς δέ φησιν ιβ. Φονεύσας τρισκαιδέκατον λέγει Δόλωνα. Ῥητέον οὖν, ὅτι Ὅμηρος ἀεὶ τοὺς βασιλεῖς τῶν στρατιωτῶν χωρίζει κατ' ἐξοχήν. Ἔθει οὖν κεχώρισται κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὁ Ῥῆσος, ὡς ἐπὶ τοῦ· Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσε. 562. Διοπτῆρα.] Κατάσκοπον. 563. Ἀγαυοί.] Νῦν ἐν εἰρωνείας μέρει κεῖται. Οὐ γὰρ ἐπαινεῖν πρέπει τοὺς πολεμίους. 565. Καγχαλόων.] Χαίρων. 568. Ἱππείῃ.] Τῇ τῶν ἵππων. 570. Νηῒ ἐνὶ πρύμνῃ.] Ἀντὶ τοῦ, ἐν νεὼς πρύμνῃ. 571. Ὄφρ' ἱρόν.] Περὶ θυσίας σαφῶς λέγει, περὶ ἧς ἐσιώπησεν. Ἱρόν.] Ἱερεῖον, σφάγιον. 573. Ἀμφί τε μηρούς.] Καὶ ἀμφοτέρους τοὺς μηρούς. 574. Σφίν.] Ἀντὶ τοῦ, σφέων, ὅ ἐστιν, αὐτῶν. 575. Ἀνέψυχθεν.] Ἀνεκτήσαντο. 576.

ἐς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐΰξέστας λούσαντο.
τὼ δὲ λοεσσαμένω, καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ,
δείπνῳ ἐφιζανέτην· ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνῃ
πλείου ἀφυσσάμενοι λεῖβον μελιηδέα οἶνον.

579. μελιϝηδέα ϝοῖνον.

Ἀσαμίνθους.] Πυέλους, σκάφας. Παρὰ τὴν ἄσιν, τὸν ῥύπον, μινύθειν. ὅ ἐστιν, ἐλαττοῦν, καὶ μειοῦν. Ἐΰξέστας.] Καλῶς ἐξεσμένας. 577. Λίπα.] Λιπαρῶς, ἢ εὐέκτως. 578. Ἐφιζανέτην.] Παρεκάθηντο. 579. Πλείου.] Γέμοντος. Ἀφυσσάμενοι.] Ἀπαντλήσαντες, ἀρυσάμενοι.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Λ.

ARGUMENTUM.

ORTO die nova fit pugna, qua, fortuna modo in hanc modo in illam partem inclinata, tandem Achivi victi in castra se recipiunt. Continuatur autem narratio de rebus hoc die gestis libris septem Λ—Σ. 1—238. Memorabilis dies, prædictus a Jove Θ. 470 sqq.

Mane signo pugnæ proposito castris egrediuntur Achivi, *Agamemnon* se armat; quippe cujus ἀριστεία partem narrationis hujus libri est constitutura. 1—55. Capiunt nec minus arma Trojani, inque iis *Hector*—66. Congressi diu æquis viribus pugnant; nullo numine se interponente—83. Enimvero versus meridiem Achivi perrumpunt ordines Trojanorum, *Agamemnonis* inprimis opera, qui irruendo cædit *Bianorem, Oileum*,—98. *Isum* et *Antiphum*, Priami filios—121. *Pisandrum* et *Hippolochum*, Antimachi filios—147. Inflammatur his facinoribus editis ceterorum Achivorum virtus—162. Ita Trojani in fugam versi sub mœnia Trojæ se recipiunt, ubi consistunt. Mox pugnam Hector restituit, id curæ habens, ut alia, quam qua Agamemnon, parte aciei prælietur: Jovis monitu per Iridem accepto.—217. Agamemnon perimit *Iphidamantem*, Antenoris filium, ejusque fratrem *Coonem;* a quo vulneratus pugna excedere cogitur—283. Firmatis nunc animis Trojani iterum superiores pugna fiunt, magnis inprimis ab Hectore editis virtutis speciminibus—309. Tum Ulysses assumto Diomede Trojanos invadit, Thymbræoque et Molione, filiisque duobus Meropis, Hippodamo et Hyperocho, cæsis pugnam restituit—337. Addit Diomedes Agastrophum; cum Hector suos cedentes animadvertens in Ulyssem et Diomedem irruit; at Diomedis hasta in galea percussus retrocedit —367. Diomedes a Paride sagitta ictus in pede fixa in castra redit—400. Ulysses solus relictus multis Trojanis cæsis a Soco vulneratur, quem ipse tamen perimit, et auxilio vocatis Menelao et Ajace pugna excedit—488. Ajax Trojanos hac parte fugat—497. In læva aciei parte adversus Nestorem et Idomeneum Hector fortiter pugnat; a Paride sagitta ictus Machaon a Nestore curru educitur—520. a Cebrione edoctus Hector suorum ordines ab Ajace turbatos esse, eo convolat—542. Ajax pugnando retrocedit—573. Eurypylus, cæso Apisaone, sagitta ictus a Paride, et ipse pugna excedit—595.

Interea Nestorem curru ad castra volantem conspicatus Achilles, et dubitans sitne Machaon quem secum ducat, Patroclum ad rem explorandam mittit. Nestor occasione arrepta, quo discrimine versentur Achivi, edocet,—668. ad succurrendum iis vires suas juveniles desiderat: quibus quid peregerit narratione de pugna inter Eleos facta exponit 669 —761. Achillem virtutis suæ et paterni moniti memorem esse jubet, saltem ut Patroclus subveniat Achivis suadet—802. Adeo et nunc Ne-

storis consilio Achivi servantur. Redit Patroclus ad Achillem; in via videt Eurypylum vulneratum incedere, quem in tentorium ducit ejusque vulnus curat 847 f. De iis, quæ Achilli a Patroclo reduce narrata fuerint, nil adjicitur; quæ ille renuntiaverit, ex re per se intelligitur. Memoratione ad eum non redit poeta, nisi libri Π. pr. ubi Patroclus, Nestorei præcepti memor, ut se suis armis Achilles instruat et in aciem procedere permittat, precibus obtinet.

Ad deorum ministeria poeta in hac rhapsodia retulit hæc: primo Jovis nutu ac voluntate pugnam administrari; itaque ab Eride pugnæ signum edi 3. sq. Ipse Jupiter in Olympo sedebat, (jam inde a lib. Θ. 438. sq.) pugnam prospiciens Λ. 74—83. Eris sola pugnæ intererat, omnes dii recesserant (jam lib. Θ.) 73. acie Trojanorum ad fugam versa Jupiter, qui adhuc providerat, ne Hector obvius fieret Agamemnoni, 163. in Idam descendit, Iridem mittit, Hectori ut nuntiet, ne in pugna Agamemnoni occurrat 181—210. Mox idem Jupiter pugnæ fortunam facit utrinque æquam 366, 7. Ita pugnæ fortuna variis modis ac vicibus regitur a Jove, ut modo superior sit Achivorum virtus, modo interponatur numen ad Trojanorum res pro consilii summa restituendas. Inscripta olim rhapsodia ἡ Ἀγαμέμνονος ἀριστεία.

῾ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Λ. ῾ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

ΤΗΝ λ̄ ῥαψῳδίαν Ἀγαμέμνονος ἀριστείαν ἐπιγράφουσι. Παράγουσι γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα ὑπὸ τῆς Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς βοηθούμενον, καὶ πολλὴν τροπὴν τῶν Τρώων ἐργαζόμενον, ὡς καὶ τὸν Δία Ἶριν πέμψαντα, ἀπάγειν Ἕκτορα εἰς ὅσον Ἀγαμέμνων ἠρίστευε. Τρωθέντος δὲ ὑπὸ Κόωνος τὴν χεῖρα, καὶ ἀναχωρήσαντος ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ Ἕκτορος ἐλθόντος εἰς τὸν πόλεμον, καρτερᾶς γενομένης μάχης, ἐξ ἀμφοτέρων πίπτουσι καὶ τιτρώσκονται πολλοὶ, καὶ Διομήδης, καὶ Ὀδυσσεύς. Καὶ Μαχάονα θεασάμενος Ἀχιλλεὺς ὑπὸ τοῦ Νέστορος ἐπὶ τὰς ναῦς ἀγόμενον, πέμπει Πάτροκλον μαθησόμενον τίς εἴη ὁ τετρωμένος. Ἀφικομένῳ δὲ αὐτῷ Νέστωρ τὰ τῶν Ἑλλήνων ὀδύρεται πταίσματα, καὶ παρακαλεῖ μάλιστα μὲν αὐτὸν πεῖσαι τὸν Ἀχιλλέα συμμαχῆσαι τοῖς Ἕλλησιν· εἰ δὲ ἐκεῖνος μὴ βούλοιτο, σὺν τοῖς Μυρμιδόσι τὸν Πάτροκλον πέμψαι δόντα τὴν ἰδίαν αὐτῷ πανευχίαν. Τοὺς γὰρ Τρῶας καταπλαγήσεσθαι, καὶ οἰηθέντας αὐτὸν παρεῖναι τὸν Ἀχιλλέα φεύξεσθαι. Ἐπανερχόμενος δὲ ὁ Πάτροκλος πρὸς Ἀχιλλέα, περιτυχὼν Εὐρυπύλῳ τετρωμένῳ, βαστάζει τε αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τὰς ναῦς κομίσας θεραπεύει.

Λάμβδα δ' ἀριστῆας Δαναῶν βάλον Ἕκτορος ἄνδρες.

ἨΩΣ δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο

1—16. Orto die pugna indicitur; Eridis tanquam præconis voce id fieri narrat, simulque Agamemnonis jussu.

1. παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο. Nunc simpliciter *ornatui poetico* inservit hoc, quod olim fabulam constituebat, *Tithonum ab Aurora esse amatum:* quandoquidem ortus diei per deam evigilantem et pulcre ornatam foribus egressam suaviter reddi posse visus

1. Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο Ὤρνυτο.] Μυθεύεται, ὅτι Τιθωνὸν τὸν Λαομέδοντος, εὐπρεπέστατον τῶν καθ' αὐτὸν, ἐν Ἰλίῳ γενόμενον, ἐρασθεῖσα ἀνήρπασεν ἡ Ἡμέρα, καὶ τῆς τούτου μετέλαβε κοίτης. Αἰτησαμένῳ δὲ αὐτῷ παρέσχεν ἀθανασίαν. Ὁ δὲ γέρων γενόμενος, διὰ γὰρ ἄγνοιαν οὐκ ᾐτήσατο

ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσι·
Ζεὺς δ' Ἔριδα προΐαλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
ἀργαλέην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν.
στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηὶ μελαίνῃ,
ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο,
ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος· τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε, δεινόν τε,
ὄρθι', Ἀχαιοῖσι δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν

8. ἐϝίσας. 9. ϝείρυσαν. 11. vulg. ὄρθι' Ἀχαιοῖσι, μέγα δὲ σθένος. Porro debuit esse σθένος ὦρσε ϝεκάστῳ.

erat. Reliqua fabulæ huc non spectant.—2. Diei et noctis vices etiam in Olympo esse, jam alias vidimus; nec in hoc argutandum.—3. *Eris* h. l. ministerium præconis præstat; eadem et alibi et ap. Hesiod. Ἔργ. 14. bella et pugnas movet, et in Herculis Scuto 148.—4. πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν, poeta non definiit, quale illud pugnæ ineundæ signum propositum fuerit. In iis, quæ conjectura elicuit, nihil est, quod satis probes. Vestem purpuream Agamemnon elevabat sup. Θ. 220, 1.

5—9. Locus classicus de navium in castris Achivorum dispositione: quam tamen jam vidimus Θ. 222. sqq.—

5. Eris stetit ἐπ' Ὀ. νηΐ, *super*, non, in navi: ut Alecto apud Virgil. Æn. VII. 512. *stabuli de culmine summo Pastorale canit signum.* Notavit quoque Bentl.—11. ἤϋσεν ὄρθια, alta, magna voce.—13. τοῖσι δ' ἄφαρ. antiqua loquendi forma ardor pugnandi redditur per dulcedinem, per rem quam appetimus, amamus, et in jucunditatis parte ponimus. Vss. jam Β. 453, 454. vidimus.

15—46. Enarratur Agamemnonis armatura et oculos audientis in eum converteret, quandoquidem ejus ἀριστείαν est expositurus. Hactenus locus est consilio accommodatus. Est tamen etiam per se splendidus. Habet quidem nonnulla, quæ et aliis in locis occurrunt, quoties de armatura agitur; ut de Paride Γ. 330. sq. de Achille Τ. 369. sq. de Patroclo Π. 132. sq. sunt tamen ubique alia quoque inter se diversa.

ἀθανασίαν σὺν ἀγηρασίᾳ, ἀχθόμενος ὡς τῶν ἐν βίῳ μεταλαμβάνειν οὐ δυνάμενος, ἐκάλεσε τὴν θεὸν, ὅπως αὐτὸν τοῦ ζῆν ἀπαλλάξῃ. Ἡ δὲ, οὐ δὲ γὰρ ἦν δυνατὸν ἀποθανεῖν αὐτὸν, μετέβαλεν εἰς τέττιγα, τὸν μουσικώτατον τῶν πτηνῶν, ὅπως καὶ διὰ τῆς φωνῆς αὐτοῦ τέρπηται. Γίγνεται δὲ ἐξ αὐτῶν παῖς Μέμνων, ὁ τῶν Αἰθιόπων βασιλεύς. Ἐκ λεχέων.] Ἐκ τῆς κοίτης. Ἀγαυοῦ.] Ἄγαν ἐνδόξου, καλοῦ. Τιθωνοῖο.] Τιθωνοῦ. Τιθωνὸς δέ ἐστι Λαομέδοντος μὲν παῖς, ἀδελφὸς δὲ Πριάμου, Ἡμέρας σύνευνος. 3. Προΐαλλε.] Προέπεμπεν, ἀπέστελλεν, ἐξέπεμπεν. 4. Ἀργαλέην.] Ἄλγη ἐπιφέρουσαν. Τέρας.] Σημεῖον. Πολέμοιο τέρας.] Περιφραστικῶς, τὸν πόλεμον. 6. Μεσσάτῳ.] Μεσαιτάτῳ. Γεγωνέμεν.] Βοᾶν. 9. Εἴρυσαν.] Ἀνείλκυσαν. Κάρτεϊ.] Ἰσχύϊ. 11. Ὄρθια.] Ὀρθῶς. ἀνατεταμένως, μεγάλως. 15. Ζώννυσθαι.] Καθοπλίζεσθαι. Συνεκδοχικῶς, ἀπὸ μέ-

Ἀργείους· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
τόν ποτέ οἱ Κινύρης δῶκε, ξεινήϊον εἶναι.
πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, οὕνεκ' Ἀχαιοὶ
ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
τοὔνεκά οἱ τὸν δῶκε, χαριζόμενος βασιλῆϊ.
τοῦ δ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο,
δώδεκα δὲ χρυσοῖο, καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο·
κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
τρεῖς ἑκάτερθ', ἴρισσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
ἐν νέφεϊ στήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων.

20. ποτέ Ϝοι. 23. τοὔνεκά Ϝοι. 24. δέκα οἶμοι. v. Obss.
25. χρυσοῦ, καὶ ἐϜείκοσι. 27. ἑκάτερθ', Ϝίρισσι ϜεϜοικότες. Laborat versus. v. Obss.

Primo v. 16. dixit universe ἐδύσατο νώροπα χαλκόν. arma ex ære.—17, 18. Ocreæ ἐπισφυρίοις ἀραρυῖαι, puta, fibulis junctas. v. Γ. 331. materiem non addidit; alibi sunt ἐκ κασσιτέρου, ut Σ. 612. Observa porro ordinem armorum induendorum; ab ocreis procedit ad thoracem, tum ensem, scil. e balteo, vs. 29. inde clipeum arripit, vs. 32. ita demum galeam capiti imponit, 41. hastasque binas sumit.—19, 20. Thorax munus hospitale Cinyræ, non datum, sed missum, hospitii jure. Scilicet rem ita constituisse videtur poeta, ut narret, fama in Cyprum perlata audivisse Cinyram expeditionem Achivorum adversus Trojanos; rei miratione percussus Cinyras munera mittit Agamemnoni seu gratulandi et bonum successum precandi caussa, seu ad amicitiam ejus recolendam et fovendam. Facta sunt hæc ex more priscorum hominum, etiam in litteris sacris obvium.—21. πεύθετο γὰρ—ἤκουε, ut mox 498. P. 405. et alibi. Κύπρον δε, ut K. 268. Σκάνδειάν δε, famam quæ usque ad Cyprum pervenerat.—22. hinc dictus est ἀνάπλους εἰς Τροίαν. εἰς Ἀσίαν.—24. Artis metalli tractandi vestigia hic habemus satis memorabilia, quæ et h. l. ad orientem refertur; nam est opus e Cypro missum; fusio erat ex ære, insertis seu fusura seu ferruminatione striis e metallis diversi coloris: κυάνου, χρυσοῦ, κασσιτέρου. de quibus etsi nihil potest pronuntiari, quod omni ex parte satis exploratum sit, probabile tamen fit, cassiteron esse plumbum candidum, cyanum autem seu plumbum nigrum seu aliud metallum quod æri fusione jungi posset. In distributione οἴμων, s. ῥάβδων striarum seu virgarum, zonarum, (*Streiffen*) nolim tricari; ut nec in quæstione, fuerintne rectæ an obliquæ.

26, 27, 28. κυάνεοι δὲ δράκοντες. In thorace utrinque tres serpentes se erigebant ὠρεγμένοι ἦσαν, ἐξετέταντο, sursum versus collum: h. e. in utroque latere interceptæ erant virgæ trinis serpentibus, ab ora ima ad summam se tollentibus. Comparat hos serpentum tractus, ὁλκοὺς, cum iride. Comparationem enim in sinuoso flexu agnoscere malim quam in colore.—28. Iridem appellat τέρας Jovis, quandoquidem antirous.

16. Νώροπα.] Λαμπρόν. 20. Ξεινήϊον.] Ξένιον. 21. Πεύθετο.] Ἠκούετο. Κύπρονδε.] Ἕως εἰς Κύπρον. Ἠκούετο δὲ ἕως εἰς Κύπρον. Κλέος.] Φήμη. Οὕνεκα.] Νῦν ἀντὶ τοῦ, ὅτι. 24. Οἶμοι.] Ὁδοί. στίχοι. Μεταληπτικῶς, ἀντὶ τοῦ, ῥάβδοι. Κυάνοιο.] Χρώματι κυανῷ εἰκασμένου. 26. Κυάνεοι.] Μέλανες. Ὀρωρέχατο.] Ἐξέτατο. διεγηγερμένοι ἦσαν. ἐκτεταμένοι. 27. Ἴρισσιν.] Ταῖς ἐν οὐρανῷ ἴρισι φαινομέναις. Ἶρις δέ ἐστι πάθος περὶ τὸν ἀέρα, ἐν νέφει συνεκτεταμένον ἐξ ἡλιακῆς ἀκτῖνος. 28. Στήριξεν.] Ἔστησεν, ἡ-

ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος· ἐν δέ οἱ ἧλοι
χρύσειοι πάμφαινον· ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν
ἀργύρεον, χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός.
ἂν δ' ἕλετ' ἀμφιβρότην, πολυδαίδαλον, ἀσπίδα θοῦριν,
καλὴν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο
λευκοὶ, ἐν δὲ μέσοισιν ἔην μέλανος κυάνοιο.
τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο
δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε, Φόβος τε.
τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμὼν ἦν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
κυάνεος ἐλέλικτο δράκων, κεφαλαὶ δέ οἱ ἦσαν
τρεῖς ἀμφιστρεφέες, ἑνὸς αὐχένος ἐκπεφυυῖαι.
κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο, τετραφάληρον,

29. ἐν δέ Ϝοι. 34. ἐν δέ Ϝοι—ἦσαν ἐϜείκοσι. 39. δέ Ϝοι.
40. vulg. ἀμφιστεφέες.

quioribus ætatibus ad religionem et præsagium spectavit arcus in cælo visus. cf. inf. P. 547—550.

29, 30, 31. Clavis aureis seu bullis insignis erat ensis, in manubrio. τὸ κουλεὸν erat χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός. ἔχον χρυσοῦς ἀορτῆρας, ἤγουν ἀναφορεῖς. h. e. annulos, seu hamulos, quibus balteus aptatus erat ensi. Alias ἀορτὴρ et τελαμὼν ipse balteus esse videtur, v. c. Od. Λ. 608, 609.

32—40. Sumit Agamemnon clipeum: ἀσπίδα θοῦριν, clipeum, quem rapide movebat. In clipeo fuerunt orbes seu striæ, zonæ, orbiculatim flexæ XXXI. nimirum in exteriore ora X ex ære; interius XX ex plumbo albo (hos appellat ὀμφαλοὺς) et in ipso umbone una ex cyano, cæruleo colore. ἐν μέσοις ἦν εἷς ὀμφαλὸς μέλανος κυάνοιο, vs. 35.

36, 37. ἐπεστεφάνωτο τῇ ἀσπίδι Γοργώ. ἐπῆν. In medio clipeo expressa erat Gorgon, antiquum symbolum Terroris in personam mutati, variis postea fabulis exornatum. v. sup. ad E. 741.

38, 39, 40. τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμὼν ἦν. Cum τελαμὼν et in interiore clipeo manubrium sit, quo ille prehensus regitur, e corio factum: ut ex Herod. I. 171. intelligo, cujus loco etiam in usu erant κανόνες, virgæ ex ære, transversæ in interiore clipeo, Θ. 193. N. 407. item πόρπαξ, κρίκος, ὄχανον; et balteus, e quo pendet clipeus: dubitari potest, de utro intelligenda hæc sint. Haud dubie de balteo seu loro, e quo pendebat clipeus; hic balteus dextro humero injectus transverso pectore ad lævum latus descendebat: quod docent versus B. 388, 9. add. E. 796, 7. M. 401, 2. Σ. 404, 5. Erat h. l. e corio lamina argentea inducto, cujusmodi erat clipeus Achillis Σ. 480. in cujus medio extendebatur serpens cyaneo colore, seu ex ferro seu ex plumbo nigro fusus, e cujus cervice tria capita exibant, forte ea parte, qua oræ baltei comprehensæ erant fibula.—40. κεφαλαὶ τρεῖς ἀμφιστρεφεῖς, circum circa flexi serpentes, vel capitibus in diversa versis, vel inter se implicitis. Similes balteos cælatos vide Herculis Od. Λ. 608. sq. et Scuto Hesiodi 233. sq.

41, 42. galea erat τετραφάληρος et ἀμφίφαλος. de qua expositum est ad E. 743. Προδρασεν.

31. Ἀορτήρεσσι.] Τοῖς ἀπαιωροῦσι τὸ ξίφος ἱμάσι. 32. Πολυδαίδαλον.] Πολλὰς κατασκευὰς ἔχουσαν. Θοῦριν.] Ἤτοι, πολεμικήν· ἢ, εὐκίνητον καὶ κούφην τῷ φοροῦντι. 36. Γοργώ.] Γοργότητος καὶ δέους παρασκευαστικὴ, καὶ φυγῆς τῶν ὁρώντων. Βλοσυρῶπις.] Φοβερὰ καὶ καταπληκτικὴ τὴν πρόσοψιν. Ἐστεφάνωτο.] Περιεῖχε, περιέκειτο. 37. Δερκομένη.] Βλέπουσα. 38. Τελαμών.] Ἀναφορεύς. 40. Ἀμφιστρεφέες.] Ἐξ ἑνὸς στόματος τοῦ δράκοντος τρεῖς ἐπεφύκεισαν κεφαλαὶ, ἀλλήλαις συμπεπλεγμέναι. 41. Ἀμφίφαλον.] Ἀμφοτέρωθεν

ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω, κεκορυθμένα χαλκῷ,
ὀξέα· τῆλε δὲ χαλκὸς ἀπ' αὐτόφιν οὐρανὸν εἴσω
λάμπ'· ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
τιμῶσαι βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος
ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·
αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες,
ῥώοντ'· ἄσβεστος δὲ βοὴ γένετ' ἠῶθι πρό.
φθὰν δὲ μεθ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες·
ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον. ἐν δὲ κυδοιμὸν
ὦρσε κακὸν Κρονίδης, κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας
αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, οὕνεκ' ἔμελλε

47. ἔπειτα ϝεϝῷ (vel ἔπειτά ῥα ϝῷ) ἐπέτελλε ϝέκαστος.

babile fit, φάλον esse conum, cui inserta est crista, λόφος, qua versus omnes partes se explicante, galea est ἀμφίφαλος, proprie ἀμφίλοφος. porro galea ἐν τῇ στεφάνῃ, prominente supra frontem ora, clavis ornata quatuor, est τετραφάληρος.—45, 46. Notabile est, quod nunc non Jupiter, sed Minerva et Juno tonitru moto augurium ediderunt, seu victoriæ et successus omen, seu ad terrorem injiciendum. Idem vidimus Θ. 170. Alias dearum fulmina mittentium exempla passim notata sunt; ut ad Virgil. Æn. I. 42. ἐπεγδούπησαν, ἐπεδούπησαν, intonuerunt.

47—52. Principes Achivorum, curribus se subsequi et ad fossam ordinibus se tenere jussis, pedites incedunt. Quæri potest, currus num extra castra an ab interiore parte ad fossam substiterint. Verius hoc: cf. inf. O. pr. ipsi autem principes extra vallum et fossam processerunt.—49. Jungenda sunt σὺν τεύχεσι ῥώοντο, quod Clarke monuit; et θωρηχθέντες, per se dictum, eandem rem declarat.—51. φθὰν, ἔφθαν, (a φθῆμι ut στὰν, pro ἔστησαν, ἔσταν) κοσμηθέντες, constiterunt ordinibus, pro, πρότεροι ἐκοσμήθησαν, seu tempore, una cum iis qui curribus invehebantur, seu loco potius: ita enim statuere necesse est, quia est μεθ' ἱππήων, non μεθ' ἵππων. Puta turmas jam in campo se explicuisse; principes relictis curribus stant ad fossam, in ordine ceterorum, qui de curru pugnant; stant tamen ante hos, qui exiguo intervallo subsequebantur.

52—55. Pro malo omine hoc jam habitum est, quod tam perturbate et clamose omnia aguntur in exitu ad pugnam. Κυδοιμὸς est Tumultus ex terrore, Trepidatio; memoratus ille jam sup. E. 593. et Σ. 535. Imber autem sanguineus pro omine cædis facile se animis obtulit; similiter ante mortem Sarpedonis Π. 459. sqq. cf. Hesiod. Sc. Herc. 384.—53, 54. ἐέρσας αἵματι μυδαλέας, guttas sanguineas, αἱματοέσσας.

φαλοὺς ἔχουσαν. 44. Ἀπ' αὐτόφιν.] Ἀπ' αὐτῶν. 45. Ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν.] Ἐπεκτύπησαν, ἐπεβρόντησαν. 49. Πρυλέες.] Πεζοὶ ὁπλῖται. 50. Ῥώοντο.] Ὥρμων. Ἠῶθι πρό.] Πρὸ τῆς ἀνατολῆς, πρὸ ἡμέρας. 51. Φθάν.] Ἔφθασαν. Φθὰν δὲ μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρον κοσμηθέντες.] Τινὲς ὑπερβατὸν τοῦτο νοοῦσι, μεγάλως κοσμηθέντες ἔφθασαν. τὸ οὖν μέγα, τῷ κοσμηθέντες συντάττεται. Φθὰν δὲ μέγα.] Μεγάλως ἔφθασαν. 52. Μετεκίαθον.] Μετ' αὐτοὺς ἦλθον. Ὀλίγον μετεκίαθον.] Μετ' ὀλίγον ἐκεῖ ἐπορεύοντο. Κυδοιμόν.] Θόρυβον. 53. Ἐέρσας.] Δρόσους. 54. Μυδαλέας.] Διαβρόχους, διύγρους. Ἐζήτηται, πῶς ἐνεδέχετο, αἷμα ἔχειν τὰς νεφέλας. Καὶ λέγουσιν οἱ λύοντες τὸ ἀμφίβολον, ὡς, ἐπὶ μεγίστῳ πολέμῳ πολλῶν ἀναιρουμένων, τὸ αἷμα τούτων ἐπλήρου τοὺς πλησίον ποταμούς. ἀφ' ὧν αἱ νεφέλαι λαμβάνουσαι τὸ ὕδωρ, αἱματώδεις δρόσους

πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς Ἄϊδι προϊάψειν.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο,
Ἕκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Αἰνείαν θ', ὃς Τρωσὶ θεὸς ὣς τίετο δήμῳ,
τρεῖς τ' Ἀντηνορίδας, Πόλυβον, καὶ Ἀγήνορα δῖον,
ἠΐθεόν τ' Ἀκάμαντ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιος ἀστὴρ,
παμφαίνων, τότε δ' αὖτις ἔδυ νέφεα σκιόεντα·
ὣς Ἕκτωρ ὁτὲ μέν τε μετὰ πρώτοισι φάνεσκεν,
ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι, κελεύων· πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
λάμφ', ὥστε στεροπὴ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
Οἱ δ', ὥστ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν
ὄγμον ἐλαύνωσιν, ἀνδρὸς μάκαρος κατ' ἄρουραν,
πυρῶν, ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει·

55. Ἄϝιδι. 58. θεὸς ϝὼς Bentl. 60. ἐπιϝείκελον. 61. ἐϝίσην.

55. notum ex A. 3.

56—66. Etiam Trojani se ad pugnam accingunt, inque iis Hector. Etiam hic locus est satis splendidus. Deest autem verbum finitum; repetendum puto ex vs. 51. κοσμηθέντες ῥώοντο, observante quoque Eustathio.

56. ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο, quem jam vidimus K. 160. in ipsa camporum planitie, inter castra et Scamandrum, ita ut e castris ad θρωσμὸν, tum ad Scamandrum perveniretur. —60. ἠΐθεον τ' Ἀκάμαντα. h. e. νέον, forte, quatenus fuit natu minimus. De his Antenoris filiis v. B. 823.

62. οἷος—οὔλιος ἀστὴρ, canicula. v. X. 25. sqq. (ὅτε μὲν) παμφαίνων, τότε δ' αὖτις ἔδυ pro δύων. Spectat comparatio ad Hectorem volitantem per ordines, et modo conspectum modo e conspectu sublatum; ad fulgorem armorum referenda est altera vss. 66, 67. eaque aliquoties repetitur, ut N. 242. sq.

67—83. Pugna primo erat æquis viribus, æqua fortuna; nec ullus deorum interventus.

67. Comparatio antiquæ vitæ consentanea. Stant duo ordines messorum sibi ex adverso ac metunt frugem. ὄγμον ἐλαύνωσι. ὄγμος, quod lexica docent, est ordo metentium frugem, inde et series frugis seu demetendæ, seu demessæ in agro jacentis. cf. Σ. 546. 557. (Nostris hominibus das *Schwad*) ὄγμον ἐλαύνειν, ut ap. Theocr. X. 2. ὄγμον ἄγειν ὀρθὸν, erit accipiendum de ipso opere faciendo seu de ordine stipularum quem metendo ac secando pererrat messor: ἐλαύνει adeo, ἄγει, *ducit*, *facit*, seriem stipularum recisarum: Eodem modo quo sulcum arator facit, *ducit*, ἐλαύνει. ut Pindar. P. IV. 405. ὀρθὰς δ' αὔλακας ἐντανύσαις ἤλαυνε. sic Latini *ducere sulcum*, pro facere. Alioqui liceret supplere κατ' ὄγμον—μάκαρος. ex epitheto intelligitur et amplitudo agri et numerus metentium.—69. τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει. inf. Σ. 552. δράγματα δ' ἄλλα μετ' ὄγμον (nunc ordo vel locus recisarum stipularum) ἐπήτριμα ἔπεμπον.

56. Θρωσμῷ.] Τόπῳ ὑψηλῷ ἐν τῷ πεδίῳ, ἀφ' οὗ ἦν καθορᾷν. 62. Οὔλιος.] Ὀλέθριος. Λέγει δὲ τὸν Κύνα. Περὶ οὗ καὶ ἀλλαχόθι φησὶν ὁ Ποιητής· Καί τε φέρει πολὺν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσι. 63. Σκιόεντα.] Σκιὰν παρέχοντα. Ταῦτα γὰρ συσκιάζει τὸν ἀέρα. 64. Φάνεσκεν.] Ἐφαίνετο. 65. Πυμάτοισιν.] Ἐσχάτοις. 66. Στεροπή.] Ἀστραπή. 67. Ἀμητῆρες.] Θερισταί. Ἐναντίοι ἀλλήλοισιν.] Ἐρίζοντες ἀλλήλοις. 68. Ὄγμον.] Τὸ ἐπίστιχον ἔργον τῶν θεριζόντων. Ἐλαύνωσι.] Θερίζωσι σπουδαίως. Μάκαρος.] Πλουσίου. 69.

ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
δήουν, οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο·
ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχον· οἱ δὲ, λύκοι ὣς,
θῦνον· Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύστονος εἰσορόωσα·
οἴη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισιν·
οἱ δ' ἄλλοι οὔ σφι πάρεσαν θεοὶ, ἀλλὰ ἕκηλοι
οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι καθείατο· ἧχι ἑκάστῳ
δώματα καλὰ τέτυκτο κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο·
πάντες δ' ᾐτιόωντο κελαινεφέα Κρονίωνα,
οὕνεκ' ἄρα Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
τῶν μὲν ἄρ' οὐκ ἀλέγιζε πατήρ· ὁ δὲ, νόσφι λιασθεὶς,
τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κύδεϊ γαίων,
εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
χαλκοῦ τε στεροπὴν, ὀλλύντας τ', ὀλλυμένους τε.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός·
ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὡπλίσσατο δεῖπνον

71. ὀλοϝοῖο Knight. 72. ϝίσας—λύκοι ϝὼς Bentl. 75. ἀλλὰ ϝέκηλοι. 76. ϝοῖσι—ἧχι ϝεκάστῳ. 86. vulg. ὡπλίσσατο δόρπον.

πίπτον ἔρᾳζε.—72. ἴσας κεφαλὰς ἔχον. sibi ex adverso stantes Achivi et Trojani, cum neuter alteri cederet, sed hasta vel gladio utrinque quisque cæderet. adversis frontibus pugnant.—73. Eris intererat pugnæ, ut enim dictum sup. 3. pugnam illa concitaverat. Jam antea pugnam similem, exclusis omnibus diis, vidimus, Z. pr. πολύστονος quod Il. Δ. 445. Eris ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν. bene illustratum a Koeppen.

75, 76. dii *se continent* οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν ἐκάθηντο ἕκηλοι, sedent otiosi,—μέγαρα mox δώματα. quemadmodum etiam locus δῶμα dicitur μέγαρον et μέγαρα. Scilicet, ut in regum ædibus plures erant ædes, seu casæ, intra eandem aulam et ἕρκος. ut Z. 242. sqq. vidimus, ita et in Olympo, præter majorem et insigniorem ædem, quam Jupiter tenebat, erant aliæ ædes reliquorum deorum. cf. Υ. 10, 11.

80. Notiones quas jam aliquoties vidimus: dii, qui Achivis student, accusant Jovem, pro consilii ratione Achivis cladem struentem; altera ex parte Jupiter delectatur adspectu virtutis pugnantium.—81. καθέζετο κύδεϊ γαίων jam vidimus A. 405. Θ. 51. et inf. N. 11. pro κυδιόων. γαυριῶν. *exultando* propter jucundum spectaculum, cujus ipse auctor erat. Redierat autem Jupiter in Olympum Θ. 438.

84—283. Circa medium diem Trojanorum acies inclinatur Agamemnonis maxime virtute, cujus res gestæ exponuntur; donec vulnere percussus in castra revertitur.

84—91. *Meridies* designatus, nec tamen tam accurate, ut e nostro more. Ducit ad medium diem τὸ ἀέξετο, et alter locus huic similis Θ. 66, 7, 8. Tempus postmeridianum declaratur Il. Π. 777. sq. Est autem suaviter interpositum hoc inter cædes et pugnas.

84. ἱερὸν ἦμαρ. δῖον. *almus dies*, ut jam Θ. 66.—86. ὡπλίσσατο δεῖπνον, ὁπλίζεται.—

Ταρφέα.] Συνεχῆ, πυκνά. 70. Θορῶντες.] Ἐφορμήσαντες. 71. Δήουν.] Ἐτίτρωσκον, διέκοπτον. Μνώοντο.] Μνείαν ἐποιοῦντο. 72. Ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχον.] Κατὰ μίαν εὐθείαν εἶχον τὰς κεφαλάς· ὅ ἐστιν, ἐξίσωτο αὐτοῖς ἡ μάχη. 73. Θῦνον.] Ἐνθουσιωδῶς ὥρμων. 74. Παρετύγχανε.] Παρῆν. 79. Ὀρέξαι.] Παρασχεῖν. 80. Οὐκ ἀλέγιζεν.] Οὐκ ἐφρόντιζε. 83. Στεροπήν.] Λαμπηδόνα. 86. Δρυτόμος.] Ὑλοτόμος, ξυλοτόμος. Δρῦν γὰρ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ πᾶν δένδρον,

οὔρεος ἐν βήσσησιν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο χεῖρας
τάμνων δένδρεα μακρὰ, ἄδος τέ μιν ἵκετο θυμὸν,
σίτου τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ·
τῆμος σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας,
κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ στίχας. ἐκ δ' Ἀγαμέμνων
πρῶτος ὄρουσ'· ἕλε δ' ἄνδρα Βιήνορα, ποιμένα λαῶν,
αὐτὸν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον Ὀϊλῆα πλήξιππον.
ἦ τοι ὅγ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔστη·
τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ
νύξ', οὐδὲ στεφάνη δόρυ οἱ σχέθε χαλκοβάρεια,
ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δὲ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
καὶ τοὺς μὲν λίπεν αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας·
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' Ἶσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων,
υἷε δύω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας· ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν,
Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτός· ὥ ποτ' Ἀχιλλεὺς

88. μακρὰ, Ϝάδος. v. Obss. 96. δόρυ Ϝοι.
99. αὖθι Ϝάναξ. 191. βῆ Ϝῖσον.

87. ἐκορέσσατο χεῖρας—et ἄδος, de tædio et molestia ac defatigatione, vidimus jam K. 98. subintell. autem ἐκορέσατο (*satiavit se*) κατὰ χεῖρας, forte et κόπου vel πόνου cum Eustathio. δρόμου ἄσῃ ἵππους Σ. 281.

90. φάλαγγας, non sensu seriorum sed turmas. conglobati enim pugnare solebant; —91. ἐκ δ' Ἀγαμέμνων. adhuc ergo ordinibus seu potius turmis adversis, recta oppositis, pugnaverant; nam Agamemnon ante ordines prorumpit.—94, 95. ὅγε, Oileus ἐξ ἵππων κατεπάλμενος, καθαλλόμενος ἐπὶ τὸν Ἀγαμέμνονα· At hic Oileum hasta percutit.—96. στεφάνη potest h. l. cum grammaticis pro genere galeæ haberi. Proprie tamen est ora galeæ prominentior supra frontem: v. K. 30.—98. πεπάλακτο ictu hastæ quassatum et confusum. ut παλάσσειν vidimus H. 171. de sortibus.—100. στήθεσι παμφαίνοντας, pro ἔχοντας στήθη φαίνοντα *candore* στίλβοντα. περίδυσε χιτῶνας. spoliando *exuerat*, περιεξέδυσε.

101—122. *Isus* et *Antiphus* filii Priami, necantur ab Agamemnone.

104. παρέβασκε. παραβάτης pugnat de curru. Alter ἡνιοχεύει, aurigatur. res nunc

ἀπὸ τοῦ ἀρχαιοτέρου. Ὡπλίσσατο.] Παρεσκευάσατο. Ἡτοίμασεν. 87. Ἐκορέσσατο χεῖρας.] Ἀντὶ τοῦ, ἔκαμεν, ἐκοπίασεν. 88. Ἄδος.] Κόρος. 89. Ἵμερος.] Ἐπιθυμία, ἔρως. 90. Τῆμος.] Τηνικαῦτα. καθ' ἣν ὥραν. τότε. Σφῇ.] Τῇ ἑαυτῶν. 91. Κεκλόμενοι.] Παρακελευόμενοι. 94. Κατεπάλμενος.] Καθαλλόμενος, καθορμήσας. 95. Μετώπιον.] Τὸ μεταξὺ τῶν ὤπων, τὸ μεσόφρυον. 96. Σχέθεν.] Ἀντέσχε. Χαλκοβάρεια.] Τῷ χαλκῷ βαρουμένη. ὃ ἐστιν, ἰσχυρά. 98. Πεπάλακτο.] Ἐφύρετο, ἐμολύνετο. 100. Στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας.] Ἐπειδή, φησι, τοὺς ἐν τοῖς στήθεσιν αὐτῶν χιτῶνας ἀφείλετο, καὶ γυμνοὺς φαινομένους τοὺς νεκροὺς κατέλιπε. 101. Βῆ Ῥῆσόν τε καὶ Ἄντιφον.] Ἔβη ἐπὶ τὸν Ῥῆσον καὶ Ἄντιφον. 104. Πα-

Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοισι λύγοισι,
ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσσι λαβὼν, καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.
δὴ τότε γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στῆθος βάλε δουρί.
Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων.
σπερχόμενος δ' ἀπὸ τοῖϊν ἐσύλα τεύχεα καλὰ,
γιγνώσκων· καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἴδης ἄγαγε πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα
ῥηϊδίως συνέαξε, λαβὼν, κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν,
ἐλθὼν εἰς εὐνὴν, ἁπαλόν τέ σφ' ἦτορ ἀπηύρα·
ἡ δ' εἴπερ τε τύχῃσι μάλα σχεδὸν, οὐ δύναταί σφι
χραισμεῖν· αὐτὴν γάρ μιν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἱκάνει·
καρπαλίμως δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
σπεύδουσ', ἱδρώουσα, κραταιοῦ θηρὸς ὑφ' ὁρμῆς·
ὣς ἄρα τοῖς οὔτις δύνατο χραισμῆσαι ὄλεθρον
Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργείοισι φέβοντο.
αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον μενεχάρμην,
υἱέας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὅς ῥα μάλιστα,
χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,

106. ὄϝεσσι. 109. forte αὖτε παρ' οὖς.
111, 112. θοῇσι ϝεῖδε. 114. συνέϝαξε.

nota.—105. δίδη. ἐδέσμευε. Fuere δέω. δῆμι. δίδημι.—Regum filios greges pascere jam vidimus Il. Ζ. 23. sq.—106. ἔλυσεν (ἀντὶ) ἀποίνων, *pretio accepto.*

111. Addita hæc ornant; ipse eos jam ante viderat, et nunc agnoscit.

113—121. Comparatio est valde ornata; refertur autem ad id, quod nemo ex Trojanis potuit iis succurrere et necem avertere.—114. λαβὼν, συνέαξεν, ὀδοῦσιν, et sic interpunxi: est enim pro ἔλαβε, καὶ συνέαξε.—115. ἐλθὼν εἰς εὐνὴν sc. lustrum suum, leonis, quod ingressa cerva ignara suos hinnulos ibi deposuerat. Declaratur res ex altero loco Od. Δ. 335. ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς, κνήμους ἐξερέῃσι—ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνὴν, Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν. Mos enim leonis non est, aliena lustra investigare; monet Ven. B.—117. ὑφικάνει τρόμος. ὑποδύει. Sic ὑπέλαβεν. ὑπῆλθε. et ἤϊξε pro ἀΐσσει—120. χραισμῆσαι (πρὸς) ὄλεθρον ad exitium propulsandum: ut Α. 242.

122—147. *Pisandrum* et *Hippolochum* cædit Agamemnon, Antimachi filios sibi supplices factos.

123. *Antimachus* a Paride auro corruptus Helenam reddendam dissuaserat sub prima belli Trojani tempora; missis Trojam ad res repetendas Ulysse et Menelao:

ραίβασκε.] Παραιβάτης ἦν. Ὥ ποτε.] Οὕς ποτε. Δυϊκῶς. 105. Κνημοῖσι.] Ταῖς προβάσεσι. Δείδη.] Ἔδησε. Μόσχοισι λύγοισιν.] Ἁπαλοῖς λύγοις. 106. Ἐπ' ὄεσσιν.] Ἐπὶ τοῖς ποιμνίοις. Ἔλυσεν ἀποίνων.] Λύτρα δεξάμενος ἀπέδωκεν. 109. Ἔλασεν.] Ἔπληξε. 110. Σπερχόμενος.] Κατεπειγόμενος, σπεύδων. Ἀπὸ τοῖϊν.] Ἀπ' αὐτῶν. Δυϊκῶς. 114. Ξυνέαξε.] Συνέτριψεν. 115. Ἁπαλόν.] Νέον. 118. Δρυμά.] Δρυμῶνας. συνδένδρους τόπους. 121. Φεύοντο.] Ἔφευγον. 122. Μενεχάρμην.] Ὑπομένοντα τὴν μάχην, πολεμικόν. 124. Ἀ-

οὐκ εἴασχ' Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ·
τοῦ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείων Ἀγαμέμνων,
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, ὁμοῦ δ' ἔχον ὠκέας ἵππους·
ἐκ γάρ σφεας χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα,
τὼ δὲ κυκηθήτην· ὁ δ' ἐναντίον ὦρτο, λέων ὣς,
Ἀτρείδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην·
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κεῖται,
χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
εἰ νῶϊ ζωοὺς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς τώγε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα
μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσαν·
Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστὸν,
ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν,
ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ,
αὖθι κατακτεῖναι, μηδ' ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς·
νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην.
Ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
Ἱππόλοχος δ' ἀπόρουσε, τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε,
χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ τμήξας, ἀπό τ' αὐχένα κόψας·

129. Bentl. λέων Ϝώς. et sic in aliis similibus locis. 137. Ϝεπέεσσι. 142. ἀϜεικέα. Etiam scriptum fuit Ϝοῦ πατρός.

v. sup. Γ. 205. Spectavit res ad Antehomerica. cf. Tzetza Antehom. 154.—127. *ὁμοῦ δ' ἔχον· eodem in loco*, ubi Agamemnon pugnabat, invecti curru erant et ipsi: hoc est ἔχειν ἵππους, ἐλαύνειν, dirigere: vix enim uterque simul habenas tenuit. Quod sequitur: ἐκ γάρ σφιν retrospicit ad λάβε. *oppressit eos*, nam subito exterriti habenæ exciderant manibus. σφέας e more, pluralis, cum alter tantum regeret, alter nec ipse lora cadentia firmiter arriperet.—129. Illi συνεχύθησαν, turbati sunt animo,—et γουναζέσθην, supplices facti, precati sunt manibus protensis.—139. ὅς ποτ' ἐνὶ Τρ. Qui Trojanis auctor fuit, ut Menelaum ad Trojanos legatum, (κατ') ἀγγελίην ἐλθόντα, illico occiderent, nec redire ad suos sinerent.—141. ἐξέμεν, ἐξεῖναι. est enim ἐξίημι, ἐκπέμπω.—142. λώβη et h. l. simpl. pro injuria, ejusque culpa, de consilio iniquo, cujus nunc luunt pœnam filii.—146. χεῖρας quia ἱκετεύσας erat, *protendens manus*.—147.

λεξάνδροιο.] Παρὰ Ἀλεξάνδρου. 129. Κυκηθήτην.] Ἐταράχθησαν. 130. Γουναζέσθην.] Τῶν γονάτων ἥπτοντο. ἱκέτευον. 136. Προσαυδήτην.] Προσεφώνουν. προσεφθέγγοντο. 137. Ἀμείλικτον.] Ἀηδῆ, σκληράν. 140. Ἀγγελίην.] Ἀντὶ τοῦ εἰς πρεσβείαν. δύο δὲ σημαίνει ἀγγελία. παράγγελμα ὡς ἐν τῷ· Ἀγγελίην εἴποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ. καὶ τὸν ἄγγελον, ἤτοι τὸν πρέσβιν. ὡς ἐνταῦθα· Ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι. 141. Ἐξέμεν.] Ἐξεῶσαι, ἐκπέμψαι. 142. Ἀεικέα.] Χαλεπόν. 144. Οὔδει ἐρείσθη.] Πρὸς τῇ γῇ ἠρείσθη, ἐ-

ὅλμον δ' ὣς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλου.
τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ', ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκῃ,
ἱππεῖς δ' ἱππῆας, (ὑπὸ δέ σφισιν ὦρτο κονίη
ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων,)
χαλκῷ δηϊόωντες. ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ', Ἀργείοισι κελεύων.
ὡς δ' ὅτε πῦρ αΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ,
πάντῃ τ' εἰλυφόων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι
πρόῤῥιζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὁρμῇ·
ὣς ἄρ' ὑπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι πίπτε κάρηνα
Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι
κείν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
ἡνιόχους ποθέοντες ἀμύμονας· οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ

155. ἀϜίδηλον. 156. πάντῃ Ϝειλυφόων vel ϜειλύϜων. quod nunc esset πάντῃ εἰλύων. v. Obss.

ὅλμον δ' ὣς, ἔσσευε truncum, truncatum corpus, tanquam cylindrum (proprie, cylindricum vas, quo pinsebant illa ætate legumina).

148—162. Alia Agamemnonis facinora, quibus tandem Trojani in fugam sunt conjecti.

148. κλονέοντο cum dilectu positum pro ἐμάχοντο. ὅπου κλόνος ἦν τῶν φαλάγγων. et 150. ἀνάγκῃ, cum nec numero nec virtuti resistere possent.—151. ὑπὸ δέ σφισιν. bene interponitur ad augendam rerum speciem.—153. χαλκῷ δηϊόωντες junge cum ἱππεῖς, ἱππῆας. *qui de curru pugnabant* cædebant *alios de curru pugnantes* χαλκῷ, hasta. 155. ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ. εἰς ὕλην arboribus densam. Locus poeticis ornamentis conspicuus. Tum ἄνεμος φέρει τὸ πῦρ πάντῃ εἰλυφόων, συνειλῶν, εἰλύων, κλονέων, ut Υ. 472.—157. ἐπειγόμενοι. pro τῆς τοῦ πυρὸς ὁρμῆς ἐπειγούσης τοὺς θάμνους. vi ignis urgente, instante arboribus.

160. κείν' ὄχεα κροτάλιζον cum dilectu positum verbum ductum ἀπὸ τοῦ κροτεῖν, pro εἷλκον, sed cum indicatione strepitus, quando currus vacui, ὄχεα κενὰ, trahuntur. ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας, loca inter acies utrinque pugnantium. v. ad Δ. 371.—161. ἡνιόχους ποθέοντες pro vulgari, *sine aurigis*, non habentes aurigas. Formulam jam vidimus B.

στηρίχθη. 147. Ὅλμον δ' ὣς, ἔσσευε.] Ὅλμου δὲ δίκην αὐτὸν ῥίψας κυλίεσθαι. Ὅλμος δέ ἐστι κοῖλος λίθος, εἰς ὃν κόπτεται ὄσπρια, καὶ ἄλλα τινά. 150. Ὄλεκον.] Ἀνῄρουν. Τὸ ο μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον. 152. Ὦρσαν.] Διήγειραν. 153. Χαλκῷ δηϊόωντες.] Ἤτοι, τοῖς ἐπισώτροις κόπτοντες. Ἢ οὕτω συντακτέον· Πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον, ἱππεῖς δ' ἱππῆας. οὐ γὰρ οἱ τῶν ἵππων πόδες χαλκῷ ἐτίτρωσκον. 155. Ἀξύλῳ.] Καταξύλῳ. Πολυξύλῳ. Τὸ γὰρ α νῦν, οὐ κατὰ στέρησιν, ἀλλὰ κατ' ἐπίτασιν. 156. Εἰλυφόων.] Εἱλῶν, ταράσσων. Οἱ δέ τε θάμνοι.] Καὶ οἱ σύμφυτοι τόποι. Παρὰ τὸ θαμὰ πεφυτεῦσθαι αὐτοὺς, ὅ ἐστι, πυκνῶς. Οἱ δὲ, τὰ χαμαίζηλα καὶ πολύκλαδα φυτά. 157. Πρόῤῥιζοι.] Μέχρι τῶν ῥιζῶν. Τῶν γὰρ κάτω γῆς τὸ πῦρ οὐχ' ἅπτεται. Πυρὸς ὁρμῇ.] Τῷ πυρί. Περιφραστικῶς. 158. Κάρηνα.] Ἀπὸ μέρους, ἄνθρωποι. Οἱ δὲ, ἀκρωτήρια. 160. Κείν' ὄχεα.] Κενὰ τὰ ἅρματα. Κροτάλιζον.] Ἀντὶ τοῦ, ἕλκοντες

κείατο, γύπεσσι πολὺ φίλτεροι, ἢ ἀλόχοισιν.
Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς, ἔκ τε κονίης,
ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἵματος, ἔκ τε κυδοιμοῦ·
Ἀτρείδης δ' ἕπετο, σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων.
οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο,
μέσσον καππεδίον παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο,
ἱέμενοι πόλεως· ὁ δὲ κεκληγὼς ἕπετ' αἰεὶ
Ἀτρείδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο,
ἔνθ' ἄρα δὴ ἵσταντο, καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
οἱ δ' ἔτι καμμέσσον πεδίον φοβέοντο, βόες ὣς,
ἅστε λέων ἐφόβησε, μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ,
πάσας· τῇ δέ τ' ἰῇ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε, λαβὼν, κρατεροῖσιν ὀδοῦσι
πρῶτον· ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει·

166. παρ' Fίλου. v. Obss. 168. Fιέμενοι.
169. vulg. δ' ἐπαλάσσετο. 175. ἔFαξε.

703 et 709. E. 234.—162. γύπεσσι πολὺ φίλτεροι ἢ ἀλόχοισι. comparative extulit, quod proprie adversative erat dicendum: *grato adspectu vulturibus*, (ut A. 5.) *non autem uxoribus.* pro vulgari: *laniati jacebant miserabiles fœdo adspectu;* quem uxores ipsæ aversaturæ essent. Eustathius ἀστειότητα μετὰ σεμνότητος his inesse putabat. Nostro sensu redolet tota rei species atrocitatem ævi: quam tamen repetit. inf. 395.

163—180. Fit fuga Trojanorum effusa usque sub mœnia Trojæ.

163, 164. Synonyma cumulata magnam vim habent ad mentem impellendam. Hoc est quod Gellius voluit et miratus est lib. XIII. 22. Hector tamen nusquam Agamemnoni obvius factus erat, pugnans scilicet alia aciei parte. Hoc nunc Jovis cura factum narratur vss. 163, 4. σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύσας. Iterum Π. 372. ἐπιτεταμένως. σφοδρῶς. σπεύδειν, σπευδανὸς, unde σφεδανός. σφεδανάω Φ. 542.

166—170. Est hic inter præcipua loca de Troadis topographia. Ἶλου σῆμα haud longe abesse debuit, si a castris Achivorum versus Trojam pergeres: fuit in campi parte undique conspicua. v. sup. K. 414 et 160. inf. 371. At ἐρινεὸς 167. *caprificus* prope mœnia, sup. Z. 433, 434. Erat ibidem σκοπιὰ ut X. 145. παρὰ σκοπιὴν καὶ ἐρινεὸν ἠνεμόεντα. Ceterum potuit et una arbor esse et quercetum designari: ut ἐρινεὸς sit ἐρινεώδης τόπος, ut in Odyss. ἀσφοδελός.—172. (οἱ μὲν) ἵσταντο. οἱ δ' alii autem. Comparatio admodum ornata; Agamemnon insequendo fugat et dispergit Trojanos, ut leo boves, per noctem in septum irruens, uno bove arrepto et laniato. Postrema præclare ornavit.—173. ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ. nunc simpl. noctu. per noctem.—177. τοὺς

ἠχὴν ἐποίουν. 162. Κείατο.] Ἔκειντο. Πολὺ φίλτεροι.] Πολὺ προσφιλέστεροι. 163. Ὕπαγεν.] Ὑπεξῆγεν, ὑπεξέφερε. Κονίης.] Τοῦ ἐν τῷ πολέμῳ κονιορτοῦ. 164. Αἵματος.] Φόνου. Κυδοιμοῦ.] Θορύβου, κραυγῆς. 165. Σφεδανόν.] Ἐπεικτικόν. σφοδρὸν. ἢ καταπληκτικόν. Κελεύων.] Παρακελευόμενος. 167. Ἐρινεόν.] Ἀγρίαν συκῆν. 168. Ἱέμενοι πόλεως.] Ἐπιθυμοῦντες ἀνελθεῖν ἐπὶ τὴν πόλιν. 173. Νυκτὸς ἀμολγῷ.] Τῷ καιρῷ ἐν ᾧ συμβέβηκεν ἀμέλγεσθαι τὰ θρέμματα. Τινὲς δὲ, τὸ μεσονύκτιον, ὅταν οὐδεὶς μολίσκει, οὐδὲ πρόεισι. 174. Τῇ δέ τ' ἰῇ.] Μιᾷ δέ τινι αὐτῶν. Ἀναφαίνεται.] Ἐπέρχεται. Αἰπύς.] Ὑψηλός. ἐξ οὗ, μέγας, καὶ ὀλέθριος. 176. Ἔγκατα.] Ἐντοσθίδια. Λαφύσσει.] Μετὰ ποιοῦ ἤχου ἀναῤῥοφεῖ, ἢ κενοῖ ἐσθίων. Παρὰ τὸ, γλαφυρὸν ποιεῖν, ὃ ἐ-

ὡς τοὺς Ἀτρείδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δὲ φέβοντο.
πολλοὶ δὲ πρηνεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων
Ἀτρείδεω ὑπὸ χερσί· περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
ἵξεσθαι, τότε δή ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἴδης ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσσης,
οὐρανόθεν καταβάς· ἔχε δὲ στεροπὴν μετὰ χερσίν.
Ἶριν δ' ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, τὸν Ἕκτορι μῦθον ἔνισπε·
ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷ Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
τόφρ' ἀναχωρείτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
αὐτὰρ ἐπεί κ', ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,

178. vulg. οἳ δ' ἐφέβοντο. 185. Ϝῖριν. vulg. ὄτρυνε. 186. ἴθι, Ϝῖρι.

ἔφεπε. premebat insequendo. v. inf. vs. 483.—180. περὶ ἄλλων et πρὸ ἄλλων ἔθυεν, ἐμαίνετο. supra reliquos et ante eos omnes hasta feriebat Trojanos. Quærunt, cur per totum hoc tempus pugnæ nec Diomedis, nec alterius herois virtus eminuerit: sed solius Agamemnonis. Respondent: ita comparatam fuisse virtutem istorum hominum, ut tantum ad tempus exardesceret, mox extincta jaceret. Immo vero poeta, si ad Agamemnonem convertere animos volebat, non avocare non potuit ad aliorum virtutem in aliis pugnæ partibus, sed modo in hujus modo in alterius rebus gestis enarrandis elaborat. Ita alio loco Diomedis, alio Ajacis, alio Patrocli facinora tractavit.

181—210. Jupiter, qui jam antea (v. 163.) providerat, ut ne Hector occurreret Agamemnoni, (quippe quæ res totum narrandi ordinem poetæ turbatura fuisset,) nunc per Iridem Hectori denuntiat, ut Agamemnonis occursum evitet, donec is vulneratus discessisset; interea autem sub muris urbis copias iterum colligat et adversus hostem ducat. Scilicet sunt hæc quæ scriptor pedestri narratione ita efferret: Hectore in altero cornu strenue pugnante, Agamemnon, qua parte ipse pugnabat, magna virtute usus, Trojanos in fugam vertit: qui cum sub mœnibus urbis iterum constitissent, ab Hectore acies restituta est. Pugna ita redintegrata pugnatum est acriter, donec Agamemnon vulneratus, prælio excessit; tum Hectoris virtus superior facta. Miretur aliquis, quod Jupiter, cum constitutum apud se haberet, ut Achivi hoc die fugarentur a Trojanis, nunc tamen Trojanos in fugam ab Agamemnone verti sineret. Id vero dicendum est, ad variandos rerum eventus poetam invenisse; delectatio enim major oritur ex varietate et h. l. fortunæ vicissitudine, περιπετεία. Quod Jupiter in Ida consedit, ut propius inspiceret pugnam, prorsus ad humanum morem attemperatum vides. Processerat autem in montem nunc secunda vice; nam lib. Θ. 47. curru vectus ad Idam venit et ibi consedit; redit tamen in Olympum eod. lib. 438.—184. ἔχε δὲ στεροπὴν μετὰ χερσίν. hic aut similis locus sculptoribus speciem Jovis fulmen gestantis suppeditare potuit. Est utique augusta Jovis

στι κοῖλον. 177. Ἔφεπε.] Κατόπιν ἐδίωκεν. 178. Ὀπίστατον.] Τὸν ἔσχατον. 180. Περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.] Περισσῶς γὰρ καὶ ἐνθουσιωδῶς εἰς τοὔμπροσθεν ὥρμα. Ἵν' ᾖ, κατεπολέμει αὐτοὺς τῷ δόρατι. 186. Ἔνισπεν.] Εἶπεν. 189. Ἀνώχθω.] Κελευέτω. 191. Τυπείς.] Πληγείς. Βλήμενος.] Βληθείς.

εἰς ἵππους ἅλεται, τότε οἱ κράτος ἐγγυαλίξω,
κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηται,
δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν.
εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον,
ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν·
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ζεύς με πατὴρ προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι·
ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷς Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
τόφρ' ὑπόεικε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἄνωχθι
μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
αὐτὰρ ἐπεί κ', ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
εἰς ἵππους ἅλεται, τότε τοὶ κράτος ἐγγυαλίξει
κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηαι,
δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Ἕκτωρ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας.

192. τότε Ϝοι. 195. ὠκέα Ϝῖρις. 196. ἐς Ϝίλιον.
199. ὠκέα Ϝῖρις. 210 ὣς Ϝειποῦσ'—Ϝῖρις.

species sensibus objecta.—192. εἰς ἵππους ἅλεται. εἰς τὸ ἅρμα ἀνέλθῃ, ut Schol. br. ἅληται. Inf. Φ. 536. εἰς τεῖχος ἅληται.—193. tunc faciam ut superior sit pugnando, donec nox intervenerit.—194. κνέφας ἱερὸν, epitheton obscura notione, fere ut nox alma; εὐφαντασιῶδες tamen: horrorem enim injicere solent res sacræ ac divinæ. Hactenus locum habet, quod veteres ἱερὸν κνέφας reddebant βαθὺ καὶ μέγα σκότος ap. Eustath. Itidem supra 84. ἦμαρ ἱερὸν dictum erat.—198. ἐν ἵπποισι καὶ ἅρμασι. simpl. in curru suo. ut apparet 211. Scilicet Hector cum ceteris versus urbem se receperat, hicque sub urbis mœnibus stabat.

211—216. sub mœnibus urbis Trojani Hectoris opera iterum in ordinibus consistunt.—211. σὺν τεύχεσιν—πάλλων ὀξέα δοῦρα et similia noli putare inani copia esse adjecta; sed quod per totum Homerum animo retinendum est, vim habent hæc ad vividum sensum et speciem hominis, qualis adspectu erat, iterum iterumque animo objiciendam, ut tanquam ante oculos versantem videas.—215. ἐκαρτύναντο φάλαγγας,

192. Εἰς ἵππους ἅλεται.] Εἰς τὸ ἅρμα ἀνέλθῃ. 195. Ποδήνεμος.] Ἴση ἀνέμοις κατὰ τὸ τάχος. 196. Ἱρήν.] Ἱερὰν, μεγάλην. 201. Τεΐν.] Σοί. Δωρικῶς. 204. Ὑπόεικε.] Ὑποχώρει. 216. Ἀρτύνθη.] Παρεσκευάσθη, ἤτοι-

ἀρτύνθη δὲ μάχη· σταν δ' ἀντίοι· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
πρῶτος ὄρουσ'· ἔθελεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἁπάντων.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
ὅστις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν,
ἢ αὐτῶν Τρώων, ἠὲ κλειτῶν ἐπικούρων.
Ἰφιδάμας Ἀντηνορίδης, ἠΰς τε, μέγας τε,
ὃς τράφη ἐν Θρῄκῃ ἐριβώλακι, μητέρι μήλων·
Κισσῆς τόν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα
μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανὼ καλλιπάρῃον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον,
αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
γήμας δ', ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν,
σὺν δυοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἵ οἱ ἕποντο.
τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπε νῆας ἐΐσας·
αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν, εἰς Ἴλιον εἰληλούθει·
ὅς ῥα τότ' Ἀτρεΐδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

221. Ϝιφιδάμας. 223. vulg. Κισσεύς. 226. θυγατέρα Ϝήν.
228. αἵ Ϝοι. 229. ἐϜίσας. vulg. Περκώπῃ. 230. ἐς ϜίλιοΝ.

globos ac turmas pugnantium, ut monitum aliquoties. Nam turmatim ac conglobatim pugnant.—216. ἀρτύνθη δὲ μάχη. instaurata, acie utrinque instructa. proprie ἀρτύνθησαν, οἱ μαχόμενοι. ut M. 43.

218—263. Agamemnon nova virtutis specimina edit. Ut animum audientis adverteret poeta, quod et Schol. monent, Musarum opem ad res ex antiqua memoria repetendas invocat. Iphidamante cæso ab ejus fratre Coone vulneratur Agamemnon.

221. *Iphidamas* Antenoris f. post tres supra 59, 60. et multos alios passim memoratos. Educatus ille apud avum maternum *Cisseum*, Thracem: cujus filiam, suæ matris sororem, in matrimonium duxerat. Id quod in heroica vita haud insolens. Sic Diomedes duxerat Ægialeam.—Jam hunc Cisseum in Thracia Europæa vixisse, ex ipso Homero intelligitur. Fuit urbs Cissus, non longe a Thessalonica, in quam abducti fuere ejus incolæ; ad hanc videtur Cisseus referendus esse; quod et Strabo conjecerat lib. VII. v. Epitomen p. 510. A.—225. ἥβης μέτρον ut τέλος ἥβης. *justa pubertas*, inde simpl. juventus, ἐρικυδὴς, *præclara*. decora ut Latona inf. Ξ. 327.—227. μετὰ κλέος Ἀχαιῶν. accepta fama de *adventu Achivorum* ad Trojam. inf. N. 364. ὅς ῥα νέον πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει.—229. *Percote* ad Hellespontum supra Abydum: serioribus etiam Percope: ad hanc e Thracia appulerat Iphidamas navibusque hic relictis terrestri itinere Trojam venerat, quia classis Achivorum maritimam oram Troadis obsidebat. *Theano* Antenoris uxor

μάσθη. 220. Κλειτῶν.] Ἐνδόξων, ὀνομαστῶν. 221. Ἀντηνορίδης.] Ἀντήνορος παῖς Ἰφιδάμας. 223. Κισσῆς.] Κισσεύς. 224. Μητροπάτωρ.] Ὁ τῆς μητρὸς πατήρ. 225. Ἐρικυδέος.] Τῆς μεγάλως ἐνδόξου. 227. Ἐκ θαλάμοιο.] Ἀντὶ τοῦ, γεγαμημένος νεωστί. Μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν.] Μετὰ τὴν ἀκοὴν τῆς ἐπιστρατείας τῶν Ἑλλήνων κληδόνα ἢ φήμην ἀκούσας, ὅτι ἐπεστράτευσαν τῇ Τροίᾳ. 229. Τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπεν.] Ἐθαλασσοκράτουν γὰρ οἱ Ἕλληνες, διὸ τὰς ναῦς καταλιπὼν, πεζὸς ἦλθεν εἰς Τροίαν. ἡ δὲ Περ-

Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος.
Ἰφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην θώρηκος ἔνερθε
νύξ'· ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε, βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
οὐδ' ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
ἀργύρῳ ἀντομένη, μόλιβος ὥς, ἐτράπετ' αἰχμή.
καὶ τόγε χειρὶ λαβὼν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἕλκ' ἐπί οἱ, μεμαὼς, ὥστε λίς· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
σπάσσατο· τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
ὣς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον,
οἰκτρὸς, ἀπὸ μνηστῆς ἀλόχου, ἀστοῖσιν ἀρήγων,
κουριδίης, ἧς οὔ τι χάριν ἴδε, πολλὰ δ' ἔδωκε·
πρῶθ' ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη
αἶγας ὁμοῦ καὶ ὄϊς, τά οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο.
δὴ τότε γ' Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξε,
βῆ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.

233. δέ Fοι. 234. Fιφιδάμας. 232. ἐπί Fοι. 242. Fαστοῖσι.
243. Fίδε. 245. ὄFις, τά Fοι.

sup. E. 70. Z. 298.—234. Thorax cingulo munitus erat, ad tegenda ilia et alvum: Est cingulum illud ζώνη et ζωστὴρ, diversum a μίτρη quæ subter thorace corpus cingit. Inf. P. 519. τὸ ἔγχος νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσε. Qua de re satis dictum sup. ad Δ. 132. adde 186, 187. et Υ. 414. sqq. Erat h. l. lamina argentea obductum. Baltei hujus supra in thorace describendo 19. sq. non meminerat. In ejus inferiore ora, ἔνερθε, hastam infixerat Iphidamas, forte aberrando, cum ilia peteret.—235. πιθήσας χειρὶ π. *usus* manu. ut jam sæpe.—237. ἐτράπετο nunc est de obtusa cuspide; ἐκάμφθη. aliter ac 233. παρετράπετο.—238. καὶ τόγε sc. ἔγχος. eliciendum ex antecedentibus.—239. ἕλκ' ἐπί οἱ. ἐφεῖλκε πρὸς ἑαυτὸν, ut leo, quia leones solent venabulum, quo percussi sunt, mordere, atque sic, e manibus vulnerantis, retro ad se trahere.

241. κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον. quod Virgilius dicere est ausus, *ferreus somnus.* Opp. *somnus mollis*, μαλακὸς, nunc mors. *durus*, *altus* somnus. Cogitandum de vinculis duris, quæ non solvuntur, ita somnus qui non solvitur. Est autem χαλκοῦς, pro σκληρός. cf. Eustath. Egregie autem in seqq. cumulat plura, quæ ad miserationem faciunt.—242. ἀπὸ, pro ἄποθεν ἀπὸ μ. ἧς οὔ τι χάριν ἴδεν. pro εἶχε. non tam de primo amoris fructu accipi potest, nam nuptiæ jam factæ erant, verum de longiore convictu cum ea et de liberis susceptis.—243. Ergo ἐξ ὑπογυίου μετὰ γάμον αὐτίκα Trojam venerat, ut Schol. et Eustath. unde sup. 227. ἐκ θαλάμου. χάρις h. l. est ἀμοιβὴ ἀντὶ εὐεργεσίας, nam subjicitur πολλὰ δ' ἔδωκε, sc. parentibus. Declaratur præstantia feminæ et h. l. munerum nuptialium magnitudine, quibus illa a parentibus emta fuit: et h. l. ab avo materno sponsi. Notabile ad morem antiquum.

κώτη πόλις Ἑλλησπόντου. 233. Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτεν.] Ἀπέτυχε. Νῦν μὲν ὁ πρότερος νικᾷ, καὶ δεύτερον ἀφείς. ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις μονομαχίαις τετήρηται, ὅτι ὁ πρότερος ἀφεὶς νικᾶται. 236. Οὐδ' ἔτορεν.] Οὐδὲ διέκοψεν. 237. Ἀντομένη.] Συντυχοῦσα, ὑπαντήσασα. Ἐτράπετο.] Εἰς τοὐπίσω ἀνετράπη.

242. Οἰκτρός.] Οἴκτου καὶ ἐλέους ἄξιος. Ἀστοῖσι.] Τοῖς ἰδίοις πολίταις. 243. Ἧς οὔτι χάριν.] Παρ' ἧς οὐδὲν αὐτῷ χαρίεν, οὐδὲ ἡδὺ ἐγένετο. Πολλὰ δ' ἔδωκε.] Προσληπτέον τὸ ἔδνα. 245. Ἄσπετα.] Ἀπαρακολούθητα. πολλά. 246. Ἐξενάριξεν.] Ἀπέκτεινεν, ἐσκύλευσεν. 248. Ἀριδείκετος.] Πάνυ ἔνδοξος, εὐπρε-

τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Κόων ἀριδείκετος ἀνδρῶν,
πρεσβυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ἑ πένθος
ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε, κασιγνήτοιο πεσόντος·
στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ, λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον·
νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην, ἀγκῶνος ἔνερθεν,
ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι, ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος.
ἤτοι ὁ Ἰφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
ἕλκε ποδὸς μεμαὼς, καὶ ἄϋτει πάντας ἀρίστους·
τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα·
τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάς.
ἔνθ' Ἀντήνορος υἷες ὑπ' Ἀτρείδῃ βασιλῆϊ
πότμον ἀναπλήσαντες, ἔδυν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
ὄφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς·
αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα,
ὀξεῖαι ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.

249. ῥά Fε. 254. ἔπειτα Fάναξ. 257. ἦτοι ὁ Fιφιδάμαντα.
261. τοῦ δ' ἐπὶ Fιφιδάμαντι. 266. ὄφρα Fοι.

248—261. Coon auxilio subveniens fratri Agamemnonem vulnerat, ipse ab eo cæditur.—250. *πένθος ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε*, egregie et potenter dictum: quod alias *ἄχεος νεφέλη*.—256. *ἀνεμοτρεφὲς*, ex venti vi, motu, robur fibrarum augente, firmum et validum, *εὔτονον*. cf. P. 55, 56.—257. *ὄπατρον*, *ὁμόπατρον*. Voluit autem ille fratris corpus servare, ne insepultum jaceret; nam spoliatum jam erat v. 246, 247. Porro v. 259. *ὑπ' ἀσπίδος* l. *ἕλκοντα* l. *οὔτησε*. Scuto se tegebat desuper, qui corpus inclinabat.—261. *ἐπ' Ἰφιδάμαντι*. inclinatum puta fuisse Coonem in fratris corpus quod pedibus abstrahere volebat; itaque hasta percussus in illud proruit.—263. *πότμον ἀναπλήσαντες*, *explentes fatum*, *fatalem mortem*, *perferentes* ut jam Δ. 170.

264—283. Agamemnon dolore ex vulnere victus pugna excedit.—*ἀνδρῶν* int. Trojanorum. *μετήρχετο τοὺς πολεμίους*. *saxis* utuntur heroes quoties tela deficiunt.—266. *ἀνήνοθεν*. *ἀνεφέρετο*. De voce dictum ad B. 219. *ἀνηκόντιζε* dixerat E. 113. alibi *ἀνήϊξε*, *ἀνεκήκιε*, *ἀνέσσυτο*. Mox dolor ex inflammatione, siccato vulnere, sævit.

268—283. Agamemnonis e vulnere dolores comparantur cum doloribus parturien-

πέστατος. 251. Εὐράξ.] Ἐκ πλαγίου. 253. Διέσχε.] Διεξῆλθεν. 256. Ἀνεμοτρεφές.] Ἤτοι κοῦφον, καὶ εὐκίνητον, ἢ στερεόν. τὰ γὰρ ἐν ἀνέμῳ πλέον γυμναζόμενα δένδρα, στερεά. 257. Ὄπατρον.] Ὁμόπατρον. 258. Ἄϋτει.] Ἐβόα, ἐκάλει. 261. Τοῖο δέ.] Τούτου δέ. Ἐπ' Ἰφιδάμαντι.] Ὡς ἐπιξήνῳ χρησάμενος τῷ τοῦ Ἰφιδάμαντος σώματι. Ἐπίξηνον δὲ, τὸ ἐπίκοπον, ὅτι ἐπ' αὐτοῦ ξαίνεται τὰ κρέα. 266. Ἀνήνοθεν.] Ἀνεφέρετο. 267. Ἐτέρσετο.] Ἐξη-

ὣς δ' ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,
δριμὺ, τό τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,
Ἥρης θυγατέρες, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι·
ὣς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.
ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισι
φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητιέτα Ζεὺς
εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν.
Ὣς ἔφαθ'· ἡνίοχος δ' ἵμασε καλλίτριχας ἵππους
νῆας ἔπι γλαφυράς· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην·
ἄφρεον δὲ στήθεα, ῥαίνοντο δὲ νέρθε κονίῃ,
τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντε.
Ἕκτωρ δ', ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.

281. ἀϝέκοντε.

tis. Nobilis locus. Etiam *de Ilithyiis:* quatenus numero sunt plures, Junonis filiæ; an et Jovis, poeta non addit; at diserte docet Hesiod. Θ. 921—3. et Apollod. I. 3, 1. Notatum jam olim, Homero promiscue modo plures, modo *unam* tantum Εἰλείθυιαν memorari *partum in lucem producentem:* Il. Π. 187. et Τ. 103. at 119. Juno σχέθε δ' εἰλειθυίας. Memoratur quoque *antrum Ilithyiæ* in Creta Od. Τ. 188. ut plura in Græcia fana ap. Pausaniam: Verbo est inter antiquissima numina. Successisse postea in ejus locum *Junonem Lucinam* et *Dianam*, notum est: quæ tamen ad Homerum non spectant.

269. ὡς δ' sc. ὀξεῖαι ὀδύναι δύνουσι γυναῖκα, ὅταν αὐτὴν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος, ὃ Εἰλείθυιαι προϊεῖσι. Dicitur βέλος ἔχειν τινὰ, quo quis transfixus est. βέλος pro ipso vulnere inf. Ξ. 439. ideoque prisco sermone etiam *dolorem* potuit declarare, et de parturientium doloribus potuit dici: Ilithyias *immittere telum parturienti.* Alias *dolor* cum *face* comparatur. Ilithyia in fano Ægiensium stabat facem manu tenens: quod Pausanias VII. 23. p. 582. f. de dolore parientium interpretatur.—270. μογοστόκοι Εἰλείθυιαι, quæ ministrant partui, μογοῦσαι περὶ τοὺς τόκους.—271. πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι, *in potestate habentes.*—274. ἐπελαύνειν (τοὺς ἵππους) νηυσὶ ut jam Ε. 327. et inf. 400. pro, ἐπὶ τὰς νῆας.

284—295. Hector copias suas ad virtutem incendit.

286. Fuere e sociis præcellentes Lycii a Sarpedone, et Dardanii ab Ænea ducti. v. Β. 819. sq.—287. μνήσασθε, *utimini, exserite* nunc virtutem.—288. μέγ' εὖχος, h. e.

ῥαίνετο τῆς ἐκ τοῦ αἵματος νοτίδος. 268. Ὀξεῖαι.] Δριμεῖαι, σφοδραί. Δῦνον μένος Ἀτρείδαο.] Τὸν Ἀγαμέμνονα κατέσχον. 269. Βέλος ὀξύ.] Ἡ σφοδρὰ ὀδύνη. οἷον ἡ τιτρώσκουσα. 270. Προϊεῖσι.] Προπέμπουσι. Μογοστόκοι.] Αἱ τοὺς μόγους κουφίζουσαι τῶν τικτουσῶν. Εἰλείθυιαι.] Θεαὶ τῶν τικτουσῶν ἔφοροι, Διὸς καὶ Ἥρας θυγατέρες. 272. Δῦνον.] Κατεδύοντο, ὑπεισῆλθον. 274. Ἤχθετο.] Ἐβαρεῖτο, ἐλυπεῖτο. 275. Γεγωνώς.] Παρακελευόμενος, βοῶν. 282

οἴχετ' ἀνὴρ ὤριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκε
Ζεὺς Κρονίδης. ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε.
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ὡς δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συῒ καπρίῳ, ἠὲ λέοντι·
ὣς ἐπ' Ἀχαιοῖσι σεῦε Τρῶας μεγαθύμους
Ἕκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ.
αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει·
ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ, ὑπεραέϊ ἶσος ἀέλλῃ,
ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν;
Ἀσσαῖον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ὀπίτην,
καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, καὶ Ὀφέλτιον, ἠδ' Ἀγέλαον,
Αἴσυμνόν τ', Ὦρόν τε, καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην.
τοὺς ἄρ' ὅγ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἕλεν· αὐτὰρ ἔπειτα
πληθύν. ὡς, ὁπότε Ζέφυρος νέφεα στυφελίξῃ
ἀργέσταο Νότοιο, βαθείῃ λαίλαπι τύπτων,

291. ὣς Fειπὼν ὄτρυνε μένος θυμόν τε Fεκάστου. 295. Fῖσος.
297. ὑπεραέϊ Fῖσος. 298. FιοFειδέα. 300. ὅτε Fοι.

superior nunc nostra acies pugnando reddita est: alibi est κῦδος ut jam E. 285. Quod id ad Jovem refert, aut fit communi loquendi usu, aut propter Iridis nuntium sup. 185.—289. ἰθὺς (κατὰ) Δαναῶν.—293. ἐπισεύῃ συῒ καπρίῳ Hector incitat Trojanos in Achivos, ut venator canes in feram.

296—309. Ipse Hector summa virtute annisus multos cædit.—297, 8. irruit in turbam pugnantium, ut procella in mare.—299. Facit enumeratio singulorum fidem narranti; interrogatio autem seu potius exclamatio opinionem facit magnæ multitudinis. Etiam Eustath. hoc vidit.

305—309. Tantum hostium numerum cecidit Hector, quot fluctus excitantur zephyro nubes ante se agente. ὡς πυκνὰ καρήατα ἐδάμνατο ὑφ' Ἕκτορι, ὡς πολλὸν τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὁπότε ζ.—Zephyrus στυφελίζει νέφεα Νότου pulsat et fugat, ex adverso flando. Reliqua ornatui inserviunt. Notus ἀργέστης. Horatio *albus*: quia serenitatem cælo reddit nubibus dispulsis. et τρόφι κῦμα, pro μέγα. Nam τρέφεσθαι, pro crescere dicitur.

Ἄφρεον.] Ἀφροῦ ἐπληροῦντο, ἵδρουν. 288. Οἴχεται.] Πορεύεται. Ὤριστος.] Ἄριστος, ἰσχυρός. 290. Ὑπέρτερον εὖχος.] Μεγάλως τῇ δόξῃ ὑπερέχον. 292. Θηρητήρ.] Κυνηγέτης. 293. Σεύῃ.] Ἐπισεύει, ἐφορμᾷ. Ἀγροτέρῳ συΐ.] Ἀγρίῳ χοίρῳ. τῷ κάπρῳ. Ἀεὶ δὲ διῃρημένως ὁ Ποιητὴς λέγει. παρὰ μέν τοι τῷ κωμικῷ λέγεται ὑφ' ἓν, σύαγρος. 297. Ὑπεραέϊ.] Ἐπὶ ὕψους καὶ ὑπὲρ ὑμᾶς φερομένῃ. Ἀέλλῃ.] Συστροφῇ ἀνέμου. 298. Καθαλλομένη.] Καταπνέουσα. Ἰοειδέα.] Μέλανα. διὰ τὸ βάθος. 302. Κλυτίδην.] Κλυτίου παῖδα. 305. Στυφελίξῃ.] Διασείσῃ, πλήξῃ. 306. Ἀργέσταο νότοιο.] Τοῦ λευκοτάτου, ἢ, τοῦ ταχέως. Ὁ γὰρ Ὅμηρος τέσσαρας ἀνέμους μόνους οἶδε. Βαθείῃ.] Ἀντὶ τοῦ,

πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη
σκίδναται ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς·
ὣς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑπ' Ἕκτορι δάμνατο λαῶν.
ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο,
καί νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοὶ,
εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς·
Τυδείδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς ;
ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο· δὴ γὰρ ἔλεγχος
ἔσσεται, εἴ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
ἤτοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τρωσὶν δὴ βόλεται δοῦναι κράτος, ἠέπερ ἡμῖν.
Ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἀντίθεον θεράποντα, Μολίονα, τοῖο ἄνακτος.
τοὺς μὲν ἔπειτ' εἴασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν.
τὼ δ' ἀν' ὅμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
ἐν κυσὶ θηρευτῆσι μέγα φρονέοντε πέσητον·
ὣς ὄλεκον Τρῶας πάλιν ὀρμένω· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ

308. πολυπλάγκτοιο Fιωῆς. 310. ἀμήχανα ἐργα. 318. ἔσται Fῆδος. 319. vulgg. Τρωσὶν δὴ ἐθέλει. 322. τοῖο Fάνακτος. 326. vulg. παλινορμένω.

310—335. Achivi cedere coacti iterum consistunt virtute Ulyssis et Diomedis confirmati.

310. ἐγένετο ἂν λοιγὸς καὶ ἀνίατον κακόν. ἀμήχανα ἔργα *res cui auxilium nullum postea repertum fuisset.*—311. *et irruissent fugientes Achivi in castra.*—313. λελάσμεθα ἀλκῆς, virtute non utimur, stamus inertes. τί παθόντε; διὰ τί ποτε οὐ μαχόμεθα; ἐπιλελήσμεθα, ὀκνοῦμεν, μάχεσθαι.—318. τὸ ἦδος, ὄφελος.—319. βόλεται, βούλεται, (iterum Od. Π. 386.) δοῦναι νίκην Τρωσὶ sc. μᾶλλον ἢ ἡμῖν. ex more omissum μᾶλλον ἤ. ut A. 112. ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν Οἴκοι ἔχειν.—325. ἐμπέσητον κυσὶ, pro *irruunt* et κυδοίμεον, *turbarunt*, tumultum intulerunt in turmas.—326. πάλιν ὀρμένω, ὑποστρέψαντες. vel *denuo irruentes.* at Achivi respirarunt, recreati sunt, optato, cum instantem Hectorem se effugisse viderent. περὶ πάντων ὑπὲρ, ut sæpe, *plus quam quisquam alius.*

μεγάλῃ, ἰσχυρᾷ. Λαίλαπι.] Τῷ μετὰ ὄμβρου ἀνέμῳ. 307. Τρόφι κῦμα.] Εὐτραφὲς, εὐπαγές. Ἄχνη.] Ὁ ἀφρός. 308. Ἐξ ἀνέμοιο.] Ἀπὸ ἀνέμου. Πολυπλάγκτοιο.] Πολυπλανήτου. Ἰωῆς.] Πνοῆς. 310. Ἀμήχανα.] Χαλεπά. Ἔργα γένοντο.] Ἀρχαϊκώτερον συντέτακται. Καὶ πολύ ἐστι παρ' αὐτῷ τὸ εἶδος. Ἡ μέν τοι συνήθεια τοῖς πληθυντικοῖς οὐδετέροις ἑνικὰ συντάσσει ῥήματα. 312. Κέκλετο.] Παρεκελεύετο. 313. Λελάσμεθα.] Ἐπιλελήσμεθα. 314. Ἔλεγχος.] Αἰσχύνη, ὄνειδος. 318. Ἦδος.] Ὠφέλεια. 319. Ἐθέλει.] Βούλεται. 324. Κυδοίμεον.] Ἐθορύβουν, ἐτάρασσον. 325. Θηρευτῆσι.] Θηρατικοῖς. Πέσητον.] Ἐμπέσωσιν. 326. Ὄλεκον.] Ἀνῄρουν. Τὸ ō μικρὸν διὰ τὸ μέτρον. Παλινορμένω.] Ἐκ τῆς φυγῆς ἐπιστραφέντες, εἰς τοὐπίσω ὁρμήσαντες.

ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον.
ἔνθ' ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε, δήμου ἀρίστω,
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
ἤδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
πειθέσθην· Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
τοὺς μὲν Τυδείδης δουρικλειτὸς Διομήδης,
θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν, κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα·
Ἱππόδαμον δ' Ὀδυσεὺς καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν.
Ἔνθα σφι κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων,
ἐξ Ἴδης καθορῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
ἤτοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ
Παιονίδην ἥρωα κατ' ἰσχίον· οὐδὲ γὰρ ἵπποι
ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν· ἀάσσατο δὲ μέγα θυμῷ·
τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν· αὐτὰρ ὁ πεζὸς
θῦνε διὰ προμάχων, εἷως φίλον ὤλεσε θυμόν.
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες.
τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Νῶϊν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἕκτωρ·

330. Fήδεε—οὐδὲ Fούς. 331. τὼ δέ Fοι. 336. κατὰ Fῖσα.
339. vulg. οὐ γάρ οἱ. 340. vulg. ἀάσατο. 345. τὸν δὲ Fιδών.

329. Merops ex Percote infra Lampsacum ad Hellespontum, memorata jam sup. v. 229. Meropis duo filii memorati erant B. 850. sqq.—332. Κῆρες θανάτου, mors fatalis, fatum mortis, eos ducebat: ex vulgari hominum opinione; ad mortem enim ruebant. θυμοῦ καὶ ψυχῆς antiqua orationis copia; θυμὸς τὴν ὁρμὴν animi, et ψυχὴ vitam declarat proprie. Ita non sunt tautologa; *vita privaverat.*

336—367. Restituta nunc pugna Diomedes Agastrophum cædit: quo animadverso Hector supervenit, verum galea icta Diomedis hasta retrocedit. Diomedes probra in eum jacit.

336. Jupiter κατετάνυσέ σφιν (ad Achivos et Trojanos redit) μάχην ἶσα, ἴσως *fecit pugnam æquam,* ut pares sibi essent, æquo Marte pugnarent. ut iterum Υ. 100, 101. Fecit Jupiter id, quod poetæ utile erat, ad variandos pugnæ casus: cf. sup. 181. At Jovi constitutum erat hoc, ut Trojani hac pugna superiores evaderent. Modus loquendi a fune petitus est, qui a duobus utrinque intenditur extremis funis oris prehensis; v. N. 359. sq. Hinc ductum est quod simpliciter μάχη τείνεται, τανύεται, et similia: v. c. Π. 662. Ξ. 389. Ρ. 401. 736.—340. ἀάσσατο δὲ μέγα θυμῷ. ἐβλάφθη, *stulte fecerat.* Ernesti: "Sensus: vehementer enim erraverat, cum eos jusserat procul haberi pugna, eoque commiserat, ut iis uti non posset in periculo."—347. νῶϊν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται. *advolvit* se, vel *advolvitur,* tanquam fluctus. Sup.

328. Δήμου ἀρίστω.] Δημότας ἀρίστους. 329. Περκωσίου.] Ἀπὸ Περκώτης πόλεως Ἑλλησπόντου. 330. Ἔασκεν.] Εἴα. συνεχώρει. 331. Στείχειν.] Παραγίγνεσθαι. 332. Κῆρες γὰρ ἄγον.] Ἰσχυροτέρα γὰρ ἡ μοῖρα τῆς μαντικῆς. 334. Κεκαδών.] Χωρίσας, στερήσας. 339. Παιονίδην.] Παίονος παῖδα. 347.

ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε τιτυσκόμενος, κεφαλῆφιν
ἄκρην κὰκ κόρυθα· πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκὸς,
οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
τρίπτυχος, αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἕκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ·
στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
ὄφρα δὲ Τυδείδης μετὰ δούρατος ᾤχετ' ἐρωὴν,
τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι οἱ καταείσατο γαίης·
τόφρ' Ἕκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἂψ ἐς δίφρον ὀρούσας,
ἐξέλασ' ἐς πληθὺν, καὶ ἀλεύατο Κῆρα μέλαιναν.
δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον· ἦτέ τοι ἄγχι
ἦλθε κακόν· νῦν αὖτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
ᾧ μέλλεις εὔχεσθαι, ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,

353. τήν Ϝοι. 358. ὅθι Ϝοι tum corrig. κατεείσατο. 363. vulg. ἐρύσσατο.

307. πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται. ἀλεξώμεθα, τοὺς Τρῶας. ἀλέξειν vel—εῖν et ἀλέξασθαι proprie propulsare eoque, auxiliari sibi vel alii: cf. N. 475.—349. ἀμπεπαλών. et vibrata hasta reducta manu vires colligendo.—350. καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, adeoque *tetigit, feriit,* ἐν κεφαλῇ, κατὰ κόρυθα ἄκρην. Est autem sollenne hoc interponere οὐδ' ἀφάμαρτε, ut N. 160. X. 290. et inf. 376. ut sæpe a contrario eandem rem iterat Homerus, in qua animum morari volebat.—351. ἀπεπλάγχθη, ἀπεκρούσθη, τοῦ χαλκοῦ, τῆς κόρυθος, τὸ ἔγχος, οὐδ' ἐφίκετο χρόα.—352. τρυφάλεια simpl. pro *galea,* quæ erat τρίπτυχος, τριπλῆ, *trinis coriis* ut puto seu *laminis inducta,* αὐλῶπις, ἔχουσα αὐλὸν, seu *conum in vertice eminentiorem,* sive crista instructum sive sine crista. Vidimus E. 182.—354. ἀπέλεθρον. simpl. μέγα, h. l. de intervallo; ex gravi capitis ictu subsultu resiliens.—358. καταείσατο. ut Δ. 138. διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς. ut mox 367. ἐπιείσομαι. O. 415. ἀντὶ ἐείσατο pro ἐπήρχετο. κατηνέχθη. κατεπήχθη, quo loco delata, infixa in solo erat hasta. Diomedes autem Hectorem sibi ereptum videns probra in eum jacit; interea Hector ad se rediit ἀνεπέπνυτο, ex deliquio animi seu vertigine. Ceterum ad hoc usque tempus Hector in dextra Trojanorum acie pugnaverat. v. ad 497.—364. ᾧ μέλλεις εὔχεσθαι. iterum pro ἔοικας. et hoc pro εἴωθας, ἰὼν ἐς μάχην.—

Κυλίνδεται.] Ἐπιφέρεται, ἐπέρχεται. 348. Ἀλεξώμεσθα.] Ἀμυνώμεθα. 350. Τιτυσκόμενος.] Καταστοχαζόμενος. 351. Πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκός.] Ὑπὸ τοῦ τῆς περικεφαλαίας χαλκοῦ ἀπεκρούσθη τὸ δόρυ. 352. Οὐδὲ ἵκετο.] Οὐδὲ ἀφίκετο. 353. Αὐλῶπις.] Τὸν ἐπ' αὐτῇ λόφον ἀνατεταμένον ἔχουσα, εἰς ὃν οἱ αὐλοὶ κατακλείονται. Αὐλοὶ δέ εἰσιν αἱ περόναι. 354. Ἀπέλεθρον.] Ὃ οὐκ ἔστι πλέθρῳ μετρῆσαι. Θέλει δὲ λέγειν, ὅτι ἀπὸ τοῦ δέους μεγάλως ἥλατο. 355. Παχείῃ.] Ἰσχυρᾷ. 357. Μετὰ δούρατος ἐρωήν.] Ὁρμήν. Δηλοῖ καὶ τὴν ὑποχώρησιν. Ὤιχετο.] Ἐπορεύετο. 358. Καταείσατο.] Κατηνέχθη. 359. Ἄμπνυτο.] Ἀνεσωφρονίσθη, ἀνεκτίσθη. 361. Ἐπαΐσσων.] Ἐπισείων, ἐφορμῶν. 362. Κύον.] Ἀναιδέστατε. 365. Ἦ θήν σε.] Πάνυ

εἴ πού τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάῤῥοθός ἐστι.
νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.
  Ἦ, καὶ Παιονίδην δουρικλυτὸν ἐξενάριζεν.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Τυδεΐδῃ ἐπὶ τόξα τιταίνετο, ποιμένι λαῶν,
στήλῃ κεκλιμένος, ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Ἴλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.
ἤτοι ὁ μὲν θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
αἴνυτ᾽ ἀπὸ στήθεσφι παναίολον, ἀσπίδα τ᾽ ὤμων,
καὶ κόρυθα βριαρήν· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνεῖλκε,
καὶ βάλεν, οὐδ᾽ ἄρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ᾽ ἀμπερὲς ἰὸς
ἐν γαίῃ κατέπηκτο· ὁ δὲ μάλα ἡδὺ γελάσσας,
ἐκ λόχου ἀμπήδησε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
  Βέβληαι, οὐδ᾽ ἅλιον βέλος ἔκφυγεν· ὡς ὄφελόν τοι,
νείατον ἐς κενεῶνα βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἑλέσθαι·

379. Fίλου. 378. μάλα Fηδύ. 379. Fέπος.

365. ἐξανύω γέ σε. pro ἐξανύσω. *certe occidam te.*—367. ἐπιείσομαι. ἐπελεύσομαι. ut ἐπιέναι, ἐπιὼν, sæpe. ab ἔω. quod εἶμι. εἴω. εἴσω.

368—378. Dum Agastrophum, Pæonis f. (ex v. 338.) spoliat Diomedes, a Paride sagitta in ima calce pedis vulneratur: insidiose antea jam Coon Agamemnonem vulneraverat v. 248. Cum Diomedes adversus dextrum Trojanorum cornu pugnet, intelligimus illud Ili tumulum attigisse.—371. Paris seu ad columnam stabat, seu post columnam latebat, tumulo Ili impositam. *Tumulum Ili* jam memoratum vidimus K. 415. Columnas *jam tum* imponi tumulo moris fuisse, ex h. l. intelligitur. add. Π. 457. P. 434. Od. M. 14.—(ἐπὶ) στήλῃ κεκλιμένος, ut Φ. 549. φηγῷ κεκλιμένος, et Γ. 135. sedent ἀσπίσι κεκλιμένοι. Facere hoc potuit ad vires colligendas in arcu intendendo; potest etiam omnino status Paridis declarari. Mox tamen 379. ἐκ λόχου ἀμπήδησε ipse poeta refert hoc ad insidias, quasi post columnam latuerit, ut Pandarus Δ. 113. 4, 5, et Teucer Θ. 267. sq.—στήλῃ ἐπὶ τύμβῳ, ut et P. 434. παλαιοῦ δημογέροντος. Fuit Ilus unus ex principibus: δημογέροντας jam Γ. 149. vidimus, principes ἐν τῷ δήμῳ.—374. ἀπαίνυτο *in eo erat occupatus ut detraheret.* Monuit Clarke.—375. ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνεῖλκε, Paris. nervo scilicet adducto adducebatur quoque media arcus pars in cornua inflexa, quam πῆχυν appellat, Od. Φ. 419.—376. ἔβαλεν αὐτὸν κατὰ ταρσὸν ποδός. διαμπερὲς δὲ breviter dictum, δι᾽ ὅλου ἐνεχθεὶς ὁ ἰός. διασχών. Calcem autem cur sagitta petierit, ita statue, quod Diomedes inclinato ad spoliandum cæsum corpore clipeo tergum tegebat, nec prominebant nisi pedes.

378—395. Gloriatur de vulnere Diomedi illato Paris, Diomedes superbiam conviciis retundit.

δή σε. Ἐξανύω.] Ἐπὶ τέλος ἄξω. φονεύσω. 367. Ἐπείσομαι.] Ἐπελεύσομαι. 370. Τιταίνετο.] Ἔτεινε. 371. Στήλῃ κεκλιμένος.] Τὴν ἐπὶ τοῦ τάφου στήλην προβεβλημένος ἀντὶ ἀσπίδος, ὡς δειλὸς, καὶ γυναιμανής. Ἀνδροκμήτῳ.] Ἐφ᾽ ᾧ ἀνὴρ κεκμηκὼς ἔκειτο. ὅ ἐστι νεκρός. Ἢ, ὑπὸ ἀνδρὸς κατεσκευασμένῳ. Ἢ, ἐπὶ ἀνδρὶ κεκμηκότι κατεσκευασμένῳ. 374. Αἴνυτο.] Ἀφηρεῖτο, ἐλάμβανε. 375. Βριαρήν.] Ἰσχυράν. Τόξου πῆχυν.] Τὸ τόξον. Περιφραστικῶς. Τὸ γὰρ ὅλον τόξον ἐκ δύο κεράτων σύγκειται, ὧν ἑκάτερον πῆχυς καλεῖται. Μετεχειρίζετο οὖν, φησι, τὸ τόξον. 377. Ταρσόν.] Τὸ πλατὺ τοῦ ποδός. 383. Πε-

οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος,
οἵτε σε πεφρίκασι, λέονθ' ὣς μηκάδες αἶγες.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
τοξότα, λωβητὴρ, κέρᾳ ἀγλαὲ, παρθενοπῖπα,
εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
οὐκ ἄν τοι χραίσμησι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί·
νῦν δέ, μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς, εὔχεαι αὔτως.
οὐκ ἀλέγω, ὡς εἴ με γυνὴ βάλοι, ἢ πάϊς ἄφρων·
κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.
ἦ τ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρῃ,
ὀξὺ βέλος πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησι·
τοῦ δὲ γυναικὸς μέν τ' ἀμφίδρυφοί εἰσι παρειαὶ,
παῖδες δ' ὀρφανικοί· ὁ δέ θ' αἵματι γαῖαν ἐρεύθων
πύθεται· οἰωνοὶ δὲ πέρι πλέες, ἠὲ γυναῖκες.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν

383. λέοντ' Ϝώς. Bentl. 385. vulg. κέρα. 390. non κουφόν.

382. κακότητος l. *discrimen, certum exitium*, ut κακὸν 363 et sæpe: l. *ærumna:* nam κακῶς ἔχοντες ἀναπνέουσι.—385. Convicia in Paridem jacta, tanquam imbellem hominem, ab usu arcus, cum heroes hasta uterentur. λωβητὴρ declarat ὑβριστὴν, unde κέρᾳ ἀγλαὸς, τόξῳ ἀγλαϊζόμενος, nam ita accipitur ab antiquis, ut τὸ κέρας sit arcus, alias τὰ κέρατα, cornua arcus sunt. Alii κέρας cincinni genus acceperunt, ut simpliciter nunc coma sit. Idem παρθενοπίπης, ὀπιπτεύων τὰς γυναῖκας, *mulierosus homo*, ut sup. Γ. 39 erat γυναιμανὴς, ἠπεροπεύτης.—386. πειρηθείης (ἐμοῦ) σὺν τεύχεσι, μάχοιο, hasta et clipeo.—388. ἐπιγράψας per contemtum, tanquam leviter perstringendo.—390. κωφὸν, quod non sentitur, obtusum, et invalidum. quod Virgilio *telum imbelle, sine ictu*. Sic κωφὴ γαῖα Ω. 54. sine sensu gleba. res nota. cf. ad Ξ. 16.—391. ἐπαύρῃ, si meum telum vel tantillum attigerit aliquem, ἄλλως πέλεται. aliter comparatus est jactus hastæ meæ. ἀκήριον τίθησι, reddit exanimem. τὸ κέαρ, κῆρ eximens: ut δέος Ε. 812.—393, 4, 5. Veteri more, at magna cum vi ad animum, funera et cædes per propinquorum luctum, qui eas excipit, multo magis cadavere projecto, declarantur. 395. Mulieres sollennia lamenta faciunt; at pro iis nunc adstant cadaveri vultures. ἀμφίδρυφοι, genis laniatis, ut Β. 700. de Laodamia.

396—420. Diomedis discessu et fuga Achivorum facta Ulysses solus relictus, animo firmatus Trojanis ingruentibus fortiter obsistere constituit.

φρίκασι.] Φοβοῦνται. Μηκάδες.] Μηκητικαί. 385. Τοξότα λωβητήρ.] Διὰ τόξων λωβώμενε καὶ βλάπτων. ἐξ οὗ, δειλέ. Κέρα ἀγλαέ.] Καλλωπιζόμενε τῇ τοξικῇ, ἢ τῇ τριχώσει. Κέρας γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ τὴν τρίχωσιν ἐκάλουν. Παρθενοπῖπα.] Παρθένους ἐπιτηρῶν, γυναιμανὲς, ἢ, γυναικιζόμενε, ἐπὶ γυναιξὶ μαινόμενε. 286. Πειρηθείης.] Πεῖραν λάβῃς. 387. Χραίσμησι.] Βοηθήσῃ. Ταρφέες.] Πολλοὶ, πυκνοί. 388. Ἐπιγράψας.] Ἐπιξέσας ἁπλῶς. 389. Οὐκ ἀλέγω.] Οὐ φροντίζω. 390. Κωφόν.] Ἀμβλὺ εἰς ἀλγηδόνα. Ἀνάλκιδος.] Ἀνάνδρου, ἀσθενοῦς. 391. Ἦτ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο.] Ἀντὶ τοῦ, ἄλλως ὑπ' ἐμοῦ πέμπεται. Ἐπαύρῃ.] Ἐπιψαύσῃ, τρώσῃ, ἐφάψηται. 392. Ἀκήριον.] Ἄψυχον, νεκρόν. 393. Ἀμφίδρυφοι.] Ἀμφοτέρωθεν ἐσπαραγμέναι διὰ τὸ πένθος. 394. Ἐρεύθων.] Ἐρυθραίνων. φοινίσσων. 395. Πύθεται.] Σήπεται. Περιπλέες.] Περὶ αὐτὸν πλείονες. Ἄμεινον, καθ' αὑτὴν ποιεῖν τὴν, πέρι. Τὸ γὰρ, πλέες, συγκοπή ἐστι τοῦ, πλείονες. Εὐθεῖαν γὰρ ἀναπλάττειν μὴ εἰρημένην, εὔηθες.

ἔστη πρόσθ᾽· ὁ δ᾽ ὄπισθε καθεζόμενος, βέλος ὠκὺ
ἐκ ποδὸς εἷλκ᾽· ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ᾽ ἀλεγεινή.
ἐς δίφρον δ᾽ ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
οἰώθη δ᾽ Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, οὐδέ τις αὐτῷ
Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας.
ὀχθήσας δ᾽ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
ὤμοι ἐγὼ, τί πάθω; μέγα μὲν κακὸν, αἴ κε φέβωμαι,
πληθὺν ταρβήσας· τὸ δὲ ῥίγιον, αἴ κεν ἁλώω
μοῦνος· τοὺς δ᾽ ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίων.
ἀλλὰ τίη μοὶ ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
οἶδα γὰρ, ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο
ὃς δέ κ᾽ ἀριστεύῃσι μάχῃ ἔνι, τόνδε μάλα χρεὼ
ἑστάμεναι κρατερῶς, ἤτ᾽ ἔβλητ᾽, ἤτ᾽ ἔβαλ᾽ ἄλλον.
  Ἕως ὁ ταῦθ᾽ ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
τόφρα δ᾽ ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
ἔλσαν δ᾽ ἐν μέσσοισι, μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
ὡς δ᾽ ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροί τ᾽ αἰζηοὶ
σεύωνται· ὁ δέ τ᾽ εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο,
θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσιν·
ἀμφὶ δέ τ᾽ ἀΐσσονται· ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων

403. ἄρα Ϝεῖπε πρὸς Ϝόν forte ἄρ᾽ ἔφη πρὸς Ϝὸν vel ποτὶ Ϝόν. v. Obss.
405. αἴκε Ϝαλώω. 408. Ϝοῖδα. 413. Ϝέλσαν. 415. vulg. σεύονται.

398. διὰ χροὸς, h. l. corporis partem, per pedem.—400. ἐπελαύνειν (τοὺς ἵππους) νηυσὶν ut sup. 274.—403. Cogitata si sermone exprimuntur, narratio fit dramatica. Similes loci passim, inprimis de Hectore Φ. 557. sq. et X. 98. sq. de Menelao P. 90. sq. notabiles sunt.—405. τοὺς δ᾽ ἄλλους pro γάρ.

407—410. Præclari versus. ἀποίχονται πολέμοιο sententia docet h. l. esse *cedendo ac fugiendo* excedere pugna.—409. Opponitur ὁ κακὸς et ὁ ἀγαθὸς, pro hoc, ὃς ἀριστεύῃ κεν ἐν μάχῃ, ὁ ἐπαγγελλόμενος, ἄριστος εἶναι κατὰ τὴν μάχην.

411—419. Includunt undique irruentes turmæ Trojanorum Ulyssem, μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες vs. 413. recepto in medium ipsorum homine qui multos vulnerat et cædit. Comparatio splendida per adjuncta, si simpliciter enuntietur, hæc est: a Trojanis undique circumdatur Ulysses, uti aper a canibus et venatoribus. Reliqua ornant. Virgilius ad h. l. laudatus aliter ornavit et instituit Æn. X. 707. sq.—413. ἔλσαν. ἔλσαι jam A. 409. ab ἔλω, εἰλέω et εἰλέω.—417. ἀμφιαΐσσονται, κύκλῳ ὁρμῶσιν,

397. Καθεζόμενος.] Ἀντὶ τοῦ, κύψας. 399. Ἀνόρουσεν.] Ἀνεπήδησεν, ἀνέστη. Ἐπέτελλεν.] Ἐπέταττεν. 401. Οἰώθη.] Ἐμονώθη. 403. Ὀχθήσας.] Λυπηθείς. 404. Αἴ κε φέβωμαι.] Ἐὰν φύγω. 405. Ἁλώω.] Ληφθῶ, συσχεθῶ. 407. Διελέξατο.] Διελογίσατο, ἐνεθυμήθη. 413. Μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.] Ἐπὶ τῷ ἰδίῳ κακῷ τοῦτο πράξαντες. 415. Ξυλόχοιο.] Ὕλης ξυλώδους. 416. Θήγων.] Ἀκονῶν. Γναμπτῇσιν.] Ἐπικαμπέσι. Γένυσι.] Σιαγόσιν. 417. Ἀμφὶ δέ τ᾽ ἀΐσσονται.] Ἐπ᾽ αὐτὸν ὁρμῶσιν. Ὑπαὶ δέ.] Ὑπὸ δέ. Κόμπος.]

γίγνεται· οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα·
ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον, ἐσσεύοντο
Τρῶες· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηϊοπίτην
οὔτασεν, ὦμον ὕπερθεν, ἐπάλμενος ὀξέϊ δουρί·
αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα, καὶ Ἔννομον ἐξενάριξε·
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα, καθ' ἵππων ἀΐξαντα,
δουρὶ, κατὰ πρότμησιν, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
νύξεν· ὁ δ' ἐν κονίησι πεσὼν, ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρὶ,
αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.
τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν, ἰσόθεος φώς·
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε, δόλων ἆτ' ἠδὲ πόνοιο,
σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδῃσι,
τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνας, καὶ τεύχε' ἀπούρας·
ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην·
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν· οὐδέ τ' ἔασε

428. κίε Fισόθεος. 429. ἔFειπε. 433. vulg. a Barnes, ὀλέσσεις.
434. Fειπὼν—ἐFίσην. 437. χρόα Fέργαθε.

ait Eustath. ὑπαὶ vel ὑπὸ adjectum respectu rictus. Idem vs. M. 149, 150. Jungenda autem σεύωνται—ὥς ῥα τότ'. at ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσονται cum reliquis sunt interposita.—418. οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ. ut N. 471. σῦς μένει κολοσυρτὸν ἀνδρῶν. Inf. P. 65, 66. ἀμφὶ δὲ τόν γε (leonem) κύνες τ' ἄνδρες τε νομῆες πολλὰ μάλ' ἰΰζουσιν ἀπόπροθεν, οὐδ' ἐθέλουσιν ἀντίον ἐλθέμεναι.

420—459. Ulysses, multis Trojanis cæsis, a Soco vulneratus, quem tamen ipse cædit, pugna excedit.

424. κατὰ πρότμησιν, omnino pro alvo; proprie est umbilicus, tum pars corporis vicina. Nudabat ille, descensum de curru faciendo, alvum; itaque ὑπ' ἀσπίδος. Ut sæpe in parte corporis nudata, clipeo sublato, vulnera illata, legimus.—425. ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ, nervis morte convulsis, manu corripit et convellit pulverem seu solum.—430. δόλων ἆτ' ἠδὲ πόνοιο. ab ἄδω, ἄσω, est ἆτος. ἄατος, *insatiabilis*, ut ἀκόρεστος μάχης, πολέμου, μύθου, *inexhaustus, semper abundans, dolis et tolerantia ærumnarum*: prisca formula. quam jam E. 388. coll. 289. vidimus de eo, qui insignis est aliqua re, cui ejus rei copia magna suppetit.—436. ἠρήρειστο. ἐρείδεται hasta altius adacta, ut sæpe.—437. ἀπείργαθεν, ἐχώρισε, detersit, deripuit pulpam, toros, nudavit ossa. E.

Ψόφος. 419. Ἐσσεύοντο.] Ὥρμησαν. 424. Πρότμησιν.] Τὸν κατὰ τὴν λαγόνα τόπον, κατὰ τὸν ὀμφαλόν. διὰ τὸ πρῶτον αὐτὸν τέμνεσθαι, τὸν τεχθέντα παῖδα. 425. Ἕλεν.] Ἔπληξεν. ἔλαβεν. Ἀγοστῷ.] Τῷ ἀγκῶνι. 427. Αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.] Ἐκ τριῶν μερῶν λόγου ὅλος ὁ στίχος. Εὐηγενέος.] Εὐγενοῦς. 430. Πολύαινε.] Νῦν, μυθολόγε, φλύαρε. 437. Πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν.] Ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ τῶν πλευρῶν εἶρξεν καὶ ἐχώρισε τῶν μελῶν. Ἢ ὅτι οὐκ ἐποίησεν εἰς βάθος καιρίαν αὐτὸν πληγῆναι. 438.

Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
γνῶ δ' Ὀδυσεύς, ὅ οἱ οὔτι βέλος καταιίριον ἦλθεν·
ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἆ δείλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
ἤτοι μέν ῥ' ἔμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
ἤματι τῷδ' ἔσσεσθαι· ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα,
εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ἦ, καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει·
τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
δούπησε δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ Σῶχ', Ἱππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας·
ἆ δεῖλ', οὐ μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
ὠμησταὶ ἐρύουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·
αὐτὰρ ἐπεί κε θάνω, κτεριοῦσί με δῖοι Ἀχαιοί.
Ὣς εἰπών, Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος

439. ὅ Ϝοι. 440. ἔϜειπε. 454. ὠμησταί σ' ἐρύσουσι a Barnes illatum. 456. Ϝειπών.

147. ἀπὸ αὐχένος ὦμον.—439. ὅ οἱ οὔτι βέλος καταιίριον ἦλθεν. varie exponi potest; vel pro καταιρίως. vel κατὰ (τὸ) καίριον. pro οὐκ ἐγένετο καίριον, letiferum, οὐκ ἦν. Δ. 185. οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος Θ. 84. vulneratur ὅθι μάλιστα καιρίόν ἐστι. Paullo ante μιχθήμεναι Homerico usu pro πελάσαι, penetrare.—440. ἂψ ἀναχωρήσας. Quæritur, cur Ulysses retrocedat? putaturque factum, ut telum extrahat, Diomedis exemplo, ut sup. 107. Potius naturali impetu, resiluit qui ictum se sensit; fere ut supra Hector 354.—445. Ἄϊδι κλυτοπώλῳ. Hades, Orcus, Pluto, bigis vel quadrigis invehitur, ut alii dii. v. E. 654. ubi idem versus, etiam alibi repetitus.—451. φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον. pro ὁ θάνατος ἐκιχήσατό σε, ἔφθασε καταλαβών σε. θάνατος κιχάνει quasi cursu: ut I. 416. et al. et sup. 441. *grave exitium*, mors consequitur te. Ut Horatianum: *Mors et fugacem consequitur virum.*—452—5. quod gravissimum erat, minatur Soco: insepultum ejus corpus iri abjectum. cf. sup. ad vs. 395. ὄσσε καθαιρεῖν, *premere oculos*, officium carissimorum, h. l. parentum. cf. Od. Λ. 424, 5. Od. Ω. 294, 5.—quod alites dicuntur diripere, laniare corpus, gravissimum est malum; amplificatum per id, quod ad naturam corvorum et cornicum spectat, ut cadaveri insidentes alis plangant. πτερὰ πυκνὰ perpetuo epitheto, ut Virgil. *densis alis* Ge. I. 382.

456—8. Nunc tandem Ulysses hastam a Soco inflictam suo corpore extrahit, san-

Ἔγκασι.] Τοῖς ἐντέροις. 441. Ἆ δεῖλε.] Ὦ δειλὲ, καὶ ἄθλιε. 445. Κλυτοπώλῳ.] Τῷ ἰσχυροὺς καὶ ὀνομαστοὺς ἵππους ἔχοντι. Ὅτι οὐδεὶς τὸν θάνατον διαφυγεῖν δύναται. 449. Δούπησεν.] Ἀπέθανε. 451. Φθῆ.] Προέλαβεν, ἔφθασε. Κιχήμενον.] Καταλαμβανόμενον. 453. Ὄσσε καθαιρήσουσι.] Τοὺς ὀφθαλμοὺς κατακαλύψουσι. 454. Ὠμησταί.] Ὠμὰ κρέα ἐσθίοντες. 455. Κτεριοῦσι.] Θάψουσι. 456. Σώκοιο.] Τὸ ὑπὸ Σώκου ἀκοντισθὲν δόρυ. Ἐνέκειτο

ἔξω τε χροὸς εἷλκε καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
αἷμα δέ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος,
κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρους·
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν, ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτὸς,
τρὶς δ' ἄϊεν ἰάχοντος Ἀρηΐφιλος Μενέλαος·
αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
  Αἶαν Διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
ἀμφί μ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵκετο φωνὴ,
τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἑ βιῴατο μοῦνον ἐόντα
Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
δείδω, μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθεὶς,
ἐσθλὸς ἐὼν, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται.
  Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν

458. δέ Ϝοι. 459. Ϝίδον. 463. ἄϊε ϜιϜάχοντος. 466. vulg. ἵκετ' ἀϋτή. 467. Ϝικέλη, ὡς εἴ Ϝε. 472. Ϝειπὼν—ἕσπετο Ϝισόθεος.

guis emicat, et sanguis κῆδε θυμὸν, aut, eum *sollicitum reddidit* de vulnere, aut dolore afflixit, aut eum debilitavit, h. e. *vires* ille *sibi deficere sensit*. Hoc sensus adjuvat. Nunc αἷμα erit sanguis deficiens. Nam est ita: sanguinis effusi defectus eum viribus privavit.

459—497. In Ulyssem vulneratum irruunt Trojani. Invocat ille auxilium sociorum. Succurrunt Menelaus et Ajax; ille Ulyssem in castra ducit, hic fortiter pugnat.

460. ἐπέβησαν αὐτῷ, pro ἔβησαν ἐπ' αὐτόν. ut ἐπιέναι, ἐπέρχεσθαί τινι. invicem se cohortati impressionem in eum fecerunt, eum adorti sunt.—462. ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός. os hominis quantum valet vociferando.—466. ἀμφιΐκετο ἐμέ. ut περιέρχεσθαι. περιβάλλειν. Sic K. 535. ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει.—467. τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἑ. grammatica ratio postulabat: ἰκέλη τῇ φωνῇ αὐτοῦ, οἵη ἐστὶν, εἰ βιάοιντο αὐτὸν μόνον ὄντα Τρῶες. Nunc structura est, ac si esset ὁμοίως, ὡσεὶ β.—469. ἀλλ' ἴομεν. pro εἰσόμεθα ἄμεινον usu poetico, pro, οὕτω ἀγαθὸν, καλόν ἐστι.—471. ἐσθλὸς ἐὼν adjectum, ut adeo verendum sit, ne paullo audacius ille in pugna versetur.

473—482. Comparatio ex eo genere, quo primariæ comparationi subjicitur alia ex subsequente. Ulyssem Trojani insequuntur ut thoes cervum a venantibus vulneratum, sed viribus nondum exhaustis fugientem: tandem exspirantem thoes discerpunt; ecce supervenit leo, iisque fugatis cervum ipse devorat. Similiter Trojanis Ulyssem urgentibus supervenit Ajax eosque fugat.

473. Τρῶες ἕποντο, ἀμφὶ αὐτὸν, ὡσεί τε δαφοινοὶ θῶες ἕπονται ἀμφὶ ἔλαφον. proprie, incedunt, currunt, circa cervum; quod idem est ac, persequuntur. Aliter mox vs. 483. θῶς qui sit, satis nunc constat; est is qui vulgo appellatur *Schakal*, habeturque a plerisque Canis aureus Linn. Sed de his disputata ad poetas haud spectant; adeundi sunt libri de hist. nat. Agitur de eo ap. Aristot. H. A. II. 17. et IX. 1. et 44. δαφοινοὶ sunt, fulvi ut leo. tum 480. intervenit λῖς σίντης, leo βλαπτικός.—Ceterum compara-

γὰρ τῇ τοῦ Ὀδυσσέως πλευρᾷ. 458. Ἀνέσσυτο.] Ἀνηκόντισε. Κῆδε.] Ἐλύπει. 461. Αὖεν.] Ἐβόα. 462. Χάδεν.] Ἐχώρει. 467. Βιώατο.] Βιάζοιντο. 468. Ἀποτμήξαντες.] Χωρίσαντες τοῦ οἰκείου στρατοῦ. 474. Δαφοινοί.]

Τρῶες ἕπονθ', ὡσεί τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν
ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ
ἰῷ ἀπὸ νευρῆς· τὸν μέν τ' ἤλυξε πόδεσσι
φεύγων, ὄφρ' αἷμα λιαρὸν, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε δαμάσσεται ὠκὺς ὀϊστὸς,
ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν
ἐν νέμεϊ σκιερῷ· ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων
σίντην· θῶες μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·
ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
Τρῶες ἕπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
ἀΐσσων ᾧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
στῆ δὲ παρέξ· Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
ἤτοι τὸν Μενέλαος ἀρήϊος ἔξαγ' ὁμίλου
χειρὸς ἔχων, εἵως θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους.
Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἷλε Δόρυκλον
Πριαμίδην, νόθον υἱόν· ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὖτα·
οὖτα δὲ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, ἠδὲ Πυλάρτην.
ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι

484. Ϝῷ.

tionem hanc alio modo tractavit Virgilius Æn. IV. 69. sq. quem ad h. l. laudant, aliter Quintus II. 292. et iterum alio modo ipse Homerus inf. O. 271. sq.—Jam 476. τὸν μέν τ' sc. τὸν ἄνδρα, at 478. τόνγε scil. τὸν ἔλαφον. δαμάσσεταί (κεν) ἐδαμάσατο, ὀϊστὸς, cum ex vulnere, et sanguinis viriumque defectu, procubuerit cervus: quarum rerum caussa erat ὁ ὀϊστός. 481. leo σίντης· ἀπὸ τοῦ σίνεσθαι, βλάπτειν. 483. Τρῶες ἀμφίεπον Ὀδυσσέα undique infestarunt, incursarunt. sive ut sit pro ἀμφιέποντο dictum; sive ab ἀμφιέπειν quod est πονεῖν, occupatum esse aliqua in re: ut inf. 775. ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα· nunc animo infesto.—484. ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ. ex antiquo sermone; ductum ab eo, quod est νηλεὴς Ἅδης, νηλεὴς Μοῖρα, et ἦμαρ θανάτου. Ita etiam νηλεὴς ὕπνος de morte. 486. adstitit a latere.

488—497. Educto pugna Ulysse a Menelao, Ajax pugnat, magno cum impetu irruens et insequitur turbatos hostes, 492. ἔφεπε κλονέων (τοὺς Τρῶας) διὰ τὸ πεδίον, ut amnis ruit cum impetu, qui imbribus auctus est: ὡς πλήθων ποταμὸς scil. ἐφέπει κλονέων, ὁπότε. Comparatio eadem jam de Diomede fuit apposita, aliter tamen ornata:

Φόνιοι. ἢ πυῤῥοί. Θῶες.] Πανθήρια. Πάρισον δὲ καὶ ὁμοιοκατάληκτον εἶπε θῶες τῷ Τρῶες. 476. Ἤλυξεν.] Ἐξέφυγε τὸν βαλόντα κυνηγέτην. 477. Λιαρόν.] Χλιαρὸν, θερμόν. Ὀρώρῃ.] Ἰσχύῃ, κινεῖται. 479. Δαρδάπτουσι.] Κατεσθίουσι. 480. Νέμεϊ.] Νέμει, συνδένδρῳ τόπῳ. Σκιερῷ.] Τῷ σκιαζομένῳ ὑπὸ πλήθους τῶν δένδρων. Λῖν'.] Τὸ πλῆρες, λῖνα. ὅ ἐστι, λέοντα. Δωρικῶς. 481. Σίντην.] Βλαπτικόν. Διέτρεσαν.] Σὺν δέει ἔφυγον. Δάπτει.] Καταναλίσκει ἐσθίων. 483. Ἕπον.] Περιεῖπον. 484. Νηλεὲς ἦμαρ.] Τὴν ἀνηλεῆ ἡμέραν. τουτέστι, τὸν θάνατον. 486. Στῆ δὲ παρέξ.] Ἔστη δὲ παρ' αὐτόν. Ἄλλυδις ἄλλος.] Ἄλλος ἀλλαχοῦ. 488. Εἵως.] Ἕως. 490. Πριαμίδην νόθον υἱόν.] Περισσὸν τὸ, υἱόν. κτητικῶς μὲν γὰρ προστίθεται τὸ ὑπὸ τὴν κτῆσιν πεσεῖν δυνάμενον· πατρωνυμικῶς δὲ ἐμπεριέχεται. 492. Πλήθων.] Πεπληρωμένος.

χειμάῤῥους κατ' ὄρεσφιν, ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
πολλὰς δὲ δρῦς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πεύκας
ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἅλα βάλλει·
ὣς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμος Αἴας,
δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας. Οὐδέ πω Ἕκτωρ
πεύθετ', ἐπεί ῥα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ μάρνατο πάσης,
ὄχθας πὰρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου· τῇ ῥα μάλιστα
ἀνδρῶν πίπτε κάρηνα, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει,
Νέστορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀρήϊον Ἰδομενῆα.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλει, μέρμερα ῥέζων
ἔγχεΐ θ', ἱπποσύνῃ τε· νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγας.
οὐδ' ἄν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοὶ,
εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα, ποιμένα λαῶν,
ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.
τῷ ῥα περίδδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ,
μή πώς μιν, πολέμοιο μετακλινθέντος, ἕλοιεν.
αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον·

Ε. 87. sqq. Omnino in comparationibus a fluviis petitis felix est poeta: ut Δ. 452. sq.—493. κάτεισι κατ' ὄρεος, ὀπαζόμενος, cursu concitato ex imbribus.—495. ἀφυσγετὸν, eluviem sabuli, limi, cœni. quod alias ἰλὺς, ut Φ. 318.

497—520. Alia pugnæ parte versans Hector superat Achivos: ibi Machaon Paridis sagitta vulneratus, a Nestore Idomenei monitu pugna educitur. Hector itaque nihil resciverat de strage Trojanorum altera parte aciei, altero cornu, ab Ajace edita. —498. μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης, scil. a parte Trojanorum: quorum læva Scamandrum, dextra Simoentem attingere debuit: quod ipse locorum positus docet. Ergo, quæ gesserant Diomedes et Ulysses inde a 312, et jam antea Agamemnon, adversus dextrum Trojanorum cornu, ad Simoentem, peracta erant. In eodem cornu pugnaverat antea Hector, inde a discessu Agamemnonis vs. 284. sq. Diomedis vero hasta percussus pugna Hector excesserat vs. 359. et, ut nunc apparet, ad aliam pugnæ partem in læva Trojanæ aciei parte se contulerat, et quidem una cum Paride; nam et is relicto cornu dextro (quod pertingebat ad Ili tumulum, e quo ille Diomedem sagitta percusserat) ad lævam aciem se conferre debuit: cf. modo ad 497. adversus hanc pugnant Nestor et Idomeneus.—502. μετὰ τοῖσιν ὁμίλει, quod ἐμάρνατο, 498. μέρμερα ῥέζων, δεινὰ, magna facta edendo; ut Θ. 453.—503. ἔγχεΐ θ' ἱπποσύνῃ τε. virtute et arte e curru pugnandi; ἐμπειρίᾳ ἱππικῇ νέων τ' ἀλάπαζε φάλαγγας, turmas virorum (juventutis Trojanæ diceres) vastabat, sternebat.

504. οὐδέπω ἐχάζοντο ἂν, non tamen ne sic quidem Achivi loco cessuri fuissent, nisi Machaon Paridis sagitta vulneratus fuisset.—κελεύθου, militari sensu, ut γέφυραι, de loco, in quo utraque acies congreditur; etsi χάζεσθαι κελεύθου, omnino esse potest de loco, de statu decedere, deturbari.—509. μή πώς μιν ἕλοιεν sc. Trojani, πολέμου μετακλινθέντος, *acie jam inclinata Achivorum*, ut fugam molirentur. Notus usus

493. Ὀπαζόμενος.] Κατεπειγόμενος. ἀφ' οὗ, πληρούμενος. 494. Ἀζαλέας.] Ξηράς. 495. Εἰσφέρεται.] Εἰς αὐτὸν φέρει. Ἀφυσγετόν.] Ἰλυῶδες, συρφετόν. 498. Πεύθετο.] Ἐπέπυστο, εἴδει, ἤκουσε. 503. Νέων ἀλάπαζε.] Τὰς τῶν νεανίσκων ἐπόρθει τάξεις. 504. Οὐδ' ἄν.] Οὐκ ἂν δή. 509. Μετακλινθέντος.] Κλίσιν καὶ προτροπὴν λαβόντος. τουτέστιν, ἐπικρατεστέρων τῶν ἐναντίων γενο-

Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο· πὰρ δὲ Μαχάων
βαινέτω· ἐς νῆας δὲ τάχιστ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
ἰούς τ' ἐκτάμνειν, ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
αὐτίκα δ' ὧν ὀχέων ἐπεβήσετο· πὰρ δὲ Μαχάων
βαῖν', Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητῆρος·
μάστιξε δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
νῆας ἔπι γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν,
Ἕκτορι παρβεβαὼς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν,
ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔγνων·
εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἅρμ' ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα
ἱππῆες πεζοί τε, κακὴν ἔριδα προβαλόντες,
ἀλλήλους ὀλέκουσι, βοὴ δ' ἄσβεστος ὄρωρεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασε καλλίτριχας ἵππους
μάστιγι λιγυρῇ. τοὶ δὲ, πληγῆς ἀΐοντες,

517. *αὐτίκα Ϝῶν ὀχέων.* vulg. *ἐπεβήσατο.* 519. *ἀϜέκοντε.* vulg. *ἄκοντε.* 522. *ἔϜειπε.*

loquendi: proprie *vertuntur pugnantes.* *κλίνονται φάλαγγες.*—515. Si versus vere Homeri est, docet, quæ tum ad artem medicam referri solebant: non cura morborum, sed vulnerum sanatio, opera chirurgica. De *Machaone* v. ad Β. 732. *ἤπια* h. l. sunt active, *lenientia*, seu succi, seu herbæ tritæ.

521—595. Hector a Cebrione monitus ad dextrum (aciei Trojanæ) cornu se confert, eique ab Ajace turbato tempestive subvenit:—580. comitari eum debuit Paris, nam is sagitta vulnerat Eurypylum, qui ægre servatus abducitur.

522. *Ἕκτορι παρβεβαώς.* Cebriones in curru Hectoris stabat regendis equis h. l. *παρέβαινε.* Etsi alias *παραβάτης* opponitur aurigæ *ἡνιόχῳ.*—523. *ὁμιλέομεν, μαχόμεθα,* iterum ut 502.—524. *ἐσχατιῇ πολέμοιο* extrema aciei parte, quod 498. *μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης.*—525. *οἱ δὲ δὴ ἄλλοι Τρῶες ὀρίνονται* ab Ajace in dextro cornu v. 496. *ἵπποι τε καὶ αὐτοὶ, ἄνδρες.* quod erat 496. *δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας.* Semel turbatis turmis, curruum impeditissima fuga et confusio gravissima esse debuit. *ὀρίνεσθαι* et *κλονεῖν* sibi respondent: *turbari et turbare.*—529. *κακὴν ἔριδα προβαλόντες, μάχην προφέροντες, εἰσφέροντες, ἐγείροντες.* Sup. Γ. 7. *ἔριδα προφέρεσθαι.*—532. *πληγῆς ἀΐοντες, αἰσθανόμενοι.*

μένων. 512. Ἄγρει.] Ἄγε δή. 513. Ἔχε.] Ἔλαυνε. 514. Πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων.] Ἀντὶ πολλῶν ἄλλων τοῦ σώζεσθαι ἄξιος. 520. Τῇ γάρ.] Ἐκεῖσε γάρ. 524. Δυσηχέος.] Κακὸν ἦχον ἀποτελοῦντος. 525. Ἐπιμίξ.] Ἀναμεμιγμένοι. 528. Ἰθύνομεν.] Ἐπ' εὐθείας ἐλαύνωμεν. 529. Κακὴν ἔριδα προβαλόντες.] Φιλονείκως ἐρίσαντες. 532. Λιγυρῇ.] Λιγεῖς καὶ ὀξεῖς τοὺς ἵπ-

ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς,
στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας. αἵματι δ' ἄξων
νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,
ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων. ὁ δὲ ἵετο δῦναι ὅμιλον
ἀνδρόμεον, ῥῆξαί τε, μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμὸν
ἧκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.
αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν·
Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
  Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὦρσε·
στῆ δὲ ταφών, ὄπιθεν δὲ σάκος βάλεν ἑπταβόειον,
τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλου, θηρὶ ἐοικώς,
ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.
ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο

537. ὁ δὲ Ϝίετο. 544. vulg. βάλεν σάκος.
545. vulg. ἐφ' ὁμίλῳ. θηρὶ ϜεϜοικώς.

ut veteres voluere; attamen λιγυρὴ μάστιξ, λιγὺ κλάζουσα, ad ipsum sonum revocat. Invehitur Hector curru inter medios pugnantes, in intervallo inter utramque aciem. —535. πεπάλακτο. διεβέβρεκτο. *aspergebatur*. ut jam Z. 268. ἄντυγες sive pro ἄντυξ omnino, sive respectu dextri et sinistri hemicycli; quibus constabat ἄντυξ. ut E. 262. —536. καὶ ἄντυγες, αἱ περὶ δίφρον, (πεπαλαγμέναι ἦσαν) ἃς ἄρα (ἄντυγας) ῥαθάμιγγες ἔβαλλον, προσέβαλον, ἐπέβαλον, adspergebant. Jam ῥαθάμιγγες ἀφ' ἱππείων ὁπλέων, αἵ τε ἀπ' ἐπισσώτρων. σῶτρα et ἐπίσσωτρα jam E. 725. vidimus esse canthos, seu ferrum, quo apsides in rotarum superficie muniuntur. ἃς ἄρ' quos utique. Clarke monet.—538. ὅμιλον ἀνδρόμεον, ἀνδρῶν. hoc uno loco.—539. μίνυνθα χάζετο δουρὸς, parum, nihil, οὐδ' ὅλως, cessabat a pugnando, h. e. continuo, sine intermissione, hasta utebatur.—540. ἐπεπωλεῖτο, ἐπήρχετο, animo infesto, aliter ac Γ. 196. Δ. 231.

543—573. Nobilissimus locus de Ajace loco cedere coacto, nec tamen fugam capessente; ornatus quoque comparationibus binis elaboratissimis. Reputandum autem est, Ajacem, cum turma hostium nimis densa circumventum se sentiret, esse conterritum. Hoc epice repetitur a Jove; ut a Jove immissa ei sit cogitatio de fuga.

545. τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλου. turbatur, oculos circumferens per multitudinem, qua circumdatus erat. Non autem fugit fuga effusa, sed 546. ἐντροπαλιζόμενος, (ut Z. 496. iterum P. 109.) subinde conversus et retrospiciens insequentes, ut sibi ab eorum telis et impetu caveat. κατ' ὀλίγον ἀμείβων γόνυ ἀντὶ γουνὸς, de tardo incessu, ἐναργῶς

πους ποιούσῃ κατὰ τὸν δρόμον. ἤτοι, ὀξὺν ἦχον ἀποτελούσῃ. Ἀΐοντες.] Αἰσθόμενοι, ἀκούσαντες. 534. Στείβοντες.] Πατοῦντες, βαροῦντες. Ὅθεν καὶ ἡ πεπιλημένη ὁδὸς, στίβος λέγεται. 536. Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον.] Ἃς αἱ ἀποπίπτουσαι τῶν ἱππείων ὀνύχων ῥανίδες ἔβαλλον. Ὁπλὴ γὰρ, ἡ τοῦ ἵππου ὄνυξ. Ῥαθάμιγγες.] Ῥανίδες. 538. Ἀνδρόμεον.] Τὸν τῶν ἀνδρῶν. 539. Μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.] Ὀλίγον ὑπεχώρει, ἵνα εὐκόλως τῷ δόρατι χρῷτο. 542. Ἀλέεινεν.] Ἔκκλινε. 545. Τρέσσε.] Διὰ δέος ὑπεχώρησε. Παπτήνας.] Περιβλεψάμενος. 546. Ἐντροπαλιζόμενος.] Παραλλάσσων, ἐπιστρεφόμενος. Ὀλίγον.] Κατ' ὀλίγον, κατὰ μικρόν. Ἀμείβων.] Ἀλλάσσων. 547. Ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο.] Διατί ὅτε μὲν

ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται,
οἵ τέ μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων,
ἰθύει, ἀλλ' οὔ τι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
ἀντίοι ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ, ἐσσύμενός περ·
ἠῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
ὣς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ
ἤϊε πόλλ' ἀέκων· περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
ὡς δ', ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας
νωθής, ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγῃ,

556. ἀϝέκων. 558. ἐϝάγῃ.

dictum.—547. βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο. a septo quo noctu tenentur armenta.—549. βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι. pinguedinem boum (laniando) exsugere, lambendo sanguinem, ut sup. 176. Σ. 583.—551. ἰθύει irruit, invadit septum cum armentis.—553. τάς τε τρεῖ vulgari opinione: Aristot. H. A. IX. 44. Plin. VIII. 17. et al. 555. τετιηότι θυμῷ, ipse τετιημένος, λελυπημένος, et τετιώς, ut et Ἰ. 13. P. 664. Ω. 283. τετιημένος ἦτορ Θ. 437. mœrens.

557—564. Comparatio sic procedit: Τρῶες ἕποντο αἰὲν νύσσοντες Αἴαντα—ὡς ὅτε ὄνος ἐβιήσατο παῖδας—κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον, οἱ παῖδες τύπτουσιν αὐτόν. quia interposita erant nonnulla, apponitur δὲ, οἱ δέ τε παῖδες. Pulsant Trojani Ajacem hastis et telis, ut pueri asellum segetem agri depascentem.—557. ἐβιήσατο παῖδας, βιᾶται. βίῃ νικᾷ, superat pueros, qui eum retrahere volunt fustibusque cædunt; at ille dudum fustibus obduratam pellem habens, nil eos curat, et vires puerorum non sufficiunt: βίη δέ τε νηπίη αὐτῶν, vana, nil efficiens. Pro βιᾶσθαι seriorum βιάζεσθαι erat. Hactenus huc spectant loca a Koeppen allata: Sophocl. in fragm. ap. Stob. πάντων ἄριστον, μὴ βιάζεσθαι θεοὺς, στέργειν τε μοῖραν, nolle pugnare cum diis: Serm. CVI. (al. CVIII.) ap. Brunck. Fragm. e Thyeste, et Theocr. XXII. 9. βιάζεσθαι ἄστρα de navibus, quæ superare annituntur sidera, h. e. tempestatem cum siderum ortu vel occasu ortam. παρ' ἄρουραν ἰὼν, est παριὼν ἄρουραν, h. l. εἰσελθών. νωθὴς, vulgare est, νωθρός. Ad asini

λέοντι παραβάλλει τὸν Αἴαντα, ὁτὲ δὲ ὄνῳ; Ὅτι αἱ μὲν παραβολαὶ τριῶν ἕνεκα γίγνονται· αὐξήσεως, ἐνεργείας, σαφηνείας. Εἰς τὸ πρόσφορον δὲ ἓν ἑκάτερον ἐτήρησεν ὁ Ποιητὴς, εἰπὼν, τὸν Αἴαντα καὶ φονεύοντα λέοντος δίκην, καὶ τῶν πολεμίων ἀναχωρεῖν ὡς ὄνον. Ταῖς γὰρ φύσεσι τῶν ζώων, καὶ τὸ ὀκνηρὸν πρὸς φυγὴν, καὶ τὸ ταχὺ πρὸς μάχην τοῦ ἥρωος δεδήλωκεν. Ἀπὸ μεσσαύλοιο.] Ἀπὸ τῆς ἐπαύλεως. 548. Ἐσσεύοντο.] Ἐδίωκον. 549. Βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι.] Ἐξαρπάσαι τὴν λιπαρωτάτην καὶ καλλίστην τῶν βοῶν. 550. Ἐγρήσσοντες.] Ἐγρηγορότες. Ἐρατίζων.] Ἐρῶν, ἐπιθυμῶν. 551. Ἰθύει.] Ἐπ' εὐθείας ὁρμᾷ. Πρήσσει.] Ἀνύει, πράσσει. Ἄκοντες.] Ἀκόντια, δόρατα. 552. Ἀντίον.] Κατὰ πρόσωπον. Ἀΐσσουσιν.] Ὁρμῶσι, φέρονται. Θρασειάων.] Ἰσχυρῶν, τολμηρῶν. 553. Δεταί.] Λαμπάδες, δᾷδες. Παρὰ τὸ δαίεσθαι, ὅ ἐστι, καίεσθαι. Τρεῖ.] Φοβεῖται, τρέμει. Ἐσσύμενός περ.] Καί τοι προθυμούμενος. 554. Ἠῶθεν.] Ἕωθεν, ὄρθρου. Ἀπὸ νόσφιν ἔβη.] Ἐχωρίσθη. Τετιηότι.] Λελυπημένῳ. 556. Πόλλ' ἀέκων.] Πάνυ ἄκων. 557. Παρ' ἄρουραν ἰών.] Τὸ ἑξῆς, παριὼν ἀρόσιμον χώραν. Ἐβιήσατο.] Τῇ βίᾳ ἐνίκησε. Παῖδας.] Τὰ μικρὰ παιδία, νῦν. 558. Νωθής.] Βραδὺς, ἀργός. Ῥόπαλα.] Ξύλα. Ἀπὸ τοῦ ῥαπίζειν, ἢ τῇ ῥοπῇ, ὅ ἐστι, τῇ φορᾷ, ἀλοᾶν καὶ συντρίβειν. Στίφη δὲ πληγῶν θέλει αὐτὸν παραστῆσαι φέροντα, ἵνα δείξῃ αὐτοῦ τὸ γενναῖον. Ἀμφὶς ἐάγῃ.]

κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον· οἱ δέ τε παῖδες
τύπτουσι ῥοπάλοισι· βίη δέ τε νηπίη αὐτῶν·
σπουδῇ τ' ἐξήλασσαν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο φορβῆς·
ὣς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱὸν
Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος, αἰὲν ἕποντο.
Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς,
αὖτις ὑποστρεφθεὶς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων· ὁτὲ δὲ τρωπάσκετο φεύγειν·
πάντας δὲ προέεργε θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν·
αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγὺ
ἱστάμενος· τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν, ὅρμενα πρόσσω·
πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
ἐν γαίῃ ἵσταντο, λελαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Εὐρύπυλος, πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι·
στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·

560. vulg. *βίη δέ τι.* 563. vulg. *τηλέκλειτοι.* 568. *προέϝεργε.*

dignitatem, inter veteres inprimis, vindicandam hoc loco usi sunt plures.—590. *βίη δέ τε νηπίη αὐτῶν. ἀλλ' οὐ δύνανται βιᾶσθαι, βιάζεσθαι, αὐτόν.*—561. vix, nec nisi segete exsatiatum, eum expellunt.—563. *Τρῶες αἰὲν ἕποντο νύσσοντες Αἴαντα (κατὰ) μέσον σάκος.* non *ἕποντο Αἴαντα.*—565. *μνησάσκετο ἀλκῆς. utebatur*, ut sæpe monitum, *exerebat* virtutem, pugnabat.—568. *πάντας προέεργε (ὥστε μὴ) ἐπὶ νῆας ὁδεύειν, ἔρχεσθαι.* et 569. *θῦνε* pugnabat, pr. cum impetu ruebat.—573. *λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι*, et *χρόα ἐπαυρεῖν*, et antea, *ὅρμενα πρόσσω.* Ex antiquo sermone, animare res inanimes solito, de telis quæ immittuntur, diriguntur in corpus hostile. *χρόα ἐπαυρεῖν, γεύσασθαι attingere, pervenire* ad. At *ἐπαυρεῖσθαι χροὸς*, eodem sensu. Et ad hanc legem licet revocare Ψ. 340. Σ. 302. Od. Σ. 106.

574—595. Eurypylus subvenit Ajaci, soli relicto; ipse mox sauciatus ceteros Achivos hortatur, ut conversi in hostes Ajacem intra ordines recipiant.

574. *Eurypylus*, Evæmonis f. Thessalos ex Ormenio ducebat Β. 736.—578. *ἧπαρ*

Περιεκλάσθη. 559. Κείρει.] Κόπτει τοῖς ὀδοῦσιν. ἐσθίει. μεταφορικῶς. 561. Σπουδῇ.] Μόλις, δυσχερῶς. Ἐπεί τε.] Ἐπειδ' ἂν, ἐπ' ἂν, ἀφ' οὗ. Φορβῆς.] Τροφῆς. 567. Τρωπάσκετο.] Ἐτρέπετο. 568. Πάντας δὲ προέεργε.] Πάντας, φησὶ, τοὺς Τρῶας, ἐπὶ τὰς ναῦς ὁρμῶντας, Αἴας ἀντιτασσόμενος ἐκώλυεν. 571. Ὅρμενα πρόσσω.] Ὁρμῶντα ἐπὶ τὸ ἔμπροσθεν. 572. Ἐπαυρεῖν.] Ἐφάψασθαι, ἐπιθίγειν. 573. Ἆσαι.] Κορεσθῆναι, πληρωθῆναι. 575. Βιαζόμενον.] Καταπονούμενον. 578. Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων.] Τὸ ἧπαρ ἔτρωσε κάτω ὑπὸ τὰς φρένας. Φρένας δὲ ὁ Ποιητὴς καὶ πάντες οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν τὸ διάφραγμα, παρ' ὅσον, φλεγμαῖνον τοῦτο, ὡς νευρῶδες, ἔχει συμπάσχοντα τὸν ἐγκέφαλον, καὶ παρακολουθοῦσι μέγισται παραφρονήσεις. Πηγὴ δὲ ὅλου τοῦ νευ-

Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον
εἷλκεν ἐπ' Εὐρυπύλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν ὀϊστῷ
δεξιόν· ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων,
ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
  Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
στῆτ' ἐλελιχθέντες, καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ
Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζεται· οὐδέ ἑ φημὶ
φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος. ἀλλὰ μάλ' ἄντην
ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν.
  Ὣς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
πλησίοι ἔστησαν σάκε' ὤμοισι κλίναντες,
δούρατ' ἀνασχόμενοι· τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας·
στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
  Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊαι ἵπποι
ἱδρῶσαι· ἦγον δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.

580. θεοϝειδής. 584. ἑτάρων ἐς ϝέθνος. 588. οὐδέ ϝε. 594. ἵκετο ϝέθνος.

ὑπὸ πραπίδων. in jecinore sub diaphragmate.—579. τεύχεα ἀπ' ὤμων. thoracem cum clipeo.—582. τόξον ἐφεῖλκεν Εὐρυπύλῳ. pro εἷλκεν ἐφ' Εὐρύπυλον. In femore percussit Eurypylum inepta agentem, et dum ad thoracem detrahendum se inclinaret, latus nudum præbentem.—583. δόναξ, hærens arundo est fracta; disertior est narratio E. 664. ubi hastile inhærens, dum corpus fertur, trahitur per terram; ex quo dolor gravatur.—587. ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ Αἴαντι *mortem propulsate ab Ajace.* antiquo sermone. Mox φημὶ, *vereor*, ut—φεύξεσθαι est h. l. incolumem evadere, servari.—591. παρ' αὐτὸν, Eurypylum: qui fugiebant, nunc conversi consistunt et confertis ordinibus clipeos, non extenta manu ante se protendunt, sed 592. σάκε' ὤμοισι κλίναντες, ἐρείσαντες, admovendo, acclinando humeris, συνασπίζουσι, ad tegendum Eurypylum adversus Trojanos irruentes: donec Ajax se in medium eorum receperat. Repetitur versus N. 488. add. X. 4.—595. Pugnabant stragem late faciendo κατὰ τὸ εἶδος πυρός. ad speciem, morem, ignis proxima quæque correpta consumentis.

596—616. Redit ad Machaonem (516. sq.) saucium in castra reportatum curru Nestoris; eum prætervectum prospicit Achilles, cumque quis esset scire cuperet, Patroclum mittit ad resciscendum. Ex tam tenui filo totius Iliadis quod restat textum nectitur. κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή· ut v. 603. dictum. A Nestore enim inflammatus Patroclus Achillem exorat, ut, cum ipse exire nollet, se ad pugnam mitteret: quo facto, cum Patroclus occubuisset, pervicacia Achillis victa est, ut ipse Achivis succurrat.

596. Νηλήϊαι ἵπποι. Neleus enim equorum alendorum cura nobilis fuit: cf. inf.

ρώδους γένους ὁ ἐγκέφαλος· ὥσπερ ἀρτηριῶν καρδία, καὶ φλεβῶν ἧπαρ. 579. Αἴνυτο.] Ἀφῃρεῖτο. 581. Ἀπαινύμενον.] Ἀφαιρούμενον. 583. Δόναξ.] Ὁ κλάδος. 589. Δυσηχέος.] Κακοήχου, λυπηροῦ. 592. Σάκε' ὤμοισι κλίναντες.] Ἐρείσαντες τοὺς ὤμους ταῖς ἀσπίσιν. 595. Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός.] Οὕτως οὖν οὗτοι ἐμάχοντο θερμῶς, δίκην πυρός. 597. Ἱδρῶσαι.] Ἱ-

τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
ἑστήκει γὰρ ἐπὶ πρύμνῃ μεγακήτεϊ νηΐ,
εἰσορόων πόνον αἰπὺν, ἰῶκά τε δακρυόεσσαν·
αἶψα δ' ἑταῖρον ἑὸν Πατροκλῆα προσέειπε,
φθεγξάμενος παρὰ νηός. ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας,
ἔκμολεν ἶσος Ἄρηϊ· κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.
τὸν πρότερος προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
  Τίπτε με κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ, τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
  Δῖε Μενοιτιάδη, τῷ 'μῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
νῦν ὀΐω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς
λισσομένους· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Πάτροκλε, Διῒ φίλε, Νέστορ' ἔρειο,
ὅντινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο·
ἦτοι μὲν τά γ' ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικε
τῷ Ἀσκληπιάδῃ, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός·
ἵπποι γάρ με παρήϊξαν, πρόσσω μεμαυῖαι.
  Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
  Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληϊάδεω ἀφίκοντο,

598. τὸν δὲ Fιδών. 600. αἰπὺν Fιῶκά. v. Obss. 601. ἑταῖρον Fὸν—προσέFειπε. 603. ἔκμολε Fῖσος—ἄρα Fοι. 604. προσέFειπε. 612. πάντα FέFοικε. 613. οὐ Fίδον.

698. ad Schol. et 671 et 673.—599. πρύμνῃ, tanquam prominentiore navis parte prospiciebat præliantes; a puppi autem admotæ erant naves terræ.—600. προσορῶν μάχην καὶ φυγήν.

602. κλισίηθεν· apparet et hinc tentoria juxta naves sita fuisse; scilicet inter et ante ordines navium. Nam Patroclus intra tentorium agens audit vocem Achillis desuper ex puppi clamantis.—603. ἔκμολεν ἶσος Ἄρηϊ Patroclus. Non inutile hoc adjectum; nam auditoris animo statim speciem viri ante oculos ponit eximiam; partim autem arguit τὸ εὐφαντασιῶδες poetæ, ut, semper et ubique ei ipsos heroes ipsamque eorum speciem luculentam ante oculos adstitisse, intelligas. Hac in re principatum tenet Homerus unice: nec Virgilius eum æquat. Non intellexerat hoc Eustath. Ἄρεϊ δὲ ἶσον ὁ ποιητὴς αὐτὸν λέγει, σεμνύνων ὡς τοῖς Ἕλλησι χρησμεύοντα.—605. κατὰ τί χρεὼ ἐμοῦ ἱκάνει ἐπί σε. v. sup. ad I. 75.—608. νῦν ὀΐω. Arrogans homo nunc non modo alteram ad se legationem missum iri expectare videtur, verum etiam ἱκετείαν Achivorum; περὶ γούνατα στήσεσθαι. γουνάσεσθαι. ἱκετεύσειν.—613. ὄμματα, ὄψιν, de tota facie.—616. κλισίας καὶ νῆας. inter ordines navium et tentoriorum erant viæ relictæ.

617—643. Interea ad tentorium Nestoris pervenerat Machaon a Nestore curru vectus; dum sedent et vires potu recuperant, supervenit Patroclus.

δρῶτι καταῤῥεόμεναι. 599. Ἐπὶ πρύμνῃ.] Παρὰ τῇ πρύμνῃ. 600. Ἰῶκά τε.] Καὶ τὴν δίωξιν. ὅ ἐστι, τὴν φυγὴν, τὴν πολλῶν δακρύων αἰτίαν, καὶ λυπηράν. 603. Ἔκμολεν.] Ἐξέμολεν, ἐξῆλθεν. 609. Οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.] Οἷον ἀκαρτέρητος, καὶ δεινή. 610. Ἔρειο.] Ἐρώτησον. 612. Τά γ' ὄπισθε.] Τὰ ὀπίσω τοῦ σώματος. τὴν ἀποστροφήν. 614. Παρήϊξαν.] Παρέδραμον. 620.

αὐτοὶ μέν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν·
ἵππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων λύε τοῖο γέροντος
ἐξ ὀχέων· οἱ δ' ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων,
στάντε ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν' ἁλός· αὐτὰρ ἔπειτα
ἐς κλισίην ἐλθόντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
τοῖσι δὲ τεῦχε κυκειῶ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη,
τὴν ἄρετ' ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε ἔπερσεν Ἀχιλλεύς,
θυγατέρ' Ἀρσινόου μεγαλήτορος, ἥν οἱ Ἀχαιοὶ
ἔξελον, οὕνεκα βουλῇ ἀριστεύεσκεν ἁπάντων·
ἥ σφῶϊν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν
καλὴν, κυανόπεζαν, εὔξοον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῇ
χάλκειον κάνεον· ἐπὶ δὲ, κρόμυον ποτῷ ὄψον,
ἠδὲ μέλι χλωρὸν, παρὰ δ', ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν·

625. Ϝοι. 630. vulg. πὰρ δ'.

620. *οἱ δ' ἱδρῶ χιτώνων* (h. humorem, quem ex sudore vestes contraxerant,) *ἀπεψύχοντο, στάντε ποτὶ πνοιὴν* (*ἀνέμου,*) *πρὸς τὴν αὖραν, siccarunt vestem sudore madentem vento* qui a mari veniebat; inf. Φ. 561. *ἱδρῶ ἀποψυχθείς.* item X. 2. At Od. Z. 98. *τερσαίνεσθαι εἵματα ἐν αὐγῇ ἡλίου* videmus. Est autem *ἱδρὼς χιτώνων, sudor quo madent vestes,* ut Il. B. 382. *ἱδρώσει τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσι,* ut adeo et hic *ἱδρὼς τελαμῶνος* sit. Vides autem nihil homines labore induratos metuisse, ne frigus repentinum corporibus sudore diffluentibus noceret, et gravedinem seu catarrhum ipsis contraheret. —623. *κυκειῶ.* Arguit hoc quoque alterum corpora indurata istorum hominum, quod vulneratus hoc potione excipitur ad recreandum se et vires recipiendas, securus vulneris nec de inflammatione sollicitus. Qualis potio *ὁ κυκεὼν* hic fuerit, ipse enarrat 637, 8, 9. Erat autem in victu quotidiano. Ita et Circe Ulyssis sociis eum apponit Od. K. 234, 5.—624. Tenedos inter insulas ab Achille direptas: v. I. 325.—*τὴν ἄρετο. ἣν ἤρετο γέρας, ἐξαίρετον ἔλαβε γέρας.* quod mox disertius enuntiatur: *οἱ Ἀχαιοὶ ἔξελον.*—nam *αἵρεσθαι* ex præda usu frequentatur ut I. 188. de cithara Achillis *τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων.* Ξ. 509, 510.—627. *ἐπιπροΐηλε, παρετίθη,* nil amplius. *ἰάλλειν.* pro *βάλλειν,* jam vidimus I. 91. et al. ergo et *τιθέναι.*—628. *κυανόπεζαν, μελαμπόδα.*—629. *ποτῷ ὄψον,* (puta esse *ἐπὶ, πρὸς ποτῷ*) eleganter, ait Ernesti, quatenus cepæ vinum suavius reddunt. (Scilicet proprie in cibis est *ὄψον,* nunc in potu.) Porro idem monet de dulcedine ceparum Ægyptiarum et Græcarum, quæ nostris quoque peregrinatoribus celebratur. De usu earum in potatione constat quoque e Xenoph. Sympos. IV. 7. ubi et versus laudatur.—630. *ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτὴν, hordei almi frugem;* antiqua

Ἀπεψύχοντο.] Πρὸς ἄνεμον ἐπιστραφέντες τὸν ἱδρῶτα ἐξηραίνοντο. 621. Ποτὶ πνοιήν.] Πρὸς τὴν πνοὴν, πρὸς τὴν αὖραν. 623. Τεῦχε.] Κατεσκεύαζε. Κυκειῶ.] Κυκεῶνα. Ἔστι δὲ δίψους ἴαμα ὁ κυκεὼν, ἐκ διαφόρων εἰδῶν σκευαζόμενος. 626. Ἔξελον.] Ἐξαίρετον ἔδωκαν. 627. Ἐπιπροΐηλεν.] Ἐπ' αὐτῷ παρέθηκε. 628. Κυανόπεζαν.] Κυανῷ τοὺς πόδας κεχρισμένην. μελανόπουν. 629. Κρόμυον πότῳ ὄψον.] Ποτικὸν ὄψον. ὅ ἐστι προσφάγιον, δίψους παρασκευαστικόν. Πᾶν δὲ τὸ μετὰ ἄρτου ἐσθιόμενον, ὄψον καλεῖται. Ἔστι δὲ τὸ κρόμυον καὶ πρὸς τὰ μὴ καλὰ ἁρμόζον ὕδατα, ὡς ἀλεξιφάρμακον. 630. Μέλι χλωρόν.] Πρόσφατον, νέον. Οὕτω γὰρ καὶ ἡμεῖς χλωρὸν τυρὸν λέγομεν τὸν νέον. Διατί δὲ τὸν Πάτροκλον ὁ Ἀχιλλεὺς πέμπει; Ῥητέον, ὅτι κατ' οἰκονομίαν. Ἐπειδὴ γὰρ ἄπρακτος ἡ πρεσβεία γεγένηται, διὰ Πατρόκλου βούλεται Νέστορα τοῦτο κατορθῶσαι, ὅπερ οὐκ ἐποίησαν οἱ πρέσβεις. Ὥστε προῳκονόμησε τοῦτο ὁ Ποιητὴς οὕτως, ἵνα καὶ Νέστορος τὴν τῶν λόγων δύναμιν παραστήσῃ, καὶ Ἀχιλλέα δόξῃ

πὰρ δὲ δέπας περικαλλὲς, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιὸς,
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· οὔατα δ' αὐτοῦ
τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον
χρύσειαι νεμέθοντο, δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.
ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης,
πλεῖον ἐόν· Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.
ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ, εἰκυῖα θεῇσιν,
οἴνῳ Πραμνείῳ, ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν

631. ὃ Ϝοίκοθεν. 633. ἀμφὶ Ϝέκαστον. 637. Ϝεικυῖα.
638. Ϝοίνῳ.

dictio, quæ non satis diserte expediri potest. ἀκτὴν, ab ἄγω, *fractum* designare, apertum est; sed quæritur, quid sit substituendum: κριθὴν, δωρεὰν, ἐδητὺν? Si ἄλφιτον est frumentum, quod frangitur, pinsitur, in farinam et panem mutatur; vide an substitui possit μάζα, quæ indurata, per buccellas divisa, apponitur et frangitur. ἱερὸς, generali notione de omni re sancta, præclara et cara.—631. Mire multa de hoc Nestoris poculo fuere disputata. Ex ipso poeta hæc tenebimus: fuit ejus superficies aureis *clavis* ornata; clavi, ἧλοι, (*Buckeln*) pro ornamento habebantur, quo delectabatur illa ætas, ut in sceptro Achillis quod nodosum stipitem referre debuit et sup. 29. ense Agamemnonis. Copiose de iis egit ex Asclepiade Myrleano Athen. l. c. XI. p. 488. *aures* porro habuit poculum *quatuor, fundos duo;* recipiebat ita vinum utrinque, et ἀμφικύπελλον, ut A. 584. erat; ut alterum quodque κῦτος, cavum, pro basi esset, qua statueretur. Itaque et *aures* seu *ansæ*, (nam fuit ὠτῶεν δέπας) ita videntur fuisse appositæ, ut utrique cavo duæ essent adjectæ, quibus tolli ac teneri posset poculum inter bibendum. Tandem unaquæque auris ornata erat exsculptis *binis columbis*, quæ pascentibus similes erant, numero omnino octo. Ad artis sculptoriæ ac fusoriæ primordia hoc poculum memorabile est. *Qua materia* illud factum fuerit, non memoratur: probabile fit, *aureum* fuisse: cum clavi et columbæ auro factæ essent.—634. νεμέθοντο. pascebant, sc. effictæ erant tundentes terram rostris, grana quærendo. δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν h. ὑπῆσαν. poculo duplex fundus, seu cavum duplex erat, alterum superne alterum inferne. Sic Il. Σ. de tripodibus Vulcani mobilibus: Χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἑκάστῳ πυθμένι θῆκεν pro πυθμένι ἑκάστου ὑπέθηκε.—635. ἄλλος, *alius quis* μογέων, quod vulgo μόγις.—637. κύκησε absolute, confecit potionem, paravit, mox 640. ὥπλισσε κυκεῶνα, οἴνῳ Πραμνείῳ, pro διὰ, ἐξ οἴνου. Aristoph. Pac. 1169. τοῦ θυμοῦ τρίβων κυκῶμαι, misceo, paro mihi. γυνὴ εἰκυῖα θεῇσιν, pulcritudine.—638. Potio ad reficiendas vires (non ad vulneris curam) satis idonea videri debuit confecta e vino austero, caseo caprino minutim secto, et farina hordeacea, ita ut pro sorbitione esset. Usus autem farinæ in potionibus etiam serius frequentatus est: v. Athenæum X. p. 432. B. C. D. Inter alia vinum Thasium vetus cum melle Attico et farina sitim æstivo in calore temperabat.—Vini Pramnei origo et prima

μετ' εὐλόγου προφάσεως εἰς τὸν πόλεμον ἐξάγειν. Ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν.] Ἤτοι ἄλφιτα, περιφραστικῶς, ἀπὸ τοῦ κατασκευάσματος. ὅ ἐστιν ἄλευρον. Δηλοῖ δὲ ἡ λέξις ὁτὲ μὲν τὸ ἄλευρον, ἀπὸ τοῦ κατάγνυσθαι καὶ ἀλεῖσθαι τὸν σῖτον. Ὁτὲ δὲ αἰγιαλὸν, ἀπὸ τοῦ περικατάσσεσθαι, ἢ κατάγνυσθαι τὰ κύματα. 633. Ἀμφὶς ἕκαστον.] Περὶ ἕκαστον. 634. Νεμέθοντο.] Νεμομέναις, τουτέστι ζώσαις, ἐῴκεισαν αἱ πέλειαι. Δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.] Ἤτοι, ὅτι διπλοῦς ἦν αὐτῷ ὁ πυθμήν. ἢ, ὅτι ἦν ἀμφίθετον· ὅπερ καὶ κύμβαλόν φασι τοῦτο, καὶ ἀμφικύπελλον. 635. Ἄλλος μὲν μογέων.] Προσληπτέον τὸ πρεσβύτης. ἵν' ᾖ, οὐ ῥαδίως οὐδὲ εὐχερῶς αὐτὸ ἐκίνει τῆς τραπέζης τὶς τῶν λοιπῶν γερόντων. Ἀλλὰ μογέων, ὅ ἐστιν, ὀκνῶν. ἢ, ἄλλως μὲν κάμνων. Ἵνα δηλοῖ τὸν Μαχάονα, διότι ἐτέτρωτο. 637. Κύκησε.] Τὸν κυκεῶνα ἐποίησεν, ἐτάραξε. 638. Πραμνείῳ.] Ἤτοι τῷ πραϋντικῷ. τουτέστι, τῷ πραΰνοντι τὰς φρένας. Ἢ, παλαιῷ.

κνῆστι χαλκείῃ, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνε·
πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεί ῥ' ὥπλισσε κυκειῶ.
τὼ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,
μύθοισι τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες.
  Πάτροκλος δὲ θύρῃσιν ἐφίστατο, ἰσόθεος φώς.
Τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραιὸς ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ,
ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγε·
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀναίνετο, εἶπέ τε μῦθον·
  Οὐχ ἕδος ἐστὶ, γεραιὲ Διοτρεφὲς, οὐδέ με πείσεις.
αἰδοῖος, νεμεσητὸς, ὅ με προέηκε πυθέσθαι
ὅντινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
γιγνώσκω· ὁρόω δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
νῦν δὲ, ἔπος ἐρέων, πάλιν ἄγγελος εἶμ' Ἀχιλῆϊ.
εὖ δὲ σὺ οἶσθα, γεραιὲ Διοτρεφὲς, οἷος ἐκεῖνος
δεινὸς ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο.
  Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
τίπτε τ' ἄρ' ὧδ' Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται υἷας Ἀχαιῶν,

643. ἐφίστατο, Ϝισόθεος. 644. Τὸν δὲ Ϝιδών.
645. Bentl. ἑδριάϜασθαι. v. Exc. de Digammo. 646. ἀναίνετο, Ϝεῖπέ τε.
651. νῦν δὲ, Ϝέπος. 652. σὺ Ϝοῖσθα. 653. Bentl. αἰτιόϜῳτο.

sedes incerta est; forte Thracia fuit; serius in agro Smyrnæ, et insulæ Icariæ, Pramnea vitis fuit culta.—639. ἐπὶ—πάλυνε, ἐπέπασσε.—641. ἀφέτην δίψαν, *expulerant.* dictum videtur ut ἐξίημι, in formula: πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο. sitim dixit πολυκαγκέα, ξηραντικήν.

643—668. Inductus Patroclus edocetur a Nestore cum de Machaone tum de ceteris vulneratis omninoque de clade Achivorum.—645. ἑλὼν (αὐτὸν κατὰ τῆς) χειρὸς, εἰσῆγεν.—647. ἕδος, τὸ ἕζεσθαι, sedendi tempus, otium, non est.—648. νεμεσητὸς metuendus. ut αἰδοῖος, reverendus. Ita quoque junguntur: αἰδὼς καὶ νέμεσις N. 122 et νεμεσσηθεὶς ὑπόειξε O. 211. deos Od. A. 263.—651. ἔπος ἐρέων. ad *nuntium reportandum.* —653. δεινὸς ἀνὴρ, metuendus. φοβερός· h. l. propter iracundiam. Scylla κακὸν δεινόν τ' ἀργαλέον τε καὶ ἄγριον Od. M. 119.—654. Recte Nestor miratur, quid Achilles de vulnerato, quem prospexerat, quærat, cum Achivos omnino haud curet strage facta

ἀπὸ τοῦ παραμεμενηκέναι. Ἢ, ἀπὸ εἴδους ἀμπέλου οὕτω καλουμένης, τὸν ἀπὸ τῶν ἀναδενδράδων εἶπεν. Πρέμνον γὰρ τὸν ὑφέτην καλοῦσιν. Ἄλλοι δὲ ἀπὸ Πράμνης εἶπον. Πράμνη δὲ ὄρος ἐν τῇ Ἰκαρίᾳ οἰνοφόρον. 639. Κνῆστι.] Μαχαιρίῳ τυροτόμῳ. Πάλυνε.] Κατέπασσεν ἐπὶ τῷ κυκεῶνι. Καὶ γὰρ μετ' οἴνου καὶ μετὰ ζωμοῦ αὐτὰ ἐσθίουσιν. 640. Ὥπλισσεν.] Ἡτοίμασε. 641. Πολυκαγκέα.] Ξηραντικήν. 642. Ἐνέποντες.] Ἐπαγγέλλοντες, λέγοντες. 645. Εἰς δ' ἄγε.] Εἰσήγαγε δέ. Κατὰ δ' ἑδριάασθαι. Καθέζεσθαι. 646. Ἀναίνετο.] Ἀπηρνεῖτο. Εἴρηται παρὰ τὸ ἀνανεύειν. 647. Οὐχ ἕδος.] Οὐκ ἔστι καιρός μοι νῦν τοῦ καθέζεσθαι. Ἕδος γὰρ ἡ καθέδρα, νῦν. 648. Νεμεσητός.] Φιλομεμφὴς, ἢ μεμψίμοιρος. Ὅ με.] Ὅστις με. 651. Πάλιν ἄγγελος. Εἰς τοὐπίσω ἄγγελος. 653. Ἀναίτιον αἰτιόῳτο.] Καὶ τὸν μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον

ὅσσοι δὴ βελέεσσι βεβλήαται; οὐδέ τι οἶδε,
πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν· οἱ γὰρ ἄριστοι
ἐν νηυσὶ κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης·
οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων·
βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ·
τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο,
ἰῷ ἀπὸ νευρῆς βεβλημένον· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς,
ἐσθλὸς ἐὼν, Δαναῶν οὐ κήδεται, οὐδ' ἐλεαίρει.
ἦ μένει, εἰσόκε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης,
Ἀργείων ἀέκητι, πυρὸς δηΐοιο θέρωνται,
αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; οὐ γὰρ ἐμὴ ἲς
ἔσθ', οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,

656. οὐδέ τι Ϝοῖδε. vulg. οὐδέ τοι οἶδε. 666. ἀϜέκητι. 667. ἐμὴ Ϝίς.

deleri.—666. νῆες—πυρὸς δηΐοιο θέρωνται. διὰ πυρὸς καίωνται. Vidimus jam vocem Z. 331. Ἀργείων ἀέκητι, Achivis frustra obnitentibus, repugnantibus.—668. Istis enim cæsis, qui πρόμαχοι esse debebant, ego, qui supersum, non habeo satis virium ad resistendum.

669—760. Revocat in animum Nestor virtutem primæ juventæ ejusque specimen memorabile. Narratio ex simplicitate prisca narrandi obscurata est perturbato eventorum ordine, (etsi Clarke cum aliis artificium singulare poetæ in hoc quærit) quem talem fuisse tene. Afflictæ erant res Pyliorum ab Hercule, cæsis undecim Nelei filiis, uno superstite Nestore 689—692. Qua Pyliorum calamitate erecti Elei eos injuriis lacessunt. Rex Augeas, ludis editis, equas a Neleo ad certamen missas retinet 697—701. Rebus frustra repetitis, Pylii vicissim ex Eleorum agro prædas agunt; Itymoneus ab adolescente Nestore occiditur; redeunt Pylii præda onusti eamque dividunt 670—687. 695, 6. 704, 5, 6. Tertio die Elei incursant Pyliorum agrum et urbem Thrioessam oppugnant. Erant inter Eleos Cteatus et Eurytus, filii Actoris et Moliones 708. Re audita Pylii arma sumunt, interque eos Nestor adolescens patre invito; egressi prælium cum Eleis committunt, eosque vincunt ac fugant; Nestor Mulium, Augeæ regis generum necat et fugientes insequitur usque ad fines Epeorum 755. Ita ille ἀριστεύειν visus: 706—760.

Hic est rerum ordo. Cum tamen Nestor de se tantum narrare cœpisset, quam virtutem primo in prædis agendis ex Eleorum agro, mox in pugna exeruerit, reliqua autem subjungere vellet, quoties audientes de iis edocendos esse putaret, expositio eventorum facta est implicita et obscura; etsi multa quoque rhapsodorum studio narrationem amplificandi deberi videntur. Ceterum narratio multa complectitur vitam hominum antiquorum, bella pugnasque illustrantia, quæ a ληλασία initium habere solebant. Restat, ut quæratur, quam bene ea a poeta interposita sit. In poeta elegantiore, ut in Virgilio, improbandam eam esse facile censebo; est enim aliena a rerum gerendarum ordine, quem turbat et interpellat intempestive, nec sive ad Patroclum, sive ad Achillem, sive ad consilia Nestoris ullum respectum habet. At delectat narratio; hoc poetæ satis esse visum est; res ex memoria prisca repetita, et narratio Nestoris ingenio est consentanea. Si dixeris, id quæsitum esse, ut interea Eurypylus saucius e prælio redux Patroclo redeunti occurreret, 804. sq. id argutum magis quam verum esse videri debet.

669. εἴθ' ὣς ἡβώοιμι. scil. tum ego non tam iners desiderem ut Achilles; cf. 761, 2.

μέμψοιτο ἄν. 655. Ὀλοφύρεται.] Οἰκτείρει, ἐλεεῖ. 658. Κέαται.] Κεῖνται. 666. Ἀέκητι.] Ἀκόντων, μὴ βουλομένων. 667. Ἐπισχερῷ.] Ἐφεξῆς. Ἲς.] Δύνα-

ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη
ἀμφὶ βοηλασίῃ, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα,
ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃς ἐν Ἤλιδι ναιετάασκε,
ῥύσι' ἐλαυνόμενος· ὁ δ' ἀμύνων ᾗσι βόεσσιν,
ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι,
κὰδ δ' ἔπεσε, λαοὶ δὲ περίτρεσαν ἀγροιῶται.
ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλὴν,
πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώεα οἰῶν,
τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν,
ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,
πάσας θηλείας, πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηλήϊον εἴσω,
ἐννύχιοι προτὶ ἄστυ· γεγήθει δὲ φρένα Νηλεὺς,
οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πόλεμόνδε κιόντι.
κήρυκες δὲ λίγαινον ἅμ' Ἠοῖ φαινομένηφι
τοὺς ἴμεν, οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ·

671. vulg. ἀμφὶ βοηλασίην. 673. Fῇσι.
677. πώεα ὀFιῶν. Lege πώεα μήλων. 679. Fεκατόν.
682. προτὶ Fάστυ. 684. vulg. κήρυκες δ' ἐλίγαινον.

—673. ῥύσι' ἐλαυνόμενος, ego. non, Itymoneus. Pro equis Nelei aliisque pecoribus abactis ab Eleis, inf. v. 687. Epeos appellavit, incurrunt Pylii et prædam agunt, qua suum damnum resarciant; aut igitur jam missi fuerant qui res repeterent, nec jus suum consequuti erant, aut bello nec indicto incursant Pylii.—676. ληΐδα ἤλιθα πολλήν. h. e. μάλα πολλήν. proprie ἀθρόως.—680. erant θήλειαι πωλοτρόφοι.—683. οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ, περιεγένετο. pro parte et portione prædæ.—685. οἷσι χρεῖος ὀφείλετο, quibus res raptæ et abductæ fuerant, ut eas e præda nunc recuperarent et sibi vindicarent; aut pro raptis alias pecudes caperent. Est ergo χρέος, quod in bonis est, nunc, res abacta, quam possessor sibi vindicat, aut quo ea compensetur, postulat. Μαμις. 668. Γναμπτοῖσι.] Τοῖς καμπτομένοις. 670. Νεῖκος.] Φιλονεικία. Ἐτύχθη.] Κατεσκευάσθη, ἐγένετο. 671. Ἀμφὶ βοηλασίης.] Περὶ βοῶν ἀπελασίας. Ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα.] Νηλεὺς ὁ Ποσειδῶνος, ἱππικώτατος τῶν καθ' αὐτὸν γενόμενος, ἔπεμψεν εἰς Ἦλιν ἵππους ἐς τὸν ὑπ' Αὐγέου συντελούμενον ἀγῶνα. Νικησάντων δὲ τούτων, φθονήσας Αὐγέας, ἀπέσπασε τούτους, καὶ τοὺς ἡνιόχους ἀφῆκεν ἀπράκτους. Νηλεὺς δὲ γνοὺς, ἡσυχίαν ἦγε. Νέστωρ δὲ, ὁ τῶν παίδων αὐτοῦ νεώτατος, στρατὸν ἀθροίσας, ἐπῆλθεν Ἤλιδι. καὶ πολλοὺς ἀποκτείνας, ἀπέλαβε τοὺς ἵππους. καὶ οὐκ ὀλίγην τῶν πολεμίων ἀπέσυραν λείαν. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. 672. Ὑπειροχίδην.] Ὑπειρόχου παῖδα. 673. Ῥύσι' ἐλαυνόμενος.] Ἀντὶ τοῦ, ῥυσιάζων. ὅ ἐστιν, ἐνέχυρα λαμβάνων. Ῥύσιον δὲ, τὸ ἐνέχυρόν φησι. 675. Περὶ τρέσαν.] Οἱ περὶ αὐτὸν διὰ δέος ἔφυγον. Ἀγροιῶται.] Ἀγροῖκοι, ἀγρῶται. 676. Ἤλιθα πολλήν.] Πάνυ πολλήν. 677. Πώεα.] Ποίμνια. 678. Συβόσια.] Τὰ χοιροτροφεῖα. 681. Νηλήϊον.] Τὴν τοῦ Νηλέως. 682. Ἐννύχιοι.] Διὰ τῆς νυκτός. 684. Λίγαινον.] Ἐβόων, ὀξέως ἐκήρυσσον. 685. Τοὺς ἴμεν.] Τούτους συνέρχεσθαι. Χρεῖος.] Χρέος, δάνειον. Ὠφείλετο.] Ἐχρεωστεῖτο. Δίῃ.] Θαυμαστῇ, ἱερᾷ. Ἐν αὐτῇ γὰρ ἐτιμᾶτο Ὀ-

οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες
δαίτρευον· πολέσι γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὄφειλον,
ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν.
ἐλθὼν γὰρ ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη
τῶν προτέρων ἐτέων, κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν,
τῶν οἶος λιπόμην· οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανόωντο.
ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶϋ μέγ' οἰῶν
εἵλετο, κρινάμενός (γε) τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ,

689. vulg. γάρ ῥ' ἐκάκωσε. 690. Ϝετέων. 691. vulg. ἀμύμονες.
695. Fuit ἐκ δὲ γέρων. 696. de versu v. Obss.

nifestum hoc fit ex Odyss. Φ. 16. sq. nec satis est dicere, esse δάνειον, ὀφείλημα.—687. Multis enim ex nostratibus Epei res suas abegerant; adeo nos, rebus ab Hercule afflictis, injuriæ eorum obnoxii eramus, paucitate hominum. Ἐπειοὶ, Epei, qui illo tempore partem Elidis tenebant, aliam Pylii: v. B. 615. sq. Cum autem ipsam Elidem tenerent, poeta eos *Eleos* quoque appellavit vs. 670.—689. In Heracliis multa de hac in Neleum et Pylios expeditione Herculis narrata esse videntur; caussa autem arma inferendi negata expiatio, quam Iphito cæso Hercules a Neleo petierat. Apollod. I. 6, 2. et II. 7, 3. Obss. p. 180. 187.—690. (διὰ) τῶν προτέρων ἐτέων, ἐν τῷ φθάσαντι χρόνῳ, ut Schol. br.—693. ταῦθ', διὰ ταῦτα.

695—703. Ipse Neleus pro quadrigis, ad certamina missis, quas Augeas per injuriam retinuerat, magnum numerum pecudum sibi e præda elegit, ἀντὶ ποινῆς.—696. τριηκόσια scil. ζῶα, ait Eustath. immo vero μῆλα. ut Od. Φ. 18. 19.—697. χρεῖος iterum, res vi ablatæ quæ repetuntur, h. l. equi. Nam et ipsi Elei debebant Neleo

λύμπιος Ζεύς. οὗ καὶ πανήγυρις κατὰ τετραετῆ χρόνον ἤγετο, τὰ Ὀλύμπια, ἔνθα ἠγωνίζοντο οἱ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πάντες. Ἔστι δὲ καὶ πόλις Πελοποννήσου. 687. Δαίτρευον.] Ἐμέριζον. Ἐπειοί.] Οἱ Ἠλεῖοι. ἀπὸ Ἐπειοῦ βασιλέως. Οὗτος Ποσειδῶνος καὶ Εὐρυπύλης τῆς Ἐνδυμίωνος παῖς. Οὗ Ἠλεῖος, ὁ κτίσας Ἦλιδα. Ἠλείου δὲ Ἄλεξις καὶ Ἐπειός. ἀφ' οὗ Ἐπειοὶ, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Πέπλῳ. 688. Κεκακωμένοι.] Κακῶς διατεθειμένοι, βεβλαμμένοι. 689. Ἐλθὼν γὰρ ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη.] Ἡρακλῆς παρεγένετο εἰς Πύλον, χρήζων καθαρσίων. Οἱ δὲ Πύλιοι, ἀποκλείσαντες τὰς πύλας, οὐκ εἰσεδέξαντο αὐτόν. Ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ ἥρως, ἐπόρθησε Πύλον. Συνεμάχουν δὲ τῷ Νηλεῖ τρεῖς θεοὶ, Ποσειδῶν, Ἥρα, Ἀϊδωνεύς. ὡς καὶ ἐν τῇ Ε φησί. 690. Τῶν προτέρων ἐτέων.] Ἐν τῷ φθάσαντι χρόνῳ. 691. Δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν, Τῶν οἶος λιπόμην.] Τὸν Νέστορά φησι μόνον περιλειφθῆναι τῶν τοῦ Νηλέως παίδων· ἤτοι ὅτι νέος ὑπάρχων ἔξω ἐτρέφετο παρὰ τοῖς Γερήνοις· ἢ ἐπεὶ συνεβούλευσεν εἰσαχθῆναι τὸν Ἡρακλέα, ὥς τινές φασιν. 693. Ὑπερηφανέοντες.] Ὑπερηφανοῦντες, καταφρονοῦντες. 694. Ἀτάσθαλα.] Ὑβριστικὰ, ἄδικα. 696. Κρινάμενος.] Διαχωρίσας, ἄρας. 697. Καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετο.] Ἡρακλῆς, προστάξαντος Εὐρυσθέως, ἀνεκάθηρε τὴν Αὐγέου κόπρον. Ἀπαιτοῦντι δὲ αὐτῷ τὸν μισθὸν, οὐκ ἀπεδίδου, λέγων, ἐξ ἐπιταγῆς αὐτὸν πεποιηκέναι. Φυλεὺς δὲ ὁ τούτου παῖς, κριτὴς γενόμενος, κατέκρινε τὸν πατέρα. Ὁ δὲ ἀγανακτήσας,

τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
ἐλθόντες μετ' ἄεθλα· περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον
θεύσεσθαι· τοὺς δ' αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
κάσχεθε· τὸν δ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων.
τῶν ὁ γέρων ἐπέων κεχολωμένος ἠδὲ καὶ ἔργων,
ἐξέλετ' ἄσπετα πολλά, τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκε
δαιτρεύειν, μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφὶ δὲ ἄστυ
ἔρδομεν ἱρὰ θεοῖς· οἱ δὲ τρίτῳ ἤματι πάντες
ἦλθον ὁμῶς αὐτοί τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι
πανσυδίῃ· μετὰ δέ σφι Μολίονε θωρήσσοντο,
παῖδ' ἔτ' ἐόντ', οὔπω μάλα εἰδότε θούριδος ἀλκῆς.

700. αὖθι Fάναξ. 702. Fuit τῶν δὲ γέρων. Fεπέων—ἠδὲ καὶ Fέργων v. Obss. 704. μή τις Fοι—κίοι Fίσης. v. Obss. 705. τὰ Fέκαστα—ἀμφὶ δὲ Fάστυ. 709. μάλα Fειδότε.

restitutionem seu compensationem magni damni illati. 699. μετ' ἄεθλα pro ἐπὶ, ut sæpe. θεύσεσθαι, decursuri, cursu curuli decertaturi erant. Fuere igitur jam tum apud Elidenses certamina, et quidem curulia, et tripode præmio proposito, ἀγὼν χρηματίτης. Non autem Olympicum certamen fuit.—704. ἀτεμβόμενος, στερισκόμενος, ἴσης. ἴση αἶσα. μοῖρα, æquata et par ei portioni, quam pro se quisque amiserat; ideoque æqua et justa.—705. ἀμφὶ δὲ ἄστυ. per urbem totam pluribus sacris χαριστηρίοις factis.

706—712. Tertio die, Elei, præda ex agro suo abacta dolentes, ut rapinas factas ulciscerentur, arma Pyliis inferunt, urbem Thryoessam in finibus sitam obsidendo. —708. Μολίονε. Cteatus et Eurytus, Actoris et Moliones filii, duo fratres corporum robore insignes, animis et armis consociatis pugnare soliti, unde συμφυεῖς dicti, mythico more: cf. Apollod. II. 7, 2. cum Obss. Μολίονε dicti duo fratres a matre;

ἐξέβαλεν αὐτὸν τῆς χώρας. Ἡρακλῆς δὲ, ἐπιστρατευσάμενος, Ἦλιν ἐπόρθησε. καὶ, μεταπεμψάμενος τὸν Φυλέα ἐκ Δουλιχίου, παραδίδωσιν αὐτῷ τὴν βασιλείαν. Ὀλιγανδρίας δὲ οὔσης, διὰ τὸ πολλοὺς ἐν τῷ πολέμῳ συνεφθάρθαι, Ἡρακλῆς συγκατέκλινε τὰς τῶν τετελευτηκότων γυναῖκας τῷ στρατῷ. Οὕτως τε πολλῶν γεννηθέντων, ἔθηκε Διῒ τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα. Καὶ αὐτὸς πρῶτος τῶν ἀγώνων ἥψατο. Ἡ ἱστορία παρὰ Καλλιμάχῳ. 698. Τέσσαρες ἵπποι.] Αἱ δύο ξυνωρίδες. Ὅπερ καὶ τέτρωρον λέγεται. Καὶ αὐτὸς δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ· Ἠδ' ὥς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι. 700. Θεύσεσθαι.] Δραμεῖσθαι. 701. Κάσχεθε.] Κατέσχεν. Ἐλατῆρα.] Τὸν ἡνίοχον. Ἀκαχήμενον ἵππων.] Λείπει ἡ, ὑπὲρ, πρόθεσις, ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ τῶν ἵππων. 702. Τῶν ἐπέων κεχολωμένος.] Ὡς καὶ βλάσφημά τινα εἰρηκότος αὐτοῦ ἐς τὸν Νηλέα. 703. Ἄσπετα.] Πολλά. 704. Μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.] Ὅπως μηδεὶς ἀπέλθοι, στερηθεὶς τῆς ὁμοίας καὶ ἴσης τιμῆς. Ἴσης γὰρ, τῆς τὸ δίκαιον καὶ ἶσον ἐχούσης. 705. Τὰ ἕκαστα διείπομεν.] Περὶ πάντα εἴπομεν σπουδαίως. 708. Μετὰ δέ σφι Μολίονε.] Κτέατος καὶ Εὔρυτος παῖδες μὲν ἦσαν Ποσειδῶνος καὶ Μολιόνης τοῦ Μόλου, ἐπίκλησιν δὲ Ἄκτορος. Οὗτοι παρηλλαγμένην φύσιν τῶν λοιπῶν ἔσχον ἀνθρώπων. διφυεῖς γὰρ ἦσαν, ἔχοντες ἑκάτερος δύο κεφαλὰς, τέσσαρας δὲ χεῖρας, πόδας τοὺς ἴσους, ἓν δὲ σῶμα. Διὰ τοῦτο τοὺς πολεμικοὺς καὶ γυμνικοὺς ἐνίκων ἀγῶνας. Ἡρακλῆς δὲ πολεμῶν, καὶ μὴ δυνάμενος κατὰ τοὐμφανὲς αὐτῶν περιγενέσθαι, συμμαχοῦντος Αὐγέου, λοχήσας ἀνεῖλεν αὐτοὺς, καὶ οὕτως ἐπόρ-

ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη,
τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος·
τὴν ἀμφεστρατόωντο, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες·
ἀλλ', ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη
ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου, θωρήσσεσθαι,
ἔννυχος, οὐδ' ἀέκοντα Πύλον κάτα λαὸν ἄγειρεν,
ἀλλὰ μάλ' ἐσσυμένους πολεμίζειν· οὐδέ με Νηλεὺς
εἴα θωρήσσεσθαι, ἀπέκρυψε δέ μοι ἵππους·
οὐ γάρ πώ τί μ' ἔφη ἴδμεν πολεμήϊα ἔργα·
ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισι,
καὶ πεζός περ ἐὼν, ἐπεὶ ὣς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη.
ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων,
ἐγγύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν Ἠῶ δῖαν
ἱππῆες Πυλίων, τὰ δ' ἐπέῤῥεεν ἔθνεα πεζῶν.
ἔνθεν πανσυδίῃ σὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες,

712. μεμαϝῶτες Bentl. 715. ἀϝέκοντα.
718. ϝίδμεν πολεμήϊα ϝέργα. 723. ἐπέῤῥεε ϝέθνεα.

alias Ἀκτορίωνε a patre, Ψ. 638.—710. Thryoessa quæ B. 592. Θρύον, oppidum in finibus Pyliorum et Eleorum ad Alpheum fl. serius Epitalium dictum. Strabo VIII. p. 537. A.

713—720. Re audita, Pylii exeunt armati, et cum iis Nestor, patre frustra renuente, curru negato, pedes.

713. ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον. Elei jam mediam inde ab Elide camporum planitiem profectione ad urbem Thryoessam obsidendam trajecerant, cum noctu nuntius allatus est Pyliis de eorum incursatione. ἄμμι δ' Ἀθήνη. *tum vero* Minerva. Iterum positum δὲ in apodosi, pro τότε Ἀθήνη. nisi malis apodosin ordiri ab οὐδέ με Νηλεὺς *tum vero Neleus* οὐκ εἴα με.—Possis quoque οὐδ' ἀέκοντα membrum prius finire: *tum vero Pylii convenerunt promti:* Pallas ἤγειρε λαὸν κατὰ Πύλον, τοὺς Πυλίους, ἑκόντας.—718. οὐ γάρ πώ τί μ' ἔφη ἴδμεν, ἰδεῖν, πολεμήϊα ἔργα, πράγματα, h. e. πόλεμον, μάχην. οὔπω τῶν πολεμικῶν ἔμπειρον εἶναι nondum maturum militiæ, adhuc imperitum pugnandi.—719. μετέπρεπον, διέπρεπον, mox pugnando.—720. ἐπεὶ ὣς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη. h. e. Ἀθήνη ἐταμίευσε τὴν μάχην οὕτως. ita moderata est pugnæ fortunam Minerva, ut ego, etsi egressus pedes, tamen curru mox pugnarem: Mulio de curru dejecto vs. 742. ἄγειν et ἡγεμονεύειν sunt synonyma: v. Il. Ψ. 258. 262. Nil monitum video a veteribus de sensu versus. Vulgo vertunt: sic *me* duxit *ad* pugnam Minerva; quasi esset ὣς ἐμὲ ἦγεν ἐπὶ νεῖκος Ἀθήνη. Veriora vidit etiam h. l. Koeppen.

721—731. Noctu egressi, qui de curru pugnabant, ad Minyeium amnem copiis pedestribus contractis, altero die ad Alpheum progressi, sacra faciunt et pernoctant. —721, 722. Arene in ditione Pyliorum oppidum ad Minyeium vel Minyeum (Μινυήϊον et Μινύειον) amnem, qui serius Anigrus dictus, in media Triphylia: v. sup. B. 591.—723. ἔθνεα πεζῶν, simpl. copiæ pedestres.—724. A Minyeo amne progressi die orto, ad amnem Alpheum pervenerunt ἔνδιοι, medio die: ut Strabo interpretatur lib. VIII. p. 540 C. add. Od. Δ. 450. Ibi reliquum diei exigunt, sacris factis epulati. Advertendus dilectus, quem in victimis et in diis faciunt, Jovi, Neptuno, Minervæ, ad-

θησε τὴν Ἦλιν. Ἡ ἱστορία παρὰ Φερεκύδῃ. 710. Θρυόεσσα.] Πόλις ἐστὶ μεταξὺ Ἤλιδος καὶ Πύλου. Ταύτην ἐν τῷ καταλόγῳ Θρύον εἶπε. Πόλις, αἰπεῖα κολώνη.] Πόλις ὑψηλὴ, ἄκρα. 713. Μετεκίασθον.] Διεληλύθεισαν, παρεγένοντο. 715. Ἔννυχος.] Ἐν νυκτί. 722. Ἀρήνης.] Ἀρήνη, πόλις τῆς Πύλου.

ἔνδιοι ἱκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
ἔνθα Διὶ ῥέξαντες ὑπερμενεῖ ἱερὰ καλὰ,
ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
αὐτὰρ Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην,
δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι·
καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσιν οἷσιν ἕκαστος
ἀμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
ἀμφίσταντο δὴ ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες·
ἀλλά σφι προπάροιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος.
εὖτε γὰρ Ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,
συμφερόμεσθα μάχῃ, Διί τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνῃ·
ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
πρῶτος ἐγὼ ἕλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
Μούλιον αἰχμητήν· γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείαο,
πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.

730. ἐν ἔντεσι Ϝοῖσι Ϝέκαστος. 731. leg. ποταμοῦ. αὐτάρ.
732. Fuit, ἀμφίσταντο Ϝάστυ. 733. μέγα Ϝέργον. 740. φάρμακα Ϝῄδη.

juncto Alpheo amne e vetere religione. Neptuni autem religio propria fuit Pyliis. Ita Nestor ei sacrum facit Od. Γ. 5. sq.—729. ἐν τελέεσσι, in ordinibus. v. sup. Η. 380. Σ. 298. τὰ τέλη sunt turmæ copiarum seu catervæ, quales illo tempore esse solebant, nec de numero hominum certo ac descripto est cogitandum.

731—743. Interea Epei oppugnant oppidum Thryoessam, quos die insequente Pylii pugna adoriuntur: in qua Nestor adolescens, pedes pugnans, Mulium, Augeæ generum, occidit, ejusque curru potitur.

733. φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος gravis pugna eos excepit.—736. ἀλλ' ὅτε δὴ—ἔπλετο νεῖκος, pugna autem inita.—739. Agamede commendatur a notitia herbarum; quarum usus in re medica est. Cum autem medicina antiquissimis temporibus cum superstitionibus variis, et radicum, herbarum, succorumque usus cum præstigiis, esset conjunctus: etiam inter veneficas relatæ sunt peritæ earum rerum feminæ. Agameden, Augeæ filiam natu maximam, antiqua fama nomen habuisse, ex h. l. intelligitur; aliunde nihil de ea constat.

725. Ἀλφειοῖο.] Ἀλφειὸς, ποταμὸς μεταξὺ Ἤλιδος καὶ Πύλου. 734. Εὖτε.] Ὁπότε. Ὑπερέσχεθεν.] Ὑπὲρ γῆν ἦν. 735. Συμφερόμεσθα.] Συνήχθημεν, συνεβάλομεν εἰς μάχην. 738. Μούλιον.] Ὄνομα κύριον. 739. Εἶχεν.] Ἐγεγαμήκει. 740. Ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη.] Ἠπίστατο. Μήδεια ἐγένετο Αἰήτου μὲν θυγάτηρ, Ἰάσονος δὲ γυνή. Αὕτη, μετὰ τὴν ἀποτελεσθεῖσαν ἐν Κορίνθῳ τεκνοφονείαν, φυγὰς εἰς Ἀθήνας ἀφίκετο, καὶ ἐγαμήθη Αἰγεῖ τῷ Πανδίονος. Κἀκεῖ Θησέα τὸν ἐξ Αἴθρας γενόμενον τῷ Αἰγεῖ, ἐπὶ τὸν τοῦ πατρὸς γνωρισμὸν ἐκ Τροιζῆνος ἀφικόμενον, πείθει τὸν Αἰγέα φαρμάκῳ ἀνελεῖν, ἐπίβουλον αὐτοῦ τῆς βασιλείας εἰποῦσα παραγενέσθαι. Πεισθεὶς δὲ Αἰγεὺς, φάρμακον ἔδωκε. Μέλλοντος δὲ αὐτὸ καταπίνειν ἐκείνου, ἐπιγνοὺς τό τε ξίφος καὶ τὰ ὑποδήματα, (ταῦτα γὰρ ἐν Τροιζῆνι γνωρίσματα κατέλιπε,) τὸ μὲν φάρμακον ἀφείλετο, τὴν δὲ Μήδειαν τῆς Ἀττικῆς ἐξέβαλεν. Οἰκίσασα δὲ αὕτη τὴν πλησίον Ἤλιδος Ἐφύραν, πολυφάρμακον ἐποίησεν αὐτὴν ὀνομασθῆναι. Ἡ ἱστορία παρὰ Κράτητι.

τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρί·
ἤριπε δ' ἐν κονίῃσιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας,
στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν· ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεσόντα,
ἡγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
αὐτὰρ ἐγὼ ἐνόρουσα, κελαινῇ λαίλαπι ἶσος·
πεντήκοντα δ' ἕλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκαστον
φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
καί νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ' ἀλάπαξα,
εἰ μὴ σφῶε πατὴρ εὐρυκρείων Ἐνοσίχθων
ἐκ πολέμου ἐσάωσε, καλύψας ἠέρι πολλῇ.
ἔνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξε.
τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα διὰ σπιδέος πεδίοιο,
κτείνοντές τ' αὐτοὺς, ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες·
ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους,
πέτρης τ' Ὠλενίης καὶ Ἀλεισίου, ἔνθα Κολώνη
κέκληται· ὅθεν αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἂψ ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.

744. Fίδον. 746. λαίλαπι Fῖσος. 747. ἀμφὶ Fέκαστον.
753. vulg. δι' ἀσπιδέος.

743—769. Mulio, qui inter promachos curru pugnaverat, cæso fit fuga et cædes Epeorum, Nestoris maxime virtute. Pylii victores domum redeunt.—747. Hæc facinora nemini visa esse nimium aucta miror; unum adolescentem C viris cæsis L curribus esse potitum ne Rolandus quidem de se prædicaverit!—749. Cteatus et Eurytus Actoris filii, vulgo habiti, ut statim 750. subjungit, Neptuni, (propter robur sc. insigne) iidem Moliones dicti: de quibus dictum ad 708.—752. μέγα κράτος ἐγγυάλιξε Ζεύς. pugna superiores facti sunt Pylii et fugientes Epeos usque ad terræ suæ fines persequuti sunt.—753. διὰ σπιδέος πεδίοιο per campum *latum*, τὸ σπιδὲς, σπίδιον, σπιδέον, τὸ πολὺ, μακρὸν, εὐρύ.—755. ὄφρα ἐπεβήσαμεν ἵππους, ἐπεβιβάσαμεν τὰ ἅρματα, ἐπέβημεν Βουπρασίου, pervenimus ad urbem *Buprasium*, *petram Oleniam* et *Alisium* oppidum v. B. 615—7. ubi Elidis ea fuisse loca patet.—756. et ad locum, qui *Alisii collis* appellatur.—758. λίπον. puta esse dictum ἔκτεινα, καὶ ἔλιπον. sivi jacere. l. mis-

Τρέφει.] Γεννᾷ, φύει. 748. Ὀδὰξ ἕλον οὖδας.] Τοῖς ὀδοῦσι τὴν γῆν ἔδακον θνήσκοντες. 749. Ἀκτορίωνε Μολίονε.] Ἄκτορος καὶ Μολιόνης παῖδες Κτέατος καὶ Εὔρυτος. Κατά τινας δὲ, Μολιόνης καὶ Ποσειδῶνος. Ἴσως δὲ μᾶλλον Μολίονας αὐτοὺς εἶπε πολεμικοὺς, ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν μάχην μολύνσεως· οὐχ ὡς οἱ νεώτεροι, ὅτι ἡ μήτηρ αὐτῶν ἐκαλεῖτο Μολιόνη. ἀπὸ μητρὸς γὰρ Ὅμηρος οὐδένα σημαίνει. 750. Εἰ μή σφωε πατὴρ Ἐνοσίχθων ἐσάωσεν.] Εἰ μὴ ἔσωσεν αὐτοὺς ὁ ταῖς ἀληθείαις αὐτῶν πατὴρ Ποσειδῶν. 753. Δι' ἀσπιδέος πεδίοιο.] Ἤτοι ἐπιμήκους καὶ μακροῦ· ἢ πλατέος καὶ περιφεροῦς. ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ἀσπίδος. Ἢ ἐν ᾧ τῶν ἀνῃρημένων αἱ ἀσπίδες ἔκειντο. 754. Λέγοντες.] Συλλέγοντες, συνάγοντες. 755. Βουπρασίου.] Βουπράσιον καὶ Ἀλείσιον πόλεις τῆς Ἤλιδος. ἡ δὲ Ὠλενία πέτρα τῆς αὐτῆς χώρας μεγίστη. 757. Ἀπέτραπεν.] Ἀ-

πάντες δ' εὐχετόωντο θεῶν Διῒ, Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
ὣς ἔον, εἴποτ' ἔην γε, μετ' ἀνδράσιν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
οἶος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται. ἦ τέ μιν οἴω
πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεί κ' ἀπὸ λαὸς ὄληται.
ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενοίτιος ὧδ' ἐπέτελλεν
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
νῶϊ δέ τ' ἔνδον ἐόντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούομεν, ὡς ἐπέτελλε·
Πηλῆος δ' ἱκόμεσθα δόμους εὖ ναιετάοντας,
λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιΐδα πουλυβότειραν.
ἔνθάδ' ἔπειθ' ἥρωα Μενοίτιον εὕρομεν ἔνδον,
ἠδέ σε, πὰρ δ' Ἀχιλῆα· γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεὺς
πίονα μηρία καῖε βοὸς Διῒ τερπικεραύνῳ
αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,

762. Forte οἶος Ϝῆς ἀρετῆς. 772. vulg. μηρί' ἔκηε.

sum feci hostem.—760. εὐχετόωντο. cum sit proprie preces et vota facere, ut Θ. 346, 7. et sæpe; nunc ex sententiæ nexu debet esse latior notio vocis; gratias habent inter homines maxime Nestori cum laudibus; ut inter deos Jovi. Vulgari usu a diis ad homines et ab his ad deos verborum vis trahebatur, sensu, non ex intelligentiæ subtilitate, constituto. Inf. X. 394. Hectori Trojani θεῷ ὥς, εὐχετόωντο, *vota ei faciebant* est pro simplici, eum ut deum colebant, summo honore habebant.

761—802. Jam quæ ipse puer invito patre fecerit, cum Pyliis suis auxilio veniret, Nestor cum Achille otiose sedente comparat, tum Patroclo in memoriam revocat Menœtii patris præceptum, ut monitis consiliisque ille Achillem regeret; tempus esse nunc, ut id faciat, saltemque ab Achille obtineat veniam, quo armis ejus indutus ad suppetias Achivis ferendas in pugnam prodeat.—761. ὣς ἔον, εἴποτ' ἔην γε, μετ' ἀνδράσι. εἴποτε pro ὁπότε. ὣς ἔον, τοιοῦτος ἦν ἐγώ. Schol. br. talem me præstabam quando versabar inter viros fortes. Expedita est h. l. sententia formulæ hujus loquendi, non æque aliis locis: ut Γ. 180.—762. οἶος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται. ipse solus pro se virtute gaudet; nullum suæ virtutis fructum ad alios pervenire vult; ea non utitur in beneficium aliorum. Inf. Π. 31. Patroclus ad Achillem: αἰναρέτη, τίς σευ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ, αἴ κε μὴ Ἀργείοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.

764—802. Repetitur res ex Antehomericis. h. e. ex temporibus ante Iliadis res gestas: Nestor et Ulysses ad Peleum Phthiam venerant, ut Achillem ad arma sociſanda cum Achivis vocarent. Meminerat rei jam Ulysses in legatione Il. I. 252. sq. Aderat eo tempore in Pelei domo Menœtius cum Patroclo filio. Incidunt in eos sacrum parantes in aula. Benigne excepti mandata exponunt: Peleus et Menœtius, ut Achilles cum Patroclo arma sumat, annuunt, et filiis bona consilia et monita impertiunt. Fugerat autem Menœtius Opunte ad Peleum, eoque filium adduxerat cædis reum Clysonymo necato: cf. Il. Ψ. 85. sqq. Apollod. III. 13. f. et Obss. Schol. ad Il. M. I. Π. 14. Ψ. 86, 87.—764, 5. ὧδ' ἐπέτελλεν. redit ad hoc inf. 784. Σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε. Inde 766. dictis fidem facit Nestor, cum monita patris ipse suis auribus audivisse profiteatur.—771, 2. Omnino: Peleus sacrum faciebat.—773. αὐλῆς ἐν χόρτῳ omnino pro ἐν αὐλῇ, ante ædes. sed habebat aula murum lapillis eductum, qui proprie ὁ χόρτος secundum grammaticos. seriore usu est herba, pabulum. Inf. Ω. 640.

πέτρεπεν. 761. Ὣς ἔον.] Τοιοῦτος ἦν. 762. Ἀπονήσεται.] Ὄνησιν ἕξει, ἐν ἀπολαύσει γενήσεται. 763. Μετακλαύσασθαι.] Ὕστερον ἀπολλυμένων ὄχλων μεταμελήσεσθαι. 773. Αὐλῆς ἐν χόρτῳ.] Ἐν τῷ περιφράγματι τῆς αὐλῆς.

σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι.
σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα, νῶϊ δ' ἔπειτα
στῆμεν ἐνὶ προθύροισι. ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς,
ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγε,
ξείνιά τ' εὖ παρέθηκεν, ἅτε ξείνοις θέμις ἐστίν.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὔμμ' ἅμ' ἕπεσθαι.
σφὼ δὲ μάλ' ἠθέλετον, τὼ δ' ἄμφω πολλ' ἐπέτελλον·
Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆϊ,
αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος, Ἄκτορος υἱός·
τέκνον ἐμὸν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεὺς,
πρεσβύτερος δὲ σὺ ἐσσί· βίῃ δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων·
ἀλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος, ἠδ' ὑποθέσθαι,
καί οἱ σημαίνειν· ὁ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθόν περ.
ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι, αἴ κε πίθηται.
τίς δ' οἶδ', εἴ κέν οἱ, σὺν δαίμονι, θυμὸν ὀρίναις
παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.

774. αἴθοπα Ϝοῖνον. 777. ἑδριάϜασθαι Bentl. 781. vulg. σφῷ. 782. μὲν Ϝῷ. 786. Emend. σύ γ' ἐσσί. 787. Ϝοι—πυκινὸν Ϝέπος. 788. καί Ϝοι. 790. ταῦτ' Ϝείποις v. Obss. 791. τίς Ϝοῖδ', εἴ.

αὐλῆς ἐν χόρτοισι. Et Pindar. Ol. XIII. 62. de leone Nemeo χόρτοις ἐν λέοντος. Inversa ratione sup. E. 138. αὐλῆς ὑπεράλμενον. erat dictum pro τεῖχος τῆς αὐλῆς. Sacrum autem fiebat sub dio in aula; adeoque τὰ πρόθυρα sunt aulæ ut aliquoties in Odyssea. —775. ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα. ἀμφιέπειν, περιέπειν, *ministrare*, ἀμφιπονεῖσθαι, *operam adhibere*, inprimis in re sacra, *victima decorianda et in partes secanda*; quod intelliges, si conferas inf. Σ. 559. Ψ. 167. Ω. 622. Od. Θ. 61. T. 421.—776. Subsistunt adventantes in foribus aulæ: ut Od. A. 104. Δ. 20. et al. Cf. sup. I. 193, 4.—777. εἰσῆγε δὲ, ἑλὼν (ἡμᾶς κατὰ) χειρὸς, καὶ ἤνωγεν ἡμᾶς καθεδριᾶσθαι h. καθέζεσθαι.—778. ἃ θέμις ἐστὶ παραθεῖναι ξένοις. h. e. τὰ ξένια.—780. hortatus vos duo, Achillem et Patroclum, ut me comitaremini ad expeditionem Achivorum, τὼ δ' ἄμφω, Menœtius et Peleus.

782. Aliud monitum Pelei Ulysses memoraverat I. 254. sq.—785. γενεῇ ὑπέρτερος quippe a dea natus, et a Jove oriundus: unde Διογενής. πρεσβύτερος δὲ σὺ ἐσσί. hinc ducta commenta de altero ἐραστῇ, altero ἐρωμένῳ. Porro βίῃ δ' ὅγε. *Sane quidem ille fortior est; tu tamen* illum prudenter mone. (ἔπος est monitum) et ei consule et præcipe; at ille obtemperabit. εἰς ἀγαθόν περ 788. *in rebus honestis quidem* vel *certe*, ut Ern. recte vertit.—791. σὺν θεῷ. *annuente deo.* ut I. 49.—792. παρειπὼν et παραίφασις de hortatu et suasu. ut M. 249. et al.

Χόρτοι δὲ οἱ τρόχαλοι. Ἄλεισον.] Ἔκπωμα, ποτήριον. 774. Αἰθομένοις.] Καιομένοις. 775. Σφῶϊ.] Ὑμεῖς. Ἕπετον.] Περὶ αὐτὸν ἠσχολεῖσθε καὶ ἐνηργεῖτε. 779. Τάρπημεν.] Ἐκορέσθημεν. 780. Υ̓́μμε.] Ὑμᾶς. 785. Γενεῇ ὑπέρτερος.] Τῷ τοῦ γένους ἀξιώματι κρείσσων. Ἢ, νεώτερος. Ἴωνες γὰρ ὑπέρτερον, τὸν νεώτερον. 787. Ὑποθέσθαι.] Ὑποδεῖξαι, συμβουλεῦσαι. 792. Παραί-

εἰ δέ τινα φρεσὶν ᾗσι θεοπροπίην ἀλεείνει,
καί τινά οἱ πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
ἀλλά σέ περ προέτω, ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἑπέσθω
Μυρμιδόνων, αἴ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι·
καί τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι·
αἴ κέ σε τῷ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο·
ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
ὤσαισθε προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλῆα.
ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θείοιο
ἷξε θέων Πάτροκλος, ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε
ἤην, τῇ δὴ καί σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί·
ἔνθα οἱ Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντιβόλησε,
Διογενὴς Εὐαιμονίδης, κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ,
σκάζων, ἐκ πολέμου· κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρὼς

793. φρεσὶ Fῇσι. 794. τινά Fοι. 798. Fίσκοντες.
802. προτὶ Fάστυ. 808. ἔνθα Fοι.

793, 4. Ratio infertur, qua permotus Achilles, etiamsi ab ira remiserit, tamen in pugnam non prodeat: monitum matris, quod jam I. 410. ipse Achilles adversus Ulyssem legatum memoraverat, fore se brevis ævi, si virtute cluere velit. De his v. ad Σ. 8. sq.—796. αἴ κέν τι φόως. ὠφέλημα ait Eustath. cf. sup. Z. 6. et Θ. 282. a generali notione, φῶς, salus. cf. Π. 39. 95.—798. σὲ τῷ ἴσκοντες, alias εἴσκοντες, εἰκάζοντες. —799, 800. ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο suppl. γένηται ut Τ. 201. ὁππότε τις μετὰ παυσωλὴ πολέμοιο γένηται. iterum Π. 43. Σ. 201. Similiter Π. 769. πάταγος δέ τε ἀγνυμενάων.

803. ad f. Patroclus ad Achillem propere rediturus in via in Eurypylum incidit, vulneratum e pugna recedentem; ejusque miseratione motus moram facit eo ad tentorium ducendo et vulnere curando. Non ergo ad Patroclum redit poeta, eumque ad Achillem perducit, nisi Il. Π. pr. Interea res Achivorum ad summum discrimen adducta exponitur, cum ipsa castra capta essent a Trojanis. Cum exquisito autem judicio poeta Patrocli ingenium mite, humanum, benevolum commendat hac Eurypyli miseratione, cura et solatio.

805, 6. Versus notabiles propter situm locorum. Ulyssis naves stant in media acie; apud eas ἀγορή τε θέμις τε—καὶ βωμοί. Est forum, locus publicus, quo conveniunt Achivi, ad concionem habendam, ubi sedent reges et caussas judicant, atque etiam sacra fiunt.—808. *Eurypylus:* in quo substiterat poeta sup. post 594—591.

φασις.] Συμβουλία, παραίνεσις. Ἑταίρου.] Προσυπακουστέον, ἀγαθοῦ φίλου. 794. Ἐπέφραδεν.] Εἶπε. 795. Προέτω.] Προπεμψάτω. 798. Ἴσκοντες.] Ὁμοιοῦντες. 801. Ἀκμῆτες.] Ἀκοπίαστοι. 806. Ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε.] Ὅπου αὐτοῖς τά τε ὤνια ἐπιπράσκετο, καὶ τὰ δικαστήρια ἐγίγνετο. 807. Τῇ δὴ καί σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί.] Ὅπου καὶ τῶν πλευσάντων ἑκάστων πατρώων θεῶν βωμοὶ κατεσκευασμένοι ἦσαν. 808. Ἀντεβόλησε.] Συνέτυχε. 810. Σκάζων.] Χωλεύων. Νότιος.] Ὑγρός. Ἢ, πολύς. Ἐκ τοῦ νο-

ὤμων καὶ κεφαλῆς· ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
αἷμα μέλαν κελάρυζε· νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν.
τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς,
καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δειλοὶ, Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὣς ἄρ' ἐμέλλετε τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ;
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, Διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρως,
ἦ ῥ' ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἕκτορ' Ἀχαιοὶ,
ἦ ἤδη φθίσονται ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμέντες;
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
οὐκέτι, Διογενὲς Πατρόκλεις, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
ἔσσεται, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέονται.
οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
ἐν νηυσὶ κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε
χερσὶν ὕπο Τρώων· τῶν δὲ σθένος ὄρνυται αἰέν.
ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον, ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν·
μηροῦ δ' ἔκταμ' ὀϊστὸν, ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δ' ἤπια φάρμακα πάσσε,
ἐσθλὰ, τά σε προτὶ φασὶν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι,
ὃν Χείρων ἐδίδαξε, δικαιότατος Κενταύρων.
ἰητροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριος, ἠδὲ Μαχάων,

813. τὸν δὲ Ϝιδών. 814. Ϝέπεα. 818. τόδε Ϝειπέ.

vulnerato sagitta Alexandri.—812. *νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν.* nondum viribus defecerat, nec deliquium passus erat.—816, 7. Graviter dicta pro: *ita futurum, fatale, erat, vos procul a patria ante Trojam occumbere!* Quod in contrarium vertit Virgilius: *O terque quaterque beati, Quis ante ora patrum Trojæ sub mœnibus altis Contigit oppetere!*—822. *οὐκέτι ἄλκαρ Ἀχαιῶν ἔσται,* (quod jam Il. E. 644. vidimus) *ἀλλ' ἐμπεσοῦνται νηυσὶν,* sc. *αὐτοὶ, fugiendum ipsis erit in castra.* Sic alibi quoque accipiendum, ut B. 174, 5. M. 125, 6. 107. O. 63. P. 639. vidimusque jam sup. I. 235.—826. *σθένος ὄρνυται αἰεὶ,* h. e. *ἐγείρεται, διεγείρεται. αὔξεται* ut Schol. br. ideoque potentius, quam *durat, μένει.*

830, 831. Locus de Chirone, eoque magistro Achillis, saltem in arte medica; nam educatus erat a Phœnice I. 481. sq. propter mythorum varietatem notabilis. cf. Apollod. III. 13, 6. et ad e. l. Obss. Vulnerum curandorum peritum Chironem vidimus jam Δ. 219.—832. *Ἰητροὶ μὲν γὰρ—τὸν μὲν, nam quod ad medicos* (chirurgos) *attinet.*

σεῖν τὸ σῶμα γιγνόμενος. 812. Κελάρυζε.] Μετὰ ἤχου ἐφέρετο. ὅ ἐστι, ποιῶς ἀναφερόμενος ἤχει. 817. Ἄσειν.] Κορέσειν, πληρώσειν. Ἀργέτι δημῷ.] Τῷ λευκῷ λίπει. 819. Σχήσωσιν.] Ἐπίσχωσι, κωλύσωσιν. 820. Φθίσονται.] Ἀναιρεθήσονται, φθαρήσονται. 822. Ἄλκαρ.] Ἀλέξημα, βοήθημα. 826. Ὄρνυται.] Διεγείρεται, αὔξεται. 829. Λιαρῷ.] Εὐκράτῳ. χλιαρῷ. 831. Δικαιότατος Κενταύρων.] Τὸ ὑπερθετικὸν κεῖται ἀντὶ ἀπολύτου, ὅ ἐστιν, ὁ μόνος ἐν Κενταύροις δίκαιος. Ὅμοιον δὲ τούτῳ τὸ, Μελάντερος ἠΰτε πίσσα. 832. Ἰ-

τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ὀΐομαι ἕλκος ἔχοντα,
χρηΐζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
κεῖσθαι· ὁ δ᾽ ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὀξὺν Ἄρηα.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
πῶς τ᾽ ἄρ᾽ ἔοι τάδε ἔργα; τί ῥέξομεν, Εὐρύπυλ᾽ ἥρως;
ἔρχομαι, ὄφρ᾽ Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω,
ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν·
ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὧς περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο.
Ἦ, καὶ ὑπὸ στέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
ἐς κλισίην. θεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοείας.
ἔνθα μιν ἐκτανύσας, ἐκ μηροῦ τάμνε μαχαίρῃ
ὀξὺ βέλος περιπευκές· ἀπ᾽ αὐτοῦ δ᾽ αἷμα κελαινὸν
νίζ᾽ ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν,
χερσὶ διατρίψας, ὀδυνήφατον, ἥ οἱ ἁπάσας
ἔσχ᾽ ὀδύνας· τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ᾽ αἷμα.

836. προσέϜειπε. 837. τάδε Ϝέργα. 842. δὲ Ϝιδών. 846. ἥ Ϝοι.

Sequitur vs. 835. ὁ δὲ—μένει Ἄρηα. ὑπομένει μάχην.—837. πῶς τ᾽ ἄρ᾽ ἔοι τάδε ἔργα, τοῦτο χρῆμα. πῶς τοῦτο γένοιτο ἂν, vel γενήσεται, quo evadent res? quid de his fiet!—843. ἔνθα μιν ἐκτανύσας. sequentia ad Patroclum refer; non ad θεράποντα.—844. βέλος περιπευκές. ἐχεπευκὲς Α. 51. πικρόν. δριμύ. ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρήν. intellige radicem tritam, in pulverem medicatum solutam: remedium h. l. stypticum.

ητροὶ μὲν γάρ.] Ἀντὶ τοῦ, ἰατρῶν μὲν γάρ. Ὀρθὴ ἀντὶ γενικῆς. 834. Χρηΐζοντα.] Χρήζοντα. 837. Πῶς τ᾽ ἄρ᾽ ἔοι.] Πῶς τοῦτο γένοιτ᾽ ἄν. 840. Μεθήσω.] Ἀμελήσω. 842. Ὑπέχευεν.] Ὑπέβαλλεν, ὑπέστρωσε. Βοείας.] Δέρματα βοῶν. βύρσας. 843. Ἐκτανύσας.] Ἐκτείνας, ἁπλώσας. 844. Περιπευκές.] Περισσῶς καὶ πάνυ πικρόν. 845. Ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρήν.] Ἐπέβαλεν, ἐπέπασσεν. Πρὸς δὲ τοὺς ζητοῦντας, πόθεν εἶχε τὴν ῥίζαν ὁ Πάτροκλος, ἔστι λέγειν, ὅτι, Ἤτοι, κατὰ τὸ σιωπώμενον, μεταπέμπεται αὐτήν. ἡ γὰρ ἀρχαία ἰατρικὴ ἐν βοτάναις ἦν. Ἤτοι, εἰκὸς, αὐτὸν ὡς ἰατρὸν ἐπιφέρεσθαι πρὸς τὰς ἐπικαίρους χρείας. Ἢ ὅτι ἐκ τοῦ πεδίου ἀνείλετο αὐτήν. Ἐζήτηται δὲ καὶ τὸ, ὁποία ἦν ὅλως ἡ ῥίζα, ἧς αὐτὸν κατέπασσε. Καὶ λέγουσιν, αὐτὴν εἶναι τὴν καλουμένην ἀριστολοχίαν, ἣν καὶ ἴσχαιμον καλοῦσι. 846. Διατρίψας.] Τρίψας, λύσας. Ὀδυνήφατον.] Ὀδυνῶν παυστικήν. 847. Ἔσχεν.] Ἐπέσχεν, ἔπαυσεν. Ἐτέρσετο] Ἐξηραίνετο.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ Μ.

ARGUMENTUM.

SEQUITUR ἡ τειχομαχία, quo nomine etiam liber hic apud veteres inscribitur. Cum Ajacem e pugna, pugnando tamen, recessisse sup. Λ. usque ad 595 narratum esset: nunc intra vallum, poeta murum, τεῖχος, appellat, refugisse Achivos apparet v. 4. Interponitur narratio de vallo aliquando abolendo—33. Trojani ad fossam ante vallum ductam constiterant, nec quomodo eam trajicerent habebant—59. Polydamante, Panthoi f. monente, promachi curribus relictis pedites, copiis in quinque turmas descriptis, superare fossam annituntur—107. unus Asius, Hyrtaci f. a læva parte curru portam invehitur, ad quam in Polypœten et Leonteum Lapithas (Β. 740. sq.) incidit, qui impetum hujus turmæ sustinent. Resistitur aliis quoque locis fortiter ceteris Trojanorum turmis—194. Qua turmam ducit Hector, sinistro augurio territus Polydamas, ut a consilio desistat, suadet—230. at Hector monitis haud deterritus vallum oppugnat: quod Achivi fortiter tuentur, Ajace utroque eos hortatu excitantibus—289. Qua parte turmam Sarpedon ducebat, primos successus oppugnatio habuit. Is Glaucum hortatus graviter Achivos urget;—330. Menestheus Ajacem Telamonium cum Teucro, ut sibi subveniant, arcessit, quibus subvenientibus Sarpedonis sustinetur impetus, qui jam pinna vallum nudaverat, diuque fortuna incerta pugnatur—436. At Hectori gloria melioris successus servata erat; is, qua parte turmam ducebat, cum Ajax Telamonius ad Menestheum vocatus esset, porta valli saxi jactu rupta irruit, Achivis ad naves fugientibus—471. Videntur nunc alii aliis locis, adeoque Sarpedon, ubi vallum labefactaverat, irruisse.

Deorum interventus hoc in libro nullus est, nisi quatenus augurium a Jove oblatum est 200 sqq. et turbo ventorum ab Ida in Achivos motus 252. sq. mox quoque saxum manu Hectoris levatum 450. Hæc tamen ornamenta potius habenda sunt. Quod autem episodium, nescio unde, interponitur de vallo aliquando a Neptuno et Apolline eruendo, ad sequiora tempora spectat.

Inscripta olim rhapsodia ἡ τειχομαχία.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Μ. ὉΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ.

ἈΠΟΒΑΝΤΕΣ *οἱ Τρῶες τῶν ἵππων, διαβαίνουσι τὴν τάφρον, καί τοι ἀπαισίου αὐτοῖς φανέντος οἰωνοῦ· καὶ εἰς πέντε τάξεις διαιρεθέντες, προσβάλλουσι τῷ τείχει τῶν Ἑλλήνων. Ἔνθα Σαρπηδὼν ἔπαλξιν κατασπᾷ, Ἕκτωρ δὲ λίθῳ βαλὼν τὰς πύλας, ἐπέβη ταῖς ναυσὶ, καὶ οἱ ἄλλοι σὺν αὐτῷ πάντες Τρῶες.*

Μῦ Τρώων παλάμῃσι κατήριπε τεῖχος Ἀχαιῶν.

Ὣς ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς
ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δὲ μάχοντο
Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες ὁμιλαδὸν, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε
τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν, καὶ τεῖχος ὕπερθεν
εὐρὺ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
ἤλασαν· οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας·
ὄφρα σφι νῆάς τε θοὰς καὶ ληΐδα πολλὴν
ἐντὸς ἔχον ῥύοιτο· θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο
ἀθανάτων· τὸ καὶ οὔ τι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
ὄφρα μὲν Ἕκτωρ ζωὸς ἔην, καὶ μήνι' Ἀχιλλεὺς,
καὶ Πριάμοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλε,
τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν·
αὐτὰρ, ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὅσσοι ἄριστοι,

2. vulg. οἱ δ' ἐμάχοντο. 8. ἀϝέκητι. olim et ῥύϝοιτο. v. de Digammo.
9. vulg. τῷ κ' οὔτι. 11. Πριάμοιο ϝάνακτος.

1—35. Redit poeta ad pugnæ fortunam exponendam: Cumque jam intra vallum se se recepissent Achivi, cujus expugnationem paullo post commemoraturus est, caussam exponit, cur valli vestigia nulla nunc conspiciantur. Interponitur hoc, quod forte sup. Il. Η. 442—464 attextum expectari poterat; ubi et prima stamina loci videbis 459. sq. nunc ad variandam narrationem utilitatem habet.

3. Pugnabant illa ætate turmatim ὁμιλαδὸν, non per ordines. *Vallum* factum erat νεῶν ὕπερ, *ante*, quia littus altius mari est; et ὕπερθεν, ὑπὲρ τῆς τάφρου quatenus vallum fossa altius erat: Ducta tamen fossa *ante vallum, versus campum.* v. sup. Η. 438. sq. —6. Quod diis displicebat opus valli, ab humanis sensibus ducitur, ab invidia deorum, inprimis Neptuni et Apollinis, quod, comparata cum eo, Trojæ munitio, eorum operæ debita, in contemtum venire poterat, inprimis cum ne auspicato quidem et pace deorum sacris factis impetrata vallum eductum esset: Η. 440. sq. 448. sq. Conf. Not. ad Η. 443. 447.—ἑκατόμβας pro quocunque sacrificio, saltem publico, iterum h. l. dixisse videtur. ut Α. 65.

12. Vallum Achivorum usque ad expugnatam Trojam, ἔμπεδον ἦν, *supererat:* etsi convulsum et perruptum passim a Trojanis; sed brevi ita collapsurum erat, ut ne

1. Ὣς ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός.] Πάτροκλος, ὁ Μενοιτίου, τρεφόμενος ἐν Ὀποῦντι τῆς Λοκρίδος, περιέπεσεν ἀκουσίῳ πταίσματι. Παῖδα γὰρ ἡλικιώτην Ἀμφιδάμαντος οὐκ ἀσήμου Κλησώνυμον, ἤ, ὥσπερ τινες, Αἰάνην, περὶ ἀστραγάλων ὀργισθεὶς, ἀπέκτεινεν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ φυγὼν, εἰς Φθίαν ἀφίκετο, κἀκεῖ, κατὰ συγγένειαν Πηλέως, Ἀχιλλεῖ συνῆν. Φιλίαν δ' ὑπερβάλλουσαν πρὸς ἀλλήλους φυλάξαντες, ὁμοῦ ἐπὶ Ἴλιον ἐστράτευσαν. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἑλλανίκῳ. 3. Ὁμιλαδόν.] Ἀθρόοι. οἷον κατὰ πλῆθος καὶ συστροφήν. 4. Τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν καὶ τεῖχος ὕπερθεν.] Ἔπλασε τεῖχος ὁ Ποιητὴς εἰς τιμὴν τοῦ Ἀχιλλέως. κἄπειτα ἀπολλύμενον αὐτὸ εἰσάγει, ἵνα μὴ ἐλέγχηται αὐτοῦ τὸ ψεῦδος ὡς μὴ γενομένου ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων, καὶ τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ εἶπε. Σχήσειν.] Ἀνθέξειν, κωλύσειν. 5. Νεῶν ὕπερ.] Ἀντὶ τοῦ, πρὸ τῶν νεῶν, ἤ, ὑπὲρ ἀσφαλείας. Ἀμφὶ δὲ τάφρον Ἤλασαν.] Πέριξ δὲ τοῦ τείχους ὤρυξαν τάφρον. 7. Ληΐδα.] Λείαν, λάφυρα. 8. Ῥύοιτο.] Φυλάσσοι. Τέτυκτο.] Κατεσκεύαστο. 9. Τῷ καὶ οὔτοι.] Ἀντὶ τοῦ, διὸ οὐδαμῶς. Ἔμπεδον.] Ἑδραῖον, βέβαιον. 10. Ὄφρα μὲν Ἕκτωρ.] Καὶ τὰ ἑξῆς. Προαναφωνεῖ ταῦτα, καὶ λεληθότως λέγει τὴν πόρθησιν τῆς Ἰλίου. 12. Τόφρα.] Τηνικαῦτα. 17. Μητιό-

πολλοὶ δ' Ἀργείων, οἱ μὲν δάμεν, οἱ δὲ λίποντο,
πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
τεῖχος ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγάγοντες,
ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσι,
Ῥῆσός θ', Ἑπτάπορός τε, Κάρησός τε, Ῥοδίος τε,
Γρήνικός τε, καὶ Αἴσηπος, δῖός τε Σκάμανδρος,
καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
κάππεσον ἐν κονίῃσι, καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν·
τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον· ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
συνεχές, ὄφρα κε θᾶσσον ἁλίπλοα τείχεα θείη.
αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν

14. vulg. οἱ δ' ἐλίποντο. 17. Bentl. μητιόϜωντο.

vestigia quidem superessent.—15. decimum annum nunc *diserte* memorat; e vaticinio Calchantis *prædixerat* A. 295. sq. 329. Posthæc magna aquarum eluvie aliquando facta vallum solo æquatum est.—17. Quod magna aquarum per planitiem camporum inter Idam et littus eluvie factum erat, id Neptuni et Apollinis operæ tribuitur. Cur Neptuno tribuatur, facile intelligitur ex ejus indignatione sup. H. 445. At unde Apollini? dicas. Scilicet quia et is operam in muris Trojæ educendis posuerat, quorum fama elevari videbatur per valli structuram. Argutantur, qui præeunte Eustathio allegorice Oceani æstum et Solem cælumque pluviosum inferunt. Apud Quint. XIV. 630. sq. odium Neptuni in Ulyssem ab hujus valli exstructione repetitur.—20. Amnium nomina in h. l. sunt memorabilia, quorum nonnulla nec alibi memorantur.—22. ὅθι, *ad quem Simoentem et Scamandrum* multi occubuerant. Nam in planitie inter hos amnes pugnæ erant factæ. Simoentem autem imbribus auctum, collectis ex Idæ convallibus aquis, ad rapidi amnis faciem assurgere constat.—βοάγρια, *exuviæ boum*, coria, quibus obducti clipei sunt, adeoque clipei ipsi.—23. κάππεσον ἐν κονίῃσι. κατέπεσον ἐς κονίας s. κόνιν sc. in ripis amnium. Nimis augustum esset de una pugna in amne accipere Φ. 200. sq. et erat vel sic Scamander potius nominandus: cf. Φ. 301. ἡμίθεοι sunt ἥρωες, hoc uno loco: quod justam mirationem movet; illustratur ex Hesiodo Ἔργ. 160. sq.—24. τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε. Quomodo amnium *ostia* in unum locum deflecti potuerint, vix assequare, nisi statuas, *mare exæstuans exitum in mare occlusisse*, ut superioribus cursus locis amnes miscerentur ripas egressi. Malim dicere στόματα simpliciter esse pro fluentis, aquis defluentibus intra alveum suum.—26. ἁλίπλοα τείχεα· *quibus aqua superfusa erat*, aquis mersa, obruta.—27. Neptunus tridente saxa et

ωντο.] Ἐβουλεύοντο. 18. Ἀμαλδῦναι.] Ἀφανίσαι. Ποταμῶν μένος.] Περιφραστικῶς, ποταμούς. 22. Βοάγρια.] Τὰ τῶν βοῶν ἀγρεύματα. τοῦτ' ἔστι τὰς ἐκ βυρσῶν κατεσκευασμένας ἀσπίδας. 23. Ἡμιθέων.] Ἡμίθεοι, οἱ ἕνα θεὸν ἔχοντες γονέα, καὶ ἕνα ἄνθρωπον. 24. Ὁμόσε.] Ὁμοῦ, εἰς τὸ αὐτό. 25. Ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος.] Ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας. Ἔνιοι δὲ δασέως, καὶ διὰ τοῦ ἑνὸς ν, ἀναγιγνώσκουσιν, ἑνῆμαρ, ἵν' ᾖ, μιᾷ ἡμέρᾳ. ὥστε μὴ μειοῦσθαι τὴν τῶν θεῶν δύναμιν, μὴ δυνηθέντων καταστρέψαι λόγῳ, θᾶττον δὲ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ γεγονός. Οἱ δέ φασι τέσσαρας. διὰ τοῦτο ποταμοὺς εἰσάγει, καὶ θεοὺς παρίστησιν, οὐχ ἵνα μόνον ἀφανίσῃ τὸ τεῖχος, ἀλλὰ καὶ τὸν τόπον, διὰ τὸ μηδὲ ἴχνος φανῆναι. Ὗεν.] Ἔβρεχε. 26. Συνεχές.] Συνεχῶς, ἐπιμόνως. Ἁλίπλοα.] Τῇ θαλάσσῃ ἐπιπλέοντα. Θείη.] Ποιήσῃ. 28. Θεμείλια.] Θεμέλια. Ἰὰς ἡ διά-

ἡγεῖτ'· ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπε
φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοὶ,
λεῖα δ' ἐποίησε παρ' ἀγάῤῥοον Ἑλλήσποντον·
αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψε,
τεῖχος ἀμαλδύνας· ποταμοὺς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
κὰρ ῥόον, ᾗπερ πρόσθεν ἵεν καλλίῤῥοον ὕδωρ.
Ὣς ἄρ' ἔμελλον ὄπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
θησέμεναι. τότε δ' ἀμφὶ μάχη τ' ἐνοπή τε δεδήει
τεῖχος ἐΰδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
βαλλόμεν'. Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες,
νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰσχανόωντο,
Ἕκτορα δειδιότες, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
αὐτὰρ ὅγ', ὡς τὸ πρόσθεν, ἐμάρνατο ἶσος ἀέλλῃ.
ὡς δ', ὅταν ἔν τε κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσι,

35. vulg. τ' omissum. 38. γλαφυρῇσι ϜεϜελμένοι. 40. ἐμάρνατο Ϝῖσος.

trabes eruit et emovet, vt vallum solo esset æquatum, et arenis obductum. Præclarus locus e quo phantasma suum in Trojæ excidio sævientium deorum petiit Virgil. Æn. II. 608. sqq. inprimis de Neptuno.—28. ἐξέπεμπε κύμασιν, εἰς κύματα, εἰς θάλασσαν, θεμείλια φιτρῶν καὶ λάων.—30. λεῖα δ' ἐποίησε. ἐλείαινε. *solo æquavit. Hellespontum* de locis maris Ægæi ante fretum dictum esse Homero, jam alibi est observatum: H. 86. τεῖχος ἀμαλδύνας, ἀφανίσας H. 463.

34—59. Hector in castra irruiturus ut fossam trajiciat, multa molitur.

34. ὣς ἄρ' ἔμελλον θησέμεναι, ποιήσεσθαι vel ποιεῖσθαι. nam nunc circa hoc vallum pugnabatur; pugna ardebat.—36. δούρατα πύργων, τὰ ξύλα τοῦ τείχους, stipites et trabes, quibus vallum erat structum, non vero τὰ ἔγχεα hostium. βάλλεσθαι enim dicuntur res percussæ, v. I. 569. 584. et inf. 339. Π. 105.—37. Διὸς μάστιγι δαμέντες. servatum ex antiquiore sermone et more, pro eo quod nos dicimus, terrore divinitus immisso eos esse in fugam versos; quasi flagris actos. Inf. N. 812. Ajax de Achivis: non imperitia pugnandi fugimus, ἀλλὰ Διὸς μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν Ἀχαιοί. Sic auctor Rhesi 37. Πανὸς τρομερᾷ μάστιγι φοβῇ. Apud Pindar. P. IV. 390. Medea agitatur μάστιγι Πειθοῦς. In Tryphiod. 595. Achivi Trojanos cædunt furore et cædis siti acti: σπερχόμενοι μάστιγι φιλαγρύπνοιο Κυδοιμοῦ. Alio modo Furiæ flagris facibusque insequuntur, ad ulciscendum et puniendum, ut Æn. VII. 336. aut ut Nemesis flagellum memoratur. At nunc in poeta terroris et fugæ caussa flagrum immittitur.

41. Hector inter turmas discursitans, locumque opportunum invehendi in vallum circumspiciens et anquirens, comparatur cum fera a venatoribus et canibus inclusa; ea exitum et fugam quæritans modo hac, modo illac erumpere conatur. Versatur comparatio ἐν τῷ στρέφεσθαι, quod iteratur vs. 47. ταρφέα τε στρέφεται, στίχας ἀνδρῶν

λεκτος. 29. Φιτρῶν.] Κορμῶν. Λάων.] Λίθων. 30. Ἀγάῤῥοον.] Ἄγαν ῥοώδη. ὅ ἐστι, σφοδρὰ ῥεύματα ἔχοντα. 31. Ἠϊόνα.] Αἰγιαλόν. Οὕτω δὲ καλεῖται ὁ παραθαλάσσιος καὶ ὁδεύσιμος τόπος. παρὰ τὸ ἰέναι. 33. Κὰρ ῥόον.] Κατὰ τὸν ῥοῦν. Ἵεν.] Ἀφίεσαν. 35. Δεδήει.] Ἐξῆπτο, διεγήγερτο. 36. Κανάχιζεν.] Ἤχει. Δούρατα πύργων Βαλλόμενα.] Ἤτοι, τὰ δόρατα ἤχει τὰ ἐπὶ τοὺς πύργους ἀκοντιζόμενα. ἢ, τὰ ἐνῳκοδομημένα τοῖς πύργοις ξύλα ἤχει τοῖς δόρασι βαλλόμενα. 37. Διὸς μάστιγι.] Τῇ Διὸς γνώμῃ τὰς ψυχὰς κεκακωμένοι. Μάστιγι δὲ, τῷ κεραυνῷ. 38. Ἐελμένοι.] Συγκεκλεισμένοι. Ἰσχανόωντο.]

κάπριος ἠὲ λέων στρέφεται, σθένεϊ βλεμεαίνων·
οἱ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες
ἀντίοι ἵστανται, καὶ ἀκοντίζουσι θαμειὰς
αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τοῦ δ' οὔποτε κυδάλιμον κῆρ
ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται· ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα·
ταρφέα τε στρέφεται, στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων·
ὅππῃ τ' ἰθύσῃ, τῇ τ' εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν·
ὣς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν εἱλίσσεθ', ἑταίρους
τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν· οὐδέ οἱ ἵπποι
τόλμων ὠκύποδες· μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ
χείλει ἐφεσταότες· ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος
εὐρεῖ', οὔτ' ἄρ' ὑπερθορέειν σχεδὸν, οὔτε περῆσαι
ῥηϊδίη· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν· ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
ὀξέσιν ἠρήρει, τοὺς ἕστασαν υἷες Ἀχαιῶν
πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.
ἔνθ' οὔ κεν ῥέα ἵππος ἐΰτροχον ἅρμα τιταίνων

48. vulg. ἰθύσει. 49. ἰὼν Fειλίσσεθ'. 50. οὐδέ Fοι ἵπποι.

πειρητίζων, ut fugæ locum captet. Reliqua ornant. cf. Æn. IX. 551. sq. Si ita expedias, nihil est, quod offendat Hector ad suos, aper ad se infestantes se convertens. —42. σθένεϊ βλεμεαίνων, fremens, ferociens, efferatus, roboris conscientia, quæ ardorem pugnandi inflammat, ὀργιζόμενος. Dictum ad Θ. 337. Jungenda autem sunt: ὡς δὲ στρέφεται, ὅταν scil. στρέφηται.—43. πυργηδὸν, simpliciter accipiendum de conglobatis, quasi muri in modum.—46. ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα, pro κτείνει.—49. εἱλίσσετο, se circumegit, circumivit.—53. οὐ ῥάδιον ἦεν οὔτε ὑπερθορεῖν, οὔτε περᾶν τὴν τάφρον. Adjectum ad ὑπερθορεῖν, σχεδὸν, h. e. ἐκ τοῦ σχεδὸν, adstando prope ad fossæ oram, ut saltu facilius transilias. Dictum ut σχεδὸν ἀκοντίζειν, σχεδὸν ὁρμηθῆναι, σχεδὸν ἑλέσθαι. N. 267. σχεδὸν οὔτασε. E. 458. σχεδὸν ἔγχει θυμὸν ἀπηύρα, h. e. ἐκ τοῦ σχεδὸν, cominus. Sic sæpe quoque Apollon. Rh. περῆσαι vi oppositi est, descendendo in fossam et escendendo in alteram oram transire, διαπερᾶν βάδην, ut est in Schol. B. Vulgo accipi video: οὐδὲ ἦν σχεδὸν, ὑπερθορεῖν, nec in promtu erat, trajicere.—54. κρημνοὶ ἐπηρεφέες, non, tectæ, ἐπεσκεπασμέναι, sed ἐπιστεγάζουσαι, tegentes, prominente fossæ ora, margine. ὄχθαι. ὀφρύες. Sic πέτραι ἐπηρεφέες Od. K. 131. M. 54, 55. ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν ὀξέσιν ἠρήρει ἡ τάφρος. h. σκόλοπες ἠρεισμένοι ἦσαν, et quidem ὕπερθεν ἐπὶ τῇ τάφρῳ, in ora a parte castrorum; non in altera versus hostem: nam tum hostibus in promtu erat vallos eruere et in fossam descendere. Inf. v. 63. est eodem modo

Κατείχοντο. ἐπείθοντο. 42. Βλεμεαίνων.] Ἐπιῤῥωννύμενος. 43. Πυργηδόν.] Πύργου δίκην ἐν τάξει. Ἀρτύναντες.] Παρασκευάσαντες, ἑτοιμάσαντες. 44. Θαμειάς.] Συνεχεῖς, πυκνάς. 46. Ἀγηνορίη.] Ἡ ἄγαν προθυμία, ἀνδρεία. 47. Ταρφέα.] Πυκνά. 48. Ὅππη τ' ἰθύσῃ.] Ὅπου δ' ἂν ἐνορμήσῃ. Τῇ τ' εἴκουσι.] Κατὰ τοῦτο εἴκουσιν, ὅ ἐστιν, ὑποχωροῦσιν. 49. Εἱλίσσετο.] Ἐστρέφετο. 51. Χρεμέτιζον.] Ἰδιάζουσαν φωνὴν ἀπετέλουν. 52. Ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο.] Ἀντὶ τοῦ, εἰς δέος ἦγε καὶ φόβον. 53. Ὑπερθορέειν.] Ὑπερπηδῆσαι. 54. Ῥηϊδίη.] Ῥαδίως, εὐκόλως. Κρημνοί.] Αἱ ὄχθαι. Ἐπηρεφέες.] Ὑψηλοὶ, μεγάλοι. 56. Ἠρήρει.] Ἐπεπύκνωτο. ἥρμοστο. 57. Ἀλεωρήν.] Φυλακὴν, ἔκκλι-

ἐσβαίη, πεζοὶ δὲ μενοίνεον, εἰ τελέουσι.
δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ τ', ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ, ἠδ' ἐπικούρων·
ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους·
ἡ δὲ μάλ' ἀργαλέη περάαν· σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
ὀξέες ἑστᾶσι· προτὶ δ' αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν·
ἔνθ' οὔπως ἐστὶ καταβήμεναι, οὐδὲ μάχεσθαι
ἱππεῦσι· στεῖνος γὰρ, ὅθι τρώσεσθαι ὀΐω.
εἰ μὲν γὰρ δὴ πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρήγειν·
ἦ τ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
ἐκ νηῶν, καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῇ·
οὐκέτ' ἔπειτ' ὀΐω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι

60. Ἕκτορα Ϝεῖπε.

accipiendum ἐν αὐτῇ, pro ἐπί.—59. πεζοὶ δὲ μενοίνεον εἰ τελέουσι. at pedites moliebantur, studebant id facere. pro ἐμενοίνουν τελεῖν. quod alias sollenne: v. c. N. 79. μενοινώω—μάχεσθαι.

60—80. Polydamas prudenter suadet, ut curribus relictis pedites incedant ad superandam fossam. Hic Panthoi filius ubique partes sustinet bene suadentis, cui tamen nemo paret: fere ad modum fortunæ Cassandræ. ut inf. 210. N. 725. inprimis Σ. 254. sq. Itaque Hectorem pœnitet stultitiæ X. 100.

62. ἐλαύνομεν. *id agimus ut invehamur.* de conatu.—63. ἀργαλέον ἐστὶν αὐτὴν περᾶν. vid. ad 53. σκόλοπες ἐν αὐτῇ. non in fundo. sed potius in *ora fossæ ante vallum* v. ad 55. ἐπὶ τῇ τάφρῳ. et hinc πρὸς τοὺς σκόλοπας τεῖχος. Nam fossam ingressi, et in alteram oram enisuri, irruituri erant in vallos, oræ infixos, quos si labefactos manu eruerant, et in oram fossæ exilierant, incidebant in aggerem seu vallum, muri instar munitum.—65. ἔνθα vel idcirco, vel quod præstat, eo loco, *in hanc fossam.*—66. στεῖνος ὅθι. angustia loci, in qua vereor ne turba curruum impedita cladem acceptura sit. τρώεσθαι, βλάπτεσθαι. Ita quoque Ψ. 341. at quæ illa angustia sit, diserte expositum haud est: videtur poeta de fossa agere; Ex ipsa tamen re apparet τὸ στεῖνος esse debere aditum ad portam castrorum trans fossam relictum aggere, pro ponte, facto. Apertior forte res erit, si interpunctione adjuveris: ἔνθ' οὔπως ἐστὶ καταβήμεναι· οὐ δὲ μάχεσθαι ἱππεῦσι, στεῖνος γὰρ, ὅθι τρώσεσθαι ὀΐω. nec vero currus possunt pugnare, est enim aditus angustus.—67. εἰ μὲν γὰρ δὴ πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει. Duplici modo sequens ῥῆσις accipi potest, aut ut ἦτ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι sit apodosis: Ita vero sensus docet, inesse aliquid molesti in junctura, ut apud Clarkium et Ernesti videre licebit. Aut supplenda est in priore membro apodosis; quod si Jupiter id propositum habet, ut Achivos perdat: tum utique in dubiam fortunæ aleam se committere impune liceret; nam de reditu e castris non foret cogitandum. Ita interpositi sunt in medio vss. 69, 70—et sane ipse quoque 341. hoc actutum factum velim, ut Achivi internecione deleantur. Enimvero, pergit, cogitandum est de al-

σιν, ἀποφυγήν. 59. Μενοίνεον.] Προεθυμοῦντο, ἐνήργουν. Εἰ τελέουσιν.] Εἰ τελέσουσιν. Ὅ ἐστι, παρέλθοιεν. 60. Εἶπε.] Προσεφθέγξατο. 62. Ἀφραδέως.] Ἀπρονοήτως, ἀπείρως. 66. Στεῖνος.] Στένωμα. Τρώσεσθαι.] Ἡττηθήσεσθαι. Τρῶμα γὰρ, ἡ ἧττα. 67. Ἀλαπάζει.] Κενοῖ, πορθεῖ. 70. Νωνύμνους.] Ἀνωνύμους. 71. Παλίωξις.] Πάλιν δίωξις. Οὕτω γὰρ καλεῖται ἡ τῶν διωκόντων φυγή. 72. Ἐνιπλήξωμεν.] Ἐμπέσωμεν. 74. Ἄψορρον.] Εἰς

ἄψοῤῥον προτὶ ἄστυ, ἑλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
ἵππους μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,
αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Ἕκτορι πάντες ἑπώμεθ' ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
οὐ μενέουσ', εἰ δή σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας· ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων·
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο·
ἀλλ' ἀπὸ πάντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα δῖον.
ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·
οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
πένταχα κοσμηθέντες, ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
οἱ μὲν ἅμ' Ἕκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι·
καί σφιν Κεβριόνης τρίτος εἵπετο· πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφιν

74. προτὶ Ϝάστυ Ϝελιχθέντων. 75. ἐγὼ Ϝείπω. 83. Ϝίδον. vulg. ἀλλ' ἀποβάντες. 84. ἔπειτ' ἄρα Ϝῷ ἐπέτελλε Ϝέκαστος.

tero: εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι Achivi.—77. πρυλέες. πεζοί. Idem jam facere vidimus Achivos Λ. 47. sq. Ita relictis ante fossam curribus, per angustum aditum ad castra accedunt, Hectore duce.—79. εἰ δή σφιν. sive, *si modo:* sive ἐπειδὴ, *quandoquidem*, ὀλέθρου πείρατ' ἀνῆπται vidimus jam Η. 402 et 202. Not.

80—107. Parent consilio Polydamantis Hector et Trojani, et pedites incedunt quinis turmis. at quo ordine putabimus eos castra oppugnasse? Scilicet eo, quo memorantur; primo loco Hector—altero Paris—tertio Helenus et Deiphobus cum Asio: quarto Æneas—quinto Sarpedon. Sed utrum a dextra an a sinistra ordo initium habuerit, poeta non monuit. E sequentibus hæc apparere videntur. Summa pugnæ omnino fit adversus lævum Achivorum cornu; stant in extrema parte Ajaces, proxime Menestheus, (cf. inf. ad 118) tum Idomeneus. Asius irrumpere voluit in lævum Achivorum cornu, qua porta castrorum patebat, 118. sq. Sarpedon adversus Menestheum procedit, 330 sq. is advocat Ajaces proximo loco stantes 335. Irruit Hector, nec tamen adjicitur qua parte. Non longe tamen abesse ab illis partibus potuit, nam statim colligunt turmam et obsistunt Ajaces Ν. 126. 136.

80. μῦθος ἀπήμων. *salutare consilium.* ἀβλαβὴς, tum λυσιτελής. Sic οὖρος Od. Ε. 268. ὕπνος, qui recreat Il. Ξ. 164.—82. ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο. *mansere constipati uno in loco*, ὁμηγερεῖς ἔμενον.—83. ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα sc. ἀπορούσαντα.—86. σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες, ut sup. 44. τάξαντες. et ob id διαστάντες. explicantes se cum adhuc conglobati stetissent. Hoc ipsum eo consilio factum esse putabimus, ut per angustum aditum ordine, quinis turmis, incederent.—91. Cebriones, Hectoris frater et auriga sup. Θ. 318, 9. Λ. 521, 2.—93. *Alcathous*, Æsyetæ f. Anchisæ gener. v. Ν. 427. sq. *Age-*

τοὐπίσω ὁρμήσαντα. Ἑλιχθέντων.] Ὑποστραφέντων. 76. Ἐρυκόντων.] Ἀντὶ τοῦ, ἐρυκέτωσαν. ὅ ἐστι, κατεχέτωσαν. 77. Πρυλέες.] Πεζοὶ ὁπλῖται. 80. Ἅδε.] Ἤρεσκεν. Ἀπήμων.] Ἄλυπος. 82. Ἠγερέθοντο.] Ἀπαιωροῦντο, ἐκρέμαντο. 86. Ἀρτύναντες.] Παρασκευάσαντες, τάξαντες. 87. Πένταχα.] Εἰς

ἄλλον, Κεβριόναο χερείονα, κάλλιπεν Ἕκτωρ.
τῶν δ' ἑτέρων Πάρις ἦρχε, καὶ Ἀλκάθοος, καὶ Ἀγήνωρ·
τῶν δὲ τρίτων Ἕλενος, καὶ Δηΐφοβος θεοειδὴς,
υἷε δύω Πριάμοιο· τρίτος δ' ἦν Ἄσιος ἥρως,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος·
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο,
Αἰνείας· ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Σαρπηδὼν δ' ἡγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
πρὸς δ' ἕλετο Γλαῦκον, καὶ ἀρήϊον Ἀστεροπαῖον.
οἱ γάρ οἱ εἴσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι
τῶν ἄλλων μετά γ' αὐτόν· ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσι,
βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι· οὐδέ τ' ἔφαντο
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι.
Ἔνθ' ἄλλοι Τρῶες, τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,

94. θεοϝειδής. 100. ϝειδότε. 103. οἱ γάρ ϝοι ϝείσαντο.

nor, Antenoris f. Λ. 59. Φ. 579.—95, 6, 7. *Asius* Hyrtaci f. de quo jam vidimus ad Β. 867. ubi et de *Arisbe* monitum, quæ circa Lampsacum et Abydum fuit; et de *Selleente*, amne in Hellespontum exeunte.—100. *Archelochus et Acamas* memorati jam Β. 822, 3. *Acamas* etiam Λ. 59.—102. *Asteropæus*, Pelegonis f. Axii fl. nepos, e Thracia qui advenerat, inter Pæones: de cujus cum Achille pugna v. Φ. 140. sqq. Mihi tamen dubitatio magna est, an hic inter Lycios memorari potuerit; diversum hunc a Pæone esse probabilius fit.—104. ἔπρεπε διὰ πάντων, pro vulgari διέπρεπε πάντων.—105. ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσι. pro, ἄραρον τὰς ἀσπίδας ἀλλήλων, ἐπ' ἀλλήλοις. *clipeos consertos* manibus ante se *tenebant*, συνασπισμῷ facto.—106. βὰν λελιημένοι, μεμαῶτες.—ἔφαντό τε (τοὺς Δαναοὺς) οὐδὲ (pro οὐ) σχήσεσθαι (σχήσειν, καθέξειν ἑαυτοὺς), ἀλλ' ἐμπεσεῖσθαι νηυσί. *expectabant fore, ut Achivi non continerent se*, non subsisterent, et loco manerent, sed fuga facta in naves irruerent, ut modo Λ. 823.

108—173. Asius, quem putabimus curru invectum suam turmam per aditum angustum duxisse in intervallum, quod inter vallum et fossam patebat, cum portam

πέντε τάξεις. 93. Πάρις.] Ὁ Ἀλέξανδρος. Κατὰ γαστρὸς ἔχουσα ἡ Ἑκάβη, ὄναρ ἐθεάσατο, ὅτι ἔτεκε δαλὸν, ἀφ' οὗ κατεφλέχθη πᾶσα ἡ πόλις. Τὸ οὖν τεχθὲν, οὐ γνώμῃ τῶν μάντεων ἐξετέθη, ἀλλὰ γνώμῃ θεῶν. Ὃ ὑπὸ τοῦ εὑρόντος ἐτράφη βουκόλου. Ἄρκτον γὰρ αὐτῷ γάλα ἐπισχοῦσαν θεασάμενος, ἀνέθρεψεν. Ἐκλήθη οὖν Πάρις, οὐχ ὅτι, ὥς τινές φασι, ἐν πήρᾳ ἐτράφη, ἀλλ' ὅτι τὸν μόρον παρῆλθεν. Ὕστερον δὲ Ἀλέξανδρος, ὅτι τῇ πατρίδι ἠλέξησεν, ὅ ἐστιν, ἐβοήθησε, πολέμου ἐπελθόντος. 102. Πρὸς δ' ἕλετο.] Προσέλαβε δέ. 103. Εἴσαντο.] Ἔδοξαν, κατεφάνησαν. Διακριδόν.] Ὥστε διακεκρίσθαι καὶ φανερὸν εἶναι πᾶσιν. 104. Ἔπρεπε.] Διέπρεπεν. 105. Ἄραρον.] Ἠσφαλίσαντο, ἥρμοσαν. Τυκτῇσι βόεσσι.] Ταῖς εἰργασμέναις βύρσαις. Λέγει δὲ, ταῖς ἀσπίσιν. Οὐ δέ ποτε δὲ βοῦν ἁπλῶς λέγει τὴν ἀσπίδα, ἀλλὰ μετά τινος. ἐξ οὗ γνωρίζεται βῶν ἀζαλέην. 106. Λελιημένοι.] Παρωρμημένοι, ἔνθερμοι. 107.

βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
ἀλλ' οὐχ Ὑρτακίδης ἔθελ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
αὖθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα·
ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσι πέλασε νήεσσι θοῇσι,
νήπιος· οὐδ' ἄρ' ἔμελλε, κακὰς ὑπὸ Κῆρας ἀλύξας,
ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος, παρὰ νηῶν
ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
πρόσθεν γάρ μιν Μοῖρα δυσώνυμος ἀμφεκάλυψεν
ἔγχει Ἰδομενῆος ἀγαυοῦ Δευκαλίδαο.
εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερὰ, τῇ περ Ἀχαιοὶ
ἐκ πεδίου νίσσοντο σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφι·
τῇ ῥ' ἵππους τε καὶ ἅρμα διήλασεν, οὐδὲ πύλῃσιν
εὗρ' ἐπικεκλιμένας σανίδας καὶ μακρὸν ὀχῆα·
ἀλλ' ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν' ἑταίρων
ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.
τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο

115. προτὶ Ϝίλιον.

apertam animadvertisset, curru invectus irruere conatus in propugnatores fortissimos incidit.

112. πέλασε νήεσσι h. e. castris, et de conatu, *voluit irruere.* 113. οὐδ' ἄρ' ἔμελλε ἀπὸ νηῶν ἀπονοστήσειν. Ominatur poeta id, quod narraturus est inf. N. 384. sqq.—115. Ἴλιον ἠνεμόεσσαν. quia *alto* loco sita, ut jam Γ. 305. vidimus.—116. μὶν Μοῖρα ἀμφεκάλυψε. Alias est νὺξ, σκότος, ἐκάλυψε, sed et τέλος θανάτου, θάνατος et θανάτου μέλαν νέφος ut Π. 350. δυσώνυμος. *infausti nominis. male ominata.* ut κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν. ut Z. 255. *invisi Achivi,* δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν.—118. εἴσατο h. l. ἀπὸ τοῦ εἶμι, ἔρχομαι.—νηῶν ἐπ' ἀριστερὰ putes dictum esse a læva Asii, cui ex adverso oppositum erat dextrum latus Achivorum. Intelligitur tamen ex ipsa narratione, portam, in quam irruiturus est, esse eandem quæ in sinistro Achivorum cornu erat, H. (VII) 339. πύλη ἱππήλατος, ut Aristarchus eam appellabat ap. Schol. B. et Eustath. p. 895. 22. Erat ea κατ' ἀριστερὰ τοῦ ναυστάθμου vel τῶν νεῶν· sic reddunt quoque Schol. A. B. Hac autem parte acerrime pugnari infra videbimus; habebatque ibi stationem Ajax, et proximo loco Idomeneus: N. 326. cf. K. 112, 113. nec longe aberant Athenienses duce Menestheo: inf. 331. 335. sq. N. 675—679. 752. 765. Omnino tenendum est, etiam in locis, in quibus e Trojanorum partibus narratio fit, τὰ ἀριστερὰ νηῶν ad solum naustathmum referri: ut patet vel N. 675, 6.—121. Vides, quales portarum fores fuerint, patentes introrsum, et vecte seu objice intus obducto occlusæ et munitæ. Vectes tamen erant duplices: inf. 455, 6. Omnino πύλας esse aperturam in muro, cui admoventur fores ex trabibus compactæ, animo tenendum est.—124.

Σχήσεσθαι.] Σχεθῆναι, κωλυθῆναι. 112. Πέλασσε.] Προσήγγισε, προσῆλθεν. 113. Ἀλύξας.] Διαφυγών. 116. Δυσώνυμος.] Χαλεπή. 117. Δευκαλίδαο.] Δευκαλίωνος παιδός. Γίγνονται δὲ ἐκ Πύῤῥας καὶ Δευκαλίωνος, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος, παῖδες· Ἕλλην μὲν πρῶτος, ὃν ἐκ Διὸς ἔνιοι γεγεννῆσθαι λέγουσι. Δεύτερος δὲ Ἀμφικτύων, ὁ μετὰ Κραναὸν βασιλεύσας τῆς Ἀττικῆς. Θυγάτηρ δὲ, Πρωτογένεια. 118. Εἴσατο.] Ὥρμησε. Σημαίνει δὲ τρία. Εἴσατο, ἀντὶ τοῦ, ὥρμησεν· Εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά. Εἴσατο, ἀντὶ τοῦ, ἐφάνη· Εἴσατο δ' ὥστε ῥινόν. Εἴσατο, ἔγνω· Εἴσομαι, εἴ κέ μ' Ὀδυσσεύς. 121. Ὀχῆα.] Τὸν συνεκτικὸν τῆς θύρας μοχλόν. 124. Ἰθύς.] Ἐπ' εὐθείας. Ἕπον-

ὀξέα κεκλήγοντες· ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι·
νήπιοι· ἐν δὲ πύλῃσι δύ' ἀνέρας εὗρον ἀρίστους,
υἷας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων·
τὸν μὲν, Πειριθόου υἷα, κρατερὸν Πολυποίτην,
τὸν δὲ, Λεοντῆα, βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ·
τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
ἕστασαν, ὡς ὅτε τε δρύες οὔρεσιν ὑψικάρηνοι,
αἵτ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα,
ῥίζῃσι μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι·
ὣς ἄρα τὼ χείρεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφι,
μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἄσιον, οὐδὲ φέβοντο.
οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος ἐΰδμητον, βόας αὔας
ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
Ἄσιον ἀμφὶ ἄνακτα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,
Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα, Θόωνά τε, Οἰνόμαόν τε.
οἱ δ' ἦτοι εἵως μὲν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ὄρνυον, ἔνδον ἐόντες, ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν·
αὐτὰρ, ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
ἐκ δὲ τὼ ἀΐξαντε, πυλάων πρόσθε μαχέσθην,

130. Fῖσον. 136. vulg. οὐδ' ἐφέβοντο. 139. ἀμφὶ Fάνακτα.
140. Θόωνά τε, Fοινόμαόν τε. vulg. Ἀκάμαντα. 144. γένετο FιFαχή.

τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε. Vel ἰθὺς φρονέων scil. ἰέναι, ut in ἰθὺς μεμαὼς, vel εἶχεν, ἤλαυνεν, ἵππους ἰθὺς, φρονέων, consulto. præfero prius: N. 135. οἱ δ' ἰθὺς φρόνεον, μέμασάν τε μάχεσθαι.—125. ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς etc. vidimus hæc modo vs. 106, 107.—128. υἷας Λαπιθῶν. sive antiquo more, ut υἷες Ἀχαιῶν. sive *filios* Pirithoi et Coroni, *patrum, Lapitharum*, s. qui ex Lapithis erant. cf. B. 740—746.

132. Comparatio dilectu et enuntiatis egregia.—134. ἀραρυῖαι (solo inhærentes σὺν) ῥίζῃσι διηνεκέεσσι, late per humum pertingentibus, sparsis.—χείρεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφι, feroces, animosi.—137. βόας αὔας ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, clipeis supra capita elatis, συνασπισμοῦ genus adversus tela desuper jacta.—141. οἱ δὲ, duo illi, ἔνδον, ἐντὸς τοῦ τείχους, ἐόντες, εἵως μὲν, *aliquamdiu*, pro τέως μὲν, ὄρνυον τοὺς Ἀχαιούς. Mox 144. ἀτὰρ, pro καὶ, et 145. δὲ in apodosi: *tum vero* duo illi.—145. Comparatio cum apro dupliciter instructa, ut interdum fit; primo de proruentium impetu, tum in dentium crepitu collato cum armorum sonitu. cf. similem locum N. 471. sq.

το.] Παρεγένοντο. 125. Κεκληγότες.] Κεκραγότες. 128. Λαπιθάων.] Λαπίθαι, ἥρωες Ἀχαιοὶ, ἀπὸ Λαπίθου τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Στίλβης νύμφης τὸ γένος ἔχοντες. 132. Ὑψικάρηνοι.] Μακραί. 134. Διηνεκέεσσιν.] Ἐπιμήκεσιν. Ἀραρυῖαι.] Ἡρμοσμέναι, βέβαιαι. 136. Ἐφέβοντο.] Ἔφευγον. 137. Βόας αὔας.] Βύρσας ξηρὰς, τοῦτ' ἔστιν, ἀσπίδας. 138. Ἔκιον.] Ἐπῄεσαν. 141. Εἵως.] Ἕως. πρὶν ἐλθεῖν τοὺς βαρβάρους. 142. Ἔνδον.] Ἔσω τειχῶν. 145. Ἐκ δὲ τὼ

ἀγροτέροισι σύνεσσιν ἐοικότε, τώ τ' ἐν ὄρεσσιν
ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,
δοχμώ τ' ἀΐσσοντε περὶ σφίσιν ἄγνυτον ὕλην,
πρυμνὴν ἐκτάμνοντες, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
γίγνεται, εἰσόκε τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕληται·
ὣς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαεινὸς,
ἄντην βαλλομένων· μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
λαοῖσι καθύπερθε πεποιθότες ἠδὲ βίηφιν.
οἱ δ' ἄρα χερμαδίοισιν ἐϋδμήτων ἀπὸ πύργων
βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν, καὶ κλισιάων,
νηῶν τ' ὠκυπόρων. νιφάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε,
ἅς τ' ἄνεμος ζαὴς, νέφεα σκιόεντα δονήσας,
ταρφειὰς κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
ὣς τῶν ἐκ χειρῶν βέλεα ῥέον ἠμὲν Ἀχαιῶν
ἠδὲ καὶ ἐκ Τρώων· κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον ἀΰτευν
βαλλόμεναι μυλάκεσσι, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
δή ῥα τότ' ᾤμωξέν τε καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο

146. σύεσσι ϝεϝοικότε. 148. σφίσι ϝάγνυτον. 159. vulg. βέλε' ἔῤῥεον.
162. καὶ ϝῶ. v. Obss. 163. ϝέπος.

147. κολοσυρτὸν, nunc turbam.—148. δοχμὼ ἀΐσσοντε, obliquo capite ad ictum, obliquo dente inferendum cf. Λ. 417, 418. ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσονται. ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων γίγνεται.

151. ὣς τῶν. Polypœtis et Leontei. ἄντην βαλλομένων dum adverso corpore tela excipiunt.—153. λαοῖσι καθύπερθε de muro seu vallo sc. pugnantibus Achivis.—154. οἱ δ' ἄρα sc. illi λαοί. Achivi alii e vallo pugnantes.—156. νιφάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε. Ex hac interpunctione jungenda sunt ὡς δὲ νιφάδες ἔπιπτον, pro ὡς νιφάδες πίπτουσιν, ὣς τῶν ἐκ χειρῶν. Sin νιφάδες δὲ retrahas ad superiora, erit explendum: τὰ δὲ χερμάδια ἔπιπτον ἔραζε, ὡς νιφάδες. prius probabilius.—160. αὖον ἀΰτευν. *crepitando.* τραχύ τι. Virgilius reddidit Ge. I. 357. *aridus altis montibus audiri fragor.* μυλάκεσσι simpl. saxis magnis: speciem poeta substituit generi.

162. Stolidi hominis querelæ, qui cum prudentiorum consiliis non obtemperaret, mox expectatione se excidere vidit. ἀλαστεῖν est *cum indignatione dolore.* δεινοπαθεῖν. χαλεπαίνειν. plus quam ἀγανακτεῖν. iterum Ο. 21.—164. A Jove *se deceptum* ait, cum

ἀΐξαντε.] Ἐξελθόντες δὲ αὐτοί. 147. Δέχαται. Ἐκδέχονται. Κολοσυρτόν.] Παρὰ τὸ τὰ κῶλα ἐπισύρειν. Ἢ τὸν κολῳὸν, ἤγουν τὸν συριγμόν. Ἰόντα.] Ἐπερχόμενον. 148. Δοχμώ τ' ἀΐσσοντε.] Εἰς πλάγιον ὁρμῶντες. Ἄγνυτον.] Κατακλῶσιν, κατάσσουσι. 149. Πρύμνην.] Ἐκ ῥιζῶν, ἐσχάτην. Ὑπαὶ δέ.] Ὑπὸ δὲ τῶν ὀδόντων. Κόμπος.] Ψόφος. 153. Λαοῖσι καθύπερθε πεποιθότες.] Τοῖς ἀπὸ τοῦ τείχους ὄχλοις θαῤῥοῦντες. Καθύπερθεν.] Ἔμπροσθεν. 156. Ἔραζε.] Εἰς τὴν γῆν. 157. Ζαής.] Μεγάλως πνέων, βίαιος. 160. Κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον ἀΰτευν.] Αἱ περικεφαλαῖαι δὲ αὐτῶν ξηρὸν ἦχον ἀπετέλουν. περιήχουν. Αὖον.] Ξηρόν. 161. Μυλάκεσσι.] Τραχέσι λίθοις. 163. Ἀλαστήσας.] Δεινοπαθήσας. 164. Φιλοψευδής.] Ψεύστης. 166. Σχήσειν.] Ἐπι-

πάγχυ μάλ'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·
οἱ δ', ὥς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι, ἠὲ μέλισσαι,
οἰκία ποιήσωνται ὁδῷ ἔπι παιπαλοέσσῃ,
οὐδ' ἀπολείπουσι κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
ἄνδρας θηρητῆρας, ἀμύνονται περὶ τέκνων·
ὣς οἵγ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων, καὶ δύ' ἐόντε,
χάσσασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν', ἠὲ ἁλῶναι.
Ὣς ἔφατ', οὐδὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν·
ἀργαλέον δέ με ταῦτα, θεὸν ὥς, πάντ' ἀγορεῦσαι·
πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ
λάϊνον· Ἀργεῖοι δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκῃ

168. vulg. ποιήσονται. Ϝοικία. 172. ἠὲ Ϝαλῶναι. 174. γάρ Ϝοι.
176. θεὸν ὥς. Bentl.

se videat falsum spe temere concepta. Esset, quod levitatem hominis excusaret, si augurio oblato obtemperasset. Nisi hoc ipsum, quod adhuc fortuna secunda usi erant Trojani, pro omine victoriæ a Jove promissæ acceperat: ut Hector sup. Λ. 288. Agamemnone vulnerato, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκε Ζεὺς ὑψιβρεμέτης. adde Polydamantis verba sup. 67. sq.—167. cf. loc. Π. 259. sqq. (κατὰ τὸ) μέσον αἰόλοι. ποικίλοι. *non colore*, sed *motu* variato ac celeri: εὐκίνητοι, et quidem medio corpore insecto.—171. καὶ pro καίπερ.—172. κατακτάμεναι ἠὲ ἁλῶναι aut vincere aut mori; aut cædere hostem aut cædi. ut Γ. 379. et Φ. 281.—174. Ἕκτορι κῦδος ὀρέξαι ut Hector primus in castra irrumperet.

175. ἀμφ' ἄλλῃσι πύλῃσι. Fuere ergo plures castrorum portæ. Hoc negavit et recte quidem, Aristarchus cum aliis. Si satis diligenter excusseris omnia, unam tantum portam castrorum a læva parte fuisse, apertum fit. v. Excurs. de τειχομαχίᾳ. Est sane paullo obscurior narratio de castris Achivorum expugnatis et Trojanorum in ea irruptione. Vidimus sup. 80—107. Trojanos in quinque turmas dispertitos aggressos esse vallum, et duces quidem relictis curribus; nisi quod unum Asium temere curru invectum esse narrat via, quæ ad portam castrorum duceret; nullo tamen cum successu, occurrentibus ad portam Polypœte et Leonteo, Lapithis: 127—172 et 181—194. Iterum memorantur Trojani portam oppugnantes vs. 339, 340. ad quos v. notata. Interea reliquas turmas necesse est fossa per aggerem, tanquam pontem, superata vallum oppugnasse variis in partibus; in his fuit Hectoris turma quæ diu ad fossam substiterat, 196. sq. 251. sq. narrantur conatus 255. sqq. etiam Sarpedon vallum, non portam, adortus erat 290. sq. 307, 8. 398. donec Hector saxo portam perfregit 445. sq. Sarpedon tamen vires Achivorum jam infregerat: ut 290, 1, 2. innuit poeta. πύργοι et ἐπάλξιες ad vallum spectant, quod poeta murum, τεῖχος, appellat.—177. θεσπιδαὲς πῦρ λάϊνον. audacius dictum esse videtur, et fere lyricum, de pugna ardenti; ardor enim et flamma de pugnantibus cum semel increbuisset usu loquendi, potuit etiam pugna saxis jactis facta dici ardere, etsi tropo duriore,

σχεῖν. 167. Μέσον αἰόλοι.] Ποικίλοι τὰ μέσα τοῦ σώματος. Εἰσὶ γὰρ ἐπτερωμένοι καὶ ξανθοί· ἀφ' οὗ εὐκίνητοι. ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φησι· Αἰόλον ἵππον. Ἄμεινον δὲ ἀκούειν, τοὺς εὐκινήτους. 168. Οἰκία.] Νῦν φωλεούς. Καὶ κοῖλον δόμον τὴν σφηκίαν φησί. Ὁδῷ ἔπι.] Ἀντὶ τοῦ, παρὰ τὴν ὁδόν. Παιπαλοέσσῃ.] Τῇ πολλας ἐκτομὰς ἐχούσῃ, τῇ τραχείᾳ. 170. Θηρητῆρας.] Τοὺς ἐρεθίζοντας. 172. Χάσσασθαι.] Χωρισθῆναι. 177. Θεσπιδαές.] Θεῖον. τὸ ὑπὸ θεῶν ανα-

νηῶν ἠμύνοντο· θεοὶ δ' ἀκαχείατο θυμὸν
πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάῤῥοθοι ἦσαν.
Σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα·
ἔνθ' αὖ Πειριθόου υἱὸς, κρατερὸς Πολυποίτης,
δουρὶ βάλε Δάμασον, κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου·
οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν· ἀλλὰ διὰ πρὸ
αἰχμὴ χαλκείη ῥῆξ' ὀστέον· ἐγκέφαλος δὲ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα·
αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὅρμενον ἐξενάριζεν.
υἱὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
Ἱππόμαχον βάλε δουρὶ, κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
αὖτις δ' ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
πλῆξ' αὐτοσχεδίην· ὁ δ' ἄρ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,
πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα μαρμαίροντα,
τόφρ' οἱ Πουλυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο,
οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
τεῖχός τε ῥήξειν, καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας,
οἵ ῥ' ἔτι μερμήριζον, ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ·
ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ, λαὸν ἐέργων,

179. vulg. θυμῷ. 190. ἐκ κολεοῖο Fερυσσάμενος.
198. vulg. ῥῆξαι et ἐνιπρῆσαι. 201. λαὸν ἐFέργων.

pro sensu nostro. Vidimus simili audacia dictum χιτῶνα λάϊνον Γ. 57.—179, 180. Dii etiam alibi modo indignantur modo miserantur Achivorum fortunam.

181—194. Redit narratio ad portam, quam Polypœtes et Leonteus defendunt, interrupta post vs. 174.—181. συνέβαλον πόλεμον, ut alias χεῖρας et ῥινοὺς, Δ. 447.—186. πεπάλακτο· impetu hastæ conquassatum est cerebrum: Λ. 98.—188. De Antimacho patre v. sup. Λ. 122. sq. ubi ejus filii Pisander et Hippolochus cæduntur. tertius nunc est Hippomachus. 192. κατὰ πληγὴν αὐτοσχεδίην· ἐκ τοῦ αὐτοσχεδόν.

195—250. Augurio oblato, Polydamas de successu timens, ut consilium expugnandi castra omittant Trojani, suadet; non tamen deterretur Hector. ὄφρα οὗτοι ἀπενάριζον ἐκείνους (κατὰ) τὰ ἔντεα. spoliabant.

197. τόφρα οἳ (ἐκεῖνοι, οἳ)—v. 199. οἵ ῥ' ἔτι μ. interea *illi—illi, inquam, cunctabantur.* Trajecerat fossam ante ceteros temerarius homo, Asius; dum ille cum suis ad portam de curru pugnabat, interea Hectoris et Polydamantis turmæ ad trajectum fossæ, qua aggeris via trans eam ferebat, substiterant.

πτόμενον. 179. Ἀκαχήατο.] Ἐλελύπηντο. 183. Χαλκοπαρῄου.] Χαλκᾶς παραγναθίδας ἐχούσης. 114. Ἔσχεθεν.] Ἐπέσχεν, ἐκώλυσε. 189. Τυχήσας.] Ἐπιτυχών. 192. Αὐτοσχεδίην.] Ἐκ τοῦ πλησίον, ἐκ χειρός. 194. Ἐπασσυτέρους.] Ἐπ' ἀλλήλους. 201. Ὑψιπέτης.] Εἰς ὕψος πετόμενος. Τῷ δὲ

φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
ζωὸν, ἔτ' ἀσπαίροντα· καὶ οὔπω λήθετο χάρμης·
κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στῆθος παρὰ δειρὴν,
ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ἧκε χαμᾶζε,
ἀλγήσας ὀδύνῃσι, μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὁμίλῳ·
αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇσ' ἀνέμοιο.
Τρῶες δ' ἐῤῥίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν
κείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ, ἀεὶ μέν πώς μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῇσιν,
ἐσθλὰ φραζομένῳ· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε,
δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,

205. ἀπὸ Ϝέθεν. 208. Ϝίδον—ὄφφιν. 210. Ἕκτορα Ϝεῖπε.
212. οὐδὲ ϜέϜοικε.

201. ἐπ' ἀριστερὰ jungo cum ἐπῆλθε a læva volavit aquila: et ille quidem per *medium exercitum*, λαὸν ἐέργων, seu inter utramque aciem volando, ita ut Trojanam a læva haberet, seu inter Trojanorum turmas. Simile Ω. 319. aquila εἴσατο δέ σφι δεξιὸς ἀΐξας διὰ ἄστεος. Mox μέσῳ ὁμίλῳ et ἐν μέσσοισι subjungitur.—202. φοινήεντα cruentum, quippe rostro vulneratum aquilæ.—203. debebat esse καὶ οὔπω ληθόμενον χάρμης. Est autem augurium hujusmodi: aquila jam victor visa victum anguem, dolore ex morsu affecta, vivum dimittit: quo fiebat probabile, etiam Trojanos jam pæne victores re infecta esse discessuros. Mox κόψε, ἔπληξεν. ἔδακεν h. l. πέτετο πνοιῇς ἀνέμοιο. ornate, quoniam ei qui volat, vento utendum est. Alias est πνοιῇς ἀνέμοιο. ut certet celeritate, ut Π. 149. et aliter Ψ. 367. juba jactatur μετὰ πνοιῇς. Sic et Od. Β. 148.

208. αἰόλον ὄφιν· *qui solet volvere se variis spiris*, ut sup. 167. de motu vario.

211. Hectoris ceteroqui prudentis viri, nunc rerum successu ferocientis, persona præclare adumbrata; ut omnibus ætatibus Hectores superesse intelligas, qui nulla consilia exigunt quam quæ ipsis grata sint; truces, asperi, et contumeliosi in eos qui utilia consulunt, quæ tamen ipsis displicent. ἐσθλὰ φραζομένῳ h. l. consulenti, συμβουλεύοντι.—οὐδὲ ἔοικεν sc. σοὶ, *non æquum censes*, δῆμον τινὰ, h. δημότην, *hominem privatum*, ἀγορευέμεν παρὲξ, *præter id, quod tu in medium protulisti, contra quam tu censebas*, seu utilitatis tuæ studio, seu cupiditate victus. verbo, *aliter sentire, censere*. σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν, supple ἔοικε δέ σοι, *contra vero postulas, ut ea quisque sequatur, quibus tu dignitatem tuam amplifices*, tuearis. Apollon. I. 206. venit Ἰήσονι κῦδος ἀέξων.—At idem Hector sero pœnitentiam profitetur spreti consilii me-

τόνῳ ἀναγνωστέον, ὡς νεφεληγερέτης. Ὑψιπετὴς δὲ, ἀπὸ ὕψους πεπτωκώς. Ἐέργων.] Ἀφορίζων, ὥστε φαίνεσθαι μέσον αὐτῶν. Ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων.] Ὑποχωρῆσαι συμφέρον προσημαίνων. Ἀριστερὰ γὰρ σημεῖα τὰ ἀπαίσια· δεξιὰ δὲ τὰ συμφέροντα. Ζητεῖται δὲ, πῶς ὁ Ζεὺς ἐπικρατεστέρως θέλων ποιῆσαι τοὺς Τρῶας, σημεῖον αὐτοῖς κωλυτικὸν ἀποπέμπει. Φησὶ γάρ· Ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσι. Καὶ ῥητέον, ὅτι νίκην μὲν ἐβούλετο τοῖς Τρωσὶν, ἐξελεῖν δὲ τὸ δέος τῶν Ἑλλήνων. Οὐ γὰρ κατὰ προαίρεσιν αὐτοὺς ἐμίσει, ἀλλὰ χαριζόμενος Θέτιδι. 202. Φοινήεντα.] Φονευτικόν. ἢ πυῤῥόν. 204. Κόψεν.] Ἔδακεν, ἔπληξεν. Ἔχοντα.] Κρατοῦντα. 205. Ἰδνωθείς.] Συνειλήσας ἑαυτόν. καμφθείς. Ἀπὸ ἕθεν.] Ἀπὸ ἑαυτοῦ. 207. Κλάγξας.] Βοήσας. 208. Αἰόλον ὄφιν.] Τὸν ποικίλον καὶ πολύστικτον. Πέπονθε δὲ ἐπὶ τέλους ὁ στίχος, ἔχων τὸν ἐκ δύο βραχειῶν πυῤῥίχιον. καὶ καλεῖται μείουρος. 212. Ἐσθλὰ φραζομένῳ.] Τὰ ἀγαθὰ συμβουλεύοντι. 213. Δῆμον.] Νῦν, τὸν

οὔτε πότ' ἐν πολέμῳ, σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν·
νῦν δ' αὖτ' ἐξερέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν·
ὧδε γὰρ ἐκτελέεσθαι ὀΐομαι, εἰ ἐτεόν γε
Τρωσὶν ὅδ' ὄρνις ἦλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ, λαὸν ἐέργων,
φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
ζωὸν, ἄφαρ δ' ἀφέηκε, πάρος φίλα οἰκί' ἱκέσθαι,
οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑοῖσιν·
ὣς ἡμεῖς, εἴπερ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
ῥηξόμεθα σθένεϊ μεγάλῳ, εἴξωσι δ' Ἀχαιοὶ,
οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα·
πολλοὺς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὕς κεν Ἀχαιοὶ
χαλκῷ δηώσωσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
ὧδέ χ' ὑποκρίναιτο θεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
εἰδείη τεράων, καί οἱ πειθοίατο λαοί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.

218. vulg. ὄρνις ἐπῆλθε. 219. ἐϜέργων. 221. φίλα Ϝοικί' ἱκέσθαι. 222. ϜεϜοῖσι. 227. vulg. δηώσουσι. 229. Ϝειδείη—καί Ϝοι. 230. ὑπόδρα Ϝιδών. 232. Ϝοῖσθα.

lioris inf. X. 100.—223. Ut aquila, antea victor, mox accepto vulnere victum serpentem abjecit; sic et nos, nunc victores, infausto successu utemur.—225. οὐ σὺν κόσμῳ, οὐ κοσμίως, sed *turpi fuga* et *tumultu*, adeoque *accepta clade*. Atque hoc ita evenisse videbimus inf. Π. 366. sq. παρὰ ναῦφιν. dubitant ipsi veteres, sitne παρὰ τῶν νηῶν an παρὰ νηυσί. alterum hoc præfero tanquam lenius, pro νηυσίφι, et ναυσίφι, ut ναυσίκλειτος. accepta apud naves clade, ἐλευσόμεθα, redibimus.—228, 9. ὧδέ χ' ὑποκρίναιτο, *sic augurium interpretabitur aliquis augurii peritus: et auctoritatem ejus sequentur alii.*

230—250. Ferociter Hector Polydamantis consilium aspernatur cf. ad vs. 211.—232. οἶσθα νοῆσαι. h. *poteras melius invenire, excogitare, consilium.*—233. ἀπὸ σπου-

δημότην. Παρέξ.] Ἔξω τοῦ δέοντος δημηγορεῖν. 214. Ἀέξειν.] Αὔξειν. 216. Μὴ ἴομεν.] Μὴ ἀπέλθωμεν. 224. Ῥηξόμεθα.] Διαῤῥήξωμεν. 225. Οὐ κόσμῳ.] Οὐ κατὰ τὸ δέον. Αὐτὰ κέλευθα.] Τὰς αὐτὰς ὁδούς. 228. Ὑποκρίναιτο.] Ἀντὶ τοῦ, ἀποκρίναιτο ἐξηγούμενος τὸ σημεῖον. Θεοπρόπος.] Ὁ ἐκ θείας ἐπιπνοίας μαντευόμενος. ὁ χρησμῳδός. Νῦν δὲ, οἰωνιστής. 229. Εἰδείη τεράων.] Ἐπιστήμων εἴη παρατηρήσεως σημείων. 231. Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις.] Ἡρακλέους πορθήσαντος Ἴλιον, Πρίαμος ὁ Λαομέδοντος, παραλαβὼν τὴν βασιλείαν, ἔπεμψεν εἰς Δελφοὺς, μαντευσόμενος περὶ τῶν ἐνεστώτων. Οἱ δὲ πορευθέντες, χρησμόν τε λαμβάνουσι, καὶ Πάνθουν, ἕνα τῶν Δελφῶν, ἄγουσι, ὅπως κατὰ τὸ συνεχὲς μαντεύηται Πριάμῳ. Γήμας δὲ οὗτος θυγατέρα Κλυτίου Προνόμην, Πολυδάμαντα γεννᾷ, τήν τε μαντικὴν ἀνα-

εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί·
ὃς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
βουλέων, ἅς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσε·
τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
πείθεσθαι· τῶν οὔ τι μετατρέπομ', οὐδ' ἀλεγίζω,
εἴτ' ἐπὶ δέξι' ἴωσι πρὸς Ἠῶ τ' Ἠέλιόν τε,
εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
ἡμεῖς δὲ μεγάλοιο Διὸς πειθώμεθα βουλῇ,
ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
τίπτε σὺ δείδοικας πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα;
εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε περικτεινώμεθα πάντες
νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ δέος ἔστ' ἀπολέσθαι·
οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος, οὐδὲ μαχήμων.
εἰ δὲ σὺ δηϊοτῆτος ἀφέξεαι, ἠέ τιν' ἄλλον
παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποστρέψεις πολέμοιο,
αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
ἠχῇ θεσπεσίῃ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος

242. ἀθανάτοισι Ϝανάσσει. 249. Ϝεπέεσσι. vulg. ἀποτρέψεις.
252. Ϝηχῇ.

δῆς. pro διὰ σπουδῆς, σὺν σπουδῇ, σπουδαίως, *serio*. vidimus jam Η. 359.—236. Ζηνὸς βουλέων. respicit ostentum, cum repente ab Ida intonuisset: sup. Θ. 170. sq. quod iteratur quoque paullo post 252. sq. tum mandata Jovis ab Iride allata Λ. 196. sq. 207, 8, 9.—239, 240. Locus classicus, e quo docemur, quæ Achivis (an omnino Græcis, hinc non patet) fuerint dextra et sinistra, in augurio saltem: conversos eos ad septentrionem augurium captasse apparet, ut ab Oriente essent dextra: Plinius II. 55. qui contrarium memorat, de Romanorum augurio loquitur, in quo læva prospera sunt. Res nunc est nota. πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε, utrumque pro Oriente.—243. εἷς οἰωνὸς ἄ. nobilissimus versus. Supplendum autem aliquid: ὁ σημαίνων, κελεύων, ἀμύνεσθαι, (absolute, pugnare,) περὶ πάτρης, ὑπὲρ πατρίδος, quod alias, ἀμύνειν τῇ πατρίδι. Monet quoque Eustath.

245—7. Invidiose dicta et amare: quasi ille, ignavus homo, nunquam se in discrimen ita commissurus sit, ut vitæ periculum adire possit. Ornatiora hæc expressit rhetorice Maro in oratione Turni ad Drancem Æn. XI. 408. sq.

251—277. Hector cum sua turma fortiter oppugnat vallum, fortiter resistunt Achivi utroque Ajace eos hortantibus.

διδάσκει. Λέγεται δὲ, μιᾷ νυκτὶ τοῦτόν τε καὶ τὸν Ἕκτορα γεννηθῆναι. 233. Ἀπὸ σπουδῆς.] Ἀπὸ κρίσεως. 234. Ἐξ ἄρα ὤλεσαν.] Ἐξώλεσαν δή. 237. Τανυπτερύγεσσι.] Ἐπιμήκεις πτέρυγας ἔχουσι. 239. Εἴτ' ἐπὶ δέξι' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.] Δεξιὰ, τὰ ἀνατολικὰ καλεῖ· ἀριστερὰ δὲ, τὰ δυτικά. Πρὸς ἠῶ.] Πρὸς ἀνατολήν. 240. Ποτὶ ζόφον.] Πρὸς δυσμάς. 247. Μενεδήϊος.] Μένων τοὺς πολεμίους ἐν τῇ μάχῃ. πολεμικός. 249. Παρφάμενος.] Παραλογισάμενος, πείσας. 250. Δαμείς.] Πληγείς. 255. Θέλγεν.] Ἠπάτα. ἔ-

ὦρσεν ἀπ᾽ Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν,
ἥ ῥ᾽ ἰθὺς νηῶν κονίην φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
θέλγε νόον, Τρωσὶ δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζε.
τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες, ἠδὲ βίηφι,
ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
κρόσσας μὲν πύργων ἔρυον, καὶ ἔρειπον ἐπάλξεις,
στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον, ἃς ἄρ᾽ Ἀχαιοὶ
πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων·
τὰς οἵ γ᾽ αὖ ἔρυον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
ῥήξειν. οὐ δέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου·
ἀλλ᾽ οἵγε ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξεις,
βάλλον ἀπ᾽ αὐτάων δηΐους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.
ἀμφοτέρω δ᾽ Αἴαντε κελευτιόωντ᾽ ἐπὶ πύργων
πάντοσε φοιτήτην, μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν·
ἄλλον μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσι
νείκεον, ὅντινα πάγχυ μάχης μεθιέντα ἴδοιεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ὅστ᾽ ἔξοχος, ὅστε μεσήεις,
ὅστε χερειότερος· ἐπεὶ οὔπω πάντες ὁμοῖοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ· νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασι·
καὶ δ᾽ αὐτοὶ τόδε που γιγνώσκετε. μή τις ὀπίσσω

258. Ϝέρυον. 261. αὖ Ϝέρυον, Ϝέλποντο. 267. Ϝεπέεσσι.
268. μεθιέντα Ϝίδοιεν. 271. ἔπλετο Ϝέργον.

255. θέλγε νόον, h. l. et aliquoties *debilitavit*, metu injecto et terrore. fascinavit, nec vero subjectum, θύελλα, sed Ζεύς. et subjicitur τοῦ περ Διός.—κῦδος ὄπαζε, consequens pro antecedente, *animum firmavit*.—256. ἠδὲ βίηφι Jovisne an suæ? Vidit ambiguitatem quoque Eustath. Malo ad Trojanorum virtutem referre; *ipsi animosi*, nunc augurio quoque erecti.—258. κρόσσας πύργων. Vallum, quod poeta τεῖχος appellat, humo aggesta, saxis et stipitibus, eductum, erat interceptum turribus, saltem ad portas: *in turribus* erant *propugnacula*, ἐπάλξεις, (*Brustwehren*) prominentiores muri partes, quibus tecta erant propugnatorum corpora; eas in summa ora circumibant κρόσσαι, *pinnæ*, seu *pinnacula*. στεφάναι. (*Zinnen*) et στῆλαι προβλῆτες, ἀντερείδουσαι τείχεσι, vallo.—262. οὐ χάζοντο κελεύθου. *de loco* non cesserunt; quatenus autem hostibus irruentibus obsistitur, est idem locus κέλευθος.—263. ῥινοῖσι βοῶν, non prætentis coriis, ut *serius* solebant Græci et Romani, ad excipiendos arietum et balistarum ictus; sed *scutis* ante pinnas prætentis, ut 105. 137. Recte sic Schol. B. et Vict.—267. στερεοῖς ἐπέεσσι, pro vulgari σκληροῖς.—271. νῦν δ᾽ ἔπλετο ἔργον ἅπασι.

βλαπτε. 257. Πειρήτιζον.] Διάπειραν ἐποιοῦντο. 258. Κρόσσας.] Τὰς ὑποκρόσους κλίμακας. Πύργων ἔρυον.] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τοὺς πύργους εἷλκον, παρετίθεσαν. Ἔρειπον.] Κατέβαλλον, κατέστρεφον. Ἐπάλξεις.] Τοὺς προμαχῶνας τῶν τειχῶν. 259. Στήλας.] Ὀρθοὺς λίθους. Παρὰ τὸ ἵστασθαι. Λέγει δὲ τοὺς θεμελιαίους. ὅθεν καὶ προβλῆτας αὐτούς φησι, παρὰ τὸ προβεβλῆσθαι. Ἐμόχλευον.] Διὰ μοχλῶν ἐκίνουν. 260. Ἔχματα.] Ἐρείσματα. 261. Αὖ ἔρυον.] Ἐξέβαλλον. 265. Κελευτιόωντο.] Παρεκελεύοντο. 266. Φοιτήτην.] Ἐμμανῶς ἐπήρχοντο. 267. Στερεοῖς.] Ἐπιτεταμένοις, σκληροῖς. 269. Με-

τετράφθω προτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούων·
ἀλλὰ πρόσω ἵεσθε, καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
αἴ κε Ζεὺς δώησιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
νεῖκος ἀπωσαμένους, δηΐους προτὶ ἄστυ δίεσθαι.
Ὣς τώγε προβοῶντε μάχην ὤτρυνον Ἀχαιῶν.
τῶν δ', ὥστε νιφάδες χιόνος πίπτωσι θαμειαὶ
ἤματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὤρετο μητιέτα Ζεὺς
νιφέμεν ἀνθρώποισι, πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα·
κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ
ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρώονας ἄκρους,
καὶ πεδία λωτεῦντα, καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα,
καί τ' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσι τε καὶ ἀκταῖς,
κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται, ἄλλα τε πάντα
εἴλυται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·

274. vulg. ἵεσθε. Fίεσθε. 276. προτὶ Fάστυ. 278. vulg. πίπτουσι. 280. τὰ Fὰ κῆλα. 283. πίονα Fέργα. 285. leg. ἄλλα δὲ πάντα. 286. Fείλυται. vulg. εἰλύαται.

μάχη. pugnandum est omnibus.—273. ὁμοκλητῆρος ἀκούων, ejus qui ad fugam concitat. Schol. br. τοῦ ἐγκελευομένου. τοῦ ἀπειλοῦντος hoc bene. sic enim ὁμοκλὴ et alibi, ut et ὁμοκλεῖν. Ad ipsum Hectorem refert Eustath. p. 904, 24.—275. αἰ iterum pro ἵνα.—276. νεῖκος, μάχην pro τοὺς μαχομένους ἀπώσασθαι.

277—435. Quæ Sarpedon cum Glauco et Lyciis ad expugnandum vallum molitus est, nunc exponuntur. Et primo quidem loco egregie describitur pugna utrinque pari virtute facta 278—289. per comparationem telorum volantium cum crebris nivibus. Bene Eustath. p. 904, 60. καὶ τοῦτο μόνον ἐστὶ τὸ συνεκτικὸν τῆς παραβολῆς ἡ τῶν νιφάδων πυκνότης, τὰ δὲ λοιπὰ κόσμος ἄλλως ἐστὶ, καὶ ἐν φαντιασμῷ (declaratione) ἐπίδειξις φράσεως. ultima minus bene. nam poeta non quærit ornamenta orationis *per se*; sed laborat in reddenda rerum specie animo obversante, quod, nisi per dictionis ornatum, fieri nequit.

277. προβοῶντε, *vociferantes ut ante omnes audiri possent.* minus bene, pro προβάοντε, προβαίνοντες. acceperunt alii.—279. ὤρετο, ὁρμᾶται.—280. πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα, τὸν χειμῶνα h. l. imbres, nives. puto pro simplici, πέμπων, dictum; quia autem tela per aerem *emissa conspiciuntur*, potuit dicere, *ostendens*, proferens.—284. Nunc ad κέχυται subjectum eliciendum est v. 278. ἡ χιών. Interpunxi itaque plene post ἔργα.—285. κῦμα δὲ προσπλάζον (ταῖς ἀκταῖς) ἐρύκεται, pro ἐρύκει, κατερύκει μιν sc. τὴν χιόνα, (mox est Διὸς ὄμβρος). quo minus littus nive tegi possit. κῦμα προσπελάζον ad ἀκτὰς, spectat, *qua fluctus alluit littus*, et nivem liquefacit. Hæc simplicissima ratio.—286. εἴλυται sc. χιόνι, omnis terra *in superficie* obducta est nive.—288. αἰ μὲν ἄρ'

σῄεις.] Μέσος κατὰ δύναμιν. 273. Τετράφθω.] Τραπέσθω. Ὁμοκλητῆρος.] Τοῦ ἐγκελευομένου. τοῦ ἀπειλοῦντος. 274. Πρόσω ἵεσθε.] Εἰς τοὔμπροσθεν ἔρχεσθε καὶ ὁρμᾶτε. 276. Δίεσθαι.] Διῶξαι. 277. Προβοῶντε.] Ἔμπροσθεν τῶν λοιπῶν βοῶντες ἢ προμαχόμενοι. Βοὴ γὰρ ἡ μάχη, ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος. 279. Ὤρετο.] Ὥρμησε. προεθυμήθη. 280. Πιφαυσκόμενος.] Φανεροποιῶν, ἐμφανιζόμενος. Τὰ ἃ κῆλα.] Τὰ αὐτοῦ σημεῖα καὶ βέλη, ἃ ἐπιπέμπει κατὰ χόλον. Βέλος δὲ νῦν εἴρηκε τὸν χειμῶνα. 282. Πρώονας.] Προβολὰς ὀρῶν, ἐξοχάς. 283. Λωτεῦντα.] Ἀνθοῦντα. Πίονα ἔργα.] Νῦν, γεώργια. 285. Προσπλάζον.] Προσερχόμενον. προσρηγνύμενον. Ἐρύκεται.] Ἀντὶ τοῦ, ἐρύκει, κατέχει. 286. Εἰλύαται.] Κεκάλυπται. Ἐπιβρίσῃ.] Ἐπιβαρήσῃ, πολὺς καὶ μέγας

ὣς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πωτῶντο θαμειαὶ,
αἱ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἱ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιοὺς,
βαλλομένων· τὸ δὲ τεῖχος ὕπερ πᾶν δοῦπος ὀρώρει.
Οὐδ' ἄν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ
τείχεος ἐῤῥήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἑὸν Σαρπηδόνα μητιέτα Ζεὺς
ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ὣς βουσὶν ἕλιξιν.
αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' ἐΐσην,
καλὴν, χαλκείην, ἐξήλατον· ἣν ἄρα χαλκεὺς
ἤλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ῥάψε θαμειὰς,
χρυσείης ῥάβδοισι διηνεκέσι περὶ κύκλον·
τὴν ἄρ' ὅγε πρόσθε σχόμενος, δύο δοῦρε τινάσσων,
βῆ ῥ' ἴμεν, ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ὅς τ' ἐπιδευὴς
δηρὸν ἔῃ κρειῶν, κέλεται δέ ἑ θυμὸς ἀγήνωρ,
μήλων πειρήσοντα, καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·

292. υἱὸν Fόν. nisi malis ἑόν. Bentlei. υἷα Fεόν. 293. βουσὶ Fέλιξι.
294. ἐFίσην. 300. δέ Fε.

sc. ἐξ Ἀχαιῶν, ἀπὸ τῶν Ἀ. ἐλθόντα.—289. βαλλομένων refero ad ὣς τῶν vs. 287. ita ab illis emissa volabant saxa, dum ipsi utrinque saxis percutiebantur. ἔβαλλον. βαλλόμενοι.

290. sqq. οὐδ' ἄν πω. Ut rerum, quæ nunc sequuntur, ordinem recte teneas, ratio fere hæc ineunda est: Ajaces tenebant loca circa portam, qua summa cum vi ingruebant Trojani, frustra tamen, quamdiu propugnabant Ajaces. Ut igitur hi averterentur, ecce Sarpedon ab alia parte vallum aggreditur: 292—307. qua parte cum res Achivorum in summum discrimen esset adducta, Menestheus Ajaces ad opem ferendam avocat: 331. sqq. Nunc Ajacibus avocatis, et valli circa portam parte propugnatoribus fortissimis nudata, Hector Trojanos ad vires exserendas hortatus ipse portam perfringit 436. sq. Hic locus respondet huic nostro: οὐδ' ἄν πω τότε γε.—εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἑὸν Σ.

292—308. Sarpedonem nunc primum vallum Achivorum labefactantem splendidis versibus inducit, ut ante oculos nostros *incedere* ille videatur; clipeum ferens, comparatione quoque cum leone facta.

294. ἀσπίδα—ἐξήλατον alias σφυρήλατον, laminis æreis, non fusili, sed ductili opere factis.—297. Cum clipeus exteriorem haberet laminam æream, subtus autem assuta coria: ad continenda hæc et firmanda sive interior sive exterior ora aureis virgis, lineis, fasciis, circumdata erat. ῥάβδους appellat διηνεκεῖς totam oram ambientes, in quibus clavi, altius adacti, comprehendere et firmare debuere coria.—299. Comparationis vis quærenda in *leone* aulam vel cortem *adorto*, cum *Sarpedone vallum adorituro*.—301. πυκινὸν δόμον. ἔπαυλιν, cum aula muro munita, seu stabulo; mox

ἐπέλθῃ. Διὸς ὄμβρος.] Ἡ χιὼν, νῦν. 287. Πωτῶντο.] Ἐπέτοντο, ἐφέροντο. Λίθοι θαμειαί.] Πυκναὶ λίθοι. Θηλυκῶς δέ φησιν. 293. Ἕλιξιν.] Μέλασιν. Ἤ, εἰλοῦσι τοὺς πόδας ἐν τῇ πορείᾳ. 295. Ἐξήλατον.] Ἐξ ἐλασμάτων κατασκευασθεῖσαν. ἐξάπτυχον. 296. Ἤλασε.] Κατεσκεύασεν. Ἔντοσθεν.] Ἔσωθεν. Βοείας.] Βύρσας. Ἔντοσθε δὲ βοείας ῥάψε θαμειὰς χρυσείοις ῥάβδοισιν.] Ἐπεὶ τῶν πτυχῶν, αἱ μὲν ἐκ χαλκοῦ ὑπῆρχον, αἱ δὲ ἐκ βύρσης, διατοῦτο ἔῤῥαψεν αὐτὰς ταῖς ῥάβδοις. 297. Ῥάβδοισι.] Τοῖς κανόσιν, οἷς εἴχοντο αἱ ἀσπίδες. Περὶ κύκλον.] Ὥστε ἐκ τῆς ῥαφῆς κύκλον ἀποτελεῖσθαι. 300. Κέλεται.] Ἀναγκάζει. 301. Πειρήσοντα.] Πεῖραν ληψόμενον. Πυκινὸν δόμον.] Ἀσφα-

εἴπερ γάρ χ᾽ εὕρησι παρ᾽ αὐτόφι βώτορας ἄνδρας
σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα,
οὔ ῥά τ᾽ ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι,
ἀλλ᾽ ὅγ᾽ ἄρ᾽ ἢ ἥρπαξε μετάλμενος, ἠὲ καὶ αὐτὸς
ἔβλητ᾽ ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι·
ὥς ῥα τότ᾽ ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκε
τεῖχος ἐπαΐξαι, διά τε ῥήξασθαι ἐπάλξεις.
αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη, παῖδ᾽ Ἱππολόχοιο·
Γλαῦκε, τίη δὴ νῶϊ τετιμήμεσθα μάλιστα
ἕδρῃ τε, κρέασί τ᾽ ἠδὲ πλείοις δεπάεσσιν,
ἐν Λυκίῃ; πάντες δὲ, θεοὺς ὣς, εἰσορόωσι;
καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ᾽ ὄχθας,
καλὸν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης πυροφόροιο;
τῷ νῦν χρὴ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι·
ὄφρα τις ὧδ᾽ εἴπῃ Λυκίων πύκα θωρηκτάων·
οὐ μὰν ἀκληεῖς Λυκίην κατακοιρανέουσιν
ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδουσί τε πίονα μῆλα,
οἶνόν τ᾽ ἔξαιτον μελιηδέα· ἀλλ᾽ ἄρα καὶ ἲς

311. vulg. κρέασίν τε ἰδέ. 317. ὧδ᾽ Ϝείπῃ. v. Obss. 318. vulg. ἀκλειεῖς. 320. Ϝοῖνον—μελιϜηδέα—Ϝίς.

304 est σταθμός.—302. εὕρησι βώτορας ἄνδρας περὶ μῆλα. h. e. παρὰ μήλοις. non φυλάσσοντας περὶ μῆλα, sed φυλάσσειν absolute, excubare. ut K. 192. 419. 421.—304. οὐ μέμονε δίεσθαι, ἀπείρητος σταθμοῖο. *quin stabulum aggrediatur*; non impetrare potest a se, ut discedat, *stabulum haud aggressus*. πειρᾶν *est aggredi, invadere*, ut sæpe.—305. ἥρπαξε. ἔβλητο. pro ἁρπάζει. βάλλεται. μετάλμενος, *irruendo*.

309—330. Sarpedon Glauco comite, cujus virtutem egregiis verbis excitavit, Achivos invadit.

310. Nobilis locus, et de iis, quæ tum præmia et munera regiæ dignitatis erant, classicus: ἕδρη, προεδρία. cetera aliunde sunt nota; cf. sup. Δ. 262. in his τὸ τέμενος ager regi assignatus, unde viveret.—θεοὺς ὣς, εἰσορόωσι· *admirantur et venerantur*.—314. φυταλιῆς. ἀμπελοφύτου γῆς Sch. br. cf. Z. 195.

315. Præclare nunc subjiciuntur quoque ea, quæ jure meritoque a regibus expectant populi pro istis muneribus. Ex usitata dicendi ratione, sententiarum junctura erat: *quorsum honore præcipuo uteremur inter Lycios, nisi vellemus inter primos pugnare*. τί τιμώμεθα ἂν—εἰ μὴ ἀντιβολοῦμεν. At poeta nervos adjecit orationi junctura paullo horridiore, τίη νῶϊ τετιμήμεσθα—; τῷ νῦν χρὴ Λ. Potest quoque apodosis; εἰ μὴ μετὰ πρώτοις μαχόμεθα omissa videri in ore festinantius loquentis: ut tunc denuo

λῇ. Λέγει δὲ τὴν ἔπαυλιν. 302. Παρ᾽ αὐτόφι.] Παρ᾽ αὐτοῖς. Βώτορας.] Βοσκήτορας, βουκόλους. 303. Δούρεσσι.] Δόρασιν. Ἀπὸ ὀνομαστικῆς τῆς δόρυ, ἡ γενικὴ δόρυος καὶ δουρός· ἀπὸ δὲ τοῦ δόρατος, καὶ δόρασι, πληθυντικῶς. 304. Ἀπείρητος.] Ἄνευ ἐπιβολῆς. Ἄπειρος. Μέμονε.] Προεθυμεῖτο. Δίεσθαι.] Διωχθῆναι. 311. Ἕδρῃ.] Προεδρίᾳ, τιμῇ. 314. Φυταλιῆς.] Ἀμπελοφύτου γῆς. 316. Καυστειρῆς.] Ἐμπύρου, θερμῆς. Διὰ τὸ θερμὸν τῶν ἀγωνιζομένων. 317. Πύκα θωρηκτάων.] Ἐπιμελῶς τεθωρακισμένων. πολεμικῶν. 320. Ἔξαιτον.]

ἐσθλὴ, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι μάχονται.
ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ, πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντε,
αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
ἔσσεσθ', οὔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην,
οὔτε κέ σε στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν·
νῦν δ' ἔμπης γὰρ Κῆρες ἐφεστᾶσι θανάτοιο
μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν, οὐδ' ὑπαλύξαι.
ἴομεν· ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.
  Ὣς ἔφατ'· οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπετ', οὐδ' ἀπίθησε.
τὼ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνος ἄγοντε.
τοὺς δὲ ἰδὼν ῥίγησ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες.
πάπτηνε δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο
ἡγεμόνων, ὅς τις οἱ ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύναι·
ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω πολέμου ἀκορήτω
ἑσταότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἰόντα
ἐγγύθεν· ἀλλ' οὔπως οἱ ἔην βώσαντι γεγωνεῖν·
τόσσος γὰρ κτύπος ἦεν· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκε,
βαλλομένων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν
καὶ πυλέων· πᾶσαι γὰρ ἐπῴχατο· τοὶ δὲ κατ' αὐτὰς

322. vulg. φυγόντες. 330. μέγα Fέθνος. 331. τοὺς δὲ Fιδών.
333. εἴ τιν' Fίδοιτο v. Obss. 334. ὅστις Fοι. 337. Fοι. 340. vulg. πάσας.

adjiciatur: *itaque*, τῷ νῦν χρή.—320. οἶνον ἔξαιτον, ἐξαίρετον. tum ἀλλ' ἄρα καὶ ἴς scil. ἐστὶν αὐτοῖς.

322—328. Alterum adhortationis momentum: cum semel moriendum sit, præstat gloriose mori.—περιφυγόντες *evitata hac pugna. declinando præsens discrimen.*—323. ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε. cf. B. 447. Θ. 539.—325. σὲ στέλλοιμι. non te hortarer, ut mecum in pugnam prodires.—326. νῦν δὲ γὰρ, (etsi hanc pugnam vellemus devitare) sunt *tamen nihilominus* ἔμπης, discrimina innumera. Κῆρες θανάτοιο. de his jam dictum ad B. 302.—328. *aut vincemur aut vincemus.* εὖχος, de victoria, notum. Locus nobilissimus, multorum animis obversatus: Demostheni pro Corona c. 20. p. 258, 19. Theopompo ap. Clement. Alex. Strom. VI. p. 748. Ciceroni Philipp. X. 10. s. 20. Virgilio Æn. X. 467.

329—363. Lyciis vallum aggredientibus Menestheus exterritus arcessere jubet Ajaces. Apparet ex h. l. et ipsum Menestheum in sinistra valli parte pugnasse nec nimis longe ab extremis, quæ Ajaces tuebantur, abfuisse.—332. κακότητα φέροντες. *necem, cladem, minantes.* Sic de pernicie Od. P. 364. quam κῆρα dixit Σ. 154—333. πάπτηνε δ' ἀνὰ πύργον pro ἀνὰ τεῖχος. ἀρὴν, βλάβην. interitum Σ. 100.—337. nondum poterat (οὔπως ἦν οἱ, οὐ δυνατὸν ἦν,) οὕτως βοᾷν, ὥστε. γεγωνεῖν, ut aures ejus attingeret.—340.

Ἐξαίρετον. 325. Στέλλοιμι.] Παρασκευάζοιμι, πέμποιμι. 328. Ἠέ τῳ.] Η τινί. Κῦδος.] Δόξαν, τιμήν. Ὀρέξομεν.] Περιποιήσωμεν, παράσχωμεν. 333. Πάπτηνε.] Περιεβλέψατο. 334. Ἀρήν.] Βλάβην. Ὀξυτόνως. Ἀμύναι.] Ἀμύνῃ. Ἀποστρέψῃ. 335. Ἀκορήτω.] Ἀπλήστους. 337. Οὔπως οἱ ἔην.] Οὐδέπω ἦν αὐτῷ δυνατόν. Βώσαντι γεγωνεῖν.] Βοήσαντι ἀκουσθῆναι. 339. Ἱπποκόμων.] Ἐχουσῶν κόμας ἐξ ἱππείων τριχῶν. 340. Ἐπῴχατο.] Ἐπικεκλι-

ἱστάμενοι πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντα προΐει κήρυκα Θοώτην·
Ἔρχεο, δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντα κάλεσσον,
ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
εἴη, ἐπεὶ τάχα τῆδε τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος.
ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοὶ, οἳ τὸ πάρος περ
ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
εἰ δέ σφι καὶ κεῖθι πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας·
βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιὼν, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
ἠνώγει Πετεῶο Διοτρεφέος φίλος υἱὸς
κεῖσ' ἴμεν, ὄφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον·
ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
εἴη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος.
ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοὶ, οἳ τὸ πάρος περ
ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
αὐτίκ' Ὀϊλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶαν, σφῶϊ μὲν αὖθι, σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης,
ἑσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον ἶφι μάχεσθαι·

350. Ϝοι—Ϝειδώς. 351. οὐδ' ἄρα Ϝοι. 363. Ϝοι—Ϝειδώς. 365. Ϝέπεα. 367. ὀτρύνετον Ϝῖφι. v. Obss.

πᾶσαι γὰρ ἐπῴχατο. ἐπικεκλιμέναι vel ἐπικεκλεισμέναι ἦσαν. *tota enim porta erat occlusa;* h. e. firmiter, ὅλως, occlusa, nam una tantum erat castrorum porta: cf. sup. ad 175. ἐποίγω. ἐπῷγμαι. ἐπῴχμην.—346. ἔβρισαν, βρίθουσιν, *urgent*, ὧδε γὰρ, ita, tantopere, adeo. non, hic. 347. sin vero et ibi pugna acris exorta est, fit.—356. πόνοιο ἀντιάσητον. μετάσχητον τῆς μάχης κἂν ἐπ' ὀλίγον. ut veniatis in partem pugnæ aliquantisper, h. e. ut subveniatis pugnantibus paullulum.

364—272. Obtemperat Ajax et, sociis fortiter pugnare jussis, cum Teucro subvenit Menestheo. Lycomedes, Creontis f. inter principes jam supra memoratus I. 84. T. 240. Pandion forte θεράπων Teucri.

μέναι ἦσαν. 342. Θοώτην.] Ὄνομα κύριον. 346. Ἔβρισαν.] Ἐπεβάρησαν. 347. Ζαχρηεῖς.] Ἄγαν βίαιοι, καὶ μεγάλοι. Τελέθουσι.] Διατελοῦσιν. 353. Εἶθαρ.] Εὐθέως. 356. Ἀντιάσητον.] Ἀπαντήσητε, μετάσχητε. 368. Ἀν-

αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι, καὶ ἀντιόω πολέμοιο·
αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας,
καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ᾖε κασίγνητος καὶ ὄπατρος·
τοῖς δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο,
τείχεος ἐντὸς ἰόντες, ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο·
οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξεις βαῖνον, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσοι,
ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ' ἀϋτή.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα
Σαρπήδοντος ἑταῖρον, Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλὼν, ὅ ῥα τείχεος ἐντὸς
κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κέ μιν ῥέα
χείρεσσ' ἀμφοτέρῃς ἔχοι ἀνὴρ, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρας,
θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε
πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς,
κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον, κρατερὸν παῖδ' Ἱππολόχοιο,
ἰῷ ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,

371. ϝοι. 375. λαίλαπι ϝῖσοι. 382. vulg. χείρεσιν ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνήρ. 385. ἀρνευτῆρι ϝεϝοικώς.

373—396. Pugnant Ajax et Teucer adversus Lycios. Ajax Epiclem saxo, Teucer sagitta Glaucum ferit; Sarpedon Alcmaonem.

373. Ut nunc verba se habent, apodosis est 375. οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξεις. *Cum tres illi advenissent—Lycii in eo erant, ut vallum aggrederentur.* Leniri potest forte junctura, si per parenthesin dicta habeas (ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο) *veniebant autem, dum illi vel maxime urgebantur ab hoste.*—382. Locus propter opinionem de priorum hominum robore notatus a multis. De quo dictum sup. ad Ε. 303.—385. Comparatio cum eo qui in præceps fertur; κύμβαχος, sup. Ε. 586. maxime cum urinatore. v. Π. 745. sq. conf. Od. Μ. 413.—386. Monitum jam sæpius est, vallum fuisse satis humile, nec multum ultra hominis altitudinem; nunc Epicles allevarat se, manuque comprehenderat ἔπαλξιν, ut labefactaret. Ita et mox 390. ἂψ ἀπὸ τείχεος ἆλτο non aliter est accipiendum; nam vallum nondum conscenderat Glaucus. Sarpedon tandem totam ἔπαλξιν, pinnam valli, quod murum appellat poeta, manu revellit 398.—

τιόω.] Ἀπαντήσω, μετάσχω. 371. Ἤιε.] Ἀπήει, ἀπήρχετο. Ὄπατρος.] Ὁμόπατρος. 374. Ἐπειγομένοισιν.] Ἐσπουδασμένοις. 375. Ἐρεμνῇ. Σκοτεινῇ. 380. Μαρμάρῳ ὀκριόεντι.] Λίθῳ τραχεῖ. 381. Ὑπέρτατος.] Ἀνώτατος. 382. Ἡβῶν.] Ἀκμάζων. 384. Σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε.] Συνέτριψε δὲ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. τὸ σῶμα, συνεκδοχικῶς. 385. Ἄμυδις.] Ὁμοῦ. Ἀρνευτῆρι.] Κυβιστῇ, ἢ δύτῃ. Καὶ οὗτοι γὰρ ἐπὶ κεφαλὴν ἑαυτοὺς ῥίπτουσι. Παρὰ τοὺς ἄρνας. οὗτοι γάρ κυβιστῶσιν, ὥσπερ τὸν ἀέρα κυρίττοντες. Τινὲς δὲ τῷ δελφῖνι· οἱ γὰρ ἄρσενες ἐπὶ κεφαλὴν ἵενται, ὅταν γαλήνη γένηται. 388. Ἐπεσσύμενον.]

ἦ ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα· παῦσε δὲ χάρμης.
ἂψ δ' ἀπὸ τείχεος ἆλτο λαθών, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν
βλήμενον ἀθρήσειε, καὶ εὐχετοῷτ' ἐπέεσσι.
Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο, Γλαύκου ἀπιόντος,
αὐτίκ', ἐπεί τ' ἐνόησεν· ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης·
ἀλλ' ὅγε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας
νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' ἑσπόμενος πέσε δουρὶ
πρηνής, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν,
ἕλχ', ἡ δ' ἕσπετο πᾶσα διαμπερές· αὐτὰρ ὕπερθεν
τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ', ὁ μὲν ἰῷ
βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσφι φαεινὸν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς Κῆρας ἄμυνε
παιδὸς ἑοῦ, μὴ νηυσὶν ἐπὶ πρύμνῃσι δαμείη·
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· οὐ δὲ διὰ πρὸ
ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα·
χώρησε δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος· οὐ δ' ὅγε πάμπαν

389. ἦ Fίδε. 391. εὐχετοῷτο Fεπέεσσι. 396. δέ Fοι.
403. παιδὸς Fοῦ. 404. vulg. ἡ δέ.

387, 8. Teucer Glaucum ἐπεσσύμενον τείχεος ἔβαλεν ἰῷ. Iterum Π. 511, 512.—389. γυμνωθέντα sublato scuto in altum, alteram manum ad ictum Glaucus extulerat.—394. Ἀλκμάονα νύξε, τυχήσας (αὐτοῦ.)

397—435. Sarpedon tandem pinnacula convellit; ab Ajace et Teucro repressus Lycios ad vires exserendas hortatur. Ita pugna redintegrata utrinque pari virtute.

397. ἔπαλξιν ἑλὼν, quippe humilem, quæ manu attingi posset; supra declaratum ad 386.—399. καὶ τῷ πλήθει ἐποιήσατο δίοδον seu ipse Sarpedon seu τεῖχος γυμνωθέν. Prius firmatur ex v. 411. ἀργαλέον δέ μοί ἐστι—θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον.—400. ὁμαρτήσαντε, pro ὁμαρτῆ, *simul* et Teucer et Ajax Sarpedonem ferierunt.—401. Teucer quidem sagitta (κατὰ) τελαμῶνα, balteo, e quo scutum erat aptum. v. ad. Λ. 38.—405. στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα *ipsum irruentem*, hastæ impetu retudit; tum ille, titubans, paullum retrogressus a vallo, (ut sup. Η. 260, 1.) non tamen prorsus discessit, sed,—

Ἐφορμῶντα. 389. Ἦ ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα.] Καθ' ὃ μέρος ἐθεάσατο αὐτοῦ τὸν βραχίονα γεγυμνωμένον. 390. Ἆλτο.] Καθήλατο. 391. Ἀθρήσειε.] Θεάσοιτο. Εὐχετόῳτο.] Καυχῷτο. 395. Ἑσπόμενος.] Ἀκολουθήσας. 397. Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλών.] Εὐρώπην τὴν Φοίνικος Ζεὺς θεασάμενος ἔν τινι λειμῶνι μετὰ νυμφῶν ἄνθη ἀναλέγουσαν, ἠράσθη, καὶ κατελθὼν, ἤλλαξεν αὑτὸν εἰς ταῦρον, ὅστις, ἀπὸ τοῦ στόματος κρόκον πνέων, τὴν Εὐρώπην, ἀπατήσας, ἐβάστασε. καὶ διαπορθμεύσας εἰς Κρήτην, ἐμίγη. Εἶθ' οὕτως συνῴκισεν αὐτὴν Ἀστερίωνι τῷ Κρητῶν βασιλεῖ. Γενομένη δὲ ἔγκυος ἐκείνη, τρεῖς παῖδας ἐγέννησε· Μίνωα, Σαρπηδόνα, καὶ Ῥαδάμανθυν. Ἱστορεῖ Ἡσίοδος καὶ Βακχυλίδης. 398. Διαμπερές.] Διηνεκῶς. 400. Ὁμαρτήσαντε.] Ὁμοῦ καὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἀφιέντες τὰ δόρατα, καὶ ἐπιτυχόντες. 405. Στυφέλιξεν.]

χάζετ᾽, ἐπεί οἱ θυμὸς ἐέλπετο κῦδος ἀρέσθαι.
κέκλετο δ᾽ ἀντιθέοισιν ἑλιξάμενος Λυκίοισιν·
Ὦ Λύκιοι, τί δ᾽ ἄρ᾽ ὧδε μεθίετε θούριδος ἀλκῆς;
ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ, καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
μούνῳ ῥηξαμένῳ θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
ἀλλ᾽ ἐφομαρτεῖτε· πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα.
Ἀργεῖοι δ᾽ ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας
τείχεος ἔντοσθεν, μέγα δέ σφισι φαίνετο ἔργον.
οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο
τεῖχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
οὔτε ποτ᾽ αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
τείχεος ἂψ ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν.
ἀλλ᾽ ὥστ᾽ ἀμφ᾽ οὔροισι δύ᾽ ἀνέρε δηριάασθον,
μέτρ᾽ ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιξύνῳ ἐν ἀρούρῃ,
ὥ τ᾽ ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσης·
ὣς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες· οἱ δ᾽ ὑπὲρ αὐτέων
δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας

407. Ϝοι—ἐϜέλπετο. 408. ἀντιθέοισι Ϝελιξάμενος. 412. δέ τοι Ϝέργον. leg. δέ τε. 413. οἱ δὲ Ϝάνακτος. 414. ἀμφὶ Ϝάνακτα. 416. φαίνετο Ϝέργον. 423. περὶ Ϝίσης. 424. διέϜεργον.

407. pudore victus, substitit, *adhuc enim sperabat se superiorem pugna futurum et vallum expugnaturum esse.*—408. ἑλιξάμενος conversus ad Lycios suos.—411. ῥηξαμένῳ sc. τὸ τεῖχος. ut 418. θέσθαι κέλευθον ut 399. perrumpendo vallum, aditum in castra aliis patefacere.—412. πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον. h. μάχη. plus valent, si plures junctis viribus pugnant.—416. μέγα δέ σφισι φαίνετο ἔργον. μάχη δεινή. ut sæpe jam vidimus: magnum *subortum est* ipsis pugnæ discrimen. acerrima pugna, grave certamen, motum est.—420. ἐπεὶ τὰ πρῶτα. cum primum. cum semel vallum invasissent.

421, 2, 3. Controversia de finibus, περὶ ὅρων γῆς, inter duo vicinos orta: μέτρα, *virgam*, perticam, decempedam, ἐπιξύνῳ (κοινῷ) ἐν ἀρούρῃ, κοινοὺς ὅρους ἔχοντι, confini agro, *in confiniis*,—ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ quippe cominus stantes. dum uterque vult fines suos proferre. περὶ ἴσης, μοίρας, h. δίκης· *de jure suo*.—424. ὑπὲρ αὐτέων, protendentes arma hi desuper, illi in altum super pinnas in eos, qui in vallo stabant. Erant ita

Ἀπετίναξεν. 407. Ἀρέσθαι.] Ἀπενέγκασθαι, κτήσασθαι. 408. Ἑλιξάμενος.] Ἐπιστραφείς. 409. Τί δ᾽ ἄρ᾽.] Τί δή. Θούριδος.] Ὀξυκινήτου, ταχείας. 410. Ἀργαλέον.] Χαλεπὸν, ἀδύνατον. 412. Ἐφομαρτεῖτον.] Ἀκολουθεῖτε. 414. Μᾶλλον.] Ἢ τὸ πρότερον. Ἐπέβρισαν.] Βαρεῖς ἐπῆλθον τοῖς Ἀχαιοῖς. 415. Ἐκαρτύναντο.] Ἰσχυροποίησαν, γενναίως συνετάξαντο. 420. Ἂψ ὤσασθαι.] Εἰς τοὐπίσω ἀπώσασθαι. Πέλασθε.] Προσεπελάσθησαν, προσῆλθον. 421. Ἀμφ᾽ οὔροισι.] Περὶ ὅρων γῆς. Δηριάασθον.] Φιλονεικοῦσιν. 422. Ἐπιξύνῳ.] Ἐπικοίνῳ καὶ ὁμόρῳ χωρίῳ. 423. Περὶ ἴσης.] Περὶ τοῦ ἴσου. 424. Διέεργον.] Διεχώριζον, διΐστων. 425. Δῄουν.] Διέ-

ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλέϊ χαλκῷ,
ἠμὲν ὅτῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς
πάντη δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξιες αἵματι φωτῶν
ἐῤῥάδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν·
ἀλλ' ἔχον, ὥστε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθὴς,
ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον, ἀμφὶς ἀνέλκει
ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρηται.
ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε,
πρίν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκε
Πριαμίδῃ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν·
ἤϋσε δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·
  Ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες· ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος
Ἀργείων, καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ.

435. Ϝισάζουσ'—ἀϜεικέα. 436. ἐπὶ Ϝῖσα.

ἐπάλξεις τὸ μεταίχμιον inter pugnantes.—427, 8, 9. πολλοὶ οὐτάζοντο, ἠμὲν στρεφθέντες, ἠδὲ διὰ ἀσπίδος. aut fugientes, eoque aversi, nudatis tergis. aut adversa fronte pugnantes.—431. πύργοι ἐῤῥάδατο, ἔῤῥαντο. vallum sanguine madebat.—433. ἀλλ' ἔχον Trojani et Achivi; debebat proprie enuntiatum esse sic: εἶχον ὥς, scil. ἶσοι ἦσαν, ὡς τὰ τάλαντά, ἃ ἔχει γυνή. ita fuerunt pares pugnando, ut pares sunt lances quas tenet mulier. hoc inverse dictum: ὡς τάλαντα γυνὴ ἔχει. γυνὴ χερνῆτις, victum mercenaria opera parans; ἡ ἔριθος. ἀληθὴς, æquitati studens, in lanæ pondere explorando ut aliquando sine fraude reddat fila ex lana ducta: itaque lanam æqua trutina ἀκριβῶς appendit.—434. illa altera lance pondus, altera lanam tenens, ἀνέλκει, ἕλκει, trutinat ἰσάζουσα ἀμφὶς, utrinque pondus exæquans, ut lingula seu examen in æquilibrio sit. Adjectum extra comparationem, quod miserationem facit; ἀεικέα μισθὸν, indignam opera h. e. tenuem nimis mercedem.—436. ὣς μὲν τῶν. ἰσόῤῥοπος καὶ ὁμοία ἦν ἡ μάχη αὐτοῖς. μάχη ἐπιτέτατο ἶσα, ἴσως, re a fune intento adumbrata. Vidimus modo Λ. 336. ἔνθα σφὶν κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων, ubi vide.—436. τέτατο (πρὶν,) πρίν γε ὅτε, h. e. πρὶν ἤ, usque dum, donec.

436. usque ad fin. libri: Hector tandem porta castrorum effracta in castra irrumpit. Vide autem judicium poetæ in hoc decoro servando: Qua Hector nunc perrumpit, steterat antea Ajax: tuebatur enim ille loca portæ proxima: vs. 265. sqq. ad 290. ne igitur ejus virtuti et laudi detraheretur, avocatus ad opem Menestheo adversus Sarpedonem ferendam ille discesserat; ita vallo ab hac parte defensore suo nudato perrumpit Hector.

κοπτον. 426. Λαισήϊα.] Μικρὰ ἀσπιδίσκια. Οἱ δὲ, ὅπλου εἶδος ἐπαιρομένου καὶ κούφου. 431. Ἐῤῥάδαται.] Ἐῤῥαμμένοι ἦσαν. 432. Φόβον.] Πανταχοῦ ὁ Ποιητὴς τὴν φυγὴν φόβον φησί. 433. Τάλαντα.] Παρὰ τὸ ταλαὸν καὶ ὑπομονητικὸν τοῦ βάρους. Χερνῆτις.] Ἡ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν ἰδίων χειρῶν ζῶσα. ὅ ἐστι, μισθοῦ ἄλλοις ἐργαζομένη. Ἀληθής.] Δικαία, καὶ ἀκριβής. 434. Ἀμφίς.] Ἑκατέρωθεν. 435. Ἰσάζουσα.] Ἐξισοῦσα. Ἀεικέα.] Τὸν εὐτελῆ καὶ οἰκτρόν. Ἄρηται.] Κτήσηται, λάβῃ. 436. Ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο.] Ἰσόῤῥοπος καὶ ὁμοία ἦν ἡ μάχη αὐτοῖς. 437. Ὑπέρτερον.] Μέγα. 438. Ἐσήλατο.] Ἐὰν μὲν δασέως, εἰσῆλθεν. Ἐὰν δὲ ψιλῶς, ἐσάλευσεν. 441. Ἐνίετε.] Ἐμ-

Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' οὔασι πάντες ἄκουον,
ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες· οἱ μὲν ἔπειτα
κροσσάων ἐπέβαινον, ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες.
Ἕκτωρ δ' ἁρπάξας λᾶαν φέρεν, ὅς ῥα πυλάων
ἑστήκει πρόσθε, πρυμνὸς, παχὺς, αὐτὰρ ὕπερθεν
ὀξὺς ἔην· τὸν δ' οὔ κε δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω
ῥηϊδίως ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος·
τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω.
ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰὸς,
χειρὶ λαβὼν ἑτέρῃ, ὀλίγον τέ μιν ἄχθος ἐπείγει·
ὣς Ἕκτωρ ἰθὺς σανίδων φέρε λᾶαν ἀείρας,
αἵ ῥα πύλας εἴρυντο πύκα, στιβαρῶς, ἀραρυίας,
δικλίδας, ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἔντοσθεν ὀχῆες
εἶχον ἐπημοιβοὶ, μία δὲ κληῒς ἐπαρήρει.
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας,

446. vulg. εἱστήκει πρόσθεν πρυμνός. 450. τόν Ϝοι. vulg. παῖς.
452. vulg. δέ μιν.

444. κροσσάων ἐπέβαινον. vallum conscendere annitebantur, et conscendunt tandem eodem tempore, quo Hector perfringit portam vs. 468, 469.—447. δύ' ἀνέρε δήμου, δημόται, *e vulgo*, ἀρίστω, *robustissimi*.—449. Sententia quæ sup. vs. 382. Comparatio 451. subjicitur levati oneris ætati poetæ et vitæ simplicitati accommodatissima, et hoc ipso jucunda.—452. ὀλίγον τέ μιν ἄχθος ἐπείγει, *premit*, *gravat*, cum dilectu, pro ἔχει, *tenet ille*.—454. πύκα ἀραρυίας jungenda: ut perpetuo hæc verba juncta sunt. στιβαρῶς declarative adjectum esse videtur, ut sit: πύκα, στιβαρῶς, ἀραρυίας. Notandus autem locus, quippe disertus in exponenda forium et obicis ratione ac forma: videmus πύλας, aperturam, duas fores vel valvas postibus utrinque injunctas, foribusque his duo vectes transversim intus obductos; cum Ω. 453. in Achillis tentorio unus esset ἐπιβλής. Difficultatem habet, quod sequitur: 456. μία δὲ κληῒς ἐπαρήρει. Quæ sit κληῒς, v. disputata inf. ad Ξ. 167, 168. duo vectes transversim foribus intus objecti removendi erant ab iis, qui intrare volebant; idque fiebat ope τῆς κληῖδος. Hanc fuisse ferrum aduncum, quod, per ὀπὴν, foramen insertum, removebat vectes, satis constat: v. eod. loco. At h. l. adjectum est μία κληῒς, respectu duorum obicum, δοιοὶ ὀχῆες; ut dicat fuisse *unicum* ferrum, quo ambo vectes intus obducti removerentur. Pro *erat* est ἐπαρήρει *aptatum erat*; sic et Schol. br. ἐπαρήρει, ἐφήρμοστο. ἐπέκειτο. Alio modo dictum est inf. Ξ. 167. Vulcanus πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσε. postibus inseruit fores.—457. ἐρεισάμενος, ipse annixus solo, ἐρεισθεὶς, statu corporis, unde εὖ διαβάς. *magno gradu*, ut reddit Ernesti, qui laudat Wessel. ad Diod. I. extr.

βάλλετε. 444. Κροσσάων.] Ὑποτρόχων κλιμάκων πρὸς τειχομαχίαν ἐπιτηδείων. 446. Πρυμνός.] Παχὺς κατὰ τὸ ἔσχατον μέρος. Παχύς.] Ἑτεροβαρής. 448. Ἀπ' οὔδεος ὀχλίσειαν.] Ἀποκινήσειαν τοῦ ἐδάφους. 449. Πάλλεν.] Ἀνέπαλλεν, ἐκίνει. 452. Ὀλίγον ἄχθος.] Ὡς κοῦφον βάρος. Ἐπείγει.] Βαρεῖ. 453. Σανίδων.] Τῶν θυρῶν. Ἀείρας.] Ἐπάρας, βαστάσας. 455. Δικλίδας.] Διθύρους. Ὀχῆες.] Οἱ μοχλοί. Ἀπὸ τοῦ συνέχειν τὰς θύρας. 456. Εἶχον.] Κατεῖχον. Ἐπημοιβοί.] Ἐπ' ἀμοιβῆς ἀλλήλοις ἐπικείμενοι. εἷς ἐφ' ἕνα. Κληΐς.] Κλείς. Ἐπαρήρει.] Ἐφήρμοστο, ἐπέκειτο. 457. Ἐρεισάμενος.] Με-

εὖ διαβὰς, ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη,
ῥῆξε δ' ἀπ' ἀμφοτέρους θαιρούς· πέσε δὲ λίθος εἴσω
βριθοσύνῃ, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον· οὐδ' ἄρ' ὀχῆες
ἐσχεθέτην, σανίδες δὲ διέτμαγεν ἄλλυδις ἄλλη
λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς. ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἕκτωρ,
νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια· λάμπε δὲ χαλκῷ
σμερδαλέῳ, τὸν ἕεστο περὶ χροΐ· δοιὰ δὲ χερσὶ
δοῦρ' ἔχεν· οὐκ ἄν τις μιν ἐρυκάκοι ἀντιβολήσας,
νόσφι θεῶν, ὅτ' ἐσᾶλτο πύλας· πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει.
κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον,
τεῖχος ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο.
αὐτίκα δ' οἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἱ δὲ κατ' αὐτὰς
ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας· Δαναοὶ δὲ φόβηθεν
νῆας ἀνὰ γλαφυράς. ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.

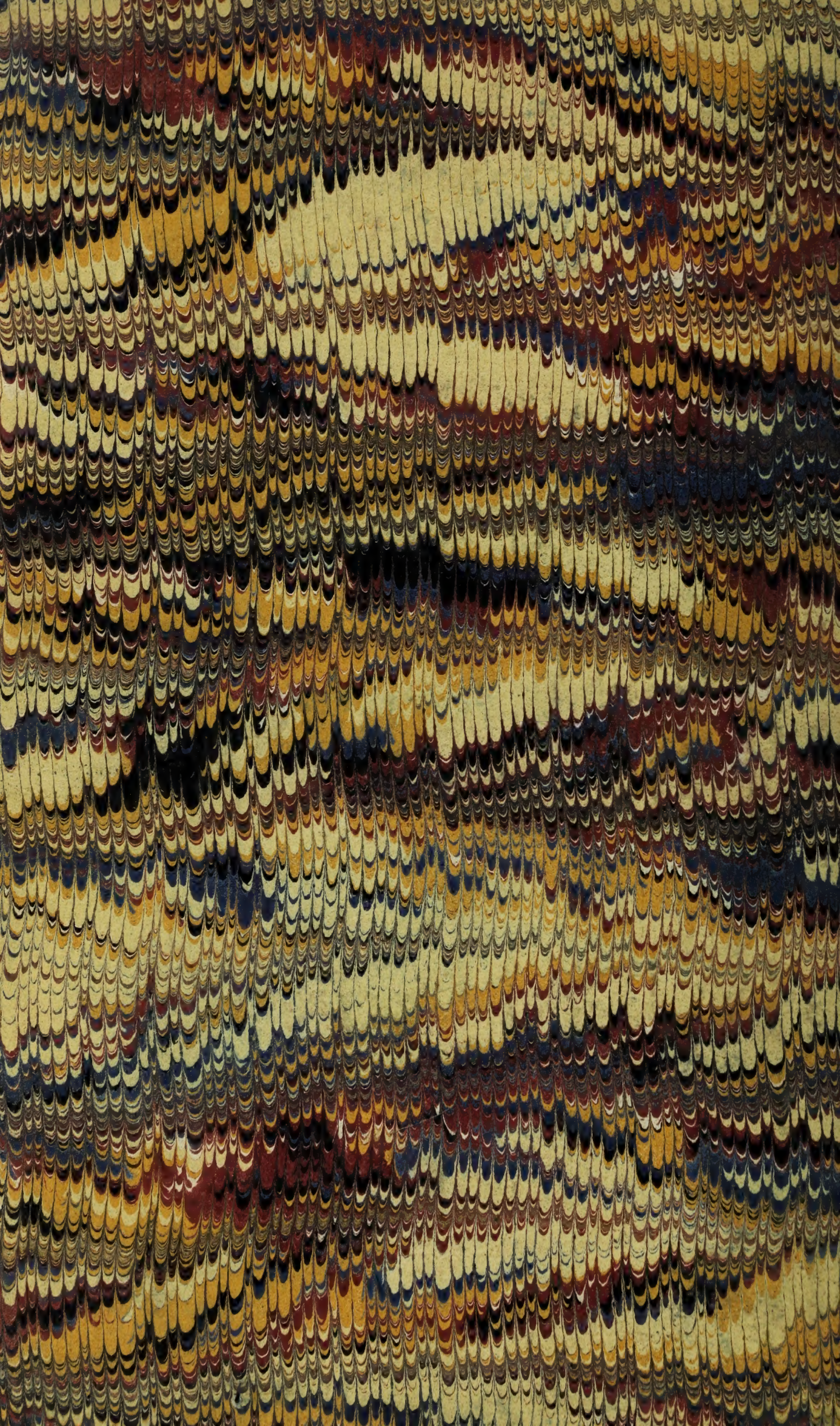
458. μή Ϝοι. 464. τὸν ἕϜεστο. Bentl. τὸν Ϝέστο.
467. Τρωσὶ Ϝελιξάμενος. 470. vulg. δ' ἐφόβηθεν.

nota res de statu pugnantis; etiam ex Tyrtæi fragmentis.—459. Utrumque cardinem emovit.—463.—νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος. ἐοικώς. Hector *torvo vultu intuens.* Comparatur *torvitas* cum *caligine atra.* Omnem autem ingenii et orationis vim exerit poeta in Hectore ad vivum reddendo in eo temporis momento, quo virtus ejus maxime enituit. Singula vim habent ad feriendum animum, quasi ante oculos admotis rebus; etiam hoc, quod λάμπε χαλκῷ et quod duas hastas vibrabat.—Omnino totus locus est e præstantissimis.

τὰ πολλῆς δυνάμεως ἐπερεισθείς. 458. Εὖ διαβάς.] Ἰσχυρῶς στάς. Ἀφαυρότατον.] Ἀντὶ τοῦ, ἄφαυρον καὶ ἀσθενές. Ἔστι δὲ ὑπερθετικὸν ἀντὶ τοῦ ἀπολύτου. 459. Θαιρούς.] Τοὺς στρόφιγγας. 460. Βριθοσύνῃ.] Τῷ βάρει. 461. Ἐσχεθέτην.] Ἐπέσχον. Διέτμαγον.] Διεσχίσθησαν, διεχωρίσθησαν. 462. Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς.] Ὑπὸ τῆς τοῦ λίθου φορᾶς. Ἔσθορεν.] Εἰσεπήδησε. 463. Νυκτὶ θοῇ.] Ἤτοι, τῇ ταχέως ἐπιλαμβανούσῃ τὴν γῆν. Ἢ, ἐπεὶ δοκεῖ ταχέως παριέναι, ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν, κοιμωμένων ἡμῶν. Ὑπώπια.] Τὴν πρόσοψιν. Ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον. 464. Τὸν ἕεστο.] Ὃν ἠμφίεστο. 467. Ἑλιξάμενος.] Ἐπιστραφείς. 469. Ὑπέρβασαν.] Ὑπερέβησαν. 470. Ἐσέχυντο.] Εἰσεχύθησαν, εἰσῆλθον. Τροπικῶς, ἀπὸ τῶν ὑδάτων. Ἐφόβηθεν.] Εἰς φυγὴν ἐτράπησαν. 471. Ἀλίαστος.] Ἀμετάτρεπτος, ἄπαυστος. Ἐτύχθη.] Ἐγένετο.

4 [illegible]

R x 8

Colibri

